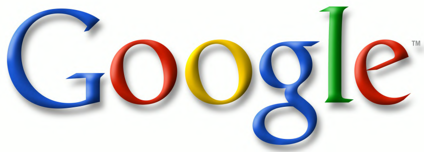
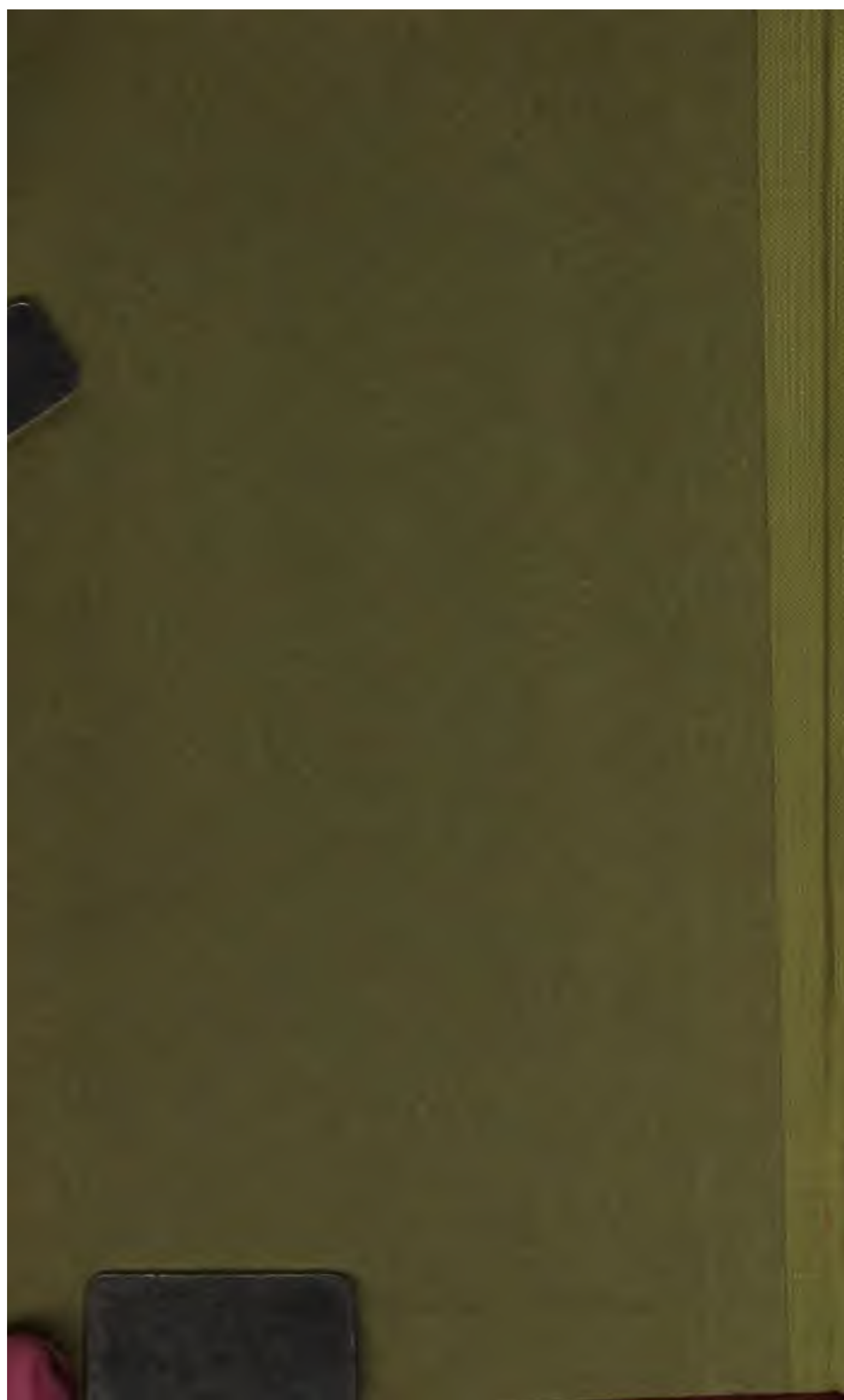
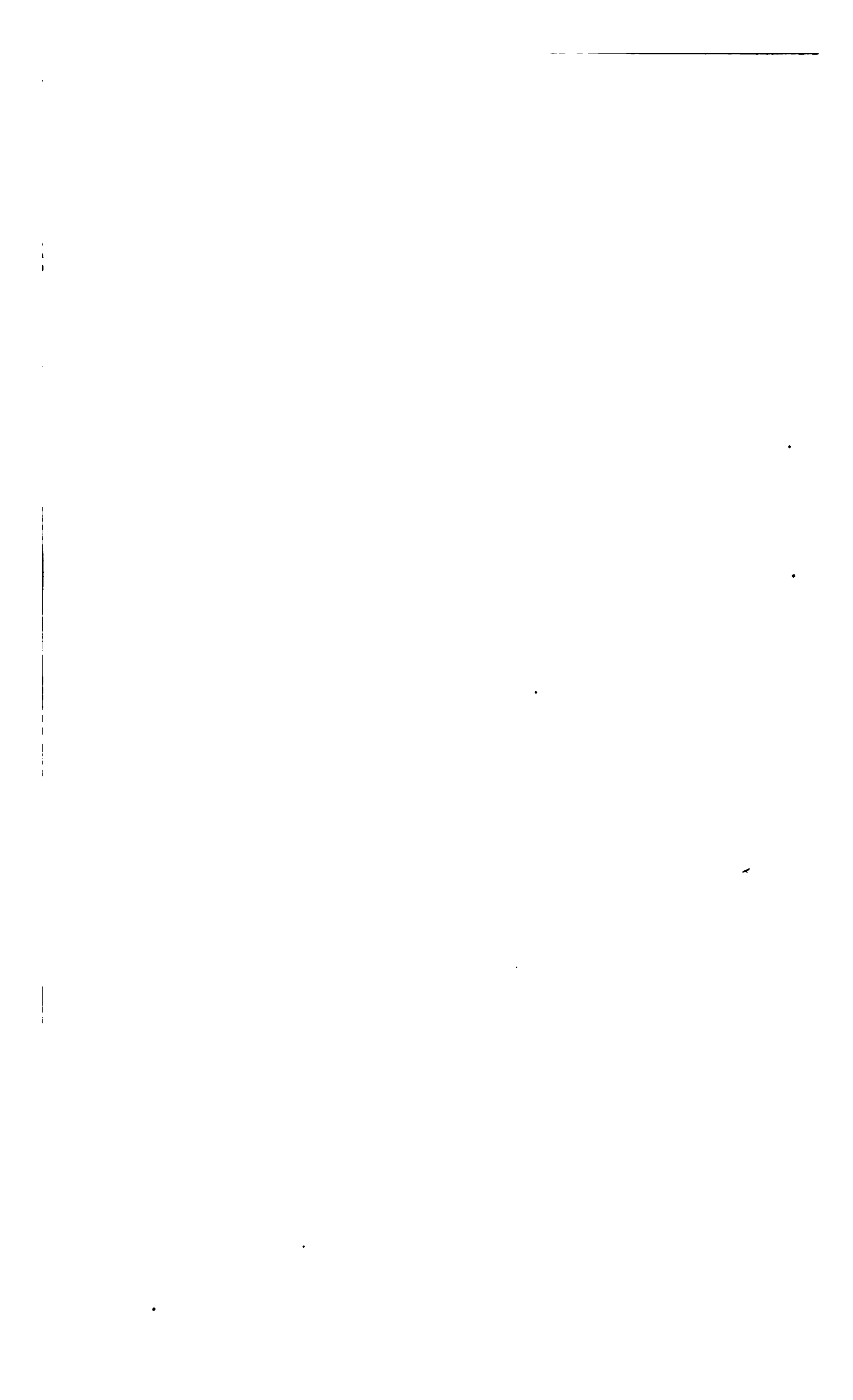

NSPC

Athenaros

ANIMADVERSIONES
IN
ATHENAEI
DEIPNOSOPHISTAS

POST

ISAACUM CASAUBONUM

CONSCRIPSIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

ARGENTORATENSIS

INSTITUTI SCIENTIAR. ET ART. POPULI GALLO-FRANC. SOCIUS

ANTIQUAR. LITERAR. IN SCHOLA ARGENT. PROF.

TOMUS TERTIUS.

ANIMADVERS. IN LIB. V. ET VI.

ARGENTORATI

EX TYPOGRAPHIA SOCIETATIS BIPONTINAE

ANNO X. (1802.)

ANIMADVERSIONES IN ATHENAEUM.

IN LIBRUM QUINTUM.

Ed. Caſaub. p. 185.

AD CAP. I.

a AD ARGUMENTUM quod ſpectat: »QUINTUS LIBER »nihil fere aliud niſi MASURII Iuriſconſulti, viri longe »doctiſſimi, *ſermones* continet. Initio de *Homericis Conviviis* agitur: deinde aliquot *μεγαλοπρεπῶν καὶ φιλοδείπνων* »*Regum luxus* deſcribitur: poſtremo cum alii *Philoſophi* »multorum vitiorum, tum etiam falſi arguitur *Plato* non »unius. Haec capita praecipua ſunt huius libri. « CASAUBONUS.

Ἀλλ' ἐπεὶ πολὺς οὗτος λόγος ςυμποσίων προσδιήντληται - - ἐν τοῖς πρὸ τούτων. »Malim *οὗτος λόγος*: & de *quarto* »*tantum libro* haec interpretor. Is ſolus liber vere *λόγος* »*ςυμποσίων* (vel *περὶ ςυμποσίων*) dici queat: primus non »item; multo minus ſecundus ac tertius: in quibus de *ci*»*bis*, non de *conviviorum ratione* aut *modo* eſt actum. No»temus vero etiam ſequentia verba: *παραλείπομεν δὲ αὐτῶν* »*τὰ χρησιμώτατα, καὶ οὐ βαροῦντα τὴν ψυχὴν, - - - ἅπερ* »*ὁ θεῖος Ὅμηρος παρεισήγαγε.* Clariſſime auctor ſigni»ficat, nihil hactenus dictum eſſe de Homericorum convi»viorum ratione. Obſecro, poterat-ne clarius demon»ſtrari, non pertinere ad librum ſuperiorem quae inde »avellenda atque huc transferenda eſſe dicebamus? Quod »autem obiicere aliquis poſſit, etiam primo libro de Ho»mericis conviviis tractatum eſſe; huic obiectioni iam »reſponſum eſt: non enim ſuperiores omnes libros, ſed

» proximum tantummodo respiciebat auctor cum haec a » scriberet. « CASAUB. — Mihi satis commode habere videbatur librorum omnium scriptura πολὺς οὕτως λόγος, id est, λόγος οὕτω πολὺς, *tam multa verba, tam copiosa & ampla disputatio*. Quod vero verba ista, ἐν τοῖς πρὸ τούτων, ad solum proximum *librum quartum* referenda Casaubonus censuit, minime adsentiri doctissimo Viro possum. Nullus est quatuor superiorum librorum, quin *de conviviis* agat: &, quae tribus etiam prioribus libris de variis ciborum & potuum generibus disputata sunt, eorum pleraque non minus, quam quae quarto libro disseruntur, ad conviviorum rationem spectabant. Nec obstat, quod nunc Auctor dicit, *se in superioribus ea praetermisisse, vere utilissima*, ἅπερ ὁ θεῖος Ὅμηρος παρεισήγαγε, cum tamen *primo libro* iam multa de *conviviis Homericis* fuerint disputata. Nam (quod caput caussae continet, de qua hic agitur) & ibi, & ubique adhuc, de eo maxime cibo solummodo disputatum erat, quo *corpus* alitur; & ad *corporis sensum* omnia relata sunt: nunc vero, ait auctor, *mentis* etiam *animique* habeamus rationem; & de his loquamur, quae ad excitandos *honestos animi sensus* & ad *formandos hominum mores* utiliter Homerus contulit in eis etiam ipsis carminum suorum partibus, ubi *de Conviviis* differit. Et recte quidem Ὅμηρος παρεισήγαγε dicit Athenaeus, non εἰσήγαγε: non enim *ex professo*, veluti didacticus poëta, morum formandorum praecepta tradidit Homerus; nec, veluti philosophus scholam explicans, de professo id egit, ut in lectorum animis honestatis sensum excitaret; sed *obiter*, ac veluti *aliud agendo*, id ipsum secutus est effecitque.

ὠφελοῦντα δὲ καὶ τρέφοντα κατὰ πανδαισίαν. » Verte: » *sed quae iuvant (animum,) & alunt instar epularum omni* » *ciborum genere instructarum*. Πανδαισία est, ut explicant ve- » teres, ἡ πολυτελὴς τράπεζα, καὶ παντοδαπὰ ἔχουσα ἐδέσ- » ματα: vel ἡ πάσαις αἰσθήσεσιν ἡδονὴν παρέχουσα εὐωχία. » Quae explicationes isti loco optime conveniunt: neque » enim is est sensus quem exprimit Dalecampius. « CASAUB. — Interpretatio, quam retulit vir doctus, Hesychii est; cum quo fere consentiunt alii Grammatici. Est autem vocabulum veterum Comicorum usu nobilitatum, ut monuit Harpocration: & habes apud Aristophanem Pac. 564.

Quod ſequitur, κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα,

Τὸ μὲν πάρεργον, ἔργον ὥς, ποιούμεθα·

b τὸ δ' ἔργον, ὡς πάρεργον, ἐκπονούμεθα.

Citavit eosdem verſus *Agathonis*, Tragici poëtae, Clemens Alexandr. Stromat. libro V. pag. 733. edit. Pott. ubi pro ποιούμεθα *vſ.* 1. eſt ἡγούμενοι, & *vſ.* 2. ἐκπονούμενοι, pro ἐκπονούμεθα. Eosdem Hadrianus Iunius in Adagiis retulit, titulum praeponens *Acceſſorium operis loco*. Grotius in Excerptis pag. 436. Graecos verſus his Latinis expreſſit:

Operoſe id agimus, agere quod non eſt opus:
at in eo quod opus eſt, opera perfunctoria eſt.

Nos hoc loco Graeca verba ſic reddere maluimus, ut ſententia, in quam eis uſus eſt Athenaeus, clarius adpareret. Nempe hoc dicere mihi viſus erat Auctor noſter: *Cum deſcriptio Coenae videri poſſit eſſe* ἔργον, *id eſt, praecipua operis mei materia, & ſermones videri poſſint eſſe* πάρεργον: *revera contrarium eſt.* Ἔργον *mihi ſunt Sermones, qui ſunt Animi cibus:* πάρεργον *eſt Coena. Sed, quo adliciam capiamque lectores, ſecundarium hoc opus ſic tracto, quaſi eſſet primarium; illud vero, quod mihi caput cauſſae eſt, ſic tracto quaſi eſſet ſecundarium.*

Homeri verſus, Τὸν δ' εὗρον *&c.* ſunt ex Odyſſ. δ'. 3
c ſq. Alter qui ſequitur, Ἐντῆμαρ *&c.* eſt ex Iliad. ζ'. 174.

AD CAP. II.

Δοκεῖ γὰρ ἔχειν πρὸς φιλίαν τι ὁ οἶνος ἑλκυστικόν. Pro φιλίαν eſt φιλοσοφίαν in ms. Epit. quam ſcripturam CASAUBONUS, in ſuo etiam cod. Epit. & apud Euſtathium (neſcio ubi) repertam, merito ut abſurdam repudiavit. » Legendum eſſe φιλίαν, inquit, vel hic Libanii ſimilli» mus locus evincat, in de Fortuna ſua: Δεινοὶ γὰρ δὴ » καὶ κύβοι καὶ τὰ μέχρι μέθης συμπόσια φιλίας ἰσχυρὰς » κεράσαι. Plutarchus elegantiſſime, ut ſemper, initio li» bri IV. Sympoſ. Αἱ μὲν, inquit, τῶν παλαιόντων ἐπι» βολαὶ καὶ ἕλξεις κονιορτοῦ δέονται· ταῖς δὲ φιλικαῖς λα» βαῖς ὁ οἶνος ἁφὴν ἐνδίδωσιν μιγνύμενος λόγῳ. « — Sic ille: nec vero quiſquam facile fuerit, quin, etiamſi non accederet vel Libanii vel Plutarchi auctoritas, unice probaturus fuiſſet iſtam ſcripturam, quam cum editis libris tenent vetuſtae noſtrae *membr. A.*

Ante illa verba Δοκεῖ γὰρ *&c.* a quibus initium huius

capitis fecimus, lacunam statuit Villebrunius, intercidisse c nescio quid contendens. Quo loco ego quidem nihil magnopere desideraveram. Hoc dicit Athenaeus: docere nos Homerum, priscis temporibus, si cui ignotus advenisset hospes, moris fuisse ab hoc incipere ut comederent biberentque cum hospite; quo nimirum animi aperirentur mutuae amicitiae.

» Post ista, διόπερ οὐδὲ πρότερον ἠρώτων οἵτινες εἶεν, » ἀλλ' ὕστερον: in *Epitoma* erant haec adiecta, ὡς δῆλον » ἐκ τοῦ Βελλεροφόντου ξενουμένου τῷ Ἰοβάτῃ: quorum ta» men in antiquis Athenaei exemplaribus nullum paret » vestigium. Sed voluit Eclogarius Athenaei observatio» nem exemplo illustrare. Locus autem est, quem innuit, » in septimo Iliadis, [ζ'. 175.] ubi canit poëta, decimo » demum die Bellerophontem, quis cuiasve esset, fuisse » interrogatum. Etiam in Odyssea [δ'. 60 sq.] sic Tele» machum Menelaus affatur:

» Σίτου δ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον. αὐτὰρ ἔπειτα
» δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ' οἵ τινες ἐστόν. «

CASAUBONUS. — Quod si paulo diligentius Epitomam inspexisset, vidisset vir doctissimus, nihil hic adiecisse Epitomatorem, quod deesset exemplaribus plenioris operis; sed, cum paulo ante omisisset id quod de Bellerophonte pluribus quibusdam verbis commemoravit Athenaeus, id ipsum deinde brevioribus verbis, & pro illis ὁ τῆς Λυκίας βασιλεὺς proprio regis nomine substituto, adposuisse. En totum huius libri quinti exordium, quale inde ab ipso initio, usque ad illa de quibus agitur verba, in Epitoma legitur: Τὸ μὲν πάρεργον ἔργον ὡς ποιούμεθα· τὸ δ' ἔργον ὡς πάρεργον ἐκπονούμεθα. Ὅτι δοκεῖ ἔχειν τι πρὸς φιλοσοφίαν ὁ οἶνος ἑλκυστικὸν, παραθερμαίνων τὴν ψυχὴν καὶ διαχέων. διόπερ οὐδὲ πρότερον ἠρώτων οἵ τινες εἶεν, ἀλλ' ὕστερον· ὡς δῆλον ἐκ τοῦ Βελλεροφόντου ξενουμένου τῷ Ἰοβάτῃ. ὡς τὴν ξενίαν αὐτὴν τιμῶντες &c.

τά τε φυλετικὰ δεῖπνα, καὶ τὰ δημοτικὰ προσέταξαν· ἔτι δὲ τοὺς θιάσους, καὶ τὰ φρατρικὰ, καὶ πάλιν ὀργεωνικὰ λεγόμενα. » Nollem a viro docto [Dalecampio] » factum, ut φυλετικὰ δεῖπνα mutaret in φιλετικὰ aut φι» λικά. Nollem etiam προσέταξαν vertisset *permiserunt*; » quasi interesset nihil inter *iubere* & *permittere*. Atqui φυ» λετικὰ δεῖπνα etiam *imperabant leges Atheniensium*; sicut » ex oratione Demosthenis contra Midiam & scriptoribus

c »aliis constat liquido: & aiunt Graeci, τοὺς τῶν φυλῶν »ἑστιάτορας alios fuisse ἐθελοντὰς, alios κληρωτοὺς, qui»bus necessitas imposita praebendi epulas suis *tribulibus*; »id est, τοῖς ἑαυτῶν φυλέταις omnibus. [Vide Harpocr. »in Ἑστιάτωρ.] Ad haec tribulium convivia allusit Phi»losophus initio Elenchorum. [Aristoteles, de Reprehens. »Sophistar. L. 1.] Τὴν ἕξιν, ait, οἱ μὲν ἔχουσιν εὖ· οἱ δὲ »φαίνονται, φυλετικῶς φυσήσαντες καὶ ἐπισκευάσαντες ἑαυ»τούς. *Habitum corporis alii bonum habent: alii videntur* »[*habere*,] *cum se ipsos more tribuum sufflarint, & refecerint* »*studiose*. Quid est, *more tribuum* φυσᾷν ἑαυτούς? Olim »Athenis, quando ad celebrandam aliquam publicam so»lennitatem conveniebant, magna inter tribus de victi»marum praestantia, & choragii totius magnificentia, »aemulatio fuit & contentio. Itaque naturali victimarum »altilium habitudine non contenti, artem adhibebant, »quo pinguiores & opimiores viderentur. Incisa bobus »cute, spiritum arundine in viscera immittebant, pin»guescere eos hac ratione autumantes; ut narrat Philo»sophus, Histor. [Animal.] lib. VIII. cap. 7. & ex eo »Plinius lib. VIII. cap. 45. [sect. 70.] Haec vero adul»terina erat, non genuina εὐεξία. Ideo philosophus eos »qui bonam valetudinem non habent, sed arte simulant »& ementiuntur, elegantissime ait φυλετικῶς φυσᾷν ἑαυ»τούς: quod, ut diximus, victimis tribuum proprie con»venit. Eius autem aemulationis, quam narravimus, in»signe apud Theocritum exemplum Idyll. IV. vs. 20 - »22. *Battus optat, ut* οἱ Λαμπριάδου φυλέται (id est, *Lam*»*priae tribus*, cui ille non favebat) *macram & vescam ho*»*stiam sortiantur sacra Iunoni facturi*. Amphis poëta, de »gingra recens invento: [apud Athen. IV. 175. a. b.]

» — Διὰ τί δ' οὐκ ἄγεις
» εἰς τὸν ὄχλον αὐτό; Διότι φυλὴν περιμένω
» σφόδρα φιλονεικοῦσαν λαχεῖν τινά. —

»Porro δεῖπνα φυλετικὰ & δημοτικὰ aliquando idem si»gnificant. Nam in publicis sacris & δημοτελέσιν ἑορταῖς, »ut loquuntur Graeci, universus populus conveniebat, »distinctus divisusque tributim: sed & propria sacra & »convivia singulae tribus habuerunt. Nec multum ab istis »differebant τὰ φρατρικὰ; de quibus ad Theophrastum »olim notavimus. [ad Cap. περὶ Βδελυρίας sub fin. Pag. »255. ed. Casaub.] Θίασοι & τὰ ὀργεωνικὰ, *convivia*, *pro*-

» *prius collegiis* erant *ad peculiarem alicuius Deorum cultum* » *institutis.* « CASAUB. — Vide Suidam in Ὀργεῶνες, & Ὀργεῶνας. Caeterum non Dalecampius suo arbitratu φυλετικὰ in φιλετικὰ mutaverat, sed perperam φιλετικὰ scriptum in ed. Ven. & Bas. pro quo recte φυλετικὰ edidit Casaub. quam scripturam firmant nostri mss. *A.* & *Ep.*

Τῶν μὲν Διογενιστῶν, τῶν δὲ Ἀντιπατριστῶν λεγομένων, τῶν δὲ Παναιτιαστῶν. » *Diogenistae, Antipatristae,* & a
» *Panaetiastae* appellari sunt, qui stato anni die Diogenis, » Antipatri & Panaetii nobilium Philosophorum memoriam celebrarent. At qui diem Epicuro sacrum similiter » agitabant, non Epicuristae, sed Εἰκαδισταὶ vocabantur: » cuius nominis rationem alibi exposuimus ex Diogene » Laërtio. « CASAUB. — Vide Eiusdem notata ad Laërt. X. 18. & Confer Athen. VII. 298. e. ibique notanda.

κατέλιπε δὲ καὶ Θεόφραστος εἰς τὴν τοιαύτην σύνοδον χρήματα. » Respicit Athenaeus ista verba ex Theophrasti » testamento: Τὸν δὲ κῆπον καὶ τὸν περίπατον καὶ τὰς οἰκίας τὰς πρὸς τῷ κήπῳ πάσας δίδωμι τῶν γεγραμμένων » φίλων ἀεὶ τοῖς βουλομένοις συσχολάζειν καὶ συμφιλοσοφεῖν ἐν αὐτῷ, & quae sequuntur deinceps. « CASAUB. — Vide Laërt. V. 52 sq. ubi tamen *convivii* non diserta fit mentio. — Paulo post, apud Nostrum mendose sic edebatur, ἀλλ' ἵνα τὰ κατὰ τοῦ συμποσίου λόγου &c. quo loco nil mutat ms. *A.* nisi quod λόγων, non λόγου, habeat. Opportune vero CASAUBONUS monuit: » Scribe » ἀλλ' ἵνα τοὺς κατὰ τὸ συμπόσιον λόγους &c. Ita recte » Epitoma. « — Villebrunius, ne Casaubono quidquam acceptum ferret, τοῦ συμποσίου defendit: nempe nescius, τοὺς κατὰ τοῦ συμποσίου λόγους Graece sonare *sermones de convivio habitos*; non, *inter convivium.* Sed hoc eruditione doctissimi Viri dignum. Illud bonae fidei specimen, quod ait, *Casaubonum hoc loco codicem mstum Aegii esse secutum, nec vero mentionem eius facere voluisse.* Atqui ex *Aegii codice msto* in illo libro, in quo Casaubonus lectiones Aegianas consignatas habuit, nihil prorsus ad hunc locum adnotatum est: diserte vero, ut vidimus, professus est in Animadversionibus suis Casaubonus, se eam probare lectionem quam *Epitoma* praefert. Nos vero eamdem lectionem nostri etiam *codicis Epit.* auctoritate confirmatam reperimus, nec dubitandum duximus quin Athenaeo eam restitueremus.

a Συνεδείπνουν δ' ὁσημέραι οἱ περὶ Πρύτανιν σώφρονα καὶ σωτήρια τῶν πόλεων σύνδειπνα. » Solebant & Prytanes quotidie agitare convivia modesta & suis civibus salutaria. Οἱ περὶ πρύτανιν non sunt qui in prytaneo alebantur, ut putarunt: sed summus prytanis cum suis collegis & adsessoribus, qui rempublicam curabant. De Graecarum urbium prytaneis fuse diximus libro ultimo. [Animadv. ad lib. XV. pag. 200. d.] Athenaeus ait, τοὺς πρυτάνεις unâ quotidie cibum sumsisse: quod hodieque & Argentinae & in multis aliis Germaniae urbibus obtinet: annui enim consules in loco publico singulis diebus prandent. « Casaub.

πρὸς γοῦν τοιοῦτο συμπόσιον, φησὶν ὁ Δημοσθένης, ἀνηνέχθαι τὴν Ἐλατείας κατάληψιν. » Dalecampius legit ἀνήνεκται, & active eam vocem interpretatur: [acceptum retulit.] Non enim animadvertit, sequentia verba, Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν &c. Demosthenis esse, non Athenaei. Vertendum erat: Sane ad huiusmodi convivium narrat Demosthenes allatum esse nuncium de capta Elatea. Vespera, inquit, erat: venit aliquis nuncians prytanibus occupatam esse Elateam. Sequitur apud Demosthenem, Καὶ μετὰ ταῦτα οἱ μὲν εὐθὺς ἐξαναστάντες μεταξὺ δειπνοῦντες: quae videntur ab Athenaeo fuisse descripta hoc loco: alioquin parum ab illo fuerit probatum quod voluit demonstrare. « Casaub. — Vide Demosth. pro Corona pag. 284. ed. Reisk.

b τοῦ γοῦν Ξενοκράτους ἐν Ἀκαδημίᾳ, καὶ πάλιν Ἀριστοτέλους Συμποτικοί τινες ἦσαν νόμοι. » Ferebantur olim, inquit, leges quaedam convivales. In catalogo librorum Aristotelis, qui apud Diogenem Laërtium legitur, invenias νόμους συστατικούς: quod an huc pertineat, quaestionis est. Fortasse enim scribendum in codice Laërtii, Νόμοι συνουσιαστικοί: quod idem fuerit ac συμποτικοί. [conf. Polluc. VI. 28.] Aristophanes, [Vesp. 1209. atque inde apud Nostrum paulo inferius, p. 179. b.] προσμάνθανε συμποτικὸς εἶναι καὶ συνουσιαστικός: quod Latinis unà esse, (ut, unà hodie simus volo:) Graecis, συνουσιάζειν. « Casaub. — Laërtii locus, quem spectavit vir doctus, est lib. V. sect. 26. ubi quidem monuit Menagius, vulgatam scripturam νόμος συστατικὸς, id est, Lex commendatitia, confirmari etiam Vitâ Aristotelis ἀνεκδότῳ. At συμποτικῶν νόμων cum Aristotelis, tum

reddidit. Nempe hoc dixisse mihi videtur poëta, quisquis fuerit, cuius ille senarius est: *Athamas alterum filiorum interfecit, Ino alterum.* Vide Hygin. Fab. IV. & Apollodori Biblioth. III. 4, 3. p. 187 sq. ed. Heyn. Festivum est videre, quo pacto ex Natalis Comitis latina versione Graecum versum corrigendum statuerit doctissimus Villebrunius.

AD CAP. III.

τοῦτο δὲ ὀρθῶς ἀπεμάξατο ὁ Ξενοφῶν καὶ Πλάτων. Habes verbum *ἀπομάττεσθαι* eadem notione usurpatum, de qua diximus ad I. 2. a. Animadverf. T. I. pag. 31. scilicet *effingere, exprimere, imitari.*

καθάπερ ἐν διατριβῇ λέγων. Ἀριστοτέλης δὲ, ἄλουτον καὶ κονιορτοῦ ἥκειν πλήρη τινὰ ἐπὶ τὸ συμπόσιον ἀπρεπὲς εἶναι, φησίν. Antea sic edebatur, *καθάπερ ἐν διατριβῇ λέγων Ἀριστοτέλης, ἄλουτον - - - ἐπὶ τὸ συμπόσιον φησίν.* Ibi Casaubonus: »*Divinandum est*, ait auctor, *cum Epicuri convivium legas, qui fiat, ut repente aliquis poculum manu tenens quaestiones proponat, non secus ac solitus facere Aristoteles in schola inter discipulos.* Post vocem Ἀριστοτέλης distinctio ponenda est: nam in ea voce absolvitur sententia. Sequenti periodo aliquid deesse, clarum nimis. Scribo *ὅς γε ἄλουτον καὶ κονιορτοῦ ἥκειν πλήρη τινὰ ἐπὶ τὸ συμπόσιον, ἀπρεπὲς εἶναι φησίν.* Quasi auctor dicat: *Qui quidem philosophus adeo alienus fuit a moribus & rusticitate Epicuri, ut contra, facere eum indecenter, pronuntiet, qui illotus & pulveris plenus ad convivium accesserit.* Athenaeus libro IV. [pag. 178. f.] Ἀπρεπὲς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριστοτέλης, ἥκειν εἰς τὸ συμπόσιον σὺν ἱδρῶτι πολλῷ καὶ κονιορτῷ.« Epitome hic rursus nihil mederi poterat, in qua omissa ista omnia. Sed priori incommodo, quo laborabat edita scriptura, multo commodiorem medicinam, quam quae a Casaubono erat proposita, obtulere nostrae *membr. A.* post λέγων interpungentes orationem, & a vocabulo Ἀριστοτέλης sequente δὲ coniunctione novum orationis membrum inchoantes. At sub finem huius eiusdem membri haud dubie verba nonnulla interciderant, quae ex altero auctoris nostri loco, praeeunte Casaubono supplevimus.

Homeri *versus*, Κίκλησκεν δὲ γέρ. est ex Iliad. β'. 404. f

f Qui sequitur Hesiodi, ductus est ex Ἔργ. 341. *Ibid.* τοῦτο γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀροτικῆς ἐστιν ἀναισθησίας συμπ. Ad scripturam prius editam, βρωτικῆς, monuit Casaubonus: » Legendum cum Hoeschelii Excerptis ἀροτικῆς, » non βρωτικῆς. *Hesiodeum*, inquit, *praeceptum*, quo iu- » bet *ut vicinos potissimum invitemus* & mensae nostrae » honore dignemur, *convivia coëgerit stupidorum re vera* » *aratorum*; cui hominum generi versus suos Ascraeus » poëta canebat: ideo ait, ὡς ἀληθῶς. Proverbii speciem » habet ἀροτικὴ ἀναισθησία: nam rudes & ab omni cultu » alienos vocabant aratores aut messores vel fossores; ut » Strabo non semel, aliique scriptores. « — Etiam noster *ms. Ep.* ἀροτικῆς habet; sed, ne quid dissimulem, duobus punctis superne adpositis; qua nota significare consuevit noster librarius, suspectum sibi esse verbum, mendosumque videri. At satis commoda ista scriptura videtur: nisi forte ἀρωτικῆς per ω longum oportebat, quod paulo propius ad alteram scripturam βρωτικῆς accessurum erat. Poterat autem a verbo ἀρόω perinde & ἀροτικὸς & ἀρωτικὸς adiectivum nomen formari.

a De proverbio, Τηλοῦ φίλοι ναίοντες &c. videsis, quae disputavit Erasmus, Adag. pag. 43. *Ibid.* πῶς γὰρ οὐκ ἄλογον. Temere τοὺς pro οὐκ expressum est in ed. Cas. 2 & 3. Pro ἄλογον habet ἄτοπον *ms. Ep.* commode per se, sed inficete ob vocem τόπῳ continuo sequentem. Mox, pro πιεῖν, perperam ποιεῖν est in ms. *Ep.* Homericum versum, Τοῖς δ' ὁ γέρων &c. habes Iliad. ψ'. 324.

b εἴδει δὲ διαφόροις ὁδοῖς ὡρμηκότας ἐπ' αὐτήν. ἤδη δὲ erat editum; quod sine animadversione praetermisit Casaub. Perspecte vero doctissimus Coray *in Notis msstis* monuit: » Lege εἴδει, *in specie*; ut opponatur τῷ καθόλου, » quod valet idem ac γενικῶς. « — Quam emendationem firmant nostri libri: nam *ms. A.* quidem ἤδει habet; *ms. Ep.* vero ipsum εἴδει. In ἐπ' αὐτὴν cum editis consentit *ms. A.* εἰς αὐτὴν habet *ms. Ep.* quod minus commodum.

p. 177 b ὧν ὁ μὲν Πλάτων - - - ἄλλον δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως σπουδάζοντας εἰσήγαγε· Ξενοφῶν δὲ καί τινας ἰδιώτας συνανέμιξε. Cum vulgo sic legeretur, ἄλλων δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως ἐδόντων. οὔτε γὰρ κόλακα πρέπον ἐστὶν εἶναι, & reliqua quae nunc in nostra editione multo post (cap. 12. pag. 223. nostrae edit.) sequuntur: ista primum legens, & adeo male cohaerere

animadvertens, ſtatim in ora exempli mei notabam, lacunae ſignum poſt verbum *προαιρέσεως* fuiſſe ponendum: deeſſe enim cum alia, tum ea quae *de Xenophonte* hoc loco haud dubie inſeruiſſet Athenaeus, quae ab his verbis ὁ δὲ Ξενοφῶν incipere debuiſſent. Dein, poſtquam Caſauboni inſpexi Animadverſiones, liquido cognovi veriſſimum eſſe id quod ſtatuit doctus hic Athenaei interpres, deeſſe hoc loco, & reiicienda huc eſſe ea omnia, quae ſub finem Libri Quarti inde a pag. 177. *a.* usque ad p. 182. *b.* alieno loco fuiſſent inſerta. Sed quo pacto connecti deberent abrupta diſputationis fila, quo fieret, ut eodem tenore, quo olim in ipſo Athenaei opere, decurreret oratio, haud aeque quidem in promtu erat: at non diu latere poterat eum, qui tribus illis locis, quibus ex foliorum nonnullorum transpoſitione turbata oratio erat, (primum hoc loco, ubi manifeſta erat lacuna; tum lib. IV. pag. 177. *a.* ubi non minus manifeſte inſerta erat aliena diſputatio; denique IV. 182. b. ubi deſinebat illa diſputatio alieno loco inſerta, & pergebat oratio quae p. 177. *a.* abrupta fuerat) extrema quaeque verba in quibus abrupta erat oratio, & prima verba a quibus incipiebat oratio male cum ſuperiori cohaerens, diligentius conſideraſſet. Qua in opera cum perfunctorie verſatus eſſet Caſaubonus, univerſe quidem, quid commiſſum fuiſſet, perſpecte ille viderat; ſed quo pacto tribus, quae dixi, locis connectenda eſſet oratio, liquido perſpicere, & omnino certa ſatis conſtantique ratione eluctari turbas illas difficultatesque non potuit, quas creaverat iſta foliorum nonnullorum de ſua ſede in alienam translatio. CASAUBONI ad hunc ipſum locum *Animadverſio* haec eſt: » ἄλλον δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως ἐδόντων. Hic erat locus » nigro theta. Nam corruptam eſſe vocem ἐδόντων non » dubium. Lego, ἄλλον δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως. δεόντως. Caeterum, deeſſe aliquid, arguunt praecedentia. » Illam enim periodum, quae incipit ὧν ὁ μὲν Πλάτων, ſequi » debebat omnino membrum ita inchoatum, ὁ δὲ Ξενοφῶν. » Notemus ergo vitium & labem exemplarium etiam an» tiquiſſimorum. Deſiderantur aliquot ſaltem verſus, qui» bus exponebatur quales induxerit in ſuum Sympoſium » convivas Xenophon. Atque huc pertinent illa verba » initio fugitivae partis, ὁ δὲ Ξενοφῶν καί τινας ἰδιώτας » συνανέμιξε: ubi repetendum ex ſuperioribus, τοῖς σπου-

b »δάζουσι. *Xenophon seria tractantibus nonnullos immiscuit* »*idiotas*. Appellat *idiotas*, Philippum τὸν γελωτοποιὸν, & »illum comissatorem Syracusanum qui advenit cum ti- »bicina & saltatrice.« — Haec igitur ad hunc locum in Animadverss. ad lib. V. monuit Casaubonus. IDEM vero statuit, proxime ante illa verba de *Xenophonte*, post ea quae de *Platone* agunt, inserenda etiam ista: Αἰσχύλος γοῦν κατὰ μέτρα σπουδάζοντας εἰσήγαγε. Audiamus ipsum, cum de verbis istis hoc loco inserendis, tum universe *de Sede legitima fugitivae partis* (ut ait) disputantem in Animadversionibus in librum IV. c. 26. (ad p. 177. a.) »Etsi »certi sumus, inquit, invasisse alienas sedes *disputationem* »*de Homericis Conviviis*, quae *sub libri quarti finem* legitur: »unde tamen profecta eo pedem retulerit, & quo reiici »domum debeat, dubitari non sine ratione potest. Oc- »currunt siquidem duo in hoc opere loci, ubi locari haec »dissertatio quam commodissime posse videatur. Nam & »*libro primo* convivandi ratio heroum Homericorum pro- »lixe (quod ex Epitoma intelligi facile potest) fuerat ex- »posita: & *libri quinti* bona pars est de Conviviis ab Ho- »mero descriptis. Inclinat tamen eo sententia, quod tu- »tius putem ad *quintum librum* ista referre, quam ad *pri-* »*mum*. Non leve, si quid iudico, eius rei argumentum »est, ipsa locorum vicinia. Est enim multo probabilius, »ex sequentis libri principio aliquot paginas in istius fi- »nem esse casu quodam translatas ab imperitis & aliud »agentibus exscriptoribus, vel bibliopegis, quam ex ullo »alio, nedum primo. Sed multo clarius hoc ipsum patebit, »si *fugitivam* hanc *partem* cum disputationibus primi quin- »tique libri attente contuleris. Reperies, non solum simi- »lia, sed omnino eadem esse ista cum iis quae *libro quinto* »disseruntur. Quare eo reiiciamus censeo, quae nullum »dubium est inde esse abscissa & avulsa. Porro, ubi po- »tissimum notari hiatus debeat in libro sequente, non- »dum pro satis comperto habemus. Quamquam ne illud »quidem nimis erit obscurum studiose ista cum illis con- »tendentibus. Verum statuat super hoc quisque ut erit »libitum. Nos quod instat agamus. Prima verba sunt haec, »Αἰσχύλος γοῦν κατὰ μέτρα σπουδάζοντας εἰσήγαγε. Quo? »& quos? merito duo ista hic quaeras. Nihil enim in prae- »cedentibus habemus, unde possit intelligi, *quos* vocet »σπουδάζοντας, & *quo* εἰσήγαγεν illos de quibus loqui-

» tur. Ex sequentibus mens clara auctoris: etsi haeremus b
» in verbis. Nam illud, κατὰ μέτρα, iunxerunt interpre-
» tes cum proximo verbo σπουδάζοντας, hoc sensu: *Ae-
» schylum in convivium*, quod descripserat in una aliqua
» suarum tragoediarum, *introduxisse convivas metrorum stu-
» diosos.* Mihi ista sententia frigidiuscula videtur, ut est
» re vera: deinde περὶ μέτρα dicendum fuerat, non κατά.
» Quare aliter accipiendum sine dubio. σπουδάζοντας ap-
» pellat, viros σπουδῆς μεστοὺς, ut loquitur Xenophon
» initio Symposii. Vide libri quinti caput secundum. In
» *Huraldino exemplari*, quod non minus hoc loco pagina-
» rum aliquot depravatione [*imo*, transpositione] cor-
» ruptum est, quam omnia Italica, mirificam vocem of-
» fendimus, καταμεταςπουδάζοντας. Non potest
» id vocabulum ferri. Olim fortasse fuit κατασπουδάζον-
» τας, id est, *de rebus seriis serio agentes.* Sic libro sexto
» [pag. 261. c.] κατεσπουδασμένος ἀνὴρ, *homo navus.*
» Verte autem: *Aeschylus in suis poëmatis convivas inducit
» de seriis tractantes.* Hoc vult Athenaeus: Convivium *Ae-
» schylo* descriptum, virorum gravium fuisse; *Xenophon-
» teum*, mistum ex gravibus & plebeiis; *Homerum* plura
» descripsisse, ex diversis generibus hominum, & diver-
» sorum morum. « — Quod si istam scripturam καταμε-
ταςπουδάζοντας, quam in codice Huraldino reperit, quam
eamdem alii etiam Parisienses codices (teste Villebrunio
in Gallica versione, Tomo II. pag. 198.) tenent: illam
igitur scripturam si contulisset Casaubonus cum eo loco
ubi desinit aliena pars disputationis, (pag. 182. c.) plane
visurus erat id quod in Animadv. nostris ad lib. IV. (Anim-
adv. Tom. II. pag. 664 sq.) demonstravimus, nempe pri-
mum ex illis foliis, quae ex quinto libro in quartum te-
mere olim transposita fuere, initium cepisse a verbis σπου-
δάζοντας εἰσήγαγε: ista autem quae p. 177. *b.* vul-
go praecedunt, Αἰσχύλος γοῦν κατα μετα, cohaerere
cum illis κατὰ μεταφορὰν ἐν Ἰξίονι φησὶ, quae p. 182. *b.*
vel *c.* vulgo leguntur, ubi quidem mendose Ἰξίων pro ἐν
Ἰξίονι editum erat. Simulque, quum hoc loco, in quo
nunc versamur, (lib. V. pag. 187. *b. c.*) vulgo sic legere-
tur, ἄλλον δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως ἰδόντων.
οὔτε γὰρ κόλακα &c. planum fiebat, vocem ἰδόντων non
ad superiora verba pertinere, sed interruptum esse ser-
monem in ipso vocabulo προαιρέσεως, ut, priusquam in-

b vectae istae turbae essent, sic cohaeserit oratio, ἄλλων δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως σπουδάζοντας εἰσήγαγε. Vox ἐδόντων vero, quae post προαιρέσεως vulgo proxime legebatur, non, ut Casaubonus statuit, ex ὄντας corrupta erat. Sed, quandoquidem extrema verba, in quae desinebant folia olim transposita, haec fuerant quae vulgo p. 182. b. legebantur, (vide in nostra edit. lib. V. p. 225.) Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων: intelligi debuit, ex ὀδόντων corruptum ἐδόντων esse. Quod autem eadem vox duobus locis vulgo legebatur, id eadem de caussa factum erat, qua & κατα μετα bis positum vidimus; nempe, priusquam invecta esset illa confusio, priore loco *custos* fuerat *extremae paginae*, posteriori loco erat ipsum *initium paginae sequentis*: deinde vero, cum in codice eo, qui transpositione foliorum primus turbatus est, non conveniret custos paginae exeuntis cum initio paginae sequentis, librarius qui de illo codice alium descripsit, ratus per errorem omissam esse primam vocem paginae, supplendam illam ex custode paginae praecedentis putavit. Qua de re licet iam supra ad Quartum librum (T. II. Animadversionum nostrarum, pag. 664 sq.) copiose dixerim; tamen hic ea, quae huc facere videbantur, repetenda & quam planissime possem explicanda putavi, ne quis dubitandi locus superesset.

Πολλῷ τοίνυν κάλλιον Ὅμηρος ἐποίησε, καὶ διάφορα παρατιθέμενος συμπόσια. »*Melius*, ait Athenaeus, *Poëta διάφορα fecit, καὶ παρατιθέμενος συμπόσια.* Et, ut sententiae » melius sit, & ut ne vacet τὸ καὶ, scribo πολλὰ καὶ » διάφορα παρατ. συμ.« CASAUB. —— At voce ista adiecta non indiget oratio: nec vacat καὶ particula. Dixerat paulo ante Athenaeus, *Homerum in uno eodemque convivio congregatos inducere homines diversae aetatis diversorumque studiorum*: nunc ait, eo *commodius* etiam *fecisse* eumdem poëtam, quod *diversa etiam convivia* (καὶ διάφορα συμπόσια) *exposuerit*.

πάλιν γὰρ ἐξ ἀντιπαραβολῆς ὁρᾶται μᾶλλον. » Cur » ita *melius* fecerit Homerus, caussam adiicit Athenaeus, » πάλιν γὰρ - - μᾶλλον. Quid hic facit τὸ πάλιν? nem» po hoc quod Veneri donatae a virgine puppae. Trudā» tur ergo vox inanis; & eius loco scribatur, τὸ κα» λὸν γὰρ ἐξ ἀντιπ. *Recte*, ait, *fecit Homerus*, *qui plura* » *& diversa convivia descripsit*: *nam*, *quod honestum est ac de-*

» *cet, rectius intelligitur ex comparatione plurium quae sint di-* b
» *versa.* « CASAUB. — Desiderare utique poteras, ut disertius declararetur *quid esset* quod *ex oppositione magis perspici* dicat Deipnosophista. Nec tamen idcirco adiecto nomine τὸ καλὸν videtur esse opus, quod fortasse ne satis quidem commodum fuerit. Immo vero intelligendum ex superioribus videtur, *perspici magis, quales homines adhiberi ad convivium debeant.* Nec vero ita aliena, ut Casaubono visum erat, ab hoc loco fuerit πάλιν particula; quae & ipsa ad id quod ante dictum est refertur. Nempe hoc dicit Auctor: Sicut ex *unius* cuiusdam *Homerici convivii* descriptione (in quo unà sunt Nestor, Aiax, Ulysses, aliique, omnes virtutis studiosi, sed alius aliâ viâ rationeque) intelligitur quales esse debeant convivae; sic, cum *diversa convivia* idem poëta descripserit, *rursus eadem res ex ipsa oppositione magis etiam perspicitur.*

ἐπὶ στρατιᾶς verti possit, *apud exercitum.* ἐπὶ στρατείας fuerit, *in militia, in castris.* Quae nomina sicut frequenter a librariis perperam permutantur; sic interdum perinde est, utrum ponatur. Quod dein ait πολιτικώτερον, de illius vocabuli usu conferri poterit Lexicon nostrum Polybianum, in voce Πολιτικὸς, num. 3. & in Πολιτικῶς, num. 1.

» τὰ δημοθοινίαν ἔχοντα, & τὰ οἰκεῖον σύνοδον, oppo-
» nuntur, ut *festa publica* totius civitatis solemnitate cele-
» brata, & *quae privatim* quisque *cum amicis & necessariis*
» agitat. Quis nescit quid appellent Graeci δημοτελεῖς
» ἑορτάς? Tamen viri docti inter δῆμον & ὄχλον nesci-
» verunt facere discrimen. « CASAUB. — Nempe δημοθοινίαν ἔχοντα reddiderat Dalec. *quae incondita populi turba celebrantur.*

AD CAP. IV.

Ἐδίδαξε δ' Ὅμηρος καὶ οὓς οὐ δεῖ καλεῖν &c. Quae ad c
verba nonnulla huius Capitis monenda habemus, ea deinde adiiciemus, postquam quae de *Argumento*, quod hic tractatur, a CASAUBONO disputata sunt, adposuerimus.
» Sequitur, inquit, *disputatio veterum Criticorum super Ho-*
» *meri loco ex Iliadis ῥαψ. β.* [vs. 408 sq.] Sapientissimus
» poëta inducit *Menelaum ad fratris convivium venientem in-*
» *vocatum*, pro iure necessitudinis quae est inter fratres:

c »Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
»Subiicitur in noſtris libris hodie hic verſus,
»ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
»Negat philologus, τοῦ ποιητοῦ eſſe iſtum verſum: ſed
»παρεμβεβλημένον [contendit eſſe] & ſubdititium. Quan-
»tum ex Athenaeo colligitur, eius appendicis auctor *Ari-*
»*ſtarchus*, aut certe propugnator. [confr. infra, lit. e.]
»Adverſus hunc igitur haec diſputatio inſtituta eſt. Ait,
»ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο. Anceps eſt
»verſiculi huius interpretatio. Si τὸ κατὰ θυμὸν iungas
»cum ἐπονεῖτο, erit ſenſus quem probavit Dalecampius:
»*norat quod frater cruciabatur animo.* Euſtathius [ad Iliad.
»β'. pag. 187.] iungit cum ᾔδεε, & interpretatur, *norat*
»*animo, quod frater ἐπονεῖτο, ἤγουν ἐνήργει περὶ θυσίαν,*
»*parabat ſacra & convivium.* Ait ὥσπερ δέον εἰπεῖν: Eu-
»ſtathius & Epitome, δέον ὄν. Haec omnia ex perſona
d »Ariſtarchi dicuntur. Itaque τὸ φησὶν in ſequentibus, πό-
»τερον γὰρ φησὶν ὡς οὐκ ᾔδει τὸν ἀδελφὸν ἑστιῶντα;
»mutandum videtur in φαίη vel φήσειεν. Loquitur enim
»ipſe Ariſtarchus, aitque: *Utrum dicet aliquis, neſciiſſe Me-*
»*nelaum fratrem convivium celebrare?* Hinc colligit Ariſtar-
»chus, probabilem eſſe verſus de quo quaeritur ſenten-
»tiam. Addit: καὶ πῶς οὐ γελοῖον, ὁπότε περιφανὴς ἦν
»βουθυσία, καὶ πᾶσι γνώριμος; Prior Ariſtarchi ratio ad
»probandum, quod veriſimile ſit, Menelaum reſciviſſe de
»convivio quod ab Agamemnone agitabatur: *Ridiculum*
»*eſt*, inquit, *putare, ignoraſſe Menelaum rem omnibus vulgo*
»*notam; erat enim ſacrificium ſplendidiſſimum, & in eam rem*
»*multae magnaeque victimae mactatae.* Sequitur altera ratio:
»πῶς δ' ἂν ἦλθεν, εἰ μὴ ᾔδει; *Quomodo*, inquit, *ad con-*
»*vivium* Agamemnonis *veniſſet* Menelaus, *ſi eum convivari*
»*neſciſſet?* Ad viſendum aegrum nemo ſe accingit, niſi
»qui ſciat aegrotare: neque coenaturus quisquam ad alium
»venit, quin ſciat illum coenare. Quare, cum ad fratrem
»acceſſerit Menelaus ut eius convivio intereſſet, igno-
»rari ab eo non potuit, fratrem convivium celebrare.
»Quantum ſit roboris in hoc argumento, alii viderint:
»mens quidem *Ariſtarchi* haec. Hinc diſce, τὸ ἐπονεῖτο
»cum Euſtathio exponendum eſſe neceſſario: nam altera
»interpretatio ne veniſſe quidem videtur unquam Ari-
»ſtarcho in mentem. Subiicitur: ἢ νὴ Δία περισπώμενον
»φησὶν αὐτὸν εἰδὼς, συνεγνωμόνει τῷ (malim τὸ) μὴ κε-

„κεκλῆσθαι, καὶ συμπεριφερόμενος ἦλθεν αὐτόματος; *An*, d
„*obsecro, hoc dicet? Menelaum, qui sciret fratrem curis variis*
„*distrahi, veniam ei quod se non vocasset dedisse; &, ut con-*
„*vivio illius interesset, venisse invocatum*. Haec quoque lo-
„quitur auctor sub *Aristarchi* persona. Proponitur his ver-
„bis eorum sententia, qui dicebant Agamemnonem fra-
„tris esse oblitum: sed illum, nihil offensum fratris ob-
„livione, venisse αὐτόματον. Horum sententiam postea
„confutat Aristarchus, ubi subiicit, Ἀλλὰ γελοῖον ἦν ἐπι-
„λαθέσθαι τὸν Ἀγαμέμνονα τοῦ ἀδελφοῦ &c. « — Haec
Casaubonus de capite caussae, quae hoc loco tractata
est. Cui ego, quod istis verbis, ἢ νὴ Δία περιεπόμενον
φησὶν &c. contineri *aliorum sententiam*, ait, *ab Aristarcho
propositam, & deinde ab eodem refutatam*, adeo non potui
adsentiri, ut e contrario, eisdem illis verbis ipsius *Ari-
starchi* sententiam contineri, habuerim persuasum; quam
sententiam proximis deinde verbis Athenaeus refutare mi-
hi visus est. In quo fieri potest, ut falsus sim: sed indi-
cet eruditus lector, cui hae Grammaticorum velitationes
tanti videbuntur.

Ad verba quod spectat: sub initium huius Capitis, post c
ista ἀλλ' αὐτομάτους ἰέναι, vocem πρέποντως, quam
& edd. & ms. *Ep.* ignorabant, adieci auctoritate *membra-
narum A.* Paulo post vero, ubi ex eodem ms. *A.* ἄγοι
editum erat, praetuli ἄγει, quod dedit ms. *Ep.* cui suf-
fragatur Eustath. ad Il. β'. pag. 187, 14. Dein praeeunte
eodem ms. *Ep.* ὥσπερ δέον ἦν εἰπεῖν αἰτίαν scripsi:
ubi nonnihil etiam significantius ὥσπερ δέον ὂν καὶ αἰτίαν
εἰπεῖν Eustathius habet. Rursus paulo inferius, ubi Ca- d
saubonus, pro Πότερον γὰρ φησὶν, Πότερον γὰρ φαίη
vel φήσειεν maluerat, nihil mutandum censui. φησὶν ad
Aristarchum referendum putavi: ad πότερον γὰρ vero
haud incommode subintelligi posse mihi visa erant verba
ea, quae in latina versione adieci. Deinde περιφανὴς ἦν
ἡ βουθυσία recte dedit ms. *A.* cum ἡ articulus deesset editis.
(In *Epit.* plura ibi desunt.)

καὶ συμπεριφερόμενος ἦλθεν αὐτόματος. „Observandum
„est verbum elegantissimum συμπεριφέρεσθαι: in quo ex-
„ponendo utrum diligentior an infelicior fuerit Dalecam-
„pius, incertum habeo. Ita ille, *& cum huc illuc obam-
„bularet una cum caeteris eo pervenisse*. Non observaverat
„vir doctus, hoc verbum, quod proprie de corpore di-

d » citur, solitum transferri ad animum. Itaque συμπεριφέ-
» ρεσθαι dicitur qui *accommodat se alienae voluntati.* Aeschi-
» nes, De Ementita Legatione: [pag. 327. ed. Reisk.] τοῖς
» γὰρ καιροῖς συμπεριφέρεσθαι ἀνάγκη πρὸς τὸ κράτιστον,
» καὶ τὸν ἄνδρα, καὶ τὴν πόλιν. Athenaeus libro XIV.
» [pag. 624. c. d.] Ἰώνων δὲ τὸ πολὺ πλῆθος ἠλλοίωται,
» διὰ τὸ συμπεριφέρεσθαι τοῖς ἀεὶ δυναστεύουσιν αὐτοῖς τῶν
» βαρβάρων. Hoc sensu saepe legas συμπεριφέρεσθαι & συμ-
» περιφορὰν apud Clementem Alexandrinum, Epiphanium,
» Diogenem Laërtium in Zenone Stoicorum principe.
» [Laërt. VII. 108.] Ex quo lucem facias licet Photio,
» scribenti in Excerptis ex Isidori vita: οὔτε τετυφωμένος
» ἦν ὁ Ἰσίδωρος, οὔτε δυσόμιλος, οὐδ' ἠγνόει τὴν στωϊκὴν συμ-
» περιφοράν. Eusebius: Τοῖς Κυκλικοῖς συμπεριφερόμενοι οἱ
» Ἕλληνες, ἐξενίκησαν τὴν ἀλήθειαν. *Graeci poëtis Epici cy-*
» *cli assensum commodantes, veritatem oppresserunt.* Septua-
» ginta interdum hoc verbo elegantissime usi. - - - S. Pau-
» lus Apostolus hoc sensu usurpavit verbum συναπά-
» γεσθαι, scribens ad Romanos, [cap. 12. vs. 15.] Μὴ
» τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμε-
» νοι. Hoc est, inquit B. Chrysostomus, εἰς τὴν ἐκείνων
» εὐτέλειαν κατάβηθι, συμπεριφέρου, συνταπεινοῦ. Obser-
» vavimus autem, peculiariter *de conviviis* usurpari voces
» συμπεριφορὰ & συμπεριφέρεσθαι. Appellant autem συμ-
» περιφορὰν, *accessionem ad convivium, quando aliquis voca-*
» *tur.* Contrarium est τὸ μὴ ὑπακούειν, ut lib. VI. [pag.
» 247. d.] Μένανδρος ἐν τῇ Ὀργῇ περὶ φίλου λέγων οὐχ
» ὑπακούοντος γάμων δείπνῳ: item τὸ παραιτεῖσθαι, cum
» rogatus ad coenam aliquis excusatione utitur. Plutar-
» chus in Praeceptis Sanitatis: Ἡ παραίτησις, ἂν τὸ ἐπι-
» δέξιον καὶ τὸ ἀστεῖον ἔχῃ, οὐχ ἧττον ἔσται κεχαρισμέ-
» νη τῆς συμπεριφορᾶς. Idem, Problematum libro V. καὶ
» τὰ συμπόσια θορυβώδεις εἶχε τὰς συμπεριφορὰς, καὶ τὰς
» διαλύσεις ταχείας. Sed & simpliciter accipiebant pro
» ἑστίασις: ut in eodem libro, Σαῖος δέ που καὶ ὁ τῶν
» φίλων χορὸς εὐγνωμόνως διανεμόμενος ἐν ταῖς συμπεριφο-
» ραῖς. Et συμπεριφέρεσθαι, simpliciter, pro *interesse con-*
» *vivio*; initio libri istius, [Athen. IV. 128. a.] συνθήκας
» εἶχε, δηλοῦν εἴ τινι συμπεριενεχθείη δείπνῳ πολυτελεῖ:
» ubi recte Dalecampius, *si quando sumtuosae coenae interes-*
» *set*: at paulo post, [IV. 142. a.] ubi de Laconicis coe-
» nis agitur, ὅτε δὲ καὶ παραγένοιντο, μικρὰ συμπεριενεχ-

» θεῖσι νόμου χάριν παρεσκευάζετο, turbavit interpretes » ista vox. Sic usurpat etiam alibi Deipnosophista: neque » aliter hîc erat capiendum. « CASAUBONUS. — Hoc quidem loco commodissime priori ista notione, *adcommodans se ei*, accipiendum verbum συμπεριφερόμενος videtur: cuius usus plura exempla, praeter ea quae sunt a Casaubono prolata, dabit Index noster Epicteteus, voc. Συμπεριφορὰ, & Συμπεριφέρεσθαι, itemque Lexicon Polybianum voc. Συμπεριφορὰ, num. 1.

ὥσπερ ὁ φήσας ἄκλητον ἥκειν, ἵνα μὴ πρωΐας ὑποβλέπωσιν ἀλλήλους &c. » Malim ὥσπερεὶ φήσας. *Quasi di-* » *ceret, se venisse* [immo eum *venisse*] *invocatum, ne, ubi* » *mane advenisset, limis oculis se invicem respicerent, dum al-* » *terum puderet, alter quereretur.* ὑποβλέπειν Terentius, *limis* » *aspectare.* Affine apud Suetonium in Iulio, *vultu minus* » *familiari respicere.* « CASAUB.

Ἀθηνοκλῆς ὁ Κυζικηνὸς &c. » ATHENOCLIS sententia de » Homerico loco, qui in quaestione hîc versatur, non » alia, opinor, erat, quam quae initio in medium allata » est ab Athenaeo: quare satis illi fuit, paucis eius sum- » mam nobis exponere. Sed, praeter auctoris βραχυλο- » γίαν, accessit a librario obscuritatis alia caussa. Non » enim diffiteor, subobscura mihi esse haec, εὐπαιδευτό- » τερον ἡμῖν φησι τὸν Ὅμηρον καταλιπεῖν, ὡς τῆς ἀνάγκης » ὁ Μενέλαος οἰκειοτέρως ἔχειν. Scribo εἶχεν: & ita » interpretor, sapientissimum poëtam *reliquisse hoc nobis* » *intelligendum, Menelaum arctius iunctum Agamemnoni fuisse,* » *quam ut esset necesse ipsum vocari.* ἀνάγκη, quam intelli- » git, est necessitas τοῦ περιμένειν τὸν καλοῦντα, ut mox » loquitur. Alii accipiunt pro *necessitudine*; quae quidem » potior fuit inter fratres, quam inter amicos. Nam ἀνάγ- » κην ita accipiunt Graeci: ut Chrysostomus in Epistolam » ad Romanos, ἡ συγγένεια φύσεώς ἐστι καὶ ἀνάγκης. « CASAUBONUS. — Gravissimam difficultatem, qua premebatur hic locus, levarunt nostrae *membr. A.* in quibus est φησὶ τοῦτον (non τὸν) Ὅμηρον καταλιπεῖν, id est: *ait Homerum praetermisisse hunc*, nempe *Menelaum*: ubi facile intelligitur, hoc dici, *praetermissum esse a Poëta Menelaum in eorum numero, quos nominatim ad convivium vocatos ait ab Agamemnone.* Vocabulum vero ἀνάγκη haud dubie hîc rectius ea notione accipitur, quae posteriori loco a Casaubono exposita est, quam quae priori. Infinitivus

ἔχειν ferri utique nullo pacto poterat: nec vero in εἶχεν, sed in ἔχων (nominativum participii absolute positum, qui ad ὁ Μενέλεως referretur) fuit mutandus: quae loquendi forma, optime Graeca quidem, sed paulo insolentior, cum parum familiaris esset librario, temere ab eo adulterata est. Nullum hoc loco praesidium praestare Epitoma potuit, in qua haec omnia inde ab illis verbis πιθανῆς τῆς αἰτίας (initio lit. d.) praetermissa sunt.

Δημήτριος δ' ὁ Φαληρεὺς, ἐπαρίστερον τὴν τοῦ στίχου παράληψιν ἐπειπὼν, καὶ τῆς ποιήσεως ἀλλότριον, τοῦ,

f *ᾔδει γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο·*

μικρολογίαν ἐμβάλλει τοῖς ἤθεσιν. »Etiam haec verba; »quibus explicatur *Demetrii Phalerei* sententia, facessunt »mihi negotium: non factura, si adiectis duabus voculis »καὶ ὅτι scribas, καὶ ὅτι μικρολογίαν ἐμβάλλει τοῖς ἤθε»σιν. Iam omnia plana.« CASAUBONUS. — Scilicet in eam sententiam locum hunc interpretatus erat Dalecampius: *Demetrius Phalereus versus illius additamentum sinistrum esse & ineptum censet, ab Homerique poësi alienum, ut qui* [nempe, *qui versus*] *restrictum & humilem fuisse Heroum animum arguat.* In eam dein igitur sententiam Casaubonus, ad verbum ἐμβάλλει nominativum τὸ ἔπος intelligens, consecutionem connexionemque sermonis talem conceperat: Δημήτριος, ἐπαρίστερον τὴν τοῦ στίχου παράληψιν ἐπειπὼν, - - - καὶ (scilicet εἰπὼν) ὅτι μικρολογίαν ἐμβάλλει τοῖς ἤθεσιν, φησίν· Οἶμαι γὰρ &c. At nihil magnopere prohibere videtur, quo minus ex librorum praescripto ad verbum ἐμβάλλει nominativum Δημήτριος referamus. Sic quidem cum editis & vetustae nostrae *membr. A*: iubent, nec aliter Athenaei verba ex sui libri praescripto acceperat Epitomator, qui, omissis mediis verbis, sic habet: Καὶ Δημήτριος δὲ (ac fortasse illa particula Καὶ ante Δημήτριος restituenda Athenaeo fuerit, percommode ibi posita) ὁ Φαληρεὺς ἐπαρίστερον τὴν τοῦ στίχου παράληψιν ἐπειπὼν, μικρολογίαν ἐμβάλλει τοῖς ἤθεσιν. Οἶμαι γὰρ φησὶν ἕκαστον &c. Ubi intelligi videtur τοῖς ἤθεσι τοῦ παρειληφότος vel τῶν παρειληφότων τοῦτον τὸν στίχον: *Demetrius Phalereus eos, qui illum versum adiecerunt vel adiectum probant, arguit esse homines illiberalis ingenii, & pusilli ac contracti animi.* Et in hanc quidem sententiam utique ἐγκαλεῖ pro ἐμβάλλει malles; sed poterit intelligi αἰτίαν μικρολογίας ἐμβάλλει; parique ra-

tione in ista dictione verbum ἐμβάλλειν usurpare licuerit f
Graecis, atque latine dicimus *culpam alicui impingere, dicam impingere*, itemque *maledicta vel dicteria in aliquem coniicere*. Verbum ἐπειπεῖν non modo *post dicere* significat, vel *ante dictis adiicere;* sed omnino *insuper dicere, praeterea dicere:* adeoque perinde & de his quae *ante*, & quae *post* dicuntur, usurpari potest. Potest etiam (quod de simillimo verbo ἐπιλέγειν in Indice Graecitatis Epicteteae notavimus) ex alia vi praepositionis ἐπὶ significare, *dicere super* vel *de re* ea, quae in quaestione versatur. Denique, ad verba huius loci quod spectat, illud notandum superest, quod in vetustis membranis post ista, καὶ τῆς ποιήσεως ἀλλότριον, non τοῦ, sed τὸν legatur; mendose id quidem, temere casum articuli casui nominis proxime praecedentis similem faciente librario. Recte vero ibi τοῦ, nempe στίχου, correxit primus Editor.

AD CAP. V.

Πλάτων δ' ἐν τῷ Συμποσίῳ &c. Vide PLATONIS *Convi-* a
vium, haud procul initio, Tom. X. p. 168 sq. ed. Bip. *Ibid.* Ἵνα καὶ τὴν παροιμίαν φησὶ διαφθείρωμεν. Proverbium dicit, quod sic vulgo efferebatur, Αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ δειλῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασι. *Ibid.* μαλθακὸν αἰχμητὴν, ut editum est apud Platonem, sic dedere h. l. nostri mssti *A.* & *Ep.* pro μαλακὸν, quod apud Athenaeum edebatur. Paulo inferius vero formam μαλθακὸν etiam editiones omnes Athenaei tenuerant.

Βακχυλίδης δὲ &c. Cum sic esset editum, Βακχυλίδης b
δὲ περὶ τοῦ Κήϋκος οἴκου φησίν: nihil nos adiuvit ms. *Ep.* in quo desunt haec de Bacchylide: sed *codex A.* huiusmodi dabat scripturam, Βακχυλίδης δὲ περὶ τοῦ Κήϋκος λέγων, ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τοῦ Κήϋκος οἶκον, φησίν. Ubi satis parebat, priori loco pro Κήϋκος oportuisse Ἡρακλέους: simulque, quid posterioribus librariis fraudi fuerit, ut verba nonnulla temere omitterent, adparebat. De re vide Apollodori Biblioth. lib. II. c. 7. sect. 6 sq. ubi breviter quidem, quod hic spectat, tangitur. Adde Zenobii Proverb. Cent. II. 19. ubi pro Κήτους legendum Κήϋκος perspecte IACOBS monuit in Animadv. ad Anthol. Vol. I. Part. I. pag. 287. Denique conf. Scholion ad Pla-

ton

b tonis Convivium, in Siebenkeesii Anecdotis Graecis, p. 49. & paulo emendatius editum in Scholiis in Platonem a Ruhnkenio collectis, p. 43.

In BACCHYLIDIS *primo versiculo*, λαῖνον (sic) in ed. Ven. scribitur; λαϊνον in ed. Bas. & Cas. (quae scriptura & in nostrum exemplum irrepsit.) Neutrum recte: rectius λάϊνον edidit H. Steph. in Lyricorum Fragmentis pag. 184. & Brunck in Analectis, T. I. pag. 151. Nisi forte λαΐνεον scripserat poëta: quod viderint ii, qui Lyricorum carminum numeros in numerato habent.

Vers. 2. ἔφαισ' tenui, a Stephano & Brunckio sic editum. In ἔφαισ' quidem, quod est apud Athenaeum, nil mutant nostrae membranae. *Vers.* 3. δαῖτας εὐόχθους. » Recte εὐόχθους. Nec tollendum τὸ θ. etsi est ab ὀχὴ, *ali-* » *mentum*. Errant enim tota via, qui [quod fecit Dalec.] » vertunt δαῖτας εὐόχθους, *epulas accessu faciles*. Etiam » apud Hesiodum ['Εργ. 475.] εὐοχθέων exposuerunt eru- » ditiores veterum criticorum, *bene instructus cibis*; cuius » vocis eadem est ratio: euphoniae gratia litera θ est in- » serta. « CASAUB. — Conf. Hesychium in Εὐοχθεῖν, & Etymol. M. in Εὐοχθέων.

Οὐ δεόντως γοῦν Πλάτων τὸν Μενέλαον &c. Quamquam paulo ante (lit. a.) in scriptura Μενέλαον nil mutant libri, tamen hoc loco intelligo teneri a nobis debuisse repositamque malim Atticam formam Μενέλεων, Platoni usurpatam; quam eamdem hoc loco habet ed. Ven. cum ms. *A*. Postquam operarum errore Μενέλαων in ed. Bas. expressum esset, pro eo Μενέλαον posuit Casaubonus.

c 'Αρηΐφιλον *Menelaum* poëta adpellat Iliad. γ'. 21. & 52. & saepius alibi. Eiusdem ἀριστείαν *pro Patroclo* enarrat Iliad. ρ'. inde ab initio, tum rursus vs. 578 sqq. *Promtitudinem ad singulare ineundum certamen*, Iliad. η'. vs. 94 sqq. Pro μονομαχεῖν, quod cum ed. Bas. & Cas. tenet ms. *Ep.* μονομαχεῖ minus commode habet ed. Ven. cum ms. *A*.

» Quando ait Noster, disputans contra Platonem pro » fortitudine Menelai, ἐφ' οὗ μόνου τῶν στρατευσαμένων » εἴρηκεν·

» Ἐν δ' αὐτοῖς κίεν, ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς:

» non hoc vult, neminem ex omnibus Graecorum du- » cibus pari elogio affectum esse a poëta: nam maiora » de aliis ducibus alibi praedicat poëta; sed istud ait,

» *solum esse Menelaum, cui in recensu exercitus singularem* » *quamdam pugnandi alacritatem attestetur.* « CASAUBONUS. — Poëtae versus est ex Iliad. β'. 588. *Ibid.* Εἰ δὲ ὁ ἐχθρὸς βλασφημῶν αὐτὸν &c. » Ille *Menelai hostis*, qui eum » vocavit μαλθακὸν αἰχμητὴν, Apollo est, in sermone » ad Hectorem, Iliadis ῥαψ. ρ'. « CASAUB. — Vide Iliad. ρ'. 588. Pro ὁ ἐχθρὸς, foedo errore ὁ αἰσχρὸς est in ms. *Ep.* Potueramus deinde cum *cod. A.* scribere ὁ ἐχθρὸς ὁ βλασφημῶν: sed potuit etiam nullo incommodo, ac paulo etiam fortasse commodius, omitti posteriori loco articulus, quem ibi cum editis ignorat ms. *Ep.* Mox notus à versus, Οἰνοβαρὲς &c. ex Iliad. α'. 225. De interfecto spoliatoque a Menelao Euphorbo habes Iliad. ρ'. 59 sqq.

Τὸ δὲ μηδὲ τὸν στίχον &c. » Magnae *incogitantiae* reum » facit *Platonem* his verbis: Τὸ δὲ μηδὲ τὸν στίχον, ὃν ἐπιτιμῶ» ντα, τελείως κατανοῆσαι, ἄτοπον. *Absurde fecit Plato*, ait, » *quod integrum versum, quem reprehendebat, non attendit.* » κατανοεῖν est, *animum aut oculos adiicere ad aliquid, spe-* » *ctare*, ut mox [pag. 179. a.] κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν. Ve- » rum est quod ait Athenaeus. Nam si venisset Platoni in » mentem, Menelaum eo ipso versu, quem arguebat, βοὴν » ἀγαθὸν dici a poëta; sententiam, credo, mutasset de » ignavia quam ei obiicit. « CASAUB.

τοῖς γὰρ ἀνδρειοτάτοις Ὅμηρος εἴωθεν ἐπιφωνεῖν. » Le- e » go, εἴωθε τοῦτ' ἐπιφωνεῖν: *hoc elogio solet ornare.* ἐπι- » φωνεῖν est ἐπικατηγορεῖν, *cognominare*, aliquid *adiicere* ad » primum & proprium nomen. Eustathius: [ad Iliad. β'. » pag. 187. l. 40.] Βοὴν ἀγαθοὺς ἀποκαλεῖ τόν τε Ἕκτορα, » καὶ τὸν Αἴαντα, καὶ τὸν Διομήδην, καὶ ἄλλους ἀνδρείους. « CASAUB. — Commodissime utique adiectum foret τοῦτο pronomen: sed, cum subintelligi etiam posset, invitis libris inferendum non putavi.

AD CAP. VI.

Ἐπί τ' οὖν τοῦ Ὀδυσσέως εἶπε. Sic ms. *A.* cum edd. non male: potest enim τε particula referri ad sequentem δὲ, quemadmodum passim μήτε & μηδὲ sibi invicem respondent, aut οὔτε & οὐδέ. Percommode vero ms. *Ep.* sic habet, Ὀδυσσέα γοῦν παρὰ Φαίαξι πρὸ τῆς θοίνης ἡ ταμίη λούει. *Homericorum versuum*, qui sequuntur, prior est ex Od. θ'. 449. alter ex Od. δ'. 48. Quod deinde ad- f

fertur monitum *Aristotelis*, idem iam paulo ante adlatum erat pag. 186. e.

δεῖ γὰρ τὸν χαρίεντα μήτε ῥυπᾷν, μήτε αὐχμεῖν, μήτε βορβόρῳ χαίρειν, καθ' Ἡράκλειτον. Quemnam hîc *Heraclitum* dicat Noster, videant docti viri. De Ephesio quidem philosopho non cogitandum hoc loco videtur. De *Heraclitis ab Athenaeo citatis* erit olim (si Deo placet) in *Indice Scriptorum* differendi disceptandique locus.

a Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον &c. Vide Odyss. δ'. 43 sqq. *Quarto Homericorum versuum*, ubi ὑψιρεφὲς tenuimus ex superioribus editionibus, ὑψηρεφὲς scribitur in *cod. A.* quae, per se quidem proba scriptura, huic loco non conveniebat, ubi brevis syllaba desiderabatur. At minus legitima forma est ὑψιρεφὲς per *iota*, ut cum alii monuere, tum Dammius in Lexico Etymologico pag. 829. Rectius fuerat ὑψερεφὲς per ε, ut apud Homerum vulgo editur; quam formam paulo inferius tênuere etiam Athenaei libri, p. 189. d. Epitomator h. l. praetermisit istos versus.

Καὶ 'Αριστοφάνης ἐν Σφηξὶ &c. Vide ARISTOPHANIS *Vesp.* vs. 1208 sqq. ed. Brunck. Mox dein *καταῤῥυθμιζόμενον* duplici ρ litera scripsi, ubi simplici utebantur superiores editt. cum ms. *A.* Epitomator vero simplex verbum posuit, hoc modo: *Καὶ παρὰ 'Αριστοφάνει δὲ ἐν Σφηξὶν ὁ παῖς τὸν ἄγριον γέροντα εἰς βίον ἥμερον ῥυθμίζων, διδάξας τε ὡς δεῖ κατακλίνεσθαι, φησίν· Ἔπειτα ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων, ὀροφὴν θέασαι.* omissis & superioribus versibus, & in postremo versu verbis illis *κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον.* Ad quae postrema verba haec

b adnotavit CASAUBONUS: »In hoc versu etiam Aristo»phanis codices hodie habent *κρεκάδιον*: quam tamen »vocem neque Comici scholiastes [vetus,] neque ullus »omnino veterum Grammaticorum est interpretatus, ac »ne retulit quidem in Graecarum vocum censum. Dale»campius, ut liberaret se molestia quaerendi quid essent »*κρεκάδια*, depravatam lectionem *κρέκα δι' αὐλῆς* pro»bavit, & exposuit.« [nempe sic reddens, *stridentesque per aulam citharae sonos admirator:* quemadmadum fere Bisetus in Graecis Scholiis ad illum locum.] »Sed non du»bitamus falsam esse illam *γραφὴν* atque ineptam. Ap»paret ex Athenaei disputatione & praecedentibus poë»tae verbis, *ornamentum aliquod τῆς αὐλῆς*, hoc est, *ve»stibuli*, hoc verbo significari. Sonorum fortasse aliquid

» erat: & inde nominis ratio. Fortasse etiam κρεκάδια b
» leviter corrupta voce appellarunt τοὺς μικροὺς κρίκους,
» quasi κρικάδια: sicut κραβάτιον dixerunt pro κραβάτιον.
» Appellant Graeci κρίκους, *anulos*. Inter ornamenta θυ-
» ρωμάτων fuisse anulos ferreos aut aereos, absurdum
» non putem: praesertim cum legere sit apud antiquos
» τοὺς κρίκους τῆς θύρας, ut apud Hesychium in Κορώνη,
» & Harpocrationem in Ῥόπτρον. Erunt igitur κρικάδια
» τῆς αὐλῆς, sive τῆς αὐλαίας θύρας, *marculi ianuarum ve-*
» *stibularium*. Possumus etiam interpretari de *ferreis catenis*
» quibus fores munire moris erat. Lysias: [apud Har-
» pocrat. & Suid. in Ἀμφιδέαις] οὐ δυνάμενος ἐκβαλεῖν
» διὰ τὸ ἀμφιδέαις δεδέσθαι τὴν θύραν. Observant anti-
» qui Grammatici, Lysiam ἰδίως appellasse ἀμφιδέας istas
» *catenas ferreas*. Appellationis caussa est, quod ex anulis
» constarent invicem consertis: nam ἀμφιδέας exponit
» Hesychius Κρίκους. Herodotus lib. II. [c. 69.] orna-
» menta sacri crocodili describens: ἀρτήματα λίθινα χυτὰ
» καὶ χρύσεα ἐς τὰ ὦτα ἐσθέντες, καὶ ἀμφιδέας περὶ τοὺς
» ἐμπροσθίους πόδας. Intelligit *circulos aureos*, quibus, ceu
» anulis, moris erat anteriores crocodili pedes exorna-
» re. Ex eo etiam *periscelidas* dixerunt ἀμφιδέας. Sed illa
» forium munimenta, quae Lysias appellavit ἀμφιδέας,
» vulgus, nisi fallimur, κρικάδια aut κρεκάδια nuncupa-
» bat. Hoc enim obscure innuere videntur Graeci ma-
» gistri, cum ἀμφιδέας Lysiae dici scribunt, quae aliis
» aliter. « Haec CASAUBONUS. — Apud Aristophanem
aulica crepitacula interpretatus est Florens Christianus.
Aulaea intelligebat BRUNCK, seu *vela*, quibus aula tam
ornatus gratia, quam arcendo vento, pulveri, aut si quid
aliud nocere poterat, obtendebatur. Vide eius Notas ad
Aristoph. T. II. p. 247.

AD CAP. VII.

Homerici versus, Ἔνθάδε πῦρ &c. & Θεοῖσι δὲ θύσαι c
&c. ducti sunt alter ex Odyss. ι'. 231. alter ex Iliad. ι'. 219.
Καὶ σπονδοποιεῖταί γε τοὺς δαιτυμόνας. » σπονδοποιεῖ-
» σθαι, pro ποιεῖν vel εἰσάγειν σπονδοποιουμένους. Similia
» his ad Theophrastum olim notabamus. « CASAUB. —
Sic recte etiam Dalec. acceperat: *Idem etiam convivas li-
bantes inducit*: cui suffragatus est Hemsterhusius ad Tho-

mam Mag. pag. 188. In eamdem fere sententiam Henr. Stephanus in Thesaur. Ling. Graec. III. 939. b. interpretatus erat his verbis: *praebet per pueros convivis crateras mero plenos quibus libent.*

d *καὶ τὸν θεὸν παιωνίσαντας.* Possis coniicere *παιωνίσαι πάντας.* Sed nil mutare opus. Verba Platonis (prouti vulgo leguntur in Conviv. pag. 172. edit. Bipont.) haec sunt: *Κατακλινέντος τοῦ Σωκράτους καὶ δειπνήσαντος, καὶ τῶν ἄλλων, σπονδάς τε σφᾶς ποιήσασθαι, καὶ ᾄσαντας τὸν θεὸν καὶ τἄλλα τὰ νομιζόμενα, τρέπεσθαι πρὸς τὸν πότον.* Caeterum, idem valere *παιωνίζειν* ac *παιανίζειν*, & utroque verbo promiscue usos esse Graecos, docuit Ruhnkenius ad Timaei Lexic. Platon. pag. 202 sq. & quos ibi ille viros doctos laudavit.

AD CAP. VIII.

e *Τὴν γὰρ σύμμετρον κρᾶσιν τοῦ οἴνου ὑπὸ Ἀμφικτύονος βασιλεύσαντος διδαχθῆναί φασιν Ἀθηναίους.* Recte *φασὶν* dedere ed. Ven. & mssti. Aliâs suspicioni fuisset locus, intercidisse nomen scriptoris, nempe *Philochori;* quem famae illius auctorem citavit Noster, lib. I. pag. 38. c. Ad rem quod spectat, adnotavit CASAUBONUS: » Quod *de » Amphictyonis invento temperandi vinum* sequitur, quo per» tineat subobscurum est. Spectat autem eo, ne quis mi» retur quod postea dicit, *Homerum varia temperamenta vi» ni habuisse nota.* Cur enim hoc miremur, cum *τῆς τοῦ » οἴνου κράσεως inventor* sit *Amphitryo*, quem ante Iliaca » tempora regnasse nemo dubitat? « — Pro *τὴν γὰρ σύμμετρον*, est *τὴν δὲ σύμμετρον* in ms. *Ep.*

a *ἀλλὰ μάλ' ἀεῖσαι, τουτέστιν ἀμέτρως καὶ ἐπὶ πλεῖον, ὥστε προσοχλεῖν.* Cum *ὥσπερ προσοχλ.* vulgo legeretur, probavi CORAYI coniecturam, *ὥστε* corrigere suadentis. *Post προσοχλεῖν* vero perperam in nostro exemplo *nudum comma* irrepsit, ubi *paulo maior distinctio*, ut in superioribus editionibus, erat ponenda. Quae continuo sequuntur, *οὐδ' ἔτι γελάσαι &c.* cohaerent cum istis, quae praecedebant, *ἀλλὰ μάλ' ἀεῖσαι:* quae etiam proxime illis posuit Epitomator, omissis mediis *τουτέστιν - - προσοχλεῖν.* Pro *οὐδ' ἔτι* vero commodius fortasse fuerit id quod est in ms. *Ep. οὐδέ τι γελάσαι*, id est, *non aliquantum* (vel *aliquatenus*) *ridere.*

ὅρα γὰρ τὸν ἐπίκωμον Ἀλκιβιάδην. Perperam *ὅρα γὰρ ἐπὶ κῶμον Ἀλκιβιάδην* erat editum. Eo spectat Animadversio CASAUBONI: » Scribo (inquit,) *ὅρα γὰρ ἐπίκωμον Ἀλκιβιάδην ὡς ἀσχημονεῖ*: non *ἐπὶ κῶμον*. Hiat » enim sententia, quae illo modo *τελειοῦται* eleganter. « — Omisit ista verba Epitomator, post illa *ἰδίοις ποσὶν ἵστασθαι* sic statim pergens, *καὶ τὸν ὀκτακότυλον ψυκτῆρα &c.* Sed ms. *A.* non modo, ut voluit Casaubonus, *ἐπίκωμον* dedit, sed & percommode *τὸν* articulum huic vocabulo praeposuit. Idem vero codex perperam *ὁρᾷ* pro *ὅρα* habet. a

Verba ista *οὐχ ὥσπερ οἱ παρ' Ὁμήρῳ*, cum ipso Homerico versu, rursus praetermisit Epitomator. In poëtae versu autem perperam in nostro exemplo *σπείσαντ'* exaratum video: pro quo vel *σπείσαντ'* oportebat, ex *σπείσαντο* decurtatum, quod plenâ scripturâ ex ms. *A.* editum est p. praec. 179. d. vel potius *σπείσάν τ'* (pro *σπεῖσάν τε*) quemadmodum editur vulgo in Odyss. *γ'*. 342 & 395. alibique passim. Sequens versus, *Μολπή τ', ὀρχηστύς τε &c.* ductus ex Odyss. *α'*. 152. b

AD CAP. IX.

Τὸ δ' ὅλον, τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα νενευκὸς τοῖς μνηστῆρσι καὶ τοῖς Φαίαξιν ἔνειμεν, ἀλλ' οὐχὶ Νέστορι, οὐδὲ Μενελάῳ. *Quidquid ad hoc genus spectat*, (nempe ad intemperantiorem risum cantumque & saltationem, itemque ad immodicum bibendi studium, & quae sunt cum his coniuncta) *id procis tribuit poëta aut Phaeacibus; non autem Nestori aut Menelao.* conf. supra, pag. 177. b. Phaeacum *τρυφὴ* & *ἀπολαυστικὸς βίος* iam superius notatus erat lib. I. p. 16. c. d.

οὐ ἐν τῇ γαμοποιΐᾳ μὴ οὐ συνέντες οἱ περὶ Ἀρίσταρχον, ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς ἑστιάσεως, καὶ τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυιῶν. Satis erat vel *οὐ συνέντες*, vel *μὴ συνέντες*; nec *μὴ* & *οὐ* isto modo, nisi in aliis quibusdam dicendi formulis, solent coniungi. Quare utique, deletâ cum CORAYO *οὐ* particula, nude *μὴ συνέντες* legendum videtur, quemadmodum paulo post consentientibus libris legitur. Videndum tamen, ne fortasse *μὴ* particulam eadem ratione hic posuerit Athenaeus, qua ratione saepe aliâs *μή ποτε* usurpat, cum non absolute & simpliciter adfirmare vult aliquid, sed cum aliqua dubita- c

c tionis significatione proponere suam sententiam. Nude quidem *μὴ συνέντες* habet *Epitome*, & ex ea Eustathius ad Odyss. δ'. pag. 145, 44. ubi plurima ex Athenaeo adposuit doctus Poëtae interpres. Agitur enim ibi (*sub ipsum initium quarti libri Odysseae*) de *γαμοποιΐα Menelai*, quam dixit Athenaeus, id est, *de epulis quos instituerat Menelaus occasione nuptiarum filii filiaeque*. Super quo loco latam disputationem nunc ingreditur Auctor noster; ad quam spectat Casauboni commentatio huiusmodi: »Non constitueram immorari in criticis censuris quae referuntur »in fugitivo illo tmemate.« [Sic, ut iam vidimus, vocat Casaubonus totam illam partem huius quinti libri Athenaei, quae perperam in quartum librum erat translata.] »Quia tamen non parum obscuritatis verba Athe»naei habent, summam disputationis totius paucis com»plectemur. Initio observandum est, devenisse philolo»gum Naucratitam in hunc sermonem, occasione ista. »Instituerat docere, *Homerum non unum aliquod descripsisse* »*in poëmatis suis convivium*, sicut fecerunt postea philo»sophi multi; *sed varia ac diversa*, quemadmodum diver»sa sunt hominum ingenia & differentes mores. Hanc di»versitatem morum expressit poëta. Hinc est, ait, quod »acroamata parcius alibi introducit in coenationes, tam»quam *ἀναθήματα δαιτὸς*, non ut toti in iis sint convi»vae; alibi inter praecipuas & summas convivantium »voluptates inducit cantores & alios rerum musicarum »peritos. Huius generis conviviorum exempla esse, ait, »in illis quae *apud* nequissimos *procos &* delicatissimos »*Phaeacas* agitantur: temperatorum, in iis quae *apud* »*Nestorem & Menelaum*. Haec ubi dixit, occurrit obiectio»ni, quam sciebat fieri sibi posse ex *libro quarto Odys*»*seae*: nam eo loco, narrante poëta *nuptiales epulas filii* »*filiaeque Menelai*, non praetermittuntur voluptates id »genus. Respondet Athenaeus: *versus illos*, quibus hoc »dicitur, *fraude Aristarchi collocatos ibi esse, ex Iliad.* ῥαψ. »σ'. *translatos*, ubi suus est illis locus. Versus de quibus »loquimur, sunt hi: leguntur enim hodie in omnibus »codicibus ita plane ut editi sunt ab Aristarcho:

»Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,

»& qui sequuntur quatuor alii. Quid Aristarchum im»pulerit in hanc sententiam, declaratur his verbis: *οὐ* »*συνέντες οἱ περὶ Ἀρίσταρχον ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς*

» ἑστιάσεως, καὶ τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυιῶν, ἐν αἷς παρείληπτο μὲν ἡ γαμουμένη πρὸς τοῦ νυμφίου, πέρας δ' εἶχεν ὁ τοῦ Μενελάου [Μεγαπένθους] γάμος, αὐτοὶ δὲ μονάζοντες διῃτῶντο, ὅ τε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη.
» Videtur scribendum ὅτι οὐκ ἔτι συνεχοῦς οὔσης.
» Hoc vult: *Aristarchum, quod initio quarti Ulysseae legisset, inventum esse Menelaum a Telemacho δαινύντα γάμον, falso putasse, durasse adhuc convivium* [ipsum] *nuptiale: quod ne ieiune nimis a poëta videretur descriptum, versus illos quinque huc inferciit, queis celebritas nuptialis describebatur in Armorum Achillis fabrica.* « [id est, in *Iliadis libro* σ'. sive *decimo octavo*; qui ab argumento, quod in illo praecipue tractatur, Ὁπλοποιΐα inscribi solet, ubi vide verss. 604 sq.] » Sed falsus est iudicii ille criticus: » cum, *adveniente Ulyssis filio, iam praeteriisset eius solennitatis ἀκμὴ, & nova sponsa in mariti manum convenisset, domum deducta; iamque Menelaus & Helena soli agerent.*
» Deinde rationes aliae sequuntur adversus hanc Aristarchi censuram: quod *contra disciplinam Spartanam foret, si a Menelao essent acroamata inducta:* [vide cap. x. edit. » nostrae; pag. 181. b. c. edit. Casaub.] quod *poëta cantoris nullum nomen ponat, ut solet alibi, neque cantilenae quam canerent:* [cap. xi. pag. 181. e.] postremo, quod *non sit probabile, Ulyssis & Nestoris filios ita rusticos fingere voluisse poëtam, ut eos nihil plane afficerent acroamata, sed iis neglectis in contemplatione domus* [unice] *animi mentem occuparent.* Tam multis argumentis obruitur emendatio » Aristarchi. « — Verba ista, quae vulgo h. l. leguntur, ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς ἑστιάσεως, in quibus offenderat Casaubonus, praetermisit Epitomator, nude sic scribens: οὐ ἐν τῇ γαμοποιΐᾳ μὴ συνέντες οἱ περὶ Ἀρίσταρχον ὅτι τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυιῶν τοῦ γάμου μονάζοντες διῃτῶντο ὁ Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη, &c. Sed editam scripturam tuentur *membr. A.* quam solicitatam a Casaubono nolim, nedum in eam partem, quae illi placuit, mutatam. συνεχῆ (ut ex Aristotele adnotavit H. Stephanus, in Thes. I. 1357. b.) dicuntur ea *quorum extremitates se tangunt; quorum alterum incipit ubi definit alterum.* Duarum autem rerum quae sunt συνεχεῖς, *illa* potissimum dicitur συνεχὴς *alteri*, quae *proxime & continenter alteram excipit vel consequitur:* cuius usus si quis exempla desiderat, plurima ei dabit Lexicon nostrum Polybianum, in

c voc. Συνεχῶς. Igitur sententia Athenaei est, *Aristarchum non animadvertisse*, τὴν ἑστίασιν, nempe τῶν περὶ Τηλέμαχον, (*convivium quo Telemachum excepit Menelaus*, quod describit Homerus libro quarto Odysseae paulo postquam γαμοποιΐας *Menelai* meminisset) *fuisse* συνεχῆ τῇ γαμοποιΐᾳ, id est, *continuo secutum esse epulas illas nuptiales*: adeoque recte quidem dicere potuisse Poëtam, *advenisse Telemachum eisdem diebus quibus Menelaus festivitatem nuptialem celebraret*; intelligi autem ex reliqua narratione, *in fine illorum dierum advenisse illum, cum iam peractae essent nuptiales epulae, discessissentque convivae qui ad illas convenissent*. Sed aliam quamdam difficultatem videri possit hic locus habere, in ipsa orationis structura: scilicet postquam dixit, ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς ἑστιάσεως, nihil sequitur quod ad coniunctionem ὅτι referatur. Quae difficultas ita tolli potest, ut dicamus, in illis quae paulo post sequuntur, πέρας δ' εἶχεν ὁ τοῦ Μεγαπένθους γάμος *delendam esse* δὲ *coniunctionem*, ut cohaereant ista, ὅτι πέρας εἶχεν &c. quo facto simul tollenda fuerit μὲν particula post παρείληπτο. Sic prodierit ea fere orationis constructio, qua usus Epitomator est, cuius verba supra retulimus. Nescio vero, an sic etiam levari fortasse eadem, quam dixi, difficultas possit, ut statuamus, elliptica quadam ratione (quod saepe in huiusmodi disputationibus faciunt Grammatici) locutum esse Athenaeum aut vetustiorem illum Grammaticum, e quo haec desumsit Athenaeus; verbaque illius sic accipienda esse, ac si dixisset, ὅτι περὶ τῆς ἑστιάσεως (τοῦ Τηλεμάχου) λέγει Ὅμηρος ὡς συνεχοῦς οὔσης τῇ γαμοποιΐᾳ &c. Sed de hoc quidem penes eruditum Lectorem iudicium esto. In versu illo, Τὸν δ' εὗρον δαινύντα &c. recte δαινύντα dedere mssti nostri, ut apud Homerum editum est; non δαινῦντα, ut edebatur apud Athenaeum. Quod dein in fine illius ver-
d sus, qui a verbis μολπῆς ἐξάρχοντες incipit, κατὰ μέσσους scribitur, id eodem modo habes Iliad. σ'. 605. pro quo Odyss. δ'. 19. κατὰ μέσσον vulgo legitur. Versu praecedente, pro δοιὼ, quod recte Epitomator tenuit, perperam δύο posuit vetustarum membranarum scriba, & sic rursus paulo inferius; nempe suo more vocales οι & υ confundens.

μετενεγκόντες ἐκ τῆς Ὁπλοποιΐας. Pro istis verbis Hoeschelius in suo msto (nempe ms. Epit.) sic legi adnota-

vit: παραγράψαντες ταῦτα ἐκ τοῦ Κρητικοῦ χοροῦ τῆς ἐν d
Ἰλιάδι Ὁπλοφορίας. Et in παραγράψαντες consentit Eustathius ad Od. δ'. pag. 145. l. 47. ubi ista verba ex Epitome adferuntur. Rectius vero in nostro ms. *Ep.* παρεγγράψαντες legitur. Tum vero pro Ὁπλοφορίας recte Eustathius cum nostro ms. *Ep.* Ὁπλοποιίας habet: quae est (ut supra iam adnotavimus) inscriptio duodevicesimi libri Iliadis. Vides vero, Epitomatorem huc traduxisse verba nonnulla, quae in opere pleniore paulo post leguntur lit. E initio capitis decimi nostrae editionis.

οὐ γὰρ ἐξάρχοντες οἱ κυβιστητῆρες, ἀλλ' ἐξάρχοντος τοῦ ᾠδοῦ, πάντως ὠρχοῦντο. τὸ γὰρ ἐξάρχειν τῆς φόρμιγγος ἴδιον. » Etsi Athenaeo assentior, Aristarchi » chi licentiam in recensendo Poëta castiganti: tamen, » quod adeo contendit, *non posse* τὸ ἐξάρχειν *de saltatori-* » *bus dici*, parum esse firmum iudico: illud vero mani- » festo falsum, τὸ ἐξάρχειν τῆς φόρμιγγος esse ἴδιον. » Periti sermonis Graeci sciunt, verbum hoc de omnibus » promiscue dici posse, qui *faciendi aut dicendi aut canendi* » *exemplum aliis praebent*; ut in choro facit ὁ κορυφαῖος, » inter remiges pausarius. Sic βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι de eo » dixit Homerus, qui *princeps curiâ exibat*: & βουλὰς ἐξάρ- » χειν, *praeire concilio vel senatui ad novas sententias*; quod » alii dicunt, γνώμην εἰσφέρειν. Lycophron, [Cassandr. » vs. 250.] στρόμβῳ τὸν αἱματηρὸν ἐξάρχων νόμον. « Casaubonus. — Athenaeum, ἐξάρχοντος legendum praecipientem, non ἐξάρχοντες, probavit Clark ad Od. δ'. 19. Confer Dammii Lexic. Etymol. pag. 822 sq. Adde *Frid. Aug.* Wolfii Prolegom. ad Homer. pag. 263 sq.

Verba ex Hesiodi *Scuto* citata, leguntur ibi vs. 205 e
sq. Archilochi versus, est trochaicus tetrameter catalecticus. Pindari ἀγησίχορα προοίμια habes in Pythiis, Ode I. vs. 6, Epitomator Athenaei vulgatâ vocis formâ ἡγησίχορα usus est: Doricam vero formam ἀγησίχορα cum editis tenent *membr. A*.

Διόδωρος δ' ὁ Ἀριστοφάνειος ὅλον τὸν γάμον περιέγραψε, τοπάζων πρώτας ἡμέρας εἶναι· &c. » Scripsimus περιέ- » γραψε τοπάζων. Vulgata scriptura, quam secuti » interpretes, περιεγράψατο παίζων, vere διαπαίζει ἡμᾶς: » est enim ridicula. Eustathius nobiscum legit, & τὸ περι- » γράφειν interpretatur ἀθετεῖν, ἐκβάλλειν, *reiicere ut alie-* » *num & adulterinum*. Plutarchus libro secundo de Alexan-

e » dri Fortuna scribit, Philoxenum, cum sibi liber ad emen» dandum esse traditus, εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τῆς κο» ρωνίδος περιγράψαι, id est, *una litura emendasse*, ut loqui» tur, Martialis. Porro mentem huius loci pluribus expli» cat Eustathius, unde licet petant studiosi. « Casaubonus. — *Vulgata scriptura*, quam dicit Casaubonus, non nisi in *ed. Bas.* legitur: qui si *Venetam* consuluisset, reperturus in ea veram erat, quam veteres membranae dabant. Epitomator, omisso verbo τοπάζων, sic scripsit, ὅλον τε τὸν γάμον περιγράφει, καὶ κελεύει γράφειν &c. Quae verba ex eo repetens Eustathius ad Od. δ'. pag. 145 extr. verbum περιγράφει ita, ut docuit Casaubonus, interpretatur. Ad rem ipsam quod spectat, haec porro adnotavit idem Casaubonus: » Ab Aristarchi sententia longe re» cessit *Diodorus Grammaticus*, *sectae Aristophaneae*; [sive, » *Aristophanis Grammatici discipulus*;] cuius obiter recense» tur hic iudicium super Homeri isto loco. Censuit hic, » inducendos esse omnes illos versus, qui initio libri » quarti *nuptias* inducunt. Atque huius iudicio si stemus, » ita concipiendum eius rhapsodiae principium:

» Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν·
» πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
» Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
» γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο
» τερπόμενοι. μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
» φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
» μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους.

» Mira vero Critici licentia, qui duodecim ipsos versus » περιγράφειν & obelisco notare non dubitaverit, unico » nixus argumento: quod probabile non esset, locum » tam illustrem de nuptiis duorum Menelai liberorum adeo » negligenter transsiliturum esse optimum poëtam. Respon» det noster paucissimis verbis, *nescisse Diodorum ista ver» ba* Τὸν δ' εὗρον δαινύντα γάμον *recte capere. Male enim pu» tavit, advenisse Telemachum inchoata solum nuptiali solemni» tate: quae ex poëtae mente debuit intelligi iam finita atque » peracta.* « — Haec ille. At sic nimis etiam absurdo modo in illam partem Homerici poëmatis grassatus esset Diodorus, & res composuisset nimis male cohaerentes. Quis enim sani iudicii homo duobus istis prioribus versibus, Οἱ δ' ἷξον, & πρὸς δ' ἄρα, illum proxime subiecerit, Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο &c. cum quatuor sequentibus versibus?

» ἑστιάσεως, καὶ τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυιῶν, ἐν c
» αἷς παρείληπτο μὲν ὁ γαμουμένη πρὸς τοῦ νυμφίου, πέ-
» ρας δ' εἶχεν ὁ τοῦ Μενελάου [Μεγαπένθους] γάμος, αὐ-
» τοὶ δὲ μονάζοντες διηγῶντο, ὅ τε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη.
» Videtur scribendum ὅτι οὐκ ἔτι συνεχοῦς οὔσης.
» Hoc vult: *Aristarchum, quod initio quarti Ulysseae legis-*
» *set, inventum esse Menelaum a Telemacho δαινύντα γάμον,*
» *falso putasse, durasse adhuc convivium* [ipsum] *nuptiale:*
» *quod ne ieiune nimis a poëta videretur descriptum, versus*
» *illos quinque huc infercüit, queis celebritas nuptialis describe-*
» *batur in Armorum Achillis fabrica.* « [id est, in *Iliadis li-*
bro σ'. sive *decimo octavo;* qui ab argumento, quod in
illo praecipue tractatur, Ὁπλοποιία inscribi solet, ubi
vide verss. 604 sq.] » Sed falsus est iudicii ille criticus:
» cum, *adveniente Ulyssis filio, iam praeteriisset eius solenni-*
» *tatis ἀκμὴ, & nova sponsa in mariti manum convenisset,*
» *domum deducta; iamque Menelaus & Helena soli agerent.*
» Deinde rationes aliae sequuntur adversus hanc Aristar-
» chi censuram: quod *contra disciplinam Spartanam foret,*
» *si a Menelao essent acroamata inducta:* [vide cap. x. edit.
» nostrae; pag. 181. b. c. edit. Casaub.] quod *poëta canto-*
» *ris nullum nomen ponat, ut solet alibi, neque cantilenae quam*
» *canerent:* [cap. XI. pag. 181. e.] postremo, quod *non sit*
» *probabile, Ulyssis & Nestoris filios ita rusticos fingere vo-*
» *luisse poëtam, ut eos nihil plane afficerent acroamata, sed iis*
» *neglectis in contemplatione domus* [unice] *animi mentem oc-*
» *cuparent.* Tam multis argumentis obruitur emendatio
» Aristarchi. « — Verba ista, quae vulgo h. l. leguntur,
ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς ἑστιάσεως, in quibus offende-
rat Casaubonus, praetermisit Epitomator, nude sic scri-
bens: οὐ ἐν τῇ γαμοποιΐᾳ μὴ συνέντες οἱ περὶ Ἀρίσταρχον
ὅτι τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυιῶν τοῦ γάμου μονά-
ζοντες διηγῶντο ὁ Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη, &c. Sed editam
scripturam tuentur *membr. A.* quam solicitatam a Casau-
bono nolim, nedum in eam partem, quae illi placuit,
mutatam. συνεχῆ (ut ex Aristotele adnotavit H. Stepha-
nus, in Thes. I. 1357. b.) dicuntur ea *quorum extremitates*
se tangunt; quorum alterum incipit ubi desinit alterum. Dua-
rum autem rerum quae sunt συνεχεῖς, *illa* potissimum di-
citur συνεχὴς *alteri,* quae *proxime & continenter alteram*
excipit vel consequitur: cuius usus si quis exempla deside-
rat, plurima ei dabit Lexicon nostrum Polybianum, in

c voc. Συνεχῶς. Igitur sententia Athenaei est, *Aristarchum non animadvertisse, τὴν ἑστίασιν*, nempe τῶν περὶ Τηλέμαχον, (*convivium quo Telemachum excepit Menelaus*, quod describit Homerus libro quarto Odysseae paulo postquam γαμοποιίας *Menelai* meminisset) *fuisse συνεχῆ τῇ γαμοποιίᾳ*, id est, *continuo secutum esse epulas illas nuptiales*: adeoque recte quidem dicere potuisse Poëtam, *advenisse Telemachum eisdem diebus quibus Menelaus festivitatem nuptialem celebraret*; intelligi autem ex reliqua narratione, *in fine illorum dierum advenisse illum, cum iam peractae essent nuptiales epulae, discessissentque convivae qui ad illas convenissent.* Sed aliam quamdam difficultatem videri possit hic locus habere, in ipsa orationis structura: scilicet postquam dixit, ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς ἑστιάσεως, nihil sequitur quod ad coniunctionem ὅτι referatur. Quae difficultas ita tolli potest, ut dicamus, in illis quae paulo post sequuntur, πέρας δ' εἶχεν ὁ τοῦ Μεγαπένθους γάμος *delendam esse δὲ coniunctionem*, ut cohaereant ista, ὅτι πέρας εἶχεν &c. quo facto simul tollenda fuerit μὲν particula post παρείληπτο. Sic prodierit ea fere orationis constructio, qua usus Epitomator est, cuius verba supra retulimus. Nescio vero, an sic etiam levari fortasse eadem, quam dixi, difficultas possit, ut statuamus, elliptica quadam ratione (quod saepe in huiusmodi disputationibus faciunt Grammatici) locutum esse Athenaeum aut vetustiorem illum Grammaticum, e quo haec desumsit Athenaeus; verbaque illius sic accipienda esse, ac si dixisset, ὅτι περὶ τῆς ἑστιάσεως (τοῦ Τηλεμάχου) λέγει Ὅμηρος ὡς συνεχοῦς οὔσης τῇ γαμοποιίᾳ &c. Sed de hoc quidem penes eruditum Lectorem iudicium esto. In versu illo, Τὸν δ' εὗρον δαινύντα &c. recte δαινύντα dedere mssti nostri, ut apud Homerum editum est; non δαινῦντα, ut edebatur apud Athenaeum. Quod dein in fine illius ver-
d sus, qui a verbis μολπῆς ἐξάρχοντες incipit, κατὰ μέσσους scribitur, id eodem modo habes Iliad. σ'. 605. pro quo Odyss. δ'. 19. κατὰ μέσσον vulgo legitur. Versu praecedente, pro δοιὼ, quod recte Epitomator tenuit, perperam δύο posuit vetustarum membranarum scriba, & sic rursus paulo inferius; nempe suo more vocales οι & υ confundens.

μετενεγκόντες ἐκ τῆς Ὁπλοποιίας. Pro istis verbis Hoeschelius in suo msto (nempe ms. Epit.) sic legi adnota-

Κρήταν μὲν καλέουσι τρόπον. » Incerti auctoris ver- b »ba sunt, de hyporchematis loquentis, Κρῆτα μὴν (vel » μιν) καλέουσι τρόπον. τὸ δ' ὄργανον Μολοσσόν. *Organum* » *Molossum* appellat tibias aut aliud musicum instrumen- » tum, conveniens Molossicae ἐμμελείᾳ sive modulatio- » ni, (τρόπον vocat poëta) de qua libro decimo quarto. « CASAUB. — Poëtam, e quo verba ista (quatuor certe illa, Κρητ. μ. κ. τρόπον) desumsit Athenaeus, SIMONIDEM esse, ex Plutarcho discimus, Sympos. lib. IX. cap. 15. sub ipsum operis finem. Et ex eodem quidem Plutarcho μὲν particulam, (pro μὴν, quae hîc consentiente *ms. A.* edita erat) recepi. Pro Κρῆτα vero, quam formam nominis maxime usitatam (a recto casu ὁ Κρὴς) habent iidem libri, placuit Κρήταν, quod habet ms. *Ep.* in quo sic scribitur, Κρήταν τε καλέουσι τὸν τρόπον. Eamdem vocis formam in suo etiam codice Epitomae repererat Eustathius, qui de ea ipsa sic commentatur, in Iliad. σ'. p. 1226. 42. Ὁ δὲ τρόπος Κρήτας, ὡς ἂν εἴποι τις Κρητικός. καὶ ἔστι Δωρικὸν τοὔνομα, ὅμοιον τῷ νικήτας καὶ φιλήτας· ὧν τὰ κοινὰ, νικήτης καὶ φιλήτης. (νικητὴς puto, scripserat, & φιλητής.) Ad eamdem vocabuli formam pertinere videtur glossa apud Hesychium: Κρήσας· Κρητικός. ἀπὸ Κρήτης: nisi quod ibi, ex alio idiomate dorico, τ litera in σ mutata est. Cui consentaneum est, quod formam nominis gentilis foeminini generis Stephanus Byzant. hanc adfert, Κρῆτις, καὶ τροπῇ τοῦ τ εἰς σ Κρῆσις.

Cum illis verbis Κρήταν μὲν καλέουσι τρόπον, proxime coniuncta videri poterant ista, τὸ δ' ὄργανον Μολοσσόν: quae etiam nullo interiecto spatio illis subiiciuntur in edd. & *ms. A.* Similiterque iunguntur in *ms. Ep.* Κρήταν τε καλέουσι τὸν τρόπον, καὶ τὸ ὄργανον Μολοσσόν. Et rectius fortasse facturus eram, si similiter iuncta reliquissem; quae eo tantum separavi nonnihil, quod priora verba mihi visa erant esse initium hexametri, posteriora vero initium senarii iambici. *Instrumenti musici*, cui *Molosso* nomen, nusquam alibi, quod sciam, mentio occurrit: *Molossicae saltationis* meminit Noster lib. XIV. pag. 629. d. Sed de his quidem & id genus aliis conferenda quae collegit monuitque Meursius in Orchestra.

Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος οὐ μόνον -- ἐμβαλὼν οὓς οὐ προσῆκε c στίχους, &c. Particula οὐ nonnisi operarum errore deerat in ed. Cas. 2. & 3. Recte eamdem tenent editiones

superiores. Ad rem quod pertinet: » Hactenus trium Cri» ticorum, Aristarchi, Diodori & Athenaei velitationes » super principio quartae Odysseae retulimus: sequitur iam » *alia reprehensio Aristarchi.* Ait Athenaeus: ἀλλὰ καὶ τοῦ
d » Κρητικοῦ χορεῦ τὸν ᾠδὸν ἐξεῖλεν, ἐπιτεμὼν τὰ ποιήματα » τὸν τρόπον τοῦτον. [Iliad. σ'. 603 sqq.]

» Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιΐσταθ' ὅμιλος
» τερπόμενος· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
» μολπῆς ἐξάρχοντες, ἐδίνευον κατὰ μέσσους.

» Etiam ex hoc loco licet colligere, nostros hodie codi» ces Homeri ad editionem Aristarcheam magna ex parte » fuisse emendatos: ita enim scribitur hodie in omnibus » exemplaribus iste locus. Atqui clare hic indicat Noster, » alias editiones, praeter Aristarcheam, post vocem τερ» πόμενοι haec verba agnovisse,

» — μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
» φορμίζων· —

» Aristarchum, quod ista sustulerit, Athenaeus exagitat; » affirmans, eâ lectione receptâ ἀνίατον γίνεσθαι παντά» πασι τὸ ἐξάρχοντες, μηκέτι δυναμένης τῆς ἐπὶ τὸν » ᾠδὸν ἀναφορᾶς σώζεσθαι. Ante reprehendebatur Aristar» chus, quod ἐξάρχοντες male scripsisset pro ἐξάρχοντος; » nunc longe gravius peccasse dicitur; cum, sublato ver» su qui nomen ᾠδοῦ continebat, nihil reliquerit quo pos» sit τὸ ἐξάρχοντες referri. Hoc illud est quod vocatur τὸ » ἀνίατον: *incommodum tantum cui par medicina reperiri non* » *queat.* Verte sic: *ut servari nullo modo possit τὸ ἐξάρχον» τες, cum referri id iam non possit ad cantorem.* « CASAUBONUS. — Notanda apud Athenaeum scriptura τερπόμενος: pro quo vulgo apud Homerum cum in Iliade, tum in Odyssea, τερπόμενοι in plurali legitur, ne id quidem male. Caeterum sententiam Auctoris minus perspicue exposuit Epitomator, cum totum hunc locum, inde ab illis verbis Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος sic contraxit: Ὅτι ἐν τοῖς φθάσασι ῥηθῆναι Ὁμηρικοῖς ἔπεσιν, ἀνίατον παντάπασι τὸ ἐξάρχοντες· μὴ δυναμένης τῆς ἐπὶ τὸν ᾠδὸν ἀναφορᾶς σώζεσθαι. κεῖται δὲ κρεῖττον ἐν Ἰλιάδι προηγουμένου τοῦ, Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιΐσταθ' ὅμιλος.

AD CAP. XI.

Διότι δὲ οὐ πιθανὸν, ἀκρόαμα παρὰ τῷ Μενελάῳ τυγχάνειν. Haec quum Dalecampius latine sic reddidisset: *Cre-*

dibile vero non esse, apud Menelaum recitationes illas & cantus adhibita fuisse: monuit CASAUBONUS: » Verte, *Quod » autem probabile non sit, fuisse apud Menelaum cantorem.* » Ἀκρόαμα, *ipse qui auditur, cantor.* « — *Acroama* quid dixerint Graeci, satis hodie in latinis etiam quibusque lexicis, paulo quidem uberioribus, expositum reperitur. d

Homerica verba, Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς &c. ducta ex Odyss. δ'. 264 sq. Iste versus, Κήδεά μοι &c. ibidem legitur num. 154. hac differentia, quod ibi ἄεθλοι poëta dicit, pro κοιδαὶ quod hîc posuit Athenaeus. e f

Illud, προσκύνησιν πρὸς τὸν Πεισίστρατον, pertinet ad Odyss. δ'. 69 sq. Quod vero adiicit, καὶ τῶν σκευῶν διατιθέμενος, respicit verba quae ibidem sequuntur, & praesertim *vs.* 75. ubi ait Telemachus, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα. Qui locus apud Nostrum dubitatione non vacat. » Videamus vero (inquit CASAUBONUS) an ita scri- » pta sint ab Athenaeo quae proxime sequuntur, τῶν » σκευῶν διατιθέμενος, pro, *in utensilium admiratione defixus.* » Ac videtur τῶν σκευῶν, subaudita voce ἕνεκα, ferri pos- » se, etsi durinsculum est, pro ἐπὶ τοῖς σκεύεσι. At δια- » τίθεσθαι, pro ἐκπλήττεσθαι & *vehementius affici*, e trivio » petitum non est. Sic loquitur & alibi. « — Verbum διατίθεσθαι ea notione, quae hîc obtinet, alibi apud Nostrum nec memini legere, nec in schedis meis adnotatum reperio. Et aliâs quidem minime infrequens est ille usus; sed constanter ita positum illud verbum reperitur, ut adiecto adverbio aliquo aut alia quadam dictione diserte declaretur *modus quo quis adfectus fuerit*, verbi caussa, κακῶς, δεινῶς, χαλεπῶς, ῥαδίως, οὕτως, παρὰ φύσιν, & similia; quam in partem plura exempla collegit H. Stephanus in Thesaur. T. III. col. 1489. quibus alia facile adiici possunt, quorum nonnulla offert Index noster Epictereus. Quare non nego, suspectum mihi hoc loco videri id verbum ita absolute positum, pro *admiratione adfici*, aut *stupore defigi.* Sed magis etiam suspecta constructio ista cum nudo genitivo casu; ubi saltem ὑπὸ τῶν σκευῶν exspectasses, quod malle se adnotavit CORAY in *Notis msstis.* Eâ certe constructione apud Polybium III. 74, 11. usurpatum id verbum legitur, non quidem de animi, sed de corporis adfectione: ὑπὸ δὲ τῶν ὄμβρων καὶ τῆς ἐπιγενομένης χιόνος οὕτω διετίθεντο δεινῶς &c.

πεποίηκε γοῦν ἀμφοτέρους, τὸν μὲν τῷ Ἀλκινόῳ, τὸν δὲ a

a τῷ Μενελάῳ διὰ δακρύων γνωριζομένους. Vide Odyss. δ'. 521 sqq. & δ'. 113 sqq.

AD CAP. XII.

παρὰ δ'. Ὁμήρῳ κεκρότηται τὰ σώφρονα συμπόσια. » Do» ctus interpres κεκρότηται vertit, *plausu celebrantur*. Sane » id Graeca dictio sonat: sed existimo, positum κεκρότηται » pro συγκεκρότηται, *coëunt*, *agitantur*. Sic enim Graeci lo» quuntur usitatius: ut Chrysostomus in Ep. ad Romanos: » καὶ μάλιστα τοῖς τὰ φιλικὰ συγκροτοῦσι συμπόσια. Ari» stides in Apologia: εἰ μὴ ἄρα ἐν τῷ Ἠλυσίῳ πεδίῳ τὸ συμ» πόσιον συνεκροτεῖτο, « CASAUBONUS. — Quemadmodum συγκροτεῖν στράτευμα idem valet ac συνάγειν στράτευμα, *exercitum colligere*, *contrahere*: sic perinde quoque συγκροτεῖν συμπόσιον dicunt Graeci atque συνάγειν συμπόσιον, quod est proprium & usitatissimum in ea re verbum. cf. IV. 141. c. 143. a. V. 187. a. An vero, quemadmodum etiam nude ἄγειν συμπόσιον dixerunt, eodem modo nude κροτεῖν συμπόσιον dixerint, haud ita exploratum videtur: neque ullum aliud, quod sciam, illius dictionis exemplum exstat praeter id quod hoc loco apud Athenaeum legitur, ubi quidem editam scripturam tuentur ambo nostri codices mssti. Caeterum loco modo citato, pag. 187. a. (cap. 3. nostrae edit. pag. 204.) dixerat Noster, παρὰ τοῖς οὐ τὰ σώφρονα συμπόσια συνάγουσι, ad quae verba referuntur haec ipsa de quibus nunc agebamus.

καὶ ποτὲ μὲν ἐπήνεσέ τις φήσας τὸν Μενέλαον. Idem valet hoc ac si dixisset ἐπήνεσέ τις Μενέλαον, φήσας πρὸς αὐτόν. Ille τὶς autem, *Telemachus* est. Vide Odyss. δ'. 160. *Mox*, Ὁ δ' ὑπελάβετο, nempe *Menelaus*; Od. δ'. 193 sq. Tum, Ὁ δὲ πάλιν, *Rursus vero ille*; vel, *Rursus vero alius*: nempe *Mentor*, & quae sub illius persona latebat Minerva, in convivio apud Nestorem. Vide Odyss. γ'. 230.

Iam vero hoc loco, in ipso illo versu, Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων, in ordinem redit oratio, quae hucusque cum in editis, tum in msstis libris, foliorum nonnullorum transpositione, mire fuerat turbata. De qua confusione, nunc demum plane sublata, satis diximus in Animadvers. ad lib. IV. pag. 177. c. & pag. 182. b. rursusque nuperrime ad lib. V. cap. 3. nostrae edit. ad p. 187 pag. 187. b. edit. Casaub.

c Πάλιν Ἐπίκουρος ἐν τῷ Συμποσίῳ ζητεῖ περὶ δυσπεψίας,

ὥστ' οἰωνίσασθαι· εἶθ' ἑξῆς περὶ πυρετῶν. » *Praeterea quaerit* c
» *Epicurus in Convivio ſuo de Cruditate; ut ex eo liceat omi-*
» *nari: deinde* quaerit *de febribus.* Veterum ea ſuperſtitio
» fuit, ut rerum male ominatarum mentionem ſuper coe-
» nam fieri nollent, aut factam abominarentur. Huiusmo-
» di res ſunt cruditas, febris, incendium. De duobus prio-
» ribus teſtatur hîc Athenaeus: de incendio Plinius, lib.
» XXVII. cap. 2. [ſect. 5.] *Incendia inter epulas nominata,*
» *effuſis ſubter menſam aquis abominantur.* « Casaub. — Pro
περὶ δυσπεψίας, *πρὸ δυσπεψίας* expreſſum eſt in ed. Caſ.
2 & 3. hallucinatione operarum.

τὴν μὲν γὰρ ἐπιτρέχουσαν τῇ λέξει ἀῤῥυθμίαν τί δεῖ καὶ λέγειν; » *Nam dictionis qua utitur* Epicurus *inconcinni-* » *tatem quid attinet dicere?* Epicurum neſciſſe Graece lo- » qui, probavimus alibi multorum ſcriptorum teſtimoniis. » In exprimenda voce *ἀῤῥυθμία* fruſtra laboravit Dale- » campius: non enim id auctor voluit quod ille dixit. « Casaub. — Dalecampius, verba iſta ſic vertens, *Nihil attinet hic dicere, quam inconcinna eius oratio ſubſultim ac inepte huc illuc excurrat:* non tam in exprimenda notione vocabuli *ἀῤῥυθμία* erravit, quam verbi *ἐπιτρέχειν* uſum parum habuit perſpectum: quod verbum interdum, quemadmodum hoc loco, idem fere valet ac *συμβαίνειν*, uſurpaturque de eo quod *accedit* vel *accidit* ei rei vel perſonae de qua agitur, ſive de *qualitate*, quae non tam ad internam rei naturam pertinet, (cuiusmodi qualitas, *ἐγγίνεσθαι* vel *ἐνεῖναι rei*, dicitur) quam ad exteriorem illius formam. Quem ad uſum verbi *ἐπιτρέχειν* pertinent nonnulla ex iis exemplis, quae poſt Guil. Budaeum ab Henr. Stephano prolata ſunt, in Theſ. T. III. col. 1659 ſq. Vocabulum *ἀῤῥυθμίαν* ſic duplicata litera ρ ſcripſi praeeunte ms. *Ep.* cum *ἀρυθμίαν* antea editum eſſet. De *dictione parum concinna Epicuri* pauca adnotavit Caſaubonus ad Laërt. X. 13. ex Sexto Empir. in Prooem. lib. I. adv. Mathemat. ſect. 1. & ex Cicerone de Finib. I. 7. Ab Ariſtophane Grammatico reprehenſam eſſe Epicuri dictionem ut *ἰδιωτάτην*, ait Diogenes Laërtius loco citato: ubi *maxime popularem & plebeiam* intelligebat Menagius; recte, ut mihi videtur: ſed in eam ſententiam (quod idem Menagius perſpecte monuit) *ἰδιωτικωτάτην* ſcriptum oportebat, non *ἰδιωτάτην*, quod longe diverſum eſt, atque etiam propemodum plane contrarium.

c Πλάτων δὲ &c. Haec in ed. Ven. sic scripta distinctaque legebantur: Πλάτων δὲ τὸν μὲν ὑπὸ τῆς λυγγὸς ἐνοχλούμενον καὶ θεραπευόμενον ἀνακογχυλιασμοῖς ὕδατος, ἐν δὲ ταῖς ὑποθήκαις τοῦ κάρφους ἵνα τὴν ῥῖνα κινήσας πτάρῃ, παρίημι. κωμῳδεῖν γὰρ ἤθελε καὶ διασύρειν. χλευάζει τε τὰ ἰσόκωλα &c. Quam scripturam per omnia tenet codex mstus uterque, nisi quod initio Πλάτων τε τὸν ὑπὸ τῆς λυγγὸς habet *ms. Ep.* omissa μὲν particula. Temere vero in ed. Bas. verba postrema sic erant mutata, κωμῳδεῖν γὰρ ἤθελε καὶ διασύρει, χλευάζει τε &c. Quod servatum est in ed. Casaub. accedente etiam in ed. Cas. 1. alio errore, nempe quod interpunctio orationis post παρίημι fuerit omissa. Iam in Animadversionibus haec adnotavit Casaubonus: »Totus locus concipiendus est ali»ter quam vulgo editur. Scribe: Πλάτων δὲ, (τὸν μὲν »γὰρ ὑπὸ τῆς λυγγὸς ὀχλούμενον καὶ θεραπ. ἀνακογχυλ. »ὕδατος, σὺν ταῖς ὑποθήκαις τοῦ κάρφους, ἵνα τὴν ῥῖνα »κινήσας πτάρῃ, παρίημι· κωμῳδεῖν γὰρ ἤθελε καὶ διασυ»ρειν) χλευάζει τε τὰ ἰσ. &c. Planissima iam sunt omnia. »Platonis locus ita habet: Aristophanes, cum ad ipsum »vices sermonis venisset, singultu impeditus verba pro»loqui, Eryximachum medicum duo rogat, & ut suas »partes obeat, & ut se singultu liberet. Utrumque ille »concedit. Praecepta autem sedandi singultus haec sunt: »Ἐν ᾧ δ' ἂν ἐγὼ λέγω, ἐὰν μέν σοι ἐθέλῃ ἀπνευστὶ ἔχοντι »πολὺν χρόνον παύεσθαι ἡ λύγξ· εἰ δὲ μὴ, ὕδατι ἀνακογ»χυλίασον. εἰ δ' ἄρα πάνυ ἰσχυρά ἐστιν, ἀναλαβών τι »τοιοῦτο οἵῳ κινήσαις ἂν τὴν ῥῖνα, πτάρε.« [vide Platonis Conviv. pag. 193. edit. Bipont.] »Quae verba sic »vertimus: *Interea dum ego loquar, si quidem cessaverit sin»gultus spiritum longo tempore cohibenti*, bene erit: *sin minus; »aqua fauces collue. Quod si admodum vehemens sit, sume »aliquid eiusmodi quo nares moveas, & sternuta.* Expressimus »figuram Atticam, quae Platonis verba eius interpreti»bus obscura reddidit. Deest enim aliquid ante εἰ δὲ μή. »Atque hoc loquendi genere etsi plurimum usi Attici, »proprie tamen medicis (ut hic fuit, qui ista pronuntiat) »videtur convenire. Hippocratem certe plurimum eo uti »observabamus. Περὶ Διαίτης ὀξέων scribit Cous senex: »καὶ ἢν μέν σοι ἐπιδιδῷ ἐπὶ τὸ βέλτιον· εἰ δὲ μὴ, προλέ»γειν. Id est: *Ac si quidem melius te habere coeperis*, bene »est: *sin minus, medicus praemonendus.* Iterum eodem li-

» bro: Κ' ἢν μὲν ἱκανῶς ἔχῃ. ἢν δὲ μὴ, εἰ ἐλλείπῃ, ὀπίσω c
» ποιέειν τὰ αὐτά. Ubi notabis illa εἰ ἐλλείπῃ, prorſus
» non neceſſario ab Hippocrate adiecta, ut multa ſaepe
» apud optimos ſcriptores: aut ex gloſſa fortaſſe orta. «
[Et ſoloece quidem expreſſa gloſſa: εἰ cum ſubiunctivo.]
» Idem auctor lib. II. De Morbis: Καὶ ἢν μὲν τοιαῦτα ποιή-
» σαντι ὑγιὴς γένηται· εἰ δὲ μὴ &c. Hoc eſt: *quod ſi talia*
» *praeſtanti, ſanus evaſerit*, bene habet: *ſin minus*. Ita ver-
» tendum, niſi legas ποιήσας, quod doctis placet; meo
» quidem iudicio, ſine cauſſa. Idem, De Superfoetatione:
» Καὶ ἢν μὲν ἀπὸ τῆς πυριήσιος ἀποχωρήσει· εἰ δὲ μὴ, &c.
» Libro De Diaeta: ἢν μὲν οὖν ἐν ταύτῃ παύσηται· εἰ δὲ
» μὴ, πτισσάνης χυλῷ θεραπεύεσθαι. De Fiſtulis: ἢν μὲν
» οὖν ἅμα τῇ νούσῳ παύηται· φιλέει γὰρ ὡς τὰ πολλὰ οὕ-
» τως γίνεσθαι. εἰ δὲ μὴ, δίδου τῶν φαρμάκων. Tot locis
» apud divinum virum figuram hanc adnotavimus. Alibi
» ſolet idem, quod deſideratur in iſtis exemplis, adiice-
» re; puta, ταῦτα ἄριστα: ut, De Mulierum morbis: ἢν
» μὲν δυνατὸν ᾖ εἴσω ἀπῶσαι ἄμφω, καὶ εὐτρεπίσαι τὸ
» ἔμβρυον, ταῦτα ἄριστα· εἰ δὲ μὴ οἷόν τε ᾖ &c. vel ἀρ-
» κεῖτο: ut, De Fiſtulis: καὶ ἢν [illegible]ς ταῦτα ἀπαλλάσση-
» ται τῆς ὀδύνης, ἀρκείτω. ἢν δὲ μὴ, πίσαι τὸ μηκώνιον.
» Eſt & illud Hippocraticum non minus quam Atticum
» genus loquendi, quo uti facit Eryximachum Plato, ἐὰν
» ἐθέλῃ παύεσθαι ἡ λύγξ. Sed ad nos redeamus & noſtrum
» penſum. Igitur ex adſcriptis Platonis verbis patet quam
» male hunc locum interpretes acceperint. At noſtram
» emendationem leviter ſaltem confirmant libri omnes me-
» liores, [non modo ſcripti, ut iam docui, ſed & Ve-
» neta editio,] in queis non διασύρει, ſed διασύρειν eſt
» exaratum. In Epitoma male ὑποθέσεσι pro ὑποθήκαις. «
Casaubonus. — In noſtro *ms. Epit.* compendioſe ſcri-
ptum hoc vocabulum; ſed nil aliud ſignificare illud com-
pendium videtur, niſi ὑποθήκαις. Quod vulgo ſcribitur
ἐν δὲ ταῖς ὑποθήκαις, non dubito mendoſum eſſe. Eſſe
vero ἐν δὲ ταῖς ex σὺν ταῖς corruptum, quod ſtatuit
Caſaubonus, id quidem parum videtur probabile. Nec
quidquam amplius profecit Villebrunius, ἢ δὲ corrigens:
nam ſive ἠδὲ voluit, quod idem ac καὶ valeat; nulli
proſaicorum ſcriptorum uſurpata ea particula eſt: ſive ἢ
δὲ pro *aut vero* accepit, ut ex Gallica verſione intelligi
videtur; ne ſic quidem locuti ſunt (quod ſciam) Graeci,

c & superest difficultas quam creat δὲ particula, iniquo loco posita. Simplicissimum remedium videri possit, si ἔν τε ταῖς legamus: nam ἐν praepositio neminem hoc loco offendere debet, qua saepe utuntur Graeci, ubi de instrumento agitur, aut de via rationeque quâ efficitur aliquid; ubi perinde vel omitti etiam praepositio, vel σὺν poni poterat. Si tenenda vulgata scriptura ἐν δὲ ταῖς, suspicatus sum intercidisse fortasse ante ἀνακογχ. *particulam negativam*, quam adiicere potuerat Athenaeus; quoniam apud Platonem pag. 199. diserte Aristophanes ait, non prius cessasse singultum, quam altero illo usus fuisset remedio. Quod pro κιγκέας, κνίσας aut κνίσεις cum hîc tum apud Platonem legendum contendit VILLEBRUNIUS; percommoda quidem haec lectio foret, sed minime necessaria novatio.

χλευάζει τε τὰ ἰσόκωλα τὰ Ἀγάθωνος καὶ τὰ ἀντίθετα; *καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην* (Ἀλκιβιάδη bene, mssti.) *δὲ παράγει λέγοντα ὅτι πασχητιᾷ*. » Quod sequitur de *irriso* » *Agathone* & *scelesto Alcibiadis amore*, ex ipso Platone pe» tat lector. « CASAUB. — Quae ἰσόκωλα vocant Graeci, id est, *orationem aequalibus membris constantem*, ut interpretatur Quintilianus, Instit. Orat. IX. 3, 80. eius dicendi generis exemplum hoc ex Ciceronis Orat. pro A. Caecina adposuit idem Quintilianus, *Si, quantum in agro locisque desertis audacia potest, tantum in foro atque in iudiciis impudentia valeret*. Sed ipsius Agathonis (aut quae certe a Platone ei tribuuntur) ἰσόκωλα & ἀντίθετα, quae dicit Athenaeus, leges in philosophi Convivio p. 218 sq. ubi simul, quo pacto ea ironice laudet Platonicus Socrates, adeoque irrideat, reperies. Quod de *Alcibiade* adiicit Athenaeus, id (non eodem utique verbo expressum, quo utitur Noster) habes ibidem pag. 260 sq. Et dixerit fortasse aliquis, invidiosius quodammodo ac non sine calumnia commemorari hoc ab Athenaeo, quem & aliâs paulo iniquiorem esse in Philosophos, ac praesertim in Platonem, videmus. At mihi, si quod sentio dicere licet, sermo ille, quem ab Alcibiade institutum Plato finxit, non minus quam Athenaeo nostro, indignus Philosophi stylo semper visus erat.

d *Ἀλλ' οὔτε ἐκ Θύμβρας, ἔφη Δημοχάρης, λόγχη -- γίνεται*. Repetitur idem verbum infra, pag. 215. e. quod merito Erasmus cum trito illo adagio contulit, *Non e quovis ligno fit Mercurius*. Qui illo verbo usus est DEMOCHARES,

idem (ut discimus ex Eusebii Praeparat. Evang. XV. 2.) á multa maledicenter & invidiose in Philosophos scripsit: quod fecit ille in *Apologia pro Sophocle* illo, qui decretum tulerat, quo philosophi omnes Athenis sunt eiecti: de quo vide Nostrum lib. XIII. pag. 610. e. f. & XI. 508 extr. & sq. conf. Diog. Laërt. V. 38. & ibi virorum doctorum notata. Ex isto Democharis scripto Athenaeus maiorem partem eorum, quae hoc libro contra Platonem aliosque philosophos disputavit, desumsisse videtur: in qua disputatione utique nimia quaedam morositas, & adfectata severitas, non sine calumniae specie, perlucet.

ἣν ὁ μὲν Πίνδαρος Ἑλλάδος *ἔρεισμα ἔφη· Θουκυδίδης δ', ἐν τῷ εἰς Εὐριπίδην ἐπιγράμματι,* Ἑλλάδος Ἑλλάδα. In ed. Ven. & Bas. sola haec verba legebantur, manifeste mutilata, *ἣν ὁ μὲν Πίνδαρος* Ἑλλάδος Ἑλλάδα. Quae in medio omissa erant, adiicienda e suo codice Epitomae monuerat Hoeschelius, excepta vocula *δὲ* post Θουκυδ. quam tamen ibi noster *ms. Ep.* non minus quam *ms. A.* agnoscit: & in contextum eadem verba (simul cum *δὲ* particula) recepit CASAUBONUS; quo spectat eiusdem animadversio haec: »Restituimus ex membranis an»tiquae fidei quae desiderabantur in Athenarum encomio. »Quis non legit apud veteres, PINDARO *dictas esse Athe»nas* Ἑλλάδος *ἔρεισμα*? Vel Apophthegmata Plutarchi, »notum etiam pueris librum, consule.« [Immo legitur »in Plutarchi libello DE Gloria Atheniensium, T. II. Opp. »p. 350. a. edit. Francof.] »Ad Pindaricum elogium ta»cite allusit Aristides in Panathenaico, de Attica scribens »in haec verba: *Καὶ τὸ τῆς χώρας αὖ σχῆμα, τοιοῦτον, »ἐκ γῆς καὶ θαλάττης θεωροῦντι. πρόκειται γὰρ ἀντ' ἄλ»λου φυλακτηρίου τῆς* Ἑλλάδος, *τὴν γιγνομένην τάξιν ἔχου»σα πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα· προμήκης εἰς τὸ πέλαγος, καὶ »μάλα ἐναργὴς συμβαλεῖν, ὅτι τῆς* Ἑλλάδος *ἐστὶν ἔρεισ»μα ὑπὸ τῶν* Κρειττόνων *πεποιημένον.* Idem poëta etiam »alibi eam urbem dilaudat, ut Pythionicarum Ode se»ptima. At Ἑλλάδος Ἑλλάδα nuncupavit Athenas non »Pindarus, sed THUCYDIDES *in Epigrammate de Euripide*, »ut placet Athenaeo: aliis aliter olim visum. Auctor »Vitae Euripidis: *Ἐτάφη μὲν οὖν ἐν Μακεδονίᾳ· κενοτά»φιον δὲ αὐτοῦ Ἀθήνησι γέγονεν, ἐφ' οὗ ἐπέγραψε Θουκυ»δίδης ὁ ξυγγραφεὺς, ἢ Τιμόθεος ὁ μελοποιὸς, τάδε·*

»Μνᾶμα μὲν Ἑλλὰς ἅπασ' Εὐριπίδου· ὀστέα δ' ἴσχει

d »γῆ Μακεδών. ἣ γὰρ δέξατο τέρμα βίου.
»πατρὶς δ', Ἑλλάδος Ἑλλὰς Ἀθῆναι. πλεῖστα δὲ Μούσαις
»τέρψας, ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει. «

De *Pindari* dicto consulendus SCHNEIDER, in Fragm. Pindar. num. IX. pag. 50. ubi alii laudantur auctores qui illius dicti meminerunt. Adde viros doctos ad Luciani Timon. cap. 50. T. I. pag. 422. edit. Bipont. De *Thucydidis Epigrammate* vide IACOBS ad Antholog. Vol. I. Part. I. pag. 335.

Ὁ δὲ Πύθιος, ἑστίαν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. »Exponi hoc debet ex alio loco eiusdem auctoris. »Nam libro VI. [pag. 254. b.] de *Athenis* ita scribit: ἣν »μὲν ὁ Πύθιος ἑστίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνεκήρυξε· πρυτανεῖον »δὲ Ἑλλάδος ὁ δυσμενέστατος Θεόπομπος. Putet aliquis »excidisse hoc loco *Theopompi* nomen: sed non aliter ab »ipso Athenaeo scriptum censeo. ἑστία autem & πρυτα-»νεῖον idem sunt. In Graeciae urbibus erant quae dice-»bantur *prytanea*: de quibus multa libro XV. [conf. su-»pra, ad pag. 186. a.] Ibi Vestam colebant, & publicos »focos habebant. *Penates* & *regia* [quae vocabula hic in »versione posuit Dalech.] nihil ad ista. « CASAUB. — Qua occasione oraculum istud ediderit Pythius Apollo, docet Aelianus Var. Hist. IV. 6.

e πάρεστι σκοπεῖν. Sic *ms. A.* cum edd. πάρεστι νοεῖν *Epit.* *Ibid.* τὸν μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδην (sive Ἀλκιβιάδη) φησὶν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ διαλόγῳ, παρακμάσαντα, τότε πρῶτον ἄρξασθαι Σωκράτει λαλεῖν &c. Recte ἄρξασθαι dedit *ms. A.* Perperam ἄρξαντα edd. Ipsum unum verbum hoc omisit *Epit.* Ad rem quod spectat, non vacat calumnia id quod hic affirmat Athenaeus. Nam in primis ipsis verbis eiusdem dialogi, quem hîc respicit Deipnosophista, (qui *Alcibiades primus* inscribitur) diserte profitentem Socratem facit Plato, se *primum olim amatorem Alcibiadis* fuisse.

τὰ δ' ἐν τῷ Χαρμίδῃ ἐναντιώματα ἐξ αὐτοῦ τοῦ διαλόγου ὁ βουλόμενος εἴσεται. ποιεῖ γὰρ αὐτὸν ἀσυμφώνως, ποτὲ μὲν &c. » Id est: Platonis *dicta contraria, quae in eius* »*Charmide leguntur, ex* [*ipso*] *eo dialogo lector cognoscet.* »Quem librum si lectione sua dignati essent interpretes, »errores suos agnovissent. Exponit quidem illa ἐναντιώ-»ματα Athenaeus: sed ita obscure, ut nemo sit recte »capturus eius verba, qui Platonis Charmidem non lege-

»rit. Scribit enim, ποιεῖ γὰρ αὐτὸν ἀσυμφώνους ποτὲ &c »Videtur loqui de Charmide: quod est tamen falsum »nam de Socrate intelligendum illud αὐτὸν necessario »Miror optimum scriptorem non elocutum esse pla »nius quod vellet: sed omnem dubitationem tollit dialo »gi illius lectio.« [Itaque suspicatus sum, fortasse τὸν αὐτὸν scripsisse Athenaeum; id est, *eumdem* hominem (nempe Socratem) prorsus inter se *contraria* profitentem facit Plato.] »ἀσυμφώνους valet, *non constans sibi*. Nam »in eadem fere pagina fingitur Platoni Socrates modo »alienus ab amore, & λευκὴ στάθμη πρὸς τοὺς καλούς »[pag. 108. Tom. V. ed. Bipont.] modo succumbens »formae pueri Charmidae.« CASAUB.

καὶ γινόμενον ἔξεδρον, καὶ καθάπερ νεβρὸν ὑποπεπτωκότα λέοντος ἀλκῇ. Pro νεβρὸν perperam νεκρὸν edebatur Quod cum in sua etiam editione intactum reliquisset CASAUBONUS, monuit dein idem in Animadversionibus: »Tolle mendum doctis non deprehensum. Scribendum »νεβρόν. Equidem aliter nunquam legi: neque enim »potest. Verum animadverti postea, esse allusum ad Pla»tonis verba ex illo ipso dialogo: [pag. 111.] ὅς εἶπεν, »ἐπὶ τοῦ καλοῦ λέγων παιδὸς, ἄλλῳ ὑποτιθέμενος, εὐλα»βεῖσθαι μὴ κατέναντι λέοντος νεβρὸν ἐλθόντα μοῖραν αἱρεῖ»σθαι κρεῶν. Haec Socrates loquitur; qui statim fatetur »clare, victum se quoque amore Charmidae: αὐτὸς γάρ μοι »ἐδόκουν ὑπὸ τοῦ τοιούτου θρέμματος ἑαλωκέναι. Reperi »etiam in Excerptis νευρὸν, quod idem est. υ pro β po»situm, ut in multis. Sic montes quidam in Sicilia aliis »dicuntur Νεβρώδεις, alii Νευρώδεις.« — Perspicue νεβρὸν dedit uterque noster codex mstus. Quod ait γινόμενον ἔξεδρον, recte Dalecampius vertit *impotentem sui*. In alienam sententiam acceperat H. Stephanus Thes. I. 1084. e. *sede emotum*, id est, *in convivio non constantem sibi*, *sed identidem surgentem*. Idem tamen Stephanus mox ibidem ex Euripide (Hippolyt. 935.) protulit dictionem, ἔξεδροι φρενῶν λόγοι, quae monstrabat intelligendum apud Athenaeum ἔξεδρον φρενῶν, i. e. *de statu mentis deiectum*. Respexit nempe Deipnosophista, illud Socratis Platonici verbum, (in Charmid. pag. 111.) cum ait, οὐκ ἔτ' ἐν ἐμαυτῷ ἦν.

AD CAP. XIII.

Καλλίας μὲν γὰρ συνάγει τὸ συμπόσιον &c. Confer in-
1 fra pag. 216. d. Mox quod ait, *Ὥσπερ γὰρ, ὅταν φέγγος &c.* ipsius *Xenophontis* verba sunt in Convivio, haud procul initio, p. m. 690. Quod ibi apud Xenophontem legitur, *ἐφέλκεται τὰς ὄψεις*, id ipsum apud Athenaeum dedere ambo nostri *mssti*, cum in editis deesset *τὰς* articulus. Paulo post vero, *σιωπηλότεροι*, quod apud Nostrum cum editis tenent veteres membranae, probatior scriptura nobis visa erat, quam quae apud Xenoph. vulgo exhibetur, *σιωπηρότεροι*. Epitomator postrema Xenophontis verba, inde ab illis *οἱ μέν γε*, praetermisit.

Ἀλλ' οὐχ Ὅμηρος τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἐπεχείρησε καὶ περὶ τῆς Ἑλένης παρούσης· ἧς περὶ τοῦ κάλλους &c. » Lego *καίπερ τῆς Ἑλένης παρούσης περὶ τοῦ κάλλους.* » *Apud poëtam*, inquit, *sermones de amore non reperias parum* » *castos, ut apud Platonem & Xenophontem: ac licet praesente* » *Helenâ ipsa veritatis vis extorqueat etiam ab ore hostis lau-* » *dationem eius formae, cogatque in hæc verba erumpere*, [Iliad. » γ'. 156 sq.] *Οὐ νέμεσις* &c. *tamen redit ad se statim qui* » *haec dixerat, & pronuntiat idem, Ἀλλὰ καὶ ὧς τοιήπερ* » *ἐοῦσ' ἐν νηυσὶ νεέσθω.* « CASAUB. — Perspecte utique vir doctus exposuit Auctoris sententiam: nec omnino displicuerat proposita ab eodem emendatio. Attamen cum insolentior visa esset illa verborum structura, *τῆς Ἑλένης παρούσης περὶ τοῦ κάλλους*, pro *περὶ τοῦ τῆς Ἑλένης παρούσης κάλλους*, tenendam putavi in verbis proxime praecedentibus editorum librorum scripturam, vetustarum membranarum auctoritate firmatam, *καὶ περὶ Ἑλένης παρούσης*: & verba ista sic accepi, *Homerus nihil tale dicere ausus est etiam de Helena praesente*, (cuius tamen formam praestantiorem fuisse credibile est quam Autolyci) *quale de Autolyco narrat Xenophon.* Pro eadem vero sententia necessarium erat ut post participium *παρούσης* pronomen *ἧς* insereretur, quod ob terminationem vocis praecedentis, eisdem literis constantem, facile intercidere potuerat; cuius tamen vestigium etiam aliquod (turbatum illud quidem, & ex *παραδιορθώσει* fortasse ortum) in illa scriptura veterum membranarum, *περὶ τῆς τοῦ κάλλους*, superesse videbatur. Deinde, in eiusdem constructionis

consecutione, ferri quidem utcumque poterat τοιαῦτ' a εἶπεν, quod tenent libri omnes; & consultius fortasse facturi eramus, si & nos in exemplo nostro tenuissemus. Sed quoniam deinde ad hoc refertur illud εἶτα φησίν: aut ibi εἶτα δὲ φησίν desiderari nobis visum erat, aut hîc εἰπών, ut sic cohaereret oratio, τὶς τῶν ἐναντίων αὐτῇ τοιαῦτ' εἰπὼν -- εἶτα φησίν. Et sic quidem commodissime fluere oratio videbatur. Quas si leviusculas mutationes audacius a nobis invectas fuisse iudicaverit eruditus lector, quin suum ille sequatur iudicium non modo nihil impedio, verum etiam profitebor id quod codicem *ms. Epit.* diligentius inspiciens nunc demum animadverto, scilicet dare hunc codicem illud ipsum καίπερ quod voluerat Casaubonus, qui & ipse in Hoescheliano libro illam particulam reperisse videtur. Sed videamus totam huius loci scripturam, qualem exhibet Epitomator, quae est huiusmodi: Ἀλλ' οὐχ Ὅμηρος τοιοῦτόν τι ἐπεχείρησεν εἰπεῖν. καίπερ δὲ τῆς Ἑλένης παρούσης, περὶ του κάλλους τις τῶν ἐναντίων εἶπεν ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐκνικώμενος, Οὐ νέμεσις, καὶ τὰ ἑξῆς. εἶτα τὶς φησιν, Ἀλλὰ καὶ τοίηπερ ἐοῦσα, *&c.* Ubi si ab hoc errore discesseris, (qui fortasse librarii est) quod pronomen τις incommode repetitur in illis verbis εἶτα τὶς φησιν, reliqua oratio ope particulae δὲ, initio post καίπερ insertae perapte cohaeret hoc modo: καίπερ δὲ -- εἶπεν -- Οὐ νέμεσις, -- εἶτα φησί. Id est, *Tale quid non ausus est Homerus: sed licet apud illum, praesente Helena, nonnemo pulcritudine illius perculsus in ista verba erumpat, Non est indigne ferendum &c. mox deinde tamen idem subiicit, At vel sic tamen,* & quae sequuntur. Teneamus igitur, si placet, huius codicis scripturam, καίπερ δὲ, & deinde εἶπεν. Quam si sequamur, poterit ad illa verba, περὶ τοῦ κάλλους, pronomen αὐτῆς subintelligi: nisi illud ipsum etiam adiectum malimus, cum praesertim in membranis *A.* in illa vocula τῆς (alieno loco inserta) latere decurtatum videri possit; ut, pro περὶ τῆς τοῦ κάλλους, oportuerit περὶ αὐτῆς τοῦ κάλλους.

Τὰ δὲ μειράκια *&c.* Odyss. lib. IV. *Ibid.* ἡσυχίαν b ἄγουσι. Correxit hoc Casaubonus, monitus ab Hoe- c schelio. Nempe sic in *Epitoma* scriptum: minus commode ἡσυχίαν ἄγοντες ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* *Ibid.* πρὸς τὸ περιβόητον ἐκκεκωφωμένοι κάλλος. Nam et-

c iam tum perpulcra erat Helena, & Dianae similis. Odyss. δ'. 122.

Ὁ δὲ Σωκράτης τίνος χάριν - - - τὸ μύρον ἀπείπατο; Apud Xenoph. in Conviv. pag. 691. *Ibid.* οὐδεὶς γὰρ ἂν αὐτοῦ &c. Sic recte mssti nostri. Perperam οὐ γὰρ ἂν αὐτοῦ ed. Ven. Bas. Cas. 1. & novo operarum errore οὐ γὰρ αὖ αὐτοῦ ed. Cas. 2. 3. ne putes αὖ debuisse has. Quod autem dicit Noster: *Nemo enim sine risu ungi eum vidisset*: eo spectat, quod convivas Xenophon in Symposio suo de professo induxit ut risum amantes. Vide eadem pag. 691. sub initium. Notissimi sunt deinde qui ex
d Comici Nub. 103 sq. adferuntur versiculi. *Ibid.* πολὺ τῶν Σειληνῶν αἰσχίονα λέγων εἶναι. αἰσχίονα dedit codex mstus uterque. αἰσχίω edd. Rem vide apud Xenoph. pag. 698 ineunte. *Mox*, pro ὀρχηστίδα, quod erat in editis, (ac nescio an etiam in ms. *A.*) recte ὀρχηστρίδα dedit ms. *Ep.*

Τίς οὖν τῶν νέων ἐντυχὼν τούτοις οὐκ ἐπιτριβήσεται μᾶλλον, ἤπερ εἰς ἀρετὴν προαχθείη; „Verbum ἐπιτρίβεσθαι „quidam ex antiquis Grammaticis exposuerunt παρορμᾶσθαι: quod si accipiatur de *impulsione ad malum*, optime „conveniet huic Athenaei loco. Manifesto opponuntur „εἰς ἀρετὴν προάγεσθαι, & ἐπιτρίβεσθαι; quod, translatum a corpore ad animum, significat *corrumpi prorsus*, „*fierique hominem perditum*: nam, qui iis moribus sunt, „Graecis dicuntur ἐπίτριπτοι.“ CASAUBONUS. — Verbum ἐπιτρίβειν pro παρορμᾶν usurpatum, id est, notione *incitandi*, *instigandi*, *solicitandi*, passim olim apud Appianum observavimus; cuius loca eo spectantia in Indice Graecitatis editioni nostrae Historiarum Appiani adiecto indicata reperiet studiosus lector. De eodem usu eiusdem verbi, quod saepe adulteratum est a librariis, ex professo plura disputavimus in Emendationibus in Suidam pag. 39 sqq. Denique Polybio id verbum eadem notione vindicavimus, Historiar. lib. IV. cap. 84, 8. Et quemadmodum hoc loco, sic & alibi *in malam* maxime *partem* acceptum reperiet, qui exempla a nobis collecta percurrere voluerit. Nec vero idcirco vel hic verbi usus ex usu nominis ἐπίτριπτος, quo *perditum hominem* insigniunt Graeci, adstrui aut illustrari (ut fecit Casaubonus) debet, vel illa notio vocabuli ἐπίτριπτος ex eo, quem diximus, verbi usu derivari. Diserte quippe nos docent Grammatici,

(Suidas, in Ἐπίτριπτος; Scholiastes Dorvill. ad Aristoph. d Plut. vs. 619. in edit. Hemsterh. pag. 203. Etymologus, pag. 367.) ἐπίτριπτον dici τὸν πονηρὸν, τὸν ἄξιον τοῦ ἐπιτριβῆναι, τουτέστι πληγωθῆναι: nempe ex alia eiusdem verbi ἐπιτρίβειν notione, cum aliorum, tum Aristophanis maxime usu pervulgata, qua *verberibus contundere*, & omnino *perdere* significat.

AD CAP. XIV.

πολιτικῶς ὁμιλοῦντες. πολιτικῶς interdum significat, *ita ut convenit ei qui rempublicam administrat*: nonnumquam, *populari*, *vulgari ac simplici quadam ratione*, *sine arte*; quem usum notavimus in Lexic. Polyb. hac voce, num. 2. Alibi, quemadmodum hoc loco, commodissime *civiliter* interpreteris, ea notione qua Gallice dicimus *d'un ton civil*, id est, *urbane*, *comiter*, & *modeste*: qua ratione supra pag. 177. b. πολιτικώτερον & σωφρόνως coniunxit noster. Simili ratione apud Polyb. XVIII. 31, 7 sq. opponuntur οἱ μὲν πρᾴως καὶ πολιτικῶς μεμψιμοιροῦντες, & οἱ δὲ λοιδοροῦντες.

Homericos versus, qui mox citantur, Σίτου δ' ἅπτεσθον, e & Ὣς φάτο &c. habes in Odyss. δ'. 60 sq. & 65 sq. In isto, δείπνου πασσαμένω, perperam πασσαμένου scribitur in ms. *A*. Nempe ὁμοιοτέλευτον secutus erat (ut saepe aliàs) imperitus librarius.

περὶ δὲ τῶν κτημάτων τοῦ ὑποδεξαμένου· f

Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται.

βέλτιον γὰρ οὕτως φησὶν ὁ Σέλευκος γράφεσθαι &c. » Sequitur critica velitatio super Homeri loco ex quarta » Odyssea: ubi dissimulare non possum, dissentire me ab » Athenaeo; & Aristarchi lectionem, quam ille tanto stu» dio conatur evertere, veram putare; non illam alte» ram, pro qua pugnat ipse adeo acriter. Legebat Ari» starchus, & nos quoque legimus hodie, sub principium » quartae ῥαψ. [vs. 71 sqq.]

» Φράζεο, Νεστορίδη, τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
» χαλκοῦ τε στεροπὴν κάδ δώματα ἠχήεντα,
» χρυσοῦ τ', ἠλέκτρου τε, καὶ ἀργύρου, ἠδ' ἐλέφαντος.
» Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.
» Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.

» *Quartum versum mendose editum ab Aristarcho* pronunciat

» philologus hic: & *Seleuci* veteris Critici iudicium secu-
» tus, ita emendat:

a » Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται.

» Nobis & falsa videtur haec emendatio; & rationes, » quibus mox stabilitur, omnes infirmae. Prima ratio est; » quod *versus tertius de supellectile intelligi debeat, quâ in-* » *structa domus Menelai; non de ornamentis quae parietibus* » *eius domus adhaererent. Cum igitur non domum ipsam, sed τὰ* » *ἐν αὐτῇ, id est, supellectilem domus laudet Telemachus, Se-* » *leuci quam Aristarchi lectio convenientior est ac probabilior.* » Haec Athenaeus. Sed, quam ista levia? Ceu vero, ser- » vatâ Aristarchi lectione, non queat eadem servari in- » terpretatio. Quid enim vetat, per *αὐλὴν & palatium* in- » telligere & *συνεκδοχικῶς omnia eo contenta ornamenta?*
b » Altera ratio continetur his verbis: Οὐκ ἔστιν δ' ἀκόλου- » θον, τῷ, Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή· ἐπι- » φέρειν, Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά. σόλοικον ἦν τῷ ἀσυν- » ήθει τῆς ἀναγνώσεως. Sensus est: *Lectionem Aristarchi in-* » *solentem esse & soloecam, quia non respondeant praecedenti-* » *bus sequentia. Nam ita potius fuisse dicendum,* Ζηνὸς π. τ. » γ. Ὀλ. ἔνδοθεν αὐλὴ, ὅσσα ἥδε ἐστί: *non*, ὅσσα » τάδ' ἐστί. Sed quis non videt, argutari nimis virum » doctum? Nemo enim iverit inficias, positâ distinctione » maiore post αὐλή, recte subiungi Ὅσσα τάδ' ἐστί. Cri- » ticorum vox est, ἡ ἀνάγνωσις, ut latine *lectio*, pro *scri-* » *ptura.* « Casaubonus.

AD CAP. XV.

Ἔτι τοίνυν οὐδ' ἡ αὐλὴ ἁρμόττει ἐπὶ τοῦ οἴκου. » Se- » quitur tertium argumentum, prioribus par & simile. » *Vox αὐλὴ, inquit, non recte usurpatur pro domo.* E con- » trario affirmamus nos, Διὸς αὐλὴν Homerum appellasse » *Iovis palatium.* Sic enim loqui observamus antiquissimum » poëtam, &, quod inprimis ad rem facit, summum Ho- » meri imitatorem, Aeschylum: cuius est illud in Pro- » metheo vincto, [vs. 122.] ὅσοι τὴν Διὸς αὐλὴν οἰχνεῦ- » σι. « Casaubonus. — Totam istam disputationem, superiori capite coeptam, & per hoc caput continuatam, nihil fere mutans aut omittens repraesentavit Epitomator, & ex eo Eustathius ad Odyss. δ'. pag. 150. De usu Ho-

D 3

merico vocabuli αὐλὴ non sine fructu consuletur Dammii Lexicon Etymolog. hac voce.

Homerica illa verba, Αὐτίκα δ' αὐλὸς &c. habes in Odyss. χ'. 18. ubi confer Scholia minora. Quinam sint ἱεροὶ αὐλῶνες, *quos ait fuisse Athenis*, parum liquet, mihi quidem. Adnotavit Villebrunius, Hesychium αὐλῶνας *sepulcra* interpretari: at non animadvertisse vir doctus videtur, istum vocabuli usum a Glossatore ut rariorem & insolitum notari, qui apud unum Aeschylum occurrat. Quare de sepulcris hic non cogitandum videtur.

καλοῦσι δ' ἀρσενικῶς τοὺς αὐλῶνας, ὥσπερ Θουκυδίδης ἐν τῇ τετάρτῃ. Vide Thucyd. IV. 103. At ibi proprium loci nomen ὁ Αὐλών. *Ibid.* οἱ δὲ ποιηταὶ θηλυκῶς. » Obiter observat auctor, *vocem αὐλὼν apud alios quidem » scriptores generis esse masculini, apud poëtas vero semper foe» minini.* Postea addit: Ἐκδεκτέον οὖν καὶ τὸ παρὰ Ἐρατο» σθένει ἐν τῷ Ἑρμῇ θηλυκῶς εἰρῆσθαι, Βαθὺς διαφύεται » αὐλών· ἀντὶ τοῦ, βαθεῖα. καθάπερ λέγεται θῆλυς » ἐέρση. [apud Hesiodum, in Ἀσπ. vs. 395.] Affirman» ti poëtas semper foemineo genere dixisse τὴν αὐλῶνα, » poterat obiici locus ex *Eratosthenis Mercurio*, βαθὺς δια» φύεται αὐλών. Obviam ergo it auctor, & hoc quoque » similiter ait ἐκδεκτέον, *accipi debere*: non, ut putant in» terpretes, *excipi*; quae monstrosa penitus interpreta» tio est: nam quorsum pertineret sequens exemplum, » θῆλυς ἐέρση? Non igitur verbum αὐλὼν alio genere ex» tulit *Eratosthenes* quam alii poëtae: sed in voce βαθὺς » generis metalepsin usurpavit poëtis familiarem, ut dice» bamus lib. III. cap. 32. [vide ad III. 119. c, Animadvers. » T. II. pag. 335 sq.] Sic θῆλυς στολὴ apud Euripidem in » Troad. & στολὴ Ἕλλην. Sic apud Pindarum in Olym» pion. πυραὶ ἐπιτελεσθέντες, pro ἐπιτελεσθεῖσαι.« Casaubonus. — Carmen *Eratosthenis*, Ἑρμῆς inscriptum, de disciplinarum originibus egisse, ex fragmentis quae supersunt colligi posse Heynius censuit, in Opusculis Academicis, Vol. I. pag. 97. Dictionem θῆλυς ἐέρση ab Hesiodo mutuatus est Leonidas, in Epigr. LX. Tom. I. p. 236. Analector. Brunckii. Similiterque in soluta etiam oratione Philostratus in Icon. I. 2. pag. 766. non dubitavit scribere, ἀνδρὶ θῆλυν ἐνδῦναι στολήν: ut adnotavit Niclas ad Antigon. Caryst. cap. 144. p. 192. ed. Beckm. Quae reputans exempla, non tam cum Casaubono dicendum

putem, *metalepsi generis* usum esse Eratosthenem, quam cum eodem, quem modo nominavi, viro docto statuendum, terminatione adiectivorum nominum in *υς* ut communi utriusque generis usos esse nonnullos auctores. De usu verbi ἐκδέχομαι, de quo recte monuit Casaubonus, iam dictum est ad II. 66. b. & ad III. 85. f.

e In Diphili *versu*, Αὐλὰς θεραπεύειν δ᾽ ἔστιν, aberat editis δὲ particula ante ἔστιν, quam ex *membr. A.* adiecimus.

Ὅμηρος δὲ τὴν αὐλὴν ἀεὶ τάττει ἐπὶ τῶν ὑπαιθρων τόπων, ἔνθα ἦν ὁ τοῦ Ἑρκείου Ζηνὸς βωμός. *Arae Iovis* Ἑρκείου, extra aedes sub dio positae, meminit Poëta Odyss. χ'. 334
f sq. Reliquos, qui adferuntur, poëtae versus, de *Peleo*, habes Iliad. λ'. 733. De *Priamo*, Iliad. ω'. 640. De *Ulysse*, *Phemium in aulam exire iubente*, Odyss. χ'. 375 sq. ubi in priori versu pro εὖ ναιεταόντων, quod legitur apud Athenaeum, ἔξωθε θύραζε vulgo editur apud Homerum.
a Isti duo, τέκνα φίλ᾽, &c. rursus sunt ex Odyss. δ'. 78 sq.

AD CAP. XVI.

ὥστε κτῆσιν συγκρῖναι φίλῳ· ut divitias conferret cum amico. Quo pacto defendi possit φίλου, quod hîc legebatur, non video: nisi intercidisse nonnihil statuas, nempe πλούτου vel χρυσοῦ κτήσει, aut aliquid in eam sententiam. Sed simplicissimum fuit statuere, librariorum errore φίλου scriptum fuisse pro φίλῳ, quod reponere non dubitavi: nam κτῆσιν per se iam idem valebat ac χρημάτων vel χρυσοῦ κτῆσιν. Ad editorum scripturam, quam silentio praetermisit Casaubonus, nihil ex ms. *A.* adnotatum est. In *Epit.* vero deest initium huius capitis. Ab istis verbis καὶ κτήματ᾽ ἔασιν, statim sic pergit Abbreviator: ὃς καὶ ἐπεὶ ἤκουσε τῶν ἐπαίνων, &c. Confer quae paulo post ad illa verba notamus, πολλὰ γὰρ, φησὶ, παθὼν, &c. Corrige autem leve mendum, quod e superioribus editionibus nostro adhaesit exemplo: nam συγκρῖναι oportebat, non συγκρίναι.

οὐ γὰρ ὡς πρόβλημα προτείνει. Πρόβλημα Graecis dicitur non modo *quaestio ad disceptandum proposita*; sed & *sententiose dictum, praeceptum brevibus & rotundis verbis comprehensum, proverbium.* Suidas: Πρόβλημα· θεώρημα, συντεῖνον πρὸς θεωρίαν καὶ γνῶσιν. καὶ ὁ παροιμιακὸς λόγος. *Ibid.* ἐπιχαρίτως παρενείρας. Sic commode editi om-

nes: id est, *venuste, cum multa gratia interserens reliquo sermoni.* Fortasse tamen in eamdem sententiam teneri debuit veterum membranarum scriptura π α ρ ε ί ρ α ς. Licet enim in Lexicis graeco-latinis vulgo non adnotatum reperias verbum παρείρειν, habes tamen apud Suidam Παρείραντα, expositum per παρεισβαλόντα; adducto Polybii loco ex Histor. XVIII. 1, 13. ubi παρείρειν τὴν χεῖρα est *inserere manum.*

πολλὰ γὰρ, φησὶ, παθὼν ἔχειν α ὐ τ ή ν. Vide Odyss. δ'. 81 & 95. Cum α ὐ τ ὸ ν, quod hic legebatur, non haberet quo referretur, α ὐ τ ὴ ν correxi, quod ad κτᾶσιν pertineret. Intelligo tamen, remotum admodum esse nomen illud ab hoc pronomine: ac fortasse non de nihilo est, quod in scripturam α ὐ τ ὸ ν consentit cum editis codex noster mstus uterque. Vide igitur, an referri possit ad substantivum πλοῦτον, cuius notio in praecedente adiectivo πλούσιος inclusa est. Sed fortasse, ex ipsa hac scriptura αὐτὸν probabiliter colligere licet, mancam esse illam scripturam quam pauló superius dabant libri, κτῆσιν συγκρῖναι φίλου, ibique sic scriptum oportuisse, ὥστε κ τ ή σ ε ι π λ ο ύ τ ο υ κτῆσιν συγκρῖναι φίλου. Id si statuas, tanto commodius hoc loco pronomen α ὐ τ ὸ ν steterit. b

καὶ μετ' ἀνάγκης φήσας ζῆν τε &c. μετ' ἀνάγκης, *fati necessitate.* *Ibid.* Ὢν ὄφελον &c. Odyss. δ'. 97 sqq.

Τίς ἂν οὖν τῶν ἐκγόνων ἐκείνων τῶν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου τεθνηκότων οὐκ ἂν ἀ ν τ α ξ ί α ν δόξειεν τὴν ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ πατρὸς λύπην τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῳ μνήμῃ διορθουμένην; »Leve mendum sententiam totam tenebris ob»volvit. Nam scribendum est cum acutissimo TURNEBO »ἀ ν τ α ξ ί ω ς: & iungendum id verbi cum voce διορ»θουμένην. Vertendum: *Quis igitur e posteris illorum qui »pro tali viro mortem oppetierunt, non putet, dolori quem ex »obitu patris acceperit, abunde satisfactum esse grata hac pa»tris sui recordatione?* διορθοῦσθαι translatum est e foro »& hominum contractibus vocabulum: ibi enim locum »habet τὸ διορθωτικὸν, ut docemur in quinto Nicoma»cheorum.« CASAUBONUS. — Tenendam vulgatam scripturam contendit VILLEBRUNE; nullâ aliâ, puto, de caussâ, nisi ne Casaubono adsentiri videatur: nam, quo pacto defendi ἀ ν τ α ξ ί α ν τὴν λύπην possit non video, nisi passiva quadam notione illam vocem accipias; quasi dicat, *digno pretio aestimatam.* At non ea ratione utuntur c

c isto vocabulo Graeci: *ἀντάξιον* dicitur id *quod alteri opponi potest tamquam aequalis pretii, quodque adeo valeat ad illius iacturam, si ita res ferat, compensandam.* Iam id, *quod*, ex auctoris nostri mente, *valebat ad compensandam patris iacturam, levandamque adeo tristitiam ex ea conceptam*, erat *grata Menelai memoria*: quare ad hanc referendum vocabulum *ἀντάξιος* erat, scribendumque *ἀνταξίᾳ - - τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῳ μνήμῃ.* Eadem quidem prodierit sententia, si *ἀνταξίως* cum Turnebo & Casaubono legamus: sed, quamquam *ἀξίως* bene Graece dicitur, compositum tamen adverbium *ἀνταξίως* numquam in usu fuisse videtur. Praeterea non tam proclivis fuerat librariis ex terminatione *ως* in terminationem *αν* aberratio, quam ex *ἀνταξίᾳ* (vel *ἀνταξίαι*, ut olim scribebatur, vocali iota ad latus posita) in *ἀνταξίαν*, ubi proxime sequentem accusativum *τὴν - - λύπην* ob oculos habebant. In ms. *Ep.* tota ista *ῥῆσις*, partim Abbreviatoris arbitratu nonnihil mutata, partim a librario corrupta est, in hunc modum: *Τίς ἂν οὖν τῶν ἐκγόνων ἐκείνων τῶν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου θανόντων οὐκ ἂν ἀταξίαν δώσειε* (sic perperam, pro *ἀνταξίαν δόξειε*) *τὴν ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ πατρὸς τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῳ γνώμῃ διορθουμένην.*

Ὅπως δὲ μὴ δόξῃ κοινὸς εἶναι πρὸς πάντας. *κοινὸς* h. l. valet *κοινῶς καὶ πάνυ ὁμοίως διακείμενος.* Conf. I. 10. a. & ibi not.

d *Τοῦ δὲ δακρύσαντος πρὸς τὴν μνήμην, ὁ μὲν ἐφίστησι.* » *Telemacho ad mentionem patris lacrymante, Menelaus silet.* » Respicit verba Homeri, quibus ait dubitasse Menelaum, » animadverso Telemachi fletu, sineret-ne illum lacry» mis indulgere & suavi patris recordationi, an de singu» lis pergeret illum interrogare. Atque interea facit il» lum poëta *ἐφιστάναι*, *sermonem suum inhibere.* Dalecam» pius, *lacrymantis fletum inhibet:* quia poëtam in consi» lium non adhibuerat. « Casaubonus. — At si id, quod statuit vir doctus, dicere voluisset Athenaeus, *ἐπίστη* potius dicturus erat, quam *ἐφίστησι*: quod verbum hoc loco haud dubie ea notione fuit accipiendum, quam in latina versione expressimus, *animadvertit* Menelaus, *non inobservatum praetermisit*: quem usum verbi exponere exemplisque adstruere non neglexit Henr. Stephanus in Thes. T. I. p. 1763 sub finem; quibus addi possunt, quae a nobis collecta sunt in Lexico Polyb. pag. 289. & in In-

dice Epicteteo pag. 344. Id ipſum verbo hoc expreſſit Athenaeus, quod poëta dicebat, (vs. 116.) νόησε δέ μιν Μενέλαος.

κἀν τοσαύτῳ τῆς Ἑλένης ἐπεισιούσης, κἀκείνης ἐκ τῆς ὁμοιότητος τεκμηραμένης &c. Ad vulgatam olim ſcripturam, κἀν τοσούτῳ τῆς Ἑλένης ἐπεισόδῳ, in qua nil mutant vetuſtae membranae, haec adnotavit CASAUBONUS: »κἀν τούτῳ τῆς Ἑλένης ἐπεισόδῳ, κἀκ. In *Epit.* »ἐπεισόδιον. Itaque ſcribendum arbitror, κἀν τούτῳ »τὸ τῆς Ἑλένης ἐπεισόδιον. Quid ſit ἐπεισόδιον in »textura fabularum, ex Ariſtotelis Poëtica & aliis vulgo »notum. Prius ſcribebam, τῆς Ἑλένης ἡ εἴσοδος, *interea* »*ingreditur Helena*; ex ipſo poëta.« Sic ille. Qui, primum, quod bis κἀν τούτῳ pro κἀν τοσούτῳ ſcripſit, non id conſulto fecit, ſed imprudenti hoc excidit. Nam κἀν τοσαύτῳ percommode tenent editiones omnes cum mstis: nec de eo mutando cogitaſſe videtur vir doctus. Caeterum & noſter *cod. Epit.* ſic habet: κἀν τοσαύτῳ Ἑλένης ἐπεισόδιον. κἀκείνης ἐκ τῆς &c. At, quae de *Helena in coenaculum ingreſſa* narrat Poëta, non eam utique rationem habere videntur, quae τῶν ἐπεισοδίων (quae vocantur) propria cenſetur. Eſt enim ἐπεισόδιον pars quaedam ſecundaria carminis, extrinſecus adſcita, quae & per ſe exiſtere poterat, quave detractâ atque exemtâ reliquo tamen carminis greſſui & connexioni ſua ratio conſtabat. Atqui apud Poëtam (Odyſſ. δ'. 120 ſqq.) adventus Helenae, & quae illa vel dicit vel agit, ita intertexta reliquae narrationi ſunt, ut neceſſariam eius partem efficiant, nec ab illa ſeparari poſſint. Praeterea apud Athenaeum hoc loco ipſe orationis color, quo ille utitur, & filum quo decurrit eius diſputatio, aliud verbum deſiderare mihi videbatur. Itaque iſtud ἐπεισόδιον ingenio & emendationi Epitomatoris deberi exiſtimavi, qui in ſuo codice operis plenioris eamdem corruptam ſcripturam ἐπεισόδῳ reperiſſet, quam cum editis habent vetuſtae noſtrae membranae. Nullum autem verbum aptius huic loco viſum eſt, quam ἐπεισιούσης: cuius verbi cum pars poſterior in vetuſtiore codice, e quo noſtri fluxere, vel evanida eſſet vel intricatius fuiſſet ſcripta, aut etiam nonnihil corrupta, alius deinde librarius, ad ſententiam verborum & ad orationis connexionem minime attendens, temere ἐπεισόδῳ ſcripſerit.

e *χρὴ γὰρ καὶ τοῦτον μὴ παρεῖναι, δορυφορήματος τρόπον.* *Tolle distinctionem* post *παρεῖναι*: quae, cum recte abesset superioribus editionibus, nescio quo pacto in nostram, contra quod volueramus, irrepsit. *Etenim etiam hic*, inquit, *non debet plane ut satelles adesse*; nempe, qui prorsus *mutam* agat *personam*. Ea sententia prorsus corrupta est in nostro ms. *Ep.* omissâ *μὴ* particula. *Ibid.* *ὅτι μετὰ μόνου - - ἤθελε μετ' ἐκείνου.* Satis utique fuerat *ἐκείνου*, & ibi voculam *μετ'* ex interpretatione temere insertam putavi. In Epit. recte suo loco stat *μετ' ἐκείνου*, quia ibi praetermissa sunt paulo superius duo verba *μετὰ μόνου*.

AD CAP. XVII.

f *πανακὲς τῷ ὄντι φάρμακον.* *πάνακες* scribebatur in edd. ne id quidem male. Sed *πανακὲς* dedit ms. *A.* nec aliud debuerat ms. *Ep.* in quo *παναλκὲς*, sic. Exprimere eo vocabulo voluit Deipnosophista id quod est apud Poëtam *φάρμακον κακῶν ἐπίληθον, ἁπάντων.* Odyss. δ'. 221.

οἴκοθεν ἔχουσα τὴν τοιαύτην αἵρεσιν. » *Cum domi* sui pa» rentis *imbuisset hanc sectam & rationem vitae.* Ita exprimit » Cicero dictionem *αἵρεσις*, cum accipitur pro *moribus* & » *institutis.* Porro alibi monemus, lanificii curam antiquis » temporibus semper ad puellas aut matronas pertinuisse, » sive illae reginae aut regum filiae essent, sive cuius» cunque conditionis. « Casaub.

a *Γρηῒ δέ μιν* &c. Iliad. γ'. 385 sqq. *Ibid. secundo versu*,
pro *ἣ οἱ Λακεδ.* scribe *ἥ οἱ Λακ.* *Mox*, *Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη* &c. Vide Odyss. δ'. 123 sqq. *Quarto versu*,
b pro *Ἀλκάνδρη*, in ms. *A.* est *Ἀλκανδρίππη*, duabus scripturis (alterâ verâ, alterâ per errorem e superiori versu repetitâ) in unam contractis: quo in genere iam saepe erratum in vetustis illis membranis vidimus. *Mox dein* ista, *Τὸν ῥά οἱ ἀμφιπ.* habes ibid. vs. 133 sqq. *Ibid.* *τὴν ἑαυτῆς καλλιτεχνίαν συνορᾷν.* Haud dubie multo est commodius hoc, quod dedere vetustae nostrae membranae, quam quod ex *Epit.* editum erat *φιλοτεχνίαν*. *Ibid.*
c *Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ* &c. Odyss. ο'. 125 sqq. *Dein*, *Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ* &c. Iliad. γ'. 125 sqq. Ibi, *quarto versu*,
d *οὓς ἕθεν οὕνεκ'* editum apud Athen. erat, pro quo *εἵνεκ'* dedere membr. *A.* ut apud Homerum. Epitomator

istos versus praetermisit, supra sic scribere contentus, d ὑφαίνουσα καὶ ποικίλλουσα τὴν δίπλακα.

AD CAP. XVIII.

Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας. Ad istam scripturam, quam habent editi, nil adnotatum ex ms. *A*. Epitomator, praetermissis versibus, loco eorum sic scripsit, ὡς Τηλέμαχος πρὸς Μενέλαον. Versus ipsos habes in Odyss. δ'. 294 sq. ubi pro ὄφρα καὶ ἤδη, quod est apud Athenaeum, ὄφρα κεν ἤδη scribitur: & *vers. seq.* τερπώμεθα, pro ταρπώμεθα, quod hîc legitur.

Ἀλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, *&c.* Odyss. γ'. 332 e sqq. De dictione, τέμνειν γλώσσας, conf. Athen. I. pag. 16. b. *Mox*, Ἤδη γὰρ φάος *&c.* Odyss. γ'. 335 sq.

Καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δὲ τὸ παλαιὸν --- καθάπερ εἴρηκεν f Ἀπολλώνιος, περὶ τούτων γεγραφώς. APOLLONIUM cum sic nude, nullâ adiectâ notâ, nominet Athenaeus, consentaneum utique est, ut celebrem illum simul & poëtam & historicum & grammaticum intelligamus, qui, patriâ licet Alexandrinus sive Naucratita, tamen a fortunarum sede *Rhodius* plerumque cognominari solet. Eumdem hoc loco intelligens DALECAMPIUS in Indice Auctorum quibus Athenaeus usus est, auctorem facit libri Περὶ Αἰγυπτίων inscripti. Cuius libri cum nusquam alibi fiat mentio, suspicari licet, quandoquidem de *prisco* quodam *Aegyptiorum instituto* hîc agitur, locutum ea de re Apollonium esse illo in libro, cui Κτίσεις titulus fuit, id est, *Origines*. Nam, in illo opere etiam Aegyptiacarum nonnullarum civitatum originem exposuisse auctorem, intelligitur ex nonnullis titulis, quorum memoria superest. Nam Ἀλεξανδρείας κτίσιν ab Apollonio conscriptam citavit Scholiastes Nicandri, notante Vossio, lib. I. de Historic. Graec. p. 102. & Ναυκράτεως Κτίσιν laudat Noster, VII. 283. d. *Ibid.* λιτοτάτῃ bene edd. cum ms. *Ep.* λιτωτάτῃ ms. *A*. minus recte, quia primam syllabam longam habet id nomen.

Ad PINDARI *versiculos*, in quibus εὐθυμίᾳ τε μελῶν vulgo, consentientibus mstis, legebatur, haec adnotavit CASAUBONUS: » φίλος δὲ Μοίσαις εὐθυμίᾳ τε μελῶν εἴην. » Ex praecedentibus Athenaei verbis, quam εὐθυμίαν sibi » dari postulet Pindarus, clarum est: vitam nempe in-

f »telligit, quae non solum rebus necessariis non deficia»tur, sed etiam iis abundet quae ad oblectationem ho»nestam & omnium curarum requiem desiderantur. Non »multo aliter εὐθυμίαν accipit [Athenaeus] libro secun»do: [pag. 39. e.] οὐκ ἀπὸ πάσης, inquit, εὐθυμίας καὶ »πληρώσεως τὸ καυχᾶσθαι. Alia est illa εὐθυμία, sive εὐε»στὼ, quae in Sapientum libris decantatur. Longe item »alia, quam vulgata huius loci scriptura nobis suggerit. »Quid enim est εὐθυμία μελῶν? nisi ea voluptas quam »bonus poëta percipit ex suo poëmate? aut certe gloria »quam illi sua poësis parit? Hanc alibi quoque sibi optat »Pindarus: ut in prima Oda Olympionicarum: « [in ipso fine:]

» Ἐμέ (δ' εἴη) τοσσάδε νικαφόροις
» ὁμιλεῖν, πρόφαντον σοφίαν καθ' Ἕλ-
» λανας ἐόντα παντᾷ.

»At, isto loco [hoc, in quo versamur] de fama nomi»nis sui cogitasse poëtam, ne suspicari quidem licet: ve»tant enim clarissime Athenaei verba, καὶ οἴνῳ τοσούτῳ »χρώμενοι ὅσος ἱκανὸς ἂν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν, ἣν Πίν»δαρος αἰτεῖται παρὰ τοῦ Διός. Quid multa? Legisse aio »Athenaeum, & legi quoque debere, φίλος δὲ Μοίσαις »Εὐθυμίᾳ τε μέλων εἴην. Fingit Pindarus ποιητικῶς deam »*Euthymiam; cui* optat *curae esse*, id est, *ut honesta volu»ptate frui possit.* « — Casauboni emendationem adoptavit SCHNEIDER, in Fragm. Pind. num. CL. pag. 89. Εὐθυμίᾳ μέλων, *qui Euthymiae curae sit*, id est, *quem Euthymia curet.* Simili quadam ratione, idem poëta Olymp. I. 145. ait, ἀρεταῖς μεμηλώς: quod latine *Virtutum alumnus* reddere possis. Conf. Animadv. ad Athen. V. 216. b. In fine legebatur τοῦτ' αἰτοῦμαί σε: pro quo perspecte idem Schneiderus ex Eustathio (in Odyss. δ'. pag. 160. 11.) τοῦτ' αἴτημι σε recepit. Tenuerat eam scripturam Eustathius ex Epitome, quae sic habet consentientibus vetustis membr. *A.* Quod vero idem Vir doctus *vers.* 3. pro φίλος δὲ Μοίσαις, quod communi consensu libri omnes agnoscunt, φίλος τε Μοίσαις scripsit; ea quidem emendatio non videtur fuisse necessaria. Quamquam enim praecessit φίλος σοί τε, tamen iam & alibi respondentes sibi invicem τε & δὲ particulas observavimus.

a Τὸ δὲ Πλάτωνος συμπόσιον, οὐ συνέδριόν ἐστι, οὐ βουλευτήριον, οὐ λέσχη φιλοσόφων. »*Platonis Convivium*, in-

» quit, *non est consessus* gravium virorum, *non senatorum* »*concilium*, *non philosophorum confabulatio*. Videtur statue» re discrimen inter συνέδριον & βουλευτήριον: quod reve» ra nullum est, si usum auctorum spectes: si propriam » vocum significationem, est aliquod. συνέδριον enim la» tius patet: βουλευτήριον, *senatorum* tantum est *consessus*. » Λέσχη vero antiquissimis Graecis dicebatur *otiosorum* » *hominum conventus*, ut senum, & mendicorum, qui ad » blatterandum congregari amant. Ita Homerus, Hesio» dus, Herodotus. Postea de *sapientum congressibus* id ver» bum coepit usurpari: nam quas media Graecorum ae» tas διατριβὰς vel ἐπιδείξεις vocavit, antiquiores dixe» re λέσχας. Inde λεσχηνεύεσθαι, vetus dictio, pro συ» ζητεῖν *more philosophantium*. Vox est peregrina: *laschon* » [hebraice,] λέσχη, *sermo*.« CASAUBONUS. — Quod βουλευτήριον commemorat Athenaeus, respicit ad eas *deliberationes*, quarum paulo post (lit. e.) mentionem iniicit. Vocabulum λέσχη, antiquissimis auctoribus Graecis usurpatum, cur peregrinae originis esse voluerit Casaubonus, non video. Sed, quemadmodum plerumque lubricum exitum habere solet huius generis pruritus Graeca vocabula ex Orientis linguis derivandi, sic & hic parum feliciter res successit eruditissimo viro. Hebraica vox (quam, quoniam hebraicis literarum formis caret EXTERI nostri adparatus typographicus, latinis literarum notis exprimere coactus sum) in prima editione Animadversionum Casauboni his literis scripta est, *lamed*, *schin*, *zain*: eodemque modo repetitur illa in ed. 2. & 3. Atqui nullum tale vocabulum in Orientis linguis reperitur, nedum quod eum de quo agitur significatum habeat. Quare per operarum errorem literam *zain* pro ea, quae huic persimilis in fine vocum est, *nun* litera positam mihi persuasi. Sic prodit hebraica vox *laschon*, quae & *linguam*, &, quod voluit Casaubonus, *sermonem* significat. Sed quum in eadem voce *nun* litera non sit extrinsecus ad constituendam vocis formam adscita, sed radicalis, ut aiunt Grammatici; facile adparet, quam precario ab illo Hebraico vocabulo derivatum Graecum statuatur. Quod si confectum esset, esse peregrinae originis illam vocem, multo maiorem speciem haberet *Iohannis* COCCEII sententia, (in Lexico Hebraeo-Chald.) ab Hebraeorum Chaldaeorumque vocabulo *lischcàh* derivantis, quod *conclave*

a significat. Equidem, si definienda sit vocis originatio, in ea ratione adquiescendum putem, qua usus est Etymologici Magni auctor, a λέχος, (sic enim ibi pag. 18. l. 14. pro λέσχος legendum recte Sylburgius monuit) id est κοίτη, derivans; cui suffragantes video Dammium in Lexic. Etym. p. 1393. & Lennep in Etymologico, P. I. p. 494.

ἐξ ἀργυροῦ φρέατος· καλῶς γάρ τις τὰ μεγάλα ποτήρια οὕτως ὠνόμασε. »*Vocavit*, non autem *vocaverit*. [ut Da»lec. vertit.] Τὶς, id est, Chamaeleon. Eius locum ha»bes libro undecimo.« CASAUB. —— Vide XI. 461. c. *Ibid.* πίνει τ' ἐκ τῆς φιάλης ἐπιδέξια. »Verba sunt ipsa »Platonis. τὸ ἐπιδέξια varie accipi potest, ut dicebamus »lib. I. cap. 18.« CASAUB. — Vide ad lib. I. pag. 21. b. Animadvers. T. I. pag. 168. Platonis verba, huc spectantia, habes in Conviv. pag. 253 sq. rursusque sub finem dialogi, pag. 273 sq.

φησὶ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς μὲν δύο νυστάζειν; - - b ἤδη δὲ ἡμέρας ὑποφαινούσης τὸν Ἀγάθωνα· καὶ τὸν Σωκράτην, κατακοιμήσαντα ἐκείνους, &c. Cum in ed. Ven. & Cas. 1. post Ἀγάθωνα nullo modo distincta esset oratio, unde mira oriebatur sententiae confusio; monuit CASAUBONUS in Animadv.: »Ait Plato, *e tribus* »*qui persliterant, duobus somnum obrepsisse, Aristophani &* »*Agathoni: sed prior obdormit Aristophanes; posterior, & sub* »*diluculum ipsum, Agatho.* Pone τελείαν στιγμὴν post ista, »ἤδη δὲ ἡμέρας ὑποφαινούσης Ἀγάθωνα. Deinde scribe, »καὶ τὸν Σωκράτη κατακοιμίσαντα ἐκείνους: »omnia ex Platone.« —— Platonem vide in ipso fine Convivii: ubi quod κατακοιμίσαντα vulgo legitur, perbene illud quidem habet; nec vero idcirco praecise damnandum κατακοιμήσαντα, quod apud Nostrum cum editis habet codex mstus uterque: nam sicut κοιμάω idem ac κοιμίζω valet, sic quoque perinde & κατακοιμᾷν & κατακοιμίζειν dicere licuit. Porro, Σωκράτη, an Σωκράτην scribas, nil interest: quamquam ista forma frequentior, ac fere perpetua apud Platonem. Pro φησὶ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο, operarum errore expressum φησὶ δὲ καὶ μὲν τοῦτο in ed. Cas. 2. & 3.

φησὶν ὁ Ἡρόδικος. HERODICUM dicit Grammaticum, *Crateteum*, cuius libros Πρὸς τὸν Φιλοσωκράτην nominatim infra citat, pag. 215. f. conf. p. 219. c. Poëtae versum, de *Laestrigonibus* habes Odyss. κ'. 84.

AD CAP. XIX.

παρὰ δὲ τῇ καλῇ Σαπφοῖ καὶ ὁ Ἑρμῆς οἰνοχοεῖ τοῖς c
*θεοῖς. καὶ τἄλλα δὲ πάντα παρεσκεύαζον τοῖς δειπνοῦσιν
ἐλεύθεροι. καὶ οἱ δειπνης. &c.* » Debemus hic multa mem-
» branis. *Sapphûs* locum expoſuimus lib. II. cap. 2. « CA-
SAUB. — Vide II. 39. a. ibique notata. Adde X. 425. d.
Deerant autem hoc loco in ed. Ven. & Baſ. decem ver-
ba, *τοῖς θεοῖς - - ἐλεύθεροι*: quae ex Italicis codicibus,
quorum excerptis uſus erat, adiecit Caſaub. Eadem ver-
ba habent noſtrae *membr. A.* Eademque tenuit Epitoma-
tor: (niſi quod, pro *τἄλλα δὲ πάντα*, *ταῦτα δὲ* ſcri-
pſit:) quare de lacuna veterum editionum ex codice Epi-
tomae Corſeliano explenda monuerat olim Andreas Schot-
tus, Obſerv. Humanar. lib. I. cap. 6. pag. 9.

καὶ οἱ δειπνήσαντες ἀπελύοντο φωτὸς ὄντος. » An po-
» tius, *φωτὸς οὐκ ὄντος*? *domum redibant ſine lumine.* Ma-
» gnum hoc fuerit temperantiae veterum, de qua loqui-
» tur, argumentum. Lacedaemone ita fuiſſe moris acce-
» pimus. Plutarchus narrat in eorum inſtitutis. Alioquin
» *φωτὸς ὄντος* accipiendum cum Dalec. pro *ἔτι φωτὸς*
» *ὄντος*: quod duriuſculum videtur. Latini hoc dicunt *de*
» *die*: unde illa, *lavari de die*; &, *convivium apparare de die.*
» Simile eſt quod dixit modo, [pag. 191. e.] *καὶ νῦν δὲ νό-*
» *μος ἐκ θυσιῶν τινων πρὸ ἡλίου δυσμῶν ἀπιέναι.* « CASAUB.
— Perſpicue *φωτὸς ὄντος* idem valet, ac *ante noctem.*

Ἐν ἐνίοις δὲ καὶ τῶν Περσικῶν συμποσίων &c. Vide lib.
IV. pag. 144. a. b. ex Herodot. I. 133. *Ibid. καθάπερ
ἐν τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος κατὰ τὴν στρατείαν.* Vide
Iliad. *ν'*. 323 ſqq. Vocem *στρατείαν* ex librariorum erro-
re ortam exiſtimavit Villebrune, cum *στρατιὰν* oportuiſ-
ſet. Immo vero optime habet *κατὰ τὴν στρατείαν*, *in
militia*, *in bello*, *in caſtris.* *Ibid.* Τὸ δὲ τοῦ Ἀλκινόου συμ-
πόσιον &c. Vide Odyſſ. *θ'*. tum *ι'*. 5 ſqq. *Ibid.* *Φαιάκων* d
τρυφερῶν. τρυφηλῶν ms. *Ep.*

ἀμφ' Ἄρεως φιλότητος. Reſtituendum ex Odyſſ. *θ'*.
267. genitivum putavi, qui (ſolenni librariorum confuſio-
ne literarum OC cum vocali *α* in fine vocum) in *accu-
ſativum* mutatus erat. Et *φιλότητος* etiam ſcripſiſſe Epito-
mator videtur, quatenus quidem ex ſcripturae compen-
dio, quo uſus eſt noſter librarius, colligere licet. In eo-

dem nostro ms. *Ep.* etiam Ἄρεος per ο breve scribitur, ut apud Homerum. De re conf. lib. I. p. 14. c. d.

e καὶ εἰς τὴν μνηστηροφονίαν ὑποθήκας ὑποτιθέμενον τῷ Ὀδυσσεῖ. Sic commodissime ms. *Ep.* quod mihi persuasi ab Athenaei manu ita scriptum esse. Vulgata scriptura partim ex hallucinatione librarii, partim ex παραδιορθώσει orta erat. Illud quidem a nostris operis peccatum, quod in brevi nota sub contextu ὑποτιθεμένου scribitur, quasi sic vulgo legeretur: ὑποτιθεμένων oportebat; sic enim habent edd. cum ms. *A.* Facile vero adparet, ὑποτιθέμενον ad μῦθον fuisse referendum, intelligendumque non in passivo, sed in medio verbi genere, activa notione. ὑποτίθεσθαί τι τινὶ, *suggerere alicui aliquid, monere, praeceptum dare.*

AD CAP. XX.

Ἐκαθέζοντο δὲ &c. Conf. I. 11. f. *Ibid.* πολλαχοῦ (sic corrige mendosum πολλαχοὺ, quod ex ed. Cas. 1. adhaesit) γοῦν ὁ Ὅμηρος φησίν· Ἑξείης ἕζοντο &c. Vide Odyss. α'. 145. γ'. 389.

Ὁ γὰρ θρόνος, αὐτὸ μόνον, ἐλευθέριός ἐστι καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ· ὅπερ θρῆνυν καλοῦντες &c. Haec & sequentia, ut mox ipse indicat auctor, PHILETAE Grammatici sunt interpretationes, cuius Ἄτακτα (id est, *Miscellanea*, vel *Adversaria*) saepe aliàs nominatim citantur. Quod ait ἐλευθέριος καθέδρα, *magnificam sellam* interpretatur Damm in Lexic. Etymol. pag. 972 & sq. Satis (puto) erat, *liberi hominis usui inserviens.* Quod addit αὐτὸ μόνον, sic accepi: *ipsum hoc vocabulum solum per se* duo haec notat, *sedem* vel *sellam simul cum scabello* quod pedibus supponitur. Si αὐτῷ μόνον corrigas, referetur αὐτῷ ad Poëtam, a quo in illam sententiam usurpatum vocabulum dicat Grammaticus. αὐτὸς μόνον, quod in ms. *Ep.* legitur, suo arbitratu parum feliciter ab Abbreviatore positum mihi visum erat. Duas voces, quae in quaestione versantur, omisit Eustathius ad Odyss. δ'. pag. 148. l. 18 sqq. ubi reliqua huius loci ex Epitome adposuit.

Θρήσασθαι πλατάνῳ. Sunt verba nescio cuius poëtae, a Phileta Grammatico citata. Θρήσασθαι δὲ πλατ. dat codex *ms.* uterque & Eustath. l. c. Coniunctiva particula deerat editis, quam & nos haud inviti omisimus, cum

non convenire metro videretur, cuius ratio tamen (ut dicam quod res est) non satis adparet. *Ibid.* δίφρον ἀει- f
κέλιον &c. Vide Odyss. υ'. 259. Habes vero etiam non modo εὔξεστον δίφρον, Odyss. τ'. 401. & ω'. 407. verum etiam περικαλλέα δίφρον, Od. υ'. 387. Videndumque omnino, ne subtilior sit, quam verior, distinctio, quam inter ista nomina statuit hic Grammaticus.

κεκραμένοι παρειστήκεσαν. Sic *ms. Ep.* παρεστήκεσαν edd. ac nescio an *ms. A.* *Ibid.* Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα &c. Vide Iliad. δ'. 262 sq. & conf. Athen. I. p. 13. f. In *vers.* 1. qui sequitur, ἀεὶ vulgo legebatur; pro quo a
αἰεὶ scripsi, ut editur apud Homerum. *Vers.* 2. Pro ἀνώγειν, quod erat editum, recte ἀνώγοι dedit *ms. A.* In Epitoma deest versus uterque. *Mox*, Πλησάμενος δ' οἴνοιο &c. Vide Iliad. ι'. 224. & ibi Clark. Conf. Iliad. δ'. 4. & Athen. I. 13 extr. & sq. & XI. 498. c. d.

Ὁσάκις δὲ καὶ τροφὰς ἐλάμβανον, προειρήκαμεν ἤδη· &c.
» Quaestionem hanc varie tractatam invenias ab hoc scri-
» ptore. Nam, quod libro primo dicebamus, nimis verum
» est: recitatorem interdum agit Athenaeus, non Athe-
» naeum: hoc est, solide doctum criticum. Quaestio est,
» *quoties die heroës Homerici cibum sumerent.* Dicat igitur clare
» Deipnosophista, quid super hoc sentiat. Enimverò ex
» eius scriptis, magis quid alii de ea quaestione scripse-
» rint, quam quid ei probaretur, cognoscas. Maior pars
» doctorum tres τροφὰς attribuebat heroibus: ἄριστον,
» sub aurorae exortum: δεῖπνον, circa meridiem: δόρ-
» πον, sub vesperam. Alii duas tantum: ἄριστον sive δεῖ-
» πνον, & δόρπον: nam apud Poëtam συνωνυμεῖν, & eius-
» dem τροφῆς nomina esse δεῖπνον atque ἄριστον. Phile-
» mon vero quater illos comedisse contendebat, & toti-
» dem diversas τροφὰς nominabat: ἀκράτισμα, ἄριστον,
» ἑσπέρισμα, δεῖπνον. Quid igitur Athenaeus? Mitto quae
» libro primo: [pag. 11. b - f.] nam illa fortasse parum
» integra, parum sana: etsi ex Eustathio aliter censeas. «
[At Eustathium ipsum pleniore Athenaei opere non usum esse, iam nimis etiam saepe monuimus.] » Isto vero [hoc]
» loco sic: *Diximus*, ait, *quot τροφὰς sumerent heroës Ho-*
» *merici.* Quot igitur? ὅτι δὴ τρεῖς: *tres nimirum.* Audia-
» mus quae subiecta sunt in continenti: διὰ τὸ, τὸ αὐτὸ
» ποτὲ μὲν ἄριστον, ποτὲ δὲ δεῖπνον ὀνομάζεσθαι. Planissi-
» me ista verba illorum sententiam tuentur, qui *bis* tan-

a »tum die cibum sumsisse statuebant. Quippini? nam ho»rum veram, falsam aliorum sententiam disertim mox »pronuntiatur. οὐδεὶς δείξει παρὰ τῷ ποιητῇ τρὶς (ma»lo τρεῖς, ut apud Eustathium) τινὰ λαμβάνοντα τρο»φάς. Quomodo igitur illud stabit, ὅτι δὲ τρεῖς? Vides »hominis instabilitatem: nisi tamen scripserit ille, ὅτι οὐ»δὲ τρεῖς: quod equidem verum censeo. Quare optimum »scriptorem culpae absolvimus. « Casaubonus. — Quas dicit auctor τρεῖς τροφὰς, *tres epulas*, vel *tria cibi capiendi tempora*, quorum apud Homerum fiat mentio; eas τροφὰς esse has ipsas, quas nominavit Casaubonus, ἄριστον, δεῖπνον, δόρπον, cum ex ipsis Poëtae carminibus satis intelligitur, tum ex his quae apud Nostrum lib. I. pag. 11. (haud satis quidem perspicue & enucleate ab Epitomatore exposita) leguntur. Quare mirum utique videri debebat, quid esset, quod, cum diserte profiteatur Athenaeus se praedixisse *tres fuisse* τροφὰς, continuo veluti *caussam rationemque cur ita dixerit*, adiiciat, *quoniam eaedem epulae interdum* ἄριστον, *interdum vero* δεῖπνον (apud Poëtam) *nominentur*. Quem nodum cum solvere minus posset Casaubonus, illatâ *negativâ particulâ* veluti gladio praecidit. At verba sequentia, quae ad defendendam suam emendationem in subsidium ille vocavit, ea ipsa perspicue docere videntur, in prioribus his, de quibus quaerimus, verbis *negationi* non fuisse locum. Quo pacto enim, si iam initio *praecise negasset* Athenaeus *tres fuisse* τροφὰς, mox subiicere posset, *attamen nemo ostendere poterit quemquam apud Homerum ter cibum capientem?* Illa quidem particula *attamen* (ὅμως) clare monstrare videtur, in superioribus verbis dictum fuisse, *tres esse* τροφάς. Ac sane tres illae τροφαὶ (ἄριστον, δεῖπνον, δόρπος vel δόρπον) quae nominantur apud Homerum, pro *tribus diversis epulis* accipiebantur cum ab aliis multis, tum ab *Aeschylo*, qui diserte eas distinguentem facit *Palamedem* in versibus lib. I. pag. 11. *d. e.* citatis. Atque etiam ipse Athenaeus eodem primo libro (quatenus ex reliquiis illius libri intelligitur) de his ipsis statim ut inter se diversis exposuerat: & deinde demum suam sententiam (dubitanter quidem, & brevissimis verbis, nisi plura omisit Epitomator) subiecerat; dicens, (pag. 11. e.) μή ποτε δὲ καὶ συνωνυμεῖ τὸ ἄριστον τῷ δείπνῳ; Quam sententiam nunc his verbis, veluti per parenthesin adiectis, διὰ τὸ, τὸ αὐτὸ

αἴτια, nec certius aliquid aut probabilius haberem; emendationem Casauboni (quamquam nulli veterum Grammaticorum, quod sciam, commemoratam) adoptavi. Derivationis huius non meminit Eustathius, quia in Epitoma (e qua sola illi cognitum erat Athenaei opus) omnia haec, inde ab Ἀπαλλαγέντων δὲ usque μερῶν ὄντα, praetermissa sunt. Adfirmat Villebrunius, in codice Parisino, quem ille notâ *A*. insignit, nos vero nota *B*. insignire solemus, hanc ipsam scripturam ἀντία exhiberi. Id si ita est, debebitur illa ingenio & emendationi Hermolai Barbari, qui illum codicem descripsit: nam vetustae quidem nostrae *membranae A*. mendosam scripturam αἴτια tenent. Quod vero idem Villebrunius adfirmat, Casaubonum emendationem illam suam *Aegio* debere: sancte adfirmare ego, oculatus testis, contra possum, in eodem libro, quem Villebrunius in sua Praefatione designavit, in quo consignatas Aegianas lectiones Casaubonus habuit, nihil quidquam ad vocem αἴτια adnotatum reperiri.

οἱ δὲ νῦν ξενῶνας καὶ ἀνδρῶνας νομίζουσι. »Lege ὀνομάζουσι. Idem error saepius commissus. Exemplum ha»bes libro secundo.« Casaub. — Locus ex libro secundo, quem dicit vir doctus, nunc non occurrit. Esse autem vitiosam scripturam vulgatam, mihi non persuasit. Potest νομίζουσι idem hoc loco valere ac ὀνομάζουσι: eodem fere modo positum, ut latinum, *usurpant*; pro *dicunt*, *nominant*. Hesychius: Νομίζειν· οἴεσθαι, λέγειν. Quod si tamen aliquid amplius isto verbo contineri existimaveris; reddere poteris, *& habent pro hospitum & virorum coenaculis, & inde* ξενῶνας *&* ἀνδρῶνας *nominant*. Ipsum verbum (quod cum editis agnoscit *ms. A*.) praetermisit Epitomator, sic scripsisse contentus, οἱ δὲ νῦν ξενῶνας καὶ ἀνδρῶνας: unde repetiit Eustathius ad Odyss. δ'. pag. 150, 12. Ἀνδρῶνα Suidas, generatim, *conclave* interpretatur *in quo conveniunt viri*. Sigillatim de *coenaculo* a Graecis usurpatum fuisse, consentit cum Athenaeo Vitruvius, lib. VI. c. 10. *Graeci enim*, inquit, ἀνδρῶνας *appellant oecos, ubi convivia virilia solent esse, quod eo mulieres non accedant.*

Hoc loco, in medio contextu, post illa verba ξενῶνας καὶ ἀνδρῶνας haec inseruit Epitomator: Ὅτι Ἀρκεσίλαος εἰς συμπόσιον παρακλιθεὶς (sic mendose, pro παρακληθεὶς) καὶ συγκατακλιθεὶς ἐνὶ &c. - - - Τήλεφος καλούμενος. Quae verba multo superius pag. 186. c. veram propriamque se-

c dem suam habebant. Tum sic pergit: Ὅτι Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς μὲν κληθεὶς, Ἐπιμανὴς δ' ἐκ τῶν πράξεων ὀνομασθεὶς, βασιλεὺς ἦν τῶν Συριακῶν, τῶν ἀπὸ Σελεύκου εἷς. Οὗτος, ὥς φησι Πολύβιος, ἀποδιδράσκων &c.

AD CAP. XXI.

τὸ συμπόσιον, ὅπερ Ἀντίοχος ἐποίησεν ὁ Ἐπιφανής. Necessario verbum post Ἀντίοχος desiderabatur; de quo miror non monuisse Casaubonum. Verissimum vero verbum, quo in ea re uti plerumque auctor noster solet, non d ἐποίησεν fuerit, sed συνήγαγεν. *Ibid.* Ἐπιμανὴς δ' ἐκ τῶν πράξεων ὀνομασθείς. Confer infra, X. 439. a. & Polybium nostrum lib. XXVI. cap. 10. ibique notata.

οὗ τύχοι τῆς πόλεως ἀλύων ἐφαίνετο. Cum τῆς πόλεως αὐτῶν ἐφαιν. consentientibus vetustis membranis esset editum, monuit ad hunc locum Casaubonus: » Eclogarius praetermisit τὸ αὐτῶν: id mendi argumen»tum est, ut diximus saepe. Scribo ἀλύων ἐφαίνετο: » *vagans cernebatur*, Ἀλύειν, ut ex Plutarcho novimus, duo » significat: *prae dolore animi sola loca quaerere*; ea notio » ab isto loco est alienissima: item, *errare atque huc illuc* » *ferri prae ignobilis otii abundantia*; quomodo hic accipi» tur. « — Ad eadem verba adnotavit Coray: » Emen» do αὐλῶν, *tibia canens.* Sequitur mox, ἐπικωμάζων » μετὰ κεραμίου καὶ συμφωνίας, & pag. 195. extr. ἀναπη» δήσας ὠρχεῖτο κ. τ. λ. « Speciosa sane & haec emendatio, cum ob eas rationes quas ipse Vir doctus adtulit, tum quod haud ita multum inter se differant notae literarum τ & λ, quin currente calamo altera alteri similis fieri, adeoque deinde cum ea permutari facile possit; cuius erroris exemplum aliquod notavimus ad III. 18. a. T. II. Animadv. nostrar. pag. 163. Verum, ut Casauboni rationem unice probemus, persuadere debebit Diodorus Siculus, qui in eadem narratione Polybium fere secutus, hoc ipso verbo usus est, ἀλύων ὅπου τύχοι δεύτερος ἢ τρίτος: in Excerpt. de Virt. & Vitiis, pag. 303. ed. Vales. Tom. IX. Opp. ed. Bipont. pag. 408.

χρυσοχοείοις recte dedit *ms. Ep.* pro χρυσοχοΐοις quod habebant edd. cum *ms. A.* In eodem *ms. A.* pari errore ἀργυροκοπίοις scribitur, pro ἀργυροκοπείοις, quod recte ex *Epit.* editum. *Ibid.* In εὑρησιλογῶν nil mutant nostri

libri. Videsis quae notavimus ad Polyb. XVIII. 29, 3. d *Ibid.* ὡμίλει ὧ τύχοι. Tenendum hoc putavi, quod editum inveni. Verbum ὁμιλεῖν cum dativo personae constructum ubique reperitur: cum accusativo rei nullum aliud exemplum novimus, nisi id quod h. l. codices nostri praebent: quorum si vera scriptura, erit ὡμίλει ὃ τύχοι, *confabulabatur de re quacumque.* Cur vulgatum ὧ ex οἷ ortum suspicaretur WESSELINGIUS, caussa fuit quod in eadem narratione apud Diodorum εἰ τυχὸν legitur, quod pariter ex οἷ τύχοι, id est, *ubicumque esset*, corruptum ille iudicaverat. CASAUBONI ad nostrum locum brevis est adnotatio haec: »Scripti quidam, ὃ τύχοι, *quam-»vis levissima de re.* Sed perplacet quod est editum. « *Ibid.* οὐδεμίαν ἔμφασιν ποιήσας. Possis intelligere, *nullo utens* e *specioso adparatu*, nempe qualem in rege exspectares: sed aptiorem huic loco sententiam iudicavi, quam Dalecampius his verbis expressit, *nullo adventus sui dato signo.*

παρῆν ἐπικωμάζων μετὰ κ ε ρ α μ ί ο υ καὶ συμφωνίας. »Quid hic significet vox κεράμιον satis constare potest ex »adiecta dictione συμφωνίας., & ex prisco more. Semper »enim comissatores tibias vel alia musica organa se-»cum deferebant. Antiochus ut magis se deiiceret, *testas* »circumferebat tibiarum loco: pauperes in eo imitatus, »qui fictilibus crepitaculis & vasorum figlinorum colli-»sione soliti se oblectare inopiâ melioris musicae. Aristo-»phanes Ranis: [1305 sq. ed. Brunck. Aliis vers. 1340 »sq.] Ποῦ 'στιν ἡ τοῖς ὀστράκοις αὕτη κροτοῦσα. Enarrator »ibi: Ἀπορίᾳ λύρας ὄστρακά τινες λαμβάνοντες, ἦχον »μὲν ἀπετέλουν, ἄσημον δέ. Sumpta videntur haec de »Didymo, cuius ista refert Athenaeus libro XIV. [pag. »636. d. e.] Δίδυμός φησιν, εἰωθέναι τινὰς ἀντὶ λύρας κογ-»χύλια καὶ ὄστρακα συγκρούοντας εὔρυθμόν τινα [ἔνρυθμόν »τινα *ms. A.*] ἦχον ἀποτελεῖν τοῖς ὀρχουμένοις, καθάπερ »καὶ Ἀριστοφάνη ἐν Βατράχοις φάναι. Hermippus comicus: »[apud Athen. ibid.] Λεπάδας δὲ πετρῶν ἀποκόπτοντες, »κρεμβαλίζουσι. Iuvenalis: [XI. 170.] *Audiat ille testarum »crepitus.* Videntur autem vetustiores soliti in hanc rem »acetabulis uti, quae fictilia erant, & bacillo percussa »suavem quendam sonum edebant. Haec est quam Grae-»ci vocant ὀξυβάφων μουσικὴν vel ἁρμονίαν: cuius inven-»torem facit Suidas [in Ὀξύβαφον & in Διοκλῆς] Dio-»clem, poëtam comicum Athenienfem aut Phliasium. Φα-

e » σὶν, ait, Διοκλέα τὸν Ἀθηναῖον εὑρεῖν τὴν ἐν τοῖς ὀξυβά-
» φοις ἁρμονίαν, ὀστρακίνοις ἀγγείοις, ἅπερ ἔκρουσεν ξυ-
» λιφίῳ. Poſtea coeperunt fabricari in uſum illum aceta-
» bula ex variis metallis. Iſidorus, Originum libro tertio:
» *Tertia eſt diviſio rhythmica, pertinens ad nervos & pulſus:*
» *cui dantur ſpecies cithararum diverſarum, tympanum, &*
» *cymbalum, & ſiſtrum: acetabula aenea & argentea, vel alia,*
» *quae metallico rigore percuſſa reddunt cum ſuavitate tinnitum,*
» *& caetera huiusmodi.* Sed & Suidas [in voc. Ἁρμονίαν.]
» auctor eſt, quo magis ſonora eſſent iſta vaſcula, ſolita
» fuiſſe confici ex pluribus metallis in unum confuſis.
» Ἄλλως, inquit, χαλκὸς ἠχεῖ, καὶ ἄλλως σίδηρος, καὶ
» ἄλλως μόλυβδος, καὶ ξύλον. διὸ καὶ τὰ ὀψόβαφα [ὀξύ-
» βαφα corrigit Küſter ad Suid. in Ὀψόβαφα.] εἰώθασιν
» ἐκ διαφόρου κατασκευάζειν ὕλης, ἵνα τῇ διαφορᾷ τῶν ἀπη-
» χήσεων τὴν ἁρμονίαν ἀποτελέσωσιν. Caſſiodorus lib. IV.
» in erudita Epiſtola ad Symmachum: *Quid acetabulorum*
» *tinnitus? Quid dulciſſimi ſoni referam varia percuſſione modu-*
» *lamen?* Atque haec ſunt quae vocantur in muſicorum
» organorum diviſione ἔνηχα, *ſonora*: ψόφου μόνον πα-
» ρασκευαστικὰ, inquit auctor lib. XIV. [pag. 636. c.]
» Fallitur enim Dalec. eo loco confundens ἔνηχα cum
» *pneumaticis*: vertit enim, *quae ad ſonum inſlantur ſpiritu*;
» magno errore. Huius etiam generis fuerunt & *ſcabilli*,
» de quibus ad quartum Suetonii dicebamus: [Sueton. in
» Neron. c. 20.] & κρέμβαλα, quae ſine ulla operoſiore
» harmonia ipſo delectabant ſono: ut hodie quae vocan-
» tur *carcaveaux* in Gallis; quamquam his iam ars eſt ad-
» bibita. [In eam ſententiam *caſtagnettes* vertit Villebr.]
» Inde κρεμβαλιάζειν, id eſt, Heſychio interprete, κογ-
» χύλια καὶ ὀστᾶ [ὄστρακα corrige] ἅμα συγκροτοῦντας
» ἐρισμόν τινα ἦχον ἀποτελεῖν τοὺς ἀρχομένους. Poſtrema
» cenſeo corrupta, ſcriboque ἄρρυθμόν τινα ἦχον ἀποτε-
» λεῖν τοὺς ὀρχουμένους. Nitimur iis quae auctor ſcribit
» libro iam indicato. Caeterum κεράμιον in hoc *Polybii* lo-
» co nihil vetat de *acetabulis* interpretari; nam illa fictilia
» olim fuerunt. Antiphanes: [apud Athen. XI. 494. d.]
» Ἐξ ὀξυβαφίων κεραμίων [κεραμέων] ἐπίνομεν. Et au-
» ctor ipſe libro XI. [pag. 494. c.] ait fuiſſe εἶδος κύλι-
» κος μικρᾶς κεραμέας. « CASAUBONUS. — At in eamdem
ſententiam, quam ita copioſe adſtruere laboravit Vir do-
ctiſſimus, videtur, primum, in plurali certe numero po-

ni debuisse, μετὰ κεραμίων, ut μετὰ κεραμίων καὶ συμφωνίας idem valeret ac μετὰ συμφωνίας (vel ἁρμονίας) κεραμίων. Nam si συμφωνίας, separatim, *aliorum instrumentorum musicorum symphoniam* intelligas, quid κεραμίῳ illo vel κεραμίοις fuit opus? Praeterea ὄστρακα illa, e quibus *crepitacula* fiebant, non *figlina* (κεράμεα) erant, sed *testaceorum piscium*, qui dicuntur, *testae*. Mihi visus erat Antiochus, si cum adolescentibus commissatum ire vellet, non sine symbola venturus: itaque μετὰ κεραμίου, quod legitur apud Nostrum, (a quo non differt κεραμείου, quod habet suo more *ms. A.*) μετὰ κεραμίου οἴνου intellexi, cum *vini doliolo* vel *amphora*. Vide I. 3. f. & ibi not. I. 32. a. IV. 154. b. Significat autem κεράμιον interdum quidem vas aliquod minoris capacitatis, ut *lagena* latine reddi possit, veluti V. 210. c. ac fortasse etiam paulo post, pag. 194. b. (ubi tamen confer quae notamus) sed & vas capacius eodem nomine fuisse a Graecis indigitatum, cum aliunde, tum ex V. 209. a. & XI. 473. b. intelligitur. Pariter Hesychius Κεράμιον interpretatur, τὸ τοῦ οἴνου ἢ ὕδατος σταμνίον. Caeterum si quis praeferendam iudicaverit scripturam, quae apud Diodorum reperitur, κερατίου, ea notione quae est a Wesselingio l. c. exposita, nihil impedio. Vocabulum, quod in quaestione versabatur, omisit Epitomator, nude sic scribens: καὶ τοῖς νέοις συνεπεκώμαζεν εὐωχουμένοις που· ὥστε τοὺς πολλοὺς &c.

ὥστε τοὺς πολλοὺς ἀφισταμένους φεύγειν. » Placet » ἀνισταμένους, ut alii libri habent. Ita potius loqui amant » scriptores. « Casaub. — Commodum utique foret ἀνισταμ. cum praesertim adiiciatur verbum φεύγειν. Sed, quinam sint libri, in quibus id scriptum repererit Casaubonus, nescio: nisi forte in lectionibus ex Italicis libris excerptis ea scriptura ex docti alicuius viri ingenio relata est. Editiones quidem Ven. & Bas. & uterque noster codex mstus in ἀφισταμένους consentiunt; quod adeo mutare non debuimus. In ed. Cas. 1. quidem per operarum errorem ἀμφισταμένους expressum est.

ἐδίδου δὲ τοῖς μὲν ἀστραγάλους δορκαδείους, τοῖς δὲ φοινικοβαλ. &c. » *Tali dorcadei* illi sunt, de quibus multa » nos ad Theophrastum olim. [ad Cap. περὶ Ἀρεσκείας. p. » 167 sq. ed. Casaub.] *Lusorios* enim *talos* debemus intel» ligere, non ζωϊκοὺς, ut existimarunt eruditi homines. » [*Dorcadum talos* reddiderat Dalec.] Citat hunc locum

» Eustathius ad Iliados ῥαψ. ξʹ. His autem inaequalibus » muneribus similes erant illae rerum inaequalium sortes, » quas solitum Augustum amicis dividere narrat Sueto- » nius. « CASAUB. — De eadem *Antiochi levitate* confer quae infra ex Ptolemaei Commentariis refert Noster lib. X. pag. 438. e. f.

Ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς πόλεις θυσίαις, καὶ ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς τιμαῖς. » Mirifice loquitur: nam potius dicendum » videatur, *ἐν ταῖς πρὸς τὰς πόλεις τιμαῖς, καὶ ταῖς πρὸς* » *τοὺς θεοὺς θυσίαις.* An igitur ita restitui scriptura debet? » Non arbitror. Est enim figurate dictum, *αἱ πρὸς τὰς* » *πόλεις θυσίαι, καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς τιμαὶ*, pro, *αἱ πεμ-* » *πόμεναι πρὸς τὰς πόλεις θυσίαι, εἰς τὸ τιμᾶν τοὺς θεούς.* » Figuram vocant *ἓν διὰ δυοῖν.* Moris autem fuit Grae- » corum, non propria tantum suae urbis quemque festa » agitare; sed etiam aliarum, missis victimis & pretiosis » donariis, ornare ac concelebrare. Hae sunt quas appel- » lat auctor *τὰς πρὸς τὰς πόλεις θυσίας.* Clarius Theo- » phrastus, in notatione Αὐθαδείας: *πρὸς τὰς ἑορτὰς πέμ-* » *πειν*, quod ibi sumus interpretati. Ita deberi ista acci- » pi, sequentia probant. Ait enim, *munificentiam Antiochi* » *circa peregrinos Deos variarum urbium posse colligi ἐκ τοῦ* » *παρ' Ἀθηναίοις Ὀλυμπιείου: ex Olympii Iovis templo quod* » *erat Athenis.* De hoc templo Strabo, Livius, Pausa- » nias, alii. Sed, quod tacent alii, clare docet hic Athe- » naeus: sumtus magnos fecisse Antiochum in exstructio- » ne huius templi, a Perseo iam inchoati. Fecere idem » & alii plures viri principes: donec tandem Adrianus Imp. » tentatum a multis opus, & ab aliquot retro seculis ma- » nens imperfectum, perfecit ac dedicavit. Sic interpre- » tamur hunc locum, ad proditam historiam lectionem li- » brorum omnium accommodantes: nam Dalecampii emen- » dationem, non necessariam, non probamus. « CASAUBO- NUS. — DALECAMPIUS, sic vertens: *id coniectare licet ex ipsius dono, quod apud Athenienses custoditur, item ex eo quod in Olympii Iovis templo dicavit*: in ora haec adnotaverat: » An- » tiochus laneum velum, textili Assyriorum opere Phoe- » niciaque purpura luculentum, in aede Iovis Olympii » consecravit: Atheniensibus vero aegidem auream dona- » vit, in theatri fastigio cum caeteris donis locatam. Pau- » san. lib. V. [cap. 12.] Ex eo scriptore nos hunc locum » restituimus. «

καὶ τῶν περὶ τὸν ἐν Δήλῳ βωμὸν ἀνδριάντων. » Quod se- a
» quitur, planum est: *& statuis, quas in Delo circa aram*
» *consecravit:* etsi huius quoque historiae aliud testimo-
» nium in scriptis veterum, quod sciam, non invenias. «
Casaub.

μηδὲν τὸν ἄνθρωπον προσειπών. Cum *καὶ μηδὲν* legere- b
tur, monuit Casaub. » Dele *τὸ καί*: officit enim nar-
» rationis perspicuitati. « — Recte vero ibi Epitomator,
reliqua omnia ad verbum describens, importunam omisit
particulam. Eamdem, quae hic narratur, historiolam in-
fra ex Ptolemaei Commentariis relatam habes, lib. X. p.
430. f. ubi pro eo, quod hîc Polybius *μέγιστον κεράμιον*
dicit, ille *ὑδρίσκην* ait *ὑπὲρ δύο χόας ἔχουσαν.*

AD CAP. XXII.

Ὁ δ' *αὐτὸς οὗτος βασιλεὺς &c.* » Quod ait, *ἀκούσας* c
» *τοὺς ἐν τῇ Μακεδονίᾳ συντετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ Αἰ-*
» *μιλίου Παύλου*: de *veris*, non de ludicris *Aemilii Pauli*
» *certaminibus* accipio: nam, *editos in Macedonia ludos*
» *fuisse ab imperatore Aemilio Paulo*, neque Livius dicit; ne-
» que Plutarchus, neque alius quisquam veterum: & omni-
» no simile veri non est. Hos igitur Pauli *ἀγῶνας* cum
» audiret Antiochus, *βουλόμενος τῇ μεγαλοεργίᾳ δωρεᾷ*
» *ὑπεράραι τὸν Παῦλον.* Ita omnes codices. Ab *Epit.* ab-
» est vox *δωρεᾷ*, quam equidem suspectam habeo: nam,
» ut oratio stet, inserenda saltem particula *καί*, vel scri-
» bendum *τῇ μεγαλοδωρεᾷ.* Sane verbum *μεγαλοερ-*
» *γία* parum Antiocho quadrat. Ita enim est: *Aemilii τὴν*
» *μεγαλοεργίαν & maximas res gestas superare nitebatur* Sy-
» rus *δωρεᾷ*, id est, *opum largitione & in ludos profusione.* «
Casaubonus. — Mnemonicon viri doctissimi *ἁμάρτημα*,
indeque enatam miram huius loci interpretationem, no-
tavit *Ioh. Frid.* Gronovius ad Livii librum XL. cap. 32.
quem vide. De tota vero hac narratione confer, si pla-
cet, quae notavimus ad *Reliquias ex Polybii libro XXXI.*
cap. 3-5. nostrae editionis. Nam ex Polybii *primo &*
trigesimo libro ductam esse hanc narrationem, clare docet
Athenaeus lib. X. p. 493. b.

ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεωροὺς εἰς τὰς πόλεις, καταγ-
γέλλοντας τοὺς ἐσομένους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Δάφνης.
» Ut mature denuntiaret ludos, *ἐξέπεμψεν*, ait, *πρέσβεις*

c » καὶ Θεωροὺς εἰς τὰς πόλεις. *Misit* πρέσβεις, five *legatos*; » ut Rex, & more hominum: Θεωροὺς autem, tamquam » *de re sacra*. Ludos Daphnicos fuiſſe *sacros* quis dubitat? » Agebantur enim in Apollinis & Dianae honorem. Quin » etiam certum eſt, & ludos pleroſque omnes, & lau- » tiores etiam epulas παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν αἰτίαν εἰς » Θεὸν ἀνενέγκαι, ficut paulo ante [pag. 192. b.] dictum. » Quid differant πρέσβεις & Θεωροὶ, declarat Plutarchi lo- » cus in Demetrio. Vide libri VI. cap. XIII. « CASAUBO- NUS. — Vide eiusdem Animadv. infra ad VI. 251. b. Scripturam ἐσομένους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ, quam ex συντελεσθησομένους aut alio quodam verbo corruptam olim ſuſpicatus eram, (in Adnotat. ad Polyb. XXXI. 3, 1.) tuetur uterque noſter codex mstus: fueritque in ea adquieſcendum, cum praeſertim ex praecedente verbo συντετελεσμένους ſatis pateat, quid hîc valeat ἐσομένους.

d τούτοις ἐπέβαλλον Μακεδόνες δισμύριοι, καὶ χαλκάσπιδες πεντακισχίλιοι. Haec verba, cum deeſſent vetuſtioribus editionibus, ex Lectionibus Aegianis & aliis codicibus Italicis adiecit Caſaubonus. Eadem habent & noſtrae membr. *A.* & *ms. Ep.* Et ex codice Corſeliano adiicienda monuit Andr. Schottus, Obſerv. Human. lib. I. cap. 6. pag. 9.

e ἱππεῖς Νισαῖοι. » Ait convivator in deſcriptione » pompae quam duxit Antiochus, τούτων κατόπιν ἦσαν » ἱππεῖς Πισαῖοι μὲν χίλιοι, πολιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι. » Vocat ἱππεῖς *equos cum ſuis ſeſſoribus*: ficut arguunt ſe- » quentia duo vocabula, χρυσοφάλαροι καὶ χρυσοστέφα- » νοι: nam hoc viris, illud equis convenit. Sed quinam » ſunt iſti *Piſani equi?* [vel *equites?*] Ego vero Polybium » ſcripſiſſe autumo Νισαῖοι. Equi *Niſaei* in Media naſce- » bantur, & in uſus regum Perſidis ſervabantur, aut ad » reges alios mittebantur. Ideo videntur auctores regum » proprios facere. Strabo lib. XI. [pag. 525. b. ed. Ca- » ſaub.] Τοὺς δὲ Νισαίους ἵππους, οἷς ἐχρῶντο οἱ βασιλεῖς. » Oppianus: [Κυνηγ. I. 310 ſq.]

» Κάλλει δ' ἐν πάντεσσι πέλει πανυπείροχος ἵππος
» Νισσαῖος, τὸν ἄγουσιν ἐρικτέανοι βασιλῆες.

» Ingentem fuiſſe eorum copiam docet alibi Strabo; [XI. » 530. a.] ſcribens, viginti millia quotannis mitti ſolita » ad regem Perſarum, τοῖς Μιθρακίνοις ait, vel Μιθρακίοις: » hoc eſt, ut nos interpretamur, ſub illud tempus quo

ποτὲ μὲν ἄριστον, ποτὲ δὲ δεῖπνον ὀνομάζεσθαι, repetit. a Quae verba, nisi quid intercidisse statuas, parum utique idoneo loco hîc posita videntur: & commodius post ista, ἡμῶς δὲ οὐδεὶς δείξει παρὰ τῷ ποιητῇ τρὶς τινα λαμβάνοντα τροφὰς, forent reiecta. Equidem etiam plane abesse malim: ac fortasse haud absurde fecerit, qui ea, cum a lectore quodam ex primo Athenaei libro ad oram olim fuissent hoc loco adscripta, temere dein in contextum recepta esse coniectaverit. Si suo loco teneas, illud ὅτι δὴ τρεῖς ἦσαν haud secus intelligendum fuerit ac si dixisset, ὅτι δὴ τρεῖς ὀνομάζονται παρ' Ὁμήρῳ. Caeterum, recte sensisse Athenaeum, cum statuit idem valere apud Homerum duo vocabula δεῖπνον atque ἄριστον, nempe utrumque promiscue (maxime vero ipsum nomen δεῖπνον) de *cibo matutino* apud Poëtam usurpari, cum ab aliis viris doctis observatum est, tum perspicue inprimis docuit Dammius in Lexico Etymol. pag. 162. & pag. 2080. In istis verbis τρὶς τινα λαμβάνοντα, cur pro τρὶς, quod cum editis tenent ambo nostri mssti, τρεῖς mallemus cum Casaubono, nulla satis idonea caussa esse videbatur.

γελοῖοι γάρ εἰσιν οἱ φάσκοντες ὅτι καὶ τέσσαρας &c. Adnotaverat ad haec verba Küsterus: »Atqui ipse Athe»naeus hoc dixit supra, pag. 11.« — At non pro sua sententia id ibi (pag. 11. e.) dixerat Athenaeus, sed ut Philemonis Grammatici sententiam retulerat. Vide Odyss. ρ'. 599. & conf. Dammii Lexic. pag. 661.

Διαμαρτάνουσι δὲ πολλοὶ, παρὰ τῷ ποιητῇ b ἐφεξῆς τιθέντες τούτους τοὺς στίχους· Σῖτον δ' αἰδοίη &c. »Coniunctim ponuntur hodie in prima Odyssea: [α'. 131.] »libro autem septimo [η'. 175.] priores duo soli, tertio »praetermisso.« Casaub. — Verba ista Διαμαρτάνουσι - - ποιητῇ sic dedimus, ut praeivere nostrae *membr. A.* Temere Epitomatoris brevitatem secutus editor Venetus sic posuerat, Ἁμαρτάνουσι δὲ οἱ ἐφεξῆς &c. quod cum editione Bas. tenuit Casaubonus; qui tamen ex *Aegianis lectionibus* uberiora dare potuerat.

Εἰ γὰρ εἴδατα παρέθηκεν ἡ ταμίη, δῆλον ὡς κρεάτων λείψανα τυγχάνοντα, τὸν δαιτρὸν οὐκ ἔδει παρεισφέρειν. In ed. Ven. recte post τυγχάνοντα inciso distinguebatur oratio: quod cum in ed. Bas. & Cas. temere esset neglectum, haec monuit in Animadv. Casaubonus: »Lucem »fecerit magnam huic loco, qui ista verba (δῆλον - -

b » τυγχάνοντα) notis parentheseos incluserit. Explicatur » his, quid sint εἴδατα apud poëtam in secundo propositorum versuum. Mens est: *facere inepte eos, qui, postquam dixit poeta duobus primis versibus, apposuisse promam condam εἴδατα πολλὰ χαριζομένην παρεόντων, tertium versum subiiciunt, quo dicitur ὁ δαιτρὸς multas carnes in lancibus apposuisse.* Nam cum ad manum est copia carnium » recens coctarum, nemo pridianas reliquias apponit: » quas tamen hic trium versuum contextus non solum » apponi, sed etiam praeponi facit. Observemus differen» tiam inter ministeria *promae condae* & *structoris*, id est, » τῆς ταμίης & τοῦ δαιτροῦ. Hic acceptos a coquo cibos » mensis inferebat, illatos secabat: illa sublatas de mensa » reliquias in penum condebat, & promebat. Haec clara » Athenaei mens: in cuius venatione viri docti meri Ti» resiae. Eustathius: Παρεόντα βρώματα λέγει, τὰ ἐν τῷ » ταμείῳ ἀπόθετα, ἤτοι ἕωλα· τὰ γὰρ πρόσφατα ὁ δαιτρὸς » παρατίθησι. « — Percommode vero *tertium versum* contra Athenaeum defendit idem Eustathius ad Odyss. α'. pag. 35. l. 28 sq. cuius verba suo loco adposuit Clarkius. In nostris *membr. A.* scribitur ὡς κρεάτων λειψάνων τυγχ. perpetuo errore illius librarii, qualibet occasione ὁμοιοτέλευτα sectantis.

c Ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον &c. Odyss. η'. 232. *Ibid.* καὶ γὰρ τῶν ὅπλων τὰ σκεπαστικὰ - - λέγουσιν ἔντη, καθάπερ ἀ ν τ ί α τῶν τοῦ σώματος μερῶν ὄντα. Cum καθάπερ α ἴ τ ι α esset editum, DALECAMPIUS, emendatum a se ex Phavorino locum monens, latine sic reddidit: » τὰ ἔντη vocant, quod *intus* corporis partes ambiant & » tegant. « Statuerat nempe PHAVORINUS in Lexico Graeco, ἔ ν τ ε α dicta esse ἀπὸ τοῦ ἐ ν τ ὸ ς περιέχειν καὶ σκέπειν τὰ σώματα. In quo ille praeeuntem habuit Etymologici Magni auctorem pag. 345. Perspecte vero CASAUBONUS: » Lego, inquit, καθάπερ ἀ ν τ ί α, *ut quae sint opposita corporis partibus.* Quid poterat ab Athenaeo pro» babilius dici? quid a nobis probabilius excogitari ad re» stitutionem loci huius? Nam doctorum hominum co» natus ex Phavorino emendantium refutationis non indi» get. Ubi enim vestigia illius restitutionis in vulgari scri» ptura? Ἔντεα igitur, quasi ἄντεα dicta. ε pro α, ut βέ» ρεθρον pro βάραθρον. Sic saepe α pro ε: ut ἀστραβὲς pro » ἀστρεβές. « — Cum manifeste mendosum esset vulgatum

Quae hoc capite & proxime sequente leguntur, ea bre- c
vissime perstrinxit Epitomator. Nam post illa verba, Γῆς τε καὶ Οὐρανοῦ καὶ Ἠοῦς καὶ Μεσημβρίας, sic pergit: Τὰ δὲ λοιπὰ τῆς πομπῆς καὶ τὰ κινναμώμινα καὶ νάρδινα καὶ τήλινα καὶ ἀμαράκινα μύρα καὶ ἴρινα· καὶ τὰ μετὰ (sic quidem noster codex) γυναικῶν χρυσόποδα καὶ ἀργυρόποδα φορεῖα καὶ τὰ ἄλλα, περιττὸν λέγειν. Dehinc statim ad ista prosilit: Ταῦτα δὲ πάντα συνετελέσθη &c. quae leguntur in fine cap. sq. p. 195. f.

AD CAP. XXIV.

Ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν καὶ κυνηγεσίων, κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας ἐν αἷς τὰς θέας συνετέλει, πέντε μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυμνασίῳ &c. Nescio an aliquid hic turbatum in verbis sit, sive librariorum culpâ, sive ipsius Athenaei. Mira quidem orationis structura: verbum ἐπιτελεσθέντων ita positum, quasi diceret *peractis ludis spectaculisque*: & tamen, quae continuo adiicit, adparet facta esse *per ipsos illos dies quibus ludi peragebantur.* An igitur Ἐπιτελουμένων in praesenti tempore oportuit? An ἐπιτελεσθέντων eo dixit, quo clarius signi-
e ficaret, *singulis ludorum diebus, post peracta cuiusque diei spectacula in balneum progressos omnes?* Quidquid sit; res ipsa, quae dehinc narratur, haud obscure in eam sententiam videtur accipienda, quam in latina versione expressimus. CASAUBONUS quidem ad hunc locum sic est commentatus: » Quae narrantur de *exhibito diversi generis unguento » ad unctionem*, ea sic accipio: *Per dies* XXX *spectacula va- » rii generis edidit Antiochus; quo toto tempore unguentorum » facta est omnibus, qui in gymnasium venirent lotum, a rege » copia. Primis diebus quinque, datum crocinum, cinnamomi- d
» num, & nardinum: reliquis vero diebus telinum, amaraci- » num, irinum* aut *liliaceum* sive *lirinum.* Nam libro X. [p. » 439. b.] κρίνινον scriptum pro eo quod hîc est εἴρινον, » quod non aliud quam ἴρινον. Sic enim εἶρις pro ἶρις, » κλεῖμα pro κλίμα, λεῖχνον pro λίχνον, similiaque sex- » centa in antiquis libris Hesychii, Suidae & ipsius Athe- » naei: ut aliquanto post [V. 201. a.] κινναμώμου καὶ » εἰρίδος: sic enim & mssti, at in *Epit.* ἴριδος. Porro ait » Polybius, *exposita fuisse ista unguenta* ἐν ὁλκείοις: quae » quidem *arculae* non erant, ut versum [a Dalec.] vide-

d »mus; sed *labra* ampla ad instar magnorum craterum ef»ficta. Ita describit Hesychius; [Ὄλκιον μέγας κρατὴρ, »λουτήρ.] & confirmant auctorum loci. Ex iis etiam cla»ret, *holciorum* in *balneis* fuisse usum. In Plutarchi Alex»andro iunguntur ὅλκια, κρωσσοὶ, πύελοι, & ἀλαβαστροί. »Sic accipe etiam in historia Iudith, cap. XV.« — Minus recte κιναμωμίνου erat editum, pro quo κινναμωμίνου recte cum h. l. tum X. 439. b. dederunt *ms. A.* & *Ep.* Quod deinde εἰρινὸν edebatur, id quidem ex vetustis membr. *A.* erat derivatum, in quibus perpetua vocalium ει & ι (ubi haec longa est) confusio. Sic rursus in eisdem pag. 201. a. εἴριδος pro ἴριδος. Quod in brevi Nota sub contextu nostro scribitur: »λείριον *malebat Casaub.*« pro *Casaub.* oportebat CORAY; in cuius *Notis msstis* ad vulgatum εἰρινὸν haec monentur: »Forte λείριον, *liliaceum*: »nam hoc ipsum unguentum lib. X. pag. 439. *b.* ubi de »hoc ipso rege sermo est, appellatur κρίνινον. conf. Foes »Oecon. Hippocr. in Λίριον.« — At equidem non dubitandum duxi, quin ἴρινον hoc loco debuerint libri: & hoc ipsum nunc in *ms. Ep.* sic plane video exaratum. Frequens illius olei odorati mentio apud veteres, ex iridis (Illyricae praesertim) radice extracti: & verum nomen alibi apud Athenaeum servarunt libri nostri, veluti II. 46. *a.* & XV. 689. *d.* vel *e.* Alibi in ἠρινὸν corruptum, ut IV. 136. f. ad quem locum in Animadv. nostra T. II. pag. 443. perperam scriptum video: » Adde I. 41. a.« cum oportuisset » Adde II. 46. a.« Quod lib. X. p. 439. b. καὶ κρινίνῳ editur, id vel ex iunioris cuiusdam librarii vel ex primi editoris emendatione est: nam in vetustis membranis ibi καὶ κλιἴρίνῳ (sic) scribitur, mendose utique, sed ita ut satis pateat ἰρίνῳ debuisse librarium; qui cum per incogitantiam aliud quid scribere coepisset, illud deinde (ne liturâ deformaret librum) delere noluit: quod & alibi passim ab illo homine factum observavimus.

ἵππον γὰρ ἔχων εὐτελῆ. *vili vectus equo.* » Lego ἐν»τελῆ, *integrum*, sive *non castratum*. Gallis, *un cheval* »*entier*. De homine castrato loquens, dixit contra Lucia»nus (in Eunuch. T. V. p. 210. edit. Bipont.) ἐπὶ τῷ »ἀτελεῖ τοῦ σώματος.« CORAY. — Eodem vocabulo offensum fuisse VILLEBRUNIUM video, qui ἐκτελῆ legendum suspicatus erat. Adnotavit tamen idem: » *Le contraste de* »*ce méchant cheval n'auroit de probabilité, au milieu de ce bril-*

» *lant cortege, que par les extravagances de ce prince insensé.* «
Immo vero, ingenio Antiochi, & personae, qualem is mox etiam inter epulas agens describitur, mirifice hoc e
ipsum conveniebat, ut, dum caeteri omnes magnifice ornati pompam ducerent, ipse interim *vili* equo vectus, ultro citroque discursans, processionem pompae ordinaret. Ob id ipsum ingenium a nonnullis, ut supra (pag. 193. f.) dictum, tamquam ἀφελής τις, id est, *simplex homo* & *qui facilibus moribus esset*, laudatus est.

παρασπονδήσας τὸν Φιλομήτορα βασιλέα, παιδίσκον ὄν- f
τα. Vide quae notavimus ad Polyb. XXVII. 17, 3. & quos ibi auctores laudavimus.

AD CAP. XXV.

Super Ptolemaei Philadelphi *Pompa* exstant obser- a
vationes nonnullae, auctore Lebeau *iuniore*, in *Histoire de l'Acad. des Inscript.* T. XXXI. pag. 99 seqq.

τὴν κατασκευασθεῖσαν σκηνὴν ἐν τῷ τῆς ἄκρας περιβόλῳ - - ἐξηγήσομαι. » Saepe diximus, solitas olim per solen» nes publicorum festorum aut panegyrium dies exstrui » quas vocabant Latini *umbras*, Graeci σκιάδας & σκηνάς. » *Tabernacula* erant in festae-urbis viis aut suburbanis locis » compacta, excipiendis peregrinis, qui partim ad ludorum » spectacula, partim ad mercimoniorum ineunda commer» cia undique concurrebant. Erant etiam festa quaedam, » quorum ritus *tentoria* iubebant figere, ubi populus uni» versus relictis domibus se continebat certo dierum nu» mero, donec solennitas omnis esset peracta. Talia festa » erant, de quibus diximus libro superiore cap. IX. [ad » lib. IV. pag. 141. f.] Videtur & Alexandrinum festum, » quod hic describitur, eodem ritu celebratum. Nam ea » caussa, nisi fallimur, fuit, cur rex ipse in tabernaculo » morari necesse haberet. Hoc igitur *tabernaculum* descri» bit *Callixenus*, priusquam Pompae totius ordinem ex» plicet. Sedes illius fuit ἐν τῷ τῆς ἄκρας περιβόλῳ, *intra* » *arcis septum:* vel, *intra ambitum collis.* Utrumque signifi» cat Graecum ἄκρα, & *munitum in urbe locum*, id est, » *arcem:* & quamcumque *editam urbis partem*, ut *collem;* » quomodo hic malim accipere. « Casaubonus. — Illam, puto, ἄκραν (id est, *arcem*) dicit Callixenus, quae est ἡ Λοχιὰς ἄκρα apud Strabonem XVII. 794. c. ad sinistram

intranti portum orientalem, ex adverso promontorii insulae Phari, cui promontorio simile nomen Ἀκρολοχιὰς erat. (Strab. pag. 792. c.) In illa Λοχιάδι ἄκρᾳ erat etiam βασίλειον, nempe *minus* aliquod *regium palatium*, diversum a maiori, quod, illi fere contiguum, magis intra urbem situm erat, eoque τὰ ἐνδοτέρω βασίλεια apud eumdem Strabonem vocatur.

b κίονες διεστάθησαν ξύλινοι. »*columnae ligneae certo inter-»vallo statutae sunt.*« Casaub. — *Ibid.* ἐφ' ὧν ἐπιστύλιον καθηρμόσθη τετράγωνον, ὑπερεῖδον τὴν σύμπασαν τοῦ συμποσίου στέγην. »Haec forma oeci Aegyptii, ut appella»bant architecti. Vitruvius lib. VI. cap. 4. *In Aegyptiis »oecis supra columnas epistylia ad parietes; & ab epistyliis ad »parietes, qui sunt circa, imponenda est contignatio.* Appel»lat Callixenus συμπόσιον inferiorem partem tabernaculi: »quod quidem amplae vastaeque *coenationis* instar habuit. »Atque hoc solum istius aedificii ad usum pertinuit: re»liqua omnia ad ornatum.« Idem. — »Ἐπιστύλιον, *trabem* »architecti vocant *imponi solitam columnis.*« Dalecamp.

αὕτη δ' ἐνεπετάσθη κατὰ μέσον οὐρανίσκῳ κοκκινοβαφεῖ περιλεύκῳ. »*Haec contignatio* (στέγη τοῦ συμποσίου) »*circa medium tapetibus tecta est, expansis in coeli modum,* »*coloris coccinei admodum vergentis in albedinem.* οὐρανίσκος »est *papilio, coeli aut tholi formam referens*, ut pluribus ex»positum nobis libro secundo, [ad II. 48. f.] atque et»iam alibi. Idem & οὐρανὸς aliquando significat. B. Chry»sostomus de Xerxe: Τί δέ σοι ὁ χρυσοῦς οὐρανὸς ἐβού»λετο, ἀνόητε; Vocem κοκκινοβαφεῖ delendam censuerunt »docti propter insequentem περιλεύκῳ: sine caussa. περι»λευκος id valet quod diximus: vel, *albo praetextus.*« Casaub.

c »καθ' ἑκάτερον δὲ μέρος εἶχε δοκοὺς μεσολεύκους »ἐν πετάσμασι πυργωτοῖς κατειλημμένας. Scri»bo μεσολεύκοις ἐμπετάσμασι. Repetendum au»tem ex superioribus τὸ κοκκινοβαφέσιν: *ab utraque parte ha»buit* ea contignatio *trabes circumtextas tapetibus* coccineis *al»bo distinctis* (vel, *mediocriter albicantibus*) *turritis*. Cognatae »voces sunt quas in commentario de Coloribus accurate »explicamus, λευκὸς, ἔκλευκος, διάλευκος, ἐπίλευκος, »μεσόλευκος, μιξόλευκος, & περίλευκος. Sic autem dicta »ἐμπετάσματα πυργωτὰ, *quae turres pictura vel textura re»praesentarent;* sicut ζωωτὰ dicuntur, & *belluta*, quae ani-

F 2

» malium figuras intextas habent. « CASAUB. — In *ms. Ep.* desiderantur ista verba: membranae *A.* vero in eodem cum editis errore versantur, perperam μεσολεύκους ad δοκοὺς referentes. Illud vero ex vetusto more, quem & alibi servat idem vetus liber, quod ἐνπ- pro ἐμπ- scribat, & sic alia his similia. De κατειλημμένας, quod & ipsum tenent membranae, nil monuit Casaub. Quod tamen non ferendum putavi: nam verbo καταλαμβάνω, (id est, *deprehendo*) a quo illud ductum, non erat hic locus. Ferri potuisset περιειλημμένας a περιλαμβάνω; sed ne id quidem commode. Nihil magis in promtu erat, nihilque certius, quam ut κατειλημένας (praeterit. passiv. verbi κατειλέω, *obvolvo*) scriberemus. Sic recte p. 197. f. μίτραις κατειλημένον edidit Casaub. ubi tamen editiones veteres cum utroque codice msto rursus μ literam duplicabant. Pariter apud Lucian. in Conviv. cap. 47. ταινίαις κατειλημμένος erat in vett. edd. ubi recte κατειλημένος posuerunt recentiores editores.

. ἐν αἷς φατνώματα γραπτὰ κατὰ μέσον ἐτέτατο. Si quis tenendum contendat vulgatum ἐτέτακτο, nihil impedio. Equidem Dalecampium & Villebrunium, probavi, ἐτέτατο corrigentes. Permutatione istorum verborum nihil in Graecis codicibus frequentius.

. τῶν δὲ κιόνων οἱ μὲν τέσσαρες ὡμοίωντο φοίνιξιν, οἱ δ' ἀνὰ μέσον θύρσων εἶχον φαντασίαν. θυρσῶν habet ms. *A.* contra constantem in eo vocabulo usum. — » οἱ μὲν τέσ» σαρες, sunt *quatuor* illae *columnae*, quae latitudinem de» signabant. At οἱ ἀνὰ μέσον, sunt *ternae reliquae*, ab utro» que latere longitudinis. « CASAUB. — *Ibid.* τούτων δ' ἐκτὸς περίστυλος ἐπεποίητο σύριγξ, ταῖς τρισὶ πλευραῖς. » Id est, *ultra istas, columnis* aliis *ad tria latera circumposi» tis, tres quasi pergulae confectae erant, longae quidem, sed » angustae.* Hoc declaratum voluit Callixenus voce σύ» ριγξ, non quod visum Dalecampio. Infra, hoc libro, » [pag. 205. d.] τῷ κοιτῶνι συνῆπτο στενὴ σύριγξ, κατὰ » πλάτος τοῦ κύτους χωρίζουσα τὴν γυναικωνῖτιν. « IDEM. — Dalecampius sic converterat: *Extra haec fossione depressus locus erat, columnis cinctus a tribus lateribus.* In eamdem cum Casaubono sententiam locum istum Gallico sermone sic reddidit VILLEBRUNE: *En dehors de ces colonnes regnoit, sur trois cotés, un peristyle, qui formoit avec ces colonnes une galerie étroite, & couverte en forme de voute.* Quod

vero dicit idem Interpres, non vidisse Casaubonum vitium quod vulgatae insit scripturae; legendum enim esse περίστυλος ἦν, ᾧ μὴν ἐπεποίηντο ζῷα. &c. id quidem quid qualeve sit, ipse viderit. Nescio an ᾧ ἐπεπεποίηντο voluerit. *Ibid.* αὐλαίαις περιείχετο φοινικίναις: φοινίκαις ed. Cas. 2. & 3. operarum errore. *Ibid.* ἐπὶ δὲ τῶν ἀνὰ μέσον χωρῶν. χώρων edd. & ms. *A.* Recte vero monuit CASAUBONUS: »Scribe χωρῶν. Est enim a χώρα, »non a χῶρος. Mox [lit. e.] ἐν δὲ ταῖς ἀνὰ μέσον χώραις.« — Sic rursus continuo deinde, ἐν δὲ ταῖς ἐπάνω τούτων χώραις. Multa hoc loco praetermisit Epitomator.

d μυῤῥίναις καὶ δάφναις, ἄλλοις τε ἐπιτ. Sic edidimus ex ms. *A.* Perinde erat, sed tamen veterum librorum auctoritate carebat, quod antea sic edebatur, μυῤῥίναις τε καὶ δάφναις καὶ ἄλλοις ἐπιτηδ. *Ibid.* Ἡ γὰρ Αἴγυπτος καὶ διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ἀέρος εὐκρασίαν. »Obtinuit apud »Graecos, ut ὁ περιέχων dicatur *aër.* Quare vocem ἀέ»ρος tollas licet. Sed cum vetustioribus locutus est Athe»naeus, [quin potius Callixenus,] Aristotele, Theo»phrasto, aliis. Quod ait de aëre Aegypti, & coeli tem»perie floribus apta, notum ex Theophrasti & Plinii te»stimoniis. Huius quidem iudicio *terrarum omnium accom»modatissima unguentis Aegyptus, copiâ rosae.* lib. XIII. cap. »3. [sect. 6.] Sed minus odoratas esse rosas Aegyptias »caeterosque flores satis constat.« CASAUB. — Confer Lexic. Polyb. in Περιέχον, & Adnot. ad Polyb. III. 36, 6.

e εἰς τὸ τῆς σκηνῆς ἔδαφος κατεπέπαστο χύδην. »Eclo»garius videtur legisse κατέσπαστο. Ait enim, τὸ τῆς »σκηνῆς ἔδαφος ἀπετέλει πρόσοψιν λειμῶνος ἄνθεσι χύδην »κατασπασθέν.« CASAUB. — In posterioribus Animadversionum Casauboni editionibus recte adiicitur: »Non probo.« — Sane: si sic scripsit Eclogarius, absurde scripsit. At recte noster quidem ms. *Ep.* καταπασθὲν habet, non κατασπασθέν.

AD CAP. XXVI.

ἐπὶ μὲν τῶν τῆς σκηνῆς παραστάδων. *In tentorii vestibulo* vertit Dalecampius. Et potest quidem vocabulum παραστὰς in singulari numero nonnumquam (ubi, ut Vitruvius VI. 10. docet, idem valet ac προστὰς, quod deinde pag. 205. a. & 206. a. occurrit) recte *vestibulum* intelligi.

Sed παραστάδες in plurali paulo aliter interpretandae vi- e
dentur. Sunt nempe vel τῶν θυρῶν παραστάδες, qui aliàs σταθμοὶ, *ianuarum postes* vel *antae*, ut docet Pollux, I. 76. vel magis generatim, ut interpretatur Hesychius, οἱ πρὸς τοῖς τοίχοις τετραμμένοι (nisi in hoc verbo mendum inest) κίονες, id est, si recte accipio, *columnae* vel *columellae quae secundum murum* (*extrinsecus*) *decurrunt*. Itaque παραστάδες possunt quidem esse in vestibulo, sed & circa totam domum. Confer Hemsterhus. ad Polluc. X. 25. not. 41. & Valcken. ad Phoeniss. vs. 418. Et videntur hoc loco intelligi *postes* sive *columellae* aut *antae*, quibus sustinebatur syrinx illa, quam toti tabernaculo a tribus lateribus extrinsecus circumductam paulo ante dixerat auctor.

ζῶα μαρμάρινα, quae mox commemorantur, non modo sunt *animantium effigies*, ut vertit Dalecampius; certe non solum *bestiarum*: sed promiscue bestiarum & hominum, atque etiam heroum deorumque (ut qui hominum figurâ finguntur) effigies: adeoque generatim *simulacra*, *signa*, *statuae*: de quo in *Monumenti Gabini della villa Pinciana* monuit VISCONTI, vir doctissimus, gente Romanus, animo civitateque hodie Gallofrancus. Sic certe continuo deinde nominantur etiam τραγικὰ καὶ κωμικὰ καὶ σατυρικὰ ζῶα, ἀληθινὸν ἔχοντα ἱματισμόν. Sic & ζώδια, pag. 197. b. sunt *cuiusvis generis* (pictae) *figurae*.

πίνακες τῶν Σικυωνιακῶν ζωγράφων. » Dalec. *pictorum* » *Sicyoniorum tabulae*. Sed aliud est Σικυωνίων, *Sicyoniorum*: » aliud Σικυωνιακῶν, vel, ut habent membranae, Σικυω- » νικῶν: *similium Sicyoniis*. Ac fortasse ζωγραφικῶν scriben- » dum, & de *picturis Sicyonii generis* cogitandum. Divide- » batur enim pictura in genera, Helladicum, Asiaticum, » & Sicyonium, cuius auctor Eumolpus [*immo*, Eupom- » pus] Sicyonius.« CASAUBONUS. — Vide Plin. XXXV. cap. x. sect. 36. num. 7. Ad editam scripturam Σικυωνιακῶν nihil ex nostris membr. *A*. adnotatum. Σικυωνικῶν vero habet ms. *Ep*. In ζωγράφων consentit codex uterque. Possessivum nomen, ad urbem Σικυῶνα pertinens, nullum adnotatum est in Stephani Byzantini Epitome.

εἰκασίαι παντοῖοι. Adiectivum παντοῖος, quod sciam, f
non ut communis generis usurpatur. Quare mendosam istam scripturam censeo: quam tamen & membranae nostrae tueri videntur. In *Epit.* desunt haec: & reliqua bre-

f viter perstricta. Nam post ζωγράφων statim sic pergitur: ἄντρα τε ἐν αὐτῇ κατεσκεύαστο· καὶ ἐν τοῖς ἄντροις νύμφαι. κατὰ δὲ τὸ ὑψηλότατον τῆς ὀροφῆς ἀετοὶ &c.

αἱ δὲ, μυθικὰς διαθέσεις. » Quaedam [continent] *fa-* » *bularia argumenta*; id est, *ex fabulari historia petita*. διά- » θεσις est *descriptio*, ut recte vertit Dalec. Ad primum » librum Strabonis eam vocem exposuimus. [Ad Strabon. » l. pag. 9. ed. Casaub.] In subiecta pompae descriptione » ait Callixenus, [infra, pag. 201. f.] *multas in ea fuisse* » διαθέσεις ἀκοῆς ἀξίας, id est, *multas rerum variarum ei-* » *kasias dignas narratu*. Et paulo post de Polemone Perie- » geta scribit, [Athenaeus, p. 210. a.] eum ἐξηγήσασθαι » διάθεσιν ἐν Φλιοῦντι, id est, *exposuisse argumentum tabulae* » *cuiusdam*: cuiusmodi erant quas Philostratus interpreta- » tur in Iconibus.« CASAUBONUS.

θυρεοὶ περιέκειντο ἐναλλὰξ ἀργυραῖ τε καὶ χρυσαῖ. — » Imo ἀργυροῖ τε καὶ χρυσοῖ. Neque enim alio » genere vocem θυρεὸς usurpare, opinor, voluit, quam » omnes alii. Aut figura est πρὸς τὸ σημαινόμενον: & re- » ferendum ad vocem εἰκασίας.« CASAUB. *Ibid.* ἐν δὲ ταῖς ἐπάνω τούτων χώραις, οὔσαις ὀκταπήχεσιν, ἄντρα κατεσκεύαστο. Vertit Dalecampius: *Supra hunc utrumque locum antra excavata fuerant, octo cubitorum*; quasi legisset, (quod etiam suspicari licebat) ἐν δὲ ταῖς ἐπάνω τούτων χώραις οὔσαις, ὀκταπήχη ἄντρα κατεσκ. At id quidem perinde erat: nec idcirco solicitanda vulgata scriptura. *Ibid.* Cum ἐξ ἑκατέρᾳ πλευρᾷ ederetur, monuit CASAUB. » Scripti melius [ἐξ] ἐν ἑκατ. πλ.« — Eam scripturam nos ex nostris membranis recepimus.

» συμπόσιά τε ἀντία ἀλλήλων αὐτοῖς τραγικῶν τε καὶ » κωμικῶν καὶ σατυρικῶν ζώων, ἀληθινὸν ἐχόντων ἱμα- » τισμόν. Facessit mihi negotium vox αὐτοῖς: quae re- » ferri alio non videtur posse quam ad nomen ἄντρα » proxime praecedens. Lego ἐν αὐτοῖς, vel παρ' αὐ- » τοῖς: ut intelligantur *coenationes* istae *in antris* fuisse » compositae de queis modo est dictum: vel *iuxta antra* » *& ad illorum latera*. Sed *in ipsis* potius *antris* locatas ar- » bitror eo situ, ut se invicem respicerent. ζῶα appellat » *simulacra integra satyrorum & personarum tragicarum ac co-* » *micarum*. Alioquin erat usitatius πρόσωπα dicere; ut » mox, πρόσωπά τε σατυρικὰ καὶ κωμικὰ καὶ τραγικά. » Quod addit, ἀληθινὸν ἐχόντων ἱματισμὸν, hoc vult:

» *has personas ornatas fuisse ut cuique earum conveniebat*, a
» *vestibus veris, non simulatis.* σκευὴν propriam huiusmodi
» personis docent nos Iulius Pollux libro quarto, [cap.
» 18. sect. 115 & sqq.] & poëtarum interpretes. Dale-
» campius lectionem aliam commentus est sibi & secutus.«
CASAUBONUS. — Nempe ζῶα *vivos homines* Dalecampius intellexerat: de quo ipso vocabulo ζῶα confer quae paulo ante notavimus. Probavi autem Casauboni illam emendationem ἐν αὐτοῖς, quae & sententiam efficere planissimam videbatur, (nempe, *in ipsis antris* simulata effigurataque erant *istarum personarum convivia*;) & facillimam explicationem habebat erroris librariorum, cui occasionem dedisset litera ν, in quam desinit vox praecedens. De quo frequenti erroris fonte vide Lexicon nostrum Polyb. p. 211 sq. num. 8. & Indicem Graec. Epictet. p. 314.

κατὰ μέσον δὲ τῶν ἄντρων νύμφαι ἐλείφθησαν, ἐν αἷς ἔκειντο Δελφικοὶ χρυσοῖ τρίποδες. » Lego νυμφαῖ'
» ἐλείφθησαν, ἐν οἷς. *Sacra Nymphis loca* appellabant
» νυμφαῖα: de iis accipio haec verba: etsi diserte scri-
» ptum etiam in Epitoma Νύμφαι, & ἐν αἷς: quod quo-
» modo exponi recte possit non intelligo.« CASAUB. — Quod ait vir doctus, in Epitoma pariter non modo Νύμφαι scribi, sed & ἐν αἷς; imprudenti excidisse hoc postremum videtur. In nostro certe codice Epitomae, in quo nihil usquam desiderari memini, quod ex Hoescheliano codice adfertur, νύμφαι quidem scribitur, sed sequentia verba praetermissa. Vulgatum νύμφαι defendens VILLEBRUNIUS, commode Gallico idiomate *enfoncemens* aut *niches* interpretatus est: modo illius usus in Graecorum sermone obtinentis exemplum aliquod aliud, praeter hoc ipsum quod in quaestione versatur, protulisset: quod quidem nusquam reperitur. Fortasse tamen, cum doceant Hesychius & Pollux, (ille, in Νύμφη: hic lib. II. sect. 90.) νύμφην vocari *cavitatem* illam quae in hominis facie *inter labium inferius & mentum est*: coniectare inde licuerit, etiam alia quaedam *cavitatum* genera, & sigillatim *cavitatem* talem *in muro vel pariete*, de qua hic agi videtur, eodem nomine insigniri potuisse.

ἀμφίταποι ἁλουργεῖς ὑπέστρωντο τῆς πρώτης ἐρέας. b
» Dalecamp. emendavit τῆς πρ. ἡμέρας. Mirum quid ho-
» minem doctum moverit: nam, *tapetes* τῆς πρώτης ἐρέας,
» id est, *e lana praestantissima*, cur ei displicerent, caussa

b » non erat. Theocritus in similis pompae descriptione tapetes similiter laudat. (Idyll. XV. 125 sq.)

» Πορφύρεοι δὲ τάπητες ἄνω μαλακώτεροι ὕπνω

» ἁ Μίλητος ἐρεῖ, χ'ὠ τὰν Σαμίαν καταβόσκων. « CASAUBONUS. —— Cum vitiose ἀλουργοῖς in ed. Bas. legeretur, monuit H. Stephanus in Thes. Graec. ling. T. I. col. 1902. e. f. reponendum vel ἀλουργοὶ vel ἀλουργεῖς. Et ἀλουργεῖς tacite correxit Casaubonus, quam scripturam recte tenuerat editio Ven. cum msstis. Dalecampium fortasse turbaverat, quod vocabulum ἡ ἐρέα, pro τὸ ἔριον vel τὰ ἔρια (*lana*) usurpatum, haud admodum frequentatum aliàs, nonnisi ex uno hoc loco in Henr. Stephani Thesauro adnotatum reperisset: & miratus etiam equidem eram, cum apud neminem veterum Grammaticorum commemoratam eam vocem reperirem. Est tamen ea Straboni frequentata: apud quem lib. V. 197. b. nominatur ἐρέα μαλακή: rursusque VI. 284. c. ἡ δ' ἐρέα μαλακωτέρα: itemque in plurali numero apud eumdem, XII. 568. c. ἡ χώρα πρόβατα ἐκτρέφει θαυμαστῶς, τραχείας δὲ ἐρέας. Sed & apud Nostrum alio loco occurrebat, haud multo post hunc locum in quo versamur, in descriptione prodigiosae navis Hieronis, p. 209. a. ubi mireris vocem ἐρεῶν ab ipso doctissimo Casaubono esse eiectam, & *lanam* cum Dalecampio in *carnem* mutatam. Sicuti *praecipua*, *praestantissima* lana, ἡ πρώτη Graece dicitur: sic paulo ante, πρῶτοι τεχνῖται dicti sunt *praecipui artifices*.

τὴν εὐγραμμίαν τῶν ἐνυφασμένων ἔχουσαι ζωδίων. Vide quae paulo ante de vocabulo ζῶα ad pag. 196. e. adnotavimus. *Ibid.* ἐπ' ἀργυρῶν διέδρων. » Vocat διέδρους, *re»positoria tripodum, quae binos simul capiebant.* Sic δίφρος » proprie *sedile duorum capax.* « CASAUB. — Pro διέδρων, corrupte δένδρων est in nostro ms. *Ep.* *Ibid.* καταχύσεις ἴσαι. Possis *labra* intelligere vel *pelves maiores*, in quas effundatur quod effusum velis. Sed malim *urceos* reponi, quod hic Dalecampius posuerat; aut *gutta* vel *gutturnia*, quae aliàs κατάχυτλα aut πρόχοοι dicuntur; nempe *vasa quibus aqua manibus infunditur.* Vide Hesych. in Προχοΐδιον, & in Προχόῳ: e quo perspecte hoc vocabulum interpretatus est Henr. Stephanus.

c ἑτέρα κλίνη πρὸς τὴν τῶν κυλικίων καὶ ποτηρίων, τῶν τε λοιπῶν τῶν πρὸς τὴν χρῆσιν ἀνηκόντων καὶ κατασκευασμάτων, ἔκθεσιν. » Alia lectio est, κυλικείων: id

»erit, *vasorum potoriorum*, *& thecis suis contentorum*, *& ex-* c
» *tractorum*. Quid sit κυλικεῖον exponitur libro XI. Sed non
» displicet κυλικίων. Mox tolle particulam καὶ ante κατα-
» σκευασμάτων.« CASAUBONUS. — De delenda καὶ particula recte utique monitum: nisi fortasse καὶ κατεσκευασμένων, pro καὶ κατασκευασμάτων, oportuit. Caeterum peraptum vocabulum est κατασκευάσματα, de varii generis *vasis* & *utensilibus*. Vide Lexic. Polyb. pag. 336 sq. num. 3. Quonam in codice κυλικείων repererit Casaubonus, nescio. Veteres quidem nostrae membr. cum editis in κυλικίων consentiunt. Epitomator vero in suo exemplari videri potest κυλίκων reperisse. At ille quidem ab istis verbis, ἐπ' ἀργυρῶν διέδρων, omissis mediis, statim ad ista perrexit, Τῶν δὲ κυλίκων τὴν κατὰ μέρος κατασκευὴν &c. Κυλίκιον diminutivum est vocabuli κύλιξ. Κυλικεῖον est *repositorium*, *theca vasorum potoriorum*, quem uno nomine *abacum* Cicero dixit in Verr. IV. 16. Confer Nostrum, IV. 148. a. & ibi notata. Vox κλίνη quamnam potissimum vim habeat hoc loco, haud satis video: & eo magis importune hîc posita mihi visa erat, quod paulo ante consueto suo & propemodum constanti significatu de *lectulo* usurpata legebatur. Nec tamen aliud satis probabile, quod illi substituere possem, occurrebat.

τὴν μὲν κατὰ μέρος κατασκευὴν, καὶ τὰ γένη, μακρὸν ἐπεφαίνετό μοι δηλοῦν. » Scripti libri διεφαίνετό μοι. Ait » autem τὰ γένη, quia soliti veteres diversa poculorum » genera habere quam plurima. Fidem fecerit undecimus » huius operis liber.« CASAUB. — Scripturam ἐπεφαίνετο cum editis recte tenet ms. *A*. διεφαίνετο habet ms. *Ep*. minus commode.

AD CAP. XXVII.

Ἡμεῖς δὲ, ἐπειδὴ τὰ κατὰ τὴν σκηνὴν διεληλύθαμεν. Haec sic scripta vetustae nostrae membr. *A*. dederunt. Antea in hunc modum edebatur huius capitis initium: Ἐπεὶ δὲ τῆς σκηνῆς τὴν κατασκευὴν διεληλύθαμεν: quod nescio iunioris-ne cuiusdam librarii, an primi editoris novationi debeatur. Epitomator quidem, tales transitiones orationis omittens, sic statim incipit: Ἡ δὲ πομπὴ ἤγετο *&c*. — » Percurrimus descriptionem regii taberna- » culi: nunc ipsam pompam paulisper spectemus. Est au-

c »tem πομπὴ, *traductio* aut *transvectio* (Graeci id dicunt »πέμπειν, vel πομπεύειν, item παρέρχεσθαι, παριέναι. »& διαφέρεσθαι) *per publicas urbis vias*, a loco certo in »certum locum, sive eundem, sive alium. In hac narra»tione uterque terminus siletur, & ποῖ & πόθεν. Suspi»camur nos, profectam pompam ab illa urbis parte ubi »fuit Ptolemaeo structum tabernaculum, in eius Dei tem»plum esse perductam, cui ille honos habebatur prae»cipue. Quà ducta fuerit, non praetermittitur. ἤγετο διὰ »τοῦ κατὰ τὴν πόλιν σταδίου. De hoc *stadio* facit Strabo »mentionem libro ultimo.« CASAUBONUS. — Ἑπταστάδιον Strabo vocat, lib. XVII. pag. 792. a. & pag. 794 extr. & sq. Caeterum commode facturus erat Athenaeus, si de occasione & consilio, quo mirifica haec pompa a Ptolemaeo instituta est, (de quo haud dubie non tacuerat Callixenus) nonnnihil nobis aperuisset. Sic ratio nonnullorum ex his, quae in sequente narratione commemorantur, quae nunc obscuriora sunt, planius intelligi posset. Diis omnibus honorem esse habitum videmus: praecipuam vero quamdam Bacchi rationem fuisse habitam ex eo colligas, quod, quae ad huius Dei pompam pertinebant, ut prae caeteris mirabilia & magnifica, singulari quadam diligentiâ exponenda Callixenus duxerit. At certe quidem, festo tam incredibili adparatu & magnificentia celebrando, rem quamdam singularem occasioni fuisse consentaneum est. Eam rem, probabili coniecturâ, his verbis exposuit LEBEAU, loco supra laudato: *Ptolémée Soter, le premier des Lagides, après un regne de trente-huit ans, céda la couronne à Philadelphe, fils d'un second lit, au préjudice de Ptolémée-Ceraune, l'ainé des fils qu'il avoit eu d'Euridice, sa première femme. Philadelphe reconnut une si flatteuse préference, en rendant à son père les honneurs divins dès son vivant. Il paroit que c'est l'objet de cette cérémonie. Soter & Bérénice y sont traités à l'égal des dieux, & la fête se termine par des jeux où on leur consacre un grand nombre de couronnes d'or.* Quod vero *Bacchi pompa* in hac celebritate fuerit omnium magnificentissima, id fortasse simili quadam ex ratione factum, quâ aliâs subinde, ubi vivo homini honores divini sunt habiti, finxerunt adulatores, Bacchum sub illius hominis forma denuo adparuisse hominibus. Sic quidem (ne ab eis, qui a Nostro commemorantur, discedamus) Mithridatem *novum Bacchum* salu-

tatum esse legimus eodem hoc libro V. p. 212. d. (conf. Cic. pro L. Flacc. cap. 25.) eamdemque adpellationem & M. Antonius & Caius Caligula adfectasse perhibentur, IV. 148. c. d.

πρώτη δ' ἐβάδιζεν Ἑωσφόρου &c. »πρώτη, *prima pompa*, & »*primum ferculum. Luciferum* stellam, diem ducentem, in »tabula expresserant: ei tabulae principem locum inter »omnia pompae fercula tribuerunt. *καὶ γὰρ*, ait, *ἀρχὴν* »*εἶχεν ἡ πομπὴ καθ' ὃν ὁ προειρημένος ἀστὴρ φαίνεται* »*χρόνον*: *quia duci coepit pompa quo tempore oritur Lucifer*: »haec satis declarant, si attendissent viri docti, praece»dentia *πρώτη δ' ἐβάδιζεν Ἑωσφόρου*. Par & similis ratio »eius quod statim sequitur, *desiisse pompam sub Vesperi* »*exortum; propterea agmen clausisse illius stellae simulacrum.* »Sic enim accipienda ista minime obscura verba, *τὴν δὲ* »*τελευταίαν Ἑσπέρου συνέβαινεν εἶναι· τῆς ὥρας εἰς τοῦτον* »*συναγούσης τὸν καιρόν*. Deest etiam hic nomen *πομπὴ*, »ut saepissime in hac narratione. Atque in huiusmodi lo»cis *πομπὴ* non id significat quod ante diximus; sed *res sin*»*gulas in pompa transvectas*, sive, ut Latini loquuntur, »*singula pompae fercula.* Sic *πρώτην* vel *δευτέραν ἱστορίαν* »Graeci, *primam vel secundam Historiam Latini*, appellant »Historiae partem primam aut secundam. Sic etiam in»tellige quod scribit de secunda pompa, *ἔπειθ' ἡ τοῖς βα*»*σιλέων γονεῦσι κατωνομασμένη*: *sequebatur Luciferi simu*»*lacrum, ferculum divis parentibus regis & reginae sacrum.*« CASAUBONUS. — Regina Arsinoë erat, uxor eademque soror Ptolemaei Philadelphi: parentes, Ptolemaeus primus, cognomine Soter, & Berenice; qui tum adhuc in vivis erant, ut ex pag. 203. a. intelligitur: confer quae paulo ante de occasione huius celebritatis monuimus. Pro *κατωνομασμ.* in contextu codicis *Epit.* est *ἐπωνομασμένη*, sed inter lineas ab eadem manu *κατω* superne scriptum. Paulo superius, ubi legitur *καθ' ὃν - - ἀστὴρ φαίνεται χρόνον*, Hoeschelius *χρόνιος* pro *χρόνον* adnotavit. Quae si coniectura fuit docti viri, parum erat ea felix: si in suo cod. Epit. ita invenit, erraverat librarius. In nostro quidem *cod. Ep.* haud dubie *χρόνον* scriptum, quamquam terminatio vocis compendiose indicata magis, quam expressa. Insolentior dein videri poterat dictio illa, *τῆς ὥρας εἰς τοῦτο συναγούσης τὸν καιρόν*. Simili vero ratione & verbo *συνάγειν* & *συγκλείειν* Polybius usus est,

d cuius loca cum hoc conferenda in Lexico Polybiano indicavimus.

Μετὰ δὲ ταύτας αἱ τῶν θεῶν &c. »Deinde auctor mul-
»tas pompas in unum cogit, & ait, *μετὰ δὲ ταύτας αἱ*
»*τῶν θεῶν ἁπάντων, εἰκείαν ἔχουσαι τῆς περὶ ἑκάστων*
»*αὐτῶν ἱστορίας διασκευήν*. Quae ita erant vertenda: *Post*
»*has* sequebantur *Deorum omnium pompae* (hoc est, ima-
»gines) *ornatu eo qui historiae cuiusque illorum conveniebat.*
»Poterat curiosus lector desiderare pleniorem descriptio-
»nem huius partis, quae universae pompae fuit caput:
»continebat enim Deorum omnium simulacra, fercula,
»tensas, & totius veterum theologiae ad vivum expres-
»sam imaginem. Supersedet tamen Callixenus narratione
»hac; contentus indicasse cupido lectori, unde possit re-
»pertare quod hîc non invenit. Sic enim ille: *τὰ δὲ*
»*κατὰ μέρος αὐτῶν εἴ τις εἰδέναι βούλεται, τὰς τῶν πεν-*
»*τετηρίδων γραφὰς λαμβάνων ἐπισκοπείτω. Si quis*,
»ait, *singula pompae huius scire cupit, sumat in manus ta-*
»*bulas illas, quibus quinquennalis* ludicri Olympici *solenni-*
»*tas depingi solet, atque eas intueatur*. Quasi dicat auctor,
»& in ornandis Deorum omnium simulacris, & in ordi-
»ne quo producta est cuiusque effigies, & uno verbo in
»caeteris omnibus ad Deos spectantibus, idem plane ser-
»vatum in hac Ptolemaei pompa, atque Olympiae cum
»celebratur ludicrum Olympicum. *Πεντετηρίδων γραφὰς*
»interpretamur *pictorum tabulas quarum argumentum erat ce-*
»*lebratio alicuius penteteridis*. Notamus & alibi de hoc ge-
»nere tabularum. Sed non sunt praetermittenda hoc loco
»Athenaei verba e libro XII. [pag. 534. d.] *Ἀφικόμε-*
»*νος δ' Ἀθήνησιν ἐξ Ὀλυμπίας* [*ὁ Ἀλκιβιάδης*] *δύο πίνα-*
»*κας ἀνέθηκεν, Ἀγλαοφῶντος γραφήν· ὧν ὁ μὲν εἶχε Ὀλυμ-*
»*πιάδα καὶ Πυθιάδα στεφανούσας αὐτόν· ἐν δὲ θατέρῳ*
»*Νεμέα ἦν καθημένη, καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων* [*αὐτῆς Ἀλκι-*
»*βιάδης,*] *καλλίων φαινόμενος τῶν γυναικείων προσώπων.*
»Etsi autem in multis Graeciae locis *πενταετηρικοὶ ἀγῶ-*
»*νες* celebrabantur, tamen omnium Penteteridum longe
»nobilissima fuit Olympica, quae ineunte quinto quoque
»anno incredibili frequentia hominum maximoque appa-
»ratu agitabatur. Quod si iudicii non fallimur, putamus
»etiam istam pompam Ptolemaicam agitatam esse occa-
»sione festi cuiusdam quinquennalis. Quod etiam argue-
»re videtur illa *Penteteridis* effigies, quae inter caetera di-

» citur paulo post [p. 198. b.] fuisse gestata. « CASAUBONUS. — At, cur, quod de *pictis tabulis* ait Callixenus, ad *Olympicas Penteteridas* maxime referret Casaubonus, nulla fuisse caussa videtur: neque enim apud ullum scriptorem tale quid de Olympicis ludicris memoratur, nec huc magnopere facit id quod de *Alcibiadis tabulis pictis* ex Nostri libro XII. protulit vir doctus. Quum (ut perspecte ipse monuit) veri sit simile, quinto quoque anno tales quosdam ludos Alexandriae esse peractos, quales nunc maiori quodam & singulari prorsus adparatu peracti commemorantur, quidni intelligamus, iussu Ptolemaei totam illorum ludorum rationem picturis fuisse descriptam? ad quas picturas (cum in Alexandrina bibliotheca exstarent, quumque exempla earumdem in aliis etiam fortasse bibliothecis aut museis descripta reperirentur) nunc, quod ad reliquorum Deorum pompam spectat, lectores suos remittens Callixenus, *Bacchicam* potissimum *pompam* describit, quae prae caeteris singulari adparatu eo tempore, de quo agitur, instituta est. a

Σιληνοί. Tenere vel restituere potius debui codicum e nostrorum scripturam; quamvis sciam esse viros doctos, qui alteram scripturam *Σειληνοὶ* huic praeferant. Vide Perizon. ad Aeliani Var. Hist. lib. III. cap. 18. & cap. 40. Nihil vero opus esse putavi, ut ad istud nomen notam numeralem *β'.* vel vocem *δύο* adiiceremus, quemadmodum praeceperat noster CASAUBONUS DE Satyrica Poësi lib. I. cap. 2. ubi caeteroquin de munere Silenorum in fabulosa poësi, ut Satyrorum epistatis, multa docte disputantur. *Ibid.* *λαμπάδας φέροντες κισσίνας διαχρύσους.* » Scribunt libri veteres *βυσσίνας*; non, ut » editum est, *κισσίνας*. De ellychnio e bysso possis intel» ligere. « CASAUB. — In Aegianis lectionibus ista scriptura ut ex cod. msto ducta adnotatur: quam esse mendosam non est dubitandum. Veram scripturam tenet uterque noster codex, itemque alii duo Parisini, teste Villebrunio.

κισσίνοις καὶ χρυσοῖς κλωσὶ διακεκοσμημένα. Editam olim lectionem *κέωσι* asterisco ut mendosam notaverant ipsi editores, qui eam receperunt. Ad illam haec pertinet animadversio CASAUBONI: » Exarata manu lectio » habet *καίωσι*: quod non minus corruptum quam illud » *κέωσι*. Fortasse scribendum *κίοσι*, ut interpretes: [*αὐ-*

e »*reis columellis*, Dalec. & Natalis Comes.] vel ut cense- »mus nos, κ α ν ό σ ι. Cogita lector ingeniose! Mihi qui- »dem emendatio perplacet; non quia nostra est, sed »quia vox κανὼν huic loco aptissima videtur. Sic voca- »bant in operibus cuiuscunque materiae extantia a reli- »qua superficie ornamenta, quae quidem in longum pro- »ducerentur in modum *regulae*. Sic φακοὺς dixerunt, in »lectis pedum & similibus operibus, ornamenta quaedam »lenticularis formae: de quibus plura observamus alio »loco. Dixi extantia; quae enim non extant in longum »producta, *virgae* appellantur: ideo operibus textis ῥάβ- »δους παρυφαίνεσθαι scribit Pollux; unde *virgata sagula* »Virgilio: sed & ῥάβδοι quae eminent dicuntur, ut in »illis ostreis quae appellant Graeci τραχυόστρακα & ῥαβ- »δωτά.« — Mihi unice probatum certissimumque visum est κ λ ω σ ὶ, (a κλὼν, κλωνὸς, *ramus*, *surculus*) quod ex Adami coniectura merito laudavit adoptavitque *Villebrunius*. Quod vero idem Villebrune adfirmat, κανόσι illud, quod Casaubonus proposuit sibique tribuit, non ipsius, sed Natalis Comitis esse inventum; ecce iterum, quam proterve illudere lectoribus suis non desinat ille homo! Evolve enim Natalis Comitis versionem, p. 81. haec ipsa verba reperies: *ferebantque sex cubitorum thuribula aureis hederaceis c o l u m e l l i s ornata*. Qui sic interpretatur, is sane non κανόσι, sed κίοσι, in animo habuerat.

α ὐ τ α ὶ δὲ πολὺν κόσμον χρυσοῦν περικείμεναι. Inficete omnino & importune h. l. α ὗ τ α ι repetebatur: pro quo haud dubie α ὐ τ α ὶ (id est, *ipsae*) fuit ponendum. Persaepe permutandis simillima ratione duobus illis pronominibus peccarunt vel librarii vel editores. Vide Polyb. V. 44, 11. X. 9, 7. X. 10, 7. & mox infra apud Nostrum p. 198. f.

f *Mox* deinde, consulto tenui κ α τ ε ι λ η μ έ ν ο ν a Casaubono sic editum, ubi editiones veteres cum msstis κατειλημμένον dabant. Vide notata ad pag. 196. c. *Paulo post*, pro ἐπὶ χρυσῶν μαζονόμων esse in Epitoma ἐν χρυσοῖς μαζονόμοις adnotavit Casaub. Sic quidem & noster ms. *Ep.* Sed id perinde est, & Epitomatoris arbitratu ita positum. De vocab. μαζόνομος vide ad IV. 149. a. *Ibid.* τὰ δὲ σώματα οἱ μὲν ἐ κ έ χ ρ ι ν τ ο ὀστρείῳ. Sic percommode ed. Ven. & Bas. cum ms. *Ep. inuncti*, *illiti erant*. (Nec aliud debuerat ms. *A.* in quo ἐκέχρηντο.) Quod cur in ἐκέχρων-

το mutaret Casaubonus, nil opus erat. Sed hoc fortasse ex Italico quodam msto enotatum ille repererat; quod & in ms. Paris. Hermolai Barbari legitur, teste Villebrunio.

ἔφερον δὲ καὶ οὗτοι στέφανον χρυσοῦν ἐξ ἀμπέλου καὶ a κισσοῦ εἰργασμένον. Omisit ista verba Epitomator: vetustae autem membranae (quod sciam) id, quod adhuc edebatur, tuentur, στέφανον χρυσοῦν ἐξ ἀμπέλου καὶ χρυσοῦ εἰργ. Qua scriptura non offensum fuisse Casaubonum mireris. Haud dubie aut χρυσοῦν erat delendum, aut pro χρυσοῦ aliud ponendum. Praestabat autem posterior ratio, & in promtu erat κισσοῦ pro χρυσοῦ reponere: ut *corona* intelligeretur *aurea, ex vite & hedera confecta*, nempe ita elaborata ut *ex palmitibus & hederae surculis aureis* contexta videretur. Baccho non minus hederam, quam vitem, sacram norunt omnes: & *hederacearum coronarum ex auro* in tota hac narratione mentio frequentissima. Plane vero *iunctam in eadem corona hederam cum vite* rursus videmus pag. 200. d. στέφανον κισσοῦ (id idem valet ac ἐκ κισσοῦ) καὶ ἀμπέλου χρυσοῦν. Quod vero ait hoc loco auctor, ἔφερον δὲ καὶ οὗτοι στέφανον &c. id sic accepit Villebr. quasi *quilibet illorum satyrorum talem coronam manu sua gestasset.* Id si dicere auctor voluisset, haud dubie vel ἔφερον δὲ καὶ τούτων ἕκαστος στέφανον scripturus erat, vel ἔφερον δὲ καὶ οὗτοι στεφάνους. Immo vero (quod perspecte etiam Dutheil vir doctus monuit) intelligenda *una maior corona*, quam illi iunctâ operâ gestarent. Neque nos turbare debet incredibilitas rei: unam perhiberi auream coronam tantae molis, ad quam gestandam quadraginta satyrorum manibus fuisset opus. Nam & paulo inferius (pag. 202. d. e.) memoratur non modo corona aurea trium cubitorum altitudine, sedecim cubitos in circuitu habens, sed & alia cui circuitus erat cubitorum octoginta. Praeterea non est necesse, ut omnes quadraginta satyros simul gestasse hanc coronam putemus: poterant enim eâ operâ alternis etiam vicibus fungi. Quod si quis vero quaerat, an coronae omnes aureae, vasaque omnia aurea, quae in hac narratione commemorantur, ex mero solido fuerint auro; mihi id parum liquere profiteor: sed vero simile videri dicam, nonnullas illarum rerum fulsisse quidem auro, at nonnisi *inauratas* fuisse. Sed utcumque statuas, tam mira utique & incredibilis his nostris diebus videri debet huius

a pompae magnificentia, ut recte pronunciaverit LEBEAU in praedicta Commentatione pag. 107. cum ait: *Si l'on peut ajouter foi à ce récit, on en conclurra, qu'il falloit qu'après la mort d'Alexandre les Ptolémées eussent eu en partage les plus grandes richesses de la Perse & des Indes, & que tout ce qu'il y a aujourd'hui d'or, d'argent, de pierreries en Europe, étant rassemblé, pourroit à peine fournir à la décoration d'une fête si magnifique.*

ἐν πορφυραῖς χλανίσι καὶ κρηπῖσι λευκαῖς. Ad vulgatam scripturam χλαμύσι adnotavit CASAUB. »Invenio in membranis χλανίσι.« — Quibus ex membranis hanc scripturam enotatam repererit vir doctus, non declaravit nobis. Nostrae quidem vetustissimae χλαμύσι tenent: sed χλανίσι habet ms. *Ep.* Quorum de vocabulorum differentia qui quid veteres praeceperint Grammatici nosse cupit, is Pollucem adeat, X. 124. & Ammonium pag. 147. & Etymol. M. pag. 812. Denique de eorumdem vocabulorum usu consuli possunt quae post Hemsterhus. ad Polluc. in Addendis ad pag. 1304. post aliosque doctos Viros nuper disputavit Iacobs in Animadv. ad Anthol. Vol. I. Part. 1. pag. 24 sq. Mihi discrimen illud quod statuunt Grammatici, haud ita certum constansque visum est, quin suspicari liceat, saepe promiscue utrolibet vocabulo usos esse Graecos: quo facilius a librariis etiam permutari inter se potuerunt. Quidquid sit: eo minus dubitandum censui, quin scripturam χλανίσι hoc loco alteri praeferrem, quoniam paulo ante (p. 197. e.) pariter *Sileni* commemorantur, πορφυρᾶς χλανίδας ἠμφιεσμένοι, ubi nihil inter se discrepant libri. *Ibid.* γυνὴ περικαλλεστάτη κατὰ τὸ μέγεθος. γυνὴ περικαλλὴς habet ms. *Ep.* omissis reliquis. Nil mutant membr. *A.*

b στέφανον περσαίας. De *persaea* vel *persea*, arbore Aegypti propria, vide Harduin. ad Plin. XV. cap. 13. sect. 13. & uberiora si cupis, consule Theophr. Hist. Plant. IV. 2. & quae ad eum collegit Bodaeus a Stapel pag. 125 sq. & pag. 295 sqq. quibus adde quae disputavit Salmasius in libro DE Homonymis Hyles Iatricae, cap. 68. Editam h. l. scripturam περσαίας tenent *membr. A.* Sic & apud Aelianum scribitur, Hist. Anim. XI. 11. & 40. περσέας habet noster ms. *Ep.* quemadmodum scribitur apud Theophr. & Dioscoridem, itemque apud Strabonem lib. XVII. pag. 822. a. edit. Casaub. & p. 823. a.

b. Conf. Wesseling. ad Diodor. Sic. I. 34. At περσία, sive rectius περσεῖα, quae apud Nostrum commemorantur XIV. 649. a. & d. non sunt Aegyptiae Persaeae vel Perseae fructus, sed persica mala, *des pêches.* b

ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη Πεντετηρίς. *Nomen huius erat Quinquennium.* Probabile est quod monuere docti viri, respectum habuisse personam hanc allegoricam ad temporis spatium quo exacto ludos illos, de quibus agitur, repetere constituerat Ptolemaeus. Confer quae ad p. 197. d. adnotata sunt.

Ὧραι τέσσαρες διεσκευασμέναι, καὶ ἑκάστη φέρουσα τοὺς ἰδίους καρπούς. Ἐχόμενα τούτων θυμιατήρια δύο κίσσινα ἐκ χρυσοῦ ἑξαπήχη. διεσκευασμένος, est *instructus, ornatus:* & sigillatim quidem, si nude ponitur id verbum, significat eum qui *ad bellum pugnamque instructus est;* ut apud Polyb. IV. 18, 3. IV. 71, 3. Qua ratione & elephantos qui *ad pugnam instructi* sive *armati* essent, διεσκευασμένους dictos supra vidimus, p. 194. f. Nunc ὧραι διεσκευασμέναι, nisi librariorum errore intercidit nonnihil, (verbi caussa πολυτελῶς, quod adiicitur pag. 195. c. aut aliquid simile,) intelligi debebunt ac si dixisset διεσκευασμέναι τῷ οἰκείῳ κόσμῳ, *quatuor anni tempora, suis quodque attributis instructum:* quod ipsum etiam aliquatenus indicatur proximis verbis, καὶ ἑκάστη φέρουσα τοὺς ἰδίους καρπούς. Quo loco quum sic vulgo ederetur διεσκευασμέναι, καὶ δύο κίσσινα ἐκ χρυσοῦ &c. monuit CASAUBONUS *in Animadv.* »Supple ex membranis, καὶ ἑκάστη φέ»ρουσα τοὺς ἰδίους καρπούς. ἐχόμενα δὲ τούτων θυμιατή»ρια δύο κίσσινα.« Eadem autem verba suo loco dedere nostrae *membr. A.* exceptâ δὲ particulâ post ἐχόμενα, quae nullo incommodo abesse poterat, quemadmodum & pag. 199. b. absque coniunctiva particula scribitur ἐχομένως ἤγετο κρατὴρ &c. Eademque particula h. l. in lectionibus Aegianis, quibus usus erat Casaubonus, non comparet, cum tamen reliqua verba adnotata sint sicut in nostris membr. *A.* leguntur. Codex noster *Ep.* quinque priora verba habet, usque καρπούς. Reliqua praetermisit cum pluribus quae sequuntur usque ὁ τῶν ἀνδρῶν. (lit. c.)

βωμὸς ἀνὰ μέσον τούτων τετράγωνος χρυσοῦς. Commodius hoc utique videri debuerat, quod ex coniectura sic scripsi. Si quis tamen vulgatum χρυσοῦ tenendum fuisse

contendat, non valde repugnem. Possit enim χρυσοῦ statui elliptice pro ἐκ χρυσοῦ positum; quemadmodum pag. 200. d. ait στέφανον κισσοῦ, pro ἐκ κισσοῦ: & paulo inferius, τοὺς τοίχους δ' εἶχε κυπαρίττου, pag. 207. e. pro ἐκ κυπαρίττου: & ἦν χάραξ κύκλῳ τῆς νεὼς σιδήρου, pag. 208. d. pro ἐκ σιδήρου: aliaque similia. Posteriori tamen quem citavi loco offensus istâ scripturâ Epitomator, σιδήρεος pro σιδήρου posuit. *Ibid.* οἱ δὲ καρχήσιον. De *carchesio* poculo vide lib. XI. p. 474 sq. Confer mox paulo inferius, *lit. c.*

c Φιλίσκος ὁ ποιητὴς, ἱερεὺς ὢν Διονύσου. PHILISCUS Corcyraeus, poëta tragicus: qui Φίλικος nominatur apud Hephaestionem pag. 30 extr. & seq. De eo vide Suidam h. v. & quae ibi notavit Küsterus. *Ibid.* Δελφικοὶ τρίποδες. De *tripodibus* ad formam *Delphici tripodis* fabricari solitis, quae consueta etiam choragorum in Dionysiis apud Athenienses dona fuere, praeter alios consulendus Spanhemius ad Callimachi Hymn. in Delum, vs. 90. laudatus Wesselingio ad Diodor. Sicul. XVI. 26. & Casaubonus ad Suetonii August. cap. 52. *Ibid.* ὁ μὲν παιδίσκων. Recte in contextum hoc recepit Casaub. quod iam in ora posuerat editor Basileensis. Corrupte παιδίσκος ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* In Epit. haec desunt, ut paulo ante monui.

AD CAP. XXVIII.

τετράκυκλος πηχῶν τεσσαρεσκαίδεκα. » Numerum augent MSS. in queis πηχῶν ιζ΄. *cubitorum XVII.* « CASAUB. — Vulgatum tenent membr. *A.* itemque ms. *Ep.* in quo πηχῶν ΙΔ΄. notis numeralibus. Ad τετράκυκλος intellige ἀπήνη. *Ibid.* ἄγαλμα Διονύσου. Ad editam olim scripturam Διονυσίου nihil ex *ms. A.* enotatum: recte vero Διονύσου exaratum video in ms. *Ep.* Mox quod ait χιτῶνα πορφυροῦν ἔχον διάπεζον, id ex Epitoma repetiit Eustath. ad Iliad. λ΄. pag. 813, 42. Quae inde sequuntur,
d περιέκειτο δὲ αὐτοῦ, usque καὶ κρόκον, praetermisit Epitomator. Recte vero ibi αὐτοῦ dedere membr. *A.* pro αὐτῶν, quod erat editum. Mox etiam recte κασσίας eaedem membr. *A.* ubi vitiose κασπίας ed. Ven. & καψίας ed. Bas. pro quo κασίας posuit Casaub. Porro ista, περιέκειτο δ' αὐτῷ - - ἱματίδιον, citavit Eustath. ad Iliad.

λ. pag. 800, 5. Dein desinit Epitomator in κεκοσμημένη omissis quae sequuntur usque λίκνα φέρουσαι.

καὶ πέρσεις τελεταὶ &c. »Corruptum est quod se »quitur, τῇ δὲ τετρακύκλῳ ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι· καὶ πέρσῃ »τελεταὶ, καὶ θίασοι παντοδαποὶ καὶ τὰ λίκνα φέρου »σαι. Omitto dicere verbum deesse huic sententiae ne »cessarium, ὠχοῦντο vel ἐφέροντο, aut simile: cuius prae »termissio, etsi duriuscula, ferri tamen fortasse queat. Illi »certe, πέρσης τελεταὶ, clamant vitium percussa. Dale »campius fecit ἐν Περσικῇ στολῇ: [cum Persica veste, red »dens:] ingenio, nisi fallimur, maiore quam iudicio »Vestitum Persicum describunt nobis Xenophon, & con »ditores Alexandri rerum; etiam Plutarchus, in libro de »eius Fortuna. Sed κείσθω illius sententia εἰς τὸ μέσον »etiam nostra. Censemus enim ita scribendum, ἱερεῖς καὶ »ἱέρειαι, καὶ Ὀρφεοτελεσταὶ, καὶ θίασοι παντοδα- »ποὶ, καὶ αἱ τὰ λίκνα φέρουσαι. Opertaneorum sacro- »rum mystae atque interpretes praecipui erant quos voca- »bant *Orpheotelestas*, qui fere cum Bacchi orgiastis con- »iunguntur. Scribebam aliquando, καὶ Περσεφόνης τελε- »ταί: sed id iam non placet. Nulla autem orgia aut my- »steria sine *vanno* peragebantur, quam Virgilius [Georg. »I. 166.] vocat *mysticam*; Plutarchus in Alexandro μυ- »στικὰ λίκνα. Multa de hac vanno scriptores. λικνοφόροι »hic sunt foeminae: alibi viri, ut cum Aeschinem *licno-* »*phorum* ait fuisse Demosthenes. Erant & in sacris Miner- »vae vanni. Vetus poëta apud Clementem & Plutarchum:

»Βάτ' εἰς ὁδὸν δὴ, πᾶς ὁ χειρώναξ λεὼς,
»οἱ τὴν Διὸς γοργῶπιν ἐργάτιν θεὰν
»στατοῖσι λίκνοις προστρέπεσθε.« — Casaubonus.

Foeminae λικνοφόροι nominantur etiam apud Callimachum, Hymn. in Cerer. vs. 127. quem ad locum vide quae Ezech. Spanhemius adnotavit: ubi falsus est quidem vir doctus, cum ait Ὀρφεοτελεσταὶ *e veteribus libris* a Casaubono esse emendatum: nec enim dissimulaverat ipse, (ut modo vidimus) esse eam meram ingenii sui coniecturam. πέρσεις τελεταὶ dabant membr. *A*. quod quamquam parum promovebat, tamen recipere debui, ut unicam scripturam quae veteris codicis msti auctoritate nitatur: nam in *ms. Ep.* desiderari hunc locum, paulo ante docui. Nimis longe autem a scripta illa lectione discedit Casauboni emendatio, quam ut probabile videatur tam

nmaniter a vero aberrasse librarios. Fidenter VILLEBRUNIUS pronunciat, γέῤῥας τελεσταὶ scriptum reliquisse uctorem, quod *ithyphallos* ille interpretatur: cuius commentum, nulla veri specie commendabile, non moramur. Quanto doctior, tanto cautior CORAY, timidiuscule quaerebat in *Notis mstis*: »An περισσαὶ τελεταί? *initiationes* »sive *caerimoniae maximo cum apparatu factae.*« — Equidem, οἱ πέρυσι τελεσταὶ legendum coniectans, cogitaveram, eos *qui nuper essent Bacchicis mysteriis initiati* peculiari quodam cultu, novitiis proprio, praecessisse choros eorum qui iam olim initiati fuissent. Id ni placet, vide an ad illustrandum sanandumque hunc locum conferre nonnihil possit istud, quod apud Hesychium legitur, Περσιθέα· ἡ Ἀφροδίτη: ad quae verba miratus sum nihil quidquam a doctis Interpretibus adnotatum reperiri.

Μακέται αἱ καλούμεναι Μιμαλλόνες &c. »Macedoniam »olim & *Macetiam* esse appellatam, & Macedonas *Mace*»*tas*, iam vulgo notum. In hisce tamen verbis, Μετὰ δὲ »ταῦτα Μακέται &c. *Macetae* peculiari significatu dicun»tur *Macedonicae mulieres Bacchi comites*, quae, ceu Deo »plenae, furere solitae: ἔνοχοι οὖσαι τοῖς Ὀρφικοῖς καὶ »τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον ὀργιασμοῖς, ut de illis scribit Plu»tarchus in Alexandro. Vide Eustathium ad Iliadis ῥαψ. »ξ'.« CASAUBONUS. — Locum hunc Athenaei ob oculos habens Eustathius l. c. pag. 982, 18 sqq. interpretationem adiecit nominum quae hic occurrunt. Confer Hesych. in Μιμαλλόνες & in Βασσάραι, ibique Interpretes. Editam scripturam Μακέται αἱ καλούμεναι Μιμαλλ. tenet *ms. Ep.* cum *ms. A.* Nostrae vero coniecturae favet Eustathius, sic scribens: καὶ μνεία δέ τις γέγονε τῶν περὶ ἐκεῖνον, (nempe τὸν Διόνυσον,) αἳ βασσάραι μὲν ἐλέγοντο, καὶ λυδαί, καὶ μακέται, καὶ μιμαλλόνες. Plutarchi verba a Casaub. citata, leguntur haud procul ab initio Vitae Alexandri, pag. 665. d. edit. Francf.

αἱ δὲ μίλακι. Non damno σμίλακι, quod erat editum: sed repraesentare debui id, in quod consentiunt ambo nostri codices manuscripti; a quo praeter necessitatem h. l. discesserunt editores, qui tamen infra, XV. 682. c. librorum scripturam μίλαξ tenuere. Sed ibi quidem, nisi me ratio fallit, de *smilace* vel *milace arbore* agitur, quae latine *taxus* audit; hic vero de *smilace* vel *milace frutice*, hederae simili vel convolvulo. (De quorum

utroque vide Salmasium in Exercit. Plin. pag. 733. & in Homonymis Hyles Iatr. pag. 9. & Bodaeum ad Theophrastum, cum alibi, tum praesertim pag. 175 sq.) Quare hoc loco male a me factum intelligo, quod in latina versione *taxi frondibus* posui, ubi cum Dalecampio Graecum nomen *smilace* tenere debueram. Ad scripturam vero quod adtinet, varia variorum auctorum loca si inter se contuleris, reliquamque Graeci sermonis analogiam si consideraveris; colligas cum Salmasio & Bodaeo, & taxum arborem, & longe diversum ab illa fruticem vel herbam, promiscue σμίλακα & μίλακα a Graecis fuisse nominatas: Galenum vero & Dioscoridem si audias, arboris nomen σμίλαξ fuerit, fruticis vero vel herbae μίλαξ. Adnotavit ad hunc locum CASAUBONUS: » *Smilacem* » inter Baccharum coronamenta recenset Callixenus: de » ea re tamen Plinium lege libro XVI. cap. 35. [sect. 63.] » Sic autem etiam Euripides in Bacchis. « — Bacchas Euripidis vide vers. 108. & 702. Plinii locum quem dixit Casaubonus, sub examen revocavit Salmasius, Exercit. Plin. p. cit. Videtur Plinius, quae de noxia vi baccarum smilacis arboris ipse lib. XVI. 10, 20. commemoraverat, imprudens ad fruticosam herbam smilacem transtulisse.

ἐφ' ἧς ἄγαλμα Νύσης. » *Nysa*, urbs Indiae a Libero » patre condita, Straboni; Diodoro vero, Arabiae, in » qua Bacchus est a Nymphis educatus. « DALECAMPIUS. — » *Nysam* celebrant veteres Liberi patris nutricem, et» iam M. Tullius & Plinius. Ab ea sunt appellati mon» tes Nysae, descripti Geographis in variis orbis terra» rum partibus. De foemina, non de ulla urbe, accipien» da erant ista verba. « CASAUBONUS. — Νύσσης, quod erat editum, tenet ms. *Ep*, Νύσης dedere membr. *A*. Recte: vide Wesseling. ad Diodor. I. 15. Ernest. ad Homeri Hymnos pag. 99. &, qui hos laudavit, Heynium ad Apollodor. pag. 563. Apud poëtas quidem nonnumquam duplicatam sibilantem literam desiderare metrum videri poterat, ut apud Homer. Iliad. ζ'. 132. & in Sophoclis fragmento a Strabone citato lib. XV. pag. 687. c. edit. Casaub. Sed & ibi fortasse nonnisi librariorum sedulitati debetur illa geminatio, parum utique necessaria; quoniam in illo vocabulo, sicut in Διόνυσος, syllaba νυ etiam per se longa erat. Iam *Nysam foeminam*, ut voluit Casaubonus, *Bacchi nutricem*, haud sane satis perspicue

f Plinius declaravit, cum lib. V. 18, 16. ait: *Scythopolin, ante Nysam a libero Patre sepulta nutrice ibi.* Tum Cicero quidem de Nat. Deor. III. 23. in diversorum *Dionysorum* recensu nominat *secundum, Nilo natum, qui Nysam dicitur intermisisse*: fuisse autem Nysam illam ipsius nutricem non pronuntiat. Caeterum, *Nysam* sive Indiae urbem fuisse sive Arabiae, in qua Bacchus a Nymphis fuerit educatus, scriptores omnes modo a nobis nominati consentiunt. Nihil autem magis in vulgus etiam notum, quam quod *urbes* in pompis, in statuis, in picturis, a vetustissimis inde temporibus, *mulierum* maxime formâ atque habitu solitae sint repraesentari.

ἀνίστατο δ' ἡ τοῦτο. Ex ms. *A.* nil adnotatum. In *Epit.* vero ὃ *ἀνίστατο* scribitur. Mox, pro *σπεῖσαι*, quod recte tenent veteres libri omnes, temere *σπεῖραι* scriptum in ed. Cas. 2. & 3. *Ibid.* *αὐτὴ δ' ἐστεφάνωτο κισσίνῳ χρυσῷ.* Cum iam modo nude dixerit *εἶχε δὲ*, otiose nunc & parum commode dicturus erat *αὕτη δὲ*, de eadem loquens persona. Itaque *αὐτὴ* oportuit, id est, *ipsa*; quo pronomine distinguitur ipsius corporis cultus vel capitis ornatus, ab adparatu quem manu mulier illa tenebat. conf. pag. 197. e. & ibi not. Post verbum *ἐστεφάνωτο* facile potuit nomen *στεφάνῳ* per librariorum incogitantiam omitti: potuerat vero etiam auctor ipse haud invitus omittere nomen, quod in verbo latebat, & facile a quovis lectore poterat suppleri. Similiter quidem rursus pag. 201. c. legitur *ἐστεφανωμένου χρυσῷ κισσίνῳ*, scilicet *στεφάνῳ*. At pag. 199. c. ubi *ἐστεφάνωτο χρυσῷ διαλίθῳ* edebatur, nomen *στεφάνῳ* exserte adiectum habent membranae *A.* Inde a verbis *εἶχε δὲ*, usque *διάχρυσοι τέτταρες*, omnia praetermisit Epitomator.

a *Ἑξῆς εἵλκετο.* Pro *εἵπετο*, quod erat editum, *εἵλκετο* dedit uterque noster codex; tanto commodius, quoniam sequitur *ὑπὸ ἀνδρῶν τριακ.* quod ad hoc verbum refertur. Adnotavit idem verbum Casaubonus ex Epitoma Hoescheliana. *Ibid.* *ἐφ' ἧς κατεσκεύαστο ληνός.* Perperam *ἐφεξῆς κατεσκ.* ed. Casaub. cum ms. *A.* Monuit vero Casaub. „Invenio scriptum in Epitoma, *ἐφ' ἧς κατεσκ.* „quod perspicue verum. Sic modo dictum *ἐφ' ἧς ἄγαλμα Νύσσης.*“ Eamdem scripturam nobis dedit noster ms. *Ep.* In ed. Ven. & Bas. post ista verba *ἄλλη τετράκυκλος μῆκος πηχῶν* sic pergebatur *εἰκοσιτεσσάρων πλάτος πεν-*

τεκαίδεκα &c. omiſſis novem vel decem verbis interie- a
ctis, quae ex Italicis codicibus tacite adiecit Caſaub. Eadem verba dedit & noſter *ms. A.* itemque ms. *Ep.* niſi quod in hoc, pro λιηνὸς πηχῶν εἰκοσιτεσσάρων, eſt λιηνὸς πηχῶν ιδ'. Mox dein, ἐφειστήκει recepimus ex eodem ms. *Ep.* pro ἐφεστήκει, quod erat editum. Dein Σιληνὸς & Σιληνοὶ, ut conſtanter in hac narratione, ſic & h. l. dedere ambo noſtri codices, ubi Σειληνὸς & Σειληνοὶ edebatur.

Ἑξῆς ἐφέρετο τετράκυκλος μῆκος πηχῶν κέ, πλάτος τεσσαρεσκαίδεκα. »In eodem Epitomae libro ſcriptum »πλάτος κδ'. *latitudo cubitorum XXIV.* ubi habet edita le»ctio τεσσαρεσκαίδεκα. Hoc melius dubio procul, ut »longitudinis menſura arguit. Servemus igitur quod eſt »editum.« — Hoc cum editis tenent membr. *A.* In iſtud cum Hoeſcheliano codice conſentit noſter ms. *Ep.* Pro πηχῶν κέ. foedo errore πηχῶν κύριε legebatur in ed. Ven. Veram ſcripturam κέ. quam agnoſcit codex mstus uterque, ex coniectura reſtituit Editor Baſileenſis.

ἐκ παρδαλῶν δερμάτων. Sic edd. nec aliud notatum b ex ms. *A.* Et bene quidem hoc habet, ab adiectivo παρδάλεος formatum; unde etiam ἡ παρδαλέη vel παρδαλῆ, ſcil. δορά. Nec vero deterius eſt, quod in *cod. Ep.* ſcriptum video, παρδάλεων, a ſubſtantivo nomine ἡ πάρδαλις.

AD CAP. XXIX.

εἶχε δὲ ὑπὸ τὰ χείλη &c. Sic ms. *A.* εἶχε δὲ καὶ ὑπὸ τὰ χ. edd.

ζῶα τετορνευμένα. ζῶα promiſcue dici *hominum, Deorum, & animalium imagines* ſupra monuimus, ad pag. 196. f. Male vero τετορνευμένα vulgo legi, peſſimeque *tornata* verti, ſcribendumque τετορευμένα, id eſt *caelata*, contendit SALMASIUS, Exercit. Plin. pag. 737. cui ſuffragantur Palmerius in Exercit. ad Script. Graec. pag. 498. Hemſterhuſius ad Thomam Mag. pag. 189. (ἐνετόρευσε pro ἐνετόρνευσε legens apud Noſtrum, XI. 490. a.) & Heſychii Interpretes paſſim, velut ad voc. Δοτή, Κερχνωτά, Τορνευτής &c. Quorum virorum quamquam maximi facio auctoritatem, tamen quo minus in iſto ver-

b bo sequi potuerim eorumdem iudicium, obstitit optimorum quorumque librorum infinitis in locis apud multos scriptores in eam scripturam, quam illi damnant, consensus: quem consensum iam in vetustissimis codicibus obtinuisse luculenter testatur Hesychius, eodem verbo non modo alibi saepius utens, ubi de *sculptura* vel *caelatura* agitur, sed & in iusta literarum serie ista ipsa ponens, Τορνεύει· γλύφει: & Τορνευτής· γλύπτης. Quare vel cum Henr. Stephano (Thesaur. Gr. Ling. T. III. 1315. b. & 1316. c.) statuendum putavi, idem prorsus valere τορεύειν atque τορνεύειν, & promiscue utrumlibet verbum solitum esse adhiberi, quae latine perinde & *caelare* & *tornare* reddere possis: sive ita differunt ea verba, quemadmodum Salmasius censuit, ut τὸ τορεύειν (*caelatura* vel *sculptura*) fiat absque machina motu rotatili circumacta, τὸ τορνεύειν vero (*tornare*) fiat ope talis machinae; intelligendum putavi, iam olim artifices ad caelanda artificiosa quaedam opera machinâ tali rotatili, qualem *tornum* vulgo vocamus, usos esse. Nam quod Salmasius l. c. p. 736. col. 1. lit. b. ait: »Tornatores exsculpunt & insculpunt ligna; non, vice versa, tornant sculptores: praeterea strias & sulcos in ligno tornatili facere possunt οἱ τορνευταί; *figuras & sigilla torno exprimere nullo modo queunt*: « — id quidem secus esse, nostrae certe aetatis artificum ars & industria declarant. Sed id utcumque sit: memorantur quidem apud Nostrum & ἐντετορευμένα ζωδάρια, pag. 210. c. & ἐτόρευσε scribitur lib. XI. p. 492. c. & Apelles nominatur ὁ τορευτὴς, XI. 488. c. At ζῶα τετορνευμένα & hoc loco, in quo versamur, & paulo post iterum lit. c. agnoscunt cum editis membranae *A*. (in *Ep*. utrobique deest id verbum cum aliis.) Pariter Ἰλίου ἐντετορνευμένην πόρθησιν scriptum in Supplem. libri XI. quod ex Epitoma Hoescheliana editum legitur in Animadvers. Casauboni, ed. 1. p. 493. lin. 38. (ed. 2. & 3. col. 782. lin. 25.) ubi paulo ante nominabantur τορευταὶ Athenocles & alii: sed ibi quidem noster *ms. Ep.* ἐντετορευμένην habet. In eodem vero fragmento, ed. Cas. 1. pag. 493. lin. 18 sq. (ed. Cas. 2. & 3. col. 781. lin. 49 sq.) diserte haec leguntur: Μένανδρος δέ που φησὶ καὶ ποτήριον τ ο ρ ν ε υ τ ὸ ν, καὶ τ ο ρ ε υ τ ὰ Ἀντιφάνης. Ibi noster *ms. Ep.* tenens ista τορνευτὸν καὶ τορευτὰ, interpungit post τορευτά: recte dubio procul, ut nomen Ἀντιφάνης ad sequentes ibi-

dem versus referatur. Porro, τὰς πλειάδας ἐντετόρνευσε τῷ ποτηρίῳ, consentientibus ms. *A.* & *Ep.* legitur XI. 490. a. Iterumque pag. 491. d. πλειάδες ἦσαν ἐντετορνευμέναι tenent cum editis membranae *A.* ubi quidem ms. *Ep.* rursus ἐντετορευμέναι praefert, unde habet Eustath. ad Iliad. λ'. pag. 826, 26. & pag. 817, 28. b

Quae toto hoc capite & sequente ac parte etiam capitis XXXI. usque illa verba ἐσθῆτας δὲ πολυτελεῖς (p. 200. c.) continentur, ea in hunc modum contraxit Epitomator: Εἶτα πάλιν τετράκυκλος· καὶ κυλίκια· καὶ λουτῆρες· καὶ κρατῆρες· καὶ λέβητες· καὶ τρίποδες· καὶ τράπεζαι· καὶ χοεῖς· καὶ ψυκτήρια· μάλα πολλά· (postremis verbis superscripta in nostro *ms. Ep.* vox μύρια·) ὑλῶν διαφόρων: ἐν τούτοις καὶ ὁ τῆς Σεμέλης θάλαμος (sic cod. noster, absque distinctione post θάλαμος.) τετράκυκλος πηχῶν κβ'. ὑπὸ ἀνδρῶν ἑλκομένη φ̄. ἐφ' ἧς ἄντρον βαθὺ κισσῷ καὶ μίλτῳ. ἐκ τούτου περιστεραὶ καὶ φάσσαι καὶ τρυγόνες καθ' ὅλην ἐξίπταντο τὴν ὁδόν· λινίσκοις τοὺς πόδας δεδεμέναι πρὸς τὸ ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν θεωμένων ἁρπάζεσθαι. ἀνέβλυζον δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ κρουνοὶ δύο· ὁ μὲν, γάλακτος· ὁ δὲ οἴνου. περὶ δὲ ταύτην νύμφαι χρυσοστέφανοι. Ἐπὶ δὲ ἄλλης τετρακύκλου ἣ περιεῖχε τὴν ἐξ Ἰνδῶν κάθοδον &c.

ἐστεφάνωτο στεφάνῳ χρυσῷ διαλίθῳ. Vocem στεφάνῳ, c quae deerat editis, dedere membr. *A.* ut iam supra docui. Eadem vox in lectionibus Aegianis ex codice ms. Romano adnotata est. *Ibid.* Ἐξῆς ἐπεφέρετο. Percommode ferri hoc potuit, quod erat editum: sed & satis fuerat ἐφέρετο, quod punctis superne impositis indicatur in *ms. A.*

κυλικεῖα ἀργυρᾶ δωδεκαπήχη δύο, &c. κυλίκια, quod hic editum erat consentientibus msstis, *calices* sunt, ut vidimus p. 197. c. Et hic quoque quod mox subiicitur ἐν ταῖς γάστραις, (id est, *in ventribus*) videri poterat indicare, agi nunc etiam de vasis quibusdam rotundis & concavis, adeoque de aliquo genere *calicum.* Sed moles, quae eisdem tribuitur, aliud omnino clamare videbatur. Quod si utique *calices* intelligi velis, fuerint *duodecim cubiti* de circuitu accipiendi. Sed ἀκρωτήρια, id est, *figurae exstantes & libere eminentes*, quibus ornata haec vasa tam *in superiore*, quam *in media parte* dicuntur, quo pacto calicibus conveniant, difficile fuerit explicatu. Taceo, verisimile non esse tantae molis vasa diminutivo nomine κυλίκια indigetare voluisse auctorem. Quare κυλικεῖα uti-

C que scriptum oportuisse putavi: quae sunt *calicum repositoria, abaci*. conf. XI. 469. d. Sic, quod ait δωδεκαπήχη, ad latitudinem (sive longitudinem dicere malueris) fuerit referendum: profunditatis mensura non declaratur, quam nimirum ex ipso usu ita fuisse definitam probabile est, ut vasa commode ex repositorio depromi possent. Similiter pag. 202. c. ubi κυλίκια χρυσωμάτων (ex vulgata scriptura) commemorabantur, manifestum videbatur, κυλικεῖα scriptum oportuisse, intelligendosque *abacos* vel *scrinia, in quibus aurea vasa reponerentur*. Praeiverat nobis utroque loco DALECAMPIUS in latina versione. Conf. Casaub. ad pag. 202. c.

ζῶα τριημιπήχη καὶ πηχυαῖα πλήθει πολλά. Recte πλήθει edd. Perperam πλήθη ms. Quod vero consentientibus libris vulgo hîc legebatur, ζῶα τρία ἡμιπήχη &c. id latine sonabat, *imagines* vel *sigilla semicubitalia tria, & cubitalia admodum multa*. Ubi, cum absurdum videri deberet, *minora sigilla* nonnisi *tria* dici *fuisse, maiorum vero magnum numerum*; inversis verbis Dalecampius in latina vers. sic posuit, *imaginibus tribus quidem cubitalibus, dimidii vero cubiti multis*. (Nam *multis* scribere ille voluisse videtur, non *multi*, ut vulgo expressum.) Nos, ut minoribus ambagibus, sic certâ coniecturâ, ζῶα τριημιπήχη correximus: *sigilla sesquicubitalia & cubitalia*. δίπηχυς vel διπηχυαῖος, est *bicubitalis*; τρίπηχυς, *tricubitalis*; ἡμίπηχυς, *semicubitalis*; τριημίπηχυς, *sesquicubitalis*. Sic enim *unum cum dimidio* efferre solent Graeci, ut *tria dimidiata* dicant: velut τρία ἡμιδακτύλια sunt *unus digitus cum dimidio*, apud Polyb. VI. 23, 11. τρία ἡμιστάδια, *unum stadium cum dimidio, sesquistadium*, saepe apud eundem. Simili ratione, πένθ' ἡμιπόδια sunt *duo pedes cum dimidio*, rursus apud Polyb. VI. 23, 12.

καὶ κρατῆρες ἑκκαίδεκα· ὧν οἱ μείζους ἐχώρουν μετρητὰς τριάκοντα, οἱ δ' ἐλάχιστοι πέντε. » Non assentior do» ctissimo viro *Nicolao Sturioni*, qui pro τριάκοντα resti» tuebat τέτταρα, existimans positum vitio Λ pro Δ. Ve» rius putamus, sex fuisse horum *craterum* ordines, sive » pemptadas, magnitudinis diversae. Primi ordinis quini » crateres *quinque metretas* capiebant; secundae pemptadis » decem; tertiae XV; & deinceps ad *triginta crateras* [*tri» ginta metretas* voluerat scribere] usque. Callixenus ut » verbis parceret, maximorum & minimorum modum in-

» dicasse contentus, caeteros mediae magnitudinis omnes c » tacuit. « CASAUB. - At nonnisi XVI memorantur crateres.

εἶτα λέβητες ἕξ. βανωτοὶ εἰκοσιτέσσαρες, ἐπ' ἐγγυθήκαις πέντε. » Haec perspicue mendosa. Quid enim » est βανωτοί? Dalecampius emendabat ἄμφωτοι. « [Sic enim ille convertit: *deinde, lebetes sex: utrinque ansati viginti quatuor, super repositoriis quinque.*] » Gravius, opi» nor, subest ulcus. Nam in βανωτοὶ inesse statuimus vo» cis ὤτων vestigia. Illud β numeri nota est. Scribo λέ» βητες ἕξ ὦτα ἔχοντες (vel ἄμφωτοι) ἄωτοι εἰκοσιτέσ» σαρες. « CASAUBONUS. — At quanam potissimum specie probari viro docto potuerit tam violenta novatio, difficile fuerit dictu. Exspectasses saltem, usurum illum fuisse illâ literâ β. quam cum statuerit esse numeralem notam, nullum tamen eius vestigium in proposita emendatione reliquit. Equidem vulgatum tenui; non quod VILLEBRUNII probaverim rationem, praeeunte fortasse ADAMO statuentis, βανωτοὺς dicta essa *vasa quae parvas aures* vel *ansas haberent*; (nempe a βανὸς, *parvus*, ut ait ille; quae vox tamen nusquam nisi in obscura quadam & dubia Hesychii glossa occurrit:) sed quod nulla satis certa occurrebat medicina. Caeterum specie non carebat ἄμφωτοι, quod placuerat Dalecampio. Cogitaveram etiam μόνωτοι, ut errore haud infrequente librariorum litera β & μ fuissent permutatae, quo facto facile vocalis sequens mutari etiam potuit. Et τὸ μόνωτον quidem (scil. ἔκπωμα) in *poculorum* numero Pollux refert, VI. 96. At hic non de poculis agitur; nec ὁ μόνωτος ut substantivum usquam reperitur; nec vero *lebeti* convenire videtur ut sit μόνωτος. Reliqua si sana, maxime probabilis mihi visa erat ratio, si ἀμβωτοὶ legendum statueremus; ut sive nude ἀμβωτοὶ, sive ἀμβωτοὶ λέβητες intelligerentur *lebetes, qui ἄμβωνας haberent*, id est, *quorum superior ora introrsum esset reflexa, ut apertura paulo angustior esset quam venter.* Sed, verum ut fatear, ne hoc quidem satis placet: ac vereor, ne, quemadmodum Casaubonus censuerat, multo gravius ulcus hic lateat; sed illud longe alia ratione, quam quae illi placuisset, sanandum. Scilicet suspicor, duas voces ἕξ & βανωτοὶ ex uno quodam adiectivo vocabulo, ad substantivum λέβητες pertinente, fuisse corruptas. Id quale sit, quaerant qui ingenio ac doctrina valent. Quod si in codice msto, unde nostra exempla derivata sunt, loco vo-

cis ϛ fuerat nota compendiaria *stigma*, qua perinde & *numerus senarius* & literae στ denotari poterant; conie&tare fortasse licebit, λέβητες στεφανωτοὶ olim hic scriptum fuisse, id est, *lebetes coronati*: cui conie&turae cum hoc favet, quod mox (lit. e.) rursus crateres commemorantur στεφάνους ἔχοντες, tum illud, quod literas β & φ etiam aliàs subinde a librariis, ob soni vicinitatem quo illas efferebant, permutatas esse novimus. De ἐγγυθήκαις vide, quae infra leguntur p. 199 extr. & seq. Adde Harpocrat. in Ἐγγυθήκη: ubi eumdem hunc locum ob oculos habens, nominatim etiam *Callixenum* citavit ἐν τετάρτῃ περὶ Ἀλεξανδρείας. conf. supra pag. 196. a.

d Δελφικοὶ τρίποδες - - ὧν αἱ γωνίαι τετράμετροι. *Delphici tripodes - - quorum anguli quadrati*, id est, *recti*: ut intelligatur *tripodum* illorum *figuram* fuisse *quadrangularem*. Confer notata ad pag. 198. c. & quem ibi laudavimus Spanhem. ad Callim. p. 450. *Ibid.* ὑδρίαι. ὑδρεῖαι suo more habet ms. *A.* *Ibid.* ἀμφορεῖς Παναθηναϊκοί. Confer Iacobs ad Anthol. Animadv. Vol. I. Part. I. pag. 249. &, quem is laudat, Scholiasten Pindari ad Nem. X. vs. 65.

AD CAP. XXX.

e Ἐχόμενα δὲ τούτων ἐπόμπευον οἱ τὰ χρυσώματα φέροντες. Ἐχόμενοι malebam: sed ferendum Ἐχόμενα, sive adverbialiter positum intelligas, sive neutro genere uti maluit au&tor, quod ad varii generis fercula, quae dehinc commemorantur, referretur. *Ibid.* στεφάνους ἀμπελίνους. Sic tacite corre&tum a Casaubono video. Perperam ἀμπελίους ed. Ven. & Bas. quod & tenent membr. *A.* quae fortasse ἀμπελείους debuerant, quod idem ac ἀμπελίνους valet. Sic ἀμπελείους βότρυς, apud Suidam in Ἀμπελεών. De verbo τετορευμένα, quod sequitur, paulo ante di&tum ad lit. *b.* *Ibid.* κώθωνες διμέτρητοι. Pro mendoso κωθῶναι, quod hîc legebatur, re&te libri omnes κώθωνες dabant infra, lib. XI. p. 483. f. ubi ista verba ex eodem hoc loco repetuntur.

f κυλικεῖα δύο, intellige χρυσᾶ: a quibus distinguuntur ὑάλινα διάχρυσα δύο. Satis autem ex eis, quae proxime & praecedunt & sequuntur, intelligebatur, rursus κυλικεῖα, (ut supra lit. c.) non κυλίκια, scriptum oportuisse.

a μαζονόμια εἰκοσιπέντε. Obsecutus sum CASAUBO-

NO. » Lego, inquit, mutato genere μαζονόμια, ut semper a » alibi. « — Nempe diminutivum τοῦ μαζονόμου, de quo vide notata ad IV. 149. a. Sic rursus μαζονόμια memorantur pag. 202. e. Vide Hesych. in Μαζονόμενον, & ibi Interpretes. Apud Suidam quidem & Etymologum μαζονομεῖον scribitur; pariterque apud Polluc. X. 84. sed apud eumdem VI. 87. μαζονόμια vulgatur.

ἐστεφανωμένοι οἱ μὲν κισσῷ, οἱ δὲ πίτυϊ· ὧν διακόσιοι μὲν καὶ πεντήκοντα *&c.* Ante nos sic edebatur: ἐστεφανωμένοι οἱ μὲν κισσῷ, οἱ δὲ πιτυΐνῳ· διακόσιοι δὲ καὶ πεντήκοντα. Eo pertinet CASAUBONI Animadversio: » Malim ἐστεφανωμένοι οἱ μὲν κισσίνῳ, οἱ δὲ πιτυΐνῳ: » ut paulo ante, [p. 198. c.] αὐτὴ δ' ἐστεφάνωτο κισσίνῳ χρυσῷ, non autem κισσῷ. Etsi legitur infra de Pria- » po, [p. 201. d.] ἔχων στέφανον κισσὸν ἐκ χρυσοῦ. Sed » melius ibi quoque, κίσσινον. « — Iam, in *Epit.* quidem haec deesse, supra monitum est. Membranae *A.* vero, κισσῷ recte tenentes, dein πιτυΐῳ, non πιτυΐνῳ, habent; tum vero non διακόσιοι δὲ, sed διακόσιοι μὲν: quae posterior scriptura perspicue ostendere nobis visa erat, quo pacto corrigendum esset vitium, quod in voce πιτυΐῳ inerat; nempe ita prorsus ut a nobis factum, οἱ μὲν κισσῷ, οἱ δὲ πίτυϊ· ὧν διακόσιοι μὲν & sic porro. Quemadmodum κισσῷ idem hîc valet ac κισσίνῳ στεφάνῳ, vel στεφάνῳ κισσοῦ aut ἐκ κισσοῦ, sic πίτυϊ idem valet ac πίτυος στεφάνῳ, ut ait *lit. d.* aut πιτυΐνῳ στεφάνῳ, ut *lit. e.*

κεκηρογραφημένα, *cerâ picta.* κηρογραφίας rursus fit mentio in descriptione navis Hieronis, p. 204. b. b
Ibid. καὶ κερασθέντων. Intellige τῶν κεραμίων: de quo vocabulo cum alibi dictum, tum paulo ante, ad pag. 193. e.

AD CAP. XXXI.

Ἐφ' ἧς ἄντρον ἦν βαθὺ καθ' ὑπερβολὴν κισσῷ καὶ μίλτῳ· c
Sine observatione locum hunc praetermisit Casaubonus: at ferri tamen plane non poterat id quod cum editis uterque noster codex tenebat, μίλτῳ, id est, *minio*, vel *rubricâ.* (conf. p. 197. f.) Quae vox cum iam in ed. Ven. & Bas. *asterisco* notata esset, ut mendosa aut certe suspecta, Dalecampius dein ex coniectura *vitibus* pro *minio* posuit, sic vertens: *in quo antrum fuit supra modum profundum, vitibus & hedera opacum.* Inde CORAY in *Notis mstis*:

c »Interpres, inquit, pro μίλτῳ expressit ἀμπέλῳ, adden-»do κατάσκιον. An legendum βαθύσκιον καθ' ὑπερβολὴν »κισσῷ καὶ μύρτῳ?« — Et commodum quidem utique foret βαθύσκιον: sed ex adiecto vocabulo κισσῷ, id est, *hedera*, cum alio, quo alius *frutex* significabatur, satis fortasse intelligebatur, βαθὺ in tali connexione idem ac βαθύσκιον valere, id est, *opacum*. Quo fere pertinent Hesychianae glossae: Βαθεῖαν· κεκρυμμένην. Βαθείης· μελαίνης. Βαθὺ· μέλαν. Quin & simillima ratione Βαθέην ὕλην Poëta dixit, Iliad. π'. 766. & Odyss. ρ'. 316. Vocem μίλτῳ vero non ex per-vulgato vocabulo & librariis omnibus notissimo, μύρτῳ, sed ex alio corruptam esse mihi persuasi; quod vocabulum sicut paulo minus in vulgus notum fuisset, sic, quod ad scripturae elementa spectat, paulo etiam propius, quam μύρτῳ, a μίλτῳ abesset. Id vocabulum vel μίλῳ erat vel μιλίῳ, ab ὁ μίλος vel τὸ μίλιον, quae idem ac σμίλος & μίλαξ & σμίλαξ sonant: de quibus vocabulis paulo ante ad pag. 198. f. dictum. Et Polluci quidem, VI. 106. μίλος est τὸ τῆς μίλακος ἄνθος: Theophrasto vero ipsa arbor vel frutex. Hesychius: Σμίλος· δένδρον. οἱ δὲ πρῖνος· ἄλλοι σμίλακα, ᾗ στεφανοῦνται. Ut vero diminutivam formam μιλίῳ praeferrem, quae scriptura ad corruptam μίλτῳ proxime accedebat, alia me Hesychii glossa commovit, quae huiusmodi est: Μίλιον· δένδρον ὅμοιον ἐλάτῃ, ᾧ τοὺς νέους στεφανοῦσιν ἐν ταῖς πομπαῖς. Et, ne (quoniam extra iustam literarum seriem posita videtur illa glossa) scripturae γνησιότητα suspectam habeamus, vetat id quod ibidem continuo adiicitur: ἢ μέτρον ὁδοῦ σταδίων ἑπτά: nam id quidem haud dubie μίλιον Graecis dicebatur. Caeterum, quod in latina versione iterum, sicut superiore loco, *taxo* posui, rursus rectius facturus eram, si graecum nomen *smilacem* tenuissem; quo vel *taxus* arbor, vel (quod convenientius videtur) *smilax frutex*, quam *hederam Ciliciam* nonnulli vocant, intelligi posset. Praeter auctores supra laudatos, confer Hesychii Interpretes l. c. & Henr. Stephani Indicem Thes. Ling. Gr.

λημνίσκοις τοὺς πόδας δεδεμένας. »Quid est quod »vitii suspicionem in istis movere queat? Ἐκ τούτου περι-»στεραὶ καὶ φάσσαι καὶ τρυγόνες καθ' ὅλην ἐξίπταντο τὴν »ὁδὸν, λημνίσκοις τοὺς πόδας δεδεμέναι, πρὸς τὸ ῥαδίως »ὑπὸ τῶν θεωμένων ἁρπάζεσθαι. *Ex hoc* antro *evolabant*, »*quam longa fuit via, columbae, palumbes, & turtures, le-*

»*mniscos habentes ligatos ad pedes, quo facile a spectatoribus* c
»*raperentur. Lemnisci* sunt *taeniae angustae:* optime igitur fa»cit vox illa ad hunc locum. Legendum tamen λινίσκοις, »nisi & Eclogarii lectionem, & consentientis etiam hîc »cum illo Eustathii auctoritatem, insuper habeamus. Huius »sunt verba: [ad Iliad. σ'. p. 1223, 17.] Ἰστέον δὲ, ὅτι »ἐκ τοῦ κοινότερον λεγομένου λίνου, καὶ λινίσκος ὑποκορι»στικῶς, ὁ λεπτότατος λίνος· οἷον περιστεραὶ καὶ φάσσαι »καὶ τρυγόνες καθ' ὅλην ἐξίπτανται τὴν ὁδὸν ἔν τινι πομ»πῇ, λινίσκοις τοὺς πόδας δεδεμέναι. Utrum potius am»plectar non facile dixerim.« CASAUBONUS. — Eustathii auctoritas, ut iam saepe demonstravimus, non alio valet, nisi ut sciamus, eum in suo codice Epitomae sic scriptum reperisse: cum quo licet & noster optimus *codex Epit.* consentiat, mendosam tamen iudicavi istam scripturam, tenendumque cum ed. Ven. & Bas. λημνίσκοις, quod confirmant vetustissimae *membr. A.* In ed. Cas. 1. cum mendose λιμνίσκοις legeretur, repetitum illud vitium est in ed. Cas. 2. & 3.

πᾶσαι δ' αἱ περὶ αὐτὸν Νύμφαι. »Lege αὐτὸ, scil. »τὸ ἄντρον.« CORAY. — Eadem emendatio etiam nobis in mentem venerat: quandoquidem τοῦ Διονύσου, ad quem referebatur αὐτὸν, non diserte mentio ante facta erat. Sed quoniam antrum hoc, de quo agitur, haud obscure referebat illud in quo Bacchus a Nymphis educatus perhibebatur, possis fortasse etiam αὐτὸν ipsum *Bacchum* intelligere. Caeterum quod saepe a librariis erratum est, etiam hoc loco accidere potuerat, ut occasione vocis sequentis a litera ν incipientis, eadem litera etiam voci αὐτὸ adhaereret. De *Nymphis*, Bacchi nutricibus, conf. II. 38. d. & ibi notata. Ad eamdem fabulam pertinet *Mercurii* mentio, quae continuo sequitur, qui Bacchum infantem, flammis ereptum, Nymphis educandum tradidisse perhibebatur. Vide Apollodor. III. 4, 3. Lucian. Dial. Deor. IX. 2. Hygin. Fab. 179.

Διόνυσος ἦν δωδεκάπηχυς, ἐπ' ἐλέφαντος κατακείμενος. d
»Scribit Breviator, ἐπ' ἐλέφαντος χρυσοῦ κατακείμενος. »Sed τὸ χρυσοῦ adiecit ille de suo: volebat enim sequen»tium horumce verborum facere compendium, ὁ δ' ἐλέ»φας σκευὴν εἶχε χρυσῆν.« CASAUB. — At in nostro *cod. Ep.* sic scriptum: ἐπ' ἐλέφαντος κατακείμενος χρυσοῦς, quod diversum est, significatque *totum Bacchi signum ex*

d *auro* fuisse *factum*. Ac fortasse restitui illa vox auctori a nobis debuerat. conf. pag. 202. a. *Ibid.* εἶχεν ἐν ταῖς χερσὶ θυρσόλογχον χρυσοῦν. Verbum εἶχεν omittens Epitomator, sic scripsit, ἠμφιεσμένος πορφυρίδα καὶ στέφανον χρυσοῦν. ἔχων ἐν χερσὶ χρυσοῦν θυρσόλογχον: commode id quidem ad reliquam orationis consecutionem; sed ἠμφιεσμένος στέφανον minus commode dictum videtur. De vocab. θυρσόλογχος confer quae notavit Casaub. ad Strabonis lib. I. pag. 19. d.

ὑπεδέδετο δὲ ἐμβάδας χρυσογραφεῖς. Cum χρυσοβαφεῖς esset editum, adnotavit CASAUBONUS: » Epitomae » non contemnenda lectio, χρυσογράμμους.« — Immo absurda prorsus edita scriptura, quae *auro tinctas* sonat. Optime vero χρυσογραφεῖς perspicue dedit uterque noster codex mstus, id est, *auro pictas*, nempe auro distinctas acuque pictas. Mox, pro προσεκάθετο δ' αὐτοῦ, minus commode παρεκάθητο δ' αὐτῷ habet *ms. Ep.*

AD CAP. XXXII.

f συνωρίδες τράγων ἑξήκοντα, κώλων δεκαδύο. Pro his Dalecampius in versione sic posuit: *hircorum bigae* [& pro *bigae*, in ora, *paria*] *sexaginta*, *leonium duodecim.* Inde CASAUBONUS: » Cave, inquit, mutes vocem κώλων. *Colum*, inter quadrupedes non ignobile animal, veteres » membranae varie scribunt, per ω vocalem modo ma» gnam, ut hic: modo parvam, ut in septimo Strabonis: » [pag. 312. c. d. edit. Casaub.] Ἔστι δὲ τῶν τετραπόδων » ὁ καλούμενος κόλος, μεταξὺ ἐλάφου καὶ κριοῦ τὸ μέγεθος, » λευκός. Valeant igitur qui emendant λεόντων.« — Post κώλων asteriscum posuit editor Ven. (itemque editor Bas.) puto quod vitiosam ille vocem iudicaverat; quam recte dein defendit Brodaeus, Miscellaneor. lib. V. cap. 15. in Gruteri Thes. Crit. T. II. p. 538. De *colo* consule quae docuit Conr. Gesnerus DE Quadruped. pag. 361 sq. qui, cum κόλων fortasse hoc loco scriptum oportuisse ait, non modo Strabonis codices sibi patrocinantes habet, sed & nostras *membr. A.* quae hic quidem (quod sciam) vulgatum tenent, sed mox pag. 201. c. κόλοι brevi vocali o exhibent. Utroque loco Epitomator ignotum sibi nomen, pro more suo silentio praeteriit.

ὀρύγων ἑπτά. *Oryx*, ex caprarum, dorcadum vel cer-

vorum genere, animal bisulcum & unicorne. Aristot. Hist. Anim. II. 1. Plin. XI. 46. De quo, post GESNERUM, Quadrup. pag. 769 sq. multa collegit BOCHARTUS Hieroz. P. I. lib. III. c. 26. » Ex quibus, inquit, cum abunde » constet, olim *oryges* notissimum fuisse animal, mirum » est, illorum hodie ne tenuissimum quidem superesse ve» stigium. «

ὀνελάφων ἑπτά. Cum vitiose in ed. Ven. *ἀνελάφων* legeretur, correcturus errorem editor Basileensis nude *ἐλάφων* posuit. Quod cum tenuisset CASAUBONUS, monuit deinde in *Addendis ad suas Animadversiones:* » Hybrida» rum animantium novum genus exhibent hic nobis cala» mo exarata exemplaria, *onelaphos* nescio quos, asino» rum cervorumque naturam participantes. Nam ubi scri» bitur *στρουθῶν συνωρίδες ὀκτὼ, ἐλάφων ἑπτὰ,* Huraldinus » codex, & aliqui etiam Italicorum habent *ὀνελάφων ἑπτά.* « — Epitomator quidem sua auctoritate *ἐλάφων* scripsit, quemadmodum dein editor Basileensis fecit; sed *ὀνελάφων* perspicue scriptum in *membr. A.* Cuius animalis nemo aliorum scriptorum, quod sciam, meminit. VILLEBRUNIUS, nescio quo auctore, ait: » *L'ane cornu, à tête de cerf; ani» mal d'Ethiopie.* « — Quae sequuntur tria verba, *καὶ συνωρίδες τέσσαρες,* desunt *ms. Ep.* tum vero, nullo post *ἀγρίων* commate interposito, iunguntur ista, *ὄνων ἀγρίων ἅρματα δ'.* Ad totum hunc locum haec adnotavit CASAUBONUS: » Etsi proprium ludicro Circensi animal est » equus, sunt tamen reperti qui alia animalia iuncta in » Romanum Circum producerent: puta, elephantos, ca» melos, leones, tigres, cervos, etiam canes denique. » Haec nos in commentario DE Ludis Circensibus pluri» bus explicamus. Simile autem est, quod *a Ptolemaeo* » factum narrat hic Callixenus. Ait enim, *producta in ista » pompa fuisse ἅρματα καὶ συνωρίδας elephantorum, hirco» corum, colorum, orygum,* aliarumque plurium bestiarum. «

ἐπὶ δὲ πάντων τούτων ἀναβεβήκει παιδάρια, &c. » Nar» rat deinde, cuique currui aut bigae, iuvenes binos fuisse » impositos: quorum alterum, *παιδάριον, adolescentulum,* al» terum *παιδισκάριον* appellat, ceu aetate & statura mino» rem. Sic in veris curribus, qui non ad speciem inanem in» struebantur, sed ad pugnam vel cum hoste vel cum anta» gonista, duo semper gestabantur; alter, qui habenas tra» ctaret; alter, qui pugnaret. Ille dicebatur, e re, *ἡνίοχος*;

f »hic, παραβάτης: erant autem hi duo, ut conditione, »sic etiam cultu diversi. Pulcherrime id expressum est a »Callixeno, cum ait, Ἐπὶ δὲ πάντων τούτων ἀναβεβήκει »παιδάρια χιτῶνας ἔχοντα ἡνιοχικοὺς καὶ πετάσους. Hic »erat verorum aurigarum habitus: saga circa humeros »brevia, flagellum in dextra, in sinistra habenae, peta»sus in capite. Sequitur de cultu parabatarum, sive, ut »poëtae vocant, παραιβατῶν; ut Athenienses, apobata»rum. παραναβεβήκει δὲ παιδισκάρια διεσκευασμένα πελ»ταρίοις καὶ θυρσολόγχοις, κεκοσμημένα ἱματίοις καὶ »χρυσίοις. Hic vero sunt quaedam nobis animadvertenda. »Omnium primum παραναβαίνειν, positum pro πα»ραβαίνειν; nisi tamen ita potius est scribendum. πα»ραναβάτης quidem certe, pro παραβάτης, non dicitur. »*Ornamenta* istorum ait fuisse *parvas peltas*, & θυρσολόγ»χους: id est, *lanceas sub thyrsorum specie latentes*, sive θύρ»σους λογχωτοὺς, ut ad primum Strabonis dudum nobis »expositum. [Conf. paulo ante, ad lit. d.] *Thyrsolon»chum* describit Iustinus Martyr istis verbis: αἱ Βάκχαι διὰ »σχήματος εἰρηνικοῦ τὰς λόγχας ἐν τοῖς θύρσοις περιφέ»ρουσι. Epitomae auctor scribit χρυσολόγχαις perperam.« CASAUBONUS. — Eodem vitio noster *ms. Ep.* tenetur. Verbum παραναβεβήκει tenet uterque codex mstus: nec opus erat ut solicitaretur. Iustini Martyris verba leguntur in Epist. ad Zenam & Serenum, pag. 507. edit. Paris. 1636.

κεκοσμημένα ἱματίοις καὶ χρυσίοις. »Scio posse hoc »aliquo modo defendi. Paene tamen persuasi sumus, scri»psisse Callixenum ἱματίοις καταχρύσοις, vel διαχρύ»σοις, qua voce iam usus est aliquoties; hoc est, χρυ»σοποικίλοις.« CASAUB. — Quatuor ista verba praetermisit Epitomator. At quidni auctor vel per hendyadin, ut vocant Grammatici, ἱματίοις καὶ χρυσίοις dicere potuerit, pro *vestibus auro nitentibus*? vel seorsim χρυσία nominaverit, varia *ornamenta aurea* dicens, quibus decorati pueri illi fuissent? Vide Henr. Stephani Thes. IV. 657 sq.

ἐξ ἑκατέρου μέρους τρεῖς. »Porro isti parabatae cum suis »agitatoribus in duas factiones erant tributi: nam id de»clarant proxima verba, ἐπῆσαν δὲ συνωρίδες καμήλων ἐξ »ἑκατέρου μέρους τρεῖς. Et, fuisse etiam certamina quae»dam edita, significant obiter quae deinceps legas, [p. »203. a.] ἐστεφανώθησαν δ' ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ στεφάνοις χρυ-

» τοῖς εἴκοσι. « CASAUB. — Certamina utique post peractam pompam instituta sunt: ad diversas vero certantium *factiones*, ut censuit Casaubonus, spectare ista verba ἐξ ἑκατ. μέρους τρεῖς, equidem non adfirmaverim.

κάμηλοι δ' αἱ μὲν &c. Si vera est haec scriptura, manifeste suspensa haeret oratio, & desiderantur voces αἱ δὲ, quae illis αἱ μὲν respondeant. Sed ne commodum quidem locum video, quo inseri voculae αἱ δὲ possent. Suspicatus eram, αἱ δὲ κάμηλοι ἔφερον. At nec hoc placuit: nam *alii* intelligendi videntur *cameli, qui thura & aromata dorsis imposita gestarint, alii curribus iuncti*, quos paulo ante commemoraverat: quare κάμηλοι δ' ἄλλαι coniectabam. Caeterum Epitomator *thuribus illis & aromatis onustos currus* intellexerat *camelis iunctos*. Sic enim ille post ista verba, τὰ δὲ παιδισκάρια κισσῷ, pergit: Ἐπῆσαν δὲ καὶ συνωρίδες (constanter in nostro quidem *ms. Ep.* penultima huius vocabuli circumflexo notatur accentu) καμήλων, φέρουσαι λιβανωτοῦ μνᾶς τριακοσίας, κρόκου, κασίας, κινναμώμου, ἴριδος, λοιπῶν ἀρωμάτων. Sic ille, nil amplius: & continuo dein, Ἐχόμενοι τούτων Αἰθ. &c. Duo verba, σμύρνης τριακοσίας, quae editis etiam deerant, dedit *ms. A.* Mox, pro κιναμώμου, quod habent edd. & mssti nostri, rectius fuerat κινναμώμου. Pro κασίας, quod tenet ms. *Ep.* cum editis, κασσίας habet *ms. A.* bene; sed id quidem perinde esse videtur. Denique in εἴριδος quidem cum editis consentit *ms. A.* sed recte ἴριδος scriptum vidimus in Epitoma. Conf. p. 195. d. & ibi notata.

Αἰθίοπες δωροφόροι. » *Aethiopes donis onusti.* Docti emen» darunt δορυφόροι: [*hastati*, Dalec.] reclamantibus anti» quis membranis & Epitoma etiam. Istorum ait quosdam » tulisse ἐβένου κορμοὺς δισχιλίους. Videntur esse quas » Herodotus in Thalia [III. 97.] φάλαγγας ἐβένου, & ex » eo Plinius lib. XII. [cap. 4. sect. 8.] *phalangas* nomi» nant. Proprie tamen κορμὸς, unde Romanorum *gremium*, » aliud quam *phalanx* vel *palanga*. « CASAUBONUS. — At Romanorum *cremia* (non *gremia*) nihil huc faciunt: sunt enim sarmenta, tenuia ligna, crematu facilia. κορμοὶ sunt *caudices, stipites*: nec differre videntur a *phalangibus* quas dixit Herodotus. διακοσίους, quod h. l. codex *Epit.* habet, (id est, *ducentos*) non nota numerali indicatum est, sed cunctis scripturae elementis expressum: & facile crediderim verum hoc esse. Aethiopes quidem olim Persis

a nonnisi tertio quoque anno *ducentas ebeni phalangas*, non amplius, tributi loco pendere tenebantur, ut tradit Herodotus l. c.

χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς κρατῆρας. Ad id quod hîc editum erat, χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου κρατῆρας nihil discrepantiae ex *ms. A.* adnotatum. Ac fuerint quidem qui ferendum hoc tenendumque iudicent, per ellipsin praepositionis ἐκ dictum, cuius exempla supra adtulimus ad illa verba p. 198. b. βωμὸς - - τετράγωνος χρυσοῦς, ubi pariter χρυσοῦ vulgo legebatur. Sed vulgata hoc loco scriptura eo etiam magis me offendebat, quod nomina χρυσοῦ & ἀργυροῦ, quae materiam indicare debebant, e qua facti crateres, ante nomen κρατῆρας erant posita. Quo minus dubitavi, ex χρυσοῦς & ἀργυροῦς esse haec decurtata; cum praesertim in Epitoma perspicue χρυσέους καὶ ἀργυρέους κρατῆρας scriptum viderim.

b Μεθ' οὓς ἐπόμπευσαν κυνηγοὶ δύο. *Post hos procedebant venatores duo.* Quin multo minor iusto sit iste *binarius numerus*, vix quisquam dubitaverit. Nihil tamen mutant libri, & exserte tribus scripturae elementis δύο scribunt nostri libri. Fuerat fortasse in vetusto codice nota numeralis β, id est, *bis mille*. Is numerus si nimius videbitur, coniectare licebit fuisse ύ. id est, *quadringenti*; literamque υ a sequioribus librariis, frequenti illorum hominum errore, pro β esse acceptam, ob similitudinem quam cum υ habet ea figura qua olim litera β exarabatur.

καὶ ἄλλαι Αἰθιοπικαί. Desunt haec verba Epitomae, usque ἐπιφέρει, ita ut post ὄρνιθες continuo sequantur ista, πρόβατα Αἰθ. Quid sit vero, quod ἄλλοι Αἰθιοπικοὶ habeat ms. *A.* cum tamen mox (quod sciam) foemininum πολλαὶ teneat, non perspicio. Percommode quidem infra, lib. IX. p. 387. d. ubi ad eumdem hunc locum remittimur, ὄρνιθες Αἰθιοπικοὶ πλήθει πολλαὶ scribitur: quemadmodum & hîc reponendum videtur.

c Εὐβοϊκὰ εἴκοσι, κόλοι λευκοί, βόες Ἰνδικοὶ εἴκοσι ἕξ, Αἰθιοπικοὶ ὀκτώ. Ad vulgatam olim scripturam haec adnotavit Casaubonus: » In albo traductorum animalium » commemorantur καὶ ὅλοι λευκοὶ βόες Ἰνδικοί. Scriptum » erat in editis, κῶλοι λευκοί, βόες Ἰνδικοὶ εἴκοσι ἕξ. Ferri » potest, si *colorum* numerus restituatur, geminatis, quae » singulae positae sunt, duabus literis hoc modo, κῶλοι » κϛ'. βόες Ἰνδικοὶ εἰκ. Sed hoc quia mera coniectura est,

» placuit iure scriptam lectionem sequi. « — Ubinam *scriptam* illam invenerit *lectionem*, non indicavit nobis vir doctus. Epitomator quidem cuncta verba, quae sunt inter Εὐβοϊκὰ εἴκοσι & ἄρκτος μὲν interiecta, praetermisit. Veteres vero nostrae *membr. A.* κολοι habent, eamdemque scripturam duo alii codices Parisini, teste Villebrunio, tenent: & ab his parum differt κολλοι, quod in lectionibus Aegianis e codice Romano adnotatum. Quare consentaneum est, ut καὶ ὄλοι λευκοὶ, quam pro scripta lectione habuit Casaubonus, & in contextum recepit, nihil esse aliud intelligamus, nisi docti cuiusdam viri coniecturam, ad oram alicuius libri adscriptam, & cum scriptis lectionibus confusam. Eamdem tamen lectionem etiam in ora codicis Parisiensis Hermolai Barbari (ipsius-ne Hermolai, an alia manu, nescio) adscriptam esse Villebrunius testatur. Quidquid sit, quum iam supra κώλου sive κόλων mentio sit facta, (pag. 200. f. ubi vide notata:) non dubitare equidem debui quin librorum istam scripturam auctori restituerem. At *numeri* nota utique intercidisse videtur: quae vel ιβ'. fuerat, ut coniectavit Casaubonus, id est, *duodecim*; vel ι'. *decem*; vel β'. *duo*. Sed & qui praecedit *numerus ovium Euboicarum*, parum recte habere videtur. Sane post commemoratas *centum & viginti oves Aethiopicas*, & *trecentas Arabicas*, in illo praesertim Aegypti cum Graecia commercio, iusto minor videri debet numerus *viginti ovium Euboicarum*, suspicarique licet intercidisse centenariam numeri notam, aut alia ratione esse erratum.

πάνθηρες δεκαὲξ, λυγκία τέσσαρα, ἄρκηλοι τρεῖς. » Pro πάνθηροι scribe πάνθηρες, ex Epitoma & usu auctorum; item pro ἄρκηλοι, melius ἀρκίλοι. « CASAUBONUS. — Recte πάνθηρες dedit etiam noster ms. *Ep.* quod restituimus auctori. De discrimine, quod statuere veteres inter πάρδαλιν & πάνθηρα, consule Salmasium, in Exercit. Plin. pag. 149. Pro λυγκία perperam λαγκία habet idem codex Epitomae: tria sequentia animalium nomina prorsus in eodem praetermissa. Quod vero pro ἄρκηλοι rectius ἀρκίλοι scribi Casaubonus censuit, vere iudicavit vir doctus, si *ursorum catulos* (ut vertit Dalec.) dicere Callixenus voluerat. Conf. Eustath. ad Od. ε'. pag. 223, 57. & ad Od. ι'. 350, 13. (Apud Pollucem tamen, V. 15. ἄρκτυλοι scribitur.) Sed, ne vulgatam desererem lectionem, quam cum editis tenent vetustae membranae,

c Aelianus me retinuit, De Nat. Animal. VII. 47. docens τῶν παρδαλέων *catulos* ἀρκήλους *vocari; esse vero etiam qui statuant*, γένος ἕτερον τῶν παρδαλέων τοὺς ἀρκήλους εἶναι, id est, τοὺς ἀρκήλους *esse genus animantium diversum a pardalibus*. Videturque de rariore quodam bestiarum genere hic agi, cum nonnisi *tria* eius generis in pompa producta dicat auctor.

AD CAP. XXXIII.

ἐστεφανωμένου χρυσῷ κισσίνῳ. Forte ante χρυσῷ adiici debuit vox στεφάνῳ quemadmodum continuo deinde ait, ἐστεφανωμένα στεφάνοις κισσίνοις ἐκ χρυσοῦ. conf. pag. 199. c. & ibi not. Forte etiam subintelligi poterat, d ut pag. 198. f. *Ibid.* Ἔχων στέφανον κίσσινον ἐκ χρυσοῦ. Ferri prorsus non potuit vulgatum κισσὸν ἐκ χρ. omninoque κίσσινον fuit corrigendum, ut iam supra ad pag. 200. a. minus quidem fidenter monuerat Casaubonus. Sic paucis ante versibus, στεφάνοις κισσίνοις ἐκ χρυσοῦ, & pag. 198. f. κισσίνῳ χρυσῷ. Potuerat etiam στέφανον κισσοῦ χρυσοῦν dicere, quemadmodum paulo ante στέφανον ἐλαίας χρυσοῦν dixit. *Ibid.* Κόρινθος δ' ἡ πόλις. Sic percommode codex noster uterque, pro Κορ. δὲ πόλις, quod erat editum.

κυλικεῖον μεστὸν χρυσωμάτων. Ad vulgatum olim κυλίκιον monuit hoc loco Casaubonus: »Pro κυλίκιον scribendum aliquoties κυλικεῖον. Differunt enim ista »uti scimus: etsi passim pro *potoriorum vasorum theca* (hoc »significat κυλικεῖον, non *abacum*, ut hic vertitur, neque »*repositorium*, ut aliquando post) legas κυλίκιον & in hoc »auctore & in aliis.« — Vide Not. ad pag. 199. c. & f. Adde pag. 202. e. Cur vero *abaci* nomen in hac re damnarit Casaubonus, non video; eum in eadem re eo usus sit Cicero Verr. IV. 16.

e Ἐφέρετο καὶ ἐπ' ἄλλων τετρακύκλων. Sic recte *ms. A.* Perperam ἐπ' ἄλλῳ τετρακύκλῳ edd. In Epitoma vero haec desunt omnia, a verbis Ἐφέρετο καὶ ἐπ' ἄλλων usque ἀλλὰ καὶ θεῶν πολλαί, lit. f. *Ibid.* διαδεδεμένος στέμμασι διαχρύσοις. De vocabulis στέφανος, στεφάνη, & στέμμα, vide paulo post Casauboni animadversionem. *Ibid.* ἔχων ἐπ' ἄκρου. Sic recte ms. *A.* Perperam ἐπ' ἄκρον edd.

καὶ γὰρ διαθέσεις πολλαὶ ἀκοῆς ἦσαν ἄξιαι. » διαθέσεις f
» hic *rerum* sunt *simulacra* & *repraesentationes* mirabili arti-
» ficio expressarum ad decus pompae. « CASAUB. — Conf.
supra ad pag. 196. f.

AD CAP. XXXIV.

πομπὴ - - Ἀλεξάνδρου, ὃς ἐφ' ἅρματος &c. » Scribit a
» de *Alexandro*, hoc est, de vehiculo quo Alexandri Ma-
» gni simulacrum transvectum est pompatice, ut cum Ter-
» tulliano dicam, *ὃς ἐφ' ἅρματος ἐλεφάντων ἀληθινῶν*
» *ἐφέρετο χρυσοῦς*. Moveant ista verba in animo acuti le-
» ctoris suspicionem, quasi illos elephantorum currus,
» quorum est ante facta mentio, non traxerint veri ele-
» phantes, sed vel equi vel muli vel alia nescio quae ani-
» malia in elephanti figuram conformata: quod quia du-
» rum credere est, & (ut existimo) absurdum, scribo,
» *ἐφ' ἅρματος ἐλεφάντων ἀληθινῶς ἐφέρετο χρυσοῦς*:
» *vere aureus gestabatur*; hoc est, *ex solido auro*, non in-
» auratus. « CASAUBONUS. — Probabilem utique docti
Animadversoris emendationem tacite adoptavit Villebrune.
De Bacchi signo duodecim cubitorum magnitudine, dixe-
rat auctor pag. 200. d. ex Epitomatoris quidem scriptu-
ra, *Διόνυσος ἦν δωδεκάπηχυς ἐπ' ἐλέφαντος κατακείμενος*
χρυσοῦς. Dissentit tamen a Casaubono doctissimus CORAY,
in *Notis msstis*. » Vereor, inquit, ne falsus fuerit Casau-
» bonus in huius loci declaratione. *Ἀληθινοὶ ἐλέφαντες*
» sunt *elephantes vivi*, ad distinctionem Alexandri, qui non
» erat nisi *χρυσοῦς*, *ex auro fictus*. Ita fere per universum
» hoc opus Athenaei usurpatur *τὸ ἀληθινὸς*, in iis nimi-
» rum locis, in quibus vel praecedit vel sequitur aliqua
» de rebus fictis narratio. Infra pag. 346. d. de Syris: *καὶ*
» *διὰ τόδε νόμιμον ἔτι διαμένειν - - - ἰχθῦς ἀργυροῦς ἢ*
» *χρυσοῦς ἀνατιθέναι· τοὺς δὲ ἱερεῖς πᾶσαν ἡμέραν τῇ*
» *θεῷ ἀληθινοὺς ἰχθῦς ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὀψοποιησαμέ-*
» *νους παρατιθέναι*. Ubi vides iterum *τοὺς ἀληθινοὺς* oppo-
» ni *τοῖς ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς*. Nec minus clare p. 253. e.
» *οὐ ξύλινον, οὐδὲ λίθινον, ἀλλ' ἀληθινόν*. Pag. 205 extr.
» mentio fit antri, quod habebat *τὴν πετροποιΐαν ἐκ λίθων*
» *ἀληθινῶν*. Quare? quia mirum sane videri poterat, *ex*
» *veris lapidibus* constructum fuisse antrum *in navi*, in qua
» pleraque omnia sunt lignea. Similiter expono locum

» ſupra pag. 197. a. de ſimulacris Satyrorum & perſona-
» rum tragicarum ac comicarum, *ἀληθινὸν ἐχόντων ἱμα-*
» *τισμόν*: corpora nempe earum erant ficta; at *veſtes ve-*
» *rae*, non ſimulatae; eodem prorſus modo quo vide-
» mus hodie pupas veſtitas in tabernis *τῶν κοροπόλων* vel
» *κοροπλάθων*. «

στεφάνη χρυσῆ, -- *δίκερας χρυσοῦν*, -- *στέφα-*
νος χρυσοῦς. » In hac Callixeni narratione tria mihi ob-
» ſervet lector diligens, in quibus diſtinguendis doctorum
» deſiderabit induſtriam. Illa tria ſunt, *στέφανος*, *στεφά-*
» *νη*, *στέμμα*. *Coronas* vulgo vertunt haec omnia nullo
» discrimine. Atqui, ſignificare aliud *στέφανον*, aliud *στε-*
» *φάνην*, declarant ſubiecta verba: *ἐπόμπευσαν δὲ καὶ*
b » *θρόνοι πολλοί· ὧν ἐφ' ἑνὸς ἔκειτο στεφάνη χρυσῆ· ἐπ'*
» *ἄλλου δ' ἦν κέρας χρυσοῦν· ἐπ' ἄλλου δ' ἦν στέφα-*
» *νος χρυσοῦς· καὶ ἐπ' ἄλλου δὲ κέρας ὁλόχρυσον*. Dale-
» campius, ne cogeretur anquirere quid differrent *στέ-*
» *φανος* & *στεφάνη*, expeditiſſimam iniit viam, deletis
» iſtis, *ἐπ' ἄλλου δ' ἦν κέρας χρυσοῦν· ἐπ' ἄλλου δ' ἦν*
» *στέφανος χρυσοῦς*. Enimvero ſententiam mutaſſet vir
» eruditus, ſi obſervaſſet, *στέφανον* quidem dici *plectilem*
» *tortilemve* aut cuiuscumque tandem generis *coronam*, *quae*
» *toro conſtet*: *στεφάνην* vero non eſſe torum, ſed *limbum*
» aliquantae altitudinis *in orbem ductum*. Itaque *στεφάνη*
» quaedam Callixeno memoratur altitudine bicubitalis:
» item alia ſex & quinque cubitorum. [Vide hac pag. lit.
» d. & p. 203. b.] Atque ex eo murorum minae *στεφά-*
» *ναι* dicuntur Graecis, non *στέφανοι*. Sic accipe ſemper
» in hac luculentiſſima narratione & ſimilibus locis. *Στέμ-*
» *μα* vero eſt *vitta*, ſive *lemniſcus*. Atque, ut coronae
» lemniſcatae (id eſt, ut loquitur Theocritus, *περιζώστρη-*
» *σιν ἑλικταὶ*) honeſtiores erant: ſic *ſtemmata* aliis rebus
» circumplicabantur honoris cauſſa. Ergo ait Callixenus,
» [pag. 201. e.] *ἐφέρετο φαλλὸς χρυσοῦς πηχῶν ἑκατὸν*
» *εἴκοσι, διαγεγραμμένος, καὶ διαδεδεμένος στέμμασι δια-*
» *χρύσοις*. Quod erat diadema circum caput, hoc *στέμ-*
» *μα* circa phallum. « CASAUBONUS. — Pro eo quod
ἐπ' ἄλλου δ' ἦν κέρας χρυσοῦν in proxima Animadver-
ſione ſcripſit Caſaubonus, (unde eadem ſcriptura in ed.
Caſ. 2. & 3. recepta) in ed. Caſ. 1. ſicut in ed. Ven. &
Baſ. *ἐπ' ἄλλου δὴ κέρας χρυσοῦν* legebatur. Id autem
haud dubie ex *δίκερας* erat corruptum, quod & hoc

loco dedit ms. *A.* & mox lit. c. communi consensu editi b cum vetustis membranis tenuerant: in Epitoma quidem deest ibi tota ῥῆσις, in qua ista vox iterum occurrit. Est autem δίκερας, quasi *bicornu* diceres, *duplex cornu: cornu* vero, poculi genus. Et vocabulum hoc δίκερας, quod in Lexicis vulgo desideratur, silentio non praetermisit Pollux, qui illud lib. V. sect. 97. per δίκρουνον ῥυτὸν interpretatur, id est, *poculum maius, duplex cornu referens, cuius e fundo* incurvo, & in acutum desinente, *duobus tubulis, veluti fontibus*, bibere cum volebant, *vinum effluebat.* Vide Nostrum lib. XI. pag. 497. Perperam autem ibidem apud Pollucem δικέρας penacute scribitur: quo in errorem inductus is qui Indicem editionis Lederlinianae & Hemsterhusianae confecit, δικέρας pro accusativo plurali foeminini generis accepit, & δικέρας φιάλας intellexit. Epitomator hoc loco ἐπ' ἄλλου κέρας χρυσοῦν scribens, mox dein omisit ista quae sequuntur, καὶ ἐπ' ἄλλου δὲ κέρας ὁλόχρυσον. Observandum vero, rursus deinde lit. e. f. commemorari κέρας ὁλόχρυσον πηχῶν τριάκοντα, quod nescio an sit idem de quo hîc agitur.

καὶ βωμοὶ δὲ ἐπίχρυσοι. Epitomator his omissis, nonnisi ista habet: ἐπόμπευσαν δὲ καὶ θυμιατήρια χρυσᾶ· καὶ ἐσχάραι ἐπίχρυσοι· καὶ δελφικοὶ τρίποδες· καὶ φοίνικες &c. omissa ubique numerorum notatione. *Ibid.* ὧν ἐπὶ παρεπεπήγεσαν. Commode παραπεπήγεσαν ms. *A.* quod recipi debuerat, neglecto (ut saepius alibi) iterato augmento plusquamperfecti.

στεφάναι - - ἃς ἔφερον παιδίσκαι, - - ὧν μία δίπηχυς εἰς ὕψος &c. De vocab. στεφάνη vide paulo ante a Casaubono notata. De maiore vero illa στεφάνῃ, quae hîc commemoratur, confer quae a Palmerio observata paulo inferius ad pag. 203. b. retulimus. d

πηχῶν ὀκτωκαίδεκα. Quod ἐννέα hic inserunt membranae, id ex varietate lectionis perperam in contextum illatum videtur, cum in aliis libris ἐννεακαίδεκα pro ὀκτωκαίδεκα legeretur. *Ibid.* κεραυνοὺς χρυσοῦς δεκαπήχεις δύο. Sic, pro δωδεκαπ. δύο, quod erat editum, dedere eaedem membr. *A.* quas cur non sequeremur nulla caussa erat. Quod vero in eisdem membr. paulo post, δεκαδύο scribitur, pro δυοκαίδεκα, id ex librariorum usu medii aevi factum, qui notam numeralem ιβʹ. sic ex duarum notarum ordine ιʹ. & βʹ. interpretari consueverant. *Ibid.* e

μαζονόμια. Vide ad pag. 200. a. *Ibid.* κυλικεῖα χρυσωμάτων. Vide ad pag. 199. c. & ad p. 201. d.

AD CAP. XXXV.

a Ἐστεφανώθησαν δ' ἐν τῷ ἀγῶνι *&c.* Sic corrigat studiosus lector, ut habent editi libri omnes cum vetustis membranis: pro quo nescio quo casu Ἐπεστεφανώθησαν in nostrum exemplum irrepsit. Ab his inde verbis usque ad finem huius capitis omnia praetermisit Epitomator, difficultate fortasse & obscuritate territus, quibus premitur hic locus; quem latine sic convertit DALECAMPIUS: *Ludis quidem publicis aureis coronis viginti Ptolemaeus primus* [in ora adnotavit: » Ab Aegypti popu» lis. Lagi filius, maritus Berenices. «] *donatus est: Berenice vero tribus & viginti, super aureis curribus advectis, & luco* [in ora: » aureo, nisi fallor. «] *Dodonae. Pecuniae in ea impensae summa fuit, talenta bis mille ducenta triginta novem, minae quinquaginta. Apud regiarum facultatum procuratores & dispensatores haec omnia repraesentata supputataque sunt, singulari donantium alacritate, priusquam accederent ludorum spectacula.* [In ora: » Quidam: *priusquam accederent » ad ludorum spectacula.* «] *Ptolemaeus Philadelphus illis genitus,* [in ora: » Ptolemaeo primo, & Berenice] *coronis aureis viginti donatus est, & duabus quae aureis curribus impositae fuerunt, una cubitorum sex: quinque, totidem cubitorum: sex, cubitorum quatuor, ad columnas impactis.*

Ad eumdem locum haec adnotavit CASAUBONUS: » Ob» scura sunt, &, si sequimur interpretes, corrupta, quae, » post absolutam descriptionem pompae, *de Coronarum di» visione* dicuntur: Ἐστεφανώθησαν δ' ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ στε» φάνοις χρυσοῖς εἴκοσι. Πτολεμαῖος δὲ ὁ πρῶτος καὶ Βερε» νίκη εἴκοσι τρισὶν ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν καὶ τεμένεσιν ἐν » Δωδώνῃ. Quinam illi sunt qui ἐστεφανώθησαν? Viri do» cti non alios putarunt, quam Ptolemaeum & Berenicen. » Quorum sententiâ si stamus, lectio sic videatur con» cinnanda: ἐστεφ. δ' ἐν τῷ ἀγ. καὶ στεφ. χρυσοῖς, εἴκοσι » μὲν Πτολεμαῖος ὁ πρῶτος· ἡ δὲ Βερενίκη εἴκοσι τρισίν. *Co» ronati sunt in agone coronis aureis, Ptolemaeus quidem pri» mus, viginti: Berenice vero tribus & viginti.* Simplicius nos, » ut editae lectionis verba sonant, ita interpretabamur: » *Coronati sunt in certamine coronis aureis viginti* e victori-

» bus: *Ptolemaeus vero primus & Berenice, viginti tribus.* U
» τὸ εἴκοσι de perſonis intelligatur, non de coronis. Eſ
» ſane probabile, quando certatum eſſe dicitur, & victo
» res quosdam extitiſſe, & coronas aureas nonnullis ſal
» tem illorum fuiſſe donatas. Etiam illud admodum pro
» babile, in tanta hominum multitudine viginti minimum
» eſſe repertos, qui propter ſingularem diverſi generi
» agonum peritiam, coronis aureis a munificentiſſimo re
» gum, die praeſertim adeo feſto, ornarentur.« — No
quidem in latina noſtra verſione veſtigia Graecorum ver
borum, quam preſſe potuimus, ſumus ſecuti. Ad ſenten
tiae vero explicationem quod adtinet, conſecutio & con
nexio orationis pati non videtur, ut illud εἴκοσι cum Ca
ſaubono de *victoribus* intelligamus. Immo verborum prae
ſcriptorum ſenſus hic eſſe videtur: in eorum numero,
qui variis ludis decertarunt, (modo ἐν τοῖς ἀγῶσι malebam, pro ἐν τῷ ἀγῶνι) fuiſſe qui tot reportarint victorias, ut *etiam viginti* (*etiam*, id eſt, *non paucioribus quam viginti*) *coronis fuerint donati: Ptolemaeus primus vero & Berenice* (quorum nomine fuerunt qui certarent) *tribus etiam & viginti.* Iſta verba, ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν, quam in partem ſint accipienda, non declaravit Caſaubonus. Adamus, teſte Villebrunio, intellexerat, *coronas aureis curribus fuiſſe impoſitas.* Villebrunius ipſe cenſet, victoriam, cuius praemium fuere illae coronae, reportatam eſſe *certamine curuli*, quod *curribus auratis regum* inſtitutum fuiſſet. At id quidem Graeca verba, ἐστεφανώθησαν - - ἐφ' ἁρμάτων, ſignificare non valent. Cogitaveram equidem, hoc dicere auctorem, *coronatos eſſe victores, in curribus deauratis ſublime ſtantes;* ac fortaſſe eisdem deinde curribus, veluti triumphantes, per urbem eſſe transvectos. In hanc ſententiam, poſt χρυσοῖς εἴκοσι, non interpungenda foret, ſed nudo commate incidenda oratio. Sed eidem interpretationi quo pacto adcommodari queat quod paulo poſt legitur, Πτολεμαῖος - - δυσὶ μὲν ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν, &c. id quidem fateor neutiquam mihi liquere. Quare totum hoc in medio relinquo.

Pergit Casaubonus: » Abſurdum vero, quod ſequi» tur, prima facie videatur, *Ptolemaeum & Berenicen* στε» φανωθῆναι τεμένεσιν ἐν Δωδώνῃ. Nam quomodo intelli» gemus, ludis iis qui Alexandriae in Aegypto edeban» tur, *Dodonaei agri portione Ptolemaeo & Berenicae honorem*

» *fuisse habitum?* Mitto aliorum interpretationes, quas
» probare non possum. Existimo enim, egisse Ptolemaeum
» cum Dodonae proceribus, qui ad ludos theori publice
» venerant, ut domum reversi, agri partem Ptolemaeo
» primo & Berenicae consecrarent, eisque duo τεμένη
» curarent dicanda, inque iis fana extruenda. Quod quia
» sine maximis sumtibus non poterat fieri, ideo inter cae-
» teras Philadelphi impensas refertur hic a Callixeno.« —
Istam interpretationem suffragio suo comprobans PALMERIUS in Exercit. in Auct. Graec. pag. 498. haec insuper
adnotavit: » Nunc considerandum est, quare regibus Ae-
» gypti templa potius procul in Graecia ponenda vove-
» rint populi,« [nam, non tam *regis*, quam *populi impensis*
exornatam festi huius celebritatem, statuit idem Palmerius, ut mox videbimus:] » quam in ipsa Aegypto. Ra-
» tio (ut credo) est, quod licet Aegyptii natalibus, ta-
» men Macedonia oriundi, [immo vero, ne natalibus qui-
» dem Aegyptius fuerat Ptolemaeus primus:] Graecos
» honores affectabant, & Cyprum & Ciliciam obtine-
» bant, ubi plures urbes erant Graecae originis, quae
» forte id voverant. Nam & ipse Ptolemaeus [secundus,
» Strab. X. 460. b.] urbem Arsinoën ad Acheloum in Ae-
» tolia aedificari curaverat.« —

D *καὶ ἐγένετο δαπάνημα τοῦ νομίσματος, τάλαντα δισχίλια διακόσια τριακονταεννέα, μναῖ πεντήκοντα· καὶ ταῦτ' ἠριθμήθη πάντα παρὰ τοῖς οἰκονόμοις, διὰ τὴν τῶν στεφανούντων προθυμίαν, πρὸ τοῦ τὰς θέας παρελθεῖν.* Pergit rursus CASAUBONUS: » Addit, *harum impensarum sum-*
» *mam talentorum fuisse bis mille ducentorum triginta novem,*
» *& hoc amplius minarum quinquaginta: quam omnem dispen-*
» *satores regiae domus repraesentarint, priusquam spectacula*
» *finirentur*: hoc significant verba auctoris, πρὸ τοῦ
» τὰς θέας παρελθεῖν, *priusquam praeterirent spectacula*, sive
» *spectaculorum dies.* Interpretes *pecuniam in antecessum so-*
» *lutam* volunt *futuris victoribus, priusquam accederent ad lu-*
» *dorum spectacula.* In haec absurda praecipites eos dedit
» verbum παρελθεῖν male acceptum. Promtae adeo solu-
» tionis caussa affertur, διὰ τὴν τῶν στεφανούντων προθυ-
» μίαν. Non male hoc quidem: nam quod *libenter* faci-
» mus, cito & expedite facimus. Non dissimulabo tamen
» animi sensum. Legam enim lubens προμήθειαν, non
» προθυμίαν. *Tanta*, inquit, *providentia regis ac reginae fuit*,

» *ut ad istos omnes sumtus, pecuniae quod satis esset mature* » *coëgerint.* Haec sine dubio propior caussa expeditae so» lutionis quam illa prior. « — Sic ille. At non *in antecessum solutam victoribus pecuniam* dixerat Dalecampius; sed, *apud regiarum facultatum procuratores repraesentatam, priusquam accederent spectacula.* Et propemodum in eam partem equidem inclino, ut cum eodem interprete verbum παρελθεῖν, *accedere, adesse*, intelligendum putem. Caeterum de sententia verborum διὰ τὴν τῶν στεφανούντων προθυμίαν, atque etiam illorum, ταῦτ' ἠριθμήθη πάντα παρὰ τοῖς οἰκονόμοις, PALMERIO adsentior, haec monenti; » Casaubonus magis probat hîc legi προμήθειαν, & per » τῶν στεφανούντων intelligit regem Ptolemaeum & regi» nam. Sed si fuerint στεφανοῦντες, quinam erunt οἱ στε» φανούμενοι? Certe inglorium & absurdum fuisset, *regem* » *a se ipso coronari*, quasi suarum virtutum approbatores » non haberet alios quam se ipsum: tum, si ea *pecunia* » *repraesentata* fuisset *a sui fisci & pecuniae administris*, di» xisset παρὰ τῶν οἰκονόμων, non παρὰ τοῖς οἰκονόμοις. » Scilicet, *numerata fuit ea pecunia*, ad coronarum & tem» plorum impensam, *a Legatis urbium vel populorum apud* » *procuratores regios, antequam dies illius festi tali pompae di*» *cati praeterirent:* [sive *adfuissent:*] *tanta erat eorum po*» *pulorum & urbium alacritas & affectus*, προθυμία. « — Quae his subiicit idem PALMERIUS, quamquam singulorum veritatem spondere non ausim, tamen minime spernenda arbitror. » Non enim, (inquit) ut puto, *Coronae fusae &* » *caelatae* ab urbibus longinquis apportatae fuerant cum » fracturae periculo: sed *aurum ad pondus* dictum *coronae*, » quam voverant, *signatum numerabatur, vel rude pendeba*» *tur.* Coronae vero quae in pompa traducebantur, non » erant ipsae coronae aureae, sed earum formulae ex li» gno vel papyro Aegyptia inauratae, cum titulo pon» dus continente & nomen urbis quae dederat. Id sua» det ipse Athenaeus paullo supra, [pag. 202. d.] ubi ait, » παιδίσκας, *puellulas, portasse coronam, cuius ambitus erat* » *cubitorum sexdecim, altitudo vero bicubitalis:* at, si ea co» rona ex auro fusa fuisset, quaenam puellae suffecissent » ad tale pondus & massam eiusmodi ferendam. Sic (cre» do) & templorum, quae aedificari debebant, fereban» tur formulae cum titulo, cui Deo, & quantis impen» sis, & a quibus populis aedificari debebant. Tuenda

» igitur mihi videtur vulgata lectio, & per στεφανούντων » intelligendi sunt Ptolemaeus rex, & Berenice eius uxor » regina, qui coronabantur *ab urbibus, populis & colle-* » *giis, regi Ptolemaeo subditis, aut faventibus*, qui in eius » gloriam tales impensas facere voverant. « — *Coronae aureae*, quae honoris caussa oblatae principibus viris aut victoribus passim commemorantur, utique non semper verae *coronae ex auro factae* intelligendae sunt: sed *insignius munus quodvis honoris caussa oblatum* interdum στέφανος Graecis, *corona* Latinis nominabatur; ut post Dukerum & Drakenb. ad Liv. XXXVIII. 14, 5. observavimus ad Polyb. XXII. 17, 4. Confer alia Polybii loca, in Lexico nostro Polybiano voc. στέφανος citata. In eamdem sententiam etiam verbum στεφανοῦν haud raro usurpari, post Hemsterhusium ad Aristoph. Plut. vs. 787. monuimus ad Polyb. XIII. 9, 5. ubi ἐστεφάνωσαν τὸν Ἀντίοχον πεντακοσίοις ταλάντοις, valet, *Antiochum, coronae nomine, donarunt quingentis talentis*. Caeterum, *aureas* illas *coronas*, quas in pompa transductas Callixenus dixit, nonnisi simulacra fuisse aurearum coronarum, cum Palmerio adfirmare non ausim. Ac fortasse ne illam quidem *coronam*, (sive *limbum* illum, ut στεφάνην interpretatur Casaubonus) duorum cubitorum altitudine, sedecim cubitorum in orbem, quam a puellis gestatam ait, necesse fuerit ut dubitemus quin vere aurea fuerit. Nec enim *fusa ex auro* cum Palmerio intelligi debebit, sed ex tenuissimâ lamellâ cusa; ut non adeo enorme, quam illi visum erat, fuerit coronae pondus. Sane etiam argentea vasa ex mirae tenuitatis lamellâ olim confecta fuisse docet Athenaeus noster, VI. 230. c. d. Praeterea nil opus est, ut a solis puellis gestatam illam molem cogitemus: poterant viri maximam oneris partem in se suscipere; ac nihilo minus puellae in circuitu progredientes eam praebere speciem poterant, quasi ipsae potissimum illam gestarent.

ὁ δὲ Φιλάδελφος Πτολεμαῖος, υἱὸς αὐτῶν, εἴκοσι χρυσαῖς. Quid sit quod nunc subito χρυσαῖς ait, in foeminino, cum paulo ante, στεφάνοις χρυσοῖς dixisset, nescio. In promtu quidem est, cum Casaubono (in Animadv. ad pag. 202. a. b.) στεφάναις intelligere: at hoc ipsum mirum & mendi suspectum debet videri, cum, quod non diserte adiectum sit hoc vocabulum; tum, quod, cum caeteri στεφάνοις, hic contra στεφάναις hono-

ratus dicatur. Iam quod addit δυσὶ μὲν ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν, id quale sit haud satis mihi liquere iam supra professus sum: istud vero, ἐπὶ δὲ κιόνων, id est, *in columnis*, quo pacto sit accipiendum, prorsus me latere fateor. Vocem κιόνων vero cum VILLEBRUNIO in ἡμιόνων mutare, cui ADAMUS praeivisse videtur, id quidem vereor ne non multum promoveat: quod enim ille ad ἀπήνας ὑφ' ἡμιόνων ἀγομένας provocat, quarum in pompae descriptione pag. 201. a. fit mentio, & ad Pausaniam (*Psaumidem* dicere voluerat) *mularum quadrigis victorem* apud Pindarum, (Olymp. Ode V. vs. 15.) non inde effici arbitror, ut ἐπὶ δὲ ἡμιόνων in ista verborum consecutione significare possit *victoriam mularum curriculo reportatam*. Casaubonus ista verba absque animadversione praetermisit.

AD CAP. XXXVI.

Ποῖα οὖν - - *βασιλεία οὕτως γέγονε πολύχρυσος; οὐ γὰρ τὰ ἐκ Περσῶν καὶ Βαβυλῶνος λαβοῦσα χρήματα &c.* Finita Callixeni narratione, suo nomine nunc loqui pergit Deipnosophista, miro quodam & pompatico orationis colore utens. Ποία scribe cum ms. *Ep.* pro ποῖα, quod perperam ubique editum erat: pro quo Πόθεν legendum suspicabatur COURIER noster. Dein οὐ γὰρ ἢ τὰ Περσῶν scribere iussit CASAUBONUS. Equidem nihil mutare ausus sum. Mox vero pro eo quod inverse editum erat, λαβοῦσα μέταλλα ἢ χρήματα ἐργασαμένη, recte λαβοῦσα χρήματα, ἢ μέταλλα ἐργασαμένη, dedere optimae nostrae membr. *A.* Praetermissis istis, Epitomator nonnisi haec adposuit: Ποία οὖν βασιλεία οὕτω πολύχρυσος; μόνος γὰρ, *&c.*

μόνος γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ Χρυσοῤῥόας καλούμενος Νεῖλος &c. »Quod dicitur de *Chrysorrhoa*, *Nili cognomine*, sic »accipe, ne erres: *Nobile id nomen*, *quod variis Europae* »*Asiaeque fluminibus datum est*, *si rei veritatem spectemus*, »*uni deberi Nilo ac soli*. Fluvios isto nomine invenies apud »Geographos non duos aut tres, sed plures. Omnium »nobilissimus is, qui Damascum Syriae praeterlabitur. *Ni*»*lum* quidem vulgo appellatum fuisse *Chrysorrhoam* nemo »dixit veterum: etsi non nescimus, esse qui sic appellent »ex antiquis scriptoribus. Gregorius Nazianzenus in Epi»taphio Athanasii: Νεῖλον, τὸν χρυσοῤῥόαν ὄντως καὶ εὔ»σταχυν.« CASAUBONUS.

c ὁ Βυζάντιος ποιητὴς Παρμένων ἐπικαλούμενος. Bene Dalecampius: *Parmeno poëta, cognomine Byzantius*: traiectorum enim verborum naturalis ordo hic est, Παρμένων ποιητὴς, ὁ ἐπικαλούμενος Βυζάντιος. Huius *Iambos* laudavit Stephanus Byz. in Βουδινοὶ & in Φρίκιον, ut monuit Fabricius Bibl. Gr. T. I. pag. 588. cuius doctissimi viri diligentiam, ubi de poëta illo agit, praeterierat hic Athenaei locus. Citavit autem eadem *Parmenonis* vel *Parmenontis* (ut apud Steph. Byz. scribitur) verba Scholiastes Pindari ad Pyth. IV. 99. contulitque ea cum illis quibus Thebanus poëta *Nilum* Κρονίδαν, id est, *Saturnium*, adpellavit. Confer Iablonski Panth. Aegypt. II. 1, 4. pag. 126 sq. & IV. 1, 14. p. 168 sq.

καὶ περὶ πάντα ἐσπουδάκει τὰ κατασκευάσματα φιλοτίμως. » De *Ptolemaeo Philadelpho* loquitur: cuius ita μεγαλεπήβολον ingenium fuit, ut ab eo magnifica omnia » opera *Philadelphia* sint dicta. Philo Iudaeus, De Vita » Mosis: [pag. 658. edit. Francof.] Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς, τρίτος μὲν ἦν τῶν ἀπ' Ἀλεξάνδρου » τὴν Αἴγυπτον παραλαβόντων· ἀρεταῖς δὲ ταῖς ἐν ἡγεμονίᾳ πάντων, οὐχὶ τῶν καθ' αὐτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν » πάλαι πώποτε γεγενημένων, ἄριστος. οὗ καὶ μέχρι νῦν » τοσαύταις ὕστερον γενεαῖς ᾄδεται τὸ κλέος, πολλὰ δείγματα καὶ μνημεῖα τῆς μεγαλοφροσύνης κατὰ πόλεις καὶ » χώρας ἀπολιπόντος, ὡς ἤδη καὶ ἐν παροιμίας εἴδει τὰς » ὑπερόγκους φιλοτιμίας καὶ μεγάλας κατασκευὰς Φιλαδελφείους ἀπ' ἐκείνου καλεῖσθαι. Appianus hoc illi ma» gnificum elogium tribuit: ὃς καὶ πορίσαι δεινότατος ἦν » βασιλέων, καὶ δαπανῆσαι λαμπρότατος, καὶ κατασκευάσαι μεγαλουργότατος. « CASAUBONUS. — Appiani elogium huius Regis, & enumerationem opum illius, vide in eius Praefatione Romanis Historiis praemissa, cap. 10. nostrae editionis.

d Τὰ γοῦν μέγιστα τῶν πλοίων ἦν παρ' αὐτῷ. Sic commode dedere ambo nostri mssti. τὰ γοῦν μεγ. ἦν τῶν πλοίων legebatur in editis; ne sic quidem male, si veteres addixissent libri. *Ibid.* τριακοντήρεις δύο, εἰκοσήρης μία, *&c.* De his navium maiorum generibus, aliisque quae passim apud Veteres commemorantur, post ea quae ab aliis doctis viris, ac praesertim a IOHANNE SCHEFFERO, in Dissert. de Varietate Navium, (in Thes. Ant. Gronov. Vol. XI. p. 771 sqq.) & ab ISAACO VOS-

sto, in Differt. de Triremium & Liburnicarum constru- d
ctione (Thes. Antiq. Graec. Vol. XII. pag. 710 sqq.) observata sunt, consulendus inprimis est Vir doctissimus Ioh. Leroy, qui duabus Dissertationibus, altera *De Re Navali Graecorum*, altera *De Re Navali Aegyptiorum sub Ptolemaeis*, (in *Mémoires de l'Académie des Inscriptions*, Tom. XXXVIII. p. 559 sqq.) & universam structuram istarum navium diligentissime luculentissimeque exposuit, & illam maxime difficilem controversamque quaestionem, *qua ratione intelligendi sint triginta, viginti, sedecim* (& sic porro) *ordines sive versus remorum aut remigum*, subtilissime explicavit.

πεντήρεις ἑπτακαίδεκα. Illius formae nominis numeralis, δεκαεπτὰ, qua usus est vetustarum membranarum scriba, eadem ratio est quae istius δεκαδύο, de qua dixi ad pag. 202. e. In ms. *Ep.* est brevis nota ιζ'. Sed in eo numero haud dubie error inest: "est enim multo *minor iusto*", quod & inde intelligitur, quod mox subiicit, *a quadriremi usque ad trieremiolias numerum duplo istis maiorem fuisse.* At superiores omnes numeros si iustos statuas, prodit summa CXII: cuius duplum foret CCXXIV. Quantum vero hoc distat ab eo, quod apud Appianum legimus his verbis: τριήρεις δὲ, ἀπὸ ἡμιολίας μέχρι πεντήρους, πεντακόσιαι καὶ χίλιαι. Itaque vide ne apud Nostrum pro ιζ'. oportuerit υιζ'. id est CDXVII.

τὰ δ' ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριηρημιολίας διπλάσια τούτων. »Aegyptiaci regni opes commemorans Appianus »[loco modo cit.] ex Ptolemaei huius rationario, fuisse »illi ait *triremes ab hemiolia ad penteres numero mille & quin»gentas*. Inter *triremem* autem *hemioliam*, & *trieremioliam*, »qui discrimen aliquod censent statuendum, ii mihi no»dum in scirpo quaerere videntur.« Casaub. — Vide Lexicon nostrum Polybianum voc. Τριημιολία, & quem ibi laudavimus Wesseling. ad Diodor. XX. 93.

καὶ τὴν Λιβύην. Sic recte codex mstus uterque. Quod cum in ed. Ven. & Bas. temere in Λευκὴν esset corruptum, Casaubonus hoc tacite, nulla scriptae lectionis habita ratione, in Λυκίην mutavit. Similiter quidem iam ante eum & Natalis Comes & Dalecampius *Lyciam* in lat. vers. reposuerant. Illud, continuo deinde, rectius idem Casaub. administravit, quod, cum perperam in ed. Ven. & Bas. βιβλιοθηκῶν συναγωγῆς καὶ τῆς εἰς τὸ μου- e

ἐστεῖον κατασκευῆς legeretur, ipse βιβλιοθηκῶν κατασκευῆς καὶ τῆς εἰς τὸ Μουσεῖον. συναγωγῆς ediderit: quam lectionem firmat uterque noster codex.

AD CAP. XXXVII.

Τὴν τεσσαρακοντήρη ναῦν κατεσκεύασεν ὁ Φιλοπάτωρ. De hac singularis molis nave inprimis legi expendique debent, quae ex professo disputavit doctissimus LEROY, in *Mem. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXVIII. pag. 587 sqq. ubi etiam luculentam ipsius navis delineationem oculis lectorum subiecit.

f ἀπὸ παρόδου ἐπὶ πάροδον. » Non est *aditus*, πάροδος: sed » *via quae secundum navis longitudinem in supremo tabulato* » *patet iuxta remiges* eos qui Θρανῖται Graecis dicti. Vete» res Latini *ageam* vocabant. Paullo aliter videtur πάροδος » accipi, cum Hieronis navis τριπάροδος infra nuncupa» tur. « CASAUBONUS. — Vide Polluc. I. 88. Commode ἐπί τε τῶν παρόδων καὶ τοῦ καταστρώματος apud Plutarchum in Demetr. p. 910. b. *in foris & tabulato* vertit interpres. τριπάροδος autem, puto, Hieronis navis p. 207. c. eo vocatur, quod tria habuerit tabulata, in quorum quoque πάροδος esset. Hoc loco ἀπὸ παρόδου ἐπὶ πάροδον commode *ab uno latere ad alterum* verti posse videbatur. Simili quadam ratione XIV. 622. c. ἐκ παρόδου παρέρχεσθαι dicitur qui *a latere in scenam theatri ingreditur*; cui opponitur κατὰ μέσας τὰς θύρας: nam sic ibi cum nostris membr. legendum, pro mendoso τὰς χεῖρας.

ὕψος δὲ ἕως ἀκροστολίου. » Quod ἄφλαστον sive *aplu*» *stre* in puppi, id in prora erat ἀκροστόλιον: quamquam » & ἄφλαστον prorae tribuitur. Sunt autem navium or» namenta & acroteria illis partibus imponi solita. Cae» terum navis istius dimensiones totidem fere verbis apud » Plutarchum legas in vita Demetrii. « CASAUBONUS. — Plutarchi locum paulo ante indicavimus. *Ibid.* ἐπὶ τὸ πρὸς τῇ θαλάσσῃ μέρος αὐτῆς. Ad vulgatam olim scripturam adnotavit CASAUB. » Deesse aliquid facile anim» advertent, qui criticas aures habebunt. Lege cum Epit. » ἐπὶ τὸ πρὸς τῇ θαλ. « — Eamdem voculam etiam noster cod. *Ep.* adiectam habet.

κώπας δὲ θρανιτικὰς recte dedere mssti. Perperam θρανητικὰς edd. Quod vero ait ὀκτὼ καὶ τριά-

κοντα πηχῶν τὰς μεγίστας, nil mutant libri; & integris vocabulis, non compendiosis notis numeralibus, scripta ista exhibent nostri codices. At, pro navis quidem huius mole & altitudine, multo minor iusto videri utique poterat ista longitudo eorum remorum, quos versabat supremus remigum ordo, qui *thranitae* Graecis vocantur. Et longissime quidem a vero abfuerit ille numerus *XXXVIII cubitorum*, si *quadraginta* illos *remorum versus*, quos habuit haec navis, (quemadmodum in quadriremibus, in quinqueremibus, aliisque quae his maiores passim commemorantur, multi docti viri statuerunt) *in altum surgentes, aliosque aliis gradatim altiores*, cogitemus. Sed, falsam esse istam quidem rationem, ex hoc ipso potissimum auctoris nostri loco demonstratum ivit IOH. SCHEFFERUS in Dissert. de Varietate Navium. (in Thes. Antiq. Graec. Gronoviano T. XI. col. 779.) Nec enim in animum inducens fieri posse ut a librariis erratum sit in numero: » Demus, inquit, unumquemque ordinem a » proximo cubiti altitudine distare; (nec enim propius » a se invicem, imo longius abesse debuerunt) sequetur » profecto, duobus cubitis remos istos fuisse breviores, » quam ut in aquam pertinerent, si vel recta linea demit» terentur. « Eo igitur argumento, ut dixi, maxime usus est Schefferus, quo falsam esse demonstraret eorum sententiam, qui in maioribus illis navibus, in quinqueremibus, in hexeribus, hepteribus, & sic porro, eademque ratione & in hac tessaracontere, quinque, sex, septem, quadraginta *remorum vel remigum ordines, gradatim in altum surgentes* sibi fingunt. Ad quorum quidem refellendam sententiam non opus fuerat, puto, argumento a remorum mensura, quae hoc loco traditur, petito: satis erat hoc ipsum, quod vix ac ne vix quidem cogitari possit, quo pacto in navi, quantumvis alta, quadraginta ordinibus remigum gradatim in altum surgentibus fuerit locus. At etiamsi in hac maxima navi non nisi *tres in altum surgentes remorum ordines* cum eodem Scheffero statuamus, aut *septem* cum Isaaco Vossio, (de Triremium Constructione, in Thes. Graev. Vol. XIII. p. 725.) aut *quatuor* vel *quinque* cum Leroy; (in Mem. de l'Acad. des Inscr. T. XXXVIII. p. 594 sq.) tamen vel sic nimis adhuc brevis videri poterat illa *summorum remorum* mensura *XXXVIII cubitorum*: cum praesertim ita de illis loquatur

auctor, ut satis declarare videatur, singularem prorsus fuisse eorum longitudinem. Nec vero idcirco urgebo equidem, mendosum esse numerum vulgatum: ac multo etiam magis *indictum velim*, quod in scholio sub contextu scripsi, *intercidisse videri centenarium numerum*: sed illud observari velim, quod a Leroy viro docto monitum est, loco cit. pag. 588 & 591. intelligendam mensuram Alexandrinam; pro cuius ratione, *triginta octo cubiti* aequales sunt fere sexaginta quinque pedibus mensurae Parisinae.

a *λίαν εἴσω βαρείας κατὰ τὴν ζύγωσιν*. Dalecampius *κατὰ τὴν ζύγωσιν* latine reddidit, *qua navis lateribus adiunguntur*. At satis adparet, non tam ea parte *qua lateribus navis adiuncti* erant, sed magis *intus*, ut ipse auctor ait, *in manubrio* graves esse debuisse remos, quo *aequilibrium* aliquod obtineret. Equidem (satis-ne recte, viderint docti) pro illo usu vocabuli *ζυγὸς*, quo *libram*, *stateram*, significat, cogitaveram, *κατὰ τὴν ζύγωσιν* hoc loco haud incommode *secundum aequipondium*, *secundum leges aequilibrii* verti posse: quemadmodum verbum *ἐζυγωμένα*, quo Graecus interpres Ezech. 41, 26. usus est, *aequi ponderis* latine reddi posse Hieronymus censuit in Commentario ad illum locum. Similiter vero etiam praescripta auctoris nostri verba interpretatus est Bayfius, de Re Navali, (in Thes. Graec. Antiq. Gron. T. XI. p. 579.) *propterea quod plumbum haberent in capulis, & quod ad interiorem partem graviores essent libramento, usui habiles ad remigandum erant.*

δίπρωρος δ' ἐγεγόνει καὶ δίπρυμνος. *Habebat autem duas proras, duasque puppes.* Paulo fortasse commodius dictum fuerit, *habebat duplicem proram, duplicemque puppim*. conf. infra, lit. e. *Ibid.* *ὑποζώματα δὲ ἐλάμβανε δώδεκα*. Dalec. *Navis costae & tabulata duodecim fuerunt*. Natalis: *Tabulata duodecim capiebat*. *ὑποζώματα*, *zonas* reddiderat Bayfius: *subligacula* malebat Brodaeus, Miscell. l. 10. in Gruteri Thes. Crit. T. II. pag. 456. *Navium firmas trabes continentes molem illam*, interpretatus est H. Stephanus, Thes. T. I. pag. 1413. *ξύνδεσμον τῶν τριήρων* dixit Plato, cuius verba ex lib. X. de Rep. citavit idem Steph. *Douze ponts ou étages* vertit Leroy, loco cit. pag. 589. *Preceintes* esse verum in Gallico sermone nomen contendit Villebrune, adiecta explicatione quam peritioribus diiudicandam relinquo. *C'étoient des galeries tournantes* (inquit) *dans l'intérieur, qui à l'exception de l'espace qu'elles occupoient,*

laissoient le vide nécessaire pour eviter le méphitisme, inévitable si chaque étage avoit été fermé par un pont entier. In longe diversam partem, & prorsum ab hoc loco alienam, vocabulum ὑπόζωμα interpretatur Pollux I. 88. *partem gubernaculi* intelligens.

πᾶς τόπος αὐτῆς κηρογραφίᾳ κατεπεποίκιλτο. conf. supra, pag. 200. b. Plinius XXXV. 11, 41. *Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera constat, - - - donec classes pingi coepere. Hoc tertium accessit, resolutis igni ceris penicillo utendi; quae pictura in navibus, nec sole, nec salo ventisque corrumpitur.* Ibid. πολὺς δ' ἦν καὶ ὁ τῶν ὅπλων κόσμος. » Non » sunt ὅπλα hîc Martis arma, sed *navis instrumentum universum*; ut etiam apud Virgilium *arma*. Utilitatem horum ὅπλων declarant sequentia verba, ἀνεπλήρου δὲ τὰ » προσδεόμενα τῆς νεὼς μέρη. Hoc vult enim: *ex ea copia instrumenti nautici, quo navem instruxerat, reparasse Ptolemaeum subinde quicquid in ea navi poterat desiderari*; ut fieri » amat in navigiis, praesertim huiusce magnitudinis: sem» per enim aliquid sarciendum & reficiendum est. Plautus:

» *Negotii sibi qui volet vim parare,*
» *navem & mulierem, haec duo comparato:*
» *nam nullae magis res duae plus negotii*
» *habent, forte si occoeperis exornare;*
» *neque umquam satis hae duae res ornantur,*
» *neque eis ulla ornandi satis satietas est.*

» Elegantius porro & magis ex usu τῶν ἀκριβῶς ἑλληνι» ζόντων scribas, τὰ προσδεόμενα ἀεὶ τῆς νεὼς μέρη. De » vocis ἀεὶ significatione in huiusmodi locis, tum alibi » diximus, tum libri sequentis capite sexto. « [ad VI. 235. a.] Casaubonus. — At hîc non nisi de primo navis adparatu agitur. Quare, si quid supplendum, mallem πάντα τὰ προσδ. Sed & subintelligi illa vox πάντα poterat. Ad verbum ἀνεπλήρου intelligi quidem poterit nominativus ὁ βασιλεύς: sed rectius fortasse ex proxime praecedentibus verbis haec sic intelligentur, quasi dixisset, ἀνεπλήρου δὲ πολὺς τῶν ὅπλων κόσμος τὰ μέρη τῆς νεὼς τὰ προσδεόμενα ὅπλων, id est, *multus instrumentorum armamentorumque ornatus replebat omnia loca, quae aliquid tale desiderabant.* Caeterum haud satis utique expedita hoc loco oratio; & vereor ut satis sana atque integra sit. Idem, puto, visum erat Epitomatori: quare eadem ista verba, ἀνεπλήρου - - μέρη, praetermisit.

b εἰς δὲ τὰς ὑπηρεσίας, τετρακοσίους. »Plutarchus, [loco »supra cit.] ναύταις δὲ χωρὶς ἐρετῶν ἐξηρτημένην τετρα»κοσίοις, ἐρέταις δὲ τετρακισχιλίοις.« CASAUB. — *Ibid.* ὑπὸ τὰ ζύγια πλῆθος ἀνθρ. ἕτερον. Quid sit ὑπὸ τὰ ζύγια, haud satis scio. τὰ ζύγια, *iuga* vertit Baysius, *transtra* Dalech. Eodem modo accepit H. Steph. Thes. I. 1394. f. pro ζυγά: ita tamen, ut mendi suspectum haberet vocabulum. Haec rursus, καὶ χωρὶς - - οὐκ ὀλίγοι vel ὀλίγους, omisit Epitomator. Cum sic vulgo legeretur, ἐπισιτισμούς τε οὐκ ὀλίγον, monuit CASAUBONUS: »Scribe ἐπισιτισμοῦ, vel ἐπισιτισμόν.« — Mihi potius visum erat, ἐπισιτισμούς τε οὐκ ὀλίγους corrigere.

c Καθειλκύσθη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ ἐσχαρίου τινὸς, &c. »Ἐσχάριον, temporarium aedificium ex assamentis »& craribus, sub quo naves aedificantur, ne materiam »iniuria coeli corrumpat, fabrosve laedat.« DALECAMP. — »Quaecunque de vocabulo ἐσχαρίου dicuntur hic a »viro docto, ea, ut dicam ingenue, omnia essent ἄῤῥη»τα ἀμείνω. Eustathium adhibere in consilium erat satius. »Locum illius eruditissimi episcopi integrum huc transfe»remus; rem enim aperit perspicue. Ὅτι δὲ, ait, [ad Od. »η'. pag. 279 sub init.] οὐ μόνον κατὰ γῆς ἐσχάραι πυρὸς »ἦσαν, ἀλλὰ καὶ περιφορηταὶ, δῆλον ἐκ τοῦ, ἐπόμπευσαν »καὶ θυμιατήρια χρυσᾶ, καὶ ἐσχάραι ἐπίχρυσοι. Citat »verba ex superioris pompae descriptione. Addit: Ἀθή»ναιος δὲ καὶ ἐσχάριον παραγώγως οἶδε, δι' οὗ καθ»έλκονται αἱ νῆες εἰς θάλασσαν. ὅθεν ἡ ἀπερίεργος γλῶσσα »παραφθείρουσα, τὸ καινὸν πλοῖον ἀπὸ σκαρίου εἶναι »φησί· βουλομένη πάντως ἀπὸ ἐσχαρίου εἰπεῖν. πρὸς »ὁμοιότητα δὲ ἴσως ἐσχαρίου τοιούτου, καὶ ἡ κοινότερον »λεγομένη μαγειρικὴ ἐσχάρα καὶ ἐσκεύασται καὶ ὠνόμα»σται. Recte Eustathius ἐσχάριον hoc loco interpretatur »*machinam deducendis in mare navibus aptam.* Hoc enim »postulant omnino auctoris verba: quamquam ex eo »quod addit, vulgo *navem recens factam* dici solere ἀπὸ »σχαρίου, pro ἀπὸ ἐσχαρίου, ut ipse interpretatur, non »male colligas, ἐσχάριον significasse aliquando *tectum su»bitaneum & levis operae sub quo naves solent compingi.* Sed »haec coniectura tantum est, praeterea nihil.« [Immo vana prorsus coniectura, nullo fundamento nixa.] »Nam »isto [hoc] loco ἐσχάριον non aliud est quam quod di»ximus. Alibi quoque ea voce Athenaeus usus, pro eo

» *viam quae patuerat mari, & aquam omnem machinis exhau-* » *stam: quibus peractis, resedisse navim super factitiae fossae* » *palangis*, ibique mansisse tamquam in statione aut na- » vali. « — Tum ad ista, *μετεξήντλησε πάλιν τὴν θάλασσαν ὀργάνοις*, adnotavit IDEM: » Significat, *aquam maris*, » quae erat ingressa fossam, *haustoriis machinis fuisse trans-* » *latam & exhaustam*. Neque enim puto assentiendum in- » terpretibus, qui accipiunt de aqua quae in navem in- » traverat. Id vero contra auctoris propositum manifesto » facit; qui docere vult, quomodo super fossae palangas » navis fuerit firmiter collocata: hoc autem non potuit » aliter, quam sublato prius mari quod fuerat admissum, » ne iactaretur & fluctuaret in fossa navis. « — Denique ad editam olim scripturam, *τούτου δὲ γενομένου ἑδρασθῆναι τὸ πλοῖον*, monuit idem CASAUBONUS: » Sup- » plendum, ut saepe in narrationibus, verbum *φησί*: vel » scribendum, *ἑδρασθῆναι συνέβη τὸ πλ.* Hoc equi- » dem verum censeo. « — Nobis ista, *τὸ ἀνοιχθὲν* cum superioribus facillime, insertâ *δὲ* particulâ, coniungi posse visa erant: quod etiam a VILLEBRUNIO propositum video. Ante literam A facile intercidere Δ' litera potuerat. Caeterum & in sequentibus verbis non minus turbatus hic locus in *membr. A.* ac paulo etiam magis, quam in editis. Nam in membranis sic scribitur: *τὸ ἀνοιχθὲν κατ᾽ ἀρχὰς ἐμφράξαντας* (*ἐμφράξαντα* forte debuerant; nisi *τοὺς ἄνδρας* intelligere satis fuerit) *μετεξαντλῆσαι πάλιν τὴν θάλασσαν ὀργάνοις· τούτου δὲ γενομένου, ἑδρασθῆναι τὸ πλοῖον* &c. Quae tamen si quis ita teneri potuisse debuisseque contendat, ut intelligeretur verbum *φησί*, ne sic quidem admodum repugnem. At primus editor (quem & Basileensis & Casaubonus secuti sunt) ex Epitome adsciscens quidem *ἐμφράξας* & *μετεξήντλησε*, mox tamen *ἑδρασθῆναι* tenuit, ubi *ἡδράσθη* Epitomator scripsit, convenienter eis quae apud eum praecedebant. Tota enim scriptura huius loci in Epit. (in nostro quidem ms. *Ep.*) sic habet: *εἰς ὃν ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν τυχόντων ἀνδρῶν εἰσήγαγε τὴν ναῦν τὸ ἀνοιχθὲν κατ᾽ ἀρχὰς ἐμφράξας, μετεξήντλησέ τε πάλιν τὴν θάλασσαν ὀργάνοις. τούτου δὲ γενομένου ἡδράσθη τὸ πλοῖον ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν προειρημένων φαλάγγων.*

AD CAP. XXXVIII.

d *πετάμιον πλοῖον, τὴν θαλαμηγὸν καλουμένην.* *Cubiculatam navem* reddit Seneca de Benef. VII. 20. Non fuit autem haec una illius nominis: ſed prae caeteris *magna thalamegos*, puto, nuncupata. *θαλαμηγὰ πλοῖα* nominat Strabo lib. XVI. pag. 800. c. *ἐφ' οἷς οἱ ἡγεμόνες εἰς τὴν ἄνω χώραν ἀναπλέουσιν.* Conf. Appianum in Praefat. cap. 10. & Suetonii Iulium c. 52.

τὸ δ' εὖρος ἢ πλατύτατον, τριάκοντα πηχῶν. Pro *ſemiſtadii longitudine*, & pro *altitudine quadraginta fere cubitorum*, denique pro reliqua huius navis deſcriptione, vix dubitari poſſe arbitror, quin iuſto minor ſit ille numerus *triginta cubitorum*, quos *in latitudinem* patuiſſe haec thalamegus perhibetur. Nihil tamen mutant libri noſtri: & in ms. *Ep.* quoque exſerte *τριάκοντα* ſcribitur. In ed. Ven. & Baſ. vero, pro *ἢ πλατύτατον*, contra msstorum fidem *ἢ πλατύτερον* legitur: unde Dalecampius in latina verſione, omiſſa *ἢ* particula, *latitudo maior quam cubitorum tri-*
e *ginta* poſuit. *Ibid. μικρὸν ἀπέδει τεσσαράκοντα πηχῶν.* »Scribe cum Epitoma (inquit CASAUBONUS) *μιᾶς κἀπέδει*, non *μικρὸν ἀπεδ.*« — At noſter quidem ms. *Ep.* cum membr. *A.* & editis *μικρὸν* tuetur.

ἀλλὰ παρηλλαγμένον τε (ſcil. *τὸ σχῆμα*) *καὶ πρὸς τὴν χρείαν τοῦ ποταμοῦ τὸ βάθος.* Neſcio quid confuſionis eſt in his verbis, quae partim defectu, partim copiâ laborare videntur. Commode Dalecampius vertit, *Figura - - ab illis diverſa, pro uſus commoditate, & altitudine fluvii.* Id vero Graece ſonat, *καὶ πρὸς τὴν χρείαν καὶ πρὸς τοῦ ποταμοῦ τὸ βάθος.* Praeterea vero *abundat τε* particula poſt *ἀλλὰ παρηλλαγμ.* niſi deinde intercidiſſe ſtatuamus aliud adiectivum nomen; verbi cauſſa, *καὶ ἴδιον*, vel *οἰκεῖον πρὸς τὴν χρ.* Epitomator poſt illa verba *τεσσαράκοντα πηχῶν*, ſtatim ſic pergit: *Εἶχε δὲ συμπόσια καὶ κοιτῶνας καὶ περιπάτους* (vide mox lit. f.) *καὶ οἶκον περίττερον εἴκοσι κλίνας ἐπιδεχόμενον· οὗ τὰ πλεῖστα κατεσκεύαστο ἀπὸ κέδρου σχιστῆς* &c. (ex pag. 205. b.) omiſſis quae interiecta ſunt, & omnibus in brevia contractis. Quae tamen hoc loco paulo poſt in opere pleniore ſequuntur verba, *δίπρωρος δὲ ἐγεγόνει καὶ δίπρυμνος*, ea ſtatim ſub initium ſic inſeruerat idem Epitomator, *Κατ-*

σκεύασε δὲ ὁ Φιλοπάτωρ καὶ ποτάμιον πλοῖον δίπρωρον καὶ δίπρυμνον, τὴν θαλαμ. καλουμ. Conf. supra, lit. a.

τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἄκρων αὐτῆς μέρη, καὶ μάλιστα τὰ κατὰ πρῷραν, παρέτεινεν ἐφ' ἱκανὸν, τῆς ἀνακλάσεως εὐγράμμου φαινομένης. Ad posteriora verba, τῆς ἀνακλάσεως &c. haec adnotavit CASAUBONUS: » Refero ad rationes opticas: » quas ita diligenter ait observatas, ut *reflexio concinna ap-* » *pareret.* Dalecampius legendum censuit εὐθυγράμμου. « [sic nimirum vertens, *reflexu tamen quem rectis constare li-neis apparebat.*] » Ego firmatam auctoritate codicum scri- » pturam non sollicito. Est vero certum, in iis quae tol- » luntur in altum, ut in altioribus columnis & similibus, » opticis rationibus cavendum esse, ne propter visus ἀνά- » κλασιν deformitas appareat. Cum enim eo res quaeque » minor videatur, quo longiore intervallo a nobis specta- » tur; fallendus oculus est, & symmetriae laus captanda » ex asymmetria: quod etiam in striatarum columnarum » crassitudine docet observandum Vitruvius lib. IV. cap. 4. » In optimae tamen notae membranis scriptum ἀνακλή- » σεως, quod non probamus. « — Istud ἀνακλήσεως ex coniecturâ docti cuiusdam viri alicubi adnotatum fuisse videtur, qui fortasse ἀνακλίσεως voluerat. In Epitome quidem deesse ista omnia, modo docuimus: ἀ ν α κ λ ά σ ε ω ς vero cum editis tenent & vetustae nostrae membranae, & alii Parisini codices, nec ex Romano codice aliud in lectionibus Aegianis adnotatum. Iam vocabulum ἀνάκλασις utique nonnumquam de lucis reflexione sive repercussione usurpatur, veluti apud Lucian. in Hippia cap. 3. quam in partem alia nonnulla etiam exempla protulit H. Steph. in Thes. sub verbo ἀνακλάομαι: sed egregie falsum esse doctissimum Casaubonum vix dubitari potest, cum ἀνάκλασιν eam, quae hoc loco commemoratur, ad illas quas dixit *opticas* retulit *rationes.* ἀνάκλασις enim quaelibet etiam *inflexio*, *reflexio*, *incurvatio* dicitur. Ut alia missa faciam, apud eumdem Lucianum, DE Gymnasiis cap. 7. ἡ δεξιὰ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, est *dextra supra caput reflexa* vel *reclinata*: & apud Athenaeum nostrum, XIII. 603. b. ἀνακλάσας (scil. ἑαυτὸν, vel τὴν κεφαλὴν aut τὸ σῶμα) est *reflectens*, *convertens sese*, *retro se inclinans* vel *incurvans*. Neque aliud aliquid hoc loco quaerendum erat. Bene VILLEBRUNIUS: *Le bordage eut une courbure saillante & rentrante, d'une forme agréable.*

f *διὰ τὸ μετέωρον ἄγαν ἵστασθαι πολλάκις ἐν τῷ ποταμῷ τὸ κῦμα.* Dalec. *quia saepe in fluvio valde elatus fluctus allidatur & irruat.* — »Interpretis περιεργία magnam facit »iniuriam nobilissimo fluviorum. Auctor ait, *eius fluctus »in altum saepe attolli*: interpres, *allidi & irruere.* Latine »parum, falso prorsus.« CASAUBONUS. — Equidem, quid sit in quo tantopere a vero aberrarit interpres, non video.

περίπατοι - - ἐγεγόνεισαν διπλοῖ, &c. » *Ambulationes fue»runt duplices* in singulis trium laterum: quarum altera »fuit alteri superstructa. Inferiorem vocat *κατάγειον*, »quia erat similis ambulationibus quas *hypogeas* vocarunt: »superiorem appellat *ὑπερῷον*, a situ: a forma autem »*κρυπτὴν*, *tectam*; ne quis hypaethram fuisse putaret.« CASAUB. — At, quemadmodum dixerat, *τοῦ μὲν κα-*
a *ταγείου περιστύλῳ παραπλήσιος*, sic *τοῦ δ' ὑπερῴου κρύπτῃ* (scilicet *παραπλήσιος*) scriptum utique, ni fallor, oportuit, & dein *περιεχομένῃ*: non, ut vulgo factum, *κρυπτὴ* & *περιεχομένη*. Graecis *κρύπτη* dicebatur, quae Romanis *cryptoporticus*: Gallofrancis *un corridor*. Ipsum Graecum nomen *crypta* eâdem notione tenuit Suetonius in Calig. c. 58.

πρώτη δ' εἰσιόντι κατὰ πρύμναν ἐτέτακτο προστὰς, ἐξ ἐναντίου μὲν ἀναπεπταμένη, κύκλῳ δὲ περίπτερος. Vulgata olim scriptura haec erat: *πρώτη δ' εἰσιόντι κατὰ πρύμναν ἐτέτακτο πρὸς ἐξεναντιούμενα ἀναπεπταμένη, κύκλῳ δὲ περίπατος.* Ad quam est CASAUBONI Animadversio huiusmodi: »Haec sunt depra»vatissima. Pars membranarum pro *περίπατος* scribit *πε»ρίπτερος*. Censeo corrigendum *πρὸς τὰ ἐξ ἐναντίου »μὲν ἀναπεπταμένη, κύκλῳ δὲ περίπτερος.* Sensus »autem est: *Ingredientibus a puppi primam statim occurrisse »ambulationem illam superiorem, patentem* usque ad alterum »extremum, sine ullo obice aut septo, quod illam divi»deret ac breviorem redderet: *protectum vero in orbem ha»buisse angustum.* Nemo dubitabit, *ἀναπεπταμένα* illa lo»ca dici Graecis, quae sunt aperta & nullo obice inter»septa. Talis haec ambulatio fuit. Πτερὸν architectorum »esse vocabulum ex Vitruvio constat & Plinio lib. XXXVI. »cap. 13. [sect. 19. num. 2. conf. ibid. cap. 5. sect. 4. »num. 9.] Etiam munitionis genus erat quod *πτερὸν* »vocabant, de quo ad Polybium. Varie enim eam vo-

» cem usurparunt: sed fere de iis tantum dicitur, quae
» similem figuram habent aliquo modo ei quem Graeci
» ταρσὸν vocant. Hesychius interpretatur ὑψηλόν· παντα-
» χόθεν ἐξέχον· ἢ στέγην ἔχουσαν ἐξοχήν. Harum trium
» explicationum prima & secunda sunt alienae. Saepissi-
» me observavimus in doctissimis illis Glossis, confusas
» esse duarum affinium vocum interpretationes: is error
» hic commissus est; nam priores illae explicationes non
» explicant vocem περίπτερος, sed περίπετρος; teste ipso
» Hesychio, qui scribit paulo ante, Περίπετρον· παντα-
» χόθεν ἐξέχον. Tertia interpretatio ita scribenda, τὴν
» στενὴν ἔχουσαν ἐξοχήν. Ex huius mente igitur, περίπα-
» τος κύκλῳ περίπτερος, erit *ambulatio in orbem protectum an-*
» *gustum habens*. Nam ἐξοχὴν apud Hesychium quid aliud
» interpreteris, nisi *tecti proiecturam*? Possumus etiam aliter
» ex Vitruvio περίπτερον explicare. *Peripterum locum* vo-
» cat ille, *qui uno columnarum ordine cingitur: dipterum*, qui
» *duplici*. Itaque *ambulatio* περίπτερος erit, *quam columnae*
» *circumvallant*. Iuvat quod modo dixit, fuisse hanc am-
» bulationem undique fenestratam & sepimentis munitam:
» φραγμοῖς, ait, καὶ θυρίσι περιεχομένη πάντοθεν. Viden-
» tur singula intercolumnia suam fenestram habuisse. Sic
» etiam paulo post, [lit. *b*.] οἶκον περίπτερον cum Dale-
» campio acceperim: & non multo post, [lit. *e*.] συμ-
» πόσιον περίπτερον, ubi clare hanc expositionem confir-
» mat auctor, subiiciens statim, οἱ κίονες αὐτοῦ ἐκ λίθων
» Ἰνδικῶν συνέκειντο.« Haec CASAUBONUS: qui (ut ab eo, quod proximum erat, incipiam) & illud rectissime monuit, pro edito περίπατος, debuisse περίπτερος scribi, (quod ipsum unice tuentur & nostrae membranae, & cod. Paris. Hermolai Barb.) & vocabulum illud recte est interpretatus, praeeunte Vitruvio lib. III. cap. 1. ubi confer Guil. Philandri Adnot. p. 86 sq. Etiam illud perspecte ab eodem observatum, & extra dubitationem positum mihi visum erat, pro vulgato ἐξεναντιούμενα ἀναπεπτ; quod ipsum membranae quidem tenent, ἐξ ἐναντίου μὲν ἀναπεπτ. scriptum oportuisse. Sed, quod idem vir doctissimus haec omnia ad illam, quam dicit, *superiorem ambulationem* retulit, id quidem quam sit alienum, cum ex ipsis verbis, tum & tota narrationis consecutione, arbitror adparere. Ut alia omittam: postquam de duabus ambulationibus dixerat, quae circa to-

a tam navem a tribus lateribus circumductae erant; nunc sic pergens auctor, *πρώτη δ' εἰσιόντι &c.* perspicue ostendit, se iam ad describenda *interiora navis aedificia* progredi. Ait igitur, Πρώτη δ' εἰσιόντι (nempe τὸ πλοῖον) κατὰ πρύμναν ἐπέτακτο: ubi necessario sequi debebat nomen substantivum foeminini generis, quo designaretur *ea pars universi aedificii quae intranti* a puppi *prima occurrebat.* Iam quod statuit Casaubonus, pro πρὸς ἐξ ἐναντίου legendum esse πρὸς τὰ ἐξ ἐναντίου, id quidem ex codicibus msstis adnotatum ille repererat: sic certe & in nostris membr. *A.* scriptum, eademque lectio ex codice Romano in lectionibus Aegianis adnotata. Atqui illae ipsae voces πρὸς τὰ perspicue vocabulum hoc, quod desiderabatur, unà modo literâ decurtatum, continebant, πρώτη δ' εἰσιόντι - - ἐπέτακτο προστὰς &c. Idem vocabulum paucis post versibus eodem prorsus modo rursus corruptum occurrebat: πάλιν ὁμοίως κατὰ τὴν μέσην πλευρὰν πρὸς τὰ ἑτέρα παρέκειτο ὄπισθεν. Ubi sicut plane sensu cassa erant ista verba πρὸς τὰ ἕτερα, sic horum loco manifeste rursus desiderabatur nominativus substantivi, quo designaretur ea pars aedificii, quae παρέκειτο ὄπισθεν: atqui ea pars est προστὰς ἑτέρα. Denique idem vocabulum, quod duobus locis corruptum in hac narratione latebat, paulo inferius (pag. 206. a.) incorruptum atque integrum supererat, αἴθριον ἐξεδέχετο, τὴν ἐπάνω τῆς ὑποκειμένης προστάδος τάξιν κατέχον. Valet autem, προστὰς, interprete Hesychio, (hac ipsa voce, & voc. Πρόδομος & Προδόμῳ) idem ac πρόστωον, πρόδομος, *atrium, vestibulum ante domum.* Ipsum Graecum nomen *Prostas* tenuit Vitruvius VI. 10. ubi etiam ait, apud nonnullos παραστάδα vocari; quod iam non moror, illud adnotare contentus, aliud esse τὰς παραστάδας, de quibus supra ad p. 196. e. dictum. Iam quidem & hoc loco, in quo versamur, & paucis rursus versibus interiectis, pro corruptis verbis, πρὸς τὰ veram lectionem προστὰς praeclare ante nos VILLEBRUNIUS viderat, tuitusque erat; cui haud dubie ADAMUS, a quo plurimum ille profecit, praeiverat: nam ipse quidem *Villebrunius* pulcerrimam certissimamque emendationem eo prorsus corrupit, quod diserte monuit, se *πρώτῃ in dativo hic legere, qui dativus ad alteram ex illis περιπάτοις referatur, quorum modo facta est mentio.* Quod quam sit absonum, & a tota huius loci ra-

tione alienum, nil opus est ut pluribus exponam.
locum continuo sequentem, ubi rursus corrupte vul
πρὸς τὰ ἕτερα legebatur, nihil prorsus adnotavit C
saubonus.

Συρίδες ὑπέκειντο εὐάειαν παρέχουσαι. Quum εὐ
γείαν olim, sicut in vetustis nostris membranis, (atq
etiam in aliis duobus mssits Parisiensibus, teste Villebr
nio) ita & in ed. Ven. & Bas. legeretur; Dalecampi
verterat, *valvae fuerunt, maior ut esset adeundi commodit*
In ed. Cas. 1. (quemadmodum in brevi sub contex
scholio docui) ευάειαν (sic) editum legitur; quae v
in ed. Cas. 2. & 3. in εὐγείαν est corrupta. Nos, pro
analogia Grammatica desiderare videbatur, εὐάει
antepenacute edidimus, quemadmodum ipse CASAUB
NUS *in Animadv.* scripsit; qui vocem istam ex docti a
cuius viri emendatione adnotatam reperisse videtur,
pro vetustorum codicum lectione habuisse: certe ill
vocabulum non ut a se auctori restitutum laudat, s
ita prorsus de eo loquitur ac si non aliter scriptum rep
risset. En ipsam Casauboni Animadversionem: » Συρίδ
» ὑπέκειντο εὐάειαν παρέχουσαι. Non est εὐάεια, ut pu
» tant, *adeundi commoditas*, sed *aëris recipiendi ac luminis*
» *ut locus fiat & luminosus & perflatilis.* Neque necesse mu
» tare in εὐαερία: nam εὐαὴς & δυσαὴς probae dictione
» sunt, etsi ποιητικώτεραι. « — Qui εὐαερία corrigere ten
tasset, neminem reperio nisi eumdem ipsum Casaubo
num; qui olim ad oram sui exempli editionis Basileen
sis, quod oculis subiectum habeo, sua manu sic scripse
rat, *Lego* εὐαερίαν. Quam vocem, ἡ εὐαερία, unius Gui
Budaei auctoritate ab Henr. Stephano in Indicem The
sauri relatam video, ubi *tranquillitas coeli* latine redditu
Iam VILLEBRUNIUS quidem vulgatum olim εὐαγείαν d
fendit, & haud dubie verum esse iudicavit. » *Je ne sa*
» (inquit) *ou Casaubon pêche ici son* εὐάειαν, *que je ne v*
» *dans aucun des textes manuscrits ou imprimés. Je sais q*
» εὐαὴς *est grec, mais pourquoi le substituer à un mot cert*
» *& bon?* Εὐαγεία *est salubrité.* « — Qui si nos docui
set, quod cum ignarissimis ignoramus, quis umqua
Graecus scriptor aut Grammaticus εὐαγείαν *salubritat*
dixerit, gratiam haberemus: quod donec illi placuerit
suae eruditionis thesauris nobis aperire, adsentiendu
interim Casaubono aut ei docto viro putavi, a quo il

istam emendationem acceperat. εὐαὴς πνεῦμα apud Herodotum, II. 117. est *ventus leniter & commode spirans*: apud Hesiodum χῶρος εὐαὴς est *locus vento salubriter spiranti expositus*. Iam, ut ab ἀληθὴς, ἡ ἀλήθεια; ut ab ἐναργὴς, ἡ ἐνάργεια, aliaque similia a similibus: sic ab εὐαὴς perquam legitime substantivum ἡ εὐάεια derivatur. Sed, quemadmodum apud Herodotum perperam olim εὐαγεῖ πνεύματι pro εὐαεῖ legebatur, sic hoc loco mendose εὐαγείαν vel εὐγείαν, pro εὐάειαν.

Συνῆπτο δὲ τούτοις ὁ μέγιστος οἶκος. Sic corrigere non dubitavi, quo prodiret sententia, quam his verbis expresserat Dalecampius, *his adiuncta fuit maxima domus*. Poterat commodius etiam, *his contigua fuit*, ponere. Sic recte, & consentientibus omnibus libris, paulo post, (lit. *d.*) ᾧ συνῆπτο στενὴ σύριγξ scribitur. Prorsus alienum erat συνήγετο, quod vulgo hic legebatur. οἶκος vero cum hoc loco, tum & aliis in partibus huius descriptionis, non tam *domus* reddi debuit, quam *conclave*; aut cum Vitruvio Graecum nomen *oecus* fuit tenendum.

αἱ δὲ τῆς περιστάσεως θύραι. Haesitaveram nonnihil in vocab. περιστάσεως. Verba ista citans H. STEPHANUS, Thes. ling. Gr. T. I. 1786. a. interpretatur, *portae quae in circuitu erant*, hoc est, *quae circumcirca erant*. Confer Lexicon nostrum Polyb. p. 473. num. 3. *Ibid.* θύϊναις κατὰ σανίδων. Vide Salmasii Exercit. Plin. p. 667. & Plinium lib. XIII. 15, 29. Confer paulo post, p. 107. e. & ibi not.

ἐλεφαντίνους ἔχουσαι τοὺς κόσμους, *&c.* »Bullas intel»ligit, & si qua sunt alia valvarum ac forium ornamen»ta. Sed notandum sequentia verba: ἡ δ' ἐνήλωσις ἡ κα»τὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ τὰ ῥόπτρα, ἐξ ἐρυθροῦ γεγονότα »χαλκοῦ, τὴν χρύσωσιν ἐκ πυρὸς εἰλήφασιν. *Clavi*, in»quit, *qui in operis fronte, itemque marculi, ex aere rubro* »*facti, auri similitudinem per ignem erant consecuti*. πρόσω»πον cape ut in illo Pindari, ἀρχομένου δ' ἔργου πρόσω»πον χρὴ θέμεν τηλαυγές. Vulgo dicimus in idiomate no»stro *frontispicium*. Ista, χαλκὸς ἐρυθρὸς τὴν χρύσωσιν ἐκ »πυρὸς εἰληφὼς, periphrasis sunt eius speciei aeris, quam »nos appellamus *lotonum*, lutei plane coloris.« CASAUBONUS. — Pro εἰλήφασι, commode ms. *A.* εἰλήφει dedit. Istis autem verbis, τὴν χρύσωσιν ἐκ πυρὸς εἰλήφει, plane id ipsum dixisse auctor mihi visus erat, quod in la-

constat antrum, simulati huius antri fornicem ex veris lapidibus pretiosis (sive, ut equidem malim, *lapidibus achatibus*) *auro distinctis nituisse.*

ἀγάλματα εἰκονικὰ λίθου λυχνέως. »*Lychnites*, marmor (Plinius XXXVI. 5. ex Varrone) Parium, sic dictum quod ad lucernam in cuniculis caederetur. Est & »*lychnites* gemma e Carbunculorum genere, e qua vasa »potoria fiebant.« DALECAMPIUS. — Apud Plin. XXXVI. cap. 5. sect. 4. num. 2. haec legimus: *Omnes autem* (veteres sculptores) *tantum candido marmore usi sunt e Paro insula, quem lapidem coepere lychniten appellare, quoniam ad lucernas in cuniculis caederetur, ut auctor est Varro.* Apud eumdem lib. XXXVII. cap. 7. sect. 29. ista habes: *Ex eodem genere ardentium* (gemmarum,) *lychnis, appellata a lucernarum accensu, tamen* (sive, *tum*) *praecipuae gratiae: - - - quam quidam remissiorem carbunculum esse dixerunt* &c. Est igitur priori loco *lychnites lapis*; posteriori, *lychnis gemma*: quamvis enim posteriori isto loco olim pariter *lychnites* editum esset, recte tamen *lychnis* ex msstis edidit Harduinus, quemadmodum ibidem legendum aliis etiam rationibus inductus monuerat Salmasius, in Exercit. Plin. pag. 777. Idem vero Salmasius eumdem esse lapidem statuebat, qui & λυχνὶς & λυχνίτης, & λυχνεὺς fuisset adpellatus; cui praeiverat H. Stephanus, in Thes. T. II. 746. e. uterque autem praeeuntem habuerat Eustathium ad Dionysii Perieg. vs. 329. Atqui *candido marmori Pario*, quem *lychnitem lapidem* adpellatum Plinius docet, quid commune cum illa *lychnide gemma*, quae carbunculo similis perhibetur? de qua, praeter haec quae apud Plinium leguntur, conferenda quae ex aliis auctoribus Salmasius l. c. protulit; quibus consentit auctor libelli DE Dea Syria, (sive is Lucianus est, sive alius) cum ait, *Deae simulacrum in capite gestare gemmam, quae* λυχνὶς *vocatur, quae noctu magnum splendorem edat*, &c. vide cap. 32. T. IX. Opp. Luciani ed. Bipont. pag. 118 sq. Memorat quidem Plinius proxime postquam de lychnide gemma locutus erat, XXXVII. 7, 30. se *potoria* etiam *vasa ex lychnide* (sic enim ibi cum editt. vett. legendum videtur, non *lychnite*, ut in ed. Hard. & Bipont. expressum video) *factitata reperire*. At, quis ex eodem genere tantae etiam molis lapides repertos fuisse credat, ut integrae quoque *statuae staturam hominis aequantes* (tales enim sunt, quae εἰκο-

γνικὰ ἀγάλματα dicuntur: vide Suetonii Interpp. ad Calig. c. 22. & Harduin. ad Plin. XXXIV. 4, 9.) sculpi ex illis potuerint? Esse vero *lychniten lapidem*, quem dicit Plinius, eumdem qui λυχνεὺς apud auctorem nostrum vocatur, cum aliunde probabile sit, tum ex Hesychii glossa cum eâ collatâ, quam e Photii Lexico msto doctus Hesychii editor protulit. Hesychii glossa talis est: Λυχνεῖς, καὶ Λυχνεύς· ὁ διαυγὴς λίθος. (διαυγὴς, notum est, non modo *pellucidum*, *translucidum*, denotare; sed & λαμπρὸν, *splendidum*.) Photius in Lex. msto ait: Λυχνές· (Λυχνεὺς haud dubie oportebat:) σκληρὸς καὶ διαυγὴς Πάριος λίθος. Apud Clementem Alex. in Cohort. ad gentes cap. 4. pag. 41. edit. Potteri, ubi *Scopas* statuarius traditur *Eumenidum statuas sculpsisse* ἐκ τοῦ καλουμένου λυχνέως λίθου, miratus sum nihil ab Editore adnotatum reperiri.

ὥστε τῇ μὲν οὐκ ἐπῆν, διατόνια δὲ τοξοειδῆ διὰ ποσοῦ τινος ἐνετέτατο διαστήματος, ἐφ' ὧν αὐλαῖαι -- ἐνεπετάννυντο. Ad scripturam olim vulgatam, διατοναίᾳ δὲ τοξοειδεῖ -- ἐνετέτακτο &c. adnotavit CASAUBONUS: » Mendarum laetam hîc segetem » acutus lector habet, in qua se exerceat. A scriptis ma» nu codicibus frustra auxilium speres: frustra etiam ab » Epitoma, quae haec omnia praetervolat, ut iam tum » inquinata. Vitii indicium vel in illis satis certum, ἐφ' » ὧν: nihil enim praecessit quo haec possint referri. Lego, » ὥστε τῇ μὲν οὐκ ἐπῆν οὐδὲν, διατόναια δὲ τοξοει» δῆ διὰ ποσοῦ τινος ἐνετετάκτο (vel ἐνετέτατο) δια» στήματος· ἐφ' ὧν αὐλ. &c. Sensum elicio hunc: *Occi» maximi contignationi impositum* fuisse *coenaculum*, *tentorio » simile*. Id vero *sic* factum fuisse, *ut illi* quam diximus » *contignationi nihil superstructum esset*; puta, nulli parietes, » nullum tectum: *sed funes quosdam arcuatos· certo interval» lo* fuisse *dispositos*, *vel distentos*, *super quibus aulaea pan» debant quoties usus esset*. Vocabulum διατόναια non me» mini legere alibi: nec satis scio quid proprie significet. » Sed διατόναια τοξοειδῆ appellat auctor sine dubio, *ar» cus dimidiatos ex crassis funibus vel ligno factos sustinendis » aulaeis*, *quae super illis expansa*, *efficiebant*, ut dicit au» ctor, *coenaculi faciem tentorio similem*. Fortasse διατό» νια rectius scribamus: sed alio sensu quam accipit He» sychius, qui interpretatur κρίκους. Quod diximus de

» *funibus arcuatis*, ftare non poteft, nifi intelligamus fuiffe » eos fuftentatos perticis aut varis, aut alia re aliqua. « — In Epitome defunt ifta, non eo maxime quod iam olim vitiata fuerint; fed quod in tota hac defcriptione brevitati ftuduerit Epitomator, qui poft illa verba, (quae fupra in Animadv. ad pag. 204. e. protuli) οὗ τὰ πλεῖστα κατεσκεύαστο ἀπὸ κέδρου σχιστῆς, quae ex pag. 205. b. ducta funt, fic pergit, καὶ κυπαρίσσου Μιλησίας. αἱ δὲ θύραι (ibid.) τὸν ἀριθμὸν εἴκοσιν οὖσαι, ἐλεφαντίνους εἶχον τοὺς κόσμους. τῶν δὲ κιόνων τὰ μὲν σώματα (ex p. 205. c.) ἦν κυπαρίσσινα· αἱ δὲ κεφαλαὶ κορινθιουργεῖς, ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ διακεκοσμημέναι. τὸ δὲ ἐπιστύλιον ἐκ χρυσοῦ τὸ ὅλον. εἶχε δὲ γυναικωνῖτιν, (ex p. 205. d.) ἐν ᾗ συμπόσιον ἐννεάκλινον, καὶ ἑτέρους οἴκους πολυκλίνους, καὶ ἄλλ' ἄττα ἀξιαφήγητα. Inde continuo: Ὁ δὲ ἱστὸς αὐτῆς ο'. πηχῶν &c. ex pag. 206. c. Vetuftae membranae *A*. nihil hoc loco, in quo haeremus, ab editorum lectione difcedunt. Ubi fi poft verba ὥστε τῇ μὲν οὐκ ἐπῆν probatus aliquis liber dediffet vocem οὐδὲν, quam adiiciendam Cafaubonus cenfuit, commode quidem recipi illa potuiffet: at neceffariam eamdem non iudicavi, quandoquidem e fequentibus hoc loco intelligi vocabulum αὐλαίαι poffe videbatur: τῇ μὲν οὐκ ἐπῆν αὐλαῖαι, id eft, *non omni ex parte aulaea* (five *vela*) *fuperne obducta habebat*, &c. Perfpecte vero ab eodem docto interprete monitum eft, διατόναια (vel διατόνια) & τοξοειδῆ fcriptum oportuiffe. Ac ferri quidem fortaffe iftud, quod propius a fcriptura membranarum abeft, διατόναια, potuerat: fed quia hoc nusquam alibi reperitur, mire vero huc facit διατόνια, praeferendum hoc iudicavi. Mire, inquam, huc facit διατόνια, quod κρίκους, id eft, *circulos* (*ferreos* maxime) interpretatur Hefychius: ubi illud mireris, quid fit quod Cafaubonus in hac voce diverfum fenfum quaefiverit ab illa Hefychiana interpretatione, quâ nihil poterat huic loco inveniri aptius. In eamdem fententiam Cyrillus in Lex. ms. κιρκέλλους interpretatus eft. Habemus autem id vocabulum eadem notione in Graeca verfione Exodi 35, 11. Pro ἐνετέτακτο vero non dubitandum duxi, quin ἐνετέτατο, *fuperne tenfi erant*, oportuerit. Frequentiffime ifta verba per librariorum incogitantiam inter fe permutata reperiuntur: fic, ut haud longe abeam, pag. 207. c. pro τεταγμένοις, quod recte

ibi editum, perperam *τεταμένοις* scribitur in ms. *Ep.*

a Μετὰ δὲ τοῦτο αἴθριον ἐξεδέχετο. Casaubono obsequendum utique iudicavi, τοῦτο corrigere iubenti. Est autem τὸ αἴθριον, *atrium, area subdialis*: quo vocabulo usus est Iosephus, Antiq. Iud. III. 6, 2. & Interpres Graecus Ezechielis prophetae, cap. 9, 3. 10, 4. & 40, 15. Suspicari vero porro fortasse licuerit, Μέγα, pro Μετὰ oportuisse, sic, Μέγα δὲ τοῦτο αἴθριον ἐξεδέχετο, ut τοῦτο quidem sit accusativus ad superius συμπόσιον relatus, a verbo autem ἐξεδέχετο pendens; Μέγα vero sit nominativus ad αἴθριον pertinens: sed in vulgato adquiescendum puravi. *Ibid.* ἐπάνω τῆς ὑποκειμένης προστάδος. Vide p. 205. a. & ibi notata.

κίονες - - διαλλάττοντες τοῖς σπονδύλοις. Dalecamp. *vertebratis scalpturis differebant.* Pro *vertebratis scalpturis*, commodius (puto) *vertebras* dixisset. Fuerint autem σπόνδυλοι, sive *vertebrae*, singulae partes e quibus componitur scapus columnae, cum non est perpetuus. Eas Gallico idiomate *tambours* dicimus, quo vocabulo commode hic usus est Villebrune. Quod sequitur, παράλληλα, adverbialiter positum esse adparet, pro παραλλήλως.

b περὶ δὲ τὸν προσαγορευόμενον κάλαθον. » In quibusdam » columnis, capituli loco, *calathus* est, viminum implexu » textus, fructibus plenus. Philander in Vitruvium c. 1. » lib. IV. « Dalecamp. *Ibid.* φύλλα τραχέα. *aspera folia.* » Acanthi, & similia. Vitruv. loc. cit. « Idem.

c ἀλαβαστίτιδος. Ex editt. vett. & membr. *A.* revocavi istam scripturam, quam nil opus fuerat ut mutaret Casaubonus. Sic & ἀλάβαστος codex mstus uterque, VI. 268. a. ubi temere ἀλάβραστρος edd. Vide Albertum ad Hesych. in Ἀλάβαστος, & Brunck ad Aristoph. Acharn. 1053. & quos illi laudant auctores; quibus adde Etymol. M. pag. 55.

ὁ δὲ ἱστὸς ἦν αὐτοῖς. Fidenter αὐτῆς scribere debueram, scil. νεὼς, quod vocabulum modo praecesserat. Sic vero etiam scriptum in cod. *Epit.* cuius verba paulo ante ad pag. 205. f. adposuimus. *Ibid.* βύσσινον ἔχων ἱστίον, ἁλουργεῖ παρασείρῳ κεκοσμημένον. Dalecampius, *velum byssinum, purpureis funibus ornatum.* — » Ignotae significa- » tionis verbum est hic παράσειρον. Sed vel *funes* signifi- » cat, ut explicat Dalecampius; vel aliud nescio quod *ad* » *oras veli appensum ornamentum* instar praetextae, aut *fim-*

nbriarum. « Casaubonus. — Intellexi praetexturam e panno purpureo, quae simul ornamento esset, simul satis firma ex qua funes aptari possent. Pro *βύρσινοι*, corrupte *βύρσιον* ed. Ven. & Bas. Sed veram scripturam in ora adnotavit editor Bas. & in contextum recepit Casaub. consentientibus msstis.

τοῦ τελευταίου Πτολεμαίου - - οὐκ ἀνδρὸς γενομένου, ἀλλ' αὐλητοῦ καὶ μάγου. Nomen etiam *Auletae* illi fuisse Ptolemaeo, ex Strabone notum, lib. XVII. pag. 796. Quod *virum* fuisse *negat* auctor noster, id convenit cum his quae de eodem, ut videtur, Ptolemaeo Lucianus commemorat, in libello Non temere credendum Calumniae c. 16. T. VIII. ed. Bipont. pag. 46. Quod *μάγον* eumdem vocat, latine fortasse non tam *magus* fuit reddendum, quam *magicis artibus dans operam.*

AD CAP. XL.

Μοσχίωνος τινός. *Moschion* ille, quamquam parum notus scriptor, tamen silentio prorsus praeteriri non debuerat a doctissimo Vossio in libris de Historicis Graecis: ubi nullam eius mentionem factam reperio. Verbo eum tetigit Fabricius in Bibl. Graec. Vol. XII. pag. 705.

Διοκλείδης μὲν ὁ Ἀβδηρίτης θαυμάζεται ἐπὶ τῇ πρὸς τὴν Ῥοδίων πόλιν ὑπὸ Δημητρίου προσαχθείσῃ τοῖς τείχεσιν Ἑλεπόλει. Vertit Dalecampius: *Dioclidem Abderitem omnes mirantur ob Helepolin machinam* &c. Pariter Villebrunius, *Dioclides d'Abdère fut admiré pour l'hélépolis* &c. In eamdemque sententiam verba ista accepisse Casaubonum, non solum ex eo colligere licet, quod insignem errorem ab interprete commissum non notavit, verum etiam ex his quae paulo post de *Hieronymo* ab ipso Casaubono adnotata sunt. Atqui *Helepoleos*, qua Demetrius adversus Rhodios usus est, *auctor* non *Dioclides Abderita* fuit: sed *Epimachus Atheniensis*, ut perspicue docet Athenaeus Mechanicus, pag. 7. & Vitruvius X. 22. *Diocles* vero *Abderita*, cuius quidem alibi nusquam mentionem factam reperio, haud dubie *scriptor* est, qui de illa machina verba fecit; quemadmodum, qui deinde memorantur, *Timaeus* de rogo Dionysii, *Hieronymus* de vehiculo Alexandri, *Polycletus* de Lucerna regis Persarum: quod perspecte vidit Wesselingius ad Diodor. Sic. XX. 91. ubi de eadem *helepoli* agitur, & ad XVIII. 26. ubi de curru funebri

d Alexandri. Sed idem Vir doctissimus, verbum θαυμάζεται cum aliis interpretibus *passive* accipiens, ita interpretatur, quasi *Moschion*, e quo haec desumsit Athenaeus, dixisset, *excelluisse Dioclidem in Helepolis partibus, mensura usque delineandis*, (Wesseling. ad Diodor. T. IX. pag. 483. not. 2.) & *Hieronymum in describendo curru Alexandri unum omnium excelluisse*. (Idem ibid. T. VIII. p. 467. not. 3.) In quo mihi discedendum a summi viri interpretatione putavi. Primum enim, Moschionis verba non id sonant, quod eum dicentem Wesselingius fecit: nec enim ait, θαυμάζεται ἐπὶ τῇ ἐξηγήσει τῆς ἑλεπόλεως, τῆς πυρᾶς, &c. sed ἐπὶ τῇ ἑλεπόλει, ἐπὶ τῇ κατασκευῇ, & sic porro. Tum vero & hoc ipsum ex orationis consecutione satis adparere mihi videbatur, non de *scriptorum solertia in describendis artis operibus* loqui voluisse Moschionem, sed *de operum ipsorum praestantia*. Itaque θαυμάζεται non ita passiva notione accepi, tamquam diceret, *laudatur ab aliis*, alii eum *mirantur;* sed activa vel neutrali notione, *ipse admiratur;* sive passivâ in hanc sententiam, *admiratione percellitur, obstupescit, in admirationem rapitur:* quae omnia h. l. idem valent ac si dixisset, *cum singularis admirationis significatione loqui illos scriptores de his*, quae nominat, *artis operibus*. Et sic verbum θαυμάζεσθαι active sive neutraliter usurpatum non modo apud Homerum reperitur, sed & subinde apud prosaicos scriptores; veluti apud Epictetum, Enchir. c. 22. ὕστερόν σε θαυμάσονται: apud Lucianum Dial. Mort. XXI. 2. ὡς θαυμάσονται οἱ θεαταί. & apud eumdem in Rhetor. Praecept. c. 20. T. VII. Opp. p. 240. οἱ πολλοὶ καὶ σχῆμα καὶ φωνὴν θαυμάσονται; ubi pro θαυμάσονται cod. ms. Oxon. τεθήπασι habet. Construitur autem id verbum hîc cum ἐπὶ praepositione, quemadmodum aliâs verbum ἐκπλήττεσθαι, quod est eiusdem significationis. Quod ipsum si cui suspectum videatur, quoniam nusquam alibi (quod sciam) verbum θαυμάζεσθαι ea quam dixi notione cum illa praepos. constructum reperitur; suspicari licebit, in ipsius verbi scriptura nonnihil a librario peccatum, & θαυματίζεσθαι fortasse scriptum oportuisse, quod verbum Hesychius adnotavit cum hac interpretatione: Θαυματίζομαι· ἐκπλήττομαι.

e Τίμαιος δ' ἐπὶ τῇ πυρᾷ τῇ κατασκευασθ. Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ. » Theo in Progymnasmatis scribit, a

» *Philisto* libro XI. Historiae, Dionysii funus diligenter
» explicatum fuisse, cum ornatu rogi. Victorius cap. 10.
» lib. XXXVIII. Variarum.« DALECAMPIUS. — Perinde vero etiam a *Timaeo* expositam esse illius rogi magnificentiam, hic ex auctore nostro discimus. Neque enim ullus est dubitandi locus, quin TIMAEUM dicat *Tauromenitam* Siculum, *Historiarum scriptorem*, qui paulo post Philistum, duorum priorum Ptolemaeorum aetate vixit: de quo etiam Wesseling. monuit ad Diodor. T. VIII. p. 467.

καὶ Ἱερώνυμος ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῆς ἁρμαμάξης &c. Non solum editio Casauboni, (ut in Nota sub contextu dictum) sed & superiores editiones ἐν pro ἐπὶ habebant: quod temere prorsus irrepserat; nam ἐπὶ quidem recte dedere ambo nostri codices mssti. Monuit vero ad ista verba CASAUBONUS: » Descriptionem huius carpenti ac-
» curate persequitur Diodorus Siculus lib. XVIII. Ex eo
» petat lector: est enim opus sane quam magnificum, &
» Alexandri corpore non indignum. *Hieronymi* tamen no-
» men a Diodoro praetermissum: itemque ab Aeliano, libro
» XII. Ποικίλης, cap. ult.« — Nempe, quoniam cum Dalecampio sibi persuaserat vir doctus, *Hieronymum* a Moschione *artificem* dici *fabrumque illius carpenti*, (in quo sequacem habuit Schefferum ad Aelian. XII. 64.) miratus est, nomen eius tacuisse Diodorum. At *Hieronymum* intelligendum *Cardianum*, eum qui Successorum Alexandri historiam perscripsit, recte monitum est a WESSELINGIO ad Diodor. XVIII. 26. De carpenti illius structura, secundum Diodorum, ex professo commentatus est *Caylus*, & iconem eius repraesentavit, in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XXXI. pag. 86 sqq.

Πολύκλειτος δ' ἐπὶ τῷ λυχνίῳ τῷ κατασκευασθέντι τῷ Πέρσῃ. Intelligendus *Polycletus*, non Sicyonius statuarius, sed *Larissaeus* scriptor, cuius *Historias* laudavit Noster, XII. 539. a. de quo plura vide apud Vossium, lib. III. pag. 405. Quodnam vero hic dicatur λύχνιον, τῷ Πέρσῃ *confectum*, mihi non compertum. τῷ Πέρσῃ, ex Graecorum usu, intellexi *Persarum regi*: pro quo quod Villebrunius scripsit, *au roi Persée*, id temere ac gratuito sumtum putavi. Id enim Graece Περσεῖ foret: at Πέρσῃ tenent mssti cum editis.

Εἰς ὕλην μὲν, ξύλων ἐκ τῆς Αἴτνης παρεσκεύαστο ἑξήκοντα τριηρικῶν σκαφῶν πλῆθος ἐξεργάσασθαι δυναμένην. f

f » Ait, εἰς ὕλην μὲν ξύλων ἐκ τῆς Αἴτνης παρεσκεύαστο. » Sic [etiam] Epitoma; & ferri poteſt. Planior tamen » ſententia fuerit, ſi ſcribamus, εἰς ὕλην μὲν ξύλων, » ξυλεία ἐκ τῆς Αἴτνης παρεσκεύαστο, ἐξ. τριηρ. σκαφῶν » πλῆθος ἐξεργάσασθαι δυναμένη. Ita uſurpavit paulo » ante [pag. 204. c.] vocem ξυλεία: Ὃ φασι παγῆναι » πεντήκοντα πλοίων πεντηρικῶν ξυλείᾳ. Aut ſic: εἰς δ » ὕλην μὲν ξύλων ἐκ τ. Α. παρεσκεύαστο: *paraverat*. Nam » & κατεσκεύασμαι & παρεσκεύασμαι tam active, quam » paſſive, ſumi ſolent. « Casaubonus. — εἰς ὕλην μὲν, ξύλωσιν ἐκ τῆς Αἴτνης &c. legendum cenſuit Villebr. — In vulgata ſcriptura nil mutant nec membr. *A.* nec ms. *Ep.* niſi quod ms. *Ep.* in fine perperam δύναμιν habet, pro δυναμένην. Si tenenda vulgata, in hunc fere modum fuerit intelligenda, quaſi dixiſſet, εἰς ὕλην δὲ τῆς νεὼς παρεσκεύαστο ὕλην ξύλων - - δυναμένην. Id ſi durius videtur, poſſis pro ξύλων, ξυλείαν legere, vel cum Villebrunio ξύλωσιν, quo vocabulo Thucydides uſus eſt II. 14. unde & a Polluce adnotatum, VII. 124. Sive ὕλην μὲν ξύλων tenendum duxeris, a qua ὕλῃ ξύλων conſulto diſtinguere videri poteſt auctor τὴν εἰς τὴν ἄλλην χρείαν ὕλην, quam paulo poſt dicit; percommodum fuerit quod eſt a Caſaubono propoſitum, εἰς δ (ſcil. πλοῖον) ὕλην μὲν ξύλων. Suſpicari vero quoque licebat, praepoſitionem εἰς a vetere aliquo librario temere fuiſſe invectam: ſatis enim etiam fuerat, Ὕλην μὲν ξύλων &c. Quamcumque vero rationem eligas, nil opus fuerit, ut *accuſativum* caſum cum *nominativo* permutes: quoniam, ut recte obſervavit Caſaubonus, verbum παρεσκεύαστο percommode activa notione accipitur: eademque ratione etiam ſequuntur alia verba activa, aut ſignificationem activam haud dubie habentia, ἡτοιμάσατο, συνήγαγε &c.

γόμφους τε καὶ ἐγκοίλια καὶ σταμίνας. σταμῖνας circumflexo accentu ſcribe cum mſ. *Ep.* & hic & pag. ſq. lit. *b.* Sic & apud Etymologum (p. 724 extr.) σταμῖνες ſcribitur: pariterque apud Euſtathium ad Od. ε. p. 221, 9 ſqq. ubi hic Athenaei locus etiam adfertur, &, quid ſit quod σταμῖνας veteres dixerint, diſquiritur. Euſtathii verba citavit H. Stephanus Theſ. T. I. col. 1804. Bene Dammius in Lexico Etymol. σταμὶν interpretatur *ſtatumen, lignum erectum in navis latere, cui affiguntur aſſeres, & cui incumbit tabulatum.*

τὴν εἰς τὴν ἄλλην χρείαν ὕλην, τὴν μὲν ἐξ Ἰταλίας, f τὴν δ' ἐκ Σικελίας. Tenendum hoc putavi, a CASAUBONO sic editum: sed explicatione opus habet id, quod ab eodem ad ista verba adnotatum est, cum ait: » Scripsimus ex antiquis, καὶ τὴν εἰς τὴν ἄλλην χρείαν ὕλην, - - τὴν δ' ἐκ Σικελίας. Postrema in editis male desiderantur. « — Scilicet quatuor postrema utrique verba, τὴν δ' ἐκ Σικ. deerant editionibus superioribus, a Casaubono e msstis adiecta, quibus & nostri codices adsentiuntur. Sed prima verba inverse scripta exhibebant eaedem editiones Ven. & Bas. cum utroque nostro codice, in hunc modum, τὴν εἰς τὴν ἄλλην ὕλην (magis etiam vitiose ed. Ven. εἰς τὴν ὕλλην ὕλην) χρείαν. Quorum verborum ordinem ita, ut ratio postulare videbatur, tacite invertit idem Casaub. cui etiam Dalecampius praeiverat, *& ad alios usus idonea materia*, vertens.

εἰς δὲ σχοινία λευκαίαν μὲν ἐξ Ἰβηρίας· κάνναβιν δὲ καὶ πίτταν (vulgo κίττον) ἐκ τοῦ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ. » Eustathius, [ad Od. β'. pag. 106, 26 sqq.] Ἀθήναιος ἱστορεῖ περί τινος, καὶ ὅτι εἰς σχοινία ἡτοιμάσατο λευκέαν μὲν ἐξ Ἰβηρίας· κάνναβιν δ' ἐκ τοῦ Ἠριδανοῦ ποταμοῦ. Εἴη δ' ἂν ἴσως λευκέα, δέρμα λεύκης παρόμοιον τῷ ἐκ φιλύρας. Scribe igitur in Athenaeo, λευκέαν μὲν ἐξ Ἰβηρ. Sic & Eclogarius. [nempe, ex cuius Epitoma desumserat ista Eustathius.] Arboris λεύκης, *populi*, librum decorticatum ad conficiendos funes, appellabant λευκέαν: sicut detractam pellem leoni, λεοντέην; vulpi, ἀλωπεκέην; & alia id genus. In Hesychii Glossis alicubi [sub voc. Σιλλὸν,] legas, σιλλὸν, λευκαίας σχοινίον. Melius idem alibi: Λευκέα per simplex ε: « [Λεύκεα ibi vulgo editur; fortasse pro Λευκαία] » quod interpretatur σχοῖνος, recte, si accipias pro *fune* simpliciter, & ἀντὶ σχοινίου; nam *iunci* speciem λευκέαν novimus nullam. *Rhodani* nomine intellige fluminis illius utramque ripam: ubi etiam hodie *cannabis* copia non tenuis. Sed fluvii huius nomen diverse scriptum invenimus. In Epitoma diserte Ῥαδανοῦ: mendose, ut palam est. In Eustathii codicibus Ἠριδανοῦ. An & hoc mendosum? ita videtur mihi quidem. At voce κίττον quid faciemus? *Hederae* usum esse nullum ad funes nectendos, recte pronuntiant docti. Quare in Excerptis & Eustathio vestigium nullum eius verbi. Πίτταν, opinor, scripserat auctor:

f » quod etiam doctissimo *Gesnero* venerat in mentem. *Pi-* » *cem* non postremas obtinere in nautica supellectile, om- » nes norunt. « CASAUBONUS. — In vocabulo λευκαίαν, quod cum editis tenent veteres membranae, nil mutare ausus sum. Collatis duobus Hesychii locis, ab ipso Casaubono laudatis, cum hoc nostro, & cum aliis vetustis Glossis, λευκαίαν defendit SALMASIUS, *spartum* intelligens; Exercit. Plin. pag. 538 extr. » Graecorum σπάρτος, » inquit, Latinorum est *genista*. *Spartum Ibericum*, λευκαίαν » Graeci videntur nuncupasse a candore, quasi *candidum* » *iuncum* dixeris, vel quod candorem traheret ex macera- » tione, vel quod caeteris iuncorum generibus esset can- » didius; ut multae arbores & herbae congeneres foliis » λευκοῖς & μέλασι distinguuntur. « Conf. eumdem ad Spartian. T. I. pag. 178. In Philoxeni Glossis legitur: Λευκαία ἐν θεάτροις, *spartum*. Rectius vero fortasse λεύκαια antepenacute scribitur apud Salmas. Exerc. Plin. pag. citata ineunte. Fluvii nomen perspicue, ἐκ τοῦ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ scribitur in nostro ms. *Ep*. sicut in edd. & in ms. *A*. Vulgatum κίττον, ne Casaubono suffragari videretur, defendit *Villebrunius*; ad *albam* illam *hederam* hoc spectare contendens, qua obumbratum tabernaculum paulo post (pag. 207. d.) traditur: cuius interpretationis calliditatem docto viro non invideo. Ego vero, licet editam scripturam tueantur membranae, tamen πίτταν, *picem*, cum aliis viris doctis corrigere non dubitavi; quomodo etiam haud cunctanter Salmasius scripserat l. c. col. b. sub fin. *Picis* usum aliquem in eadem hac navi mox ipse commemorat auctor pag. 207. b. sed alius etiam atque multiplex in navibus & in supellectile nautica picis usus erat. Confer rursus pag. 208. *a*. & Polyb. V. 89, 6. Mendam hoc loco etiam *accentus* arguebat; cum κίττον penacute scriberetur, quae erat vox nihili. *Hedera* graece κιττὸς sonat; *pix* vero, πίττα. Iam *picis* copia *circa Rhodanum* fluvium an aliis etiam scriptoribus commemorata sit, nescio equidem: in Cisalpina Gallia observatam eam Straboni video lib. V. pag. 218. a. Massilienses vero, qui sunt Rhodano vicini, generatim omni rerum copia abundasse quae ad navigationem pertinent, docet idem auctor, lib. IV. pag. 180. a. b.

πολλαχόθεν συνήγαγε. συνήγαγε δὲ καὶ &c. In ea verborum structura, quam cum msto *A*. exhibebant

editi, post πολλαχόθεν haud dubie desiderabatur verbum. Saepissime autem in eam partem peccarunt librarii, ut, ubi bis deinceps ponere idem verbum debuerant, semel omiserint. Epitomator, quo illud incrustaret ulcus, totam ῥῆσιν sic incepit, γόμφους τε ἠτοιμάσατο καὶ ἐγκοίλια &c. ut omnes consequentes accusativi a verbo ἠτοιμάσατο penderent.

ἐν μησὶν ἓξ εἰργάσατο. Intelligo teneri commode a aoristum verbi medii activa notione posse, quemadmodum & praecesserunt activa verba, & sequens verbum περιελαμβάνετο pariter activa notione accipi potest. Sed pro εἰργάσατο, utique compositum ἐξειργάσατο desiderari videtur; quemadmodum lit. b. in fine capitis ait, ὡς οὖν τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν ἐξειργάσατο.

ταῖς ἐκ μολίβου ποιηθείσαις κεραμίσιν ἀεὶ καθ' ὃ ναυπηγηθείη μέρος περιελαμβάνετο. Supra pag. 204. a. ubi μόλυβδον edebatur, nihil ex membr. *A.* adnotatum; ms. *Ep.* vero μόλιβδον habebat. Hoc loco, ubi ἐκ μολίβδου edebatur, ἐκ μολίβου scribitur in utroque nostro codice; quod tenendum putavi, licet paulo post rursus variet scriptura. Infra, pag. 208. d. pro μολίβδου, quod cum editis codex *Ep.* tenuit, rursus μολίβου dedere membr. *A.* De qua varietate scripturae in hoc vocab. vide quae collegere viri docti ad Moerin p. 256 sq. Deinde mendose καθ' ὃν ναυπηγ. legebatur in editt. omnibus, pro quo verum καθ' ὃ restituimus, praeeunte ms. *Ep.* Quod vero consentiente utroque codice edebatur, προσελαμβάνετο, id non ferendum putavi; omninoque περιελαμβ. corrigendum censui, quemadmodum paulo post (lit. b.) in eadem re verbum περιελήφθη positum erat consentientibus libris. Continuo dein operarum errore ὧς ἂν, pro ὡς ἂν, scriptum; qui error invitis nobis, ex ed. Cas. 1. in nostram irrepsit.

Ἀρχιμήδης ὁ μηχανικὸς μόνος αὐτὸ κατήγαγε δι' ὀλίγων σωμάτων. » Dalecamp. *paucis instrumentis:* imo vero, » *paucorum servorum ope.* σώματα, ut in libris Iuris civilis » Romanorum passim *corpora*, pro *servis:* quamquam id » Iulio Polluci non probatur. Σώματα, inquit, [III. 78.] » ἁπλῶς, οὐκ ἂν εἴποις, ἀλλὰ δοῦλα σώματα. Sed obti» nuisse contrarium, testatur in Ancyroto Epiphanius. » Εἴωθεν ἡ ἀνθρωπότης καλεῖν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς » ὀνόματος· οἷον, ὅτι δεσπότης ἐστὶν ὀγδοήκοντα σωμάτων.

a » *Solent vulgo hominem de nomine alterius partium ex quibus*
» *constat appellare : ut cum dicimus, Est herus* LXXX *corpo-*
» *rum.* ἀνθρωπότητα dixit Epiphanius, pro, *vulgo homines* :
» ſicut ſolent beati Patres Graeci τὴν ἀδελφότητα, Lati-
» ni *fraternitatem* ponere, pro *coetu fratrum* & eccleſiâ. Sed
» non ſolum vulgus ita locutum ; verum & eruditiſſimi
» quique Graecorum, ſpreto Pollucis imperio. Harpo-
» cration, de inſtitutis a Solone primum lupanaribus lo-
» quens, Νίκανδρος, inquit, ἐν ἕκτῳ Κολοφωνιακῶν Σόλωνά
» φησι σώματα ἀγοράσαντα εὐπρεπῆ, ἐπὶ στέγης στῆσαι.
» id eſt, *Nicander lib. VI. Colophoniacorum auctor eſt, So-*
» *lonem ſervas pulcras emiſſe & in cella proſtituiſſe.* Ariſtote-
» les, & ſentiendi & loquendi recte norma, De Miracu-
» lis auditis : Λέγουσιν, οὕτω τοὺς οἰκοῦντας τὰς Γυμνησίας
» Ἴβηρας καταγύνους εἶναι, ὥστε ἀντὶ ἑνὸς σώματος θηλυ-
» κοῦ διδόναι τοῖς ἐμπόροις τέτταρα καὶ πέντε σώματα
» ἄῤῥενα. Apud Demoſthenem, in ea contra Evergum &
» Mneſibulum, τὸ σῶμα, & ἡ ἄνθρωπος, & τὸ σῶμα τῆς
» ἀνθρώπου pro eodem ponuntur. Sic etiam accipe in hoc
» Phlegontis Tralliani loco, cuius mentem doctiſſimus in-
» terpres non eſt aſſecutus : ἐὰν οὖν σοι φαίνηται περὶ
» τούτων γράφειν τῷ βασιλεῖ, ἐπίστειλον κἀμοὶ, ἵνα καὶ
» τῶν σωμάτων τινὰ τῶν ἱστορούντων τὰ κατὰ μέρος ἐξα-
» ποστείλω σοι. Vertendum erat : *Si ad principem de ea re*
» *videtur tibi ſcribendum, ſcribe etiam ad me, ut ſervos quos-*
» *dam tibi mittam eorum qui rem totam tenent.* Quo maior
» eſſet fides miraculoſae narrationi, offeruntur *ſervi*, qui
» tormentorum perpeſſione, ſi opus ſit, veritatem obſi-
» gnent. Ergo etiam hîc σώματα ſunt *perſonarum corpora*,
» non inſtrumenta. Sed obſtat interpretationi huic Procli
» narratio, primo in Euclidem commentario. Narrat ille,
» deductam hanc navem non δι' ὀλίγων σωμάτων, *pauco-*
» *rum ſervorum opera* : ſed unius Hieronis regis. Πάντων
» ἅμα Συρακουσίων ἑλκύσαι τὴν ναῦν οὐ δυναμένων, Ἀρχι-
» μήδης τὸν Ἱέρωνα μόνον αὐτὴν καταγαγεῖν ἐποίησεν. Quo-
» modo conciliabimus ? Tam facile quam deſcendit imber
» cum pluit. Sic nempe dici Proclo, *Hieronem ſolum eam*
» *navem deduxiſſe*, quomodo ait Athenaeus, *ſolum Archi-*
» *medem.* Hic feciſſe dicitur, quia faciendi rationem inve-
» nit : ille, quia honoris ſui cauſſâ operi manum admo-
» vit. Quod igitur Athenaeus, *paucorum miniſterio Archime-*
» *dem uſum*, ſcribit : idem & de Hierone eſt intelligendum :

» atque hoc etsi diserte non ait Proclus, non tamen ne- » gat. « Casaubonus. — Ad evincendum, perperam a Dalecampio *σώματα* per *instrumenta* esse reddita, non tantis motibus fuerat opus. Caeterum nolim ego cum doctissimo Viro *servos* hoc loco intelligi: nec enim probabile est, ad augustam illam deducendae talis navis caerimoniam, ubi praesertim ipse etiam Rex (ut ex Proclo idem Casaubonus docet) manum operi admovit, *servilia corpora* fuisse adhibita. Nec prorsus de nihilo est, quod Pollux l. c. praecepit, *σώματα* non per se *servos* sonare, sed *δουλικὰ σώματα*. Nam licet, ubi ex sermonis connexione & ex adiunctis intelligitur, de *servis* agi, etiam nude *σώματα servi* dici possint; tamen *σώματα* generatim idem valet ac *homines*: quo de usu illius vocabuli vel ex eis exemplis, quae a nobis in Lexico Polybiano voc. *σῶμα* collecta sunt, abunde constat. Quare *δι' ὀλίγων σωμάτων* rectius sic reddi censui, *paucorum hominum operâ*. Procli narrationem non turbare nos debere, recte monuit Casaubonus. Legitur illa libro secundo Commentariorum in primum librum Elementorum Euclidis, pag. 18. edit. Basil. 1523. Caeterum quod auctor noster hic ait, Ἀρχιμήδης ὁ μηχανικὸς μόνος αὐτὸ κατήγαγε, id ad aliam navem retulit Plutarchus, in Marcello p. 307. a. cuius locus cum hoc conferendus.

κατασκευάσας γὰρ ἕλικα, τὸ τηλικοῦτον σκάφος εἰς τὴν θάλασσαν κατήγαγε· πρῶτος δ' Ἀρχιμήδης &c. » *Helix*, machina cochlearum instar claviculatim spiratimque striata, cuius circumductu attolluntur & sustinentur gravissima pondera. Hac utuntur aurigae Germani » in subvehendis curribus onustis, ut si quid est in rotis » vitii extrahant, corrigant & reponant. Vulgo, *une vis.* « Dalecampius. — » Ait auctor, *πρῶτος δ' Ἀρχιμήδης* b » *εὗρε τὴν τῆς ἕλικος κατασκευήν*. Et Proclus: *ἡ ἕλιξ οὐκ » ἦν τοῖς πρὸ τοῦ Ἀρχιμήδους πορίμη*. Sed de *helice* multa viri docti, quae non repetam. « Casaub. — Satis-ne constet hodie inter doctos eosdemque artis mechanicae peritos, quale potissimum fuerit instrumentum, qualisve machina, quae *helix* hîc vocatur, mihi non compertum. Pro eo quod auctor noster ait, *κατασκευάσας γὰρ ἕλικα, τὸ τηλ. σκ. εἰς τὴν θαλ. κατήγαγε*, Plutarchus loco cit. scribit: *αὐτὸς (Ἀρχιμήδης) ἄπωθεν καθήμενος, οὐ μετὰ σπουδῆς, ἀλλὰ ἠρέμα τῇ χειρὶ σείων ἀρχήν τινα πο-*

b λυσπάστου μηχανήματος προσηγάγετο λείως καὶ ἀπταίστως. Machinae genus describit Vitruvius lib. X. cap. 5. quod *polyspaston appellatum* ait, *quod multis orbiculorum circuitionibus & facilitatem praestet & celeritatem.* Sed illius quidem machinae usus *tres ordines hominum* requirit, funibus onus ducentium.

Ὡς δὲ καὶ τὰ λοιπὰ &c. Excurrit continua periodus usque ad finem capitis: cuius periodi cum longior sit protasis, repetitur particula ὡς sub finem, ὡς οὖν τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν ἐξειργάσατο.

ὧν (ἥλων) οἱ πολλοὶ δεκάμνοοι ἦσαν. Sic codex mstus uterque; recte δεκάμνοοι a singulari δεκάμνοος, contracte δεκάμνους, quod idem valet ac δεκαμναῖος, *decem librarum.* Eâdem formâ πεντάμνους dictum vidimus IV. 148 f. Sic ἑξάμνους, & ipsum δεκάμνους, apud Eustath. ad Od. τ'. pag. 717, 17. Quod temere δεκάμναιοι posuerunt editores, id in accentu etiam peccabat: oportebat saltem δεκαμναῖοι. *Ibid.* » Ait de *clavis aeneis*, » quibus munita haec navis, διὰ τρυπάνων δ' ἦσαν οὗτοι » ἡρμοσμένοι. Itaque etsi decem ac quindecim pondo pen» debant hi clavi, quia tamen *terebra* terebrata erant fora» mina in quae erant immittendi, crassiores sesquidigito » ipsos esse non oportuit, aut circiter. Nam ultra hunc » modum terebra non habet explicationem, auctore Vi» truvio lib. X. cap. 22.« CASAUB. *Ibid.* τοὺς σταμίνας συνέχοντες. σταμῖνας corrigendum supra monui ad pag. 206. f. In *articulo masc. gen.* τοὺς consentiunt ambo mssti nostri cum editis, licet analogia desiderare videatur ut sit, nomen *foeminini generis*, quemadmodum etiam Eustathius ad Od. ε'. pag. 221, 9 sqq. plus semel usurpavit: de quo etiam monuit H. Steph. in Thes. hac voce.

μολυβδαίναις δὲ κεραμίσιν ἀπεστεγνοῦντα. Haud dubie aut μολυβδίναις (sive, quod perinde est, μολιβδίναις) κεραμίσιν oportebat, aut μολυβδαίναις (vel μολιβδαίναις) *absque* κεραμίσιν. Nam μολύβδαινα (vel μολίβδαινα) est substantivum: quare infra (lit. d.) διὰ κεραμίδων ἢ μολυβδαινῶν dicit. Magis tamen de *globo* vel *glande plumbea* usurpatum videtur id nomen, quam de *lamina.* (Confer Indicem nostrum Graecitatis Appianeae, hac voce.) μολύβδινος vero, vel μολίβδινος, adiectivum est; qua ratione μολίβδινα (vel μο-

λύβδινα) σπκώματα Polybius dixit, VIII. 7, 9. & XXII 10, 4. Non damno verbum ἀπεστεγανοῦντο, quo usus est Epitomator; cui illustrando valere poterit nomen στεγανώματα, quod ab Hesychio & ab Etymologo exponitur οἱ ἐν τοῖς τοίχοις σύνδεσμοι vel ἔνδεσμοι. Sed tenendum putavi id quod & hîc cum editis habent vetustae membranae, & paulo post (lit. d.) rursus eaedem membranae dederunt; cuius verbi vis in *adstringendo* posita est

AD CAP. XLI.

Ἦν δ' ἡ ναῦς τῇ μὲν κατασκευῇ εἰκόσορος. Dalecampius: *Viginti remorum ordines in ea navi fuerunt.* At quae verba nihil Casaubonus; sed PALMERIUS haec adnotavit: »Bene ita vertit interpres secundum rei veritatem; male secundum verba mendosa, quae vertit. Putavit nempe, εἰκόσορον ναῦν fuisse *navem viginti remorum ordinum*; sed debuit in Graeco secundum suam versionem mutare vocem εἰκόσορος in εἰκοσήρης: [at Graeca Athenaei numquam edidit Dalecampius:] maxima enim est differentia. Εἰκόσορος, *navis* est *actuaria*, non magni pretii, *quae viginti tantum remis agitur*, ut dicitur τριακόντορος, quae *triginta*. At εἰκοσήρης, navis erat maxima & molis extraordinariae & stupendae, quae *viginti remorum ordines* habebat.« Sic ille, in *Exercit. in Auct. Graec.* pag. 500. Quod sane verissime observatum. Nam sic εἰκόσορον ναῦν (ut alia nunc, aliosque auctores omittam) Hesychius & Etymologus diserte εἰκοσάκωπον interpretantur, quod nequaquam convenit huic loco. Contra, quemadmodum prodigiosa illa Ptolemaei Philopatoris navis (pag. 203. e.) τεσσαρακοντήρης fuit, sic hanc Hieronis εἰκοσήρην fuisse, id est, *viginti ordines* sive *versus habuisse remigum* consentaneum est; cuius generis unam etiam deinde in Ptolemaei Philadelphi adparatu fuisse, (fortasse hanc ipsam, quae ab Hierone dono missa est patri illius Ptolemaeo Soteri) cum duabus τριακοντήρεσι, aliisque τρισκαιδεκήρεσι, & pluribus gradatim minoribus, dixerat Noster pag. 203. d. Quare haud temere fecisse doctissimum LEROY puto, quod haud cunctanter, *eicoserem fuisse* hanc navem, id est, *viginti versus remigum habuisse* pronunciaverit, in libro, cui titulus *Les Navires des Anciens considérés par rapport à leurs Voiles*,

Parif. 1783. cap. 5. ubi de hac ipfa Hieronis navi egit. At equidem, verofimilem ac propemodum certiffimam emendationem fub contextu indicaffe contentus, vulgatam fcripturam, quam uterque nofter codex mstus tuetur, non fum aufus loco movere; quoniam fieri potuerat, ut fcriptor ille, e quo defumta haec narratio, vocabulo εἰκόσορος pro eo, quod utique aptius & magis proprium erat, uteretur.

τριπάροδος δέ. Attigerat hunc locum Cafaubonus fupra, ad p. 203. f. fed ita ut nihil definiret. Praetermifit ifta verba *Leroy*, cum longe plurima parte defcriptionis huius navigii, in *velorum* maxime rationem inquirens. VILLEBRUNE in verfione fic pofuit, *il avoit trois courfiers*; fubiecta adnotatione huiusmodi: »πάροδος *fignifie, à la* »*lettre*, *p a s s a g e*, *c h e m i n*; *& en terme de marine*, *fur* »*nos galères*, *c o u r s i e r*.« Gallicum illud vocabulum in Dictionario Academiae olim regiae Gallicae fic exponitur: »*C o u r s i e r*, *en termes de Marine*, *c'eſt le paſſage de la proue à la poupe dans une galère entre les bancs des Forçats*.« Latine rectiffime (puto) *foros* reddideris. *Navis* autem *tres foros habens*, idem fere fonare videtur ac *tres pontes habens*. *Ibid.* τὴν μὲν κατωτάτω (fcil. πάροδον) ἔχουσα ἐπὶ τὸν γόμον. Quo pacto, cum modo praeceſſerit ναῦς, defendi poffit ἔχων, quod cum editis hic habent veteres membranae, prorfus non video. Iftam tamen fcripturam non modo intactam reliquit Cafaubonus, fed prorfus filentio praeteriit. Monuit VILLEBRUNIUS, ἔχουσα corrigendum; quod in oculos incurrebat. Atqui id ipfum perfpicue dedit nofter ms. *Ep*.

ἐφ' ἧν διὰ κλιμάκων πυκνῶν ἡ κατάβασις ἐγίνετο. »*Per* »*fcalas plures*: vel, *per multorum graduum fcalas*. Nam »κλίμαξ utrumque fignificat, *gradum*, & *fcalas*. Illud »commoditatem defcendendi indicat: hoc, intervallum ma»gnum, quod ab una contabulatione fuit ad aliam.« CASAUBONUS. — Mihi prior ratio potior vifa erat. Ambigue *Villebrune* expreffit: *on y defcendoit par de nombreux gradins*.

εἰς τὰς διαίτας: & mox, δίαιται τετράκλινοι τοῖς ἀνδράσι: dein, ἡ δὲ ναυκληρικὴ δίαιτα. Quemadmodum συμπόσιον non modo *convivium* fignificat, fed & *locum ubi agitur convivium*, *coenaculum*; (veluti pag. 205. d. e. & f.) fic & δίαιτα, non modo *victum*, *epulas*, *coenam*,

denotat; (veluti, παρὰ τὴν δίαιταν, *inter epulas*, saepe cum apud Nostrum, tum apud alios;) sed & *coenaculum*, *locum ubi victum capimus*. At quemadmodum διαιτᾶσθαι & τὴν δίαιταν ποιεῖσθαι est etiam, generatim, *vitam agere*, *morari aliquo in loco*, *habitare*; sic & ἡ δίαιτα *habitationem* quamlibet, aut *conclave*, frequentissime denotat.

Ταῦτα δὲ πάντα δάπεδον εἶχεν ἐν ἀβακίσκοις σύγκείμενον ἐκ παντοίων λίθων, &c. » Exposuimus hunc locum » Commentariis ad Sueton. lib. I. c. 46. ubi de *musivo opere* notamus. Est vero argumentum Principis literarum » amantis, quique (ut ait Pindarus) ἀγλαΐζεται μουσικῆς » ἐν ἀώτῳ, quod obiter hic observatur de *Hierone*: qui » *tessellatis suae* huius *navis pavimentis universum Iliadis argumentum curaverat exprimendum*. Sic rex Franciscus, pa» ter ille & Mecaenas literarum ac literatorum, in cuius» dam praelongae ambulationis, quae Fonte-bellae-aquae » visitur, parietibus, universae Odysseae argumentum so» lertis pictoris penicillo spectandum exhibuit. Lege au» tem sic: ἐν οἷς ἦν κατεσκευασμένος πᾶς ὁ περὶ τὴν Ἰλιά» δα μῦθος θαυμασίως ταῖς κατασκευαῖς. κἂν ταῖς ὀροφαῖς » καὶ θυρώμασι δὲ πάντα ἦν ταυτὰ πεποιημένα. « CASAUBONUS. — Ἄβαξ, est *tabula calculataria*. ἀβάκιον, *tabella*. ἀβακίσκος, *minuta tabella*, *tessula*. Verba ista, ταῦτα δὲ πάντα δάπεδον εἶχεν, - - παντοίων λίθων, citans Eustathius ad Od. χ'. pag. 786, 40. haec adnotavit: Ἔνθα ὅρα τὸ ἀβακίσκοις. ἐξ οὗ δῆλον, ὡς οὐ μόνον ἐπὶ σανίδος ὁ ἄβαξ καὶ τὸ ἀβάκιον, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἐπὶ λίθων, ὁμοιοσχημόνων ξυλίνοις ἄβαξιν. Sequentia apud Nostrum verba, in hunc modum expressa distinctaque legebantur in editt. Ven. Bas. & Cas. 1. ἐν οἷς ἦν κατεσκ. πᾶς ὁ περὶ τὴν Ἰλιάδα μῦθος θαυμασίως. ταῖς τε κατασκ. - - πάντα ἦν ταῦτα πεποιημένα. κατὰ δὲ &c. Quae eodem prorsus modo tenenda iudicavi, nisi quod πεπονημένα scriberem, quod percommode dedere membr. *A*. in eam sententiam, quam in latina versione expressi. Ista verba πάντα ταῦτα referuntur ad eadem illa *conclavia*, de quibus initio dixerat, Ταῦτα δὲ πάντα δάπεδον εἶχεν. Verbum ἐπεπόνητο sonat *diligenter*, *exquisite elaborata & ornata erant*: quo verbo in eamdem sententiam idem auctor utitur p. 208. b. cum ait, ἡ δὲ ναῦς πᾶσα οἰκείαις γραφαῖς ἐπεπόνητο. Hoc loco in ed. Cas. 2 & 3. servatâ reliquâ omni verborum serie, temere post θαυμασίως di-

stinctio orationis prorsus *deleta* erat; post πεποιημένα vero *comma* loco maioris distinctionis erat positum. In ms. *Ep.* desunt verba, ταῖς τε κατασκευαῖς - - πεποιημένα.

d ἐν οἷς κῆποι παντοῖοι θαυμασίως ἦσαν ὑ π ε ρ β ά λ λ ο ν- τ ε ς (π ε ρ ι β ά λ λ ο ν τ ε ς edd.) ταῖς φυτείαις διὰ κεραμίδων ἢ μολυβδαινῶν κ α τ ε σ τ ε γ ν ω μ έ ν ω ν. Cum περιβάλλοντες vulgo legeretur, abessetque verbum κατεστεγνωμένων, ad ista ἐν οἷς κῆποι - - μολυβδαινῶν haec adnotavit CASAUBONUS: »Lege διὰ κεραμίδων μολυβδαινῶν, sublato ἢ. Hoc vult: *institutos fuisse omnis generis hortos in ambulationibus illis: ex quibus hortis manantes plantae per laminarum plumbearum commissuras, navem totam circumdabant.* Κῆποι sunt, herbarum hortensium institutae areolae in congesta terra super navis tegmen: vel erant iis similes quos *Adonidis hortos* vocant, in quibus alsiosae plantae educantur intra περιφορήτους testas: cuiusmodi & illa *dolia* erant, quorum statim fit mentio. Sic plures horti facti erant in ambulationum superficie. Κεραμίδας μολυβδαίνας dixit, ut Suetonius *chartam plumbeam;* [in Ner. c. 20.] quod pluribus ibi exposuimus. *Laminas plumbeas* significat, in speciem laterum formatas. Sic paulo post, [p. 208. d.] πλίνθοι μολύβδου. Illae ipsae sunt, de quibus ante locutus est auctor, [pag. 207. a.] ταῖς ἐκ μολύβδου ποιηθείσαις κεραμίσιν ἀεὶ καθ' ὃ ναυπ. & iterum [lit. b.] μολυβδαίναις κεραμίσιν ἀπεστεγνοῦντο.« — Equidem, sicut loco proxime citato μολυβδίναις (vel μολιβδίναις) κεραμίσιν pro μολυβδαίναις me malle professus sum, sic hoc loco ferri posse κεραμίδων ἢ μολυβδαινῶν iudicavi: sin deletam ἢ coniunctionem malles, rursus μολυβδίνων oportuisse mihi persuasi. Ad eadem verba in diversam partem commentatus est CORAY: »Forte legendum (inquit) διὰ κεραμίδων ἀ λ η θ ι ν ῶ ν, *tegulis veris*, i. e. ex terra factis. Addit ἀληθινῶν ex industria, ne confundantur scilicet cum tegulis, quibus supra (lit. a.) ἐκ μολίβου ποιηθείσαις, & (lit. b.) μολυβδαίναις (malim μολυβδίναις) addidit. Quod attinet ad lectionem textus, ea si legatur ut est, ἢ μολυβδαινῶν redolet marginalem notam inepti Grammatici, vel corruptam lectionem τοῦ ἀληθινῶν: si mutetur in οὐ μολυβδαινῶν, (vel οὐ μολυβδίνων,) erit dilucidatio marginalis, a Grammatico tamen docto satis adscripta. Conf. quae de notione vocabuli ἀληθινὸς su-

»perius dixi not. ad pag. 202. a.« Sic Vir doctissimus in *Notis msstis* ad hunc locum. Mihi vero haudquaquam improbabile videbatur, terram eam, quae ad formandos istos hortos fuisset adgesta, quae subinde etiam irriganda erat, (conf. infra lit. e.) *plumbeis laminis*, tam infra suppositis, quam latera undique cingentibus, *conclusam* fuisse & *coërcitam*. Quo etiam valet verbum κατεστεγνωμένων, quod, cum deesset editis, dederunt nobis veteres membr. *A.* idemque verbum & ex cod. Hermolai Barbari adnotavit Villebr. pro quo ex codice Romano κατεστεγνωμένα in lectionibus Aegianis adnotatum reperio: de quo miror prorsus tacuisse Casaubonum in Animadversionibus. Quod si κατεστεγνωμένοι esset, posset ad κῆποι referri: sed κατεστεγνωμένων haud incommode, ac fortasse commodius etiam, ad κεραμίδων μολυβδίνων refertur, id est, ad *laminas plumbeas*, quas *firmiter compactas & inter se constrictas* dixerit, (conf. supra, lit. b.) scilicet ne aqua penetraret: sive vulgatam scripturam teneas, διὰ κεραμίδων ἢ μολυβδαινῶν, possis intelligere, *partim coctis laterculis*, *partim plumbeis laminis*; puta, fundum coctis laterculis fuisse stratum, latera laminis plumbeis cincta, omnibus firmiter inter se compactis constrictisque. Epitomator, omissis istis omnibus, nude sic scripsit, ἐν οἷς κῆποι παντοῖοι· καὶ σκηναὶ κιττοῦ λευκοῦ &c. De vocabulo κῆποι observabit diligens lector, plerumque in plurali numero illud nomen usurpare Graecos: quo commodius auctor de pluribus areolis loquens, variis plantarum generibus instructis, κῆποι παντοῖοι dicere potuit. Iam, quod ad verbum περιβάλλοντες adtinet, quod vulgo hîc consentientibus membranis *A.* legebatur, quo pacto illud probare potuerit Casaubonus, & in ea quam protulit interpretatione adquiescere, non video. — »Multum me fallit coniectura,« (sic ad hunc locum Palmerius monuit, *Exercit. in Auct. Graec.* p. 500.) »aut »scripserat Athenaeus περιθάλλοντες, *circum viren- »tes & ramosi*. Nam κῆποι περιβάλλοντες in navi habet »aliquid duri, imo absurdi; & magis convenit περι- »βαλλόμενοι.« — Coraÿus noster, vulgatum περιβάλλοντες defendens, scribit: »Forte legendum, περι- »βάλλοντες τὰς φυτείας.« — puto hoc sensu, *comprehendentes*, *complexi plantas* vel *plantationes*. Sed vereor, ne pro ea sententia περιβαλλόμενοι in verbo me-

d dio (quod Palmerio in mentem venerat) scriptum oportuerit. Ego, memor frequenter a librariis inter se mutatas praepositiones περὶ & ὑπὲρ (in compositione praesertim verborum) me observasse, ὑπερβάλλοντες debuisse librarium mihi persuasi; ut essent κῆποι παντοῖοι θαυμασίως ὑπερβάλλοντες ταῖς φυτείαις, *horti varii generis, mirifice praestantes* (vel *excellentes*) *plantationibus*. Nam etiam aliâs delectatum videmus auctorem, e quo haec ducta sunt, verbo illo ὑπερβάλλειν: sic quidem & paulo post (lit. e.) ὑπερβαλλόντως κατεσκεύαστο dicit: rursusque pag. 208. f. βάθος ὑπερβάλλον ἔχουσα. Sic vero & ὑπερβάλλουσαν ὁρμὴν, δαψίλειαν, χαρὰν, Polybius dixit locis in Lexico nostro Polybiano indicatis.

σκηναὶ κιττοῦ λευκοῦ. Ad istam *hederam albam* referendum censuit Villebrune id quod supra (p. 206. f.) vulgo legebatur, καὶ κίττον ἐκ τοῦ Ῥοδανοῦ. *Ibid.* καὶ ἀμπέλων, ὧν αἱ ῥίζαι. Recte sic edidit Casaubonus. Perperam ἀμπελώνων αἱ ῥίζαι ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* ἀμπέλων ῥίζαι ms. *Ep.*

e τὴν ὀροφὴν κυπαρίττου, τὰς δὲ θύρας ἐλέφαντος καὶ θυίου. Intellige ἐκ κυπαρίττου, & ἐξ ἐλεφ. καὶ θυίου. conf. ad pag. 201. a. Desunt ista verba *Epit.* Est vero θύον sive θυΐον eadem arbor quae θύα, vel θυία, vel θύεια: de qua supra ad pag. 205. b. Latinis *citrus atlantica.* Vide Plinium, lib. XIII. cap. 15 sq. sect. 29 & 30. *Ibid.* γραφαῖς δὲ καὶ ἀγάλμασιν &c. Et haec desunt *Epit.* Vulgo vero, nullâ interpositâ distinctione, sic legebatur, τὰς δὲ θύρας ἐλέφαντος καὶ θυίου γραφαῖς καὶ ἀγάλμασιν &c. Quod ferendum non erat: haud dubie aut γραφαῖς δὲ, ut nos ex coniectura edidimus, aut γραφαῖς τε oportuit.

AD CAP. XLIII.

σχολαστήριον, *exhedram* interpretatus erat Guil. Budaeus; *locum in quo commodum est* σχολάζειν *& quiescere post labores*, Henr. Stephanus. Intelligi autem *otium literatum* debere, monstrat id quod continuo adiicitur de *bibliotheca*.

f κατὰ δὲ τὴν ὀροφὴν πόλον. Vide Polluc. IX. 46. & Wesseling. ad Herod. II. 109. quibus adde quae de πόλῳ veterum disputavit Bailly, in *Histoire de l'Astronomie*, *Eclair-*

cissamenss lib. IV. sect. 33. p. 384. *Ibid.* κατὰ τὴν Ἀχραδίνην. Sic ms. *A.* & *Ep.* quos sequi debui: licet Ἀχραδινὴν acute, quemadmodum hîc editum erat, vulgo etiam apud Polybium & apud Diodorum Siculum scribi noverim. Esse unam e quatuor partibus, quibus constabat urbs Syracusanorum, vel ex Cicerone Verr. IV. 53. notum est. *Ibid.* ἑκατέρωθεν τῶν τοίχων. Sic ms. *Ep.* ἑκατέρου τῶν τοίχων edd. cum ms. *A.* ubi ἐξ ἑκατέρου corrigebat CORAY. Paulo post quidem (p. 208. a.) rursus τῶν τοίχων ἑκατέρωθεν consentientibus libris scribitur.

κατεσκεύαστο διὰ μολιβδώματος καὶ σανίδων κλει- a
στὸν ἰχθυοτροφεῖον. Cum κλειστῶν perperam in editt. Ven. Bas. & Cas. 1. consentiente utroque nostro msto legeretur, eius loco πλείστων positum est in ed. Cas. 2. & 3. Ego CORAYO nostro obtemperavi, κλειστὸν corrigendum monenti. Sic paulo ante ὑδροθῆκαι κλειστὰ memoratur. Eiusdem CORAYI ingenio & ista emendatio debetur ἀνεστρέφοντο, pro εὖ ἐτρέφοντο, quod quamquam uterque noster codex cum editis tuebatur, tamen mendosum esse non dubitavi. Cum eodem Viro docto suspicari licebat, pro ἐν ᾧ, oportuisse ἐν ᾗ, scil. θαλάττῃ: sed hîc quidem ferendum vulgatum censui, ad ἰχθυοτροφεῖον relatum. πλῆρες θαλάττης, *marina aqua repletum*: sic de navibus, θαλάσσης ἐπίμπλαντο, Appian. Hist. Syr. c. 27. & Civil. V. 85. & τὴν θάλασσαν (ἡ ναῦς) ἀθρόως ἐδέχετο, idem Civil. V. 107.

ὑπῆρχον δὲ καὶ τῶν τοίχων ἑκατέρωθεν τρόποι προσεωσμένοι, - - ἐφ᾽ ὧν κατεσκευασμέναι ἦσαν ξυλοθῆκαι &c.
» Planius scriptum est in Epitome τόποι προσεωσμ.
» Sed hanc lectionem confutat sequens locus, [hac pag.
» lit. c.] ubi eadem vox iterum posita. De illo mox vi-
» derimus: hîc vero τρόπον *tignum* significare, non male
» coniicit Dalecampius. Videtur, si mendo caret codex,
» artis fabrilis aut lignariae proprium esse vocabulum, ut
» alia multa omnium artium; quae hodie obscura esse
» vel doctissimis, amissis eius argumenti libris, mirum
» non est. Veteres magistri hac in parte quanta negligen-
» tia usi fuerint, omnes sciunt. Praeter vulgo notam &
» pueris huius dictionis significationem, accipitur in re
» nautica pro *funibus* vel *loris*: ut cum ait Scholiastes
» Aristophanis, μεγάλοι τοῖς τριήρεσιν ὀφθαλμοὶ γίνονται,
» δι᾽ ὧν τὰς κώπας ἐμβάλλοντες ἐκωπηλάτουν. ἐφράττοντο

»δὲ καὶ δερματίνοις τρόποις πρὸς τὸ μὴ τρίβεσθαι τὰ σα»νιδώματα. Hanc significationem non praetermiserunt »Grammatici : de ea multa Hesychius.« CASAUBONUS. — At, quam sit illa significatio ab hoc loco aliena, adparet. Nec vero quidquam usquam reperio, quod vel ad firmandum vel ad illustrandum significatum, quem h. l. habere videtur id vocabulum, pertineat, nisi forte huc faciat quodammodo id quod observavit Etymologus p. 769. lin. 7 sqq. Τροπίδια, τὰ εἰς τρόπιν νεὼς εὐθετούμενα ξύλα - - - καὶ ὁ τροπὸς ἐφ' οὗ τίθεται ἡ τρόπις. Id est: Τροπίδια, *ligna ad carinam navis idonea.* - - Et ὁ τροπὸς, *super quo ponitur carina.* Igitur videndum, ne τροποὶ acute apud Nostrum fuerit scribendum : quemadmodum & in altera significatione τροπὸς, non τρόπος, recte scribitur. Propemodum vero praeferendum iudicarem τόποι, quod & noster ms. *Ep.* agnoscit; nisi verbum προσεωσμένοι aliud nomen sibi iunctum desiderare videretur.

b ἄτλαντές τε περιέτρεχον τὴν ναῦν ἐκτὸς ἑξαπήχεις, οἱ τοὺς ὄγκους ὑπειλήφεισαν &c. »Eustathius legit ἐντός.« [ad Od. α'. p. 19, 11. Male, haud dubie. In ἐκτὸς cum edd. & ms. *A.* recte consentit noster ms. *Ep.*] »Quid sint »*atlantes* & *telamones* in architectura, habes apud Vitru»vium lib. VI. cap. 10. Sed adscribenda sunt Eustathii »verba, quibus hunc locum exposuit. Καὶ ἴσως τοιαύτης »ἐννοίας παρὰ τῷ Δειπνοσοφιστῇ οἱ ἄτλαντες, ἐν τῷ, πε»ριέτρεχον τὴν ναῦν ἄτλαντες ἐντὸς, ἑξαπήχεις. εἰ μὴ »ἄρα ζώδια, εἴ τ' οὖν ἀνδριάντες ἦσαν ἐστηλωμένοι πρὸς »μίμησιν Ἄτλαντος. *Fortasse ab eadem mente,* (*sustinendi* »nempe significatione) *dicti sunt apud Deipnosophistam* ἄτ»λαντες, *cum ait:* navem ambibant ab interiore parte »atlantes senorum cubitorum. *Nisi tamen* signa *potius sunt,* »animalis figurâ; *hoc est,* statuae, pro columnis positae, »figurâ Atlantis.« CASAUBONUS.

AD CAP. XLIII.

Τούτων δὲ (τῶν πύργων) ἑκάστῳ παρεδέδεντο κεραῖαι δύο, ἐφ' ὧν κατεσκεύαστο φατνώματα, δι' ὧν ἠφίεντο λίθοι πρὸς τοὺς ὑποπλέοντας τῶν πολεμίων. DALECAMPIUS: *Harum singulis adnexae fuerunt antennae, & super his aperta foramina, quibus in accedentes hostes saxa deturbarentur.* Ad haec IDEM in ora: »κεραῖαι, *antennis similes trabes,* transver-

» sae. φατνώματα, veluti *fenestrae*, per quas in subeuntes despectus esset.« — Tum CASAUBONUS: » Nolim » κεραίαν hic *antennam* latine dici, sed *tignum eminens* vel » *proiectum*. Duo fuere parietibus turrium infixa tignorum » capita, super quibus extructa erant τὰ φατνώματα: » quo nomine intelligitur hic *paries* aut *lorica crebris distin-* » *cta toxicis.* Appello τοξικὰς, cum Symmacho & Grae- » cis Iurisconsultis, *fenestras longas & angustas, ad emitten-* » *da* potius *tela*, quam ad lucem admittendam factas. Fre- » quentiam earum fenestrarum in illo pariete declarat ad- » pellatio φατνώματος: quod verbum *opus* significat ad » *praesepis formam fabricatum*: cuiusmodi speciem exhibent » *lacunata domorum tecta.* Caeterum κεραίαις istis similes » illae fuerunt, quarum mox [lit. d.] fit mentio, etsi » longe alio in loco sitae.« — VILLEBRUNE, suâ auctoritate, (sed praeeunte, ut videtur, ADAMO) cum verba Graeca sic convertisset, *Au haut de chacune de ces tours on avoit fait deux saillies latérales percées de crénaux* &c. in subiecta Adnotatione sic praecepit: » *Casaubon devoit lire ici* » παρεδέδμηντο, *non* παρεδέδεντο, *quoique ce mot-ci soit* » *le texte actuel. Ensuite* κεραῖαι *sont des saillies.*« — Qui sicut gratuito prorsus & frustra sumsit, κεραίαν significare *proiecturam aedificii*, sic non minus temere verbum παρεδέδμηντο huc invehere ausus est. Nomen κεραία, proprie *antennam* sonans, subinde pro *rostro illius machinae* usurpatur, quam *tollenonem* latine vocamus, subinde etiam pro ipso *tollenone*. Sic quidem, quas Polybius VIII. 7, 8 & 10. & XXII. 10, 4. itemque quas Plutarchus in Marcello, pag. 306. c. κεραίας dixit, easdem Livius XXIV. 34, 10. & XXXVIII. 5, 4. *tollenones* interpretatur. Conf. Sigonium & I. Fr. Gronov. ad Liv. XXIV. 34, 10. Caeterum, satis sanum esse verbum παρεδέδεντο, non equidem spondeam; ac fuit cum παρετέθειντο legendum suspicarer: nec tamen magnopere sollicitare ausim. Tuentur illud quidem cum editis ambo nostri codices mssti. Pro eodem paulo post (lit. d.) scribit auctor, ἐξ ἑκάστου τῶν ἱστῶν κεραῖαι λιθοφόροι ἐξήρτηντο, eâdem fere sententiâ. Vocabulum φάτνωμα vulgo *lacunaris* vel *laquearis genus* quoddam denotare, ita *striatum* ut aliquam cum *praesepi* similitudinem habeat, satis constat: atque ita reddidimus apud Nostrum pag. 196. c. & apud Polyb. X. 27, 10. Conf. Wesseling. ad Diodor. Sic. lib. I. cap. 66. Ne-

que aliter veteres Grammatici interpretantur. Hesychius: φατνώματα· σανιδώματα: & idem alibi, στεγάσματα οἴκου. Suidas: Φατνώματα· σανιδώματα· στέγη διάγλυφα. Ibi editio princeps Mediolanensis, nulla post σανιδώματα interposita distinctione, σανιδώματα στέγη διάγλυφα habet, paulo propius vero: nempe σανιδώματα στέγης διάγλυφα videtur oportuisse, ut est apud Eustath. ad Iliad. ε'. pag. 414 extr. Pari tamen modo, ut vulgo apud Suidam, editur etiam in Etymologico Magno, col. 789. At hoc loco idem vocabulum magis ex coniectura, quam certa ratione, interpretati sunt viri docti: & Casaubono quidem ac Dalecampio, *fenestras* & *foramina* interpretantibus, iam praeivisse alios, ex Indice Thesauri HENR. STEPHANI disco, ubi ait: » Φατνώματα ex Athenaeo afferunt & pro *navium foraminibus*, per quae in adnavigantes missilia emittuntur. «

c Τεῖχος δὲ ἐπάλξεις ἔχον καὶ καταστρώματα διὰ νεὼς ἐπὶ κιλλιβάντων κατεσκεύαστο· ἐφ' οὗ λιθοβόλος ἐφειστήκει &c. Vertit Dalecampius: *Super navis foris murus praeterea cum propugnaculis extructus fuit, & in eo iaciendis saxis collocata machina, lignis in tria veluti crura divisis suffulta.* Adnotavit autem CASAUBONUS: » Illud διὰ νεὼς interpretor, *secundum navis longitudinem.* Sed miram sententiam » haec verba continent. Quis enim credat, *murum*, de » quo loquitur, *fulcris tripedibus* [haec enim sunt κιλλίβαντες] *fuisse impositum?* Cur non potius tabulato navis est superstructus? An hoc eo fine factum, ut transferri mangana simul & hic murus possent in quamcunque partem opus esset, manente interea navi immota? » Nam cum loco moverentur catapultae & ballistae, ipsarum quoque *propugnaculum*, quod erat istud τεῖχος, » transferri oportebat. Probabilius videbatur nobis, non » loricam quae defendebat tormenta, sed machinam quae » saxa & hastas iaculabatur, fuisse collocatam super cillibantibus. Quare ita lectionem concinnabamus: τεῖχος » δὲ ἐπάλξεις ἔχον καὶ καταστρώματα διὰ νεὼς κατεσκεύαστο· ἐφ' ὧν ἐπὶ κιλλιβάντων λιθοβόλος ἐφειστήκει. Hoc » est: *Murus cum propugnaculis, itemque tabulata in navi* » *fuerunt extructa: quibus imposita erat catapulta tripedibus* » *fulcris sustentata.* « — VILLEBRUNIUS Graeca sic convertit: *Le long du vaisseau, & de chaque coté*, [haec proxima de suo adiecit] *l'on avoit élevé sur un échaffaudage*

volant, un mur ayant des banquettes & des parapets, où étoit C
placé un lithobole. Epitomator, omissis verbis τεῖχος δὲ - - κατεσκεύαστο, deinde sic pergit, λιθοβόλος τε ἐφειστήκει &c. Membranae *A.* ab edita scriptura nil diffident. Mihi locus minime ad liquidum perductus videtur. Suspicor vero, non id dicere voluisse Moschionem, *nonnisi unam catapultam muro illi fuisse impositam;* sed *in catapultarum numero fuisse unam eâ magnitudine eâque vi*, quam continuo exponit. De *cillibante* adnotavit DALECAMPIUS id, quod ex Aristophanis Scholiaste ad Acharn. vs. 1521. docuerat Suidas: » Κιλλιβὰς, instrumentum in tria veluti » crura divaricatum, cui fatigati pugna milites scuta im» ponebant. «

τριτάλαντον λίθον ἀφιείς. Haec cum Dalecampius reddidisset, *quae saxum trecentarum librarum pondo vibraret;* monuit CASAUBONUS: » Verte, *saxum emittens pondo* CCCLX. » Nam τάλαντα singula Vitruvio pendere sciunt docti pon» do CXX. « *Ibid.* ἑκάτερον δὲ τῶν βελῶν ἔβαλλεν ἐπὶ στάδιον. Nescio quem nodum hic in scirpo quaerens Villebrunius, miras emendationes, minime illas necessarias, excogitavit. Nihil verbis istis planius. Ad ἔβαλλεν intellige τὸ μηχάνημα τοῦτο: *machina illa emittebat utrumque teli genus ad stadii longitudinem.*

μετὰ δὲ ταῦτα παρατρήματα ἐκ τρόπων παχέων συγκείμενα, διὰ ἁλύσεων χαλκῶν κρεμάμενα. DALECAMPIUS haec cum proxime praecedentibus connectens, sic reddidit, *per foramina in crassis trabibus exsculpta, aeneis catenis suspensa.* Tum in ora haec adnotavit: » περιτρήματα, *balistarum foramina, per quae saxa eiiciuntur.* Vitru» vius περίτρητα vocat, cap. 2. lib. I. & cap. 17. lib. X. « Denique in Addendis ad suas Adnotationes haec adiecit idem Interpres: » *Foramina.* In Graeco ἐκ τροπῶν. Legi » ὀπῶν. ὀπαὶ architectis, tignorum & asserum cava cubi» lia & columbaria. Inde μετοπαὶ, denticulorum & tri» glyphorum intervalla. « Sic ille. Ad eadem deinde verba CASAUBONUS: » Non intelligo [inquit] ista, μετὰ δὲ » ταῦτα παρατρήματα - - κρεμάμενα: etsi placuit diu Da» lecampii interpretatio, cum apud Vitruvium in descri» ptione harum machinarum περίτρητον legerem, & alia » quaedam unde vir doctus suam interpretationem hau» sit: qui παρατρήματα vertit *foramina;* & τρόπους, *tra» bes.* Vitruvii verba sunt lib. X. cap. 18. ubi de ballistis

;» & catapultis loquitur: *Sumuntur tigna amplissima longitu-* » *dine: suprafiguntur cheloniae, in quibus includuntur suculae.* » *Per media autem spatia tignorum insecantur & exciduntur* » *formae, in quibus excisionibus includuntur capitula catapul-* » *tarum, cuneisque distinentur, ne in contentionibus moveantur.* » En *tigna*, en *foramina*, hoc est, τρόπους & παρατρήμα- » τα, ut illas voces Dalecampius accipit. Sed non est » profecto verum quicquid veri speciem habet: sicut hîc » accidit. Nam falsam esse docti viri interpretationem du- » bium mihi nullum est. Obsecro, si τρόποι sunt *trabes* aut » *tigna*, quale dicemus esse hoc loquendi genus, παρατρή- » ματα ἐκ τρόπων συγκείμενα, *foramina ex trabibus compo-* » *sita?* Non ex tignis foramina componuntur: sed in ti- » gnis aut trabibus vel terebrâ vel aliquo alio instrumen- » to fiunt. Praeterea, cum superiori de petraria machina » sermoni subiiciat auctor haec verba, μετὰ δὲ ταῦτα, » errant omnino qui adhuc in istis de illius machinae par- » tibus tractari putant. Censemus loqui auctorem de *plu-* » *teis, quibus tegebatur murus ille modo memoratus.* Quamob- » rem non παρατρήματα scribi debet, sed π α ρ α ρ τ ή μ α- » τ α, aut π α ρ α ῤ ῥ ύ μ α τ α. Utro modo legas, nec a » vulgata scriptura longe abieris; & rem, quam diximus » intelligi, apte expresseris. Posterior tamen dictio apud » historicos in frequentiore usu. Quos enim Latini *pluteos* » dicunt, illi παραῤῥύματα, sive παραρύματα, a fine; » apponuntur enim ad *tuitionem*: aut a materia, δέῤῥεις. » Quoniam vero plutei isti rei, quam defendebant, prae- » pendebantur, eleganter & παραρτήματα vocari potue- » runt. ἄρτημα est omne *quod suspenditur:* παράρτημα, » *quod suspenditur ante aliud, & id obiectu suo tutatur.* Lo- » qui Moschionem de re pendente, evincunt manifesto » ista sequentia, διὰ ἁλύσεων χαλκῶν κρεμάμενα. Porro » *pluteos* ex alia re alii conficiebant: *istos* ait auctor ἐκ » τρόπων παχέων *fuisse* συγκειμένους. Noli dubitare, τρό- » πους hic esse *rudentes* & *nauticos funes*: quam huius vo- » cis significationem supra [ad hanc pag. lit. a.] probavi- » mus. *Ex rudentibus* confiebant *storeae*, quas machinis » praependebant. Caesar de Bello Gall. lib. II. [immo, » de Bell. Civil. II. 9.] *Storeas ex funibus anchorariis tres* » *in longitudinem parietum turris, latas IV pedes, fecerunt:* » *easque ex tribus partibus, quae ad hostes vergebant, eminen-* » *tibus trabibus circum turrim praependentes religaverunt. Quod*

» *unum genus tegumenti aliis locis erant experti nullo telo ne-* » *que tormento traiici posse.* Habemus in his verbis quicquid » ad interpretationem nostri auctoris iure desideres. τρό» ποι παχεῖς, sunt *funes anchorarii*, παραρτήματα, *floriae* » *praependentes.* « — Haec Casaubonus: cuius emendationem (παραρτήματα) adoptans Villebrune, ne quid docto huic viro acceptum referret, ipsum *Casaubonum Aegio can debere*, aperte fidenterque adfirmat. At in eo quidem libro, in quo *Aegianas* sive *lectiones* sive *emendationes* consignatas habuisse Casaubonum docuit idem Villebrunius in Praefatione, in eodem ipso (inquam) libro, qui nobis haec scribentibus ad manus & ante oculos est, nihil quidquam ad vulgatam hoc loco scripturam παρατρήματα adnotatum esse, nos contra adfirmamus. Vulgatum tenet ms. *A.* In Epitome omissa ista ipsa verba, μετὰ δὲ - - κρεμάμενα.

Τριῶν δὲ ἱστῶν ὑπαρχόντων &c. Hinc τριάρμενον dixit hanc navem Proclus, loco supra ad pag. 207. a. citato. *Ibid.* κεραῖαι λιθοφόροι. Vide supra, ad lit. b. *Ibid.* πλίνθοι μολίβου; id est, ἐκ μολίβου, vel μολύβδινοι. μολίβδου h. l. scriptum in edd. & in ms. *Ep.* μολίβου in ms. *A.* Vide ad pag. 207. a. *Ibid.* ἠφίεντο dedere ambo codices mssti; recte, ab ἀφίημι. ἐφίεντο edd. *Ibid.* χάραξ κύκλῳ τῆς νεὼς σιδήρου. Rursus intellige ἐκ σιδήρου. Suo arbitratu σιδήρεος scripsit Epitomator.

κατὰ τοὺς ἱστοὺς ἐν τοῖς καρχησίοις. Dalec. *in malorum carchesiis.* Tum idem in ora: » *Corbibus.* « — Non male. Est enim καρχήσιον proprie quidem *summa pars mali, ita instructa, ut ex ea aptari antennae & tollenones possint.* Illud autem καρχήσιον, in maioribus navibus, impositum vel circumpositum θωράκιον habet, quasi *loriculam* diceres, id est, *corbem quadratam* in qua stare nauta vel miles potest. (Confer Nostrum lib. XI. p. 474 sq.) Quare cum hic dicat auctor, κατὰ τοὺς ἱστοὺς ἐν τοῖς καρχησίοις stetisse viros, perinde est ac si dixisset ἐν τοῖς θωρακίοις. *Ibid.* ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου τρεῖς ἄνδρες. Voculam οὖν, quae post ἐπὶ μὲν temere in editis inserta erat, ignorat codex noster uterque.

Τῶν δὲ ἱστῶν ὁ μὲν δεύτερος καὶ τρίτος εὑρέθησαν· δυσχερῶς δὲ ὁ πρῶτος εὑρέθη ἐν τοῖς ὄρεσιν τῆς Βρεττίας. (vulgo Βρεττανίας.) Dalec. *Ex malis navis, secundus & tertius facile reperti sunt, primus difficulter in Britanniae montibus.* — » Plane Dalecampio assentior de priore membro; quod

» ille mancum una dictione iudicavit, legitque εὑρέθησαν » εὐχερῶς. Possumus & sic scribere, εὑρέθησαν αὐτοῦ, » vel ἐν Σικελίᾳ. At *Britanniae* nomen in posteriore mem» bro satin' ex fide? Mihi non videtur; qui sciam insu» lam illam iis temporibus, Graecis Latinisque hominibus » parum fuisse notam, navigationem vero in oceano op» pido paucis adhuc tentatam. Legendum censeo, ἐν τοῖς » ὄρεσι τῆς Βρεττίας, *in montibus Brutiorum.* Eam par» tem Italiae sic Graeci nominant: Italiam vero nullo » nomine aeque celebrant antiqui Graeci ac propter ma» teriae copiam. ἄφθονα ξύλα ἔχειν inquit Thucydides: » πολύδενδρον appellat Archestratus poëta: εὔξυλον Appia» nus: neque silet Theophrastus Histor. libro quinto. » Cassiodorus lib. V. cap. 16. *Cum nostrum igitur animum » frequens cura pulsaret, naves Italiam non habere, ubi tanta » lignorum copia suffragatur, ut aliis quoque provinciis expe» tita transmittat.* Brutiam sylvam Strabo [lib. VI. p. 261. » a.] aliique Geographi describunt.« CASAUBONUS. — De *Brutiis*, non de *Britannia* agi, nemini dubium esse potest: neque id negavit SALMASIUS, cum vulgatae loci huius scripturae patrocinium susciperet, (Exercit. Plin. pag. 227.) ad aliorum scriptorum loca aeque corrupta provocans. Mihi rectissime iudicasse WESSELINGIUS visus erat, indoctorum amanuensium haec esse delicta. Quare sicut ille apud Diodorum Siculum Ecl. 8. ex lib. XIV. Βρεττίας, pro Βρεττανίας, quod ibi olim vulgatum erat, recipere non dubitavit; sic mihi hoc loco quin idem facerem non cunctandum duxeram. Fortasse tamen haud absurde coniectaveris, aliam scripturam, vulgatae propiorem, olim hoc loco & in aliis similibus locis obtinuisse, quae corruptelae isti ansam dederit: nempe Βρεττιανῆς. Nam ἡ Βρεττιανὴ vocatur *Brutiorum regio* cum apud alios, tum apud Polyb. I. 56, 3. & IX. 27, 11. Ad verbum εὑρέθησαν intelligi quidem adverbium εὐχερῶς poterit, sed nil opus esse illo adiecto nobis visum erat.

f Ἀρχιμήδους ἐξευρόντος. Sic cod. ms. uterque. Ἀρχ. εὑρόντος edd. *Ibid.* Ὄνομα δ' ἦν τῇ νηὶ, Συρακοσία. Et hoc, pro edita scriptura, Συρακουσία, dedere ambo codices mssti: quod cur non teneretur, nulla caussa erat. Sic quidem & saepe aliàs libri mssti, cum apud Nostrum, tum apud alios. Parique ratione *Syracosio versu*,

syllaba *ω* brevi, Virgilius dixit, Eclog. 6, 1. Paulo post quidem (pag. 209. a.) & plerumque alibi in Συρακουσ. cum editis consentiunt mssti. Sed Dorum linguâ, adeoque ipsorum Syracusanorum idiomate, per ο breve, non per ου, syllaba illa efferebatur. Sic quidem constanter & Theocritus & Pindarus utuntur; ita quidem, ut etiam, ubi productam syllabam cupiunt, non ου diphthongum, aut ω longum (quo aliâs pro ου uti amant Dores) adhibeant, sed literam σ duplicent. Vide Pindar. Pyth. III. vs. 124. & Theocrit. Epigr. XVII. 5.

Ἀλεξάνδρειαν αὐτὴν μετωνόμασεν. Defenderit fortasse istam scripturam aliquis ex eo, quod apud Stephanum Byzant. legitur, λέγεται καὶ Ἀλεξάνδρειος τὸ κτητικόν. id est, *Possessivum nomen etiam* Ἀλεξάνδρειος *formatur.* At hoc quidem adiectivum nomen in foeminino genere aut Ἀλεξανδρεία penacute formatum fuerit, aut (quod analogiae magis fuerit conveniens) Ἀλεξάνδρειος, sicut in masculino. Quare probabilior est scriptura, Ἀλεξανδρίδα, quam alteri superscriptam exhibet ms. *Ep.* Est enim Ἀλεξανδρὶς, ut idem monuit Byzantinus Stephanus, foemininum τοῦ Ἀλεξανδρεύς. conf. pag. 209. e. Sin vera h. l. scriptura vulgata Ἀλεξάνδρειαν, idem nomen navi fuerit impositum quod fuit urbis *Alexandriae.* Nec vero id ipsum a veri specie alienum debebit videri: pariter quidem & nostra aetate subinde naves quasdam civitatum nomina habuisse (v. c. *la ville de Paris*) novimus.

μεθ' ὃν χίλια πεντακόσια βαστάζουσαι. Desunt ista verba Epitomae. A vulgata autem olim scriptura μεθ' ὧν, nil discedit (quod sciam) ms. *A.* Dalecampius *cum eo* (scil. *cercuro*) interpretatus est: at id Graece μεθ' οὗ foret. μεθ' ὃν corrigendum (*post illum*, scil. *cercurum*) perspecte monuit CORAY. Eamdemque scripturam ex ora etiam codicis Paris. *C.* laudavit adoptavitque Villebrune. *Ibid.* ἁλιάδες. *naves piscatoriae.* De his vide Berglerum ad Alciphr. pag. 47 sq. *Ibid.* ἄλλοι γε ἕξακ. Nonnisi operarum errore factum, ut ἄλλο γε legeretur in edit. Cas. 2. & 3.

AD CAP. XLIV.

Ἐρεῶν τάλαντα δισμύρια. Id est, *lanae talenta vicies mille.* Recte ἐρεῶν vetustae membranae, a sing. ἡ ἐρέα, de

a quo nomine dictum ad pag. 197. b. ἐρέων ed. Ven. & Bas. quam vocem ut mendosam asterisco notans editor Basileensis, in ora κρέων posuit. κρεῶν ille voluerat, quod in lat. vers. expressit Dalecampius, *carnis vigesies mille*; & in graecum contextum recepit Casaubonus, nulla veteris lectionis mentione facta. In nostra versione latina nescio quo errore factum est, ut *dolia decem mille* poneretur, pro *decies mille*; & *talenta viginti millia*, pro *talenta vicies mille*.

'Ο δ' 'Ιέρων, ἐπεὶ πάντας τοὺς λιμένας ἤκουε, τοὺς μὲν
b ὡς ἀδύνατοί εἰσι τὴν ναῦν δέχεσθαι. Ad vulgatam olim scripturam ὡς δυνατοί εἰσι, adnotavit CASAUBONUS: »Aio scribendum vel invitis omnibus codicibus, τοὺς μὲν »ὡς οὐ δυνατοί. Quam γραφὴν invenio nunc in Ex»cerptis Hoeschelianis, melioris saepe fidei quam omnes »membranae. Vertendum enim, *Cum intelligeret Hieron, »omnium Siciliae portuum, alios navem hanc capere non posse, »alios etiam periculo esse obnoxios, constituit dono mittendam »illam esse Alexandriam ad Ptolemaeum regem.* Proclus ta»men, Hieronem de industria navem fecisse, auctor est, »ut ad Ptolemaeum mitteret.« — Vetus mendum esse mihi visum erat δυνατοί εἰσι, quod correcturus Epitomator οὐ δυνατοί εἰσι scripsisset. Probabilius autem videbatur, ex ΑΔΥΝΑΤΟΙ decurtatum olim ΔΥΝΑΤΟΙ fuisse: quare istud praeferendum putavi. Procli verba, quae respicit Casaubonus, eodem loco leguntur quo ista, quae supra ad pag. 207. a. protulit idem doctus Athenaei commentator. Verba Procli haec sunt: τὴν τριάρμενον ναῦν, ἣν παρεσκευάζετο (ὁ 'Ιέρων) πέμπειν Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων.

ἔχει δ' οὕτως τὸ 'Επίγραμμα. Ex hoc Athenaei loco *Epigramma* ARCHIMELI *in Navem Hieronis* Adpendici Anthologiae pag. 519. inseruit *Henr. Stephanus*, & in Analectis Poëtarum Graecorum posuit BRUNCK T. II. pag. 64. Quare & Animadversionibus illustravit IACOBS, in Animadv. in Epigrammata Anthol. Vol. II. Part. I. pag. 190 sqq.

c *Vers.* 1. Τίς τόδε σέλμα πέλωρον ἐπὶ χθονὸς εἵσατο; In Epit. πελώριον scribitur, ex interpretatione, adversante metro. σέλμα, proprie *transtrum, sedes remigum*; pro *tota navi*, ut *trabs* apud Romanos poëtas. Tum εἵσατο edebatur apud Athen. & in Anthol. Stephani: pro quo re-

ribus locutum esse Archimelum, de quibus pag. 208. b. c. dictum; quarum turrium quamque *trium* fuisse *contignationum* novisset poëta. De tribus illis θωρακίοις, quae pag. 208. e. commemorata sunt, accepit VILLEBRUNE. Sic vero inter altitudinem τῶν καρχησίων & τῶν θωράκων nullum foret discrimen; adeoque, postquam καρχήσια *tangere astra* dixit poëta, nimis languide utique & incongrue subiecturus erat, τοὺς θώρακας *nubibus condi*.

Vers. 11 *sq.* Πείσμασιν ἀγκύρας ἀπερείδεται, οἷσιν Ἀβύδου *&c.* » *Funes anchorarios* navis Syracusiae comparat cum *fu*»*nibus quibus olim Xerxes Hellespontum iunxit*. Respiciebat » poëta Herodoti hunc locum in fabrica illius pontis: » [VII. 36.] Ταῦτα δὲ ποιήσαντες, κατέτεινον ἐκ γῆς, στρε» βλοῦντες ὄνυξι ξυλίνοις, [immo, ὄνοισι ξυλίνοισι,] τὰ » ὅπλα· οὐκέτι χωρὶς ἑκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν » λευκολίνου δασάμενοι ἐς αὐτὴν, [ἐς ἑκατέρην] τέσσαρα » δὲ τῶν βυβλίνων. παχύτης μὲν ἦν αὕτη καὶ καλλονή. κα» τὰ λόγον δὲ ἦν ἐμβριθέστερα τὰ λίνεα, τοῦ (vel τῶν) » τάλαντον ὁ πῆχυς εἷλκε. *His factis, e terra funes tetende*» *runt, fidiculis* [asellis] *ligneis torquentes: neque iam*, uti » fecerant prius, *separatim eos collocarunt; sed byblinis qua*» *ternis binos e lino albo adiungebant. Ac crassities quidem &* » *species talis erat: sed linei validiores erant, sicuti par est;* » *cum eorum cubitus unus talentum penderet.* « CASAUBONUS.

Vers. 13. *& seq.*

Μανύει στιβαρᾶς κατ' ἐπωμίδος ἀρτιχάρακτον
γράμμα, τίς ἐκ χέρσου τάνδ' ἐκύλισσε τρόπιν.

» Ait, *auctorem* huius *navis declarari inscriptione, quae fuit* » *sculpta in illius epomide.* Ἐπωμίδα vocat maxime eminen» tem & conspicuam in prora aut puppi partem. Omnes » libri tuentur hanc lectionem: alioquin scriberem ἐπωτί» δος: prorae extrema utrimque prominentia vocabant » ἐπωτίδας. Fuit moris, modo in prora, modo in puppi, » & navis & tutelae nomina, & quicquid vellent aliud, » inscribere. « CASAUBONUS. — ἐπωτίδες vulgatum nomen erat. ἐπωμίς, poëtico sermoni magis conveniens videri debebat. In Graeca versione Ezechielis prophetae, cap. 41, 2. ἐπωμίδες πυλῶνος, sunt *latera portae*. Vocabulum γράμμα, pro ἐπίγραμμα, *inscriptio*, etiam alibi reperitur. Sic apud Nostrum, XI. 466. f. in Achaei tragici versibus. Pariter apud Polyb. IV. 33, 2 & 4.

Vers. 15 *sqq.* φατὶ γὰρ, ὡς Ἱέρων Ἱεροκλέος Ἑλλάδι πάσῃ

καὶ νάσοις καρπῶν πίονα δωροφόρον,
Σικελίας σκαπτοῦχος, ὁ Δωρικός. —
»Inscriptionem navis versibus suis complectitur Archi»melus. Ea autem fuit huiusmodi: ‘ΙΕΡΩΝ ‘ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ »ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΝ ΤΟΙΣ ΤΕ ΑΛΛΟΙΣ ‘ΕΛΛΗΣΙ ΚΑΙ »ΤΑΙΣ ΝΗΣΟΙΣ ΤΟΥΤΟ ΤΟ ΣΙΤΗΓΟΝ ΠΛΟΙΟΝ. Supplen»dum est verbum, quod in inscriptionibus fere omitte»bant: id autem est, κατεσκευάσατο. Elegantissime vero »Archimelus hanc epigraphen versibus iis expressit, quos »modo adscripsimus.« Casaubonus. — Cum φασὶ γὰρ vulgo legeretur, miratus sum & Editores & Commentatores absque ulla animadversione hoc tenuisse, quod tamen nil aliud sonat, nisi *Dicunt enim:* quod quam sit alienum nil opus est ut moneamus. Bene quidem Dalecampius in versione, *Loquitur enim* posuit; scilicet *inscriptio loquitur*, vel *dicit*. At id graece φησὶ γὰρ est, quod hic habet Epitome. Nempe Dorico idiomate φατὶ scripserat poëta: id ab imperito aliquo librario in φασὶ erat corruptum. Nos id, quod haud dubie verum erat, restituere non dubitavimus. Ad proximum versum, cum sic in editis legeretur, καρπὸν πίονα δωροφόρον, haec est Casauboni Animadversio: »In isto versu mendum »ingens deprehendimus, cuius mirum necdum suboluisse »tot doctis viris qui hoc Epigramma attigerunt. Legen»dum enim, ‘Ελλάδι πάσῃ καὶ νάσοις, καρπὸν πίονα »δωροφορῶν: non autem δωροφόρον, quod nulla ratio»ne tolerari potest. Significat poëta, *structam hanc navem »ab Hierone, ut frumentum Graecis insulanis aliisque asporta»ret, ac gratis divideret.* Hoc ille vocat δωροφορεῖν καρπὸν »πίονα. Sic poëtae *fruges* vocant, vel εὔφρονα καρπὸν, ut »libro secundo dicebamus. Nullum dubium est, voluisse »Hieronem famam hanc de se per Graeciam spargi: ideo»que hanc navem appellasse in elogio quod insculptum »est, σιτηγὸν πλοῖον. Quare etiam Moschio paulo ante »sic vocavit: [pag. 206. e.] ‘Ιέρων ὁ Συρακουσίων βασι»λεὺς ἦν καὶ περὶ ναυπηγίας φιλότιμος, πλοῖα σιτηγὰ κα»τασκευαζόμενος, ὧν ἑνὸς τῆς κατασκευῆς μνησθήσομαι. Cum »haec dudum scripsissem, inspecta Epitome Hoescheliana »accuratius, inveni hanc lectionem, καρπῶν πίονα δω»ροφόρον. Laudo & probo: sic tamen, ut emendatio»nis superioris nos non poeniteat.« — Casauboni istam emendationem, καρπὸν πίονα δωροφορῶν, adopta-

vit Brunck. Alteram lectionem, quam ex Epit. Hoesch. e protulit idem Casaubonus, veriorem iudicavit IACOBS. » Navis ipsa, (inquit) frumento onusta, vocatur πίων » δωροφόρος καρπῶν. Tum ad accusativum, subaudiendum » verbum ἔπεμψε. « — Et sic prorsus, καρπῶν πίονα δωροφόρον, dedere etiam vetustae nostrae membr. *A*. In καρπῶν consentit quoque noster *ms. Ep.* sed in eodem mendose δωροφόρων scribitur. Quod denique adiicitur Σικελίας σκαπτοῦχος ὁ Δωρικός, adnotavit CASAUBONUS: » Poëta ita expressit verba inscriptionis, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΥ- » ΡΑΚΟΣΙΩΝ. Quis nescit, Syracusanos *Dores* fuisse? Ne- » que enim vana est gloriatio illius mulierculae Syracu- » sanae, quae apud Syracusanum poëtam [Theocr. Idyll. » XV. 93.] ait, Δωρίσδεν δ' ἔξεστι δοκῶ τοῖς Δωριέεσσι. «

Παρέλιπον δ' ἑκὼν ἐγὼ τὴν Ἀντιγόνου ἱερὰν τριήρη, ἣ ἐνίκησε τοὺς Πτολεμαίου στρατηγοὺς περὶ Λεύκολλαν τῆς Κώας. Nescio an restituere auctori debuerim Παρέλειπον, quod dabant veteres membranae; istud quidem, quod editum tenui, e nullo vetusto libro ductum est. Nam in Epit. prorsus deest hoc verbum. — » Haec iam » ex sua persona loquitur Masurius. Λεύκωλαν, uno λ, » melius mssti. Iidem constanter retinent τῆς Κώας. Quia » tamen apud Geographos & Historicos altum de hoc pro- » montorio silentium, non est reiicienda coniectura Dale- » campii, τῆς Κιλικίας. Plinio enim [lib. V. c. 27. sect. 26.] » *Leucolla*, Pamphyliae & promontorium est & oppidum. » Pamphylia autem vicina Ciliciae. Aut scribe, τῆς Κύ- » πρου, sive Κυπρίας, ex Strabone. « CASAUBONUS. — Ad ista verba, Λεύκολλαν τῆς Κώας, *Leucollam Coae*, adnotaverat DALECAMPIUS: » Lego *Ciliciae*. Est enim *Leu-* » *colla*, promontorium in Cilicio mari, & oppidum Che- » lidoniarum insularum. « — Post Casaubonum, in hunc locum sic commentatus est PALMERIUS: » Casaubonus ait, » omnes msstos habere Λεύκωλαν: mallem haberent Λεύ- » κολαν, ut Plinius: Strabo habet Λεύκολλαν, ubi etiam » legendum credo Λεύκολαν. Nam licet de *Coorum Leucola* » nihil dixerint Geographi, eadem est ubique nominis ra- » tio: *ab albedine* scilicet *lapidis*, ἀπὸ λευκοῦ λᾶ, dicta sunt » ea promontoria. De hac autem pugna, tali nomine in- » signita, magnum apud alios auctores silentium. *Deme-* » *trius* quidem, *Antigoni* filius, superavit Cillem, *Ptolemaei* » ducem, sed Antigono absente, & pugna terrestri in Sy-

e »ria: [Plutarch. in Demetr. pag. 891.] pepulit & Menelaum, Ptolemaei fratrem; at locus non dicitur. Et, » si *Demetrium* nominasset Athenaeus, reponerem ex Plutarcho [pag. 895 sq.] pro τῆς Κώας, τῆς Κύπρου. Nam » ex illius pugnae narratione, non procul a *Leucolla*, *Cypri promontorio*, pugnata est ea insignis pugna navalis; » sed in ea *Ptolemaeus* ipse affuisse dicitur, non autem *Antigonus*. Ideo non ausim aliquid mutare. Mirum tamen » est, Diodorum, qui libro XIX. & XX. Antigoni facta » exsequitur, nullam de hac *ad Leucolam pugna* mentionem fecisse. Si qua fuit, tunc debuit fieri, quando Ptolemaeum, Halicarnassum obsidentem, Demetrius pepulit, & obsidionem solvit, quod narrat Plutarchus in » Demetrio. [pag. 891 extr.] « — Haec *Palmerius*; quem illud quidem non magnopere movere debebat, quod *Antigonum* Athenaeus dicat victoriam eam reportasse, quam ab eo per *Demetrium* filium reportatam alii tradant auctores. Diodorus Siculus, postquam lib. XX. c. 19. in rebus Olymp. CXVII. 3. gestis breviter commemoravit, Demetrium Antigoni filium in Cilicia Ptolemaei duces vicisse, & oppida recepisse; deinde eodem libro XX. cap. 47 sqq. in rebus Olympiadis CXVIII. 2. pugnam navalem ad Cyprum, qua victor excessit idem Demetrius fuse describit. Erat autem illa luculentissima pugna, cuius ob felicem exitum *Reges* primum adpellari sunt Antigonus & Demetrius: quare probabile est, eamdem esse quam hic dicit Athenaeus. Pugnatam autem eam esse haud ita procul Salamine, Cypri urbe, cum ex Plutarcho tum ex Diodoro intelligitur. Atqui haud procul ab eadem urbe nominatur a Strabone Λεύκολλα, *Cypri portus*. Unde probabile omnino fit, Κυπρίας hoc loco pro Κώας scriptum oportuisse. Habent autem libri non Κῴας cum subscripto iota, ut in Animadv. scripsit Casaubonus, sed Κώας absque iota; quod quidem perinde est. Ad alterius nominis quod adtinet scripturam, codicem mstum ego nullum novi, in quo Λεύκωλλαν, ut ait Casaubonus, sit exaratum; nec, cur Λεύκολαν simplici λ literâ maluerit Palmerius, video: cum praesertim & apud Plinium tribus locis *Leucolla* geminata litera scribatur, pariterque Λεύκολλα apud Strabonem. Atque ita plane, Λεύκολλαν, diserte etiam hic scriptum in utroque nostro codice; pro quo tamen Λεύκωλλαν erat editum. Maximas naves, quibus in illo

proelio usus erat Demetrius, ἑπτήρεις fuisse Diodorus tradit lib. cit. cap. 50. Sed, & ἑπτήρεις, & πεντήρεις, & alias maiores naves ad belli usum instructas, etiam *triremes*, tamquam generali nomine, subinde dictas esse notum est.

ἔπειτα δὲ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι αὐτὴν ἀνέθηκεν. Vulgatae olim scripturae, ἐπειδὴ καὶ &c. hic sensus erat, *victoriam illam reportasse Antigonum, postquam triremem Apollini dedicasset.* Quae sententia si cui probata fuerit, nihil repugno. Equidem CASAUBONO obsequendum putaveram, ἔπειτα δὲ corrigere iubenti. *Ibid.* τῆς Συρακουσίας. τῆς Συρακούσης ms. *Ep.*

AD CAP. XLV.

Τοσαῦτ' οὖν καὶ περὶ τοῦ τῶν νεῶν καταλόγου, οὐκ ἀπὸ Βοιωτῶν ἀρξάμενοι, κατελέξαμεν, ἀλλ' ἀπὸ πανηγυρικῶν πομπῶν. DALECAMPIUS, ad illa verba, *non a Boeotis exorsi*, in ora adnotaverat: » Insulsa quadam vulgarique » ratione. Erasm. proverb. *Boeoticum ingenium.* « — Inde CASAUBONUS: » Paene pudet me hunc locum interpre» tari; est enim apertissimus. Sed cogit nos in planissimis » saepe locis immorari interpretum securitas, ne dicam » supinitas. Quis credat, posse aliquem virum doctum re» periri, qui *secundam Iliadis* ῥαψῳδίαν non legerit? - - - » qui nescierit, partem eius libri peculiari nomine dictam » Νεῶν κατάλογον, vel Βοιωτίαν, quia incipit ab hoc ver» su, Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον. « ——

Καὶ ἐπεὶ τὸν καλὸν Οὔλπ. οἶδα πάλιν προσβαλοῦντα ἡμῖν, τίς αὕτη ἡ παρὰ τῷ Καλλιξένῳ ἐγγυθήκη. » Scrib. » προβαλοῦντα: *quaesiturum a nobis.* Minus recte docti, » προβαλόντα. « CASAUBONUS. — Nempe, *rursum nobis proposuisse*, in versione scripserat Dalecampius. Vulgatum προσβαλοῦντα, quod tenent veteres membranae, defendi quidem hactenus poterit, ut sonet, *adgressurum nos*, aut *nobis institurum*, scilicet *quaerendo.* Sic προσβάλλειν τοῖς πολεμίοις, vulgatissima dictio in re bellica. Sed tam frequenter a librariis permutantur πρὸ & πρὸς, ut facile credam προβαλοῦντα hic scripsisse auctorem. Vocabulo ἐγγυθήκη usus erat Callixenus in descriptione pompae Ptolemaei Philadelphi, pag. 199. c. & e. Possis suspicari, verba quaedam eodem pertinentia hic intercidisse. Epitomator quidem, reliqua admodum contrahens, pluraque omit-

tens, initio tamen paulo uberior est. Sic enim habet: *Ὅτι ἡ παρὰ Καλλιξείνῳ ἐν τῇ διηγήσει τῆς Διονυσιακῆς* (intellige *πομπῆς*) *ἐγγυθήκη, λέγοντος, εἶτα λέβητες ἐπ' ἐγγυθήκαις, λεβήτων ὑπόθημα ἦν χαλκοῦν.* Tum statim pergit: *Καὶ Πολέμων· ἐγγυθήκη, καὶ ἐπ' αὐτῆς κύπελλον.* (conf. pag. 210. a.] Adnotaverat ad hunc locum DALECAMPIUS: »Quidam legunt *ἀγγειθήκη*, quod *vasorum & »armorum conditorium sit.* « — Quo spectat animadversio CASAUBONI: »Qui suspectam habent vocem *ἐγγυθήκη*, »& emendare conantur, audiant veteres Grammaticos: »*Ἐγγυθήκη, σκεῦός τι. οἱ δὲ, ἄγγος χωρητικὸν σκευῶν· »ἢ τὴν νῦν ἀγγοθήκην, παρὰ τὸ ἐγγὺς κεῖσθαι.* « [Sic Etymol. M. col. 308. a. Similiaque habent & Suidas, & Harpocration, qui ad ipsum etiam Callixenum provocavit.] »Athenaeo mox *ἀγγοθήκη* est aliud. Romani prisci »vocabant *incitegam*, ut ad Festum suum observavit Io»sephus Scaliger: insecuta aetas aliquando *repositorium*; »ut Plinius libro XVIII. extremo: *Necnon & conviviis »mensisque nostris, vasa quibus esculentum additur, sudorem* »repositoriis *linquentia, diras tempestates praenuntiant.* Pe»tronius: *gustantibus adhuc nobis* repositorium *allatum est, »cum corbe, in qua gallina erat.* Glossae antiquae: *Enceteria, »machina lignea qua amphora sustinetur.* Videntur usi voce »Graeca *engetheca*, quae hîc leviter corrupta. De *incitegis* »loquitur Iavolenus Iurisconsultus, in lege centesima Dig. »De Legatis III. & appellat *βάσεις*. *Cui Corinthia vasa legata »essent, ei βάσεις quoque eorum vasorum collocandorum caussa »paratas deberi Trebatius respondit. Labeo autem id non pro»bat, si eas βάσεις testator numero vasorum habuit. Proclus »vero recte ait, si aeneae quidem sint, non autem Corinthiae, »non deberi.* « — *Ἐγγυοθήκη* scribitur apud Lucian. in Lexiph. cap. 2.

λόγος τις εἰς Λυσίαν ἀναφέρεται, &c. Eamdem orationem citat Harpocrat. in *Ἐγγυθήκη*. Verba hîc ex ea prolata, in Lysiae Fragmentis, num. 42. retulit Taylor, p. 215. edit. Reisk. In eisdem verbis quod *βουκεφάλεια* in ed. Cas. legebatur, id ex edit. Bas. adhaesit, in quam temere irrepserat. Rectius (ut mihi videbatur) *βουκεφάλια* dedit ed. Ven. cum ms. *A.* *Βουκεφάλεια* oppidi nomen est, ab Alexandri *bucephalo* denominati. Ad verba, *ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό*: haec adnotavit CASAUBONUS: »Hoc est, *emblemata, quae possunt incitegae huic inseri &*

» *tolli, tantum pendunt, quantum ipsa incitega.* Emblemata » illa sunt quae modo nominavit, σατύρων πρόσωπα καὶ » βουκεφάλεια. Quid autem sunt βουκεφάλεια? an *bubula* » *capita?* vix puto: nam cur coniunxisset cum Satyris? » De *humani capitis simulacris* accipio *vaegrandibus & defor-* » *mibus:* qualia solent plastae in nostrorum caminorum » atlantibus saepe effingere, atque aliis locis inter ridicu- » laria. Etiam Satyricae personae eius generis erant, pro- » pter τὸ ἀλλόκοτον τῆς ἰδέας, ut loquuntur Graeci. « — Equidem, cur βουκεφάλια non, quod ipsum nomen plane indicat, *bubula capita* cum Dalecampio, aut (ex vulgari fortasse sermonis usu) *variorum animantium capita* intelligeremus, non video: nec, cur eiusmodi sigilla non misceri potuerint satyricis personis, ulla caussa adparet. Minime vero omnium in eam partem, quae Casaubono placuit, hoc loco acceperim. Neque vero magis percipio, quid commoverit doctum Animadversorem, ut verbis illis, ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτὸ, istam quam protulit sententiam subiiceret. Nec cum Villebrunio, ἄλλα δ' ἔτι corrigere necessarium puto. Etsi enim per se aliquid obscuritatis habere ista verba videri poterant; tamen, quae continuo sequuntur, ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκεύη ταὐτὰ καὶ ὅμοια ἐργάζεται, satis ostendebant, quam in partem ista essent accipienda; nempe in eam, quam commode Dalecampius his verbis expresserat: *Paris magnitudinis altera quoque in eadem officina est.* Ubi, quod adiecit *in eadem officina*, id quidem in Graecis non comparet, ac nescio an rectius omissum in versione fuisset; sed manifestum videtur, hoc dicere Lysiam, *aliud fuisse vas eiusdem magnitudinis:* coniectareque licebit, ipsam caussam, quae in ista oratione agebatur, in eo esse versatam, ut per dolum permutatam fuisse queratur Lysias suam engythecam cum alia, quae vel minoris per se fuisset pretii, aut quam cum sua certe permutatam ipse noluisset. ἄλλο ἔτι, intelligi debebit ἄλλο σκεῦος, quo vocabulo non modo continuo post utitur orator, sed eodem iam paulo ante etiam usus esse videtur in verbis ab Athenaeo omissis.

ὡς καὶ ὁ Καλλίξενος εἴρηκε. Καλλίξεινος expressum volueram, quemadmodum & in superioribus editionibus & in codicibus manu exaratis nomen istud hoc loco scribitur. Eodem modo Καλλίξεινος scriptum in utro-

que nostro codice pag. 203. e. ubi Καλλίξενος edd. Pariter p. 196. a. ubi ad Καλλίξενον, quod habent editi libri, nihil quidem ex ms. *A*. adnotatum est, tamen in ms. *Ep*. Καλλίξεινον scriptum video. Caeterum parum refert: unum idemque nomen est.

ἐξηγούμενος διάθεσιν. Vide notata ad p. 196. f. *Ibid.* *τὸ ἐν Δελφοῖς ὑπόστημα*. Idem valet *ὑπόστημα*, ac paulo ante & alibi *ὑπόθημα*. Sic idem illud vas, de quo hîc agitur, *τὸ ὑπόθημα τοῦ* Ἀλυάττου *κρατῆρος* vocat Pausanias, X. 16.

ἀνάθημα Ἀλιάττου, *οὗ ὁ* Ἡρόδοτος *μνημονεύει*, *ὑποκρητηρίδιον* (olim *ὑποκριτ.*) *αὐτὸ καλῶν*. » Scribendum per » η in tertia, *ὑποκρητηρίδιον*. Non est enim, ut scribunt, » *exiguum tribunal*, [sic Dalec. in ora:] sed *quasi cratercula* » *parva*. Sed adscribenda sunt mellitissimi scriptoris verba » ad loci huius lucem. Ἀνέθηκε δὲ, ait de Halyatte Lydo, » ἐκφυγὼν τὴν νοῦσον, δεύτερος οὗτος τῆς οἰκίης ταύτης, » ἐς Δελφοὺς κρητῆρά τε ἀργύρεον μέγαν, καὶ ὑποκρητηρί- » διον σιδήρεον, κολλητὸν, θέης ἄξιον διὰ πάντων τῶν ἐν » Δελφοῖσιν ἀναθημάτων, Γλαύκου τοῦ Χίου ποίημα, ὃς » μοῦνος δὴ πάντων ἀνθρώπων σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε. « CASAUBONUS. — Vide Herodot. I. 25. ibique Wesseling. & quem is laudavit REINESIUM, Variar. Lect. III. 6. p. 441. Mendosum *ὑποκριτηρίδιον* apud Athenaeum cum editis tenet ms. *A*. sed *ὑποκρητηρίδιον* habet ms. *Ep*. ubi post ista verba, quae ad pag. 209. f. protulimus, sic pergit Abbreviator: Καὶ Πολέμων, *ἐγγυθήκη*, *καὶ ἐπ' αὐτῆς κύπελλον. ἣν καὶ ὑποκρητηρίδιόν τινες καλοῦσι· δύνανται γὰρ ἐπιτίθεσθαι ἐπ' αὐτὸ καὶ κρατῆρες καὶ ἄλλα σκεύη.* Ἡ δ' ὑπ' Ἀλεξανδρέων &c. Quae verba ex codice Corseliano proferens Andreas Schottus, Observ. Humanar. lib. I. c. 6. pag. 9. addenda apud Athenaeum post verba, *ὑποκρητηρίδιον αὐτὸ καλῶν*, ista censuit, *δύνανται γὰρ -- ἄλλα σκεύη*: quae tamen ex eis ipsis, quae paulo post (lit. c.) in opere pleniore leguntur, huc traxerat Epitomator. Pro *ὑποκρητηρίδιον* vero, cum apud Herodotum, tum apud Nostrum *ὑποκρητήριον* scriptum oportuisse probabile fecit Reinesius l. c. ubi etiam monuit, perperam Casaubonum *craterculam parvam* esse interpretatum, cum *basin* sive *fulcrum* dicere debuisset. *Ibid.* *καὶ ὁ* Ἡγήσανδρος. Articulum ὁ, qui deerat editis, dedere membr. *A*.

c *ἐντετορευμένα ζωδάρια*. Vide notata ad pag. 199. a. &

ad pag. 196. f. Vulgo autem continuo tenore ista hic scribebantur, διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἐντετορευμένα ζωδάρια, καὶ ἄλλα τινὰ ζωΰφια καὶ φυτάρια ἐπιτίθεσθαι ἐπ' αὐτῷ δυνάμενα καὶ κρατῆρας καὶ ἄλλα σκεύη. Quae turbata esse nemo, puto, qui diligentius inspexerit, ibit inficias. Videat eruditus lector, an collatâ eiusdem vasis descriptione, quam Pausanias X. 16. exhibet, emendari quae hic corrupta sunt, aut restitui quae desunt, possint. Mihi haud satis liquere profiteor: illud video, quod ante notavi, ex postremis quae hic leguntur verbis, ista sumsisse Epitomatorem, δύνανται γὰρ ἐπιτίθεσθαι ἐπ' αὐτὸ καὶ κρατῆρες &c. ubi ἐπ' αὐτὸ scripsit ille, (sic certe est in nostro ms. *Ep.*) pro ἐπ' αὐτῷ, quod hic habet ms. *A.* cum editis. Nec vero ad sanandum istum locum satis fuerit, post φυτάρια particulam καὶ inserere, quod VILLEBRUNIO placuit.

AD CAP. XLVI.

Ὁ γὰρ τῷ προειρημένῳ Ἀντιόχῳ ὁμώνυμος βασιλεὺς, Δημητρίου δ' υἱός. »Maximam in historia confusionem generat ea nominum similitudo in eadem familia. Fuit tamen, ut ego coniicio, *Antiochus* iste *Grypus* dictus, filius »Nicatoris.« PALMERIUS. — At qui mox commemoratur, ἄλλος δ' Ἀντίοχος βασιλεὺς, ἐπιτελῶν τοὺς ἐν Δάφνῃ ἀγῶνας &c. illum esse *Antiochum Grypum* cognominatum, perspicue declarat ipse auctor noster lib. XII. p. 540. *a.* Fuerit igitur is, de quo hic agitur, *Antiochus Sidetes, Demetrii Soteris filius*: idem cuius expeditio adversus Arsacem Parthorum regem commemoratur XII. pag. 540. b. c. ubi de eo eadem res, quae hoc loco, eisdem verbis ex eiusdem *Posidonii* Historiarum libro quartodecimo repetitur. Ibi, pro eo quod hoc loco ὁλομερῆ legebatur, rectius ὁλομελῆ consentientibus libris scribitur; quam scripturam hic quoque auctori restituimus, praeeunte etiam hoc ipso loco codice nostro *Ep.* Sic rursus hac pag. lit. e. & pag. 540. b. ὁλομελῶν βρωμάτων. Vocabulum ἑστιάτωρ, quod aliâs *convivatorem* significat, id est eum *qui convivium praebet*, de *conviva* usurpavit Posidonius.

σὺν ἀνδρομήκεσι λημνίσκων πιλήμασι χρυσῶν. Olim cum & χρυσοῖς legeretur, nec ante ista verba, nec post, distingueretur oratio, monuit ad hunc locum CASAU-

BONUS: »Et a fronte & a tergo horum verborum poni »debet virgula. Pro πιλήμασι, placebat scribi εἰλήμασι: »nam *lemniscis* convenit τὸ εἰλεῖσθαι potius, quam τὸ πι»λεῖσθαι. *Appenduntur* enim & *circumvolvuntur* coronis »lemnisci. Quia tamen etiam libro XII. [p. 540. c.] ita »scriptum, nec variant codices, feramus hanc lectio»nem: & lemniscorum πιλήματα interpretemur *crebram* »eorum *interpositionem* & πυκνὴν θέσιν. At χρυσῶν omni»no lege, non χρυσοῖς; & ita lib. XII. [nempe ibi in »χρυσῶν consentiunt libri.] Capitolinus, in gemina huic »historia: *Coronas quin etiam datas, lemniscis aureis inter»positis.* — In eamdem fere, quam Casaubonus exposuit, sententiam *Henr.* STEPHANUS monuerat, (Thes. Gr. Ling. III. 297. a.) λημνίσκων πιλήματα dici, pro λημνίσκοι πιλωθέντες. At in eam sententiam quo pacto ἀνδρομήκεσι dici potuerit, non video: oportebat ἀνδρομηκέων, ad λημνίσκων relatum; ut esset, *frequens interpositio lemniscorum, ad hominis longitudinem dependentium.* Quare mihi non satis liquere illius dictionis vim profiteor. Paulo minus tamen incommodi habere visus erat ille dativus ἀνδρομήκεσι, si πίλημα τα cum Hesychio μίτρας interpretaremur: qua notione πιλήματα ἀνδρομήκεα λημνίσκων χρυσῶν, id est, *mitrae longitudine hominis ex lemniscis aureis*, haud ita insolito more dici potuit pro eo quod proprie dicendum fuerat, *mitrae ex lemniscis aureis ad hominis longitudinem dependentibus.* Aliâs quidem πίλημα etiam pro πῖλος, *pileus*, usurpari novimus. Rursus vero aliâ notione accipiendum idem vocab. apud Nostrum XII. 535. f. in illa dictione, ἐμβάτης πίλημα λαμβάνων τῆς πολυτελεστάτης πορφύρας, ubi haud incommode H. Stephanus interpretatur, *calceus confectus ex lana purpurea in modum πίλων*. Hoc loco in Epitome desunt verba, καὶ μετὰ ταῦτα - - πλήθη: in membr. *A.* vero χρυσοῖς scribitur, ut erat editum; quod fortasse etiam ferri potuerat, cum vocabulo πιλήμασι ea notione, quam dixi, accepto: commodius tamen visum erat χρυσῶν, quod a Casaubono monitus ex lib. XII. pag. 540. recepi.

e καὶ λαβεῖν τὴν κάμηλον, καὶ τὸν παρεστῶτα παῖδα. Infra, XII. 540. b. ubi eadem res repetitur, sic scribitur, καὶ λαβεῖν τε τὴν κάμηλον, καὶ τὰ ἐπὶ τὴν κάμηλον, καὶ τὸν παρ. παιδ. quod ad hunc locum etiam Casaubonus adnotavit.

ὥστε καὶ προσαποφέρειν πολλὰ, καὶ καταυλούμενοι πρὸς χελωνίδος πολυκρότου ψόφους. Particulam καὶ post ὥστε, quae hîc deerat editis, dedit ms. *A*. Eamdem vero & editi cum msstis agnoscebant lib. XII. pag. 527. f. ubi eadem res ex eiusdem *Posidonii Historiarum libro XVI*. repetitur. Ex eodem loco inferiore, χελωνίδος hoc loco correxi, cum χελιδόνος legeretur hîc in edd. & in utroque codice msto. Ad scripturam olim h. l. vulgatam spectat CASAUBONI animadversio huiusmodi: »Verbo »προσαποφέρειν significantur apophoreta, quorum copiam »domum referebant quisque convivarum. Sequentia per»tinent ad temulentorum hominum domuitionem post »convivia intempestiva. Sed claudicat oratio, etiamsi scri»bas, ut libro XII. καὶ καταυλουμένους πρὸς χελωνίδος πο»λυκρότου ψόφους. Nam omnino deest verbum. Lego sic: »ὥστε προσαποφέρειν πολλὰ, καὶ αὐτοὺς ἀποφέρεσθαι κατ»ηαυλουμένους πρὸς χελωνίδος ψόφους. Quam bene ista »quadrant in homines temulentos? χελωνὶς hoc loco idem »opinor ac χέλυς.« — At nobis nullum verbum desiderari videbatur: percommode enim ista καὶ καταυλούμενοι, & quae sequuntur, cohaerent cum γαστριζόμενοι, cum quo etiam continuo illa coniunxit Epitomator, omissis verbis quae in pleniore opere interseruntur, ἐν αὐτοῖς -- πολλά. Contra, altero isto loco, XII. 527. f. error inest: nam pro καὶ καταυλουμένους, quod ibi legitur, aut καὶ καταυλούμενοι oportebat, aut nude καταυλουμένους, absque καὶ copulâ.

AD CAP. XLVII.

ὁ δ' Ἀλέξανδρος οὗτος ὢν Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς υἱὸς ὑποβληθεὶς, δι' ὃ (olim διὸ) εἶχον μῖσος πάντες ἄνθρωποι εἰς Δημήτριον. »Deest verbum ἐτύγχανεν, iungen»dum cum participio ὢν: vel scribendum ἦν: & omnino »δι' ὃ, non διό. Aut accipe διὸ pro γὰρ, ut initio Ni»comacheorum, διὸ καλῶς ἀπεφήναντο τ' ἀγαθόν. Nam »qui putant esse illativam ibi particulam διὸ, falluntur; »cum ob duplex vitium non procedat argumentatio. Porro »caussam *odii publici, quo flagravit Demetrius*, narrat Io»sephus lib. XIII. cap. 3. Ἀπεχθῶς γὰρ εἶχον πρὸς τὸν »Δημήτριον διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ καὶ τὸ δυσέντευ»κτον.« CASAUBONUS. — »*Alexander* ille fuit, qui &

»Prompalus & *Balas* dictus est: de quo mentio fit Mac»cab. I. cap. 10. & apud Strabonem libro XIII. & Iusti»num lib. XXXV.« Palmerius. — De participio illo ὢν videndum, an ferri possit ut absolute positum, aut intelligendo, ὁ δ' Ἀλέξανδρος οὗτός ἐστιν ὁ ὢν &c. *Is Alexander hic est, qui erat Antiochi filius suppositiitius.*

περὶ οὗ ἱστόρησεν ὁ ἑταῖρος ἡμῶν Ἀθήναιος ἐν τοῖς Περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλευσάντων. Sic obiter nos docet *Athenaeus* noster, praeter hoc Deipnosophistarum opus aliòs a se editos *libros* esse *De Syriae Regibus.*

Διογένης ὁ Ἐπικούρειος, - - ἐκ Σελευκείας τῆς ἐν Βαβυλῶνι. Non aliunde, quam ex hoc Athenaei loco, notus iste *Diogenes Epicureus* est; non confundendus cum Stoico Diogene, qui & ipse Seleuciâ Babyloniae fuit oriundus. Vide Diog. Laërt. VI. 81. & ibi Menag. *Ibid.* ἕξιν ἔχων ἱκανὴν ἐν οἷς μετεχειρίζετο λόγοις. » *Usum habens non par» vum in ea philosophia quam profitebatur:* id est, *doctrinae » Epicureae non mediocriter peritus.* « Casaubonus.

ἀναδοχῆς δ' ἐτύγχανε. ἀποδοχῆς malim: hoc quidem vocabulo aliàs in ea re utuntur Graeci, non isto. *Ibid.* παρὰ τοῦ βασιλέως - - χαίροντος. Si teneamus τοῦ βασιλέως, necessario χαίροντος oportuit. Sin verum est χαίροντι, quod cum editis vetustae membranae tenent, necessario παρὰ τῷ βασιλεῖ scriptum oportebat: sed & τοῦ βασιλέως tenent, quod sciam membranae. Malim autem utique παρὰ τῷ βασιλεῖ - - χαίροντι. Sic quidem saepe atque etiam constanter apud Polybium, ἀποδοχῆς τυγχάνειν παρά τινι. Vide Lexicon Polyb. in Παραδοχή. In Epitoma, tota deest huius Diogenis historia.

συνεχώρησε, καὶ τὸν στέφανον προσχαρισάμενος. Cum post συνεχώρησε nulla olim poneretur distinctio, monuit Casaubonus: » Distingue, συνεχώρησε, καὶ τὸν στέφα»νον προσχαρισάμενος. Diogenes ab Alexandro ius tantum »petierat purpurae & aureae coronae: quorum illud re»giae maiestatis, hoc sacerdotii in Asia fuit indicium, ut »ad Suetonium notavimus. Alexander *&* *ius concessit*, *&* »hoc amplius *coronam auream dono dedit.* Interpreti parum »hoc visum, qui & *purpuram* ait *datam*: atqui auctor non »dicit. «

c λυσιῳδοῦ γυναικός. Vide XIV. 620. e. & ibi notanda. Confer interim Strabon. XIV. 648. a. b. Bergler. ad Al-

ciphr. pag. 97. & Iacobs Animadv. ad Anthol. Vol. II. Part. I. pag. 313. *Ibid.* ἠξίου κατακλίνεσθαι. Sic recte *ms. A.* Perperam ἠξίου ed. Ven. Inde ἠξίουν ed. Baf. & Caf. *Ibid.* ἔμενεν ὁ φιλόσοφος, καὶ τὴν λυσιῳδὸν ἐπαινῶν οὐκ ἐπαύσατο. »Μένειν hîc *vultus constantiam* significat: »nam, cum Diogenem cachinnarent omnes, ille contra »neque erubuit, neque indignatus est; sed *eodem servato* »*vultu, mulierculae in laudes effusus est.*« CASAUBONUS. — Eâ sententiâ aliâs pleniore ῥήσει dicitur μένειν ἐν ἑαυτῷ. Atque sic ipsum nudum verbum ἔμενε lubens hic accipiam cum Casaub. Nec opus videtur, ut cum ARNALDO (Animadv. Critic. c. 14. pag. 80.) corrigamus, ἔμενε τὴν λυσιῳδὸν ἐπαινῶν, καὶ οὐκ ἐπαύσατο, id est, *usque laudavit, neque eam laudare cessavit.*

οὐχ ὅμοιος Ἀθηνίωνι τῷ Περιπατητικῷ φιλοσόφῳ &c. d
Memorabilem narrare historiam adgreditur auctor noster: in qua, cum quod ad ingenium moresque hominis spectat, de quo agitur, & ad rationem qua tyrannidem Athenis ille & occupavit & exercuit, tum quod ad levitatem primo, dein ad patientiam pertinet populi Atheniensis, multa sunt quae mirabilia admodum accidere legentibus, ac propemodum incredibilia videri deberent; si post ea tempora, quae haud ita pridem vidit aetas nostra, quidquam porro vel incredibile vel mirum in hoc genere videri posset. Illud equidem miratus sum, quod per se quidem leve est, & ad nomen solum hominis pertinet; qui factum sit, ut, quem reliqui scriptores (Strabo, lib. IX. pag. 398. Pausanias, lib. I. cap. 20. p. 47 sq. Plutarchus, in Numa, pag. 66. c. in Sylla, pag. 458 sqq. in Lucullo pag. 404. b. & in Praeceptis gerendae Reip. pag. 809. e. Appianus, de Bello Mithr. c. 21 *sqq.* qui Epicuream Philosophiam professum ait; denique Dio Cassius, in Excerptis Peiresc. num. 124. T. I. Opp. p. 50 sq. & in Excerpt. Ursin. num. 173. p. 73. ed. Reim.) uno ore omnes *Aristionem* nominant, eumdem Athenaeus noster, qui res eius copiosissime omnium, praeeunte Posidonio auctore, persecutus est, constanter *Athenionem* adpellaverit; neque aliud hominis illius nomen cognitum habuisse videatur, nisi istud, quo haud multo ante illa tempora fugitivorum servorum in Sicilia dux, Cilix natione, innotuerat. Vide Casauboni Animadv. ad initium capitis seq.

τῷ καὶ διατριβῆς προστάντι φιλοσόφου. Sic recte edi-

tiones Ven. Bas. & Cas. 1. cum membr. *A.* διατριβὴ φιλόσοφος, est *schola philosophica.* conf. pag. 186. c. & 188. e. *Ibid.* καθ' ἕκαστα. Non damno καθ' ἕκαστον, quod erat editum; sed membranarum sequi debui auctoritatem. Epitomator, omisso isto introitu, totam Athenionis historiam ex abrupto ab his verbis incepit, Μὴ τοῖς τριβωνίοις &c. quae paulo post leguntur. *Ibid.* Εἰ μὲν φράσω τἀληθές. GROTIUS, postquam iambos istos, inter Agathonis tragici fragmenta, in Excerptis ex Tragoedìis & Comoed. Graecis pag. 437. retulit, in Notis deinde ait: »Male φράζω apud Athenaeum.« Ubi, quid sit quod turbaverit magnum virum, nescio: quinque quidem editiones, quarum exempla nobis ad manus & sub oculis sunt, cum priore in versu, tum posteriore, recte φράσω tenent.

AD CAP. XLVIII.

f ὁμώνυμος 'Αθηνίωνι τῷ δεσπότῃ παρετρέφετο. » Eleganter »παρετρέφετο, *negligenter alebatur, neque in spem magnam.* »Fuit hic nebulo binominis: non quomodo Plato, qui »prius est dictus Aristocles; aut Theophrastus, qui prius »Tyrtamus; aut beatissimus Paulus, qui prius Saulus: »sed peculiari more omnium qui ius civitatis fraude ac»quirebant. Semper enim παρέγγραφοι cives novum no»men in censum & tabulas publicas deferebant, non illud »quo ante noscebantur. Ergo iste, infans quidem, & dum »servit servitutem appellatur *Athenio:* postea vero *Aristio* »appellari coepit, παρέγγραφος 'Αθηναίων πολίτης γενό»μενος, ut mox dicitur. Theophrastus, in Notationibus »Morum, capite de Maledicentia: Ὁ μὲν πατὴρ Σωσίας »ἐξ ἀρχῆς ἐκαλεῖτο· ἐγένετο δ' ἐν τοῖς στρατιώταις Σωσί»στρατος, ἐπειδὴ εἰς τοὺς δημότας ἐνεγράφη. Haec est »ratio, cur istum alii *Athenionem*, alii *Aristionem* nomi»nent, ut Plutarchus & Appianus.« CASAUBONUS. — Equidem, ut paulo ante professus sum, qui *Athenionem* hunc hominum nominaverit, neminem novi praeter unum nostrum Athenaeum. Est vero utique probabilis admodum ea ratio, qua istum auctorum dissensum explicavit doctus Animadversor.

γήμας τε παιδισκάριον εὔμορφον, μετὰ τούτου πρὸς τὸ σοφιστεύειν ὥρμησε. Suspicabar μετὰ τοῦτο, *post haec.* Si vera vulgata scriptura, in qua nil mutant vete-

res membranae; intelligendum fuerit, *adiutrice* usum esse *uxore ad venandos adolescentes* qui scholam ipsius frequentarent. Epitomator quidem, caetera tenens, ipsa illa duo verba *μετὰ τούτου* omisit. *Ibid.* ὑποδραμὼν τὴν βασιλέα. Pollux III. 148. ὑποδραμεῖν, τὸ κολακεῦσαι. *Ibid.* μεγίστης τυχὼν προαγωγῆς. Sic recte codex mstus uterque. Cum aliis, tum Polybio, frequentatum vocabulum. Perperam προσαγωγῆς edd. *Ibid.* ὥστε μὴ μόνων τῶν ἐπιφ. ὁφλ. Sic edd. & ms. *A.* Et ferri potest: malim tamen μὴ μόνον. Epitomator, istis omissis, statim ὡς καὶ τὴν δημοκρ. scripsit.

AD CAP. XLIX.

ὁ Ἀθηνίων ἐπανῆκεν. Sic edd. Sed ἐπανῆγεν mssti; quod teneri ab Editoribus, & restitui a nobis debuerat. Hesychius: Ἐπάναγε· ἐπάνελθε, ἐπίστρεφε. Exempla reciproci vel intransitivi usus, ut aiunt Grammatici, verbi ἐπανάγειν plura dabit Lexicon nostrum Polybianum. *Ibid.* τοῦτο μαθόντες οἱ Κεκροπίδαι. » Athenienses ridet, qui hac appellatione plurimum gaudere soliti. » Aristophanes: [Plut. 773.] χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος. » Enarrator: παίζει πρὸς Ἀθηναίους φιλεγκωμίους ὄντας. « Casaubonus.

σχεδὸν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως - - ἐξεκέχυντο. Ex ms. *A.* hoc restitui: a quo praeter necessitatem discesserant alii. *Ibid.* ὁ μηδέποτε ἐπὶ τοῦ τρίβωνος ἑωρακὼς πορφύραν πρότερον. Dalecamp. *qui prius pannoso tritoque pallio vestitus purpuram nunquam vidisset.* — Inde Casaubonus: » Non negaverim, ἐπὶ τοῦ τρίβωνος verti » posse, *quamdiu pallium gestaverit philosophicum.* Atque ita » summa hominis vilitas indicatur, qui inter scholasticos » pueros sic vixerit ignobilis & obscurus, ut nemini un» quam purpurato potuerit innotescere, ac ne videre » quidem. Placet tamen magis, ut ἐπὶ τοῦ τρίβωνος inter» pretemur *super pallio.* Nam mediocris conditionis ho» mines *purpureo clavo* (Graeci vocant σημεῖον) vestem » ornabant, aut *instità purpureâ* praetexebant. Hoc igitur » indignatur Athenaeus, hominem qui nunquam fuerit » περιπόρφυρος, factum repente ὁλοπόρφυρον. «

οὐδενὸς οὐδὲ Ῥωμαίων ἐν τοσαύτῃ φαντασίᾳ καταχλι-

δῶντος τῆς Ἀττικῆς. » Id est, *cum ne Romanorum quidem quisquam tanta specie, ac fastuosa pompa, tantoque omnium fastidio Atticam esset ingressus.* De Romanis vere hoc Athenaeus, & historiae convenienter. Semper humanius & civilius cum Atheniensibus Romani magistratus egére. Clarum in Antonio exemplum: quem narrat Appianus, [Bell. Civil. lib. V. cap. 76.] Athenis cum esset, itasse per urbem sine insignibus potestatis, duobus tantum amicis comitatum, cum totidem famulis. Tacitus, secundo Annalium, [c. 53.] de Germanico: *Hinc ventum Athenas: foederique sociae & vetustae urbis datum, ut uno lictore uteretur.* De vocabulo φαντασία satis dictum alibi. « CASAUBONUS. — Ubinam de vocab. φαντασία disseruerit Casaubonus, nobis non liquet. Nec vero raro admodum ea notione illud occurrit, ut *ostentationem* & *pompam* significet. Polybio inprimis frequenter sic usurpatum. Vide Lexicon nostrum Polybianum; & Wetstenium ad Acta Apostol. XXV. 23.

ὁπότε Ἀθηνίων ὁ πένης - - διὰ τὸν βασιλέα σιληποςδῶν διὰ τῆς χώρας καὶ πόλεως πομπεύει. » ὁπότε est *quandoquidem*: non *interea dum.* Neque διὰ τὸν βασιλέα bene vertunt, *praetextu regis*; sed *per regem*, id est *regias opes.* «

d CASAUBONUS. — Verbum σιληποςδῶν DALECAMPIUS in versione compluribus his Latinis exprimendum putaverat: *si quis alloqueretur, contemptim oculos aliò distorquens, & compellantibus superbe tamquam oppedens.* Auctore vero Hesychio, σιληποςδεῖν idem sonat ac στρηνιᾷν, ἀβρύνεσθαι, θρύπτεσθαι, χλιδᾷν. De eodem verbo CORAYUS noster in *Notis msstis* haec docuit: » Non cepit rarum vocabulum σιληποςδῶν Dalecampius. De ipsius significatione siluit Casaubonus: nec satis nos docent Lexicographi, neque Critici. (cf. Notas ad Hesych.) Viderunt omnes propemodum, vocem esse compositam ex πορδὴ vel πέρδειν: ast de etymo ac sensu proprio vocis haud constabit, donec alterius membri compositionis notio non fuerit declarata. Vocem σιληποςδῶ neoterici Graeci hodie scribere & pronunciare solent τζιληποςδῶ. Ista vox ex duobus manifesto vocabulis constat, videlicet τοῦ τζίλα & πορδή. Primum, quod veteres τίλον & σπατίλην dixere, notat *ventris egestionem iusto nimis solutiorem*, sive *stercoris liquidi emissionem.* Verbum τζιλῶ, & cum praepositione κατατζιλᾷν notat *stercus liquidum edere*,

» *diarrhoea laborare*: adeo ut illud Aristophanis, κατατιλῶ
» τῶν Ἑκαταίων (Ran. 366.) nonnisi per verba κατατζι-
» λῶ τῆς Ἑκάτης τ' ἀγάλματα in Neograecorum linguam
» vertere possis. Vero itaque perquam simile est, anti-
» quos Graecos non modo τιλᾶν, sed & σιλᾶν (for-
» san in dialecto Dorica) dixisse; unde manarit compo-
» situm σιλαπορδεῖν. Hactenus de vocis etymo. Τζιλα-
» πορδῶ apud nos proprie dicitur de equis, mulis, asinis,
» pecoribus, & aliis id genus animalibus, quae *petulantia*
» quadam *efferuntur, exsiliunt, interque saltandum crebros edunt*
» *crepitus*, quos aliquando ipsa stercoris solutioris egestio
» sequitur. Τζιλαπόρδημα est nomen ipsius petulantiae ani-
» malium, quam Galli per *pétarade* exprimere solent; a qua
» notione nec ipsum Romanorum vocabulum *petulantia*
» longe abest. In usu metaphorico, τζιλαπορδῶ apud eos-
» dem Graecos recentiores significat, *insolentius me effero*,
» *lascivio*; quod & ipse Athenaeus innuit, dum superius
» (lit. c.) καταχλιδῶντος τῆς Ἀττικῆς dixit, quod hic
» per σιλαπορδῶν exprimere maluit. Nos, quum σαλα-
» κωνίαν alicui exprobrare volumus, vulgare hoc prover-
» bium usurpamus, καὶ πτωχὸν τ' ἀρνίον, καὶ τζιλαπορδά-
» ρικον, *ovis quamvis pauper* (per metaph. scilicet, pro, *ma-*
» *cra*) *tamen calcitrando crepitus edit.* «

οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται. *Artifices Bacchici* vertit Dalechamp. Rectius ad usum Romanorum scriptorum fuisset, *artifices scenici.* Sed lepide profecto Villebrune, *la compagnie des ouvriers de Bacchus*, pro eo quod Gallice dicimus *les artistes du théatre.* *Ibid.* τὸν ἄγγελον τοῦ νέου Διονύσου. *Nuncium* vel *legatum novi Bacchi*; id est, Mithridatis. Vide Cicer. Orat. pro L. Flacco, cap. 25. & Plutarch. Sympos. lib. I. Quaest. 6. Conf. Petr. Victor. Variar. Lect. VII. 4. & Muret. Var. Lect. I. 3. in Gruteri Thes. Crit. T. II. p. 898.

ὁ δὲ πρότερον ἐκ μισθωτῆς οἰκίας ἐξιὼν, εἰς τὴν Δι . . . οἰκίαν, τοῦ τότε πλ. ἀνθρ. - - εἰσενέχθη. Dalecampius: *Egressus ille prius ex aedibus quas conduxerat, in Dionysi domum - - - subvectus est.* — » Non intelligit ista Dale-
» campius, ὁ δὲ προτ. ἐκ μισθ. οἰκ. ἐξιών. Nam hoc ge-
» nere loquendi *paupertatem* Athenioni exprobrat, qui fue-
» rit *solitus in conducto habitare.* Sed mirum profecto, ἐξιέ-
» ναι οἰκίας pro οἰκεῖν οἰκίαν dixisse. In poëta non esset
» cur miraremur. Sed alludit auctor ad ἐξόδους dierum

d » privatâ aliquâ folemnitate infignitum: tunc enim domo » fua exire, & inde pompam ducere, honeftius, quam » ex conductitia. Hoc malo, quam finceram lectionem » incruftare, & hoc fimilive modo refcribere, ἐν μισθωτῇ » οἰκίᾳ οἰκῶν. Prioribus ἐξόδοις e domo opponit mox *pom-* » *paticum egreffum ex Dieufi aedibus.* εἰς τὴν Διευσοικίαν. » Scripta lectio Δίους οἰκίαν. Interpretes ambo, Διεύσου » οἰκίαν. Nihil habeo quod dicam de ifto. « CASAUBONUS. — Nec ego de ifto homine quidquam, quod dicam, habeo: quoniam vero manifefto mendofam vidi nominis terminationem, quam habent libri, nonnifi primores literas, quae carere vitio videbantur, recipere in contextum confultum duxi, reliquam mendofam fcripturam infra adnotaffe contentus. Sufpicatus autem eram, fed mera conjectura erat, fortaffe Διαίου οἰκίαν fcriptum oportuiffe. Ferri fortaffe poffit fcriptura εἰσενέχθη, quam tum editis tenent (quod fciam) membranae: fed rectius utique εἰσηνέχθη fcribetur. Epitomator, omiffis iftis omnibus, poft verba οἱ περὶ τὸν Διον. τεχν. ftatim fic perrexit, χλαμύδα τε φοροῦντι, καὶ δακτύλιον χρυσίου ἐγγεγλυμμένην ἔχοντα &c.

κεκοσμημένην στρωμναῖς τε καὶ γραφαῖς καὶ ἀνδριᾶσι. Olim cum effet ἀνδράσι, monuit CASAUBONUS: » Quis fanus unquam pofuit *viros* inter *domus ornamenta* » vel *fupellectilem?* Scio, philofopho in Politicis inter pa- » trisfamilias inftrumenta cenferi fervos: fed quaeram » rurfus, ecquis Graece doctus ἄνδρας appellavit *fervos?* » Abfque dubio legendum eft ἀνδριᾶσι. *Statuas* non » folum in foris & aliis publicis locis fuiffe olim pofitas, » fed & in aedibus privatis atque atriis, Plinio magiftro » fcimus libro XXXIV. capite quarto. « — Vel invitis membranis obtemperandum fuiffe docto viro, nemo non videt: modo, mutato accentu, ἀνδριᾶσι fcriptum oportuit.

e δακτύλιον χρυσίου, ἐγγεγλυμένην ἔχοντα τὴν Μιθριδάτου εἰκόνα. Intellige, ut faepius ante vidimus, δακτύλιον ἐκ χρυσίου. Tum ἐγγεγλυμμένην fcribe, geminata μ litera, quemadmodum fcriptum ab Epitomatore modo vidimus. *Ibid.* ἀνήμεινον αὐτοῦ τὴν πρόοδον. Ad editam olim fcripturam πρόσοδον, perfpecte rurfus monuit CASAUB. » Scribendum πρόοδον, *dum prodi-* » *ret in publicum.* Frequens vox eâ notione in hiftoria Im-

» peratorum. Sequitur ὁ δὲ μόλις τρεῖλλε. « — Eam ipsam probam scripturam dedit nobis ms. *Ep.*

AD CAP. L.

βασιλεῖς μὲν αὐτὸν - - δορυφοροῦσι. Sic bene codex uterque; a quorum scriptura praeter necessitatem discessere editores, αὐτῷ scribentes. Nam perinde cum quarto & cum tertio casu construitur id verbum. Constructionis cum accusativo exempla ex Thucydide & ex Plutarcho produxit H. Steph. in Thes. I. 950. c. quibus plura facile adiici possent. *Ibid.* δυναστεύει δὲ τῶν - - ἐθνῶν. Ad vulgatum δυνάσται δὲ, quod tenent quidem ambo nostri mssti, nec solicitaverat Casaubonus, perspecte adnotavit CORAY: » An δυνάσται τε, vel δυναστεύει » δὲ? « — Et nobis quidem utique haud ferendum visum erat vulgatum: languidius vero dictum videbatur δυνάσται τε, cum praesertim post βασιλεῖς μὲν particula δὲ suo loco hic recte staret. Itaque δυναστεύει δὲ correxi, quod facile a librariis in δυνάσται δὲ potuerat detorqueri. Reperitur quidem cum dativo casu constructum illud verbum apud Nostrum, XIV. 624. b. Itemque cum accusativo, apud Syracidem cap. 5, 3. & cap. 12, 5. Sed non dubitavi, quin perinde etiam cum genitivo casu iungi potuerit, quemadmodum βασιλεύω, δεσπόζω, aliaque similia verba, quae idem valent ac βασιλεύς εἰμι, δεσπότης εἰμί.

Ῥωμαίων δὲ στρατηγὸς μὲν Παμφυλίας, Κόϊντος ὁ Ὄππιος, - παραδοθεὶς ἀκολουθεῖ δέσμιος. Mendosum nomen ὁ Ἴππιος, quod olim hic legebatur, callide omisit Epitomator, praenomen Κόϊντος adposuisse contentus. Recte vero ὁ Ὄππιος correxit Casaubonus. Vide Livium in Epit. libri LXXVIII. & Appian. de Bello Mithrid. cap. 17 & 20.

Μάνιος δὲ Ἀκύλλιος. Adnotaverat CASAUBONUS: » Recta appellatio Μάνιος, ut apud Plutarchum & Appianum. » Latinis, *M'. Aquilius.* De eius consulatu, quem gessit » collega Marii quintum consulis, vide in Fastis ad an» num DLIII. [DCLIII voluerat scribere.] De eius *trium*» *pho*, sed minore, hoc est ovatione, in anno sequente. « — Et *Aquilius* & *Aquillius* latine scribi id nomen, satis

b notum est: id Graeci, ut h. l. factum, Ἀκύλλιος efferre consueverant.

συνδέτην ἔχων ἁλύσει μακρᾷ Βαστάρνην πεντάπηχυν. »Iste modus fuit custodiae militaris: quem ex »Seneca & aliis scriptoribus vir amplissimus Iustus Lipsius »ad III. Annalium patefecit. Barbari fere vasto & proce»ro corpore erant: ideo vocat *Bastarnam* hunc *πεντά»πηχυν*, *altum pedes septem & semis*: qua de re diximus »ad Suetonii lib. III. cap. 68.« CASAUB. — LIPSIUM vide in Excursu ad Taciti Annal. lib. III. c. 22. ubi etiam monuit, Μάνιος & Ὄππιος hoc loco corrigendum. Conf. Acta Apost. cap. 12, 6. & cap. 28, 16. & quae ibi congessit Wetstenius. Pro συνδέτην videndum censuit CORAY vir doctus, in Notis msstis, ne σύνδετον scriptum oportuerit. Ac sane ista vocabuli forma, ὁ συνδέτης, nusquam alibi, quod sciam, in Graeco sermone reperitur. Nec tamen audendum putavi mutare vulgatum, utriusque codicis auctoritate firmatum. Quantus est, in tanta monumentorum veterum clade, numerus vocum ἅπαξ λεγομένων! Porro, cum ὁ συνδεσμώτης Graecis usurpatum vocabulum memoretur, quidni eâdem ratione ὁ συνδέτης dici potuerit? Denique ipsum etiam illud, de quo quaerimus, Suidas adnotavit: Συνδέτας, συνδεδεμένους. Κακοὺς γὰρ εἶχον τοὺς λογισμοὺς συνδέτας. Vocab. ἀλύσει leni spiritu notatum dabant edd. neque aliud quid ex ms. *A.* adfertur. Sed ἁλύσει scriptum in cod. *Ep.* Utrumque recte.

τῶν δ' ἄλλων Ῥωμαίων οἱ μὲν θεῶν ἀγάλμασι προσπεπτώκασιν. Haec verba, ita posita, nil aliud sonant, nisi, *reliquorum Romanorum alii ad Deorum simulacra supplices procubuerunt*. Sed aliquid amplius utique dicere voluisse videtur Athenion, nempe id quod Freinshemius in Supplem. Liv. LXXVIII. 45. ait: *ad Deorum simulacra effuderunt spiritum*. At id quidem Graece tali quodam modo erat efferendum, προσπεπτωκότες πεπτώκασιν vel ἀπολώλασιν.

οἱ δὲ λοιποὶ μεταμφιεσάμενοι τετράγωνα ἱμάτια, τὰς ἐξ ἀρχῆς πατρίδας πάλιν ὀνομάζουσι. »De iis auctor lo»quitur, *qui per Asiae urbes ius civitatis erant consecuti*: »quod ius etsi parcius eo tempore adhuc datum, quam »sub Impp. factum postea, certum tamen vel ex M. Tul»lii actionibus in Verrem, a non paucis, qui ambitiose »petierant, fuisse impetratum. Hi ubi erant civitatem na-

» cti, *togam Romanam assumebant* : cuius gestandae peregri- b
» nis ius non fuit. ut ex Suetonio constat. *Istos igitur*, » ait Posidonius, *Asiam obtinente Mithridate*, metu periculi, » *Romanae civitati renuntiasse, togamque posuisse, & ad Grae- » canicum habitum rediisse.* τετράγωνα ἱμάτια sunt *Graeco- » rum*, non autem Romanorum. Appianus Ἐμφυλίων lib. » V. [cap. 76. nostrae edit.] ἀφέλειαν δὲ ἰδιωτικὴν αὖθις » ἐξ ἡγεμονίας, καὶ σχῆμα τετράγωνον ἔχων, καὶ ὑπόδη- » μα Ἀττικόν. « [Ibidem, cap. 11. στολὴν εἶχε τετράγω- νον Ἑλληνικὴν ἀντὶ τῆς πατρίου, καὶ ὑπόδημα ἦν αὐτῷ λευκὸν Ἀττικόν.] » Quod sequitur, τὰς ἐξ ἀρχῆς πατρί- » δας πάλιν ὀνομάζουσιν, erat vertendum, *priorem quisque » patriam fatentur.* « CASAUBONUS.

καταπεκλεῖσθαι τὸν Θεὸν βασιλέα. » In istis articulus » alieno loco est positus, κατακ. τὸν Θεὸν βασ. pro κα- » ταπεκλεῖσθαι Θεὸν τὸν βασιλέα. « IDEM.

Θεσπιῳδοῦσι. Rectius scribetur Θεσπιῳδοῦσι.

AD CAP. LI.

τρίψας τὸ μέτωπον, frontem perfricans. De ista locutio- c
ne, quam Latini etiam a Graecis mutuati sunt, vide quae disseruit Pet. Victorius: Var. Lect. VIII. 6.

Μὴ ἀνέχεσθαι τῆς ἀναρχίας, ἣν ἡ Ῥωμαίων σύγκλητος ἐπισχεθῆναι πεποίηκεν. » *Quam Romanus senatus fecit ut ob-* d
» *tineret* : hoc est, invexit, & cuius caussa est. Mirum vero, » si haec non est plani hominis calumnia in Romanum » nomen. Sic enim Athenas invectam ἀναρχίαν a Romano » senatu dicit, quasi omnes Athieniensium magistratus ac » sacerdotes iussi essent abdicare se magistratu ac sacerdo- » tio, nullo tamen in eorum loca suffecto. Longe aliter » historiae illorum temporum auctores. Strabo in his, li- » bro IX. [pag. 398. b.] Ῥωμαῖοι παραλαβόντες αὐτοὺς » (Athenienses) δημοκρατουμένους, ἐφύλαξαν τὴν αὐτονο- » μίαν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐλευθερίαν· ἐπιπεσὼν δ' ὁ Μιθριδατι- » κὸς πόλεμος τυράννους αὐτοῖς κατέστησεν, οὓς ὁ βασι- » λεὺς ἐβούλετο. « CASAUBONUS. — » Insolentius loquen- » di genus, quod appellare solent Grammatici πρὸς τὸ » σημαινόμενον. Sensus ex resolutione vocis compositae » ἀναρχίας petendus est, hoc modo: μὴ ἀνέχεσθαι τῆς » ἀναιρέσεως τῶν ἀρχῶν, ἃς (ἀρχὰς) ἡ Ῥωμαίων σύγκλη- » τος ἐπισχεθῆναι πεποίηκεν. Optime se gessit interpres

»in declaratione huius loci: minus feliciter Casaubonus. »Simili modo usurpavit vocabulum *ἀναρχία* Plutarchus »in Coriolano T. II. pag. 113. edit. Reisk. *ἀλλ' ἀναρχίαν »ἔχοντας, ἡγεμόνας ἰδίους μὴ ἄρχοντας προσαγορεύειν*, quod »pariter torsit Criticos, excepto Xylandro.« CORAY. — Dalecampius latine sic reddiderat: *ne abrogatos & sublatos vestros magistratus diutius abesse patiamini, quos Romanorum senatus supersedere a munere suo decrevit.* Casauboni ratio illud incommodi habere videri poterat, quod verbum passivum *ἐπισχεθῆναι* eadem notione accipiat, qua aliâs nonnisi in activa forma (quod sciam) positum id verbum reperitur: *τοῦτο ἐπέχει*, *hoc obtinet*, *locum habet*, *durat*. Contra, si *ἐπισχεθῆναι*, ex alio usu eiusdem verbi, intelligas *inhiberi*, *prohiberi*; utique ad eam rationem, quae est a doctissimo Corayo proposita, fuerit confugiendum. At non diffiteor equidem, durum admodum mihi videri, relativum pronomen *ἥν*, quod manifeste ad *ἀναρχίαν* refertur, ita accipere ac si *ἃς ἀρχὰς* dixisset auctor. Quare in Casauboni interpretatione adquievi. Quodsi compertum foret, nullo prorsus pacto verbum passivum *ἐπισχεθῆναι* ista notione accipi posse; videndum existimaveram, ne *ἐ π ι σ χ υ θ ῆ ν α ι* scriptum oportuerit, id est, *firmari*, *ingruere*, *invalescere*. Caeterum, inter Plutarchi locum a doctissimo Viro citatum, (legitur ille p. 221. e. edit. Francof.) & inter hunc nostrum, non aliam similitudinem mihi visus sum deprehendere, nisi quod utrobique vox *ἀναρχία* occurrat. Sed apud Plutarchum Coriolanus, optimatium partibus addictus, cum de plebe loquens ait *ἀναρχίαν ἔχοντες*, hoc dicit, *plebem nullum respectum habere imperii consulum & auctoritatis senatus*: contra Athenio, plebi blandiens, *ἀναρχίαν a Romanis vel invectam vel firmatam* dicens, hoc maxime dicere videtur, *Romanos*, utpote optimatibus faventes, *imperium populi*, penes quem summa Athenis potestas esse debebat, *infirmasse sustulisseque*.

καὶ τὴν θεῶν χρησμοῖς καθωσιωμένην Πνύκα ἀφῃρημένην τοῦ δήμου. »Quasi edicto vetuissent Romani, ne in *Pnyce* »convenirent cives Athenienses. Cum autem dicit *τὴν »θεῶν χρησμοῖς καθωσ.* significat quondam *oraculo monitos »esse Athenienses, ut eum locum consecrarent.* Non reperies »hanc sortem neque apud Pausaniam, neque in Gram»maticorum commentariis, ubi tamen de Pnyce scribun-

» tur non pauca. Sed verissimum est quod in universum » de ea urbe scripsit Strabo, nullam illius fuisse partem, » de qua non extaret aliqua insignis fabula vel historia. « CASAUBONUS. — Recte πνύκα edd. Corrupte πύκνα ms. *A.* qui vetus fuisse error videtur; quem corrigere non ausus Epitomator, totam istam ῥῆσιν omisit.

μὴ περιΐδωμεν - - - τὴν ἱερὰν τοῦ Ἰάκχου φωνὴν κατασεσιγασμένην. » De hac *voce sacra* Plutarchus in Themi- » stocle: [pag. 119. d. e.] ἐν τούτῳ τοῦ ἀγῶνος ὄντος, φῶς » μὲν ἐκλάμψαι μέγα λέγουσιν Ἐλευσινόθεν, ἦχον δὲ καὶ » φωνὴν τὸ Θριάσιον κατέχειν πεδίον ἄχρι τῆς θαλάττης, » ὡς ἀνθρώπων ὁμοῦ πολλῶν τὸν μυστικὸν ἐξαγαγόντων » Ἴακχον. Vigesimâ nempe Boëdromionis mensis *Iacchum* » deducebant cum cantu & pompa ex urbe Eleusinem. » Idem auctor, in Phocione: [pag. 754. b.] Εἰκάδι ἡ φρου- » ρὰ Βοηδρομιῶνος εἰσήχθη, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξ ἄστεος Ἐλευ- » σίναδε πέμπουσι. In Camillo: [pag. 138. d.] τῇ εἰκάδι » Βοηδρομιῶνος τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσι: ubi nihil » interest, scribas ἐξάγουσιν, an ἐξᾴδουσιν: ut in Scholiis » Comici [ad Ran. 326.] μιᾷ [μία] τῶν μυστηρίων εἰκάς » ἐστι, (perperam vulgo ἐγκὰς) ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξᾴδου- » σιν. Arrianus lib. II. rerum Alexandri: [cap. 16.] καὶ » ὁ Ἴακχος ὁ μυστικὸς τούτῳ τῷ Διονύσῳ, οὐχὶ τῷ Θη- » βαίῳ, ἐπᾴδεται. Plura de hoc ritu Aristophanes in Ra- » nis. « CASAUBONUS. — Conf. Schol. ad eiusdem Comici Nubes, vs. 301.

τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν κεκλεισμένον. τὸ σεμνὸν ed. Cas. 2. & 3. operarum errore. Teneri utique κεκλεισμένον poterat, quod cum editis agnoscit ms. *Ep.* quemadmodum paulo ante etiam omnes κεκλεισμένα dabant. Hoc loco cum κεκλιμένον scribatur in vetustis membranis, ex κεκλειμένον id corruptum putavi; quae & ipsa legitima forma est a verbo κλείω. — » Da- » lecampius, qui non ignorabat ἄνακας Athenis dictos es- » se Dioscuros, putavit ἀνάκτορον esse illorum templum. » In quo fugit eum ratio: tam enim fallitur quam saepe » alii etiam doctissimi viri, qui Atticum iusiurandum, νὴ » τὼ θεώ, vertunt *Aecastor.* Semel moneo, τὼ θεὼ apud » scriptores Atticos accipiendum de *Cerere & Proserpina:* » quas hoc loco intelligi praecedens *Iacchi* mentio docet » certissime. Quis nescit, in mentione mysticorum sacro- » rum hos semper coniungi? Scio ἀνάκτορον exponi ab

» Harpocratione, *ἱερὸν Διοσκούρων*. Sed & *Cereris templum* » ita vocasse Athenienses, Hesychio atque aliis observa- » tum non nescio. « Casaubonus. — Confer Olearium ad Philostr. pag. 600. ubi monet, Casaubonum sententiam suam etiam firmare potuisse ex ipso Athenaeo, lib. IV. pag. 167 extr. ubi *ἀνάκτορον* certissime *Cereris Eleusiniae templum* est.

e *εἵλοντο τὸν Ἀθηνίωνα στρατηγὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων.* » Στρα- » τηγὸς est, *qui militibus praeest*, &, ut Suetonii vocem » usurpem, *ducatum habet*. Quare igitur addit *ἐπὶ τῶν* » *ὅπλων*? Quia seculo Athenaei *στρατηγοὶ* in municipiis » dicebantur etiam civiles & urbani magistratus: ut in » Actis Apostolor. cap. 16. & Lege 6. §. 16. item 15. §. 9. » Digest. De Excusatione Tutorum. Non igitur simplici- » ter *στρατηγὸς* Athenarum creatur Athenio, sed *στρατη-* » *γὸς ἐπὶ τῶν ὅπλων*: quae potestas dictaturae affinis ac » prope eadem fuit. « Casaubonus. — Nomen *στρατη-* *γὸς* de civili magistratu dictum etiam apud Nostrum vidimus, II. 37. c. d. Et notum est, quos *praetores* vocabant Romani, eosdem, non modo cum exercitui praeessent, verum etiam cum civilem in urbe magistratum gererent, *στρατηγοὺς* dictos esse a Graecis scriptoribus. Sed iam apud Demosthenem, pro Coron. pag. 238. ed. Reisk. in psephismate, alius commemoratur *ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατη-* *γὸς*, & alius *ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως*. Confer Spanhem. ad Iulian. p. 77.

Ἶσα βαίνων Πυθοκλεῖ. » Quid cogitabant docti, cum re- » scriberent Περικλεῖ? [Dalec. *Periclis gravitate & passu in-* » *cedens*.] Suidas: Ἶσα *βαίνων* Πυθοκλεῖ. *Δημοσθένης ἐν τῷ* » *κατ' Αἰσχίνου· ἀντὶ τοῦ, συνὼν ἀεὶ καὶ μηδὲ βραχὺ ἀφι-* » *στάμενος. καὶ Μένανδρος· Παρ' αὐτὸν ἶσα βαίνουσ' ἑταί-* » *ρα πολυτελής*. Assentior Suidae, *ἶσα βαίνειν τινὶ*, esse, » *moribus atque ingenio cum aliquo conspirare*. In hoc tamen » proverbio aliter accipiendum; pro, *tanto fastu ac pompa* » *incedere ac faceret Pythocles*; quod Graeci *σοβεῖν* dicunt: » vel, pro *vivere alicuius moribus*. *Βαίνειν* a consequenti » est *βιοῦν*. Sic *ἁβρὰ βαίνειν* dicebant pro *molliter & delicate* » *vivere*. Hesychius docte: *Ἁβρὰ βαίνων· ἁβρόβιος*. Aliis » dicitur *ἁβροδίαιτος*. « Casaubonus. — Sua ex Harpocratione Suidam hausisse, Küsterus adnotavit. Demosthenis verba leguntur in Or. de Falsa Legat. pag. 442. ed. Reisk. ubi haud dubie *superbus hominis incessus* notatur.

Eadem proverbiali locutione uſus eſt Alciphron, lib. III. e Epiſt. 56.

διότι, Νῦν ὑμεῖς ἑαυτῶν στρατηγεῖτε, προέστηκα δ' ἐγώ. Particula *διότι*, ſicut aliàs *ὅτι*, pleonaſtice poſita: quemadmodum apud Polybium & Epictetum frequenter obſervavimus. Monuit etiam CASAUBONUS: » *διότι* va» cat; omiſſum propterea ab Eclogario. « Tum IDEM: » Scribendum eſt, *προέστηκα δ' ἐγώ.* Elegans ſententia. » Senſus eſt: *Nunc demum, o Athenienſes, reſtitutum eſt vo» bis in vos imperium: ego autem dux veſter ſum.* Itaque *τὸ » κράτος* quidem *τῆς πολιτείας* penes vos erit: at ego » [ſolummodo] praeivero vobis, ceu princeps ſenatus » reliquis ſenatoribus in libera republica. « — Certiſſimam adoptavi docti Animadverſoris emendationem. Quod erat editum *λέγων*, id *παραδιορθώσει* debebatur primi Editoris. *λέγω* habent veteres membr. *A.* quod ex *δ' ἐγώ* corruptum: ΛΕΓΩ, ex ΔΕΓΩ. Verba iſta *προεστ. δ' ἐγώ* omiſit Epitomator.

ὧν ἠβούλετο ὑποβαλὼν τὰ ὀνόματα. Sic ms. *A.* *ὑποκαλὼν* ms. *Ep.* *ὑποβαλλὼν* ed. Ven. & Baſ. *ὑποβάλλων* ed. Caſ.

AD CAP. LII.

τύραννον αὑτὸν ἀναδείξας ὁ φιλόσοφος, καὶ τὸ τῶν f *Πυθαγορικῶν ἀναδείξας δόγμα περὶ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ τί ἠβούλετο αὐτοῖς ἡ φιλοσοφία.* In ed. Ven. & Baſ. ſic legebatur, *τύραννον αὑτὸν ἀναδείξας, δόγματα περὶ τῆς ἐπιβουλῆς* &c. omiſſis ſex verbis, & *δόγματα* in plur. poſito, pro *δόγμα.* CASAUBONUS, poſtquam in ſua editione ex msstis Italicis *δόγμα* correxiſſet, & verba iſta *ὁ φιλόσοφος - - ἀναδείξας* (omiſſa tamen *καὶ* particula poſt *φιλόσοφος*) ſuppleſſet, haec adnotavit: » Narratio iſta *de » occupata tyrannide ab Ariſtione*, mutilata legebatur in » Athenaei codicibus vulgatis. Membranae multa verba » utiliter ſuggeſſerunt: ſed nondum tamen perſanata ſunt » omnia. Nam *τὸ ἀναδείξας* mendoſum eſſe codicem ar» guit, aut etiam fortaſſe defectum adhuc aliquot verbis. » Alluditur ad hiſtoriam Diogeni Laërtio relatam in Py» thagora. Tradiderunt quidam, affectaſſe eum philoſo» phum Crotonis tyrannidem, vel, ut ait Tertullianus,

f »Thuriorum. Aristionem exemplum istud Pythagorico»rum renovasse, atque etiam imitatum esse, absque dubio »significare auctor voluit. Respicit autem ad *insidiarum ge»nus* quo usus Pythagoras hoc moliens: quae historiae »istius pars nobis hodie est incognita.« — Adiectâ ante τὸ τῶν Πυθ. particulâ καὶ, quam & dedere membr. *A.* & eamdem cod. mstus Hermolai Barbari (nobis Parif. *B.* insignitus) agnoscit, persanatus locus, quod ad verba spectat, videtur: nec sane opus est, ut cum VILLEBRUNIO sive ADAMO, quem secutus ille videtur, corrigamus τύραννον αὐτὸν ὁ φιλόσοφος κατεστήσατο, τῶν Πυθαγορικῶν ἀναδείξας δόγματα. Pro αὐτὸν malim αὑτὸν vel ἑαυτὸν cum Epitomatore; qui quidem, caeteris omissis, non nisi ista adposuit, τύραννον ἑαυτὸν ἀναδείξας ὁ φιλόσοφος, τοὺς μὲν εὖ φρονοῦντας τῶν πολιτῶν &c. Ad rem quod adtinet, Diogenes Laërt. VIII. 39. ubi de obitu Pythagorae loquitur, & de incensa domo Milonis in qua ille tunc versabatur, ait: *tradere nonnullos, patratum illud a Crotoniatis esse, timentibus ne tyrannidem ille cum suis occuparet.* Ac, fuisse illud Pythagorae propositum, eoque maxime spectasse arcana philosophi consilia cum suis agitata, utique cum alii nonnulli scriptores, tum, quos continuo deinde citat auctor noster, *Theopompus* & *Hermippus* statuerunt. At horum quam suspecta nobis esse debeat in hoc genere fides, perspecte docuit MEINERS, in *Historia Originis & Progressus Scientiarum apud Graecos*, Germanico sermone conscripta, lib. III. cap. 1. Tom. I. pag. 228 sqq. & pag. 292. Caeterum quid sit, quod opinioni illi dederit occasionem, eodem libro luculenter exposuit idem Vir doctus: scilicet, quod id egisset Pythagoras cum suis interioris admissionis amicis, partimque etiam perfecisset, ut in Magnae Graeciae civitatibus, quae vel turbulentae democratiae (ὀχλοκρατίαν rite Graeci philosophi vocant) tempestatibus agitatae, vel indignorum hominum tyrannide essent oppressae, eiectis tyrannis, & potestate plebis iusto modo temperata, iis viris, qui simul prudentissimi & integerrimi essent, administratio reipublicae committeretur; adeoque ἀριστοκρατία verissime nominata, id est, *virorum vere optimorum praestantissimorumque imperium* stabiliretur. Apud auctorem nostrum, cum paulo post verba praescripta, sic legeretur, ἀλλ' Ἕρμιππος &c. recte monuit CASAUBONUS: »Scribe καὶ Ἑρμ. vel ἄλλοι τε καὶ

»Ἑρμιππος.« — Nobis id, quod edidimus, καὶ Ἕρμιππος, membranae noſtrae *A.* praeivere: eodemque modo in *ms. B.* legi, ex Villebrunii ad hunc locum adnotatione intellexi. Deinde, Καλλιμάχειος, an Καλλιμάχιος ſcribas, nihil intereſt. Vide II. 58. f. *Hermippus* ille (de quo conſule Voſſium lib. I. de Hiſt. Graec. c. 16. pag. 103.) quam parum meruerit elogium quo eum Ioſephus proſecutus eſt, *nobiliſſimum* dicens *eorum qui Pythagorae vitam ſcripſerunt*, cum ex ipſo fragmento, quod Iudaicus ſcriptor protulit, tum ex his quae apud Diogenem Laërtium leguntur, ſatis adparere monuit *Meiners* l. c. Cum hanc narrationem de Athenionis tyrannide ex *Poſidonii Hiſtoriis* ſe depromturum profeſſus ſit Athenaeus, (pag. 211. e.) non tamen idcirco exiſtimandum eſt, omnia quae narrationi interſerta legimus, perinde ex Poſidonio ducta eſſe. Tam iniquam enim ſententiam, qualis hic haud obſcure ſignificatur, de Pythagora tuliſſe Poſidonium, Stoicum philoſophum, (quem eumdem Hiſtoriarum ſcriptorem eſſe conſtat) haudquaquam ſimile vero eſt; atque etiam manifeſto falſum eſſe fidenter pronunciare poſſemus, ſi, quod in Pythagoram elogium apud Senecam Epiſt. XC. legimus, (cum ait, *Zaleucum & Charondam in Pythagorae ſancto ſeceſſu iura didiciſſe*) illud ex Poſidonio duxiſſe Senecam, (quod idem *Meiners* cenſuit, libro cit. cap. 3. pag. 472.) non ſuo nomine ſcripſiſſe, conſtaret. Non inobſervatum vero hoc loco debet praeteriri, quod plane quemadmodum Athenaeus, ſic & Appianus, ubi de *Athenionis* tyrannide, quem *Ariſtionem* is vocat, verba fecit, (de Bello Mithrid. cap. 28.) occaſionem inde ceperit in Pythagoreos & omnino in Philoſophos acerbius invehendi.

τοὺς μὲν εὐφρονοῦντας. Diviſis vocibus εὖ φρονοῦντας ſcribe, ut eſt in msstis, & in ſuperioribus editionibus, a quarum praeſcripto temere disceſſere noſtrae operae. Quae ſequuntur verba, παρὰ τὰ Ἀριστ. καὶ Θεοφρ. δόγματα, vulgo, *nullâ interpoſitâ diſtinctione*, cum ſuperioribus verbis τοὺς μὲν εὖ φρονοῦντας τῶν πολιτῶν iungebantur. Ibi animadvertit CASAUBONUS: »Liber Excer»ptorum, περὶ τὰ Ἀριστ. Locus eſt perturbatus. Τὸ πα»ρὰ confirmat, quod Athenio fuit Peripateticus: ac vi»detur per iocum dicere Maſurius, egregium hunc Peri»pateticum *diverſae ſectae homines*, quique aliud probarent »quam quod ipſi placeret, perditum iſſe.« — περὶ habet

etiam noster ms. *Ep.* παρὰ vero membr. *A.* cum edd. Hanc igitur scripturam παρὰ recte tenens Casaubonus, verba ista in eamdem sententiam accepit, quam paulo planius suo sermone sic expressit VILLEBRUNE: *Athenion ne tarda donc pas à se défaire des citoyens qui, quoique bien intentionnés, ne suivoient pas les principes de l'école d'Aristote & de Theophraste.* Mihi contra satis certum videbatur, parum curasse nebulonem illum, utrum Lycei, an alienae Scholae placita sequeretur aliquis, dummodo ipsius partibus in republica esset addictus, tyrannidique ipsius faveret: itaque ista verba, παρὰ τὰ 'Αριστοτ. &c. tamquam in parenthesi posita accepi, & in eamdem fere sententiam interpretatus sum, quam Dalecampius latine sic expresserat: *Primum enim, contra Theophrasti & Aristotelis praecepta, sapientes & erga rempublicam bene affectos e medio sustulit: qua re cognitum est, non falso proverbium usurpari, Ne puero gladium.* conf. paulo inferius ad lit. e. f.

διὰ τῶν τειχῶν αὐτοὺς καθιμήσαντας φεύγειν. Conf. Acta Apost. IX. 25. & II. ad Corinth. 11, 33. Idem illud tempus fuit, *quo tempore*, ut scribit Cicero in Bruto c. 89. *princeps Academiae Philo cum Atheniensium optimatibus, Mithridatico bello, domo profugit, Romamque venit.* *Ibid.* δορυφόρους ἔχων πολλοὺς τῶν φρακτικῶν καλουμένων. » φρακτικοὺς, id est, *latus obsepientes.* « DALECH. — » Vocat » φρακτικοὺς, non quos putant interpretes: sed *cataphra- » ctos milites*, quorum ferrea omnis species. Eustathius, » 'Ιλιαδ. ν'. [pag. 892, 3.] τὸ δὲ φράξαντες, τοὺς μεθ' » Ὅμηρον φρακτικοὺς καὶ καταφράκτους ὁπλίτας παρήγαγε. » Non dubito, respexisse Eustathium Athenaei hunc lo- » cum, uti solet, cum φρακτικοὺς nominaret. « CASAUBONUS. — Citaverat illum Eustathii locum etiam H. Steph. in Thes. Gr. Ling. IV. 192. c. φρακτικῶν recte tenet ms. *Ep.* Perperam ἀφρακτικῶν ms. *A.*

τὰ Ῥωμαίων φρονεῖν προσεποιεῖτο. Aut corrupta haec, aut mutilata esse iudicavi. Per se enim nil aliud sonant, nisi, *simulabat se partibus studere Romanorum*: quare in latina versione verba ista ex coniect. supplevi, *quo cognosceret aliorum voluntatem.* Nec tamen, id ipsum dicere voluisse auctorem, spondeam. Mireris Casaubonum silentio hunc locum praetervolasse: nec enim sententiam verborum, qualia vulgo consentientibus libris leguntur, eam esse posse arbitror, quam Dalecampius expressit, dicens, *Advo-*

catâ concione saepius Romanorum ille ἦς *intelligere se assimulabat*; quem quidem Villebrunius secutus est: neque magis eam vim habet verbum προσεποιεῖτο, quam ei tribuit Freinshemius, in Supplem. Liv. LXXVIII. 49. ubi ait, *multos studere Romanis insimulans*. Paulo brevius, quam in opere pleniore, Epitomator, omissis verbis συνάγων δὲ &c. sic scripsit, προσεποιεῖτο δὲ καὶ τὰ Ῥωμαίων πολλάκις φρονεῖν. Paulo post, ἐφόνευεν commode de- b
dit codex uterque cum ed. Ven.

καὶ τὰς πύλας. Cum post πύλας vulgo non distingueretur oratio, monuit CASAUBONUS: » Distingue sic: » καὶ τὰς πύλας, τριάκοντα καταστήσας ἐφ' ἑκάστῃ, οὔτ' » εἰσιέναι τὸν βουλόμενον, οὔτ' ἐξιέναι εἴα. Ita nihil opus » emendatione, quae aliquando nobis visa est bella, καὶ » τὰς πύλας τηρῶν, τριάκοντα &c. « — Adhibui, quam ille commendavit, distinctionem: sic accusativus τὰς πύλας haud incommode a verbis εἰσιέναι & ἐξιέναι pendet. Consulto-ne, an casu, ἐφ' ἑκάστῃ in Animadv. scripserit idem vir doctus, nescio. Equidem a librorum scriptura, ἐφ' ἑκάστης, *ad unamquamque*, nil discedendum putavi. Totam istam ῥῆσιν, & quae sequuntur usque στρεβλώσας, omisit Epitomator.

τοσαῦτα χρήματα συνήθροισεν, ὡς καὶ φρέατα πληρῶσαι πλείονα. » *Tantas divitias coacervavit, ut iis vel plures » putei impleri potuerint.* Accipio enim πληρῶσαι, pro πλη- » ρῶσαι ἄν. Cur enim pecuniam in puteos coniiceret Ari- » stio? Nisi tamen id ab eo factum desperata urbis con- » servatione sub extremum obsidionis tempus; quamquam » id Plutarchus in vita Syllae non dicit. « CASAUBONUS.

ἀκρίτους ἀπώλλυε προσβασανίσας. » Imo προβασανίσας, ut interpres. « CORAY. — Nempe, *tormentis prius excruciatos*, reddidit Dalecamp. Percommode utique: & persaepe πρὸς & πρὸ voculas permutatas a librariis novimus. Ferendum tamen vulgatum putavi, *insuper, etiam cruciatos*. Favet quidem emendationi id quod paulo post legitur, (lit. d.) ὧν ἐνίους καὶ προκατανάλισκε &c.

αὐτοῦ τὰς ψήφους φέροντος. Sic recte mssti. Temere c
αὐτοῦ καὶ ψήφους φέροντος edd.

εἰς τὴν ὑπερόριον ἀποδημεῖ. τὴν articulum, qui deerat d
editis, commode dedit ms. *A*. Tota ῥῆσις, ab ἐξέπεμπε usque ἀποδημεῖ, deest Epitomae. In sequentibus, ἐκίρνα-

ἀεί τε, δύνοντος ἡλίου &c. nil mutant msstí, nisi quod ἐκήρυσσέ τε commode scriptum in *Epit.* non ἐκήρυσσέν τε.

AD CAP. LIII.

ἐκπέμψας γοῦν εἰς τὴν νῆσον Ἀπελλικῶντα, &c. Suspensa est sententia: neque in his, quae post parenthesin sequuntur, ea est orationis structura, quae cum isto principio apte cohaereat. De *Apelliconte Teio* conferendus Strabo, lib. XIII. pag. 609. In scripturam Ἀπελλικῶντα, penultimâ circumflexâ, consentiunt libri: sic & deinde (lit. f.) Ἀπελλικῶν tenent omnes. Apud Strabonem Ἀπελλίκων, Ἀπελλίκωντος, scribunt.

Ad τὰ Περιπατητικὰ, ni intercidit verbum aliquod, intelligendum nomen βιβλία. *Ibid.* τά τ' ἐκ τοῦ Μητρῴου τῶν παλαιῶν αὐτόγραφα ψηφίσματα. Vide Harpocrat. & Suidam, in Μητρῷον, ibique Valesium & Küsterum. Iulianus Orat. V. p. 298. edit. Petav. Τὸ μητρῷον, οὗ τοῖς Ἀθηναίοις δημοσίᾳ πάντα ἐφυλάττετο τὰ γράμματα.

Ibid. ὡς ἂν ἀπὸ τῆς αὐτῆς δὴ αἱρέσεως ὄντι. Sic bene edd. διαιρέσεως mssti *A. B.* & *C.* quod tenendum censuit Villebr. Desunt haec in Epitoma, ubi post verba ἄλυπον ζήσαντα βίον (lit. d.) statim sic pergitur (ex lit. f.) ὃς εἰς Δῆλον ἐξορμήσας &c. Ista tamen, χοίνικα κριθῶν &c. paulo post in eadem *Epit.* alio loco inserta sunt.

f Ἀθηνίων δ' ἐπιλαβόμενος τῶν δογμάτων τῶν τοῦ Περιπάτου. »Accipe εἰρωνικῶς: *ille egregius Peripateticus.* Sed »malo ἐπιλαθόμενος, *oblitus.*« CASAUBONUS. — Vulgatum tenuit VILLEBRUNE, sic reddens: *Mais Athenion, se tenant aux dogmes de la philosophie Peripatéticienne*: subiectâ hac adnotatione: »*Je ne sais à quoi pensoit Ca*»*saubon en voulant lire ici* ἐπιλαθόμενος, *contre tous les tex*»*tes. Athenion ne s'en souvenoit que trop bien, puisqu'il ré*»*duisit les Atheniens à une vie si chétive.*« Quae ille scribens quid spectarit, quidve in animo habuerit, equidem exputare non potui. ἐπιλαβόμενος τῶν δογμ. τ. τ. Περ. eâdem ratione hic dictum mihi persuaseram, qua suprà (lit. a.) παρὰ τὰ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου δόγματα.

χοίνικα κριθῶν -- ἀλεκτορίδων τροφήν. »Appellat gal»linarum, non hominum demensum, choenicis quadrantem pro »integra choenice exhibitum; quia legitimus modus de-

» mensi diurni erat *choenix.* « CASAUBONUS. — Conf. f
Plutarch. in Sylla, p. 460. a.

τοῦτο δὲ ἐπιγνοὺς ὁ Ὀρόβιος, στρατηγὸς Ῥωμαίων, καὶ φυλάσσων τὴν Δῆλον, φυλάξας ἀσέληνον νύκτα. » *P. Orbius* est, quem rexisse Asiam provinciam liquet no» bis ex ea M. Tullii pro Flacco. Nec tamen Ὄρβιος scripse» ris in textu Graeco recte. Solent enim Graeci nomina » Romana sic efferre, ut Graecae originis speciem illis, » si fieri potest, inducant. *Orbium* hac ratione *Orobium* » dixerunt; quasi esset ab ὄροβος, *ervum:* sicut alia mul» ta virorum nomina Graeca & Latina a leguminum ap» pellationibus deducta. Hoc mihi observent tyrones, cum » Graecos auctores historiae Romanae legent. Multos » enim eruditissimos viros inobservantia huius rei in er» rorem impulit. « CASAUBONUS. — *P. Orbii*, in Asia praetoris, meminit utique Cicero pro L. Flacco, c. 31 sq. At is sane esse non potest, quem hic auctor noster Ὀρόβιον commemorat. Quae enim res hic narrantur, eae gestae sunt anno Urbis DCLXVII vel DCLXVIII: ex ipsa autem Ciceronis oratione satis intelligitur, Orbium illum, quem is dicit, non nisi viginti & aliquot annis post hoc tempus praeturam gessisse. Quare hic quidem quis fuerit Ὀρόβιος, adhuc in obscuro manet: nec enim alius scriptor, quod sciam, eiusdem meminit: ac ne expeditio quidem Apellicontis in Delum ab ullo alio, praeter Nostrum, commemoratur. *Delum per id ipsum tempus*, vel paulo ante, *ab Archelao, Mithridatis duce, captam occupatamque esse* Appianus narrat, Bell. Mithrid. c. 28. adiicitque, *eumdem Archelaum sacram e Delo pecuniam per Aristionem* (quem eumdem *Athenionem* auctor noster vocat) *Athenas misisse, dato ad pecuniae custodiam praesidio bis mille militum; eorumdemque militum operâ mox Aristionem tyrannidem Athenis occupasse.*

Quod deinde vulgo hic legitur, καὶ φυλάσσων τὴν Δῆλον, id partim cum proxime praecedentibus verbis incommode connectitur interpositâ καὶ coniunctione, quae *rectius abesset:* partim inconcinne sonat, si quae continuo sequuntur spectes, φυλάσσων τὴν Δῆλον, φυλάξας ἀσέληνον νύκτα. Quare fere non dubito, καταφυλάσσων pro καὶ φυλάσσων scriptum oportuisse. *Tueri, praesidio tenere urbem* vel *regionem*, percommode quidem simplici verbo φυλάττειν dicunt Graeci; sed in eam sen-

a tentiam frequentius compositis verbis παραφυλάττειν, διαφυλάττειν, utuntur. Iam καταφυλάττειν quidem (aut, quod idem sonat, καταφυλάσσειν) in eam partem usurpatum nusquam vel legere me memini, vel nunc quaerens reperio: sed tantus est verborum cum κατὰ praepositione compositorum numerus, quae eodem fere significatu ac simplicia accipiuntur, ut non videatur dubitandum, perinde & καταφυλάσσειν, pro φυλάσσειν vel παραφυλάσσειν, bene Graece dici potuisse. Porro, tam frequenter permutari voculae καὶ & κατὰ a librariis solent, (vide Lexicon Polybianum, pag. 317. num. 3.) ut nemini mirum accidere debeat, idem peccatum hic fuisse admissum. Sed ne opus quidem est, ut verbo καταφυλάσσων, quod auctori hoc loco restituendum putamus, significatum tribuamus, quo nusquam alibi usurpatum reperitur. Eodem hoc verbo καταφυλάσσειν usus est Aristophanes, in Concion. vs. 481 sq. ed. Brunckii, notione *observandi quid fiat, quid geratur.*

φύλαττε σαυτὴν ἀσφαλῶς, (πολλοὶ γὰρ οἱ πανοῦργοι,)
μή που τις, ἐκ τοὔπισθεν ὢν, τὸ σχῆμα καταφυλάξῃ.

Igitur eâdem ratione καταφυλάσσων τὴν Δῆλον, significabit, *Delum observans:* id est *in proximo stans cum classe, & quid in insula gereretur observans;* quam in partem simplex etiam verbum φυλάσσειν hoc loco accipiendum esse, a doctissimo Viro Dutheil in *Notis msstis* perspecte monitum video: quae interpretatio cum universa reliqua narratione egregie convenit. Ista dein verba, φυλάξας ἀσέληνον νύκτα, latine tali quodam modo commode reddentur, *capta occasione noctis illunis.* Epitomator eamdem narrationem in hunc modum contraxit: ὃς (Ἀπελλικῶν) εἰς Δῆλον ἐξορμήσας, πανηγυρικῶς μᾶλλον ἢ στρατιωτικῶς ἀναστρεφόμενος, καὶ ἀφυλάκτως κοιμώμενος, Ὀροβίου τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ ἐπιθεμένου ἐν ἀσελήνῳ νυκτὶ, ἡττήθη· κατακοπέντων Ἀθηναίων ἑξακοσίων τὸν
b ἀριθμὸν, ζωγρηθέντων δὲ περὶ τετρακοσίων. Quod deinde adponitur *Trophaei epigramma,* Analectis suis inseruit Brunck, T. III. p. 284. num. DCXXX.

AD CAP. LIV.

ἐξ ἱματίου τύραννος ἦν. » *Occasione vestis, tyrannidem in-* » *vasit.* Erat enim similitudo magna inter sacerdotum ve-

» ftes & principum. Sacerdotis igitur insignia assumere » concessus, in tyrannidis παράσημα illa vertit. Adeo » parva saepe rerum maximarum principia: imo vero in- » terdum etiam ridicula; ut cum Regillianus militari io- » co, aut verius grammaticali, imperium Romae prome- » ruit.« Casaubonus. — Dalecampius vertit, *habitu ipso tyrannidem prae se ferens.* Mihi videtur hoc dicere auctor: *ex pallio tyrannus factus est:* id est, *qui paulo ante pallium ut philosophus gestaverat, tyrannidem occupavit.* Caeterum a nullo scriptore, quod sciam, praeter nostrum, servata nobis est illius hominis memoria.

πορφυροῦν μὲν μεσόλευκον χιτῶνα ἐνδεδυκώς. Nihil ex toto hoc capite habet Epitome. In ms. *A.* vero μέσον λευκὸν χιτ. scriptum. Recte autem μεσόλευκον edd. — » Regia haec vestis erat, & primorum quoque sacer- » dotum. De rege Persarum ex octavo Παιδείας notum. » Lucianus in Pseudomanti, de Alexandro Cocona plano: » προεισπέμπεται δὲ ὁ Ἀλέξανδρος κομῶν ἤδη, καὶ πλοκά- » μους καθειμένος, μεσόλευκον χιτῶνα πορφυροῦν ἐνδεδυκώς, » καὶ ἱμάτιον ὑπὲρ αὐτοῦ λευκὸν ἀναβεβλημένος. Sequitur, » χλαμύδα δὲ ἐφεστρίδα περιβεβλημένος, *amictus chlamyde » simili trabeae:* nam ἐφεστρὶς erat equitum. Verum haec » alibi. « Casaubonus. — Vide Xenoph. Cyrop. VIII. 3, 13. & quae ibi viri docti notarunt. Confer Nostrum, V. 196. c. 197. f. & inprimis XII. 537. e.

ὑποδούμενος λευκὰς Λακωνικάς. Nomen invenere apud Graecos varia ὑποδημάτων genera, a locis ubi primum in usu esse coeperant: ea autem nomina fere in foeminino genere efferri solent, Ἀργεῖαι, Ῥοδιακαὶ, Λακωνικαὶ, &c. Vide Polluc. VII. 88. & Hesych. sub eisdem vocibus. Intelligitur, puto, substantivum κρηπῖδες, quod adiectum p. 198. a. aut ἐμβάδες, βλαῦται, aut aliquod simile. Et Λακωνικῶν quidem, quarum frequens apud Comicum mentio, *rubrum* fuisse *colorem* Pollux ait l. c. Sed & λευκὰς fuisse Λακωνικὰς ex Nostro hic discimus. Quemadmodum vero ad ista adiectiva foeminini generis substantivum κρηπῖδες aut aliquod tale intelligendum dixi; sic in illa dictione IV. 134. b. βαυκιζόμενον τὰ λευκὰ, in qua nonnihil haesitabamus, (in Animadv. Tom. II. pag. 424.) ad τὰ λευκὰ intelligendum fuerit substantivum ὑποδήματα. Conf. Poll. VII. 92.

AD CAP. LV.

c περὶ ὧν Δημοχάρης ἔλεγεν, ὥσπερ ἐκ θύμβρας οὐδεὶς ἂν δύναιτο κατασκευάσαι λόγχην, οὐδ᾽ ἐκ Σωκράτους στρατιώτην ἄμεμπτον. Ad vulgatam olim scripturam, quam membranae *A.* praeiverant, Δημοχάρης ἢ Κράτης, perspectissime vir summus RUHNKENIUS monuerat: »Tollendum ἢ Κράτης, quod est librarii, dubitantis »Δημοχάρης an Δημοκράτης esset scribendum.« — Vide Reiskii Oratorum Graecor. Vol. VIII. pag. 180. In aliam partem erratum est in nostro cod. *Epit.* in quo sic scriptum, περὶ ὧν Δημόχαριν ἔλεγεν. Minime profecto obscurum *Democharis* nomen, saepius laudatum Athenaeo, qui praesertim declamationibus (*calumnias* non immerito magna quidem ex parte dixeris) quas contra philosophos ille effuderat, mire delectatus fuisse videtur. Idem ipsum dictum, quo hic utitur, ex eodem *Demochare* supra iam citaverat Noster, pag. 187. d. ubi vide quae notavimus. Inprimis vero de illo Oratore eodemque Historiarum scriptore consule quae suo more, id est, exquisita doctrina parique iudicio disputavit, quem modo laudavi, Ruhnkenius ad Rutilium, in Reiskii Or. Graec. Vol. VIII. pag. 179 sqq. Videtur autem Athenaeus, quae iam Masurium suum contra Socratem, contra Platonem aliosque philosophos disputantem facit, eorum maiorem partem ex eiusdem DEMOCHARIS scripto illo, de quo supra l. c. diximus, depromsisse. Sane pleraque cum ira quadam & studio, & omnino ita dicta sunt, ut prodere videantur hominem qui & temporibus propior fuisset, & singulari quadam occasione excitatus ad ea scribenda accessisset.

Ὁ γὰρ Πλάτων φησὶ, τρεῖς στρατείας στρατεύσασθαι Σωκράτη, &c. »*Platonis* locus *de tribus Socratis stipendiis*, »est in Apologia, ubi illius militiae memorantur. Sed in »Charmide & extremo Convivio plura legas de iisdem. »Meminit & in Critone. Disputationem Athenaei contra »Platonem quanti faceremus, dudum indicavimus ad Dio»genem Laërtium.« [Dixerat CASAUBONUS ad Laërt. II. 22. difficile esse assentiri Athenaeo, falsa esse contendenti omnia, quae a gravissimis auctoribus, aetate proximis atque aequalibus, *de Socratis militia* tradita fuissent.] »Neque est, cur nos iudicii eius poeniteat: praesertim »cum & Senecam & Plutarchum, viros gravissimos, vi-

» deamus perpessitii huius senis militares labores comme» morare; hunc in Alcibiadis vita, illum in Epistola CIV. » Credamus & nos tantis auctoribus potius, quam uni » Athenaeo: cuius equidem diligentiam in nonnullis, iu» dicium in multis soleo desiderare. Ac ne sola auctori» tate magnorum Scriptorum tueri sententiam nostram vi» deamur, age auctoris diversum sentientis argumenta » expendamus. « CASAUBONUS.

Pergit idem doctus Animadversor: » *Falsum est*, ait Athe» naeus, *expeditioni Amphipolitanae interfuisse Socratem.* Quo » argumento autem probat? Ἡ μὲν γὰρ, inquit, ἐπὶ Ἀμφίπο» λιν στρατεία γέγονεν ἐπὶ Ἀλκαίου, Κλέωνος ἡγουμένου, » ἐξ ἐπιλέκτων ἀνδρῶν, ὥς φησι Θουκυδίδης. τούτων οὖν » τῶν ἐπιλέκτων ἀνάγκη εἶναι καὶ Σωκράτην, ᾧ πλὴν τρί» βωνος καὶ βακτηρίας οὐδὲν ἦν. *Expeditio adversus Amphipo» lin praetore Alcaeo* (anno 3. Olymp. LXXXIX.) *facta est, » Cleone duce, ex delectis & gravis armaturae militibus, ut au» ctor est Thucydides. Horum delectorum militum unum fuisse » oportet etiam Socratem: cui praeter pallium & baculum erat » nihil in bonis.* Non recte vocem ἐπίλεκτοι accipiunt, qui » putant respicere Athenaeum Thucydidis verba, quibus » dicit, *in expeditionem hanc non nisi germanos cives Athe» nienses profectos esse.* Illuc potius auctor respicit, quod ait » idem historicus, [lib. V. cap. 2.] ὁπλίτας *omnes fuisse*, » id est, *gravis armaturae milites*, qui huic militiae nomen » dederunt. Ita igitur disputat Deipnosophista: In Amphi» politana expeditione nemo fuit nisi ὁπλίτης. Socrates » non fuit ὁπλίτης: homo ita egenus ut πανοπλίαν sibi » parare nullo modo potuerit. Quid inde sequatur, ma» nifestum est. Sed quis non videt, plumâ levius esse hoc » argumentum? Esto: sic fuerit Socrates egenus, ut ar» ma ὁπλίτῃ necessaria de suo parare non habuerit. Quid? » amicos nullos habuit? Quo autem illa nobilis & mul» torum scriptis celebrata Atheniensium ὁπλοθήκη, nisi » ut strenuis militibus, sed tenuis census, arma suppedi» tarentur? «

τίς οὖν εἶπεν ἱστοριογράφος ἢ ποιητής; ἢ ποῦ Θουκυδίδης ε... τὸν Σωκράτην παρενέχρωσε τὸν Πλάτωνος στρατιώτην; » Alterum Athenaei telum est hujusmodi: *Thucydides & » caeteri historici ac poëtae de hoc Socratis stipendio silent omnes: » ergo falsa & conficta res est.* Invalidum prorsus telum, » & vere ἄκικυ βέλος. Narrat Olori filius, *Cleonem in ea*

»*expeditione mille ducentos secum habuisse milites*: quorum »omnium nemo unus, praeter ducem, nominatim indica»tur. In ea turba selectorum virorum latuisse Socratem, »vilem & pauperem hominem, quid mirum? Sed de hoc »argumentationis genere in universum pronunciat Stra»bo, acerrimi vir iudicii, vere & docte, nihil eo esse »vanius, nihil fallacius.« CASAUBONUS. — Ad verba, τίς οὖν εἶπεν; adparet intelligendum, τὸν Σωκράτη γεγονέναι ἕνα τούτων τῶν ἐπιλέκτων. Verbum παρενέχρωσε Casaubonus, quo pacto acceperit, nobis non aperuit. Dalecampius, *depinxit*, reddidit. Mihi interpretatio ab illo verbi χρώζω usu ducenda visa erat, quo idem valet ac πελάζω, ἅπτομαι, ψαύω, ψηλαφῶ, *adpropinquo*, *tango*, *attingo*: de quo usu vide H. Steph. in Thes. IV. 638. f. g. & Valcken. ad Euripidis Phoen. vs. 1619. Potuit autem pro simplici χρώζω etiam compositum ἐγχρώζω eo commodius poni, quod ista verbi χρώζω notio a vulgata dictione ἐν χρῷ, id est, *in cute*, *ad cutem*, vel *prope*, (de qua Suidam vide, & H. Steph. IV. 637.) derivata est, quemadmodum diserte Eustathius monuit, ad Iliad. δ'. p. 356, 4. Et pro ἐν χρῷ etiam una voce ἐγχρῷ apud Hesychium scribitur. Inde παρεγχρώζω perspicue id significare mihi visum erat, quod perapte huc convenit, *obiter tango*, quod ipsum in versione nostra posui.

Πῶς δὲ καὶ εἰς Ποτίδαιαν ἐστρατεύσατο, ὡς ἐν τῷ Χαρμίδῃ εἴρηκεν ὁ Πλάτων, φάσκων αὐτὸν καὶ τῶν ἀριστείων τότε Ἀλκιβιάδῃ παραχωρῆσαι; &c. PLATONIS *Charmidem* vide, ipso dialogi initio, p. 106. T. V. edit. Bip. tum eiusdem *Convivium*, T. X. p. 267 sq. — »Sequitur de expeditione ad Potidaeam: cui interfuisse Socratem, & prae»mium fortitudinis inde retulisse scribit *Plato*. Revincit »Athenaeus, duobus itidem argumentis. Prius est, *aucto»rum silentium*; qua de re modo diximus: alterum, quod »*ad Potidaeam pugna nulla fuit pugnata*. [καθόλου μάχης »μηδεμιᾶς συμπεσούσης, ὡς ἱστόρηκε Θουκυδίδης.] »Haec urbs tres continuos annos ab Atheniensibus op»pugnata, aegre tandem fecit deditionem. Toto eo tem»pore nullum memorabile proelium fuisse commissum af»firmat auctor; neque nos negamus. Sed, decretoriam »quidem & ὁλοσχερῆ pugnam editam esse, ne Plato qui»dem dicit. Saepius vero factum ut cum hostibus manum »consererent Athenienses, quis sanus dubitabit? Plutar-

»chus hac de re: [in Alcibiad. pag. 194. e.] ἰσχυρᾶς δὲ
»γενομένης μάχης, ἠρίστευσαν ἀμφότεροι: [ambo,] So-
»crates & Alcibiades.« CASAUBONUS. — Pro συμπεσού-
σης in ms. Ep. ἐμπεσούσης scribitur; quod specie non caret. Est sane magis usitatum hoc verbum ea notione, incidere, accidere: at συμπίπτειν pariter eodem modo haud semel Polybius usurpavit; v. c. τούτου δὲ συμπεσόντος, quo facto. Vide Lexicon Polyb. pag. 580. num. 2.

ὁ Πλάτων ἐπάγει καὶ τὴν ἐπὶ Δηλίῳ γενομένην, μᾶλλον δὲ πεπλασμένην, ἀνδραγαθίαν. &c. »Tertia sequitur Socra-
»tis militia; de qua extat luculentum M. Tullii testi-
»monium, libro I. De Divinatione: [cap. 54.] Socra-
»tes, cum apud Delium male pugnatum esset, Lachete prae-
»tore, fugeretque cum ipso Lachete: ut ventum est in trivium,
»eâdem quâ caeteri fugere noluit. Quibus quaerentibus, cur
»non eâdem viâ pergeret, deterreri se a Deo dixit. Tum qui-
»dem ii qui aliâ viâ fugerant, in hostium equitatum inciderunt.
»Quae adversus hanc militiam Socratis proferuntur, om-
»nia sunt ἀνερμάτιστα, & tantum coniecturae, praeterea
»nihil. Omissa igitur eorum confutatione, mendam indi-
»cemus quae latet in istis, εἰ γὰρ καὶ τὸ Δήλιον εἴρηκε
»Σωκράτης, ὡς ἱστορεῖ Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος ἐν τοῖς Πρὸς
»τὸν Φιλοσωκράτην, ἅμα τοῖς πολλοῖς ἀσχημόνως ἂν
»ἔφευγε. Nullam sententiam probam ex hac scriptura eli-
»cias. Scribe, ᾕρηκε. Demus, inquit, verum esse quod Hero-
»dicus Crateteius tradit, Socratem inter primos Delium occupas-
»se; statim tamen cum caeterâ turbâ illum fugisse turpiter faten-
»dum erit. Thucydidem lege in octavo belli Peloponnesiaci
»anno. [lib. IV. cap. 96.] Eius sunt subiecta verba, Πα-
»γώνδου δύο τέλη &c. Mox autem cum ait, μόνος Σωκρά- a
»της βρενθυόμενος, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ παραβάλλων, ad no-
»tissimum Aristophanis versum alludit, [Nub. 362.] ὅτι
»βρενθύῃ τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς καὶ τὼ 'φθαλμὼ παραβάλλεις.«
CASAUBONUS. — Pro corrupto εἴρηκε, quod erat editum, ᾕρηκε dedit ms. A. propius ad verum accedens. Porro Κρατήτειος, quod hic vulgo legebatur, mendosum haud dubie erat: omninoque aut Κρατήτιος oportuit, ut pag. 219. c. & VII. 340. e. & XIII. 586. a. aut Κρατήτειος, ut VI. 234. d. & apud Suidam, sub hac ipsa voce. (cf. Scholiast. Villoisoni ad Iliad. γ'. 155. De ipso Herodico, consule Ionsium, De Script. Hist. Phil. II. 13. 6. &, qui hunc laudavit, F. A. Wolfium in Prolegom. ad Homer.

pag. 277.) Deinde Παγώνδου recte ex Thucydide editum: corrupte in membranis scribitur ἔφευγεν· ἄγων δ' οὐ δύο. In Epitome desunt ista. Denique οἱ δ' εἰς Πάρνηθα necessario corrigi debuit, pro οἱ δ' ἐ Παρν. quod ferri non poterat. πρὸς Παρν. scribitur apud Thucydidem l. c. sed εἰς Παρν. apud Athenaeum agnoscit Epitoma. Quod deinde ait, οὐχ ἄλλος οὐδεὶς ποιητὴς: in eis verbis deesse nonnihil, vix dubitari potest. Quod intercidisset, id ex pag. 215. e. supplendum suspicatus eram. *Poëtas* autem, quos dicit, *Comicos* intelligit. vide p. 219. a. b.

Πῶς δὲ καὶ τῶν ἀριστείων Ἀλκιβιάδῃ παραχωρεῖ, τῷ b μηδ' ὅλως κεκοινωνηκότι ταύτης τῆς στρατείας; » *Alcibiadem proelio ad Delium interfuisse*, negat districtim Athenaeus. Aiunt Plato, [in Conviv. pag. 268.] Plutarchus, [in Alcib. pag. 195. a.] alii, quibus fidem habeo potius.« CASAUBONUS. — Verbum παραχωρεῖ, in praesente tempore, commode dedit codex noster uterque: a qua scriptura praeter necessitatem discessere editores.

Ἐν δὲ τῷ Κρίτωνι &c. » Deinceps exerto brachio grave iaculum in Platonem torquet philologus Naucratita: quod cuiusmodi sit videamus. Ἐν δὲ τῷ Κρίτωνι, ait, ὁ τῇ Μνημοσύνῃ φίλος Πλάτων, οὐδὲ ποιήσασθαί ποτε ἀποδημίαν τὸν Σωκράτη, ἔξω τῆς εἰς Ἰσθμὸν πορείας, εἴρηκε. Platoni obiicit, quod vetus dictum sustulerit, *mendacem memorem esse oportet.* Ideo per iocum appellat illum, τῇ Μνημοσύνῃ φίλον, *divae Monetae charum:* vult dicere, *obliviosum:* ita enim accipienda & scribenda vox Μνημοσύνῃ. « [Scilicet *maiusculâ literâ initiali*, ut proprium nomen, scriptam eam vocem recte voluit Casaub. Videtur autem auctor ille, e quo haec mutuatus est Athenaeus, (quem, ut supra professus sum, *Democharem* fuisse suspicor,) ista dum scriberet, ὁ τῇ Μνημοσύνῃ φίλος, Pindari illa verba in animo habuisse, quae pag. 191. f. laudata sunt, φίλος δὲ Μοίσαις, Εὐθυμίᾳ τε μέλων.] » *Oblitum autem sui Platonem*, ait, *cum negaret in Critone*, [p. 120. T. I. edit. Bip. Cap. 14. edit. Forster.] *Socratem ex urbe unquam pedem extulisse, nisi semel quando ad spectaculum Isthmiorum est profectus.* Non meminerat videlicet Plato, cum illa scriberet, eorum quae dixerat alibi de expeditionibus ad Potidaeam & Amphipolim, urbes Thraciae vicinas aut Thracias. Audiamus Platonem. Verba sunt illius in Critone: Οὐ γὰρ ἄν ποτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων

» πάντων διαφερόντως ἐν τῇ πόλει ἐπεδήμεις, εἰ μή σοι » διαφερόντως ἤρεσκε· καὶ οὔτ' ἐπὶ θεωρίαν πώποτε ἐκ τῆς » πόλεως ἐξῆλθες, ὅτι μὴ ἅπαξ εἰς Ἰσθμόν· οὔτ' ἄλλοσε » οὐδαμόσε, εἰ μή ποι στρατευόμενος. [στρατευσόμενος.] » *Neque enim ita plurimum unus tu ex omnibus Atheniensibus* » *in urbe maneres*, [immo, *mansisses*,] *nisi illa plurimum* » *tibi placeret*: [*placuisset*:] *qui nunquam vel ad spectaculum* » *ullum extra urbem profectus sis, nisi semel ad Isthmum, aut* » *usquam alio, nisi cum militiae caussa aliquo ivisti*. Ita scribi- » tur hic locus hodie in publicis exemplaribus: quem si et- » iam in suis codicibus ita scriptum invenit Athenaeus, ne- » mo illum pro sano sanus habeat. Nam Plato quidem cave- » re melius non potuit, ne contraria scripsisse cuipiam iure » videretur. Sed omnino alterum duorum necesse: ut » vel postrema Platonis verba in suo exemplari non le- » gerit Athenaeus; vel in suis Excerptis illa non adnota- » rit, cum superiorem locum excerperet. Saepe scripto- » rem hunc peccare graviter, dum suorum Excerptorum » fidem sequitur, neque ad fontes ipsos adit, multis lo- » cis probatum nobis satis superque. « CASAUBONUS. — Si, quod nos suspicabamur, ex Demochare transduxit istam disputationem Athenaeus; statuendum fuerit, aut olim in nonnullis Platonis codicibus defuisse verba illa, *εἰ μή ποι στρατευσόμενος*, aut callide & invidiose dissimulata esse ab oratore, philosophorum inimico.

οὐκ ἔστιν δ' ἔτυμος ὁ λόγος οὗτος. Verba ex *Stesichori* carmine mutuo sumta; ut discimus ex Platonis Phaedro, pag. 313. Tom. X. ed. Bipont.

ὁ γὰρ Ἀντισθένης καὶ προστάγει τῇ ψευδογραφίᾳ, λέγων οὕτως· Ἡμεῖς δὲ ἀκούομεν κἀν τῇ πρὸς Βοιωτοὺς μάχῃ τὰ ἀριστεῖά σε λαβεῖν. Vocem *μάχῃ*, quae deerat editis, commode dedit ms. *A*. » Iam in *Antisthenem* » styli mucronem convertit auctor: in quo illud repre- » henditur, quod scripserit, *Socratem etiam in pugna con-* » *tra Boeotos virtutis praemio cessisse Alcibiadi*. Pugna *ad-* » *versus Boeotos* ea est, quam *ad Delium* commissam dicebat » Plato. Delium enim Boeotiae oppidulum fuit. *Ex illo* » autem *proelio palmam retulisse aut meritum esse Socratem*, » nemo veterum, opinor, praeter *Antisthenem* scriptum re- » liquit. Ego vero cum Athenaeo hic sentio: & Anti- » sthenem censeo scripsisse per incogitantiam πρὸς Βοιω- » τοὺς, pro eo quod debuerat dicere, πρὸς Ποτιδαιά-

»τας. Bis enim praemio donatum Alcibiadem fuisse con»cessu Socratis, non fit mihi verisimile.« CASAUBONUS. — In Epit. desunt ista de Antisthene omnia: quae vero deinde sequentibus capitibus de Xenophontis & Platonis erroribus chronologicis disputantur, valde contracta sunt.

προτερεῖ δὲ κατὰ πάντας τοὺς ἱστορικοὺς τῆς ἐπὶ Δήλιον στρατείας ἡ περὶ Ποτίδαιαν, ἧς Φορμίων ἐστρατήγει. »Non adscribit numerum annorum; nisi desint haec, »ἔτη η'. Sic enim res habet. Phormionis in Thraciam »expeditio & Potidaeam obsessam, Pythodoro praetore »accidit, anno I. Olympiadis LXXXVII. Cum ad Delium »pugnatum est, Isarchus erat archon, Olympiadis LXXXIX. »anno item primo. Medium tempus, anni octo.« CASAUBONUS. — In Graecis istis verbis, in quibus quidem nihil dissentiunt mssti ab editis, vide ne sedes inter se permutaverint duae voculae ἐπὶ & περὶ, scriptumque oportuerit περὶ Δήλιον, & ἐπὶ Ποτίδαιαν. Sane, *ad Delium* pugnatum est, non *adversus Delium*: at *contra Potidaeam* (ἐπὶ Ποτίδαιαν) suscepta expeditio. Ferri potuisset ἐπὶ Δηλίῳ, (ut pag. 215, f.) quod idem valet ac περὶ Δήλιον.

AD CAP. LVI.

Πάντ' οὖν ψεύδονται οἱ φιλόσοφοι, &c. »Superiorem ad»versus Platonem velitationem excipit digressio, qua »probare nititur Athenaeus, *philosophos*, qui fere viros »eruditos & φιλολόγους habent despectui, *in ratione tem»porum multa solitos peccare & turpiter hallucinari.* Quod ut »probet, dicta quaedam duorum nobilissimorum Philoso»phorum, *Xenophontis* & *Platonis*, examinare instituit. »Ex his duobus, qui sine ulla controversia universi gre»gis οἱ κορυφαιότατοι fuêre, de caeteris vult fieri conie»cturam. Nam scopum suum his generalissimis verbis au»ctor indicat: Πάντ' οὖν, inquit, ψεύδονται οἱ φιλόσοφοι, καὶ »πολλὰ παρὰ τοὺς χρόνους γράφοντες οὐκ αἰσθάνονται. No»bilis sane disceptatio haec est: in qua maximi momenti »res agitur, temporum recta observatio. Sapientissime »enim Tatiano dictum, Παρ' οἷς ἀσυνάρτητός ἐστιν ἡ τῶν »χρόνων ἀναγραφὴ, παρὰ τούτοις οὐδὲ τὰ τῆς ἱστορίας »ἀληθεύειν δύναται. Quid autem viro sapienti turpius ob»iicias, quam mendacium & falsiloquium? Ac scopus »quidem disputationis huius is est, quem dixi. Caeterum

» de allatis adversus Xenophontem & Platonem ab Athe-» naeo argumentis quid sentiendum sit, indicavimus suis » locis. « [scilicet in Animadversionibus, quas mox deinceps subiiciemus.] » Quoniam vero sine inspectione fasto-» rum caeca est omnis quae de temporibus instituitur dispu-» tatio; priusquam illustrare & emendare aggredimur quae » in hac parte obscura habentur & corrupta, brevem at-» que huic tantum dissertationi accommodatam *earum » Olympiadum descriptionem* subiecimus, *quibus de hic agi-» tur.* « CASAUBONUS.

NOS SCHEMA CHRONOLOGICUM, quale *Casaubonus* exhibuit, subiecimus: in quo si qua adnotanda nobis visa sunt, ea uncinis pro more nostro inclusa, intersperfimus.

OLYMPIAS LXXXVII.

1. Πυθόδωρος.

Phormio in Thraciam ducit exercitum militum ἐπιλέκτων, & Potidaeam pergit obsidere. [Thucyd. I. 64. Athen. V. 216. c.] *Socrates, inter ἐπιλέκτους merens, Alcibiadi praemium virtutis parit.* [Plato, apud Athen. V. 215. e. & 216. c. Non sunt hi vero ἐπίλεκτοι illi, quos dicit Athenaeus pag. 215. d. sed sicut illos Thucydides ὁπλίτας adpellat, sic & hos qui Phormione duce expeditionem adv. Potidaeam susceperunt.]

2. Εὐθύδημος. [Athen. V. 217. b.]

Hipponicus, Calliae pater, dux exercitus contra Tanagraeos. [Athen. V. 218. b.] *Bellum Peloponnesiacum incipit.*

3. Ἀπολλόδωρος.

Plato nascitur, inquit Athenaeus: [V. 217. b.] *alii volunt, anno sequente.*

4. Ἐπαμινώνδας. [Sic Diodor. Sicul. XII. 46. Ἐπαμείνων, vel Ἐπαμύνων Athen. V. 217. e. Anno tertio belli Peloponnesiaci. Athen. ib.]

Pericles moritur. [Thuc. II. 65. Athen. V. 217. e.] *Alexander rex Maced. obit: Perdiccas ei succedit, & regnat annos XXIII.* [Athen. ib. ex emend. Cas.]

OLYMPIAS LXXXVIII.

1. Διότιμος.
2. Εὐκλείδης.
3. Εὐθύδημος.
4. Στρατοκλῆς.

OLYMPIAS LXXXIX.

1. Ἴσαρχος.
Amipsias Comicus docet Connum. [Athen. V. 218. c.] *Pugnant Athenienses ad Delium, duce Hippocrate. Socrates Alcibiadem periculo eripit. Induciae annuae Peloponnesiacum bellum interrumpunt.* [Athen. V. 218. d.]
2. Ἀμυνίας. [Ἀμεινίας apud Athen. V. 218. d. Sic & Wesseling. apud Diodor. XII. 72.]
3. Ἀλκαῖος.
Cleone duce mittitur exercitus contra Amphipolin: in eo militat Socrates. [Athen. V. 215. d. 218. d. e.] *Eupolis docet fabulam* Κόλακας, *mortuo iam Hipponico.* [Athen. V. 218. b.] *Protagoras fuit tum Athenis, cum paullo ante eo venisset secundum.* [Athen. ibid.]
4. Ἀριστίων, [*Athen.*] ἢ Ἀρίστων. [Diodor. Sicul. XIII. 75.] *Autolycus athleta vincit Pancratio: Callias eius νικητήρια celebrat: Xenophontis Convivium: Eupolis docet Autolycum.* [Athen. V. 216. d.] *Pherecrates docet* Ἀγρίους [Athen. V. 218. d.]

OLYMPIAS XC.

1. Ἀριστόφιλος [Diodor. Sicul.] ἢ Ἀστύφιλος. [Athen. V. 218. d. e.]
Protagoras, Platonis dialogus, hoc anno habitus fingitur. [Athen. V. 218. c. d.]

2. Ἀρχίας.
3. Ἀντιφῶν.
4. Εὔφημος.

Agatho tragicus coronatur contra antagonistas: eiusque τὰ ἐπινίκια ἑστιᾶται apud Platonem in Convivio. [Athen. V. 216. f. Diod. Sic. XII. 81.]

OLYMPIAS XCI.

1. Ἀριστόμνηστος.
2. Χαβρίας.
3. Πείσανδρος.
4. Κλεόκριτος.

OLYMPIAS XCII.

1. Καλλίας. [Conf. Olymp. XCIII. 3. & Notata ad Athen. V. 218. a.]
2. Θεόπομπος.
3. Γλαυκίππος.
4. Διοκλῆς.

OLYMPIAS XCIII.

1. Εὐκτήμων.
2. Ἀντιγένης.
3. Καλλίας.

Navali pugnâ ad Arginusas vincunt Athenienses Lacedaemonios. [Athen. V. 218. a.] *Archelaus regnare incipit in Macedonia.* [Athen. V. 217. f. ex emend. Casaub.]

4. Ἀλεξίας.

OLYMPIAS XCIV.

1. Ἀναρχία *post Pythodorum vitio creatum. Triginta tyranni.*
2. Εὐκλείδης.
3. Μικίων.
4. Ξεναίνετος, ἢ Ἐξαίνετος.

   Xenophon ἤκμαζεν, *ait Diogenes Laërtius.* [Laërt. II. 55.]

OLYMPIAS XCV.

1. Λάχης. [vide ad annum seq.]
2. Ἀριστοκράτης.

   Archelaus rex Macedoniae occiditur. [Diodorus Siculus XIV. 37. refert ad Olymp. XCV. 1.]
3. Ἰθυκλῆς.
4. Λυσιάδης.

καθάπερ οὐδ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν· ὃς ἐν τῷ Συμπ. &c. » *Duo » chronica peccata obiicit* Athenaeus XENOPHONTI. Ea cuius» modi sint videamus. Prius continetur verbis hisce: ὃς » ἐν τῷ Συμποσίῳ ὑποτίθεται Καλλίαν τὸν Ἱππονίκου, Αὐ» τολύκου τοῦ Λύκωνος ἐρῶντα· καὶ νενικηκότος αὐτοῦ παγ» κράτιον, ἑστίασιν ποιούμενον, καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις δαιτυ» μόσι παρόντα· τὸν ἴσως μηδὲ γεννηθέντα, ἢ περὶ τὴν » παιδικὴν ἡλικίαν ὑπάρχοντα. Summa reprehensionis est: » *absurde Xenophontem fecisse, cum ei convivio, quod propter » Autolyci athletae victoriam a Callia celebratum est,* quem» dam *interfuisse dixerit, qui per aetatem non poterat, quippe » aut recens adhuc natus, aut omnino ne natus quidem.* Post» ea temporum ratio explicabitur, in quibus dicitur erra» tum: sed quaerendum prius est nobis, quisnam ille fue» rit ἀπροσδιόνυσος conviva. *Autolycum* putavit intelligi » Dalecampius, non scio quid secutus: nam Athenaeus, » ut edita lectio sonat, *Calliam* ait fuisse. Considera eius » verba attente: non aliud reperies quo referas τὸ παρ-

» ὄντα, quam illa praecedentia ὑποτίθεται Καλλίαν.
» Prorſus ita tantum accipi poſſunt quae adſcripſimus ver-
» ba. Sed, falſam eſſe lectionem editam, invicto argu-
» mento probamus nos: quia nempe falſiſſima [& eis
» ipſis, quae ab Athenaeo poſita ſunt, repugnans] haec
» ſententia eſt. Abſurdum enim dictu, *Calliam* aut pueru-
» lum fuiſſe *Ariſtone praetore*, (eo anno agitatum convi-
» vium illud Xenophonteum) aut omnino ne natum qui-
» dem. Auctor eſt Athenaeus ipſe aliquanto poſt, [pag.
» 218. b.] *Alcaeo archonte*, ſive priore anno quam *Ariſton*
» eſſet archon, [conf. pag. 218. d. e.] *Calliam Hipponici*
» *patris ſui (aliquanto ante mortui) creviſſe haereditatem.* Cum
» hoc clare mox doceat auctor, putabimus illum tam in-
» ſanum, ut de eodem *Callia* illa ſcriberet, τὸν ἴσως μηδὲ
» γεννηθέντα? Porro, de *Autolyco* interpretari, quod do-
» ctis viſum, non placet nobis. Magna enim & violenta
» mutatione opus fuerit, ut ei ſententiae accommodetur
» ſcriptura omnium librorum. Praeterea falſum eſt, Au-
» tolycum needum fuiſſe natum archonte Ariſtone. Hic
» eſt *Autolycus*, quem refert Plutarchus [in Lyſandro,
» pag. 441. e.] occupata a Lyſandro urbe humi proſtra-
» viſſe Callibium, harmoſtam Lacedaemonium, baculum
» intentantem: quod egregium facinus magno illi poſtmo-
» dum ſtetit, occiſo propterea ab immanibus tyrannis.
» Quis vero credat, robur hoc animi & παράστημα τῆς
» ψυχῆς in eum cadere, qui vix exceſſerit ex ephebis?
» Atqui ab *Ariſtone* praetore ad annum confuſionis, quo
» venerunt Athenae in Lyſandri poteſtatem, anni interce-
» dunt vix ſedecim aut ſeptemdecim. Expoſuimus cauſ-
» ſas, cur neque in vulgata lectione, neque in priorum
» cenſorum interpretatione acquieſcere poſſimus. Viderint
» eruditi, an iudicio noſtro ſint acquieturi: Lego, καὶ
» σὺν τοῖς ἄλλοις δαιτυμόσι παρόντα ἑαυτὸν, ἴσως μηδὲ
» γεννηθέντα. *Xenophon*, inquit, *in Convivio facit Calliam*
» *Hipponici F. Autolycum Lyconis F. amare; cui poſt partam*
» *pancratio victoriam praebet epulas: atque ei convivio ait Xe-*
» *nophon ſe quoque inter caeteros convivas interfuiſſe; qui*
» *fortaſſe ne natus quidem tum fuit.* Diſerte ſcribit *Xenophon*
» initio Convivii, *ſe iis epulis praeſentem adfuiſſe quas deſcri-*
» *bit.* οἷς δὲ, ait, παραγενόμενος ταῦτα γιγνώσκω, δηλῶσαι
» βούλομαι. Quod autem *de natalibus Xenophontis dubitanter*
» loquatur [Athenaeus,] nemini videri mirum debet.

»Nam & Diogenes Laërtius, qui ex professo quaesivit, »& alii veteres, annum quo natus ille disertissimus scri»ptor ignorarunt. Quare eo praetermisso, vigentis ma»xime aetatis & mortis tempora tantum indicat nobis »Diogenes. ἤκμαζεν, ait, κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς τε»τάρτης (Suidas legit ὀγδόης) ἐνενηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. »[Laërt. II. 55. Suidas, in Ξενοφῶν Γρύλλου.] Si ponimus »humani corporis florem & ἀκμὴν, ut censeo, circa an»num trigesimum; colliges hinc, tempore acti convivii »quod ei descriptum est, natum fuisse Xenophontem *an»nos decem*; quae est illa quam παιδικὴν ἡλικίαν Athe»naeus appellat. Vita functum scribit Diogenes [II. 56.] »anno primo Olymp. CV. hoc est, septuagenario maio»rem, si verum est superius ratiocinium. Putem ego »satis certum: aut, si quid mutandum, contrahendum »potius hoc curriculum, quam ulterius extendendum; »quod quidem emendationem nostram & interpretatio»nem firmat non mediocriter.« CASAUBONUS. — Equidem, quod ad caput caussae ad ipsamque sententiam spectat, adsentiens doctissimo viro, probansque emendationem ab eo prolatam, paululum ab eodem discedendum in verborum constitutione putavi. Scilicet, utique inserendum pronomen ἑαυτὸν sive (quod idem valet) αὑτὸν iudicavi, sed non idcirco delendum τὸν *articulum*; quem in ista orationis connexione, pro illaque sententia, indoles Graeci sermonis desiderare mihi videbatur. Tum vero (quod per se quidem leviusculum est) magis placuit αὐτὸν, quam ἑαυτὸν; cum ob usum optimorum quorumque auctorum, de quo iam saepius dictum, quem & alibi sequi solitum Athenaeum vidimus; tum quod ea ratione facilius adparebat, quam pronus fuerit librariorum lapsus, e tribus vocibus παρόντα αὐτὸν τὸν mediam omittentium. VILLEBRUNIUS, memor usus illius Atticorum praesertim scriptorum, αὑτοῦ, αὑτῷ, αὑτὸν, pro ἑαυτοῦ, ἑαυτῷ, ἑαυτὸν usurpantium, pariter αὐτὸν hoc loco legendum censuerat: sed de tenendo articulo τὸν non cogitans, ipsam voculam τὸν ex αὐτὸν decurtatam a librariis statuit. Membranae nostrae *A*. hoc loco in eodem cum editis errore versantur: in Epitoma omissa est tota haec Athenaei observatio. Caeterum, quod ad *Xenophontis Convivium* spectat, confer quae in eodem libello iam supra (p. 187 sq.) ab auctore nostro reprehensa fuere.

ἔστι δὲ οὗτος ὁ καιρὸς καθ' ὃν Ἀριστίων ἄρχων ἦν. » Hi
» verbis declaratur illud tempus, quo νικητήριον Autolyc
» convivium celebravit Callias. *Erat*, inquit, *archon Aristion*
» sive (ut scribit Diodorus Siculus lib. XII.) Ἀρίστων
» quod etiam clare mox probatur. « CASAUBONUS. —
Constanter Ἀριστίων scribitur apud Athenaeum, cum ho
loco & mox lit. *f.* tum rursus p. 218. d. & e. quam scri
pturam (ut ad Diodorum Sicul. XII. 75. adnotavit Wes
seling.) veriorem, quam quae apud Diodorum vulgo ob
tinet, iudicavit MEURSIUS de Archont. lib. III. 7.

Πάλιν ὁ Ξενοφῶν ποιεῖ τὸν Σωκράτην λέγοντα &c. » Transi
» iam ad posterius χρονικὸν ἁμάρτημα Xenophonteum
» Summa criminationis est: *Xenophon in Symposio dictum ob*
» *scoenum quoddam Pausaniae commemorat, quasi pronuntia*
» *tum esset ab illo in eo convivio quod Platoni est descriptum.*
» *Quod neque verum est; nihil enim tale extat in Platonis Li-*
» *bro: neque esse potest; nam Xenophonteum convivium qua-*
» *tuor ipsis annis antecedit Platonicum. Bis igitur peccat*
» *Xenophon.* Enimvero geminum hoc peccatum unica re-
» sponsione facile diluas. Nego enim tibi, Athenaee, quod
» ponis tu pro vero ac confesso: *Xenophontem respexisse*
» *Platonis Convivium.* Nimis enim friget ratio illa, qua mox
» suspicionem tuam tueris: sed de ea paullo post. « CA-
SAUBONUS.

Καὶ τοι Παυσανίας γε &c. Leguntur illa verba in *Xe-*
nophontis Conviv. p. m. 709. (edit. Basil. 1569.) Ibi quod
omissa est vocula ἂν, quae post μάλιστα in Athenaei li-
bris repetitur, id arbitratu Editorum fieri potuit, quos
pleonastica eiusdem particulae repetitio, quamquam mi-
nime aliena ab Attici scriptoris stylo, offendisse videtur.
Ibid. Θαυμαστὰ λέγων, εἴ γε οἱ ψόγου τε ἀφρ. » Haec
» quoque Xenophontis verba sunt; non Athenaei, ut pos-
» sint videri. Ac recte quidem Attica illa Musa Pausa-
» niae iudicium & sententiam confutat. Athenaeus vero
» lib. XIII. veteres aliquot huius generis infames militias
» refert. « CASAUBONUS. — De re confer lib. XIII. pag.
602. In verbis, commodius hic apud Nostrum scribitur
ψόγου τε ἀφροντιστεῖν, quam vulgo apud Xenophontem
ψόγου τε καὶ ἀφροντ. Mendose tamen in membr. *A.* scri-
bitur εἴ γε οἱ ψόγου γε ἀφρ. ubi quidem facile adparet,
pro γε posteriori, τε debuisse librarium.

Παυσανίου γὰρ οὐκ οἶδα σύγγραμμα· οὐδ' εἰσῆκται περὶ

ἄλλῳ λαλῶν οὗτος περὶ χρήσεως ἐρωτῶν &c. » It obviam » obiectioni, & responsionem modo allatam a nobis di» luit. *Non potest*, ait, *negari*, *Xenophontem illa tanquam* » *ex Platone citare. Unde enim habeat? cum neque Pausanias* » *scriptum ediderit ullum*, *neque alius quisquam Socraticorum*, » *qui dialogos scripserunt*, *tales ei sermones attribuat*. En ar» gumentum Achilleum! Quasi vero non potuerit bellum » illud apophthegma Pausaniae, etiam nec scriptum me» moriâ hominum contineri, ac per ora virûm volitare. » Sic multa ex Platone affert Aristoteles, quae frustra » quaeras in libris Platonicis: ut illud eximium, Nico» mach. lib. I. cap. 4. de duplici via docendi; nam quae» cunque ex Platonis scriptis ad illum locum docti pro» ferunt, diversa sunt & ἀπροσδιόνυσα. Sed Athenaeum » in hanc sententiam impulerunt haec maxime Xenophon» tis verba de Pausania, ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ » συγκαλινδουμένων: quae verba cum aliis nonnullis, quae » in illius scriptis habentur, iam olim doctis hominibus per» suaserunt, Platonem & Xenophontem, ὥσπερ διαφιλο» νεικοῦντας, similis argumenti libros edidisse, in queis » simultatum inter ipsos latentium vestigia essent non ob» scure impressa. [Vid. XI. 504 sq. & A. Gellium XIV. 3.] » Sed enim coniecturam hanc curiosorum hominum tam fa» cile est nobis contemnere, quam fuit ipsis proclive in li» teras eas referre. « CASAUBONUS. — Verba ista οὐδ' εἰσῆκται παρ' ἄλλῳ λαλῶν οὗτος &c. sic convertit Villebrune, *personne ne l'a fait parler ainsi sur le commerce de gens livrés à cette passion*: quasi οὕτως legisset, pro οὗτος. Qua novatione nil erat opus. Hoc dicit auctor: *a nemine alio hic* (sc. Pausanias) *introductus est loquens de illo argumento*. Ista, περὶ χρήσεως ἐραστῶν καὶ παιδικῶν, Dalecampius vertit, *de amatorum & amasiorum utilitate*: quae rectius, ut mihi quidem videtur, idem Villebrunius accepit de *ratione qua χρῶνται ἀλλήλοις*, de *mutuo commercio* vel *consuetudine*.

Πλὴν εἴτε κατέψευσται τοῦτο Ξενοφῶν, εἴτ' ἄλλως γεγραμμένῳ τῷ Πλάτωνος ἐνέτυχε Συμποσίῳ, παρείσθω. » Contendit his verbis, duorum alterum esse verum; *aut* » *falso id commentum esse Xenophontem*, *aut incidisse in li*» *brum Platonis aliter scriptum* atque hodie praeferunt pu» blica exemplaria: *utrum horum potius sit credendum*, *de eo*, » inquit, *liberum esto cuiusque iudicium*. Sic accipi debuerunt » illa, εἴτ' ἄλλως γεγρ. τῷ Πλ. ἐνέτυχε Συμπ. παρείσθω.

» quae aliter non est interpretari. Neque vero dubitare d
» bemus, Platonem post primam librorum suorum editi
» nem multa in melius mutasse, vel per se, vel amic
» rum monitu, vel denique ab osoribus suis reprehensu
» Itaque οὐκ ἀπὸ σκοποῦ suspicetur aliquis cum Athenae
» infandum illud Pausaniae dictum, post editum Xen
» phontis Symposium, a Platone fuisse inductum deletum
» que. Sic soliti poëtae comici tragicique publicatas ia
» fabulas suas, quae minus placuerant, emendare, ut d
» cuimus libro III. cap. XXVI. [Vide ad III. 110. b. T
» II. Animadv. pag. 261 sqq.] Sed quid exemplum a
» aliis petimus? cum de Platonis diligentia in scriptis su
» emendandis testimonium veterum criticorum extet? qu
» divinum virum suorum correctioni esse immortuum me
» moriae prodiderunt, multaque post ipsius obitum reper
» ta esse mutata & emendata; cuius rei & Quintilianu
» meminit extremo libro octavo.« CASAUBONUS. — D
Platone, usque ad extremum vitae spiritum scripta a se
edita corrigente & refingente, videndus in primis Dionysius Halicarn. libro DE Compos. Verbor. cap. 25. Vol. V. ed. Reisk. pag. 208 sq. cuius verba etiam ad Quintilian. VIII. 3, 46. citavit Io. Matth. Gesner.

Ἀριστίων, ἐφ' οὗ τὸ συμπόσιον ὑπόκειται συνηγμένον. Cum ἀνηγμένον esset editum, monuit CASAUBONUS: »Scribe, ut constet Hellenismus, συνηγμένον: nisi quis »mihi probet, ἀνάγειν συμπόσιον Graecum esse ut συνάγειν, de quo verbo auctor admonet libro octavo sub »finem; [VIII. 365. c.] idemque alibi saepe illo utitur.« — Ipsum συνηγμένον nobis dedere membr. *A.* De cuius verbi usu vide notata ad IV. 142. c. Idem verbum hoc loco codex Paris. *B.* agnoscit. Quae deinde, sub finem huius disputationis, post μετὰ δὲ τέτταρα ἔτη ἐπιχειρηθέντα, leguntur decem verba, παρ' Ἀγάθωνι - - - οὐ δεόντως ῥηθέντα, ea temere omissa erant in ed. Ven. & Bas. Eadem ex lectionibus Aegianis aliisque codicum Italicorum excerptis tacite adiecit Casaubonus. Eadem vero, ut consentaneum erat, agnoscunt membranae *A.*

AD CAP. LVII.

Ὅλως δὲ λῆρός ἐστι τῷ Πλάτωνι τὸ Συμπόσιον. — »λῆρος, hoc est, *res ficta, non vere gesta.* Gravius hanc vo-

» cem interpretari non debemus: neque aliud auctor vo» luit. Quod autem Plato in deligendis Symposii sui con» vivis nullam temporum rationem habuerit, non solus » hic Criticus, neque primus observavit; sed & alii e ve» teribus ante ipsum. Aristides, in Apologia communi: » Ἐν τῷ Συμποσίῳ Πλάτων συνάγει εἰς ταυτὸν Ἀριστοφά» νην, καὶ Σωκράτην, καὶ Ἀγάθωνα, ἔτι μειράκιον ὄντα, ὥς » φησί. προάγει δὲ εἰς τοσοῦτον τοὺς χρόνους, ὥστε, & » quae deinceps sequuntur. Macrobius, primo Saturnalio» rum, postquam aliquot Platonis anachronismos notas» set: *Annos ergo coëuntium*, ait, *mitti in digitos, exemplo* » *Platonis nobis suffragante, non convenit.* « CASAUB.

ἀπὸ δὲ Ἀπολλοδώρου &c. Recte sic edd. Perperam ἐπὶ δὲ Ἀπολλ. ms. *A.* *Ibid.* λέγων οὕτως ἐν τῷ Συμποσίῳ· εἰ νεωστὶ ἡγῇ τὴν συνουσίαν γεγονέναι, ὥστε κἀμὲ παραγενέσθαι; Omnia ista verba, λέγων οὕτως - - συνουσίαν γεγονέναι, occasione repetiti ex exiguo intervallo verbi γενονέναι omissa in vetustis editionibus, tacite restituit auctori Casaubonus ex codicibus, quorum excerpta ille habuerat: eademque verba veteres nostrae membr. *A.* agnoscunt. Platonis verba leguntur in Conviv. sub initium, in hunc modum: Παντάπασιν ἔοικέ σοι οὐδὲν διηγεῖσθαι σαφὲς ὁ διηγούμενος, εἰ νεωστὶ ἡγῇ &c. id est, *Revera nihil certi retulisse ille tibi videtur, si quidem convenisse illos adeo nuper existimas*, &c. Quare, quoniam ista, εἰ νεωστὶ ἡγῇ, arctissime cum superioribus cohaerent; videri utique poterat, per librariorum incuriam superiora ista intercidisse. Sed subit animum cogitatio, quod alibi passim cum a Nostro, tum ab aliis, qui aliorum scriptorum loca citant, factum observamus, ut abrupta & e connexione cum praecedentibus violenter evulsa verba nonnumquam adponant, id eo facilius hic facere potuisse Athenaeum, quoniam vel sic sententia quodammodo constaret verbis; scilicet si voculae εἰ tribueretur vis interrogativa, ut εἰ ἡγῇ intelligeretur, *An putas? Putas-ne?* Sic VI. 228. c. εἰ ἔχομεν δεῖξαι; *possumus-ne probare?* Pro ἡγῇ est ἡγεῖ in membr. *A.* sive ex Attico idiotismo, sive ex librarii more vocales η & ει temere permutandi.

c Ἐγὼ γάρ· ἔφη. Recte ἔφη edd. ut est apud Plat. Perperam ἔφην ms. *A.* *Ibid.* Πόθεν, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Γλαύκων. Pro eo, quod corrupte in ed. Ven. & in vetustis membr. legebatur, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Λύκων, Basileensis editor, cum

apud Platonem ἦν δ' ἐγ' ὦ Γλαύκων expressum videret, sic posuit ἦν δ' ἐγὼ Γλαύκων, omissa vocula ὦ: quem hactenus sequens Casaubonus, ut ὦ pariter omitteret, ex Italicis excerptis mendosum nomen Λύκων postliminio rursus invexit. Ego ἦν δ' ἐγὼ ὦ cum membranis nostris & ed. Ven. tenens, veram scripturam Γλαύκων restituere non dubitavi. *Ibid.* οὐκ ἐπιδεδήμηκε; Vocem ἐνθάδε, quam ex Platone adiecit editor Basileensis, nullo incommodo omittere potuerat Athenaeus.

κατὰ γὰρ τὸν εἰπόντα ποιητὴν, ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ. Epitomator, adpositis his verbis ὅττι κεν &c. adiecit φησί τις ποιητής: quae vero deinde in opere pleniore sequuntur, omisit. *Poëta ille* quis fuerit, non liquet. Eisdem autem verbis, veluti proverbio, alii etiam usi auctores. Dionysius Halic. de Compos. Verbor. Opp. T. V. p. 5. ed. Reisk. εἰ μέλλουσι μὴ πᾶν, ὅ τι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶσσαν ἔπος ἔλθῃ, λέγειν. Confer Pet. Victorii Var. Lect. XI. 16. & Solanum ad Luciani librum De Conscrib. Histor. cap. 32. ubi eadem ῥῆσις occurrit.

οὐ γὰρ ἀγράφως τι ἔλεγεν, ἀλλὰ πάνυ ἐσκεμμένως. Post ἐσκεμμένως in ed. Ven. & in membr. *A.* nullâ prorsus interpositâ distinctione sequebantur illa verba ὡς ἐν τῷ Γοργίᾳ γράφων φησίν. In ed. Bas. post ἐσκεμμένως, *comma* ponitur: quod cum in sua editione tenuisset CASAUBONUS, monuit dein idem in *Animadvers.* »Scribo »sic: οὐ γὰρ ἀκαίρως τι ἔλεγεν, ἀλλὰ πάνυ ἐσκεμ-»μένως; ὃς ἐν τῷ Γοργίᾳ γράφων φησί. Sublata interro-»gationis nota periodum totam mire obscuravit. Male »etiam ἀγράφως scripserunt isti imperiti, pro ἀκαίρως: »quam vocem restituimus ex praecedente sententia. Di-»xit auctor ibi, *Platonem scriptis mandasse quicquid ἐπ' ἀκαι-»ρίμαν γλῶτταν venisset.* Id nunc probaturus, lectorem »suum ita compellat. *Quid?* ait: *dicemus* - *ne Platonem ni-»hil ἀκαίρως, nihil inepte, nec contra temporum rationem scrip-»sisse, verum omnia circumspecte? qui quidem in Gorgia hoc »scriptum reliquerit.* ἀγράφως factum esse ex ἀκαίρως, si »non est verum, (neque enim dari possunt in hoc gene-»re eruditionis γραμματικαὶ δείξεις Mathematicorum, »vel ἐπιστημονικαὶ ἀποδείξεις philosophorum) veri certe »quam simillimum est. Nos hanc coniecturam pro vera »amplectimur: cujus tamen priusquam veniret in men-»tem, ἀγράφως λέγειν dictum putabamus παροιμιακῶς,

c » pro *effutire aliquid temere, de qua non ante cogitaveris.* Pro» prie iis conveniat, qui, ut Tarsenses olim rhetores, ex» temporalem temeritatem (sic recte Quintilianus τὴν αὐ» τοσχεδίαν λέξιν vocat) colebant. « — Nobis & parum felix viri docti emendatio, & frigida interpretatio visa erat. Similiter fortasse alii de ratione a nobis inita iudicabunt: quod aequo feremus animo. Interim iacta alea est. Prioribus quidem verbis οὐ γὰρ ἀγράφως τι ἔλεγεν, ut perspicua, sic percommoda sententia ea inesse nobis videbatur, quam in latina versione expressimus. Arcte autem haec verba cum eis, quae proxime praecedunt cohaerent, eorumque reddunt rationem. Cum in superiori ῥήσει sic dicere coepisset auctor, ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ, *quidquid importunam linguam subiret,* exspectasses eum subiecturum, τοῦτο λέγει vel τοῦτα φησὶ, *id dicit;* quem in modum eamdem ῥῆσιν conclusam videmus apud Dionysium Halic. & apud Lucianum, locis paulo ante citatis. At praeter opinionem ibi τοῦτο γράφει dixerat Noster: *quidquid linguam subit, id scribit.* Id cur ita posuerit, nunc declarat. οὐ γὰρ ἀγράφως τι ἔλεγεν: *nihil enim ille dicebat, quin continuo scriberet.* (Notat scilicet philosophi πολυγραφίαν, scribendique pruritum.) Iam vero, quod superius simul adiecerat τοῦτο μὴ διακρίνας γράφει, eo spectat id quod hic subiicit, ἀλλ' οὐ πάνυ ἐσκεμμένως, *sed id quidem parum usque consideratae:* ubi idem valent ista verba ac si dixisset, ἀλλ' ὅ τι καὶ λέγει καὶ γράφει, τοῦτο οὐ πάνυ ἐσκεμμένως λέγει καὶ γράφει: istaque, οὐ πάνυ ἐσκεμμένως, per usitatam Graecis scriptoribus traiectionem verborum, qua οὐ particula negativa non ad proximam vocem, sed ad remotiorem refertur, idem valent ac πάνυ ἀσκέπτως. Mutatio autem scripturae a nobis proposita, ἀλλ' οὐ πάνυ, pro ἀλλὰ πάνυ, (ου, pro α) quamvis ad sententiam gravissimi momenti, tamen, ad literarum ductus quod adtinet, quam sit ea leviuscula, satis adparet: quod si cui minus perspicuum videbitur, adeat is & expendat quae in Animadv. nostr. T. II. pag. 186. ad Athen. III. 100. f. adnotata sunt; ubi vice versa α in ου mutatum (διουπλασ pro διαπλασ) in vetustis nostris membranis vidimus.

AD CAP. LVIII.

Ὡς ἐν τῷ Γοργίᾳ γράφων, φησίν· Ἄθλιος ἄρα οὗτος ὁ δ' Ἀρχέλαος &c. *Veluti* (*inconsiderate*) *loquitur, cum in Gorgia scribit.* Ὡς refertur ad οὐ πάνυ ἐσκεμμένως, quod modo praecessit. — »Prima haec *Platonis accusatio* in eo »posita est, quod *inconsulte scripserit in Gorgia, regnante* »*apud Macedonas Archelao Periclem Athenis recens fuisse mor*»*tuum; cum ab huius obitu ad initium regni Archelai, anni* »*intercedant minimum viginti tres.* Quid Athenaeo respon»deri queat, videbimus post aliqua.« Casaub. — Platonis verba in Gorgia leguntur pag. 53. T. IV. ed. Bip. Deinde ista, quae paulo post citat Noster, καὶ Περικλέα τουτονὶ νεωστὶ τετελευτηκότα, habes ibid. pag. 122. In nostris membr. *A.* sic scribitur, νεωστὶ τετελευτηκότα εἰδέναι. εἰ δὲ νεωστὶ τετελεύτηκε &c. scilicet, ut saepe aliâs, iunctae duae scripturae; altera prava, εἰδέναι, ex εἰ δὲ νεωστὶ corrupta; tum haec ipsa vera ac proba, εἰ δὲ νεωστί.

ἄρχοντος Ἐπαμείνονος. »Ut in aliis multis, sic in »praetoris huius nomine, magna varietas. In Diodori »Bibliotheca lib. XII. [cap. 46.] Ἐπαμινώνδας nomina»tur. At Laërtius, [III. 3.] Πλάτων ἐπ' Ἀμυνίου [immo »vero Ἀμεινίου ibi & olim legebatur & hodie legitur] »γέγονεν, ἐφ' οὗ Περικλῆς ἐτελεύτησε. Alii *Aminonem* vo»cant. In argumento Euripidis Hippolyti: ἡ σκηνὴ τοῦ »δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις ἐπὶ Ἀμείνωνος [ἐν Θήβαις. »Ἐδιδάχθη ἐπὶ Ἀμείνωνος] ἄρχοντος, Ὀλυμπιάδι πζ'. »ἔτει δ'. Censeo verum nomen Ἐπαμύνων, quod idem »sonat cum Ἀμυνίας. Et ita fere Epitome, ubi scriptum »Ἐπαμίνωνος. Nam Ἐπαμείνων respuit analogia.« Casaubonus. — Ἐπαμίνωνος scriptum etiam in nostro ms. *Ep.* Ἐπαμείνονος in ms. *A.* sicut in editis. ἐπ' Ἀμείνωνος legendum censuit Salmas. in Exercit. Plin. p. 111. & p. 157. itemque Menagius ad Laërt. III. 3. vel 4. quem vide copiose super huius viri nomine differentem. Contra Wesselingius ad Diodor. l. c. verissime, ut videtur, germanum fuisse viri nomen Ἐπαμείνων iudicavit, quale veteres nostrae membr. & edd. apud Athenaeum exhibent; ab eo nomine autem non differre illud quo eumdem virum Diodorus adpellavit, Ἐπαμινώνδας. Caeterum quemadmodum constanter Athenaeus (haud secus, atque alii fere omnes Graeci scriptores) ubi annum designat

e quo res quaepiam gesta est, non *nude* ἄρχοντος (*absque praepositione*) cum archontis nomine scribit, sed ἐπὶ ἄρχοντος: (vide pag. 21[illegible]. p. 217. a. b. p. 218. a. b. & e.) sic & hoc loco ἐπὶ ἄρχοντος Ἐπαμείνονος scripsisse videtur.

ἐφ' οὗ (nempe Ἐπαμείνονος ἄρχοντος) τελευτᾷ Περδίκκας, καὶ τὴν βασιλείαν Ἀρχέλαος διαδέχεται. » Quid
» audio? *Anno* igitur *eodem Pericles fato fungitur, & Ar-*
» *chelaus regnare incipit?* Diva Moneta, tuam fidem! An-
» non enim dicebamus paulo ante, hoc unicum in Plato-
» ne hîc reprehendi, quod Periclis mortem ad tempora
» Archelai regis Macedonum transtulerit? *Nam* (dicebat
» modo Auctor) *si nuper obierat Pericles; nondum re-*
» *gnabat Archelaus: si rex erat Archelaus; pridem mor-*
» *tuus erat Pericles. Praecessit enim Archelaum Perdiccas; qui,*
» *incipiens regnare quo anno exstinctus est Pericles, habenas re-*
» *gni annos viginti tres tractavit.* Cum haec clarissime dis-
» putentur [vulgatam scripturam si sequamur] ab Athe-
» naeo; quis interpretum stomacho non invideat, qui
» vulgatam loci huius scripturam adeo εὐστομάχως tu-
» lerint? Nos quidem non possumus: ac licet sileant
» omnes membranae, affirmare tamen non dubitamus,
» incogitantiâ aliud agentis librarii omissam esse isto loco
» periodum integram. Eam igitur ex ingenio, quia ex li-
» bris non possumus, restituamus. Scribendum: Περικλῆς
» δ' ἀποθνήσκει κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ
» πολέμου Ἐπαμίνωνος ἄρχοντος· [immo teneamus, ἐπ'
» ἄρχοντος Ἐπαμείνονος·] ἐφ' οὗ τελευτᾷ Ἀλέξανδρος,
» καὶ τὴν βασιλείαν Περδίκκας διαδέχεται·
» ὃς ἐβασίλευσεν ἕως Καλλίου· [ἄρχοντος nobis
» placuit adiicere:] ἐφ' οὗ τελευτᾷ Περδίκκας, καὶ
» τὴν βασιλείαν Ἀρχέλαος διαδέχεται. Quae bis posita
» fuerant verba, ἐφ' οὗ τελευτᾷ, item illa, τὴν βασιλείαν
» διαδέχεται, scriba indoctus [vel parum cautus] casu
» an consilio semel praeteriit cum integra sententia. Quo-
» ties corruptos optimos scriptores praetermissionibus hoc
» genus, ante integravimus? Historica veritas, quod ad
» notata hîc tempora, sic habet. Olympiadis LXXXVII.
» anno ultimo, & *Pericles* peste Athenis periit, & in Ma-
» cedonia *Alexander* rex obiit; cui successit *Perdiccas.* Huius
» regnum quot fuerit annorum, varie proditum ab anti-
» quis historicis. Sed recte Athenaeus, *Marsyam* & *Philo-*

» *chorum* secutus, *annos tres & viginti* regnasse illum statuit. Quadrat hic numerus exacte cum Diodori Siculi » rationibus. Scribit ille libro X[illegible] [immo lib. XIV. cap. » 37.] Κατὰ τὴν Μακεδονίαν Ἀρχέλαος ὁ βασιλεὺς ἔν τινι » κυνηγίῳ πληγεὶς ἀκουσίως ὑπὸ Κρατεροῦ τοῦ ἐρωμένου, » τὸν βίον μετήλλαξε, βασιλεύσας ἔτη ἑπτά. *Occisum* ait » *Archelaum praetore Aristocrate, anno altero Olympiadis* XCV. » *regnasse autem annos septem.* Ex eo paret liquido, coepisse hunc regnare anno tertio Olympiadis XCIII. qui Ar» chontem habuit Calliam. Ergo etiam anno illo Perdic» cas, cui succedebat Archelaus, desiit regnare. Inde si » retroversum ascendas ad annum qui Pericli vitam ade» mit, Perdiccae vero regnum contulit, reperies annos » ipsos XXIII. Recte igitur probatum Athenaeo, *Periclis* » *mortem regnante Archelao nuperam & admodum re-* » *centem* dici non potuisse. Recte & nos Athenaei co» dices vitiatos & defectos, in integrum restituimus. « Casaubonus. — Adeo manifeste vitiata mutilataque vulgata lectio, tam insigni autem veri specie commendabilis, quod ad summam quidem rei spectat, mihi visa erat medela a Casaubono oblata, ut eam (uncinis utique a librorum scriptura distinctam) in contextu reponere non dubitaverim, quamvis de nonnullis a docto Viro observatis etiam atque etiam disceptare adhuc liceat. Veluti, id statim non prorsus exacte ad veritatem ille scripsit, quod ait, obitum Archelai a Diodoro referri ad ann. 2. Olymp. XCV. Aristocrate praetore: nam in rebus anni superioris, Lachete praetore, Archelai obitum Diodorus l. c. commemorat. Tum vero monuere viri doctissimi, ferendum non esse in eodem illo Diodori loco numerum ἔτη ἑπτὰ, ut qui iusto minor esset, quandoquidem eiusdem Archelai in rebus etiam anni 3. Olymp. XCII. ut iam tum Macedoniae regis meminerit idem Diodorus lib. XIII. cap. 49. & τεσσαρεσκαίδεκα scriptum oportuisse cum Prideaux & Dodwello iudicavit Wesselingius. In quo illud commode accidit, quod, etiamsi ponamus ibi apud Diodorum numerum XIV, initium regni Archelai nihilominus in *Calliae praeturam* incidat, scilicet in annum 1. Olymp. XCII. quo pariter praetor sive archon Callias fuit: sed tum utique numero *XXIII annorum*, quos regnasse *Perdiccas* statuitur, non amplius constabit ratio: verum nonnisi XVII anni manebunt. Sed quo pacto qui-

e ve fiducia nos hac aetate sperare possumus certi aliquid nos reperturos super ea quaestione, super qua iam olim multiplex atque maximum fuisse videmus veterum scriptorum dissidium? Illud obiter observatum velim, ubi in priscorum temporum historia de *numero annorum* quaeritur, *quibus rex aliquis regnum obtinuerit*, ibi ad communes difficultates, quibus fere implicatae sunt quaestiones ad veterum temporum rationem spectantes, & ad pervulgatas caussas frequentium illarum corruptelarum, quas in numerorum notis in veterum scriptis deprehendimus, aliam insuper caussam accedere, quae insigni nonnumquam scriptorum dissidio originem dederit: scilicet, quod, cum interdum superstite patre filius in regni consortium fuerit receptus, alii scriptores initium regni ab illo ipso tempore numeraverint; alii contra ab eo demum anno, quo post patris obitum in plenum ius imperii filius successit. Sed quae hic agebatur quaestio, eam altioris indaginis esse intelligo: velimque videant docti Viri, qui & ingenio & otio abundant, an commodiorem certioremque rationem vel interpretandae vel emendandae vulgatae hoc loco apud Athenaeum scripturae sint reperturi. Chronographo Pario si fides sit, mortuus fuerit Alexander Macedoniae rex, eique successerit Perdiccas, Euthippo (sive Euippo) Athenis archonte, id est, Olymp. LXXIX. anno 4.

Postquam corruptis vulgo Athenaei verbis medicinam quaesivit CASAUBONUS, deinde ad discutiendam culpam, quam Platoni auctor noster impingit, progreditur. »Caeterum, inquit, qui *Platonis Gorgiam* perlegerit, & eum »locum diligenter expenderit, ubi *de morte Periclis* facit »mentionem, non erit ei difficile Athenaeo respondere. »Philosophi eloquentissimi verba sunt: [in Gorgia, pag. »122.] Τί δέ; Θεμιστοκλέα οὐκ ἀκούεις ἄνδρα ἀγαθὸν »γεγονότα, καὶ Κίμωνα, καὶ Περικλέα τουτονὶ τὸν νεωστὶ »τετελευτηκότα, οὗ καὶ σὺ ἀκήκοας; Disputans Plato de »dicendi facultate, quatuor viros in exemplum profert »ex omni τῶν δημαγωγῶν numero: Miltiadem, Themi»stoclem, Cimonem, & Periclem. Omnium horum *no»vissimus* obierat Pericles, annis fere viginti post mortem »Cimonis, qui & patri Miltiadi superstes fuerat & The»mistocli. Cum igitur dicit Plato, νεωστὶ τετελευτηκέναι »*Periclem*, non hoc vult, heri aut nudius tertius desiisse

» illum vivere, vel recentem ἁπλῶς esse illius excessum: » sed *respectu superiorum recentem esse*; quando post omnes » illos intervallo satis longo mori ei contigerit. Voces » illae, *nuper*, *νεωστὶ*, ac similes, nullius certi temporis » determinationem habent: sunt enim *τῶν πρός τι*, & ad » aliquid semper referuntur. Itaque modo brevius, modo » longius tempus designant. Ad haec, illud mihi cogita: » *Periclis* eam famam, nomen, & res gestas fuisse, ut » mirari non debeas, si in animo Platonis & aliorum gra- » torum civium quam diutissime, quam recentissima vixit » viguitque illius recordatio. «

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ Γοργίᾳ ὁ Πλάτων τὸν Σωκράτη ποιεῖ λέγοντα. Καὶ πέρυσι &c. Vide *Platonis Gorgiam*, p. 59 sq.

Τοῦτο ὁ Σωκράτης οὐ κατὰ ἀδυναμίαν ἐποίησεν, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ ἀνδραγαθίαν. Cum sic vulgo & corrupte & defecte ederetur, *Τοῦτο οὐ Σωκράτης οὐ μᾶλλον κατὰ ἀνδραγαθίαν*: adnotavit CASAUBONUS: » Cor- » ruptus ac lacer etiam hic locus. Sententia ex istis nul- » la: quae optima erit ex integrata hoc modo lectione: » *τοῦτο δ' ὁ Σωκράτης οὐ δι' ἄγνοιαν ἐποίει, μᾶλλον » δὲ κατ' ἀνδραγαθίαν.* Scribit Plato, *Socratem confessum » in senatu, se nescire sententias rogare.* Ait Athenaeus, *fa- » ctum id a Socrate non per ignorantiam*, quod nesciret in » suffragia concilium mittere; *sed generosi animi specimen » ab illo esse editum, ne contra leges & publicam utilitatem » sancire aliquid cogeretur.* Historiam ex Xenophonte repe- » tit auctor. Quorsum autem spectat haec isto loco [hoc » apud Athenaeum] narratio? Ut planum faciat, *Gor- » giam scriptum a Platone post annum a Periclis excessu* (quem » dicit eo in libro *νεωστὶ τετελευτηκέναι*) *vicesimum quar- » tum*: quod extrema verba [in fine huius capitis, p. 218. » a.] probant planissime. « — Pro corrupto *Τοῦτο οὐ Σωκρ.* membranae nostrae *A. τοῦτο ὁ Σωκρ.* dederunt; eodemque modo in ms. *Paris. B.* scribitur: pro quo utique *Τοῦτο δ' ὁ Σωκρ.* malebam, ut ex coniect. Casaubonus voluerat; sed & istud ferendum fuit. Lacunam ex ingenio supplere tentanti eidem viro docto praeiverat DALECAMPIUS, qui sic in ora adnotaverat: » *non ignorantia edendi senatuscon- » sultum.* « Nobis verissimum complementum nostrae mem- branae obtulere: ubi perapte illud, *κατὰ ἀδυναμίαν*, re- spondet istis verbis, quae Socratem dicentem Plato fece- rat, *οὐκ ἠδυνάμην.*

Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Ἑλληνικῶν. Vide *Xenoph. Hist. Graec.* Lib. I. cap. 7. sect. 9. pag. 45. ed. Mori. Conf. Memorab.
a Socr. I. 1, 48. ' *Ibid.* Καλλίξενος. In hanc scripturam apud Nostrum consentiunt ambo mssti cum editis. Eodem modo *Callixeni* Rhodii Historici nomen aliquoties scriptum supra observavimus.

AD CAP. LIX.

b 'Αλλὰ μὴν καὶ ὁ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ διάλογος — γενόμενος. Restituimus hanc scripturam e vetustis membranis, a quibus temere discesserunt recentiores. De argumento, haec adnotavit CASAUBONUS: »Hoc est alterum Platonis peccatum παρὰ τοὺς χρόνους. Hoc autem ait. *Fingit Plato in Protagora, praesentem in urbe sophistam illum fuisse, cum id colloquium est habitum. Quod cum de posteriore Athenas adventu Protagorae intelligatur, necesse est habitos eos sermones praetore Amynia*, [Aminia] »*aut Alcaeo certe:* id est, anno secundo vel tertio Olympiadis LXXXIX. *Plato tamen disputationis illius annum designat*, Olympiadis insecutae primum, *praeturam obtinente Astyphilo.* In quo *bis illum peccare* contendit Athenaeus: *primum, quia Protagorae posterior in urbem adventus aliquot annis illum* [*annum*] *praecedit: deinde, quia propter bellum Peloponnesiacum, eo maxime anno flagrans, Hippias Eleus,* [*quem eidem colloquio interesse fingit,*] *versari Athenis non potuit.* «

μετὰ τὴν Ἱππονίκου τελευτὴν γενόμενος, παρειληφότος ἤδη τὴν οὐσίαν Καλλίου. Id est, *post Hipponici* (qui pater Calliae fuerat) *obitum institutus sermo, cum iam hereditatem crevisset Callias.* »Apparet ex ipso Platone: [Protag. p. 97. T. III. »ed. Bip.] Ἐπεδήμει γὰρ ἄρα Πρόδικος ὁ Κεῖος· ἦν δὲ ἐν οἰκήματί τινι, ᾧ πρὸ τοῦ μὲν ταμιείῳ ἐχρῆτο Ἱππόνικος, »νῦν δὲ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν καταλυόντων ὁ Καλλίας καὶ »τοῦτο ἐκκενώσας, ξένοις κατάλυσιν πεποίηκε. « CASAUB.

τοῦ Πρωταγόρου παραγεγονότος τὸ δεύτερον οὐ πολλαῖς πρότερον ἡμέραις. »Triduo ante advenisse facit Plato: »[pag. 85.] ὦ τί λέγεις; Πρωταγόρας ἐπιδεδήμηκε; »Σωκ. τρίτην γε ἤδη ἡμέραν. Sed in Athenaei textu verbum deest, supplendum nobis, si volumus rectam procedere orationem. Legendum, τοῦ Πρωταγόρου μέμνηται παραγενόμενος. « CASAUBONUS.

» διάλογον ὑφίσταται γενόμενον οὐ περὶ τοὺς καιροὺς καθ' d
» οὓς προσφάτως ἐγεγόνεσαν, ἀλλὰ πολὺ ὕστερον·
» λέγει γοῦν &c. *Plato*, inquit, *facit interesse sermoni in*
» *urbe habito Hippiam: qui cum esset Eleus & Pelopon-*
» *nesius, belli tempore tutò Athenas ingredi non potuit; nisi*
» *forte praetore Isarcho, quando factae sunt brevis tempo-*
» *ris induciae. Sed Plato, tempus, quo fuit in urbe Hippias,*
» *aliud longe denotat; annum videlicet proximum illi quo Phe-*
» *recrates fabulam* Ἀγρίους *docuit; unde efficitur, archon-*
» *te Astyphilo Hippiam Athenis fuisse; nam Pherecratis*
» *drama priore anno fuit editum, praetore Aristione; por-*
» *ro Astyphilus quintus est ab Isarcho, sub quo inducias conve-*
» *nisse dicebamus.* Haec summa disputationis istius. Appa-
» ret vero, Athenaeum alios historicos illorum tempo-
» rum habuisse quam Thucydidem & Diodorum, qui so-
» li ad nos pervenerunt. Illi *induciarum* hîc memoratarum
» nullam faciunt mentionem: sed earum loco *foedus* ini-
» tum narrant praetore Alcaeo *in annos quinquaginta. Al-*
» *caeus* autem medium locum obtinet in illo quinquen-
» nio, quod *Isarchus* inchoat, claudit *Astyphilus*. Pluribus
» haec nobis exposita necessario, propter interpretum τὸ
» ἀταλαίπωρον, ne aliud dicam.« — Foederis illius, (pau-
cos quidem dies duraturi) quod in quinquaginta annos *Alcaeo* praetore conclusum est, meminit Thucydides lib. V. cap. 18 sq. & Diodorus lib. XII. cap. 74. Sed de illo utique hîc non agitur. De *annuis induciis*, quas commemorat Athenaeus, paulo ante docuimus, memoria falsum esse doctissimum Animadversorem, cum nullam earum mentionem nec apud Thucydidem nec apud Diodorum occurrere contendit. Ad verba Athenaei quod spectat, quum nihil horum habeat Epitome, nonnisi membranarum *A*. subsidio uti potuimus; quarum auctoritate duo verba αἱ σπονδαὶ, quae deerant in editis, adiecimus. Caeterum, ubi eodem in errore cum editis versabantur membranae, probabiles secuti sumus Casauboni coniecturas.

ἄνθρωποι ἄγριοι, οἵους πέρυσι Φερεκράτης ὁ ποιητὴς ἐδίδαξεν ἐπὶ Ληναίῳ. (vulgo, ἐπὶ Λήναιᾳ, apud Nostrum.) Dalec. *Nam si feri homines essent, quales in Agrestibus fabula dudum Pherecrates designavit, edita Bacchi festis ludis.* Rectius CASAUBONUS: » *Quales erant in fabula,*
» *quam superiore anno docuit Pherecrates in certamine Lenaico.*

»Scribe, ut apud Platonem, ἐπὶ Ληναίῳ. Agones diversi »Athenis celebrabantur in honorem Bacchi, Astycus, & »*Lenaeus* sive *Lenaicus*. *Lenaeum* fuit Bacchi templum ex»tra urbem in ea parte agri Attici, ubi erant *vineta* & »*torcularia*: vel, ut tradunt alii, ubi credebatur *torcular* »*omnium primum* fuisse visum. Inde dicti agones ἐπὶ Λη»ναίῳ, vel Ληναΐται: interdum etiam ἐπιλήναιοι. Verte»runt πέρυσι, *dudum*: inde illae Cimmeriae tenebrae.« — *Platonis* verba in Protag. leguntur pag. 121. T. III. ed. Bip. Quam scripturam ex illo loco hic restituendam commendavit Casaubonus, ea haud cunctanter accipi a nobis debuit. Confer Suidam & Hesych. in Ἐπὶ Ληναίῳ.

ἄρχων Ἀστύφιλος. »Diodorus vocat Ἀριστόφιλον: »aut certe illius codices. Et qui mox scribitur hic Ἀμει»νίας, apud Diodorum aliosque Ἀμυνίας: quae scriptu»ra placet.« CASAUBONUS. — Athenaei scripturam, Ἀστύφιλος, firmat Marmor Arundel. ut monuit Wesseling. ad Diodor. XII. 77. Alterius Archontis nomini, Ἀμεινίας, etiam apud Diodorum XII. 72. meliores codices favent; quare id ipsum ibi adoptatum a Wesselingio.

AD CAP. LX.

e Κἂν ἄλλοις δ' ὁ Πλάτων φησί. &c. »*Socratem* ab Apol»line *mortalium omnium* pronuntiatum esse *sapientissimum*, »Graeci Latinique scriptores multi, atque etiam e Patri»bus nonnulli, memoriae prodiderunt. Sed auctores pri»mi eius historiae, unde sumserunt omnes alii, sine du»bio fuerunt Plato & Xenophon: quorum uterque *sor»tem Chaerephonti in eam sententiam datam* refert, in sua »uterque pro Socrate Apologia. Non defuere iam olim, »qui non solum fidem habendam negarent summis viris »in hac narratione, verum etiam ultro illos accusatum »irent, quod rem fabulosam & commentitiam in literas »retulissent. Hoc ipsum etiam auctor noster facit isto loco, »instituta ea de re cum *Platone* & *Xenophonte* non inepta »disputatione. Primum autem ipsos inter se committit: »negans, de eadem re eadem scripta esse ab ambobus: »deinde adversus Platonem separatim; mox adversus »utrumque in commune argumenta quaedam profert. Ait »igitur, Κἂν ἄλλοις δ' ὁ Πλάτων φησί. Transit a praece»dentibus criminationibus Platonis & Xenophontis, in

» queis de temporibus agebatur, ad alias generis diversi » ἐν ἄλλοις, id est, in Apologia Socratis, ut iam diximus. « CASAUBONUS. — ἐν ἄλλοις, sonat, *in alia parte suorum operum, alibi.* Vide IV. 155. a. & ibi not. conf. VI. 228. d. & 254. b. Habes autem verba *Platonis*, in Apol. Socr. cap. 5. p. 48. ed. Fischer. Conf. Laërt. II. 37.

Κἀν τούτοις δὲ μὴ συμφωνῶν Ξενοφῶν, τί φησί; Χαιρεφῶντος γάρ ποτε &c. — » Sequitur post allatum Platonis » locum, κἀν τούτοις δὲ μὴ συμφωνῶν Ξενοφῶντι φησί » Legendum, μὴ συμφ. Ξενοφῶντι, ὅς φησι: *ne in his » quidem congruens Xenophonti, qui ait.* Subiicitur statim » ecloga Xenophontis, ex illius itidem Apologia pro So» crate. [sect. 14. pag. 338. edit. Memorab. Socr. Oxon. » 1741.] Vir doctus [Dalec.] tamen vertit: *qua in re » diffidet a Xenophonte. Platonis verba sunt: Nam cum in » Delphis &c.* Non possum quin exclamem, ἡλίκον ἐστι » τὸ τύμμα, καὶ ἡλίκον ἄνδρα δαμάσδει; Nam quot ab» surditates hic commissae, ob voculae ὅς omissionem? O » Critica, Critica! quam aspernanda saepe proferunt, qui » te aspernantur! « CASAUBONUS. — Equidem, in eamdem cum docto Animadversore sententiam, leniorem laborantibus vulgo verbis adferre medicinam tentavi; nullam literam vel mutans vel demens vel adiiciens, modo Ξενοφῶντι in duas voces, Ξενοφῶν τί, dirimens. κἀν, pro καὶ ἐν positum, *absque accentu* scribere malui, quam κἂν, quod pro καὶ ἐὰν positum intelligi solet. Pro ξυμφωνῶν, quod erat editum, συμφωνῶν scripsi cum nostris membranis, Athenaei stilo convenientius. *Etiam in his*, inquit, *a Platone dissentiens Xenophon*: nempe *in his etiam*, quemadmodum de suffragiis non rogatis in senatu; de quo dissensu paulo ante dictum. *Ne in his quidem*, quod Casaubonus voluit, Graece sic sonaret, μηδ' ἐν τούτοις.

» Sed pergamus. Ἀνεῖλεν, ait, ὁ Ἀπόλλων πολλῶν παρόντων, μηδένα εἶναι ἀνθρώπων ἐμοῦ μήτε δικαιότερον μήτε » σωφρονέστερον. Dalecampius sic: *Oraculo Deus pronun» ciavit, ex hominibus qui viverent nullum esse me iustiorem, » ac magis temperantem.* Legit τῶν ὄντων μηδένα. Vera » est sententia; sed emendatio falsa: quod non potuit ab » eo observari qui ad ipsum non adiisset fontem. Lege » ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων πολλῶν παρόντων, μηδένα εἶναι » ἀνθρώπων &c. *respondit Apollo praesentibus multis, nemi» nem esse* &c. Xenophontis verba sunt: Χαιρεφῶντος γάρ

» ποτε ἐπερωτῶντος ἐν Δελφοῖς περὶ ἐμοῦ, πολλῶν παρόν-
» των, ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων, μηδένα εἶναι ἀνθρώπων ἐμοῦ μή-
» τε ἐλευθεριώτερον, μήτε δικαιότερον, μήτε σωφρονέστερον. « CASAUBONUS. — Confer omnino Menagium ad Laërt. II. 37. ubi quod acute ille observavit, apud Scholiasten Aristophanis de eodem oraculo differentem ad Nub. vs. 144. vocem ὁμολογῶν ex ὁ Δημοχάρης corruptam videri, mire convenit id cum eo quod supra (ad p. 215. c.) professi sumus nobis probabile fieri, hasce philosophorum reprehensiones ex Democharis κατηγορίᾳ κατὰ φιλοσόφων maxime desumsisse Athenaeum. Cuius oratoris declamatorio stilo haud male etiam congruit illa loquendi formula interrogativa, quam paulo ante Nostro restituimus, Ξενοφῶν τί φησι; *Xenophon quid ait?*

Πῶς οὖν εὔλογον, ἢ πιθανὸν, &c. » Probabilius visum » Athenaeo, si quid omnino de praestantia *Socratis* Apol- » lo pronuntiavit, *viri iusti & temperantis testimonium* ei fuis- » se exhibitum, ut scribit Xenophon; quam *sapientis*, ut » tradit Plato. Etsi enim excellentissimae virtutes sunt » iustitia & temperantia; longe tamen augustius est *sapien-* » *tiae* nomen: *quae nullo modo in eum videtur posse cadere,* » *qui se nihil scire profiteatur.* Nam e contrario vere sa- » pientem illum demum accipimus, qui rerum omnium » caussas norit, neque eorum quicquam ignoret, quae » humanis ingeniis sunt ἐφικτά. Propter haec Athenaeus » Platonem privatim hic aggreditur, ut absurda & parum » probabilia locutum. Sic autem disputat. *Non est simile* » *veri, Deum omniscium pronuntiasse hominem s a p i e n t i s-* » *s i m u m, qui nihil sciret.* εἰ γὰρ, inquit, τοῦτό ἐστι σο- » φία τὸ μηδὲν εἰδέναι, τὸ πάντα εἰδέναι φαυλότης ἂν εἴη. » *Si nihil scire sapientia est, omnia scire vitium est.* Hinc ne- » cessaria elicitur conclusio: Si Socrates, qui nihil scit, » omnium est sapientissimus; Apollo, qui omnia scit, » omnium insipientissimus. Apollinis enim peculiaris glo- » riatio est, quod nihil nesciat. Οἶδα δ' ἐγὼ, ait, ψάμ- » μου τ' ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάσσης· καὶ κωφοῦ ξυνίημι, » καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούω. Respondeat fortasse Plato: So- » cratem iudicatum σοφώτατον, non quod nihil sciret: » sed cum ob caeteram virtutem suam, tum quia pluri- » marum rerum cognitione praeditus, scire tamen suum » putavit esse τὸ μηδὲν, & inscitiam meram, comparatio- » ne verae sapientiae. « CASAUBONUS.

βλὰξ γάρ τις ἦν τοιαῦτ' ἐρωτῶν τὸν θεόν; &c. » Dein- a
» ceps Athenaeus utrique horum philosophorum (Platoni
» Xenophontique) fidem elevare conatur; hanc ipsorum
» narrationem ut fictitiam & ridiculam exagitans. Scribe,
» τῶν Ἀττικῶν ἐρίων εἰ ἄλλ' ἐστι μαλακώτερα; ἢ τῶν ἐν
» Βάκτροις καὶ Μήδων εἰ εἰσί τινες δυνατώτεροι; restitutâ
» utroque loco particula εἰ, ut in sequentibus exemplis. «
CASAUBONUS. — Nonnisi unum sequitur exemplum, in quo εἰ particulam interrogativam adiectam habebant libri; nempe illud, ἢ εἰ Σωκράτους ἐστί τις σιμότερος. In duobus praecedentibus exemplis, ignorant eam particulam cum editis ambo nostri mssti: nam & Epitoma hanc partem disputationis exhibet. Nos utrobique adiecimus, Casaubono morem gerentes: in quo si quis nimis promtos fuisse & intempestive obsequiosos iudicaverit, nil magnopere habeo quo diluam culpam: quippe intelligo, utramque ῥῆσιν etiam absque εἰ particula potuisse interrogative accipi, & tamen percommode in tertia ῥήσει adiici eam potuisse. Ne σιμώτερος per ω cum codicibus nostris scriberem, vetuit prima syllaba σι constanter longa, ut apud Theocr. III. 8. & Aristoph. in Concion. vs. 705. ed. Br. & vs. 617. ubi recte σιμότεραι scribitur, neque aliter scribi patiebatur metri ratio. Pro τῶν ἐν Βάκτροις καὶ Μήδων si quis καὶ Μήδοις ex ms. *Ep.* praeferendum iudicaverit, non valde repugnem: quamquam, si Μήδοις hîc scripsit auctor, paulo ante ἐν Βακτριανοῖς potius, vel ἐν Βακτρίοις, quam ἐν Βάκτροις, dicturus fuisse videtur. Caeterum Μήδων si teneamus, utique repetitum ante hanc vocem *articulum* malebam, sic, τῶν ἐν Βάκτροις καὶ τῶν Μήδων.

Τοὺς γὰρ τὰ τοιαῦτα πυνθ. εὐστ. ἐπιῤῥαπίζει ὁ θεός. De usu verbi ἐπιῤῥαπίζειν vid. Animadv. ad IV. 168. f.

» Cave male capias proxime sequentia: ὡς καὶ τὸν πυ-
» θόμενον, (ἤτοι Αἴσωπός ἐστιν ὁ λογοποιὸς, ἢ ἄλλος τις)
» Πῶς ἂν πλουτήσαιμι Διὸς παῖ καὶ Λητοῦς υἱέ; χλευά-
» ζων ἀπεκρίνατο, Εἰ τὸ μέσον κτήσαιο Κορίνθου καὶ Σικυῶ-
» νος. Praetermissae parentheseos notae fecerunt, ut fal-
» sissimam sententiam animo conciperet eruditus interpres.
» Verte igitur: *Sicut ei qui quaesierat, (sive is est Aesopus*
» *fabularum scriptor, sive alius) Qui fiam dives, fili Iovis &*
» *Latonae? respondit* Apollo *hominem irridens, Si tuum erit*
» *totum quâ itur Sicyone Corinthum.* Aesopo editam hanc

a »fortem fuisse vulgo scribunt *paroemiographi*: quibus accedit Comici Scholiastes ad Aves, [vs. 969.] Αἰσώπῳ »τῷ μυθογράφῳ, χρωμένῳ περὶ πλούτου, ὁ θεὸς εἶπεν· Εἰ »τὸ μέσον κτήσαιο Κορίνθου καὶ Σικυῶνος.« CASAUBONUS. — Pro ἤτοι Αἴσ. & ἢ ἄλλος, quae agnoscit noster ms. *A.* cum editis, εἴ τ' Αἴσ. & εἴ τ' ἄλλος, quae haud dubie praestabant, recepi ex ms. *Ep.* Eamdem scripturam ex coniectura etiam commendaverat CORAY, in *Notis mssti*. »Melius forsan constabit, inquit, Hellenismi ratio, si scri»pseris εἴ τ' Αἴσωπος - - εἴ τ' ἄλλος τις.« — Pro πλουτήσαιμι quum operarum errore πλουτήσαιμοι in ed. Bas. legeretur, propagatum id mendum in ed. Casaub. Et quamquam recte idem Casaubonus in Animadv. πλουτήσαιμι scripserit, tamen eadem illa menda non modo in ed. Cas. 2. & 3. in contextu non correcta est, sed & in Animadv. (certe in ed. Cas. 3.) pariter πλουτήσαιμοι scriptum. Quod eo notatum volui, ne quis forte suspicetur, πλουτῆσαί μοι (scil. γένοιτο) scriptum oportuisse: quam quidem scripturam etiam metrum reprobaturum erat. Dein, quod Διὸς παῖς καὶ Λητοῦς υἱὲ scripsit Casaubonus in Animadv. id non consulto fecit, sed imprudenti excidit docto viro: voci παῖς nullum enim hic fuisse locum adparet; nec eam liber ullus agnoscit: fideliter tamen eamdem reperierunt qui editiones Casaub. 2. & 3. curarunt. Apud Scholiasten Aristoph. loco citato, bis Εἰς τὸ μέσον κτῆσαι vulgo corrupte scribitur: sed veram scripturam Suidas tenuit in Εἰ τὸ μεσ. qui, quae ibi habet, ex eisdem vetustis in Aristophanem Scholiis descripsit. Rationem responsi adiecit cum eodem Comici Enarratore Suidas: εὔφορος γὰρ αὕτη ἡ χώρα. *Fertilis enim haec est regio.* Quod quidem ita verum fuit, aut certe vulgo creditum, ut hoc ipsum etiam verbum in proverbium abierit, Εἴη μοι τὰ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. *Sit mihi quod Sicyonem interiacet & Corinthum!* ut docet Zenobius Proverb. Centur. III. 59. & Eustath. in Iliad. β. p. 220, 37.

AD CAP. LXI.

Ἀλλὰ μὴν οὐδὲν, ὧν ὁ Πλάτων εἴρηκε &c. οὐδὲν ὧν, non οὐδ' ὧν scriptum oportuisse, res ipsa clamabat. Quare sic quoque ex coniectura corrigendum iam olim TOUPIUS monuerat, ad Longin. pag. 198. Nec vero aliter in

ſuo exemplari legiſſe Epitomator videtur; qui quidem hunc modum locum iſtum expreſſit: Ὅτι οὐδὲν ὧν ὁ Πλάτων εἶπε περὶ Σωκράτους, οὐδὲ κωμικός τις εἴρηκε.

οὐθ' ὅτι μαίας βλοσυρᾶς υἱὸς ἦν. » Locus de *matre Socra-» tis* eſt in Theaeteto, [pag. 62. T. II. ed. Bip.] ubi de » ſe ait ipſe: ὡς ἐγώ εἰμι υἱὸς μαίας μάλα γενναίας καὶ » βλοσυρᾶς Φαιναρέτης. *Mihi*, inquit, *mater eſt obſtetrix ge-» neroſa valde, & animi ferox Phaenareta.* Sic vertimus hic » elegantem dictionem βλοσυρά: convenienter, ut puto, » tam menti Socratis, quam latinitati. Proprie βλοσυρό-» της eſt *torvitas*; ſed alio ſenſu pius filius Socrates ma-» trem ſuam appellat generoſam & βλοσυράν; ut ſi ver-» naculo ſermone dicas, *c'eſt une maitreſſe femme.* Latini » *ferocem animum* appellant: de quo apte dixeris, quod » Ariſtides vere & eleganter, ἡ μεγαλοφροσύνη ἔμφυτον » κτῆμα τοῖς κρείττοσι. Videtur Athenaeus in deteriorem » partem accepiſſe hoc verbum: qui *Platoni vertat vitio,* » *quod fecerit Socratem matrem ſuam appellantem* βλοσυράν. « Casaubonus. — Docuerunt etiam veteres Grammatici, non ſemper in deteriorem partem accipi illam vocem. Apud Heſychium quidem nil aliud reperias, niſi Βλοσυρόν· φοβερὸν, καταπληκτικόν. Sed apud Suidam habes: Βλοσυρός· ἀξιωματικὸς, καταπληκτικὸς, φοβερὸς, σεμνός. Et ſic commodiſſime βλοσυρὰν apud Platonem pro σεμνὴν accipiemus. Scholiaſtes Apollonii ad Argon. II. 742. βλοσυρὰν etiam pro λαμπρὰν apud poëtam illum accipi poſſe exiſtimaverat. In Timaei Lexico Platonico fruſtra quaeras id vocabulum.

οὐθ' ὅτι Ξανθίππη χαλεπὴ ἦν γυνὴ, ἥτις καὶ νιπτῆρας αὐτοῦ κατέχει τῆς κεφαλῆς. » Non memini apud Plato-» nem iſta legere. In Xenophontis Convivio dicitur So-» crates χρῆσθαι γυναικὶ, τῶν οὐσῶν, οἶμαι δὲ καὶ τῶν γε-» γενημένων καὶ τῶν ἐσομένων χαλεπωτάτῃ. « Casaubonus. — Hiſtoriolas, quae de *Xanthippe* circumferebantur, collectas habes a Menagio ad Diogenem Laërt. II. 37 ſq. Neque apud illum quidquam ex Platone in hanc partem enotatum reperias, neque ex Xenophonte alium locum, quam qui ex Convivio a Caſaubono etiam laudatus eſt; ſed totum Xenophontis locum ſive apud ipſum, ſive apud Menagium perlegiſſe iuvabit.

οὐθ' ὡς Ἀλκιβιάδης συγκοιμηθεὶς (Σωκράτει) ὑπὸ τὴν αὐτὴν γενόμενος χλαῖναν. Vide Platonis Convivium p. 265.

b T. X. ubi pro vocabulo χλαῖνα, quo hic utitur Noster, τρίβων ponitur. ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι Lucianus dixit. conf. Iacobs Animadv. in Anthol. Vol. I. Part. II. pag. 39. *Ibid.* καί τοι ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο ἐκκωδωνισθῆναι ὑπὸ Ἀριστοφάνους. Hunc locum laudans TOUP ad Longin. sect. 23. pag. 198. verbum ἐκκωδωνίζειν nude *divulgare* interpretatur: in quo tamen maior quaedam vis inesse videtur; quam vim non male, tametsi pluribus quam opus erat ambagibus, DALECAMPIUS his verbis expressit: *quae omnia necessum fuit ab Aristophane, veluti quodam tintinnabulo personari & divulgari.* Gallice diceres, *Aristophane l'auroit sans doutte fait sonner bien haut.*

Ἀσπασία μέν τοι ἡ σοφὴ τοῦ Σωκράτους διδάσκαλος τῶν ῥητορικῶν λόγων. » De *Aspasia* in promtu sunt » Platonis aliorumque veterum testimonia. « CASAUB. — Speciem utique habet emendatio, quam loco huic adferendam eruditissimus IACOBS, in *Notis msstis*, censuit, διδάσκαλος τῶν ἐρωτικῶν legens, provocansque ad Synesii Dionem pag. 59. (edit. Petav.) ubi haec leguntur: ᾗ (scil. Ἀσπασίᾳ) προσεφοίτα (ὁ Σωκράτης) κατὰ χάριν τοῦ τὰ ἐρωτικὰ παιδευθῆναι. Quo accedit, quod paulo post (lit. d.) apud ipsum etiam auctorem nostrum eadem Aspasia ἐρωτοδιδάσκαλος *Socratis* adpellatur: quemadmodum & apud Synesium l. c. continuo recte ista verba sequuntur: Εἰ δέ τινα κατὰ τὴν Ἀσπασίαν τε καὶ Σωκράτην ἐρωτικὰ ἐννενόηκας, &c. At Platonem si inspicias in Menexeno, p. 277. T. V. perspicue ibi profitetur Platonicus Socrates, *fuisse sibi Aspasiam* διδάσκαλον περὶ ῥητορικῆς: & disputationis nexus ac consecutio satis declarant, sic ibi, nec aliter, scribi debuisse. De eademque *Aspasia* loquens Enarrator Aristophanis ad Acharn. 526. ἦν σοφίστρια, inquit, καὶ διδάσκαλος λόγων ῥητορικῶν. Quae verba indidem repetiit Suidas in Ἀσπασίας. Quare apud Synesium potius in prioribus verbis τὰ ῥητορικὰ pro ἐρωτικὰ fuerit corrigendum, quam apud Nostrum ἐρωτικῶν legendum pro ῥητορικῶν. Denique ex eis ipsis quae ibi apud Synesium praecesserunt, satis intelligi videtur, non aliter eum, nisi τὰ ῥητορικὰ, scriptum voluisse. Vulgatam apud Nostrum scripturam tuetur ms. *Ep.* cum ms. *A.*

c ἅπερ Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος παρέθετο. Κρατήτειος nunc dabant edd. nec aliud ex ms. *A.* enotatum. conf. supra ad pag. 216. In Epit. haec non leguntur. παρέθετο, *publica-*

vit interpretatus erat Dalec. quum *protulit*, *adposuit*, *citavit*, aut simile quid debuisset: de quo monuit Hemsterh. ad Aristoph. Plut. p. 244. c

ASPASIAE qui perhibentur *versus in Socratem*, exhibuit Io. Christian. Wolfius in Mulierum Graecarum Fragmentis pag. 26. In his, *Vers.* 5 *sq.* » Indicium *magni gaudii & » repentini* ponitur *sudor*:

» Κἀγὼ ὅπως ἤκουσα, χαρᾶς ὑπὸ σῶμα λιπαίνω
» ἱδρῶτι. —

» Simillime apud Persium: [Sat. II. vs. 54.]

» *Si tibi crateras argenti, incusaque pingui*
» *auro dona feram, sudes; & pectore laevo*
» *excutias guttas: laetari praetrepidum cor.*

» Verbum λιπαίνειν exponitur ab Hesychio, κλαίειν ποιεῖν: » quae interpretatio non aliena est ab hoc loco, ubi usur» patur pro *rigare* vel τήκειν. Interdum de rebus fusilibus » dicitur, quae conflantur in unum liquefactae, ut obser» vabamus ad Strabonem. [ad Strab. lib. V. pag. 223.] » Etiam lacrymae saepe subitam laetitiam comitantur: » quod & Sophocles & poëtae alii saepe expresserunt. Ita» que in istis,

— βλεφάρων δὲ γόος πέσεν οὐκ ἐθελήτως, d

» accipiam γόος pro *lacrymis*; quia utplurimum lacrymae » indicia sunt & comites γόου, id est *luctus*. « CASAUBONUS. — Merito suspectam nobis esse debere glossam illam Hesychianam, λιπαίνει· - - κλαίειν ποιεῖ, docuit Küsterus in Nota ad eum locum. Quidni vero, notione e proximo petitâ, verbum λιπαίνω hîc intelligamus *nitere facio?* Λιπαρὸς certe, sicut *unctum* & *oleo delibutum* denotat, sic & de eo *quod quovis modo nitet* haud raro usurpatur. Et Λιπαρὸν, inter alia, στίλβον interpretatus est Hesychius; recte sane: quod quamplurimis, si opus esset, veterum auctorum testimoniis firmari posset. Apud Suidam eadem interpretatio per librariorum incuriam intercidisse videtur. Cum enim ait: Λιπαρός· εὐθηρός· παρὰ τὸ λίπα. στίλβει γὰρ καὶ τὸ ἔλαιον, id est, *nitet enim etiam oleum*: vix videtur dubitari posse, ante verba στίλβει γὰρ positam fuisse interpretationem στίλβων, *nitidus*. Atqui, quid quaeso incommodi habet dicere, *corpus sudore nitens?* Aut cur, quod ante pedes est, procul quaerendo frustra laboremus?

Vers. 7 *sq.* Στέλλου, πλησάμενος θυμὸν Μούσαις κατόχοισι,
ᾧ τόνδ' αἱρήσεις ᾠδῶν δεσμοῖσι πόθοισι.

»*Socrati* amore saucio & anxio ita praecipit *Aspasia*. *Col-*
»*lige te*, inquit, *& luctum istum cohibe, animum tuum appli-*
»*cans studiis Musicae; quae vim habet conciliandi amicitias &*
»*firmandi: hac illum capies, acri desiderio cantilenarum illectum.*
»Musa κάτοχος active dicitur, ἡ δυναμένη κατέχειν,
»*quae potest iunctos continere animos amantium.* Explicat ipsa
»poëtria, cum subiicit, [*Vers.* 9 *sq.*] τῇδε καθέξεις αὐ-
»τὸν, προσβάλλων ἀκοαῖς ὀπτήρια θυμοῦ. *Hac ratione* (id
»est, musicâ) *illum retinebis, insinuans illi per aures expres-*
»*sam imaginem animi tui.* Elegantissimam sententiam in
»longe alium sensum detorserunt interpretes, quia videre
»quiti non sunt, qua notione usurpetur hîc vox ὀπτή-
»ρια: quam non nego alibi significare id quod illi expres-
»serunt. Hîc vero aliud nihil est, quam quod ipsi dixi-
»mus. « CASAUBONUS. — Vocabulum κάτοχος *vers.* 7.
cum Casaubono *activa* notione accipiens, Μοῦσαν κάταχον
Latine uno verbo redditurus *Musam captricem* interpreta-
tus sum; scil. *quae animos capiat captosque teneat:* cui sen-
tentiae favere illud inprimis videbatur, quod proxime
sequitur, veluti dictionem istam quae in aliam partem
accipi poterat explicans, ἣ τὸνδ' αἱρήσεις: rursusque pau-
lo post, τῇδε καθέξεις αὐτόν. Sed perraro atque etiam ra-
rissime *active* usurpari eam vocem intelligo; cuius usus
non aliud exemplum reperire mihi licuit, praeter illud quod
a Budaeo e Plutarcho adnotatum retulit H. Steph. in Thes.
I. 1347. d. ubi κάτοχον Plutarchus vocat τὸν μνημονικὸν,
id est, ut ait ille, *eorum quae apprehendit tenacem:* locum
vero Plutarchi, ubi legitur illa dictio, ne indicavit qui-
dem Budaeus, qui illius meminit in Comment. Ling. Graec.
pag. 867. neque vero in Indicibus ad Plutarchi editionem
Reiskianam quidquam tale enotatum reperio. Quare non
male fortasse fecerint qui apud poëtriam nostram voca-
bulum, de quo quaerimus, sensu perquam usitato acce-
perunt, quem Hesychius adnotavit, ubi Κάτοχοι, ἐνθου-
σιῶντες ἢ ἔνθεοι interpretatur. Quam in partem DALE-
CAMPIUS commode verba ista, πλησάμενος θυμὸν Μούσης
κατόχοιο, sic reddidit, *Musaeque divino afflatu mentem im-*
ple. Et VILLEBRUNE: *remplis-toi l'esprit de l'enthousiasme*
de la poësie. Vellem placuisset eidem Villebrunio expro-
mere nobis, quo pacto versus iste cum sequenti exaratus
sit in duobus codicibus Paris. *B.* & *C.* quibus ille usus est.
Nam, cum totum hunc lusum, qui Aspasiae tribuitur,

ignoret Epitoma, e qua haud raro mendosam codicis sui scripturam correxit Venetus Editor, scire velim suo-ne ex ingenio versus istos ille correxerit, an ab aliquo librario nostris membranis iuniore iam correctos in suo codice repererit. Quales enim a nobis sunt editi, satis ut videtur emendati, tales etiam in superioribus editionibus leguntur, nisi quod pro *δεινοῖσι* perperam in edit. Ven. *Bas.* & Cas. 1. *δεῖν οἶσι* expressum sit. At in vetustissimo msto *A.* aliorum omnium qui hodie supersunt parente, postremum verbum *septimi versus* cum his quae sequenti versu continentur, in hunc modum exarata leguntur, *κατόχοιντον δερησεις ωσι δεινη πόθοισιν*. Ubi, sicut alia bene curata ab eo, qui ista monstra procuravit, sic illud commode factum videtur, quod *ᾠδῶν* pro *ωσι* posuerit. Sed cum tribus istis literis vox *ὠσὶ* (id est, *auribus*) contineatur, videndum tamen ne posterius hemistichium illius versus alio nescio quo modo fuerit constituendum: nisi forte pro voce *ᾠδῶν*, cum revera recteque olim hic scripta fuisset, per male sedulam librarii alicuius industriam vox *ὠσὶ* e margine fuit invecta, ubi adnotata illa erat pro interpretatione vocis *ἀκοαῖς*, quae secundo abhinc versu in contextu legitur. In *postremi Versus* interpretatione palam atque rectà in diversum a Casaubono discedendum mihi putavi: qui, quo eam eliceret sententiam, *quae ipsi elegantissima*, mihi (ut dicam quod sentio) frigidiuscula visa erat, vocabulum *ὀπτήρια* ita accepisse videtur, quasi idem ac *κάτοπτρον*, id est *speculum*, valeret; cuius usus vocabuli illius nullum, quod sciam, apud quemquam Graecum scriptorem exemplum occurrit. Vocabulum *τὰ ὀπτήρια* nonnumquam generatim accipitur de *dono quod alicui (quisquis ille fuerit) datur, quando primum in conspectum eius admittimur.* Sic apud Callimachum in Hymn. in Dian. vs. 74. *ὀπτήρια* (quemadmodum ibi Scholiastes adnotavit) generatim intelliguntur *τὰ ὑπὲρ τοῦ ἰδεῖν δῶρα.* Sed sigillatim eo nomine (ut docet Hesychius hac voce, & Pollux II. 59. & III. 36.) adpellabantur apud Graecos *ea munera, quae sponsus sponsae dabat, quando primum illam spectare velo nudatam ei licebat.* Quo ipso ex usu vocabulum illud huc translatum esse, nemo (semel quidem admonitus) non videt. Quo magis miror, quum DALECAMPIUS in eamdem partem accepisset id nomen, *sponsalia munera* vertens, aspernatum esse eam sententiam Casau-

bonum; & post hunc ab Ezech. Spanhemio, de usu vocabuli *ὀπτήρια* copiose ad Callimachi locum citatum disputante, & multa huc spectantia ex variorum scriptorum monumentis depromente, hunc Athenaei silentio fuisse praetermissum. Nempe adiectum vocabulum θυμοῦ molestiam creasse Casaubono videtur, quippe quod quo pacto cum illa vocis ὀπτήρια acceptione congrueret, haud satis adparebat. Me quidem, fateor, diu in suspensó tenuit illud ipsum vocabulum θυμοῦ, quod etiamnunc (si modo sanum sit) incertus sum quam in partem potissimum sit accipiendum. In versione Graecis subiecta, quia aliquid fuit ponendum, eam sententiam expressi, quae maxime probabilis mihi visa erat. Integros duos posteriores versus latine sic reddidit DALECAMPIUS: *Musicâ eum rapiebas, si, musica cum audierit, ob benevolum erga te animum sponsalia munera tu addas.* VILLEBRUNIUS, contra morem, Casauboni fere secutus sententiam, eosdem versus suo sermone in hunc modum expressit: *C'est par la musique que tu le captiveras, en portant jusqu'à son ame, par la voie des oreilles, l'image entière de ta passion.*

ἐρωτοδιδάσκαλον ἔχων τὴν Μιλησίαν. Parum recte Villebrune, *ayant une Milésienne pour maîtresse en amour.* Debebat, *la Milésienne*: nempe ipsam Aspasiam. *Ibid.* ἀλλ' οὐκ αὐτὸς θηρεύεται, ὡς ὁ Πλάτων ἔφη, λινοστατούμενος ὑπὸ Ἀλκιβιάδου. Respicit ea quae dicentem ipsum Alcibiadem fecit Plato in Convivio, p. 261. T. X. ed. Bip. ubi quidem verbo λινοστατεῖν non utitur Alcibiades, sed aliis in eamdem sententiam: ἐπιθέσθαι se dicens *Socrati*, & ἐπιβεβουλευκέναι: pro quibus, ridiculi caussa, verbo λινοστατούμενος usus est Athenaeus, aut, a quo is haec mutuatus est, Demochares. Athenaei ista verba ex Epitoma citavit Eustath. ad Iliad. σ'. p. 1223, 23. *Ibid.* οὐ διαλείπει γε κλαίων. Reposui hoc κλαίων, quod haud dubie in corrupto καλλίων latebat: pro quo δακρύων ex ingenio sive suo, sive nescio cuius docti viri, posuerat editor Venetus, quem alii secuti sunt. Legitime vero *cum participio verbi* construitur verbum διαλείπω, non cum genitivo *nominis*. *Ibid.* δυσημερῶν. » δυσημερεῖν de eo dici» tur, qui *non sit in amore suo felix*: non, ut putarunt in» terpretes, de eo, qui *suam defleat calamitatem.* « CASAUB. — δυσημερεῖν generatim dicitur, *cui inceptum, qualecumque id fuerit, minus ex voto succedit; qui rem suam male ge-*

rit: quemadmodum εὐημερεῖν generatim de *re bene gesta*, & de quovis genere *felicitatis* usurpatur. Quare, quamquam hic utique *infelicitas in amore* intelligitur, tamen non male Dalecampius sententiam auctoris verbis illis expressit: *Socrates lacrymari non cessat, ut equidem arbitror, infelicitatem suam deflens.* Neque vero opus esse arbitror, ut, adiectâ copulativâ particulâ, καὶ δυσημερεῖν scribamus, quemadmodum Iacobs vir doctus censuit, in *Notis mstis.* Sed vel *delendum comma post* οἶμαι, quod ex ed. Cas. in nostrum exemplum transiit, vel *ante & post* οἶμαι *comma* ponendum, quo *in parenthesi* positum intelligatur hoc verbum: nam participium δυσημερῶν ab ὡς ἂν pendet; hoc modo: οὐ διαλείπει γε κλαίων, ὡς ἂν (οἶμαι) δυσημερῶν.

Τίπτε δεδάκρυσαι. δὲ δάκρυσαι duabus vocibus edidit Wolf in Poëtriis Graecis l. c. Male. Nam δεδακρυμένον Graeci dicunt *qui lacrymas profundit.* *Ibid.* σκηπτὸς πόθος ὄμμασι θραυσθείς. σκηπτὸς πόθου corrigit Iacobs in *Notis msstis.* Equidem duo substantiva σκηπτὸς & πόθος per *adpositionem*, quam vocant Grammatici, absque copulativa particula haud incommode iungi potuisse putaveram; & naturalem verborum structuram talem conceperam: πόθος ἐνναίων στέρνοις, θραυσθεὶς ὄμμασιν (id est, ἐξ ὀμμάτων) παιδὸς ἀνικήτου, σκηπτός; id est, ὥσπερ σκηπτός. Eamdem fere in sententiam, uno verbo, ἔρως ἐνέσκηψε εἰς αὐτὸν, dixit Alciphron lib. I. Epist. 13. cui loco hunc nostrum admovit Berglerus, pag. 54. Conferre vero etiam iuvabit id quod lib. XII. pag. 534. e. legitur, cum iam dux copiarum esset Alcibiades, etiam tum adhuc pulcrum voluisse eum videri, & scuto usum esse, *in* quo pro insigni fuisset ἔρως κεραυνὸν ἠγκυλημένος, id est, *amor fulmen vibrans.* Sed hoc loco, in quo versamur, negotium mihi facessit verbum θραυσθείς: quod nusquam ea notione, quam hic connexio orationis suadebat, usurpatum reperio. Nam, sive genuinum sit illud verbum, (quod uterque quidem codex mstus cum editis tuetur) sive nescio qua ratione corruptum, *vibratus, excussus, irruens*, aut tale aliquid sonare debet. Conferre utcumque possis Aristophanis verba, in Nub. vs. 997. ed. Br. ubi sicut verbum ἀποθραυσθῇς, ἐκπέσῃς exponitur apud Suidam, aut ἀποπέσῃς in Glossa a Brunckio laudata, sic h. l. θραυσθεὶς pro ἐμπίπτων poni potuerit. — *Mox*, quod ait, τὸν ἐγὼ τίεσκόν σοι &c. recte sic legitur in ed.

en. Bas. & Cas. 1. ut in mstis: mendose vero τὸ ἐγὼ θ. in ed. Cas. 2. & 3.

Πόθεν, ὦ Σώκρατες, φαίνῃ; Tacite ex *Platone* (initio *Protagorae*, p. 84. T. III. ed. Bip.) correxit Casaubonus. Perpeum βαίνει ed. Ven. & Bas. Id vero ex φαίνει corruptum; uod est in msto *A*. nescio utrum ex vocalium ῃ & ει conisione, an ex Attico idiotismo. Sic certe in eodem coice pag. 217. c. in loco pariter ex ἀττικωτάτῳ Platone rolato, ἡγεῖ pro ἡγῇ scriptum observavimus. Viderint uibus codicum msstorum thesauri patent, an probati latonis libri mssti istâ formâ in secundis verborum passiorum vel mediorum personis (quemadmodum fere prolatissimi quique Aristophanis codices) utantur. Consule nterim Maittairium, De Dialectis, pag. 63. & quem is audat Suidam in Ἄττει. Pariter VI. 225. a. est ὠνεῖ, pro ὠνῇ.

ἢ δηλαδὴ &c. ἢ particula, hoc loco, sicut in Athenaei editionibus, sic & apud Platonem *gravi accentu* vulgo notatur, & tamen *interrogative* ab interpretibus accipi solet. Rectius vero ea particula, ubi mere interrogativa est, nec simul notionem coniunctionis *aut*, *vel*, includit, in probatis codicibus, ut apud Homerum, sic apud alios auctores, ἦ scribitur circumflexo accentu. Quare & hoc loco non male fecerit, qui ἦ δηλαδὴ scripserit. Sed est alia etiam ratio, quâ eadem ἢ particula, gravi licet accentu notata, tamen ut interrogativa quodammodo accipi potest; scilicet ubi refertur ad praecedens aliquod pronomen vel adverbium interrogativum: quo de usu istius particulae vide Indicem nostrum Graecitatis Epictereae p. 347. & loca ibi citata. Sic hoc loco ἢ ad praecedens Πόθεν refertur, & perinde intelligenda est, ac si proxime ante eam repetita esset vox Πόθεν. *Unde, Socrates, ades? unde, nisi videlicet a venatione?*

Ibid. ἐφαίνετο ὁ ἀνὴρ ἔτι. Apud Platonem vulgo abest a ὁ articulus. *Ibid.* σὺ μέντοι &c. Potuit apud Athenaeum per librariorum incuriam ante σὺ intercidere οὐ particula negativa: potuit vero etiam in eamdem sententiam σὺ μέντοι Athenaeus dicere, quâ Plato οὐ σὺ μέντοι cum interrogatione scripsit. Homeri locus ad quem respicitur, exstat in Odyss. κ'. vs. 279.

AD CAP. LXII.

Αἰσχίνης ὁ Σωκρατικὸς, ἐν μὲν τῷ Τηλαύγει, Κριτόβουλον τὸν Κρίτωνος ἐπ' ἀμαθίᾳ καὶ ῥυπαρότητι βίου κωμῳδεῖ. *&c.* » *Veterum Philosophorum plerique etiam Comicos maledicentiâ vicerunt.* Hoc & dicit philologus, & conatur demonstrare. Profert in medium AESCHINIS *Socratici* dialogum, cuius erat titulus *Telauges*: simili de caussa inditus, ac si Comici *Nebulas* appelles *Socratem*. Praecipuus enim auctoris scopus in illo dialogo fuit, *Telaugem* nescio quem traducere voluisse, & vitia illius ridenda omnibus propinare. Demetrius Phalereus, vel quicunque est alius auctor libelli illius eruditissimi: Εἰ ψόγους εἰκαιοψόγους εἶναι θέλοι τις, παράδειγμα τὸ τοῦ Αἰσχίνου ἐπὶ τοῦ Τηλαυγοῦς· πᾶσα γὰρ σχεδὸν ἡ περὶ τὸν Τηλαυγῆ διήγησις ἀπορίαν παράσχοι ἂν, εἴτε θαυμασμὸς, εἴτε χλευασμὸς ἐστι. Ex istis, non solum argumentum *Telaugis* cognoscimus; verum etiam genus ipsum scriptionis & modum. Erat enim simile scriptum Satyris Latinorum poëtarum, demto metro. *Ridens* quippe, & laudanti similis, verum de Telauge dicebat: nec de illo tantum, sed etiam de aliis. *Nam*, ait Noster, *Critobulum Critonis filium* ἐπ' ἀμαθίᾳ καὶ ῥυπαρότητι βίου ab Aeschine fuisse ibidem *licentiâ comicâ exagitatum.* Graeci appellant ἀμαθῆ, non illum tantum *qui est indoctus & literas nescit*; sed eum etiam *qui est moribus impolitis & scaevis atque inhumanis.* Literae enim, nisi (ut est verus dictum) discantur ἐπ' ἀριστερὰ, humanitatem nos docent, & *mores* non sinunt esse *feros*. Sic accipiendum hic nomen ἀμαθία. « CASAUBONUS. — Τηλαύγει, Τηλαύγην, penacute scribunt apud Nostrum edd. & mssti; recte: non, ut passim alibi reperitur, Τηλαυγὴς, Τηλαυγεῖ, Τηλαυγῆ. Nam accentu distinguitur proprium nomen, ab appellativo. Nullum autem alium *Telaugem* novit antiquitas, praeter Pythagorae filium: quare, quis fuerit ille, quem Aeschines traduxerit, cum Casaubono ignoramus; nisi ab eodem Pythagorae filio nomen huic dialogo impositum est; quae videtur fuisse Menagii sententia, cuius vide Notas ad Laërt. II. 61. At id si vel maxime statuamus, tamen intelligi par est, alium quemdam suae aetatis hominem in animo habuisse Aeschinem, quem sub *Telaugis* nomine in eo dialogo exagitaverit. Demetrii ver-

a, quae a Casaubono prolata sunt, leguntur in libello περὶ Ἑρμηνείας, sect. 291. edit. Schneid. In *Critobuli* nomine menda ex ed. Cas. 1. in nostrum exemplum irrepsit. Κριτόβουλον oportebat, ut habent aliae omnes editt. cum msstis; non Κριθόβουλον.

τὸν δὲ Τηλαύγην αὐτὸν, ἱματίου μὲν φορήσεως καθ' ἡμέραν ἡμιωβέλιον κναφεῖ τελοῦντα μισθόν. — »Obiicit Telaugi »sordidam vitam & animum illiberalem. Notam illibera»litatis affert, quod *forensi veste carens, a fullone utendam* »*sumere solitus sit, pactus cum illo de diurna mercede quam de*»*beat pendere.* Saepe fullones hac fraude usi, ut traditis »sibi ad poliendum vestimentis, in quaestum suum abu»terentur. Simillima ἀνελευθερίας nota apud Theophra»stum in Characteribus, de eo qui uxori suae in publi»cum prodituraе famulas ad actum conducit. Simillima »etiam quae scribit idem venustissimus philosophus in de»scriptione hominis parci. Si quis verba Aeschinis in»terpretari malit de *veste honestiore ad festorum celebrationem*, »quam de forensi quotidiana, per me licet. Minus tamen »probabile est, *quotidie a fullone vestem conduxisse Telau*»*gem.* « CASAUBONUS. — Scilicet in eam sententiam, quam postremo tetigit vir doctus, Athenaei verba accepisse videri poterat *Dalecampius*, sic vertens: *ipsum vero Telaugen, quod ob vestem spurcam, quam gestabat, quotidie fulloni dimidium obolum pro mercede solveret.* Nec tamen satis adparet, quo pacto haec acceperit hic interpres: nam ad verba, *ob vestem spurcam*, in ora adnotavit: »*Inquinamen*»*tis & sordibus purgandam.* «

κωδίῳ δὲ ἐζωσμένον, καὶ τὰ ὑποδήματα σπαρτίοις ἐνημμένον σαπροῖς. »Sic scribendum. Describit adhuc »sordidum *Telaugis* cultum. Ait, *solitum praecingi pellibus* »*lanatis.* κώδιον Graecis est δέρμα σὺν τοῖς ἐρίοις. Pauperes »& mendici ita amiciebantur, nec non operae rusticae, »ut alibi dicebamus: [ad Theophr. Charact. p. 146 sq.] »utebantur his etiam pro veste stragula. In Equitibus »Aristophanes traducit τὸ τοῦ Κρατίνου κώδιον. Affinia »sunt κώδιον & θύλακος: nam & θύλακος scorteum vel »pelliceum saccum significat, aut aliud sacco simile. »Comicus θυλάκους appellavit Persarum braccas e pelli»bus. *Aeschines* igitur, ut κώδια, sic & θυλάκους *Telaugi* »attribuebat: quod cognoscimus ex alio Demetrii Phale»rei loco, [sect. 170.] quem ascribam ut illustrem. Χρή-

» σονται ποτε καὶ οἱ φρόνιμοι γελοίοις πρός τε τοὺς καιρούς » οἷον ἐν ἑορταῖς, καὶ ἐν συμποσίοις· καὶ ἐν ἐπιπλήξεσι δὲ πρὸς » τοὺς τρυφερωτέρους, ὡς ὁ Τηλαυγὴς Ξύλακος, καὶ ὁ Κρά» τητος ποιητικὴ, καὶ φακῆς ἐγκώμιον ἂν ἀναγνῷ τις ἐν » τοῖς ἀσώτοις. Lego, ὁ Τηλαυγοῦς Ξύλακος. Non dubium » est, intelligi hunc Aeschinis dialogum, de quo etiam » sub libri finem ea scribit Demetrius quae paulo ante » protulimus. Verbo unico Ξύλακος obscure indicavit to» tius libri argumentum: quia, ut videtur, multus fuerat » Aeschines in reprehendendo Telaugis amictu. Eodem per» tinet calceamenti quo utebatur descriptio: καὶ τὰ ὑποδή» ματα σπαρτίοις ἐνημμένον σαπροῖς· & *calceamenta gestantem* » *contexta e funiculis corruptis ac nihili.* Alibi exponimus hunc » locum ubertim. « CASAUBONUS. — Videtur in scriniis habuisse Casaubonus (cum plurimis aliis scriptis, ad quae saepius remittit lectorem, quae tamen lucem publicam numquam viderunt) adumbratum opus de Vestimentis veterum: quo in opere hunc Athenaei locum copiose pertractare constituerat. Verba κωδίῳ δὲ ἐζωσμένον, cum corrupta essent in vetustis codicibus, omisit pro more suo Epitomator. Scilicet nomen κωδίῳ a vetere aliquo librario, cui verbum paulo ante positum κωμῳδεῖ adhuc in mente versabatur, in κωμῳδίᾳ erat detortum, quod etiam veteres nostrae membr. *A.* hoc loco habent. Id editor Ven. in κωδίᾳ mutavit, quod servatum in aliis omnibus editionibus. At ἡ κωδία longe aliud est, nempe *caput papaveris*: recteque Casaubonus monuit, κωδίῳ scriptum oportuisse, quod a nobis auctori tandem restitutum. Porro ἐνημμένον, a verbo ἐνάπτω, correximus, praeeuntibus mssts. ὑπόδεσι δὲ τὰ ὑποδημ. σπαρτ. σαπροῖς scripsit Epitomator. Apud Demetrium l. c. emendationem Casauboni, utpote certissimam, merito in contextum recepit Schneiderus.

· καὶ τὸν Λυσίαν δὲ, τὸν ῥήτορα, οὐ μετρίως διαγελᾷ. b Etiam haec verba, olim corruptissima, praetermisit Epitomator. Cum sic vulgo consentientibus nostris membranis, ederetur, σαπροῖς, καὶ τελέσαντα τὸν ῥήτορα &c. locum hunc sic reddidit DALECAMPIUS: *eumdem autem haud mediocriter irridet, quod rhetorem quemdam initiasset philosophiae mysteriis.* CASAUBONUS vero in *Animadverf.* haec adnotavit: » Pone τελείαν στιγμὴν post vocem σαπροῖς: » & sequentia sic scribe, καὶ Τελέσαντα τὸν ῥήτορα οὐ » μετρίως διαγελᾷ. Qui non adnimadverterunt, vocabu-

lum Τελέσαντα aliter hic accipi debere quam vulgo usurpetur, mentem auctoris videre non poterant. Est vero *Telesas* proprium nomen alicuius oratoris vel rhetoris inepti, cuius imperitiam castigaverat ridendo Aeschines. Sic autem Graeci multa participia, modo praesentis, modo indefiniti temporis, in propria nomina verterunt: cuiusmodi sunt ista, ut de multis pauca referamus: *Araros*, (ἀραρὼς enim,) *Alexamenus*, *Dexamenus*, *Tisamenus*, *Cassamenus*, (reperies apud Parthenium hoc nomen) *Sozomenus*, *Epamynon*, *Paraballon*, & *Parabrycon*. *Telesanti* affinia nomina sunt *Telesis* & *Telestes*. « — Nec erat vero per se utique absurdum statuere, fuisse Aeschinis aetate imperitum aliquem rhetorem, cui *Telesanti* nomen fuisset, irrisum exagitatumque ab Aeschine; quamvis nemo sit hodie, qui illud rhetoris nomen vel ullibi extra hunc Athenaei locum legerit, vel fando audiverit. Sed si de obscuro aliquo & ignoto homine locutus esset Athenaeus, nude Τελέσαντα ῥήτορα, non τὸν ῥήτορα dicturus erat. Adiectum τὸν *articulum* indicio esse, de *viro* quodam *satis noto* agi, intelliget puto quisquis cum Graeci sermonis genio familiaritatem aliquam contraxerit. Quare quum satis constet, & inimicitias exercuisse & inter se obtrectasse Aeschinem Socraticum & *Lysiam* oratorem; (vide Laërt. II. 63. ibique Menagium, & ipsum Athenaeum nostrum, lib. XIII. p. 611 sq.) non dubitavi quin Toupio adsentirem, in Epist. Crit. pag. 147. contendenti, sub voce Τελέσαντα hoc loco τὸν Λυσίαν latere. Et quoniam in Τελέσαντα supererat terminatio τα, quae ex separatâ quadam voculâ detorta videri debebat, quae vocem Λυσίαν olim excepisset; suspicatus sum, τὸν Λυσίαν δὲ scriptum reliquisse Athenaeum.

Ἱππόνικον μὲν, τὸν Καλλίου, κοάλεμον προσαγορεύει. Τὸν Καλλίου cum Dalecampio *Calliae filium* interpretatus sum; rectius fortasse facturus, si *Calliae patrem* reddidissem. Satis quippe notum est, non magis a patribus filios, quam ab illustribus aut famosis filiis patres subinde apud Graecos fuisse cognominatos. *Hipponicus* autem ille, de quo hic agitur, famosi *Calliae* pater; (de quorum utroque paulo superius dictum, p. 218. b.) quamquam & ipse Calliam patrem habuit, ut ad Aeliani Var. Hist. XIV. 16. docuit Perizonius, tamen ea aetate, qua ista scripsit Aeschines, a filio potius (cuius & continuo deinde ipse Athe-

naeus diserte meminit) quam a patre cognominari solitus videtur. Nec enim hic de filio quodam eiusdem famosi Calliae cogitari debet; hic enim, dilapidato immenso patrimonio, pauper & miser, nullo quod sciam filio relicto, obiit. conf. Athen. XII. 537. b. c. & Aelian. Var. Hist. IV. 23. Κοάλεμος· ἠλίθιος, ἀνόητος: Hesych. & Suidas. Vox Aristophanica, ex Equit. 198. & 221.

λέγει γὰρ, ὡς ὁ μὲν Πρόδικος Θηραμένην μαθητὴν ἀπετέλεσεν· ὁ δ' ἕτερος Φιλόξενον τὸν Ἐρύξιδος, καὶ Ἀριφράδην &c. » Postquam dixit auctor, *Aeschinis dialogum, cui in» dex erat Callias, vituperationem & irrisum continuisse duo» rum* celeberrimorum *sophistarum, Prodici & Anaxagorae;* » *quorum priore Theramenes erat usus magistro, posteriore Phi*» *loxenus & Ariphrades Arignoti frater*, subiungit: δῆλον » ἀπὸ τῆς τῶν δηλωθέντων μοχθηρίας καὶ περὶ τὰ φαῦ» λα λιχνείας ἐμφανίσαι τὴν τῶν παιδευσάντων διδα» σκαλίαν. Novum & insolens auribus meis loquendi ge» nus, ἡ περὶ τὰ φαῦλα λιχνεία: sed puto aliter scriptum » prius fuisse. Imo vero legendum est omnino, ἀπὸ τῆς » τῶν δηλ. μοχθ. καὶ περὶ τὰ φαῦλα σπουδῆς, καὶ λιχ» νείας ἐμφαν. Prodici & Anaxagorae tres discipulos no» minarat & exagitarat Aeschines, Theramenem, Philo» xenum, Ariphradem: *ea fine*, inquit Athenaeus, *ut ex* » *discipulorum moribus de praeceptorum doctrina fieret indicium.* » In quo fecisse Aeschinem improbe, negare non possu» mus. Neque enim aequum aut fas est, ut τὰ τῶν ὁμιλη» τῶν ἁμαρτήματα, τῶν προεστώτων sint κατηγορήματα: » sicut praeclare adversus Platonem disputat sophista Ari» stides in ea quam vocavit Κοινὴν Ἀπολογίαν. [Conf. » Xenoph. Memorab. I. 2, 12 sqq.] Caeterum ex Comi» cis & aliis scriptoribus Graecis nota sunt eruditis trium » istorum diversi generis vitia. *Theramenes*, cognomento » Cothurnus, varius, inconstans, & versipellis. « [vide Aristophanis Plut. 546. & ibi Schol. rursusque ibid. vs. 998 sqq. Plutarch. in Nicia, pag. 524. a. & Suidam in Θηραμ. ibique Küst.] » *Philoxenus*, non gulosus, sed gula mera & ingluvies. [vide Nostrum I. 6. b. & ibi notata.] » *Ariphrades*, testimonio Aristophanis in Equitibus [vs. » 1278 sqq. conf. Vesp. 1271 sq. & ibi Schol.] nequam, » impurus, & infando Lesbiorum morbo infamis. Omnia » haec verbo indicavit Athenaeus: μοχθηρίαν refer ad The» ramenem; τὴν περὶ τὰ φαῦλα σπουδὴν, ad Ariphradem:

»λιχνείαν ad Philoxenum. Ita nobis semper Musae fa»veant, ut haec emendatio est vera, certa, & necessaria! « Casaubonus. — In Epitoma totus locus *de Aeschinis Callia* desideratur: membranae *A.* vero in vulgatâ scripturâ, καὶ περὶ τὰ φαῦλα λιχνείας, nihil mutant. Quam scripturam ut sanam integramque defendens Villebrunius, praecedentibus verbis, in quibus nihil desiderabatur, eam adferendam mutationem censuit, quam, si vel maxime medicinâ egerent illa verba, nemo Graece doctus admissurus erat. Nempe sic legi vult mirus hic artifex, θέλων ὑπὸ τῆς τούτων δηλωθείσης μοχθηρίας καὶ περὶ τὰ φαῦλα λιχνείας &c.. Mihi & laborare illa verba, quae Casaubonum offenderant, visa sunt; & tam insigni veri specie sese commendavit emendatio ab illo prolata, ut in contextum recipienda (nec tamen absque aliqua dubitationis significatione) videretur.

Ἀλκιβιάδου κατατρέχει, ὡς οἰνόφλυγος, καὶ περὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας σπουδάζοντος. Cum in ed. Bas. per operarum errorem σπουδάσοντος esset expressum, isque error in editionem Casaub. esset propagatus; in Animadversionibus deinde haec adnotavit idem Casaubonus: »Scribe, καὶ περὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας σπουδάσαν»τα. De Alcibiade loquitur; quem testantur historici & »poëtae omnium mulierum fuisse virum. « — Eademque adnotatio (mendo in contextu relicto) eodem modo repetita est in Animadversionum editione secunda & tertia. Atqui manifestum erat, imprudenti excidisse Casaubono illud verbum σπουδάσαντα, voluisse autem σπουδάσαντος scribere. Nempe sic ex coniecturâ emendatam voluerat mendosam editionis suae lectionem: qui si Venetam inspexisset editionem, verissimam scripturam σπουδάζοντος erat in ea reperturus, quam eamdem mssti etiam libri omnes tenent. In Excerptis e Codicibus Italicis, quae praesto erant Casaubono, non adnotata erat haec scriptura; quia collati illi codices fuerant cum exemplo editionis Venetae, quae editio ipsam veram scripturam tenebat. Is (ut iam saepe observavimus) multorum errorum fons fuit, a doctissimo Casaubono partim non animadversorum, partim etiam commissorum.

AD CAP. LXIII.

καὶ παράνομον εἶναι λέγει. Omnino verbum finitum in ista ῥήσει desiderabatur: quare utique vulgatum λέγων in λέγει mutandum iudicavi. Id ipsum etiam ms. *Ep.* dabat: qui quidem per se in hoc genere, ubi nonnisi de structura orationis quaeritur, non magnam habet auctoritatem; quoniam suo arbitratu saepe, sicut multa omittit, sic in aliis constructionem mutat verborum. Expressus autem in Epit. hic locus in hunc modum: *Ἀντισθένης δὲ τὸν αὐτὸν Ἀλκιβιάδην παράνομον εἶναι λέγει καὶ εἰς γυναῖκας* &c. Rectius vero haud dubie idem *ms. Ep.* paullo post *ὡς τοὺς Πέρσας* dedit, quam *ὡς Πέρσας*, quod erat editum consentiente ms. *A.*

ἡ δ' Ἀσπασία. *Antisthenes* non minus quam Aeschines (cuius *Aspasia* paulo ante, lit. *b.* memorata est) dialogum, cui *Aspasia* titulus erat, edidit. Vide Diog. Laërt. VI. 17. Perperam Villebrunius haec & quae sequuntur, inde a verbis Ὁ δὲ Πολιτικὸς, rursus ad *Aeschinem* retulit. Πολιτικὸς, qui nominatur a Nostro, haud dubie idem est dialogus, quem Laërtius IV. 16. *περὶ Νόμου ἢ περὶ Πολιτείας* inscriptum facit.

Ἀρχεστράτου φησὶν εἶναι συμβιώτην, τοῦ παραπλήσια ταῖς ἐπὶ τῶν μιαρῶν οἰκημάτων ἐργαζομένου. *Archestratus*, qui hic commemoratur, fuerit-ne Gelous ille poëta, Γαστρονομίας auctor, cuius frequentissima apud Nostrum mentio, merito dubites cum PERIZONIO ad Aeliani Var. Hist. XI. 7. Nec tamen male convenit quae hic notatur *Archestrati spurcities* cum ea, a qua se non alienum lurco ille poëta ipse profitetur apud Athenaeum, VII. 310. b. Nam fere ex altero impuritatis genere in alterum provolvi solitos id genus hominum legimus. Vocabulum *συμβιώτην*, ut edidimus, sic penacute scriptum erat in superioribus editionibus; nescio an & in ms. *A.* In Epitoma haec desunt. Rectius vero acute *συμβιωτὴν* scripseris. Ad articulum *ταῖς*, Casaubonus in exemplo editionis Basileensis, quod olim ipsius fuerat, sua manu supplendum nomen *πόρναις* in ora adnotaverat: quod tamen nomen nec in contextum suae editionis recepit, nec de eo in Animadversionibus monuit. Et satis quidem commode subintelligi potuit vel id ipsum nomen, vel *γυναιξὶ*, *παιδίσκαις*, aut tale aliquod; nec opus erat adiecto.

Vide Suid. in Οἰκήματα. Usurpasse autem Atticos οἴκημα pro πορνείῳ vel χαμαιτυπείῳ satis notum: cui significationi mire convenit adiectivum nomen μιαρόν. Nec tamen illa scriptura, ἐπὶ μιαρῶν οἰκημάτων, ex vetere quodam libro ducta est; sed tacite a CASAUBONO, ipsius ex coniecturâ, pro ἐπὶ τῶν μικρῶν οἰκ. quod dabant libri, recepta. Sic etiam, multo ante quam Athenaeum ederet, ad oram eiusdem libri, quem modo dixi, sua manu notaverat idem vir doctus: »Lego μιαρῶν.

καὶ Πλάτωνα δὲ μετονομάσας Σάθωνα ἀσύρως καὶ φορτικῶς &c. Eadem fere repetit Noster lib. XI. pag. 507. a. conf. Laërt. III. 35. & VI. 16. Unde ductum illud nomen, adnotavit ad Laërtium MENAGIUS; nempe ab ἡ σάθη, *mentula, membrum virile*: unde ὁ Σάθων, quasi *mentulatus*, seu *cui supellex illa largior*. conf. Schol. ad Theocr. IV. 62. & Hesych. in Σάθει & Σάθων, ibique Interpretes. Quare merito dicit Athenaeus, φορτικῶς, id est, *odiose & insolenter*, Platonis nomen in eum modum detortum fuisse ab Antisthene. Sed quod adiiciebatur in editis, ἀκύρως, id sane quovis modo ἄκυρον erat, & ab hoc loco alienum. Peropportune ἀσύρως dedere membr. A. nisi quod ἀσυρῶς, cum accentu in ultima, debuisse videtur: id vero est, *foede, spurce*; vel *proterve, flagitiose*; ab adiectivo ἀσυρὴς, quo bis usum Polybium observavimus. Hesychius: Ἀσυρῆ· ἀκάθαρτα: & Ἀσυρές· βδελυρόν· προπετὲς, βλοσυρὸν, θρασύ.

e Τούτοις γὰρ τοῖς ἀνδράσιν οὐδεὶς ἀγαθὸς σύμβουλος εἶναι δοκεῖ, οὐ στρατηγὸς νόμιμος, οὐ σοφιστὴς ἀξιόλογος, οὐ δῆμος εὐλόγιστος. Cum, οὐ στρατηγὸς, οὐ μῖμος, vulgo legeretur; adnotavit CASAUBONUS: »Ut hic mendum suspectaremus, duo nos admonuêre: nam &, epitheton suum deesse voci στρατηγὸς, praecedentia & sequentia demonstrant apertissime; &, *mimos* recenseri inter gravissimas personas, quis ferat aequo animo? Ne dubita, inesse mendum huic loco. Scribo, οὐ στρατηγὸς νόμιμος, *nemo istis videtur dux legitimus*: vel, οὐ στρατηγὸς φρόνιμος, *dux prudens*. Sed malo νόμιμος: neque aliter scriptum auctori. Sic eam vocem Augustus usurpat in epistola ad Tiberium: *Iucundissime, & ita sim foelix, vir fortissime, & dux νομιμώτατε.* « — Vide Sueton. in Tiber. c. 21. ubi monuit Ernesti, νόμιμον dici etiam pro *perito, idoneo ad aliquod*, ut de historicis, philo-

ſophis, &c. laudans in eam partem Weſſelingium ad Diodor. lib. I. c. 6. quem utique conſuluiſſe de illius vocabuli uſu iuvabit. Aliâs ſatis notum eſt, idem ac δίκαιον ſonare νόμιμον, *iuſtum & probum virum*; verbi cauſſa, apud Xenoph. IV. 6, 5. coll. vs. 6. & apud eumdem in Cyropaed. I. 6, 27. ubi δικαιότατός τε καὶ νομιμώτατος ἀνὴρ etiam de bellico duce dicitur. Utrovis modo accipiendum hoc loco id vocabulum, non eſt dubitandum quin reſtituendum illud hîc fuerit auctori. Mendoſum οὐ μῖμος ex *Epit.* adoptaverat primus editor: paulo propius ad verum accedebat ὁ μῖμος, quod eſt in membr. *A.* Villebrunius, cum *Caſauboni emendationem* non poſſet non probare, rurſus *Aegio eam ſubreptam* affirmat: cui ego rurſus eumdem librum, quo Aegianae continentur lectiones, *innocentiae Caſauboni* teſtem oppono.

ἀλλὰ Σωκράτης, ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας &c. Haec *Dalecampius* ſic vertit, *& tamen Socrates frequens eſt cum Aſpaſiae tibicinis, &c.* ut, quo pacto cum ſuperioribus cohaereant, prorſus non adpareat. Similiter *Villebrune*, quaſi novi ſermonis initio facto: *Quant à Socrate, il eſt toujours avec la joueuſe de flute*, &c. Equidem, niſi moleſtiam faceſſeret id quod proxime praeceſſit, οὐ δῆμος εὐλόγιστος, iſtud ἀλλὰ Σωκράτης cum ſuperioribus οὐδεὶς ἀγαθὸς σύμβουλος &c. percommode ſic cohaerere dicerem, ut ἀλλὰ idem valeret ac ἀλλ' ἢ vel πλὴν: *Hos homines ſi audias, nemo eſt bonus conſiliarius*, &c. *praeterquam Socrates*: atque etiam tenendo conſuetam particulae ἀλλὰ vim, eadem futura erat ſententia, intelligendo ἀλλὰ Σωκράτης μόνος ἐστὶν αὐτοῖς πάντα ταῦτα: *ſed unus Socrates illis eſt haec omnia*, nempe *bonus conſiliarius* & reliqua. Cui ſententiae quum parum apta viderentur illa verba interſerta, οὐ δῆμος εὐλόγιστος: videndum duxeram, ne ex alio quodam nomine vox δῆμος ſit corrupta. Sed de hoc utcumque ſtatuatur, perſuaſum habeo, id ipſum fere quod in latina verſione expreſſi, dixiſſe hoc loco Athenaeum, aut (rectius ut dicam) Democharem, ſive quiſquis ſit auctor e quo hanc in philoſophos invectivam Deipnoſophiſta depromſit.

ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας αὐλητρίδων ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων συνδιατρίβων. Invidioſe, ac prorſus calumnioſe dictum. Sunt enim τὰ ἐργαστήρια (quae in latina verſione ſilentio praeteriit Dalecampius) hic non, quas Villebrunius intellexit, *opificum officinae*; ſed *officinae Veneris, domus me-*

ritoriae; verbo, *lupanaria*: prorſus ut *οἰκήματα*. Sic, pro eo quod meretrix vulgo dicitur ἐπ' οἰκήματος ἑστάναι, προεστάναι vel καθῆσθαι, Demoſthenes contra Neaeram, pag. 1367. edit. Reiskii dixit, ὁπόσαι ἂν ἐπ' ἐργαστηρίου κάθωνται.

καὶ Πίστωνι τῷ θωρακοποιῷ διαλεγόμενος, καὶ Θεοδότην διδάσκων τὴν ἑταίραν, ὡς δεῖ τοὺς ἐραστὰς ἀπολαύειν, ὡς Ξενοφῶν παρίστησιν ἐν δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων. » *Socratis cum Piſtone thoracopoeo colloquium*, » relatum eſt in literas a *Xenophonte*, *Commentariorum libro* » *tertio*. Sed ille Πιστίαν vocat, [Memorab. III. 10, 9.] » non Πίστωνα. Eodem libro [cap. XI.] habentur & *ſer*» *mones cum Theodota habiti*. Et errat Dipnoſophiſta, ſi, ut » habent omnia exemplaria, ſcripſit ἐν δευτέρῳ Ἀπομν. Sed » eſt fortaſſe exſcriptoris culpa, qui β poſuit pro γ. « CASAUB. — Πίστωνι apud Athenaeum cum editis habent membr. *A*. In *Epit.* haec deſunt: & quae proxime ſequuntur, ſic contracta ſunt, ὁ Θεοδότην τὴν ἑταίραν διδάσκων ἃ οὔτε Νικὼ ἡ Σαμία &c. Pro *ἀπολαύειν Paulus* LEOPARDUS Emendat. lib. VI. cap. 3. ex Xenophonte ἀπελαύνειν vel ἀποκλείειν corrigendum cenſuerat, illa nempe verba reſpiciens ex Memor. III. 11, 10. ὅτι δεῖ τὸν μὲν ἐπιμελόμενον ἀσμένως ὑποδέχεσθαι, τὸν δὲ τρυφῶντα ἀποκλείειν. Cui nemo facile adſentietur: nec enim tam *abigendorum*, quam *venandorum & retinendorum* iuvenum artem edoctam a Socrate Theodotam & Xenophon narrat, & Deipnoſophiſta exprobat Socrati. Inſolens utique videri illa dictio poterat, ὡς δεῖ τοὺς ἐραστὰς ἀπολαύειν. Nam huiusmodi quidem conſtructione verbi, ἀπολαύειν τι (vel ἀγαθόν τι) τινὸς, nihil frequentius; hâc ſententia, *fructum e re quapiam*, *ſive ex homine*, *capere*: at cum *accuſativo perſonae*, ἀπολαύειν τινὰ, vix usquam reperias. Si Xenophonteum requireres verbum, τοὺς ἐραστὰς θηρᾷν oportebat: nam in eo tota fere diſputatio apud Xenophontem verſatur. vide ibi vs. 6 & ſqq. Sed iſtud quidem nimium quantum a librorum ſcriptura recedit. In promtu foret, τῶν ἐραστῶν ἀπολαύειν corrigere: (conf. Memorab. I. 2, 29.) at id nunc non videtur dicere voluiſſe auctor. Minoribus etiam ambagibus (quandoquidem perſaepe υ & β literas inter ſe permutatas a librariis novimus) ſuſpicari licebat ἀπολαύειν ex ἀπολαβεῖν eſſe detortum; ea notione accepto hoc verbo, qua *intercipere*

aliquem ne effugere possit significat. Sed ne hoc quidem temere accipiendum putem: ac fortasse ne solicitari quidem vulgatum debebat. ἀπολαύειν interdum idem significat ac χρῆσθαι: qua notione manifeste Xenophon usurpavit in Cyropaed. IV. 3, 19. Et ibi quidem cum genitivo casu construitur: quod si eadem notione cum accusativo etiam construere licuerit, ista dictio ὡς δεῖ τοὺς ἐραστὰς ἀπολαύειν idem valebit, ac ὡς δεῖ τοῖς ἐρασταῖς χρῆσθαι, quae sententia perapte convenit huic loco: *quo pacto oporteat amatoribus uti*, vel, *cum amatoribus agere*: quam in sententiam verbo προσφέρεσθαι, eamdem vim habente, usus est Xenophon in eodem Socratis cum Theodota colloquio, Memor. III. 11, 9. Ac verbum ἀπολαύειν in eamdem prorsus sententiam cum accusativo casu constructum nusquam quidem me reperire memini: sed tamen pariter pro χρῆσθαι usurpatum simulque accusativo casui iunctum habemus apud ipsum Athenaeum nostrum, VI. 237. f. ubi ἀπολαύειν τὸν βίον, sonat, *suis uti facultatibus*. Alium locum ex Theophrasto citavit H. Stephanus, ubi pariter cum solo accusativo (absque genitivo casu) constructum idem verbum reperitur. Is locus est libro III. de Caussis Plantar. cap. 5. ubi haec verba leguntur, ἵνα ἀπολαύῃ (scil. τὰ δένδρα) τὴν προσαύξησιν καὶ τὴν τροφήν. Sed ibi quidem videndum, ne plane ἀπολάβῃ scriptum oportuerit, quod idem fere ac simplex λάβῃ valeat: *ut incrementum & nutrimentum capiant arbores.*

Νικὼ, ἡ Σαμία. Haec ἡ 'πιβῶντος Νικὼ vocatur in Asclepiadis Epigr. 14. T. I. Analector. Brunckii pag. 214. Sit-ne eadem, quae Αἴξ, id est *Capra*, cognominata infra memoratur, XIII. 582. e. f. 583. c. nescio: sed non videtur esse alia. conf. XIII. 587. a. *Ibid.* Καλλιστράτη, ἡ Λεσβία. Bellarum istarum matronarum recensum percurrens, quem Noster libro XIII. exhibet, huius nomen non observavi. *Ibid.* Φιλαινὶς, ἡ Λευκαδία. De hac vide VIII. 335. c. d. *Ibid.* ὁ 'Αθηναῖος Πυθόνικος. Hunc *Pythonikum* in numero Scriptorum Eroticorum deperditorum recensuit FABRICIUS, Bibl. Graec. T. VI. pag. 830. nulla alia nisi huius loci usus auctoritate. *Ibid.* περιττῶς scripsi cum membr. *A.* περισσῶς edd.

κατὰ γὰρ αὐτὸν δὴ τὸν Πλάτωνα ἐπιῤῥεῖ δὴ ὄχλος μοι τοιούτων Γοργόνων καὶ Πηγάσων καὶ ἄλλων ἀμηχάνων πλήθει τε καὶ ἀτοπίᾳ τερατολογιῶν τινων φύσεως.—

a »Scribe τερατολόγων τινῶν φύσεων. « CASAUBONUS. — Speciosa videri poterat emendatio: *prodigiosarum quarumdam naturarum.* At τερατολόγος dicitur homo *qui prodigia crepat, qui monstra narrat*: an de *re monstrosa* vel *prodigiosa natura* pariter dici potuerit, etiam atque etiam dubito. Contra, substantivum nomen τερατολογίαι, licet proprie *narrationes prodigiosas & de rebus mirabilibus institutas* significet, tamen nullo incommodo per metonymiam pro eo quod est proprie τὰ τερατολογούμενα videtur accipi posse. Sic τερατολογίαι φύσεως fuerint *prodigia, monstra, quae in rerum natura esse perhibentur; naturae monstra quae narrantur.* Quare tenendam putavi scripturam, quam cum editis uterque noster codex mstus tuetur. Quid sit vero quod ista verba veluti *ex Platone ducta* adfert auctor; id quidem diu studioseque quaerens, nihil aliud reperi, nisi quod ERASMUS ad Adagium, Ἐπιῤῥεῖ τὸ ἐξαντλούμενον, p. m. 329. adnotavit, spectasse Athenaeum illum Platonis locum, qui exstat libro VII. de Legibus sub initium: [p. 321. T. VIII. ed. Bip.] ubi tamen nec *Gorgonum*, nec *Pegasi*, nec ullius alterius *monstri* fit mentio; unum verbum ἐπιῤῥεῖν occurrit, quod utcumque huc referri possit. Ait quidem HENR. STEPHANUS, in Indice Thesauri Graec. Ling. sub voce Πήγασος, *Platonem apud Athenaeum* τὰς γοργόνας καὶ τοὺς πηγάσους *numerare inter* τὰς τῆς φύσεως τερατολογίας: sed Platonis locum, ubi tale quid legatur, nullum indicavit. Pro ἀμηχάνων, perperam ἀμηχανῶν scribitur in ed. Bas. & Cas.

AD CAP. LXIV.

PARMENONIS *versus*, quibus reliquos convivas obiurgat Ulpianus, quod eorum nemo, postquam loqui Masurius desiit, verbum ullum faciat, iambi sunt scazontes. — »In eorum *secundo*, Σκυθιστὶ φωνεῖ, οὐδὲ κόππα (vel, »quod est idem, κάππα) γινώσκων, exprimitur homi»nis ebrii stupor, qui & rationis & linguae usum amisit. »Itaque, licet Graece doctus aut Graecus, *Scythice*, id »est, *barbare loquetur*: licet callens literarum, nesciet le»gere, ac ne literas quidem noscet. « CASAUBONUS. — κόππα cum editis tenent membr. *A.* κάππα habet ms. Ep. quae videtur Casaubonus pro *eiusdem literae* diversis nominibus accepisse: quam in sententiam etiam Eustathius

in Iliad. κ'. pag. 697, 3. ait, τὸ κάππα στοιχεῖον, κόππα κατὰ γλῶσσαν ἐλέγετο. Quod quidem secus esse, ostendunt ea quae Scaliger ad Eusebium & Salmasius in Exercit. Plin. pag. 626 sq. docuere. Est enim κόππα, ea litera quae latinorum *q* respondet, quae in Orientalium idiomatibus *kuph*, *koph*, vel *quoph* vocatur. Confer Hesych. in Κάππα, & in Κοππατίας, ibique Interpretes, tum Solanum ad Lucian. adv. Indoctum, cap. 5. T. VIII. Opp. pag. 364 sq. & Buherium, in Differt. de Priscis Graecor. & Latinor. Literis, ad calcem Palaeogr. Montf. pag. 568 sqq. Iam ad id quidem, quod hic agitur, perinde esse poterat utram teneremus scripturam: sed consultius tamen debuit videri, veterum membranarum fidem sequi; cum praesertim vix umquam in eisdem α vocalis cum ο permutata reperiatur, Epitomator autem suo arbitratu κάππα (ut notius vulgatiusque nomen) pro κόππα scribere potuerit. Unum tamen occurrit, quod scripturae κάππα hoc loco prae altera videri possit patrocinari: id nempe, quod apud Hesychium legitur: Κάππα· τινὲς δὲ τὸ ἐλάχιστον. Ubi tam docte quidem, quam ingeniose, τὸ κάκιστον corrigendum censuit Buherius l. c. pag. 569 sq. sed videndum, ne glossa illa ad ipsum hunc *Parmenonis* poëtae locum, quem prae manibus habemus, spectet; nam illud οὐδὲ κόππα (vel κάππα) γινώσκων haud adeo absurde interpretari aliquis potuerit οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον γινώσκων.

Vers. 3. κεῖται δ' ἄναυδος, ἐν πίθῳ κολυμβήσας. » Scribit Abbreviator ἄναυλος, non invenuste: imo, ut ego » quidem censeo, venustissime. Inest enim allusio ad utricularios & *pithaulas*: quos necesse est manere mutos, si in » eorum organis soni instrumenta fuerint corrupta. « CASAUBONUS. — At noster ms. *Ep*. cum *A*. & editis ἄναυδος tenet; rectissime. De tibiis certe aut de *pithaulis*, quos dicit Casaubonus, non cogitaverat poëta. ἐν πίθῳ κολυμβήσας, iocose dicitur *qui se mero ingurgitavit*, quasi *qui ipsi dolio sese immersisset*.

Vers. 4. κάθυπνος, ὡς μήκωνα φάρμακον πίνων. b Cum φαρμάκων esset editum, adnotavit CASAUBONUS in *Animadv*. » Corrige operarum errorem φαρμάκων, » pro φάρμακον. « — Non fuerat autem φαρμάκων operarum erratum: sed id ipsum cum editionibus Ven. Bas. & Cas. 1. tenet codex noster mstus uterque. Recte tamen

fecisse mihi visi sunt qui editionem Cas. 2. & 3. curarunt, quod morem gerentes monito docti viri, φάρμακον ediderint: quod & nos recepimus. Per adpositionem iuncta sunt duo nomina, μήκωνα φάρμακον. Casaubono praeiverat etiam DALECAMPIUS, latine vertens, *tanquam papaver medicamentum biberit.*

Περὶ ὧν, ὡς ὄντως γεγόνασι. Bene a primo editore adiecta illa ὡς particula, quam ignorant veteres membranae. Epitomator, omissis proxime praecedentibus & sequentibus, nude sic scripsit: Περὶ Γοργόνος Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος τάδε ἱστορεῖ. *Ibid.* κάτω βλέπον. — »De animali, quod κάτω βλέπον vocatum est, cum alii, tum »Aelianus, libro VII. cap. 5. in Historia Animalium.« CASAUB. — Apud Plinium lib. VIII. cap. 21. sect. 32. *catoblepas* vocatur: sic & apud Solinum, & apud Melam lib. III. cap. 3. Mireris vero, apud neminem ex Romanis istis scriptoribus, historiae illius, quam de *Marii militibus* ex Alexandro Myndio narrat Noster, vestigium ullum reperiri.

c φέρειν δὲ χαίτην ἀπὸ τοῦ μετώπου καθειμένην. Sic recte codex uterque: qua ratione, βαθὺν πώγωνα καθειμένος, saepe apud Lucianum & apud alios.

d τὸ αὐτὸ ποιησάντων ἑτέρων καὶ νεκρῶν γενηθέντων, καὶ τῶν προσφερομένων ἀπολλυμένων. Si ita scripsit, e quo haec Athenaeus hausit, Alexander Myndius, inficete scripsit. Ut brevius, sic haud paulo commodius Epitomator, homo sane haud absurdus: πάλιν δὲ καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ ποιησάντων ἑτέρων, καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς προτέροις παθόντων. Tum continuo idem: ἱστορήσαντές τινες παρὰ τῶν ἐπιχωρίων τὴν τοῦ ζώου φύσιν, μακρόθεν ἐνεδρεύσαντες κατηκόντισαν: omissis istis, ἱππεῖς τινες Νομάδες, quae sane parum concinne vulgo posita sunt, postquam *nullâ interpositâ coniunctione* modo dixerat ἱστορήσαντές τινες.

e Ἐκεῖνο — — — οὐκέτι πιστὸν, ὡς εἰσί τινες κατὰ τὴν Λιβύην ὀπισθονόμοι καλούμενοι βοῦς. &c. — »Quantum memoriae »Athenaei fidere debeamus, docent quae scribit de *bobus* »*retropascentibus*: *quorum* ait *nullum historicum praeter Alexan*»*drum Myndium fecisse mentionem.* τοῦτο, inquit, ἄπιστον »ἐστι, οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιμαρτυροῦντος ἱστορικοῦ. Id vero »falsissimum. Omnium auctorum, qui boum ὀπισθονόμων, »&, ut loquitur Aristoteles, ἀναχωρούντων πάλιν πυγη»δὸν, meminerunt, antiquissimus (quod sciri possit hodie)

» Herodotus est. [IV. 123.] Illius fidem secuti sunt Ari-» stoteles, De Partibus Animalium lib. II. cap. 17. Pom-» ponius Mela, [I. 8. ubi vide quae adnotavit Is. Vos-» sius, pag. 595 sqq.] Plinius, libro VIII. cap. 45. [sect. » 70.] &, opinor, quicunque alii de iis aliquid scripse-» runt. « CASAUBONUS. — Nec praeteriit rem Aelianus, de Nat. Anim. XVI. 33. de quo etiam Abbreviator Athenaei monuit: nam postquam quae pluribus verbis Athenaeus exposuit, in brevia haec contraxit: Ὅτι τὰ περὶ τῶν ὀπισθονόμων βοῶν ἱστορούμενα, οὐκ ἀληθῆ: continuo adiicit: Τί δὲ περὶ τούτων ἱστόρηται, ζήτει εἰς τὸ (sic notum est loqui solitos medii aevi Graecos, pro ἐν τῷ) περὶ ζώων ἰδιότητος Αἰλιανοῦ.

AD CAP. LXV.

ἀνατεθεῖσθαί τε τὰς δορὰς ταύτας ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἱερῷ, ἐν ᾧ οἱ τοὺς θριάμβους κατάγοντες στρατηγοὶ ἑστιῶσι τοὺς πολίτας. Pro ἀνατεθ. δὲ, quod erat editum, τε dedere membr. *A*. In *Epit.* haec desunt. De re, quae hic agitur, miratus sum quae in ROSINI Antiquit. Roman. lib. I. cap. 5 extr. leguntur: » Peracto triumpho, *in Iovis » Capitolini templo* instaurabatur convivium: Posidonius » lib. II. Historiarum, & ex eo Athen. lib. V. cap. ult. » Licet alii non in ipso Capitolio, sed in Capitolii porti-» cibus epulas istas apparari solitas docuerunt. - - Nec » desunt qui *in templo Herculis* exhibitum epulum trium-» phale velint, *quod is totum orbem terrarum victor peragraf-» set.* P. Crinitus lib. XXIV. de honesta Discipl. c. 5.« — Apud Dionysium quidem Halic. Antiq. Rom. V. 17. apud Valerium Max. II. 8. 6. & apud Plutarch. in Quaest. Roman. num. 80. T. II. Opp. pag. 283. ubi epuli triumphalis fit mentio, locus non designatur quo celebrari solitum illud epulum. *Templi Herculis* in Capitolio consecrati nusquam mentionem factam reperio. De *magno Herculis simulacro* Romae in Capitolio posito dedicatoque, vide Livium IX. 44 extr. ibique Drakenb. & Harduinum ad Plin. lib. XXXIV. cap. 7. sect. 18.

κατὰ τὸν Βαβυλώνιον Ἡρόδικον. HERODICUS *Babylonius*, incertum an idem cum Grammatico illo, quem *Crateteum* vel *Cratetium* paulo ante nominatum vidimus, p. 219. b. Eumdem vero esse, perquam probabile fit ex eo, quod

sicuti hîc in subiecto *Epigrammate* ridet *Aristarcheos*; sic & Cratetem, a quo ille cognominatus est, acrem Aristarchi aemulum adversariumque fuisse constat. Vide WOLFII Prolegom. ad Homer. pag. 276 sq. *Epigramma* huius HERODICI, ex hoc loco olim ab Henr. Stephano in Adpendicem Anthologiae pag. 524. relatum, repetiit Brunck, Analector. T. II. p. 65.

Vers. 1. Φεύγετ' Ἀριστ. ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάττης. Ductum ex Iliad. β'. 159. adnotavit IACOBS ad Anthol. Vol. II. P. I. pag. 194. *Vers.* 2. τῶν ξουθῆς δειλότεροι κεμάδος. BOCHARTUS in Hieroz. I. 3, 22. pag. 912. versum istum citans, κεμάδα, ait, videri esse Plinii *rupicapram*, Germanorum *Gems*, Gallorum *chamois*. De eo animali confer Aelianum DE Nat. Anim. XIV. 14. ubi colore πυῤῥόθριξ esse κέμας traditur, ut hoc loco ξουθός. Valet enim ξουθὸς idem ac πυῤῥὸς, Hesychio interprete. Intelligendam videri *antilopen reduncam*, quam Pallas vir doctus descripsit, monuit SCHNEIDERUS ad Aelian. l. c.

Vers. 3. γωνιοβόμβυκες. »*qui in angulorum tenebris & sordibus versantur.*« IACOBS l. c. p. 195. *Ibid.* μονοσύλλαβοι. »*qui vocularum minutias tractant:*« ERASMUS, Adag. pag. 153. Similiter Germani dicunt, *Wortklauber und Sylbenstecher*. Longe vero alia notione idem vocabulum accipitur in proverbio illo, Πᾶς δεσπότης δούλῳ μονοσύλλαβος· τὸ δ' ἐκτείνειν μακρόν: apud Erasmum l. c.

Vers. 4. τὸ σφὶν, καὶ σφῶϊν. »Lege, τὸ σφὶν καὶ τὸ σφῷν.« PIERSON ad Moerin pag. 340. Vulgatum καὶ σφῶϊν perspicue tenet codex mstus uterque. *Vers.* 5. δυσπέμφελοι. Idem valet ac δυσάρεστοι, δύσκολοι, id est, *difficiles*, *morosi*. Vide Hesych. in δυσπέμφελος, & Eustath. ad Iliad. π'. pag. 1111, 41 sqq. Recepit autem istam scripturam primus editor ex Epitoma, quae id in contextu habet; forsasse ex Abbreviatoris ingenio. In vetustis quidem membranis *A.* δυσπέμφελον scribitur, quod & in codd. Paris. *B.* & *C.* reperit Villebrune, & in nostro ms. *Ep.* inter lineas a prima manu adnotatum: quod ipsum vide ne verum sit, ex Iliad. π'. 748. interpretandum, ubi πόντος dicitur δυσπέμφελος, id est, δυσχείμερος, τραχὺς καὶ ταραχώδης, *mare asperum, tempestuosum, non facile transmittendum.*

Κατὰ γὰρ τὸν κωμῳδιοποιὸν Ἄναξ. Rursus, ut constanter alibi, κωμῳδιόποιὸν dedere membr. *A.* ubi κωμῳ-

δεσποιὸν edd. & κωμικὸν *Epit.* ANAXANDRIDAE iambos in Excerpta sua retulit *Grotius* pag. 644 sq. unde Latinam versionem mutuati sumus. *Vers.* 3. οἱ δέ γ' αὐτοῖσιν σοφοί. οἱ δ' αὐτοῖςι σοφοὶ ms. noster uterque. γε particulam opportune inseruit primus editor. αὐτοῖσιν, adiectâ ν literâ, quam ignorabant editi cum msstis, flagitabat metri ratio.

ἀναχωροῦντες οἱ πολλοὶ λελυθότως, διέλυσαν τὴν συνουσίαν. Postrema verba Dalecampius reddidit, *convivium solutum est.* Id Graece sonaret, διελύθη ἡ συνουσία. At hoc non dicere voluit Athenaeus: certe non modo continuatur coenae narratio per totum opus, verum etiam initium demum capit Coena proprie nominata, & legitima, ab eis quae libro VII. exponuntur: tribus continuis autem libris, quarto, quinto & sexto, nihil aliud continetur nisi sermones per id temporis spatium habiti, quod inter *Gustationem*, quae dicitur, & *Coenam ipsam* interponebatur. Vide Casauboni Animadv. ad initium libri quarti rursusque ad initium sexti libri. Quapropter hoc loco dicere non potuit auctor, *solutum esse nunc convivium;* sed hoc dicit, *complures e convivis*, gustando puta satiatos, non exspectata coena, e consessu excessisse. Mireris tamen quid sit quod οἱ πολλοὶ dicat, quod non tam, *multos* aut *complures*, significat, quam, *plerosque:* cum tamen eosdem fere e convivis, qui adhuc verba fecerunt, deinde etiam sequentibus libris differentes inducat auctor. Malebam πολλοὶ, pro οἱ πολλοί: sed nihil discrepantiae e membranis *A.* adnotatum: in Epitoma vero deest postrema pars huius libri.

Mihi, exitum huius Libri cum sequentis exordio conferenti, visum nonnumquam erat, similiter fecisse Athenaeum atque nostra aetate nonnulli faciunt auctores, qui opus exorsi per plura quaedam volumina continuandum, in parte operis resistentes, finem se facere velle totius simulant, patientiae parcituros Lectorum; mox vero deinde initio sequentis voluminis profitentur, crebris multorum postulationibus exorari se passos esse, ut denuo manus operi admoverent, atque institutum ad finem perducere conarentur.

ANIMADVERSIONES IN ATHENAEUM.

AD LIBRI SEXTI

CAP. I.

Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖς, συνεχῶς ἀπαιτῶν, ἑταῖρε Τιμόκρατες, τὰ παρὰ τοῖς δειπνοσοφισταῖς λεγόμενα, &c. — » Etiam » hic liber ſermones refert habitos inter Guſtationem & » legitimam Coenam, ſicut diximus quarti initio. Appa» ret moris fuiſſe, ut ſatis longa interponeretur mora in» ter utrumque cibum. Nam hoc intervallo temporis fa» cit auctor pronunciata eſſe, quae ipſe libris quarto, » quinto, & ſexto eſt complexus. Sed iam Coena inci» piebat apponi, cum ea dicerentur quae liber iſte [liber » hic] continet. Ait enim non longe a principio, [pag. » 224. b.] Ἐπεισῆλθον ἡμῖν παῖδες, πλῆθος ὅσον ἰχθύων » φέροντες: & ſub finem iterum, [pag. 262. b.] παρεφά» νη πλῆθος οἰκετῶν τὰ πρὸς τὴν ἐδωδὴν εἰσκομίζοντες. [conf. » pag. 270. e.] Ordo in his ſermonibus, qui quidem e » rerum natura pendeat de quibus agitur, nullus eſt: in» eſt tamen aliquis, ab auctoris ingenio & diſpoſitione » profectus. Elegantiſſimo enim artificio variae de variis » rebus diſſertationes ita invicem nectuntur, ut anuli ca» tenarum. Prior ſemper ſermo poſteriori anſam praebet: » poſterior, ex priore ortus, non ante deſinit, quam » novae alicui diſputationi occaſionem produxerit. Prae» cipua libri huius capita adnotata ſunt ab auctore non » longe a principio: [pag. 228. c. d.] item a nobis cum » cura, in *Operis totius Synopſi*. Initio producuntur *Eclo» gae* aliquot *veterum Poëtarum, quibus comparantur inter ſe*

» *Comoedia & Tragoedia.* Nam, cum primis libri huius ver-» bis dixisset auctor, *Timocratem sodalem suum novos a se* » *subinde sermones exigere*; nata inde est occasio recitandi » *versiculos Antiphanis*, qui *Comoediam contendens cum Trago-* » *dia*, dixerat, *omnia in illa nova & inaudita esse afferenda*: » *in hac*, *omnia vulgata & omnibus nota*. Similiter & cae-» terae partes invicem connectuntur: quod facile obser-» vabunt lectores, semel a nobis admoniti.« CASAUBONUS. — Quam *Operis totius Synopsin* dicit doctus Commentator, ea cum aliis ad Atheneeum *Prolegomenis*, in Praefatione Animadversionum promissis, lucem publicam numquam viderunt; ut alibi iam a nobis observatum. *Tragoediae & Comoediae collatio*, quam initio huius libri complurium Poëtarum verbis instituit, eo spectat, ut, cum Timocrates videatur suspicari, (id quod res erat) omnes has Deipnosophistarum Disputationes fictas esse, & totam operis descriptionem universumque institutum nonnisi ingenio Athenaei deberi, Athenaeus contra contendat, (non serio utique, sed quo universi instituti rationem tenoremque servaret) non, ut in Comoediae compositione, omnia suo ex ingenio esse ducta; sed, perinde atque in Tragoedia, cum universi argumenti summam tum personarum partes iam ante ipso facto definitas descriptasque, &, (ut ipsius verbo utar, ex pag. 223. d. & 224. b.) *datas* fuisse: ita quidem, ut iam ipse non tam *dare* has Deipnosophistarum disputationes Timocrati, quam *reddere*, possit. Possis quidem istud *reddere*, non *dare*, in eam etiam partem accipere, quod totum opus revera nihil fere, quod Athenaeo proprium & ex eius ingenio ductum sit, contineat, sed omnia ex aliis auctoribus excerpta atque congesta. At visus est mihi id ipsum magis, quod modo dicebam, Deipnosophista noster spectasse.

τὰ παρ' Ἀντιφάνει λεγόμενα ἐν Ποιήσει. »Nolim temere fidem librorum damnare, qui in ANTIPHA-» NIS nomine hic consentiunt: puto tamen, *Poësin*, quae » hic nominatur, eam esse fabulam, quam pars veterum » Criticorum *Aristophani* adscribebat, pars *Archippo*. Au-» ctor vitae Aristophanis: [pag. XIV. ed. Küsteri.] Ἔγρα-» ψε δὲ δράματα μδ'. (Suidae codd. νδ'.) ὧν ἀντιλέγε-» ται τέτταρα, ὡς οὐκ ὄντα αὐτοῦ. ἔστι δὲ ταῦτα, Ποίη-» σις, Ναυαγὸς, Νῆσοι, Νιόβη· ἅ τινες ἔφασαν εἶναι τοῦ » Ἀρχίππου. Qui *Antiphani* attribuat, novi praeterea ne-

»minem. Neque vero dubium est, socordiâ exscriptorum »*Antiphanis* & *Aristophanis* nomina multis locis fuisse cor»rupta, altero alterius loco posito.« CASAUBONUS. — Cum vetustae membr. *A.* tum ms. *Ep.* hoc loco *ANTIPHANIS* nomen tenent. Confer notata ad VI. 261. f. Latinam versionem eclogae ex huius poëtae fabula, *Poësi*, a GROTIO mutuati sumus, qui eam eclogam exhibuit in Excerptis ex Tragoediis & Comoediis Graecis p. 622 sq.

Vers. 2. εἴ γε πρῶτον οἱ λόγοι. Sic percommode codex ms. uterque cum editis. εἴ γε, *siquidem, quandoquidem, nam:* quam particulam Grotius, nescio quid spectans, in εὖ γε mutavit. *Vers.* 5. Οἰδίπου γὰρ ἄν γε φῶ. Voculas ἄν γε opportune ex ingenio inseruit primus Editor: quibus carere versus non potest, nisi aliud nescio quid intercidisse statuas. *Vers.* 10. εἴρηχ' ὅτι pro εἴρηκεν ὅτι scripsit Grotius: quem secuti sunt Bentlei, in Epist. ad Millium pag. 17. & Hermann, DE Metris, p. 155. Potuit tamen, salvis legibus iambici metri, vulgatum teneri, quod & diserte uterque codex mstus tuetur. Tertius pes dactylus est; quartus, anapaestus.

Vers. 11 *sqq.* ἀγανακτῶν δ' Ἄδραστος εὐθέως ἥξει, πάλιν τ' ἄπεισι. *&c.* »*Versus XII.* est hypermeter: ἥξει »πάλιν τί πείσεθ' ὅταν μηθὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι. Duo »nempe in unum conflati: sed quorum priorem etiam »membranae exhibent imperfectum. Sic illae:

»ἥξει, πάλιν τ' ἄπεισι . . . . . .
»Ἔπειθ' ὅταν μηδὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι,
»κομιδῇ δ' ἀπειρήκασιν ἐν τοῖς δράμασιν,
»αἴρουσιν ὥσπερ δάκτυλον τὴν μηχανὴν,
»καὶ τοῖς θεωμένοισιν ἀποχρώντως ἔχει.

»Ascripsimus plusculos versus, quia eos interpres acci»pit contra mentem poëtae, qui hoc potius voluit: *Tra»gicos, quando ipsis haeret aqua, ut nesciant quid dicant,*
C »*sed plane in textura fabularum suarum sunt ita impediti, ut »victos sese fateri necesse habeant, machinam attollere loco »digiti aut manus, atque ita spectatoribus suis abunde satis»facere.* Inest in his, quod non attendunt docti, tacita »comparatio tragicorum poëtarum cum athletis: quod »declarant voces ἀπειρήκασιν & αἴρειν δάκτυλον. Athle»tae cum antagonistis palmam de se coguntur concede»re, ἀπαγορεύειν dicuntur: solitique iidem, in testimo»nium ἥττας, manum attollere, ut ex Plutarcho atque

» aliis notum. Poëtae huic, *αἴρειν δάκτυλον*, quod Plu- » tarcho *τὴν χεῖρα ἀνατείνειν*. Ergo, *ut athletae victi ma- » num tollunt: sic Tragici, cum expedire se non possunt, ma- » chinam*, id est, *Deum e machina repente faciunt prodire*. » Sed melior longe conditio Tragicorum: illi enim, cum » manum tollunt victoriam amittunt: hi, machinam tol- » lentes vincunt, & spectatoribus suis abunde satisfaciunt.« CASAUBONUS. — Vide Plutarchum in Lycurg. T. I. Opp. pag. 52. a. & ibi Xylandri Adnot. eumdemque Plutarch. in Apophthegm. Lacon. T. II. Opp. pag. 228. d. Adde Ciceron. de Consolat. apud Lactant. III. 28. & Virgil. Aeneid. XII. 936. quibus cunctis quidem locis formula ista usurpatur, *manum tollere, palmas tendere*; non, *digitum tollere*. Apud Persium vero, Satyr. III. 119. ubi poëta ait, *digitum exsere, peccas*; adnotavit vetus Scholiastes: *Digito sublato ostendere, victum se esse a vitiis; tractum a gladiatoribus, qui victi, ostensione digiti, veniam a populo postulabant*. At ibi recte alii monuere interpretes, in longe diversam partem accipiendum illud, *digitum exsere*; ex Stoicorum praecepto interpretandum, quod *ne digitum quidem temere exserendum* monet, id est, *ne minimam quidem rem temere agendam*: de quo vide Epicteti Dissert. II. 11, 17. & ibi notata. Et in eam fere partem GROTIUS hoc loco verba poëtae accepisse videtur, cum latine sic redderet, *tam facile, quam digitulum*, (id est, minimo motu, levissimâ operâ) *tollunt machinam*. Reperiuntur tamen alia loca, apud Latinos quidem scriptores, ubi formula illa, *digitum tollere*, haud dubie a *pugilibus victos se professis* ducta est. Vide Petri Fabri Agonistic. lib. I. cap. 8. & Basil. Fabri Thes. Erud. Scholast. ex recensione Matth. Gesneri, voce *Digitus*, num. 3. Quare haud invitus equidem Casauboni amplectar interpretationem. Iam, ut ad superiora paulisper redeamus: ad verba illa, *Vers.* 11 *sq.* *ἀγανακτῶν δ᾽ Ἄδραστος εὐθέως ἥξει*, opportune adnotavit GROTIUS: » In » *Alcmaeone* tragoedia erat colloquium Alcmaeonis cum » *Adrasto*. Vide Plutarchum de Legendis Poëtis.« Exstat Plutarchi locus haud procul a fine illius libelli, T. II. Opp. pag. 35. d. Eamdemque rem repetit idem auctor, in libello DE Capienda ex Inimicis Utilitate pag. 88 extr. & seq. Deinde *Vers.* 12 *sq.* idem GROTIUS censuerat: » Ma- » le ex superiori versu (in vulgata olim scriptura) repe- » titum fuisse *τί ποιεῖς*.« Et, vulgatum *ὅταν μηδὲν δύ-*

:νωντ', *a se ob connexionem in ἔτι δὲ μηδὲν δύναντ' mutatum esse*, ait. Quod si mireris, vocabuli πάλιν nullam prorsus rationem ab eodem Grotio fuisse habitam, sciendum est, in editione Ven. & Bas. (quarum lectionibus saepe plus ille tribuit, quam lectionibus Casaubonianis) sic scriptum fuisse *versum duodecimum*,

ἥξει τί πείσεθ' ὅταν μηδὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι:

tum deinde demum sic edidisse Casaubonum,

ἥξει πάλιν τί πείσεθ' ὅταν μηθὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι:

insertâ particulâ πάλιν, quae, ut inserenda isto loco, adnotata erat in lectionibus Aegianis. Iam, si vetustae membranae ita scriptum hunc locum exhiberent, quemadmodum Casaubonus in Animadvers. dixit:

ἥξει πάλιν τ' ἄπεισι. . . . . . .

Ἔπειθ' ὅταν μηδὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι:

nulla prorsus ratio fuerat, cur vel minimum dubitaremus eamdem adoptare scripturam. At totus locus, inde a verbis ἀγανακτῶν δ' Ἄδραστος, usque ἀποχρώντως ἔχει, deest Epitomae; in vetustissimis vero membranis *A.* sic scribitur: ἥξει πάλιν ταπεισιθ' ὅταν μηθὲν *&c.* Verum vel sic, quamquam non quovis modo certissima, tamen perquam probabilis erat coniectura Casauboni, (sive illius librarii e cuius codice is eam, quam dixit, lectionem excerptam reperit) cum statueret, veterem illam scripturam, πάλιν ταπεισιθ' ὅταν, ex ista corruptam decurtatamque esse, πάλιν τ' ἄπεισι. Ἔπειθ' ὅταν *&c.* Quare, certius nihil habens, hoc amplexus sum. Caeterum scripturam μηθὲν, satis quippe probatam, tenui: quae praeter necessitatem in μηδὲν mutata est in ed. Cas. 2. & 3. postquam ipse Casaub. in Animadv. ita scripserat. Villebrunius, poëtae verbis Gallice sic conversis: *Adraste paroitra en colere, mais il s'en retournera* * . . . : *Lorsque les poëtes tragiques n'ont plus rien à dire, &c.* hanc subiecit adnotationem: »*Je suis le manuscrit A., auquel se* »*rapporte l'abrégé; c'est une allusion à ce que fit Adraste: il* »*alla assiéger Thèbes, & s'en retourna sans succès.*« Ubi, recte-ne, an secus, verbum ἄπεισι acceperit de *reditu Adrasti ab urbe Thebanorum*, non definire ausim. Illud mihi videor intelligere, *in codice msto Hermolai Barbari* (quem ille nota *A.* nos notâ *B.* insignire consuevimus) eodem fere modo atque in membr. *A.* scriptum esse istum poëtae locum. Verbis illis, *au quel se rapporte l'abrégé*, quidnam si-

gnificaverit Vir doctus, me nescire profiteor. Illud scio, de *Epitome* haec accipi non posse: cum, quod totus locus (ut modo dictum) in Epitoma desideratur, tum quod Epitomâ numquam usus est Villebrunius; quamquam, si modo uti voluisset, ad manus ei fuerat idem ille optimus codex, cuius usura nobis est concessa. *Versu* 14. pro ἀπειρήκασιν, perperam ἀπειρηκόσιν scribitur in membr. *A.*

Vers. 18. Cum sic olim ederetur, 2

εὑρεῖν ὀνόματα καινὰ, κἄπειτα τὰ διῳκημένα,

recte monuit CASAUBONUS: »Tolle vocabulum super»fluum κἄπειτα: versum enim vitiat, nec multum sen»tentiam adiuvat.« — Pariter GROTIUS, abiectâ illâ voce, adnotavit: »Quod hic ante τὰ praecedebat κἄπειτα, »extrusimus, ut sensui abundans, versui noxium.« — Quibus obsequi non dubitavi, licet importunam vocem teneant cum editis ambo codices msti.

Vers. 20. παραλίπῃ. Perperam παραλείπῃ ms. *A.* *Vers.* 21. Χρέμης τις ἢ Φείδων τις ἐκσυρίττεται. »Senum co»micorum nomina sunt *Chremes* & *Phidon.* Probabam »scribi, Χρέμης τίς, ἢ Φείδων τίς ἐκσυρ. mutato accentu »in vocula τίς, commodiore aliquanto sententiâ. Sed »vulgatam lectionem firmat ultimus versus.« CASAUBONUS. — Quid lucraremur, si τίς acuto accentu scriptum esset, exputare equidem non potui. Temere Φίδων, pro Φείδων, est in ms. *A.* perpetuâ vocalium ι & ει permutatione. *Vers.* 22. ταῦτ' ἔξεστι ποιεῖν. *Haec licet facere:* nempe παραλείπειν, id est, *praetermittere* nonnulla quae vel ad signandam personam, vel ad ipsam rem, quae agitur, planiorem faciendam videri possint pertinere: horum igitur nonnulla, immo etiam multa praetermittere licet in Tragoedia, quia & res & personae iam aliunde notae sunt spectatoribus.

Δίφιλος δ' ἐν Ἑλενηφοροῦσιν. Cum mendose scriptus esset fabulae index, monuit CASAUBONUS: »Scribe »Ἑλενηφοροῦσι. Festi nuncupati Ἑλενηφόρια Pollux memi»nit extremo opere. Codex Huraldinus, ἐν Ἐλεωνηφρου»ροῦσι: quasi fuisset huius Diphileae fabulae index, οἱ »Ἐλεώνην φρουροῦντες: *Praesidium Eleonae.* Non placet; »non una de caussa.« — Vide Polluc. X. 191. ibique Hemsterh. Nomen invenit festum a vase quodam, *Helene* dicto, in quo arcana sacra gestabantur. Pro Ἑλενηφόρια apud Pollucem codex mstus Ἑλενοφόρια habet, quod

a magis placet. Mendosa nostrarum membranarum scriptura Ἐλαιοννηφορεῦσιν, praeterquam quod ε cum αι suo more permutavit librarius, fortasse ex duplici lectione orta est, cum super ἐλεννηφορ. notata esset vocalis ο, scripturam ἐλεονοφορ. indicans: quae vocalis deinde temere intra ipsam vocem recepta, atque etiam in ω mutata est.

Ὦ τόνδ' ἐποπτεύουσα &c. Versus dramatis comici factos ad imitationem Tragicorum, exhibet Grotius in Excerpt. p. 784 sq. unde versionem Latinam Graecis nostris subiectam depromsimus. *Vers.* 2. Βραυρῶνος ἱεροῦ &c. *Brauron*, locus Atticae prope Marathonem, in quo Dionysia celebrabantur, ut docet Suidas ex Aristophanis Schol. ad Pac. 874. Ibidem erat vetus Dianae signum, teste Pausania, lib. I. cap. 23. & celebrabatur festum Dianae Brauroniae, ut Hesychius adnotavit. Plura dabit Iungerm. ad Polluc. VIII. 107. & Meurs. de Populis Atticae, & in Reliquis Atticis cap. 3.

AD CAP. II.

b Τιμοκλῆς δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς &c. » Sequitur *Timoclis* » elegantissimus locus, qui ita incipit:

» Ὦ 'τὰν ἄκουσον ἤν τι σοι μέλλω λέγειν:

» ubi malim, ὅ τι σοι μέλλω (aut, ut scribitur alibi, δοκῶ) λέγειν. « Casaubonus. — *Alibi*, quod ait vir doctus, id est, apud Stobaeum, Serm. cxxiii. ed. Gesn. ubi pariter ac hic apud Nostrum ἤν τι scribitur. Exhibuit hos versus graece latineque Grotius in Florilegio, pag. 508 sqq. unde versionem Latinam huc transtulimus.

c *Vers.* 3. πολλὰ λυπηρ' ὁ βίος. Sic edd. apud Nostrum. Apud Stobaeum λυπήρ' scribitur. λυπηρὰ ὁ βίος exserte nostri mssti *A.* & *Ep.* In *versu* 5. duo verba γὰρ τοὺς, quae cum Stobaeo agnoscunt apud Nostrum membr. *A.* & editi, desunt in ms. *Ep.* sed vacuo nonnullo spatio relicto.

Vers. 9. Paulo concinnior videri poterat verborum scriptura, quam exhibebant editi, ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης. Sed sequi debui codicum nostrorum fidem, quorum uterque ὁ μὲν ὢν γὰρ dabat. Et ms. *Ep.* quidem sic habet, ὁ μὲν, ὢν γὰρ πένης, commate post μὲν interposito. Non placet quod ex Stobaeo Grotius tenuit, ὢν μὲν γάρ: nam

adiecto opus erat articulo. *Vers.* 10. Praetuli πτωχ. c αὐτοῦ, quod cum Stobaeo dabant veteres nostrae membranae. αὐτοῦ edd. cum ms. *Ep.* Conf. vs. 19. *Ibid.* τὸν Τήλεφον. De *Telephi paupertate* confer (quem ad Apollodori Biblioth. III. 9, 1. Heynius laudavit) Aristophanem Nub. 918. & Ran. 866. ibique Spanhemium. Notum Horatianum, ex Arte Poët. *Dolet sermone pedestri Telephus & Peleus, cum pauper & exsul uterque* &c. Adde Nostrum, pag. 223. e.

Vers. 12. Vulgatam scripturam, ὁ νοσῶν δὲ μανικῶς, tenet codex noster uterque: haud dubie vero praestabat ὁ νοσῶν τι μανικὸν, quod est apud Stobaeum.

Vers. 13. Ὀφθαλμιᾷ τις; εἰσὶ Φινεῖδαι τυφλοί. » Versum hunc sic edidimus, fidem secuti Abbreviato» ris, in cuius Excerptis ita scriptum diserte. Quod si » haec lectio vera est, de *Phineo* aliter quam alii sensit » Timocles. Non enim *Phinei liberos*, sed *ipsum* oculis ca» ptum narrant poëtae. In Stobaeo editum, ἴσιφον ἴδε τυ» φλόν: nec multo aliter veteres Athenaei membranae, » οἶσι φινίδε τυφλόν. Docti emendant ex coniectura, Οἰ» δίπουν εἶσιδε τυφλόν: nos legebamus, Φίνε' εἴσιδεν τυ» φλόν: quam γραφὴν & Turnebus in suo codice ad» notarat. Testificati sunt quidam, reperisse [se] in ve» teribus, εἰσὶν Ἀρνίδαι τυφλοί: de quo docti cogitent. » Nos vero consensus omnium msstorum, de quibus ali» quid exploratum habemus, impellit, ut Diphilum a » caeteris diversum poëtis, ita scripsisse ut editum est, » censeamus: nam etiam in magni Messaei codice, ita li» quido scriptum.« CASAUBONUS. — Quas *Athenaei membranas* Casaubonus ait foedam illam scripturam habere, οἶσι φινίδε τυφλὸν, eae (quod sciam) nullae sunt; nisi forte depravatissimus codex, e quo istud monstrum in editionem Ven. transiit, indeque in editionem Bas. propagatum est. Verissimam scripturam, εἰσὶ Φινεῖδαι τυφλοί, quam ex suo codice Epitomae primus HOESCHELIUS depromserat, communi consensu & noster codex *Epit.* & membranae *A.* & Romanus codex Aegii, & Huraldi Messaei liber, denique (ut ad extremum ipse Casaubonus profiteri videtur) libri omnes mssti tuentur. Eamdemque merito in Florileg. recepit GROTIUS, subiectâ hac Adnotatione: » Ἴσιφον εἶδεν τυφλὸν (apud Stobaeum) libri ha» bent etiam mssti. At, quam reposuimus, lectionem apud

» Athenaeum exstare, Salmasius monuit. Fabulae meminit Apollonii Scholiastes, & citantur tragoediae eius argumenti.« — Utique *Phineum* ipsum, ut ait Casaubonus, oculis captum fuisse narrant poëtae; in his Apollonius Rhodius, Argonaut. II. 184. sed caussa poenae fuit, (ut docent alii; in quibus fuit Sophocles, teste Schol. Apollon. ad II. 178.) quod *ipse duos filios* suos e priori matrimonio susceptos, novercae calumniis incitatus, *excaecaverat*. Confer Apollodori Biblioth. III. 15, 3. ibique Heynii notata.

d *Vers.* 19. τὰς αὐτὸς αὐτοῦ συμφ. Sic ms. *Epit.* (puto & membr. *A.*) cum Stobaeo. αὐτὸς αὐτοῦ edd. Vide ad vers. 10.

AD CAP. III.

ἀποδίδομέν σοι τὰ τῶν δειπν. λείψανα, καὶ οὐ δίδομεν. *Non d a m u s tibi;* (id est, *non donamus, tamquam de nostro:*) *sed r e d d i m u s,* & *tradimus, prouti accepimus.* Vide quae ad initium huius libri adnotavimus. *Ibid.* ὡς ὁ Κοθωκίδης φησὶ ῥήτωρ &c. » *Orator Cothocides, qui Demosthenem irrisit* propter subtilem distinctionem inter δοῦναι & » ἀποδοῦναι, est *Aeschines*. Utriusque loci extant hodie, » noti vel iis qui nondum aere lavantur.« CASAUBONUS. *Cothocidem* Aeschinem adpellavit ipse Demosthenes, pro Corona, pag. 288. ed. Reisk. Nempe, τὸν δῆμον Κοθωκίδης erat Aeschines, ut docet auctor vitae eius, in Reiskii Orat. Graec. Vol. III. pag. 12. Ipsius *Aeschinis verba* huc spectantia, leguntur in Orat. contra Ctesiphont. pag. 475 sq. ed. Reisk. ubi vide quae a Brodaeo & Tayloro adnotata sunt. *Demosthenis* locus, quem spectaverat Aeschines, extat in Orat. de Haloneso, pag. 77 sq. Ἁλόννησον, simplici litera ν in media voce, dedere ambo nostri mssti, quemadmodum editur apud Demosthenem & Aeschinem & apud Stephanum Byzant.

e Ὅπερ Ἀντιφάνης -- ἐρεσχελεῖ. Rectam verbi scripturam tenet ms. *Ep.* cum editis. Partem verborum *ANTIPHANIS*, quae adponit Noster, citavit etiam Plutarchus in Demosth. pag. 850. b. c. Quam vero in sententiam dictum sit apud poëtam illud, ἀπέλαβεν ὥσπερ ἔλαβεν, haud satis adparet. Prima specie videatur hoc dici,

paterna bona recepit, recuperavit, sicut acceperat. At cum in tali dicto nullum insit acumen, quod tamen quaerendum videtur in eius sermone, qui ista apud Antiphanem loquitur; suspicatus sum, in alium nescio quem sensum ab illo detortum esse verbum ἀπέλαβεν. Fortasse, ansam capiens ab illo verbi ἀπολαμβάνειν usu, quo *seorsim ducere* significat, (de quo usu vide quae collegit Wetstenius ad Marc. VII. 33.) iocose ἀπέλαβε dixit, pro ἀπέβαλε, *perdidit, dissipavit.*

In *Alexidis versu* 1. nullâ interpositâ distinctione in ed. Ven. & Bas. legebatur, Ἀπέλαβες τουτὶ δ' ἔστι τί ὃ παρ' ἡμῶν &c. Tum sic edidit Casaubonus, Ἀπέλαβες. Τουτὶ δ' ἔστι τί; &c. Commodissime vero membr. *A.* dedere id quod nos repraesentavimus: Ἀπόλαβε. Τουτὶ δ' ἔστι τί; In ms. *Ep.* tota ista desideratur Alexidis ecloga. *Personarum partes* adiectis notis *A.* & *B.* distinximus, praeeunte Dalecampio; a cuius tamen ratione in nonnullis discessimus. In *versu ult.* pro vulgato ἀποδεδώκαμεν, scribendum ἀπεδώκαμεν monuerat Casaubonus. Nempe hoc flagitabat metri ratio. Pariterque in altera ecloga, ex eiusdem *Alexidis Adelphis*, quum *vers.* 2. sic legeretur in editis:

Οὐκ, ἀλλ' ἀποδίδωκας, ἐνέχυρόν που λαβών:

monuerat idem Casaubonus: » Concinna metrum:

» Οὐκ· ἀλλ' ἀπέδωκας, ἐνέχυρον δή που λαβών. «

Ibi mendosum quidem ἀποδίδωκας tenent manuscripti libri: sed δή που recte scriptum in utroque nostro codice.

Ἀναξίλας δὲ, ἐν Εὐανδρείᾳ &c. — » Anaxilae Εὐανδρείαν alibi nominatam non reperio. Ea vox *fortium virorum proventum* significat. Inde sunt hi versus:

» Καὶ τὰς παλαίστρας σοι μὰ τὴν γῆν μὴ σύ γε δῷς,
» ἀλλ' ἀπόδος. καὶ δὴ φέρουσ' ἐξέρχομαι.

» Emendo, libris melioribus deficientibus:

» Καὶ τὰς παλάθας ἐμοὶ, μὰ Γῆν, μὴ σύ γε δῷς,
» ἀλλὰ ἀπόδος.

» Dalecampius aliter coniiciebat, Καὶ τὰς παλαιστρίας μὰ » Γῆν. « Casaubonus. — In *Epit.* desiderantur isti versus. Membranae *A.* vero vulgatam olim scripturam tenent. Casauboni emendationem in *vers.* 1. adoptans Taylor (in Notis ad Aeschinis Orat. contra Ctesiph. p. 477. ed. Reisk.) *alterum versum* sic concinnavit:

ἀλλ' ἀπόδος. καὶ δὴ τὰς φέρουσ' ἐξέρχομαι.

Nempe hiatus ille, quem admiserat Casaubonus, ἀλλὰ ἀπίδος, merito non placebat Tayloro: at nobis non magis placere potuit ille articulus τὰς, pro αὐτὰς, haud sane feliciter insertus. Verbo δῷς a fine prioris versus ad posteriorem translato, nihil erat quod in hoc altero versu vel ad metrum vel ad sententiam desiderares: nam pronomen quidem αὐτὰς per se subintelligebatur. Ac ne poterat quidem prior versus, ob σὺ brevem syllabam, in verba μὰ σύ γε δῷς desinere. In eodem vero *priore versu*, cum ferri utique non possit παλαίστρας, satis placet παλάθας, quod est a Casaubono propositum: cuius si reliqua versus concinnatio stare posset, pro μὰ Γῆν, (ut in scholio sub contextu dixi) ellipticam formulam μὰ τὴν malueram; sed quoniam, ut modo monuimus, verbum δῷς ad sequentem versum est referendum, in posteriore hemistichio prioris versus nihil mutandum, totus vero versus in hunc modum fuerit concinnandus:

Καὶ τὰς παλάθας ἐμοὶ, μὰ τὴν Γῆν, μὰ σύ γε.

At cum ne sic quidem satis certa sit coniectura, maneatque suspicio, sub verbis παλαίστρας σοι aliud quid fortasse latere; consultius duxi, ad latus positâ scripturâ corruptâ, vacuum in contextu spatium certiori (si qua reperietur) emendationi relinquere. Quod vero de μὰ τὴν pro μὰ Γῆν ponendo in scholio dixeram, indictum velim.

Timoclis versum primum prorsus alteratum corruptumque exhibebant editi libri, in hunc modum:

Οὐκοῦν κέλευε νῦν τὰ πάντων μᾶλλον ἦ.

Nos ad verbum & ad literam eum edidimus, prout scriptus est in optimis nostris membranis:

Οὐκοῦν κελεύεις νῦν με τὰ πάντα μᾶλλον ἦ.

Epitomator duos priores versus huius eclogae omisit.

Vers. 2. τὰ προσόντα. *Supervacanea* vertit Dalecamp. quasi περιόντα vel περισσὰ legisset. Nobis nil opus visum erat a scripta lectione discedere. τὰ προσόντα intellexi, *quae rei insunt*, id est, *quae ad rem proxime pertinent*. Hesychius: Προσόν· ἐνυπάρχον. Et videtur idem fere esse, ac id quod aliâs dicunt τὰ πρὸς λόγον vel πρὸς ἔπος ὄντα. *Ibid.* Pro πάνυ γε temere πᾶν γε habent ed. Cas. 2. & 3.

Vers. 3. Verba, καὶ πρῶτα - - ὀργιζόμενος, quae *alteri personae* tribuimus, rectius fortasse *eidem personae* tribuentur, quae loqui coeperat. Itaque deinde *Vers.* 4. sic di-

ſtinguendae fuerint partes. *B.* Ὁποῖος; *A.* Ὁ Βριάρεως ὁ &c. Recte vero post Ὁποῖος *distincta est oratio* in ms. *Ep.* Et manifeſtum videtur, interrogative accipiendam eſſe illam vocem: neque minus manifeſtum, *Briareum* illum, quem dicit poëta, nullum alium eſſe intelligendum, niſi ipſum *Demoſthenem*: cuius & *iactantia*, & *oratoriae artis lenocinia*, & *militiae* turpis *fuga, cum tamen cives ſuos continuo ad bellum ſtrenue capeſſendum excitaret*, ſalſâ ironiâ his ipſis verſibus ridentur. Mire vero CASAUBONUS, cum continuo tenore verba iſta legeret, *ὁποῖος ὁ Βριάρεως &c.* ad eadem verba, & quae ſequuntur, in hunc modum commentatus eſt: » *Briareus* ille, de quo Timocles ait, ὁ τοὺς » καταπέλτας τάς τε λόγχας ἐσθίων, vel *praeſtigiator* fuit » de genere eorum, qui *enſes fingebant ſe vorare*, quorum » mentio apud Plutarchum & alios; vel, quod potius » putem, *Thraſo aliquis & glorioſus miles*, qui de robore » ſuo & pugnis ſolitus inverecunde ſe iactare. De huiusmodi hominibus vulgo dicere ſolemus, *il mange les charettes ferrées.* Cui ſimillimum Graeci poëtae dictum, *qui » catapultas & lanceas comedit.* In quo etſi alluſio eſt ad » praeſtigiatores, de quibus locuti ſumus; de iis tamen » non recte haec dicantur. Soliti enim thaumatopoei illi, » quo facilius fidem invenirent, parvos enſes vorandos » ſuſcipere. Ideo Plutarchus: τὰ Λακωνικὰ ξίφη διὰ μικρότητα καταπίνουσιν οἱ θαυματοποιοί. Similiter & Gregorius Palamas, Theſſalonicae archiepiſcopus, ſcribit, » praeſtigiatores ſolitos λιθίδια καὶ σιδήρια καταβροχθίζειν.« — Homo λόγχας ἐσθίων, Germanis *ein Eiſenfreſſer.*

AD CAP. IV.

Prioribus capitis huius verbis ſcite Athenaeus materiam ſibi praeparat, quae ipſi ſuppeditaret Argumenta omnium diſputationum, quae non ſolum toto libro ſexto, verum etiam ſeptimo & octavo libro continentur. Quo de artificio etiam ipſe paulo poſt (pag. 228. c. d.) admonere lectores ſuos non praetermiſit. Scilicet ex eo quod hic dicit, Ἐπεισῆλθον ἡμῖν παῖδες, *Ingreſſi ſunt nobis pueri*, vel *ſervi*, naſcitur quaeſtio de *Servis* & *de varia ſervorum conditione*, quae deinde agitatur pag. 262 & ſqq. cap. 81 ſqq. noſtrae editionis; rurſusque de *ſervorum multitudine*, pag. 271 ſqq. cap. 101 ſeqq. Quod ait, πλῆθος ἄρων ἰχθύων θα-

μεσσίων λιμναίων τε: (ubi quidem adiecta desideres ver-
ba καὶ ποταμίων: nisi nunc *fluviatiles pisces* sub com-
muni τῶν λιμναίων denominatione comprehendit, quo-
niam *fluviatiles* etiam pisces non tam in medio fluminum
gurgite, quam in locis sinuosis prope terram aut in al-
veis lateralibus solent capi, ubi magis *stagnantes* sunt
quae:) ista igitur *piscium multitudo*, quae hîc commemo-
ratur, argumentum praebet, in quo totus Liber septimus
& octavus versantur. Tum, quod ait ἐπὶ πινάκων ἀργυ-
ῶν, inde nascuntur quaestiones, primo, de *usu vocabuli*
πίναξ *aliorumque vicini significatus*, pag. 228. cap. 13 sq.
dein, de *argenteis vasis*, & omnino de *argento & auro*, p.
229 sqq. cap. 15 seqq. Rursus, simul a piscium comme-
moratione, simul a verbo ὀψωνήκει, quo hîc utitur au-
ctor, occasionem mox capit de *piscariis Atheniensibus* disse-
rendi, pag. 224. c. & seqq. cap. 4 sqq. Denique istis ver-
bis, καί τις τῶν παρασίτων καὶ κολάκων ἔφη, praeparat
animum lectoris ad disputationem, primum, *de Parasitis*,
quae pag. 234 sqq. cap. 26 & seqq. instituitur, tum *de
Adulatoribus*, p. 248 sqq. cap. 53 & seqq.

μονονουχὶ γὰρ καὶ τὰς Νηρηΐδας ὀψωνήκει. »Comicae
»licentiae est loquendi genus, quo utitur Athenaeus, ut
»illatorum mensae piscium copiam significet: *ipsas prope-
»modum Nereidas erat opsonatus.* Quid *Nereidibus* commu-
»ne est cum *piscibus qui prostant in foro?* Eustathius Iliad.
»ρ'. φαύλη δὲ σύνθεσις ὄψου, οὐ μόνον τὸ ἀσυμμέτρως ὀψω-
»νεῖν, κατὰ τὸν κωμῳδούμενον ὀψωνεῖν τὰς Νηρηΐδας, διὰ
»τὸ πολυτελὲς τῆς τῶν ἰχθύων ἐξωνήσεως.« CASAUBONUS.
— At nescio quem nodum in scirpo quaesisse videtur vir
doctissimus. *Nereides Deae* habitant regnantque *in mari*, in
quo pisces capiuntur. Nec vero *pisces* istos eo *cum Ne-
reidibus* confert auctor, ut eorum *copiam* (de qua cogita-
rit Casaubonus) sed ut *exquisitam pulcritudinem raramque
magnificentiam* significet: quod ipse etiam Eustathius eis
verbis, quae ab eodem Casaubono prolata sunt, ob-
servavit.

καί τις τῶν παρασίτων καὶ κολάκων ἔφη, τὸν Ποσειδῶ
πέμπειν τῷ Νεπτουνίῳ ἡμῶν τοὺς ἰχθῦς· οὐ διὰ τῶν
ἐν τῇ Ῥώμῃ ἴσον-ἴσῳ τὸν ἰχθὺν πωλούντων· ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐξ
Ἀντίου κεκομίσθαι &c. Ista quum latine minus commode
reddidisset Dalecampius, monuit CASAUBONUS: »Haec
»sic erant vertenda: *Parasitorum & adulatorum dixit ali-*

» *quis, Posidonem pisces misisse Neptuno nostro, non per eos*
» *qui Romae pisces argentum contra vendunt, sed eorum alios*
» *Antio fuisse advectos: alios* &c. Aliud longe est διὰ τῶν,
» quam διὰ τούς: quod non observant interpretes. Quid
» sit, *vendere* ἴσον ἴσῳ, declarant Diphili versus, [apud Nostrum, p. 226. f.]

» Γόγγρον μὲν, ὥσπερ ὁ Πρίαμος τὸν Ἕκτορα,
» ὅσον εἵλκυσεν, τοσοῦτο καταθεὶς ἐπριάμην.

» Laurentium vocant isti parasiti *Neptunum*, vel *Neptu-*
» *nium*, quasi *Neptuni filium*: non aliam ob caussam, nisi
» ob ingentem istam piscium copiam.« — Desunt ista verba Epitomae. In ms. *A.* vero non Νεπτουνίῳ scribitur, sed Νιττουνίῳ, quod ex Νιπτουνίῳ corruptum est; quae vera videtur fuisse scriptura, restituenda auctori. Licet enim a *nando* nomen *Neptuni* derivarit Cicero de Nat. Deor. II. 26. & a *nubendo* vel *nuptu* Varro de Ling. Lat. IV. 10. tamen probabile est, Graecum scriptorem eam formam huic nomini dedisse, quasi a Graeco verbo νίπτειν esset derivatum. Vide Lexica Latina in voce *Neptunus*.

ἐκ Ταρακινῶν. ἐκ Ταρακινῶν vel potius Ταῤῥακινῶν videtur oportuisse; sive τὰ Ταῤῥακινὰ (aut Ταῤῥακινὰ) statuas nominativum casum cum Stephano Byz. sive αἱ Ταῤῥακίναι cum Ptolemaeo. Strabo quidem in sing. num. τὴν Ταῤῥακίναν dixit, lib. V. p. 231. d. Ταῤῥακεινῶν scribitur in membr. *A.* solenni confusione vocalis ι longae cum ει diphthongo. *Ibid.* νῆσον Ποντίαν. Vide Cellar. Geogr. Antiq. T. I. pag. 950.

οὐκ ὀλίγον ἀποδέουσι τῶν &c. Idem valet οὐκ ὀλίγον, ac si οὐδὲ ὀλίγον dixisset, *ne minimum quidem, non tantillum.* Simillimo modo locutus est Arrianus in Epist. ad L. Gellium, Epicteti Dissertationibus praemissa, Ἐπικτήτῳ δ' οὐκ ὀλίγος, nempe λόγος ἐστί: ubi videsis quae notavimus, in Epicteteae philosophiae Monum. Tom. II. Part. I. pag. 8.

In ANTIPHANIS, ex *Adolescentibus*, *vers.* 1. vulgatum ὕμνον tenebat codex noster uterque; sed ᾠδὸν utique desiderabat metri ratio: de quo iam monuerat TOUP in Curis Noviss. in Suidam p. 223. ed. Lips. & KOPPIERS in Observatis Philolog. pag. 48. ante quos iam eodem modo correxerat GROTIUS in Excerpt. pag. 619. Maiore ausu IACOBS, in Animadv. ad Anthol. Vol. I. Part. I. p. 331.

sic scribendum coniectaverat, Τέως μὲν ὄμμν τὰς κόρας τὰς Γοργόνας. *Versus tertius* in ed. Bas. & Cas. in haec verba exibat, ἐμβλέπων γὰρ αὐτοῖς, tum *quartus* incipiebat a voce Ἰχθυοπώλαις. In *ed. Ven.* vero, divisa voce αὐτοῖς sic scribitur:

> ἐλθὼ, πεπίστευκ' εὐθύς. ἐμβλέπων γὰρ αὐ-
> τοῖς ἰχθυοπώλαις, &c.

quam ratione[illegible]uit GROTIUS, probavitque TOUP. Mihi diremtum[illegible] modo vocabulum in comici poëtae iambis vix ferendum visum erat: probavique rationem, quam IACOBS l. c. inierat,

> — — — ἐμβλέπων γὰρ ἂν
> τοῖς ἰχθυοπώλαις, — —

Neque opus videtur novatione ab eodem Viro docto in *Notis msstis* proposita, ubi sic ille malebat:

> ἐλθὼ, πεπίστευκ' εὐθύ· μόνον γὰρ ἐμβλέπων
> τοῖς ἰχθυοπώλαις &c.

Epitomator, metri nullam habens rationem, nude ἐμβλέπων γὰρ τοῖς ἰχθυοπώλαις scripsit. Idem Abbreviator, certe scriba nostri codicis, *Versu* 5. pro ἀποστραφέντι, perperam ἀποστρέφοντι posuit. *Versionem Latinam*, quam versibus istis subiecimus, a GROTIO mutuo sumtam esse, etiam nobis non monentibus intelligent lectores. Quid sit vero, quod idem GROTIUS dramati isti Antiphanis titulum fecerit Νεανίσκος, *Adolescens*, in singulari, non video. Provocat ille quidem ad Stobaei Florileg. (ex ipsius edit.) p. 391. at ibi ipse Grotius, *Antiphanes Adolescentibus*, scripsit; & Gesnerus, (Serm. XCV.) *Antiphanis in Neaniscis*. Quare imprudenti excidisse Grotio suspicor, ut in Excerptis l. c. titulum dramatis in singulari numero scripserit.

AD CAP. V.

AMPHIDIS eclogam, ex *Impostore*, Excerptis suis inseruit *Grotius* pag. 521. *Vers.* 1 *& seq.* ῥᾷόν ἐστι μυρίαις μοίραις. » Rara nimis locutio. Pro eo quod dixisset alius, » ῥᾷόν ἐστι μυριάκις, dixit μυρίαις μοίραις: quod genus » dicendi idiotismus noster usurpat. « CASAUBONUS. — Gallico idiomate *mille fois* dicunt: propius vero etiam ad Graecam istam formulam accedit quod Latine dicimus, *sexcentis*, aut *infinitis partibus*.

Verſ. 3. ἄν τι ἐπερωτᾷ τις. Recte pronomen τι inſeruit GROTIUS (in Excerpt. pag. 521.) quod & metrum & ſententia flagitabat. Epitomator, omiſſa maiore parte huius verſus, totam eclogam finit in verbis ἢ πρὸς τοὺς - - ἐν ἀγορᾷ. *Verſ.* 5. Οὓς ἐὰν dedit ms. *A.* Οὓς ἂν edd.

Verſ. 9. ὡσεὶ προσέχων ὅδ᾽ οὐδὲν *&c.* Sic recte, ut mihi videbatur, ſcriptum in ed. Ven. & Bas[illegible] pro ὅδε, idem valens ac οὗτος; cui dein *verſ.* 10. res[illegible]t ὁ δὲ, id eſt, *ille vero*, vel *alius vero*. In ms. *A.* ſic ſcribitur, ὡσεὶ προσέχων δ᾽ οὐδὲν: quod & metrum & ſententia mendoſum eſſe clamabat. In ed. Caſaub. ſic habes, ὡσεὶ προσέχων· ὁ δ᾽ οὐδὲν *&c.* In Animadverſionibus vero, in hunc modum ſcribendum idem CASAUBONUS cenſuit, ὡσεὶ προσέχων δ᾽ ὅδ᾽ οὐδὲν *&c.* Is nempe ſuperiora verba in diverſam ſententiam accipiens, totum locum inde a *Verſu* 5. hoc modo interpretatus eſt: » *Iſtos ſi rogaveris*, (quanti?) » *alius ſumens in manus aliquid eorum quae forte aderunt, caput demittet ut Telephus, ac primo tacebit*; (*quanquam iure hoc quidem: omnes enim uno verbo piſcarii ſcelerati ſunt:*) » *alius, tanquam non advertat animum, & quaſi nihil audiverit, polypum aliquem percutiet*: *alius incandeſcet, ac verbis integris loqui aſpernans*, *t u o r*, inquit, *obolis emas licet*: *at ſudis haec octo b o l i s. Haec audienda ſunt, ſi quid obſonari velis.* « — Inde ſic pergit CASAUBONUS: » Numeri enallage tenebras magnas offudit his verſiculis, alioqui parum obſcuris: etſi quid apud poëtas frequentius? Sic igitur *AMPHIS*, cum dixiſſet οὓς, ſubdit λαβών: quod exponendum ut expreſſimus. Nam omnino *de piſcario* capi debent iſta, [*verſ.* 5 *ſq.*] ἢ λαβών τι τῶν παρακειμένων: item illa ſequentia, ἔκρουσε πόλυπόν τινα: quibus mire exprimuntur geſtus piſcariorum, emtores faſtidientium, ac ne reſponſione quidem dignantium. τὶ τῶν παρακειμένων, intellige cultrum, aut ſimile quid aliud, tabulae vel menſae illi impoſitum, ſuper qua proſtant piſces. Vox πρῶτον [*verſu* 7.] alterius fortaſſe locum occupavit; etſi ferri poteſt. ἀνδροφόνους Graeci vocant omnes *inſigniter improbos*. Libro nono coquus praecipit diſcipulo, ut ſit ἀνδροφόνος; id eſt, ut in aedibus divitum omni fraudum genere utatur: in eodem, Gnathaena meretrix appellatur ἀνδροφόνος. Athenaeus mox, [pag. 228. c.] διδάσκων αὐτὸν, τίνα δεῖ λέγοντα πρὸς τοὺς ἰχ-

»δροφόνους ἰχθυοπώλας ἀνεῖσθαι ἃ βούλεται.« — Pariter GROTIUS, *versu* 9. ὁ μὲν προσέχων δ' ὁ δ' οὐδὲν *&c.* scribens, latine sic vertit: *At alius tanquam surdus aut aliud agens:* & in brevi Adnotatione ait: »Illud δ' nectendo »sensui adiecimus.« — Scilicet & ipse, perinde ac Casaubonus, ista verba *vers.* 5 *sq.* ἢ λαβών τι τῶν παρακειμένων *&c.* latine sic reddidit: *illorum alius quidem de mensa tollens aliquid, tanquam Telephus, stat capite prono tacitus.* Quorum rationem merito improbans doctissimus DUTHEIL in *Notis msstis*, superiora illa verba ad emtorem refert, & totum locum inde a *Versu* 5. perspecte in hunc modum Gallico sermone reddidit: »*Si quelque acheteur les interroge, & en maniant quelqu'une des pièces étalées, se courbe humblement, comme Télèphe, gardant d'abord le silence; (ce qui est bien naturel, car ces gens-là sont tout autant d'assassins à faire peur;) l'un, comme s'il ne vous appercevoit pas, ou ne vous avoit point entendu, &c.*« Quae interpretatio ità unice vera nobis visa est, ut mirari subiret quo pacto ab ea aberrare Casaubonus & Grotius potuerint. Nam, ut alia omittam, manifestum videri debebat, non potuisse piscarios illos, quos ut hominum arrogantissimos depingit poëta, atque etiam ἀνδροφόνους adpellat, ab eodem poëta eisdem in versibus cum *Telepho* conferri; quem & aliàs in scena ut *pauperem & exsulem* proponi solitum paulo ante (pag. 223. c.) vidimus, & eumdem nunc idem poëta noster ut σιωπῇ κύπτοντα depingit, id est, *submisse stantem, ac ne hiscere quidem audentem.*

Vers. 10. ἔκρουσε πόλυπόν τιν'. Sic edidit Casaub. Sed πώλυπον per ω longum scribitur in ed. Ven. & Bas. praeeunte ms. *A.* quod vide ne aut ipsum verum sit, (nam eodem modo πώλυπον scribitur III. 108. c. & πώλυψ, VIII. 356. e. rursusque πώλυποι in Archestrati versu apud Nostrum VII. 318. f.) aut, quoniam illa Dorica magis forma est, vide ne πούλυπουν scripserit auctor, quae est verissima Attica forma. Conf. I. 7. d. II. 64. a. IV. 169. d. ibique notata. Sic vero delenda fuerit vocula τιν', quae vereor ne ex parum commoda interpretatione irrepserit: nam *polypus*, quem piscarius, nihil se audisse simulans, concutit, videtur ex mente poëtae idem piscis esse, cuius pretium pauper emtor timidiuscule percunctatus erat; cui is ob id ipsum nil respondet, quoniam persuasus est, pauperem hominem tanti non emturum,

quanti is polypum vendere cupit. *Ibid.* Quum ὁ δ' ἐπρίσθη καί τ' οὐ λαβὼν esset editum, κ' οὐ λαλῶν corrigendum monuit CASAUBONUS; non declarans, ex ingenio, an e scriptis libris ducta sit emendatio. Ex membranis vero nostris, ad mendosam scripturam καί τ' οὐ nihil discrepantiae adfertur; sed pro λαβὼν recte illa λαλῶν dabant. Illud καί τ', originem si quaeris, κᾷτ' scribi debebat, id est, κᾆτα, pro καὶ εἶτα: quod ad sententiam per se probum fuerat, sed metro non conveniebat. Tum *versu* 11. pro ὅλα τὰ ῥήματ', quod invito metro erat editum, (pro quo etiam exserte ὅλα τὰ ῥήματα scribitur in membr. *A.*) recte idem CASAUBONUS ὅλα ῥήματ' absque articulo scribi iussit: cuius emendationes Grotius adoptavit. In fine eiusdem *vers.* 11. mendosum esse τεττάρων, quod est in membranis, cum metri ratio arguebat, tum id ipsum quod proxime ante dicitur, συλλαβὴν ἀφελών. Quare recte iam primus editor decurtatum τάρων pro τεττάρων posuit. Eâdem vero de caussâ etiam initio *Versus* 12. pro vulgato ὀβολῶν, quod ibi editi cum membr. tenebant, βολῶν scribendum iudicavi; cum praesertim multo etiam magis in promtu esset, primâ syllabâ, quae per se brevissima erat, hoc vocabulum truncare, quam praecedens τεττάρων. Et sic, in fine eiusdem versus, perspicue ὀκτὼ βολῶν scribitur in membranis, non ὀκτ' ὀβολῶν, ut ut erat editum. *Ibidem*, pro ἡ δὲ κέστρ', suo more exserte ἡ δὲ κέστρα eaedem exhibent membranae. Ubi quum *mugilem* intellexisset Dalecampius, monuit CASAUBONUS: » Κέστρα non est *mugil*: (κεστρεὺς enim is dicitur:) sed » quam alii Graeci σφύραιναν vocabant. Latinis, *sudis*. Prae» ter Varronem & Plinium, Glossae: *Sudis*, σφύραινα ἰχ» θὺς, καὶ σκόλοψ. « — Vide Athenaeum lib. VII. p. 323. & Rondelet apud Gesnerum de Aquatil. pag. 883. ipsumque Gesnerum pag. 884.

Ἄλεξις, Ἀπεγλαυκωμένῳ. De titulo huius *fabulae* ALEXIDIS nonnihil dictum est ad III. 117. c. Eclogam habet GROTIUS in Excerpt. pag. 559. cuius Latina versione, nonnullis tamen (quemadmodum & in superiori Ecloga ex Amphide) mutatis, rursus usi sumus. *Vers.* 2. Pro ποιεῖν, est ποεῖν in ms. *Ep.* Bene: sed & istud probum, nam & in ποιεῖν diphthongus in prima syllaba ob sequentem vocalem corripi potest. In eodem ms. *Ep.* post οὐ πάνυ τι (*vers.* 3.) statim sequitur Τοὺς δὲ ἰχθυοπώλας

&c. omiſſis mediis. *Verſus* 4. in editt. Ven. & Baſ. itemque in membr. *A.* ſic ſcriptus erat:

ὑπὸ τῆς πόλεως μείζω τῶν ἄλλων φρονεῖν.

Ubi quum claudicaret metrum, tacite medicinam adhibuit Casaubonus, μείζω τι ſcribens. Poterat μειζόν τι corrigere: ſed nil neceſſe erat μείζω mutare; & poteſt commode τὶ pro κατά τι, *nonnihil*, accipi. Caſauboni emendationem tenuit Grotius: ſed in ed. Caſ. 2. & 3. corrupte μείζοτι, pro μείζω τι, expreſſum eſt.

Verſ. 6. ἐπὰν ἴδω. Sic mssti cum edd. Id ſi verum eſt, oportet poſtrema ſyllaba in ἐπὰν longa ſit; quae tamen brevis uſurpari ſolet. *Eodem verſ. & ſq.* τὰς δ' ὀφρῦς ἔχοντας ἐπάνω τῆς κορυφῆς. Mire Grotius: *ſuperciliosos cum oculis demiſſitiis noſtro imminere vertici.* Rectius Dalecampius: *ſuperciliis vertice capitis altioribus.* Hyperbolice dictum: quod imitatus Lucianus, Dial. Mort. X. c. 9. T. II. Opp. p. 162. ed. Bip. ὑπὲρ τὸ μέτωπον τὰς ὀφρῦς ἐπῆρκεν dixit: ubi ὑπερῆρκεν fortaſſe ſcribi debuerat, quod in ὑπῆρκε mutatum in ms. Oxon. Sic quidem apud eumdem Lucianum (ſive quis eſt alius libelli auctor) De Amoribus, cap. 54. T. V. Opp. pag. 319. ſcribitur, τὴν ὀφρῦν ὑπὲρ αὐτοὺς τοὺς κροτάφους ὑπερῆρκασι. Sed tamen verbo ἐπαίρειν in eadem dictione & alii uſi ſunt, & Alciphron lib. I. Epiſt. 34. τὰς ὀφρῦς ὑπὲρ τοὺς κροτάφους ἐπῆρας: ubi ſimiles variorum auctorum in hoc genere hyperbolicos luſus collegit Bergleri diligentia.

Verſ. 8. Poſt ἐὰν, recte ἐρωτήσῃς dedit ms. *Ep.* quemadmodum ſcribendum adnotaverat Brunck in ora ſui libri. Pro ἐάν τ', ἐὰν δ' ſcripſere Grotius, & Valckenaer ad Theocr. pag. 241. ſed τ' non incommode tuentur mssti a cum edd. *Verſ.* 10. εἴπερ ὠνεῖ dedit codex uterque: recte, ex Atticorum uſu; ſicut ἡγεῖ pro ἡγῇ, V. 217. b. ubi vide not.

Ad *Verſ.* 10 & *ſeq.* haec adnotavit Casaubonus: »Male accipiunt haec:

» Ὀκτὼ λάβοις ἄν; εἴπερ ὠνῇ τὸν ἕτερον.

» Ἀ 'τὰν λάβε καὶ μὴ παῖζε τοὺς αὐδεῖ. παράτρεχε.

»Perſonas ita diſtingue. Qui emturit piſces, ait, *Vis' tu octo obolos?* pro duobus videlicet mugilibus, de quibus »dixit, πόσου τοὺς κεστρέας πωλεῖς δύ' ὄντας; Igitur petenti decem, offert octo. Reſpondet piſcarius, εἴπερ ὠνῇ »τὸν ἕτερον: *accepturum ſe octo obolos, ſed pro altero tantùm*

» mugile. Ait deinde emtor: *Sume, o bone,* octo obolos, » & ambo da pisces, *neque nos puta dignos quos illudas.* » At piscarius: *Aufer te hinc curriculo!* « — Pro τοὺς οὐ δεῖ, magis corrupte τοῦ σοι δεῖ habet ms. *Ep.*, sed vulgatum cum editis tenent membr. *A.* Ubi cum τοὺς, pro οὓς positum, non ferendum esse in Attici comici iambis praeclare vidisset Grotius, οὓς οὐ δεῖ correxit, & quo utcumque mederetur laboranti metro, μὴ παῖζ' cum apostropho scripsit:

ὦ 'τᾶν, λάβε καὶ μὴ παῖζ' οὓς οὐ δεῖ. παράτρεχε.

Quo quidem restitutus Atticismus; at metro nondum satis erat consultum, spondeo in quartam iambi sedem admisso. Id vitium quo persanaretur, Valckenarius l. c. sic scribendum iudicavit:

ὦ τᾶν λάβε, καὶ μὴ παῖζέ γ' οὓς οὐ δεῖ· τρέχε.

Ac sane perfacile ΓΟΤΣ in ΤΟΤΣ mutari a librariis potuit: sed illud audacius factum merito videatur, pro composito verbo παράτρεχε, quod tuentur ambo nostri codices mssti, simplex τρέχε substituere; quandoquidem non tam in hanc partem peccare consueverunt librarii, ut composita verba pro simplicibus ponant, quam in contrariam, ut, ubi composita debebant, neglectâ praepositione simplicia subinde verba ponant. Et hîc quidem percommode etiam stare ipsum illud compositum παράτρεχε videtur, in quo παρὰ praepositio eamdem vim habet ac in verbo παρέρχεσθαι, cum *praeterire* significat, & in similibus: ut hoc sonet παράτρεχε, *ocius praeteri,* scil. *praeter meam tabernam; noli hîc consistere, sed ocius viam qua venisti persequere.* Quo magis probanda mihi visa est ingeniosa Corayi coniectura, in *Notis msstis* levissimâ mutatione, sic corrigentis, quemadmodum edidimus, Τόσου δεῖ· παράτρεχε. id est, *Tanto mihi opus est; non vendo minoris: proripe te ocius!*

AD CAP. VI.

In Diphili *Curioso*, *vers.* 2. pro Ἀθήνησι, quod ibi habent edd. & mssti, Ἀθήνησιν corrige, metri caussâ. *Vers.* 3. In vulgato olim τὸ δ', ὡς ἔοικε, τὸ γένος, nil mutant mssti nostri; tenuitque eamdem scripturam Grotius in Excerpt. pag. 793. At mihi omnino τόδε δὲ (i. e. τοῦτο δὲ) τὸ γένος corrigendum videbatur. *Vers.* 6.

τέμνω - - ἱερὸν τοῦ θεοῦ. » Morem veteres Graeci ha» bebant, *comam alicui Deo consecrandi*, a temporibus us» que Homeri: quod Homerus ostendit Iliad. XXIII. 142. « *Petr.* VICTORIUS, *Var. Lect.* VI. 22.

Vers. 10. οὐχὶ προσθεὶς ὁ ποδαπῶν. Cum ob metrum ferri non posset vulgatum προσθείς σοι ποταπῶν, GROTIUS προσθεὶς δὲ ποταπῶν scripsit. Multo vero commodius TOUP in Epist. Crit. pag. 107. ὁποταπῶν correxit; quod equidem ita amplexus sum, ut ὁποδαπῶν per δ literam scriberem, quemadmodum ποδαπῶν scriptum in vetustis membranis: quae scriptura certior probatiorque quam altera. Eodem modo νόμισμα ὁποδαπὸν habes apud Demosth. contra Polyclem, pag. 1217. ed. Reisk. *Vers.* 11. ἔπειτα δ' ἂν τ' ἀργ. Si ex msstis libris ducta esset γ' particula, quam post ἔπειτα insertam habent editi, teneri ea utcumque potuisset; quemadmodum & Grotius & Toupius l. c. eam tenuerunt. Sed tamen haud satis commode hoc loco posita videri debuit: quare, cum nonnisi ex primi editoris ingenio adiectam intellexissem, cum δ' permutare eam placuit.

Vers. 12. ἐπράξατ' Αἰγιναῖον. De *Aeginaeis obolis*, crassioribus & maioris pretii, quam sunt *Attici*, vide Polluc. IX. 76. & Bentlei Dissert. ad Phalar. Epist. pag. 347 sq. laudatos a Toupio l. c. *Ibid.* & *vs. sq.* ἂν δ' αὐτὸν δέῃ κέρματ' ἀποδοῦναι, προσαπέδωκεν Ἀττικάς. Κέρματα dicuntur *minoris pretii nummi*: unde τὸ καταλλάττειν νόμισμα, (*nummum maioris pretii nummis minoris pretii permutare*,) Graeci κερματίζειν dicunt. Vide Polluc. VII. 170. & IX. 87 sqq. & quae collegit Wetstenius ad Evang. Iohann. 2, 15. Ac nonnisi fere de *aeneis nummis*, praesertim *minutioribus*, usurpatum id nomen videtur. Sin verum est quod hic scribitur, Ἀττικὰς, nihil aliud subintelligi poterit nisi δραχμάς; adeoque & δραχμαὶ in κερμάτων numero fuerint relatae, accipiendaque ista verba fuerint de *auri cum argento permutatione*: quod mihi minus fit probabile. Quare suspicor, Ἀττικοὺς (scil. ὀβολοὺς) scriptum oportuisse. Ex ms. *A.* nihil quidem discrepantiae ab editâ scripturâ adfertur: sed, quam facile α & ου permutari a librario potuerint, iam plus semel observavimus. Epitomator in testimonium hic vocari non potest, nam finem eclogae ille fecit in voce Αἰγιναῖον. *Vers.* 14. κατ' ἀμφότερα τὴν καταλλαγὴν ἔχει. καταλλαγὴ, aliâs, *permutatio*

pecuniae: hoc loco (ut apud Demosth. contra Polyclem, p. 1216, 18. ed. Reisk.) *lucrum quod quis facit ex permutanda pecunia*.

Ξέναρχος, Πορφύρᾳ. Quae fabula hic sine exceptione Xenarcho tribuitur, de eàdem alibi dubitat Noster, sitne *Xenarchi*, an *Timoclis*. Vide IX. 431. a. & Suidam in Τιμοκλῆς. Eclogam ex Athenaeo reperiit Grotius in Excerpt. pag. 697. qui cum in *Latina versione* duos versus (sextum septimumque) omiserit, fuerunt nobis illi versus nostro Marte, utcumque potuimus, (minus utique, quam cupiebamus, faventibus Latinis Musis) supplendi: etiamque in sequentibus nonnihil a Grotiana versione discedendum nobis putavimus, quo auctoris sensum pressius exprimeremus.

Vers. 1. Οἱ μὲν ποιηταὶ (φησὶ) λῆρός εἰσιν. Cum metrum non ferret, Οἱ δὲ, quod erat editum, Grotius Οἱ δὲ correxit. Nobis vero percommode Οἱ μὲν dedere membr. *A*. In ms. *Ep*. abest coniunctio. Verbum φησὶ, quod sequitur, adparet extra metrum esse positum, ad nominativum Ξέναρχος relatum. In fine versus, οὐδὲν scripsit Grotius: qui tenere potuerat οὐδὲ ἕν, quod habet ed. Cas. consentientibus msstis. Corrupte οὐδὲν ἕν ed. Ven. & Bas. *Vers*. 3. ταὖτ' recte ed. Bas. & Cas. cum msstis, quod valet τὰ αὐτά. Minus commode ταῦτ' Grot. cum ed. Ven. *Vers*. 6 *sq*. Cur *lege vetitum fuerit rigare pisces* in foro, ex sequentibus intelligitur: scilicet, ne recentes adhuc esse viderentur, cum aridi essent & intus fortasse putridi.

Vers. 8 *sq*. εἶθ' εἶς θεοῖσιν ἐχθρὸς &c. Si id quod *vers*. 9. in editis legebatur, εἰ σε ἴδε, ex msstorum librorum fide esset editum, nihil magnopere in εἴ τις, quod ibidem *vers*. 8. legitur, desiderares. Sed pro εἰ σε ἴδε *vs*. 9. ὥς εἶδε habent membr. *A*. & codex Rom. ab Aegio collatus; &, rectius ad metrum, ὡς εἶδε ms. *Ep*. Ex quo intelligitur, istud εἶτ' εἶς, quod initio *versus* 8. habent veteres membranae, non ex εἴ τις, ut statuit princeps Athenaei editor, sed ex ΕΙΘ' ΕΙΣ fuisse corruptum. Litera τ, loco τοῦ θ, ex vetusto more adhaesit negligendi elisionem vocalium, & (verbi caussa) εἶτα εἶς scribendi. Ad sententiam quod spectat: Grotius, Graeca sic vertens,

Nam si quis hominum natus iratis Deis
pisces inspexit aridos, piscarius

pugnam continuo de composito conserit:

alium statuit, *videntem pisces aridos;* alium, *piscarium rixas excitantem:* quare etiam *versu* 10. ἐποίησεν αὐτῷ sua auctoritate scripsit, cum tamen in αὐτοῖς libri omnes consentiant. Mihi haud dubie idem piscarius intelligendus videbatur, qui pisces suos nimis aridos videret, & qui rixas excitaret. Quam in sententiam DALECAMPIUS interpretatus illos versus erat:

Si quis ex illis maxime Diis invisus
exarescentes pisces viderit, pugnare
statim se cum alio simulat de industria.

In eamdemque sententiam manifeste versus illos acceperat Epitomator, sic scribens, neglecto (ut saepe aliàs) metro: θεοῖς τις ἐχθρὸς ἄνθρωπος πάνυ ξηραινομένους ὡς εἶδε τοὺς ἰχθῦς, μάχην ἐποίησεν αὐτοῖς &c. Sed pro eâdem sententiâ perincommodum utique pronomen αὐτοῖς erat, & vel in αὐτὸς erat mutandum, vel minimâ ac fere nullâ mutatione pro ἐποίησεν αὐτοῖς, divisis vocibus, ἐποίησ' ἐν αὐτοῖς scribendum: quod nobis praeferendum visum erat. ἐν αὐτοῖς, *inter ipsos*, scil. *piscarios.*

d In *Versibus* 13 & 14. quum vulgo sic editi legerentur, prout etiam a nobis editi sunt,

ἔκειτο νεκρὸς οἷα μετὰ τῶν ἰχθύων.
βοᾷ τις ὕδωρ. ὁ δ' εὐθὺς ἐξάρας πρόχουν
τῶν ὁμοτέχνων τις, &c.

nihil desiderabas: & percommode sicut alia, sic ista ἔκειτο νεκρὸς οἷα, & βοᾷ τις ὕδωρ, & ἐξάρας πρόχουν, posita videri debebant. Iam, postquam cognoveris duas illas voces, νεκρὸς οἷα, non comparere in msstis libris, (desunt ea certe tam vetustis nostris membr. *A.* quam codici *Epit.*) ingenium admirari subeat eius viri, (sive is *Musurus* fuerit, qui principem editionem curavit, sive doctus aliquis ante eum librarius) qui male mulctatum versum perapte insertis illis verbis in integrum restituisset: nisi forte adeo suspicio etiam exoriatur, gratuito atque falso nos statuisse, membranas nostras *A.* esse unicum fontem, e quo omnes alii, qui hodie (praeter Epitomen) supersunt Athenaei codices, sint derivati; quandoquidem ipsa illa verba νεκρὸς οἷα ex codice aliquo msto, qui ex aliò quam nostro cod. *A.* derivatus esset, ducta utique videri possint. Sed ubi cogitaveris, in eisdem ambobus nostris codicibus deinde βοᾷ δέ τις scribi; intelliges, iustum perfe-

ctumque senarium, nescio cuius viri ingenio praeter necessitatem alteratum, olim sic sonasse,

ἥκειτο μετὰ τῶν ἰχθύων. βοᾷ δέ τις.

Nempe, quod ulcus Emendator ille in priori versu censuerat inesse, id posteriorem occupaverat: qui, quoniam pro eo nonnisi haec verba supererant,

ὕδωρ. ὁ δ' εὐθὺς ἐξάρας πρόχουν,

utique mutilus aut alio modo corruptus erat. Et huic quidem parum vel nihil medentur membranae *A*. Nam quod illae pro ἐξάρας (quod Casaubonus edidit) ἐ ξ α ί ρ α ς habent, id pro illarum more videri debuit nihil aliud valere nisi ἐ ξ ᾴ ρ α ς, cum iota subscripto, quemadmodum a nobis est editum. Mendosum manifeste est, quod in ed. Ven. & Bas. scribitur, ἐξαήρας: sed suspicionem hoc ipsum movere poterat, ἐ ξ α ε ί ρ α ς fortasse oportuisse, quod (Homerico more) idem ac ἐξάρας valeret. Ac sane ἐ ξ α ί ρ α ς illud in nostris membranis, quae tantum non constanter ι *longum* cum ει permutant, perinde ἐ ξ α ε ί ρ α ς atque ἐξάρας valere poterat. Isto igitur sumto, & suppleto ad nomen πρόχουν *articulo* (quem facile omittere potuerat librarius aliquis, membranas nostras & Epitomatorem aetate antecedens) talem habueris versum,

ὕδωρ. ὁ δ' εὐθὺς ἐ ξ α ε ί ρ α ς τὸν πρόχουν:

in quo nihil fere desideres, nisi quod Comici iambis parum convenire videatur *Ionicum* ἐξαείρας pro ἐξάρας. Et revera loco illius verbi aliud olim in vetustissimis libris fuisse positum, ex Epitomae scriptura colligas, quae ἐ ξ α ρ ά ξ α ς habet: parum quidem hoc ipsum commode, quandoquidem idem valens ac συντρίψας vel καταβαλὼν, ita quidem ut τὰς θύρας ἐξαράσσειν dicatur *qui portas effringit:* (vide Suid. in Ἐξαράξειν.) nisi ἐ ξ α ρ ά ξ α ς hoc loco intelligere liceat *cum impetu expromens;* quam in partem Epitomator fortasse verbum illud accepit. At hoc quidem urgere minime ausim: quin potius videndum arbitror, ne & ἐξαράξας, quod habet ms. *Ep.* & ἐξαιρας, quod est in membranis *A.* (& quod in his ipsis, ni fallunt lectiones nostrae ex eisdem excerptae, sic absque accentu ἐξαιρας scribitur) ex ἐ ξ ε ρ ά σ α ς sit corruptum. Sic, cum in eisdem membr. *A.* sexcenties & millies αι pro ε ponatur, librarius porro nonnisi in eo erraverit, quod terminationem ας omiserit, deceptus eisdem literis ας proxi-

me praecedentibus. Valet autem ἐξεράσας, *evacuans, profundens, in terram effundens.* Sic non modo ἐξερᾷν τοὺς λίθους & τὰς ψήφους dixit Aristophanes Acharn. 340. & Vesp. 987. ubi vide Schol. sed & ἐξέρα τὸ ὕδωρ, *effunde aquam*, Demosthenes ait, in fine Orat. pro Phormione, & contra Nausimachum; & παρὰ πόδας τῶν ἱεροφαντῶν ἐξερᾶσαι (ex optima scriptura codicis Vat.) τὸ ὕδωρ, Dionys. Halic. Antiq. II. 79. ubi vide quae Hudsonus adnotavit. Quod autem idem Hudsonus ibi ἐξεράσαι plus semel penacute scripsit, (ut quidem in ed. Reisk. T. I. pag. 384. expressum) in eo falsus est doctus Britannus: nam *penultimam* in eo verbo *longam* postulat cum Grammaticorum lex de verbis in ραω desinentibus, tum Aristophanis auctoritas, qui & in ἐξεράσω & in ἐξεράσατε (locis modo citatis) syllabam ρα haud dubie longam usurpavit: quare etiam apud Diog. Laërt. IX. 4. ἐξερᾶσαι veram esse scripturam, recte monuit Menagius. Itaque, nisi nos fallit nostra coniectura, in *Xenarchi* Ecloga, quam prae manibus habemus, duo versus, de quibus quaerebamus, in hunc maxime modum fuerint refingendi:

ἔκειτο μετὰ τῶν ἰχθύων. βοᾷ δέ τις
ὕδωρ. ὁ δ' εὐθὺς ἐξεράσας τὸν πρόχουν.

Vers. 15. ἀκαρῆ παντελῶς. Non ἀκαρεῖ, ut mendose expressum in scholio nostro sub contextu, sed ἀκαρεὶ acute scriptum in ms. *Ep.* quemadmodum apud Harpocratem h. v. editur, & passim alibi. Utrum praeferas, idem valebit ac βραχὺ vel μικρὸν, *parum, paululum*: sed praestare videtur ἀκαρῆ, quod cum editis tenent membr. *A.* Vide Schol. Aristoph. ad Vesp. 669. tum Ammonium & Moerin h. v. & quae ibi notarunt viri docti, & quae ad Aristoph. Plut. 244. notavit Ez. Spanhem. Illud nobis adiicere liceat: quod apud Etymologum pag. 78, 42. vulgo ἀκαρεί scribitur, id manifeste vitiosum esse, & omnino ἀκαρῆ ibi scriptum oportuisse; quoniam ex professo ibi non nisi de eis adverbiis disputat auctor, quae in η terminantur, sive nudum illud, sive iota habens subscriptum.

Vers. 16. » Penultimus versus manifestus est vitii,
» κατέχετε, κατὰ δὲ τῶν ἰχθύων ἅπαξ ἐπάνω.
» Lege:
» κατέχει· κατὰ δὲ τῶν ἰχθύων ἀπαξάπαν. «
Casaubonus. — Quae mihi emendandi ratio multo prae-

ſtabilior eâ, quam *Grotius* iniit, atque etiam unice vera, viſa eſt. Mirabar vero, utrumque noſtrum codicem vulgatam ſcripturam κατέχεις, & ἅπαξ ἐπάνω, communi conſenſu tenere. *Verſ.* 17. εἴποις γ' ἄν, pro εἴποις τ' ἄν, percommode dedit ms. *Ep.* Eodemque modo corrigi iuſſerat Casaub.

AD CAP. VII.

Antiphanis eclogam ex *Moechis*, habes apud Grotium in Excerpt. pag. 617. *Verſ.* 2 *ſq.* τὸ γὰρ μὴ ἀποχρῆν ἀποθανεῖν αὐτοῖς ἁλοῦσιν. Vulgatam olim ſcripturam, quam cum editis tenet codex noſter uterque, τῷ γὰρ μὴ ἀποχρῆν, nec Caſaubonus, nec Grotius ſollicitaverat. Erat ea tamen perincommoda: nam ſententiam continebat hanc: *eo enim quod illis non ſufficit captis mori, - - traditi piſcariis - - putreſcunt.* Quaſi haec *cauſſa* eſſet, *cur traditi piſcariis putreſcant, quia* ſcilicet *non ſufficit illis mori poſtquam capti ſunt.* Nam ſic in illa ſcriptura verba cohaerent: ubi poſt ταφῆναι in ed. Ven. quidem *interpungitur* oratio, at in ms. *Ep.* non niſi *comma* ponitur, in ed. Baſ. & Caſ. vero plane omiſſa diſtinctio, atque ita etiam (ni fallor) in ms. *A.* Cui incommodo remedium adlaturus Koppiers, in Obſervatis Philolog. p. 44. totum locum ſic refingendum ſuſpicatus eſt:

»Οὐκ ἔστιν οὐδὲν θηρίον τῶν ἰχθύων

»ἀτυχέστερόν τοι. οὐ γὰρ ἀπόχρη γ' ἀποθανεῖν &c.

»Saepius (inquit) vocula οὐκ, aliis interiectis, a τοι divellitur.« Itaque conſtructionem naturalem verborum talem ſtatuebat, Οὔ τοι ἔστιν οὐδὲν ἀτυχέστερον &c. — At paene praeſtabat, me iudice, vulgatum tenere, quam tantis ambagibus tamque multiplici novatione medicinam tentare. Poterat utcumque illud τῷ γὰρ μὴ ἀποχρῆν &c. ad ſuperiora ita referri, ut intelligeretur: *Eo enim* (ſunt omnibus aliis animantibus infeliciores) *quod non ſufficit illis* &c. Sed in eamdem fere ſententiam, quam haud dubie in animo habuerat poëta, ut minori molitione, ſic multo doctiore ratione, locum iſtum curavit vir omni doctrina politiſſimus Coray; qui in *Notis msstis*, nobiscum communicatis, ad hunc locum ſic breviter eſt commentatus: »Diſtinguo atque emendo Antiphanis verſus »hoc modo:

»Οὐκ ἔστιν οὐδὲν θηρίον τῶν ἰχθύων

» ἀτυχέστερον. Τὸ (non τῷ) γὰρ μὴ ἀποχρῆν ἀποθανεῖν
» αὐτοῖς ἁλοῦσιν, εἶτα κατεδηδεσμένοις
» εὐθὺς ταφῆναι! Παραδοθέντες ἄλλοις κ. τ. λ.
» Illud τὸ γὰρ μὴ ἀποχρῆν - - - ταφῆναι! est ellipsis per»elegans satisque nota ex Grammaticorum observatis in »Aristophanem. Conf. huius Comici Plut. 593. τὸ γὰρ ἀν»τιλέγειν τολμᾷν ὑμᾶς κ. τ. λ. nec non Nub. 268. τὸ δὲ »μὴ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν - - ἔχοντα. « — Scilicet ex elliptico isto sermonis usu subintelligendum hoc loco, Ἀτυχέστατον γὰρ τὸ μὴ ἀποχρῆν &c. aut interrogative, Οὐ γὰρ τοῦτο πάντων ἀτυχέστατον; τὸ μὴ &c. *Nonne enim hoc omnium est infelicissimum, quod* &c. Confer quae Küsterus notavit ad Nub. 268. &, qui ab eo laudatur, Eustathius ad Odyss. ι'. pag. 233 extr. & seq.

Vers. 7. μόλις δ' ἔγ' ἄν ποτ'. Sic iam inde a prima editione bene correctum, cum ex msstorum lectione (μόλις δ' ἄν ποτ') claudicaret versus.

In verss. 8 & 9. nonnihil mendosa & perperam distincta oratio erat, cum sic legeretur in editis:

— ἔδωκαν τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν·
τούτῳ κομίσας ὁ δὲ ἐξέβαλεν οἴκαδε.

Ibi haec adnotavit Casaubonus: » In Antiphanis testi»monio distingue:

» — ἔδωκαν τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν
» τούτῳ· κομίσας ὁ δ' ἐξέβαλ' εὐθὺς οἴκαδε.

» Iunge τὸ οἴκαδε cum remotiore verbo κομίσας: nam si »referas ad ἐξέβαλεν, legendum esset οἴκοθεν. « — Sic ille non modo distinctionem orationis correxit, verum etiam posteriori versui inserta voce εὐθὺς medendum censuit. Equidem multo expeditiorem rationem probavi, qua labans metrum Grotius sustentavit, ἐξέβαλλεν scribens pro vulgato ἐξέβαλεν. Quod autem apud eumdem Grotium (Excerp. p. 617.) versus iste, omissâ voculâ ὁ, sic scriptus est,

τούτῳ· κομίσας δ' ἐξέβαλλεν οἴκοθεν:

id quidem operarum errore, non editoris consilio factum esse, cum per se intelligebatur, tum ex ipsius Grotii adnotatione (ibid. pag. 977.) adparet. At ipsa quidem illa vocula nonnisi emendationi primi editoris debetur; nam uterque noster codex mstus, eâ omissâ, sic habet, κομίσας δ' ἐξέβαλεν οἴκαδε. Quare etiam sic corrigendum statuere poteras versum,

τούτῳ. κομίσας δ' ὅδ' ἐξέβαλλεν &c.

quod & metro perinde conveniebat, & ad usum loquendi paulo commodius videtur. Pro οἴκαδε, aptius utique οἴκοθεν videri debebat, quod Grotius recepit: sed istud quum teneant ambo codices mssti, mutare non sum ausus. Debebant igitur ista verba, κομίσας ἐξέβαλλεν οἴκαδε, sic accipi, quasi dixisset, κομίσας οἴκαδε, ἔβαλλεν ἐξ οἴκου.

In eiusdem ANTIPHANIS ecloga ex *Philothebano*, *Versu* 2. pro συνάγοντα, quod reclamante metro in editis scriptisque legebatur, συναγαγόντα correxi, praeeunte GROTIO in Excerptis pag. 631. Sed, quod idem Grotius verba ista συναγαγόντα τὰς ὀφρῦς his latinis reddidit, *reducta fronte in verticem*, in eo sequi doctissimum virum non debueram. Id enim graece sonabat, ἀνάγειν, ἀνασπᾷν, & ἐπαίρειν vel ὑπεραίρειν ἐπάνω τῆς κορυφῆς, &c. quae sunt hominis fidentis & arrogantis: vide supra, pag. 224. f. & ibi notata: cuius contrarium est, συνάγειν τὰς ὀφρῦς, *contrahere supercilia*, quod est hominis vel timentis, ut apud Lucian. in Demosthenis Encom. cap. 16. vel *tristis & morosi*, qualem hic dicit poëta. conf. Aristoph. Plut. 756. & Nub. 582. ibique Schol. & Nostrum, I. 30. c.

Quartus versus, sic sonans,

ἐὰν σαπροὺς δὲ, κομιδῇ παίζειν καὶ γελᾷν,

peccat contra senariorum leges, spondeum habens in quarta sede. Quem versum eo nomine notavit HERMANNUS, DE Metris, pag. 166. simul observans, vix eum videri mutationem admittere. Tenent quidem eumdem verborum ordinem libri omnes: sed in ms. *Ep. incisam orationem post* κομιδῇ video, non post δὲ, ut in edd. Quo admoneor, (quod observationem meam olim praeterierat) adverbium κομιδῇ (sive κομιδῆ malueris) commodius ad σαπροὺς referri: unde simul via sternitur emendationi, quae vel ita institui poterit,

ἐὰν σαπροὺς κομιδῇ δὲ, παίζειν καὶ γελᾷν:

sive in hunc modum malueris,

ἐὰν κομιδῇ σαπροὺς δὲ, παίζειν καὶ γελᾷν.

Postremo versu, recte οἰμώζειν μακρὰ habent membr. *A.* cum edd. Perperam μακρὰν ms. *Ep.*

Ἄλεξις ἐν Πυλαίαις. Adnotavit DALECAMPIUS: » Quidam legunt ἐν Πυλαίοις, in *Circulatoribus*, sive *Cir-* » *cumforaneis.* « — Ubi quinam sint illi *quidam*, quos dixit vir doctus, nescio: illud scio, non esse codices msstos; quos nullos viderat, nec excerpta ex ullo habuerat Da-

lecampius. Membranae nostrae vulgatum tenent: Epitomator vero suo more indicem fabulae omisit. Πυλαία (quod ipsum etiam Dalecampius adnotavit) Graecis dicebatur *concilium Amphictyonum Pylis congregatum*. Vide Suid. h. v. Quo sensu autem Alexis dramati illi titulum Πυλαίαι fecerit, non liquet. In ecloga ex illo dramate prolatâ, quum *Versus quartus* vulgo sic scriberetur,

a φόρους. μονονουχὶ δεκατεύουσι γάρ:

monuit Casaubonus: » Pede uno decurtatus versus: ita » absque dubio replendus:

» φόρους· ἡμῶν μονονουχὶ δεκατεύουσι γάρ. «

Grotius (Exc. p. 587.) in hunc modum refinxit senarium:

φόρους· οὐχὶ μόνον ἀποδεκατεύουσι γάρ.

Monens in Notis: » οὐχὶ μόνον se correxisse ob sequentia; » ἀποδεκατ. vero, ob versum. « Nempe μονονουχὶ valet *tantum non, propemodum:* ex *vers.* 6. autem adparet, *non modo* dicere voluisse poëtam. Itaque bene quidem ad sententiam habet versus Grotianus, quem in contextum recepi. At sicut Casauboni senarius peccabat spondeo in secundam sedem admisso: sic ne in Grotiano quidem (sive ultimam syllabam vocis οὐχὶ longam, sive brevem statuas,) satis cautum esse metro intelligo. Vide igitur, ne, ut metro, sic & sententiae consultum fuerit, si sic legamus:

φόρους· μόνον ἡμῶν οὐχὶ δεκατεύουσι γάρ.

Particulae istae μόνον & οὐχὶ, interserta voce ἡμῶν separatae, videntur haud incommode pro οὐχὶ μόνον accipi posse.

AD CAP. VIII.

In *Alexidis* ecloga ex *Lebete*, *vers.* 1. *sq.* τοῦ πλουσίου Ἀριστονίκου. *Aristonicus dives*, est pater famosi illius Calliae, de quo supra V. 218. b. & 220. b. filius Calliae τοῦ λακκοπλούτου, de quo vide Nostrum XII. 537. b. & Perizon. ad Aelian. XIV. 16.

Versus 2. sic conceptus vulgo legebatur:

Ἀριστονίκου. τίθησι γὰρ νυνὶ νόμον.

Ubi verbum τίθησι non magis ad usum sermonis erat aptum, quam ad metri rationem. Quo lubentius amplexus sum τίθεται, quod eius loco Grotius posuit, Excerpt. p. 575. Nec vero idcirco satis consultum metro esse, pulcre video. At nec, quid lucraremur, si cum eodem Grotio, transpositis verbis γὰρ & νυνὶ, sic scriberemus,

Ἀριστονίκου. τίθεται νυνὶ γὰρ νόμον,

exputare potui. Sanandi metri variae quidem atque variae excogitari rationes possunt, sed nulla satis certa nobis occurrebat. Expeditissima fere illa fuerit, si legamus:

'Αριστονίκου· καὶ τίθεται γὰρ νῦν νόμον.

sive in hunc modum malueris:

'Αριστονίκου. ἐτίθετο γὰρ νυνὶ νόμον.

Vers. 3. πωλῶν γε. Vocula γε fulciendo metro recte inserta iam a primo editore. *Vers.* 4. ἰχθῦν ὑποτιμήσας, ἀποδῶτ' ἐλάττονος. — » Lego ἐπιτιμήσας: ut » legitur pag. 228. b. τὸν ξενικὸν οἶνον ἐπιτετίμηκας πολύ. » Hoc ultimum est quod Galli dicunt *renchérir*, in sensu » transitivo: illud Alexidis ἐπιτιμήσας, exprimunt per » *surfaire.* « CORAY in *Notis msstis.* — Tam speciosa utique, quam docta emendatio. Prioris acceptionis verbi ἐπιτιμᾷν exempla nonnulla apud Demosthenem habemus, ubi τὸν σῖτον ἐπιτιμηθῆναι ait, *auctum esse pretium tritici*, pag. 918, 22. & 1208, 2. ed. Reisk. Exemplum posterioris significatus, cui percommodus hic locus foret, Suidas adnotavit, in 'Επιτιμῶσα, quam vocem interpretatur, βαρύνουσα τὴν τιμήν. At hoc quidem loco non necessario desiderari videtur verbum, quod significet *augere pretium*, *nimium statuere pretium*; satis erat, *aestimare*, *indicare* vel *statuere pretium aliquod quodcumque*: quae notio cum inesse videretur verbo ὑποτιμήσας, mutare consentientem codicum nostrorum cum editis scripturam non sum ausus. Nam sicut apud Xenoph. in Apolog. Socr. ὑποτιμᾶσθαι est *statuere praemium vel poenam, quam commeruisse nos aestimamus*: (conf. Epicteti Differt. III. 24, 61. & ibi not.) sic ὑποτιμᾷν percommode valebit *pretium statuere* vel *indicare merci.* Similiter ὑποτιμήσασθαι apud Aristotelem Oeconom. lib. II. sect. 35. (T. II. Opp. p. 510. d. edit. Duval.) est *facultates suas aestimare*, vel *aestimare quantum tributi aequum sit ut pendamus pro ratione nostrarum facultatum*: & ibidem, pro ὑποτιμήσαντο, mox ponitur αὐτοὶ ἔταξαν. Rursus apud eumdem, ibid. sect. 5. (p. 502. e.) haec verba habes ἵνα οἱ πένητες δύνωνται ὑποτιμᾶσθαι, id est, *quo etiam pauperes possent aestimari, censeri, & tributum quod quisque penderet definiri posset.*

Vers. 7. τῆς ἀξίας ἀγαπῶσιν. » Concise dictum, pro τῆς » ἀξίας τιμῆς πωλεῖν ἀγαπῶσιν. Alioquin esset scribendum » τὴν ἀξίαν. « CASAUB. — ἡ ἀξία, pro ἀξία τιμὴ, vulgatissima dictio. Verbum vero πωλεῖν e superioribus fa-

:ile hic intelligebatur. Porro in verbo ἀγαπῶσιν est alia vulgatissima ellipsis adverbii μᾶλλον, ad quod refertur dein ἢ particula: de qua loquendi formula non cogitasse videtur Epitomator, cum εἶτ' εἰς ἑσπέραν scripsit, contra auctoris mentem. ἢ τῆς ἑσπέρας cum editis recte tenent membr. *A.* *Vers.* 8. σαπροὺς ἅπαντας. Sic non dubitavi cum GROTIO corrigere: licet vulgatum ἅπαντες teneat codex noster uterque.

Vers. 9 *sq.* »Cum ait,

» Κἀνταῦθα καὶ γραῦς, καὶ γέρων, καὶ παιδίον
» πεμφεῖς ἅπαντες ἀγοράσουσι κατὰ τρόπον.

»hoc significat: Legem modo recitatam Aristonici, adeo »vendendi cupidos piscarios reddidisse, ut *iam vel anus* »*aliqua, aut senex quivis, aut puer denique, possit ab illis* »*mercari se fraude sua*, ut erat in XII. tabulis. [vide Cic. »de Leg. II. 24.] Πεμφεῖς est, πνοὴν ἔχοντας: *viventes* »*adhuc & spirantes*. Pisces non spirant quomodo caetera »animalia, (etsi Hippocrates in libro DE Flatibus πάντας »ἰχθύας ἀναπνεῖν scribit, & ita placet etiam Plinio:) »spirant tamen naturae suae lege, & ἀναλόγως, ea re»spiratione quam philosophi non ἀναπνοὴν, sed διαπνοὴν »vocant: sunt qui ἐμπνοὴν proprie dici velint. Clemens »Alexandr. Strom. lib. VII. Τί οὖν φασι περὶ τοῦ Θεοῦ; »πότερον διαπνεῖται, ὡς τὸ τῶν δαιμόνων γένος; ἢ ἐμ»πνεῖται μόνον, ὡς τὰ ἔνυδρα, κατὰ τὴν τῶν βραγχίων »διαστολήν; ἢ περιπνεῖται καθάπερ τὰ ἔντομα κατὰ τὴν »τῶν πτερύγων ἐπίθλιψιν τῆς ἐντομῆς. Πέμφυξ, sive πεμ»φὶς, est *flatus, anima*. Hesychius interpretatur, ψυχὴν »ὀρνίθων. Lycophroni πεμφίδες sunt *animae defunctorum*, »isto versu de Ulyssis in orcum descensu, ἀκούσει κεδνὰς »πεμφίδων ὄπα. Inde πεμφὶς, *habens flatum*, sive *animam*. »In antiquis & Athenaei & Epitomes, πεμφιδεῖς exara»tum erat: quod etiam defendi potest.« CASAUBONUS. — At, cur solummodo *defendi?* quidni *unice teneri debuerat* ista veterum librorum scriptura? Nempe, error primum in ed. Ven. operarum incuriâ commissus, πεμφεῖς pro πεμφιδεῖς ponentium, deinde auctus in ed. Bas. ubi πεμφεῖς excudebatur; is (inquam) error occasionem dederat eruditae disputationi, qua effici debebat, vocabulum πεμφὶς (quod nullum in universa Graeci sermonis copia usquam reperitur) *animatum, vivum* significare: ea disputatio, sero animadverso errore, ut in spongiam in-

cumberet, aegre patiebatur doctissimus Animadversor. Merito vero h. l. adnotavit Coray: »Praefero alteram le»ctionem πεμφθεὶς. conf. Theophrasti Charact. περὶ Ἀπι»στίας: ἀποστείλας τὸν παῖδα ὀψωνήσοντα, ἕτερον παῖδα »πέμπειν, πευσόμενον πόσου ἐπρίατο.« — Illudque ipsum, πεμφθεὶς, iam olim unice recepit Grotius, ne mentione quidem facta alterius mendosae scripturae.

In *altera ecloga* ex eàdem *Alexidis* fabulà, ubi ait c τά τ' ἄλλα γὰρ νενομοτέθηκε πολλὰ, aut subintelligendum καλῶς, quod adverbium ex vocabulo κρείττον repetendum: aut ex eo, quod continuo deinde ait νόμον χρυσοῦν, hîc intellige τά τ' ἄλλα χρυσᾶ νενομοτέθηκε, *alias aureas tulit leges*. Mox qui sequitur versus,

χρυσοῦν· τὸ μὴ πωλεῖν ἔτι καθημένους,

eum eodem modo scriptum exhibet codex noster uterque, nec in eo quidquam *Grotius*, metricarum legum alioquin & peritissimus & observantissimus, mutavit. Nec vero, quo pacto metrum expedirem, cum *pyrrhichius in quarta senarii sede* sit, reperire equidem potui. Nescio, an πωλεῖν γὰρ ἔτι oportuerit, ut esset tribrachys.

Septimus versus nihil difficultatis habebat,

εἶτ' εἰς νέωτά φησι γράψειν κρεμαμένους.

Quoniam tamen perperam eum Dalecampius sic reddiderat, *Deinde ut appensis tabulis pretium scribant in posterum*; monuit Casaubonus: »Observa sermonis compendium, »quod interpretes decepit, pro πωλεῖν τοὺς ἰχθύας τοὺς »ἰχθυοπώλας κρεμαμένους. Expositio pendet ex praece»dentibus. Dixit enim, *lege nova cautum esse ne quis piscarius pisces vendat nisi stans*. Nunc addit, *auctorem* huius »legis *edictum sequente anno aliud esse promulgaturum* in hanc »sententiam: *Ne quis piscarius pisces vendat nisi pendens*. »Legis utriusque ratio est eadem: sed haec posterior ef»ficacissima erat futura.« Casaubonus. — Callida ambiguitas, quae in verbo κρεμαμένους inest, vel nobis non monentibus, in oculos incurrit lectoris.

Vers. 8. Quod θᾶττον ἀποπέμπουσι habent edd. cum ms. *A.* id *male* positum Grotius iudicans, ἀποπέμψουσι correxit. Pariterque Coray, in *Notis msstis*: »Lego, inquit, ἀποπέμψουσι. *Citius dimittent cen»tores: quemadmodum Dei, e machina apparentes*, finem fa»bulis imponendo spectatores dimittunt. conf. p. 222 extr.

»Αἴρουσι, ὥσπερ δάκτυλον, τὴν μηχανήν·

» καὶ τοῖς θεωμένοισιν ἀποχρώντως ἔχει.
» Plato in Cratylo, pag. 316. T. III. edit. Bipont. allu-
» dit ad hanc ἀποτομὴν spectatorum post machinae ad-
» paritionem, his verbis: εἰ μὴ ἄρα δὴ, ὥσπερ οἱ τραγῳ-
» δοποιοὶ, ἐπειδάν τι ἀπορῶσιν, ἐπὶ τὰς μηχανὰς κατα-
» φεύγουσι, θεοὺς αἴροντες, καὶ ἡμεῖς οὕτως εἰπόντες ἀπαλ-
» λαγῶμεν. « — Eamdem ipsam vero scripturam, ἀπο-
τέμψουσι, dedit nobis etiam noster codex *Epit.*

AD CAP. IX.

Ἀντιφάνης ἐν Μισοπονήρῳ. Perperam Ἀριστοφάνης ms. *Ep.* *Vers.* 2. οἷ γεγαμένοισιν. οἷ γεννωμένοισιν idem ms. *Ep.* invito metro.

Vers. 3. Mireris utrumque codicem cum editis in compositum verbum διαδιδόασιν consentire, in quo nec ullam vim hoc loco habere praepositio διὰ potest, & metro manifeste officit. Nude διδόασιν scripsi cum Grotio, in Excerpt. pag. 615. quae formatio verborum in μι non solis Ionibus propria fuisse videtur, sed & Atticis usitata. vide Maittaire de Dialect. pag. 130. Quod ni ita esset, διδοῦσι corrigendum erat cum Iacobs in *Notis msstis.* Videtur primus Editor metro, copiâ laboranti, succurrere voluisse omisso verbo πίνειν, quod utique salvâ sententiâ poterat abesse. At non viderat ille, alia parte laborans metrum ea ratione esse invectum, nempe spondeo in quarta senarii sede, cum sic (in ed. Ven. & Bas.) scriberetur:

διαδιδόασιν ἵππων καὶ βοῶν γάλα.

Verbum vero πίνειν, quod post βοῶν tacite inseruit Casaubonus, & Codices Italici ei obtulerant, & noster codex uterque agnoscit.

Vers. 4. Οὐχὶ μὰ Δία τιτθὰς &c. Hermannus, aegerrime ferens quatuor brevium syllabarum concursum, Οὐ μὰ Δία rescriptum malebat, de Metris pag. 154. At praeclare ipse intellexit Vir doctissimus, quantus sit numerus exemplorum, in optimis quibusque Graecorum poëtarum codicibus occurrentium, quae praecepto ipsius refragentur.

Vers. 5 & 6. Cum *quintus versus* vulgo in hunc modum scriptus legeretur,

καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις, ὧν μείζω γε * μαίας νὴ Δία:

sic ad hunc locum commentatus est CASAUBONUS: » Ver-
» sus ille ex membranis sanari nequit: omnes enim simi-
» liter depravatae. Constat, versus duos in unum esse
» conflatos, deperditis non paucis dictionibus. Lego:

» καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις ἐξωλεστάτους·
» ὧν μεῖζον οὐδέν ἐστι κακὸν, νὴ τὸν Δία.

» *Scythae*, ait, *non introducunt in aedes suas neque nutrices*
» *infantibus suis, neque pueris paedagogos, quae duo sunt ma-*
» *la pessima*. Deinde auctor in *nutrices* acrius invehitur:
» quas ait *deterius malum esse quam sint paedagogi, aut etiam*
» *impostores & plani*. Non falso ea poëtam praedicare de
» nutricibus, norunt qui earum morositatem, arrogan-
» tiam, ἀπληστίαν, & malignitatem domi suae quotidie
» experiuntur. « — Veteres nostrae membranae nihil a
vulgata scriptura discedunt: Epitomator vero, cum in suo
etiam exemplari mutilatum locum reperisset, & ea ipsa
verba, quae membranae *A.* habent & proxime sequentia
praetermisit; ab illis, καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις, statim ad
ista transiens, πολὺ γὰρ αὖ γένος μιαρώτατον τοῦτ' ἐστι.
Mihi vero defectum, quo laborat hic locus in quo ver-
samur, GROTIUS, nonnulla a Casaubono accipiens, mul-
to quam ille felicius, &, quod ad sententiam quidem
spectat, certissima ratione explesse visus est, ita scribens
ut a nobis editum est:

καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις, ὧν μεῖζον κακὸν
οὐκ ἔστιν οὐδὲν, μετά γε μαίας, νὴ Δία.

Versus 8 & 9. in hunc modum editi legebantur:

τοὺς μετραπατῶντας τούς τ' ἀγυρτοῦντας· πολὺ γὰρ
γένος μιαρώτατον τῶν τ' ἐστὶν, εἰ μὴ νὴ Δία
τοὺς ἰχθυοπώλας &c.

Ad quae monstra nihil prorsus animadversionis a Casau-
bono tentatum exstat, nedum quidquam ad ea procuran-
da collatum. GROTIUS, non posse ista ita ferri praecla-
re videns, emendandi rationem iam inde a praecedenti
versu iniit: qui quum consentientibus membranis sic esset
editus,

αὗται δ' ὑπερβάλλουσι μετά γε, νὴ Δία,

ille tres continuos versus (*septimum, octavum* & *nonum*)
in hunc modum refinxit:

αὗται δ' ὑπερβάλλουσι τούς τε μετραπατῶν-
τας, τοὺς ἀγυρτοῦντάς τε πολύ· καὶ γὰρ γένος
μιαρώτατον τῶνδ' ἐστὶν, εἰ μὴ, νὴ Δία,

τοὺς ἰχθυόπ. ———

Quae, licet ad metri rationem exacta, tamen alioqui quam sint scabrosa & parum congrua reliquo istorum versuum colori, nemo non videt. Nobis, ut ad verum propius accedere, ac ipsam fortasse auctoris verissimam repraesentare scripturam possemus, viam stravere optimi nostri libri mssti: quos vellem paululo etiam pressius, quam a me factum nunc demum intelligo, secutus essem. Nam *versum* 8. ad membranarum *A.* praescriptum sic rescriptum velim,

τοὺς μητραγυρτοῦντάς γε. πολὺ γὰρ αὖ γένος &c.

Iam, *septimum* quidem *versum*,

αὗται δ' ὑπερβάλλουσι· μετά γε, νὴ Δία,

in quem ad verbum cum editis consentiunt veteres nostrae membranae, bene sic habere, neque quidquam in eo mutare debuisse Grotium, color atque tenor totius eclogae ostendere videtur. Nam & connexio orationis percommoda est; & formulam *νὴ Δία* eodem modo saepius in his versibus de industria repetitam videmus; & formula *μετά γε* cum ad sensum necessaria est, tum eodem modo vers 11. repetitur. Deinde ista verba, (*vers.* 9.)

μιαρώτατον τοῦτ' ἐστίν· εἰ μὴ, νὴ Δία,

perfectissimum complent senarium, quem eodem quo scripsi modo & ms. *Ep.* & membranae *A.* exhibent; ubi pro mendoso *τῶν τ' ἐστὶν*, quod erat editum, percommode uterque codex *τοῦτ' ἐστὶν* dabat. Restabat concinnandus *versus* 8. medius inter illos duos interiectus. Illius igitur versus hemistichium posterius, communi consensu membranae *A.* & ms. *Ep.* tale offerebant,

— — — *πολὺ γὰρ αὖ γένος,*

quae verba cum sequentibus verbis, *μιαρώτατον τοῦτ' ἐστὶν*, perapte connectuntur. Praecedentia in Epitome, ut supra dictum, omissa sunt. Membranae *A.* vero, pro *primo versus* 8. *hemistichio*, haec monstrosa utique verba dabant

τοὺς μητραρπατῶντας γυργοῦντάς γε.

Ubi illud statim adparebat, quod & praeclare viderunt editores, in *μητραρπατ.* ρ literam ante π temere irrepsisse, & deinde perperam *γυργ.* pro *γυρτ.* esse scriptum. Sed istud praeterierat doctorum virorum observationem, quod in eisdem vetustis membranis frequenter usu venisse iam saepius a nobis observatum; scilicet, perperam

iunctas esse duas scripturas, quarum altera ex vetere contextu, altera (quae alterius interpretationem aliquam continebat) e margine aut e scholio interlineari ducta esset. Simillimus igitur error, cuius tam multa iam exempla adnotavimus, quin hîc quoque fuerit commissus, perspicuum esse videtur. Nempe,

τοὺς μητραγυρτοῦντάς γε

vetus veraque fuerat scriptura; cuius posteriori parti, pro interpretamento, superscripserat aliquis vocem ἀπατῶντας, quemadmodum apud Suidam nomen ἀγύρτης per ἀπατεὼν exponitur. Istud scholion perperam accipiens indoctus aliquis librarius, monstrosam inde scripturam

τοὺς μητραπατῶντας γυρτοῦντάς γε

consuit. Quae scriptura deinde sive a recentioribus librariis, sive a primo editore, magis etiam deformata est, cum μητραπατ. in μετραπατ. mutarent, (quasi de *mensurarum adulteris*, quos vocat Grotius, ageretur) & τούς τ' ἀγυρτοῦντας scriberent. Atqui ἀγυρτέω non est graecum verbum: sed μητραγυρτεῖν habes apud ipsum Nostrum, XII. 541. e. de quo confer Perizonium ad Aelian. Var. Hist. IX. 8. & quem is laudat Dionys. Halic. II. 19. T. I. pag. 275 sq. ed. Reisk. Adde Eustath. ad Odyss. ρ'. pag. 636, 36 sqq.. Quum γε particulam, post ista verba in membranis nostris positam, aut non animadvertissem olim, aut parum commode in eadem ῥήσει, (quoniam modo praecedebat μετά γε) bis positam iudicassem; omissâ illâ, quo iustam mensuram haberet senarius, continuo deinde πολύ τοι γὰρ, ex coniecturâ, pro πολὺ γὰρ scripseram. Sed nil magnopere obstare videtur, quin credamus, loquacem illum hominem, quem ista dicentem fecit poëta, bis etiam in uno commate eâdem uti potuisse particulâ, quâ tantopere delectatum & ante & post hunc versum videmus. In istorum versuum interpretatione Latina, a Grotii versione, quam alioqui tenuimus, fuit nobis discedendum.

Versus 11. decurtatus sic legebatur in edd. & msstis:

μετά γε τοὺς τραπεζίτας ἔθνος.

Commode tamen in ms. *Ep.* post τραπεζίτας *incidebatur* oratio. Ibi CASAUBONUS: »Scribo, inquit, & expleo:

» καὶ μετά γε τοὺς τραπεζίτας, ἔθνος ἕτερον. «

Quem in ista quidem emendatione non habuisse quod de Musarum favore sibi gratularetur, satis adparet. Commo-

dius multo GROTIUS sic correxit:

καὶ τούσδε μετά γε τοὺς τραπεζίτας· γένος &c.

Mihi vero simillima eis, quae iam toties repetita sunt, verba omissa a librariis visa erant: quare sic fere scripsisse poëtam, mihi persuaseram:

μετὰ τούς γε, νὴ Δία, τραπεζίτας· ἔθνος &c.

Cur ἔθνος in γένος cum Grotio mutarem, nullam caussam vidi.

AD CAP. X.

Δίφιλος ἐν Ἐμπόρῳ. Cum ἐν Ἐμπορίῳ h. l. legeretur in editt. vett. & in membranis, adnotavit CASAUBONUS: »Malim Ἐμπόρῳ: ut paullo post, [pag. 227. e.] »& libro septimo [pag. 316. f.] legitur. Sic nominabatur »& Philemonis fabularum una. Plautus: *Graece haec vo-»catur Emporos Philemonis; eadem Latine Mercator M. Ac-»cii.* Laudatur Varroni & Pacuvius in *Mercatore*. Corri-»ge Harpocrationem in Ναύκληρος, ubi citatur Diphilus »ἐν Πόῤῥῳ. Scribe, Δίφιλος Ἐμπόρῳ.« — In ed. Cas. 1. & 2. ἐν Ἐμπόριῳ scribitur, perperam posito accentu. In ed. Cas. 3. ἐν Ἐμπορίᾳ, temere prorsus.

In DIPHILI, ex *Mercatore*, *Vers.* 2. Vocandi casum Πόσειδον tenent mssti cum editis; quem nil opus erat ut in rectum Ποσειδῶν mutaret GROTIUS in Excerpt. pag. 787. Recte vero idem GROTIUS, quum vulgo *secundus versus* in haec verba desineret, αὐτῶν ἐλάμβανες, tertius autem in ista, ἡμέρας πολὺ, vocem αὐτῶν in tertii initium reiecit, πολὺ autem initio quarti posuit. Eodem modo HERMANNUS, DE Metris pag. 165. *Vers.* 5. εἴ με προσγελάσειέ τις recte emendarunt iidem docti viri. Ferri potuerat εἴ μοι, si per metrum licuisset. Nam προσγελᾷν perinde cum dativo casu construitur, ut apud Lucian. in Deorum Dial. VII. cap. 1. & cum accusativo, ut apud Euripid. in Med. 1162.

Postremus versus, in editis sic scribebatur:

ὅσον εἴλκυσε, τοσοῦτον καταθεὶς ἐπριάμην.

Et sic quoque in ms. *Ep.* Quo fiebat syllaba πρι in ἐπριάμην longa, quam brevem tamen usurpant Graeci. Quare GROTII rationem secutus sum,

ὅσον εἴλκυσεν, τοσοῦτο καταθεὶς ἐπριάμην.

Habent vero εἴλκυσεν etiam veteres nostrae membranae.

Metro autem non valde repugnabat τοσοῦτον, quod magis Atticum esse videtur: adeoque teneri hoc potuerat.

In *Alexidis* ecloga ex *Hellenide*, *Vers.* 3. Ἂν ἀναστραφῇ percommode dedit uterque noster codex. Male vero, in fine eiusdem versus, ὡς γένηται habet ms. *Ep.* pro ὡς γίνεται.

Vers. 4. » Corruptus est hic versus,

» ληφθῇ νέων τις, καταπεπτώκασ' εὐθέως.

» Etsi ita mssti, omnino tamen legendum καταπεπώκασιν, *devorant*: & ita recte Dalecampius. Sensus lectionis huius est: *Si versa navi iuniorum aliquem cete prehendant, illum statim devorant.* Sed enim cete non solum » *pueros iuvenes*, verum & parectatos, & viros τελείους, » & senes absorbent, omnesque obvios cuiuscumque aetatis aut staturae. Lego ληφθῇ νεώς τις, hoc sensu: » si navem, aut e navi tabulam, aliquis naufragus, viam » ad salutem quaerens, prehenderit, saepe tamen nihil » agit miser: cum enim aquarum periculum evasisse videbitur, in feras marinas incidet, a quibus perdetur. » Ita legendum esse docent illa in superiore versu, εἶθ' ὡς » γίνεται, *ut fieri solet.* Nam in naufragio nunquam non » fit, ut lacerae navis tabulae prehendantur. « Casaubonus. — At quanto expeditius, aut quid magis in promtu erat, quam νέων pro participio verbi νέω accipere? *si quis nans, nando salutem petens, deprehenditur.* Sic rectissime Grotius. ναίων suo more habent membranae *A.* νέων recte tenet ms. *Ep.* καταπεπώκασ' vero (non καταπεπτ.) habet codex uterque.

Vers. 5. αὐτοί τ'. Et hoc dedit uterque cod. mstus, multo commodius quam αὐτοί γ', quod erat editum.

Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσιν. Ad vulgatum Ἱππεῦσιν, monuerat Casaubonus: » Corrigendum Ἰχθύσιν: & » *Equites* in *Pisces* vertendi. Primum, poëtae huius *Equites*, nusquam [nempe, nusquam alibi] in libris veterum: deinde, libro VII. [pag. 311. e.] ubi iterum hi » versus descripti, veram lectionem invenias. Hic est *Archippus* comicus, quem ut poëtarum omnium φορτικώτατον, ab aequalibus irrisum scribit Aristophanis Scholiastes ad Vesp. [vs. 479.] *Pisces Archippi* & noster saepius laudat, & Pollux lib. X. c. 5. Idem lib. VI. c. 3. » ait, παντοπωλίαν verbum esse Archippi in Piscibus. » Meminit & Harpocration in Πάλιν αἱρετός. Versus in-

» de hic descripti sententiam hanc continent: *Hermaeum*, » *piscariorum impurissimum, pisces vendere non integros, sed* » *aliqua parte imminutos, ad maius compendium: puta, squa-* » *tinam & mustelam degluptos: lupos exenteratos.* Longe ali- » ter Dalecampius: sed non animadvertebat, pro ἐντέρων, » quod hic legitur, scribendum esse ex libro septimo ἐντε- » ρεύων aut ἐξεντερεύων.« CASAUBONUS. — Dalecamp. sic interpretatus erat: *Is vi nos deglubit: squatinas enim, squalos & lupos nobis, ut aiunt passim, vendit ipsis visceribus.* Recte vero Casaubonus: *squatinam & mustelam degluptos vendit*: scilicet cute detracta, quam seorsim venderet cupidus homo. Inservit enim cutis squatinae (τῆς ῥίνης) fabrilibus usibus, ut supra notatum, IV. 135. f. ubi vide notata: eiusdemque generis est galei sive musteli stellati cutis, quae in eosdem usus deglubi solet, ut adnotavit Gesner de Aquatil. pag. 613. e. Etiamque in medicatos quosdam usus adhiberi solitam *squatinae cutem*, Plinius auctor est, XXXII. 9, 34. Quod vero *lupum piscem* ait poëta *exenteratum* vendi ab eodem homine, potest id ad *lactes* referri *luporum*; quas cum muraenarum lactibus in deliciis habitas esse, Lampridius indicat in Heliogab. cap. 23. citatus a Gesnero pag. 513. Fortasse etiam *cerebrum* ex *luporum* capite subdole extrahere noverat idem cupidus piscarius, quod separatim venderet, ut cibum inprimis expetitum lurconibus. conf. Nostrum, VII. 311. d. Sic igitur sententia huius eclogae satis in salvo: non item verba. Quidquid enim facias, nisi maiorem quamdam novationem tentare volueris, claudicabit metrum. Tres posteriores versus h. l. sic editi legebantur:

κάπηλος Ἑρμαῖός ἐστιν, ὃς βίᾳ δέρων
ῥίνας γαλεούς τε πωλεῖ καὶ λάβρακας
ἐντέρων ὥς λέγουσιν ἡμῖν.

Et consentiunt membranae *A*. nisi quod in primo versu verbum ἐστὶν ignorent. Idem verbum ἐστὶν deest lib. VII. pag. 311. e. ubi iidem versus & in edd. & in membr. *A*. in hunc modum scripti:

κάπηλος Ἑρμαῖος ὃς βίᾳ δέρων ῥίνας
γαλεούς τε πωλεῖ καὶ τοὺς λάβρακας
ἐντερεύων.

Ms. *Ep*. hoc loco nil aliud habet, nisi: Αἰγύπτιος μιαρώτατος τῶν ἰχθύων κάπηλος Ἑρμαῖος. Libro VII. autem consentit ms. *Ep*. cum edd. & ms. *A*. nisi quod perperam

ῥίνου pro ῥίνας habeat. Ego hoc loco in illo *versu*, κάπηλος Ἑρμ. &c. scripturam membranarum nostrarum secutus, quam eamdem libro VII. libri omnes agnoscunt, pulcre intelligo, parum consultum esse metro: nam, ut taceam scabrosum in medio esse versum, in fine *spondeum* habet; quippe in ῥίνας primam longam esse vel duo illa exempla docent, quae libro IV. 131. e. & 135. f. leguntur: quare & h. l. & 131. e. per diphthongum ῥεῖνα scribitur in membranis. Tum vero in sequenti versu,

γαλεούς τε πωλεῖ καὶ λάβρακας, ...

expediri metrum non posse, nisi in fine *defectum versum* statuas, ipse professus sum *lacunâ* punctis nonnullis indicatâ. Nunc propemodum malim *primum versum* ita restitutum, ut ab editoribus concinnatus erat, verbo ἐστὶν inserto. Sic enim satis commode decurrit metrum,

κάπηλος Ἑρμαιός ἐστιν, ὃς βίᾳ δέρων.

Nam in Ἑρμαιος syllaba μαι ob sequentem vocalem corripi posse videtur, ut sit tertius pes anapaestus - μαιος ἐστ -: & reliqua haud dubie bene habent. Tum vero in *sequente versu*, commodissimus utique videtur articulus τοὺς, qui pag. 311. ad λάβρακας adiicitur: at, qui inde nascitur senarius,

ῥίνας γαλεούς τε πωλεῖ καὶ τοὺς λάβρακας,

parum fuerit legitimus, ob spondeum -λεῖ καὶ - in quarta sede. Initium *postremi versus* in hunc modum olim fuisse conceptum,

ἐξεντερεύων, ὡς λέγουσιν ἡμῖν. —

paene habeo persuasum.

Ἄλεξις δ' ἐν Ἐπικλήρῳ. Ipsa *Alexidis* verba, quae huc spectant, paulo post adponuntur, lit. d. e. Epitomator autem illos versus hoc loco statim adposuit. b

AD CAP. XI.

In *ANAXANDRIDAE* ecloga ex *Ulysse*, *Vers.* 3. αὐτὴ, quod erat editum, tenet codex uterque noster. At sicut saepe, ubi αὕτη dabant libri, in αὐτὴ illud fuit mutandum; sic hic pro αὐτὴ omnino αὕτη corrigendum iudicavi; nempe αὕτη ἡ χειρουργία ἡμῶν, τῶν ἁλιέων. Sic deinde vers. 15. ἥδε ait. Quod ἐκ λοπάδος, & dein ἀπὸ τοῦ ταγήνου ait poëta, istud ad *elixa* pertinere, hoc ad *frixa*, iam saepius observavimus.

Verſ. 5. & 6. Duo iſti verſus quum deeſſent editioni Ven. & Baſ. ex msstis eos adiecit Caſaubonus. Ac video illos ex Aegianis Lectionibus adnotatos in ora libri qui olim Caſauboni fuerat: eosdemque ei offerebat Epitoma Hoeſcheliana. Leguntur quidem pariter & in noſtro ms. *Ep.* & in vetuſtis membr. *A.* ſed ubique *quintus verſus* ſic ſcriptus erat,

Ἐπὶ τίνα δ' ἄλλην τέχνην, ὦ χρηστὲ σὺ,

manifeſte claudicante metro: quod non commodiore certioreque ratione fulciri poſſe nobis videbatur, quam interſertâ γὰρ particulâ inter voces ἄλλην & τέχνην. Ad exponendam ſententiam haec ſpectat animadverſio CASAUBONI: »*Ago* (inquit piſcator) *dic mihi, o bone, quae* »*ars eſt alia, cuius gratia iuvenes ora ſibi comburant?* Ut »integra ſit ſententia, ſupplendum, *quemadmodum propter* »*noſtram artem* (hoc eſt, piſces quos capimus) *fieri ſolet.* »Memineris *quam ferventiſſimos cibos* adamaſſe veteres po»pinones: qua de re dictum eſt libro primo.«

Verſ. 7 & *ſeqq.* »Addit poëta, ut quidem nos ſcribimus:

»Ἢ ὠθισμός ἐστι δακτύλων τοιοῦτος, ἢ
»καὶ πνιγμὸς, ἐὰν ταχὺ μὴ δύνηται καταπιεῖν,
»ἀλλ' οὐ μόνη γὰρ τὰς συνουσίας ποιεῖ
»νεόψωνος ἀγορά;

»Ita prorſus eſt ſcribendum. Nam in hiſce omnibus ope»ram & oleum docti viri perdiderunt. Offendit iam olim »exſcriptores principium huius verſus, ἢ ὠθισμός. Itaque »omnium ſuffragiis recepta eſt inepta vox ἰθισμὸς, quae »& Dalecampio placita. Illa vero iſto loco ridicula eſt »ἁπαξαπλῶς. [*Per digitos* colatur *cibus*, reddiderat Da»lec.] Synizeſis initio verſus, exemplo Homeri, ἢ οὐχ »ἅλις, & ἢ οὐχ ὁράᾳς. Senſus eſt: *Artem eſſe nullam niſi* »*piſcatorum, propter quam ſic digiti* collidantur, *atque* »*adeo homines ſeſe ipſi ſtrangulent, ſi deglutire ſtatim non* »*queant quod in os iniecerint: ſolam eſſe denique piſcium co*»*piam, quae convivantium menſas inſtruat.* Studioſi confe»rant aliorum interpretationes: veſtigium verae ſenten»tiae vix reperient. ὠθισμὸς proprie de *conferta turba* di»citur, *ubi alius alium impellit.* Theocritus, [XV. 72 ſq. »Ἀθρόος ὄχλος·] ὠθεῦνθ' ὥσπερ ὗες. Elegantiſſime hic uſur»patur de *digitis plurium manuum, quae omnes eandem ſimul* »*petant patinam.* Elegantiſſime etiam πνιγμὸν adiicit, ut »*ſummam aviditatem* oſtendat eorum qui piſces amant. ſib-

„ὄψον ἀγορὰ, *forum ubi pisces abundant*: [*& vili pretio ven-*
„*duntur.*] ὄψον, *piscis.* [immo, *pisces.*] Sic & accipe in
„Timoclis versibus de Corydo parasito: [pag. 241. a.]
„Ἀγορὰν ἰδεῖν εὔοψον, εὐπορῦντι μὲν ἥδιστον. Lege se-
„quentes ibi versus; nihil nisi *pisces* nominat. Significat,
„*tunc maxime agitari convivia, cum piscium magna copia in*
„*foro.*" CASAUBONUS. — Recte ὁ ὠθισμὸς dedit no-
ster ms. *Ep.* *Festinationem* interpretatus sum: intelligenda
autem utique *festinatio plurium simul eodem tendentium, &*
sese mutuo pellentium trudentiumque: posses haud incommo-
de uno latino verbo *conflictum* reddere. Recte etiam (*eod.*
vers. 7.) τοιοῦτος dedit idem ms. *Ep.* pro τοιοῦτον,
quod erat in ed. Ven. & Bas. & in ms. *A.* *Versu* 8. cum
vocabulum πνιγμὸς latine *pruritum* redderem, Graecum
κνισμὸς in animo habueram. Debebam vulgatam signifi-
cationem, *suffocatio*, tenere. Pariter apud Polybium, IV.
58, 9. ὠθισμὸς & πνιγμὸς iunguntur: ὁ δ' Ἀρχίδαμος ἐν
τῷ περὶ τὰς πύλας ὠθισμῷ καὶ πνιγμῷ διεφθάρη. Sed le-
pide hoc loco poëta πνιγμὸν (quod perspecte Casaubonus
observavit) *strangulationem faucium* dixit. Ad verbum δύ-
νηται, ut saepius alibi, τὶς *pronomen* erat subintelligen-
dum. Ad versuum constitutionem quod spectat, perpe-
ram in editionibus omnibus vox πνιγμὸς *versui septimo*
erat adiecta: *octavus* autem in ed. Ven. sic scriptus erat,

ἐὰν ταχὺ μὴ δύνηται καταπιεῖν ἄλλους μόνον

absque distinctione in fine. Eamdem scripturam tenens
editor Basileensis, *punctum* post μόνον posuit. In ed. Cas.
sic scribitur idem versus,

ἐὰν ταχὺ μὴ δύνηται καταπιεῖν ἄλλῳ μόνον;

Sequebatur dein rursus in omnibus editionibus versus bre-
vissimus, in hunc modum scriptus:

ἡ γὰρ τὰς συνουσίας ποιεῖ
εὔοψος ἀγορά. *&c.*

Iam equidem, praeeunte Casaubono in Animadversioni-
bus, vocem πνιγμὸς ad *octavum versum* reiiciens, probe
videram ad metrum adhuc ibidem desiderari aliquid: nec
vero satis certus eram, esset-ne cum eodem Casaub.
καὶ πνιγμὸς scribendum, an satis foret πνιγμὸς γ' ἐὰν
scribere, an alia denique nescio qua ratione metro labo-
ranti esset succurrendum. *Eodem vers.* 8. pro ταχὺ μὴ,
quod erat editum, transpositis verbis μὴ ταχὺ dabat
codex noster uterque: quod, ut commodius, a nobis re-

ceptum est. Epitomator in verbo καταπιεῖν finem fecit totius Eclogae. In ms. *A.* vero sequitur (*vers.* 9.) ἀλλεν (sic) μόνεν η γὰρ &c. quod & e codicibus Italicis adnotatum reperisse videtur Casaubonus: qui perspecte primum illud vidit, vocem ἄλλεν in duas ἀλλ' οὐ esse dirimendam; tum & istud percommode, quod, pro μόνενη vel μόνον ἤ, nude μόνη scribendum censuit. Nam licet utramque vocem μόνον & ἤ in contextu tenuerim, tamen prope absum ut credam, rursus hoc loco, ut toties alibi, duas diversas lectiones (μόνον, & μόνη) in unam fuisse a vetere librario contractas. Tenendo utramque vocem, μόνον & ἤ, duplici modo accipere ista verba possis: uno modo, ut intelligas, Ἀλλ' οὐ μόνον (τοῦτο·) ἢ γὰρ εὔοψος ἀγορὰ τὰς συνουσίας ποιεῖ: id est, *at non hoc solum*, nempe non solum gulae singulorum grati sunt pisces; *nam piscibus abundans forum convivia etiam conciliat*: altero modo, quasi sic esset scriptum cum interrogatione, Ἀλλὰ γὰρ οὐχὶ μόνον ἡ εὔοψ. ἀγ. &c. *at enim, nonne solummodo piscibus abundans forum* &c.

Vers. 10 *sq.* » Sequitur,

» — — τίς δὲ συνδειπνεῖ βροτῶν

» φρυκτοὺς καταλαβὼν ἢ κορακίνους ἀνίους;

» ἢ μηδέν;

» Frustra haec conati sunt interpretari. Corrigenda prius » erant. Scribe,

» φρύκτ' οὐ καταλαβὼν, ἢ κορακίνους ὠνίους,

» ἢ μαινίδ';

» *Quis est mortalium*, ait poëta, *qui convivium instituere velit, aut possit etiam satis laute, si nulli reperiantur venales » pisces, aut saltem pisciculi?* φρυκτὰ vel φρυκτοὺς, omissis » vocibus ἰχθύδια vel ἰχθῦς, vocabant *pisces minutos qui » & edebantur & vaenum exponebantur fricti.* Hesychius; » φρυκτά· ξηρὰ ἰχθύδια εὐτελῆ. Simillime ὀψητοὺς appel- » labant *pisciculos qui cocti vendebantur*. Meminit autem » poëta *phryctorum*, *coracinorum*, & *maenidum*, hoc signi- » ficans: si meliores & laudatiores pisces nequeant repe- » riri, κατὰ δεύτερον πλοῦν etiam istos experi. Alioqui » magna istorum erat vilitas: quos quidem Alexis comi- » cus libertinis relinqui vult, indignos qui a proceribus » gulae edantur. Ἀπελευθέρων, inquit, ὀψάρια θηρεύουσί » μοι· τριχίδια, καὶ σηπίδια, καὶ φρυκτούς τινάς. Loco » vulgatae scripturae, ἢ μηδὲν, quae ferri nequit, emen-

» davimus ἢ μανίδα, volentibus (opinor) omnibus eru» ditis. « CASAUBONUS. — Equidem quin istas adoptarem emendationes nullus dubitavi.

Vers. 15. Esse iusto breviorem istum versum,

τῶν ἁλιέων; ἤδη γὰρ δαμάζεται,

satis adparet. Quid sit vero potissimum, quod desit, definire non ausim. Forsan αὐτὸν δαμάζεται: nam licet praecedat μειρακύλλιον in neutro genere, poterat tamen eo referri pronomen in masculino; habito respectu ad sensum, non ad literam, ut aiunt Grammatici. Verbum δαμάζεται activa notione accipiendum, sicut subinde apud Homerum.

Ad Vers. 16. & 17. haec est CASAUBONI Animadversio: » Versu penultimo, pro ἀρίστου πύλας, scribendum » videtur εἰς ᾅδου πύλας. Sed in eo versu satisfacere no» bis nondum quiti sumus. Etiam in superiore, quid ap» pellentur ἑφθὰ πρόσωπα *piscium*, nescio. Fortasse ἑφθοῖς » πατανίοις: *patinis iurulentorum piscium.* « — At ἑφθοῖς προσώποις ἰχθύων, ut perspecte CORAY in *Notis mss.* monuit, idem valet ac κεφαλαῖς vel κεφαλαίοις ἰχθύων. Sic pro eo quod apud Nostrum VII. 293. b. γλαύκου κεφάλαια, & pag. 295. c. γλαύκου κεφαλὰ dicitur, idem Anaxandrides comicus, cuius haec est ecloga, γλαύκου πρόσωπον dixit p. 295. e. Quod dein ait,

ἄγουσ᾽ ὑπ᾽ αὐτὰ τὰ σώματ᾽ ἀρίστου πύλας,

ad ea verba idem vir doctus CORAY haec adnotavit: » Legendum forsan στόματ᾽, quae comice appellat πύ» λας ἀρίστου, *ostia per quae transit prandium.* « — Mihi, quaenam postremis versibus huius eclogae potissimum insit sententia, non liquere profiteor: &, si liqueret, non esset animus eam exponere. Sub verbis, a convivio petitis, latere Graecam obscoenitatem, PALMERIUS monuit: cuius exstat prolixa ad hunc locum adnotatio, in Exercitat. p. 502. sq. quam ibi quaerat curiosus harum elegantiarum lector; videatque an ei faciant satis, quae ad illustrandas varias poëtae dictiones a docto viro prolata sunt. Taceo immanes novationes, quibus suo more emendare illustrareque hunc locum ausus *Sam.* PETITUS, nihil prorsus promovit: cuius luxuriantis ingenii commenta si quis cognoscere cupit, adeat eius Miscellan. lib. VI. cap. 1.

AD CAP. XII.

Ἄλεξις ἐν Ἐπικλήρῳ. »Subiiciuntur versus *Alexidis*, »quibus pronunciat poëta, *Omnem pauperem qui pisces emat* »*multos saepiusve, necessario grassatorem esse nocturnum ac* »*praemiatorem. Itaque si cui vestis ablata noctu fuerit, mane* »*veniendum esse in forum piscarium, & emtores ibi observan-* »*dum. Nam si aliquem viderit robustum & valentem pauperem* »*anguillas a Micione ementem, huic statim manus esse iniicien-* »*das, & in carcerem obtorto collo rapiendum.* Omnia in »Graeco planissima: nisi quod εἶτα positum pro *itaque*: »τηρεῖν & ἀπάγειν, pro τήρει & ἄπαγε, (ut in oracu- »lo quod habetur hoc ipso libro, [pag. 232. f.] καὶ σὺ »φέρειν τιμῆεν ἐμοὶ γέρας,) vel, quod eodem redit, τη- »ρεῖν δεῖ & ἀπάγειν δεῖ. Graecanicae elegantiae transla- »titium genus, notum omnibus queis noti poëtae. Item »illud Aristotelis, πρῶτον εἰπεῖν, id est, εἰπεῖν δεῖ.« Casaubonus. — Lepidos ex *Epiclero* (sive *Orba-haerede*) *Alexidis* versiculos, habes in Grotii Excerptis p. 786 sq. unde Latinam versionem mutuati sumus.

Vers. 2. In πρὸς τοῦτ' consentiunt libri: pro quo πρὸς ταῦτ' posuit Grotius, praeter necessitatem. *Vers.* 3. Pro ποιεῖ, ποεῖ scriptum in ms. *Epit.* sicut passim alibi; scilicet, quo penultima syllaba brevis fieret, quae tamen etiam in ποιεῖ ob sequentem vocalem corripi poterat. *Vers.* 5. Pro τηρεῖν, est τηρεῖ in ms. *Ep.* perperam: sic & deinde ἀπάγει male, pro ἀπάγειν. *Vers.* 6. ὃν δ' ἂν ἴδῃ tenuit Grotius, ut est in edd. & msstis. Attamen fulcro indigebat metrum: quare εἶθ' ὃν ἂν ἴδῃ suaserat Iacobs in *Notis msstis*. Nobis expeditius videbatur, ὃν δ' ἐὰν corrigere. *Vers.* 7. παρὰ Μικίωνος. Vide supra, lit. b. *Ibid.* Pro ἐγχέλυς, quod hic cum edd. & msto *Ep.* tenuit Grotius, ἐγχέλεις recte dederunt membr. *A.* Sic & lib. VIII. pag. 331. e. f. ubi in ed. Ven. & Bas. ἐγχέλυς in accus. plur. legebatur, (quod inde citavit H. Steph. in Thes. T. I. pag. 1931. b.) scripti libri ἐγχέλεις habent, quemadmodum ibi Casaubonus edidit. Caeterum de huius nominis flexione consule Maittairii Dialectos, pag. 24.

Diphili Eclogam, ex *Mercatore*, habet Grotius in Excerpt. pag. 786 sq. unde Latinam versionem in nostros lectorumque nostrorum usus transtulimus. *Vers.* 1. Pro

eo quod edebatur,

Τοιοῦτο νόμιμόν ἐστι, βέλτιστ', ἐνθάδε,

in membr. *A.* sic scribitur, τοιοῦτον νόμιμον τοῦτ' ἐστιν βέλτιστ' ἐνθάδε. Ex quo par erat intelligi, in eum modum, quo a nobis factum, constitui debuisse primum versum, vocem τοιοῦτον autem ad νόμον τινὰ fuisse referendam.

Vers. 2. Κορινθίοις, ἵν', ἐάν τιν' &c. »Scribe Κορινθίοισιν, ἐὰν &c. Quo enim τὸ ἵνα? Idem mendum in istis Alexidis de cauponum fraudibus, libro X. »[pag. 431. e.] ἐν τοῖς συμποσίοις ἵν' οὐ πίνετε ἄκρατον, »nam scribendum συμποσίοισιν οὐ πιν.« CASAUBONUS. — Quod quamvis vere videatur a doctissimo viro monitum, ferendum tamen vulgatum putavi. Quemadmodum hoc loco sequitur infinitivus ἀνακρίνειν, sic & alibi nonnumquam mihi videor coniunctionem ἵνα cum infinitivo modo constructam observasse, sive pleonastica quadam ratione, aut potius per ἀνακολουθίαν quamdam, (quemadmodum ὅτι haud raro construi solet; de qua constructione vide Lexic. nostrum Polyb. in Ὅτι) sive per imitationem vicinae coniunctionis ὡς, sive denique per ellipsin verbi δέῃ, ad infinitivum subintelligendi. Quidquid sit, suspicatus eram, non temere factum esse, ut, quemadmodum in editis, sic & vetustis membranis nostris ita diserte ἵν' ἐὰν exaratum esset: & sicut eam particulam tenuit Grotius, sic & ego mutare veritus sum; cum praesertim eamdem particulam hic tenuerit Epitomator, licet caeteroquin alia sermonis constructione usus sit. Nempe in nostro quidem cod. *Ep.* sic scriptum: Ὅτι Κορινθίοις νόμιμον ἦν, φασὶ Δίφιλος, ἵν' ἐάν τιν' ὀψωνοῦντ' ἀεὶ λαμπρῶς ὁρῶμεν, τοῦτον ἀνακρίνωμεν πόθεν ζῇ &c.

Vers. 6. »Sextus versus, transpositione duarum dictionum factus claudus, restituatur earum traiectu,

»ἐὰν ἀπολαύειν τοῦτον ἤδη τὸν βίον.« CASAUBONUS. — Nempe, cum ἤδη τοῦτον scriberetur, pes spondeus erat in quarta senarii sede. Rariorem constructionem verbi ἀπολαύειν cum accusativo casu, supra notavimus, ad V. 220. e. Dictionem autem illam, ἀπολαύειν τὸν βίον, non tam cum Dalecampio intellexeram *frui vitae luxu*, quemadmodum vernaculo sermone dicimus, *jouir de la vie; das Leben geniessen*: sed, *suis facultatibus uti prout ipsi visum fuerit*; quam sententiam com-

ıode illis verbis GROTIUS expressit, *suo arbitratu facere ıpendia.*

Vers. 9. ὃς ἂν δὲ μὴ πείθητ'. Sic ed. Casaub. non nale. πείθηται ed. Ven. & Bas. cum ms. *Ep.* Sed πίθηται ms. *A.* unde commodius πίθητ' formari possit.

Vers. 11. Pro τῷ δημίῳ, id est, *lictori*, vel *carnifici*, suo ırbitratu τῷ δικαίῳ posuit Epitomator; quasi *iustitiae* di:eret, quemadmodum Gallice dicimus, *livrer un malfaiteur à la justice.*

Vers. 13. τοῦτον· συνιεῖς; Sic recte ms. *A.* more Attico, tamquam a verbo συνιέω. Observabit lector prosodiae studiosus, vocalem *iota* in verbo ἵημι & eius compositis naturâ longam esse: vide Brunck ad Lysistr. 157. quamvis ob vocalem ante vocalem etiam corripiatur nonnumquam, ut monuit Clark ad Iliad. ε'. 24. Perperam, nullâ interpositâ distinctione, in ed. Ven. & Bas. scribitur τοῦτον συνίης. Post τοῦτον interpunxit Casaub. & post συνίης signum interrogandi posuit. In *Epit.* verbum συνίης vel συνιεῖς omissum est.

Vers. 14. ἢ λωποδυτεῖν τὰς νύκτας. Nihil caussae erat, cur τῆς νυκτὸς corrigendum suspicaretur TAYLOR, in Indice ad Lysiam, pag. 928. ed. Reisk. Percommode & accusativus casus positus est, & pluralis numerus. *Vers.* 17. τοιοῦτον, absque τὸ, erat in ed. Ven. Inde τοιούτων ed. Bas. & Cas. τὸ τοιοῦτον dedit ms. *A.* ubi prima syllaba in τοιοῦτον ob sequentem vocalem corripitur; ut secundus senarii pes, anapaestus sit. Epitomator post vocem ψευδῆ, omissis nonnullis versibus, sic pergit: Καὶ ἐπάγει, (scilicet Δίφιλος·) περὶ τῶν σελίνων &c.

b *Vers.* 21. οὐκ ἔστιν ἰχθυηρὸν ὑπὸ σοῦ μεταλαβεῖν. ἰχθυάριον correxit Grotius. At inusitatum prorsus istud vocabulum. ἰχθύδιον Graecis est diminutivum τοῦ ἰχθύος. Neque vero ulla novatione erat opus. Subintellige τι, ut sexcenties apud poëtas praesertim: eritque perapte dictum οὐκ ἔστιν ἰχθυηρόν τι &c. *nihil ad piscem pertinens, nihil quod vel piscem oleat.* Poterat etiam τι adiici, hoc modo: οὐκ ἔστι τι ἰχθυηρὸν &c. Diverso quodam, nec tamen valde remoto sensu, πινακίσκον ἰχθυηρὸν Aristophanes dixit, in Plut. vs. 815. & in Telmissensibus apud Polluc. X. 82.

Vers. 22. συνῆχας ἡμῶν εἰς τὰ λάχανα τὴν πόλιν. Deesse istum versum Epitomae, paulo ante significavi. Quod in membr. *A.* legitur συνῆκάς τι ἡμῶν, id nec

ad sententiam ullius frugis erat, nec ad metrum. Ac suspicor propemodum, illud τι imperite in contextum esse adscitum, cum ad verbum συνῆκας aliquis, dubitans quae ei vis inesset, in ora adscripsisset, τί; id est, *quid hoc? quid hoc significat?* Editores, importunam voculam τι abiicientes, metro recte consuluere: at sic nondum satis consultum esse sententiae mihi visum erat, quam sententiam GROTIUS perapte verbis illis expressisset, *ita civitas compulsa ad vitam olitoriam est;* de qua eâdem iam olim quoque percommode *Pet.* VICTORIUS monuisset, Variar. Lect. VII. 16. cum ait, *queri eum qui loquitur, sumtibus & voracitate istius hominis fieri, ut & ipse & universa civitas necessario ad olera redigatur.* Id vero Graece non συνῆκας sonare mihi videbatur, a verbo συνίημι, sed συνῆχας, a συνάγω: quod verbum eo sensu, qui huic loco aptissimus esset, frequentatum Polybio observavimus in Lexico Polyb. hac voce, num. 2. & 3. conf. quae supra ad Athenaeum diximus, V. 197. d. Et pulcre quidem memor, τὰ λάχανα hic non tam ipsa *olera*, quam *forum olitorium* dici, (de quo cum alii viri docti monuerunt, tum TOUPIUS in Append. Notar. in Theocr. pag. 28.) verba ista sic intellexeram: *civitatem nostram* (i. e. *cives omnes*) *in forum olitorium compulisti* vel *conclusisti*, hoc est, *eo redegisti ut nonnisi in olitorio foro victui nostro prospicere possimus.* At denuo eumdem locum libero animo relegens, intelligo, praeter necessitatem a me solicitatum & praepropere in oram relegatum esse verbum, quod fortasse bene habebat. Nempe, quod continuo sequitur, περὶ τῶν σελίνων μαχόμεθα, id evincere videtur, Homericum ξυνέηκε μάχεσθαι in animo habuisse poëtam, cum συνῆκας hoc loco scriberet. Caeterum eiusdem fere argumenti versiculos ex alia eiusdem Alexidis fabula, qui lib. VIII. pag. 338. d. e. leguntur, cum his conferre iuvabit: istorum versuum postremus talis est, ἐν τοῖς λαχάνοις τὸ λοιπὸν ἡμῖν ἡ μάχη.

Vers. 25. ἢ κίχλην γε, pro mendoso ἢ κίχλην καὶ, iam ex ingenio correxerat GROTIUS: id ipsum vero nobis dedit uterque noster codex mstus. *Vers.* 27. τὸν ξενικὸν οἶνον ἐπιτετίμηκας. De isto usu verbi ἐπιτιμᾷν confer dicta ad pag. 226. b. sed inprimis consule Ruhnkenium ad Timaei Λέξεις Πλατ. pag. 115 sq.

Σώφιλος ἐν Ἀνδροκλεῖ. Vide notata ad II. 67. f. *Ibid.*

ψονόμους ἀξιῶν αἱρεῖσθαι. »Non recte ὀψωνόμους editum. Nam analogia postulat vel ὀψωνιονόμους: vel ὀψονόμους, quomodo & membranae meliores scribunt, » & Eustathius. *Obsonomi* sunt aediles, quibus cura pi» scium venditio; ut videant, ne cuiusquam intemperie » & ingluvie excandesiat forum piscarium.« CASAUBONUS. — Veram scripturam, ὀψονόμους, tenet noster ms. *Ep.* & ex Epitoma Eustathius ad Iliad. λ'. 814, 21.

πρός τινα δυσώνην. »Graeci eos *qui non frugalitatis stu-* » *dio, sed amore pecuniae, parvo obsonarent*, appellabant δυσ- » ώνας, quasi dicas, *difficiles emtores*. Atque eam vocem » abiisse in proverbium, auctor Iulius Pollux lib. X. Tali » fuit ingenio amicus ille Lyncei Samii, de quo narrat » auctor, *editam a LYNCEO Artem obsonandi*, qua docebat » δυσώνην quendam suum amicum, quomodo & gulae & » crumenae simul posset consulere. Vide libro septimo, » ubi de mormyro pisce agitur.« CASAUBONUS. — Pollucis locus non libro decimo legitur, sed lib. III. sect. 126. ubi, cum ait, *se nescire, an vocabulum δυσώνης apud quemquam reperiatur, excepto proverbio;* proverbium illud dicit, quod apud Suidam in Οὐδεὶς commemoratur his verbis, Οὐδεὶς δυσώνης χρηστὸν ὀψωνεῖ κρέας. Igitur LYNCEI Τέχνην ὀψωνητικὴν, quam citat Noster, aut non noverat Pollux, aut non recordatus erat. Locus ex Athenaei libro septimo, quem dixit Casaubonus, est VII. 313. f. ubi corrupte Δύσωνι ἢ Ζήνωνι vulgo scribitur, tamquam proprium nomen, pro δυσώνῃ. A nomine δυσώνης formatum est verbum δυσωνεῖν, quod & ex Platone comico citavit Pollux l. c. & legitur in Nicarchi Epigr. 18. T. II. Analect. Brunckii, pag. 354. Quod paulo post ait, ἀλύπως ὠνεῖσθαι, eodem pertinet quo illud ἐδίδουν στενάξας, p. 226. f. Pro ἃ βούλεται, est ἃ βούλοιτο in ms. *Ep.*

AD CAP. XIII.

Εἰ ἔχομεν, ἔφη, δεῖξαι ἀργυρεοῖς σκεύεσιν &c. Εἰ interrogative, subintellecto verbo, ζητῶ εἰ, *quaero an;* quod verbum mox exserte adiicitur, lit. d. Conf. notata ad pag. 217. b. De *Quaestionibus* illis, *ab Ulpiano propositis*, & unde occasionem ceperit earum quamque movendi, tum ubi earum quaeque deinde tractetur, vide quae notavimus ad p. 224. b. c.

Duorum *versuum Homericorum*, prior, Τοῖσι δ' αὖ &c. legitur Odyss. π'. 49. Alter, Odyss. α'. 141. & δ'. 57. De vi atque usu vocabuli πίναξ, paulo post ad initium capitis sequentis (lit. e.) dicemus. Mox, μὴ μῖνας τάγηνον bene correctum in editis: id enim debuisse videtur scriba membranarum *A.* cum μῖνος scripsit. Epitomator breviter haec expedivit: quod autem ad τάγηνον adiecit παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, id fortasse intercidit in membr. *A.* forsan vero etiam de suo hic adiecit Abbreviator, quia superiora ista verba, ubi τοὺς ἀρχαίους nominaverat auctor, omisit.

μὴ πάντα πίνωμεν ἢ καὶ ἐσθίωμεν. Desunt haec in *Ep.* Nil mutat ms. *A.* Valet autem πάντα idem fere ac παντάπασιν. Latine diceres, *ne toti simus in bibendo; ne nihil aliud prorsus agamus nisi ut bibamus.* Aut, quemadmodum πολλὰ valet πολλάκις, id est, *saepe:* sic πάντα valere potuerit πάντοτε, *semper.*

AD CAP. XIV.

Πίνακα μὲν ἔχεις, τὸ σκεῦος, ὀνομασμένον καὶ παρὰ Μεταγένει τῷ κωμικῷ. De vi atque usu vocabuli πίναξ, quae huc spectant, percommode ex Oro Grammatico explicavit Etymologici Magni auctor, pag. 672. ubi sic: Πίναξ, ἡ σανίς· — πίνακάς τε νεῶν· — καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ σκεῦος λέγεται, ὡς τὸ, κρειῶν πίνακας παρέθηκεν: ἐνταῦθα γὰρ τὰ σκεύη λέγει· ἐπειδὴ πάλαι ἐπὶ σανίδων ἴσως τὰ κρέα ἐτίθεσαν ὀπτῶντες ἢ κατακόπτοντες. οὕτως Ὦρος. Scilicet, vox πίναξ, proprie *tabulam ligneam* significat: abusive vero, ut apud Homerum, *quadram* vel *lancem ligneam*, super qua olim carnes mensae inferebantur. — Apud Homerum igitur & *lignea* & *plana* (sicut *tabula*) *quadra* vel *discus* intelligi debet πίναξ, ubi de vase agitur quod cibo mensae inferendo inservit. Procedente vero tempore etiam *cava vasa*, nempe *concavae lances* vel *patinae*, πίνακες dicebantur: unde cognomen κοῖλοι πίνακες apud Polluc. X. 82. quod apud eumdem Polluc. VI. 84. vulgo in κοινοὶ corruptum legitur. Et non modo *lignea* vasa, sed & *aenea* & *argentea*, pariter πίνακες dicta sunt. Sic χαλκοῦς & ἀργυροῦς πίνακας, quibus impositi panes & assae carnes inferebantur mensae, commemorat Lynceus Samius apud Nostrum, IV. 128. d. &

29. b. c. & ipse Athenaeus haud multo ante hunc locum a quo versamur (VI. 224. b.) ait, in Deipnosophistarum convivio illatam esse *piscium* multitudinem ἐπὶ πινάκων ἀργυρῶν. Et hoc quidem maxime sensu *Aristophanes Grammaticus* (proxime ante) apud Nostrum monuisse videtur, *recentiorem esse usum* τὰ ὄψα (id est, *pisces*) ἐπὶ πινάκων *mensis adponendi*; nempe de κοίλοις πίναξι, qui apud Pollucem vocantur, istud dicens. Quod vero istam *Ulpiani* quaestionem, *an Graecum nomen sit* πίναξ, *de vase usurpatum?* tam breviter hoc loco expediat Athenaeus, ut neminem nisi *Metagenem* comicum nominet, qui illo vocabulo ista notione usus sit; id eo factum, quoniam paulo post, ubi de *argenteis vasis* disputatur, ad eamdem quaestionem simul respondendi occasio nascebatur: cap. 16 sq. pag. 230. e. f. & 231. c. & e. ubi & Aristophanis, & Platonis comici, & Philippidis, & Sopatri testimonia citantur, in quibus idem vocabulum eadem notione usurpatum occurrit. Quo spectat hoc ipso loco, in quo nunc versamur, adiecta καὶ particula, Πίνακα μὲν ἔχεις -- ὠνομασμένον καὶ παρὰ Μεταγένει: cui particulae in tali connexione orationis ea vis inest, ut ante ostendat lectori, subiectum iri deinde, haud ita multo post, nonnihil quod ad id, quod nunc commemoratur, referatur, & cum eo sit coniunctum. Caeterum, in eadem *Ulpiani* quaestione, illud mihi parum esse perspicuum profiteor, quonam potissimum sensu quaesiverit, εἰ ὁ πίναξ Ἑλληνικὸν ὄνομα; Haud satis enim video, utrum, ex Grammaticorum usu, τὸ Ἑλληνικὸν opposuerit τῷ Ἀττικῷ? an τῷ Ἑλληνικῷ oppositum intellexerit τὸ ξενικὸν καὶ ἐξωτικόν? an omnino, nihil horum cogitans, id solum quaesiverit, sitne nomen πίναξ, isto sensu, *usitatum bene Graece loquentibus?* Illud obiter hoc loco observatum velim, vocabuli πίναξ nullam in Graeco sermone vel originationem vel cognationem reperiri. Nam cum ὁ πίνος, *sordes*, *squalor*, (quod rectius ὁ πῖνος scribitur, ut apud Etymologum p. 672, 39. primâ syllabâ longâ; conf. Apollon. Rhod. II. 200. & 301.) nihil profecto communionis ὁ πίναξ habet. Quod vero a Grammaticis nonnullis sive a verbo πίνειν (*bibere*) derivatur id nomen, ut apud Eustath. ad Odyss. π'. pag. 593, 28. sive a πεινῆν (*esurire*) ut apud Etymolog. in Πινάκιον, παρὰ τὸ τῇ πείνῃ ἄκος φέρειν: utramque derivationem & prosodia reprobat, (nam in his ver-

bis prima syllaba longa est, quae in πίναξ corripitur) & primaria propriaque nominis vis, cui nihil vel cum edendo vel cum bibendo commune est.

Τήγανον. Iam saepius hoc vocabulum in superioribus, sive sub hac forma, sive sub altera τάγηνον, occurrebat. vide l. 5. c. III. 107. c. pag. 108. a. b. c. pag. 115. e. &c. De utrâque formâ, τήγανον & τάγηνον, confer Pollüc. X. 98. & quae ibi & ad Moerin pag. 362 sq. a viris doctis monita sunt.

εἴρηκεν ἐν μὲν Λήροις Φερεκράτης. Ad vulgatam olim script. ἐν Μενδήροις adnotavit CASAUBONUS: » Mendêros, PHERECRATIS fabulam, unde existimabimus no» men invenisse? Liquet mihi, scribendum esse εἴρηκε μὲν » ἐν Λήροις. Poëtae huius Λήρους saepius citat Deipno» sophista: illud alterum neque reperies usquam, neque » est Graecum vocabulum. « — Recte monitum haud dubie, quod ad titulum fabulae: sed non opus erat verborum mutare ordinem, & μὲν particulam praepositioni ἐν anteponere. Pherecratis verba, quae in edd. & mssis, itemque apud Eustath. ad Od. τ'. pag. 692, 8. sic vulgo scripta leguntur,

'Απὸ τηγάνου τ' ἔφασκεν ἀφύας φαγεῖν:

iustum effectura erant senarium, si prima syllaba vocis ἀφύας longa esset. At eam constanter brevem usurpant Graeci: vide l. 7. e. & f. IV. 135. a. VII. 285. Quare iusto brevior versus, aut ita constituendus ut a nobis factum,

— — ἀπὸ τηγάνου τ' ἔφασκ' ἀφύας φαγεῖν.

aut in hunc fere modum (coll. III. 108. c.) sanandus:

ἀπὸ τηγάνου τ' ἔφασκεν ἀφύας καταφαγεῖν.

Alter Pherecratis versus, ex eiusdem Persis, deest Epitomae. Quod in eo scribitur ὑφάπτειν τοῦ φλέως, fortasse φλέω malles, quemadmodum apud Aristophanem scribitur in Ran. vs. 246. ἡλάμεσθα διὰ κυπείρου καὶ φλέω, ubi vide graeca Scholia. Sed apud Theophrastum genitivus casus pariter in ως flexus vulgo legitur, quamquam acuta voce, τοῦ φλεώς: Hist. Plant. IV. 11. p. 90. med. ed. Heins. Esse autem plantam aquaticam & palustrem, e scirporum vel arundinum genere, satis constat: e qua vestes contextas gestasse Indos Herodotus testis est III. 98. alibi sportas & storeas texi solitas Pollux docet, X. 178. Quod ad formam nominis spectat, idem Pollux ibidem ait: Φλοῦς μὲν κατὰ τοὺς Ἴωνας, φλέως δὲ κατὰ τοὺς 'Αττι-

ώς. Glossae: *Scirpus*, φλοῦς, πάπυρος. Plura dabit Bodaeus a Stapel ad Theophr. pag. 463 sq. & pag. 429 sq. Quod vero apud eumdem Theophr. VI. 1. τὸ φλέως ab aliis στοιβὰ dictum perhibetur, ibi & sequentibus capitibus mendose φλέως pro φέως vulgo scribi, de planta vero agi longe diversa, idem Bodaeus docuit: & recte quidem apud Plinium, ubi is locus Theophrasti respicitur, *pheos* scribitur, XXI. 15, 54. Caeterum, ex *Pherecratis versiculo* h. l. discimus, siccatum *phleum* alendo igni & frigendis piscibus interdum inserviisse. Genitivum vero casum, partitive (ut aiunt Grammatici) per ellipsin nominis μέρος, vel τὶ pronominis, accipiendum esse, perspicuum est.

Φιλωνίδης δ' ἐν Κοθόρνοις. » Pollux laudat lib. IX. [sect. » 29.] τὸ πεντηκοστολογεῖν ἐν Φιλωνίδου Κοθόρνοις ἐστὶν » εἰρημένον.« CASAUB. — Eiusdem fabulae meminit idem Pollux, X. 115. *Ibid.* ὑποδέχεσθαι καὶ βατίσιν καὶ τηγάνοις. » Videtur esse quae dicitur figura ἓν διὰ δυοῖν, » *excipere raiis & sartagine*: pro, *raiis in sartagine frixis*, » βατίσι τηγανισταῖς.« CASAUBONUS. — Possis & *raias elixas* intelligere, & *alios pisces frixos*. Verba ista poëtae, quemadmodum & ea quae proxime sequuntur, continuo tenore scripta legebantur; quae a nobis ut partes senariorum iambicorum descripta sunt. ὀσφρομένην, pro eo quod editum erat ὀσφραινομένην dedere membr. *A.* recte. Moeris: Ὀσφρόμενος, Ἀττικῶς. ὀσφρησάμενος, Ἑλληνικῶς. Hesychius: Ὀσφρέσθαι, τὸ ὀσφρανθῆναι. In Epitoma desunt ista ex Philonide.

Εὔβουλος δ' ἐν Ὀρθάνῃ. Sic pro mendoso Ὀρθάχνῃ, quod hic legebatur, corrigendum monuit CASAUB. — Confer III. 108. d. & 105. f. ibique not. Versiculi qui ex *EUBULI Orthane* citantur, iam supra legebantur III. 108. b. Inde θερμῇ -- πνοῇ corrigendum monuit CASAUB. pro mendosa scriptura θέρμη & πνοὴ, quae hic obtinebat: sed veram scripturam hoc etiam loco dabat noster ms. *Ep.* Quod ait, καὶ πάλιν: notandum, id non semper ita accipi debere, quasi ea verba, quibus haec formula praefigitur, *post ista, quae prius adposita erant, legerentur* in auctore e quo utrumque testimonium depromtum est. Nam haec verba, Πᾶσα δ' εὔμορφος γυνὴ *&c.* apud Eubulum *ante ista* legebantur, ῥιπὶς δ' ἐγείρει *&c.* ut ex III. 108. d. discimus. Multo autem emendatior hoc loco & editus & in membr. *A.* scriptus erat hic versus,

ἐρῶσα φοιτᾷ τηγάνῳ τε συντρυφᾷ,

quam superiore isto loco, quem ex hoc corrigi debere ibi monuimus. Epitomator quidem h. l. istud *καὶ πάλιν*, cum sequentibus verbis, praetermisit.

Φρύνιχος ἐν Τραγῳδοῖς· Ἡδὺ δ' ἀποτηγανίζειν &c. » *Tra-* 2
» *goedi* PHRYNICHI, Athenaeo mox laudati, itemque alibi » saepius, nominantur & Harpocrationi in *Διάθεσις*. Ex » ea fabula extat apud Pollucem extremo libro VII. hic » versus elegantissimus,

» Σὺ δὲ τιμιοπώλης ὡς Ἀχιλλεὺς οὐδὲ εἷς.

» Proverbii speciem habet, *Carius vendis quam ullus Achil-* » *les.* Virgilius:

» *Exanimumque auro corpus vendebat Achilles..*

» De eo genere venditionis dicebamus capite primo ex » Diphilo: [ad pag. 224. c. coll. pag. 226. f.] neque au- » diendi qui vocem *τιμιοπώλης* aliter interpretantur in » hoc versiculo. *Versum* PHRYNICHI ne Eustathius qui- » dem aliter concipit. Aliquando placebat:

» — — — Ἡδὺ δὲ
» ἀποτηγανίζειν ἐστὶ συμβολῶν ἄνευ. « CASAUBONUS. — Nempe, qualia Phrynichi verba vulgo leguntur,

Ἡδὺ δ' ἀποτηγανίζειν ἄνευ συμβολῶν,

disiecta utique exhibent poëtae membra, aut quocumque alio modo turbatum certe, non iustum senarium. Nec vero quidquam discrepant mssti libri, nisi quod Ἀδὺ pro ἡδὺ scribitur in nostro ms. *Ep.* At Doricae illi formae non erat hic locus: & ἡδὺ in suo codice Epitomae legisse Eustathius videtur, qui in Comment. ad Od. τ'. p. 692, 10 sq. non aliter scripta citat ista verba, quam sic ut apud Athenaeum vulgo leguntur. Verbum *ἀποτηγανίζειν* (non tam a nudo nomine *τήγανον* ductum, quam a formula *ἀπὸ τηγάνου φαγεῖν*, p. 228. e. III. 108. c. VIII. 355. e.) proprie intelligendum esse e *sartagine comedere*, non, ut Dalecampius vertit, *in sartagine parare*, monuit CORAY ad Xenocr. de Alimento ex Aquatil. p. 172 sq.

Φερεκράτης ἐν Μυρμηκανθρώποις. » PHERECRATIS *Myr-* » *mecanthropi* adducuntur in testimonium a Polluce libro » VII. cap. 3. & cap. 13. item libro X. cap. 23. « CASAUB.

Θεοδωρίδαν. Sic correxi ex VII. 302. c. XI. 475. f. b XV. 699. e. f. quemadmodum desiderare analogia videbatur. Vulgo h. l. Θεωδωρίδαν scribebatur. Epitomator quidem haec ex *Theodorida* praetermisit. Mox ἐν τῷ τραγ-

ματίῳ scripsi praeeuntibus membranis: e quibus quidem scripturam enotatam talem video, ποιήματι ῷ τηγάνῳ. Sed ῷ (sive ῷ ibi scriptum) initio versus illius hexametri stare non potuit: quare aut significat ἔν τινι ποιήματι ῷ, *in quodam poëmate suo*: aut, quod multo probabilius, ποιηματίῳ. Extrema *Theodoridae* verba, ἐν ὀψυτῆρι κολύμβῳ, *in obsonario aheno* interpretatus est Dalecamp. non male, ut videtur; sed hariolando magis, quam certa ratione. Vocabuli κόλυμβος nonnisi tres hi significatus innotuerunt Lexicographis, *urinator*, *natatio* vel *urinatio*, *avis quaedam urinatrix*. Hoc loco intelligenda videtur *olla* vel *ahenum* adeo *amplum & profundum*, *ut in eo veluti urinari possis*. Vocem ὀψυτὴρ prorsus ignorant Lexica: possit autem significare *vas quo obsonium elixatur*.

Χωρὶς δὲ τοῦ τ στοιχείου Ἴωνες &c. »*Iones*, ait au»ctor, χωρὶς τοῦ τ στοιχείου ἤγανον λέγουσι: & hoc »probat allato *Anacreontis exemplo*. Itaque Eustathium non »sequor, qui *Doribus* hoc tribuit. Nam Anacreon, & mo»ribus, & scriptione, Ionicus; non Doricus.« Casaubonus. — Scilicet Eustathius postquam passim alibi obiter monuisset, pro τήγανον per glossam vel dialectum ἤγανον etiam dici, semel diserte ait, Δωρικῶς ita dici, ad Od. τ'. pag. 961 extr. eodem loco, quo continuo deinceps plura ex Athenaeo, quae hoc capite in quo versamur leguntur, adfert; in his illa, (pag. 962. init.) χρῆσις δὲ ἠγάνου δίχα τοῦ τ, καὶ παρὰ Ἀνακρέοντι χεῖρά τ' ἐν ἠγάνῳ βαλεῖν. Inde Hemsterhusius, ad Polluc. X. 98. p. 1273. statuit, *& Dores & Iones* ἤγανον dixisse. At *Doribus* nemo hoc tribuit praeter unum Eustathium: is autem, quae de hac vocabuli forma praecipit, ea non aliunde nisi ex Athenaeo (nempe e suo codice Epitomae Athenaei) duxisse videtur. Iam apud Athenaeum vetustae quidem membr. *A.* cum edd. in scripturam Ἴωνες consentiunt; at in nostro ms. *Ep.* ipsa illa vox miro quodam & monstroso modo corrupta est, simulque intricatius scripta, ita quidem ut vix aliud quid nisi χρωνες exsculpas; quae nihili vox est. Quare suspicari licet, etiam in eo codice, quo Eustathius usus est, corruptam vocem Ἴωνες fuisse, sed ita ut illius loco Δῶρες ibi esset scriptum; aut (quod facilius credam) ut sub mendosa scriptura, quam exhibebat codex, vocem Δῶρες latere ille sibi persuaserit.

AD CAP. XV.

ὁ ἐμὸς Ἰόβας. *popularis meus Iuba.* De *Iuba*, Mauro, hoc dicit Aemilianus, quem & ipsum natione Maurum finxerat Athenaeus. *Ibid.* μεταβαλόντων. μεταβαλλόντων edd. cum ms. *A*. Praetuli aoristum, quem dedit ms. *Ep*. *Ibid.* κατὰ μίμησιν ἐκδιαιτηθεῖσα Κλεοπάτρα. Ridiculus propemodum auctor *Iuba*, cum ait, *luxuriam a Romanis didicisse Cleopatram.* Confer cum hoc loco, quae de illa ex alio auctore narravit Noster lib. IV. pag. 147 sq.

ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν ἀπεκάλει κέραμον. „Quae „de vocabulo κέραμος dicuntur, usurpato a nonnullis pro „*argenteis vasis*, rationem habent manifestam: sic alia in„finita nominata sunt ἀπὸ τῆς παλαιᾶς χρήσεως, non ex „sua natura: ut apud Homerum, arma χάλκεα; & vul„go, *pyxis*, δέλτος, *cucurbitulae*, aliaque hoc genus; de „quibus docte Eustathius non uno loco. B. Chrysosto„mus, Homilia septima in Epist. ad Colossenses: Τί γὰρ, „εἰπέ μοι, τῆς χρυσῆς πλατάνου διαφέρουσι κατὰ ἄνοιαν „οἱ κεράμια ποιοῦντες χρυσᾶ, καὶ χύτρας, καὶ ἀλάβα„στρα; „ CASAUBONUS.

κέραμά τ' ἀπεδίδοτο τὰ ἀποφόρητα τοῖς δειπνοῦσι, καὶ τοῦτ' ἦν τὸ πολυτελέστατον. Omisit ista Epitomator. Ex ms. *A*. vero nulla discrepantia adfertur, nisi quod τε post κέραμα plene scriptum habeat. Videtur autem κεράμεά τε aut κεράμειά τε scriptum oportuisse: nisi suo more ita locutus Iuba Maurus est. Hesychius: Κεράμεια· ὁ παντοδαπὸς κέραμος. Tum abundat, ni fallor τὰ articulus: nam ἀπεδίδοτο ἀποφόρητα (vel ἀποφορητὰ) τοῖς δειπνοῦσι, absque articulo, hoc sonare poterat, *asportanda, auferenda donavit coenantibus.* Tum vero rursus parum congruit, quod in *singulari numero neutrius generis* loqui pergit, καὶ τοῦτ' ἦν τὸ πολυτελ. Res ipsa perspicue narrabatur supra, IV. 148. a.

τὸν Ῥωσικὸν εὐανθέστατον ὄντα κέραμον. Ῥῶσος, ut scribitur apud Stephanum Byzant. vel Ῥωσσὸς, ut apud Strab. lib. XVI. p. 751. d. & apud Nostrum, XIII. 586. c. & 595. d. oppidum Syriae, inter Issum & Seleuciam: *Rhosos*, Plinio lib. V, 20, 22. Inde possessivum nomen, teste eodem Stephano, Ῥωσικὸς formatur. εὐανθέστατον nescio, utrum *floribus pulcre pictum distinctumque* dicat, an omni-

io *nitidissimum*, *pulcerrimum*. Apud Nostrum, IX. 399. a. τὸ εὐανθὲς τοῦ ὄρνιθος, est *pulcritudo avis versicoloris*. In Cebetis Tabula, cap. 21. nominatur στέφανος εὐανθὴς πάνυ καὶ ποικίλος, *corona ex pulcris admodum variisque floribus* nexa. Apud Lucian. Dial. Deor. XIV. 2. ἄνθος εὐανθέστατον, *flos pulcerrime florens*. Apud Suidam, εὐανθὴς γλῶσσα, *sermo floridus*, *nitidus*.

τάς τε τῶν δευτέρων τραπέζας. Intellige τῶν δευτέρων δείπνων. Aliàs brevius τὰς δευτέρας τραπέζας dicunt. *Ibid.* Quod ait τοῖς Ἰταλικοῖς ἐθισμοῖς, ad incolarum *inferioris Italiae* luxuriam pertinet; unde dictae αἱ Ἰταλικαὶ τράπεζαι, I. 25. e. conf. XII. 527. d. *Ibid.* κανίσκια - - χρυσᾶ, γεγονότα πρὸς τὰ πλεκόμενα ταῖς σχοίνοις. πρὸς, id est, *ad similitudinem*; ut bene reddidit Dalecampius. Quod τοῖς σχοίνοις scripsit Epitomator, id sua auctoritate fecisse videtur. Certe non damnandum erat ταῖς σχοίναις, quod cum editis agnoscit ms. *A*. Quamquam enim masculino genere ὁ σχοῖνος Theophrastus usurpavit, IV. 13. tamen alii foeminini generis nomen faciunt, velut Dioscorides, lib. IV. cap. 50.

AD CAP. XVI.

e Ἡλιόδωρος ὁ Ἀθηναῖος. &c. »HELIODORUS *Atheniensis*, »ex quo refert auctor, *Aristophanem comicum fuisse Naucratitam*, is est, cuius facit mentionem tot locis in tantulo scripto Harpocration. Comicum fuisse peregrinitatis »suspectum, testantur & veteres Grammatici in eius vi»ta: non tamen *Naucratitam*, verum *Aeginetam* a quibus»dam esse dictum illi scribunt, & causam explicant. Sui»das, *Aegyptium* fuisse, ex aliis prodidit; quod huic sen»tentiae *Heliodori* convenit.« CASAUBONUS.

πεντεκαίδεκα δ' ἐστὶ ταῦτα βιβλία. Cum deessent ista verba editionibus Ven. & Bas., tacite Casaubonus in sua edit. e codicum msstorum excerptis haec supplevit πεντεκαίδεκά ἐστι ταῦτα τὰ βιβλία. Nos istud supplementum dedimus, quale legitur in vetustissimis membr. *A*. Epitomator, suo more haec talia omittens, nil aliud hoc loco posuit, nisi, Ὅτι Ἀριστοφάνη τὸν κωμικὸν Ναυκρατίτην φησὶν ὁ Ἀθηναῖος Ἡλιόδωρος. Tum continuo sic pergit: Ἔλεος ἐμπίπτει μοί τις, φησὶ Φιλιππίδης, ὅταν &c. ex pag. 230. a.

In ARISTOPHANIS, ex *Pluto*, *versu postremo*; qui in integra fabula est num. 816. (vs. 815. ed. Brunck.) cum ὁ δεῖπνος scriptum sit in vetustis nostris membranis, manifestum est ὁ δὲ ἰπνὸς debuisse librarium, neglecto ut ei moris erat apostropho, pro ὁ δ' ἰπνὸς, quod & apud Nostrum ubique editum est, & apud Aristophanem ante Brunckium vulgatum erat. Eamdem scripturam δεῖπνος Brunck. ex cod. Paris. *B.* cum in ora sui Athenaei adnotavit, tum in editis ad Aristoph. Notis citavit. Non est hic locus, sive de scriptura huius vocabuli, sive de subiecta ei notione copiosius disputandi: videndus HEMSTERHUSIUS & BRUNCK, qui satis late istum locum tractarunt, aliorumque doctorum virorum, cum veterum, tum recentiorum interpretationes expenderunt. Equidem ἰπνὸς hoc loco, non (ut vulgo a multis factum) *caminum* aut *furnum*, nec cum TOUPIO *latrinam* aut *sellam familiarem*, intelligendum censui; sed *laternam*, cum HEMSTERHUSIO & DAWESIO in Miscell. Crit. pag. 200. ut haec esset sententia: *pro cornea, quae olim fuerat, eburnea facta est laterna.* In eamdem partem per φανὸς interpretatus est Scholiastes, provocans ad alium eiusdem Comici locum, ubi manifeste eâdem notione idem vocabulum usurpatur; scilicet in Pace, vers. 841. ubi rursus vide quae in Scholiis notantur. *Ibid.* γέγονεν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος. Quoniam pro γέγονεν apud Aristophanem ἡμῖν scribitur, suspicatus est DAWES l. c. scripsisse Athenaeum,

ὁ δ' ἰπνὸς γέγον' ἡμῖν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος.

At potuit Athenaeus, memoriter citans illum versum, ita scribere, ut ex vetustis membranis aliisque codicibus editum est.

Πλάτων δ' ἐν Πρέσβεσι· Κατέλαβον Ἐπικράτης τε καὶ Φορμίσιος. »PLATONIS comici *Legatorum*, praeter » Athenaeum meminit Harpocration in Ἀποκηρύττοντες, & » in Ζητητάς. De *Epicrate* & *Phormisio*, qui in producto Pla»tonis loco nominantur, lege Aristophanis Scholiasten »ad Ranas, [vers. 996.] & Concionantes: [vers. 71. & »97.] nam de iisdem Plato loquitur.« CASAUBONUS. — De *Epicrate* adde Harpocrationem in ea voce, & Valesii Notas pag. 113. *Phormisii* nomen, sicut hoc loco apud Nostrum, sic rursus XIII. 570. per ι vulgo scribitur: at non est ea legitima Graeci nominis forma. Haud cunctanter Φορμίσιος fuit corrigendum; quae constans scriptu-

a est apud Aristophanem & eius Scholiasten, tum apud Hesychium in Ἀριστίδημος, & apud Suidam in Φορμίσιος & in Ἠλιθημένον.

In SOPHRONIS verbis, ex *Mimis muliebribus*, vox δοκία nihil aliud (quoad equidem video) valere potest, nisi τὰ δοχεῖα: quod dictum fuerit pro δοχεῖα, id est, *receptacula*, *repositoria*, *abaci*. Sic πανδοκεῖον, pro πανδοχεῖον.

AD CAP. XVII.

In PHILIPPIDIS *vers.* 5. pro δυοῖν ὀβολοῖν, est δυεῖν *ib.* in ms. *A.* sicut passim alibi, non modo in foem. gen. sed & in masc. Sic rursus pag. 274. *f.* uterque noster codex δυεῖν βασιλέων habet. conf. IV. 137. *f.* & ibi not. *Latinam versionem* istorum versuum ex GROTII *Excerptis* petivi, pag. 808. Ibi *versu* 5. pro *saepe etiam tribus*, quod posuerat Grotius, temere *aut etiam tribus* in nostrum irrepsit exemplum; bene quidem quod ad sententiam, sed male quod ad metrum.

b In ALEXIDIS, ex *Hippisco* vel *Equulco*, *vers.* 1. pro τοῖς παισὶ, perperam τοῖς πᾶσι scriptum in ed. Ven. & Bas. & in membr. *A.* in quo vocabulo iam saepe eodem modo erratum vidimus. Tacite τοῖς παισὶ correxit Casaub. ex XI. 502. f. ubi iidem versus repetuntur; nonnihil etiam aucti ab initio. Tota ecloga, certe septem priores versus desunt in ms. *Ep.* de quo mox dicetur. *Vers.* 4. c εἶγε δύο δραχμάς. Sic edd. non male: ut primus pes sit dactylus, secundus iambus. ἤγεν δύο δρ. scribitur in membr. ne sic quidem incommode; ut sit primus spondeus, alter anapaestus. Eodemque modo scribitur etiam pag. 502. f. quare eam scripturam hic quoque receptam velim.

Versus 5. qualis hic, consentientibus membranis, editur:

ἴσως ἑτέρας· ψυκτηρίδιον, δέκ' ὀβολοὺς,

iusto brevior est, unius syllabae detrimentum passus in medio. Ex coniectura facile corrigas:

ἴσως ἑτέρας· ψυκτηρίδιον δὲ δέκ' ὀβολοὺς,

ut penultimus pes, qui pyrrhichius erat, fiat tribrachys. Sed alter locus, ubi repetitur hoc Alexidis testimonium, aliam offert medicinam. Et ibi quidem desunt duo priora versus verba, reliqua vero sic in editis scripta leguntur,

ψυκτήριόν τε δύ' ὀβολούς. Sed in utroque nostro codice msto in hunc modum, ψυκτηρίδιόν τε δύ' ὀβολούς. Quare sic corrigendus versus:

ἴσως ἑτέρας· ψυκτηρίδιόν τε δύ' ὀβολούς.

Nempe hoc dicit: *frigidarium illud*, sive *parvum psycterem*, *duos pendere obolos*, id est, *tertiam partem drachmae*. Quod cum ita leve sit pondus, ut vix credibile sit, argenteum psycterem confici posse tantilli ponderis, adiicit, (*Vers.* 6.) Φιλιππίδου λεπτότερον, id est, *tenuius Philippide*. Et de tenuitate mox deinde (lit. d.) docet, fuisse artifices, qui *argentum malleo ducere nossent ad membranae tenuitatem*. Philippides autem (incertum, idem-ne Comicus poëta, qui eâdem certe aetate vixit, an a poëtâ diversus) ita tenui macilentoque corpore fuit, ut macies hominis in proverbium abierit, multisque iocis dederit occasionem; de quibus vide Nostrum, XII. 552. d.e. De eodem homine confer quae notavit Valesius ad Harpocrationis pag. 270, 18. (Notarum pag. 59.) & Perizon. ad Aelian. Var. Hist. X. 6.

Quae verba dehinc sequuntur (eodem *Vers.* 6. & *sq.*) ἀλλὰ ταῦθ' ὅλως &c. videntur ea *alteri personae* tribuenda: & commode (puto) eram facturus, si literâ maiusculâ, Ἀλλὰ ταῦθ' scripsissem, & notam *B.* praefixissem, qua alterius personae partes indicarentur. Qui vero *post septimum versum* vulgo sequebantur, de eis latus fuerit dubitandi locus. Scilicet inde a septimo versu, veluti continuatâ eâdem *Alexidis* eclogâ, sic vulgo legebatur:

πρὸς ἀλαζονείας οὐ κακῶς γενομένα.
ἤν. οἶδα δὲ κἀγὼ τινὰ πολίτην ἡμέτερον
πτωχαλαζόνα, ὃς δραχμὰς ἔχων
τὰ πάντ' ἀργυρώματ', ἐβόα καλῶν τὸν οἰκέτην
ἕνα ὄντα καὶ μόνον, ὀνόμασι δὲ χρώμενον
ψαμμακοσίοις· παῖ Στρομβιχίδη, μὴ τῶν χειμερινῶν ἀργυρωμάτων
ἡμῖν παραθῇς, ἀλλὰ τῶν θερινῶν.

Huc igitur spectat Casauboni animadversio haec: » *Alexidis* ecloga ex eius *Hippisco*, ex diverso genere » versuum constat. Praecedunt septem integri & ἀρτίποδες senarii iambici: deinde sequuntur trochaici, ut ap- » paret, male distincti. Mihi hoc insolens videtur: quia una » est & continua ῥῆσις. Olim conati sumus in iambicos » versus omnia redigere. [Vide Casaub. ad Theophr. Cha-

»ract. cap. περὶ Ἀλαζονείας, p. 347.] Sed repugnat con-
»tumaciter verborum modulus plerorumque. Nam, prae-
»ter octavum versum, qui nullo negotio potest refingi,
»ut sit prioribus similis,

»ἦν· οἶδα δὲ κἀγὼ ἡμέτερον πολίτην τινὰ,

»ne frustra hîc fuerimus valde vereor. Ac venit nunc
»mihi in mentem, fortasse *Athenaei* ea esse *verba*, *non*
»*poëtae*: quod acuto lectori diiudicandum relinquo. Eclo-
»garius aperte tribuit Alexidi, Οἶδα τινά φησιν Ἄλεξις
»πολίτην ἡμέτερον &c.« — Haec ille. Iam, de versuum constitutione ex vetustis nostris Membranis non aliter, nisi ex metri observatione, quod verbis inesse videatur, iudicari potest: nam singulorum versuum initia aut exitus nusquam in illis membranis notantur. In verbis autem eis, de quibus nunc quaerimus, nihil ab editis eaedem dissentiunt, nisi quod τὰ πάντα ἀργυρώματα plene in eis scriptum, & quod deinde Στρομβιχίδης pro Στρομβιχίδη habeant, non male, atque etiam percommode, more Atticorum, vocativum casum in nominibus praesertim propriis similem facientium nominativo. Epitomator, omissis septem prioribus versibus, qui haud dubie Alexidis sunt, post extrema Philippidis verba, (lit. b.) εὐθὺς ἕτερος ἥρπασεν, continuo sic pergit: Οἶδα τινὰ φησὶν Ἄλεξις πολίτην ἡμέτερον, & dehinc eadem verba adponit, quae ex membranis edita sunt: & in his quidem, τὰ πάντα ἀργυρώματα absque apostropho, sicut membranae; Στρομβιχίδη vero, sicut editi libri. Is igitur aperte, ut a Casaubono observatum est, verba illa ad *Alexidem* auctorem retulit. Sed, quod iam alibi passim ab eodem Epitomatore factum observavimus, ut, cum nimis interdum festinaret, testimonium aliquod ad alium auctorem retulerit quam ad quem ab Athenaeo in opere pleniore manifeste relatum erat: id eo facilius hoc loco accidere ei potuerat, ubi haud admodum perspicuum erat, utrum Alexidi ea verba simul cum superioribus tribuisset Athenaeus, an Aemilianum suum suo nomine haec dicentem induxisset. Quare equidem, cum haud secus ac Casaubonus persuasum haberem, si istis verbis continuati *Alexidis versus* exhiberentur, pariter illos, atque superiores, debere esse *iambicos senarios*, quorum tamen ad modulum non sine magna molitione redigi illa verba posse videbantur; in eam concessi sententiam, ut statuerem, quae septimum

Alexidis versum sequerentur, ea suo nomine loquentem Aemilianum ab Athenaeo induci. Neque vero diffiteor, poëtico quodam colore tincta eadem verba videri: quae si quis *continuationem versuum Alexidis* esse iudicaverit, videat an placeat ratio, qua ad iambici metri leges GROTIUS ea revocavit, in Excerptis pag. 557. ubi septem prioribus versibus septem hos subiecit:

> ἦν. οἶδα δ' αὐτὸς κἀγὼ πτωχαλαζόνα
> πολίτην τινὰ ἡμέτερον, ὃς δραχμῆς ἔχων
> τὰ πάντα τ' ἀργυρώματ', ἐξεβόα καλῶν
> τὸν οἰκέτην ἕνα καὶ μόνον ὄντα· χρώμενον
> δ' ὀνόμασι ψαμμακοσίοις· παῖ Στρομβιχίδη,
> μὴ τῶν χειμερινῶν ἡμῖν ἀργυρωμάτων
> νῦν παραθῇς, ἀλλὰ τῶν θερινῶν.

Quos latine sic reddidit:

> *Ostentatorem novi ego in re paupere*
> *popularem nostrum, cui cum vasa argentea*
> *drachmâ valerent non plus, Stentoreo sono*
> *servum vocabat, unicum hunc, sed qui unicus*
> *innumera ferret nomina: Heus Strombichide,*
> *hyberna nobis vasa nunc mensaria*
> *ne pone, verum aestiva.*

In *NICOSTRATI* testimonio, λαιπή τις λέξις &c. λεπτή τις fortasse scribendum coniectaverat PIERSON ad Moerin pag. 281. & rectà sic corrigi iussit IACOBS ad Antholog. Vol. I. Part. II. pag. 327. Ac fieri potest ut sic scripserit vel poëta vel ipse etiam Athenaeus: sed consentientem utriusque nostri codicis cum editis scripturam mutare non sum ausus, cum & ipsa nihil admodum incommodi haberet. *Ibid.* Quod ait τῆς εὐπαρύφου λεπτότερον, intellige εὐπαρύφου ἐσθῆτος: *vestem* autem *purpura praetextam* hoc loco nominavit, cum *tenuissimam & subtilissimam* dicere vellet; ut monuit H. STEPHANUS, in Thes. T. III. p. 1767. c Procopius apud Suidam, in Εὐπάρυφα, de εὐπαρύφῳ veste loquens, notat τὸ ἠραιωμένον τε καὶ κενὸν αὐτῆς, id est, *subtilitatem tenuitatemque.*

Ἐξήλαυνον γάρ τινες τὸν ἄργυρον καὶ τότε εἰς ὑμένος ἰδέαν. DALECAMPIUS: *Quidam enim argentum malleo ducebant vel usque ad membranarum tenuitatem.* Idemque in ora: » Bracteas illas nos *argenti folia* nuncupamus. « — Inde CASAUBONUS: » Interpres, inquit, omittit praecipua ver» ba καὶ τότε. Nam hoc observat obiter Athenaeus, *a-*

»*tem ducendi malleo argentum in tenuissimas laminas, iam ae-*
»*tate Nicostrati*, antiquissimi comici, *fuisse cognitam*. Hoc
»ille colligit ex istis illius verbis, λοιπὴ τις ὄξις ἐστι &c.
»Docti qui putant de bracteis sentire Athenaeum, quas
»vulgo appellamus *argenti folia* vel *auri*, non recte sen-
»tiunt. Nam ex illis non fiunt vasa argentea cuiusmodi
»erant acetabulum illud Nicostrati, & poculum psy-
»cterium.«

AD CAP. XVIII.

Καὶ Ἀντιφάνης δὲ ἐν Λημνίαις. Particulam καὶ, quae post δὲ incommode repetebatur in editis, expunxi auctoritate membranarum. Mendosum Λήμναις tenent illae quidem cum editis: sed haud dubie Λημνίαις fuit corrigendum, de quo iam & DALECAMPIUS monuerat; & deinde CASAUBONUS: »Recte (inquit) Dalecampius Λημνίαις. »*Lemnias* etiam e Latinis poëtis Turpilius ediderat.« — Infra, eodem hoc libro, p. 258. c. d. veram scripturam tenent membr. cum edd. De dictione, ὦ πολυτίμητοι θεοὶ, quae in *Antiphanis* testimonio legitur, vide notata ad III. 84. c.

In SOPATRI ecloga, ex fabula cui titulus *Lenticula*, quum duo posteriores versus vulgo sic scriberentur,

οἷάν ποτ' ἔσχε καὶ Θίβρων ὁ Ταντάλου
μαλακὸν ταλάντοις ἐκταλαντωθεὶς ἀνήρ:

adnotavit CASAUBONUS: »Scripti Θιάρων: & sequente »versu μαλακὸς, non μαλακόν.« — At in Θίβρων consentiunt ambo nostri mssti. Dein μαλακὸν tenet ms. *A.* sed μαλακὸς habet *Epit.* DALECAMPIUS, duos versus latine sic reddens,

Quale habuit quondam Thymbron, Tantali filius,
perquam multis talentis exutus homo:

pro μαλακὸν vel μαλακὸς, μυρίοις cogitasse videtur; tum ex Θίβρων, Θύμβρων fecit, huncque statuit *Tantali filium* a poëta dici. Multo rectius haud dubie ERASMUS, (in Adagio, *Tantali talenta*) ista *SOPATRI* verba citans, genitivum Ταντάλου ad ταλάντοις retulit; Graeca sic latine reddens,

Qualem olim habebat & Thribon, qui molliter
exutus est ipsis talentis Tantali.

Nempe celebratae olim *Tantali divitiae*, hac ipsâ formulâ in proverbium abierant, ut *ingentes Divitiae*, Ταντάλου

τάλαντα vulgo dicerentur: quod liquido Suidas docet in ἑ Ταντάλου, & in Τὰ Ταντάλου. Iam Θρίβων consulto-ne Erasmus scripserit, an casu ita apud eum editum sit, nescio; nostri quidem libri (ut paulo ante dixi) in vulgatum Θίβρων consentiunt: qui quidem *Thibro* quisnam caeteroquin fuerit mortalium, incompertum nobis. *Thimbronem* novimus, Lacedaemonium, post bellum Peloponnesiacum Harmostam in Asiam missum: de quo Harpocration, & quos ad Harpocrationem auctores Valesius laudavit. De eo an hic agatur, equidem non definiam. Vocem μαλακὸν Erasmus adverbialiter accipiens, *molliter* interpretatus est: poteras fortasse *sensim sensimque*, *paulatim*, intelligere; quemadmodum, verbi caussa, μαλακὸς λόφος dicitur *clivus qui paulatim in planitiem descendit*. Equidem codicis *Epit.* lectionem adoptavi, qua fit ut adiectivum μαλακὸς ad ἀνὴρ pertineat, & *mollis effoeminatusque vir* intelligatur. Quod ait poëta, ἐκταλαντωθεὶς, id respectum habet ad proverbium illud, quo in contrariam partem utebantur,

τὰ Ταντάλου τάλαντα ταντανλίζεται,

id est, *Tantali talenta accumulat*; de quo Suidas videndus. Ex quo species quaedam accessura esset lectioni, quam h. l. codex *Ep.* exhibet, ἐκταντανλωθεὶς, nisi haec metro repugnaret. At sicut in *Sopatri versu* ipsum metrum editam lectionem ἐκταλαντωθεὶς tuetur: sic in illo proverbio, quod ex Suida adtulimus, (quod & ipsum iambico senario comprehensum est) rursus metrum ταντανλίζεται desiderat, non ταλαντίζεται. In utroque autem verbo perinde ludere proverbio licuit.

Θεόπομπος - - ἐν ταῖς πρὸς Ἀλέξανδρον συμβουλαῖς. f Idem THEOPOMPI scriptum infra, lib. XIII. pag. 595. a. hoc titulo citatur, Θεοπ. ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολῇ. cf. Ruhnkenii Hist. crit. Oratorum Graec. in Reiskii Oratorib. Graec. Vol. VIII. pag. 163. *Ibid.* περὶ Θεοκρίτου τοῦ πολίτου τὸν λόγον ποιούμενος. — „Lege συμπολίτου: [sic praecepit TOUP ad Suid. P. II. p. m. 168.] „uterque enim ex Chio." — Atqui, licet id ipsum dederit ms. *Epit.* tamen recipere invitis vetustis membr. *A.* dubitavi. Potuerat enim suo arbitratu, interpretamenti caussa, eo vocabulo uti Abbreviator. Sane, sicut Romanorum sermone *civis*, sic & apud Graecos πολίτης, idem valebat ac συμπολίτης. Sic paulo ante (lit. c.) πο-

λίτην τινὰ ἡμέτερον, pro συμπολίτην, dixerat sive Alexis sive Athenaeus. Rursus IX. 381. f. παρά τινι τῶν πολιτῶν ἡμῶν. *Ibid.* Ἐξ ἀργυρωμάτων δὲ καὶ χρυσῶν. χρυσωμάτων exspectasses: sed nil mutant libri; & poteris haud incommode χρυσῶν ἐκπωμάτων intelligere, quemadmodum mox deinde nude χαλκῶν & κεραμέων dicit, subintellecto eodem nomine substantivo. Mox, quod ait καὶ τούτων ἐνίοτε κολοβῶν: sic scribendum esse ex coniectura viderat monueratque Toupius l. c. Id autem ipsum dedit noster codex *Ep.* & ex Epitoma sic scripserat Eustathius ad Od. δ'. pag. 567, 37.

In *Diphili* testimonio, ex *Pictore*, *vers.* 1. Ἄριστον ἐπεχόρευσεν ἐκλελεγμένον. *Prandium exhibuit*, vertit Dalecampius. At id Graece ἐχορήγησεν sonabat: (conf. pag. 229. d.) neque vero locum hic habere poterat id verbum, quod activam habet vim: intransitivum verbum desiderabant sequentes nominativi. Mendose ἐπεχώρευσεν ed. Ven. & Bas. Sed percommode habere videtur ἐπεχόρευσεν, quod consentientibus membranis *A.* edidit Casaubonus. Ac poterit illud vel ita intelligi, ut in versione posuimus, *prosiluit*, id est, *subito & inopinato in mensa adparuit:* vel, rectius fortasse, *longo veluti choro processit exquisitum epulum.* Ex tota Diphili ecloga Epitomator nihil aliud adposuit, nisi verba ista ex *vers.* 3. Λοπάδων παρατεταγμένη φάλαγξ, φησὶ Δίφιλος.

Vers. 4. ὀπτῶν ἐπῆγε σωρὸς ἀπὸ τοῦ τηγάνου.
Nil opus esse nobis visum erat, ut cum doctissimo Valckenario (ad Phoenissas pag. 66.) ἐπῄει corrigeremus. Eamdem vim habere videtur ἐπῆγε. Et cum modo nominata sit παρατεταγμένη φάλαγξ, percommode hic steterit verbum ex tacticis petitum. Verbum ἄγειν cum suis compositis in re tactica usurpatur de *agmine progrediente.* Compositum verbum ἐπάγειν, pro diverso significatu praepositionis ἐπὶ & pro diversa constructione cum accusativo casu aut cum dativo, valet vel *progredi adversus hostes*, vel *progredi post alios*, *succedere aliis.* Posteriori notione hoc loco accipiendum nobis videbatur. Simili ratione in coenae cuiusdam descriptione verbo ἐπεισέπλει, pariter e re tactica petito, usus est alius poëta apud Nostrum, VII. 300. c. *Vers.* 5. ἐν θυείαις bene edidit Casaub. Mendose ἐν θύειας ed. Ven. & Bas.

Φιλήμων, Ἰατρῷ Καὶ γυλίαν τιν' ἀργυρωμάτων. » Scri-

» be γύλιόν τινα ἀργ. id est, *vidulum aut peram vasorum* » *ex argento.* « CASAUB. — Probavit Casauboni emendationem BENTLEI, in Emend. in Philem. pag. 113. Sane nusquam alibi ἡ γυλία vel ὁ γυλιὰς legitur: sed ὁ γυλιὸς vel γύλιος est *pera militaris*, saepe apud Aristophanem, & apud alios. confer Nostrum XI. 473. e. & pag. 483. b. Nec tamen adeo certum erat, alteram vocabuli formam, quam cum editis tuentur membranae, numquam fuisse in usu. In *Epit.* quidem deest Philemonis testimonium.

Λουτρὸν, θεραπαίνας, ἀργυρώματα. » Desumta sunt ver- » ba ex *Heautontimorumeno* MENANDRI. Sententiae, opi- » nor, pars erant, quae integra apud Terentium:

» — — *Hem tot mea*
» *solius sollicitî sunt caussa, ut me unum expleant?*
» *ancillae tot me vestiant? sumtus domi*
» *tantos ego solus faciam?* « — CASAUBONUS.

Λυσίας δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ χρυσοῦ Τρίποδος, &c. Vide *LYSIAE Fragmenta*, a TAYLORO collecta, in ed. Reisk. pag. 34.

Οἱ δ' ἑλληνίζοντες λέγειν δεῖν φασιν ἀργυροῦν κόσμον καὶ χρυσοῦν κόσμον. » Eadem observatio apud veteres ma- » gistros. Ἀργύρωμα, inquiunt illi, aut χρύσωμα *pro va-* » *sis* [*vel argenteis vel aureis*] non usurpant qui loquuntur » accuratius: sed ἀργυροῦν vel χρυσοῦν κόσμον. Cui παρα- » σειδίῳ quantum sit tribuendum, discant tirones ex Iu- » lio Polluce lib. X. cap. 44. « CASAUBONUS. — Quos *ve-teres magistros* dixit vir doctus, *apud quos eadem legatur observatio;* hi, quod sciam, nulli alii sunt, nisi unus EUSTATHIUS, qui in Comment. ad Od. ό. pag. 567, 28. ad verbum ex Athenaei Epitoma haec exscripsit: Οἱ ἑλληνίζοντες οὐκ ἀργυρώματα καὶ χρυσώματα φασὶν, ἀλλ' ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν κόσμον. Quem *Pollucis* locum laudat Casaubonus, is legitur sect. 174. libri decimi, ubi probat vocabulorum usum ἀργυρώματα & χρυσώματα in *vasorum* numero. Ibi vide quae adnotarunt Kühnius & Hemsterhusius: & confer Menag. ad Laërt. IV. 38. Equidem cogitans, quantus sit probatissimorum auctorum numerus, qui istis vocabulis eadem notione usi sunt, miratus sum quinam essent illi ἑλληνίζοντες quos Athenaeus improbasse dicit istum usum. Sane aegre mihi persuadeo, illos esse intelligendos, quos KÜSTERUS dixit; cum ad Suidam, voce Ἀργυρώματα, ait: » Sic quidem (nempe ἀργυρώ-

ματα καὶ χρυσώματα) *aurea & argentea vasa* apud Graecos vulgo appellabantur: sed *qui accuratius & Ἀττικώτερον loqui volebant*, ἀργυροῦν & χρυσοῦν κόσμον dicebant, si credendum est Athenaeo. « — *Henr.* STEPHANUS in indice Thes. pag. 851 sq. nullum alium praeter hunc ipsum Athenaei locum, quem prae manibus habemus, adducit, ut probet » Ἑλληνίζειν dici eos, *qui non tantum Graece loquuntur, sed etiam qui vere ac proprie loquuntur Graece: qui Graeci sermonis puritatem vel elegantiam affectant: qui proprie & eleganter loqui Graece student.* « Apud Lucianum quidem, in Deorum Concilio, cap. 9. Opp. T. IX. ed. Bip. pag. 186. ἑλληνίζειν nude sonat *Graece loqui*; in Philopseude vero cap. 34. T. VII. pag. 287. καθαρῶς ἑλληνίζειν est, *pure Graece loqui.* Apud Moerin vero & alios Grammaticos notum est opponi inter se ea quae Ἀττικῶς, & quae Ἑλληνικῶς dicta perhibentur. Caeterum ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς κόσμος, rectius & magis proprie de *mundo muliebri* dici, quam de *vasis*, videri debebat: ista certe notione optimi quique scriptores utuntur. Sic & apud Nostrum, cum alibi passim, tum paulo inferius pag. 232. e. f. & pag. 233. vocabulum κόσμος usurpatur. Ac nescio an in his, quae hoc loco de illa dictione monentur, turbatum sit nonnihil per librariorum culpam.

AD CAP. XIX.

Φίλιππον - - φιάλιον χρυσοῦν κεκτημένον &c. Eamdem historiolam, de *poculo aureo*, ex eodem DURIDE *Samio* iam supra, lib. IV. pag. 155. d. tetigerat Noster: ubi pro eo, quod h. l. φιάλιον dicit, ποτήριον χρυσοῦν dixerat. Eamdem rem ex hoc Athenaei loco retulit Eustathius ad Iliad. λ'. p. 815, 25. Nisi peculiaris caussa fuerit, cur illud aureum poculum tam singulari studio curaque prosecutus sit Philippus; adparet intelligendum esse id factum, priusquam e Thraciae metallis eam auri vim coepisset extrahere, qua res multo maiores effecisse callidus Macedo, quam bellica virtute, traditur.

τὴν Ἀτρέως δὲ χρυσῆν ἄρνα, &c. » *Thyestes* cum *aurei* » *velleris agnum* surripuisset *Atreo* fratri, uxorem eius stupri quoque consuetudine sibi conciliavit. Hoc facinore » irritatus *Atreus*, primum quidem regno expulit; deinde, » leviorem poenam illam arbitratus, filium ei comedendum

» appoſuit. Cuius ſceleris Sol immanitatem exhorreſcens, » curſum retro convertit. Pauſanias lib. II. [cap. 18.] « DALECAMPIUS.

ἐκ ποτηρίων δὲ χαλκῶν ἔπινον οἱ σφόδρα δοκοῦντες πλουτεῖν. Sic cod. *Epit.* cum edd. & ms. *A.* Euſtathius vero l. c. plurima ex hoc capite ad verbum fere ex Epitoma Athenaei deſcribens, pro οἱ σφόδρα δοκοῦντες πλουτεῖν, ſuo arbitratu οἱ σφόδρα ὄλβιοι ſcripſit: (ad Iliad. λ'. pag. 815, 29.) quod eo obſervatum velim, ne talia ſemper pro varietate lectionis apud Athenaeum habenda ſtatuat ſtudioſus lector.

Ἡρόδοτός τε φησὶ, &c. Vide Herodot. II. 151. conf. Diodor. I. 66. Multa aliena miſcere Athenaeum, monuit ad Herodotum Weſſelingius: quod memoriae lapſu factum a Noſtro probabile eſt; niſi quid etiam librarii peccarunt, veluti quod φιάλας ἀργυρᾶς apud Athenaeum legitur, moxque rurſus ἀργυραῖς, cum φιάλας χρυσέας dixiſſet Herodotus.

Συνελθόντες γοῦν (οὖν ms. *Ep.*) τοῦ Πυθικοῦ ἱεροῦ ὑπὸ τῶν Φωκικῶν τυράννων &c. Verba iſta repetens Euſtathius l. c. pag. 815, 29. poſt τυράννων haec adiicit, ἐν οἷς καὶ Φάϋλος καὶ Φάλαικος δοκοῦσιν εἶναι: quae h. l. nec Athenaeus habet, nec noſter codex Epitomae. Sed deſumſit ea Euſtathius ex loco inferiore, p. 232. e. ubi vide quae notamus.

ἀνέτειλεν ὁ κατὰ Πίνδαρον εὐρυσθενὴς πλοῦτος. Perperam εὐρυσθένης penacute ſcribitur in ed. Ven. Baſ. & Caſ. 1. (neſcio an & in membr. *A.*) quae nominis proprii forma eſt: atque etiam maiuſculâ literâ Εὐρυσθένης ſcriptum in ed. Baſ. Recte εὐρυσθενὴς ms. *Ep.* & ed. Caſ. 2. & 3. PINDARI verba habes initio Pythicae quintae, Ὁ πλοῦτος εὐρυσθενής.

AD CAP. XX.

ὑπὸ πρώτου Γύγου τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἀνετέθη. » Herodotus, unde ſumſerunt caeteri ſcriptores, narrat copioſe libro primo: [cap. 14.] ubi expoſitis Gygis donariis ſubiicit: Οὗτος δὲ ὁ Γύγης, πρῶτος βαρβάρων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἐς Δελφοὺς ἀνέθηκεν ἀναθήματα, μετὰ Μίδην τὸν Γορδίεω τὸν [Φρυγίης] βασιλέα. « CASAUBONUS. — In cod. *Ep.* ſcribitur ὑπὸ τοῦ πρώτου Γύγου τοῦ Λυδ. βασ. perperam ad πρώτου adiecto *articulo*.

τρίποδα καὶ νίκην χρυσοῦ πεποιημένα. Intellige ἐκ χρυ-

ου, ut superiore libro saepe observavimus: sic mox τρίποσι χαλκοῦ πεποιημένοις. Praepositionem adiectam habes pag. 232. a.

Λακεδαιμόνιοι οὖν χρυσ. Particulam οὖν commode delet ms. *A*. Coniunctivas particulas saepe neglexit Epitomator: praesertim ubi sic, quemadmodum hoc loco, ad sequentia progreditur, ut particula ὅτι utatur. Ὅτι Λακεδαιμόνιοι &c. In eodem *ms. Ep.* mox dein haud incommode sic scriptum: παρὰ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ πορευθέντας ὠνεῖσθαι. At in editis & in membr. *A*. quum sequatur ὠνεῖσθαι παρ' ἐκείνου, perperam praecedebat παρὰ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ: utique παρὰ Κροῖσον τὸν Λυδὸν oportebat, ut a nobis correctum est. *Ibid.* καὶ οἳ πορευθέντες. Recte οἳ cum accentu scriptum in ed. Ven. & in msstis nostris. Minus commode καὶ οἱ πορ. ed. Bas. & Cas. absque accentu.

Ἱέρων δ' ὁ Συρακόσιος. Sic, non Συρακούσιος, scriptum in utroque nostro codice: de qua scriptura dictum ad lib. V. pag. 208. f. *Ibid.* ἐξ ἀπέφθου χρυσοῦ. Ἀπέφθου, τοῦτ' ἔστι τοῦ πολλάκις ἑψηθέντος, ὥστε γενέσθαι ὄβρυζον. Sic Suidas, ex Schol. Thucyd. ad II. 13. *Ibid.* Cum sic vulgo legeretur, ἀπέδοτό γ' οὖν τοῖς παρὰ τοῦ Ἱέρωνος, ὃν ἠβούλοντο, monuit CASAUBONUS: »Repete duas »literas a fine vocis Ἱέρωνος, & scribe ὅσον ἠβούλοντο.« — Cui non potui quin obtemperarem, licet vulgatum teneat codex noster uterque. Ex vetustiore codice, qui totus uncialibus literis scriptus erat, manaverat error.

AD CAP. XXI.

c EPIGRAMMATIS *prioris Vers.* 3. καί μ' Ἀντηνορίδης ἐφόρει κρείων Ἑλικάων. »*Et me gestabat princeps Helicaon, An*»*tenoris filius*. Natalis vertit, *rex Helicarum*: quod proba»rem, si mihi ex geographis aut poëtis notum esset ullum »oppidum eo nomine. At Dalecampius, *inter Graecos il*»*lustris princeps*. Non illi veniebat in mentem haec scri»benti, cuiâs fuerit Antenor.« CASAUBONUS. — Vide Iliad. γ'. 123. unde ducta ista verba. Quem ad locum Eustathius p. 296 extr. & seq. interpretationi favens Natalis Comitis, ait: πόλις δὲ, αἱ Ἑλίκαι. - - Ἑλίκαι δὲ αὗται, πόλις Τρωϊκή.

d *Alterius* EPIGRAMMATIS *Vers.* 4. νικήσας ἵπποισι παρὰ

πλατὺν Ἑλλήσποντον. » Ex Homero desumta est historia
» seu fabula, Iliad. ψ'. [vs. 512 sq.]

» Δῶκε δ' ἄγειν ἑτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα,
» καὶ τρίποδ' ὠτώεντα φέρειν.

» Verte illa, παρὰ πλατὺν Ἑλλήσποντον, non, ut interpretes,
» *in Hellesponto spatioso*: (Itane? *in Hellesponto*, tamquam
» in circo, certamen curule peregerunt Graecorum pro-
» ceres?) sed, *ad salsum Hellespontum*. De voce πλατὺς
» satis libro primo. « Casaubonus. — De mira illa inter-
pretatione vocis πλατὺς dictum lib. II. p. 41. b. Totum
Epigramma cum Analectis suis insereret Brunckius T.
III. pag. 179 sq. praeterierat doctissimi Viri observationem
hic Athenaei locus. Itaque nonnisi ad Eustathium provo-
cavit, ex quo illud protulerat Clark in Notis ad Iliad. ψ'.
513. Atqui ex Athenaeo nostro illud descripserat Eusta-
thius, pag. 1431, 37. Inde etiam factum, ut *versu* 2. ubi
θῆκεν πόδας recte apud Athenaeum (sicut desiderabat
metrum) editum est, θῆκε πόδας Brunckius cum Clar-
kio ediderit; quoniam sic apud Eustathium editum, qui
ita in suo codice Epit. scriptum repererat, quemadmo-
dum & habet noster ms. *Ep.* & ipsae etiam membr. *A.*
Nempe in illis codicibus, ubi non erant distincti ver-
sus, numquam talia curarunt librarii.

AD CAP. XXII.

καὶ Φαΰλλος. Aut sic, aut Φάϋλλος scribi id no-
men debuit. Vide Suidam in Φαΰλος, & quae ibi adno-
tavit Küsterus. Conf. Harpocrat. in Φαΰλλος, & ibi Notam
Valesii. Adde Demosth. adv. Aristocr. pag. 661, 11. ed.
Reisk. & Reiskii variet. lect. ad eum locum. Apud Dio-
dor. Sic. lib. XVI. cap. 35 sqq. constanter Φάϋλλος scribi-
tur, sed ibi Pletho Φάϋλος, ut adnotavit Wessel. not. 2.
Apud Polybium, V. 72, 8. ubi alius eiusdem nominis
commemoratur, probatissimi libri Φάϋλλον dedere, alii
Φάϋλον. Apud Nostrum lib. XIII. pag. 608. a. & b. ubi
idem nomen bis recurrit, semel mendose Φύλλον scribunt
veteres membranae, deinde Φαυλλος absque accentu.
Hoc loco Φάϋλλος habet ed. Ven. Φαΰλλος ed. Bas. Φαΰλ-
λος ed. Casaub. Φαΰλος vero non modo membr. *A.* verum
etiam ms. *Ep.* sed, qui sua ex Epitoma sumsit, Eustathius,
Φάϋλος scripsit; certe sic apud eum editur ad Iliad. λ'. p.

15, 29. Et Epitomator quidem, praetermisso initio huius capitis, ab his statim verbis incipit: Ὅτι Ἀλκμαίωνι συγκαιομένῳ φησὶν Ἔφορος, πῶς ἂν τῆς μανίας ἀπαλλαγείη &c. Deinde vero postquam utrumque adposuit *oraculum, Alcmaeoni & Menelao datum*, post ista verba τίσιν ἐχθίστην ἀποδώσεις, (lit. f. extr. pag.) sic pergit: Ἀνέθηκαν τὸν ὅρμον. Ἐπεὶ δὲ Ὀνόμαρχος καὶ Φαῦλος καὶ Φάλαικος ἅπαντα τὰ τοῦ ναοῦ ἐξεκόμισαν, τὸ τελευταῖον αἱ γυναῖκες αὐτῶν τὸν τῆς Ἐριφύλης κόσμον ἔλαβον, καὶ τὸν τῆς Ἑλένης ὅρμον. Καὶ ἔρις δὲ ταῖς γυναιξὶν ἐνέπεσε περὶ τοῦ κόσμου τούτου, &c. quae leguntur pag. 233. a.

De *Eriphyle*, *Alcmaeone*, & *Amphiarao* notae sunt fabulae. Vide Apollodori Biblioth. lib. III. c. 6 sq. & quos ibi auctores Heynius laudavit.

τὸν τῆς Ἑλένης εἴληφε. Verbum, quod desiderabatur, opportune dedit noster codex *Epit.* *Ibid.* ἡ δὲ, τῷ ἀνδρὶ θάνατον ἐβούλευσεν. *Illa vero* (nempe, quae Eriphyles monile nacta erat) *maritum per insidias interficiendum curavit.* Haec Athenaeus ex Ephoro. Aliter ex Phylarcho rem narrat Parthenius, Eroticor. cap. 25. sed ita, ut haud incommode conciliari inter se utriusque narrationes possint.

AD CAP. XXIII.

Πλάτων δὲ ὁ θεῖος, καὶ Λυκοῦργος ὁ Λάκων &c. » PLATONIS lex, qua sancitur *ut privatis pecuniam habere auream vel argenteam fas ne sit*, extat Legum libro quinto. » De antiquo *Lacedaemoniorum* more, capite puniendi eos » penes quos *auri argentive* fuerit repertum aliquid, habes » apud Xenophontem & Plutarchum, in ipsorum de illa » Republica scriptis. « CASAUBONUS.

b Ad vulgatam olim scripturam, τῶν μεταλλευομένων τὸν σίδηρον καὶ τὸν χαλκὸν ἀρκεῖσθαι νομίζοντες, percommode doctissimus CORAY monuit in *Notis mstis*: » Legendum τῷ σιδήρῳ καὶ τῷ χαλκῷ, nisi » malis τὸ ἀρκεῖσθαι in ἀρκεῖν mutare. « — Nempe ἀρκεῖσθαι significat *contentum esse*, & cum dativo casu, non cum accusativo construitur: quam emendationem si adoptaveris, subintelligendum fuerit verbum δεῖν, *statuentes contentos esse debere homines ferro & aere.* Posteriorem

medelam ipse codex *Epit.* nobis obtulit, ἀρκεῖν exhibens.

Quae sequuntur de ZENONE *Stoico*, ea Epitomator (puto, quod corrupta videret) prorsus praetermisit. Ad illa verba, τὴν μὲν ἀρχὴν αὐτῶν καὶ φυγὴν ἀπειπὼν, adnotavit CASAUBONUS: »Recte & vere *Dalecampius*, τὴν μὲν εὐχήν.« — Nempe is, *optare aut fugere*, in versione posuerat; recte utique quod ad sententiam: quare, quo sensus aliquis Graecis verbis inesset, vocabulum etiam a Casaubono commendatum adoptavi, quod ipsum quoque unice verum censuit LIPSIUS, in Manud. ad Stoicam Philos. lib. II. cap. 23. sub fin. At vereor tamen, ne παραδιόρθωσις magis haec sit, quam διόρθωσις. Nam in Stoicorum sermone sicut τῷ φευκτῷ opponitur τὸ αἱρετὸν, sic τῇ φυγῇ opponitur ἡ αἵρεσις: vide Laërt. VII. 105. & Suidam in Ἀδιαφορία, Stobaeum Eclog. Ethic. pag. 170. τὸ εὐκτὸν vero, aut τὴν εὐχὴν, nusquam eo sensu usurpata a Stoicis reperire memini. Quare videndum, ne (ut in scholio etiam notavi) aut τὴν μὲν αἵρεσιν αὐτῶν oportuerit, aut τὴν μὲν ἀρχὴν τὴν αἵρεσιν αὐτῶν, *statim quidem, primum omnium, adpetere aut fugere illa vetans.* Porro vero, quum ad participia νομίσας, ἀπειπὼν, & προστάσσων, nullum adsit verbum finitum, quo tamen carere non poterat oratio, suspicatus sum intercidisse post τὴν χρῆσιν δὲ verba nonnulla in eam sententiam, quam ibidem indicavi.

In his, quae continuo sequuntur, τῶν λιτῶν καὶ ἀπερίττων &c. rursus CASAUBONO morem gessi, haec monenti: »Postea lege, τὴν χρῆσιν δὲ τῶν λιτῶν καὶ ἀπερίττων προηγουμένως ποιεῖσθαι προστάσσων: non, »ut editum est vulgo, & in veteribus etiam scriptum, »τὴν χρῆσιν δὲ τῶν λιτῶν καὶ περιττῶν προηγορευμένως ποιεῖσθαι προστάσσων. Omnes Graece do»cti statim concedent mihi, utrumque verbum, a nobis »mutatum, necessario fuisse mutandum: at vim vocis »προηγουμένως, in qua totius sententiae cardo vertitur, »non intelligent nisi Stoicae philosophiae periti. Sensus »Athenaei est, ut paucis complectar: Zenonem res omnes »dividere in εὐκτὰ, φευκτὰ, & ἀδιάφορα: *optanda, fu»gienda*, & *indifferentia*: divitias censeri ab eo neque inter »optanda, neque inter fugienda, sed inter indifferentia. »Praecipere ergo illum suis discipulis, ut *in iis quae in-*

» *cessaria ad vitam, parabilia & tenuia maxime probent; ad-* » *versus divitias vero ita se comparent, ut neque illas miren-* » *tur si non adsint, neque si adsint ab iis corrumpi se posse* » *metuant.* Facere aliquid aut probare προηγουμένως, & » *propter aliud*, sive, ut loquuntur Stoici, κατὰ περίστα- » σιν, sunt *opposita.* « — De voce προηγουμένως vide Fabricium ad Sextum Empir. IX. 390. & de Stoicorum praesertim usu illius vocis consule loca in Indice nostro Epicteteo ad voces προηγούμενος & προηγουμένως. Quid sit autem quod dicat hoc loco auctor, τὴν χρῆσιν τῶν λιτῶν καὶ ἀπερίττων προηγουμένως ποιεῖσθαι, haud satis me percipere fateor: &, ut iam significavi, etiam nunc post adoptatam Casauboni emendationem, turbatam nonnihil & haud satis integram suspicor esse orationem, partim librariorum incuriâ, partim etiam fortasse ipsius auctoris culpâ. Quoad coniectare probabili admodum ac paene certa ratione licet, hoc dicere voluit auctor: *Ex his quae sunt* ἀδιάφορα, *seligenda praesertim ea esse quae sint* λιτὰ *&* ἀπέριττα: *& his ipsis semper utendum* προηγουμένως, ὅπως ἀδεῆ καὶ ἀθαύμαστον *&c.* Nempe haec posteriora, ὅπως ἀδεῆ *&c.* connexa sunt cum illo προηγουμένως, & ita ad illud referuntur, ut declarent, quid sit quod dixerit προηγουμένως ποιεῖσθαι τὴν χρῆσιν αὐτῶν: scilicet, *in usu rerum per se indifferentium illud semper praecipuo & primario loco spectandum esse, ut eum teneamus* conservemusque & magis atque magis confirmemus in nobis *animum, quo nihil miremur, nisi quod honestum & vere bonum sit, nihil metuamus nisi quod turpe.* Confer Epicteti Enchirid. cap. 4 extr. nostrae edit. (cap. 9. ed. Wolf.) & Dissertat. Epicteti lib. I. cap. 4. sect. 20. & quae ibi notavimus. Iam, quod ait τοῖς μὲν κατὰ φύσιν, ὡς ἐπὶ πολὺ χρῶνται· τῶν δ' ἐναντίων μηδὲν ὅλως δεδοικότες, λόγῳ καὶ μὴ φόβῳ τούτων ἀπέχωνται: id ad illam partem Stoicae disciplinae pertinet, qua ipsarum rerum indifferentium duo statuunt esse genera; alias enim earum esse secundum naturam, alias contra naturam: istas igitur aestimatione quidem aliqua prae contrariis dignas, adeo seligendas esse sapienti; has nulla aestimatione dignas esse, adeoque reiiciendas. (Vide Laërt. VII. 105. Cic. de Fin. III. 15.) Igitur τοῖς μὲν κατὰ φύσιν, (nempe τῶν ἀδιαφόρων τοῖς κατὰ φύσιν) inquit, ὅπως ὡς ἐπὶ πολὺ χρῶνται, *ut* ex rerum indifferentium genere *eis maxime utantur, quae sunt secundum natu-*

tam : (*maxime*, ait, sive *plerumque*, ὡς ἐπὶ πολύ: nempe, ni- nisi peculiaris ratio suadeat, ut haec nunc relinquant, & eis non utantur: conf. Epicteti Diss. lib. IV. cap. 13, 21.) *a contrariis vero* (ab eis ex rerum indifferentium genere quae sunt contra naturam) *abstineant*, & quidem *ratione*, *non metu; ut qui nihil horum* (quae, licet contra naturam, tamen per se indifferentia sunt) *metuant*. Notum est, ex rerum *indifferentium* genere, *secundum naturam* esse eas dixisse Stoicos, quae aut ad praesentem sensum gratae sint, aut futuro aliquo commodo sese commendare videantur: *contra naturam* vero has, quae aut per se ingratae sint, aut aliquam molestiam videantur adlaturae.

Οὐδὲν γὰρ ἡ φύσις ἐκβέβληκεν ἐκ τοῦ κόσμου τῶν εἰρημένων. » Apud Graecos multifariam accipi vocem κόσμος » nemo ignorat. Ut interpretes accipiunt, κόσμος hic est » *vita hominum*. Iidem ἐκβάλλειν interpretantur *eiicere* & » *contemnere*. Acutius exponas, & disputationi huic con» venientius, *educere atque in lucem producere*, ut sit sensus: » *Natura nihil eorum, quae tantopere mirantur homines, ob-* » *vium esse voluit: argentum igitur & aurum in terram abdi-* » *dit, unde extrahi & proferri nisi labore plurimo non queant.* « Casaubonus. — Haud incommoda utique sententia est, in quam verba ista doctus Animadversor accepit. At dubitavi tamen, satis-ne ea & cum sermonis usu & cum connexione orationis conveniret; visusque mihi erat hoc dicere auctor: *Prudentius fecere Stoici & naturae convenientius, quod p r a e d i c t a r u m rerum*, (nempe argenti & auri & aliarum rerum pretiosarum, de quibus initio capitis dixerat) *r e c t u m u s u m concederent, non, ut Plato & Lycurgus, p r o r s u s eas e i e c t a s sublatasque vellent. Neque enim natura illas res e mundo prorsus eiecit*, quemadmodum e suis rebuspublicis Plato & Lycurgus: *sed sub terra recondidit venas earum*, &c. Mox deinde καὶ οὐχ οἱ μεταλλ. recte dedit codex noster uterque, pro ἀλλ' οὐχ, quod tam importune, quam temere, editum erat.

» *Δείγματος μὲν οὖν χάριν ἐ π ε ί π ε ρ ἐπιπόλαιον αὐτῶν* d » *ἐστι τὸ γένος.* Instituit probare, multis magnisque dif» ficultatibus auri possessionem parari. Tam clarum hoc » ex praecedentibus verbis, quam quod maxime. At enim» vero contrariam plane sententiam verba proxime se» quentia continent: facit enim mentionem *auri ramento-* » *rum*, quae colligere aut nullus est aut certe non magnus

» labor; quem tamen ipsum multis modis imminuit, cum » ait *deferri ista ramenta etiam a parvis fluminibus*: itaque » addit, *colligi illud aurum a mulierculis & viris imbecillis*. » Cedo, *difficilis rei* haeccine est probatio, an *facilis?* Ni» mis certum, corruptum esse hunc locum, & aliquot vo» cibus defectum. Scribe igitur, ut vitium saltem appa» reat: Δείγματος μὲν οὖν χάριν, * * * ἐπείπερ ἐπι» πόλαιον αὐτῶν ἐστι τὶ γένος. Verba, quae deficiunt, » velle praestare, immensae fuerit temeritatis. Sententia » tale quid postulat, Δείγματος μὲν οὖν χάριν αὐτὰ » ἐνιαχοῦ ἐκβέβληκεν. Sensus est: *Naturam, quae » in totum procul ab hominum conspectu aurum & argentum ab» didit, certis tamen in locis parabilia & inventu facilia ea vo» luit esse, tantum ut ne ignota essent mortalibus: siquidem,* » ait, *genus est quoddam horum, quod in summa terrae » superficie inveniatur. Nam in oris & extremitatibus Orbis et» iam fluvioli qualescumque auri ramenta deferunt; quae radunt » & separant mulieres ac viri invalidi, lotaque in conflatorium » coniiciunt.* Hac oratione nihil planius, nihil clarius. Quid » sit δείγματος χάριν, aut γεύματος, satis alibi ostendi» mus. [vide Casaub. ad l. 28. f. & ad Theophr. Charact. » p. 342.] τὶ γένος omnino scribendum, non τὸ γένος. « CASAUBONUS. — Verba supra scripta omisit Epitomator, post πολυτελείων statim sic pergens: Ὅτι ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης &c. Membranae *A.* nihil a scriptura typis olim vulgata discedunt. Esse autem corruptam illam scripturam, nemo dubitaverit. Casaubonus, verba nonnulla intercidisse statuens, perspecte (me iudice) viderat quid ad sententiam desideraretur. At mihi non tam defectu, quam unius vocabuli aut duorum corruptela laborare locus hic videbatur, levi mutatione sanandus. Nempe, quod vocabulo ἐνιαχοῦ expressum volebat Casaubonus, id ipsum in voce ἐπείπερ latebat: qua in ἔστιν οὗπερ (unde corrupta erat) mutatâ, nihil amplius desiderabatur. Valet autem ἔστιν οὗπερ idem ac ἔστιν ὅπου vel ἔσθ' ὅπου, id est, *alicubi, nonnullis in locis.* Cur vero τὸ γένος, ut voluit idem vir doctus, in τὶ γένος mutaremus, nullam caussam vidi: quin potius percommode habet τὸ γένος, scilicet τῶν εἰρημένων, nempe τῶν πολυτελῶν μετάλλων. *Sunt loca,* inquit, *ubi veluti speciminis caussa, in aperto positum est, ac paene in superficie terrae invenitur genus horum metallorum*: quibus scilicet specimi-

nibus natura videtur notum facere voluisse hominibus utrumque genus, quod in sinu suo terra condit. Simili modo τὸ γένος paulo post usurpatur, pag. 234. c.

εἴ γ' ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποτάμια τὰ τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει. » Quod ait de *flu-* » *viis extremi Orbis, qui auri ramenta volvunt*, Tagum respi- » cit Hispaniae, & alios Indiae χρυσοῤῥόας. Et sententia » & verba ab Herodoto. Nam in Thalia scribit historiae » pater: [III. 106.] αἱ δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκουμένης τὰ » κάλλιστα ἔλαχον· κατάπερ ἡ Ἑλλὰς τὰς ὥρας πολλόν τι » κεκραμένας ἔλαχε. Et statim de India: χρυσὸς ἄπλετος » αὐτόθι ἐστὶν, ὁ μὲν ὀρυσσόμενος, ὁ δὲ καταφορεύμενος ὑπὸ » τῶν ποταμῶν.« CASAUBONUS.

καὶ ταῦτα γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἀσθενεῖς τὰ σώματα, ἐν ταῖς ἄμμοις ὑποψήχοντες διϊστᾶσι, καὶ πλύναντες ἄγουσιν ἐπὶ τὴν χώνην. Cum ὑποψύχοντες, (i. e. *refrigerantes*) mendose editum esset, mendâ ex ipsis membranis nostris *A.* derivatâ, monuit idem CASAUBONUS: » ὑπο- » ψήχοντες recte Epit. & Dalec. per η, non per υ: » *radentes, verrentes cum pulvisculo*, ut ille ait. Inde ψήγμα- » τα, *ramenta*, de *scobe aureo vel argenteo*. De hac ratione » auri parandi lege Strabonem libro tertio. « — Sic ille. Et ὑποψήχοντες dedit etiam noster cod. *Epit.* similiter atque pag. 257. a. ubi pro mendoso κατέψυχε recte κατέψηχε idem codex dedit. Strabonis locus, quem dicit Casaubonus, exstat pag. 146. ubi *arena, quae ramenta auri continet*, ἡ χρυσῖτις ἄμμος vocatur. Quod apud Athenaeum καταψήχειν dicitur, id apud Strabonem σύρειν. Ὁ δὲ χρυσὸς, inquit, οὐ μεταλλεύεται μόνον, ἀλλὰ καὶ σύρεται· καταφέρουσι δ' οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ χείμαρροι τὴν χρυσῖτιν ἄμμον. Et deinde sub finem pag. Ἐν δὲ τοῖς ῥείθροις (ex emend. Cas. pro Ἐρυθροῖς) σύρεται, καὶ πλύνεται πλησίον ἐν σκάφαις. Ubi verbum σύρειν eo fere significatu accipitur, de quo H. Stephanus in Thes. T. III. col. 1139. d. praecepit, cum ait: » Σύρειν dicuntur etiam qui *rastris stipulas* aut » foena aut simile quid *in unum acervum contrahunt*: item » qui scopis sordes e parietibus detrahunt aut in pavimen- » to *converrunt*. « Et sicut a σύρω derivatur nomen σύρμα, idem fere valens ac ἀπόψηγμα, (vide H. Stephan. ibid. lit. f. & g.) sic a ψήχω est ψῆγμα, unde ψήγματα χρυσοῦ, *auri ramenta* vel *auri scobes*. Diodorus Siculus de eadem re agens, lib. V. cap. 27. pro eo quod Noster ὑποψήχον-

τες dixit, vulgatissimum verbum συνάγοντες posuit. Atque sic satis bene curatum hunc locum, ut nihil in eo desiderares, existimaveram. Nam illud quidem minime me turbaverat, quod ταῖς ἄμμοις in plurali numero positum est: quo numero in multis nominibus uti amant Graeci, ubi in latino sermone & in vernaculis linguis singularem fere tenemus. Nec tamen possum, quin doctissimam Corayi ad hunc locum Adnotationem cum erudito lectore communicem, etiamque atque etiam expendendam commendem. »Hellenismi ratio, inquit, postulat nume»rum singularem, σὺν τῇ ἄμμῳ. Τὸ ὑποψήχοντες inter»pres maluit exprimere per *subradentes*, quod est ὑποξύον»τες vel ὑποψῶντες. [*subradentes ab arena separant*, ver»terat Dalec.] Genuina lectio olim fuisse videtur σὺν ταῖς »ἄμμαις ὑποτύπτοντες κ. τ. λ. Aristophanes Avib. »1145.

»Οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες ὥσπερ ταῖς ἄμαις
»εἰς τὰς λεκάνας ἐνέβαλον αὐτὸν τοῖν ποδοῖν.

»Quid sit ὑποτύπτειν, satis liquet ex Herodot. lib. II. »c. 136. lib. III. c. 130. & lib. IV. c. 119.« — Confer omnino Küsterum ad Aristoph. l. c. & Valckenar. ad Herodot. III. 130.

ὡς παρὰ τοῖς Ἐλουητίοις φησὶν ὁ ἐμὸς Ποσειδώνιος, καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν Κελτῶν. Verba ista omisit Epitomator. τοῖς Ἐπακτίοις unde arripuerint editores nescio; videntur autem hoc dedisse iuniores codices: nam nec ex Italicis codicibus aliud quid adnotatum repererat Casaubonus, nec ex Parif. *B.* & *C.* diversam scripturam Villebrunius enotavit. Igitur *apud litorales* reddidit Natalis Comes; *apud maris accolas*, Dalecampius: uterque recte, si vera ista scriptura. Iam non opponam equidem, vocabulum ἐπάκτιος nonnisi poëtis fuisse usitatum: potuerat enim eodem uti *Posidonius*; quem in Historiis suis *multa uti solitum orationis exornatione, & instinctu quasi poëtico raptum multa etiam exaggerasse*, Strabo scribit lib. III. pag. 147. At hoccine dixisse Posidonium putabimus, *maris accolas Gallos aurum e rivis & torrentibus traxisse?* Cur *maris* potius *accolae*, *quam fluminum?* Nempe istud incommodum sentiens vel Villebrunius, vel quem is secutus est Adamus, *populos fluminum accolas* intellexere: *les peuples voisins des rivières.* At rursus, vocabulum ἀκτὴ nonnisi de *maris litore*, ad quod franguntur (ἀγνυν-

ται) fluctus, usurpatur: nec ἐπάκτιος alios nisi *maris accolas* denotare potest. Quid multa? ἐπακτίους populos hoc loco ignorant vetustae nostrae membr. *A.* in quibus quod παρὰ τοῖς Ἐπουντίοις scribitur, id non dubitandum duxi quin ex Ἐλουντίοις esset corruptum: ut hoc dixerit Posidonius, *apud Helvetios & alios nonnullos Galliae populos auri ramenta e fluviis & torrentibus colligi.* Et quis nescit, in Helvetia (quae Galliae olim accensebatur) complures esse fluvios torrentesque auri ramenta vehentes? Quod ait, ὁ ἐμὸς Ποσειδώνιος, id (quemadmodum ὁ ἐμὸς Ἴόβας, pag. 229. c.) *popularis meus* intelligendum. Qui hoc dicit, *Pontianus* est, (vide p. 231. b.) quem *Nicomediensem* Bithynum statuit Athenaeus in Prooemio. Iam *Posidonius*, qui a fortunarum suarum & scholae sede *Rhodius* est cognominatus, origine non quidem Nicomediensis erat, sed *Apamensis*, adeoque & ipse *Bithynus*.

καὶ τά τε πάλαι μὲν Ῥίπαια καλούμενα ὄρη, εἶθ' ὕστερον Ὄλβια προσαγορευθέντα, νῦν δὲ Ἄλπια, (ἔστι δὲ τῆς Γαλατίας) αὐτομάτως ὕλης ἐμπρησθείσης, ἀργύρῳ διεῤῥύη. »Manifesto hic scriptor *Rhipaeos* montes confundit cum »*Alpibus*: qui error multis veterum communis. Quare »etiam sanctissimus pater Basilius *Rhipaeos montes* appel»lat, unde manat fluviorum rex Eridanus. Sed & *Alpes* »cum *Pyrenaeis* permiscet: nam illa vetus fabula de *for»tuito montium incendio, quo detecta fuerint auri & argenti »metalla eo casu liquata*, Pyrenaeis convenit, non Alpi»bus; vel nomine teste, quod ex eventu illo volunt im»positum. Haec erat veterum ἀγεωγραφησία: cuius il»lustre exemplum apud Orpheum in Argonauticis, quo »loco ait, Rhipaeos montes Calpen, qui est mons ad »Gaditanum fretum, Phlegram & Alpes Cimmeriorum »terram circumcludere & solis lumine privare.« Casaubonus. — Totidem verbis, sine ulla dissensione, exhibent ista cum editis ambo codices mssti. Confusionis illius *Rhipaeorum* montium & *Alpium* quis primus fuerit auctor; aut vetustiorum scriptorum quis tradiderit, *Alpes* primum *Olbes* fuisse nominatos, nunc mitto quaerere. Illud unum obiter moneo, adparitionem argenti in terrae superficie ex combustione silvarum ad Hispaniae montes referri ab Aristotele sive quisquis est auctor libelli de Mirabilib. Auscult. cuius vide cap. 88. pag. 180. edit. Beckm. & quae ibi ab editore adnotatata sunt. Eamdem vero fa-

bulam diserte ad *Pyrenaeos* montes retulit Diodorus Sic. V. 35. atque inde originem nominis repenit, praeeunte (ut videtur) Posidonio. Confer Casaub. ad Strab. lib. III. pag. 146 extr. & seq. & Wesseling. ad Diodor. l. c.

κατὰ τὸν Φαληρέα Δημήτριον - - - Πολλάκις καταναλώσαντες τὰ φανερὰ τῶν ἀδήλων ἕνεκα, ἃ μὲν ἔμελλον, οὐκ ἔλαβον· ἃ δ' εἶχον, ἀπέβαλον· ὥσπερ αἰνίγματος τρόπον ἀτυχοῦντες. »Locum ex *Demetrio Phalereo*, ad ter»tium Strabonis olim illustravimus: nam eius elegantiam »interpretes non cepere.« Casaub. — Casaubonum vide ad Strab. III. pag. 147. & confer Diodorum lib. V. c. 37. & quae ibi notavit Wesseling. In verbis nihil difficultatis: ad ἃ μὲν ἔμελλον adparet intelligendum λαβεῖν, quod planius etiam Diodorus expressit, sic scribens, ἃ μὲν ἤλπισαν λαβεῖν. Quare illud mireris, quid sit quod *aenigmati* simile inesse illis verbis aut Demetrius aut Posidonius voluerit. Nempe (quod ad Strabonem Casaubonus, ad Diodorum Rhodomannus, ad Athenaeum Coray in *Notis msstis* adnotavit) aenigma illud Demetrius in animo habuerat, quod in Homeri Vita, quae Herodoto auctori tribuitur, his verbis comprehensum legitur: (cap. 35. pag. 760. edit. Wessel.)

Ἅσσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα· ἃ δ' οὐχ ἕλομεν φερόμεσθα.

Ubi si solutionem aenigmatis (de *pediculis* captis, & non captis) cognoveris; facile intelliges, Demetrium, cum verba illa in Athenienses dicens simul aenigmatis praedicti eos admoneret, gravius aliquid, quam quod verba sonabant, dicere & amarius irridere eos voluisse.

AD CAP. XXIV.

Λακεδαιμόνιοι δ' ὑπὸ τῶν ἐθῶν κωλυόμενοι εἰσφέρειν - - - ἄργυρον καὶ χρυσόν. »Oraculum Apollinis, ἁ φιλο»χρηματία Σπάρταν ὀλεῖ. Victorius, cap. I. 25. Variar.« Dalecamp. — Scilicet tractavit hunc locum *Petr.* Victorius Variar. Lect. libro XXV. cap. 1. ubi provocans ad illud oraculum Spartanis datum, (de quo vide Ciceron. Offic. II. 22. Plutarch. Apophthegm. Lacon. pag. 239. Suid. in Διειρωνόξενοι Clement. Alex. Paedag. lib. IV. p. 353. ed. Heins.) ὑπὸ τῶν θεῶν apud Athenaeum legendum censuit. Quem secutus Dalecamp. sic vertit, *cum Dii vetuissent.* Contra, vulgatam scripturam ὑπὸ τῶν ἐθῶν,

quam tenent ambo nostri msti, defendit BRODAEUS, Emend. lib. VII. cap. 30. in Gruteri Thes. Crit. T. IV. p. 25 sq. Paulo post παραλατετίθεντο recte dedit codex uterque.

Γύλιππον γ' οὖν — — ἀποθανεῖν ἀποκαρτερήσαντα λόγος, καταγνωσθέντα ὑπὸ τῶν Ἐφόρων νοσφισάμενον ἐκ τοῦ Λυσανδρίου χρήματος &c. » *Gylippum Spartiatam in-
» dia vitam finisse fama est*, ut narrat Deipnosophista, *con-
» demnatum sententiâ ephororum, ob aversam praedae Lysandreae
» partem.* Hoc postremum ita Athenaeus, νοσφισάμενον ἐκ
» τοῦ Λυσανδρίου χρήματος. Periti linguae Graecae mi-
» rabuntur mecum usum huius vocis χρῆμα, & scriben-
» dum iudicabunt ἐκ τῶν Λυσάνδρου χρημάτων:
» non enim χρῆμα vocant Graeci *pecuniam* & *divitias*, sed
» χρήματα. Et Plutarchus in hac historia, *Lysander*, in-
» quit, τῶν χρημάτων τὰ περιόντα ἀπέστειλεν εἰς Λακε-
» δαίμονα. Constantissime tamen, quod editum est, tuen-
» tur scripti omnes, etiam Epitoma. Fortasse hoc levius-
» culum videbitur: at illud non leve, quod sequitur: pul-
» cherrimam enim & verissimam sententiam corrumpunt
» interpretes suis emendationibus. τοῦ δὲ ἀνατιθεμένου θεῷ,
» καὶ συγχωρουμένου δήμῳ καθάπερ κοσμήματος καὶ κτή-
» ματος, οὐ ῥᾴδιον ἦν τὸν θνητὸν ὀλίγωρον γενέσθαι. *Sed
» cum Deo consecrarentur* aurum & argentum, *& publica lo-
» ca iis ornari, publiceque ipsa possideri concederentur, difficile
» erat hominem mortalem illa contemnere.* Deliberatum diu a
» Lacedaemoniis quid facerent praedâ Lysandreâ: decre-
» tum tandem, ut *pars Diis consecraretur*, illorum templis
» appendenda, *pars vero in usus publicos asservaretur.* Hoc
» ubi semel constitutum, *difficile erat*, inquit auctor, *pri-
» vatorum cupiditates inhibere.* Cur enim privatim asperna-
» rentur, quod publice aestimari viderent? Plutarchum
» lege in Lysandro, ubi etiam par & gemina huic senten-
» tia: [pag. 442. e.] Οὐ γὰρ ἦν, ait, δημοσίᾳ τιμώμενον
» (τὸ χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν νόμισμα) ὁρῶντας, ἰδίᾳ κατα-
» φρονεῖν ὡς ἀχρήστου. Nemo igitur virum doctum au-
» diat, qui legit hoc loco, τοῦ δ' οὐκ ἀνατιθεμένου θεῷ.«
CASAUBONUS. — Scilicet sic verterat Dalecamp. *aurum quidem, praesertim quod Diis consecratum non est.* Idem interpres graeca verba ἀποθανεῖν ἀποκαρτερήσαντα reddiderat *mortem aequo animo tulisse*: de quo errore monuit DAVISIUS ad Ciceron. Tusc. I. 34. Συρακοσίους, ut frequen-

er alias, uterque dedit codex msstus. Pariter in singula- is numeri nomen χρήματος consentit uterque: quod fortasse a stylo Posidonii non omnino abhorrebat; nam multa quidem insolentius dicta ille amavit. Λυσανδρείου, quod est in ms. *Ep.* magis placet, quam Λυσανδρίου, quod habent membr. *A.* cum edd. Quod vero deinde καὶ συγχωρουμένου δήμῳ legitur, id ex recentioris librarii aut ex primi editoris probabili correctione est: nam quae post vocem χρήματος leguntur, desunt in Epitoma: ms. *A.* vero (ut sub contextu adnotatum) δήμου habet; pro quo si δημοσίου malles, adiiciendus foret infinitivus εἶναι, hoc modo, καὶ συγχωρουμένου δημοσίου εἶναι καθάπερ χρήματος &c. Sed in eo, quod est editum, adquiescendum videtur.

AD CAP. XXV.

Τῶν δὲ Γαλατῶν οἱ Κορδισταὶ καλούμενοι. »*Cordistae Galli*, sine dubio sunt *Scordisci*, quos Strabo »ex eodem Posidonio *Gallos* nominat libro VII. [p. 296. »a.] Non tamen assentior diligentissimo *Abrahamo Ortelio*, »qui rescribebat hîc οἱ Σκορδίσκοι. Repugnant enim omnia »exemplaria antiqua & Abbreviator: praeterea *binomines* »*fuisse Scordiscos* auctor Strabo; cuius quidem verba [l. c.] »ita scribuntur, τοὺς δὲ Σκορδίσκους ἔνιοι Σκορδίσκας κα- »λοῦσι; sed Geographum censemus scripsisse, ἔνιοι Κορδι- »στὰς καλοῦσι. Sic statim adiicit, *Tauriscos* a quibusdam »*Tauristas* esse appellatos.« CASAUBONUS.

Βαθανάτιος δέ τις ἡγεμὼν &c. »Galli ducis nomen »hîc memorati varie scriptum in veteribus offendimus, »Ἀθανάτιος, aut Βατάνατος.« IDEM. — Βαθανάτιος habent editiones omnes: quam scripturam primus editor, haud improbabili ratione, partim ex sequente Βαθανάτους, partim ex mendosa & vacillante scriptura quam h. l. veteres membranae habebant, collegit. Videtur utique scriba vetustarum nostrarum membranarum rursus hîc ut saepe aliâs, duas aut plures diversas scripturas, quae in exemplari ipsius indicatae erant, imperite coniunxisse, cum (ut sub contextu indicavi) sic scriberet, Γαλατῶν βαθηγαβα. ἀθανάτιος δέ τις &c. Quod si tamen veram statuas istam scripturam ἀφ' ἧς καὶ τὴν ὁδὸν, quam paulo post eaedem nostrae veteres membranae cum editis

tenent, intelligendum fuerit, in illa superiore earumdem membranarum scriptura, praeter viri nomen, latere etiam nomen foeminae. In codd. Par. *B.* & *C.* teste Villebrunio sic scriptum, δη γα βα ἀθανάτιος: sed in *C.* litura inducta sunt ista δη & γα. Porro in ed. Ven. & Bas. omissa deinde sunt septem verba, Βαθανατίαν καλοῦσι, καὶ τοὺς ἀπογόνους τοὺς ἐκείνου, quae ex Italicorum codicum excerptis tacite adiecit Casaub. in sua edit. Et habent eadem verba nostrae membr. *A.* nisi quod in eis Βαθανατ-τίαν, non Βαθανατίαν, scriptum: pro quo nomine in Aegianis lectionibus (in ora exempli editionis Bas. quod olim Casauboni fuerat) Βαθανίας scribitur. Epitomator, omissis aliis, breviter sic habet: Ἀθανάτιος δέ τις ἡγεμὼν διῴκισεν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Ἴστρον τόπους· οὗ καὶ τοὺς ἀπογόνους Βαθανάτους καλοῦσιν. In superioribus, ubi μετὰ Βρέννου recte ex Epit. editum est, perperam μετὰ Βρέννους scriptum in membr. *A.*

ἢ περὶ τὸν χαλκὸν &c. Voculam ἢ, in editis omissam, c
commode adiectam dedit codex noster uterque. Deinde vero adparebat, pro ἢ μηδὲ, quod est in Epitoma, ἢ εἰ μηδὲ oportuisse; & pro καὶ εἰ μηδὲ, quod erat in membr. *A.* & in editis, pariter aut ἢ εἰ μηδὲ oportuisse, aut ἢ καὶ εἰ μηδὲ, servata καὶ particula, quae haud incommode adiicitur. Mox pro τοῦτ' ἂν, quod ex ms. *Ep.* editum erat, ταύτην dedere membr. *A.* in quo latebat ταῦτ'. ἂν, quod erat verum. Pluralis ταῦτα refertur ad τὸν χαλκὸν καὶ σίδηρον. Caeterum totum hoc caput, quemadmodum obiter etiam Casaubonus significavit, simul cum superioribus ex *Posidonii* Historiis excerptum videtur.

AD CAP. XXVI.

τὰς τοῦ Οὐλπιανοῦ ἀπολύσασθαι προτάσεις. Vide pag. 228. c. d. e. *Ibid.* ὧν τὰς ὑπολειπομένας διελόμενοι, ὁ μὲν Πλούταρχος ἔφη. Istud διελόμενοι, *discussuri* interpretatus sum: quam in partem verbum διαιρεῖσθαι a probatissimis auctoribus nonnumquam usurpari, post Guil. Budaeum Henr. Stephanus docuit in Thes. Ling. Gr. T. I. col. 193. b. c. d. At in eam sententiam in futuro tempore διαιρησόμενοι aut διελούμενοι scriptum oportebat. Et curatius si inspicias verba, sic vertenda intelliges: *quarum*

uaestionum eas, quae supererant, inter se partiti (scilicet, *re-iqui* vel *alii ex Deipnosophistis,*) *primus Plutarchus in hunc nodum locutus est.* Dixerat auctor, οἱ πολλοὶ ἐφιλοτιμήσαν-το &c. *plures* vel *plerique certatim contendebant solvere quaestiones ab Ulpiano propositas*: ex istis igitur pluribus verba iam fecerat Aemilianus, inde a pag. 228. e. usque ad p. 231. b. Dein *Pontianus*, a pag. 231. b. ad pag. 234. c. Nunc ex reliquis Deipnosophistis *Plutarchus* disputare incipit. Quod modo dixi, Graeca verba sic vertenda esse, *primus Plutarchus;* notio ac vis, quam voce *primus* expressam velim, inest in Graeca vocula μὲν, cum ait ὁ μὲν Πλούταρχος: quae vocula indicat, secuturos alios ex Deipnosophistis, qui alias quaestiones aut aliam partem earumdem quaestionum sint discussuri. Atque ita est: nam pag. 248. c. succedit Plutarcho Democritus, post ea quae de *Parasitis* ille dixerat, verba faciens de *Assentatoribus;* tum rursus idem Democritus de *Servis* disputare incipit, pag. 262. b. Denique super eodem argumento nonnulla adiicit *Masurius* p. 271. b. usque ad libri finem. Confer quae ad pag. 224. b. adnotavimus. Atque huc spectat quod hic ait auctor, διελόμενοι, *partientes inter sese reliquas quaestiones.* Sic διελέσθαι, *partiri inter se*, cum alii usurparunt, tum Polybius I. 7, 4. & VII. 4, 2.

d Πολέμων γοῦν &c. » Sequitur longus de *vario Parasitorum genere* sermo: quem dum aggreditur auctor,
» Polemonis, antiquissimi scriptoris, varia cognomina
» obiter πολυμαθίας χάριν nobis indicat. Sic ille: Πολέ-
» μων γοῦν, (ὁ εἴτε Σάμιος, ἢ Σικυώνιος, εἴτ' Ἀθηναῖος
» ὀνομαζόμενος χαίρει, ὡς ὁ Μοψεάτης Ἡρακλείδης λέγει,
» καταριθμούμενος αὐτὸν καὶ ἀπ' ἄλλων πόλεων· ἐπεκαλεῖ-
» το δὲ καὶ Στηλοκόπας, ὡς Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος εἴρηκε)
» γράψας περὶ Παρασίτων, φησὶν οὕτως. Quia erant do-
» ctorum de huius viri patria discrepantes sententiae, se-
» quebantur quisque quod probabilissimum videbatur. Ita
» Polemonem alius *Samium* dixit, alius *Sicyonium*, alius
» *Atheniensem*, alii item aliter. Nam, exempli gratia, Sui-
» das *natum* ait *in Iliaco pago Glycea*: addens, *donatum post-*
» *ea fuisse civitate ab Atheniensibus.* Egregium vero est quod
» narrat idem, propter hanc caussam Polemonem a non-
» nullis Ἑλλαδικὸν indigetatum fuisse, ut si latine dicas
» *Graecanicum* aut *Graeciensem.* Subiicit Athenaeus cogno-
» men aliud Polemonis, *Stelocopam* nominans, auctore

» *Herodico*, *Crateetis* antiquissimi Critici *discipulo*, unde
» ei *Crateetii* [vel *Crateeti*] cognomen adhaesit. Olim stu-
» diosos literarum adeo non pudebat profiteri per quos
» profecissent, ut multi a praeceptoribus suis cognomina-
» ri gloriosum duxerint. Sic Herodicus *Crateteus* cognomi-
» natus: Diodorus & Artemidorus, Aristophanis Gram-
» matici discipuli, ambo *Aristophanei* dicti: sic Ister, *Calli-*
» *machius*: sic Callimachus, *Herophilius*: (quod cogno-
» men aliter extulit Erotianus, cum ait, ὡς ἱστορεῖ Καλ-
» λίμαχος ὁ ἀπὸ τῆς Ἡροφίλου οἰκίας:) sic Rholus, [hoc
quid sit nominis, aut mortalium quis fuerit *Rholus*, in-
compertum mihi] » *Democriteus*. Sic alii, quos praeter-
» mitto. Porro, unde *Stelocopas* fuerit Polemon ap-
» pellatus, caussam non adiicit Athenaeus. Eruditi homi-
» nes στηλοκόπαν, quasi ἐστηλοκοπημένον aut ἐστηλιτευ-
» μένον putant nominatum: quippe cuius nomen ob de-
» sertum vadimonium columnae inscriptum & infamatum
» fuerit, more qui olim Athenis obtinuit. « [Sic fere *Da-*
lecampius, citans Hesychium: cui, ait, στηλοκοπεῖν esse
infamia notare. At, verbum στηλοκοπεῖν non legitur apud
Hesychium, sed Στηλιτεῦσαι· ἐπὶ στήλης γράψαι, θριαμ-
βεῦσαι, δημοσιεῦσαι, παραδειγματίσαι. Docuit autem
Pollux, VIII. 73. ἐστηλοκοπημένος idem valere ac ἐστηλι-
τευμένος: ubi confer quae notarunt Interpretes.] » Quan-
» to est humanius, & probabilius etiam, quod nos divi-
» nabamus? dictum *Polemonem* στηλοκόπαν, propter *nava-*
» *tam ei operam in perquirendis, describendis & publicandis ve-*
» *terum monumentorum inscriptionibus*. Declarant libri ab eo
» editi; quorum titulos saltem hodie habemus superstites.
» Eius generis erat volumen, cui titulum fecerat, Περὶ
» τῶν κατὰ πόλεις Ἐπιγραμμάτων, id est, *De Inscriptio-*
» *nibus quae per urbes* Graeciae *visuntur*. Meminit auctor
» libro X. [pag. 436. d. & 442. e.] Item opus aliud, cuius
» erat index, Περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἀκροπόλεως; cuius etiam
» fit in his libris mentio non semel. [XI. 472. c. & 486.
» d. XIII. 587. c.] Sed titulum explicat Strabo libro IX.
» [pag. 396.] Πολέμων, ait, ὁ περιηγητὴς τέτταρα βιβλία
» συνέγραψε περὶ τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει.
» *Polemon periegetes libros quatuor conscripsit de Donariis quae*
» *erant in Arce*. Huc etiam refer illos eiusdem alibi nomi-
» natos Athenaeo libros, *De Donariis urbis Lacedaemonio-*
» *rum: De Tabulis quae Sicyone habentur: De Poecile Porti-*

ex urbis Sicyonis: (& DE Thesauris qui Delphis asservantur; quo de libro mentionem faciens Plutarchus, scriptoris huius eruditionem honestissimo prosequitur elogio. Sic enim scribit in quinto Symposiacorum, problemate altero: [pag. 675. b.] τοῖς Πολέμωνος τοῦ Ἀθηναίου περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς θησαυρῶν οἶμαι ὅτι πολλοῖς ὑμῶν ἐντυγχάνειν ἐπιμελές ἐστι, καὶ χρὴ, πολυμαθοῦς καὶ οὐ νυστάζοντος ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς πράγμασιν ἀνδρός. Lege caetera, atque ibi scribe ἐν τῷ Σικυωνίων θησαυρῷ potius, quam Σικυωνίῳ: intelligit enim *Sicyoniorum thesaurum*, qui Delphis servabatur, ut & multorum aliorum populorum, sicut Strabo quoque testatur.)« — [Quae istis parentheseos signis inclusa sunt, non leguntur in prima editione Animadversionum Casauboni.] »Eximie vero firmant nostram sententiam sequentia mox »verba [apud Nostrum, lit. e.] ex Polemone descripta: »Ἐν Κυνοσάργει, ait, ἐν τῷ Ἡρακλείῳ, στήλη τίς ἐστιν, »ἐν ᾗ ψήφισμα Ἀλκιβιάδου: & deinceps alia multa. Qui »igitur tantà diligentià Graecarum urbium inscriptiones »de columnis, pilis, statuis, & omne genus donariis de»scripsisset, στηλοκόπας, ioculari quidem, sed aptis»simo nomine est dictus, παρὰ τὸν κόπον τὸν περὶ τὰς »στήλας. Sic δοξοκόπους dixerunt, qui industriam & la»borem omnem suum ad gloriae aucupium referrent. Sic »etiam δημοκόπους appellabant, qui in demerendo popu»lo assidue occupabantur: ad cuius benevolentiam cum »malis artibus plerique iter affectarent, ex eo factum, »ut in malam partem id vocabulum sumeretur. Nae erat »iniquum & indignum facinus, virtute, studio & prae»claris laboribus partum cognomen in probri & dedeco»ris argumentum doctissimo viro & de literis optime me»rito vertisse.« CASAUBONUS. — Ex analogia nominum δοξοκόπος & δημοκόπος suspicari possis, στηλοκόπος scriptum oportuisse, non στηλοκόπας: sed nil mutant membr. *A.* nec opus est ut solicitetur ea scriptura. Epitomator, omissis omnibus quae ad *Polemonem* spectant, sic scripsit; Τὸ τοῦ παρασίτου ὄνομα, φησὶν Ἡρώδικος, νῦν μὲν ἄδοξόν ἐστι &c. quasi, quae *de Parasitis* proxime adponuntur, ea non ex *Polemone* protulisset Athenaeus, sed ex *Herodico*: cum tamen ipsius Polemonis scriptis haud dubie usus sit auctor noster, Herodicum vero nonnisi hactenus citaverit, quod ille tradidisset, *Polemonem* a nonnullis *Stelo-*

copam fuisse cognominatum. De eodem Polemone, qui aetate Ptolemaei Epiphanis vixit, confer Vossium De Historicis Graec. lib. I. cap. 18. pag. 119 sqq. *Heraclidem Mopseaten*, ex Mopso vel Μόψου ἑστίᾳ, Ciliciae oppido, strictim commemoravit Fabric. Bibl. Graec. T. IX. p. 21. ad hunc locum Athenaei provocans, & ad Stephanum Byz. in Μόψου ἑστία, ubi adnotatur, ex illo oppido oriundum fuisse *Grammaticum Heraclidem, Mopseaten.*

Τὸ δὲ τοῦ παρασίτου ὄνομα πάλαι μὲν ἦν σεμνὸν καὶ ἱερόν. » *Olim*, inquit, *parasiti nomen venerabile erat & sanctum.* » Quia nimirum Graecis quondam ita appellati, quos Ro- » mani in superstitionum suarum ritibus *viros epulones* di- » xerunt: puto etiam, *Titios sodales* non multum ab istis » fuisse diversos. Quid quod etiam *Deos epulones* finxit » vaesana antiquitas, quos *Iovis parasitos* vocat beatus Au- » gustinus, De Civitate Dei, lib. VI. cap. 7. « Casaubonus. — De voce Παράσιτος confer Grammaticos, Moerin, & Thomam Magistrum, eorumque Interpretes. Porro consuli potest Commentatio quae exstat in *Histoire de l'Académie des Inscriptions*, Tom. XXXI. pag. 51 sqq. *Sur les Parasites des Dieux dans l'Antiquité, avec quelques Observations sur les Parasites de théatre:* auctore Le Beau iuniore.

Στέφανος Θουκυδίδου. Stephanus, Thucydidis filius. De illo Thucydide vide Fabric. Bibl. Graec. T. I. pag. 874. *Ibid.* *Τὰ δὲ ἐπιμήνια θυέτω.* Ἐπιμήνια sunt *sacra quae fiunt ἐν ταῖς νουμηνίαις.* Vide Hesych. in Ἐπιμήνιοι, ibique Interpretes; & Meursium in Graecia Feriata, voce Νουμηνία.

Οἱ δὲ παράσιτοι ἕνα τῶν ἐκ τῶν νόθων, &c. » Quae de- » scribuntur ex *Alcibiadis Psephismate*, aucta sunt a nobis » verbis aliquammultis, quae reperta in chirographis libris. » Nondum tamen plena est oratio, sed suspensa & im- » perfecta, hoc fortasse modo concinnanda ut integretur: » *Οἱ δὲ παράσιτοι ἕνα ἐκ τῶν νόθων καὶ τῶν τούτων παίδων » κατὰ τὰ πάτρια παρασιτεῖν ἀναγκαζόντων.* (vel, » *εἰς τοὺς παρασίτους εἰσαγόντων.*) *ὃς δ' ἂν μὴ θέλῃ παρασιτεῖν, » εἰσαγέτω ὁ ἱερεὺς καὶ περὶ τούτων εἰς τὸ δικαστήριον.* Iubet » lex, *ut Herculani templi*, quod *Cynosargis* erat, *parasiti*, » *quotannis unum e spuriis aut spuriorum liberis in suum or- » dinem cooptent: si quis iure vocatus non obtemperet, ut de eo » ad concilium iudicum referat sacerdos.* Parasitos & epulo- » nes *in Herculis templo* habitos, non mirum; cum ipse » quoque ἀδδηφάγος & voracissimus crederetur. *Cyno-*

ργις sacra faciebant ex illegitimo matrimonio nati: vide Suidam, in Κυνόσαργες:] quos & lex Mosaica in e sacrorum iubet esse a caeteris segreges ad decimam sque generationem. Deuteronom. cap. 33. Plutarchus Themistocle: τῶν νόθων εἰς Κυνόσαργες συντελούντων τοῦτο δ' ἐστὶν ἔξω πυλῶν γυμνάσιον Ἡρακλέους, ἐπεὶ ἀκεῖνος οὐκ ἦν γνήσιος ἐν θεοῖς, ἀλλ' ἐνείχετο νοθείᾳ διὰ τὴν μητέρα θνητὴν οὖσαν) ἔπειθέ τινας &c. Meminit & in Ἐρωτικῷ: nec non Demosthenes contra Aristocratem. Extat etiam apud Isaeum [in Reiskii Oratorib. Graec. Vol. VII. pag. 147.] lex, qua arcentur nothi ab omnibus sacris gentilitiis. Sic enim habet: μηδὲ νόθῳ μηδὲ νόθῃ, ἀγχιστείαν εἶναι μήθ' ἱερῶν μήθ' ὁσίων ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος. Habes super hoc Solonis veterem legem, apud Comicum in Avibus.« Casaubonus. — At Solonis lex περὶ τῶν νόθων, quae commemoratur apud Aristophanem, Av. 1659 sqq. ad bonorum participationem, id est, ad haereditatem spectat, non ad communionem sacrorum.

Ἐν ταῖς κύρβεσι ταῖς περὶ τῶν Δηλιαστῶν. Hesychius: Κύρβις· στήλη τρίγωνος, ἢ ξύλινος ἄξων, ἐν ᾧ τὰ παλαιὸν οἱ νόμοι ἐγράφοντο. Idem: Δηλιασταί· οἱ εἰς Δῆλον πεμπόμενοι θεωροί.

Καὶ τὼ κήρυκε ἐκ τοῦ γένους τῶν Κηρύκων τοῦ τῆς μυστηριώτιδος· τούτους δὲ παρασιτεῖν ἐν τῷ Δηλίῳ ἐνιαυτόν. »*Et ut duo sint ceryces sacrorum ministri de genere Cery»cum, ex ea familia quae mysteriorum sacris operabitur. Hi »ut in Delio templo annum unum functionem obeant parasito»rum.* Inter antiquissimas gentes populi Atheniensium fuit »gens Κηρύκων: qui non erant *caduceatores*, neque *praeco»nes*; sed *sacrorum ministri*. Diodorus Siculus libro primo »[cap. 29.] *Cerycas Atheniensium*, Aegyptiorum *pastopho»ris* assimilat. Haec stirps, ut in familias plures erat di»stincta, ita etiam divisae singularum familiarum functio»nes fuerunt: quod observandum, ut intelligantur illa »verba τοῦ τῆς μυστηριώτιδος; ubi necessario deest ali»quid, ex usu loquendi omissum; puta ἐφημερίας, ut »apud Lucam Evangelistam, [cap. 1, 5.] vel μερίδος, »aut σπονδῆς; ut cum ait Pollux, [I. 36.] ὀνομάζονται »δὲ καὶ μυστηριώτιδες σπονδαί, καὶ μυστικαὶ ἡμέραι.« Casaubonus. — Pollux, de *Cerycibus* agens, lib. VIII. sect. 103. ab hoc initium facit, ut dicat: Κῆρυξ ὁ μὲν

τις τῶν μυστικῶν. Ibi vide quae a Kühnio notata sunt.

Ἐν δὲ Παλληνίδι τοῖς ἀναθήμασιν ἐπιγέγραπται τάδε. » Id est, *Donariis, quae in Pallenide porticu habentur, haec* » *sunt inscripta*. Errant qui de *Pallene* Achaeorum urbe » putant hic agi. Primum, aliud est in geographia *Pallene*, aliud *Pallenis*. Deinde urbs Achaiae, quam illi dicunt, non *Pallene* dicebatur, verum *Pellene*. Imposuit » eis depravata apud Strabonem in descriptione Achaiae » scriptura [lib. VIII. pag. 385 extr.] in editionibus quae » nostram praecesserunt. *Pallene* dicebatur in Attica populus sive pagus unus Antiochidis tribus. [Steph. Byz. » in Παλλήνη.] *Pallenis* vero, loci nomen qui proprius » fuit eius δήμου: supplendum enim στοά, vel aliud quid. » CASAUBONUS. —— Παλλήνην fuisse nomen pagi Attici, Antiochidis tribus, Stephanus Byzantinus docet & Harpocration. Illius pagi civis, Παλληνεύς: ut docent iidem, & Scholiastes Aristoph. ad Acharn. 233. Iam a Παλληνεὺς est foemininum Παλληνὶς, ut ab Ἀλεξανδρεὺς, ἡ Ἀλεξανδρίς; a Σινωπεὺς, ἡ Σινωπίς. Inde *Minerva* quae in eo pago colebatur, Παλληνὶς dicebatur, id est, *Minerva Pallenensis*, apud Euripidem in Heraclidis, vs. 849. Eiusque *templum*, quod ibi erat; Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερὸν, apud Herodot. l. 62. Atque etiam per metonymiam, & brevitatis caussa, Παλληνὶς Ἀθήνη, vel nude Παλληνὶς, *ipsum templum Minervae, quod Pallenae erat*, nonnumquam dicebatur; ut apud Euripid. in Heraclid. vs. 1031. apud Polyaenum Strategem. I. 21, 21. & hoc loco apud Nostrum. Parique modo rursus accipiendum id vocabulum paulo post, p. 235. a. ubi qui citatur *Themisonis* liber, Παλληνὶς inscriptus, nihil aliud videtur fuisse, nisi *historia templi Minervae Pallenensis*, & descriptio explicatioque donariorum, quae in eo Deae dedicata erant.

οἱ ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος. Archontem *Pythodorum*, nescio an eumdem de quo hic agitur, supra (in tabula synoptica Olympiadum ad lib. V. p. 216. c. descripta) vidimus magistratum gessisse anno primo Olympiadis LXXXVII. Ad ea quae hoc loco sequuntur, aut olim vulgo sequebantur, CASAUBONI est Animadversio haec: » Non intelligo quod scriptum sic est, ἐπὶ δὲ φυλῆς ἱερείας » παράσιτοι ἐπὶ Λυκοστράτου Γαργήττιος Περι» κλῆς Περικλείτου Πιτθεύς. Vertunt docti, *Sub Lyco*» *strato e sacra tribu parasiti fuere Pericles Gargettius Pittheus*

» *Pericliti filius.* Legerunt φυλῆς ἱερᾶς. Ego nullam Athe-
» nis *sacram tribum* novi: imo vero nulla fuit, non di-
» cam ἱερὰ, sed neque ἱερατικὴ, qualis apud Iudaeos Le-
» vitica. Erit aliquis sensus, si, relicto *vacuo spatio* ad ca-
» piendum *tribus nomen* quod deest, scribas ἱερατευούσης
» vel ἱερευούσης, id est, tali *tribu rem divinam faciente, ar-*
» *chonte Lycostrato.* Quid, si aliter accipiendum servatâ
» voce ἱερείας? Erant enim sacra, quibus *foemina sacerdos*
» praeerat: unde illa formula apud Thucydidem & alios
» historicos frequens, ἐπὶ ἱερείας τῆς δεῖνα, *sacerdote hac*
» *vel illâ.* Ita fuerit nomen proprium *Phyle*, nisi aliud eius
» loco substituendum, ut ἐπὶ δ' Ἐριφύλης ἱερείας: de quo
» suum esto cuiusque arbitrium, sua existimatio. Illud ve-
» ro certissimum, scribendum esse ἐπὶ Λυκοστράτου Γαρ-
» γηττίου. *Gargettius* & *Pitheus* ex consuetudine Attica
» τὸν δῆμον indicant: neque debuere pro virorum nomi-
» nibus propriis haberi. « — Post Casaubonum varie ten-
tarunt hunc locum MEURSIUS, de Populis Atticis in Πι-
θεύς; tum *Sam.* PETITUS, de Legibus Atticis; contra
quem disputavit *Anton. Maria* SALVINUS in Miscell. Ob-
serv. Crit. Amstelodami editis anno 1734. vol. IV. tom. I.
pag. 253 sqq. qui Casaubono maxime adsentitur. Deni-
que luculentissime eumdem locum tractavit *Adrian.* HE-
RINGA, Observ. Criticar. cap. 32. qui in hunc fere mo-
dum conceptam fuisse inscriptionem statuit:

Ἄρχοντες καὶ παράσιτοι ἀνέθεσαν, οἱ ἐπὶ
Πυθοδώρου ἄρχοντος στεφανωθέντες χρυσῷ
στεφάνῳ. Ἐριφύλης ἱερείας.
Παράσιτοι·
Ἐπίλυκος Στρατίου Γαργήττιος.
Περικλῆς Περικλείτου Πιθεύς.
Χαρῖνος Δημοχάρους Γαργήττιος.

Cum agatur de Minervae templo, habuit illud antistitem
sacerdotem foeminam; cuius nomen (quodcumque illud
fuerit, in φυλη terminatum) in illa inscriptione comme-
morabatur. Quod pro vulgato ἐπὶ Λυκοστράτου Γαργήτ-
τιος, Casaubonus ἐπὶ Λυκοστράτου Γαργηττίου, ne-
cessario legendum censuerat, Meursius vero ἐπὶ Λυσι-
στράτου: multo sane probabilius, immo paene certum
videtur, sic legendum, minimâ mutatione ac fere nullâ
adhibitâ, ut est ab *Heringa* propositum, Ἐπίλυκος Στρα-
τίου Γαργήττιος. Atticum nomen fuit Στράττιος, & apud

ipsum Athenaeum paulo inferius, pag. 244. d. e. memoratur aliquis huius nominis in parasitorum numero, sed parasitorum quidem generis diversi. Pro vulgato Πετθεὺς, oportuisse Πιθεὺς absque τ litera, Meursius aliique monuerunt, & evincebat nominis origo, de qua Stephanus Byzant. Πίθος, ὁμωνύμως τῷ ἀγγείῳ, δῆμος τῆς Κεκροπίδος φυλῆς &c. Eorum quae hac pag. lit. e. & f. leguntur, nihil habet Epitome. Membranae A. in omnibus consentiunt cum edd.

Κἀν τοῖς τοῦ βασιλέως δὲ νόμοις γέγραπται. *Et in Regis legibus sic scriptum est.* — » *Regem* intellige *sacrificulum*: » nam de antiquis Athenarum regibus non loquitur. « Casaubonus. Hesychius: Βασιλεύς· ἄρχων τις 'Αθήνησιν, [εἷς τῶν 'Αθήνησιν ἐννέα ἀρχόντων, Harpocr. & Suid. in Βασιλικὴ διαδρομή.] μυστηρίων προνοῶν. Varias partes *officii Regis* illius *sacrificuli* describit Pollux VIII. 90. De Romanorum *Rege Sacrificulo*, cuius nominandi eadem fere ratio erat, quae illius ex Archontibus Atheniensium, quem Βασιλέα nominabant, vide Livium lib. II. cap. 2. & quae ibi cum ab aliis viris doctis tum a Drakenborchio notata sunt.

In Clearchi Solensis verbis, Ἔτι δὲ παράσιτον, νῦν μὲν τὸν ἕτοιμον, τότε δὲ τὸν εἰς τὸ συμβιοῦν κατειλεγμένον, Dalecampius τὸν ἕτοιμον intellexit *promptum paratumque hominem*: quem secutus est Potterus in Archaeol. Graec. lib. II. cap. 3. nec aliud quid adnotaverat Casaubonus. Acute vero & probabiliter utique Coray, in *Notis msstis*: » Forte τὸν ἄτιμον. Supra pag. » 234. d. τὸ τοῦ παρασίτου ὄνομα νῦν μὲν ἄδοξόν ἐστι. » Nec me fugit, τὸν ἄτιμον (cum articulo) postulare am» plius aliquid ad integritatem sententiae: sed hoc exci» dit forsan amanuensium culpâ ex Clearchi testimonio. » Porro defendi potest ἄτιμον & ex mox sequentibus, ἔτι » δὲ καὶ τήμερον ταῖς ἐντιμοτάταις ἀρχαῖς συγκα» ταλέγουσι παρασίτους. « — De his quidem proximis verbis mox videbimus: sed eo facilius ἄτιμον in ἕτοιμον mutari potuit, quod penultima in ἄτιμον longa est, & subinde ι longum in vetustis nostris membranis cum η aut cum οι permutatur. At frequentius tamen ι cum η vel ει, οι vero cum υ permutatur: & non modo membranae A. sed & ms. *Ep.* τὸν ἑτοῖμον hoc loco tenet. Porro vero nimis durum videri poterat τὸν ἄτιμον: quod multo gra-

vius est quam quod ante dicebatur, *τὸ παρασίτου ὄνομα νῦν μὲν ἄδοξόν ἐστι*: nam *ἄδοξος*, *ignobilis* est; *ἄτιμος* vero, *infamis*. Quare, quamvis veritatem praestare vulgatae scripturae minime ausim, tamen eam loco movere non sum ausus: & quoniam ne ipsum quidem *ἄτιμον*, nude sic positum, satis videbatur futurum, videndum putavi ne *τὸν ἕτοιμον* fortasse intelligere possimus ex Polluce VI. 123. *τὸν ἕτοιμον πᾶν ἂν εἰπεῖν καὶ πᾶν ἂν παθεῖν*, *qui ad omnia dicenda & ad omnia ferenda esset paratus*. Video tamen, eamdem emendationem, *ἄτιμον*, iam olim a PIERSONO etiam ad Moerin pag. 322. fuisse probatam. »Reponendum, (inquit) ni fallor, *τὸν ἄτιμον*, *inhone-»stum*.« Ac fieri utique posse intelligo, ut Clearchus *ἄτιμον* eadem notione dixerit, qua *ἄδοξον* Herodicus Crateteus dixit loco paulo ante citato, itemque Crates Grammaticus in verbis paulo post adlatis, (lit. b.) *ὁ παράσιτος νῦν ἐπ' ἀδόξου μὲν κεῖται πράγματος*. Quid quod vocabulo non minus gravi, quam est *ἄτιμος*, Phrynichus utitur, pag. 56. cum ait, *Παρασίτους οὐκ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι ἐπ' ὀνείδους, ὡς νῦν*: id est, *Parasitos non usurparunt prisci in contumeliâ, ut nunc*. Pro mendoso *καταπλλαγμένον*, quod deinde hic editum erat, monuit CASAUBONUS: »Scribe ex libro Hoeschelii, *τότε δὲ τὸν εἰς »τὸ συμβιοῦν κατειλεγμένον*: *eum qui ad convivendum est »adscriptus*.« — Cum Hoescheliano libro consentit noster ms. *Ep.* nec vero procul abeunt membr. *A.* in quibus *κατηλεγμένον* scriptum.

ἐν γοῦν τοῖς παλαιοῖς νόμοις αἱ πλεῖσται τῶν πόλεων, ἔτι δὲ καὶ τήμερον, ταῖς ἐντιμοτάταις ἀρχαῖς συγκαταλέγουσι παρασίτους. Haec sic interpretatus erat DALECAMP: *Itaque legibus antiquis civitates hodie quoque plurimas in maximis honoribus amplissimisque magistratibus Parasitos reponere.* In eamdem fere sententiam VILLEBRUNE: *On voit dans les anciennes loix, que la plupart des villes mettoient au rang des premières dignités celle de Parasites, comme quelques unes le font encore.* Neque nos ab ea sententia in nostra versione Graecis subiecta discessimus, cum scripsimus, *in honoratissimis magistratibus censent Parasitos.* Ac possit fortasse haec interpretatio defendi ex eo quod paulo post, auctore Cratete, subiicitur, *πρότερον δ' ἐκαλοῦντο Παράσιτοι οἱ ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ σίτου ἐκλογήν*: quam in partem & Pollux VI. 35. ait, *ἐπὶ ἱερᾶς ὑπηρεσίας τοὔνο-*

μα ἐστὶν, &c. & Hesychius, Παράσιτοι· ἀρχὴ ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ σίτου ἐκδοχήν. At Clearchi verba si curatius inspicias, videtur tamen aliud ille dixisse. Primum enim, pro eâ quam diximus sententiâ, omnino oportebat (puto) τοὺς παρασίτους, adiecto articulo. Deinde, *in magistratibus censent*, vel *in magistratuum numero ponunt*, Graece sic sonabat ταῖς ἀρχαῖς ἐγκαταλέγουσι, vel potius ἐν ταῖς ἀρχαῖς καταλέγουσι. Contra, quemadmodum οἱ καταλεγόμενοι τῷ Ἡρακλεῖ παράσιτοι, (lit. d.) idem valet ac οἱ αἱρεθέντες τῷ Ἡρακλεῖ παράσιτοι, (continuo deinde, lit. a.) id est, *Herculis convivae*; & quemadmodum in ipsius Clearchi verbis proxime praecedentibus, ὁ εἰς τὸ συμβιοῦν κατειλεγμένος idem valet ac ὁ εἰς τὸ συμβιοῦν αἱρούμενος: sic videndum, ne, ταῖς ἐντιμοτάταις ἀρχαῖς συγκαταλέγουσι παρασίτους, idem valeat, ac αἱροῦνται παρασίτους εἰς τὸ συμβιοῦν ταῖς ἐντιμοτάταις ἀρχαῖς: ut hoc dixerit CLEARCHUS: *Certe vetustis legibus*, id est, ex vetustarum legum praescripto, *pleraeque civitates*, *ad hunc etiam diem*, (ἔτι καὶ τήμερον: nam delenda δὲ particula post ἔτι, temere & invitis membranis inserta ab editoribus) *honoratissimis magistratibus cooptant parasitos*; id est, *viros legunt qui convictu utantur principum magistratuum*. Cum quo convenit, quod supra (pag. 234. d.) dicebatur, τὸ τοῦ παρασίτου ὄνομα *olim fuisse* τῷ συνθοίνῳ παρόμοιον: id est, *fere simile nomini convivae*. Quo pacto etiam apud Plutarchum in Solone (p. 92. a.) legimus, τὴν ἐν τῷ δημοσίῳ σίτησιν a Solone παρασιτεῖν fuisse nominatam. Quo item pertinet, quod Moeris & Thomas Mag. docent, παρασίτους ab Atticis dictos fuisse τοὺς δημοσίᾳ σιτουμένους ἐν τῷ Πρυτανείῳ. Nempe in Prytaneo quotidie communia convivia agebant Prytanes, ut lib. V. pag. 186. a. vidimus: iam qui ex reliquis civibus bene de republica meritis lecti erant, *qui illorum convictu uterentur*, hi παράσιτοι dicebantur. *Similemque morem*, Clearchus dicere hîc videtur, *in plerisque Graeciae civitatibus obtinuisse, ut honoratissimis magistratibus adlegerentur alii cives, qui eorum convictu publice uterentur*. Cum quo mire convenit Aristotelis testimonium paulo post (lit. e.) citatum. Ad verba, de quibus hoc loco quaerebamus, nihil adnotavit CASAUBONUS, nisi quod cum illis, συγκαταλέγουσι παρασίτους, contulit ista quae habet *Dionysius Si-*

„nopensis de electione parasitorum apud Athenienses:
„— οὐδὲ παρέλαβεν
„εἰς ταῦτα τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ κατέλεγεν
„ἐκ τῶν πολιτῶν δώδεκ' ἄνδρας.“

Leguntur ista verba infra, pag. 239. d.

καὶ Θεμίσων δ' ἐν Παλληνίδι· &c. „THEMISON videtur „descripsisse titulos donariorum, & monumenta antiqua „omnia, qui erant in *Pallenide.* [Vide paulo ante, ad p. „234. f.] Ibi inter caetera fuit lex Regibus Sacrorum di„cta, cuius facta mentio paulo ante. Colligo ex collatio„ne verborum Athenaei & Pollucis. Ille ait: Θεμίσων δ' „ἐν τῇ Παλληνίδι· Ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλέα τὸν ἀεὶ „βασιλεύοντα, καὶ τοὺς παρασίτους οὓς ἂν ἐκ τῶν δήμων „προαιρῶνται, καὶ τοὺς γέροντας καὶ τὰς γυναῖκας τὰς „πρωτοπόσεις. Pollux libro tertio: [sect. 39.] Ἡ ἐκ „παρθενίας τινὶ γεγαμημένη, πρωτόποσις ἐκαλεῖτο. γέ„γραπται δὲ τοὔνομα ἐν τῷ τοῦ Βασιλέως νόμῳ. Ex his „colligere est, verba quae describit Athenaeus, partem „esse Legis regiae: at auctorem, & opus ubi lex illa „extabat, docet Athenaeus. βασιλέα τὸν ἀεὶ βασιλεύον„τα cum dicunt Graeci, non intelligunt, ut vertere hic „docti, *regem cuius perpetuum erit regnum.* [Sic Dale„camp.] Dicant vero nobis, quis ille rex cuius regnum „dici meruit perpetuum. Mirum sane, tam absurdam „sententiam non pupugisse interpretes, ut, quid signi„ficaret Graecum istud genus loquendi, quaererent dili„gentius.“ [Ad verbum, atque adeo ambigue Natalis Comes reddiderat, *Curare regem semper regnantem.*] „βασιλεὺς „ὁ ἀεὶ βασιλεύων, vel simpliciter ὁ ἀεὶ βασιλεὺς, reges „sunt qui alius post alium regnum obtinent. Latine ex„primi ad verbum phrasis haec non potest. Vertas non „male, *quisquis rex erit;* aut simpliciter, *rex.* Sic apud „Dionem & alios, οἱ ἀεὶ ὕπατοι: Latini tantum, *Consu„les.* οἱ ἀεὶ ἄρχοντες, *praetores.* τὸ ἀεὶ in his & similibus „continuam successionem aliorum post alios denotat. Pla„to libro I. De Republica, οἱ λίχνοι τοῦ ἀεὶ παραφερομέ„νου ἀπογεύονται ἁρπάζοντες, πρὶν τοῦ προτέρου μετρίως „ἀπολαῦσαι. Appellat τὸ ἀεὶ παραφερόμενον, singula fer„cula quae inferebantur mensae aliud post aliud. Potest „etiam legi περιφερόμενον: ita enim mos erat in Athenien„sium conviviis, ut libro quarto didicimus. Pro ἀεὶ di„cunt Graeci interdum, ἑκάστοτε: ut apud Plutarchum

» in Sertorio, *οἱ ἑκάστοτε πεμπόμενοι στρατηγοί* & ita a
» passim. « Casaubonus. — Propius si spectes, per traiectionem verborum intelligendae sunt eius generis dictiones. Scilicet *ἐπιμελεῖσθαι τὸν βασιλέα τὸν ἀεὶ βασιλεύοντα*, idem valet, ac *ἀεὶ* (vel *ἑκάστοτε*) *ἐπιμελεῖσθαι τὸν βασιλέα τὸν* (*τότε* vel *ἑκάστοτε*) *βασιλεύοντα*; *semper curam habere debere regem qui tunc temporis* (vel, *qui quovis tempore, quo ea res agitur*) *in officio est.* Germanico idiomate diceres, *der jeweilige Koenig*, *der Koenig der jedesmal im Amt steht.* Sic, verbi caussa, *τοῖς ἀεὶ* (vel *ἑκάστοτε*) *ὑπάτοις τοῦτο μελήσει*, valet *ἀεὶ τοῦτο μελήσει τοῖς* (*ἑκάστοτε*) *ὑπάτοις γενομένοις*, *semper huius rei curam gerent consules*, scilicet, *hi qui quovis tempore, cum res incidit, consules erunt*: Gallice, *ce sera chaque fois aux Consuls à avoir soin de cela*: Germanice, *dieses sollen die jeweiligen* (*die jedesmaligen*) *Consuln besorgen.*

Haec ad verba. Caeterum ad rem quod spectat, quae hac lege praecipitur, minime ea res in liquido est. Rursus quidem paulo post (lit. c.) eadem pars *Regiae Legis*, quae hic ex *Themisone* citatur, ex *Cratete* Grammatico adponitur: sed & ibi obscura, ac vereor ne non satis emendata aut integra, oratio. Utroque loco nihil ab editis discedit membranarum *A.* scriptura: utroque vero loco ea ipsa verba, de quibus dubitamus, sicco pede transsiliit Epitomator: neque Casaubonus quidquam, quod ad dilucidandum argumentum faciat, adnotavit. Hoc loco, si vulgatam teneas scripturam, *Ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλέα - - καὶ τοὺς παρασίτους οὓς ἂν ἐκ τῶν δήμων προαιρῶνται, καὶ τοὺς γέροντας* &c. non declaratum fuerit *quid sit quod curae esse debeat regi*: sed hoc fuerit praeceptum, *Curae esse debere* nescio quid *& regi & parasitis & senioribus* &c. Quam in partem accipiens illa verba D'Alecampius, sic vertit: *Rex, - - parasiti e tribubus delecti, senes, & - - foeminae id curanto.* Eamdem in sententiam Villebrune: *Ce soin regardera le roi qui est en charge, les Parasites choisis entre les bourgades, les vieillards & les femmes qui sont à leur premier mari.* Quae mihi parum probabilis sententia visa erat, *eodem loco poni regem, parasitos, seniores & foeminas, communeque aliquod negotium curae horum mandari.* Nec tamen aliter accepit Lebeau, pag. 56. commentationis supra laudatae; qui praeeunte *Sam.* Petito de Legib. Attic. lib. I. tit. 2. statuit, ad Panathenaeo-

rum celebrationem praeceptum illud pertinere: quo festo in solenni pompa, οἱ γέροντες, &c, ut tradunt nonnulli, etiam αἱ γραῦς ἐθαλλοφόρουν, teste Scholiaste Aristophanis ad Vesp. vs. 542. Iam sicut ex collato Pollucis testimonio docuit Casaubonus, esse ista Themisonis verba *ex Lege Regia* ducta: sic, eadem verba si contuleris cum his quae paulo post ex CRATETE adponuntur, quamquam nonnihil discrepant, vix tamen poteris dubitare quin utraque verba *ex eádem legis parte* ducta sint. Ibi igitur in hunc modum concepta verba leguntur: Ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλεύοντα τῶν τε ἀρχόντων, ὅπως ἂν καθιστῶνται, καὶ τοὺς παρασίτους ἐκ τῶν δήμων αἱρῶνται κατὰ τὰ γεγραμμένα. Quae latine sic reddidit DALECAMPIUS: *Hoc regi curae sit, ut magistratus creentur, &, quemadmodum legibus cautum est, e tribubus designentur parasiti.* Similiter VILLEBRUNE: *Le Roi aura soin que les dignitaires soient nommés chacun pour leurs fonctions, & que les Parasites soient choisis des différens peuples (bourgades) selon les statuts.* Quo ex loco illud mihi paene certum fieri videbatur, quod iam per se perquam erat probabile, in superiori illo loco, de quo modo quaerebamus, pro καὶ τοὺς παρασίτους οὓς ἂν ἐκ τῶν δήμων προαιρῶνται, scriptum oportuisse ὅπως ἂν, vel minore etiam mutatione ὡς ἂν, eâ sententiâ quam in versione expressi, *Curare debere Regem, ut e pagis Atticis nominentur parasiti; tum ut nominentur seniores & mulieres quae secundas nuptias non contraxissent.* Quem in usum nominari debeant senes illi atque mulieres, non declaratur; quia pars tantum legis, quae huc spectabat adponitur. Dicet fortasse aliquis cum *Sam. Petito*, ut θαλλοφοροῦντες pompam ducerent in Panathenaeo festo: equidem, si compertum haberem, mulieres etiam interdum publico sumtu fuisse sustentatas, crederem hoc praecipi illa lege, *Curare debere Regem, ut senes de republica bene meriti, & dignae matronae, quae secundas non iniissent nuptias,* (viduae puto,) *e diversis pagis in numerum τῶν παρασίτων legantur.* Rursus vero altero loco, ubi scribitur, Ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλέα τῶν τε ἀρχόντων, ὅπως ἂν καθιστῶνται: si vera scriptura est τῶν τε ἀρχόντων, non sic vertenda erat, puto, *ut magistratus creentur*, (id graece sonabat τῶν τε ἀρχῶν) sed, *ut archontes creentur.* Sed nec haec cura potissimum ad *archontem regem* pertinuisse videtur, & ne sic quidem convenie-

bat verborum structura; nam τούς τε ἄρχοντας, non τῶν a τε ἀρχόντων, in ea orationis connexione (collato praesertim superiore loco) dictum oportebat. Quid multa? suspicari subit, primum, τῶν ἀρχόντων absque τε legendum, & τὸν βασιλεύοντα τῶν ἀρχόντων intelligendum *illum ex archontibus qui regis nomen gerit, & regis* (scil. sacrorum) *munere fungitur*: deinde vero utique statuendum, parum sana atque integra esse quae sequuntur verba. Scilicet intercidit accusativus casus ad verbum καθιστῶνται referendus: is fortasse fuerit, τοὺς ἐπιμελητὰς; ut sic scripserit *Crates*, ubi illius legis mentionem fecit: Ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλεύοντα τῶν ἀρχόντων τούς τε ἐπιμελητὰς ὅπως καθιστῶνται, καὶ τοὺς παρασίτους ὡς ἐκ τῶν δήμων αἱρῶνται κατὰ τὰ γεγραμμένα. Id est: *Curare debere illum ex archontibus qui Rex adpellatur, cum ut Curatores constituantur, tum ut Parasiti e populis* (vel, *e pagis*) *legantur quemadmodum legibus cautum est.* Quinam sint quos dixi Ἐπιμεληταὶ, docet Suidas & Harpocration in Ἐπιμελητὴς τῶν μυστηρίων, & Pollux VIII. 90. nempe collegae Archonti Regi adtributi curandorum mysteriorum caussa.

AD CAP. XXVII.

Ἀλλὰ μὴν, περὶ γὰρ τῶν παρασίτων &c. Elliptica locutio: plene dicturus erat, *At aliud nunc agimus, nam de parasitis quaerimus.* Possis tamen Latine istas tres particulas, ἀλλὰ μὴν cum sequente γὰρ, simillimâ ratione efferre, *at enimvero de parasitis nunc quaestio agitatur.* b

Τοῖν δὲ βοοῖν τοῖν ἡγεμόνοιν τοῖν ἐξαιρουμένοιν. *Boves* qui sint quos ἡγεμόνας dicit, haud satis scio. *Praecipuos* vertit Dalec. In eamdemque sententiam Villebr. *les deux plus beaux boeufs qu'on aura choisis.* Quibus facile adsentior: nam de *tauris* quidem ἡγεμόσι τῆς ἀγέλης, quos Aelianus de Nat. Anim. VI. 1. dicit, non videtur hic cogitandum.

ἐπ' ἄδοξον μὲν κεῖται πρᾶγμα. *Parasiti nomen hodie in re ignobili ponitur*, id est, *de re ignobili usurpatur.* ἐπ' ἀδόξου - - πράγματος malles: nam isto sensu praepositionem ἐπὶ cum genitivo casu construere solent Grammatici: eodemque modo, generatim apud scriptores quoscumque,

)E *re quadam loqui* vel *dicere*, Graece sonat ἐπὶ τινὸς, ιon ἐπὶ τι. *Ibid.* ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ σίτου ἐκλογὴν ɩἱρ. » *Parasiti* dicebantur olim Athenis οἱ ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ ›σίτου ἐκλογὴν αἱρούμενοι. Ita Noster ex Cratete. Hesy- ›chius, quem nullum dubium est indidem hausisse, scri- ›bit ἐκδοχήν: quod redit eodem. Pollux cum Athe- ›naeo ἐκλογὴν, lib. VI. cap. 7. [sect. 35.] « CASAUBO- NUS. — Photius, in Lexico msto, laudatus ab Hesychii editore, cum Athenaeo & Polluce in ἐκλογὴν consentit: quod verum videtur. Sic & mox rursus in ipsis verbis legis idem vocabulum ἐκλογὴ & verbum ἐκλέγειν occurrit.

καὶ ἦν ἀρχεῖόν τι παρασίτων. Dalecamp. *parasitorum collegium ac curia fuit.* Villebrune: *& Parasite étoit la dénomination d'une espèce de magistrature.* Et verum est quidem, fuisse aliquod *munus publicum* parasitorum, quod Pollux l. c. ἱερὰν ὑπηρεσίαν, & Hesychius ἀρχὴν (*magistratum*) vocat: sed ἀρχεῖον hoc loco intelligendum esse *aedificium* quoddam, adeoque latine rectius *curiam* reddi, ex legis verbis intelligitur, quae continuo deinde & mox rursus paulo inferius subiiciuntur.

Ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλεύοντα τῶν τε ἀρχόντων &c. De his verbis paulo ante, ad caput superius, dictum est. *Ibid.* ἐκ τῆς βουκολίας. » Inusitata & obsoleta quadam » significatione sumitur vox βουκολία in antiqua Lege Re- » gia, unde ista proferuntur, Τοὺς δὲ παρασίτους ἐκ τῆς » βουκολίας ἐκλέγειν ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ἑαυτῶν ἕκαστον » ἑκτέα κριθῶν, δαίνυσθαι τοὺς ὄντας Ἀθηναίους ἐν τῷ ἱερῷ » κατὰ τὰ πάτρια. Veterum legum Graecarum & Roma- » narum verba quam plurima etiam doctissimis viris fuisse » obscura iam inde a multis retro saeculis, ineptus sim si » probare aggrediar: omnia ignorat qui hoc nescit. Suspi- » cabar, βουκολίαν hic dici vel *iugerum* vel *alium agri mo- » dum*, ex quo fas fuit parasito cuique hordei hecteum » exigere. Sed magis ingenua est, in talibus ignorantiae » confessio. « CASAUBONUS. — Ingeniosa omnino speciosaque est *Samuelis* PETITI coniectura, ἐκτὸς βουκολίας corrigentis, Miscellaneor. lib. VI. c. 2. (nescio, an & in opere de Legibus Atticis, quod haec scribentibus nobis non est ad manus) quod interpretatus est, *sine dolo malo*, *bona fide.* Et ipsum quidem vocabulum βουκολία nusquam alibi ita positum occurrit: sed nomen βουκολητὴς idem valens ac ἀπατεὼν adnotavit Hesychius;

& verbum βουκολῶ interpretatur ἀπατῶ; βουκολοῦντες, ἀπατῶντες, & id genus alia. Mox, post verba ἀπτέα κρεῶν commate distinguenda oratio; & θαίνυσθαι intelligendum ὥστε θαίνυσθαι.

Εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ νεὼ &c. » Scribe ex libris εἰς τὴν » ἐπισκευὴν τοῦ νεὼ, τοῦ ἀρχείου, καὶ τοῦ παρασιτίου: » non cum interpretibus, τοῦ ἀρχαίου: *ad sarciendum tem- » plum, tabularium, parasitium*. ἀρχεῖον non solum est *tabu- » larium*, sed *aerarium*, & templi θησαυροφυλακεῖον: de eo » Pollux lib. I. cap. 1. Idem Criticus lib. VI. cap. 7. tangit » hunc locum Legis regiae, scribens, Καὶ ἀρχεῖόν τι Ἀθή- » νησι παρασίτιον καλούμενον, ὡς ἐν τῷ νόμῳ τοῦ βασι- » λέως ἐστὶν εὑρεῖν. Lege, Καὶ ἀρχεῖόν τι Ἀθ. Verba legis » apud Athenaeum, sic legit Pollux: εἰς τὴν κατασκευὴν » τοῦ νεὼ, τοῦ ἀρχείου τοῦ παρασιτίου, καὶ τῆς &c. « CASAUBONUS. — In ed. Ven. & Bas. corrupte legebatur τοῦ νεώτου ἀρχαίου: in ed. Cas. τοῦ νεώτου ἀρχείου. Veram scripturam tenet uterque noster codex mstus. Pro παρασιτίου vero, est παρασιτείου in ms. *Ep*. Apud Pollucem VI. 35. ex melioribus mstis iam pridem sic editum est, καὶ ἀρχεῖόν τι Ἀθήνησι παρασίτιον καλούμενον, &c.

Διόδωρος ὁ Σινωπεὺς - - οὗ τὸ μαρτύριον ὀλίγον ὕστερον παραθήσομαι. Vide pag. 239. a.

AD CAP. XXVIII.

Τὸν δὲ νῦν λεγόμενον παράσιτον Καρύστιος ὁ Περγαμηνὸς, ἐν τῷ περὶ Διδασκαλιῶν, εὑρεθῆναί φησιν ὑπὸ πρώτου Ἀλέξιδος· ἐκλαθόμενος ὅτι Ἐπίχαρμος &c. » Scripserat CA- » RYSTIUS *Pergamenus*, criticus antiquissimus, *parasiti no- » men* eâ notione, quae ex Latinis Comicis nota est om- » nibus, *ab Alexide comico esse inventum*. Falsam esse hanc » Carystii observationem, docet Athenaeus allato *Epi- » charmi* loco, ubi *parasitorum* fit mentio. EPICHARMUS » inter primos antiquae comoediae poëtas fuit, longe an- » tiquior ALEXIDE, mediae comoediae poëtâ, ut diserte » scribitur libro octavo. [p. 336. d.] Haec animadversio » non est Athenaei, verum alicuius antiquioris, unde eam » sumserunt & Athenaeus & Iulius Pollux, aequalis eius, » aut paulo etiam natu maior. Sic ille libro sexto: [sect. » 35.] Ἐπὶ τοῦ παρασιτεῖν κατὰ λιχνείαν ἢ κολακείαν » πρῶτος Ἐπίχαρμος τὸν παράσιτον ὠνόμασεν, εἶτα Ἀλε-

ξιν.« CASAUBONUS. — Ad hoc argumentum paulo post ıgredietur doctus Animadversor post *Excursum de* DIıASCALIIS, quem hîc subiecit. Notemus interim, in erbis supra scriptis non id quaerere Athenaeum, quis Comicus primus usus sit *nomine Parasiti* eâ notione quae einde maxime invaluit? sed, quis Comicus *personam arasiti* ex eo genere primus in scenam produxerit?

Pergit CASAUBONUS: »Librum suum, cuius hoc loo sit mentio, inscripserat CARYSTIUS, Περὶ Διδασκαλιῶν. Nulla vox est magis usu trita aut notior istâ candidatis Graecae literaturae: & tamen paucissimos scio esse, qui illam hoc & similibus aliis locis recte sint interpretaturi. Magna sane interpretum hallucinatio, qui vertunt ubique *De Doctrinis.* Non enim de philosophia aut artibus liberalibus tractaverat eo in opere hic Criticus, sed de professionis suae proprio argumento; cuius cognitio & iucundissima, & ad historiae lucem utilissima. Rem hodie non vulgo cognitam, lubet paucis, quando oblata est occasio, explicare.«

»Studiorum ea fuit quondam ratio, ut maxima eruditionis pars in dramaticorum Poëtarum, ac praesertim Comicorum, lectione & intelligentia poneretur. Inde puriorem Hellenismum, inde notitiam eorum quae in Rep. erant gesta, inde vitam & mores primorum civitatis Atheniensium hauriebant. Itaque ad illustranda huius generis veterum scripta certatim viri magni contenderunt, iam inde ab incunabulis Criticae professionis, sive Grammaticae, aut quocumque modo appellare volueris eam disciplinam, quae rectam veterum scriptorum interpretationem profitetur, & divinum Aristotelem, ut docemus alibi, auctorem habet primum. Attici scriptores διδασκάλους peculiari notione appellarunt quos dixi Poëtas. Harpocration, [in Διδάσκαλος:] Ἰδίως διδασκάλους λέγουσι τοὺς ποιητὰς τῶν διθυράμβων, ἢ τῶν κωμῳδιῶν, ἢ τῶν τραγῳδιῶν. Comici Scholiastes ad Plutum: φαίνεται τὸ τοιοῦτον, οὐ διὰ τῶν χορηγῶν γίνεσθαι, ἀλλὰ δι' αὐτῶν τῶν διδασκάλων. Et cum fabulas suas proferebant spectandas, διδάσκειν eos dicebant; sicut etiam Latini, *docere fabulam.* Et qui productis in theatri coronam poëmatis de palma invicem certabant, non ἀνταγωνισταὶ proprie, sed ἀντιδιδάσκαλοι nuncupabantur vel ἀντίτεχνοι. Pindari enarrator ad Nemeonicas: σφόδρα γὰρ τῶν πολεμούντων ἡμᾶς

ἀντιδιδασκάλων καὶ ἀντιτέχνων φανησόμεθα καταβαίνοντες. Altera voce Plato utitur in Phaedone, & Comici interpres vetus non semel. Hinc appellatae sunt istae διδασκαλίαι, de quibus scripserat *Carystius*, & alii etiam multi, ut mox docebimus.«

» Quid igitur est διδασκαλία? Duobus modis haec vox in hac re solet accipi. Primum, pro *actione ipsa fabulae*, *& editione*, quae dicitur etiam κάθεσις. Ranarum interpres: Δίδυμος, ὅτι οὐ περιέχουσι θάνατον Δαρείου οἱ Πέρσαι τὸ δρᾶμα· διὸ τινὲς διττὰς θέσεις, τουτέστι διδασκαλίας τῶν Περσῶν φασί. Malim διττὰς καθέσεις: aut, si placet θέσεις, feramus [apud Athenaeum] libro primo vulgatam lectionem, ubi legitur ὅτι τὴν Ναυσικάαν ἔθηκε. Nobis tamen aliter videbatur, ut cap. XVII. eius libri dictum. [vide ad I. pag. 20. f.] Exempla huius significationis passim obvia. Altera significatio vocis διδασκαλία est, cum accipitur pro eo *scripto*, *quo explicatur*, *ubi*, *quando*, *quomodo*, *& quo eventu fabula aliqua fuerit acta*. Hae circumstantiae, & similes his, necessariae sunt ad rectam & plenam dramaticorum poëtarum intelligentiam: imo vero, ad capienda recte historiae Graecae tempora. Ideo non leviter in hac parte doctissimi veterum fuêre occupati, qui super hoc libros multos conscripserant; quibus & ipsis nomen e re indiderant, Διδασκαλίαι, aut περὶ Διδασκαλιῶν.«

» Omnium primus scriptionis huius exemplum dedit vir laudatione omni maior, *Aristoteles*. Refert Diogenes Laërtius inter caeteros conscriptorum ab eo librorum indices istum, Διδασκαλίαι α'. *Didascalias* nempe inscripserat Philosophus commentarium, quo Διδασκάλων vetustiorum ac recentiorum ad sua usque tempora historiam texuerat, dramata singulorum recensuerat, & cuiusque illorum tempora indicaverat. Paroemiographi in explicatione proverbii, Ὄνου σκιά. Ἀριστοτέλης, ἐν Διδασκαλίαις, καὶ δράματός τινος φέρει ἐπιγραφὴν, Ὄνου σκιάς. Harpocration: ὅτι ὁ Πενταχλῆς ποιητὴς, δεδήλωκεν Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Διδασκαλίαις. Aristophanis enarrator ad Aves: [vs. 282.] Εἴη ἂν οὖν ὁ Φιλοκλῆς τὸν ἔποπα ἐσκευοποιηκὼς τῇ Πανδιονίδι τετραλογίᾳ, ἣν καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Διδασκαλίαις ἀναγράφει. Ibidem: [ad vs. 1379.] Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Διδασκαλίαις δύο φησὶ γεγονέναι Κινησίας. Idem auctor, ad Ran. [vs. 406.] Ἐπὶ Καλλίου

τούτου φησὶν Ἀριστοτέλης ὅτι συνδύο ἔδοξε χορηγεῖσθαι τὰ Διονύσια τοῖς τραγῳδοῖς καὶ κωμῳδοῖς. Etsi non nominantur hic *Didascaliae* Aristotelis; tamen non dubium est, inde sumta quae affert verba. Reperio etiam sub titulo Κωμικῶν laudatum id opus: de eo namque locutum sentio Erotianum, qui in Hippocrateo Lexico Aristotelem laudat ἐν τοῖς Κωμικοῖς.«

» Exemplum Aristotelis secutus est, ut videtur, discipulus illius *Dicaearchus*, vir eruditissimus. Suadent hoc nobis testimonia aliquot veterum criticorum; licet operis illius titulum nondum inveni nominatim expressum. In antiqua hypothesi Ranarum scriptum, οὕτω ἐθαυμάσθη τὸ δρᾶμα διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη, ὥς φησιν Δικαίαρχος. In argumento Oedipi Tyranni Sophoclei, victum fuisse poëtam in commissione eius fabulae a Philocle, unius Dicaearchi testimonio probatur: ex hypothesi autem Aiacis Lorarii utrumque colligas, & scripsisse aliquid in hoc genere Dicaearchum, & Διδασκαλίας tamen scripto suo nomen non fecisse. Sic enim auctor ille, de vero nomine eius tragoediae loquens: Δικαίαρχος δὲ Αἴαντος θάνατον ἐπιγράφει. ἐν δὲ ταῖς Διδασκαλίαις ψιλῶς Αἴας ἀναγέγραπται.«

» Sudavere postea in eodem argumento duo viri πολυμαθέστατοι, *Callimachus*, & *Eratosthenes*. Illius laudatur liber hac inscriptione, Πίναξ τῶν κατὰ χρόνους καὶ ἀπ' ἀρχῆς γενομένων Διδασκαλιῶν: vel, ut scribitur apud Suidam, Διδασκάλων. Eratosthenes operi suo, περὶ Ἀρχαίας Κωμῳδίας titulum dederat: quod quidem multorum librorum fuisse testis Harpocration, qui in Μεταλλεῖς septimum librum laudat. Utrumque passim citant Grammatici in hanc rem. Aristophanis scholia ad Aves: [vs. 1242.] ὁ Καλλίμαχος ταύτης τῆς διδασκαλίας οὐ μέμνηται. In hypothesi Pacis: Φέρεται ἐν ταῖς Διδασκαλίαις, ὅτι καὶ ἑτέραν δεδίδαχεν ὁμοίως Ἀριστοφάνης Εἰρήνην. ἄδηλον οὖν φησιν Ἐρατοσθένης, πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν, ἢ τὴν αὐτὴν καθῆκε.« [immo vero, ἢ ἑτέραν καθῆκεν, ἥτις οὐ σώζεται. Sic in ed. Küsteri, pag. 331.] » Ad Nebulas, [vers. 552.] Ἐρατοσθένης φησὶ, Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν τῶν Νεφελῶν· σαφῶς ἐνταῦθα εἰρημένου ὅτι πρότερον καθεῖται. Huc spectat locus M. Tullii in Epistolis ad Atticum lib. VI. [Epist. 1.] *Quis non dixit*, Εὔπολιν τὸν τῆς

ἀρχαίας ab Alcibiade navigante in Siciliam demersum [deiectum] *esse in mare? Redarguit Eratosthenes: affert enim quas ille post id tempus fabulas docuerit.* «

» Post istos tractarunt idem argumentum *Carystius*, *Aristophanes* Grammaticus, & item alii. De *Carystii Pergameni* Didascaliis perhibet testimonium Athenaeus hoc loco. Meminit eius libri subobscure auctor vitae Sophoclis: Νίκας, inquit, ἔλαβεν εἴκοσιν, ὥς φησι Καρύστιος: *vicit Sophocles vicies, ut scribit Carystius*; nempe in *Didascaliis*. De *Aristophane* testatur idem [Athenaeus] libro octavo: [pag. 336. e.] Ἐγὼ οὐ περιέτυχον Ἀσωτοδιδασκάλῳ· ἀλλ' οὐδ' ἀναγραφῆς ἀξιωθέντι σύνοιδα. οὔτε γὰρ Καλλίμαχος οὔτε Ἀριστοφάνης αὐτὸ ἀνέγραψαν, ἀλλ' οὐδὲ οἱ τὰς ἐν Περγάμῳ ἀναγραφὰς ποιησάμενοι. Praeter omnes hos, industriam suam in isto negotio occuparant nobiles Critici, *Aristarchus*, *Crates*, & alii multi, qui fabulas veterum poëtarum sunt interpretati. De his accipiendum quoties sine nomine laudantur αἱ Διδασκαλίαι. Harpocration: Ἐν ταῖς Διδασκαλίαις εὑρίσκεται ὁ Σθένελος τραγῳδίας ποιητής. Sic apud Sophoclis, Euripidis & Aristophanis interpretes saepissime. Non est autem dubitandum, Latinos Criticos in recensendis poëtarum Latinorum fabulis pari diligentiâ versatos. Extant hodieque Terentianarum Comoediarum διδασκαλίαι, breviter & eleganter scriptae, ac fabulae cuiusque fronti praepositae. «

» Praecipua omnium, qui *Didascalias* ediderant, cura fuit, tempus inquirere & designare, quo fabularum suarum quamque Comici & Tragici docuerant. Itaque ex temporum ratione digesta erant singulorum poëtarum dramata. Aristophanes Grammaticus in Didascalia Antigonae Sophocleae: Λέλεκται δὲ τὸ δρᾶμα τοῦτο τριακοστὸν δεύτερον. Significat, *fabulam illam, inter Sophocleas*, quae fuere olim numero CXX, aut eo plures, ut docemus libro septimo, *locum tricesimum secundum obtinuisse.* Neque tantum singulorum poëtarum separatim, sed etiam omnes omnium quà Tragicorum quà Comicorum fabulas pro ratione temporum, quibus fuerant publicatae, digestas cernere erat in Criticorum *Didascaliis*. Itaque Athenaeus sub finem libri huius [pag. 268. e.] plurium Comicorum eclogas recitaturus, ait, *se* χρήσασθαι τῇ τάξει τῶν δραμάτων ὡς ἐδιδάχθη: *servasse in recitando eum ordinem, quo illas auctores docuerunt.* «

e »Quantum Critici hac diligentiâ veteres *Chronologos* adiuverint, soli aestimabunt illi, qui norunt quam infirma & tenuia praesidia habuerint qui ad ineundam fugacis temporis rationem primi animum appulerunt. Ego non dubito, eo potissimum spectasse *Aristotelem*, cum Διδασκαλίας suas componeret: sicut etiam constat mihi, summum virum Chronologiae cuiusdam fundamenta molitum esse, cum Pythionicas omnes singulari libro recensuit, cuius index Πυθιονικῶν ἔλεγχος: item, cum Dionysiacorum ludicrorum victorias alio scripto est persecutus. Verum, quod heroica virtute instituerat, aut fortasse etiam cogitaverat solum maximus philosophus, posteri praestiterunt: eximie vero *Eratosthenes* Cyrenaeus, cuius Canones Chronologici non deteriorem facem ineundae antiquorum temporum rationi alluxerant, quam libri de Comoedia & fabularum Didascaliis, recte intelligendis antiquiorum omnium Comicorum scriptis.«

»Non omnia autem Comicorum & Tragicorum dramata in *Didascaliis* locum habuerunt, sed illa solum quae fuerunt acta & commissa: quorum etiam maius fuit semper apud doctos pretium, quam illorum quae scripta tantum, non etiam producta. Athenaeus hoc ipso libro: [p. 270. a.] Οἶδα δ' ὅτι καὶ οἱ Θουριοπέρσαι καὶ τὸ τοῦ Νικοφῶντος δρᾶμα ἀδίδακτά ἐστι· διόπερ καὶ τελευταίων αὐτῶν ἐμνήσθην. Idem sentiendum de iis fabulis, quas post editionem minus faustam auctores interpolaverant & recentaverant. Nam & hae, nisi illas iterum poëtae docuissent, ταῖς Διδασκαλίαις οὐκ ἐνετάττοντο. Aristophanis Scholiastes: [ad Nub. vs. 552.] Ἐρατοσθένης φησί, Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς Διδασκαλίαις, ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν τῶν Νεφελῶν, σαφῶς ἐνταῦθα εἰρημένου ὅτι πρότερον καθεῖται. λανθάνει δ' αὐτόν, φησίν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς διδαχθείσαις οὐδὲν τοιοῦτον εἴρηκεν· ἐν δὲ ταῖς ὕστερον διασκευασθείσαις εἰ λέγεται, οὐδὲν ἄτοπον. αἱ Διδασκαλίαι δὲ δῆλον ὅτι τὰς διδαχθείσας φέρουσι. Quaenam fabulae dictae fuerint διασκευασμέναι, exposuimus libro tertio, cap. XXVI.« [ad p. 110. b.] — Haec de *Didascaliis* CASAUBONUS. — Quibus adde quae tam erudite ingenioseque, quam breviter, nuper monuit *Frid. Aug.* WOLFIUS, in Prolegom. ad Homer. pag. 103 sq.

Redeamus ad Athenaei nostri verba: Τὸν δὲ νῦν λεγόμενον παράσιτον Καρύστιος — — εὑρεθῆναί φασιν ὑπὸ πρώτου Ἀλέ-

ξιδος· ἐκλαθόμενος ὅτι Ἐπίχαρμος ἐν Ἐλπίδι ἢ Πλούτῳ παρὰ πότον αὐτὸν εἰσήγαγεν. Ad quae verba, praeter ea quae iam supra (initio huius capitis) adnotata sunt, haec porro monuit idem CASAUBONUS: »Monendi sunt lectores » commissi in hac quaestione erroris aut ab Athenaeo aut a » Polluce. Nam cum uterque illorum ex eodem fonte hau» serit hanc observationem, ut supra dicebamus, diverse » tamen animo concepta & in literas relata est ab utro» que eorum. Quaestio est haec: *quis primus ex antiquis » poëtis fecerit P a r a s i t i mentionem?* De *nomine* putavit » agi Pollux: Noster de *R E*, non de *nomine*. Porro, di» versa sunt, *nomen*, & *res* nomine significata. Ego non » dubito, lapsum Pollucem incogitantiâ & ἀπροσεξίᾳ: » quod ei facillimum fuit, *Epicharmi* & *Alexidis* versus, » de quibus quaeritur, ob oculos non habenti. Athenaeus » vero quî potuit, cum locum integrum Siculi poëtae » describeret? Falsum igitur est quod ait Pollux, πρῶτος » Ἐπίχαρμος τὸν παράσιτον ὠνόμασε. Lege versiculos Epi» charmi: nusquam in iis nomen παράσιτος; at res eo » nomine significata graphice ibi describitur: hoc voluit » Athenaeus, cum ait de *Epicharmo*, τὸν παράσιτον παρὰ » πότον εἰσήγαγεν. Ipsum quidem nomen [ista significa» tione, de qua quaeritur] & Epicharmo fuit incognitum, » & iis qui proxime illum sunt insecuti. In Aristophanis » comoediis quae supersunt, id verbi non reperias, nisi » memoriâ labimur. Quare etiam Athenaeus obscure in» dicat, *antiquissimum poëtam, in cuius scriptis id nomen no» tione hac sibi esset inventum, Ararotem esse*, Aristophanis » filium. Sic interpretor sequentia verba paulo post, [p. » 237. a.] Τοῦ δὲ ὀνόματος τοῦ π α ρ α σ ί τ ο υ μνημονεύει » Ἀραρὼς διὰ τούτων. «

Ἀλλ' ἄλλος ὅδ' ἕστηχ' *&c.* » Prima EPICHARMI sunt f » depravatissima, nec possunt a nobis corrigi. « CASAUBONUS. — Verba ista in editione Casauboni soluto metro, continua oratione, sic scripta exhibentur: Ἀλλ' ἄλλος ὅδ' ἕστηχ' ὅδε τοῦδε κατὰ πόδας τὸν ῥαδινῶς λαψῆ τὺ (perperam τὸ ed. Cas. 2.) καὶ τοίνυν καθ' ἠνεύωνον ἀεὶ σῖτον. ἀλλ' ἔμπας ὅδε ἄμυστιν ὥσπερ κύλικα πίνει τὸν βίον. Eodemque modo in ed. Ven. & Bas. nisi quod pro καθ' ἠνεύωνον in ed. Ven. (sic) γα θ' ἠνεύωνον scribitur. Ista latine sic convertit DALECAMPIUS:

At alius hic stetit ad eius pedes,

facilem. sumturus ac vilis pretii cibum:
verumtamen haustu ille semper uno calicem ebibit.

Cuius vestigiis insistens PURSANUS, Graeca sic refinxit:

Ἀλλ' ἄλλος ὅδ' ἕστηχ' ὧδε τοῦδε κατὰ πόδας
τὸν ῥᾳδινὸν λήψων καὶ εὔωνον σῖτον·
ἀλλ' ἔμπας ὅδ' ἄμυστιν ἀεὶ κύλικα πίνει.

Samuel PETITUS, Miscellaneor. VI. 3. in hunc modum concinnandos versus censuit:

Ἀλλ' ἄλλος ὧδ' ἕστηκε τοῦδε κατὰ πόδας·
τὸν δ' ἆρ, ἵν' ὡς λάψῃ τὺ, καὶ τοίνυν μάταν
εὔοινον, ἀείσιτον· ἀλλ' ἔμπας ὅδε
ἄμυστιν ὥσπερ κύλικα πίνει τὸν βίον.

Primum versum sic interpretatur: » *Caeterum alius huic* » *compotationi intersuit, qui ad pedes huius* (de quo procul » dubio antea dixerat) *sedit.* Nempe parasiti [sic pergit » idem PETITUS] cum κολακευομένοις in lectis non accum» bebant, sed in imis subselliis ad eorum pedes sedebant. « Quo spectat (inquit) illud Plauti, in Sticho, Act. III. Sc. 2.

Haud postulo equidem med in lecto accumbere:
scis tu, med esse imi subsellii virum.

Constructionem secundi versus cum tertii initio talem statuit: ἵν' ὡς λάψῃ τυ, καὶ τοίνυν μάταν, τὸν δ' ἆρ εὔοινον ἀείσιτον: hâc sententiâ: *Utcumque autem te plenis proflueris poculis, frustra es ad hunc comparatus bibacem parasitum.* τὸν δ' ἆρ ex Hesychio interpretatur πρὸς τοῦτον δέ. Tum » εὔοινος, inquit, aliâs de *vini ferace* regione; hîc de pa» rasito *qui multos vini haustus possit educere.* ἀείσιτος (vide » Hesych.) proprie, *qui quotidie in Prytaneo coenat*; hîc, » de parasito, *qui semper coenis sine ullâ suâ curâ paratis frui-* » *tur.* « — Haec PETITUS: de cuius ratione liberum cuique esto iudicium. In loco desperato haud inconsultum fuerit, quid quisque tentaverit, dispicere. Igitur VILLEBRUNIUS, postquam Gallice verba ista sic expressit: *Mais l'un se plaça ici, l'autre aux pieds de celui-là. Ainsi toi, prends avec plaisir de ce pain* (ou, *de ce manger*) *qui ne coûte que très-peu, tandis que celui-ci vide d'un trait un broc comme s'il buvoit un verre.* haec deinde adnotavit: » *Je lis* γαθεῦν, » *dorique ou éolique, pour* γαθῶν *que je trouve dans mes ma-* » *nuscrits. Ensuite je lis* τὺ, *toi, pour* τὸ, *avec les mêmes;* » *&* βίκον, *pour* βίον, *avec Adam. Mais je ne suis ces leçons* » *que pour avoir un sens, & ne pas laisser ce passage sans le*

» *traduire. Du reste, je ne tiens pas au sens que j'ai pris;* » *le texte est trop altéré. Il faut de meilleurs textes pour le* » *rétablir.* «

Parum opis, aut (rectius ut dicam) nihil nobis codices nostri hoc loco praestiterunt. Epitomator & ista verba, & proxime sequentem Epicharmi eclogam totam praetermisit. Membranae *A.* nihil a vulgata scriptura discedunt, nisi in leviusculis quae sub contextu indicavimus. *Primus versus*, voce ὅδε post ἔστηχ' cum Dalec. & Pursano in ᾧδε mutatâ, sic satis bene constitutus videbatur:

Ἀλλ' ἄλλος ὅδ' ἔστηχ' ᾧδε τοῦδε κατὰ πόδας.

In *secundo*,

τὸν ῥαδινῶς λαψῇ τυ καὶ τοίνυν γα θὴν,

nec verba nec sententiam me potuisse expedire, ultro profiteor: & satis iam professus sum, cum versionem adiicere non sim ausus. Nihil promovet ῥαδεινῶς, quod est in ms. *A.* & penultimam longam ne patitur quidem metri ratio, quod iambici generis esse adparet: nomen vero ῥαδινὸς penultimam brevem habet cum apud Homerum, Iliad. ψ'. 583. tum apud Theocr. X. 24. & XI. 45. Nec vero negandum, eisdem in locis primam etiam syllabam ῥα pariter brevem usurpari; quam hîc quidem longam desiderabat metrum. Sed videtur tamen produci etiam potuisse eadem syllaba, praesertim cum a voce ῥεῖα, *facile*, vel ῥᾷον, *facilius*, derivetur, ut docent Scholiastes Theocr. ad XI. 45. & auctor Etymologici, p. 702, 15. Quare ei vocalem iota subscripsi. Valet autem ῥαδινὸς idem ac λεπτὸς, ἰσχνὸς, ἐπιμήκης, εὐκίνητος, ut docent & scholia Homer. & Theocr. & Hesychius. Quarum notionum quaenam potissimum hîc habeat locum, cum reliqua non intelligam, definire non ausim. Si *parasitum* poëta ῥαδινὸν diceret, id est, *macilentum* & *famelicum*; haud incommodum foret epitheton. Vulgatum λαψῆ, ad quamcumque originem referas, iota subscriptum habere debuisse videtur. Possis autem sive ad λάπτειν referre, pro quo etiam in medio genere λάπτεσθαι usurpatur, (vide Hesych. in λάψαι, λάψον, λάψοι, & λάψονται) quod & *lambere* & *copiose bibere* vertitur, unde ἄμυστιν ἐξέλαψα apud Aristoph. in Acharn. 1229. sive ad λαμβάνω, unde λαψῇ dorice, pro vulgato λήψῃ, apud Theocr. I. 4. In *fine eiusdem vers.* 2. non coniunctim γαθὴν scriptum volueram, sed γα θὴν vel γά θην: est enim

ιν. sicut γα, satis nota in Dorum idiomate particula. 'uit cum suspicarer, καὶ τοί νυ γὰ ἐῶν εὔωνον ἀεὶ σῖτον, · tibi quidem semper vili pretio constat cibus: ut τὸ σῖτον, n neutro genere positum, idem valeret ac τὸ σιτίον, vel ·ὰ σιτία. Sed in istis tenebris quis certi quidquam deiniat? In quarto quidem versu non dubitandum duxi, quin oro τὸν βίον, quod cum editis tenent membranae, βίκον cum ADAMO corrigerem. Nam si vel maxime suspicari subiisset, πίνειν pro composito καταπίνειν esse accipiendum, ut πίνειν τὸν βίον valeret bona sua devorare, abligurire; in parasitum id non convenit, qui olim quidem fortasse sua bona abligurivit, at nunc aliena devorat. Lepide vero & perquam commode in bibacem parasitum dictum videtur τὸν βῖκον πίνει ὥσπερ ἄμυστιν κύλικα, dolium ebibit veluti calicem qui uno haustu evacuatur.

Αὐτὸν δ' ἐ ποιεῖ τὸν παράσιτον λέγοντα τοιάδε. Percommode sic editum: sed invitis (ut sub contextu etiam adnotavi) vetustis membranis. Et, verum si quaeris, debetur ea scriptura tacitae Casauboni emendationi: nam in ed. Ven. & Bas. mendose sic scriptum, δ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν παρ. quod ex eo corruptum est, quod dabant membranae, Δι' αὐτὸν ποιεῖ τὸν παρ. λεγ. Ubi recte habet δι' αὐτὸν, ipsum per se, suo nomine: sed desiderabatur utique coniunctio, a Casaubono opportune suppleta. Quare sic rescriptum velim, Δι' αὐτὸν δὲ ποιεῖ &c. nisi ante ista verba quidpiam intercidit, v. c. Εἶτα (aut Ἔπειτα) δι' αὐτὸν, aut aliquid simile.

Corrigendis sequentibus EPICHARMI versibus, in quibus ingenium suum moresque ipse describit parasitus, post CASAUBONUM operam suam certatim contulerunt GROTIUS in Excerpt. pag. 471 sq. Samuel PETITUS, Miscellan. VI. 3. & Adrian. HERINGA, Observation. Criticar. cap. 32. cuius viri (quem postremo nominavi) operam merito laudans HARLESIUS ad Fabric. Bibl. Graec. (Vol. II. pag. 440. edit. noviss.) minus diligenter ipse Athenaeum inspexerat, cum ait, oculorum errore factum esse ut EPICHARMO fragmentum hoc tribueret Heringa, cum Alexidis esset. Immo vero, Alexidis testimonium de Parasitis deinde demum pag. 237. b. adfertur: hi autem versus, haud secus ac superiores, Epicharmi sunt.

Vers. 1. Συνδειπνέω τῷ λῶντι. Sic tacite correxit Casaubonus; cum & editiones superiores & membranae

Συνδειπνίων darent: quod quamquam defendi fortasse utcumque possit, lubens tamen istud tenui, quod multo commodius esse videbatur. *Secundus versus* in ed. Ven. & Bas. sic monstrose scriptus erat:

*καὶ τῷ γαμηλιῶντι τῷ γακαυδενδεν * καλεῖν.*

Eodemque modo in membranis scribitur, nisi quod abest corruptelae signum, a primo Editore adiectum, post γακω vero interpungitur oratio. Cuius versus postrema verba ex ingenio corrigens Casaubonus, sic edidit:

καὶ τῷ γαμηλιῶντι τῷ γα κ' οὐδὲν δεῖ καλεῖν.

Quem perinde mireris, cum quod manifeste mendosas voces τῷ γα in medio versus reliquerit, tum quod in Animadversionibus plane nihil ad hunc versum adnotarit, contentus generatim initio dixisse: »Mendas codicum vul»gatorum, immo vero etiam msstorum, omnes abster»gere nullo dum studio potuimus, partem certe sustuli»mus indubitatis, nisi fallimur, coniecturis.« — At, qui ipse profitetur se codicum mendas ex *coniecturá* correxisse, quae coniectura *fallere possit*; is codicum scripturam non debebat celare lectorem, sed in ora aut in Animadversionibus adponere. Nec vero invitus tenui doctissimi viri emendationem postremis verbis adlatam, in qua & Grotius & Petitus adquieverunt, κ' οὐδὲν δεῖ καλεῖν: quamquam magis placet, & receptum malim quod Heringa proposuit, κοὐδὲ δεῖ καλεῖν: *ac ne opus est quidem ut quis me vocet.* Voculas aut vocum fragmenta τῷ γα, ex τῷ γαμηλ. per incogitantiam scribae temere repetita, merito abiicienda censuere viri docti, qui post Casaubonum hanc eclogam tractarunt. In τῷ γαμηλιῶντι adquievere cum Casaubono Grotius, cuius latinam eclogae versionem Graecis versibus subieci, & Heringa. At equidem aegre mihi temperavi, quin, ad sententiam quidem quod spectat, Petitum sequerer, sic corrigentem,

καὶ τῷ γε μὴ λῶντι, &c.

»Nihil enim, ait, hic de nuptiis ac earum convivio: sed »*parasitorum* ingenium describit, qui *vocati*, *invocati*, sem»per alienum edunt cibum.« — Nihil sane convenientius videtur, quam ut opponantur τῷ λῶντι & τῷ μὴ λῶντι. Et verbum γαμηλιάω, verum si quaeris, non modo ignorat sermo Graecorum, sed etiam respuit (ni fallor) analogia: vix enim aliquod simile in tota Graecae linguae penu reperias. Sed, quo versui senario constet ratio, sic

rit scribendum, quemadmodum in scholio indicavi,

καὶ τῷ γα μηδὲ λῶντι, κοὐδὲ δεῖ καλεῖν.

Verf. 3. Τηνεὶ δὲ χαρίεις τ' εἰμί. Cum ad metrum, n ad sententiam aptum erat Τηνικάδε, quod dabant ti. Sed non videtur ea vox Doribus fuisse in usu. Et ud dabant membranae, Τηνίδε vel Τηνὶ δὲ: in quo ud dubie latebat Doricum Τηνεὶ δὲ, *Ibi vero*.

Verf. 5. » Quintum ita exhibent omnes libri,

» καὶ κατιστάντιον * λητήνω λέγει.

Lege, servatis iisdem literis omnibus, ultimâ excepta,

» κ' αἴκα τις ἀντίον λῇ τήνῳ λέγεν.

Si quis contradicere illi, cui iste parasitatur, *velit*. Egregia emendatio. Sed pro λῇ Dorico metrum postulat θέλῃ.« Casaubonus. — At non placet, commune θέλῃ Dorico λῇ substitui. Multo probabiliori ratione metro consuluit Grotius, τὶ ante λῇ inserens: quem secutus sum cum Heringa n fine versus, λέγειν tenui cum eodem Grotio: nam & stâ infinitivi formâ uti licuit (ni fallor) Doribus: caeterum lubens patiar, si quis cum Casaub. & Heringa λέγεν praetulerit. Ne cui de reliqua metri ratione oboriatur aliqua dubitatio, meminerit in Dorica particula κα vocalem α longam esse, ut apud Theocr. I. 4 sq. & sic constanter.

Verf. 6. » *Sextus*:

» τήνῳ κυδάζομαί τε κάπω νηχθόμεν.

» Sententia & versus stabunt per hanc lectionem,

» κείνῳ κυδάζομαί τε καὶ ποτέχθομαι.

» *Illi ego maledico, & inimicor.*« Casaubonus. — Recte vero Doricum τήνῳ tenuit Grotius & alii, idem valens ac commune κείνῳ. Sed καὶ ποτέχθομαι (i. e. προσέχθομαι, ἀπέχθομαι, ἀπεχθάνομαι) adoptavit idem Grotius: nec nobis certius quidpiam occurrebat. In ms. *A.* tamen non κάπω νεχθόμαν scribitur, ut perperam in scholio nostro expressum, sed κάπω νηχθόμαν: in quo videant acutiores an lateat aliud quid. Propius fortasse ad verum accessit Heringa, κἀγὼν ἔχθιμον corrigens, ἔχθιμον adverbialiter sumens, totumque versum sic vertens: illum *conviciis incesso & ego odiosis*. Dalecampius: *illum incesso conviciis, illi oppedo*: quem suo more in refingendis Graecis secutus Pursanus, ἀποπέρδομαι correxit.

Verf. 8. λύχνον δ' οὐχ ὁ παῖς. Temere δ' οὐκ ὁ παῖς ed. Bas. & Cas.

Verf. 9 *fq.* » Nonus [cum decimo:]
» Ἕρπω δ' ὀλισθράζων τε καὶ κατάσκοτος.
» Ἔραιον αἴκα δ' ἐντύχω τοῖς περιπόλοις.
» Lego, ὀλισθάζων καὶ κατὰ σκότος ἔραμον. D
» ricum eft ἕρπω pro *ingredior*, ut dictum eft libro prim
» [ad pag. 28. a.] *Ego*, inquit, *ambulo nutans & lab*
» *per tenebras infrequentes ac defertas*: vel, ἔραμος, *folus.*
Casaub. — De isto usu verbi ἕρπειν monuere etiam P
tus in Lexic. Dorico, & Maittaire de Dial. pag. 265. pro
vocantes ad Theocr. I. 105 fq. ἔραμος recte praetul
Grotius: & haud obfcure latebat hoc in ἔρμος, quod e
in ms. *A.* κατάσκοτος tenui cum eodem Grotio, voca
bulum fimiliter compofitum atque κατάσκιος & id gen
alia. ὀλισθάζων, idem valens ac ὀλισθαίνων, a Cafaubon
cum Heringa accepi. Notaverat H. Stephanus in Indice
Thef. » Ὀλισθάζων affertur pro *labens*: fed ἀμαρτύρως. «
Hic puto fons fuerit, unde duxerit aliquis Lexicogra-
phus, Stephano fuperior.

Verf. 10 *fqq.* — αἴκα δ' ἐντύχω τοῖς περιπόλοις
τούτοις ἀγαθὸν ἐπιλέγω τοῖς Θεοῖς, ὅτι
οὐ λῶντι παίειν, ἀλλὰ μαστιγῶν τί με.
» Decimum & fequentes duos verfus ita legit Dalecam-
» pius:
» — αἴκα δ' ἐντύχω τοῖς περιπόλοις
» τούτοις, ἀγαθὸν ἐπιλέγω τοῖς Θεοῖς, ὅτι
» οὐ λῶντι παίειν, ἀλλὰ μαστιγῶντί με.
» Et, ἀγαθὸν ἐπιλέγω τοῖς Θεοῖς, fumit pro, χάριν ὁμο-
» λογῶ τοῖς Θεοῖς: ut dicat parafitus, *fe* [*Diis*] *gratias*
» *agere, fi nocturni circitores, contenti flagellatione, gravius fe*
» *non laedant.* Ingeniofa plane interpretatio: nec video
» quî poffit commodius exponi ifta fcriptura. Sed profe-
» cto mendae veram fententiam obtegunt; quae huius-
» modi potius videtur fuiffe: *Si in vigiles nocturnos inci-*
» *dam, his ego* ἀγαθόν τι λέγω, id eft, *dico dicta quaedam*
» *de melioribus; atque ita illos mihi concilio, ut inoffenfus ab*
» *iis difcedam.* Sententiam, opinor, aut corpore toto, aut
» faltem lacinià tenemus: verba ipfa prehendere non qui-
» mus: aliis fortaffe leporem excitaverimus. « Casaubo-
nus. — Nihil medelae offerebant membranae: quae prio-
ra verba magis etiam corrupta fic exhibent, ευκαδ' ἐπ τύ-
χω. Emendationes Heringae, quas in verfione fecutus
fum, fub contextu indicavi. Grotius fuos verfus lati-

sic reddidit:

— Tum, si forte in vigiles incidam,
bona verba facio tamquam Dis, ut mavelint
me flagris exercere, quam contundere.

Verss. 13 *sqq.* » Reliqui versus sic eduntur:

» Ἐπιδέχειχο * οἴκαχ' εἰς καταφθερεῖ
» ἄτρωτος εὕδω, καὶ τὰ μὲν πρῶτα οὐκοῶ
» ὧς καμῶν * ἄκρατος οἶνος ἀμφέπῃ φρένας.

Censemus emendandum:

» Ἐπεὶ δὲ χ' ἧκον οἴκαδ', εἰς τὰς διφθέρας
» ἄτρωτος εὕδω· καὶ τὰ [μὲν] πρῶτ' οὐ κοῶ
» ἧκκα μευ ἄκρατος οἶνος ἀμφέπῃ φρένας.

Postquam vero salvus domum veni, super stratas pelles dormio: atque ubi primum mentem occupavit merum, nihil audio. Olim pro *lecto* erant *pelles lanatae* in angulo cubiculi stratae: unde Romanum *dormio*, a δέρμα. Postea, inventis lectis, culcitis, & vestibus stragulis, pauperibus relictae sunt pelles. οὐ κοῶ, valet, *nihil intelligo, omnium rerum curam pono.* κοεῖν, dorice, pro αἰσθάνεσθαι & νοεῖν. « CASAUBONUS. — Non ἐπιδέχειχο, ut est in ed. Cas. 1. & in Casauboni Animadv. nec ἐπιδέχειχ', ut est in ed. Cas. 2. & 3. sed ἐπιδεχειχω scribitur in ed. Ven. & Bas. & sic etiam in membr. *A.* Quo plane continebatur id quod edidimus, ἐπεὶ δὲ χ' ἧκω. Pro quo GROTIUS, ἐπεὶ δ' ἐγ' ἧκον: TOUPIUS vero (ad Theocr. p. 406.) ἐπεὶ δ' ἱκανον. Tum vero nec οἴκαχ', ut mendose in ed. Cas. 1. 2. & 3. & in Casauboni Animadv. scriptum, sed οἴκαδ' habent eaedem editiones veteres cum membranis. Deinde non καταφθερεῖ, ut in Casauboni Animadv. temere scribitur, sed καταφθερεῖς habent editiones omnes cum membranis. Ibi igitur emendationem Casauboni, εἰς τὰς διφθέρας, adoptavit GROTIUS, tresque illos postremos versus sic convertit:

Ita domum ut ventum est nil mutilato corpore
in pelles sternor, initio non dormiens,
donec meri vis omnem sensum extinxerit.

Equidem non dubitandum duxi, quin in corrupta vetere scriptura, οἴκαδ' εἰς καταφθερεῖς, lateret οἴκαδ' ἐς καταφθαρεὶς, quemadmodum correxit HERINGA, Observ. cap. 32. pag. 300. suffragante Koenio ad Corinthum de Dialect. pag. 106. & Toupio ad Theocr. pag. 406. Nisi fortasse etiam καταφθερεὶς, pro communi καταφθαρεὶς,

dicere licuit Doribus. οἴκαδες pro οἴκαδε dicere solitos Dores adnotavit Corinthus l. c. *Versu* 14. vocem ἄτρωτος cum Grotio tenens Heringa, per ellipsin particulae ὡς interpretatus est, *tamquam nil passus dormio*. Commodissime vero, &, ut mihi quidem persuaseram, verissime VALCKENARIUS (apud Koenium l. c.) ἄστρωτος correxit; ut suam paupertatem professus miser ille parasitus dicat, *domi sine stragulis humi se cubare*. Eamdemque ipsam scripturam ἄστρωτος, quam Toupius etiam l. c. adoptavit, plane nobis dederunt optimae nostrae membranae. Posteriora eiusdem versus verba nihil difficultatis habent. Pro πρῶτ' οὐ, suo more, plene πρῶτα οὐ scripsit membranarum nostrarum exarator. Vocula μὲν in Casauboni Animadv. ed. 1. temere omissa erat per operarum errorem: in contextu quidem agnoscunt eam editiones omnes cum membranis. Ad verba τὰ μὲν πρῶτ' οὐ κοῶ, *& stamina non sentio*, facile ex superioribus subintelligitur ἐμὲ μαστιγωθέντα καὶ καταφθαρέντα, *me verberibus male mulcatum ac paene perditum*: nec opus est ut cum Heringa τά μευ τρῶτ' corrigamus, quod ille latine *mea vulnera* reddidit, quasi esset τά μευ (i. e. ἐμοῦ) τρώματα. Et, τρώματα quidem idem ac τραύματα valere, satis certum est, & diserte adnotavit Hesychius: at est ea vox Ionica magis, quam Dorica: & non video quo pacto statuere possemus τρῶτα pro τρώματα esse positum. Posses utcumque, si opus esset, τά μευ τρῶτ' accipere pro τὰ ἐμοῦ (scil. μέλη) τρωτὰ, *membra mea vulnerata*. At suspicari subit, quod fortasse verissimum fuerit, illud τρῶτ' apud *Heringam* non ipsius docti viri consilio sic scriptum esse, sed operarum errore pro πρῶτ' irrepsisse. *Postremum versum* postquam sic constituit GROTIUS:

ἕως κά μοι ἄκρατος ἀμφέπῃ φρένας.

adnotavit idem: »Puto veram hanc emendationem. Saepe reperies οἶνος ex interpretamento additum versui superesse, ubi ἄκρατος praecedit.« — At, quandoquidem κα particula, (ut paulo ante ad vers. 5. monuimus) vocalem α longam habet, μοι vero ob sequentem vocalem corripitur, videtur imprudenti summo Viro excidisse versus ille, in secunda sede pro iambo trochaeum habens, cui pedi in iambico senario locus prorsus nullus erat. HERINGA, sic scribens,

ὄκα μῶν ἄκρατος οἶνος &c.

netro quidem recte consuluit: at, quam posuit ille particulam μῶν, vereor ne eam Dorismus non agnoscat, Atticis quippe propriam: tum quod eamdem *nempe* interpretatur, (*quamdiu nempe merum praecordia obsidet:*) tribuit ei vim, quam nullibi aliàs ei inesse comperies. Non enim aliam, nisi interrogandi vim habet vocula μῶν: in cuius interpretatione quod cum apud Hesychium, tum apud Suidam, ἀρα acuto accentu scribitur, id, si attendere volueris, librariorum vel editorum errore factum esse intelliges, cum ἆρα circumflexâ penultimâ scriptum oportuisset. Quo magis probavi Koenii Toupiique sententiam, ἆς κα corrigentium. Valet scilicet ἆς idem ac ἕως, μέχρις οὗ, auctore Hesychio. Fuisseque eam particulam ista notione apud Dores in usu, ostendit Pindari versus, Olymp. X. 61. aliaque exempla a doctissimo *Koenio* ad Corinth. pag. 81. prolata. Confer *Toup* ad Theocr. p. 406. & in Appendicula Notar. ad Theocr. p. 2. At, cum καμὼν communi consensu editi libri & membranae exhiberent, de posteriori parte huius vocis quid faciendum esset, dubitari merito poterat. Koenius sic corrigebat:

ἆς κα μευ ἄκρατος οἶνος ἀμφέπῃ φρένας:

commode, ut φρένας μευ esset *mentem meam*. Toupio placebat,

ἆς κα μ' ἄκρατος οἶνος &c.

ut οἶνος ἀμφέπῃ με φρένας simili verborum constructione dictum esset, atque illud Homericum, τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος; Iliad. α'. 362. & id genus alia; quae tamen mihi videbantur epico magis carmini convenire, quam comici dramatis orationi. Quare commodissime me facturum putavi, si ἆς κα μοι scriberem. Verumtamen advertere animum critici lectoris debebat ipsa illa vox καμὼν, quam hìc dabant libri. Itaque Heringa, propositis eis emendationibus, quas supra commemoravi, monuit, duos postremos versus etiam in hunc modum posse constitui:

ἄτρυτος εὕδω, καὶ τὰ μὲν πρῶτ' οὐ κοῶ
καμὼν, ἄκρατος δ' οἶνος ἀμφέπει φρένας.

Id est:

Indefesse dormio, nec primo sentio
aegrum me esse, vinum enim praecordia obsidet.

Qua ratione peropportune quidem servata vox καμὼν fuerit: sed, ut alia taceam incommoda, expulsa erit prae-

cedens vocula ἂς, quae non de nihilo hic posita videri debebat. Equidem sic mihi persuaseram: vocem καμὰν olim pro scholio sive marginali sive interlineari fuisse adiectam, tamquam subintelligendam ad verba οὐ κοῦ, ea sententiâ quam perspecte Heringa expressit; eamdem vero vocem deinde ab imperito librario, cuius iam multa similia errata observavimus, pro voculis και μοι temere in contextu esse repositam.

AD CAP. XXIX.

Diphili testimonium nihil habet difficultatis: & sine ulla discrepantia exhibetur in libris, excepta ea quam ad *vers.* 5. adnotavi; ubi recte ex vetustis membranis σφοδρὸς (adiectivum, non adverbium) editum est, quemadmodum deinde πλάγιος καὶ λεπτός. Quod ait (*vers.* 2 *sq.*) οὐ καταγοῦ τὰ τρίγλυφ' &c. id respectum habet ad ea quae lib. V. p. 179. a. b. ex Homero & ex Aristophane prolata vidimus. Graecis versibus subieci Grotii versionem ex Excerpt. pag. 798. excepto versu postremo: quem ille, cum pro vulgato,

ὅτι τοῦτό μοι τὸ δεῖπνον ἀλλ' οὐδ' αἷμ' ἔχει,

sic scripsisset,

ὅτι τοῦτό μοι τὸ δεῖπνον ἀλιδινῶς ἔχει,

latine in hunc modum convertit:

coenam illam nobis nauseae plenam fore.

Quo pertinet eiusdem viri adnotatio, cum ait: »Mihi »videtur is, qui loquitur, *fumum culinae* vento compa»rare; qui si sit languidus, solet navigantibus signum es»se futurae *nauseae.* « — Nec vero video, quid induxerit praestantissimum virum, ut a librorum discederet scriptura, quae optime habebat: *Coenam sine sanguine*, tenuem dicit poëta, minimeque lautam; scilicet, ad quam ornandam nullae fuissent victimae caesae: eamdem Plautus *terrestrem* nominavit, in Captiv. I. 2, 80. ubi adnotarunt viri docti, *coenam sine sanguine* imitatione Graeca dixisse Horatium: locum quidem, ubi ea dictione usus sit Venusinus poëta, non indicarunt; nec mihi locus in promtu est. Haud absimilis vero est illa Graeca dictio, ἄκαπνος θυσία, de qua vide ad lib. I. pag. 8. e. Nescio an verborum structura Grotium turbaverit, quae paulo insolentior poterat videri: nempe naturalis verborum series haec

erat, ὅτι, ἀλλὰ τοῦτό μοι τὸ δεῖπν. &c. qua fere ratione dictum est illud in Epicteti Enchirid. cap. 4 extr. πρόχειρον ἔσται, ὅτι, ἀλλ' οὐ τοῦτο ἤθελον μόνον &c. ubi particulam ἀλλὰ plerique editores temere omiserunt. Ad eumdem versum adnotavit idem *Grotius*: »δεῖπνον pro δειπνὸν »SCALIGER emendavit.« — At δεῖπνον habent libri omnes. Quare inverse scribere voluisse Grotius videtur, δειπνὸν pro δεῖπνον emendasse Scaligerum, nempe in Notis msstis, quibus se usum esse professus est Grotius in praefatione Excerptorum. Sed tali quidem emendatione nihil opus fuisse adparet.

Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι. Vide Iliad. ρ'. 575 sqq. *Ibid.* διὸ καὶ ποιεῖ αὐτὸν ὑπὸ Μενελάου τιτρωσκόμενον κατὰ τὴν γαστέρα, φησὶν ὁ Σκήψιος Δημήτριος &c. Cum prava distinctione orationis laborasset olim iste locus, de commodiore adhibenda distinctione monuit CASAUBONUS. Pro φησὶ δ' ὁ Σκηψ. quod erat editum, est φησὶν δ' ὁ Σκηψ. in ms. *A*. Verbum φησὶ vel φησὶν compendiose scriptum est in ms. *Ep.* dein vero pariter δ' ὁ Σκήψιος, interserta coniunctione; quam, utpote perincommode hic positam, abieci, praeeunte eodem CASAUBONO in Animadv. ubi simul haec adnotavit: »Observatum est a veteribus, non »temere apud poëtam inferri aut accipi vulnera: sed »convenienter anteactae vitae & meritis. *Podam* igitur, »ait auctor, *quia parasiticam exercuerat, ferit Menelaus in »ventre: sicut Pandaro, periurii reo, linguam abscindit Dio»medes.* In quinta Iliade habes de *Pandaro*. [Il. ε'. 292.] »De *Poda* sic Ἰλιαδ. ρ'. [578.]

»τὸν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε ξανθὸς Μενέλαος.«

Quod κατὰ ζωστῆρα dixit poëta, id ipsum κατὰ γαστέρα interpretatur Demetrius. Scripturam Ποδῆς recte tenet ms. *Ep.* Πόδης penacute scribitur in *A*. Ad ὡς καὶ Πάνδαρον, adparet, ex communi referenda esse ista, τιτρωσκόμενον ποιεῖ. Omnia autem illa, ὡς καὶ Πανδαρ. usque γλώττης, intelligenda sunt veluti obiter dicta; ita ut pronomen αὐτὸν, in istis τιτρώσκει δ' αὐτὸν, ad *Poden* referatur. Praeter rationem Barnesius, Athenaei verba citans ad Iliad. ρ'. 577. ἑκάτερον pro αὐτὸν scribendum censuit. Nostri verba ob oculos habuerat Eustathius cum ea scriberet quae leguntur in Comment. ad Iliad. ρ'. p. 1160, 21 sqq.

AD CAP. XXX.

κόλακας ἐκάλουν, ἀφ' ὧν καὶ Εὔπολις τῷ δράματι τὴν ἐπιγραφὴν ἐποιήσατο, &c. »*EUPOLIDIS Colaces* noti »ex omnibus antiquis: inter celeberrimas enim ea fabula. »*Verſus* inde allatos digerant in priſtinam metri legem qui »volent. Res non tam difficilis, quam incerta; maxime »propter trochaicorum & anapaeſticorum leges parum »ſeveras.« CASAUBONUS. — Quae paene ſoluta videbatur eſſe oratio, eam mira facilitate, nullo fere negotio, ad metri leges adſtrinxit divinum GROTII ingenium, in Excerpt. pag. 501. cuius rationem cum in Graecis, tum in Latina verſione, plurima ex parte ſecutus ſum. Eamdem lepidiſſimam eclogam ad idem metri genus redegit HERMANNUS, De Metris lib. III. pag. 388 ſq. non niſi in ſingulis nonnullis verbis diſcedens a Grotio, cuius verſus ne ob oculos quidem habuiſſe videtur. *Choriambicum*, ni fallor, hoc genus vocant Artis magiſtri: cuius artis, ubi a vulgatiſſimis verſuum pedumque generibus recedit, prorſus rudem me eſſe iam ſaepius profeſſus ſum. Caeterum rhythmus & harmonia in hisce ultro cuique in aures incidat neceſſe eſt, qui Graeca verba ſecundum ſyllabarum quarumque quantitatem pronunciare adſueverit. Eodem metro quo Graeca continentur, in latina verſione pro ſuo more uſus eſt GROTIUS; quare etiam in Notis ait: »Quod genus ſit verſuum, ex Latinis noſtris »facile intelliges.« — Nos, ſicut alibi in verſibus paulo longioribus fecimus, ne ob ſpatii anguſtias parum commodo ſubinde loco frangere verſum cogeremur, quemque Graecum verſum in duo iuſta hemiſtichia, e quibus manifeſte conſtat, diviſimus. Quo facto ſimul & oculorum & aurium gratiae conſultum putamus. Prius quodque hemiſtichium ſtatim tribus pedibus integris conſtat; primo, dactylo; duobus ſequentibus, trochaeis; tum vero unâ ſyllabâ abundante, quae ubique longa eſt. Alterum quodque hemiſtichium tres pedes habet, absque ſyllaba abundante: eorum pedum primus, dactylus eſt; alter trochaeus; tertius promiſcue vel ſpondeus vel trochaeus.

Verſ. 1. Pro ἦν ἔχουσιν, quod erat editum, metri cauſſa ἦν ἔχουσ' ſcripſere Grot. & Herm. Eodem vero modo, ἦν ἔχουσ', ſcriptum eſt etiam in utroque noſtro

codice msto; licet in eisdem codicibus persaepe aliâs plene scribatur vox, cuius extrema vocalis metri caussa elidenda erat. In fine eiusdem versus, πρὸς ἡμᾶς mendose scribitur in ed. Cas. Recte vero πρὸς ὑμᾶς in ed. Ven. & Bas. & in msstis, quemadmodum correxere Grot. & Herm.

Vers. 2. Tenui librorum scripturam,

ἐσμὲν ἅπαντες κομψοί:

quae quidem scriptura, quum secundum pedem posterioris hemistichii pro trochaeo faciat spondeum, peccat utique contra legem, quae (ut paulo ante dictum) in hoc versuum genere obtinere debet. Quare sic correxit Grotius:

κομψοὶ ἅπαντες ἐσμέν.

At nescio quo modo displicet illa verborum consecutio; & aegre patiar verbum ἐσμὲν sua sede motum. Itaque, si constans & sine exceptione rata esse lex illa debet, praetulerim Hermanni rationem, sic corrigentis,

ἐσμὲν ἅπαντα κομψοί.

Et hoc utique receptum velim. ἅπαντα, adverbialiter, *omnino, omni ex parte, omnibus in rebus.*

Vers. 3. ἄνδρες· τοῖσι πρῶτα μὲν —

Rursus, nimis fortasse timidus, a librorum scriptura non ausus sum discedere, quae primum pedem spondeum pro dactylo facit. Longius quidem quam necesse erat, a librorum scriptura Hermannus recessit, ἐνθάδε pro ἄνδρες scribens. Satis erat ἀνέρες, quod Grotius posuit. At praeter necessitatem (ut mihi videbatur) idem Grotius τοῖσι πρῶτα, in οἷς τὰ πρῶτα mutavit. Scribe igitur,

ἀνέρες· τοῖσι πρῶτα μὲν —

Nisi fortasse spondeus, quem exhibent libri, pro dactylo valere adeoque teneri potuerit.

Vers. 4. μικρὸν δέ τι κᾄμὸν αὐτοῦ. »Non agnoscit »ista Epitomae auctor. Erant videlicet iam tum corru»pta. Quid si scribas? μικρὸν δέ τι καταλυμάτιόν που. »*Parvam domunculam* sic vocat, ut ait Syracusanus poë»ta, εἰλεόν, οὐκ οἴκησιν.« Casaubonus. — Fieri potest, ut corrupta ista putarit Epitomator: quae, si ille in exemplari suo κάμον (sic) scriptum reperit, ut in edd. & in membr. *A.* scribitur, utique eâ parte fuerant corrupta. Quâ scripturâ etiam offensus primus editor, *asteriscum* pro corruptelae signo ante κάμον posuit. Nec vero sem-

per, ubi quidpiam omisit Epitomator, eâ caussâ id fecit, quod corruptum putaret: multa enim, suo arbitratu, non alia de caussa nisi quod brevitati studeret, praetermisit. GROTIUS, sic corrigens, μικρὸν δέ τι ἱκανὸν αὐτῷ, latine ista his verbis reddidit,

& cui perpusillulum sufficiat cibati.

Mirari vero subit eiusdem GROTII ad hunc locum Notam: »Haec verba postrema, inquit, ex coniectura addi»dimus, quia omnino aliquid ad implendum versum de»siderabatur. Ait, *puerum fortem a se conduci, qui pauxil»lulo victu contentus sit.* « — Sic loquitur, quasi in vetustis editionibus lacunâ laborasset versus; qui tamen ubique integer legebatur. Scilicet, quoniam omissum in Epitoma illud hemistichium dixerat Casaubonus, id ita interpretatus Grotius erat, ac si in nullo vetere codice illud ita, ut editum erat, fuisset repertum, sed ex primi editoris ingenio fuisset suppletum. At eadem prorsus verba in vetustis membranis *A.* eodem modo scripta leguntur: in quibus nihil mihi desiderari videbatur, nisi ut κάμὸν, pro κάμον, cum HERMANNO scriberemus. Quo posito, versum Grotianum in latina versione ad illam sententiam, utcumque potuimus, refinximus.

Vers. 6. οὖν μεταλαμβάνων ἀεὶ —
Et manifeste desiderabatur aliquid initio huius versus, & commodissime lacunam explevit οὖν particula a GROTIO adiecta. Non ἐν (ut mendose sub contextu nostro scriptum) sed ὃν posuit HERMANN, mutatâ dein distinctione orationis sic scribens:

ὃν μεταλαμβάνων ἀεὶ, θάτερον ἐξελαύνω
εἰς ἀγοράν. ———

Quae ratio cum alia habere incommoda mihi visa erat, tum illud quod vix ferri in ista connexione possit verbum ἐξελαύνειν active sumtum: nam activâ notione nil aliud nisi *abigere*, *expellere* significat: neutraliter vero percommode intelligi poterat, *proripio. me*, ac simpliciter etiam, *exeò*, *progredior.*

Vers. 7. ἐκεὶ δ' ἐπειδὰν κατίδω τιν' ἄνδρα. Sic recte GROT. & HERM. pro τιν' ἄνδρ', quod erat in editis & in ms. *Ep.* Recte quidem ἄνδρα scriptum in membr. *A.* sed pro τιν' ibidem corrupte τι οὖν.

Vers. 8. εὐθὺς περὶ τοῦτον εἰμί. Languidius erat, quod vulgo scribebatur, εἶμι, id est, eo: quod ipsum ver-

ïum ne construi quidem commode cum praepositione πε-
ὶ poterat. Perapte vero εἰμὶ scripsit GROTIUS: id est, *statim hunc adgredior, hunc obsideo*. Germanice diceres: *Sogleich mach ich mich an diesen*. Gallice, *aussitôt je m'approche à celui-là*. Commode etiam VILLEBRUNE: *vite je suis à ses cotés*.

Vers. 9. πλούταξ penacute scribitur in ms. *Ep.* ut in editis. πλοῦταξ vero, penultimâ circumflexâ, habet ms. *A.* ne id quidem male, ac fortasse etiam rectius.

Vers. 11. ἐρχόμεσθ' cum GROT. & HERM. scripsi, pro vulgato ἐρχόμεθ'. Longa quippe desiderabatur syllaba. Et in talibus facillime halucinantur librarii. *Ibid.* Pro ἄλλος, perperam ἄλλο scribitur in ms. *Ep.* & in eo verbo finem huic eclogae fecit Epitomator.

Vers. 13. Pro vulgato εὐθὺς, metri caussa necessario εὐθέως scribendum fuit cum GROT. & HERM.

Vers. 14 *sqq.* Quae versibus istis continentur verba, ea sic edita legebantur: οἶδα δ' Ἀκέστορα αὐτὸ τὸν στιγματίαν παθόντα. σκῶμμα γὰρ εἶπας ἔλεγεν. εἶτ' αὐτὸν ὁ παῖς θύραζ' ἀγαγὼν ἔχοντα κλοιὸν παρέδωκεν Οἰνεῖ. Ibi adnotavit CASAUBONUS: »Narrat parasitus »casum *Acestoris*, alterius parasiti. Verba σκῶμμα γὰρ εἶ»πας ἔλεγεν sunt corrupta. *Dalecampius* scribit, σκῶμμα »γὰρ οὐδὲν εἶπας, ἔλεγεν. [Nempe ita latine vertit: *ri»diculi nihil dixisti, inquit convivator.*] Firmant praeceden»tia, quibus dixit necesse esse, ut *dicta dicant, nisi forâs »velint proiici.* Nobis placeat ita potius scribere & inter»pretari, σκῶμμα γὰρ εἶπας ἔλῃγεν. εἶτα &c. Firmant »item praecedentia: non enim *dicta dicenda* solum aiebat »ibi parasitus; sed etiam χαρίεντα, id est, *quae probentur »domino.* Ergo ita interpretare: *vix desierat loqui, & scom»ma in aliquem iacere; & statim correptus, ac boia collo im»posita traditus est Oeneo.* Quis autem iste? Puto fuisse »tum Athenis *Oeneum* quemdam notae saevitiae, vel com»mentariensem, vel publicum servum, vel alio quo mu»nere fungentem. Quidvis denique fingam prius, quam »οἰνέα *cauponem* vertam cum Dalecampio.« — *Vers.* 14. Vulgatum Ἀκέστορα tenuit Grotius. Equidem Ἀκέστορ' praetuli cum HERMANNO; ut ex dactylo trochaeus fieret, cuius generis sunt alii omnes pedes in secunda sede prioris hemistichii. *Vers.* 15. Casauboni emendatio, εἶπας ἔλῃγεν, nec per se satis commendabilis vi-

debatur, & metro e diametro adversabatur. Praestabat haud dubie id, quod GROTIO HERMANNOque placuerat:

σκῶμμα γὰρ οὔ πως ἔλεγεν· εἶτ' —

Ubi adnotavit GROTIUS: » Male erat εἶπας. *Eiectum dicit* » *Acestorem eo quod nihil lepidi dixisset.* Considera praece- » dentia. « — Cui correctioni insignem speciem conciliabat hoc, quod sola α litera in ω esset mutanda: quas duas literas iam saepe aliàs temere inter se permutatas a librariis observavimus. Sed hoc incommodi inerat, quod *contra* legem pes spondeus erat loco trochaei. Quare οὔ ποτ' praetuli, quod & ad metri rationem & ad sententiam aptum erat, *nihil umquam lepidi dicebat.* Iam manebat quidem tertius pes tribrachys, ἔλεγεν, eâ sede quam aliàs constanter trochaeus occupat. At, tribrachyn *sui* quantitate ac morâ trochaeo parem esse, adeoque cum eo citra incommodum permutari posse, satis notum est. Nec vero dissimulare debeo, in vetustis membranis *A.* non ἔλεγεν scribi, sed ἔλεγες: quod quum speciem habeat interpretationis verbi vulgo praecedentis εἶπας, videndum est ne aliud ulcus hic loci lateat. In fine *vers.* 15. pro vulgato θύραζ', haud dubie θύραζε absque *apo*strópho scribendum fuit cum GROT. & HERM. *Versum* 16. in hunc modum constituit GROTIUS:

ἤγαγ' ἔχοντα κλοιὸν· οὕτως παρέδωκεν Οἰνεῖ.

Adnotavitque » *Oeneum* sibi (quemadmodum Casaubono) » videri fuisse nobilem lorarium. « Id ipsum vero, quod vetustae nobis membranae dederunt, ingenio & coniecturâ praeceperat HERMANNUS:

ἐξαγαγὼν ἔχοντα κλοιὸν παρέδωκεν Οἰνεῖ.

AD CAP. XXXI.

Ἀραρὼς, ἐν Ὑμεναίῳ. Ad vulgatum, ἐν Μεναίῳ, perspecte CASAUBONUS monuerat: » Scribendum ἐν Ὑμε- » ναίῳ. Unius ex poëtae huius fabulis index fuit Ὑμέναιος: » auctor Suidas in iis quae de *Ararote.* Idem Grammati- » cus ex ea fabula quaedam laudat in Ἀναθεῖναι: ubi in- » gens facinus ausi sunt homines imperiti. Sic ille: Ἀνα- » θεῖναι καὶ ἐπαναθεῖναι, τὸ αὐτό. Ἀραρὼς Ὑμεναίῳ· Ὅπως » τε τὴν νύμφην, ἐὰν καιρὸς ᾖ, μετέωρον ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀνα- » θήσει συμφέρειν. Ineptulus aliquis, ignorans Ἀραρὼς no- » men esse poëtae, superioribus versibus subiunxit ineptis-

» tissimam hanc notam: "Οτι τὸ ἀραρῶς ἐπίῤῥημα, ἀντὶ » τοῦ πρεπόντως· ἀραρὼς δὲ ἁρμόσας.«

De *Ischomacho*, qui in *Ararotis* versibus commemoratur, vide I. 8. a. *Platonis* verba, ex *Lachete* citata, haud longe ab initio illius Dialogi leguntur.

Alexidis eclogam, *de duplici Parasitorum genere*, in Excerptis suis posuit Grotius pag. 573. Inde versionem latinam duximus, & in Graecis versibus *partes personarum* suis notis distinximus. Epitomator de tota ecloga nonnisi haec verba adposuit: "Αλεξις δὲ δύο γένη εἶναι παρασίτων φησίν· ἓν μὲν, τὸ κοινὸν καὶ κεκωμῳδημένον· θάτερον δὲ, σατράπας παρασίτους καὶ στρατηγοὺς ἐπιφανεῖς, οὓς καὶ σεμνοπαρασίτους φησί.

Vers. 3. αἱ μέλανες ἡμεῖς. *Parasiti*, ut docet Pollux IV. 119. in scenam producebantur *veste utentes nigra vel pulla*. Quo allusit Cicero, cum Phormionem, Terentianum parasitum, *nigrum* dixit, in Orat. pro A. Caecina, cap. 10. Qua de re iam olim monuit *Pet.* Victorius, Var. Lect. VI. 23.

Vers. 4 *sqq.* » Versus *quintus* & *septimus*, quibus nobiles » parasiti, quos poëta σεμνοπαρασίτους vocat, describun- » tur, mihi sunt obscuri, neque habentur in Vindelicianis » Excerptis.« Casaubonus. — Ad *quartum* versum Grotius, quum eum post *octavum* reiecisset, haec adnotavit: » hunc versum huc retraxi. Est enim explicatio eorum » quae obscurius erant dicta. Tum vero versus hic eo lo- » co male interrumpebat continuationem coepti sermonis » de duobus generibus parasitorum.« — *Sextus*, contra quod volueram, talis in nostro exemplo repetitus est, qualis in superioribus editionibus legebatur, integro pede longior. Rescribe cum Grotio:

ὑποκρινόμενον εὖ τοῖς βίοις, ὀφρῦς ἔχον

deletâ terminatione τα, quae postremae voci (nescio quo casu) etiam in vetustis membranis adhaeserat; deletâque simul vocula γε, quam ne membranae quidem agnoscunt. Caeterum nil mutant eaedem membranae. Quartum vero illum versum, Σατράπας &c. etiam Epitomator in suo exemplari eodem incommodo loco positum repererat; ut quidem ex ipso compendio, in quod ille totum hunc locum redegit, intelligi videtur. Nobis ad illustrandum difficilem locum nihil succurrit, nisi Gallica interpretatio, quae in *Notulis msstis* a doctissimo Viro De-

LAPORTE DUTHEIL nobiscum communicatis continetur, his verbis: » *A. Je cherche quelle peut être l'autre espèce...* » *B. Eh! C'est celle des Parasites Satrapes & Stratéges illu-* » *stres, celle du Parasite-Auguste, (comme l'appelle le sot vul-* » *gaire) si bon hypocrite dans sa vie, si bien fronçant ses pe-* » *sans sourcils, si habile à culbuter (à manger) une fortune.* » *Connois-tu maintenant cette espèce & ce qui la caractérise?* « *Quintum versum, cum duobus sequentibus*, in hunc modum interpretatus erat DALECAMPIUS:

Gravem aliquem parasitum, accitum e vulgi medio,
qui vitam cum auctoritate & modestia severam assimulet,
cuius supercilia mille talenta pendant, sursum replicata.

Et ad ista verba, *cuius supercilia &c.* haec adnotavit: » Ut » aspectûs rigidior ac magis tetricus & austerus sit. *Philo-* » *sophos* innuit. «

Vers. 8. Claudicat ille versus, Νοεῖς τὸ γένος &c. Quem commodissime GROTIUS curavit, sic scribens:

Νοεῖς τόδε γένος καὶ τὸ πρᾶγμα; —

Quam emendationem quum haud cunctanter adoptare constituissem, nescio qui factum, ut vulgatum teneretur in nostro exemplo.

Vers. 13. οἱ δ' ἀλύομεν. Sic iam emendaverat GROTIUS; praeeunte (ut ipse adnotavit) SCALIGERO in notulis msstis. De eadem adhibenda correctione monuit Palmerius in Exercit. pag. 503.

Vers. 15. Ἀλλ' ἄν σ' ἐπαινῶ, μᾶλλον αἰτήσεις μ' ἔτι. Nil mutant membranae, nisi quod Ἀλλὰ absque apostropho scriptum habeant. Adnotavit CASAUBONUS: » Po- » stremum ita accipio. Duorum qui hîc loquuntur, alter » discipuli, alter doctoris personam sustinet. Doctori pro- » missum de more fuerat minerval. Eidem sciscitanti, *An* » *non bene doceret?* respondet discipulus, *Nolle se ipsum* » *laudare; ne laudatus occasionem inde sumat maiorem exigen-* » *di mercedem.* Sed scribi malim:

» Ἀλλ' ἄν σ' ἐπαινῶ γ', ἄλλο αἰτήσεις μ' ἔτι. «

Cuius emendationem adoptans GROTIUS, nisi quod γ' post ἐπαινῶ omisit, postrema verba *in Notis* sic interpretatus est: » *Iterum rogabis an bene dixeris, ut iterum laudem.* « — Quod apud eumdem Grotium in Graeco contextu eadem verba sic scripta leguntur, ἄλλο μ' αἰτήσεις μ' ἔτι, operarum errore bis positum pronomen μ' est: in *Notis Grotii* verba illa in hunc modum repetuntur, ἄλλο μ' αἰ-

ἐσεσθ' ἔτι. Dutheil, tenens adverbium μᾶλλον ad ἐπαιν relatum, & deinde αἰτήσεις μέ τι scribendum proponens, sic interpretabatur: »*Mais si je te loue davantage, tu voudras peutêtre que je te paye* (pour ta bonne leçon.) *Tu me demanderas quelque chose.*«

AD CAP. XXXII.

In Timoclis ecloga ex *Dracontio*, *vers.* 2 *sq.*

— — ἥκιστα· οὐδὲν ἔστι γὰρ
ἐν τοῖς τοιούτοις χρησιμώτερον γένος.

»Scribendum autumo ἐν τοῖσιν οὖσι. *ex omnibus rebus.*« Casaubonus. — Illam emendationem, veluti unice veram, adoptavit Grotius in Excerpt. pag. 691. Mihi vero percommoda quidem, at minus necessaria visa erat novatio. Potuit sane illud, ἐν τοῖς τοιούτοις, ad aliquid referri, quod praecessisset, cum quo perapte hoc conveniebat. Veteres membranae nihil mutant. Epitomator vero nonnisi a sexto versu initium fecit huius eclogae. *Versu* 2. pro ἥκιστα, Grotius ἥκιστον posuit; quod »ob versum« a se factum in Notis professus est. Mihi hic pariter teneri vulgatum posse videbatur: sin minus, ἥκιστα γ' malebam.

Vers. 4. εἰ δ' ἔστι τὸ φιλέταιρον. Articulum τὸ & metrum & sententia & usus loquendi desiderabant. De quo recte Casaubonus monuerat: »Lege, Εἰ δ' ἔστι τὸ φιλέταιρον ἕν τι τῶν καλῶν. Hoc est, *Si colere sodalitatem, res censeri honesta debet.*« — Cui merito suffragatus est Grotius.

Vers. 8. δίκαια ταῦτα τῷ τρέφοντι νενομικώς. Nihil in ista scriptura desiderabatur, quam cum ed. Ven. & Bas. tenent mssti: cuius sententiam recte etiam Dalecampius expresserat: *Alenti ut hoc reddat, aequum esse iudicans.* Eamdemque scripturam Grotius tenuit. In Casauboni editione, consilio-ne editoris, an casu, factum sit ut ταυτὰ scriberetur, nescio. Illius scripturae haec sententia est: *Idem rectum & idem pravum iudicat parasitus, quod is qui eum alit.*

Ad *vers.* 11 *sq.* ubi ait, *quis Deus illam vitae sortem improbet?* adnotavit Dalecampius: »Diis enim sacra »fiunt nullo eorum sumptu.« — Confer vero p. 239. b. c.

Vers. 13. Quod vulgo scribebatur, Ἵνα δὲ μὴ πολ-

λὰ &c. id non ferebat metrum; cui transpositis duabus voculis GROTIUS consuluit, Ἵνα μὲν δὲ πολλὰ scribens: quem secutus sum.

Vers. 16 *sqq.* »In fine huius ῥήσεως elegans & acutum »est *parasiti* dictum. Is enim postquam multa dixit *de no»bilitate & praestantia suae artis*, postremum hoc, sed »Achilleum, ut vult videri, argumentum profert in me»dium:

»Γέρα γὰρ αὐτοῖς ταὐτὰ τοῖς τ' Ὀλύμπια
»νικῶσι δίδοται χρηστότητος εἵνεκα,
»σίτησις· οὗ γὰρ μὴ τίθενται συμβολαὶ,
»Πρυτανεῖα ταῦτα πάντα προσαγορεύεται.

»Inest in hac argumentatione acumen sophisticum. *Vis »scire*, ait, *quanto in pretio sint Parasiti? Cogita, eundem »haberi honorem virtutis ergo parasitis, qui habetur Olympio»nicis:* τὴν σίτησιν nempe, & *victum de alieno*. Poterat ob»iici, res dissimiles confundi, & pro similibus male poni: »quia parasiti quidem in privatorum aedibus offum alie»num rodant: at Olympionicae in Prytaneo cibum ca»piant publicum. It iste obviam, &, *in loco* ullum mo»mentum esse, negat: nam & *vulgo illa omnia loca cense»ri prytanea ac solita nominari, ubi convivari licet nullis col»latis symbolis, & nullo suo sumtu.* Vides acumen parasi»ti, vel potius elegantissimi poëtae lepores. Cum ait χρη»στότητος ἕνεκα, alludit ad usitatam formulam in Sena»tusconsultis, quibus decernebatur bene de republica »meritis ἡ σίτησις. Semper enim ea verba addita, aut »similia, ἀρετῆς ἕνεκα, vel εὐνοίας ἕνεκα τῆς εἰς τὸν δῆ»μον. Sed hoc falso sumit iste disputator ad Cleanthem, »tamquam confessum: quod nemo ei concedet. Nam in »hieronicis quidem verum est: at in parasitis nequaquam. »Falsum est item quod ait, πρυτανεῖα solita appellari »*omnia illa convivia aut loca, ubi sine sumtu datur cibus.* »Debuit dicere, *suo iudicio esse dicenda etiam illa πρυτα»νεῖα.* Aliter hunc locum interpretari non est: quem ne»que eruditissimus Dalecampius aliter cepit. Non video, »quomodo colligatur hinc a doctissimis viris, πρυτανεῖα »fuisse dicta *alimenta quae publice praestabantur hieronicis.* »Numquam Graeci, quod sciam, πρυτανεῖα nominant il»las τροφὰς, sed τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν. At *prytanea* »numero multitudinis forensis vox est, qua significaba»tur Athenis pecunia solita in sacro deponi a litigaturis.

» Romani servarunt eum morem: & τὰ πρυτανεῖα, *sa-* » *cramentum* dixerunt, ut ait Varro. Interpres Aristopha- » nis [ad Nub. 1134.] scribit, in Romano foro *sportulas* » appellari πρυτανεῖα Atheniensium. Etsi iure mireris cum » summo viro hanc interpretationem; non tamen iure il- » lam improbaveris. Sportulas intelligit, de quibus Iusti- » nianus in Codice, libro secundo, titulo *De Sportulis &* » *sumtibus in diversis iudiciis faciendis*, & sequente. Gene- » ralis ea vox est, qua omnes denotantur sumtus quos » litigantes faciebant: peculiariter autem pecuniam iudi- » cibus pedaneis dandam ita vocabant. Imperator in No- » vella LXXXII. *sportulas* interpretatur δικαστικὰ, sive δι- » καστικὰς δαπάνας: & modum earum definit ἀνὰ δύο » μὲν χρυσοῦς παρ' ἑκατέρου μέρους ἐν τῇ προκατάρξει· ἀνὰ » δύο δὲ ἐν τῷ πέρατι τῆς ὑποθέσεως. Quid erant aliud » πρυτανεῖα Atheniensium, quam δικαστικαὶ δαπάναι? » Nam etiam veteres Grammatici πρυτανεῖα interpretan- » tur μισθὸν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς δίκης: & certum est, pe- » cuniam deponi solitam Athenis, fuisse iudicibus divisam; » quod docet clare illa apud Comicum in Nebulis disputa- » tio de die ἕνῃ καὶ νέᾳ. Pollux, libro octavo: τὰ πρυτανεῖα » ἐλάμβανον οἱ δικασταί. Hoc tantum fuit discrimen inter » *sportulas* & πρυτανεῖα: quod illae sine circuitu daban- » tur iudicibus pedaneis a litigantibus; haec publico prae- » stabantur, ut inde sumerent iudices.« CASAUBONUS. — Iocose dictum nimis graviter discussit Vir optimus do- ctissimusque, multumque extra oleas vagatus videri po- test: adparet autem, disputata haec ab eo esse contra ne- scio quem virum doctum, qui verba ista perperam erat interpretatus. *Versu penult.* pro τίθενται συμβολαὶ, men- dose τίθενται σύμβολον habet ms. *Ep.* Locum hunc tra- ctans BURETTE, in *Mémoires de l'Acad. des Inscript.* T. I. p. 276. duos *postremos versus* vernaculo sermone percom- mode sic reddidit: »*En effet, tous les lieux, où l'on fait* »*bonne chere sans payer son écot, ne sont-ce pas autant de* »*Prytanées?*«

AD CAP. XXXIIII.

ANTIPHANIS, ex *Gemellis*, *versum primum*, sic, ut eum edidimus,

a Ὅρα γὰρ, παράσιτός ἐστιν, ἂν ὀρθῶς σκοπῇς,

communi consensu exhibent superiores editiones & uterque noster codex mstus. Peccat vero manifeste duobus modis contra metri leges; quibus satisfecit GROTIUS in Excerptis p. 607. γὰρ particulam *omittens*, & ἣν pro ὡς scribens. Unde legitimus prodibat senarius:

Ὅρα, παράσιτος ἐστιν, ἣν ὀρθῶς σκοπῇς.

Vers. 5. Pro vulgato ἐστι, recte idem ἐστιν posuit. *Vers.* 6. Teneri potuisse τούτων videtur, quod in τούτου idem GROTIUS mutavit. *Vers.* 9. ὀργὴν ἀνενεγκεῖν, quod ante nos editum erat, tenuit Grotius: nec repugnabat id metri legi, cum secundus pes anapaestus esset, tertius dactylus. Sed recipi a nobis debuit ὀργὴν ἐνεγκεῖν, quod dedit uterque codex mstus, *A.* & *Ep.*

Vers. 12. Praeter necessitatem εὐτρεπὴς in εὐτρεπὲς mutavit Grotius. Percommode habet δεῖπνον εὐτρεπὴς, *paratum convivium*. Conf. Hemsterh. ad Luciani Dial. Marin. X. c. 2. b

AD CAP. XXXIV.

Καὶ Ἀριστοφῶν &c. Perperam Ἀριστοφάνης ms. *Ep.* Quae duo nomina iam saepius permutata a librariis vidimus. Ἀριστοφῶν cum editis tuentur membranae *A.* recte. *Aristophanis* quidem fabulam *Medicum* nemo novit: *Aristophontis Medicus*, praeter Nostrum, laudatus etiam Stobaeo, Serm. VI. pag. 79. Fuit autem eiusdem nominis fabula etiam *Antiphanis*, laudata Nostro, IV. 175. a. & Stobaeo, Serm. XCVII. pag. 537. (al. 539.) *Aristophanem* tamen nescio quo sive consilio sive casu h. l. invexit VILLEBRUNE: *On lit dans le Medecin d'Aristophane.* Sunt autem versus ex *ARISTOPHONTIS Medico* hic prolati, trochaici tetrametri catalectici; quorum metrum nonnullis locis, ubi luxatum turbatumve erat, in ordinem redegit GROTIUS, in Excerpt. pag. 839. cuius rationem maxime secuti sumus. Longiores autem cum essent versus pro chartae nostrae mensura; eorum quemque, sicut alibi facere consuevimus, in duo hemistichia distribuimus.

Vers. 1. αὐτῷ cum editis tuentur mss. *A.* & *Ep.* Commodum autem foret αὐτός. *Volo ego ipse praedicere.*

Versus 3. cum haud dubie defectus esset, duas voces παρὰ νέων initio adiiciens GROTIUS, monuit in Notis: » Has duas voces addidi, ut hic versus caeteris responde-

» ret. Tale apud Plautum,

» *Nomen iuventus indidit scorto mihi.* «

— Optime vero. Similiter quidem etiam infra (lit. e. & f.) in Antiphanis ecloga dicit alius parasitus, καὶ καλοῦσί με οἱ νεώτεροι διὰ ταῦτα σκηπτόν. Forte tamen h. l. παρὰ νέοις potius, quam παρὰ νέων, scripserat poëta. Quod ait, ζωμὸς καλοῦμαι, confer infra pag. 242. e. Non vero initio illius versus, sed in medio, intercidisse aliquid suspicatus erat IACOBS, in Animadv. ad Anthol. Vol. I. Part. II. pag. 163. sic scribens:

Ζωμὸς. . . . . καλοῦμαι. δεῖ τιν' ἄρασθαι μέσον.

Quod ait μέσον ἄρασθαί τινα, proprie, *medium aliquem tollere*, id est, *medium corripere & sublime sublatum eiicere.* Pro quo GROTIUS *quadrupedem* posuit, Terentianum *quadrupedem constringere* secutus. Infra (lit. e.) pro eodem, φέρειν τιν' ἄραντ' habes.

c *Vers.* 4. τῶν παροινούντων, *insultantium*: quod commode illis verbis reddidit GROTIUS, *insolentiae ergo*. Sententia similis ei, quam his verbis alius parasitus apud Epicharmum expresserat, (supra, pag. 236. a.)

καἴκα τις ἀντίον τι λῇ τήνῳ λέγειν,
τήνῳ κυδάζομαί τε καὶ ποτέχθομαι.

Eiusdem versus hemistichium posterius in edd. sic scriptum legebatur, νόμισον αὐτάργειόν μ' ὁρᾶν: quod CASAUBONUS in Animadv. interpretatus est: » *Puta te aliquem palaestritam Argivum* [in me] *videre.* « Simulque adnotavit: » *Luctae palmam* sibi vindicabant *Argivi.* Diotimus, poëta epigrammatarius: Ἀργείων ἁ πάλα, οὐ Λιβύων. [vide Analecta Brunckii T. I. pag. 251. num. 5.] » Ficta vox est Αὐτάργειος ad exemplum philosophorum, » qui dicunt αὐτοαγαθὸν, αὐτοαληθὲς, αὐτοζωὴ, & similia. « — Id vero cum ad metrum non esset aptum, nudum nomen Ἀργεῖον GROTIUS posuit, hoc modo:

νόμισον Ἀργεῖόν μ' ὁρᾶν.

Et *Argivos* quidem *luctatores* laudatos utique alibi quoque videas, veluti apud Theocr. XXIV. 109. Sed, receptâ illâ scripturâ, peribat omnis vis atque gratia, quae composito illi vocabulo Αὐτάργειος inerat; quod consulto (ut Casaubonus adnotavit) ita fictum ab auctore videri debebat, non temere a librariis invectum. At nimirum, quem scripturae nexum editores αὐτ interpretati sunt, is in mstis libris perinde ἀντ valere poterat. Quo mihi pro-

babilior visa est coniectura a doctissimo Iacobs, cum in Animadv. ad Anthol. l. c. tum in *Notulis msstis* ad Athenaeum nobiscum communicatis, proposita:

νόμισον Ἀνταῖόν μ' ὁρᾶν.

Antaeum, Libyae regem, quamvis certamine victum ab Hercule, tamen *luctandi artis peritissimum* fuisse habitum satis constat. Confer, quem laudavit ibidem Iacobs, Salmasium ad Solin. pag. 205. & ipsum Solin. cap. 24. Nec vero idcirco spernam Grotii rationem: sed scripturam, quam hodie codices mssti (tam membranae *A.* quam *Ep.*) exhibent, ex duabus lectionibus, quarum altera alteri in antiquiore codice superscripta erat, confusam esse mihi persuasi. Fuerat in contextu Ἀνταῖον, inter lineas Ἀργεῖον: inde in eo codice, qui communis fons & Epitomae & vetustarum nostrarum membranarum fuit, imperite Ἀνταργεῖον factum.

Vers. 5. Cum προσβαίνειν πρὸς οἰκίαν δεῖ esset editum, adnotavit Casaubonus: » Positum est προσβαίνειν » loco τοῦ προσβάλλειν: nisi ita potius scribendum. » Refert hoc ad nocturnas iuvenum comessationes. *Estne*, » ait, *opus vi perrumpere in aliquam domum? aries sum.* « — Verbum προσβαίνειν idem saepe valet ac ἀναβαίνειν, *adscendere*: &, ubi de oppugnanda urbe agitur, sigillatim de iis usurpatur qui *per scalas in muros adscendunt*: de quo usu vide Lexicon Polybianum. Eâdem fere notione (ut ostendunt exempla ibidem a nobis collecta) usurpatur etiam προσβάλλειν, sed paulo maiorem vim hoc habet: atque etiam omnino valet *vi adoriri* urbem, castra, murum &c. adeoque hoc loco, ubi de perfringendo aedium ostio agitur, commodius videri debet. At nec προσβαίνειν, nec προσβάλλειν ferebat metri ratio: desiderabatur brevis syllaba secunda: quare commodissimum verissimumque videri debuit προσβαλεῖν, quod Grotius hic posuit. Cuius ipsius verbi haud obscura etiam vestigia in corrupta scriptura προσβάδην supersunt, quam membranae *A.* exhibent, vocalibus η & ει, ut sexcenties aliâs, ob soni vicinitatem, & literis Δ & Λ ob similitudinem figurae, inter se permutatis. Codex quidem *Epit.* προσβαίνειν tenet.

Vers. 6. Quod κλιμάκων, pro κλιμάκιον, scribitur apud Grotium, id aut invito magno viro factum, aut imprudenti excidisse videtur. Offenderat quidem fortasse subtilissimum viri sensum in vulgata scriptura pes

ctylus, qui primam in versu trochaico sedem occupasset. At πρὸς praepositio ista notione, quae hic manifeste obtinebat, cum genitivo casu nullo modo construi poterat: nec graece dici potuit ἀναβῆναι πρὸς κλιμάκων, *scalis ascendere.* Ac fortasse ferendus dactylus ea in regione erat: forsan etiam corripi subinde prima syllaba in κλίμαξ potuit; ut primus pes esset tribrachys, qui ex omnium consensu pro trochaeo legitime poni poterat. Quorum neutrum ferendum, κλίμακας ponendum erat, non κλιμάκων: sic simul & metro & sermonis usui consultum fuerat. Caeterum, quo de reliqua horum versuum constitutione iudicare lector possit, monendus est, inde a *versu quinto* quam maxime confuse scriptos omnes in omnibus editionibus fuisse, in hunc modum:

Προσβαίνειν πρὸς οἰκίαν δεῖ; κριός. ἀναβῆναί τι πρὸς κλιμάκιον; Καπανεύς.
Ὑπομένειν πληγὰς, ἄκμων καὶ κονδύλους·
Πλάττειν δὲ τελαμών. τοὺς καλοὺς πειρᾷν, καπνός.

Ibi igitur in illis verbis, ὑπομένειν πληγὰς ἄκμων, ad sententiam quidem nihil desiderabatur. Poterant enim perinde sive ita accipi, ἄκμων εἰμὶ ὑπομένειν (i. e. πρὸς τὸ vel κατὰ τὸ ὑπομένειν) πληγάς: *ad sustinendos ictus incus sum:* sive in hunc modum, ὑπομένειν πληγὰς δεῖ? ἄκμων εἰμί. Sed ad metrum deesse nonnihil intelligens GROTIUS, duas voces ἐὰν δεῖ ex coniect. adiecit. Mihi, quoniam modo praecesserat verbum δεῖ, satis videbatur ἐὰν δὲ, subintellecto verbo δέῃ: nam si adiectum verbum velles, coniunctio ἐὰν subiunctivum postulabat; quem quidem utique hic non admittebat metrum. Sed potuit apud poëtam longe etiam aliud verbum hoc loco olim legi, quod nemini hodie ex ingenio divinare datum sit.

Quod deinde καὶ κονδύλους edebatur, coniuncta voluerat primus editor vocabula πληγὰς καὶ κονδύλους, *ad ferendos ictus & pugnos.* Itaque quum solum per se staret verbum πλάττειν, ad ista verba, πλάττειν δὲ τελαμὼν, sic commentatus est CASAUBONUS: » Πλάττειν; τελα» μών. *Est-ne aliquid fingendum? ego sum telamon.* Vide» tur artis figulinae vocabulum esse τελαμὼν, & instru» mentum aliquod significare fingendis vasis necessarium. » Erat & architectorum id verbum, ut Vitruvius indicat » lib. VI. cap. 10. sed ea significatione nullum habet hic » locum. Fortasse *Telamon* proprium est viri nomen do-

» losi & fingendis mendaciis apti. » — At quemadmodum κονδύλους, deletâ καὶ particulâ, ad sequentia retulit Grotius: sic; quod ille ex ingenio & coniectura viderat, id ipsum nobis uterque noster codex mstus praeivit: alter (ms. *Ep.*) sic scribens, κονδύλους πλάττειν, τελαμών: alter vero (*ms. A.*) adiectâ δὲ particulâ, quam & editi tenebant, κονδύλους πλάττειν δὲ, τελαμών: neuter vero καὶ ante κονδύλους agnoscens. Idem vero Grotius, quum ei non placeret verbum πλάττειν cum κονδύλους constructum, κονδύλους πάσχειν δὲ scripsit; quod latine, *adversus alapas*, reddidit. At post id quod modo praecessit, ὑπομένειν πληγὰς, *ictus*, *plagas sustinere*, non frigide solum, sed admodum etiam languide adiectum hoc videri debebat, κονδύλους πάσχειν. Nec vero *Telamon*, qui ea occasione nominatur, is homo fuerat, cuius nomen veluti in proverbio usurpari debebat de homine qui *patienter alapas sibi infligi sineret.* Is est enim *Telamon*, qui fratrem Phocum vibrato in caput eius disco occidit, (vide Apollod. Biblioth. III. 12, 6. & Diodor. IV. 72.) & qui omnino ita valida manu ad incutiendas pugnis plagas fuisse perhibebatur, ut in proverbium etiam abierint οἱ Τελαμώνιοι κόνδυλοι: quos μεγάλους & χαλεποὺς interpretatur Hesychius. Aliam non moror frigidam interpretationem, quae apud eumdem Hesychium adiicitur, Τελαμώνιοι κόνδυλοι· οἱ προσδεόμενοι τῶν τελαμώνων. Sed illa Hesychii glossa, quam absque adnotatione transmiserunt doctissimi Editores, haud dubie ad dictum aliquod spectabat apud nescio quem comicum poëtam occurrens simile huic dicto, quod ex Aristophonte Athenaeus hic protulit. Quare ad sententiam utique rectius, ni fallor, nos interpretati sumus: *pugnos infligere*, *Telamon*. An vero e verbo πλάττειν elici haec sententia possit, ut *fingere*, vel *formare pugnos*, (id est, *digitos in pugnum constringere*) per antecedens pro consequente dictum intelligatur pro *pugnis aliquem contundere*; id quidem merito dubitare possis. Ingeniose sane Coray, in *Notis mstis*, cum verba καὶ κονδύλους, quemadmodum in editis vulgo factum, ad superiora referret, (ut per se starent ista verba, πλάττειν δὲ τελαμών) sic corrigendum censuerat, πλήττειν δὲ, τελαμών: hac sententiâ: » *Est-ne opus* » *aliquem caedere? Ego sum lorum*: ut opponatur [inquit] » superiori ὑπομένειν πληγάς. Erat nimirum bonus homo

» paratus ad omnia. Eadem oppositio infra: (lit. e.) τύ» πτεσθαι, μύδρος· τύπτειν, κεραυνός. « — Quae, ad summam quidem sententiae, perspectissime verissimeque a doctissimo Viro animadversa esse, nemo ibit inficias. Sed quoniam mssti libri docent, vocem κονδύλους, non ad superiora, sed ad haec quae sequuntur pertinere; nisi ipsum κονδύλους πλάττειν stare potest, expeditissima ratio medendi huic loco ea esse videtur, si levi mutatione κονδύλοις πλήττειν legamus, quo planissime id quod volumus fuerit expressum. Τελαμῶνα vero *virum*, hoc quidem loco, cum *loro* utique nolim permutari.

Ad postrema eiusdem eclogae verba, τοὺς καλοὺς πειρᾷν, καπνός: monuit DALECAMPIUS ex *Petri* VICTORII Variar. Lect. XXI. 3. » Opinari mulierculas, *pulcherrimum* » *quemque fumum persequi.* « — Cui subscribens CASAUBONUS, ait: » Assentior *Petro Victorio* de explicatione huius » loci. Vulgo tamen Athenis Καπνοὶ appellabantur dosson» tes, & pollicitatores magni. Scholia Aristophanis: [ad » Aves, 823.] λέγεται ὅτι Θεαγένης μεγαλέμπορός τις ἐβού» λετο εἶναι, περαΐτης, (fortasse περιλαλητὴς) ἀλαζὼν, » ψευδόπλουτος, ἐκαλεῖτο δὲ Καπνὸς, ὅτι πολλὰ ὑπισχνού» μενος, οὐδὲν ἐτέλει. « — Vide in Erasmi Adagiis p. 756. proverbium a COGNATO explicatum, *Fumus pulchriorem persequitur.* Idem proverbium etiamnum apud Gallos obtinere monuit VILLEBRUNE, hâc formulâ, *La fumée cherche les beaux.*

Altera ARISTOPHONTIS ecloga, ex *Pythagorista* ducta, nihil difficultatis habet. Nil fere variant libri, nec ulla ex msstis medela desiderabatur. Latinam versionem, ut aliâs, ex GROTII Excerptis petii, pag. 840. Pro τὸ πεινῆν, (*vers.* 1.) perperam τὸ πίνειν scriptum in ms. *Ep. Tithymallus* (*vs.* 2.) est proprium parasiti nomen, de quo vide pag. 240. e. f. De *Philippide* vide pag. 230. c. & ibid Not. *Vers.* 7 *sq.* ἐλαίῳ μήτε χρῆσθαι, μήθ' ὁρᾷν, κονιορτὸς, » *Homines squalidos & illuvie laborantes* Κονιορτοὺς vocabant; » Demosthenes contra Midiam: Νῦν δ' οἶμαι, τούτου προ» βέβληνται Πολύευκτος Τιμοκράτης, Εὐκτήμων ὁ Κονιορτὸς· » τοιοῦτοί τινές εἰσι μισθοφόροι περὶ αὐτόν. [pag. 560. ed. » Reisk. conf. pag. 547 extr.] Vide sequentem Anaxan» dridae locum, [pag. 242. e. f.] « CASAUBONUS. — Pro μήθ' ὁρᾷν, codex uterque, ut saepe aliâs, plene μήτε ὁρᾷν scribit.

AD CAP. XXXV.

Antiphanis Eclogam, ex *Progenitoribus*, habet Grotius in Excerpt. pag. 624. Eam eclogam ita nunc latine reddere placuit, ut, neglecto metro, Graecis verbis pressius insisteremus. Grotianos *versus* si quis desiderat, sunt illi huiusmodi:

Scis mores meos:
fastum omnem a me removeo, amicus unice
amicis: ferri massa, si quis tetigerit:
praestringo ut fulgor alium; ut fulmen verbero:
si quem fero, ventus; laqueus, si obstringo gulam;
locusta, si quem insulto; si frango fores,
sum terraemotus: musca, si ad coenam est opus
ire invocatum: puteus, in non-exitu:
ad prendendum aliquem, ad falsa testimonia,
ad occidendum, si opus est, unus sum omnia.
Iuventus nomen ob hoc Nil-dubitantis mihi
imposuit: sed ego nil moror dicteria,
amicus amicis reapse, non dictis modo.

Vers. 5. φέρειν τιν' ἄραντ'. In ἄραντ' non neglectum est in membr. *A.* iota sub α subscribendum, quod ibi pro more ad latus positum, sic, αἴραντ'. De re confer supra, lit. b. c. Quod de *musca* dicit poëta, *Vers.* 7. cum eo confer ista quae leguntur lib. I. pag. 5. a. Quod autem ibidem ait, μὴ ἐξελθεῖν, φρέαρ: id quale sit fateor non satis liquere mihi. An: sic ego vino me ingurgito, ut si quis in puteum incidit, e quo non datur exitus? An de ἀργυρῷ φρέατι cogitandum, cuius mentio facta lib. V. p. 192. a? Adnotaverat ad hunc locum Dutheil: » *Pour* » *ne point sortir, je suis un puit.* C'est-à-dire, *je bois comme* » *un trou.* C'est que dès qu'un convive étoit yvre, à ne » plus pouvoir boire, on le faisoit sortir de la salle du fe» stin. « — Provocavitque Vir doctus ad illa verba ex Aristophontis Medico, (supra, lit. b.) δεῖ τιν' ἄρασθαι μέσον τῶν παροινούντων, quae in hanc sententiam interpretatus erat, *Faut-il emporter par le milieu du corps quelqu'un des convives déja yvres?*

Vers. 8. ἄγχειν, φονεύειν, μαρτυρεῖν. Cum mendose ἄρχειν legeretur in edd. & msstis, recte monuit Casaubonus: » Lego ἄγχειν. *Si quem perditum cupias vel* » *laqueo vel ferro vel falso testimonio, ecce me ad omnia pa-*

» ratum. « — Simplex verbum μαρτυρεῖν, pro composito καταμαρτυρεῖν vel ψευδομαρτυρεῖν intelligendum. *Eodem vers.* ὅσ' ἂν μόνον τύχῃ τις εἰπών. Perperam ὅς ἂν edd. Nescio an & ms. *A*. Recte vero ὅσ' ἂν ms. *Ep*. quemadmodum GROTIUS scripserat. Ille τις, quem dicit, (*vs.* 9.) est *patronus convivator*, cuius gratiam inire cupit parasitus. Ad infinitivos ἄγχειν, φονεύειν, μαρτυρεῖν, ποιεῖν, intellige οἷός εἰμι vel ἕτοιμός εἰμι: nisi malueris ex *vers.* 11. σκηπτὸς intelligere; quo significetur, ita *raptim, ut fulmen, ad nutum patroni* omnia exsequi hunc hominem. Ibi cur σκηπτὸν in ἄσκεπτον mutaret GROTIUS, nulla satis praegnans caussa fuisse videtur: atque etiam parum convenire huic loco vox ἄσκεπτον (nimis quippe languida frigidaque) videri debebat. At aliter visum erat praestantissimo viro: »Omnino (ait in Notis) ita legen» dum ostendit quod praecessit ἀπροσκέπτως. Exstabat apud » Athenaeum σκηπτὸν, nullo sensu. «

f In festivis *Parasiti* verbis, ex DIPHILO prolatis, mendosum erat quod *vers.* 2. in editis legebatur, εἴ τις μὴ φράσῃ ὀρθῶς, quoniam εἰ coniunctio cum subiunctivo non construitur. Magis etiam mendose ms. *Ep*. habet, εἴ τις μὴ φράσῃ, ἢ ὀρθῶς ὁδὸν ἢ πῦρ ἐναύσει: cuius erroris origo ex ms. *A*. intelligitur, ubi sic, εἴ τις μὴ φράσει ἢ ὀρθ. scilicet duabus scripturis in unam confusis; alterâ probâ, φράσει; alterâ pravâ, φράσῃ. Mendam editorum librorum correcturus GROTIUS, φράσαι scripsit; qui tamen mox *vers.* 3. ἐναύσῃ tenuit, quod ibi editiones Ven. & Bas. habebant. At sicut ibi recte Casaubonus, consentientibus msstis ἐναύσει edidit, sic & hic φράσει corrigere debuerat.

a Eodem *vers.* 3. cum ἢ πῦρ ἐναυσ. esset editum, poteras utcumque ex praecedenti versu negantem particulam subintelligere, quasi ἢ εἰ μὴ πῦρ ἐναύσει dixisset: at cum hoc non congruit quod continuo sequitur, ἢ διαφθερεῖ ὕδωρ, ubi nulla intelligenda negatio. Quare rectissime, ad sententiam, GROTIUS μὴ πῦρ ἐναυσ. correxit; cuius est etiam ad hunc locum adnotatio haec: »Male legebatur, ἢ » πῦρ ἐναύσῃ. Dirae istae conceptae erant adversus eos, » qui aliis non praestarent communia illa beneficia. Cice» ro Officior. I. [cap. 16.] *Ex quo sunt illa communia:* » *Non prohibere aquam profluentem: pati ab igne ignem capere* » *si quis velit*. De *via* est illud: [ibid.]

» *Homo qui erranti comiter monstrat viam,*
» *quasi lumen de suo lumine accendat, facit.*
» Et apud Iuvenalem: [XIV. 103.]
» *Non monstrare vias eadem nisi sacra colenti.* «
Earumdem *exsecrationum* meminit Cicero, Offic. III. 13. Grotianam emendationem huius loci, μὴ πῦρ ἐναυσ. in ora sui libri adnotavit Brunck, laudans Wesseling. ad Petiti Leges Att. pag. ult. Equidem, aegre carens ἢ particulâ, quam libri dabant, sic scripsisse poëtam mihi persuaseram, ἢ πῦρ μὴ ἐναύσει. In fine versus tenui διαφθερεῖ ὕδωρ, quod ubique edebatur. Nec tamen necesse fuisse intelligo, ut desereretur vetustarum membranarum scriptura διαφθείρει: nec aliud debuerat ms. *Ep.* in quo διαφθείρῃ.

Vers. 4. μέλλοντα δειπνεῖν ἤ γε κωλύσει τινά. » Hoc non erat in publico dirarum carmine: non magis » quam, quod infra Synoride profertur, [pag. 247. b. c.] » est ex Euripide. Sed utrumque ioco effictum est. « Grotius. — Ad verba quod pertinet, quid spectarit idem Grotius, cum ait: » Erat μέλλοντι. « quasi μέλλοντα ex ipsius emendatione esset, non exputo: nam in μέλλοντα editiones omnes cum msstis recte consentiunt. Caeterum verborum ordo, qualem cum superioribus editionibus repraesentavimus, non vetustis libris, sed ingenio recentioris viri docti aut primi Editoris debetur; quum reclamante metro, sic dedissent mssti, ἢ δειπνεῖν μέλλοντα κωλ. Tum in fine ms. *A.* quidem κωλύσῃ τινά habet, quod inde & in ed. Ven. & Bas. intravit: sed κωλύσει τινά recte ms. *Ep.* quemadmodum Casaubonus & Grotius edidere.

Eubuli versiculos ex *Oedipode* habet Grotius in Exc. pag. 655.

AD CAP. XXXVI.

Διόδωρος δὲ ὁ Σινωπεὺς &c. Confer supra, pag. 235. e. *Vers.* 9. οὐ δ᾽ ἂν καλῶς &c. » Male Lennep ad Phalar. p. » 52. ὃ δ᾽ ἄν. Verissimum est οὐ δ᾽ ἄν. « Iacobs in *Notis msstis.* *Vers.* 10. παρακειμένην τε τὴν τραπ. Adiecto articulo fulciendum esse metrum, recte monuit Casaub. Sic & scripsit Grotius in Excerpt. pag. 837. *Vers.* 11. Ἔχουσαν· ἤδη καταλλ. In ed. Ven. & Bas. post ἔχουσαν

non distinguebatur: comma vero ibi ponitur in ed. Cas. In Animadv. autem sic scripsit idem Casaub. ἔχουσαν ἤδη, κατακλ. Et sic distincta oratio in ms. *Ep*. Mihi commodius videbatur, ἤδη ad sequentia trahere. *Ibidem*, cum defectus esset versus, duas voculas ὗ γε inseri iussit CASAUBONUS: μάλα κοσμίως placuit GROTIO.

Vers. 12. ἀριστίσας ἑαυτὸν, ἐντραγὼν, πιών. Corrupte sic legebatur in edd. & msstis:

ἀριστήσας ἑαυτὸν ἐντραγὼν, ἐμπιών.

Recte vero monuit CASAUBONUS, ἀριστίσας esse scribendum. »Nec metro, inquit, nec menti pöëtae convenit »τὸ ἀριστήσας. ἀριστίζειν est *prandium praebere*.« — Quem recte secutus est Grotius. Eo verbo usus est Aristophanes, Equit. vs. 538. ed. Br. Deinde vero, quo pacto consultum metro putarit idem CASAUBONUS, sic scribi iubens:

ἀριστίσας θ' ἑαυτὸν, ἐντραγών τε κ' ἐμπιών.

difficile dictu. Nam, qui iam iusto longior erat versus, eum adhuc longiorem fecit. Nihil mutandum erat, nisi ut πιὼν pro ἐμπιὼν scriberetur; quod recte Grotius curavit. ἐντραγὼν vero nil opus erat ut in εὖ τραγὼν ab eodem Grotio mutaretur. Vide ad II. 56. e.

Vers. 14. Epitomatori sic scribere placuit, Κἀγὼ ποιῶ νῦν τοῦθ' ὥσπερ ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος. (postremis verbis ex *vers*. 20. petitis.) Deinde statim pergit ad vers. 32 & sqq. quos in hunc modum contraxit: Εἶτ' ἐπάγει: (inquit: id est, *deinde subiicit poëta*:) Ἐπειδὰν τῶν εὐπόρων τις προσερύγοι, ῥαφανῖδας καὶ σαπρὸν σίλουρον καταφαγὼν, ἵνα καὶ βόδα οἱ παράσιτοι ἔφασαν αὐτὸν ἠριστηκέναι. ἐπειδὰν δ' ἀποπάρδοι &c.

Vers. 16 *sq*. Ad scripturam ante nos sic editam,

καὶ τὴν θύραν ἀνεῳγμένην, εἰσέρχομ' ἐνθάδε
ἤδη σιωπῇ, &c.

monuit CASAUBONUS: »In voce εἰσέρχομαι finiri debuit »versus inducta voce ἐνθάδε, quae facit metrum ὑπέρ»μετρον, & pede uno longiorem versum.« — Et sic edidit Grotius, *versum* 16. finiens in εἰσέρχομαι, deinde sic pergens *vs*. 17. ἤδη σιωπῇ. At vocem ἤδη, quam nescio unde invexerit primus editor, ignorant vetustae membranae. Qua deletâ & voce ἐνθάδε in eius locum positâ, omnia bene habebant. Quod dein adiicitur, καὶ ποιήσας εὐσταλῆ ἐμαυτὸν, id GROTIO non ferendum visum erat: qui εὐτελῆ posuit, adnotavitque: »Id poscunt sequentia,

» non εὐσταλῆ. « — At, quod in latina versione idem posuit, *comem me facio*, id graecum εὐτελῆ non admodum exprimebat. Nec vero video equidem, quid incommodi habeat εὐσταλῆ, id est, *curo ut decenti cultu adsim, ne molestus sim convivatori.*

Vers. 19. πάντων ἀπολαύσας. Malebam Πάντων δ' ἀπολαύσας. Facile autem ante literam A excidere Δ potuit.

Vers. 21. Ὅτι δ' ἦν τὸ πρᾶγμ' ἔνδοξον αἰεὶ καὶ καλόν. Erat editum ἀεὶ καὶ καλόν. αἰεὶ scribi iussit CASAUB. quem secutus sum cum Grotio. ἀεὶ καλὸν perperam ms. *A.* omissâ καὶ particulâ. Versus iste, cum sequenti, in ed. Ven. & Bas. pro soluta oratione legebantur: » atqui (ut » monuit GROTIUS) non Athenaei verba sunt, sed poë- » tae. « Et tamquam legitimos senarios in reliquorum serie iam ante Grotium ediderat Casaubonus.

Vers. 24. δήμοις pro δήμοισι scribendum monuit idem CASAUBONUS, &, cum versus iste parum recte a Dalecampio expositus fuisset, adnotavit: » Δήμους intellige τῆς » Ἀττικῆς. Atticam divisam fuisse in δήμους, id est, *pa-* » *gos* CLXXIV, & ait Strabo libro IX. & omnis Atheniensium » sium historia testatur. « — ποιουμένη idem iam in contextu recte posuerat.

Vers. 26. οὐ πώποτ' ἀπεκλήρωσεν. Sic recte ed. Casaub. & Grot. nec aliter (ni fallor) ms. *A.* Perperam ἀπεπλήρωσεν ed. Ven. & Bas. In eodem verbo in contrariam partem erratum vulgo apud Polybium vidimus, VI. 4. 10. *Vers.* 27. Dele distinctionem, quae post εἰς ταῦτα in exemplum nostrum irrepsit. Arcte enim cohaerent οὐδὲ παρέλαβε τοὺς τυχόντας.

Vers. 29. τοὺς ἐκ δυναστῶν γεγονότας. Δυνάσται, *optimates, primores, principes viri.* Sic Plato lib. IV. de Legib. de statu oligarchico loquens: πλεῖστοι γὰρ ἐν αὐτῇ δυνάσται γίγνονται. Conf. Spanhem. ad Iulian. p. 68.

Vers. 30. ἔχοντας οὐσίας, καλῶς βεβιωκότας. Cum θυσίας vulgo legeretur, adnotavit CASAUBONUS: » Versus ait esse corruptus, nec posse stare hac lectione » servata. Scribendum haud dubie, ἔχοντας οὐσίας, *di-* » *vites*, & honesto loco natos: vel, ἔχοντας ἑστίας. *Lares* » *habere*, inter primas viri boni & καλοῦ κἀγαθοῦ notas: » contra ἄνοικος & ἀνέστιος, de *scelerato* dicitur. Home- » rus: Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος, ὃς πο- » λέμου ἔραται. Athenaeus de Cynicis, κακολόγοι εἰσὶ,

» καὶ βορεὶ, καὶ ἄνοικοι καὶ ἀνέστιοι. Et ſolitus de ſe dicere » Cynicus Diogenes, in ſe expetere diras tragicorum, » [Diog. Laërt. VI. 38. Aelian. Var. Hiſt. III. 29.] quia » eſſet πλάνος & ἄοικος. « — Praetuli οὐσίας cum Grotio, quod & per ſe commodiſſimum, & proxime aberat a librorum ſcriptura. οὐσίας etiam ſcribi in ora codicis Pariſ. C. adnotavit Villebr. Sed ea ſcriptura a recentiori manu eſſe poteſt, quae ex Caſauboni emendatione eam adſcripſerit.

Verſ. 32 & *ſq.* ſic editi legebantur.

τῶν εὐπόρων τινὰς παρασίτους ἑλόμενοι
τρέφειν παρεκάλουν. οὐχὶ τοὺς χαριεστάτους
ἐκλεγόμενοι, —

Ibi Casaubonus: » Quod ait poëta *de Paraſitorum ori-* » *gine*, ſententiam continet hanc. *Olim publice Athenis ale-* » *bantur* [*paraſiti*] *in ſingulis pagis, in honorem Herculis:* » *poſtea magiſtratus, ut hoc ſumtu liberarent rempublicam, di-* » *vites elegerunt, quibus alendos paraſitos traderent.* τρέφειν πα- » ρεκάλουν, de magiſtratu intelligendum; utique ſi legas » τῶν εὐπόρων τινάς. Sin ſcribas τινὲς, paululum di- » verſâ ſententiâ expones, *ipſi divites hortabantur ſeſe ad ex-* » *hibendos paraſitos.* « — Ad τινὰς nihil varietatis ex ms. *A.* prolatum video. τινὲς vero Brunckius in ora ſui libri notavit: quod ille, ni fallor, in cod. Pariſ. *B.* quem tractavit, repererat. Diſerte quidem Villebrunius ait, τινὲς in illo codice hic legi, ſed & ſcripturam τινὰς in eodem reperiri. Quod quidem utcumque ſit, tota orationis conſtructio (ſi quid video) ſcripturae τινὰς repugnabat, & τινὲς ſcribendum clamabat; quod etiam ita unice verum viſum erat Grotio, ut, cum hoc in contextu poſuiſſet, alterius ſcripturae (quod conſtanter aliàs facere adſuevit) ne mentionem quidem in Notis fecerit. Quem ego quin ſequerer non dubitandum duxi. Sed admiſſâ hac ſcripturâ, longe alia exſiſtebat ſententia atque ea quam Caſaubonus illis verbis contineri cenſuerat. Nam, quod ille voluerat, *ipſi hortabantur ſeſe*, id Graece non παρεκάλουν, ſed παρεκαλοῦντο, ſonabat, aut παρεκάλουν σφᾶς αὐτούς. (conf. Lexic. Polyb. in Παρακαλεῖν.) παρεκάλουν vero nunc idem fere ac ſimplex ἐκάλουν valet, *advocabant, vocabant,* nempe *ad coenam, adhibebant ad convivium:* pro quo aliàs παραλαμβάνειν dicunt Graeci, ut apud Noſtrum, IV. 156. e. & 157. f. cf. Epicteti En-

chirid. cap. 24, 1. & c. 25, 1. Sic vero etiam apud eumdem Epictetum, Differt. lib. I. c. 11, 9. (in re quidem diversâ) verbum παρακαλεῖν idem prorsus valet ac παραλαμβάνειν ibid. vs. 10.

Verf. 35. οἷς ἐπειδὴ προσερύγοι. Subintellige τὶς, ut persaepe aliâs: & hîc quidem intelligendus τῶν εὐπόρων τις, ut Epitomator scripsit, (cuius verba supra ad verf. 14. adposui:) vel ὁ εὔπορος ὁ παρακαλέσας εἰς τὸ δεῖπνον.

Verf. 36. recte ῥαφανῖδα in *fing.* posuere editores: nec enim ferri potuerat ῥαφανῖδας, quod in secunda fenarii regione spondeum faciebat.

Verf. 38. Cum ἐπειδὰν δ' ἀποπάρδῃ invito metro scriptum esset in edd. & in ms. *A.* (pro quo ἐπειδὰν δ' ἀποπάρδοι habet ms. *Ep.*) monuit CASAUBONUS: »Scribe »ἐὰν δ' ἀποπάρδῃ.« — Quod magis placuit, quam εἰ δ' ἂν ἀποπάρδῃ, quod hîc posuit Grotius.

Verf. 39. προσάγων τὴν ῥῖνα δεῖτ' αὐτῷ φράσαι. In membr. *A.* δεῖ ταυτῷ scribitur; ex quo δεῖ ταὐτῷ (quasi esset pro τῷ αὐτῷ) factum in ed. Ven. & Baf. Recte vero δεῖτ' αὐτῷ (fic) scriptum in cod. *Ep.* Nempe δεῖτ', pro δεῖται, *necesse habet illi dicere.* Sic Aristophanes Acharn. 1056. δεῖταί τι σοι λέξαι. Sic οὐδὲν δέομαι λέγειν, οὐδὲν δέομαι μεμνῆσθαι, *non opus habeo dicere, non necesse est ut mentionem faciam*: quae exempla cum aliis ex probatissimis auctoribus Atticis citavit H. Stephan. Thef. T. I. col. 915. h. Temere δεῖ αὐτῷ φράσαι edidit Casaub. quod cum praecedente nominativo προσάγων stare nullo modo poterat: quo magis miror, eamdem lectionem tenuisse Grotium. *Postremo versu*, pro νυνὶ, quod non ferebat metri ratio, recte νῦν edidit Casaubonus.

AD CAP. XXXVII.

Ἀξιόνικος δ', ἐν Χαλκιδικῷ. Sic recte pag. 241. e. editum erat. (ubi quidem mendose Ἀξιώνικος.) Vide notata ad III. 95. c. Perperam h. l. ἐν Χαλκιδίκῳ penacute scribebatur. Totamque istam eclogam, & quaecumque hoc capite XXXVII. continentur, praetermisit Epitomator.

Verf. 3. Φιλοξένου τῆς Πτερνοκοπίδος. In una re per se levissima plures concurrunt dubitationes. Cognomen illud *Philoxeni* nescio cuius (plures enim eiusdem nominis lurcones commemoratos vidimus lib. I. p. 5 sq.

ibi vide Not. ad pag. 6. b. & conf. lib. V. pag. 220. b.) enacute Πτερνοκόπις scribitur in edd. pag. 241. e. & pag. 242. b. & 246. a. Qua ratione hic Πτερνοκόπιδος scriptum oportebat, & Πτερνοκόπιδα pag. 241. e. Sed hic Πτερνοκοπίδος editum erat, & Πτερνοκοπίδα pag. 241. e. Quanam in syllaba accentus ponatur in ms. A. aut sit-ne omnino accentu notatum hoc nomen in illo codice, non habeo compertum. Codex *Epit.* vero, qui hîc quidem in testimonium advocari non potest, non modo scripturam Πτερνοκοπίδα (a recto casu Πτερνοκοπὶς) tuetur pag. 241. e. sed & ipsum Πτερνοκοπὶς in recto casu acute scriptum habet pag. 242. b. & pag. 246. a. Quam scripturam ubique adoptavi. Altera dubitatio in notionem cadit huic vocabulo subiectam ex mente eorum qui id cognominis homini illi imposuerunt. Henr. Stephanus quidem in Thes. T. III. pag. 584. e. interpretari non est ausus, contentus mentionem eius fecisse postquam de verbo πτερνοκοπεῖν dixit, quod *calcibus pulsare, pedibus tundere*, significat. Dalecampius, *pernarum discissorem & (ut Plautus ait) perniciem*, haud improbabiliter interpretatus est; in eamdemque fere sententiam Villebrune *Tranche-jambon* dixit: tamquam a nomine πτέρνα, idem valente ac πέρνα, *perna, petaso*, & verbo κόπτειν, *caedere, secare*; unde etiam ἡ κοπὶς, *coena* apud Lacedaemonios, de qua copiose dictum lib. IV. pag. 138 extr. & seq. Denique de articulo huic nomini iungendo, *masculini* generis, an *foeminini*, dubitari poterat. τοῦ Πτερνοκοπίδος h. l. edidit Casaubonus. At τῆς Πτ. dabant ed. Ven. & Bas. cum vetustis membranis. Cum quo convenire videtur id quod pag. 241. e. legitur: ubi vulgo quidem Φιλόξενος δ' ἡ Πτερνοκόπις consentiente ms. *A.* scribebatur, & in ms. *Ep.* praetermissae sunt voces ἡ Πτερνοκ. sed pag. 242. b. ubi in edd. & in ms. *A.* eadem repetitur scriptura, perspicue in ms. *Ep.* sic, Φιλόξενος ἡ Πτερνοκοπὶς, scribitur; ut videatur haud dubie eodem modo pag. 241. e. scriptum oportuisse. Rursusque pag. 246. a. ubi Φιλόξενος δὲ ὁ παράσιτος, Πτερνοκόπις δ' ἐπίκλην, edebatur, ibidem in eodem ms. *Ep.* ἡ Πτερνοκοπὶς δ' ἐπίκλην scribitur. Sed haec, de re minuta utique, satis superque.

Vers. 3. πληγὰς ὑπέμενον κονδυλίων καὶ τρυβλίων. Cum ὑπομένων in participio vulgo scriberetur, quod imprudenti librario, cum proxime praecedens participium

ὂν ob oculos haberet, excidere potuerat; verbum deerat finitum, quo carere non poterat oratio. Quare ὑπέμενον cum GROTIO (in Excerpt. pag. 821.) corrigendum putavi. De vocabulo κονδυλίων vero miror nullam nec Casaubono nec Grotio dubitationem esse exortam: cum non modo in Graeco sermone aliàs non reperiatur vox κονδύλιον, sed, si vel maxime supponas formari ita potuisse diminutivum vocabuli κόνδυλος, ne commodus quidem ibi locus fuisse diminutivo videri debeat. Equidem fere non dubito, κονδύλων scriptum oportuisse, quod ad metrum perinde aptum erat. In versione latina, *ictus* scribe in plurali, pro *ictum*.

Vers. 4. ὀστῶν τε, τὸ μέγεθος τοσαύτας, ὥστε με. Aliud animo egisse GROTIUS mihi visus erat, cum sic ederet,

ὀστῶν τε, τό γε μέγεθος &c.

Mirabar autem, cum ab eodem in Notis etiam diserte monitum viderem: »γε additum versus gratia.« — Poterat sane adiici illa particula, cui nulla quidem hoc loco vis inerat: at, cur ad versum necessariam censuerit acutissimus in hoc genere iudex, exputare non potui. Neque vero magis opus erat, ut (*versu* 8.) τόδε πρᾶγμα idem GROTIUS scriberet, pro τὸ πρᾶγμα, quod ibi consentientibus membranis editum est. Idem valet τὸ πρᾶγμα, ac τοῦτο vel τόδε τὸ πρᾶγμα.

Vers. 10. μετεβαλόμην πρὸς τοῦτον. *Ad eum me verto*, interpretatus est GROTIUS; cuius adoptavi versionem. Eodem modo Dalecamp. *ad eum me converto*. Rectius futurum erat, puto: *ad eius partes transeo, ei adsentior*. *Ibid.* Pro ὅσα τ' εἴρηκέ με, GROTIUS ὅσα δ' εἴρηκε posuit; praeter necessitatem (ut mihi videbatur) a librorum scriptura recedens. Commode IDEM, *vers.* 12. ὧν δὲ, pro ὧν τε, scripsit: sed & ibi ferendum vulgatum iudicavi.

τινὰ παραπλήσιον τοῖς ἐν τῷ Κλαυδίῳ νῦν σοφιστεύουσι. b »Exposuimus ad Suetonii librum quintum [Claud. Caes.] »c. 42.« CASAUB. — Conf. Wesseling. ad Antonini aliorumque Itineraria, p. 651. In *ANTIDOTI vers.* 1. commode ἀκροάσασθέ μου dedere membranae *A*. *Vers.* 4. αἰεὶ, pro ἀεὶ quod erat editum, eaedem dedere membranae. c *Ibid.* τοῦτό μοι κατέπινετο. Editum erat καταπινέτω, nec aliud ex ms. *A*. adnotatum. At Dalecampius: *illam ego semper devoravi bellulam artem*. Itaque

in Animadv. ait CASAUBONUS: » Interpres, κατεπίνετο. » Nihil pronuncio. « — At fidenter pronuntiare debuisse doctus Animadversor videtur, recte fecisse *Dalecampium*, quod κατεπίνετο legendum censuisset. Certe haec unica (si quid video) ratio erat, & sententiam & constructionem verborum in tuto collocandi.

AD CAP. XXXVIII.

Ἄλεξις ἐν Μιλησίᾳ. *ALEXIDIS* & nomen & testimonium silentio praetermisit Epitomator. Particulam καὶ, quam ante Ἄλεξις posuerant editores, delevi auctoritate membranarum. Non invitus tulissem Ἄλεξις καὶ ἐν Μιλησ. καὶ ἐν Ὀλ. Pro eo quod h. l. ἐν Μιλησίᾳ scribitur, est ἐν Μιλησίοις lib. IX. pag. 379. a. utrum recte, aut eadem-ne sit fabula, incertum. Apud Stobaeum Serm. CXI. pag. 582. citatur in ed. Gesneri Alexis in *Mylis.* decurtato nomine & mendose scripto: pro quo Grotius in Florileg. p. 466. *Alexis Milesiâ* scripsit. In novissima editione Bibliothecae Graecae Fabricianae, Vol. II. pag. 408. turbata sunt (operarum puto errore) quae de hac fabula dicuntur: ad *Midonem* ibi referuntur, quae ad *Milesiam* vel *Milesios* spectabant, & vicissim.

ἐν δὲ Ὀλυνθίοις. » Suspectum habeo fabulae Alexidis ti- » tulum, qui sequitur, ἐν δὲ Ὀμυθίοις. Libro tertio » laudatur Alexis ἐν Ὀλυνθίῳ. Eandem vocem hîc quoque » admiserim libens, vel ἐν Ὀλυνθίοις. « CASAUBONUS. — Nil mutant membranae: sed haud dubie literae μυ cum λυν, ob ductuum in veteribus codicibus similitudinem, permutatae sunt. Caeterum vide quae notavimus ad II. 55. a. & ad III. 75. b. In iocosa ecloga ex illa fabula, *vers.* 2. ὥς φησὶν erat editum; pro quo φασὶν reposui, quod & per se probabile erat, & dabant membr. *A.* in quibus φασί.

d In *DROMONIS* ecloga notas *Personarum* adieci, praeeunte Dalecampio. Ibi claudicabat manifeste *tertius versus*, cum sic vulgo scriberetur,

αἰσχρόν. ἀμέλει τὸν Τιθύμαλλον γοῦν ἀεὶ

Cui, insertâ post αἰσχρὸν particulâ γὰρ, quae commodissime ibi staret, certissimâ propemodum ratione consultum putavi.

Τιμοκλῆς, Κενταύρῳ ἢ Δεξαμένῳ. » *In Centauro vel*

» *Dexameno.* Errat Dalecampius, qui emendat Δεξαμενῇ, » & vertit *Labro.* *Dexamenus* hic ille est, de quo Apollo- » dorus libro II. Bibliothecae: [cap. 5. sect. 5.] Ἡρακλῆς » δὲ εἰς Ὤλενον πρὸς Δεξάμενον ἧκε, κἀκεῖ κατῴκει. καὶ » κατέλαβε τοῦτον μέλλοντα δι' ἀνάγκην μνηστεύειν Εὐρυ- » τίωνι Κενταύρῳ Μνησιμάχην τὴν θυγατέρα. « CASAUBONUS. — Δεξαμένῳ penacute scribebatur in ed. Ven. Bas. & Cas. 1. quod inde etiam in nostram irrepsit. Recte vero Casaubonus in Animadv. verba ista repetens, Δεξαμενῷ scripsit; unde sic correctum in ed. Cas. 2. & 3. quod in nostro exemplo restituendum. Sic & Δεξαμενὸν apud Apollodorum scribitur in ed. Galei & Heynii. Accentu distinguitur nomen proprium a participio δεξάμενος. Erat vero in editione CASAUBONI continuo tenore, tamquam soluta oratione sic scriptum: Τιμοκλῆς Κενταύρῳ ἢ Δεξαμένῳ, Τιθύμαλλον αὐτὸν καὶ παράσιτον ἀποκαλῶν. ἐν δὲ Καυνίοις, &c. Ad quae ille adnotavit: » Scribendum ἀπο- » καλεῖ, non ἀποκαλῶν: aut deest aliquid. « — Et sane ad integram sententiam deerat aliquid; sed satis habuerat pro suo proposito Athenaeus, ista TIMOCLIS verba sola per se adponere, quae perfectissimum efficiebant senarium: quod nec Venetum editorem, nec Dalecampium praeterierat.

ἐν δὲ Καυνίοις. » *Caunios* TIMOCLIS agnoscit Suidas: » alium nullum memini. Docuerat & Alexis *Caunios*; cuius » fabulae Pollux meminit lib. VII. cap. 30. Etiam *Episto-* » *las* [drama eiusdem Timoclis] nominat Suidas. « CASAUBONUS. — Ecloga ex *Cauniis* prolata, non una premitur difficultate. *Primum versum*,

Ἤδη προσενήνεκται τὶ μέλλει, σπεύδετε: e

licet manifeste vitiosum, intactum tamen reliqui; quoniam, utrâ potissimum ratione sanandus esset, alterâ a Dalecampio, alterâ a Casaubono propositâ, incertus eram. DALECAMPIUS latine sic reddidit: *Iam cibus allatus est: quid festinare cunctamini?* CASAUBONUS ait: » Scribo προσε- » νηνέχθαι, minore mutatione quam ut Dalec. τί σπεύδειν » μέλλετε. « — Sic ergo voluerat CASAUBONUS:

Ἤδη προσενηνέχθαι τι μέλλει; σπεύδετε.

Id est: *An tandem adferetur aliquid? Festinate!* At ex DALECAMPII mente, haud sane maiori mutatione, in hunc modum constitui versus potuerat:

Ἤδη προσενήνεκται. τί μέλλετε; σπεύδετε.

Verf. 2. Pro οὔτως, video nobiscum Dalecampium iam οὗτος in animo habuisse; cum sic verteret, *Tithymallus iste revixit.*

Verf. 3 *sqq.* κομιδῇ τεθνηκὼς, τῶν ἂν ὀκτὼ τοῦ 'βολοῦ θέρμους μαλάξας. *&c.*

Cum ait poëta, κομιδῇ τεθνηκὼς τῶν ἂν' ὀκτὼ - - μαλάξας: significare videtur, *Tithymallum* five Dexamenum [at nihil hoc ad Dexamenum :] *lupinos quosdam maximos & plurimos dentibus trivisse, unde sit secutum animi deliquium tantum, ut pro mortuo haberetur:* quod ita »quidam sunt interpretati, *quasi vitae affectus taedio inedia »se enecasset;* quod Graeci ἀποκαρτερεῖν dicunt: sed hoc »postea falsum apparuit, redeunte ad se qui videbatur »mortuus; *quem* ait poëta *non* ἀποκαρτερῆσαι, id est, *fi»nire vitam inedia voluisse, sed potius* καρτερῆσαι πίνοντα, »id est, *obfirmasse animum ad strenue bibendum, sumtis* in»cautius *lupinis* loco amethysti. Lupinos impedire ebrie»tatem, non memini legere: orexin quidem illorum esu »excitari, testis Dioscorides lib. II. [cap. 101.] Οἱ θέρμοι »ἀπογλυκανθέντες, λεῖοι σὺν ὄξει ποθέντες, στομάχου ἄσην »πραΰνουσι, καὶ ἀνορεξίαν ἰῶνται. Cum ait, τῶν ἀν' ὀκτὼ »τοῦ 'βολοῦ, ostendit *lupinorum* τὴν ἁδρότητα & *magnitu»dinem; quorum octo mensuram implere potuerint quae obolo »constaret.«* CASAUBONUS. — Mihi, quosnam poëta *lupinos* dixerit, *quorum octo constarent obolo*, & cur μαλάξας dixerit pro *manducavit*, omninoque quaenam sententia istis verbis insit, parum liquere profiteor. Postrema eclogae verba commode in hanc sententiam doctissimus DUTHEIL acceperat: *il a voulu, non pas mourir d'inanition, mais vivre pour boire.*

In ecloga ex TIMOCLIS *Epistolis*, quod ait *vers.* 3. οὐδὲ Κορυδὸς ἱμάτιον λαβεῖν, plus dicere videtur quam verba sonant; nempe λαβεῖν pro *furari* accipiendum: nisi ita pauperem dixit hominem, ut pallium, quo indueretur, mendicari & dono accipere, si quis ei daret, opus haberet. Illius eclogae nonnisi duos priores versus adposuit f Epitomator. Qui Νεῖλος (*vers.* 4.) vel Νεῖλλος (ut est in msto) vocatur parasitus, idem libro VIII. pag. 343. b. in eisdem nostris membranis Νίλλος: nam ibi pro eo, quod mendose editum est, ἢ κοίλου βία, ἢ Νίλλου βία legitur. De *Corydo* mox plura ipse auctor tradit. Ad eumdem *verf.* 4. adnotavit CASAUBONUS: »Lege,

» σθαι μετὰ κνησμοῦ : *dolere dentibus cum pruritu.* « — Quam *interpretationem veterum* dixit vir doctus, eam apud Etymologum reperies, pag. 35. apud quem unum verba ista, μετὰ κνησμοῦ, adiecta leguntur. Caeterum vide Hesychium, Suidam, Moerin, & Foesium in Oeconom. Hippocr.

Verſ. 9. πυθόμενος δ' ἀπέτρεχ' εἰς τὰς μεμβράδας. Teneri utcumque poterat ἀποτρέχει εἰς, quod offerebat ms. *Ep.* Sed, quoniam omnia praecedentia verba in praeterito tempore posita sunt, CASAUBONO parui, ἀπέτρεχε scribendum monenti; quod & Grotius adoptavit. εἰς τὰς μεμβράδας, *in illam fori piſcarii partem ubi membrades* (vilissimum piscium genus) *venduntur.* PIERSON ad Moerin pag. 351. & pag. 179.

ALEXIS *Demetrio.* Ἀλλ' αἰσχύνομαι τὸν Κόρυδον. Non satis adparet, quo pacto dicat ille homo, *ſe vereri Corydum.* Diceres, hoc eum velle, *vereri ſe ne cum Corydo* (famoso parasito) *ipſe conferatur:* at cum hac interpretatione non video qui conveniat, quod tamen mox subiicit, *ſe eiusdem exemplum ſecuturum.*

Ἐν δὲ Τιτθῇ. » Libro X. [pag. 426. c.] ἐν Τηθύϊ. *Tethys* » pro terra aut mari varie capitur poëtis Graecis & Latinis. « CASAUB. — At, quod ibi vetustae nostrae habent membranae, Τιθεῖ, confirmare videtur huius loci scripturam. η & ει perpetuo in illo libro confundi, iam saepius monuimus. Et videtur comicae fabulae magis convenire titulus Τιτθὴ, *Nutrix*, quam *Tethys.* In Ecloga ex illa fabula, ubi ait Βλεπαῖος εἶναι βούλεται - - πλουτεῖ γὰρ ὁ Βλεπαῖος: videtur poëta in ambiguitate ludere vocis βλεπαῖος, quae fortasse primo loco adpellative accipienda fuerit, quasi diceret *acute-videns;* (sicut βλεψίας, lib. III. pag. 113. e. & 114. a.) posteriori loco vero, nomen proprium fuerit divitis alicuius Atheniensis. Sed mendo laborat *verſus ſecundus*, quem quidem eodem modo cum editis scriptum exhibet codex noster uterque:

λέγειν, βλεπαῖος εἶναι βούλεται· νοῦν γ' ἔχων.

Cui cum neutiquam constet metri ratio, facile medebimur transpositis duobus verbis:

λέγειν, βλεπαῖος βούλεται εἶναι· νοῦν γ' ἔχων.

In hexametris ex CRATINI *Titanibus*, *verſ.* 1. pro τὸν χαλκότυπον, quod editum erat, antepenacute scriptum τὸν χαλκοτύπον dedit ms. *Ep.* Eodemque modo in vetustis membr. *A.* scribi id nomen suspicor: certe

n ms. *B.* eamdem scripturam reperisse VILLEBRUNIUS videtur; qui quidem, cum id ipsum adnotare vellet, (T. II. Versionis Gallicae, pag. 418.) contrarium dixit, manifesto errore. Docet autem analogia grammatica, priorem formam habere passivum significatum, posteriorem vero activum. Ex hac igitur, quam adoptavimus, scriptura intelligetur *Corydus* dici *faber aerarius*; vel *aeris sculptor*, ut Dalecampius interpretatus erat. Nisi alteram scripturam hactenus praeferas, ut velis hominem illum quasi *ex aere fabricatum* vel *aeneum* dici: cui interpretationi congruere videatur, quod continuo subiicitur, ἔχει γὰρ χεῖρα κρατεράν, χαλκῆν. *Vers.* 2. ἣν μὴ σοὶ νομιεῖς. Editum erat, ἣν μὴ σὺ νομ. Optime vero σοὶ dedit ms. *A.* quod & ex ms. *B.* laudavit Villebr. In *Ep.* omissi sunt versus secundus & tertius, cum priore hemistichio quarti.

d Ἄλεξις ἐν Ποιηταῖς. ἐν Ποιητῇ legitur III. 74. e. ubi vide quae notavimus. *Ibid.* Pro Πάνυ τοι βούλομαι, est Πάνυ τι βουλ. in ms. *Ep.* *Vers.* 2. οὕτως γελᾶσθαι. *Serio rideri*, vertit Dalecampius; quasi ὄντως legisset. Nil vero mutat (quod sciam) ms. *A.* In ms. *Ep.* autem οὗτος scribitur.

In *LYNCEI* verbis, me nolente servata est ex ed. Cas. scriptura manifeste vitiosa, σατρῶς οὔσης τῆς οἰκίας; ubi σατρᾶς recte habent ed. Ven. & Bas. cum msstis.

e *Ibid.* ὑποστήσαντα τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ὥσπερ αἱ Καρυάτιδες. *Sinistra manu aedes sustinere*, (scil. dum dextrâ cibum capis) *veluti Caryatides.* Vide Vitruv. I. 1. & Latina lexica in *Caryas* & *Caryatis.*

AD CAP. XL.

Φιλόξενος δ' ὁ Πτερνοκοπίς. Vide Notata ad p. 239. f. *Ibid.* Ἀλλ' ἐγώ. Sic expressum volueram: »Ἀλλ' ἐγὼ *&c.* *Ibid.* ὅτε ὁ κόρυδος ὀβολοῦ ἦν. Proprie avis nomen κόρυδος est, quae *galerita* latine vocatur, vel *alauda cristata.* *Ibid.* ὡς Ἀξιόνικός εἴρηκεν ἐν τῷ Χαλκιδικῷ. Et in isto nomine, invitis nobis, ex edit. Casaub. error adhaesit nostrae. Recte scriptum Ἀξιόνικος in ed. Ven. & Bas. & in ms. *A.* Conf. pag. 239. f. Desunt in ms. *Ep.* verba, Ἦν δὲ καὶ ὁ Φιλοξ. - - τὸ μαρτύριον. Ista verba nos *parenthescos signis* inclusimus, ne confusio oriretur: at, per errorem, *posterior uncinus* post μαρτύριον positus est, qui

post καλῶν *reiici debebat.* Quare sic rescriptum velim: τρέκειται δὲ τὸ μαρτύριον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ [nempe τοῦ Φιλοξένου] καὶ Μένανδρος - - - Πτερνοκοπίδα καλῶν.) Μνημονεύει δ' αὐτοῦ [nempe τοῦ Κορύδου, de quo ante parenthesin dictum] καὶ Μάχων &c. Nam *Menandri* testimonium manifeste ad *Philoxenum* spectat, de quo vide pag. 239. f. & ibi notata; *Machonis* vero testimonium, quod pag. 242. a. & b. adponitur, pertinet ad *Corydum.* Quod magis etiam perspicue Abbreviator indicavit, sic scribens: Ἦν δὲ καὶ ὁ Φιλόξενος τῶν παρασίτων· ὃν Μένανδρος Πτερνοκοπίδα καλεῖ. Μάχων τε ὁ Κωμικὸς μέμνηται Κορύδου, λέγων· Τὸν Κόρυδον ἠρώτησεν Εὐκράτης πῶς κέχρηται - - - οὐ δέδωκέ πω. Σικυώνιος δὲ ἢ Κορίνθιος ἦν ὁ Μάχων ὁ κωμικὸς, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ κατεγήρα. οὗ καὶ τῷ μνήματι ἐπιγέγραπται, ἄλλα τε, καὶ ὅτι, Ἐρεῖ τις Κέκροπος πόλει καὶ παρὰ Νείλῳ ἔστιν ὅτ' ἐν Μούσαις δριμὺ πέφυκεν φυτόν. Λυγκεὺς δέ φησιν· &c. Sic ille non modo in brevia contrahere consuevit quae in pleniore opere leguntur, sed etiam nonnulla subinde in commodiorem ordinem redegit.

ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τῇ ἐμῇ καταβιούς. Id est, *in mea patria, Alexandria.* Loquitur haec Plutarchus Grammaticus, (vide pag. 234. c. d.) quem civitate Alexandrinum finxerat Athenaeus. conf. III. 118. f. & IV. 158. d. Pro καταβιοὺς, Abbreviatorem κατεγήρα scripsisse, paulo ante vidimus. *Ibid.* διδάσκαλος γενομ. τῶν κατὰ κωμῳδίαν μερῶν Ἀριστοφάνους τοῦ Γραμματ. Conf. Wolfii Prolegomena ad Homerum, pag. 220. τῶν κατὰ κωμῳδίαν μερῶν rectissime (puto) interpretabimur *rerum omnium ad Comicam poësin pertinentium.*

Epigramma *tumulo* Machonis *Comici inscriptum*, ex Anthologia Graecorum poëtarum post Reiskium in Ienfianis, p. 166. inter *Dioscoridis Epigrammata* edidit Brunck, Analector. T. I. pag. 501. num. 30. suisque Animadversionibus illustravit Iacobs, Vol. II. Part. I. pag. 400 sqq. *Vers.* 1. Quod apud Athenaeum ante nos editum legebatur, φιλαοιδὸν, id unde arripuerit primus Editor nescio. Illud compertum habeo, in optimis nostris membranis id ipsum hic legi, φιλάγωνα, quod Vaticanus Anthologiae codex unice agnoscit. *Vers.* 2. Multo magis, ad meum quidem sensum, placere omnibus debebat ζῶντι Μάχωνι, (*etiamnum viventi, immortali Machoni*) quod

est apud Athenaeum, quam ζῶντα, quod in Anthologia legitur: quo magis mireris, nec *Reiskium*, nec *Iacobs* istam nostram scripturam dignam censuisse, cuius mentionem facerent saltem in Animadversionibus. Nempe hi usi erant Athenaei editione Casauboniana tertia; in qua, sive casu, sive imprudenti consilio eius qui illam editionem curavit, ζῶντα expressum est; cum superiores omnes editiones & vetustae membranae *A.* unde illae derivatae sunt, communi consensu ζῶντι exhiberent.

Vers. 3. Οὐ γὰρ ἔχεις κηφῆνα παλίμπλυτον. »Multum »in his verbis inest elegantiae. κηφῆνες Graecis, ut Lati»nis *fuci*, homines ignavi, & fruges consumere nati. »παλίμπλυτον proprie *vestimentum* dicitur *saepius politum* »& *lotum* a fullonibus, ac proinde *nullius pretii*. Simillime »τρίβωνες appellabant *senes effoetos & reipublicae inutiles*. »Euripides Autolyco: [apud Athen. X. 413. d.]

» — ὅταν δὲ προσπέσῃ γῆρας πικρὸν,
»τρίβωνες ἐκβαλόντες οἴχονται κρόκας.« Casaub.

Quibus opportune Iacobs hanc observationem adiecit: »*Plagiarii* vero (hos enim κηφῆνας, *fucos*, appellabat ve»tustas) veterum dicta & inventa quasi *recoquunt*, & ple»rumque in peius mutata pro suis venditant.« — Igitur vocabulum παλίμπλυτον, per enallagen quamdam, activa notione hîc accipiendum.

Ibid. τέχνης ἄξιον ἀρχαίης λείψανον ἀμφίεσαι. Perspectissime monuit idem Iacobs, verbo passivo non esse hîc locum: non enim *circumdatur* terra, sed *circumdat* & *condit* Machonis reliquias. Quare rectius utique ἠμφίεσας in Anthologia. Sed quoniam in hoc verbo perinde & adhiberi & negligi poterat augmentum; collatâ utrâque scripturâ probabilissimum fuerit, ἀμφίεσας veram esse scripturam: atque id in contextu positum velim.

»Huius *Epigrammatis postremi versus* ita habent:

»Τοῦτο δ᾽ ὁ πρέσβυς ἐρεῖ Κέκροπος πόλι, καὶ παρὰ Νείλῳ
»ἔστιν ὅτ᾽ ἐν Μούσαις δριμὺ πέφυκε φυτόν.

»Potest τὸ πόλι & tertius casus esse (non quidem ἐκ »συναιρέσεως pro πόλιϊ, sed ἐξ ἀφαιρέσεως alterius ι.) & »quintus. *Athenas* affatur auctor Epigrammatis: *O Athe»nae! senex Macho*, qui hîc est sepultus, *dicet* & notum »omnibus faciet, *reperiri etiam in Aegypto viros doctos & »acri ingenio praeditos*. Quisquis ille fuit qui hoc epigram»ma fecit, ignoravit cuiâs esset is quem laudabat. Ma-

» chonem enim produnt in Aegypto natum illa, πέφυκε » φυτόν: omnes alii Peloponnesium. Quamquam Athe- » naeus, honori patriae (opinor) favens, in numerum sen- » tentiarum hanc retulit sententiam. « CASAUBONUS. — *Verſ.* 5. πόλει, pro πόλι, habet codex noſter uterque: ſed manifeſte reclamante metro. *Verſ.* 6. Haud dubie exquiſitius eſt θύμον, quod pro φυτὸν legitur in Anthologia. Quo mirifice facit id, quod ex Quintilian. XII, 10, 25. protulit ad hunc locum IACOBS, ubi *thymum redolere*, tamquam proverbialis dictio, pro *Attico ſale plenum eſſe* uſurpatur. Quae dein ſubiiciuntur verba, ἐν τούτοις δηλοῖ σαφῶς, ὅτι Ἀλεξανδρεὺς ἦν γένος: quae conſulto ab Athenaeo adiecta CASAUBONUS cenſuerat, a mala manu addita ſuſpicatus eſt IACOBS.

In *MACHONIS verſ.* 1. ferri nullo pacto potuit Εὐκράτης in recto caſu, quod hic habebant editi cum utroque msto. Diſerte enim docuerat paulo ante Athenaeus, (p. 241. d.) *Eucraten* proprium fuiſſe ipſius *Corydi* nomen. Quare Εὐκράτη ſcripſi, praeeunte Grotio in Excerpt. pag. 855. Inficete autem in fine eiusdem verſus poſita videri debebat particula ποτὲ, cum in fine verſus ſequentis eadem vox recurrat; quae ibi quidem in illis verbis, πῶς κέχρητ' αὐτῷ ποτε, percommode ſtat, ad πῶς relata, ut ſit πῶς ποτε, *quo tandem modo*; at hoc priore verſu nullo incommodo poterat abeſſe. Contra in eodem *verſ.* 1. neceſſario deſiderabatur aliquis nominativus: qui quidem, ob id quod ſequitur, τῶν συμπαρόντων, nullus alius niſi pronomen τις eſſe potuiſſe videtur. *Verſ.* 3. Οὐκ οἶδ'. Sic recte ed. Ven. & Baſ. cum msstis. Negativa particula nonniſi in ed. Caſ. temere omiſſa. *Verſ.* 4. Ad iſta, πέπωκε μὲν γὰρ ὥσπερ ἰατρός με: id eſt, *nam, ut medicus, dedit mihi quod biberem*; adnotavit DALECAMP: » *Parce, modice, non quantum voluiſſem.* « In eamdemque ſententiam Villebrune accepit. Multo vero commodius, ut videtur, DUTHEIL: *Veluti medicus, multum mihi dedit bibendum; ſed, quod comederem* (i. e. victum, certum ſtipendium, aut largius aliquod viaticum) *nondum dedit.*

Φιλόξενος ὁ Πτερνοκοπίς. Vide Not. ad p. 239. f. *Ibid.* » ἀποφθεγγόμενος οὐκ ἄξια βιβλίου καὶ μνήμης, ἐν τοῖς » ἄλλοις ἦν ἀηδὴς καὶ ψυχρός. Inepta ſententia. Neque » aliter tueri licet τὸ ἄλλοις, quam ſi ſcribatur ante, » οὐκ ἀνάξια βιβ. aut poſt, ἦν οὐκ ἀηδ. Sed Epito-

mam sequamur, ἐν τοῖς ὅλοις ἦν ἀηδής.« CASAUBONUS. — Priorem rationem secutus sum; mallem posteriorem; & sic in contextu cum *Epit.* repositum velim: οὐκ ἄξια βιβλίου καὶ μνήμης, ἐν τοῖς ὅλοις ἦν ἀηδ. id est, dixit parum digna quae literis & memoriae mandarentur, & omnino insuavis erat & frigidus. Cui dein opponitur, quod de *Philoxeno* praedicatur, πᾶν ἐπαφροδισίας καὶ χάριτος ἦν μεστόν. Ac sane quod *Euclidis* memoratur unum dictum, pag. 250. e. illud frigidum magis, quam acutum lepidumve debet videri. Rursus tamen turbare nos poterat id, quod paulo post subiicitur, (lit. c.) συνέβη τὸν μὲν Εὐκλείδην κατὰ τὸν βίον - - φιλεῖσθαι καὶ τιμᾶσθαι: sed ibi vide notata. Voces ἄλλος & ὅλος etiam apud Polybium subinde a librariis inter se permutatas observavimus.

ὅ τι λαλήσειεν, ἢ πικρανθείη πρός τινα τῶν συζώντων. Istud ἢ πικρανθείη cum editis tenent ambo nostri codices mssti: & ferendum videtur. Corrupte dein τῶν συσώντων scribebatur in ed. Ven. & Bas. & τῶν σὐνόντων in ed. Cas. Adnotabat vero CASAUBONUS: »Lege cum Excer»ptis Hoeschelii, πᾶν ὅ, τι λαλήσειεν ἢ πικρανθείη πρὸς »τινα τῶν συζώντων. Et male vulgo intellecta verba sic »interpretare: *Philoxenus, cum ad propositum argumentum »nihil diceret rarum & singulare,* (οὐδὲν ἐπὶ κεφαλαίου »περιττὸν λέγων) *quidquid vel in sermonibus loquebatur, vel »irritatus ab aliquo sodalium, vel cum aliquid narraret, omnia »erant illius dicta venustatis & salis plena.* Ut philosophi »discipulos assuefaciebant θέσεις ληκυθίζειν, & de propo»sito argumento oratorio more differere: sic soliti divi»tes parasitis suis *argumentum* dare, in quo suae εὐστοχίας »specimen ederent: hoc vocatur ab Athenaeo λέγειν ἐπὶ »κεφαλαίου. In hoc genere negat excelluisse Philoxenum; »sed cum suamet sponte iniussus aliquid diceret. Obser»vavimus in multis similia ingenia. Sunt enim non pau»ci extemporali quadam urbanitate praediti, quorum su»bita & e re nata dicteria mireris, studio excogitata non »probes aut non magni facias. Ea diversitas est ingenio»rum. λαλεῖν, est *communi sermone uti*: λαλιὰ, *familiaris »collocutio* cum amico aut alio. Multa de hac Menander, »rhetor antiquus & doctus, capite Περὶ Λαλιᾶς. [in Aldi »Manutii Collectione Rhetorum.] Theophrasto aliud lon»ge significat λαλιά. [nempe *loquacitas*. Vide Charact. »cap. περὶ Λαλιᾶς.] Eleganter πικραίνεσθαι positum pro

» *iratus loqui.* « — Quam notionem verbis ἐπὶ κεφαλαίου λέγειν tribuit vir doctus, ea nec alioqui cum usu loquendi magnopere convenire, nec huic loco apta esse mihi visa erat. Adoptavit eam tamen VILLEBRUNIUS; qui, quamquam aegerrime aliàs Casaubono quidquam acceptum referens, in eamdem sententiam interpretatus est: *il ne disoit rien de bien extraordinaire lorsqu'on lui proposoit un sujet.* Eamdemque interpretationem doctissimo viro DUTHEIL probatam video. Equidem aliam tentaveram rationem, de *brevibus & sententiosis responsis* accipiens: (quoniam, sicut ἀπόφθεγμα Hesychius σύντομος λόγος interpretatur, sic Suidas, 'Επὶ κεφαλαίου, συντόμως:) sed hoc ipsum vereor ne pariter nec cum usu Graeci sermonis, nec cum his quae mox de eodem Philoxeno subiiciuntur, satis congruat. Et plane nunc ita sentio, debuisse dictionem ἐπὶ κεφαλαίου ex vulgatissimo Graecorum omnium scriptorum usu in eam fere sententiam accipi, quam Dalecampius his verbis expressit, *ut summatim colligam.* Igitur totus locus sic accipiendus videtur: *Philoxenus autem, licet, summatim & generatim ut dicam,* (vel, *universam summam eorum si spectes quae ab eo dicta perhibentur*) *nihil singulariter exquisiti pronunciaverit: tamen, quidquid diceret, - - - id omne venustatis atque gratiae plenum erat.* Idem fere significat dictio ἐπὶ κεφαλαίου, atque ea quam paulo ante ex Epitoma commendavimus, ἐν τοῖς ὅλοις. Pro κεφαλαίου, in ms. *Ep.* κεφάλου mendose scribitur. Vocem πᾶν Epitomator non, ut indicare Casaubonus videtur, ante ὅ τι λαλήσ. posuit, sed proxime ante ἐπαφροδισίας, eodem loco quo in edd. & in vetustis membranis legitur. συζώντων, recte utique, noster etiam codex *Epit.* dedit: quod in membr. *A.* in οὐ ζώντων detortum est.

Quae vulgo, consentientibus vetustis membranis, sequuntur verba, καίτοι γε συνέβη τὸν μὲν Εὐκλείδην κατὰ τὸν βίον, τὸν δὲ Φιλόξενον ὑπὸ πάντων φιλεῖσθαι καὶ τιμᾶσθαι: ad ea sic commentatus est CASAUBONUS: » Convenienter iis quae dicta sunt de Euclide & Philoxe- » no, nobilibus scurris, facetiis amborum evenit. συνέβη, » inquit, τὸν μὲν Εὐκλ. - - - τιμᾶσθαι. Lego, ut ruen- » tem sententiam tibicine fulciam, ἀεὶ ὑπὸ πάντων. *Ille,* » *dum vixit, in fama fuit: hic semper, etiam post obitum.* » Caussa est, quia Philoxeni apophthegmata digna quae » referrentur in literas sunt visa: Euclidis vero indigna. «

— Ad eadem verba tam docte, quam ingeniose CORAY in *Notis msstis:* »Pro κατὰ τὸν βίον, ait, forsan καθ' αὑτὸν βιοῦν legendum. *Itaque eo ventum est, ut tandem Euclides solus viveret;* (desertus scilicet ab omnibus, ob eius ἐν σκώμμασιν ἀηδίαν:) *Philoxenus vero &c.* « — Qui rectissime animadvertisse videtur, in verbis κατὰ τὸν βίον mendam latere; unde nobis orta suspicio, sic scriptum reliquisse auctorem, τὸν μὲν Εὐκλείδην ἀκλεῆ καταβιοῦν: ubi postquam in vetustiore quodam codice vox ἀκλεῆ, ob similitudinem cum voce praecedente, temere fuisset omissa, facile deinde καταβιοῦν in κατὰ τὸν βίον mutari potuerat. Verbum καταβιοῦν, *vitam transigere*, paulo ante usurpatum Athenaeo vidimus p. 241. f.

AD CAP. XLI.

παραμασήτην αὐτὸν ἐν τούτοις καλεῖ. Acute scripta vox παραμασητὴν adfertur ex ms. *A*. Sed mox in Alexidis versu, ad scripturam penacutam, nulla discrepantia adnotata: sic & pag. 243. c. Manifesto vitio in ms. *Ep.* sic scriptum: Μοσχίωνα δὲ τὸν παράσιτον, παραμάση τὴν (& inter lineas τὸν) Ἄλεξις φησί: versum autem poëtae non adposuit Abbreviator. De vocabulo isto conf. not. ad IV. 134. a.

ἐν δὲ τῷ Παγκρατιαστῇ Ἄλεξις. Quum modo citatus fuerit Ἄλεξις ἐν Τροφωνίῳ, nunc, nisi ὁ αὐτὸς Ἄλεξις (id est, *idem Alexis*) scripsit Athenaeus, oriri suspicio debebat, corruptum esse hic *Alexidis* nomen, oportuisseque Ἄμφις sive quod aliud poëtae nomen. Sed ad *eundem Alexidem* perspicue Epitomator hoc retulit, post verba Ἄλεξις φησί, quae paulo ante adposui, continuo sic pergens: ἀλλαχοῦ δ' ὁ αὐτὸς τρεχεδείπνους καταλέγων. De vocab. τρεχέδειπνος, conf. I. 4. a. & quae ibi notavimus, Animadv. T. I. pag. 46. Latine haud incommode *coenipetam* reddere possis cum Reinesio, Variar. Lect. lib. III. pag. 366.

d In illius eclogae *vers.* 1. Πρῶτον μὲν tenet ms. *A.* cum edd. Πρῶτος μὲν habet ms. *Ep.* *Ibid.* Καλλιμέδων ὁ Κάραβος. De hoc vide III. 100. c.

Quod *vers.* 2. pro Κωβίων, idem ms. *Ep.* Κωβιὸς habet, ei scripturae patrocinatur alius eiusdem Alexidis locus, IV. 134. d. ubi idem homo pariter Κωβιὸς nomi-

natur; quod proprie nomen piscis est, sicut Κάραβος quod praecessit, & Σκόμβρος quod sequitur. In fine eiusdem versus mendose Κηρυβίων edebatur: recte vero Κυρηβίων ms. *A.* & *Ep.* de quo reponendo monuerat MEURSIUS, Lection. Attic. lib. I. c. 4. Et sic paulo inferius recte etiam editum erat. Nomen ductum a τοῖς κυρηβίοις, quae sunt *paleae frumenti*, aut *furfures*: de quo vocabulo prae caeteris videndus Foesius in Oecon. Hippocr.

Vers. 3. ὁ Σκόμβρος, ἡ Σεμίδαλις. Sic recte ms. *A.* cum edd. Perperam ms. *Ep.* Κυρηβίων δ' ὁ Σκόμβρος ἡ Σεμίδαλις. Σεμίδαλις (proprie *similago*) ut parasiti cuiusdam cognomen, supra etiam, IV. 134. d. memoratum vidimus. Ac potuit ille, licet vir, tamen foeminini generis nomine ἡ Σεμίδαλις cognominari, quemadmodum Philoxenus ὁ Πτερνοκοπὶς adpellatus est. Alii parasito Σκόμβρος cognomen erat, quod proprie piscis nomen. Idem cognomen duobus Chaerephili filiis impositum vidimus III. 120. a. ubi vide quae notavimus, Animadv. T. II. pag. 341. REINESIUS, Variar. Lect. lib. III. cap. 2. pag. 336. cum iungenda censuisset nomina Κέρυδος κωβίων, & Κυρηβίων ὁ Σκόμβρος, quasi *Corydus* (quod tamen ipsum nonnisi cognomen fuit *Eucratis*, ut paulo superius vidimus) *gobius* fuisset cognominatus, *Cerybion* vero (quod tamen & ipsum nonnisi ludicrum fuisse *cognomen* mox ipse Athenaeus docet) *scomber*; statuerat excidisse hic proprium nomen eius hominis qui σεμίδαλις fuisset cognominatus, intelligendumque *Phyromachum*, cuius alibi passim mentio fit apud Nostrum, VI. 245. e. VIII. 343. b. X. 414. d. e.

ὥς φησι Δημοσθένης. *Demosthenes de Falsa Legat.* p. 433. ed. Reisk. Conf. Harpocrat. in Ἐπικράτης.

ANAXANDRIDIS eclogam ex *Ulysse*, habet *GROTIUS* in Excerpt. pag. 641. cuius Latinam versionem adoptavi, paucis mutatis.

Vers. 3. Ἱερὸν γάμον καλεῖτε. » Quasi dicas, *alicuius e* » *Dearum sponsum.* Γάμος, pro *sponso* aut *marito*; ut apud » Romanos *coniugium* & *matrimonium*, pro *uxore.* « CASAUBONUS. — Aliàs Ἱερὸς γάμος dicebatur ἑορτὴ Διὸς καὶ Ἥρας, ut docet Hesychius, ubi vide Interpp. Conf. mox pag. 243. a. Versus fere omnes, inde a tertio, ita confuse erant scripti, ita imperite distincti, ut vix operae pretium esse videatur hic referre. Verbi caussa, in ed. Ven. & Cas. sic erant distributi:

Ἱερὸν γάμον καλεῖτ'. ἐὰν δὲ μικρὸν παντελῶς
ἀνθρώπιον, σταλαγμόν. λαμπρός τις
ἐξελήλυθ', ὀλολυγμὸς οὗτός ἐστι, λιπαρὸς
περιπατεῖ Δημοκλῆς, ζωμὸς
κατωνόμασται. Χαίρει τις αὐχμῶν ἢ ῥυπῶν,
κονιορτὸς ἀναπέφηνεν. &c.

Ex his secundus & tertius in ed. Caf. 1. sic scripti:
ἀνθρώπιον, Σταλαγμόν. λαμπρός τις ἐξ-
ελήλυθ'; Ὀλολυγμὸς οὗτός ἐστι. λιπαρὸς

Rursus paulo aliter in ed. Caf. 2. & 3. GROTIUS, quo istas salebras senariorum numeris adstringeret, omissis vocabulis ἀνθρώπιον & Δημοκλῆς, hos versus ita concinnavit:
Ἱερὸν γάμον καλεῖτ'. ἂν δὲ μικρὸς παντελῶς,
σταλάγμιον. λυπρός τις ἐξελήλυθεν;
ὀλολυγμὸς οὗτός ἐστι. λιπαρὸς περιπατεῖ;
ζωμὸς κατωνόμασται. &c.

Penultimo versu expressum quidem est in Grotii exemplo λυπρὸς περιπατεῖ: sed voluisse eum λιπαρὸς, (sicut editum invenerat) cum ex connexione orationis, tum ex versione adparet. Ista igitur sic latine reddidit idem GROTIUS:
Sacras vocatis nuptias. Pusillior
est aliquis? Guttam. Vultu forte tristior
incedit quisquam? Naeniam. Alius crassior,
fit Iuris offa. &c.

Ego, cum perfectum senarium illis verbis contineri cernerem,
ἐὰν δὲ μικρὸν παντελῶς ἀνθρώπιον·
tum rursus istis, quae sic membranae nostrae dabant, postrema voce excepta:
λαμπρός τις ἐξελήλυθ'; Ὀλολυς οὗτος ἦν:
nullo omisso aut mutato exstantiore verbo, quod dedissent libri, ita distribuendos versus putavi, ut, Ἱερὸν γάμον καλεῖτε, rursusque, Σταλαγμόν, essent duorum senariorum exordia, quorum reliqua verba consulto omisisset Athenaeus, ut nihil magnopere ad rem facientia. Quod ait poëta, *pusillum homuncionem* σταλαγμὸν (id est, *guttam*) vocare solitos Athenienses, illum nominis usum ex uno Eustathio adnotavit H. Stephanus in Thes. scilicet ex Comment. in Od. ι'. pag. 374, 40. ubi ille hos Alexidis versus (tacito quidem & poëtae & Athenaei nomine) ex Epitoma Athenaei adposuit, nonnullis etiam quae habet Epitomator omissis.

Versus, qui nobis *sextus* est, sic scribitur in membr. Λαμπρός τις [illegible] ἐστί.

Eodemque prorsus modo in ms. *Ep.* nisi quod ibi pro λαμπρός τις corrupte λαμπρότης scriptum. In utroque codice accentu caret vox ὄλολυς. Eam igitur vocem, (sive ea recte sic scripta est, sive leviter corrupta) ignorant quidem (quod sciam) Lexica omnia quae lucem ad hunc diem viderunt: sed, quaenam ei vis inesset perapte huic loco conveniens, ex Glossa quadam Hesychiana & ex doctissimi Editoris ad eam adnotatis intelligebatur. Hesychius: Ὀλολύγων· ζωΰφιον γινόμενον ἐν ὕδασιν, ὅμοιον ἐντέρῳ. καὶ τοὺς εὐήθεις δὲ οὕτως ἔλεγον. Ibi adnotavit Alberti: » Photius Lex. ms. Ὄλολος. Μένανδρος, τὸν γυναικώδη, καὶ βάκηλον. Idem: Ὀλόλους, τοὺς δεισιδαίμονας ἐκάλουν. Μένανδρος Δεισιδαίμονι, Θεόπομπος Τισαμενῷ, » καὶ ἄλλοι. « Quas Photii glossas Clericus etiam in Indice ad Menandri Fragmenta protulerat. E quibus intelligi par erat, Anaxandridem quoque hoc loco, sive is ὄλολυς aut ὀλολὺς per υ scripsit, ut exhibent codices nostri, sive ὄλολος in his scriptum oportuit, *hominem mollem & effeminatum* dixisse. In fine *versus*, verbum ἐστὶ, cum non ferret metrum, in ἦν mutavi; quemadmodum etiam verba κατωνόμασται & ἀναπέφηνεν, & ἐπικέκληται, quae sequuntur, in praeterito tempore posita sunt. Cum ὀλολυγμὸς vulgo legeretur, quod *ululatum*, *ciulatum* significat, Grotius praecedens vocab. λαμπρὸς in λυπρὸς mutavit. Casaubonus ad h. l. haec adnotaverat: » Cur ὀλολυγμοὺς vocarent eos qui splendidam & candentem vestem gestantes in publicum prodirent, expositum » est dudum ad Theophrastum, capite περὶ Μικροφιλοτιμίας. « — Ibi scilicet latine sic reddiderat: *si quis splendidus progreditur, clamor muliebris is est*: interpretatusque erat » quasi tu dicas, *perpetuo sacrificantem*. Est enim (inquit) ὀλολύζειν, vox ad sacrorum caeremonias pertinens, » & *clamorem mulierum sacrificantium* indicans. « — Conf. Hesych. in Ὀλολυγὴ, & Casaub. ad Athen. VII. 288. f.

Septimo versui, post Ζωμὸς, deerat vox postrema. Expleri versum adiectâ voce μέλας iusserat Toupius in Curis Noviss. in Suid. pag. 208. cui hactenus morem gessi, ut uncinis tamen hanc vocem includerem, quippe de qua etiam atque etiam dubitari possit. Nec enim necesse est, quod pro confesso Toupius sumserat, ut ad Spartanorum *ius*

nigrum respectum habuerit illud Atheniensibus usitatum dicterium: ὁ, *qui gulae strenuam dat operam*, eum nude etiam ζωμὸν vulgo vocari solitum supra vidimus p. 238. b. λιπαρὸν, cum omnibus interpretibus, *pinguem*, *bene saginatum* intellexi. Sic passim per εὐτραφὴς & εὔσαρκος exponitur illud vocabulum. Δημοκλῆς, noti hominis nomen, parasiti & assentatoris Dionysii; de quo mox pag. 250. & XIII. 584. f. Eumdem-ne ipsum, an alium quempiam obeso corpore hominem hic dixerit poëta, non definiam.

Vers. 8 *sq.* κατωνόμασται. χαίρει αὐχμῶν ἢ ῥυπῶν;
Κονιορτὸς ἀναπέφηνεν. —

Cum invito metro scriptum esset χαίρει τις αὐχμῶν ἢ ῥυπῶν, pronomen τις servans GROTIUS, verbum αὐχμῶν cum particula ἢ omisit. Mihi nihil expeditius certiusque videbatur, nisi eiicere voculam τις, ut a librariis ex interpretatione insertam: quam, apud poëtas praesertim, frequenter omitti subintelligendam quoties iam observavimus! Dicterium κονιορτὸς, etiam supra commemoratum erat pag. 238. d. Magis turbati *sequentes Versus* erant, sic scripti in superioribus editionibus:

Κονιορτὸς ἀναπέφηνεν. ὄπισθεν ἀκολουθεῖ κόλαξ;
f Τήλεμβρος ἐπικέκληται. τὰ πόλλ' ἄδειπνος περιπατεῖ;
Κεστρῖνός ἐστι νῆστις. εἰς τοὺς καλοὺς δ' ἄν τις βλέπῃ,
Κενός. Θεατροποιὸς ὑφέλκετ' ἄρνα παίζων,
Ἀτρεὺς ἐκλήθη. ἐὰν δὲ κριὸν, Φρίξος. ἐὰν
δὲ κωδάριον, Ἰάσων.

Ibi *vers.* 9. quo consuleretur metro, abieci cum GROTIO vocem ὄπισθεν, quae ex interpretamento invecta, languideque verbo ἀκολουθεῖ adiecta videri debebat. Dein ad *Vers.* 10. monuerat CASAUBONUS: »Scribe, ut edi»tum voluimus, ἀκολουθεῖ κόλαξ τῷ; Λέμβος ἐπικέ»κληται. « — Utrum ex ingenio, an e msto libro sic correctum voluerit, non declaravit. At recte id ipsum dederunt ambo nostri codd. mssti, & ex Epitoma etiam Eustathius loco supra citato. Est autem λέμβος proprie *navis minor, quae aliam maiorem sequitur*, ex illius puppi maxime revincta: commodumque adeo sectatoris & clientis cognomen. *Eodem versu*, cum non quadraret metrum, GROTIUS verba τὰ πολλὰ, ut officientia versui qui carere eis poterat, abiecit. Nempe non meminerat, eadem ipsa verba, τὰ πολλ' ἄδειπνος περιπατεῖ, κεστρῖνός ἐστι νῆστις,

ex eâdem Anaxandridis fabulâ rursus a Nostro adferri lib. VII. p. 307. e. f. Quare vix aliter consuli posse metro videtur, nisi ut pro ἐπικέκληται brevius verbum ἦν vel ἐστὶ posuêris: nisi forte, aegre patiens abiici commodissimum alioquin verbum, statueris, post ἐπικέκληται intercidisse & posterius hemistichium illius versus, & dein rursus initium versus sequentis. Qua ratione in hunc modum scripta illa verba oportuisset:

τῷ; Λέμβος ἐπικέκληται. — — —
— — τὰ πόλλ' ἄδειπνος περιπατεῖ;
Κεστρῖνός ἐστι νῆστις.

Ductum est autem hoc posterius cognomen a proverbio illo, κεστρεὺς νηστεύει, quod commemorat Noster, VII. 307. c. Pro νῆστις, quod tenet ms. *Ep.* cum editis, est νήστης in ms. *A.* tam contra metrum, quam contra sermonis usum.

Ad proxima verba, haec notavit CASAUBONUS: » εἰς » τοὺς καλοὺς δ' ἂν τις βλέπῃ, Κενός. Imo ille κενὸς & » κενόφρων, qui istam vocem primus hic scripsit. In Excer» ptis est Καινός: ne id quidem rectum, etsi propius re» cto. Absque dubio legendum Καινεύς. *Caeneum* ap» pellabant hominem mollem & qui muliebribus curis vi» rilem animum exuisset. Qui memoratur in fabulis Cae» neus, olim virgo fuerat. Virgilius iterum foeminam fa» ctum canit: [Aeneid. VI. 448.]

» *It comes & iuvenis quondam, nunc foemina, Caeneus,*
» *rursus, & in veterem fato resoluta figuram.*

» Porro nihil viro indignius, quam aspectu pulchrae for» mae nimis affici. Nostrâ Francocelarum linguâ apte di» xeris *damoiseau*, quem poëta ait vocitatum Athenis *Cae» neum*. Eustathius, qui totum hunc locum Anaxandridae » in nonum Ulyxeae commentarium [p. 370. ut supra di» ctum] retulit, haec verba praetermisit. Noli dubitare, cor» ruptis iam tum Athenaei codicibus, mendum vidisse Eu» stathium, emendationem non vidisse. « — Alia ibi cum Epitomatore omisit Eustathius; alia item, quae in Epitoma satis commode scripta leguntur. — Pergit mox idem CASAUBONUS: » Θεατροποιὸς [*vers.* 12 *sq.*] ὑφείλετ' ἄρτια παί» ζων; 'Ατρεὺς ἐκλήθη. Unde, malum, vox Θεατροποιός? In » Excerptis, Καινὸς Θεατροποιὸς iunctim scriptum: quasi » ita olim Athenienses appellassent quem nostra emendatio » *Caeneum* vocabat. De quo praeiudicium non faciam

» eruditorum virorum sententiis. At, vocem ποιμένος » deesse in vulgatis, & Eustathius & Breviator arguunt: » sic enim scribunt, ὑφεῖλετ' ἄρνα παίζων ποιμένος. « —

Nos in his, quemadmodum in versione latina, sic & in Graecis constituendis versibus GROTIUM secuti sumus; nisi quod in fine *vers.* 12. pro ἂν, quod illi placuit, ἢν posuimus: quoniam, si ibi ἂν staret, pro ὑφεῖλετ' (*vers.* 13.) oportuisset in subiunctivo ὑφέλητ', quod & a librorum scriptura discessurum & metro repugnaturum erat. *Vers.* 11 *sq.* membranae *A.* cum edd. habent εἰς τοὺς καλοὺς δ' ἄν τις βλέπῃ: ms. *Ep.* vero, εἰς τοὺς καλοὺς δ' ὅταν βλέπῃ, absque τις. Quare initio *vs.* 12. pro ἄν τις βλέπῃ, possis perinde ὅταν βλέπῃ ponere. *Eod. vers.* καινὸς, ut in Hoescheliana Epitome, sic & in nostro ms. *Ep.* itemque in ms. *A.* scribitur: & in utroque codice nulla intercedente distinctione iunguntur καινὸς θεατροποιός. Ubi quid sonet θεατροποιὸς, non magis nobis, quam doctissimo Casaubono, compertum. In latina versione, ne nihil diceremus, *theatri molitor* cum GROTIO scripsimus. Dalecampius, cum superioribus editoribus ad sequentia trahens illud vocabulum, sic reddiderat, *Si quis praestigiator agnum ioco surripiat.* Quod pro καινὸς Casaubonus Καινεὺς legendum censuit, parum mihi probabile visum erat. Cur enim, quaeso, is *qui formosos pueros* (τοὺς καλοὺς) sectatur, cum *Caeneo* potissimum fuerit collatus; qui, cum virgo prius fuisset, in virum mutari voluisse, mutatusque esse, perhibetur? Quod si memineris eius quod dixit parasitus (pag. 238. c.) apud Aristophontem Comicum, τοὺς καλοὺς πειρᾶν καπνὸς, (ubi vide notata;) probabilius fortasse videatur καπνὸς pro καινὸς scriptum hic oportuisse. *Vers.* 13. ἄρνα ποιμένος cum Epitome Hoescheliana & Eustathio agnoscit codex noster uterque. Cum, *qui agnum surripuisset*, eum *Atreum* vocitari ait; *Thyestem* potius nominatum iri putasses, quoniam Atreo Thyestes aurei velleris agnum surripuisse tradebatur, ut ad p. 231. c. ex Pausan. II. 18. notatum. Mox de *Phrixo*, eiusque ariete, vide Apollodor. I. 9, 1. & quos ibi Heynius laudavit.

AD CAP. XLIII.

Χαιρεφῶντος - - μέμνηται μὲν κἀν τοῖς πρὸ τούτων. Vide IV. 134. e. & 164. f.

Menandri, ex fabula *Ira*, *versus primus* cum ita editus legeretur,

Διαφέρει Χαιρεφῶντος οὐδ' ἔπου

monuit Casaubonus: »Primus versus claudicat, sanandus ita:

»Ὁ δ' οὐ διαφέρει Χαιρεφῶντος οὐδὲ γρῦ.

»Postremam voculam imputat nobis Epitome Hoeschelii.« — At noster quidem codex *Ep.* mendose οὐδὲ τοῦ habet: sed membranae *A.* veram scripturam οὐδὲ γρῦ exhibent. *Versus* 3. sic editus erat:

εἰς ἑστίασιν δωδεκάποδος ὄρθιος.

Quem sic converterat Dalecampius: *Vocatus aliquando, umbra cum decempes foret, diluculo* &c. adnotaveratque: »*Ad horam diei decimam*. Erasm. Adag. *Decempes umbra*. »Vide supra.« (Nempe conferri volebat locum superiorem, lib. I. pag. 8. b. c.) — Ad quae Casaubonus: »In »tertio, inquit, scribendum ὄρθριος, quod non fefellit »Dalecampium.« [Et dedit hoc uterque noster codex.] »At vocem δωδεκάποδος malo consilio mutandam censuit idem in δεκάποδος. Quid illum movit ut necessariâ syllabâ versum spoliaret? Putavit nempe, *condicendae* »*coenae statam & certam horam* fuisse olim *umbram decem* »*pedum:* qui meminisset legere in *Erasmi Chiliadibus* proverbium, ὅταν ᾖ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον. Sed falsus est. »Nulla enim fuit legitima hora, quam migrasse esset nefas: »verum, ut cuique erat libitum, maturius, tardius, invitatos iubebant adesse. Hoc scimus nos ex veterum lectione; qui in ea re modo hanc, modo illam pedum »mensuram nominant. *Sextae horae*, sive umbrae pedum sex, Lucianus meminit; cuius nota lex convivialis in Saturnalibus, [cap. 17. T. IX. Opp. pag. 20.] »Λούεσθαι ὁπόταν τὸ στοιχεῖον ἑξάπουν ᾖ. *Septem pedum* »*umbrae* Hesychius ex aliquo veteri Comico:« [ex Aristophane, ut discimus e Supplemento libri XI. quod ex Epitoma edidit ipse Casaubonus, Animadversionum libro XI. cap. 14. pag. 517. l. 27 sq. ed. 1. p. 820. ed. 2. & 3.] »Ἑπτάπους σκιά. τοῖς ποσὶ κατεμέτρουν τὰς σκιὰς ἐξ ὧν »τὰς ὥρας ἐγίνωσκον.« [Apud Hesychium quidem ibi nulla coenae mentio: sed de coenae hora agi, ex ipsis Aristophanis verbis l. c. discimus.] »*Decem pedum* στοιχεῖον »faciunt multi mentionem: neque negaverim, procurando corpori eam *maxime ordinariam horam* fuisse. Iulius

» Pollux lib. VI. cap. 8. [sect. 44.] Τῇ σκιᾷ ἐτεκμαίροντο
» τὸν καιρὸν τῆς ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδοῦ, ἣν καὶ στοιχεῖον ἐκά-
» λουν. καὶ ἔδει σπένδειν, εἰ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον εἴη.
» Scribendum σπεύδειν. Respicit hunc Aristophanis lo-
» cum e Concionantibus: [vs. 652 sq. ed. Br.]

— — — »σοὶ δὲ μελήσει,
»ὅταν ᾖ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον, λιπαρὸν χωρεῖν ἐπὶ
»δεῖπνον.

» Emendanda sunt obiter doctissimi interpretis verba,
» [Schol. ad vs. 648. ed. Küst.] dudum corrupta. Τὸ πα-
» λαιὸν, ait, καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον καὶ καλούμενοι παρε-
» σημαίνοντο τὴν σκιάν. καὶ οὕτως οἱ μὲν ἔμενον τοὺς κλη-
» θέντας, οἱ δ' ἀπῄεσαν ἐπὶ τὰς ἑστιάσεις, οὐδ' ὑπὸ τηρή-
» σεως οὔσης αἰτίας, ἐφ' ἧς οἷόν τε ἦν τεκμήρασθαι εἰς πό-
» σας ὥρας προήκει. Legendum, οὐδέπω τηρήσεως οὔσης
» ἑτέρας, ἀφ' ἧς οἷόν τε ἦν τεκμ. *cum nondum exstaret ulla*
» *alia observatio, ex qua sciri posset ad quot horas* Sol *esset*
» *progressus*: hoc est dicere, ante inventionem gnomonum
» & horologiorum. Nemo erit, opinor, qui huic emen-
» dationi refragetur. Anni sunt tamen amplius quingenti
» cum hic locus scribitur non aliter: quod ex Suida co-
» gnoscimus, qui doctissimi Scholiastae verba referens in
» suos commentarios, [sub voce Δεκάπους σκιά.] simili-
» ter corrupta & depravata illa descripsit. Enimvero an-
» tiquae mendae, non propterea non sunt mendae. Sed
» hoc ὁδοῦ πάρεργον. *Duodecim pedum* σκιᾶς meminit
» hic diserte *MENANDER*. Dalecampium, lectionem editam
» solicitantem, admoneat erroris sui Hesychius, ita scri-
» bens: Δωδεκάποδος· οὕτως ἔλεγον ἐλλειπτικῶς, στοιχείου
» ἢ σκιᾶς. οὕτω γὰρ συνετίθεντο ἐπὶ δεῖπνον ἥξειν, τοῦ στοι-
» χείου ὄντος δωδεκάποδος, ὡς νῦν πρὸς ὥρας φασί. Pu-
» tes, hunc ipsum *Menandri* locum ab illo exponi. Sed
» quid miramur de *duodecim pedibus*, cum sciamus fuisse
» qui serius multo ad coenam accederent? *Viginti pe-*
» *dum* στοιχεῖον observare iussus erat is de quo Eubulus
» comicus, [apud Nostrum, I. 8. c.]

»εἰπόντος αὐτῷ τοῦ φίλου, ὁπηνίκ' ἂν
»εἴκοσι ποδῶν μετροῦντι τὸ στοιχεῖον ᾖ,
»ἥκειν.« —

Vers. 4. Pro σκιὰν ἰδὼν, est σκιάν σ' ἰδὼν in ms. *Ep.* parum commode.

Eiusdem *MENANDRI* versus ex fabulâ Μέθῃ, seu *Te-*

mulentiâ, ita ut a nobis factum digerendos esse monuit CASAUBONUS, cum ecloga illa in sex versus esset distributa; quorum secundi initium fecerat vox ἀνδρῶν, terti φάσκων, quarti Καθ' αὐτὸν, quinti δειπνῇ, ita ut pro sexto nonnisi verba ἔχειν καλῶς superessent. Ibi, quod ad *vers.* 1. Ἐμὲ γὰρ διέτριψεν, id *me moratus est* reddidit Dalec. Suspicatus eram, quemadmodum nomen διατριβὴ haud raro *oblectamentum* significet, sic etiam verbo διατρίβειν *delectandi* significatum tribui posse. Sed dubito, an usquam certum illius usus exemplum reperiatur. Laudari video ad hanc *Menandri* Eclogam *Emendationes*, quas sub *Philargyrii* nomine edidit *Cornelius de Pauw*: quae quidem quid bonae frugis offerant, cum non ad manus sit liber, nec umquam tractare eum mihi contigerit, non habeo compertum.

Vers. 2 *sq.* ἱερὸν γάμον φάσκων ποιήσειν. » Quid appel» lat Menander ἱερὸν γάμον? Athenienses eo nomine fe» stum celebrabant, memoriae perpetuandae *nuptiarum Io» vis & Iunonis*. Hesychius: Ἱερὸς γάμος, ἑορτὴ Διὸς καὶ » Ἥρας. Nam & natales suorum Deorum norant veteres, » & alios dies solemnes. Ergo etiam diem illum norant, » quo Iovi nupsit Iuno: sed norant, ut puto, soli Athe» nienses, aut cum paucis. Nam alii populi non adeo in» geniosi; quod indicat Theocritus, qui curiosissimas tan» tum foeminarum de nuptiis Iovis & Iunonis satagere af» firmat. Πάντα, ait, γυναῖκες ἴσαντι· καὶ ὡς Ζεὺς ἠγά» γεθ' Ἥρην. « [Idyll. XV. 64. Quae Theocriti verba infeliciter hic attigisse Casaubonum, pronunciavit Warton ad illum locum.] » De eo festo, *Menandri* versum in» terpretor; maxime quia sequitur, τὰ τῆς θεοῦ γὰρ παν» ταχῶς ἔχειν καλῶς. Olim scribebam, ἱερὸν γάμον: hoc » est, *se sacra facturum brevi nuptialia*. Eo tempore ami» cos suos invitabant, ut etiam docet Plutarchus in Sym» pos. « CASAUBONUS. — Conf. Meursii Graeciam Feriatam pag. 158. laudatam ab Hesychii Interpretibus. Eandem dictionem Ἱερὸν γάμον aliter ab eodem Casaubono paulo superius expositam vidimus, ad pag. 242. e.

Vers. 5. τὰ τῆς θεοῦ γὰρ πανταχῶς ἔχειν καλῶς. b
Ad verbum interpretatus sum, *res enim Deae usquequaque bene habere*. Quorsum autem haec spectent, parum mihi liquet. Mire Dalecampius: *Enimvero penitus ille novit totum Lunae cursum*. Quasi ἡ θεὸς hic luna esset, & dein κατέχει

legeretur. Ms. *A.* nihil ab edita scriptura recedit: in *Epit.* vero tota desideratur ecloga. GROTIUS in Excerpt. pag. 733. de tota ecloga nonnisi postremum versum adposuit, eumque sic digestum mutatumque:

— — Τοῦ θεοῦ γὰρ πανταχοῦ
ἔχειν καλῶς.

Adiecta versione: *Non hominis, sed Dei est, ubique bene esse.* Apud alium quemdam auctorem verba illa isto modo scripta & in eamdem sententiam prolata reperisse Grotium diceres, nisi in Notis (pag. 986.) consulto scripsisset: »Male editur τὰ τῆς θεοῦ.«

Μνημονεύει δ' αὐτοῦ. Sic commode editiones omnes. Sed & satis erat, Μνημονεύει αὐτοῦ, quod est in membr. *A.* absque coniunctivâ particulâ. In ms. *Ep.* desunt haec, & quae sequuntur, usque ad Timothei versum 2. lit. d. εἰς ἑπτακλ.

Τιμοκλῆς δ' ἐν Ἐπιστολαῖς &c. TIMOCLIS versus nec satis »recte, &, ut puto, mutilate in omnibus scribuntur li»bris: aut proferat aliquis meliores quam quibus usi su»mus. Initio *asotum* hominem belle περιφράζει poëta:

»Ὁ Δημοτίων δὲ, παραμένειν αὐτῷ [αὐτῷ edd. & ms.] δοκῶν
»τ' ἀργύριον: —

»nam is est *asotus* vere & φερωνύμως, qui assiduas impen»sas faciens, *non cogitat se rem imminuere suam & frangere.*
»Deinde, cum ait,

»— — ὁ Χαιρεφῶν μὲν παντελῶς
»οἴκαδε βαδίζειν ᾤετ' ὁ γ' ὁ ταλάντατος:

»significat, *tam familiariter Chaerephontem ad Demotionem »itasse cibi sumendi gratia, quam si domum ad se ivisset.*« CASAUBONUS. — In ed. Cas. scribitur ᾤετ' ὁ ταλάντατος: & ad eam scripturam nihil quidem discrepantiae ex membr. *A.* adnotatum est. Sed in ed. Ven. sic scriptum, ᾤετ' ὁ ταλάντατος: & simili quodam modo videtur scribi in membranis: quod ex eo, quod dedimus, corruptum erat, ᾤετο ὁ ταλάντατος.

c *Tres postremi versus* cum in hunc modum editi legerentur consentientibus membranis:

Καὶ μὴν ἔτι τοῦτ' ἔστιν ἄξιον μόνον,
τὸν παραμασίτην λαμβάνει δίκρουν ξύλον·
οὔτ' εὔρυθμος γάρ ἐστιν, οὔτ' ἀχρήματος.

sic ista latine reddidit DALECAMPIUS:

Et, quod est certe omnium indignissimum,
Paramasiten secum adducit, lignum bifidum:
ut qui nec concinnus sit, nec opulentus.

Qui praeclare illud viderat, pro ἄξιον (*verf.* 5.) oportuisse ἀνάξιον, quod sententia desiderabat: at sic metrum, claudicans in vulgata scriptura, nondum satis erat suffultum. Porro, *versu* 6. ad verba, *lignum bifidum*, adnotaverat idem: » *Stolidum, fatuum, rusticumque hominem: bifidum*, quod homo bipes ac διςχελής: e ligni trunco fisso » in duo crura & brachia factum: &, ut est in prover» bio, ficulnum. « — Quam totam interpretationem gratis sumtam adparebat. Denique vero, *verf.* 7. suspecta esse debebat vox ἀχρήματος: nam quid *indigni* habet hoc, quod *pro parasito* adsumsit hominem *non opulentum?* Opulentus quidem, perpetuus esse parasitus noluerit. Nam παραμασήτην *parasitum* significare, cum ipsum vocabuli veriberbium docebat, tum tantum non disertissime monitum est a Nostro pag. praeced. lit. c. Meliora docuit e suae doctrinae instructissima copia Toupius in Animadversionib. in Scholia ad Theocrit. Idyll. VIII. pag. 217. ubi ita legendos istos senarios monuit:

Καὶ μὴν ἔτι τοῦτ' οὐκ ἔστ' ἀνάξιον μόνον,
τὸν παραμασήτην λαμβάνει δίκρουν ξύλον·
οὔτ' εὔρυθμος γάρ ἐστιν, οὔτ' ἀγράμματος.

Nempe hominem οὐκ ἀγράμματον accipiens pro στιγματίᾳ: quo sensu & *literatum* Plautus dixit, & Samiorum populum πολυγράμματον Aristophanes in Babyloniis. Cum quo congruit, quod δίκρουν ξύλον (ut ex Etymol. in Δίκρον & in Μίκκος intelligitur, coll. Suida in Δικροῖς) *furcam* significat, adeoque per metonymiam *furciferum* denotare poterat. Quas ego emendationes interpretationesque adoptans, fere non dubitandum arbitror, quin penultimus versus in eum, quem sub contextu indicavi, modum sit refingendus,

τὸ παραμασήτην λαμβάνειν δίκρουν ξύλον;

Nam in naturali verborum structurâ vox παραμασήτην praedicatum est, adeoque articulum non habere debet praepositum. Porro interrogative mihi utique visa erat accipienda oratio. *Nonne hoc ipsum etiam per se* (τοῦτο μόνον) *indignum facinus est*, nempe τὸ λαμβάνειν δίκρουν ξύλον παραμασήτην, *hominem furciferum pro mensae sodali adsumere.* Quod vero vocem εὔρυθμος ex eo illustrandam

dem TOUPIUS censuit, quod de τῶν γραμμάτων ῥυθμῷ Herodotus dicit V. 58. id nimis subtile mihi visum erat, longiusque petitum.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Σκύθῃ. ANTIPHANES, in Scytha. »Scythas Athenis vocabant publicos servos, qui in iudiciis petulantiam litigantium compescebant. [vide Polluc. VIII. 131 sq. & ibi Iungerm.] Sunt qui Scythas [in plur.] hanc »fabulam inscribant. Pollux lib. VII. cap. 13. [sect. 59.] »Ἐν τοῖς Σκύθαις Ἀντιφάνης ἔφη, Σαράβαρα καὶ χιτῶνας »πάντας ἐνδεδυκότας. Sed notemus eius incogitantiam »aut inconstantiam: libro namque X. cap. 40. [sect. 168.] »postquam ex Nebulis *Aristophanis* quaedam protulisset, »addit, ἐν δὲ Σκύθαις ἢ Ταύροις, Σαράβαρα καὶ χιτῶνας »&c. « — In posterioribus Pollucis editionibus e meliore codice recte editum, Ἀντιφάνης δὲ ἐν Σκυθ. ἢ Ταυρ. Corruptos esse versus, qui ex *Antiphanis Scytha* adferuntur, turbatum metrum arguebat. Neque vero opis quidquam offerebant membranae, in quibus (*vers.* 1.) etiam deest εἰ, quod recte editum videbatur. *Versum* 2. latine sic reddidit DALECAMP. *non expectata face, omissis coronis.* Monuit autem CASAUBONUS: »Cum interrogationis nota »scribendum, Οὐκοῦν καὶ δᾷδα καὶ στεφάνους λαβόντες; »Et in sequentibus lege cum Dalecampio, μεμάθηκε κωμάζων: non ἐγκωμιάζειν. « — At κωμάζειν, non κωμάζων voluisse videtur Casaub. Verterat Dalecampius, *Chaerephon si quando non coenaverit, sic comessari didicit.*

Τιμόθεος, Κυναρίῳ. »Mirabar fabulae huius titulum, »& nescio quid hariolabar: sed venit commodum in men»tem verborum Suidae, [in Τιμόθεος:] καὶ Κυνάριον, Τιμοθέου δρᾶμα, ὥς φησιν Ἀθήναιος ἐν τοῖς αὐτοῦ. « CASAUB. — *Primus TIMOTHEI versus* certissima ratione, ni fallor, emendatus fuerit, si sic legamus:

Πειρώμεθ' ἀποδύντ' εἰς τὸ δεῖπνον ἀπιέναι.

id est, *Age abeamus & ad coenam nos comparemus.* Nempe ἀποδύντ' in duali. Vide Suidam in Ἀποδύντες, & in Ἦ δεῖ χελώνης κρέα. Ἀποδύεσθαι vel ἀποδῦναι (Aor. 2. verbi ἀποδῦμι) πρός τι, ἐπί τι vel εἰς τὶ, *accingere se, comparare se ad aliquid.* Epitomator, ut supra dixi, omisso primo versu, non nisi duos posteriores huius eclogae versus adposuit: in quibus nihil discrepat ab edd. & a ms. *A.* nisi quod δ' coniunctionem *vers.* 2. omittit. Pro ἐὰν, quod *vers.* 3. habebant edd. & mssti, ἂν vel ἢν

desiderabat metri ratio: de quo monuit IACOBS in *Notis mssiis.*

AD CAP. XLIII.

Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Καρύστιος ἐν Ἱερείᾳ. »Iulius Pollux »lib. X. cap. 32. [sect. 152.] laudat hunc poëtam ἐν τῇ »Ἐνέᾳ, id est, *in Mutâ:* nisi tamen ibi quoque scribendum »ἐν τῇ Ἱερείᾳ.« CASAUBONUS. — δὲ Καρυστ. absque artic. edebatur. Commode δ' ὁ Καρύστιος dedit ms. *A.* Tota ecloga deest *Epit.* Apud Pollucem l. c. librorum scripturam defendit Hemsterhusius. *Vers.* 1. Quod Καὶ νῦν γε pro Καινὸν γε legi voluit Casaubonus, id commodum quidem, sed minime necessarium nobis visum erat. καινὸν, adverbialiter, pro καινῶς, *novo more.* GROTIUS, Casauboni emendationem adoptans in Excerpt. p. 805. totam Eclogam latine sic reddidit:

Iam modo, sic aiunt, Chaerephon ad nuptias
nec advocatus advenit in Ophellae domum.
Nam per tenebras cum corona & sportula
nova a marita pavos & aves dictitans
se ferre, ingressus ibi coenavit affatim.

Vers. 2. Cum metro non esset aptum ὡς τὴν Ὀφέλλαν ἄκλητον, quod erat editum; corrigi CASAUBONUS volebat,

ἄκλητον ὡς τὴν Ὀφέλλαν εἰσδεδυκέναι.

quod & ipsum Grotius adoptavit. At ne sic quidem metro consultum videtur: cum enim Ὀφέλλας, Ὀφέλλαν, ultimam longam habeat, exsistebat pes spondeus in quarta senarii regione. Aliam medicinam nobis obtulere nostrae membranae, in quibus sic scribitur, ὀφελ' ἄνακλητον, mendose quidem distributis vocibus, sed ita ut adpareat Ὀφέλαν simplici litera λ scriptum oportuisse. Idemque nomen pariter simplici λ scriptum habemus in Pherecratis versu quodam, VIII. 365. a. ubi de eodem homine eademque re agitur: sed ibi quidem in aliam partem erratum; nam, pro

ἐβάδιζεν ὡς πρὸς Ὠφέλην, —

quod ibi vulgo scribitur, oportebat, opinor,

ἐβάδιζεν ὡς πρὸς τὸν Ὀφέλην: vel πρὸς τὸν Ὀφέλαν.

In *quarto versu*, qualis ante nos editus erat,

φάσκων παρὰ τῆς νύμφης ὁ τὰς ὄρνεις φέρων.
nihil equidem desiderabam: & consentiebant membranae, nisi quod, pro παρὰ τῆς νύμφης ὁ, mendose in his παρὰ τῆς νῦν φησο scribitur. At CASAUBONUS: » Quartum & » quintum, ait, ita scribo:

» φάσκων παρὰ τῆς νύμφης ταὼς ὄρνεις φέρων
» ἥκειν, δεδείπνηκ', ὡς ἔοικεν, εἰσπεσών.

» *Chaerephon*, ut ianitores & admissionales servos falleret, » *finxit se iussu sponsae venire, ac* nescio quos *pavones as-* » *ferre. Semel autem in aedes intra domum receptus, etiam ad* » *epulas est admissus, ut par erat:* quia turpius eiicitur, » quam non admittitur hospes. « — Sic ille; rectissime quidem *postremo versu* id, quod una voce perperam olim scriptum erat, δεδειπνηκὼς, in duas (δεδείπνηκ' ὡς) dividens: sed praeter necessitatem, ut mihi videbatur, antepenult. versu *pavones* invehens. Quos in vetere aliquo codice repertos a Casaubono ratus GROTIUS, & ipse tenuit: sic tamen, ut ταὼς κ' ὄρνεις scriberet. Videndum tamen, ne in τὰς ὄρνεις aliud quid lateat.

Quod in sequente eiusdem APOLLODORI ecloga legitur, ἐπ' ἐξόδοις ὑμαῖς, satis adparet *de sacrificio & epulo* dici, *profectionis caussa ad bellum celebrato.* Vide Lexic. Polyb. in Ἔξοδος.

Μάχων δ' ὁ κωμικὸς φησίν· Ὁδὸν μακρὰν &c. » *locum* » *Diphili* poëtae *in Chaerephontem*, versibus MACHONIS » narratum, exposuimus ad Theophrastum, capite Περὶ » Ἀγροικίας. « CASAUBONUS. — Ibi, (in Comment. ad Theophrasti Charact. pag. 149.) quod Diphilum hoc loco Chaerephonti suasisse ait Machon, (*vers.* 4 sqq.) *ut utramque maxillam quatuor clavis firmet, ne vehementi per longam viam cursu luxentur distorqueanturque;* id contulerat CASAUBONUS cum rusticorum more calceos impactis clavis firmandi. Quem quidem ad morem respexisse Diphilum, equidem non adfirmaverim. Ad ἔγκεφον (*vers.* 5.) Brunckius in suo libro ἔγκαψον adnotavit; nescio an ex ms. Par. *B.* qui si ita habet, non probandus profecto. Vulgatum recte tenent ms. *A.* & *Ep.* Verbi παρασείειν (*vers.* 6.) proprius usus in *manibus inter currendum agitandis quatiendisque.*

Ad sequentem Eclogam, Ὁ Χαιρεφῶν κρεάδι' &c. spectat CASAUBONI Animadversio huiusmodi: » Lepidus est & » qui postea commemoratur ab eodem *MACHONE Chae-*

» *rephontis iocus.* Est autem argutia omnis posita in verbi τ
» προσίστασθαι ambiguitate: quod non animadversum est
» ab interpretibus. Emebat Chaerephon in popina carnes
» a coquo. Forte accidit, ut coquus aliquid valde ὀστώ-
» δες appenderet: tum Chaerephon, Μὴ, inquit, προσί-
» στα τοῦτό μοι, id est, *noli cum caeteris carnibus etiam istud*
» *osseum mihi appendere.* Respondet coquus: *non esse repu-*
» *diandum illud: nam etiam vulgo dici, carnes ad ossa esse gra-*
» *tiores.* Ad haec Chaerephon: *Est hoc quidem verum, &*
» *quod das nobis suave est: sed tu, dum illud appendis, reddis*
» *insuave.* Quasi dicat, osseum illud frustum, si mantissae
» & auctarii loco detur, gratum fore: non, si appensum
» cum caeteris vendatur ut caetera. Hoc illa verba signi-
» ficant, Γλυκὺ μὲν, προσιστάμενον δὲ λυπεῖ πανταχοῦ.
» locus est, ut dixi, in voce προσιστάμενον, quae & *rem*
» *cum aliis appensam* potest significare, (nam ἱστᾶν est *pen-*
» *dere*) & *cibum qui diutius in stomacho remanens gravis est*
» *ac molestus.* Verbum frequens in libris Medicorum.« — Scripturam quod attinet: *Vers.* 1. pro ὀψωνεῖ ποτε, quod habent ed. Bas. & Cas. mendose ὄψων εἴ ποτε scribitur in ed. Ven. & ms. *A.* *Vers.* 4. vero, recte ms. *A.* ε ἶ π ε ν μ ά γ ε ι ρ ε. Et μάγειρε etiam ms. *Ep.* Caeterum priorem eclogae partem in brevius contrahens Epitomator, verbum προσκόπτοντος, aliò traxit, & in alium prorsus sensum detorsit. Χαιρεφῶν, inquit, εἰς ὀστῶδες προσκόψας κρέας, εἶπε· μάγειρε, μὴ προσίστα τοῦτό μοι &c. *Vers.* 7. καὶ μ ά λ ι σ τ' habet cum editis codex ms. uterque: ubi a metrum omnino καὶ μ ά λ' desiderabat. Ad sententiam quod spectat: verbum προσιστάναι (*vers.* 4.) non tam *appendere cum aliis*, quam nude *appendere* significare mihi visum erat. Quod de Medicorum usu verbi προσίστασθαι adnotavit Casaubonus, id nec aliàs observare memini, nec ex eis quae vel in H. Stephani Thesauro vel apud Foesium in Oecon. Hippocr. reperio, satis video firmatum. Quamnam in eo verbo ambiguitatem secutus sit poëta, aliquanto planius fortasse intelligeretur, si, quid esset id, quod veluti in proverbio dici solitum profert, τὸ πρὸς ὀστοῦν κρέας εἶναι γλυκὺ, (*vers.* 6.) satis adpareret. Laudat ad illa verba Dalecampius Petri Victorii Var. Lect. lib. VII. cap. 12. At ibi nihil, quod huc faciat, reperitur. Si de *pinguiore* ageretur carne, posses προσιστάμενον in eam fere, quam Casaubonus voluerat, senten-

iam intelligere, *resistentem* & *graviter insidentem carnem stomacho*, eumque *prementem*, *nec facile concoquendam*. Sed clariorem etiamnunc lucem huic illustrando loco desidero.

Καλλίμαχος ἐν τῷ τῶν Παντοδαπῶν Πίναξι. Ad vulgatam scripturam, ἐν τῷ τῶν Παντοδαπῶν Πινάκων, (quae ex membr. *A.* in editos libros derivata est: nam in *Epit.* haec desiderantur) adnotavit Casaubonus: » Et » vitium inest, & omnino deest vox una in istis. Legendum » enim, ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πί- » ναξι. Lib. XIV. [pag. 643. e.] Οἶδα δὲ καὶ Καλλίμα- » χον ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν Συγγραμμάτων Πίναξι ἀνα- » γράψαντα. Sed eius operis Callimachi multa apud ve- » teres mentio. Ex quibus etiam constat, hanc rationem » tenuisse illum, ut, indicato auctore & titulo alicuius li- » bri, prima verba describeret, ac mox numerum τῶν στί- » χων subnotaret. Unde colligimus, mendum latere in se- » quentibus verbis, Εἶθ' ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ὑπέθηκεν· Ἐπειδή » μοι πολλάκις ἐπέστειλας, στίχων τὸ έ. Quae ita inter- » pretatur Dalecampius: *Initium deinde illius operis Callima-* » *chus recitat, versibus quinque delineatum, huiusmodi, Quan-* » *doquidem ad me saepius literas dedisti.* Non poterat commo- » dius accipi quod ait vulgata lectio de *quinque versibus.* » Sed, narro tibi, locus est depravatus: & scribendum, » στίχων τοε. posito puncto post verbum ἐπέστειλας. » *Numeris*, ait, *versuum*, vel, ut vulgo loquimur, *linea-* » *rum*, CCCLXXV. Ex Iustiniani praefatione in Pandectas, » & subscriptionibus Epistolarum Pauli Apostoli, & locis » multis Diogenis Laërtii aliorumque Scriptorum, certum » est, solitos veteres scriptores versuum numerum inire, » & in ultima cera ascribere. Idem mos Hebraeorum Cri- » ticorum; qui cum in hac parte, tum in aliis multis, » Graecos & Latinos longo intervallo superarunt. Quod » autem Callimachus idem fecerit, testis est Athenaeus » lib. XIII. [pag. 585. b.] Ἀνέγραψεν, ait, αὐτὸν Καλλί- » μαχος ἐν τῷ τρίτῳ Πίνακι τῶν Νόμων, καὶ ἀρχὴν αὐτοῦ » τήνδε παρετίθετο· Ὅδε ὁ νόμος ἴσος ἐγράφη καὶ ὅμοιος. » στίχων τριακοσίων εἴκοσι τριῶν. Locum hunc sic debes » vertere: *Meminit legis a Gnathaena latae Callimachus in* » *Legum Tabula tertia, & illius tale principium apponit*: Lex » ista scripta est aequalis & similis. *Continet versus* CCCXXIII. » Caeterum non solus Callimachus hoc argumentum atti- » gerat, verum alii quoque multi, qui similiter libros suos

» *Tabularum* titulo praescripserant. De huiusmodi commen» tariis Galenus loquitur, quoties Πινάκων facit mentio» nem: ut in Librum de Articulis, verba faciens de scri» pto quodam Pseudepigrapho, cui erat titulus, Ἱπποκράτους, περὶ Ἀδένων οὐλομελίης: eum librum negat esse » τοῦ παλαιοῦ, cum aliis argumentis, tum etiam isto, » quod auctores Πινάκων nullam eius fecissent mentio» nem: οὐδ' οἱ τοὺς Πίνακας γράψαντες ἴσασι τὸ βιβλίον. « — Sic ille. Nobis, quod ad titulum pertinet libri CALLIMACHI, de quo agitur, licet integer talis fuerit, ὁ τῶν παντοδαπῶν Συγγραμμάτων Πίναξ, tamen, quoniam apud Athenaeum vocabulum συγγράμματα paucis ante verbis adpositum est, satis visum erat hoc loco, cum BENTLEIO in Callimachi Fragmentis pag. 471. ἐν τῷ τῶν Παντοδαπῶν Πίνακι corrigere. Continuo deinde vero ea verba, in quibus non minus gravis error inerat, silentio praeteriit Casaubonus. Nempe, quod vulgo sic scribebatur, Δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν Χαιρεφῶν Κυρηβίων, id haud dubie mendosum erat. Quem errorem nescio an animadverterit DALECAMPIUS; male quidem dissimulavit, sic vertens illa verba: *Callimachus -- Chaerephontis opus adscribit his verbis: De Coenis scripserunt Chaerephon & Cerybion. Initium deinde illius operis Callimachus recitat*, &c. Perspectissime mihi locum hunc BENTLEIUS curasse visus est, in Epistolâ ad Io. Millium (Iohannis Antiocheni Historiae Chronicae subiectâ) pag. 68. ubi Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι legit. Nempe » *Chaerephon*, (inquit) parasitus *ad » ὁμότεχνον* suum *Cyrebionem Epistolam misit*, in qua de» scripsit coenam quandam sine dubio opipare apparatam. » &c. « — Eiusdem generis sunt Lyncei Samii & Duridis Epistolae, initio libri quarti; & Epistola Parmenisci, IV. 156. d. Et imitatus est ipse noster Athenaeus, cum suos libros Timocrati suo inscriberet: vide praesertim libri huius sexti exordium. Denique, quod hic subiicitur, ὁ Κυρηβίων δ' ὅτι παράσιτος, προείρηται: de eo vide p. 242. d. & ibi notata.

AD CAP. XLIV.

» De *Archephonte parasito* describuntur *MACHONIS* ver» *sus*; quorum *quartus* est:

» ὄψου πετραίου παρατιθέντος ποικίλου.

»Melius Epit. παρατεθέντας. [Sic & noster cod. »Ep. quod unice verum erat.] Ὄψον πετραῖον, *piscis est* »*saxatilis*, quem Plinius [IX. 31, 50.] ait *petrosis locis vi*-»*vere*, ut locustas. Etiam Aristoteli πετραῖος ἰχθύς.« Casaubonus. — *Saxatilium* piscium frequens mentio libro septimo & octavo. De his Columella, de Re Rust. VIII. 16. *Optime saxosum mare nominis sui pisces nutrit; qui scilicet, quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt: ut merulae, turdique, nec minus melanuri.* Athenaeus VIII. 357. f. τὰ καλούμενα πετραῖα, κωβιοὶ, καὶ σκόρπιοι, καὶ ψῆτται, καὶ τὰ ὅμοια. Sunt autem οἱ πετραῖοι pisces caeteris μαλακοσαρκότεροι, ut VII. 323. d. ex msstis libris, pro vulgato μελανοσαρκότεροι, legendum: id est, *molliore, teneriore carne*; adeoque *commodius nutrientes, ventriculum minus gravantes, & concoctu faciliores*, ut docet Noster VIII. 357. f.

Vers. 5. καράβων τ' ἀληθινῶν. »καράβους ἀληθινοὺς in»terpretor *locustas veras*, sive exsuccas, & in quibus car»nis non esset amplius quam in locusta terrestri. Dalec. »scribebat [certe interpretabatur] καράβων τε λιθίνων.« Casaubonus. — *Locustis lapideis* reddiderat Dalecampius; in Nota adiiciens: »Grandibus, quibus testae ob »senium saxea durities esset.« — Sic ille semper discindere nodum paratus erat, quem solvere non posset. Certe, quid dicat poëta ἀληθινοὺς καράβους, haud admodum liquet: nisi *verissimos*, pro *optimis*, *exquisitissimis* dixit; quam in partem Villebrune vertit, *des langoustes de la plus belle espece*. Quod si compertum haberemus, paulo ante istos versus mentionem factam fuisse *Callimedontis*, quem *Carabum* cognominatum ac frequenter memoratum Comicis novimus; (VI. 242. d. III. 100. c. VIII. 339 extr. & seq.) possemus suspicari, per iocum nunc *veros carabos* dixisse; & ad hunc locum referri posset id, quod de usu vocabuli ἀληθινὸς a Corayo ad V. 202. adnotatum est. Nihil mutant libri.

c *Vers.* 7. Cum sic legeretur in editis,

ἐν ᾗ τεμαχίσκοι τρεῖς ἐνῆσαν κόβιοι,

primum κωβιοὶ scribi debebat cum ms. *Ep.* & sic correctum velim; quemadmodum constanter aliàs, & plus semel libro VII. pag. 309. scribitur. Hoc quidem loco in ms. *A.* mendose κωβίοι scriptum. In τεμαχίσκοι nil mutant libri, nisi quod in ms. *Ep.* duplicatâ literâ μ scribitur illud vocab. Sed adsensus sum Casaubono, monen-

ti: »Lego τεμαχιστοί. Usitatum Graecis verbum est »τεμαχίζειν, parare ad instar salsamenti: inde τεμαχιστὰ »pisces, qui & τεμαχῖται. Cum autem gobiorum genera »plura noscantur, de optimis poëta loquitur. Optimos »autem Galenus pronunciat τοὺς πετραίους: etsi videtur »Machon istos a saxatilibus separare.« — Gobii alii saxatiles, alii litorales, alii palustres. Saxatiles laudat etiam Athenaeus e Diocle, VII. 309. c. Neque hic gobios a saxatilibus diversos factos video a Machone. Τέμαχος, est frustum piscis maioris, muria conditum. τεμαχίτης piscis est, qui in frusta secari & muriâ condiri solet. VIII. 340. d. Similiter τεμαχιστὸς fuerit, in frusta sectus muriâque conditus. Et laudari h. l. videntur isti gobii in Ptolemaei mensa, ut & maiores solito & praestantiores.

Vers. 9 *sq.* »Cum ait, τῶν μὲν σκάρων ἀπέλαυε, τῶν »τριγλῶν δ' ἅμα, καὶ φυκίδων: videntur *scarus*, *trigla* & »*phycis*, vilium & insipidorum piscium nomina esse, ut »*maenis*, *membras*, & *apua Phalerica*. Satis compertum est, »eundem piscem, aut certe eiusdem nominis, non esse »ubique locorum in eadem dignatione. *Macho*, Alexan»driae vitam degens, secutus est iudicium suorum popu»larium. *Scarum* ergo inter malos ponit, quem alii prae»ferunt omnibus saxatilibus, & caeteris non paucis. τρί»γλας intelligo, non *mullos* pisces, sed *apuas triglitides*, »quas inter ἑψητοὺς & parvi pretii pisciculos ponunt an»tiqui.« CASAUBONUS. — At non *inter malos* ponit pisces illos poëta: hoc solummodo significat, a reliquis omnibus convivis, & ab ipso rege, multo *pluris aestimatos* fuisse *istos gobios*. *Maenides* utique, & *membradas*, quae *vers.* 11. commemorantur, in vulgatis vilioribusque piscibus nominatos iam alibi vidimus. VI. 227. c. & 241. b. *Phalericae apuae* Athenis quidem laudabantur; sed, alibi minus aestimatas fuisse, nil utique mirum. Conf. VII. 285. e. f.

Vers. 16. μὴ παρεβρωκεν, & *vers.* 18. ἐβρωκεν. Sic scribendum fuisse ex metri necessitate, post TYRWHITUM in Notis ad Dawesii Misc. Crit. pag. 454. monuit BRUNCK in ora sui libri, adnotavitque simul: »Hoc quidem Atticum non est. At Macho fabulas suas docuit »Alexandriae, sub Ptolemaeo secundo vel tertio.« — Conf. notata ad I. 15. c. *Vers.* 17. ὁ κυρτὸς. Bene DALEC. *gibbus ille*; nempe *Alcenor*.

Verſ. 19 *ſqq.* τοῦψον δὲ σέβεται &c. » Cauſſa, cur hic » paraſitus, contentus piſcibus vilioribus, abſtineret ab » omnibus melioribus, tribus poſtremis verſibus conti» netur:

» τοῦψον δὲ σέβεται τοῦτο καὶ δέδοικέ πως.
» οὐδ᾽ ἔστιν αὐτῷ πάτριον, ὄντ᾽ ἀσύμβολον
» ἰχθῦν ἔχοντ᾽ ἄψηφον ἀδικεῖν οὐδένα.

» Lego ἰχθῦν ἔχοντα ψῆφον: aliter neque hellenismus » conſtat, neque ſententia. Eſt autem haec: *Archephon» tem, precario viventem alieno cibo, religioni habuiſſe piſcem » tangere ad laedendam*, id eſt, ut eo veſcatur in menſa, » ἔχοντα ψῆφον: memorem namque ſortis ſuae ac vilita» tis, vilioribus piſcibus ſolitum eſſe contentum. Quid » appellat *piſcem* ἔχοντα ψῆφον? Obſervandum, allegori» cam eſſe locutionem: ſic enim loquitur de piſcibus, » tamquam de hominibus: ideo uſus verbo ἀδικεῖν, pro » *edere.* In republica dicitur ψῆφον ἔχειν, *qui habet ius ve» niendi in comitia:* quod iis civibus ſolum convenit, qui » pleno iure cives ſunt, aut meliore ſaltem conditione » quam inquilini. Videtur hoc allegorico ſermone per» ſtringi Archephon, tamquam reus peregrinitatis: cuius » rei conſcientia faciebat illum legitimorum civium reve» rentem ac metuentem. « CASAUBONUS. — In edit. 2. & 3. Animadverſionum eiusdem Caſauboni adiiciuntur haec, uncis quidem ibidem incluſa: » Sed Scaliger non ἔχοντα, » verum ἑκόντα vel ἑκόντι legebat, & locum aliter inter» pretandum ſuſpicabatur. « — Sic Dalecampius ἑκόντα interpretatus erat, *ſcienter alicui facere iniuriam;* ſed obſcurâ & lubricâ alioqui ſententiâ. Epitomator, reliquâ totâ eclogâ adpoſitâ, duo poſteriores verſus (puto, quod parum intellexiſſet) praetermiſit. Nec ſane per Caſauboni animadverſionem prorſus in liquido poſita res. Nam, quid *gobius piſcis* cum ψήφῳ commune habeat, aut, cur hunc potiſſimum ἔχοντα ψῆφον poëta dixerit, nondum adparet. Suſpicatus erat doctiſſimus DUTHEIL, agi de *peculiari gobiorum genere*, nobis hodie incognito, cuius in ventre *calculi* reperiri ſueviſſent. Sane, niſi aliquid tale ſtatuas, frigidiſſimus iocus videri debet. Si dictione, ψῆφον ἔχειν, *ius ſuffragii habere*, veluti proverbio uſos eſſe Graecos conſtaret in re quavis *eminenti* & *prae caeteris excellenti;* poſſet aliqua ratio intelligi, cur ea dictione hîc uſus ſit poëta: ſed nullum talis proverbii veſtigium us-

quam reperire me memini. Porro eam ambiguitatem, quae in vocabulo ἀσύμβολος latet, adnotare oblitus est Casaubonus: nam ἀσύμβολος h. l. non modo dici videtur *qui sine symbola coenat;* verum etiam, qui *nihil in commune reipublicae aerarium* (aut omnino, qui nihil in commune commodum) *confert.* Suspicari etiam subierat, ἰχθὺν fortasse ad ἀσύμβολον esse referendum, adeoque ad ipsum *Archephonta;* quem *piscem*, id est, *mutum*, dicat poeta, partim ob id ipsum, quod Athenis ius suffragii non haberet, partim quod, cum parasitus festive dictis delectare convivas deberet, ille mutus veluti piscis mensae adcumberet. Sed quis quaeso speraverit, in his laceris antiquitatis reliquiis ad liquidum omnia perduci posse? Rem propemodum confecisse sibi visus erat Palmerius, in Exercitat. pag. 504. Qui quum gratis prorsus sumsisset, ψῆφον non modo *calculum* significare, sed & piscium *squamas*, tamen ne sic quidem tolerabilem aliquam sententiam extundere potuit. Ex ms. *Ep.* adnotemus, quod ibi pro σέβεται *vers.* 19. σεύεται scribatur, eâ permutatione literarum υ & β, de qua iam aliâs diximus.

AD CAP. XLV.

Ἄλεξις δ' ἐν Παροίνῳ. Perperam Παρύνῳ ms. *A.* *Vers.* 2. ἤ τι θᾶττον ἔτι τρέχει. Rectissime, quod ad sententiam, e habet ἢ εἴ τι θᾶσσον τούτων ἔτι τρέχει ms. *Ep.* Sed versus hoc desiderare videtur, ἢ τι θᾶττον εἰ τρέχει. Nam abesse τούτων & ἔτι poterant: voculâ εἰ vero carere non posse videtur oratio. *Vers.* 3. Ἐτεοβουτάδῃ. » *Eteobuta*» *darum* gens, ex qua sacerdotes eligebantur, clara Athe» nis: Suidas. « Dalecamp. — Non *sacerdotes* promiscue, sed ἡ ἱέρεια τῆς πολιάδος Ἀθηνᾶς, ut docet Harpocration. *Vers.* 4. Deleto post βαδίζει commate, scribe: οὐχ οἷον βαδίζει τὰς ὁδούς.

Ἀξιόνικος - - ἐν τῷ Τυῤῥηνικῷ. ἐν τῷ Τυῤῥηνῷ scribitur IV. 166. c. *Ibid.* Οἶνος οὐκ ἔνεστιν νῦν &c. » Locus ex *Axionici Tyrrhenico* non habet perfectam sen» tentiam; quae fuisse haec videtur: *Nunc certe vinum* » *ipsis non inest; neque ad excusationem suam poterunt isti vi*» *num praetexere, ut fieri solet.* « Casaubonus. — Aliter Dalecampius reddiderat: *Rursum amicis quidam aiunt ad*

messationem vinum in praesens non adesse: quod facere Gryl-
lion semper assolet.

Ἀντιόχου μὲν τοῦ βασιλέως, Σώστρατον. Σώπατρον
unde arripuerint editores, nescio. Σώστρατον recte dedit
codex noster mstus uterque. Conf. I. 19. d. *Sostratus* rur-
sus, (nescio an idem) assentator Cavari Galli, memora-
tur VI. 252. d.

Σιλανὸς, φησὶν, ὁ Ἀθ. &c. In superioribus editionibus
sic legebatur: Σιλανὸς φησὶν ὁ Ἀθηναῖος Γρυλλίωνος παρασι-
τοῦντος ἐρωτηθεὶς, τίς ἐστιν οὗτος, Μενάνδρου ἔφησεν ἀξιά-
γναθος. Ista ante oculos habebat CASAUBONUS, cum
ad hunc locum ita commentaretur: »Sequitur *Silani Athe-*
»*niensis* venustum *dictum de Grylliona parasito.* Sed lege:
»περὶ Γρυλλίωνος παρασιτοῦντος ἐρωτηθεὶς τίς ἐστιν οὗτος;
»*Cum interrogatus fuisset de Grylliona parasito, Quis est iste?*
»respondet Silanus, Μενάνδρου ἔφησεν Ἀξιάγναθος. Haec
»est lectio scripta omnium librorum; quam & ferre pos-
»sumus. In una nempe comoediarum Menandri mores
»alicuius insignis lurconis fuerant depicti; cui e re nomen
»inditum, *Axiagnatho.* Habent Graeci aliquot nomina pro-
»pria a γνάθος formata, ad denotandam ventris inglu-
»viem & πολυφαγίαν: cuiusmodi sunt Gnatho, Gnathae-
»na, & in Batrachomyomachia, vetere & eleganti car-
»mine, Physiognathus. Erit fortasse cui non displiceat
»vetus nostra coniectura, ut scribatur, Μενάνδρου φησὶν
»ἀξία γνάθος: *est gula Menandro digna*: id est, digna
»quae ab optimo poëta traducatur, qualis fuit Menan-
»der. Inveni in Excerptis magnam isto loco discrepan-
»tiam. Sic enim ibi scriptum: Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιός φησιν
»ὅτι Σιλιανὸς ὁ Ἀθηναῖος Γρυλλίωνος παρασιτοῦντος Με-
»νάνδρῳ τῷ σατράπῃ παρ' εὐπαρύφου τε περιπατοῦντος
»μετὰ θεραπείας ἐρωτηθεὶς, Τίς οὗτος; Μενάνδρου ἔφησεν
»Ἀξιάγναθος. *Narrat Lynceus Samius, cum Gryllion para-*
»*sitaretur Menandro satrapae, Silianum Atheniensem a purpu-*
»*rato deambulante cum comitatu fuisse interrogatum, Quis iste?*
»*respondisse, Menandri est Axiagnathus.* Demiror unde haec
»tam diversa!« — At, non tam erant haec diversa,
quam supplementum eorum quae in edita scriptura inter-
ciderant: nempe post παρασιτοῦντος omiserat recentior
aliquis librarius, ὁμοιοτελεύτῳ deceptus, novem verba,
quorum postremum erat περιπατοῦντος. Ea verba, quae
& codicibus Italicis deerant, quorum Excerptis usus est

Casaubonus, & (ut ad h. l. Villebrunius adnotavit) in 2 msstis Paris. *B.* & *C.* desunt, non modo in Epitoma conservata sunt, sed & in vetustis nostris membr. *A.* Nec vero Σιλιανὸς habet noster ms. *Epit.* ut codex Hoeschelianus, sed Σιλανὸς, ut edd. & ms. *A.* Nec ἀξιάγναθος una voce, ut erat editum, scribunt codices; sed ἀξία γνάθος divisis vocibus, quemadmodum suspicatus erat Casaubonus. Qui in his commemoratur *Menander*, is fuerat unus ex Alexandri Magni olim ducibus; cui, post mortem regis, *Lydiae satrapia* obvenerat, ut Curtius docet X. 10. & Iustinus XIII. 4. Unam dubitationem habet id supplementum, adeo opportune a praedictis codicibus oblatum; scilicet, quod post σατράπη in ms. *A.* παρ' εὐπαρύφου scribitur, quemadmodum e cod. Hoesch. Casaubonus etiam citavit; pro quo in nostro ms. *Ep.* παρευπαρύφου (sic) una voce scribitur. Satis autem ex connexione orationis intelligi poterat, verba εὐπαρύφου δὲ - - περιπατοῦντος ad eumdem *Gryllionem* referenda esse, de quo modo dictum, Γρυλλίωνος παρασιτοῦντος Μενάνδρῳ. Itaque παρ' ante εὐπαρύφου non cum Casaubono accipiendum erat pro παρὰ praepositione: sed nescio unde corrupta vox huc irrepserat. Collato Strabone, lib. XI. pag. 516. c. & Trogo Pompeio, Prologo XLI. cum Diodoro Siculo, lib. XVIII. cap. 39. & lib. XIX. cap. 14. intellexisse mihi visus eram, fuisse tempus cum idem *Menander* (qui *Stasander* Diodoro dictus videtur) Arianae sive *Ariae* regionis *satrapa* esset. Itaque suspicari subierat illam vocem παρ apud Nostrum, post vocabulum σατράπη, ex Ἀρίας vel τῆς Ἀρίας detortam decurtatamque esse. Sed haud satis ea res in plano est: & multo expeditiorem explicationem habet illius syllabae παρ origo. Scilicet, quod & aliis passim corruptis lectionibus & sua mole laborantibus originem dedisse observavimus, idem hoc loco usu venerat. Vetustior librarius, cuius de exemplo & ille codex quo Epitomator usus est & vetustae nostrae membranae derivatae sunt, cum εὐπαρύφου scribere deberet, omissâ temere primâ syllabâ, παρ scribere inceperat; tum, animadverso errore, integram vocem εὐπαρύφου rescripsit, priores autem tres literas falso primum positas delere neglexit, aut, ne liturâ deformaret librum, consulto delere noluit. *Gryllionis* parasiti (nescio an eiusdem de quo hîc agebatur) rursus mentio fit lib. XIII. pag. 591. e. ubi

nvitis mstis Γυλλίων, pro Γρυλλίων, editum est. Quemadmodum vero ridicule parasitus hic γνάθος, id est, *macilla*, vocatur: sic notum est & *Gnathones* subinde *parasitos* nominari solitos. Quo spectat Hesychii glossa: Γνάθων· παράσιτος. Et pro γνάθων, per iocum hic γνάθος dicitur.

Χαιρεφῶν - - εἰς γάμον ἄκλητος εἰσελθών. *Chaerephon cum invocatus ad convivium nuptiale esset ingressus.* Quo pacto irrepserit, supra expositum, pag. 243. d. *Ibid.* καὶ τῶν γυναικονόμων. Importunam particulam καὶ, cum editis agnoscit codex mstus uterque. De γυναικονόμοις, qui & γυναικοκόσμοι apud Polluc. VIII. 112. vocantur, vide quae collegit Meursius in Lect. Attic. lib. II. c. 5. *Ibid.* ὡς παρὰ τὸν νόμον ἐπὶ τοῖς τριάκοντα ἑπόντος. Cum ἐπόντος in ed. Bas. & Cas. scriberetur, monuit CASAUBONUS: » Corrige ἑπόντος. Dalec. *quia praeter legem & statutum triginta convivarum numerum, alios secutus se ingessisset.* » Scio, Graecum verbum esse ἕπω, *sequor*: sed poëticum, » & ab hoc loco alienissimum. Est vero ab ἐπεῖναι, quod » significat *superesse*, [potius, *insuper adesse*,] & *legitimum* » *modum excedere.* « — Veram scripturam ἐπόντος editio Veneta tenebat. ἑπόντος operarum errore in editionem Bas. irrepserat.

AD CAP. XLVI.

b » Probat Deipnosophista, *morem fuisse Athenis, ut gynaeconomi ventitarent ad convivia, & numerum convivarum observarent.* TIMOCLIS de hac re versiculus tertius,

» βούλονθ' ὁ γυναικονόμος λαβεῖν ἀριθμὸν,

» transpositione vocum depravatus est. Scribendum,

» βούλοντ' ἀριθμὸν ὅ γε γυναικονόμος λαβεῖν. « CASAUB.

Eumdem versum sic refinxit GROTIUS, Excerptor. p. 695.

βούλεται ὁ γυναικονόμος ἀριθμὸν ἂν λαβεῖν.

Poteras etiam talem statuere:

βούλονθ' ὁ γυναικονόμος τὸν ἀριθμὸν καταλαβεῖν.

Nil mutant membr. *A.* In *Epit.* vero & haec ecloga deest, & Menandri quae sequitur. *Versu* 4. tenui post καινὸν distinctionem a Casaubono ibi positam, ut ista verba cum superioribus nexa intelligerentur. Grotius vero post ἀριθμὸν *vers.* 3. incidit orationem, deleto post καινὸν commate. Quod in fine ait poëta, *debere gynaeconomum domos eorum potius, qui incoenati sunt, pervestigare*: id quo spectet,

haud satis adparet. Adnotavit DALECAMPIUS: » ut coe» naturi accersantur. « — Verba Ἔστι δὲ &c. alii personae tribuit Villebrune.

In *MENANDRI vers.* 5. pro τύχῃ, est τύχαι in membranis: quod eo observatum velim, ut meminerimus (sicubi forte in loco difficiliori recurrerit) illius permutationis literarum ι & ε in fine vocum; de qua breviter ad III. 92. b. (Animadv. T. II. pag. 120 extr.) & saepius ad Polybium monuimus. Nempe ΤΥΧΗΙ debuerat librarius, ad latus positâ vocali iota, quam nos subscribere consuevimus. In *fine eclogae*, verbum ἐλθὼν, quod ibi habent editi cum membranis, omisit GROTIUS in Excerpt. pag. 729. In eiusdem Eclogae *Versu primo*, perperam *post* γάμοις *comma* positum erat in ed. Bas. quod etiam temere servatum in ed. Cas. Monuit vero CASAUBONUS: » In » *primo versu*, τοῖς ἐν τοῖς γάμοις, pro τοὺς, rescripsit » Dalecampius; deceptus eo quod in vulgatis post vocem » γάμοις posita est virgula. « [Nempe, secundum pravam distinctionem, quae in ed. Bas. obtinuerat, sic vertit illum versum Dalec. *Apud nuptiales Gynaeconomos.*] » Iunge vero sic, πυθόμενος πάντας τοὺς ἐν τοῖς γάμοις διακονοῦντας μαγείρους ἀπογεγράφθαι παρὰ τοῖς γυναικονόμοις. Olim *coqui* inter privata servitia raro habebantur: » sed ad nuptias aut alias solemnes epulas conducebantur. » Quo autem severius & fidelius lex sumtuaria exerce» retur, *institutum Athenis* fuit, *ut coqui omnes sua nomina* » *ad magistratus deferrent*: *quo haberent gynaeconomi*, ei cu» rae praefecti, *quos possent percontari de numero convivarum* » & caeteris quae contra legem fierent. « — Eodem *versu primo*, cum vocem Παρὰ extra versum positam putasset CLERICUS, in Menandri Fragm. pag. 100. eamque pro extremâ voce versus praecedentis habuisset; inscitiam temeritatemque illius viri pro merito notavit BENTLEI in Emendat. p. 36.

In *PHILOCHORI* testimonio, cum ait καὶ ταῖς ἄλλαις θυσίαις, perspicuum est, θυσίαν *epulas* dici *post sacrificium* celebratas.

AD CAP. XLVII.

τοῦ οἰναρίου ὑπολιπόντος. Exspectaveram ἐπιλιπόντος: d sed vulgatum tenet uterque noster codex. Et aliunde

quoque citatum id verbum eâdem notione reperio. *Ibid.* ἰσφέρειν ἐκέλευσεν ἕκαστον δύο ὀβόλους. Corrige ὀβολούς: ut recte scriptum in editt. vett. & msstis. Mendosum ὀβόλους ex ed. Caf. nostro exemplo adhaesit. Porro, corrupte ἑκατὸν editum erat: de quo corrigendo monuerat *Paul.* LEOPARDUS, Emendat. lib. IX. cap. 5. Recte vero ἕκαστον dedit ms. *A.* & *Ep.* eamdemque scripturam ex Epitoma Hoeschelii commendavit Casaub.

Γνώμην δὲ συμβάλλεσθαι (vel συμβαλέσθαι) ὅ τι δοκεῖ τῷ δήμῳ. » Allusio est ad usitata verba in Se» natusconsultis, in quibus solitum decerni ut proëdri se» natus auctoritatem proximis comitiis deferant ad popu» lum, rogentque ut sciscat quod Senatus προσβούλευσεν: » ut in Senatusconsulto de honore & praemio Eubuli fa» cto, quod nacti beneficio clarissimi praestantissimique » M. Velseri Augustani, alibi sumus luce donaturi & illu» straturi, faciente Deo. In eo scriptum est, δεδόχθαι τῇ » βουλῇ τοὺς λαχόντας προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλη» σίαν χρηματίσαι περὶ αὐτοῦ· τὴν γνώμην δὲ ξυμβάλλε» σθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον, ὅτι δοκεῖ τῇ βουλῇ στε» φανῶσαι Εὔβουλον. Ad istam formulam allusit *Corydus* in » ioculari Senatusconsulto; sed in diversissimam senten» tiam verba torquet. Nam totius decreti sententia est: » *placere ut accumbentium unusquisque duos obolos conferat ad* » *vinum emendum; Gnome vero id conferat, quod populo* (id est, » caeteris convivis) *fuerit visum.* Collationem accipe, qua» lis a meretrice peti exigique solet.« CASAUBONUS.

Πολύκτορος δὲ &c. » Alterum *Corydi* apophthegma est » hoc; Πολύκτορος δὲ τοῦ κιθαρῳδοῦ φακῆν ῥοφοῦντος, καὶ » λίθον μασησαμένου, Ὦ ταλαίπωρε, ἔφη, καὶ ἡ φακῆ σε » βάλλει. *Cum Polyctor citharoedus in lenticulae sorbitione la*» *pidem manderet: O miser*, ait, *etiam lens te lapidibus infe*» *statur.* Iocus est acerbus in malum citharoedum. Allu» dit enim ad morem theatrorum, ubi mali poëtae saxis » petebantur, sicut boni iaculo floris ferti & soluti bono» rabantur. φυλλοβολίαν Graeci appellant; de qua notavi» mus plura ad Suetonium. [Vide supra, ad II. 57. a.] » *Lapidationis theatralis* exempla multa apud veteres, prae» sertim Lucianum. Macrobius secundo Saturnaliorum: » *Lapidatus a populo Vatinius, cum gladiatorium munus ede*» *ret, obtinuerat ut aediles edicerent, ne quis in arenam nisi po*» *mum misisse vellet.* Seneca pater, in Controversiis: *Hi*

» *Ciceroni Caestium praeferrent, nisi lapides timerent.* Satyrici à
» scriptor: *Ex his qui in porticibus spatiabantur, Lapides in*
» *Eumolpum recitantem miserunt.* Idem, de poëta & recita-
» tore molesto: *Itaque non miror, si te populus Lapidibus*
» *prosequitur. Ego quoque sinum meum saxis onerabo, ut, quo-*
» *tiescunque coeperis a te exire, sanguinem tibi a capite mittam.*
» *Movit ille vultum, &, O mî, inquit, adolescens, non hodie*
» *primum auspicatus sum: imo, quoties theatrum, ut recitem*
» *aliquid, intravi, haec me adventitia excipere frequentia solet.*
» Huc etiam pertinet λιθίνη βαλλητὺς, de qua sub libri no-
» ni finem. [pag. 406. d. & 407. c.] Atque hinc lux fieri
» debet etiam sequentibus *Machonis versibus*, sane quam
» obscuris:

» Κακός τις ὡς ἔοικε κιθαρῳδὸς σφόδρα,
» μέλλων ποτ' οἰκοδομεῖν τὴν οἰκίαν, φίλον
» αὐτοῦ λίθους ᾔτησεν· ἀποίσω δ' ἐγὼ
» αὐτῶν πολὺ πλείους φησὶν ἐκ τῆς δείξεως.

» Ut tenebricosum locum illustremus, velim ante omnia
» Lector cogitet, proferri ab Athenaeo hos versus, ut pro-
» bet, *Machonem* mali citharoedi illius fecisse mentionem,
» de quo dixit *Corydus, Etiam lenticula lapidibus te incessit.*
» Porro iam ante non semel monuimus, veterum scripto-
» rum locos multos esse his in libris descriptos, non ut
» erant in auctore primo, sed compendiose, multis ali-
» quando vocibus, interdum & periodis integris omissis,
» vel ab Athenaeo, vel ab iis qui opus descripserunt.
» Eius rei exemplum hîc manifestum. Fingit enim poëta,
» *citharoedum infelicem petiisse ab amico saxa aedificandae do-*
» *mui.* φίλον, ait, αὐτοῦ λίθους ᾔτησεν. Quis non expectet,
» cum legit haec verba, responsum datum ab amico? Id
» vero nusquam apparet. Nihil enim hîc invenias quod
» eo trahi possit. Ista autem quae subiiciuntur in conti-
» nenti, Ἀποίσω δ' ἐγὼ αὐτῶν πολὺ πλείους, φησὶν, ἐκ
» τῆς δείξεως, citharoedi ipsius sunt, indignantis quod
» paucos nimis lapides amicus esset pollicitus. *Quid?* ait
» ille, *tu mihi tam parce lapides promittis? possum ego plures*
» *reportare e theatro, cum artis meae specimen edens, lapideo*
» *imbre fuero compluius.* Δεῖξις, cuius loco Dalecampius,
» errore insanum magno, δῆξις substituit, [vertens, *maio-*
» *rem partem morsu prehensam auferam.*] idem est atque ἐπί-
» δειξις: quae propria theatrorum vox est, saepe a nobis
» exposita. Sic iterum usurpatur infra, hoc libro: [pag.

» 270. d.] οὕτως γάρ τις τῶν σοφῶν τὴν τῶν δείξεων ὥραν » ἐπάλει. Et libro XIV. [pag. 620. c.] Λυσανίας δ', ἐν τῷ » πρώτῳ περὶ Ἰαμβοποιῶν, Μνασίωνα τὸν ῥαψῳδὸν λέγει ἐν » ταῖς δείξεσι τῶν Σιμωνίδου τινὰς ἰάμβων ὑποκρίνεσθαι. » Ex istis liquido constat, *Machonis* versus labem acce- » pisse: quod vel tacentibus nobis lex metrica palam fa- » cit. Quare illos ita scribamus:

» Καλός τις ὡς ἔοικε κιθαρῳδὸς σφόδρα,
» μέλλων ποτ' οἰκοδομεῖν τὴν οἰκίαν, φίλον
» αὐτοῦ λίθους ᾔτησεν. . . . . . . :
» . . . . ἀποίσω δ' ἐγὼ.
» αὐτῷ πολὺ πλείους φησὶν ἐκ τῆς δείξεως. « CASAUB.

— In LYNCEI verbis (lit. d.) recte φακῆν ῥοφοῦντος edd. vett. & mssti; ubi male φακὴν ed. Cas. MACHONIS testimonium omisit Epitomator. In cuius *versu secundo*, quod *Casaubonus* in Animadv. sic scripsit,

μέλλων ποτ' οἰκοδομεῖν τὴν οἰκίαν, φίλον:

particulam ποτ' sua auctoritate tacite adiecit. Quae cum abesset in editis & in membranis, claudicabat utique versus: sed nec legitimus ille est, qui ex Casauboni officina prodiit, ob spondeum in quarta sede. Cui hunc substituit GROTIUS, in Excerpt. p. 849.

τὴν οἰκίαν μέλλων ἂν οἰκοδομεῖν, φίλον:

qui, sicut quod ad metrum legitimus est, sic minus nobis placuit ob invectam ἂν particulam, cui in illa orationis connexione nulla inesse vis, nullus esse locus mihi videbatur. Istum potius probaverim, quem ab ADAMO concinnatum Villebrunius protulit:

τὴν οἰκίαν μέλλων ποτ' οἰκοδομεῖν, φίλον.

Tertio versu non magnopere necesse visum erat, lacunam statuere: poterat illa verba rogationi suae statim adiicere citharoedus, priusquam responsum dedisset amicus. Sed in verbo ἀποίσω misere utique pessumdatum metrum erat. Cui malo peropportunum remedium, idemque simul ad sententiam commodissimum, GROTIUS adtulit, ἀποδώσω corrigens; quod adoptandum iudicavi. Quod vero *vers.* 3. pro αὐτοῦ, idem Grotius αὑτοῦ scripsit; ea quidem novatio minus erat necessaria.

καὶ γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τῆς Ὀμφάλης ἐπὶ τὴν Ἥβην μεταβέβηκε. » Praeter *Heben* Deam, quae Herculi relato » in numerum Deorum nupsit, haec vox *pubem* signifi-

»cat: inde iocus est.« Dalecamp. — »Acutum, sed »amarum dictum. Significare enim voluit, istum brevi »λεσβιάσειν.« Casaub.

Φυρομάχου δ' ἐμβαψαμένου εἰς φακῆν. Rursus perperam φακὴν ed. Cas. *Phyromachus* ille simul cum ipso *Corydo* in *gulonum* numero refertur infra, VIII. 343. b. Idemque rursus eodem nomine commemoratur lib. X. p. 404. d. e. ubi perperam Φυλόμαχος scribitur in editis. *Ibid.* ἀναστρέψαντος recte ed. Ven. cum msstis. Perperam ἀναστρέψοντος ed. Bas. & Cas.

ζημιωθῆναι αὐτὸν, ἔφη, δίκαιον, ὅτι οὐκ ἐπιστάμενος δειπνεῖν, ἀπεγράψατο. Imprudenti mihi video excidisse, ut priora verba latine sic verterem, *merito mulctatum esse*; cum debuissem, *Dignum esse qui mulctetur.* Graeca verba in Animadversionibus repetens Casaubonus, temere ἀνεγράψατο scripsit: recte ἀπεγράψατο editiones omnes, cum utroque codice msto; neque aliter voluerat Casaubonus, qui haec ad h. l. adnotavit: »Alludit ad athletarum »morem, qui nomen apud gymnasiarcham soliti profite»ri. Graeci ἀπογράφεσθαι hoc dicunt. Libanius in Episto»lis: Ὅμοιά γε φαίνεται, ὥσπερ ἂν εἴ τις Ὀλυμπιάσι νι»κήσας πολλάκις, ὕστερον γέρων ὢν ἀπογράφοιτο ἔτι καὶ »προκαλοῖτο τοὺς ἀντιπάλους. Vel ἐγκρίνειν εἰς τὸν ἀγῶ»να, ut apud Themistium oratione prima, ubi plura scri»ptor disertissimus de hoc more: de quo extat etiam »apud Artemidorum caput integrum libro primo. Pro»fessioni iuncta erat δοκιμασία. In ea probatione reiicie»bantur qui parum se viderentur exercuisse, aut aliâs »esse imperiti aut inepti. Graeci id dixerunt ἐκκρίνειν τοῦ »ἀγῶνος: cuius contrarium est ἐγκρίνειν. Verbo ζημιω»θῆναι alluditur ad poenas illorum, qui ex lege recepti, »non ex legibus decertabant. Fuisse enim κακομαχίας »poenam, & eorum omnium quae παρὰ τὸν νόμον τὸν »ἐναγώνιον peccarentur, testata res multis idoneorum scri»ptorum locis.« — Pro ἀπογράψασθαι, eâdem notione ἐγγραφῆναι dictum supra vidimus pag. 240. b. c. Erat autem *Phyromachus*, ut paulo ante docuimus, in gulonum lurconumque numero veluti *nomen* suum *professus*: & quasi *artem profitebatur coenandi.*

πότερον ἐγὼ μεθύω, ἢ δοκεῖ μοι ταῦτα περιφέρεσθαι. f »Dictum illud illustravimus libro quarto, cap. XIV.« Casaub. — Vide Animadv. ad IV. 156. c. Paulo ante, pro

ειπούσης, est *λιπούσης* in ms. *Ep.* Pro *πότερον* vero, corrupte *ποτήριον* in ms. *A.*

Χαιρεφῶντος - - *φήσαντος, οὐ δύνασθαι τὸν οἶνον φέρειν· οὐδὲ γὰρ τὸ εἰς τὸν οἶνον, ἔφη.* »Lusit in vario usu verbi » *φέρειν*. Nam & de homine dicitur *φέρειν οἶνον*, & de vi» no *φέρειν ὕδωρ*. *Non mirum*, inquit, *si vinum ferre ne*» *queas: qui ne aquae quidem ferendae sis*, *villo similis quod οὐ* » *φέρει πολὺ ὕδωρ*. Caussam huius *ἀδυναμίας* sequentia » verba indicant; ex quibus discimus, ita solitum Chae» rephontem cibis oppleri, ut aliud quid amplius capere » non posset.« Casaubonus. — Mihi hoc dicere visus erat Corydus: *Tu vinum hoc*, ais, *te non ferre: nempe aquam non amas, qua illud temperamus.*

τοῦ δὲ Χαιρεφῶντος - - *διαναστάντος.* »*Τοῦ γὰρ* » *Χαιρεφῶντος, γυμνοῦ ἔν τινι δείπνῳ διαστάντος.* » Scripsi, *τοῦ δὲ Χαιρεφ.* Verte autem, *Cum Chaerephon in* » *quodam convivio nudus staret cruribus divaricatis. διαστῆναι*, » hîc est, *stare suris apertis*, ut loquitur Varro. « Casaub. — Equidem codicum nostrorum probavi scripturam, quorum uterque & *τοῦ δὲ* dedit, non *γὰρ* cum editis; & *διαναστάντος*, non *διαστάντος*: id est, *cum inter coenam surrexisset.* Eamdem sententiam coniecturâ praeceperat doctissimus Coray, ad editam scripturam *διαστάντος* quaerens in *Notis msstis:* » An *ἀναστάντος*? « — » Sequen» tia verba, *ὥσπερ τὰς ληκύθους ὁρῶ σε μέχρι πόσου μεστὸς* » *εἶ*: accipe de *ampullis pellucidis;* quales erant quae e cor» nu fiebant; nonnullae etiam quae e corio. Aiunt enim » Grammatici, *ὄλπην* dici proprie *τὴν δερματίνην λήκυθον*, » *δι' ἧς ἔστιν ὑπιπτεύσασθαι τὸ ἔλαιον*: *coriaceam ampullam*, » *intra quam cerni oleum potest.* « Casaub. — Vide Suidam in *Ὄλπη*, & Schol. ad Theocr. Id. II. 156.

Καθ' ὃν δὲ καιρὸν Δημοσθένης παρ' Ἁρπάλου τὴν κύλικα εἰλήφει. Nota res ex Plutarch. in Demosth. p. 857. *Ibid.* a *τοὺς ἄλλους ἀκρατοκώθωνας καλῶν.* Ipsum vocabulum apud Demosthenem hodie non reperitur: sed de re vide Nostrum lib. II. pag. 44. e. f. & ibi notata. Usus autem eo vocabulo est Hyperides in Orat. contra Demosthenem, ut docet idem Noster, XI. 483. e. *Ibid.* *τὴν μεγάλην ἔσπακεν.* *τὴν μεγάλην*, intell. *κύλικα*. Lepida vero in verbo *σπᾶν* ambiguitas, quo vulgo utuntur cum dicunt *vinum largiter haurire.* Sic Athenaeus loco modo citato: *ἀκρατοκώθωνας καλοῦσι τοὺς πλέον ἄκρατον* (forſ. *ἀκράτου*) *σπῶντας.*

εἰωθότος δ' αὐτοῦ ῥυπαροὺς ἄρτους ἐπὶ τὰ δεῖπνα φέρεσθαι. » *Cum solitus esset ad convivia sordidos panes afferre.* In» tellige de conviviis quae ex symbolis cuiusque convivarum constabant, & *erani* dicebantur. Minus recte inter» pres: *sordidum panem coenaturis solebat apponere.* « CASAUBONUS. — Satis indicabat verbum φέρεσθαι, in medio genere positum: quod *secum adferre* significat.

AD CAP. XLVIII.

Φιλόξενος δὲ, ὁ παράσιτος, Πτερνοκόπις δ' ἐπίκλην. ἡ Πτερνοκοπὶς est in ms. *Ep.* ut ad p. 239. f. docui. Et sic hîc rescriptum velim. *Ibid.* Μάστιξεν δ' ἐλάαν. Frigida allusio ad Homericam formulam, Il. ε'. 366. & alibi.

Τὸν δ' ὑπὸ τῆς γραὸς τρεφ. Coniunctionem δ' commode obtulit ms. *Ep.* Cum vero satis fuisse videri deberet, ὑπὸ γραὸς, aut ὑπό τινος γραὸς, articulum τῆς cum editis agnoscit codex mstus uterque. *Ibid.* Pro τῇ γραΐ, habet γράᾳ ms. *A.* qui γραίᾳ puto debuerat; quemadmodum paulo post (lit. c.) ὑπὸ γραίας habent edd. & mssti.

τὸν ὑδροπότην Μοσχίωνα λεγόμενον. *Moschion* (nescio an idem, de quo hic agitur) in parasitis commemoratur pag. 242. c. rursusque IX. 382. d. Haud dubie hos Machonis versus de *Moschione abstemio* respexit Athenaeus lib. II. pag. 44. d. ubi ad hunc locum remittere lectorem oblitus sum. In *MACHONIS vers.* 4. recte ποιεῖς dedit ms. *Ep.* quod ex *vers. seq.* adparet, ubi ποιεῖ σε ἐν γαστρὶ λαμβάνειν habet codex uterque. Itaque ὁ δεῖνα, intelligendum σὺ ὁ δεῖνα: quod percommode, *O bone*, vertit IACOBS in Animadv. ad Anthol. Vol. II. Part. 3. pag. 26. Minus vero nobis probabatur ratio, qua eidem Viro docto hi versus concinnandi visi erant, nempe:

Ὁ δεῖνα, παράδοξόν γε ποιεῖ πρᾶγμά τι
ἡ γραῦς ποιεῖν σ', ἐν γαστρὶ λαμβάνειν ἀεί.

Quae ille sic interpretatur: *O bone, mirificam rem te facere cogit vetula illa, ut nimirum semper ventre concipias.* Mihi videbatur παράδοξον ποιεῖς πρᾶγμα idem valere ac παραδόξως πράσσεις, *mirum quid tibi accidit.* Sic, τί δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς; p. 251. c. idem valet, ac τί δεῖ πάσχειν ἡμᾶς;

Νῦν πάντα &c. Collatis codicis *Ep.* & membranarum *A.* scripturis, sic scribi debebat ille versus:

Νῦν πάντα (φησὶν) καινὰ γίνετ'· ἡ μὲν οὐ κύει:

ut κοινὰ pars versus esset, verbum vero φησὶν ut extra versum ab Athenaeo adpositum intelligeretur. *Vers.* 2. ἐν γαστρὶ δ' οὗτος λαμβάνει. Sicut ἐν γαστρὶ ἔχειν Graeci dicunt *gravidam esse*; sic ἐν γαστρὶ λαμβάνειν, est *gravidam fieri*, *concipere*. Confer Wetsten. ad Matth. I. 18.

Πτολεμαῖος δ' ὁ τοῦ Ἀγησάρχου. Conf. X. 425. f. & XIII. 577 extr. & seq. Adde quae notavimus ad Polyb. XVIII. 38, 6 & 8.

AD CAP. XLIX.

l Κελτοὶ, φησὶ, περιάγονται μεθ' ἑαυτῶν - - συμβιωτὰς, οὓς καλοῦσι παρασίτους. » *Celtae circumducunt » secum, etiam bellum gerentes, convictores quos parasitos » vocant.* Cave putes veteres Gallos usurpasse in lingua » sua vocem *parasitus*; sed accipe sic: vocant Gallica vo» ce, quae respondet Graecae παράσιτος. Ita solent opti» mi scriptores loqui. Ut cum, exempli gratia, scribit » Noster libro IV. [pag. 171. c.] ὃν νῦν καλοῦσιν οἱ Ῥω» μαῖοι προγεύστην: falsum hoc, nisi iuveris commoda » interpretatione. Sic dixit Galenus, τὸ σῖγμα τὸ Ῥωμαϊ» κὸν, & alia ad hunc modum multa. Ita autem Posido» nius vertit nomen vetustae Gallorum linguae *soldurius*. » Nicolaus Damascenus εὐχωλιμαῖος interpretatur: alii » aliter. Res omnibus nota. « CASAUBONUS. — μεθ' αὐτῶν scribitur in membr. *A*. De *Soldurii*s vide infra p. 249. b. *Ibid.* τὰ δὲ ἀκούσματα αὐτῶν. ἀκούσματα hîc accipienda de *personis quae audiuntur*, (i. e. de cantoribus) monuit H. Steph. Thes. T. I. pag. 286. quae vulgo aliàs ἀκροάματα. Monuit & CASAUB. » *Eorum acroamata sunt Bardi.* De » Gallorum Bardis Strabo, alii. « —

Βίθυν, τὸν Λυσιμάχου τοῦ βασ. παράσιτον. Eiusdem meminit Noster, XIV. 614. f. ubi Βίθυν vulgo scribunt; minus recte, ut videtur.

AD CAP. L.

f *TIMOCLIS* testimonium, ex *Pugile*, Εὑρήσεις τε &c. in superioribus editionibus, neglecto metro, veluti solutâ oratione conceptum scribebatur. Tum ad illa verba, (*vers.* 2.) οἱ δειπνοῦσιν ἐσφειδωμένοι adnotaverat CASAUBONUS in Animadv. » Inquinatus locus etiam in mem-

» branis. Scribebam, οὐ φειδόμενοι.« Mox vero, cum venisset ei in mentem metricae legis, docuissetque ipse, ea ratione, qua a nobis factum, in senarios redigenda *Timoclis* verba; retractans illam correctionem, quae metro non conveniebat, ait: » Forte scribendum ἐσφηνωμένοι. Ea voce pulcherrime exprimitur, quod alibi » de parasitis dictum invenias, *sedere eos in conviviis* ἐκ πα» ραβύστου, *in angustum locum receptos, & quasi magna vi eo* » *admissos*. Timotheus in Cynario: [p. 243. d.] ἐὰν μὴ πα» ράβυστός που γένηται Χαιρεφῶν. Ergo ἐσφηνωμένος est πα» ράβυστος: nam σφηνοῦν est βύσαι, & de *convivarum pres-* » *sura* solet usurpari. Vetus scriptor apud Suidam: [*in* » Σφηνωθείς:] Τιμαγένης κληθεὶς ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ σφη» νωθεὶς, ἀπέθανεν. Magnus *Turnebus* emendabat ἐσπου» δωμένοι: quae emendatio, ut ingenue quod sentio » dicam, est optima.« — At non erat (quod sibi Casaubonus persuaserat) ἐσφειδωμένοι lectio veterum librorum. In ed. Ven. ἐσφυδώμενοι (sic) scribitur: id sua auctoritate Bedrotus, editor Basileensis, in ἐσφειδώμενοι mutavit; quem & eodem modo in exemplo editionis Venetae, quod olim ipsius fuerat, sua manu correxisse video. Inde, mutato accentu, ἐσφειδωμένοι edidit Casaubonus. Iam in *Epit.* quidem ipsum illud verbum desideratur: ubi totum *Timoclis* testimonium his verbis comprehenditur: τῶν ἐπισιτίων, φησὶ, τούτων τινὰς, οἳ δειπνοῦσι τἀλλότρια, ἑαυτοὺς ἀντὶ κωρύκων παρέχοντες. At membranae *A.* eodem quidem accentu, quo Casaubonus usus est, sed per *υ* vocalem (ut in ed. Ven.) scriptum verbum, ἐσφυδωμένοι, perspicue exhibent. Eratque non mutanda, sed haud dubie vera haec scriptura: quam eamdem etiam ex codd. Paris. *B.* & *C.* adnotavit meritoque commendavit Villebrunius. Est autem illa vox, ignota quidem & silentio praeterita recentioribus Lexicographis, participium verbi σφυδόω vel σφυδάω, significatque *corpulentum, distentum, repletum, turgidum*: quod ex collatis inter se glossis nonnullis Hesychianis liquido intelligi videtur. Apud Hesychium habes, Σφυδῶν· ἰσχυρὸς, εὔρωστος, σκληρός. Apud eumdem: Διασφυδῶσαι, αὐξῆσαι. ἀπὸ τοῦ Σφύζειν. Tum, quo pacto σφυδῶν & διασφυδῶσαι ista notione a verbo σφύζειν derivari aut cum eo coniuncta statui potuerint, intelligitur ex interpretatione verbi σφριγᾷ, quod communi consensu Hesychius, Suidas & Etymologus per

φύζει exponunt; cui addunt, περιτέταται, πλήρης τυγχάνει, εὐσωματεῖ, ἀκμάζει, *&c.* Adiicitur apud Hesychium, μάλιστα δὲ ἐπὶ Θηλείας, εὐσωματεῖ &c. quod mendosum videtur. Rectius apud Etymologum, pag. 739. φριγῶσι, - - περιτέταντται, ἢ περιτείνονται, καὶ μάλιστα ἐπὶ Θηλῆς, id est, & maxime de *mamma*, nempe *plena*, *extenta*, *turgida*. Confer omnino quae ex Hippocrate citavit Foesius in Oeconom. Hippocr. v. Σφριγᾷν. Commode vertit VILLEBRUNE: *qui se bourrent bien en soupant aux dépens d'autrui*; id est, *qui se implent coenantes aliena.* Quod nisi optime habere istam librorum scripturam persuasum haberem, probaturus eram ἐσφηνωμένοι, non ea quidem notione, qua Casaubonus hanc proposuerat emendationem; sed eâ qua id verbum usurpavit Etymologus, sive apud eum vetustior aliquis glossator; nempe eâdem, quam verbo ἐσφυδωμένοι subiectam diximus. Σφριγῶσιν, (ait Etymologus p. 739. l. 6 sq.) ἀκμάζουσι, καὶ ὥσπερ διεσφηνωμένοι εἰσὶν ὑπὸ πυκνότητος καὶ ἀκμῆς.

Vers. 3 *sq.* τἀλλότρια· ἑαυτοὺς ἀντὶ κωρύκων λέγειν παρέχοντες ἀθληταῖσιν. —

CASAUBONUS, priusquam de metro, quod inesset *Timoclis* verbis, cogitasset, haec adnotaverat: » Epitome non » agnoscit τὸ, λέγειν: quod quidem positum est pro eo » quod dici solet, ὡς εἰπεῖν. Ac malebam scribi, ἀντὶ κωρύκων ὡς λέγειν.« — Deinde vero, videns metro hoc non convenire, retractata hac emendatione, *versum tertium* sic scribi iussit:

τἀλλότρι', ἑαυτοὺς ἀντὶ κωρύκων λέγειν:

Ac poterat utique elidi ultima vocalis vocis ἀλλότρια, vocalem ο ob sequentem positionem producendo. Poterat vero etiam, eâdem vocali ob debilem positionem correptâ, terminatio α manere; ut primus pes dactylus esset, secundus anapaestus. Poterat denique τἀλλότρια (vel τἀλλότρι') αὑτοὺς scribere poëta. Infinitivus λέγειν elliptice intelligendus, pro ὡς λέγειν, *ita ut dicas*; aut θέλε λέγειν, θέλοις ἂν λέγειν, *velles dicere*, *subeat dicere*, *diceres*. Quod ait ἀντὶ κωρύκων ἑαυτοὺς παρέχοντες ἀθληταῖσι: Henr. STEPHANUS in Ind. Thes. pag. 1353. κωρύκους intelligebat *peras* vel *saccos coriaceos*, in *quibus panes reponuntur*. CASAUBONUS vero ait: » Facete poëta homines » plenos cibi & probe fartos *corycis athletarum* comparat,

» quos moris erat implere vel sabulo, vel farina, vel si» cuum cenchramidibus. « — Equidem cum, unde haec duxisset Casaubonus, haud compertum haberem, in latina versione *pro follibus* posueram: *folles* cogitans pilas maiores, vento repletas, nostris *ballonibus* similes, de quibus ad lib. I. pag. 14. f. (Animad. Vol. I. pag. 127.) dictum est. At erant eiusmodi folles recentius inventum, ut ipse Athenaeus citato loco tradit: fuisseque *follem* diversum a κωρύκῳ Graecorum, quo illi ad ludum exercitationemque utebantur, (unde κωρυκομαχία apud Hippocratem, aliosque, & κωρυκοβολία apud Aretaeum) monuit *Hieron.* Mercurialis, De Arte Gymnastica lib. II. cap. 5. pag. 129. Quid vero *corycus* esset, quove modo ludus ille perageretur, ex Antyllo Medico apud Oribasium, Collection. Medicar, lib. VI. cap. 32. docuit idem *Mercurialis* ibid. p. 123 sq. quem ipsum Oribasii locum ob oculos habuerat Casaubonus. Quare in latina versione apud *Athenaeum*, loco vocabuli *follibus*, praestabit vel graecum nomen *corycis* retinere, vel cum Dalecampio *saccis* reponere. Vocabulum κώρυκος de *pera* usurpatum vidimus IV. 126. a. Eâdem notione, quâ hoc loco, recurrit XIV. 668. f.

Φερεκράτης, Γραυσί. Videbatur Φερεκράτης δ' ὁ oportuisse: quae particula δὲ responderet illi μὲν, quae post Τιμοκλῆς posita. Nihil vero ex ms. *A.* hic adnotatum: *in* Epitoma autem deest totum hoc testimonium. *Vers.* 1. Σὺ δ' - - ἐπισιτισεῖ. Cum ἐπισίτιε edidisset Casaubonus, monuit idem in Animadv. » Plerique codices scri» bunt ἐπισιτισεῖ. Tum legerem σοὶ initio. « — At, non plerique, sed omnes codices cum ed. Ven. & Bas. ἐπισιτισεῖ dabant: quod utique tenendum erat, idem valens ac παρασιτήσεις. Unus Dalecampius, sua auctoritate multum a librorum scriptura recedens, in latina versione sic posuerat, *Ne cursu propera, o Smicythion episitie.* *Vers.* 2. Τίς δ' οὗτος ὑμῖν ἐστί; Particulam δὲ ante οὗτος, quae deerat editis, dedit ms. *A.* In ἔτι nil discrepabant libri: ἐστὶ vero scribendum monuit Casaub. Recte; certe vel metri ratio id flagitabat. Pro ὑμῖν, praeter necessitatem, invitis libris, ἡμῖν legebat Dalecampius, sic vertens, *Quis hic praeterea nobis est?*

Vers. 3. ἄγω λαρυγγίτην ἐπὶ μισθῷ ξένον. Non λαρυγγίτην, sed λαρυγγιτὴν expressum volueram, quemadmodum ubique editum erat; quamquam nec

aliàs cognitum nomen, & hoc loco veterum codicum auctoritate destitutum. Si verum esset λαρυγγικὸν, quod est in membranis A., metri caussa in fine versus legendum foret ἐπὶ μισθῷ τὸν ξένον. Sed λαρυγγιζόμενον, aut certe λαρυγγίζοντα utique malebam, aut λαρυγγιῶντα.

a Πλάτων ἐν τετάρτῳ Πολιτείας. Temere »libro tertio de »Republica« scripsit Dalecamp. Extat locus initio libri IV. de Republica, ut monuit Casaub. Ibi »Scholiastes: (ut »docuit Ruhnkenius ad Timaei Λέξεις Πλατ. pag. 212.) »Ἐπισίτιοι, οἱ τροφῆς χάριν ἐργαζόμενοι, ut Hesych. & »Suidas, quorum glossae ex hoc ipso fonte fluxerunt. «
Ἀριστοφάνης Πελαργοῖς. Ad editam ante nos scripturam Πελασγοῖς, notaverat Casaubonus: »Pelasgos »Aristophanis laudat Pollux quoque, lib. X. cap. 44. « — At iampridem apud Pollucem (X. 174.) ex melioribus libris vera scriptura Πελαργοῖς restituta est. Et apud Nostrum h. l. perspicue Πελαργοῖς dedere optimae nostrae membranae. Latinam fragmenti versionem a Grotio mutuatus sum, ex Excerptis, pag. 548. Graeca verba non magis, quam Brunckius, (in Aristoph. Fragm. p. 261, 1.) ad senariorum numeros redigere ausus sum. Grotius, haud video quo metri genere, sic scripserat:

Ἦν γὰρ ἄδικον ἄνδρα σὺ διώκῃς ἕνα,
ἀντιμαρτυροῦσι δώδεκα τοῖς ἑτέροις ἐπισίτιοι.

AD CAP. LI.

ἑταίρας δ᾽ ὄνομα ἡ Συνωρίς. Conf. XIII. 583. e. In Diphili vers. 3. cum sic ederetur,

b πῶς ἂν βάλοιμ᾽ Εὐριπίδην. οὐκ ἄν πώποτε:

pessumdatum metrum erat. Nam in Euripidis nomine ρι syllaba semper longa est, de quo etiam Brunckius monuit, cuius vide Indicem in Aristophanem. Quam syllabam etiam si brevem statueres, ne sic quidem legitimus versus erat, ob spondeum in quarta regione. Cui vitio remedium adlaturus Grotius, in Excerpt. pag. 795. secundum & tertium versum sic refinxerat:

B. Ἀστεῖος εἶ. A. Δραχμὴν ὑπόθες. B. Κεῖται. πότε
Εὐριπίδην βάλοιμ᾽ ἄν; A. Οὐκ ἂν πώποτε:

Minoribus ambagibus, & convenientius etiam praeceptis Grammaticorum, ubi de re futura agitur, vers. 3. οὐκ ἂν

ποτε pro πώποτε scribendum monuit Pierson, in Notis ad Herodianum Grammaticum cum Moeride editum, pag. 461. Idque fere ipsum dedit noster codex uterque: in quibus sic, οὐκ ἄν ποτ' Εὐριπίδης &c. In ed. Ven. mendose οὐκ ἂν πώποτε editum erat: inde οὐκ ἂν πώποτε ed. Bas. & Cas.

Vers. 4. Εὐριπίδης γυναῖκα σώσειεν. οὐχ ὁρᾷς: Quod editum erat, σώσει, perapte conveniebat metro. Sed quod praecedit οὐκ ἄν ποτε, id optativum modum videbatur desiderare. Et σώσειεν dedere ambo codices. Porro ne hoc quidem repugnabat metro; quia penultima σει, ob sequentem vocalem, corripi potuit. Verba ista Villebrune cum Dalecampio *mulieri* tribuit: quae verba commodius a *viro* dicta Grotius statuit.

Vers. 7. Ἀνὴρ γὰρ ὅστις &c. Verba ista nusquam ita ab Euripide prolata fuisse, sed per iocum a Comico illi tribui, statuit Grotius, & significare ipse Diphilus videtur in fine eclogae.

Vers. 9. ὄλοιτο, νόστου μή ποτ' εἰς πάτραν μόλοι. Epitomator in verbo ὄλοιτο finem fecit Eclogae. Quod in fine versus habent membr. *A.* μολεῖ, id haud dubie vitiosum. Speciosius est μόλοι, quod habent edd. Sed qui id cum νόστου congruat, haud adparet. Itaque νόστον - - μόλοι correxit Grotius: νόστου - - τύχοι placebat Valckenario, in Diatribe ad Euripid. Hippol. pag. 84.

Ἐν δὲ τῇ διασκευῇ αὐτοῦ τοῦ δράματος. »Quid significet διασκευὴ δράματος, expositum est libro III. cap. »XXVI.« Casaub. — Vide Animadv. ad III. 110. b. Pro αὐτοῦ τοῦ, exspectaveram τοῦ αὐτοῦ, id est, *eiusdem dramatis*. Sed nihil varietatis ex ms. *A.* enotatum. Epitomator vero sic scripsit: Ὁ αὐτὸς Δίφιλος ἀλλαχοῦ περὶ παρασίτου φησίν.

αὐτὸν ἀπογαλακτιεῖ. »De *parasito* interpretantur, qui »*se depellat ipse a lacte*: id est, paulatim assuescat posse »carere lautâ mensâ. Videntur potius *regi parasiti*, quam »parasito, ea convenire.« Casaubonus. — Mihi se satis probaverat Dalecampii interpretatio, qui, cum in versione posuisset, *ut puerulì, se ipsum a lacte depulit;* ad illa verba adnotavit in ora: »Quos (puerulos,) ut ablactent, nutricis mammam aloë felleve inungunt. Festive »id significat, *parasitum effusa in mensam bile, redeundi ad*

» *convivium facultatem sibi ademisse.* « — Eamdem sententiam GROTIUS expressit, cuius versionem latinam Graecis versibus subiecimus. Nec tamen negaverim, contorta quadam ratione poëtam id, quod voluisse videtur, enunciasse. Ad sententiae commoditatem parum contulit, metrum autem pessumdedit VILLEBRUNIUS, *versum secundum ita* legendum contendens:

οὐκ· ἀλλ' ὠ'λείψας &c.

quod pro ὁ ἀλείψας positum ille voluit. In *primo versu* paulo commodius fortasse in hunc modum distincta foret oratio:

'Οργίζεται; παράσιτος ὤν, ὀργίζεται;

Grotius primum versum *personae A.* tribuit; secundum & tertium, *personae B.* DUTHEIL personarum partes sic distinguendas censuit:

A. 'Οργίζεται. B. Παράσιτος ὢν ὀργίζεται;
A. Οὐκ' ἀλλ' ἀλείψας &c.

d Qui sequuntur versus, Τότε φάγοις &c. eos praetermisit Epitomator: nihil vero in eis mutat ms. *A.* Esse autem in primo versu neglectum prorsus luxatumque metrum adparet.

Κᾂν τῷ ἐπιγραφομένῳ δὲ Παρ. Mutato verborum ordine in ms. *A.* scribitur Κᾂν τῷ δὲ ἐπιγραφ. a quo praeter necessitatem discessisse videntur editores. In *Epit.* nil aliud est, nisi καὶ ἀλλαχοῦ. Versus, ex *DIPHILI* fabulâ *Parasito* allatus, in omnibus editionibus sic scribitur, ut edidimus:

Οὐ δεῖ παρασιτεῖν ὄντα δυσάρεσκον σφόδρα.

Quem versum citans H. STEPHANUS in Thes. T. I. p. 579. praeeunte BUDAEO, ait, τὸν δυσάρεσκον esse contrarium τῷ ἀρέσκῳ, quod nomen Aristoteles tribuit homini *blando, gratiae captatori, obsecundatori*: unde ἡ ἀρέσκεια, *placendi studium, gratiae captatio*, apud Nostrum pag. 255. a. Nec vero dissimulandum, vocabulum δυσάρεσκον ignorare vetustiores libros: nam in ms. *A.* est δυσάριστον, mendose utique, sed quod ex δυσάρεστον corruptum debeat videri: & ipsum δυράρεστον habet ms. *Ep.* in contextu, quamquam & ibi mendosum δυσάριστον inter lineas adscriptum. Quod si cui probatum fuerit δυσάρεστον, id est, *morosum, difficilem, qui facile aegre ferat si non omnia ad ipsius voluntatem fiunt;* sane nihil absurdi statuerit, & perapte ea scriptura huic loco conveniet.

AD CAP. LII.

Μένανδρος - - - περὶ φίλου λέγων οὐχ ὑπακούοντος γάμων δείπνῳ. » *De amico, qui vocatus ad coenam nuptialem* » *recusabat.* οὐχ ὑπακούειν id significat, quod Attici dicunt » ἐπαινεῖν, ut Aristophanes & alii, vel ἐπαινεῖν τὴν κλῆσιν, ut Xenophon, initio Convivii: οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν » Σωκράτην πρῶτον μὲν, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ἐπαινοῦντες τὴν » κλῆσιν, οὐχ ὑπισχνοῦντο συνδειπνήσειν. « CASAUBONUS. — Conf. Brunck ad Aristoph. Ran. 508.

MENANDRI verba, cum veluti nullo metro adstricta legerentur ubique, perfectos esse versus trochaicos tetrametros catalecticos vidit docuitque GROTIUS in Excerpt. pag. 739. nullâ aliâ adlatâ mutatione, nisi quod pro ὄντως ἐστὶν, quod *vers.* 1. legebatur, transpositis verbis, ἔστιν ὄντως scripsit: in quo eum sequi non dubitavimus; quod etiam Clericus fecerat in Menandri Fragmentis pag. 138. Eiusdem Grotii latinam versionem adposuimus. Quod *vers.* 3. verbum βλέπει idem in τρέπει mutavit, id quidem minime necesse fuisse existimavi. *Vers.* 4. Mendose περιδεῖπνον scriptum erat in ed. Ven. pro quo magis vitiose περὶ δεῖπνον positum in ed. Bas. & Cas. Veram scripturam περίδειπνον GROTIUS restituit, *silicernium* vertens, id est, *funebrem coenam.* In *Epit.* tota desideratur ecloga, cum eâque quae sequuntur usque ad lit. f.

Φιλωνίδης τε ἐν Κοθόρνοις &c. Locum hunc respexerat Noster lib. II. pag. 47. d. ubi de vocab. ἀπόσιτος vide notata. Quod dein ait, Τῷ δὲ παράσιτος ὅμοιά ἐστιν ὀνόματα, ἐπίσιτος, &c. ex ipsis quae adfert nominibus adparet loqui Deipnosophistam de formae similitudine, non de significationis cognatione. Quod vero hic scribitur, ἐπίσιτος, περὶ οὗ προείρηται: nusquam in superioribus ista vocabuli forma, nec in editis, nec in mssris libris occurrebat; constanter enim ἐπισίτιος scribebatur, & sic rursus extr. hac pag. & initio pag. seq. Videtur autem hoc loco istam formam ἐπίσιτος posuisse auctor, ut caeteris adlatis simillimam: qua eâdem etiam pro ἐπισίτιος uti licuit Graecis, ut ex Polluce VI. 43. & 123. & Suida (voce Ἐπίσιτος) discimus.

Septem verba, σιτόκουρός τε, καὶ αὐτόσιτος, ἔτι δὲ κακόσιτος, dederunt membranae *A.* Et trium istorum

ocabulorum exempla quoque paulo post adferuntur: unde simul adparet, (vide pag. 248. a. b.) pro eo quod mendose σιτόκουστος scriptum in membranis erat, recte -ιτόκουρος a nobis esse positum.

Καλεῖται δ' οἰκόσιτος, ὁ μὴ μισθοῦ, ἀλλὰ προῖκα τῇ πόλει ὑπηρετῶν. » Cur addit τῇ πόλει? Nam etiam in *pri-* » *vatis ministeriis* locum ea vox habet. Theophrastus in » Characteribus, [cap. 22. περὶ Ἀνελευθερίας: ubi vide quae » notavit Casaub. p. 337.] τοὺς δὲ διακονοῦντας ἐν τοῖς » γάμοις οἰκοσίτους μισθώσασθαι. « CASAUBONUS. — Commode vero DALECAMP. in versione posuit, *Oecositum etiam vocant*: quasi in Graeco esset, Καλεῖται δ' οἰκόσιτος καὶ ὁ μὴ &c. Sane significatus, quem nunc exponit auctor, diversus est nonnihil ab eo, qui in praecedente *Anaxandridae* versu locum habuerat. Caeterum suspecta utique videri poterant adiecta verba τῇ πόλει: nisi ita intelligeres ac si dixisset τοῖς πολίταις, hâc sententiâ, *promiscue civibus quibuscumque*; nempe, non *uni cuidam certo domino*. At rursus, qui privatim civibus operam suam praestat, eum *non* prorsus *gratuito* id facere consentaneum est, sed *certa mercede*: quo pacto apud Theophrastum l. c. positum id vocabulum, cum ait, τοὺς δὲ διακονοῦντας ἐν τοῖς γάμοις οἰκοσίτους μισθώσασθαι. Quare cum hîc Athenaeus dicat, μὴ μισθοῦ, ἀλλὰ προῖκα, inde rursus veri speciem nanciscitur id ipsum quod adiicitur, τῇ πόλει; nempe *civitati*, *reipublicae*. Et in eam fortasse partem acceperat Athenaeus ANTIPHANIS verba, quae continuo adferuntur. Illa verba vulgo, neglecto metro, sic scribebantur, Ταχὺ γὰρ γίνεται καὶ ἐκκλησιαστὴς οἰκόσιτος. Quae DALECAMPIUS ita interpretatus erat, quasi esset ἐκκλησ. καὶ οἰκόσιτος: *Concionator is subito fit & oecositus*. Mihi in eam fere sententiam accipienda videbantur, quam his verbis VILLEBRUNIUS cum ADAMO expressit, *Un oecosite devient bientôt ecclésiaste*: hac adiecta adnotatione: » *C'est-à-dire, qu'après avoir servi gratis, il* » *obtient bientôt un honoraire de trois oboles, en assistant aux* » *assemblées, qu'on nommoit Ecclesiai.* « Pro ista autem sententia videtur adiecto articulo scribi debuisse ὁ οἰκόσιτος, aut tali quodam modo, ὅστις οἰκόσιτος ἦν: quae verba percommode concludere senarium poterant.

Μένανδρος Δακτυλίῳ. CASAUBONO obsecutus sum, notanti: » Ait, Μένανδρος Δακτύλῳ. Scribe Δακτυ-

» λίῳ: id est, *Anulo*, vel *Condalio*. Videtur a Plauto » translata, cuius fabulam *Condalium* laudant veteres, Varro, alii. « — Laudatur MENANDER Δακτυλίῳ etiam ab Ammonio, Harpocratione, & Suida. Eiusdem versum ex *Citharoedo*, sic fere cum Dalecampio latine reddiderat Clericus, in Menandri Fragmentis pag. 105. *Non summis auditores domi comedentes*. Planius sententiam expressit VILLEBRUNE: *Tu n'as pas d'auditeurs qui t'écoutent gratis*.

» Ait ex CRATETE: Ποιμαίνει δ' ἐπισίτιον· ῥιγῶν δ' ἐν » μετὰ βύζου, δέξετ' ἐπὶ μισθῷ σῖτος. Palatinus co- » dex, Μεταβύζου. Lego: Ῥιγῶν δ' ἐν Μεγαβύζου » δέξετ' ἐπὶ μισθῷ σῖτον. *In aedibus Megabyzi rigens, pro* » *mercede victum capiet*. Describebat miseram alicuius condi- » tionem apud Megabyzum, unum e magnatibus. « CASAUBONUS. — Cui suffragatus est HEMSTERHUSIUS ad Luciani Timonem, Opp. T. I. pag. 385. simul monens, apud Comicos in nomine Μεγάβυζος inesse potestatem *viri divitis splendidique, & divitiarum ostentatoris inepti*. Omisit hunc locum Epitomator. Membranae *A*. vero, quod sciam, mendosum μετὰ βύζου tenent.

ἐν Συναριστώσαις. » CRATETIS Συναριστωσῶν Pollux » meminit lib. VI. cap. 17. Etiam Menander *Synaristusas* » [*Synaristosas*] ediderat, teste Plinio libro XXIII extre- » mo: [sect. 81.] & inter Latinos poëtas Caecilius, te- » ste A. Gellio lib. XV. cap. 15. « CASAUBONUS. — At *Menandri*, non *Cratetis* Συναριστώσας nominat Pollux lib. VI. cap. 17. sect. 101. rursusque X. 18. *Cratetis* fabula huius nominis nusquam alibi, quod sciam, nisi hoc loco, memoratur. Ac fortasse etiam hic apud Nostrum fabula illa *Menandro*, non *Crateti*, tribui debuerat. Casu tamen magis, quam consilio factum puto, ut verba, quae ex illa fabula subiiciuntur, *Menandro* tribuerit *Henr*. STEPHANUS, in Thes. T. II. pag. 1209. f. ubi, quos οἰκοσίτους γάμους poëta dixit, *nuptias* interpretatur *quae domi celebrantur; quibus domi & privatim familiares excipiuntur, non publice tota multitudo*. Totam eclogam sic reddidit VILLEBRUNE: *Il est de la décence de ne pas rassembler des femmes, & de ne pas manger en cohue, mais de faire des noces en famille*.

Μένανδρος - - ἐν Θρασυλέοντι, &c. » MENANDRI quae » sequuntur *de ignavo homine* verba, ἄχρηστος εἰς γῆν ὁμο- b » λογῶν παρατρέφεσθαι, male distinguunt cum editionibus

» vulgatis interpretes.« [nempe, inter ἄχρηστος, & εἰς γῆν, *comma* interponentes. Vertit autem Dalec. *qui terrae velut obiter ali se fatetur.*] » Nam ἄχρηστος εἰς γῆν expres» sum est ex illo Homeri, ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης. [Iliad. » σ'. 104.] Neque παρατρέφεσθαι est *obiter ali*; sed *imme»ritum & indignum*. Sunt autem haec e *Menandri Thrasy» leonte*: unde est apud Harpocrationem, [in Φιλοσοφεῖν:] » φιλοσοφεῖ δὲ τοῦτο, ὅπως καταπράξηται τὸν γάμον. » Apud Latinos eodem titulo fabulam docuerat Turpi» lius, interpres (ut videtur) Menandreae: citat Nonius » saepe.« CASAUBONUS. — In verbis ex *Menandro* citatis nil mutant membranae *A*. nisi quod pro ἄθλιος, ἄχρηστος, accusativos ἄθλιον, ἄχρηστον, habent. Epitomator hanc eclogam, cum sequenti, breviter in hunc modum expedivit: Ὀκνηρὸς πάντα μέλλων σιτόκουρος. καὶ πάλιν· σιτόκουρον ἄθλιον εἰς τὴν οἰκίαν εἰλήφαμεν. GROTIUS, in Excerpt. pag. 725. vocabulum ὀκνηρὸς abiecit, quod, cum versui minime conveniret, nonnisi interpretamentum esse videretur inusitatae vocis πανταμέλλων: nam sic coniunctim, non duabus vocibus, scribendum censuerat; in quo haud aegre adsensus sum perspicacissimo viro. Eiusdem est versio latina, quam Graecis verbis subieci.

Καὶ ἐν Πωλουμένοις. » Πωλουμένους MENANDRI reperio » apud Clementem Alexandr. Stromat. lib. VI. [pag. 745. » ed. Potter.] Μένανδρος ἐν Πωλουμένοις παρεισάγεται (Καλ» λίᾳ) λέγων· Οὐ πανταχοῦ τὸ φρόνιμον ἁρμόττει παρόν.« CASAUB. — Temere Clericus pag. 160. ἐκ τοῦ Πωλουμένου, in singulari.

In CROBYLI testimonio maluisses utique,

Παράσιτος αὐτόσιτος, αὐτὸν γοῦν τρέφων.

Sed eodem modo, ut hoc loco, duo priora verba, Παράσιτον αὐτόσιτον, in accusativo casu, ex eodem *Crobylo* citata vidimus lib. II. pag. 47. e. ubi vide notata, T. I. Animadv. pag. 333. Et nihil hic mutant mssti: post αὐτόσιτον autem interpunxit ms. *Ep.* Priori versu vocem αὐτόσιτον omittens GROTIUS, alterum sic concinnavit: (Excerpt. pag. 829.)

— — Παράσιτος αὐτὸν γοῦν τρέφων
τὰ πλεῖστα συνεράνιζεν ἂν τῷ δεσπότῃ.

Quae latine ita reddidit:

Parasitus, ipse si se nutriat,
plus quam quisquam alius conferat regi suo.

Et in Nota ſcripſit: » Male Παράσιτον, apud Athenaeum. « b
— Quod autem vocis αὐτόσιτον nullam plane rationem habuerit, cauſſa erat quod eam hoc loco ignoraſſent editiones Ven. & Baſ. Quam vocem adiiciens in ſua editione Caſaubonus, non declaravit in Animadverſionibus, utrum ex coniectura, an e libris msstis adiecisset. Ac potuerat ille quidem ex ſola coniectura, ſed eâ certiſſimâ, vocem iſtam adiicere: cum quoniam ſuperiore loco (II. 47. e.) iunctam utramque vocem habemus; tum quod hoc loco diſerte Athenaeus praedixit, Αὐτόσιτον δ' εἴρηκε Κρώβυλος: ad quae verba GROTIUS animum non advertiſſe videtur. At noſtri mssti ambo, ut dixi, hic pariter utramque vocem (quemadmodum Caſaubonus edidit) iunctam agnoſcunt.

Κακοσίτου δὲ μέμνηται Εὔβουλος. Vocem Κακόσιτος ex Gregorio Nazianz. & ex hoc ipſo Athenaei loco citans *Henr.* STEPHANUS, Theſ. III. 792. interpretatur, *qui ſtomachi vitio cibum faſtidit.* Eamdem vocem, aliis Gloſſographis praetermiſſam, adnotavit Pollux VI. 34. & 41. ſed absque interpretatione. Cognatum vocabulum *κακοσιτία* habet idem Pollux VI. 36. ubi *cibi penuriam* intellexit interpres, Henr. Stephanus vero l. c. *cibi faſtidium.* Κακόσιτον h. l. DALECAMPIUS interpretatus eſt » *fame & inedia ſe maceran tem: duriter vitam tolerantem*: ad verbum, *mali cibi & pauci.* « — Commode VILLEBRUNE: *Comme il peut à peine manger ſans être incommodé, il ſe nourrit de ſommeil.* Apud Aelianum de Nat. Anim. III. 45. *ὑπὲρ τοῦ μὴ κακοσίτους εἶναι τοὺς νεοττοὺς*, vertunt, *ne a cibo abhorreant pulli.*

Φρύνιχος, ἐν Μονοτρόπῳ. » De *PHRYNICHI Monotropo* c lege Interpretem Ariſtophanis ad Aves, ibi: *τίς εἶμ' ἐγώ; Μέτων.* [verſ. 998.] Citat & alibi ſaepe. Item a Polluce lib. VII. cap. 5. & cap. ultimo. Citatur Athenaeo & Anaxilae Comici *Monotropos.* Quis autem Graecis dicatur *μονότροπος*, Galenus docet libro III. De Differentia Pulſuum. *Ἄνθρωπον σκληρὸν λέγουσι τὸν μονότροπον, καὶ δυσπειθῆ, καὶ πρὸς ἅπαν ἀντιτείνοντα.* « CASAUBONUS. — Nos eumdem titulum fabulae Phrynichi apud Athenaeum, auctoritate msstorum codicum reſtituimus, III. 74. a. Ad ſententiam a Caſaubono ex Galeno expoſitam, in latina noſtra verſione, pro » ſeu *Solitario* « ſcribendum erat » ſeu *Moroſo.* « Sed, verum ſi

quaeris, non, quis μονότροπος dicatur, explicare Galenus voluit, sed quis σκληρός. Μονότροπον, *solitarium* ex Plutarcho interpretatus est H. Stephanus, in Thes. III. 1638. g. In versu ex illa fabula adlato, vocem ὀλιγόσιτος cum Ἡρακλῆς iunctam, ironice intelligendam esse adparet.

Quae dein ex aliâ fabulâ adferuntur verba, ὃς κατέσθιεις τῆς ἡμέρας μακρᾶς τριήρους σιτία, ea sic reddiderat Dalecampius, *qui devoraveris uno longo die triremis cibaria.* Eo spectat animadversio CASAUBONI: „Vocem μακρᾶς „iunge interpretando cum τριήρους, non cum ἡμέρας." — Recte. τριήρης μακρὰ, est *triremis in belli usum instructa*, quas *naves longas* vocabant veteres: quae tanto maiori cibariorum copia instructae esse debebant, quo maiorem hominum numerum vehebant. Iidem versus, duobus etiam initio aucti, repetuntur apud Nostrum, X. 415. c.

AD CAP. LIII.

ποτίκολλον recte ed. Ven. cum ms. *A.* sicut I. 24. b. ubi vide notata, Animadv. T. I. pag. 187. & in Supplem. Animadv. ad lib. I. ibid. pag. 496.

MENANDRI ista verba, Πράττει γὰρ πάντων ὁ κόλαξ ἄριστα, poterant in talem quemdam cogi senarium,

Ἄριστα γὰρ πράττει ἁπάντων ὅ γε κόλαξ.

Sed, quam lubrica sint talia tentamina, iam saepe vidimus. Caeterum in *Clerici Fragmentis Menandri* frustra hoc ipsum quaesiveris: quoniam scilicet in Indice Auctorum hunc locum adnotare oblitus erat Dalecampius.

d ἐπιτιμ. αὐτῷ τοῦ Φιλ. διότι ἀεὶ αἰτεῖ, ἔφησεν· Ἐπιλανθάνομαι. Sic edd. ex *Epit.* nisi quod ibi ἔφη, non ἔφησεν, scribitur. Posuit autem hanc narratiunculam Epitomator post eam, quae in opere pleniore continuo sequitur, Τοῦ δὲ Φιλίππου δόντος - - - πέπραται. Quod h. l. membranae *A.* habent, διότι δεῖ αἰτεῖ εἶναι φημὶ ἐπιλανθάνομαι: facile credas ΔΕΙ ex ΑΕΙ ortum; in εἶναι φημὶ vero quid lateat, haud equidem dixerim.

e Ἐκ τοῦ τραύματος, ἔφη, κεῖνου πέπραται. „In re„sponso *Clisophi*, qui *datum sibi a Philippo equum vulne„ratum vendiderat, & interrogatus ubinam ille esset dixit*, ἐκ „τοῦ τραύματος κεῖνου πέπρακται, Breviator scribit „πέπραται. locus est in vocula ἐκ: quae potest signi-

» ficare tam *propter vulnus*, quam *post vulnus*. « CASAUBONUS. — Membranae *A.* (quod sciam) πέπρακται tenent cum editis. Sed codex noster *Epit.* sicut Hoeschelianus, πέπραται dedit; quod recepi. Volueram autem ambiguitatem & iocum in *verbo* potius, quam in *praepositione* ἐκ, inesse: nec vero reperire mihi licuit. Nam πέπραται quidem nihil aliud, nisi *venditus est*, significat. Felicior nobis VILLEBRUNIUS fuit, qui in ipso verbo πέπρακται ambiguitatem, in qua iocus inesset, reperisse sibi visus erat. Docuitque nos idem Vir doctissimus, verbum illud πέπρακται duo haec significare, primum, *actum est de eo*; deinde, *venditus est*. Et noveramus quidem nos, πέπρακται absolute interdum hac notione poni, *actum est*, *peracta res est*; veluti apud Euripidem in Hippol. vs. 680. & 778. Sed exempla eius generis, quibus πέπρακται (intellecto pronomine personali, cum praepositione) valeat id quod latine dicimus, *actum est de me*, *actum de illo est*, *periit*, etiamnum requiro. Tum pulcre quidem novimus, πράσσεσθαι χρήματα significare *exigere pecuniam*: sed πράσσειν pro πιπράσκειν positum, aut πέπρακται istâ notione (*venditus est*) usurpatum, velim scire apud quemnam legatur graecum scriptorem. Paullo ante ista verba, in editis libris legebatur ἐπεμπτ. παρὰ τοῦ βασιλέως, ubi rectius ὑπὸ τοῦ βασιλ. dedit mstus noster codex uterque.

Σκώπτοντος -- καὶ εὐημεροῦντος. Mire Dalecampius vertit: *Eum Philippus in prosperis & secundis rebus animo laeto ac tranquillo cum derideret.* Perspecte vero CASAUBONUS monuit, hoc dixisse auctorem: *Cum Philippus dicterio eum petiisset, ac plausum tulisset.* » Iam alio loco, in» quit, simile peccatum interpretum arguimus: diximus» que, εὐημερεῖν theatrorum proprium esse vocabulum, de » iis dici solitum *quibus favetur.* « — Sic certe de tragoedo usurpatur, qui *re bene gesta plausum tulerat*, XIII. 584.d. Confer quae de verbo δυσημερεῖν notata sunt ad VI. 219. d. Animadv. T. III. pag. 251 sqq. *Mox:* ubi legitur, Εἶτα οὐκ ἐγώ σε, ἔφη, θρέψω; commodissime Εἶτ' οὐκ habet ms. *A.* elisâ vocali. (In ms. *Ep.* desunt ista omnia.) Post θρέψω autem cum non indicata vulgo esset interrogatio, monuit CASAUBONUS: » Lege ista cum interro» gatione, εἶτα οὐκ ἐγώ σε, ἔφη, θρέψω; Accipiendum » enim, quasi dicat parasitus: *Quis neget, o rex, aequum*

» *iam esse ut ego te alam, quando ita felix es in dictis dicen-* » *dis & ridiculis excogitandis?* «

Εὖ γε, νὴ τοὺς θεούς. Cum mendose Σύ γε scriberetur in edd. & in vetustis membranis, monuit CASAUBONUS: » Scribendum ex *Epit.* εὖ γε νὴ τοὺς θεούς. Formula gra- » tulandi εὖγε, vel εὖγε ἐποίησεν: ut in germano huic lo- » co infra. « — Vide pag. 250. d. Et eodem quidem ipso loco (pag. 250. d.) post vocabulum Διονύσιε, Epitomator eam rem quae hic narratur, hoc loco a se praetermissam, reposuit; ita ibi scribens: Τὸ δ' αὐτὸ καὶ περὶ Κλεισόφου λέγεται, τοῦ Φιλίππου κόλακος. εἰπόντος γὰρ διότι γράμματα αὐτῷ ἐκομίσθη &c. De corrigendo huius loci vitio, ante Casaubonum, iam monuerat *Paul.* LEOPARDUS, Emendation. lib. IX. c. 4. *Mox* vero, cum τοῦ Φιλίππου εἰπόντος, Τί δὲ &c. esset editum; recte τοῦ δὲ Φι- f λίππου dedit codex ms. uterque. Quod dein ait, ἄκρως γέ μοι ἐπετίμησας, dubitari poterat quid dixerit ἄκρως. » Capiendum est (ait CORAY in Notis msstis) hoc loco » in sensu τοῦ ὀξέως, ut est apud Hesychium. Ita apud » Petronium Satyric. pag. 181. Agamemnon Trimalchio- » nem adloquitur, *urbane!* « — *Acerbe* & *vehementer* reddiderat Dalecampius: quae quidem interpretatio, quamquam laudata nobis supra ad I. 21. f. (Animadv. T. I. pag. 177.) tamen non videtur convenire huic loco. Commodissime DUTHEIL, in Notulis mstis: *c'est me reprendre parfaitement à propos.* Id quidem graece proprie sonuerit εὐκαίρως; & olim suspicatus eram sic reponendum: nec vero solicitari vulgatum debet. Valet enim ἄκρως non modo generatim *summe*, *perfecte*, ut docuit H. Steph. in Thes. sed & sigillatim in bonam partem accipitur, significatque *summa arte*, *solertissime*, *exquisitissime.* Sic accipiendam eam vocem vidimus I. 20. f. & 21. f. quibus cum locis conferendus ille apud Dionysium Halic. de Elocutione verborum, cap. 25. p. 210. ed. Reisk. οἱ κιθαρίζειν τε καὶ ψάλλειν ἄκρως εἰδότες.

AD CAP. LIV.

ὁ Κλείσοφος &c. Apud Aelianum, eamdem rem narrantem, De Natura Anim. IX. 7. Κλείδημος vocatur ille homo. *Mox*, si placet τὸν αὐτὸν ὀφθαλμόν, intelligemus dextrum oculum. conf. Iustin. VII. 6. & Harpocrat. in

Μελώνη. Eamdem rem ex Athenaeo eisdem verbis referens Euſtathius, ad Iliad. ξ'. pag. 990, 34. poſt vocem ἐξεκόπη haec verba inſerit, οἰστῷ βληθεὶς ἐν πολέμῳ ὑπὸ Ἀστέρος: quae neſcio an in ſuo codice Epit. ille repererit: noſter quidem ea non magis agnoſcit, quam editi aut ms. *A.* Caeterum *Aſteris* ſagittarii nomen in ea re memoratur apud Lucian. de Conſcrib. Hiſtor. c. 38. apud Ulpian. in Demoſth. Olynth. III. pag. 29. apud Suidam in Κάρανος, & apud Solinum in Polyhiſt. c. 8. De *Philippo in femore vulnerato*, habes cum apud alios, tum apud Iuſtin. IX. 3. *Ibid.* Utique aut ἔδεσμα cum ms. *Ep.* oportuit, aut genitivo τῶν ἐδεσμάτων pronomen τι fuit praeponendum, ut e certa coniectura emendandum putavimus. *Ibid.* ὡς ἂν συνδαινύμενος. DALECAMPIUS, cum ad verbum reddidiſſet, *quaſi eo quoque veſceretur*, notavit in ora: » Alii, *mordere*» *tur*, συνδακνόμενος. « Ad haec CASAUBONUS: » συνδαι» νύμενος tuentur libri, adverſus doctorum coniecturam, » συνδακνόμενος. « — Sane lubens equidem hoc accepiſſem, ſi huius lectionis veſtigium in libris fuiſſet repertum.

Ἀδιάτομον τὸν τῶν Σωτιανῶν βασιλέα, - - οὓς καλεῖσθαι Σιλοδούρους. » In ecloga ex *libro CXVI.* NI» COLAI DAMASCENI, *Adiatomus* dicitur, quem certum » eſt appellari in Commentariis Caeſaris [III. 22.] *Ad*» *cantuanum.* Scripti libri nihil variant: conſtat tamen, al» terutro loco mendoſe ſcribi hoc nomen. Σωτιανοὺς Athe» naeus vocat, vel potius Damaſcenus, quos Caeſar *So*» *tiates* vel *Sottiates* aut *Sontiates*, libro tertio: [cap. 20 » ſq.] nam id nomen varie ſcribitur. Omnino autem ſcri» bendum, οὓς καλεῖσθαι ὑπὸ Γαλατῶν σιλοδούρους, » non σιλοδούνους: non ſolum quia ſic in Caeſaris » codicibus ſcriptum; [at ibi quidem *Soldurii* vocantur, » III. 22.] ſed etiam, quia ſic ſcripſiſſe Nicolaum & Athe» naeum probare poſſumus. Euſtathius: Ἰστέον δὲ, ὅτι » τῆς εὐχωλῆς παρώνυμόν ἐστι παρὰ τῷ Δειπνοσοφιστῇ, » οἱ εὐχωλιμαῖοι. ὅπερ ἐστὶν ἑλληνιστὶ ἑρμηνευτικὸν » λέξεως Γαλατικῆς λεγούσης Σιλοδούρους, τοὺς τῷ » βασιλεῖ σφῶν συζῶντας καὶ συναποθνήσκοντας, καὶ τοῦτ' » αὐτὸ εὐχομένους. « CASAUBONUS. — Iſta Euſtathius in Comment. in Iliad. χ'. pag. 1883, 15 ſqq. habet ex Epitome Athenaei: & noſter *cod. Epit.* eodem modo σιλοδούρους ſcribit. Paulo ſuperius, in nomine Σωτιανῶν conſentit idem codex: ſed regis nomen omiſit Epitoma-

εωτ. *Mox* deinde, τελευτήσει βασιλεὺς habet idem ms. *Ep.* Rectius vero τελευτήσεις βασιλεὺς ms. *A.* quod *receptum velim.* Neuter codex articulum agnoscit; quem habent edd.

AD CAP. LV.

c μικρὸν μὲν ὄντα τὴν γνώμην. » *Thrasydaeum Thessalum* appellat ex THEOPOMPI verbis, μικρὸν μὲν τὴν γνώμην, » κόλακα δὲ μέγιστον. In multis multorum scriptorum lo» cis μικρὸν perperam scriptum esse pro μιαρὸν, & admo» niti pridem sumus ab eruditis, & nos observavimus non » semel. Quare, hîc quoque μιαρὸν scribendum esse, per est » probabilis coniectura. Sed quoniam hominis est revera μι» κροῦ τὴν γνώμην sive *animi angusti*, adulari & parasitum » agere, καὶ τὸ ταπεινῶς ὁμιλεῖν, quod proprium esse adula» toris dicebat philosophus: possumus vulgatam lectionem » defendere. Propterea dicebat magnus princeps Demetrius » Poliorcetes, Atheniensium adulationibus offensus, *Ne* » *unum quidem suo tempore visum esse sibi ex omnibus Athe*» *niensibus* μέγαν καὶ ἀδρὸν τὴν ψυχήν. « CASAUBONUS. — Demetrii dictum habes apud Nostrum pag. 253. a. b. Hoc loco vero vocabulum μέγιστον, continuo deinde oppositum τῷ μικρῷ, ostendebat, minime solicitari debuisse librorum scripturam. Eidem dictioni μικρὸς τὴν γνώμην opponitur εὐφυέστατος, quod paulo post de *Arcadione* dicitur.

Δοῦρις ἐν πέμπτῃ. Sic ms. *A.* intellecto substantivo βίβλῳ. Edebatur ἐν πέμπτῳ, scil. βιβλίῳ: non male; sed tenenda vetus scriptura erat. Omisisse talia Epitomatorem, iam saepe monuimus.

d Ἔς τ' ἂν τοὺς ἀφικ. » Qui dicitur *ab Arcadione prola*» *tus versus*,

» ἔς τ' ἂν τοὺς ἀφίκωμαι οἳ οὐκ ἴσασι Φίλιππον:

» cum ab illo Philippus quaesisset, *Quamdiu exul & pa*» *triam fugiens eris?* ex Homero est, paucis immutatis,

» εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν. «

CASAUBONUS. — Vide Odyss. λ'. 121.

Περὶ δὲ Νικησίου, τοῦ Ἀλεξάνδρου κόλακος, Ἡγήσανδρος τάδε ἱστορεῖ. Quum consentientibus membranis *A.* sic esset editum, Περὶ δὲ Ἡγησίου Νικησίου, satis adparebat illius scripturae origo. Oculis in vocabulum paulo post sequens, Ἡγησάνδρου, conversis scriba

per incogitantiam Ἡγησίου scripserat: deinde, adiecto vero nomine Νικησίου, mendose scriptum liturâ delere noluit. Epitomator, praetermissis omnibus istis verbis, sic statim scripsit, Ἀλεξάνδρου δὲ δάκνεσθαι φήσαντος &c. Continuo vero deinde nude Νικησίας vocatur ille homo in utroque codice; rursusque eodem modo p. 251. c.

Χειρίσοφον &c. » In iis, quae de *Chirosopho* narrantur, » deest necessarium verbum, quod supplevit recte Dale» campius. Ait, Ὁ δ' αὐτός φησι καὶ Χειρίσοφον, τὸν Διο» νυσίου κόλακα, ἰδόντα Διονύσιον γελῶντα μετά τινων » γνωρίμων. Non dicit quid fecerit, cum videret ridentem » Dionysium. Risit autem cum ridente. Deest igitur ver» bum γελάσαι aut συγγελάσαι: quod & *Turnebus* in co» dicis sui ora adnotaverat. « CASAUBONUS. — Miror, supplementum istud non ex Hoescheliana Epitome laudari. Noster quidem *codex Epit.* rectissime & verbum συγγελᾷν iusto loco adiectum habet; & deinde etiam idem recte ἐπεὶ δ' ὁ Διονύσιος habet, adiecta coniunctione, quae deest membranis *A.* & editis libris.

AD CAP. LVI.

οὓς καὶ προσηγόρευον οἱ πολλοὶ Διονυσοκόλακας. f Ad editam olim hoc loco scripturam adnotavit CASAUBONUS: » *Dionysii tyranni adulatores* προσηγόρευον οἱ » πολλοὶ Διονυσιοκόλακας. Dubitari potest, utrum » per contemtum, an per honorem. Videtur hoc, quam » illud, probabilius: nam Διονυσιοκόλακες sic isti ap» pellati, ut ministri Bacchi, Διονυσοκόλακες; & Mu» sarum, Μουσοκόλακες: quae fuere cum primis honesta » nomina. « — Uno hoc loco Διονυσιοκόλακες dabant, edd. cum ms. *Epit.* Alibi vero apud Nostrum, ubi id nomen occurrit, in scripturam Διονυσοκόλακες (absque ι vocali in medio) constanter consentiunt libri: sic quidem VI. 254. b. X. 435. e. vel f. & XII. 538. f. Pariterque hoc loco Διονυσοκόλακας dabat ms. *A.* Neque aliter apud Diogenem Laërt. X. 8. ubi ait, *Epicurum* τοὺς περὶ Πλάτωνα *adpellasse* Διονυσοκόλακας. Denique apud Aristotelem, Rhetor. lib. III. cap. 2. sect. 30. Schrad. (cap. 1. sect. 7. edit. Oxon.) cum olim quidem Διονυσιοκόλακας esset editum, iam pridem melioribus ex codicibus Διονυσοκόλακας constanter editur. Quare non

ubitare debui, quin eamdem scripturam hic quoque autori nostro restituerem: cui eam restitui debere, perspete etiam monuit Rhetoricae Aristoteleae editor Oxoniensis, in Notis & Var. Lect. pag. 133. »Quid enim acutum »(inquit) lepidumque vox illa (Διονυσιοκόλακες) in se »habuisset? cum, si Διονυσοκόλακας legatur, non parum »leporis urbanitatisque in ea ex translato verbo appa»reat.« — Caeterum, quod indicare Casaubonus videtur, Διονυσοκόλακας proprie honestum fuisse nomen, quod *Bacchi ministrum* significaret, id vereor ne nullo idoneo testimonio possit probari: nec, quis veterum umquam *Musarum ministros* sive *cultores* Μουσοκόλακας adpellarit, reperire mihi licuit. Ut dicam quod sentio, Διονυσοκόλακες numquam nominati sunt *Bacchi ministri*: sed nomen illud per iocum impositum est *Dionysii Syracusii adsentatoribus*; quod scilicet Dionysium haud secus ac si ipse Διόνυσος esset, id est *Bacchus*, aut omnino *Deus aliquis*, colerent. Ea adpellatione vero simul allusio quaedam continebatur ad nomen Διονυσιακῶν τεχνιτῶν, sive τῶν περὶ Διόνυσον τεχνιτῶν, quo *comoedi* vel *artifices scenici* intelligebantur: significabaturque, illos *regis adsentatores* esse veluti *histriones* quosdam & ὑποκριτὰς, qui quaestus caussâ multa simularent dissimularentque, & longe alias partes agerent, quam quae ipsis proprie convenirent. Quo spectare etiam videtur lusus apud Aristotelem l. c. cum ait, *regerere illos solitos, se non κόλακας esse; sed τεχνιτῶν nomen non recusare:* quo scilicet simul significatur, illos homines τὴν παρασιτικὴν καὶ τὴν κολακευτικὴν veluti *artem* quamdam (τέχνην) & professos esse & exercuisse.

ἕως ὁ Διονύσιος αὐτῶν τὰς χεῖρας πρὸς τὰ λεκάρια προσῆγεν. »De illis mastigiis narratur, *quia Dionysius pa»rum acute cerneret, etiam ipsos oculorum invalentiam simulasse: »& cibos appositos non solitos tangere*, ἕως ὁ Διονύσιος τὰς »χεῖρας πρὸς τὰ λεκάνια προσῆγεν, *donec Dionysius ad»movisset manus paropsidibus.* Praefero hanc lectionem ei »quam habet Abbreviator, ἕως αὐτῶν τὰς χεῖρας ὁ Διο»νύσιος πρὸς τὰ λ. π. *donec ipsorum manus Dionysius ad»moveret paropsidibus.* Firmat tamen hanc scripturam se»quens narratio [p. 250. d. e.] isti similis, &, ut Hip»pocratis verbum usurpem, ἠδελφισμένη, de Hieronis »adulatoribus. Non omittam dicere, in omnibus manu »exaratis libris λεκάρια scribi, non λεκάνια. Ita ergo

» emendabis. Errant qui apud Phrynichum aut alios mu» tant veterem in hac voce scripturam per ρ. Sic libro IV. » [pag. 149. f.] λεκάριον πτισάνης: & alibi. « Casaubonus. — Et, ut ab hoc incipiam, restituendum utique, vel, rectius ut dicam, tenendum λεκάρια erat; quod cum msstis agnoscebat etiam Veneta editio, & sua auctoritate in λεκάνια mutaverat Basileensis editor. Vocabulum istud, idem valens ac λεκάνια, adnotavit Pollux VI. 85. & X. 86. Adnotaverat etiam Hesychius in Λεκάς, ubi perperam vulgo in λυκάριον mutatum. Phrynichum vide pag. 74. & ibi notata pag. ead. & seq. Paulo ante vero, cur editam scripturam, ὁ Διονύσιος τὰς χεῖρας - - προσῆγεν, absque αὐτῶν, praeferret Casaubonus, tanto minus caussae erat, quod in eam, quam ipse voluerat sententiam, pro προσῆγεν, necessario προσηγάγετο fuisset scribendum. At salva res est: non modo codex noster Epit. verum etiam optimae Veteres membranae A. pronomen αὐτῶν agnoscunt.

ἔθους ὄντος κατὰ Σικελίαν, θυσίας ποιεῖσθαι κατὰ τὰς οἰκίας ταῖς Νύμφαις. Istum morem spectasse Virgilium Eclog. V. 74 sq. censuit *Petr.* Victorius, Variar. Lection. VI. 24. Ibi illa verba, κατὰ τὰς οἰκίας, commodius Victorius latine *in privatis domibus* reddidit, quam nos, *domi*, cum Dalecampio. *Ibid.* ὀρχεῖτο πρὸς τὸν Διονύσιον. Sic recte ms. *A.* Temere ὠρχεῖτο edd. cum ms. *Ep.*

Ἔπειτα πρεσβεύσας ποτὲ μεθ' ἑτέρων ὡς τὸν Διονύσιον &c. » Quaesivi diu, & adhuc quaero, quis ille fuerit » *Dionysius, ad quem Syracusarum tyrannus eiusdem no-* » *minis Damoclem legatum miserit.* Nam scribit Athenaeus » de Damocle, *functus legatione ad Dionysium.* Fuisse autem » a tyranno missum, palam faciunt sequentia. Ego prae- » ter tyrannum ea aetate alium nullum novi *Dionysium*, » de quo recte ista capi posse videantur. Cogitemus igi- » tur, & videamus, num sit potius scribendum ὡς τὸν » Δίωνα. « Casaubonus. — Istam coniecturam cum *Adamo* adoptavit *Villebrune.* Ipsa illa verba, quae dubitationem movere poterant, omisit Epitomator, sic scribens, Κατηγορούμενος δὲ μετὰ πρεσβείαν τινά. Mox, ὅτι ὁ στασιάζει recte dedit codex uterque: dein vero βλάπτει iidem tenent cum edd. Prius verbum in tempore praeterito imperfecto intelligendum, alterum in praesente.

ἐκεῖνοι μὲν τὸν Φρυνίχου καὶ Στησιχόρου, ἔτι δὲ Πινδά-

ου παιᾶνα τῶν αὐτῶν τινες ἀνειληφότες ᾖδον. » Scribo » ἔτι δὲ Πινδάρου, παιᾶνα, ἢ τῶν αὐτῶν τινα ἀνειληφό- » τες ᾖδον. *Illi quidem*, ait, *aut Phrynichi paeanem, aut* » *Stesichori, aut Pindari, aut etiam sua ipsorum carmina in* » *memoriam revocantes canebant.* ἀναλαμβάνειν, pro ἀναλαμ- » βάνειν εἰς μνήμην: vel simpliciter, pro *assumere in manus;* » ut apud Polybium, ἀναλαμβάνων τὰς ἐκείνου βίβλους. « Casaubonus. — Dalecampius, omissis verbis τῶν αὐτῶν, reliqua sic latine converterat: *quod ex illis coenati nonnulli Phrynichi, Stesichori, Pindari, paeanas iterum iterumque canerent.* Epitomator, omissis tribus verbis τῶν αὐτῶν τινες, brevius sic scripsit: ὅτι μετὰ τὸ δεῖπνον, τὸν Φρυνίχου καὶ Στησιχόρου καὶ Πινδάρου παιᾶνα ἀνειληφότες ᾖδον. Membranae *A.* nihil a librorum scriptura, quam nos integram tenuimus, recedunt; nisi quod pro τῶν αὐτῶν, ut sub contextu monui, τῶν ναυτῶν habent, quod omnino mendosum videtur. Inest autem scripturae, quam repraesentavimus, ea sententia quam in versione latina sub contextu expressimus: nisi quod, pro eo quod posui, *nonnulli eorum*, pressius Graecis insistendo oportuerat, *eorumdem*. Quod Casaubonus ait, verbum ἀναλαμβάνειν, ut apud Polybium, sic hîc quoque valere posse *assumere in manus;* de illo usu huius verbi vide Lexicon nostrum Polybianum, hac voce, num. 3. pag. 36. Sed illa notio minus apta huic loco mihi visa erat; cum quia prorsus nil opus fuerat eo verbo adiecto, si nihil amplius dicere voluisset; tum quod, pro illa notione, ἀναλαμβάνοντες in praes. oportebat, non in praeterito ἀνειληφότες. Propius vero erat id, quod primum posuit doctus Animadversor; sed ne id ipsum quidem satis erat exactum: nam si ἀναλαμβάνειν significaret *in memoriam revocare*, rursus, *in memoriam revocantes*, graece reddendum erat ἀναλαμβάνοντες, non ἀνειληφότες. Quid plura? ἀναλαμβάνειν haud dubie mihi hoc loco significare visum est *ediscere, memoriae mandare;* cuius usus frequentia exempla dabit, si quis desiderat, Index noster Graecitatis Epictereae. Itaque ἀνειληφότες idem valet ac id quod mox subiicitur, κατέχοντες, *memoriâ tenentes.* Nec sine singulari vi adiectum ipsum illud verbum: *aliorum carmina,* ait adulator, *illi studiose memoriae mandata tenent; tuorum ne modulationem quidem, nedum verba, norunt.* Ad eamdem autem sententiam dein haud dubie ita, ut a nobis factum, scribi debuit, τοὺς

ὑπ' αὐτοῦ Διονυσίου πεποιημένους, id eſt, *paeanas ab ipſo Dionyſio compoſitos*: quae ſcriptura haud obſcure ſub illo monſtro, τοῦ συμπότου Διονυσίου πεποιημένους, in vetuſtis membranis latebat. Eadem vero ſententia in brevi Epitomatoris ſcripturâ, τοὺς αὐτοῦ Διονυσίου, (ſcil. παιᾶνας,) ineſt. Quod ſuperiores poſuerant editores, τοὺς αὐτοῦ Διονυσίου πεποιημένους, id quidem, ſi quid video, ne Graecum quidem erat: nam aut τοὺς αὐτῷ Διονυσίῳ πεποιημ. oportebat, aut id ipſum quod dedimus, τοὺς ὑπ' αὐτοῦ Διονυσίου πεποιημ. *Denique*, ſi vera eſt ſcriptura, quam paulo poſt & mssti libri ambo & editi habent, οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ᾀσμάτων κατέχειν: dixerit auctor τὸν ἀριθμὸν, quos latine *numeros* dicimus, id eſt, *modulationem* ſive *melodiam* quam vulgo vocamus. At eam Graece, quod ſciam, non τὸν ἀριθμὸν, ſed τὸν ῥυθμὸν, recte dixeris.

ἀκούω γάρ σε πεπραγματεῦσθαι περὶ τοῦτον. Cum περὶ τούτων editum eſſet, recte Casaubonus monuit: »Scribo περὶ τοῦτον, videlicet, τὸν εἰς τὸν 'Ασκληπιὸν »παιᾶνα: *te paeana Aeſculapio cum cura & ſtudio ceciniſſe.* »Sic Ariſtoteles: Σωκράτους περὶ τὰ ἠθικὰ πραγματευο»μένου.« — Nil mutant, quod ſciam, veteres membranae. Nec per ſe illegitima erat conſtructio iſta, πραγματεύεσθαι περί τινος, *occupari in aliqua re*, vel *circa rem quampiam*: cuius uſus exempla apud Polybium habes, IX. 2, 2. XXXIV. 5, 1. & Fragm. hiſt. 16. ex Suida in Κατατρίψειν. Sed hoc loco *ſingularis numerus* deſiderabatur: & id ipſum, quod ex coniecturâ commendaverat Caſaubonus, περὶ τοῦτον, perſpicue ſcriptum video in ms. *Ep.*

Παρακεκλημένων δέ ποτε τῶν φίλων - - ἐπὶ τὸ δεῖπνον. παρακαλεῖν, *ad coenam vocare*: quam notionem huic verbo vindicavimus paulo ſuperius, ad. p. 239. e. vers. 33.

Γράμματα ἡμῖν, ἔφη. Verbum ἔφη, quod deerat editis, commode dedit ms. *A*. Epitomator ſuo arbitratu εἶπε ſcripſit. Caeterum ſimillimam huic hiſtoriolam ſupra vide, pag. 248. e. f. *Ibid.* Τί δ' οἶδας, ἔφη. Sic recte ms. *Epit.* quemadmodum habent libri omnes pag. 248. e. Τὸ δ' οἶδας mendoſe h. l. ſcriptum in membr. *A*. quod in Τῷ δ' οἶδας mutarunt editores. *Mox*, tria verba, καὶ ὁ Δημοκλῆς, quae deerant editis, recte dederunt ambo mssti. *Dein*, pro ἔφη Διονύσιε, quod habet ms. *A*. cum editis, eſt ὦ Διονύσιε in ms. *Ep.* Collatis duabus ſcripturis, veriſ-

ima haec fuerit, ἔφη, ὦ Διονύσιε. Post Διονύσιε, inseruit Epitomator ista de *Cleisopho*, quae in pleniore opere leguntur pag. 248. f. ubi vide Notata.

AD CAP. LVII.

καὶ Ἱέρωνα τὸν τύραννον ἀμβλύτερον κατὰ τὰς ὄψεις γενέσθαι, *&c.* Simillima res de Dionysio iuniore relata est pag. 149. f. *Ibid.* ἵνα ὑπ' αὐτοῦ χειραγ. καὶ δοκῇ. Sic pro ἵν' ἐπὰν & pro δοκεῖ, quae erant edita, scribi iussit Casaub. in Animadv. incertum relinquens, ex solâ coniecturâ, an e libris msstis, meliorem scripturam hausisset. At ἵνα ὑπ' αὐτοῦ perspicue nobis dedit ms. *Epit.* cum mendose ἵνα ὑπ' αὐχειραγ. scriptum esset in membr. *A.* Tum vero δοκῇ recte etiam editio Ven. dabat cum msstis.

Εὐκλείδην. Huius mentio obiter facta est pag. 242. b. *Ibid.* παραθέντος τινὸς αὐτῷ πλείονς σόγχους ἐν δείπνῳ, *&c.* Rursus, παραθέντος pro mendoso παρατεθέντος scribendum monuit Casaub. Nobisque rursus veram scripturam offerebat ms. *Epit.* Pergit dein idem CASAUBONUS: » *Sonchus*, inter vilissima olera. Plinius, lib. XXII. [cap. » 22. sect. 44.] *Estur & sonchos, ut quem Theseo apud Cal-* » *limachum apponat Hecale.* « — *Mox*, quod vulgo scribitur, Ὁ Καπανεύς, ἔφη, bene id haberet, si praecessisset Εὐκλείδης in nominativo. Sed ad id, quod praecessit, Εὐκλείδην δὲ, φησὶν Ἡγήσανδρος, necessario inferendum erat φῆναι: & sic rescriptum velim. Librarius, deceptus eo quod proxime praecedit, Ὁ Καπανεύς, temere ἔφη scripserat.

f Μισῶν τραπέζας ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν. » In EU- » RIPIDIS versu scribe τραπέζαις, non τραπέζας. » Verbum ἐξογκοῦσθαι declarant quae scripsimus libro » tertio capite quinto. « CASAUBONUS. — Vide ad lib. III. pag. 79. b. Animadv. T. II. pag. 38 sq. Euripidis versus est ex Supplicib. num. 864. (vs. 866. ed. Musgr.) Eumdem versum cum aliis iam supra adposuerat noster, IV. 159. a. ubi pro eo quod hic est μισῶν, ψέγων scribitur, cum in Euripidis codicibus hodie φεύγων legatur. Et ibidem quidem (pag. 159. a.) τραπέζαις, sicut vulgo apud Euripidem, scribitur; ut constructio naturalis verborum haec intelligatur, μισῶν ὅστις ἄγαν ἐξογκοῖτ' τρα-

»πρὸς Ἀντίγονον ἢ Δημήτριον, ἀντὶ πρεσβευτῶν Θεωροὶ λέ»γοιντο, καθάπερ οἱ Πυθοῖ καὶ Ὀλυμπίαζε τὰς πατρίο»θυσίας ὑπὲρ τῶν πόλεων ἀπάγοντες ἐν ταῖς Ἑλληνικα»ἑορταῖς.«

Εὐαγόραν δ' ἀπέκτειναν, ὅτι πρεσβεύων ὡς βασιλέ προσεκύνησεν αὐτόν. Nil mutant hic nostri libri: sed rect VALESIUS, in Notis ad Harpocr. pag. 113. locum hun Athenaei adferens, ait: »Lege Τιμαγόραν, ex Plu»tarcho & Xenophonte & Athenaeo ipso.« — Vid Athen. I. 48. e. Plutarch. in Pelopid. p. 294. d. & in Ar taxerxe, pag. 1022. d. e. Xenoph. Hist. Graec. lib. VII c. 1. sect. 23 seqq. *Timagoram* etiam nominavit Valerius Max. VI. 3.

Τίμων ὁ Φλιάσιος. Omisso, ut solet, hoc introitu Epitomator statim sic scripsit, Ὅτι Ἀρίστων ὁ Χῖος &c. *Ibid.* Περσαίου τοῦ φιλοσόφου. De *Persaeo* vide IV. 140. b. & 162. b. c. & XIII. 607. a. & e. *Mox*, ὅτι ἦν ἑταῖρος Ἀντ. recte dedere ambo codd. mssti.

Νικησίαν, φησὶ, τὸν Ἀλεξάνδρου κόλακα. Temere h. l. Νικητᾶν habet ms. *Ep.* Vulgatum recte tenet ms. *A.* Conf. pag. 249. d. *Ibid.* μὴ τοῖς θεοῖσιν. Tenui hoc, sicut editum erat. μὴ τοῖς θεοῖς ms. *Ep.* Ferri tamen fortasse potuerat μή τοι θεοῖσιν, quod est in ms. *A.*

Ἀντιγόνου τοῦ κληθέντος Ἐπιτρόπου. *Antigonus* is est, cui *Doson* alioqui cognomen erat, *tutor* Philippi, Demetrii filii. *Ibid.* τοῦ τοὺς Λακεδαιμονίους ἑλόντος. Vide Polyb. II. 70. *Ibid.* ἀλεξανδρίζειν. »*Eam aemulari fortunam, quae* »*Alexandri fuit.*« DALECAMPIUS.

AD CAP. LIX.

ὃς οὕτω δεινὸς ἦν, ὡς μὴ μόνον Ὀδυσσέως εἰκόνα &c. Illud, δεινὸς ἦν, ex connexione sermonis vix aliud potest significare, quam κόλαξ δεινὸς, quod exserte legitur pag. seq. e. aut δεινὸς θεραπεῦσαι τοὺς εὐπόρους, ut ait hac ipsa pagina extrema. Sed, quid ad conciliandam *Ptolemaei* benevolentiam hoc maxime contulerit, quod *Ulyssis imaginem in anulo gestarit* ille homo, aut quod *liberis suis nomina filii & matris Ulyssis imposuerit*, id quidem haud adparet.

Ἡρακλείδην τὸν Ταραντῖνον. Ex Ἡρακλείδην facile e Προκλείδην fingere potuit vetus aliquis librarius; cuius ex codice corrupta ista scriptura cum in membranas *A.*

m in illud exemplum, quo Epitomator usus est, pro-
gata fuit. Sed Ἡρακλείδην scriptum oportuisse ex aliis
liquiis, quae e *Polybii libro XIII.* supersunt, liquido ad-
ıret. Vide Polyb. lib. XIII. cap. 4. & 5. nostrae editio-
s; & praesertim (qui locus huc maxime spectat) cap.
. sect. 8. Quod autem in Adnotationibus ad eumdem Po-
bii locum (T. VII. Opp. Polybii pag. 146.) olim scri-
seram: » monuisse Casaubonum, apud Athenaeum hoc
loco pro Προκλείδην legendum esse Ἡρακλείδην: « id
unc relegens, ipse miror unde arripuerim; nec enim vel
d Athenaeum vel ad Polybium usquam tale quid a Ca-
aubono adnotatum vel memini, vel nunc quaerens po-
ui reperire.

ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, Ἀγαθοκλέους, τοῦ Οἰνάν-
της υἱοῦ, ἑταίρου δὲ τοῦ Φιλοπάτορος βασιλέως, Φίλωνα.
» Non possum tam facile emendare, quam indicare men-
» dam istorum verborum: *Narrat*, inquit, *Polybius libro*
» *XIV. fuisse adulatorem* Ἀγαθοκλέους τοῦ Οἰνάνθης υἱοῦ,
» ἑτέρου δὲ τοῦ Φιλοπάτορος βασιλέως Φίλωνα. Secuti
» libros scripsimus Οἰνάνθης, cum ante scriptum esset Οἰ-
» ναν. Huraldinus codex, τοῦ Οἰνάνθου υἱοῦ: caetera ut in
» aliis. Sed aut desunt hic quaedam, aut locus concinnan-
» dus in hanc sententiam: *Narrat Polybius, Philonem fuisse*
» *adulatorem Agathoclis, cui Oenanthe mater, quique sodalium*
» *regis Philopatoris unus fuit.* Non opus violenta mutatio-
» ne: tantum scribe ἑταίρου, pro ἑτέρου. Notum satis,
» qui dicantur regum ἑταῖροι in historiis Graecorum &
» Macedonum. *Agathoclem* hunc duabus notis distinguit ab
» Agathocle illo figuli filio, celeberrimi nominis tyranno;
» de quo Diodorus Siculus libro XIX. Breviator excer-
» psit hinc verba ista, φασὶ δὲ καὶ τοῦ Φιλοπάτορος βασι-
» λέως κόλακα Φίλωνα. Ita solet hic Grammaticus, omis-
» sis iis quae non intelligebat, quia erant depravata, sen-
» tentiam sibi fingere ex sua libidine, non ex auctoris
» mente. « Casaubonus. — In nostro ms. *Ep.* non minus
temere contracta ista verba leguntur, quam in Hoeiche-
liano codice. Οἰνάνθης recte tenet ms. *A.* sed in ἑτέρου,
quod habent editi, nil mutat. At haud cunctanter ἑται-
ρου adoptari a nobis debuit: de quo iam ante Casaubonum
Paulus Leopardus monuerat, Emendation. lib. XVII.
cap. 7. quo facto plana erant omnia. Οἰνάνθης etiam pro
Οἰναν legendum esse, idem *Leopardus* perspecte viderat.

De illo *Agathocle*, de eiusque matre *Oenanthe*, plura reperies in Reliquiis ex Polybii Historiarum lib. XIV. & lib. XV. Loca indicavimus in Indice Historico ad Polyb. voce *Agathocles*, & *Oenanthe*.

Βάτων ὁ Σινωπεύς. » Qui dicitur in editionibus *Cato* » *Sinopensis*, dicendus *Bato*. Lege itaque ex Epitome, » Βάτων ὁ Σινωπεὺς ἱστορεῖ. Hunc *Batonem* auctor libro » XIV. [pag. 639. e.] laudat, & alibi non semel. « CASAUBONUS. — Recte Βάτων dedit codex noster uterque. Quem superioribus verbis *Thrasonem* nominat Noster, eiusdem Livius meminit, lib. XXIV. cap. 5. *Ibid.* ἕτερος κόλαξ Ὦσις ὄνομα. Σῶσις legendum esse, probabiliter suspicatus est *I. Frid.* GRONOVIUS ad Liv. XXIV. 5, 12. coll. Liv. XXIV. cap. 21. & seq. ubi constanter *Sosis* idem homo vocatur. Et potuit, post vocabulum κόλαξ in sibilantem literam desinens, facile excidere litera Σ initio vocis sequentis. Uterque vero codex noster, cum editis libris, Ὦσις tenet. *Ibid.* διάδημά τε ἀναλαβεῖν. Non debui aspernari compositum verbum, quod dedere veteres membranae, pro simplici λαβεῖν, quod erat editum. Posteriora haec omnia praetermisit Epitomator. Recte vero, & consentientibus eisdem nostris membranis, διάδημά τε edidit Casaubonus, cum διαδήματα legeretur in ed. Ven. & Bas.

ἄνθρωπος ἦν. Verbum ἦν commode obtulit ms. *Ep.* reliquam simul orationis structuram servans. *Ibid.* οὔτε δοκῶν χρηστὸς εἶναι. Exspectaveram οὐδὲ, *ne quidem speciem boni viri prae se ferens*. Sed nil mutant libri. *Ibid.* καὶ θεραπεῦσαι τοὺς εὐπόρους μέχρι τῆς τύχης δεινός. » Dalecampius: *mirum artificem eos colendi qui opibus flo-* » *rent, quoscunque nactus esset*. Quod erat in sententia prae- » cipuum, corrupit. Nam μέχρι τῆς τύχης est, *dum for-* » *tuna maneret*. « CASAUBONUS.

Ξενοφῶν ἐν ἑβδόμῃ Ἀναβάσεως. XENOPHON, *de Exped.* *Cyri*, *lib. VII.* p. m. 315 seqq. Pro Ξενοφῶν, per scribae, an per ipsius Breviatoris incogitantiam, Κῦρος scribitur in cod. *Ep.*

AD CAP. LX.

περὶ Νικοστράτου Ἀργείου λέγων. *Nicostratus* ille *Argivus*, dux fuerat auxiliorum ab Argivis suppetias misso-

am Artaxerxi Ocho, Persarum regi, Aegyptum subacturo. Diodor. Sicul. XVI. 44. & 47. De eodem vide Plutarchum, citatum a Wesselingio ad priorem Diodori locum.

ὀνομάζων τῷ δαίμονι τῷ βασιλέως. Sic ms. *A.* *Ibid.* τῶν Περσῶν τοὺς περὶ τὰς θύρας διατρίβοντας. *Magnates* intelligit, & *aulicos* regis. Xenophon Cyrop. VIII. 1, 6. καὶ ἔδοξε, τοὺς ἐντίμους ἀεὶ παρεῖναι ἐπὶ θύρας, καὶ παρέχειν αὑτοὺς χρῆσθαι ὅ τι βούλοιτο, ἕως ἂν ἀφείη Κῦρος. Et paulo post, vs. 8. Ἐφοίτων οὖν ἐπὶ τὰς θύρας Κύρου οἱ ἔντιμοι σὺν τοῖς ἵπποις. Herodotus III. 120. ἐπὶ τῶν βασιλῆος θυρέων κατήμενον τὸν Ὀροίτην: *ad regis fores confidentem Oroeten:* is autem satrapa erat, Sardibus praefectus.

Λυσίμαχος. »Imminutum fuerat *Lysimachi* nomen pri»mâ syllabâ. Restituimus fide librorum: nam *Simachus* »ne Graecum quidem est, sed *Simichus* & *Simichidas.* « Casaubonus. — Veteres nostrae membranae eodem vitio tenentur, quo ed. Ven. & Bas. Sed Λυσίμαχος recte dedit ms. *Ep.* Sic etiam scribi in cod. Paris. *B.* ait Villebrunius: quod si ita est, fuerit ab Hermolao Barbaro restitutum nomen. Etiam aliis *Lysimachis* idem accidisse, ut eorum nomen capite imminutum fuerit a librariis, adnotavit Ionsius, De Scriptorib. Histor. Philos. lib. I. cap. 2. pag. 12 sq. Caeterum nulli alii veterum hic *Lysimachus*, quod certo constet, memoratus. De variis autem *Lysimachis* vide Fabric. Bibl. Graec. T. I. p. 584 sq. *Ibid.* ὃν Καλλίμαχος μὲν Θεοδώρειον ἀναγράφει. Vide Suidam in Θεόδωρος, & Laërtium II. 97. *Theodorei* vel *Theodorii*, a Theodoro illo nomen trahentes, qui cum *Atheus* fuisset cognominatus, ab aliis deinde *Deus* cognominatus est, ut refert idem Laërt. II. 86. Monuerat etiam Casaubonus: »Significat, *Lysimachum* istum dictum fuisse a *Callimacho*, »in Indice Auctorum, *Theodoreum*, quasi Theodori Athei »(de quo Diogenes Laërtius) sectam secutum; neque iis »esse assensum, qui *Theophrasti discipulum* fuisse vellent.« — De Callimachi Tabulis Scriptorum cuiusque generis, haud multo ante dictum, ad p. 244. a.

Πολύβιος δ' ἐν ὀγδόῃ Ἱστοριῶν. Videsis quae notavimus
d ad Polyb. VIII. 24, 1. nostrae editionis. *Ibid.* ὑπὸ Σωστράτου τοῦ κόλακος. Nescio, an eumdem dicat *Sostratum*, qui Nostro & lib. I. pag. 19. d. & VI. 244. f. memoratus est.

AD CAP. LXI.

Λικινίου δὲ Κράσσου. Sic commode edd. Sed mssti Λικιννίου: pro more Graecorum, qui ν literam in illo Romano nomine & similibus geminare adsueverant. *Ibid.* Ἀνδρόμαχον τὸν Καῤῥηνόν. »Legebatur τὸν Καρ»πῖνον. In Huraldino, Καρπῖνον, & Καρνῶν, constanti er»rore. Fecimus ut esset τὸν Καῤῥηνὸν, ex coniecturâ pri»mo, deinde ex membranis, quibus adstipulatur Plutar»chus in Crasso.« CASAUBONUS. — Καρπῖνον h. l. & deinde ὑπὸ τῶν Καρπήνων scribitur in ed. Ven. & *Bas.* Καῤῥῖνον & ὑπὸ τῶν Καρπήνων ed. Cas. & ms. *A.* Recte vero Ἀνδρόμαχος ὁ Καῤῥηνὸς ms. *Ep.* sed in eodem omissa dein verba ὑπὸ τῶν Καρρ. Nomen urbis Mesopotamiae, αἱ Κάῤῥαι: unde genitivus, qui mox sequitur, Καῤῥῶν, pro quo corrupte Καρπῶν scribitur in ms. *A.* & in ed. Ven. & Bas. sed recte Καῤῥῶν ms. *Ep.* ut edidit Casaubonus. Inde gentile nomen Καῤῥηνὸς formari, docuit Stephanus Byzantinus. *Ibid.* ᾧ τὸν Κράσσον πάντα ἀνακοινούμενον. »Scripsimus ἀνακοινούμενον. Invenimus ubique »ἀνακινούμενον, quod Dalecampius reddidit *omnia tentan»tem ut salvus evaderet*: ingeniose, sed falso. Nam auctor »non aliud voluit quam quod Plutarchus scribit, [in Vi»ta Crassi, pag. 562. a.] *Crassum, cum omnium consiliorum »participem faceret Andromachum, ab eo fuisse proditum.* Καὶ »τοῦτο ἔδει, ait, μηδένα πρὸ καιροῦ Καῤῥηνῶν πυθέσθαι. »πυνθάνεται δὲ ὁ ἀπιστότατος Ἀνδρόμαχος, ὑπὸ Κράσσου »καὶ τοῦτο πιστευθείς.« CASAUBONUS. — At, mendosam scripturam ἀνακινούμενον editio quidem Basileensis habebat; pariterque in ms. *Ep.* ἀνακινούμενος scribitur. Sed veram scripturam ἀνακοινούμενον tenebat editio Ven. cum ms. *A.* quae scriptura in Excerptis e codicibus Italicis, quibus usus est Casaubonus, non erat adnotata, quia illi codices cum exemplo editionis Venetae fuerant collati.

λυσιῳδοῖς ὑπαυλοῦντα. De verbo ὑπαυλεῖν dictum ad e IV. 183. c. Animadv. T. II. pag. 675. De *lysiodis* vide infra, XIV. 620. e. *Ibid.* γενέσθαι κόλακα δεινὸν Πτολεμαίου τοῦ ἑβδόμου βασιλέως, τοῦ καὶ Εὐεργέτου ἐπικληθέντος· καὶ τὰ μέγιστα δυνηθέντα παρ' αὐτῷ, καθάπερ καὶ παρὰ τῷ Φιλομήτορι, ὕστερον ὑπ' αὐτοῦ διαφθαρῆναι. »Interpres (Dalecampius) addit aliquid de suo, cum ver»tit, *deinde apud eius successorem Philometorem.*

» Non enim dicit Athenaeus, *successorem Evergeti* fuisse » *Philometorem* eum, de quo loquitur. *Ptolemaeus* ille, qui » omnibus *Philometor* dictus est, & nullum aliud cogno» men habuit, fuit sextus ordine, frater natu maior *Ever*» *getis*: ideo potest recipere hic locus aliam interpretatio» nem, nempe, *qui plurimum apud eum regem potuit* (*ut etiam* » *apud Philometorem potuerat*) *postea ab eodem est interfectus*. » Includens scilicet parenthesi haec verba (καθ' ἅπερ καὶ » παρὰ Φιλομήτορι) non ignoro, *Ptolemaeum Lathyrum* a » quibusdam etiam dictum ironice *Philometora* ob odium » suae matris internecinum: sed quando *Philometor* abso» lute, nullo alio cognomine addito, dicitur; credo, de » *primo Philometore* intelligi debere, qui nullo alio nomine » insignitus fuit. Ut tamen super eo certi aliquid decerna» tur, expectanda est lux aliunde: sufficit notasse, hunc » locum varie interpretari posse. « Palmerius, *in Exercitat. in Auctores Graecos*, pag. 505. — Ipsa structura verborum commendare videtur Palmerii interpretationem: nam verba ὑπ' αὐτοῦ in istis, ὕστερον ὑπ' αὐτοῦ διαφθαρῆναι, vix ad alium referri possunt nisi ad eum, de quo dixerat, τὰ μέγιστα δυνηθέντα παρ' αὐτῷ. Igitur, *si occisus est Hierax ab Evergete*, *Philometor* ille, qui hîc memoratur, non potest intelligi *successor Evergetis*. Est autem *Evergetes* hic *Ptolemaeus* idem qui & *Physcon* aliàs cognominatus est; saepius Nostro commemoratus. Vide notata ad IV. 184. c. Compositum verbum ἐπικληθέντος, pro simplici κληθέντος, dedere membranae *A*. Epitomator, omisso ipso verbo, nude τοῦ καὶ Εὐεργέτου scripsit.

Σισύφου φησὶ τοῦ Φαρσαλίου. Sic recte ms. *A*. itemque codex *B*. teste Villebrunio. Recte etiam Ἐρετριέα mssti & ed. Ven. pro eo quod mendose scriptum erat Τρεθριέα in ed. Bas. & Cas. In Epitome desunt haec de *Sisypho*.

AD CAP. LXII.

Διαβόητος δὲ ἐγένετο ἐπὶ κολακείᾳ καὶ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος. » Multa hactenus Deipnosophista de *singulis adula*» *toribus* dixit, longumque eorum ex vetere historia cata» logum contexuit, qui per infamem assentationem nomen » & famam sibi fecerunt. Nunc *de publica quorumdam Po*» *pulorum adulatione* scriptor eruditissimus ac πολυμαθέστα-

» prisci adulatores Diis hominibusque fucum facere, ad-
» iecto Deorum unius nomine ad mortalis eius nomen,
» quem divinis honoribus vellent affectum. Ita habes hic
» *Lamiam Venerem*, *Leaenam Venerem*; *Philam Venerem*; [p.
» 254. a.] Libro XIII. [p. 595. c.] *Pythionicen Venerem*: li-
» bro VII. [p. 289 extr. & seq.] *Themisonem Herculem*. La-
» tini quoque traditum a Graecis morem tenuerunt. Un-
» de legere est in eorum monimentis *Iovem Augustum*, *Iu-
» liam Iunonem*, *Drusillam Venerem*, & similia. Epitomae
» sarcinator de iis, qui deinceps nominantur, *Buricho*,
» *Adimanto*, & *Oxythemide*, sic notat: καὶ ἦσαν οὗτοι Ἀ-
» θηναίων κόλακες. In quo errasse illum constat: erant
» enim isti non *Atheniensium adulatores*, sed *regis Demetrii*:
» ideo mox [lit. b.] appellantur Athenienses, κολάκων κό-
» λακες, propter tributos parasitis hisce honores. *Buri-
» chum* inter Demetrii duces nominat Diodorus Siculus
» libro XX. [cap. 52.] Caeterum distinctione recta opus
» habent Athenaei verba, in hunc modum concipienda:
» Λεαίνης μὲν καὶ Λαμίας Ἀφροδίτης ἱερά· καὶ Βουρίχου καὶ
» Ἀδειμάντου καὶ Ὀξυθέμιδος τῶν κολάκων αὐτοῦ, καὶ βω-
» μοὶ, καὶ ἡρῷα, καὶ σπονδαί. τούτων δ' ἑκάστῳ καὶ παιᾶ-
» νες ᾔδοντο. Olim apud Graecos religioni habitum, *paea-
» nem* in cuiusquam mortalium honorem canere. Nota est
» in Aristotelem calumnia, prope ipsi exitialis, quod di-
» ceretur paeanem in Hermiam confecisse. [vide infra,
» XV. 696. a. b.] Adulatores vero etiam isto genere ho-
» noris ornandos viros principes censuerunt: eratque et-
» iam hic tacita quaedam consecratio & in numerum Deo-
» rum relatio. Multa auctor libro XV. de hoc paeanum
» abusu: ubi etiam recensionem instituit eorum quibus
» tributum hoc fuisse Graeca historia testatur. [pag. 696
» extr. & seq.] Sed primus omnium fuit Lysander, cui
» παιᾶνες ᾖσθησαν, ait Plutarchus in eius vita. Invenias
» in Romanorum historia, quod cum hac observatione
» iuvet conferre. Est enim simile quod factitatum Romae
» legimus: ut eorum nomina, quos eximio honore vel-
» lent decorare, *Saliari carmine* canenda decernerent. Ger-
» manico mortuo hic honos inter alios tributus, auctore
» Tacito libro secundo. Et Marcus quoque Antoninus
» Philosophus, mortuo filio Vero, iussit ut *nomen eius Sa-
» liari carmini insereretur*, teste Capitolino. Iam olim id Ro-
» mae institutum: ut ex iis constat, quae de Mamurio

» Veturio & Lucia Volumnia scribunt Varro, Ovidius, » Festus, Plutarchus, & alii. Vetus quoque Ecclesia Chri- » stiana hunc, ut videtur, morem ad pium usum tradu- » xit: instituto, ut nomina sanctorum Martyrum, Impe- » ratorum, Pontificum summorum, & aliorum fide ac me- » ritis excellentium virorum, sacris diptychis inserta, in- » ter hymnodias recitarentur. Qua de re dicemus multa » alibi, si vitam Deus produxerit, scitu digna, nec pro- » trita.« Casaubonus. — De adulatione, qua *ipsum Demetrium* prosecuti sunt Athenienses, paulo post dicetur: hîc de *amicis* eius & *amasiis* agitur. De *Leaena* & *Lamia*, Demetrii Poliorcetae amasiis, confer XIII. 577. b. c. & de *Lamia* sigillatim, IV. 128. b. Porro, quod ad scripturam spectat: non βωμὸν, nec σπονδὰς habet noster codex *Epit.* quemadmodum in Hoescheliano codice Casaubonus repererat: sed perspicue βωμοὶ in eo scribitur, haud secus ac in membranis *A.* tum quidem vocabulum σπον sic scribens librarius satis indicavit, se non σπονδὰς voluisse, sed vocem in vocalem vel diphthongum terminatam, adeoque σπονδαί: nam terminationem ας consuetâ figurâ, quae eam designat, indicaturus fuerat. Denique idem noster *cod. Ep.* non habet, ut Hoeschelianus, Ἀθηναίων κόλακες, sed κολάκων κόλακες: nec tamen ita commode hoc positum, ut, quid voluerit Athenaeus, satis perspicue intelligas. Nempe in hunc modum contraxit Epitomator totum istum locum: Ἐλύπει μὲν καὶ τούτων ἔνια αὐτὸν, ὡς ἔοικεν, οὐ μὴν καὶ ἄλλα γε παντελῶς αἰσχρὰ καὶ ταπεινά, Λεαίνης μὲν καὶ Λαμίας Ἀφροδίτης ἱερά· ἐρώμεναι δ' ἦσαν αὗται Δημητρίου· Βουρίχου δὲ καὶ Ἀδειμάντου καὶ Ὀξυθέμιδος βωμοὶ καὶ ἡρῷα καὶ παιᾶνες. καὶ ἦσαν οὗτοι κόλακες κολάκων. ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν Δημήτριον θαυμάζειν &c. - - ἁδρὸς τὴν ψυχήν. Ἐπανιόντα οὖν ἀπὸ Λευκάδος καὶ Κερκύρας &c.

» Addit Athenaeus, *offensum Demetrium tam foedâ Athe-* » *niensium adulatione*, dignam magno principe vocem edi-
b » disse: ὅτι οὐδεὶς ἐπ' αὐτοῦ Ἀθηναίων γέγονε μέγας καὶ » ἁδρὸς τὴν ψυχήν. *Neminem extitisse ipsius aetate ex omni-* » *bus Atheniensibus virum magnum & generosi animi.* Par que- » rela Tiberii de sui temporis Romanis, quoties curiâ » egrederetur Graecis verbis in hunc modum eloqui so- » liti: *O homines ad servitutem paratos!* In Demetrii verbis,

» quae adſcripſimus, ſcribebatur perperam & inepte, ἐπ' ᾄδου, pro ἐπ' αὐτοῦ: quod interpretibus fraudi fuit. » Veram lectionem etiam Excerpta habuerunt. « Casaubonus. — Non ἐπ' ᾄδου, ſed ἐπ' ἀδοῦ imperite expreſſum erat in ſola ed. Baſ. Veram ſcripturam cum mſstis tenebat ed. Ven. Cum *dicto iſto Demetrii*, ὅτι οὐδεὶς ἐπ' αὐτοῦ &c. ſatis convenit id, quod ex eiusdem *Democharis*, qui illud retulit, *Hiſtoriis* Polybius refert, in Excerptis de Virt. & Vitiis, (lib. XIII. cap. 13. vs. 9 ſqq. noſtrae edit.) de Demetrio acerbe ludificante Athenienſes, eo *quod rerum omnium honeſtarum laudem, quae Graeciae propria eſſet, aliis concedentes, Caſſandro imperata facerent.* Illud unum mireris, quod de *Phalereo Demetrio*, non de *Poliorcete*, Antigoni filio, iſta ibi tradantur. At, quod tum, cum in Polybium commentabamur, haud ſatis animadverſum nobis erat, id hac occaſione liceat monere: ſcilicet, loqui ibi utique Democharem de Phalereo Demetrio, ſed non de pompa ab ipſo Demetrio ducta, aut de ludibrio quo ipſe uſus eſſet adverſus Athenienſes. Nec enim cum ingenio moribusque Phalerei Demetrii convenire id videtur: nec ullo pacto ludificari ille Athenienſes potuerat, *quod Caſſandro imperata facerent*, cum a Caſſandro ipſe Athenis fuiſſet praefectus, & illius nomine regeret civitatem. Sed, quae ibi Demochares narrat, ea haud dubie intelligenda ſunt de ſatyrico aliquo & allegorico dramate, quod neſcio quis poëta in ſcenam produxiſſet, quo dramate degener Athenienſium animus, Caſſandro patienter ſervientium, amare acerbeque fuiſſet perſtrictus.

Τί οὖν παράδοξον &c. » Sequitur, Τὸ οὖν παράδοξον οἱ » Ἀθηναῖοι τῶν κολάκων κόλακες ἐποίησαν. οἱ εἰς αὐτὸν τὸν » Δημήτριον παιᾶνας καὶ προσόδια ᾄδοντες. Videtur au» ctor indignari vehementius ob *cantatum Demetrio regi* » *paeanem*, quam ob praeſtitum honorem eundem illius aſ» ſentatoribus. Cauſſa, opinor, eſt, quod illis quidem tri» butum hoc decus mortuis; Demetrio vero ſuperſtiti ad» huc. Manibus autem defunctorum divini honores mi» nore ſemper invidiâ delati, quam vivis hominibus. « Casaubonus. — In errorem inductus fuiſſe vir doctiſſimus videtur a Dalecampio, qui iſtum locum ſic reddiderat: *Fuit quidem certe praeter omnium expectationem quod Athenienſes fecerunt, aſſentatorum aſſentatores, in honorem Demetrii paeanas canentes & proſodia.* Sane contraria prorſus ſen-

tentia perspicue inerat Graecis verbis: nec enim Τὸ οὖν παράδοξον, (quemadmodum temere & Dalecampius legerat, & in Graecum contextum receperat Casaubonus,) sed Τί οὖν recte scribitur in veteribus libris omnibus, non modo manu exaratis, sed & in ed. Ven. & Bas. Quod ipsum ex ingenio etiam viderat praestantissimus CORAY, & sic corrigendum perspecte monuerat in *Notis msstis*: ubi etiam illud percommode animadvertit, post Ἀθηναῖοι intercidisse videri οἱ articulum, sicque scriptum oportuisse, οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ τῶν κολάκων κόλακες: quam emendationem fidenter a nobis adoptari debuisse, iudicaverint fortasse viri eruditi. Porro, quod οἱ εἰς αὐτὸν - - ᾄδοντες cum in edd. tum in ms. *A.* legebatur, ferri quidem utcumque *articulus* ibi potuerat, sed rectius aberat; quem delevimus, ab eodem CORAYO admoniti. Προσόδια, τὰ εἰς πανηγύρεις θεῶν ποιήματα, interpretatur Suidas. Hesychius: Προσώδιον· (rectius Προσόδιον·) ᾠδὴ, θεοῦ ὕμνον περιέχουσα. Conf. ILGEN, in Disquis. de Scoliorum Poësi, pag. 30 sq.

Ἐπανελθόντα δὲ τὸν Δημήτριον &c. » Publicae Atheniensium adulationis non poterat magis insigne monimentum ab Auctore proferri, quam quod ex *Democharis* & » *Duridis Samii* Historiis commemoratur. Plane eximius » hic locus est, & dignus qui a nobis curatius illustretur. » Igitur *de honoribus Demetrii* in haec verba scribit DEMOCHARES: Ἐπανελθόντα τὸν Δημήτριον ἀπὸ τῆς Λευκάδος » καὶ Κερκύρας εἰς τὰς Ἀθήνας, οἱ Ἀθηναῖοι ἐδέχοντο, οὐ » μόνον θυμιῶντες καὶ στεφανοῦντες καὶ οἰνοχοοῦντες· ἀλλὰ » καὶ προσόδια καὶ χοροὶ καὶ ἰθύφαλλοι μετ' ὀρχήσεως καὶ » ᾠδῆς ὑπήντων αὐτῷ, καὶ ἐφιστάμενοι κατὰ τοὺς ὄχλους ᾖδον » ὀρχούμενοι καὶ ἐπᾴδοντες. Hic est ille *Demetrius Poliorcetes*, Antigoni filius, qui Demetrium Phalereum, Ca» sandri Macedoniae regis auspiciis sub specie oligarchiae » Athenis dominantem, urbe expulit, & pristinam reipu» blicae formam ac libertatem restituit. Anno altero Olym» piadis CXVIII. istud accidit, auctore Diodoro libro XX. » [cap. 45 sq.] Tum igitur populus Atheniensis, incredibili » gestiens laetitia ob recuperatam libertatem post annorum » XV servitutem, in ornando *Demetrio* nihil reliqui fecit. » Facta sunt de illius honoribus Senatusconsulta, quorum » summam habes apud Plutarchum, [in Demetrio, pag. » 893 sq.] & Diodorum. [XX. 46.] Refert Plutarchus in-

» ter alia, decretum fuisse, δέχεσθαι Δημήτριον, ὁσάκις ἂν
» ἂν παραγένηται, τοῖς Δήμητρος καὶ Διονύσου ξενισμοῖς:
» ut, quotiescumque in urbem veniret Demetrius, iisdem ritibus
» ac caeremoniis peregre adveniens acciperetur, quibus solerent
» Ceres & Bacchus. Eo referri debet ista Demochari̇s ecloga
» de ingrediente quondam Athenas Demetrio, & exhibi-
» tis illi honoribus. Demetrium, inquit, Athenas a Leucade
» & Corcyra redeuntem, Athenienses non solum suffitibus, co-
» ronamentis, & libationibus vini exceperunt; sed etiam chori
» processerunt ei obviam, cum prosodiis & ithyphallis, saltan-
» tes & canentes. Olim omnia haec Diis erant propria, &
» in illorum tantum honorem fieri solita, cum vel in
» pompa traducerentur, vel aliàs loco moverentur Deo-
» rum simulacra: ut monuimus dudum ad librum quar-
» tum Suetonii. [ad Caligul. cap. 13.] Sed suffitus qui-
» dem, coronae, & vini affusio, iam ante Demetrii aeta-
» tem ad mortalium decoramentum populorum adulatio
» transtulerat. Q. Curtius, [V. 1.] de Alexandro loquens
» Babylonem ingrediente: Plures obviam egressi sunt: inter
» quos Ragophanes arcis & regiae pecuniae custos, ne studio a
» Mazaeo vinceretur, totum iter floribus coronisque constraverat,
» argenteis altaribus utroque latere dispositis, quae non thure
» modo, sed omnibus odoribus cumulaverat. Verbum οἰνοχοεῖν,
» quo utitur Demochares minus proprie, declarat Plu-
» tarchus in Dione: [pag. 970. d. e.] Ἀνῄει διὰ τῆς Ἀχρα-
» διvῆς, ἑκατέρωθεν παρὰ τὴν ὁδὸν τῶν Συρακουσίων ἱερεῖα
» καὶ τραπέζας καὶ κρατῆρας ἱστάντων· καὶ καθ' οὓς γένοι-
» το προχύταις τε βαλλόντων, καὶ προστρεπομένων ὥσπερ
» θεὸν προσευχαῖς. Quae subiungit his Demochares, pri-
» mo omnium mortalium Demetrio tributa sunt: ut obviam
» ei procederent chori, prosodiaca & ithyphallica in eius gra-
» tiam composita carmina canentes. Quemadmodum paean
» Apollini proprie sacrum fuit carmen, sic ithyphallicum
» Baccho: neque magis fas fuit hominum laudes isto,
» quam illo, genere carminis prosequi. Potentium adula-
» tores utrumque genus profanum reddiderunt: sed paean
» minore (ut apparet ex libro XV.) religione, & multo
» ante quam ithyphallus. [Vide supra ad VI. 250. b.] Tan-
» dem & hic mortalibus est communicatus. Primo om-
» nium, ut ante diximus, Demetrio id delatum est hono-
» ris; cum demagogis Atheniensibus, certatim foeda &
» nimia censentibus, quaesitior hac adulatio nulla reperiri

» posset. Iam ante simile quid tentatum fuerat ab adulato-» ribus Demetrii Phalerei, ut narratur libro XII. ex Du-» ride: « [pag. 542. e. Nisi potius ad eumdem *Poliorcetem* cum Aeliano Var. Hist. IX. 9. referenda sunt ea, quae ibi ad *Phalereum* refert Athenaeus.] » sed nondum eo pro-» gressa erat istorum impudentia. Atque hi sunt illi ξε-» νισμοὶ *Cereris & Bacchi*, decreti Demetrio, quos gravis » scriptor Plutarchus facit adulationis extremam lineam. » Sed magnitudinem honoris istius aliunde melius aesti-» mare non possumus, quam ex Carminis ipsius lectione. » En illud tibi, candide lector, diligentiâ nostrâ redivivum: » cum in textu verborum Athenaei ita dissimulatum ha-» ctenus latuerit, ut a nemine agnosci dum potuerit. Nos » primi, quod praefiscine dictum sit, non naevo aliquo » aut crepundiis, sed corpore omni & agnovimus, & tibi » exhibemus agnoscendum. Id ita habet:

» ΞΕΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

» SIVE

» *ITHYPHALLICUM CARMEN,*

» *DEMETRIO POLIORCETAE CANTATUM,*

» *cum Athenas ingrederetur.*

* * * * * *

» Ὡς οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ φίλτατοι
» Τῇ πόλει πάρεισι.
» Ἐνταῦθα γὰρ Δήμητραν ἰδὲ Δημήτριον
» Ἅμα παριστᾷ ὁ καιρός.
» Χ' ἡ μὲν τὰ σεμνὰ &c. &c. « CASAUBONUS.

Singulas Casauboni emendationes, ut ad quemque locum accesserimus, sigillatim adnotabimus.

AD CAP. LXIII.

d Ὁ μὲν οὖν Δημοχάρης τοσαῦτα εἴρηκε περὶ τῆς Ἀθηναίων κολακείας· Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος, ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, καὶ αὐτὸν τὸν Ἰθύφαλλον. Ὡς οἱ μέγιστοι &c. » Carminis huius elegantissimi argumentum quidem » ex *Demochare* Athenaeus recitat: versus vero ipsos, & » verba, ex *Samio Duride*. Quod autem ante hunc diem » nemo eruditorum hoc animadverterit, menda codicis est » in caussa. Nam ubi scriptum est, Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος ἐν » τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκ. τῶν Ἱστ. κατ' αὐτὸν τὸν Ἰθύφαλλον

» ὡς οἱ μέγιστοι &c. scribendum erat, καὶ αὐτὸν τὸν Ἰθύ-
» φαλλον παρέθετο, ἔχοντα οὕτως· * * * Ὡς οἱ μέγι-
» στοι &c. *Demochares*, inquit Athenaeus, *summam recitavit*
» *carminis huius: sed Duris Samius ipsum ascripsit, atque inse-*
» *ruit historiae suae vicesimae secundae.* Confer *Democharis*
» verba cum iis quae ex *Duride* afferuntur; ita rem ha-
» bere, luce meridianâ clarius comperies. Iam igitur be-
» neficio nostro habent studiosi exemplum *Ithyphallici car-*
» *minis*, quale nullum reperias aliud in omnibus Graecis
» aut Latinis monimentis.« CASAUBONUS. — In vulgata scriptura, κατ' αὐτὸν τὸν Ἰθυφ. nihil (quod sciam) mutant membranae *A*. Epitomator vero, suo more brevitati studens, post Democharis illa verba, γεγονὼς δ' εἴη ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Ἀφροδίτης, quae sub finem superioris capitis leguntur, omissis aliis, continuo sic perrexit: Ἔλεγον δὲ καὶ, ὡς ὁ Δοῦρις ὁ Σάμιος φησὶν, ὅτι ἱλαρὸς, ὥσπερ τὸν Θεὸν δεῖ, καὶ καλὸς καὶ γελῶν πάρι. (sic codex noster, pro πάρεστι.) καὶ οἱ φίλοι πάντες κύκλῳ, ἐν μέσοισι δ' αὐτός: tum reliqua, sicut in opere pleniore. Quod si, pro κατ' αὐτὸν τὸν Ἰθυφ. cum Casaubono, quemadmodum nos fecimus, καὶ αὐτὸν τὸν Ἰθ. legas; utique adiectum malles verbum παρέθετο: possis tamen etiam e superioribus verbum εἴρηκε, haud magno fortasse incommodo, hîc repetitum intelligere. Sed fuerint fortasse, qui ne opus quidem fuisse illa mutatione vocis κατ' in καὶ contendant: statuantque, percommode ita scribere Athenaeum potuisse: Ὁ μὲν οὖν Δημοχάρης τοσαῦτα εἴρηκε. - - Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος - -. κατ' αὐτὸν τὸν Ἰθύφαλλον, (scil. τάδε εἴρηκεν·) ὡς οἱ μέγιστοι &c. Id est: *Demochares igitur haec dixit.* - - *Duris vero Samius, in ipso Ithyphallo, ista.* Quibus ut non magnopere velim repugnare, sic tamen non negaverim, etiam nunc percommodam ac paene necessariam mihi videri istam Casauboni emendationem. Quo accedit, quod, si κατ' αὐτὸν legamus, vox ὡς Athenaei esse videri debeat, ad verbum εἴρηκε referenda, non pars versus; quamquam alioqui percommode ab ipsis illis verbis, Ὡς οἱ μέγιστοι &c. initium capere potuit ipsum carmen.

De *genere carminis*, quod *Ithyphallicum* dixerunt veteres, haec deinde adnotavit idem CASAUBONUS: » Constat ge-
» nus hoc carminis senario versu iambico, & trochaico
» dimetro brachycatalecto. Proprie *Ithyphallicus* hic po-

» sterior (*versus*) nuncupatur; & ab illo, *carmen Ithyphal-* » *licum*. Hermogenes de Ideis libro priore, capite De Ora- » tionis Gravitate, [Hermog. de Formis Orat. lib. I. cap. » 6. pag. 289 sq. ed. Colon. Allobr. 1614.] de isto versu » loquens, [ex Iliad. χ'. 133.]

» Σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον:

» Δύο, inquit, εἰσὶν ἐνταῦθα Ἰωνικαὶ συζυγίαι, καὶ μετὰ » ταῦτα τὸ Ἰθυφαλλικὸν καλούμενον μέτρον, ἐκ τριῶν συγ- » κείμενον τροχαίων, δι' ὧν ἐκλάσθη πᾶς ὁ ῥυθμὸς, βιασθεὶς » πρὸς τὸ ἐναντίον ἐλθεῖν δακτυλικοῦ καὶ σεμνότητος. *Tres* » *trochaei*, quos ait Hermogenes, fuere initio isti, Βάκχε, » Βάκχε, Βάκχε. Male enim capit illius mentem Graecus » Scholiastes, qui de Ithyphallicis nescio quid ad hunc lo- » cum mussinatur, nodum quaerens in scirpo. Terentia- » nus Maurus:

» *Ithyphallica porro dicarunt*
» *musici poëtae:*
» *qui ludicra carmina Baccho*
» *versibus petulcis,*
» *Graio cum cortice phallo,*
» *tres dabant trochaeos;*
» *ut nomine fit sonus ipso,*
» *Bacche, Bacche, Bacche!*

» Hos versus poëtae cum aliis diversi generis coniunxe- » runt. Archilochus omnium primus cum dactylico tetra- » metro, ut scribit Hephaestion: [pag. 50. ed. Pauw.]

» Οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἁπαλὸν χρόα·
» κάρφεται γὰρ ἤδη.

» Alii praeposuerunt iambicum senarium, ut factum vi- » des in hoc carmine. Exemplum talis coniunctionis a » Callimacho principe manavit, auctore eodem Hephae- » stione. [At Demetrio posterior Callimachus.] Exstat » [apud Athenaeum] libro XI. [p. 497. c.] fragmentum » cuiusdam Ithyphallici carminis, in quo perversi numeri » sunt ad hoc exemplum restituendi:

» Ἐθύσαμεν γὰρ σήμερον σωτήρια
» πάντες οἱ τεχνῖται.
» μεθ' ὧν πιὼν τοδὶ κέρας, ὡς τὸν φίλτατον
» βασιλέα πάρειμι.

» (Fuere & alius generis *Ithyphallici* versus, qui & *Priapei* » dicebantur, sive προσῳδικοὶ, tetrametri; quales haben- » tur apud Hephaestionem & Dionysium Halicarnasseum.)«

— Quae postrema uncis inclusa sunt, ea non habet editio prima Animadversionum Casauboni: in posterioribus editionibus adiecta leguntur, sed & ibi uncis inclusa.

Vers. 1 *sq.* Ὡς οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ φίλτατοι
τῇ πόλει πάρεισι.

Statuisse CASAUBONUM, *capite imminutum esse carmen*, iam ex supra scriptis intelligebatur. Id iam apertius profitetur ipse, sic scribens: »Initio desunt versus duo, aut »fortasse etiam plures. Qui nunc primus est, e praece»dentibus pendet, huiusce vel similis sententiae:

» Νῦν δὴ μεγίστην χαρμονὴν χαίρειν χρεών·
» νῦν χρεὼν χορεύειν.

» *Nunc gaudendi tempus, & choreas ducendi.* Quare? *quia* » *urbem ingrediuntur maximi & civitatis huius amantissimi Dii.*« — At, si deest carminis initium, parum adtinebat, puto, ut ex ingenio illud supplere tentaret recentior aliquis criticus. Illud velim meminerit lector, quod paulo ante *monui*: si (quod non equidem praefracte negaverim) desint priores versus; probabile esse, ne particulam ὡς quidem partem fuisse primi ex eis versibus qui supersunt, sed pertinere ad Athenaei orationem, & a praecedente verbo εἴρηκε pendere. Quod si ita est, in hunc modum scribi debuit: Ὁ μὲν Δημοχάρης τοσαῦτ' εἴρηκε· - - Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος - - κατ' αὐτὸν τὸν Ἰθύφαλλον (scil. εἴρηκεν·) ὡς,
— Οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν

At TOUPIUS quidem, qui idem hoc carmen »longe ele»gantissimum, ut ait, & tum antiquitatis tum adulatio»nis Atticae insigne monumentum« a se emendatum adposuit in Epistola Critica, pag. 143 sq. nullum defectus signum initio adposuit, & integrum statuisse carmen videtur. Illud miratus sum, quod idem Toupius titulum carminis, perinde atque Casaubonus, hunc fecerit, Ξενισμὸς Δημήτρας καὶ Δημητρίου. Nemo veterum (quod sciam) vocabulum Ξενισμὸς pro aliquo carminis genere usurpavit. Titulum illum Casaubonus nonnisi ex illo Plutarchi loco supra citato, (in Vita Demetr. pag. 894. a.) desumsit: at ibi quos ξενισμοὺς Plutarchus dicit, non modo *carmina* intellexit, sed *universum magnificum adparatum, quo excipiendum Demetrium*, quoties in Urbem adventaret, *decreverant Athenienses.* Ad verba carminis quod spectat: qui τῶν θεῶν φίλτατοι dicuntur, eos non *amantissimos* cum Casaubono equidem intelligam, sed *amatissimos, cha-*

τάτισσιμος. Dativus τῇ πόλει perinde sive ad φίλτατοι, sive ad πάρεισι, referri potest: &, verum si quaeris, utroque debebit referri. Quod πάρεισι dicit poëta, id perapte *Toupius* ad opinionem veterum de ἐπιφανείᾳ τῶν θεῶν (id est, *adparitione* sive *adventu Deorum*) retulit. Caeterum, totum hoc carmen in omnibus superioribus editionibus neglecto prorsus metro, veluti solutam orationem, scriptum fuisse, iam ex his quae a Casaubono dicta sunt, satis intelligere potuit lector.

Vers. 3 *sq.* Ἐνταῦθα γὰρ Δήμητρα καὶ Δημήτριος, ἅμα παρῆν ὁ καιρός.

Ad istos versus, & proxime sequentes, perquam prolixa est Casauboni animadversio: quam, ne quid sibi subductum queratur Lector, quod ad Athenaeum quoquo modo spectans ex erudito viri huius stilo prodiit, huc transscribere integram non gravabimur: »Nemo dubitat, inquit, proxime sequentibus verbis [post vers. 2.] debuisse contineri *nomina* duorum *istorum Deorum*. Hoc nos cum certo sciremus, duos versus nullo negotio eliciimus ex mutilata & corrupta scriptione, in cuius luto haesit Breviator. Sic enim scriptum in membranis antiquissimis: πάρεισιν ἐνταῦθα. * Δημήτριος ἅμα παρῆν ὁ καιρός. Primum, *Cereris nomen* certissimâ coniecturâ restituimus: deinde labantes versus, quam commodissime fieri a nobis poterat, instauravimus. Caeterum ex istis verbis & sequentibus coniicere est aliquid de *tempore, quo haec facta sunt Athenis.* Ait enim, *temporis opportunitate coniunctos esse Cererem & Demetrium: cum quidem illa veniret ad celebranda Mysteria:* (*vers.* 5 *sq.*) *hic autem, ut Atheniensium afflictis rebus opem ferret.* (*vers.* 7 *sq.*) Ergo sub *tempus peragendorum Mysteriorum* Athenas venit Demetrius.«

» Docti homines nullum discrimen statuunt inter *Mysteria* & *Dionysia:* unde multa absurda necesse est sequi. Verum quidem est, initia & τελετὰς communes fuisse Cereri & Baccho. Quare etiam *Cereri* iungitur *Demetrius*, ceu *Bacchus alter.* Demetrius enim res gestas eius Dei studiose imitans, Bacchi cuiusdam instar erat. Diodorus, [lib. XX. cap. 92.] τὸ σύνολον ἐζήλου *Demetrius* τὴν μυθολογουμένην ποτὲ γενέσθαι κατ' ἀνθρώπους τοῦ Διονύσου διάθεσιν. Eadem Plutarchus quoque. [p. 889. f.] «

» Verum est etiam, & *Dionysia* & *Mysteria* fuisse alia maiora, alia minora. Nihilo minus falluntur qui ista con-

fundunt. Fuere enim diversi *initiorum* dies a diebus *Dionysiorum*. *Maiora Liberalia* mense Anthesterione agebantur. Ulpianus in eam contra Leptinem: Τοῖς μεγάλοις Διονυσίοις Ἀνθεστηριῶνος μηνὸς πλείονος γενομένης δαπάνης, οἷς χορηγὸς ἑκάστης φυλῆς καθίστατο. Eadem & *antiquiora* vocabantur, & duodecimâ huius mensis instituebantur ad ipsam arcem, in urbis parte quam vocabant *Limnas*. Thucydides in secunda historia; [c. 15.] Τὰ ἱερὰ ἐν αὐτῇ τῇ ἀκροπόλει καὶ ἄλλων θεῶν ἐστι, καὶ τὰ ἔξω πρὸς τοῦτο τὸ μέρος τῆς πόλεως μᾶλλον ἵδρυται, τό τε τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, καὶ τὸ Πύθιον, καὶ τὸ τῆς Γῆς, καὶ τὸ ἐν Λίμναις Διονύσου, ᾧ τὰ ἀρχαιότερα Διονύσια τῇ δωδεκάτῃ ποιεῖται ἐν μηνὶ Ἀνθεστηριῶνι. Demosthenes hoc ipsum testatur; docetque hoc amplius, *annua fuisse haec Bacchanalia*, in Oratione contra Neaeram. Διὰ ταῦτα ἐν τῷ ἀρχαιοτάτῳ ἱερῷ τοῦ Διονύσου ἐν Λίμναις ἔστησαν, ἵνα μὴ πολλοὶ εἰδῶσι τὰ γεγραμμένα. ἅπαξ γὰρ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ἀνοίγεται, τῇ δωδεκάτῃ τοῦ Ἀνθεστηριῶνος μηνός.«

»Diversa ab hoc festo fuere *Liberalia* τὰ ἀστικὰ, quae Elaphebolione celebrabantur, & erant trieterica. At *mysteria maiora* non eo mense, sed altero ab isto, qui Boëdromion dictus. Plutarchus in Demetrio: ἐτελοῦντο τὰ μεγάλα μυστήρια Βοηδρομιῶνος. Idem in Phocione: Εἰκάδι ἡ φρουρὰ Βοηδρομιῶνος εἰσήχθη, μυστηρίων ὄντων, ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξ ἄστεος Ἐλευσινάδε πέμπουσι. Eadem fere verba in Camilli vita, & apud Polyaenum. Idem Plutarchus in Alexandro scribit, *nobilem ad Arbela sive ad Gaugamela pugnam fuisse commissam* Βοηδρομιῶνος περὶ τὴν τῶν Μυστηρίων τῶν Ἀθήνησιν ἀρχήν. Sed in hac historia dissentiunt alii ab illo. Arrianus in sequentem mensem refert: Τοῦτο τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους, μηνὸς Πυανεψιῶνος. Similiter diversis temporibus peragebantur *minora Dionysia* & *minora Mysteria*. Illa quidem mense Posideone. Theophrastus, in Rustici hominis descriptione, Ποσειδεῶνος τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια. Haec vero, Anthesterione. Plutarchus in Demetrio: τὰ μικρὰ μυστήρια τοῦ Ἀνθεστηριῶνος ἐτελειοῦντο.«

»Porro, *Mysteria* cum nominant auctores simpliciter, *maiora* intelligunt. Theophrastus, Βοηδρομιῶνος τὰ μυστήρια: nempe *maiora*: de quibus verisimile est locutum *Ithyphalli* istius auctorem. Ergo *circa Boëdromionis mensis diem vicesimam* haec sunt acta Athenis. Sed cum certum sit,

d *Demetrium* non ſemel aut iterum veniſſe Athenas, verum ſaepius; quis fuit *annus itineris huius?* Id vero, ſilente hiſtoria, ſciri hodie non poteſt: etſi id tempus deſignare voluit *Demochares*, cum ſcriberet, tum iſta accidiſſe, *cum Athenas eſt reverſus Demetrius a Leucade & Corcyra:* quod hodie, amiſſis illorum temporum hiſtoricis, parum nos adiuvat. Quin etiam, quod de Boëdromione menſe modo dicebamus, eo minus certum, quia conſtat, *anno tertio Olympiadis CXIX. urbem ingreſſum eſſe Demetrium menſe Munychione, & ſtatim opertaneorum ſacrorum ritus omnes accepiſſe.* Non contentus enim honore ξενισμῶν ſibi decretorum, literis miſſis ad ſenatum minarum plenis obtinuerat, ut, ſpretis omnibus legibus, uno die conſequi ſibi liceret quod aliis vix longo tempore concedebatur. Magni praemii loco tributum nonnullis (ut Herculi, atque Hippocrati) legimus, ſed oppido paucis, ut initiorum fierent participes. Soranus in vita Hippocratis: Ἱπποκράτης λαμπρῶν ἔτυχε τιμῶν παρ' Ἀθηναίοις, οἵ τινες καὶ δεύτερον αὐτὸν ἀφ' Ἡρακλέους δημοσίᾳ τοῖς Ἐλευσινίοις ἐμύησαν. «

» Erant autem quaſi *gradus* in participatione *Myſteriorum* obſervandi. Prima omnium fuit ἡ κάθαρσις, & *purificatio* quaedam: deinde ſequebantur *myſteria parva*, quibus inſtituebantur & praeparabantur ad maiora: poſtremus erat actus, *myſteriorum maiorum* acceptio, & illa quae dicebatur ἐποπτεία. Clemens Alexandrinus, Stromat. libro V. Οὐκ ἀπεικότως ἄρα καὶ τῶν μυστηρίων τῶν παρ' Ἕλλησιν ἄρχει μὲν τὰ καθάρσια, καθάπερ καὶ τοῖς βαρβάροις τὸ λουτρόν. μετὰ ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ μικρὰ μυστήρια, διδασκαλίας τινὰ ὑπόθεσιν ἔχοντα καὶ προπαρασκευῆς τῶν μελλόντων. τὰ δὲ μεγάλα περὶ τῶν συμπάντων· οὐ μανθάνειν ἔτι ὑπολείπεται, ἐποπτεύειν δὲ, καὶ περινοεῖν τὴν φύσιν καὶ τὰ πράγματα. Etſi autem tria diſtinctim tamquam diverſa ponuntur a Clemente, non tamen tres erant μυήσεις, ſed duae tantum: nam purificatio non ſeparatur a parvis myſteriis. Harpocration: Οἱ μυηθέντες ἐν Ἐλευσῖνι ἐν τῇ δευτέρᾳ μυήσει ἐποπτεύειν λέγονται. Ultima autem fuit meta, fieri *epoptam* & *ephorum*. Quare ἐποπτεύειν, proverbii inſtar, de *fruitione ſummi boni* dicitur. Ariſtophanes Ranis: μάλα γ' ἐποπτεύειν δοκῶ, ὅταν καταράσωμαι λάθρα τῷ δεσπότῃ. Prius dicebantur μύσται, non ἐπόπται. Suidas: Οἱ τὰ μυστήρια (*parva* nempe) παρα-

λαμβάνοντες, μύσται καλοῦνται· οἱ δὲ τῷ ἑξῆς ἐνιαυτῷ, ἔφοροι καὶ ἐπόπται. Non eſt Suidae iſta obſervatio; ſed Symmachi, antiquiſſimi Critici, ex quo totidem verbis haec deſcribuntur ab Ariſtophanis Scholiaſta. Etiam Philochorus apud Harpocrationem ſeparat τὰ ἱερὰ τά τε μυστικὰ καὶ τὰ ἐποπτικά. Ex verbis Symmachi cognoſcimus, non ſtatim a parvis initiis patuiſſe viam ad maiora: ſed annum fuiſſe intermedium a priore initiatione ad conſummationem religionis.«

»Migravit has leges *Demetrius*, qui ſine ulla intercapedine minora maioraque initia percipere voluit. Philochorus: Δημητρίῳ ἴδιόν τι ἐγένετο παρὰ τοὺς ἄλλους, τὸ μόνον ἅμα μυηθῆναι καὶ ἐποπτεῦσαι, καὶ τοὺς χρόνους τῆς τελετῆς τοὺς πατρίους μετακινηθῆναι. Quod autem annus neceſſario intercederet inter utramque τελετὴν, etiam Plutarchus teſtatur in hac ipſa hiſtoria: Ἐπώπτευον δὲ τοὐλάχιστον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐνιαυτὸν διαλιπόντες. Scribe, ἀπὸ τῶν μικρῶν: & obſerva verbum non temere poſitum τοὐλάχιστον. Nam revera minimum ſpatium, quod interiiceretur, annuum fuit: utplurimum quinto anno poſt parva ſuſcipiebantur illa maiora. Tertullianus, ex emendatione divina Ioſephi Scaligeri: *Nam & illa Eleuſinia haereſis & ipſa Atticae ſuperſtitionis, quod tacent, pudor eſt. Icciroo & aditum prius cruciant: diutius initiant quam conſignant: quum epoptas* (intellige, futuros epoptas: nam myſtae tantum fiebant prima inſtitutione) *ante quinquennium inſtituunt, ut opinionem ſuſpendio cognitionis aedificent, atque ita tantam maieſtatem exhibere videantur, quantam praeſtruxerunt cupiditatem. Sequitur iam ſilentii officium: attende cuſtodiunt quod tarde invenitur. Caeterum tota in adytis divinitas, tot ſuſpiria epoptarum, totum ſignaculum linguae, ſimulacrum membri virilis revelatur.«*

»Sed operae pretium fortaſſe fecerimus, ſi Plutarchi ſuper *initiatione Demetrii* verba recitaverimus. Is poſtquam dixiſſet, *iuſſos fuiſſe Athenienſes a rege hunc ipſi honorem decernere*, addit: [pag. 900. e. f.] Ἀναγνωσθέντων δὲ τῶν γραμμάτων, μόνος ἐτόλμησεν ἀντειπεῖν Πυθόδωρος ὁ δᾳδοῦχος· ἐπέρανε δὲ οὐδέν. ἀλλὰ Στρατοκλέους γνώμην εἰπόντος, Ἀνθεστηριῶνα τὸν Μουνυχιῶνα ψηφισαμένους καλεῖν καὶ νομίζειν, ἐτέλουν Δημητρίῳ τὰ πρὸς ἄγοράν. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐξ Ἀνθεστηριῶνος ὁ Μουνυχιὼν γενόμενος Βοηδρομιὼν, ἐδέξατο τὴν λοιπὴν τελετὴν, ἅμα καὶ τὴν ἐπο-

A πτείαν τοῦ Δημητρίου προσεπιλαβόντος. Ait, *lectis Demetrii literis, solum sustinuisse contradicere Pythodorum daduchum: illum quoque frustra. Itum enim in sententiam Stratoclis, eoque auctore decretum, ut mensis, qui tum forte agebatur, (Munychion is fuit) vocaretur atque censeretur Anthesterion. Itaque Demetrio priora initia sunt communicata. Rursus post illa Munychion idem de Anthesterione factus Boëdromion, reliquos initiorum ritus recepit: ipsamque adeo epoptiam Demetrius consecutus est.* In Graeco textu quid sit, ἐτέλουν τῷ Δημητρίῳ τὰ πρὸς ἀγορὰν, non scio: etsi non dubito sententiam esse quam expressimus. Forte scribendum, τὰ πρότερα ἱερά: vel τὰ πρὸς ἁγνείαν: *Initiarunt Demetrium iis sacris quae ad castimoniam spectabant.* Ad maiora mysteria non perveniebatur nisi post longam castimoniam, cuius ritus docebantur qui ad minora admittebantur. Nihil enim fuerunt aliud parva mysteria, nisi praeparatio quaedam ad altera: sicut etiam docet vetus dictum, Ὕπνος, τὰ μικρὰ τοῦ θανάτου μυστήρια.« Haec CASAUBONUS. —— Ad quae nonnulla monuit *Palmerius*, Exerc. p. 505 sq. quae, quoniam nihil ad Athenaeum, ac ne ad Demetrium quidem spectant, consulto omittimus. Neque magis hic locus est ea adferendi quae post Casaubonum ab aliis doctis viris de *Mysteriis Graecorum*, de quibus hic agebatur, observata sunt.

Redeamus ad pensum nostrum. Defectis verbis, (ἐνταῦθα. Δημήτριος ἅμα παρῆν ὁ καιρός.) quae pro *vers.* 3 *sq.* in editis libris legebantur, nihil medicinae adferebant veteres nostrae membranae: quae tamen hoc boni habent, quod confirment emendationem a Casaubono in ipsum etiam contextum suae editionis receptam, cum ἅμα scripsit pro eo quod in ed. Ven. & Bas. legebatur ἅμος: quod quidem corruptum esse facile patebat. In illis igitur verbis ante *Demetrii* nomen intercidisse nomen *Cereris*, (τῆς Δήμητρος, vel, quod idem sonat, τῆς Δημήτρας) perspectissime observatum a CASAUBONO est. Sed, quod duos versus, de quibus quaerimus, in hunc modum ille constituendos censuit,

Ἐνταῦθα γὰρ Δήμητραν ἰδὲ Δημήτριον
ἅμα παριστᾷ ὁ καιρός:

» Eam lectionem, ait TOUPIUS, tum metri, tum linguae
» Atticae genius respuit.« Ac sane posteriorem versiculum manifeste reprobabat metrica lex. Tum vero, prae-

ter necessitatem certe, a librorum scriptura nimis recessum. e Nos, cum eodem *Toupio*, reliqua omnia librorum verba intacta servantes, satis habuimus duas voces Δήμητρα καὶ inseruisse. »Recte legitur (inquit TOUP.) ἅμα »παρῆν ὁ καιρός: *simul ac tempus advenit*: scilicet, tempus »mysteriorum celebrandorum, quibus aderant Demetra »& Demetrius.«

Loco *sequentium versuum*, in editis sic legebatur: ὁ δ' ἱλαρὸς ὥσπερ τὸν θεὸν δεῖ καὶ καλῶς γελῶν πάρεστι σεμνὸς, ὅθι φαίνονθ' οἱ φίλοι πάντες κύκλῳ. ἐν μέσοισι δ' αὐτοῖς ὅμοιος ὥσπερ &c. Quibus e verbis hos versus concinnavit CASAUBONUS:

Ὁ δ' ἱλαρὸς, ὥσπερ τὸν θεὸν δεῖ, καὶ καλὸς,
καὶ γελῶν πάρεστι.
Σεμνὸς ὅθι φαίνοινθ' οἱ φίλοι πάντες κύκλῳ;
ἐν μέσοισι δ' αὐτός.

Quos versus tenuit probavitque TOUPIUS, nil mutans, nisi quod φαίνονθ' pro φαίνοινθ' reposuit. In illis constituendis versibus quid iuverint Casaubonum excerpta ex codicibus Italicis, nescio; & in Aegianis quidem lectionibus nihil, quod huc spectet, video adnotatum: at nonnulla bonae frugis suppeditabat ei *Epitome*; in qua (ut supra vidimus) καὶ καλὸς καὶ γελῶν recte scriptum, tum & δ' αὐτὸς, commodissime, pro δ' αὐτοῖς, quod perperam habent membr. *A.* cum editis. Eaedem vero membranae recte cum Epit. καλὸς καὶ γελῶν dabant. Tum ex eisdem accepimus ὅθι φαίνεθ', idem valens ac οὗ φαίνεται, *ubi ille adparet.* Denique eaedem membr. *A.* σεμνὸν dedere, quod etiam in codd. Paris. *B.* & *C.* reperit probavitque VILLEBRUNE, recte monens adverbialiter esse accipiendum; quod ipsum tamen minus feliciter in versione expressisse ille videtur. Ego sic accepi, *quam augustum! quam magnificum spectaculum!*

Vers. 11 *sq.* ὅμοιος, ὥσπερ &c. Nil mutatu opus fuit: e consentiuntque libri. ὁμοίως malles, si ferret metrum. Sed & ὅμοιος percommode positum. Quod ait, ἥλιος δ' ἐκεῖνος: adnotavit CASAUBONUS: »Comparatur Deme»trius *soli*, propter summam pulcritudinem. Non hoc ei »largiuntur mendacio adulatores: formosissimus enim fuit; »adeo ut scribat Plutarchus, [pag. 889. e.] *vicisse illius »naturalem pulchritudinem omnium pictorum ac statuariorum »artem & industriam.* Diodorus quoque, [XX. 92.] Ἦν

» δὲ, ait, καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ κατὰ τὸ » κάλλος ἡρωϊκὸν ἀποφαίνων ἀξίωμα· ὥστε καὶ τοὺς ἀφικ-» νουμένους τῶν ξένων, θεωροῦντας εὐπρέπειαν κεκοσμημέ-» νην ὑπεροχῇ βασιλικῇ, θαυμάζειν, καὶ παρακολουθεῖν ἐν » ταῖς ἐξόδοις, ἕνεκεν τῆς θέας. «

Vers. 13 *sq.* Ὦ τοῦ κρατίστου παῖ Ποσειδῶνος θεοῦ,
χαῖρε, κ' Ἀφροδίτης.

Pro eo quod editi & mssti percommode dabant, χαῖρε, καὶ Ἀφροδίτης, nescio qua caussa inductus Casaubonus, *versiculum* 14. abiecto verbo χαῖρε, sic scriptum voluerat,

καὶ θεᾶς Ἀφροδίτης.

Satis erat κ' Ἀφροδίτης pro καὶ Ἀφροδίτης scribere. De quo etiam Toupius monuit.

In *vers.* 15 - 19. nihil prorsus in scriptura vulgata mutandum fuit: & ultro sese legitimis versibus praebebant verba. Notum vero, ista ἢ οὐκ & ἢ οὐ, (*vers.* 16 *sq.*) quod ad metri rationem, non nisi pro una valere syllaba. Quae *vers.* 15 - 17. continentur: » ea Demochares » paulo ante sic expressit: οἱ δ' ἄλλοι καθεύδουσιν, ἢ ἀπο-» δημοῦσιν, ἢ οὐκ εἰσίν: eleganter. « ut monuit Casaubonus. — Opportune cum his conferetur illa Baalis ficititii Dei irrisio, quae in Sacris Scripturis legitur, III Regum cap. 18, 27. Quod vero *vers.* 18. ait, σὲ δὲ παρόντ' ὁρῶμεν: » Similis haec adulatio atque in illo: [Virgiliano, » Eclog. I. 42.]

» *Nec tam praesentes alibi cognoscere divos.*

» & [apud Horat. Ode 5. lib. III.]

» *Coelo tonantem credidimus Iovem*
» *regnare: praesens divus habebitur*
» *Augustus.* « — Casaubonus.

Vers. 20. Pro eo quod editi cum msstis habebant, εὐχόμεθα, scribendum cum Casaubono & Toupio εὐχόμεσθα fuit, metri caussa. *Vers.* 21. Recte πρῶτον μὲν εἰρήνην edd. cum ms. *Ep.* Corrupte πρῶτόν με εἰρήνην ms. *A.* *Vers.* 24. Haud dubie mendosum erat περιπατοῦσαν, quod cum editis habet codex ms. uterque. Perspecte περικρατοῦσαν correxit Casaubonus: quod & Toupius tenuit, & Valckenar. ad Phoeniss. pag. 305. *Vers.* 25. Perapte cum verbis praecedentibus convenit Αἰτωλίδ', quod cum editis tenet ms. *Ep.* Non tam apte vero huic respondet illud pronomen ὅς τις, quod sequitur, in masculino genere: quare istam oratio-

nis ſtructuram, ut rariorem, notavit VALCKENAER loc. cit. nempe ad ſenſum magis adcommodatam, quam ad literam, ut aiunt Grammatici. Quam ſicut non nego ferri poſſe, ſic tamen videndum exiſtimavi, ne verum ſit Αἰτωλὸς ὅστις &c. quod eſt in ms. *A.* Αἰτωλὸν in ſuis msstis, (cod. Pariſ. *B.* & *C.*) ſe reperiſſe ait VILLEBRUNE, quod non miror ei probatum fuiſſe: nam & ego probaturus eram, ſi ita veteres membranae dediſſent. Sed ſicut, ſi praecedentia ſpectes, commodior utique videri debet accuſativus caſus; ſic nullo magno incommodo, in poëtico praeſertim ſermone, Αἰτωλὸς cum ὅστις caſu convenire, & ad ſequentia referri poſſe videtur. *Verſum* 25. recitans VALCKENARIUS l. c. pro ἐπὶ πέτρας, quod habent edd. & mssti, ἐπὶ πέτραν ſcripſit, caſune, neſcio, an conſulto: cauſſam quidem, cur mutatam ſcripturam vulgatam voluerit vir doctus, nullam video. *Verſ.* 26. Pro ἡ πάλαι, quod mssti cum editis tenebant, recte ἡ παλαιὰ correxit CASAUBONUS; quod flagitabat metrum. *Verſ.* 27. Non obſtabat metrum, quo minus τὰ σώματα ἡμῶν ſcriberetur: at fateri tamen debeo, imprudenti mihi illam ſcripturam excidiſſe, quam nec editi libri nec mssti agnoſcunt. Quare in contextu reſcriptum velim τὰ σώμαθ' ἡμῶν: deletum autem velim breve ſcholion, quod ad hunc locum contextui ſubiectum eſt.

Ad rem, quae in iſtis verſibus agitur, pertinet CASAUBONI Animadverſio haec: » *Sphinx* illa, *de cuius latrocinis conqueruntur Athenienſes*, dux aliquis Caſſandri fuit, » in *Aetoliae munito loco* Atticae proximo collocatus cum » expedita manu militum. Ex illa arce faciebat quotidie » impreſſionem in illorum agros qui ab Athenienſibus ſtabant: ſaepe etiam, per Locrorum fines, Phocenſium, » & Megarenſium, in Atticam uſque excurrebat populabundus; ut *res ſuas ferri agique & captivos abduci e ſuis » viderent ſaepe Athenienſes, cum interea reſiſtere non poſſent.* » *Hoc* igitur *malo tanto liberari a Demetrio petunt Athenienſes.* Cum *Aetolis* bellum geſſiſſe eum regem, Plutarchus » indicat: [pag. 908.] ſed eius belli alia videtur fuiſſe » cauſſa.«

Verſ. 31. μάλιστα μὲν δὴ κόλασον αὐτόν. Verbum f σχέλασεν, quod hic habebant edd. & mssti, non modo in contextu, ſed in Animadverſionibus etiam, ubi to-

um carmen a se correctum dedit, intactum reliquit CAAUBONUS, nec ad illud quidquam adnotavit. Quod quiem verbum si, quemadmodum *cessare* interdum & idem ere ac παύεσθαι valet, sic & activam notionem recipee, & idem ac παύειν denotâre posset, id est, *cessare facere*, *finem facere*; nulla caussa foret, cur solicitaretur. Ar huius usus quum nullum usquam exemplum reperiaur, non dubitandum duxi, quin cum TOUPIO κόλαρον corrigerem. »Sensus est: (inquit ille) *Sphingem ve*»*ro illam*, *quae nos vexat*, *vel tu reprime*, *vel alium*, *qui* »*reprimat*, *mitte*. Quod Οἰδίπουν τιν' εὑρεῖν eleganter »vocat.«

Vers. ult. Si nihil aliud suppeteret nobis, nisi id quod nembranae *A.* offerebant, ἢ σπεῖνον ποιήσει, suspica:i liceret librarium suo more σπεῖνον pro σπῖνον vel σπίνον scripsisse, ut haec fuisset sententia, *aut tam cicurem in*-*noxiumque faciat quam fringillam aviculam*. Qui quidem exitus carminis languidior utique frigidiorque videri debebat. Multo sane commodius est, quod ex *Epit.* iam inde a Veneta editione vulgo legitur, ἢ πεινῆν ποιήσει, id est, *aut fame domet*. Nec tamen diffiteor, ne huic quidem dictioni πεινῆν ποιήσει, propriam verbi πεινῆν vim si spectes, robur illud videri inesse, quod in fine carminis exspectasses: tum vero nec ad metri leges satis aptus videtur versiculus ille, qui primum pedem *spondeum* pro *trochaeo* habet; nisi forte in extremo carminis exitu id licuit atque etiam opportune fieri potuit, quo gravior in ipso fine procederet oratio.

AD CAP. LXIV.

Ταῦτ' ἤδειν· οἱ Μαραθωνομάχαι. Sic recte codex ms. uterque, sicut scribitur apud Aristoph. Acharn. 181. (ubi vide Brunckii Not.) quod praeter rationem in Μαραθωνομάχοι mutaverant editores, quae forma vulgo reperitur apud eumdem Aristoph. in Nub. 986. Eâdem formâ primae declinationis, quam dederunt libri nostri, habes διμάχαι apud Hesych. & Polluc. I. 132. *Ibid.* οἱ τὸν προσκυνήσαντα τὸν Περσῶν βασιλέα. »*Evagoram* in»telligit, [immo *Timagoram*:] de quo dictum modo. [vi»de pag. 251. b. & ibi notata.] Sine caussa interpretes di»versissimas historias separatim ab auctore indicatas, in

» unam conflarunt periodum. « CASAUBONUS. — Nempe loci huius sententiam mire turbaverat corruperatque Dalecampius. Pro τῶν Περσῶν, quod erat editum, commode τὴν Περσῶν dedere ambo mssti. Casaubonus ista verba in Animadversionibus repetens, τὴν τῶν Περσῶν scripsit. *Ibid.* τὰς ἀνηρίθμους μυριάδας. Nescio an poëtae alicuius verba in mente habuerit auctor. Poëticam quidem formam nominis ἀνηρίθμους, pro ἀναριθμήτους, (vide Sophocl. Trach. 247. & Ai. 603. ed. Brunck.) tenent cum editis mssti libri.

Ἄλεξις γοῦν ἐν — Κρατεύᾳ. Hunc fabulae indicem tacite correxit Casaubonus. Vide ad III. 95. a. Totam *Alexidis* eclogam praetermisit Epitomator. Eamdem non minus monuisse scriptam exhibent membr. *A.* quam vulgo edita legebatur.

Vers. 1. Memor quam frequenter a librariis confundantur ὑπὸ & ἐπὶ praepositiones, tam ubi per se sunt positae, quam in compositione verborum; pro vulgato ὑποχέας, probavi ἐπιχέας, commendatum a VALESIO, ad Excerpt. de Virt. & Vitiis. (Vide Notas ad Polyb. XVI. 21, 12. nostrae edit.) Nam & per se parum aptum huic loco verbum ὑποχέω videbatur: & agitur hic manifeste de illo Graecorum in compotationibus more, quem ἐπιχύσεις vocabant, de quo iam nonnihil notavimus ad IV. 162. c. De eodem conf. VI. 261. b. & X. 427. d. Eiusdem moris Theocritus passim meminit: cuius Graecus interpres ad Idyll. β'. 152. ait: εἰώθασι γὰρ οἱ ἐρῶντες ὑπὲρ τῶν ἀγαπωμένων πλείονας κυάθους ἐπιχεῖσθαι. Confer omnino Idyll. XIV. 17 sq. ubi, cum ait idem Scholiasta, οὕτω γὰρ εἰώθασι ποιεῖν ἐν τοῖς συμποσίοις, ἄκρατον λαμβάνειν, καὶ ὀνομάζειν τινὰς ἐρωμένους ἢ φίλους, καὶ ἐπιχεῖν τῇ γῇ, καὶ φθέγγεσθαι τῶν φιλτάτων τὰ ὀνόματα: ne quem turbet quod ait, ἐπιχεῖν τῇ γῇ. Initium quidem faciebat potator a *libando & effundendo nonnihil in terram*, caeterum mox ipse *poculum hauriebat.* Istum morem Cicero in Verr. I. 26. *more Graeco bibere* dixit; ad quae verba Asconius (citatus a Pottero in Archaeol. lib. IV. cap. 20.) ait: *est autem Graecus mos, - - cum merum cyathis libant, salutantes primo Deos, deinde amicos nominatim. Nam toties merum bibebant, quoties Deos & caros suos nominant.* — Monuerat quoque hoc loco CASAUBONUS: » Moris huius etiam Plutarchus meminit in De-

metrio: [p. 900. c.] Ἥδιστ' ἔπινε τῶν παρὰ πότον ἐπιχύσεις λαμβανόντων Δημητρίου βασιλέως, Σελεύκου δὲ ἐλεφαντάρχου, Πτολεμαίου δὲ ναυάρχου. Athenaeus, paulo post, [p. 255. a.] τὸν ἐπιχεόμενον κύαθον ἐν ταῖς συνουσίαις Σελεύκου Σωτῆρος καλοῦσι. a

Verſ. 2. Fidenter in contextum recipere debueram [illegible]cturam,

φιλίας κυάθους τοὺς τῶν παρόντων τέτταρας.

Verſ. 3. τοὺς τρεῖς δ' ἔρωτος. Sic haud dubie pro ἔρωτας ſcriptum oportuit: ut φιλίας, ſic ἔρωτος, in genitivo caſu poni debuit. Sic & Dalec. *amoris tres alios.* Scholiaſtes Theocr. ad Idyll. II. 147. Οἶνος ἔρωτος· (quem dixit ibi poëta) ὃν πίνει τις μεμνημένος τῆς ἐρωμένης ἢ τοῦ ἐρωμένου.

Verſ. 4. Cum deeſſet vulgo vox ἐν' initio verſus, adiiciendam eam monuit CASAUBONUS, & pro mendoſo καλῶς, in fine, καλῆς legendum, intellecta praepoſitione ἕνεκα. Perſpecte vero! Voculam ἐν' abſorpſerat, ut ſaepe aliâs, litera ν, in quam deſinit vox praecedens. τὴν καλὴν τοῦ βασιλέως νίκην, *inſignem Antigoni victoriam de Ptolemaeo reportatam* intellige.

Verſ. 6. Cum pro uno verſu ſcripta in editis eſſent iſta, φέρε τὸν τρίτον usque συμπόται, monuit idem CASAUBONUS, ſic ſcribendum:

— — — Φέρε τὸν τρίτον
Φίλας Ἀφροδίτας, Χαίρετ' ἄνδρες συμπόται.

Errore operarum noſtrarum factum eſt, ut φίλας minusculâ literâ initiali ſcriberetur, cum Φίλας literâ maiusculâ, utpote proprium nomen, efferri debuiſſet. Nec vero Ἀφροδίτας cum editis ſcribere nobis placuit, ſed Ἀφροδίτης cum membr. *A.* quemadmodum libri omnes habent pag. 255. c. Erat autem *Phila*, uxor Demetrii. Diodor. Sic. XIX. 59. Plutarch. pag. 911. Erat item *Phila*, filia Demetrii ex Lamia. Athen. XIII. 577. c. Et haec videtur eſſe, quam *Aphroditen* cognominarunt aſſentatores; quo nomine etiam Lamiae matri templum ab Athenienſibus conſecratum memoravit Noſter, pag. 253. a. Nam quod pag. 255. etiam *mater Demetrii* proditur *Phila* fuiſſe, eaque *Aphrodite* cognominata; id haud dubie librariorum errori debetur.

b *Poſtremo verſu*, cum ἴσον ἀγκῶν τὴν κύλικα μεστὴν

editum fuisset consentientibus membranis, ἱερὰν corrigi iussit CASAUBONUS: cui morem gerendum putavi.

AD CAP. LXV.

τῇ πόλει, ἣν ὁ μὲν Πύθιος ἑστίαν τῆς Ἑλλάδος ἀπεκάλεσε. »Respicit editam Lacedaemoniis sortem, cum post » captas a Lysandro Athenas Apollinem consulerent, quid » ea urbe facerent. Respondit enim, Τὴν κοινὴν ἑστίαν τῆς » Ἑλλάδος μὴ κινεῖν. Aelianus, Variae Historiae libro IV. » [cap. 6.] Videtur allusisse Plutarchus, DE Fortuna Ro» manor. Ὁ τὴν Ῥώμην ὑπολαβόμενος χρόνος μετὰ Θεοῦ τύ» χην καὶ ἀρετὴν ἐκέρασε καὶ συνέζευξεν, ἵνα ἑκατέρας λα» βὼν τὸ οἰκεῖον, ἀπεργάσηται πᾶσιν ἀνθρώποις ἑστίαν ἱεράν.« CASAUBONUS. — Confer supra, V. 187. e. & ibi not.

διονυσοκολάκων.. Sic recte edd. & mssti. Vide ad pag. 249. f. *Ibid.* καὶ ναυτῶν. *Nautas* nescio utrum hic *rudibus moribus homines* dicat; quos Plato in Phaedro, veluti proverbiali dictione, ἐν ναυσὶν τεθραμμένους dixit: (vide Erasmi Adag. pag. 402.) an *foeneratores;* a nautico foenore, quod dicebatur. Conf. Suidam in Ναυτικῷ. *Ibid.* ψευδοκλητήρων. Vide Reiskii Annot. ad Demosth. Or. in Nicostr. pag. 1600. & Harpocrat. in Ψευδοκλησία: quo loco haec Theopompi verba opportune adnotavit Valesius.

εἰσηγήσασθαι κολακείαν. Percommodum utique videri debebat verbum εἰσαγαγέσθαι, quod erat editum. Sed aspernari nobis non licuit istud, quod communi consensu dedit noster codex uterque. *Ibid.* Διογένης ἔλεγε, πολὺ κρεῖττον εἶναι ἐς κόρακας ἀπελθεῖν, ἢ ἐς κόλακας. Antistheni id dictum tribuunt alii apud Laërt. VI. 4. Eidem Stobaeus tribuit, Serm. XIV. pag. 149. Confer Epigramma in Analect. Brunckii T. II. p. 413 sq. num. 32.

φησὶ γοῦν καὶ Ἀναξίλας, [ἐν Νεοττίδι·]
Οἱ κόλακές εἰσι τῶν ἐχόντων οὐσίας
σκώληκες. —

Cum sic ederetur, φησὶ γοῦν καὶ Ἀναξίλας·
Ἔνιοι κόλακές εἰσι τῶν ἐχόντων οὐσίας·
σκώληκες: —

perspecte GROTIUS viderat, nec sententiam commodam, & metrum prorsus pessumdatum esse. Itaque primum versum sic correxit, in Excerpt. pag. 863.

Εἰσὶν δὲ κόλακες τῶν &c.

'eracute vero Iacobs in Animadv. ad Anthol. Vol. II. 'art. III. pag. 218. suspicatus est, sic fortasse olim scri-ptum fuisse: 'Αναξίλας ἐν Νεοτ. (i. e. ἐν Νεοττίδι.) Οἱ κόλακες &c. Cuius rationem hactenus adoptavi, ut id quod non nisi ex coniecturâ ductum est, uncis includerem. Minime autem alienum videtur huius eclogae argumentum ab eo, quod continetur longiore illa ecloga, quae ex eadem Alexidis fabula a Nostro adfertur lib. XIII. pag. 558. a. Veteres quidem nostrae membranae hîc nihil ab edita olim scriptura discedunt: sed coniecturam doctissimi Iacobs ex parte confirmat codex *Epitomae*, qui ita habet: Καὶ 'Αναξίλας δὲ φησίν· Οἱ κόλακες &c. *Ibid. Vers. ult.* ὁ δ' ἕτερον δάκνει. Mireris utrumque codicem *A.* & *Ep.* cum editis in scripturam ἑτεροδακνεῖ consentientes: quae scriptura, quamquam insolens verbum offerebat, tamen ferenda fortasse fuerat, si modo metri ratio pateretur. At versus omnino id flagitabat, quod Casaubonus ponendum monuit, ἕτερον δάκνει.

Πλάτων τ' ἐν Φαίδρῳ. Plato, in Phaedr. pag. 306 sq. Tom. X. Opp. ed. Bip. Cuius in verbis, pro ὅμως, est ὅπως in ms. *A.* In ms. *Ep.* omissa illa vox.

Μύρτις μύστης. Utrumque vocabulum iungitur in membranis, sicut in edd. Fortasse tamen posterius perperam irrepsit, meritoque omissum ab Epitomatore est. Μύστης quis dictus fuerit Graecis, haud multo ante a Casaubono expositum est, nempe *minoribus mysteriis initiatus*: sed & ὁ τὰ μυστήρια διδάσκων, ut est apud Suidam. At hoc loco, si genuina vox, videndum ne apud Argivos fuerit magistratus alicuius nomen. *Mox*, pro eo quod scribitur, βουλόμενον δὲ καὶ μετὰ τῶν &c. malebam βουλόμενον δή, id est, *scilicet quod vellet* &c. Sed ex ms. *A.* nulla enotata discrepantia: in *Epit.* vero desunt verba βουλόμενον - - - ἐρᾶσθαι. *Ibid.* Verba tertiae personae χορεύσει & ἀκούσει tenent membr. *A.* cum edd. Placet vero quod habet *Epit.* χορεύσεις & ἀκούσῃ, in *secunda persona*. Notum est, futurum verbi ἀκούω, in medii generis formâ magis usurpari, quam in activi.

e *Diphili* verba, ex fabula *Nuptiis*, in editis libris partim ut versus, sed mire illi salebrosi, scripta erant; partim ut soluta oratio, quae deipnosophistae esset, non poëtae; in hunc modum:

'Ο γὰρ κόλαξ στρατηγὸν καὶ δυνάστην καὶ φίλους

καὶ τὰς πόλεις ἀνατρέπει,
λόγῳ κακούργῳ μικρὸν ἡδύνας χρόνον.

νῦν δὲ καὶ καχεξία τὶς ὑποδέδυκε τοὺς ὄχλους. αἱ κρίσεις γ' ἡμῶν νοσοῦσι, καὶ τὸ πρὸς χάριν πολύ. διὸ καὶ Θετταλοὶ &c. Pro ὑποδέδυκε etiam (quod recte cum msstis habet ed. Cas.) corrupte ὑποδέδμκε legebatur in ed. Ven. & Bas. Item καλεξία, pro καχεξία, in ed. Ven. Ad haec adnotavit CASAUB. » *Diphili* locum e *Nuptiis* ita potes distinguere:

» — Ὁ γὰρ κόλαξ στρατηγὸν καὶ δυνά-
» στην, καὶ φίλους, καὶ τὰς πόλεις ἀνατρέπει,
» λόγῳ κακουργῷ μικρὸν ἡδύνας λόγον. [χρόνον voluerat.]
» — — νῦν δὲ καὶ καχεξία
» τὶς ὑποδέδυκε τοὺς ὄχλους, καὶ αἱ κρίσεις γ'
» ἡμῶν νοσοῦσι, καὶ τὸ πρὸς χάριν πολύ. «

Sic ille iambicos esse senarios voluerat: quos tamen esse anapaesticos tetrametros catalecticos, haud erat obscurum. In quibus constituendis nos etiam nonnihil adiuverunt libri nostri mssti, ante στρατηγὸν adiicientes καὶ particulam, quae aberat editis. Ad φίλους in ms. *Ep.* adiicitur articulus, καὶ τοὺς φίλους: at ille officiebat metro, nec agnoscunt eum membranae. Reliqua recte dabant membr. *A.* Posteriores vero versus, Νῦν δὲ καὶ &c. h. l. omittens Epitomator, alio loco adposuit. Vide ad p. 262. b.

AD CAP. LXVI.

φησὶ Φύλαρχος. Perperam Φίλαρχος h. l. edebatur, nescio an consentientibus vetustis membranis: recte quidem Φύλαρχος ms. *Ep.* ut alibi. *Ibid.* πικρῶς ἐπιστατουμένους ὑπὸ Λυσιμάχου. » *Lysimachus*, de quo loquitur, rex fuit Thraciae & vicinarum insularum, in queis *Lemnus.* « CASAUB.

οἱ Λημνόθεν Ἀθηναῖοι. » Sic dictum, ut οἶνος Λεσβόθεν: » & Latinis, *vinum Corcyrâ.* Tamen aliter interpretandum: » non enim intelliguntur Athenienses nati in insula Lemno, » & inde postea alio translati, ut vina transferuntur; sed » οἱ ἐν Λήμνῳ κατοικοῦντες τῶν Ἀθηναίων, ut modo locutus » est. Ergo Λημνόθεν hic pro Λημνόθι: ut apud poëtam σχε» δόθεν, pro σχεδόν. « CASAUBONUS. *Ibid.* τὸν ἐπιχεόμενον κύαθον ἐν ταῖς συνουσίαις. Vide ad pag. 254. a.

In *ANAXANDRIDIS* versu facile adparet quid librarios induxerit, ut ἀρέσκειαν ὄνομ' ἔχει scriberent. Recte ve-

o monuit CASAUBONUS: »Scribe ἀρέσκειν: etsi aliter omnes libri.« — Nempe hoc flagitabat metri ratio: & nte Casaubonum iam commendaverat GUIL. CANTERUS, Novar. Lection. lib. IV. cap. 5. (in Gruteri Thes. Crit. T. III. pag. 595 sq.) meritoque adoptavit GROTIUS, in Excerpt. pag. 642. Habemus in Theophrasti Characteribus caput sextum, περὶ Ἀρεσκείας inscriptum; ubi eâdem notione, de qua hîc agitur, positum illud vocabulum.

In *ALEXIDIS* ex *Mentiente* versibus,

Κόλακος δὲ βίος μικρὸν χρόνον ἀνθεῖ·
οὐδεὶς γὰρ χαίρει πολιοκροτάφῳ παρασίτῳ:

nil mutant libri, nisi quod pro Κόλακος est Κολάκων in ms. *Ep*. Nil mutatos repetiit etiam GROTIUS, in Excerpt. p. 595. Prior versiculus est Anapaesticus dimeter hypercatalecticus. Sed fortasse sic scribendus erat:

— Κόλακος δὲ βίος μικρὸν χρόνον ἀνθεῖ:

quo significaretur, deesse primum pedem, fuisseque integrum olim apud poëtam versum anapaesticum trimetrum catalecticum in syllabam. Posterior autem, ita ut nunc scriptus, hexameter est Alexandrinus. Qui si ita cusus est a poëta, non fuerit ex eadem Alexidis fabula ductus: sed alium habuerit auctorem, & ex gnomico aliquo poëta ductus videri debebit. At, si demas γὰρ particulam, quam sive ipse Athenaeus, sive librarius aliquis, connexionis caussa, suo arbitratu inserere potuit, prodibit versus superiori Alexidis versui consentiens, trimeter anapaesticus catalecticus,

οὐδεὶς χαίρει πολιοκροτάφῳ παρασίτῳ:

quem potuerat percommode Alexis superiori subiicere, absque particula coniunctiva. Ea ratio si placet, ambo versus sic scribendi erant:

— Κόλακος δὲ βίος μικρὸν χρόνον ἀνθεῖ·
οὐδεὶς (γὰρ) χαίρει πολιοκροτάφῳ παρασίτῳ.

Sic uncis inclusa vox γὰρ, intelligetur extra versum posita.

; Τῶν δὲ Δημητρίου τοῦ βασιλέως κολάκων οἱ περὶ Ἀδείμαντον. *Adimantum* fuisse Demetrii Poliorcetis assentatorem, iam supra docuerat Noster, pag. 253. Quod ait, ἀγάλματα ἱδρυσάμενοι Θριῆσιν, monuit CASAUBONUS: »Usitatius Θριᾶσι. *Thria*, pagus unus, sive δῆμος, tribus »Oeneidis. Fuse Stephanus, sive Byzantius Hermolaus. »Nam interpres longe aberrat a via.« — *Ibid*. Sequitur, ὀνόμασαν Φίλας Ἀφροδίτης, καὶ τὸν τόπον Φιλαῖον ἐκάλε-

σαν, ἀπὸ τῆς Δημητρίου μητρὸς Φίλας. Templum, inquit, & statuas in Attica pago, cui Thriae nomen, a se consecratas, Adimantus, Philas Aphrodites nominavit, & locum Philaeum adpellavit, a Demetrii matre Phila. Ad quae verba nihil adnotavit Casaubonus, cum tamen dubitationem utique movere deberent. DALECAMPIUS quidem, loco eius quod in Graeco est, ἀπὸ τῆς Δημ. μητρὸς Φίλας, in versione, *a Phila, Demetrii uxore*, posuerat; adiectâ tali adnotatione: » Antipatri filia, Crateri vidua, quam *Demetrius* supra caeteras coniuges suas in honore habuit & » dilexit. Plutarchus in vita Demetrii. In exemplari Grae» co legitur male μητρός: nam Demetrii mater *Stratonice* » fuit. « — Sane *Demetrii matrem*, *Stratonicem* fuisse, diserte docet Plutarch. in Demetr. pag. 889. d. & Diodor. Sicul. Excerpt. ex lib. XXI. VILLEBRUNIUS, vulgatam hoc loco scripturam defendens, *Demetrium*, qui hîc nominatur, intelligit secundum huius nominis, Antigoni Gonatae filium; cuius matrem itidem *Philae* nomen habuisse Stephanus Byz. docet in Φίλα: eamdemque Philam, Demetrii secundi matrem, idem Villebrune intelligendam esse existimaverat in illis Alexidis versibus, qui pag. 254. a. adpositi sunt. At apud *Alexidem* non de hoc posteriori *Demetrio* agi, sed de superiori, cui *Poliorcetae* cognomen erat, cum connexio disputationis, quam ibi Deipnosophista instituit, tum *eximiae victoriae* mentio ab *Antigono* reportatae, denique ipsa *Alexidis* poëtae aetas ostendit. Pariterque hîc nullo modo probabile est, de alio Demetrio agi. Nam quod de *Phila*, Macedoniae oppido, a Demetrio secundo exstructo, & ab ipsius matre denominato, Stephanus narrat, id cum *Philaeo* in Attica a Demetrii adulatoribus consecrato nihil commune habet. Taceo, Athenaeum, si nunc subito de alio Demetrio atque eo, de quo copiose paulo ante dictum fuit, ageretur, adiecta aliqua notâ indicaturum fuisse, ad diversum Demetrium hanc rem pertinere. Sed, de *Poliorceta Demetrio* hîc rursus esse sermonem, extra dubitationem ponere videtur *Adimanti* in hac historia mentio; quem fuisse in numero adsentatorum *Poliorcetae Demetrii*, diserte docuerat Noster p. 253. a. Superest, ut perperam hoc loco positum vocabulum μητρὸς agnoscamus; & vel cum Dalecampio statuamus, γυναικὸς (id est, *uxoris*) oportuisse, vel ut θυγατρὸς legendum censeamus, & *Philam*, *Demetrii*

filiam ex Lamia, (de qua lib. XIII. pag. 577. c.) quemadmodum pag. 254. a. sic & hoc loco intelligamus, quae mihi probabilior videtur sententia: quam in partem etiam emendandum accipiendumque hunc locum doctissimus IACOBS monuit in *Notulis msstis*, nobiscum communicatis.

Διονύσιος ὁ τοῦ Τρύφωνος. *Dionysium* istum Grammaticum, *Tryphonis filium* statuit FABRICIUS, Bibl. Graec. T. II. pag. 802. in quo praeeuntem habuerat Dalecampium, & Harpocrationis interpretem in Ἕρμος. Cautior MEURSIUS ad Helladium, pag. 41. nude *Dionysium Tryphonis* dixit. Videtur autem ille a magistro, *Tryphone* Grammatico, cognomen illud esse sortitus.

AD CAP. LXVII.

αὐτὸν τὸν Γεργίθιον. Commode hoc dedit ms. *A*. cum articulus τὸν deesset editis. Introitum istum omisit Abbreviator, sic statim scribens: Κλέαρχος δὲ ὁ Σολεὺς φησὶ, τὴν κολακείαν ταπεινὰ ποιεῖν &c.

d In his, quae ex CLEARCHI *Gergithio* adferuntur, cum alia multa parum perspicua sunt, tum illa verba, τὰ δὲ τῶν κολακευομένων - - - κατασκευάζεσθαι. Ea latine sic reddiderat DALECAMPIUS: *credi vero, commutatos illorum omnium animos quibus palpum obtruditur, inflari, efficique assentatione ab adulatoribus supra modum inanes, laxos, superbos.* VILLEBRUNIUS gallice in hunc modum: *Mais d'un autre coté ceux qui sont enflés par cette adulation, deviennent assez vains & arrogans pour s'imaginer être élevés au-dessus de tout.* Haud admodum quidem obscurum videtur, quid sit quod hoc loco dicere *Clearchus* voluerit, sed in verbis utique turbatum nonnihil est, quod extricandum expediendumque felicioribus ingeniis relinquere debui: nec enim satis certa occurrebat coniectura, & mssti libri cum editis ad verbum consentientes, ut iam sub ipso contextu monui, nihil praesidii offerebant. Nec difficultate carent praecedentia verba: ubi ratio suadebat, ut ista, καταφρονητικῶν ὄντων, non cum Villebrunio ad *assentatores* referremus, sed ad *hos quos illi colunt*; qui scilicet hos ipsos solent contemnere & vilipendere, qui ipsis blandiuntur: sed parum utique commode sententia haec verbis istis expressa est: & videtur post καταφρονητικῶν ὄντων adiici debuisse τῶν κολακευομένων aut aliquid simile. Quae

deinde de *adolescentulo Paphio* narrat *Clearchus*, ea maximam partem ficta esse, nemo est, puto, quin per se facile sit intellecturus.

Σαρδιανῇ ψιλοτάπιδι. Conf. II. 48. b. & XII. 514. c. e *Ibid.* ἀμοργίνῳ καλύμματι περιειλημμένον. DALECAMPIUS: *qui obvolutus purpureo quoque integumento fuit*: adiecta Nota: » *Amorgino*, pretioso, splendido, multae impensae, pur- » purei coloris. ἀμοργὴ, [ἀμόργη,] herba purpurea. « — Ἀμόργινα quaenam dixerint veteres, haud consentiunt Grammatici: quorum sententias post Henr. Stephanum, Thes. T. I. pag. 400. diligenter collegit excussitque Bochartus, de Phoenicum Colon. lib: I. cap. 14. quibus adde quae ad Suidam notavit Küsterus. Certissima interpretatio, & huic loco mire conveniens, ea est, quae statuit, ἀμόργινα non a colore nomen habere, sed ab *Amorgo* insula, esseque *lintei genus omnium subtilissimum pretiosissimumque*, super byssum aut carbasum. Vernaculo sermone rectissime fortasse, *gaze*, interpreteris. In περιειλημμένον, a περιλαμβάνω, consentiunt libri: quod satis-ne conveniat huic loco, ubi hoc dicit, *purpureo stragulo tegmen subtilissimi operis* (diversi puto coloris) *obductum fuisse*, an περιειλημένον (a περιειλέω) oportuerit, non definiam.

προσκεφάλαια δ' εἶχε τρία μὲν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ. Supple in versione nostra verba omissa: *Tres autem sub capite habebat pulvinos.* *Ibid.* δι' ὧν ἠμύνετο τὸ κάλυμμα. » Fateor ita scribi etiam in membranis & Epitoma. Sed » obscurum est ad intelligendum, quid sit, *pulvinaribus* » ἀμύνεσθαι τὸ κάλυμμα, id est, *operimentum defendere*: » quod quid aliud interpreteris, nisi impedire ne molestum » sit? Saepe enim stragulae vestes intempestive in faciem » cadunt, & molestiam afferunt. Sed ad vitandum illud » incommodum, qui *tapetum* [*pulvinarium*, opinor, dice- » re voluit] usus? Lege, ἠμύνετο τὸ καῦμα: &, quod » ait habuisse eum τρία ὑπὸ τῇ κεφαλῇ προσκεφάλαια, non » sic interpretor, quasi *tres simul* delicatulus hic iuvenis » habuerit *pulvinos capiti subiectos*; verum tot semper cu- » banti *ad manum fuisse*, ut, simul atque unus eorum ca- » lorem habitu contraxisset, eius loco secundus subiicere- » tur; cui mox succedebat tertius, illo iam facto calidio- » re. Ita pulcre scitulus hic iuvenis ἠμύνετο τὸ καῦμα. « CASAUBONUS. — Facile equidem largiturus eram, ex καῦμα corruptum esse κάλυμμα, si modo expeditiorem &

aptiorem huic loco explicationem inde lucraremur. Vulgatam lectionem DALECAMPIUS sic reddidit: *Cervicalia tria - - quae prohiberent ne stragula lectum operientia contingeret.* Ac fortasse haud absurde fecerimus, si statuamus, subtilem illam telam, quam modo ἀμόργινον κάλυμμα dixerat, cubantis iuvenis corpori atque etiam faciei fuisse obductam: sed, ne ipsi faciei proxime incumberet, eoque incommodaret homini, cautum fuisse tribus cervicalibus a capite positis & partim post caput ita erectis, ut inter faciem & obductum tegmen spatium nonnullum superesset.

ἐφ' ὧν κατέκειτο λευκῇ χλαμύδι. » Fortasse ἐν λευκῇ » χλανίδι. « CASAUBONUS. — Vide Notata ad V. 198. a.

AD CAP. LXVIII.

f οἷον Ἀρεοπαγιτῶν τινων. » *Areopagitae* de capitalibus » caussis in vico Martio [in Areopago] Athenis noctu » iudicabant, ut, nec quot essent, nec qui, discerni pos» set. « DALECAMP.

a Προμάλαγγας tenui, ut editum erat. Nam ad eamdem rationem formatum primum casum, προμάλαγγες, agnoscunt paulo post libri omnes. Videtur hoc loco vetustior aliquis librarius α & ου confudisse; quod haud raro aliàs factum vidimus. Nominis illius, a Clearcho (ut puto) effícti, rationem aliis inquirendam relinquo. De *Gerginis*, quos dicit, confer quae ipse mox deinde subiecit. Pro eo autem quod editum erat, Γεργίνοι, Γεργῖνοι penultimâ circumflexâ scripsi cum ms. *Ep.*

ὠτακουστοῦσι. » *Aures regis*, homines huiusmodi Persae » vocabant. Xenophon. « DALECAMP. — Τοὺς βασιλέως καλουμένους ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ βασιλέως ὦτα, ait Xenoph. Cyrop. VIII. 2, 10 sq. *Ibid.* ἀναφέρουσιν ἑκάστης ἡμέρας πρὸς τοὺς καλουμένους ἄνακτας. » Id est, ad eos » *qui proximum a rege locum tenebant.* Cypriorum, de qui» bus loquitur, propria vox. In eo regno sic vocabantur » qui sub Augustis *Caesares* dicti. Harpocration: Ἄνακτες » καὶ ἄνασσαι. οἱ μὲν υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τοῦ βασιλέως κα» λοῦνται ἄνακτες· αἱ δὲ ἀδελφαὶ καὶ γυναῖκες, ἄνασσαι. » Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Κυπρίων πολιτείᾳ. « CASAUBONUS. — Nec vero aliis Graecis insolens erat simillimus usus eorumdem vocabulorum.

Quod ait ζητεῦσιν ἀντὶ τῶν ὑπὸ τῶν Γεργίνων προσ-

αγγελθέντων, postremum verbum cum editis libris agnoscit ms. *A*. Articulum τῶν ante Γεργίνων, cum abesset editis, adieci utriusque codicis msti auctoritate: adnotatamque video eamdem voculam in lectionibus Aegianis. Pro ἀντὶ τῶν autem exspectaveram ὑπὲρ τῶν, *super illis rebus, de illis rebus*; sed nil mutant libri. Et *Cilicis* atque *Solensis Clearchi* stilus non videtur fuisse puritatis proprietatisque Graeci sermonis perfectissimum exemplar. Post προσαγγελθέντων, in ed. Ven. & Bas. sequebantur statim ista, οὕτως ἔντεχνος &c. Quae interiecta sunt, ὅ τι ἂν ἄξιον - - - καὶ τούτων, ea tacite in sua editione adiecit Casaubonus, reperta & in Epit. & in Excerptis codicibus Italicis. Habet certe eadem verba & noster cod. *Epit.* & ms. *A*. suntque eadem in lectionibus Aegianis in ora libri, qui olim Casauboni fuerat, adnotata. Recte vero ante καὶ τούτων interpungunt orationem nostri codices, ut haec verba ad sequentia referantur. Paulo post, διαδεδόσθαι recte dederunt iidem nostri mssti. b

ἀπόγονος ὢν τῶν Τρώων ἐκείνων, οὓς Τεῦκρος - - - εἰς Κύπρον ἔχων ἀπώκησεν. *Teucer*, Telamonis filius, post Troiae excidium, Salaminem Cypri condiderat, & captivis Troianis frequentaverat. conf. Strab. lib. XIV. p. 628. c. & Horat. Od. 7. lib. I. Proba videri poterat scriptura ἀπῴκισεν, quam praeferebant editi, id est, *in coloniam deduxerat*: & necessarium foret *activum* verbum, nisi adesset participium κατακτησάμενος, a quo pendeat accusativus οὕς. Quare recipiendum iudicavi *intransitivum* verbum κατῴκησεν, quod dedit codex mstus uterque; i. e. *commigravit, habitatum concessit*. Participium ἔχων, perinde fere fuerit, sive pleonasticâ ratione, satis notâ ex Grammaticorum praeceptis, positum statueris, sive simul cum κατακτησάμενος ad accusativum οὓς retuleris, ut sit οὓς ἔχων εἰς Κύπρον ἀπῴκησεν, *cum quibus in Cyprum commigravit*. Mox, μετ' ὀλίγων, id est, *cum paucis*, commodissime dedere codices ambo, pro μετ' ὀλίγον, quod parum aptum erat, ubi de ἀπογόνοις & προγόνοις agebatur. Quod dein Αἰωλίδος scribitur, corrige errorem ex ed. Bas. & Cas. propagatum. Αἰολίδος oportebat.

ἣ (πόλις) πάλαι μὲν ἀπὸ τοῦ γένους Γέργινα, νῦν δὲ c Γέργιθα κέκληται. »Stephano etiam duobus modis scri»bitur huius urbis nomen, *Gergis* & *Gergithus*: non autem » *Gergitha* aut *Gergina*. Sed Strabonem vide lib. XIII. « Ca-

SAUBONUS. — Apud Strab. XIII. 589. d. urbis nomen Γέργιθα plurali numero editur. Populum Γέργιθας nominat Herodotus, τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν παλαιῶν Τεύκρων. lib. V. c. 122. Conf. eumdem, VII. 43. Quod olim *Gergina* nomen fuisse ait *Clearchus*, id ad ipsius fictionem pertinere videtur. *Ibid.* ἐν τῇ Κυμαίᾳ. Oppidi in agro *Cumano*, cui pariter Γέργιθα vel Γέργηθα nomen erat, Strabo meminit l. c. *Ibid.* ὧν ἰατρεῦσαι τὴν ἄγνοιαν οὐδ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γε νομίζω δεδόσθαι. Ἀσκληπιάδαι, *Aesculapii filii*; notissima *Medicorum*, praestantiorum praesertim, adpellatio. Usus autem illo potissimum nomine hic est Clearchus; quoniam ad *Triccam Thessaliae oppidum*, quod modo nominaverat, nobilissimum & antiquissimum erat *Aesculapii* templum, quo loco etiam in lucem editus Aesculapius ferebatur; ut docet Strabo, lib. IX. p. 437. c. d. & lib. XIV. pag. 647. b.

AD CAP. LXIX.

Γεγόνασι δὲ παρ' ἡμῖν καὶ ἐπὶ Γλούτου Καρὸς &c. »Melius Γλούτου τοῦ Καρός. Sed scribe potius, ἐπὶ Γλοῦ »τοῦ Καρός. Nam *Glus* inter Graeca nomina observavi»mus: ut apud Xenophontem in primo Anabaseos, Κῦ»ρος τῷ στρατεύματι πέμψας Γλοῦν εἶπεν: & aliis locis. »Apud Polyaenum scribitur Γλῶς. Caeterum illa verba, »γεγόνασι παρ' ἡμῖν, accipe ut a *Clearcho* profecta, qui »fuit Cilix Solensis, & Aristotelis temporibus vixit: di»scipulus enim illius fuit.« CASAUBONUS. — Miror tamen cur παρ' ἡμῖν dicat, quum de *Cypriis* feminis loqua-
d tur: nam earumdem reliquias quasdam, ait, εἰς τὸ πέραν, *in oppositam continentem*, deinde accitas. Quamnam vero *oppositam regionem* (τὸ πέραν) dicat, planius ex Plutarcho intelligitur, de Adulat. & Amici Discrim. p. 50. b. ubi τὰς ἐν Κύπρῳ κολακίδας, ait, ἐπειδὴ διέβησαν εἰς Συρίαν, κλιμακίδας προσαγορευθείσας. Quare videndum, ne sub istis verbis, παρ' ἡμῖν ἐπὶ Γλούτου Καρὸς, gravius aliquod lateat ulcus, aut, ne post ista interciderint certe nonnulla. Iterum quidem παρ' ἡμῖν ait paulo post, lit. e. qui locus cum hoc conferendus. Sic vero rursus paulo inferius, lit. f. ubi vide quae notamus. *Ibid.* πρός τε τὰς Ἀρταβάζου καὶ τὰς Μέντορος γυναῖκας. Fuit *Mentor* adfinis

Artabazi, frater uxoris Artabazi. Vide Diodor. Sicul. l. XVI. 52.

κλίμακα κατεσκεύαζον ἐξ ἑαυτῶν οὕτως, ὥστε ἐπὶ τοῖς νώτοις αὐτῶν τὴν ἀνάβασιν γίγνεσθαι &c. » *Scalas ex sese* » *faciebant*: stantibus videlicet primis, secundis submissioribus, tertiis magis & quartis, postremis etiam genu » nixis. Adfine mulierum aliarum ministerium, quas in in» sula Samo *ἐπωστρίδας* vocabant. Hesychius: *Ἐπωστρί*» *δες· αἱ κατὰ Σάμον ταῖς γυναιξὶ τὴν δεξιὰν ὑπέχουσαι* » *κατὰ τὴν ὀσφύν.* Ex istis verbis discimus, fuisse in in» sula illa mulieres, *colacidibus* modo memoratis similes: » quae nobiles foeminas currum aut equum conscendentes » sublevarent, dextra manu ad illarum lumbos admota. » Eustathius, cum Athenaei verba de *climacidibus* descripsis» set, [ad Odyss. κ'. pag. 412 extr.] addit, *sua quoque ae*» *tate tale quid factitatum ab iis, qui dorsum inclinantes con*» *scensuris in equos erant pro stapedibus*, quos vocant. Erat » tamen iam Eustathii saeculo usus eorum adminiculorum » notus, quibus hodie utimur: faciunt enim eorum men» tionem antiquissimi Rabbinorum, ut alibi docemus. « Casaubonus. — Miras sane scalas ex nescio quot mulieribus constantes finxit vir doctissimus. Una, puto, sufficiebat mulier, cuius *dorso* insisteret illa, quae equum vel currum conscendere vellet. Neque amplius aliquid sonare Graeca verba videntur. *Scala multis gradibus constans*, non tam singulari numero *κλίμαξ* dicitur, quam plurali *κλίμακες*: quemadmodum & latine rectius *scalas*, quam *scalam*, dicimus. *κλίμαξ*, in singulari, quivis gradus aut *scabellum* intelligi potest, cuius ope in locum eminentiorem scandimus. Plutarchus l. c. ait, *κλιμακίδας προσαγορευθείσας, ὅτι ταῖς γυναιξὶ τῶν βασιλέων ἀναβαίνειν ἐπὶ τὰς ἁμάξας δι' αὐτῶν ὑποκατακλινόμεναι παρεῖχον.* Quod si plures forte praesto essent mulieres, aliarum non *dorso* institisse putabimus eam quae ascendebat, sed vel *humeris* fuisse innixam, vel alia ratione ab his sublevatam. Viris similem operam ei, de qua hic agitur, viri praestabant, qui *ἀναβολεῖς* dicebantur; de quibus loquitur Eustathius loco modo citato, & ad Odyss. α'. pag. 40. l. 34. Confer Plutarch. in Crasso, pag. 563. e. & Appiani Histor. Punic. cap. 106. nostrae editionis. Adde Suidam in Ἀναβολεύς: ubi mirum videri possit, quid sit quod dicat ille Grammaticus, eodem vocabulo & hominem intelligi, qui

equum conscensuro operam suam praestat, & instrumentum aliquod, quae Romanis *scala* dicatur, τὴν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένην σκάλαν. Sed vide quae ibi Küsterus notavit & hi qui ab eo laudantur.

ὑπὸ τῆς τύχης μεταβιβασθεῖσαι. Recte hoc dedere optimae nostrae membr. *A.* quod ex coniectura reponendum pro τέχνης perspecte viderat WESSELING. ad Diodor. XVI. 52. cuius consulenda super hoc loco observata. Sed conferendus praesertim Curtius DE Rebus Alexandri, III. 13, 13 sq. & quae ibi a FREINSHEMIO adnotata sunt. Wesselingii vero emendationem, τύχης, pro τέχνης, iam a CASAUBONO video occupatam; cuius est ad ista verba, & ad ea quae proxime praecedunt, Animadversio haec: » Προηγάγοντο, τεχνώμεναι τὰς ἀφρονε» στάτας. Tolle hypostigmen post προηγάγοντο, [nam » ibi *commate* incisa erat oratio in editis:] & verte: *eo » deliciarum, ne dicam miseriarum, perduxerunt istae suo artifi» cio stultissimas illas foeminas.* Ita interpretor vocem τε» χνώμεναι: quo videtur fieri allusio, cum addit, αὕτας » μὲν ἐκ τῶν λίαν μαλακῶν ὑπὸ τῆς τέχνης μεταβιβα» σθεῖσαι, σκληρῶς ἐβίωσαν ἐπὶ γήρως. Quamquam verius » puto, scribendum esse ὑπὸ τῆς τύχης μεταβιβασθεῖσαι: » optimâ & planissimâ sententiâ. «

αἱ δὲ, τῶν παρ' ἡμῖν ταῦτα διαδεξάμεναι, ἐκπεσοῦσαι τῆς ἐξουσίας &c. Quod ait τῶν παρ' ἡμῖν, respicit ad id quod paulo ante dixerat, initio huius capitis, Γεγόνασι δὲ παρ' ἡμῖν &c. Iam, quod hoc loco vulgo legebatur, διαδεξαμένων, id quidem nullo modo ferendum fuisse, rectissime WESSELINGIUS l. c. monuerat. Sed nil opus esse iudicavi, ut a librorum scriptura longius discederemus. Correcta verbi terminatione, in qua erraverat librarius, praecedente articulo τῶν deceptus, optime habere nobis videbatur ipsum verbum. Nam αἱ διαδεξάμεναι ταῦτα τῶν παρ' ἡμῖν, si quid video, idem valet atque id quod vir doctissimus voluerat, διδαξάμεναι: atque etiam aptius quodammodo conveniebat hoc cum eo quod supra dixerat, ἀφ' ὧν ὑπολιπεῖς τινες. Dicit ergo, *eae quae has artes ab istis foeminis, quae apud nos olim erant, quasi per traditionem & successionem acceperant.* Nempe ad genitivum τῶν intelligenda παρὰ praepositio: quae tanto minore incommodo omitti hîc potuit, quoniam sequebatur continuo παρ' ἡμῖν. Est autem minime

nia narrantem atque disputantem. *ἐπωνύμους* dicit, qui *nomen vel cognomen habent ab ipsa re ductum*: confer paulo post, pag. 257. a. b.

ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ γόνασι. Tenui hoc, quod editum erat: pro quo sive *αὐτοῦ*, sive *ἑαυτοῦ* malueris, nihil repugno: nam perinde quidem est. *τοῖς γόνασιν ἑαυτοῦ* habet ms. *Ep.* *Ibid.* *λεπτῷ λῃδίῳ συνημφιεσμένος.* *Tenui panniculo Lydio*, reddiderat DALECAMPIUS; monens in ora, *Syrium* statuisse Natalem Comitem. Inde CASAUBONUS: » Non est corruptus locus, inquit, ut putarunt interpre- » tes, qui correxerunt *Λυδίῳ*. Ex antiquis Grammaticis » constat, *λῄδιον vilis aut tenuis vestis* nomen esse. « — Notemus in transitu, Casaubonum, ubi *interpretes* dicit, quamvis plurali numero utatur, (ut plerumque solet) tamen nonnisi unum fere Dalecampium intelligere. Poterat & *λῃδίῳ* scribi, ut hic habent edd. & mssti, & *λῃδίῳ*, & *λαϊδίῳ*. Hesychius: *Λήδιον· τριβώνιον εὐτελές.* Idem: *Λαΐδιον· εὐτελὲς ἱμάτιον.*. Cui alii adsentiuntur Grammatici. *Λαΐδιον* vulgo scribunt apud Nostrum XIII. 582. d. e. ubi tamen ipsum metrum vel *λήδιον* vel saltem *λῄδιον* requirebat. *συνημφιεσμένος* est a verbo *συναμφιάζω*, idem valente ac *συναμφιέννυμι*. Potuerat etiam *συναμφιεσμένος* absque augmento scribi, quemadmodum scripsit Casaubonus in Animadv. ubi verba contextus repetiit: sed in eam, quam secutus sum, scripturam consentiunt edd. & mssti.

καὶ μὴ λέγοντος. Exspectasses *μὴ λέγοντος ἐμοῦ*, vel *μή* a *μου λέγοντος*: sed pronomen personale ignorant libri. *Ibid.* *Παρέβυστος.* Idem vocabulum supra positum vidimus, pag. 243. d. Possis *intrusum* intelligere, cum H. Stephano & Dalecampio. Quoniam vero de eo hic agitur qui *adulando* se ingerit, ne male quidem feceris, si *insinuatorem* reddideris, aut *sese insinuantem*, *irrepentem*: cum quo satis convenit, quod *παράβυστον*, (in neutro quidem genere positum) *ἀποκεκρυμμένον*, *λάθρα γινόμενον*, communi consensu interpretantur veteres Grammatici.

τοῦ νεανίσκου τὴν χεῖρα παρειμένος ἐκκρεμάμενος, ταύτῃ καὶ προσπεπτωκὼς κατέψηχέ τε. Cum iungerentur vulgo *ἐκκρεμάμενος ταύτῃ*, (quae & in ms. *Ep.* perspicue iunguntur,) latine sic reddidit DALECAMPIUS: *manui quam adolescentulus veluti languidam remiserat, suspensae accidens, eam demulcebat ac leniter contrectabat.* CASAUBONUS vero, » Loquendi usus (inquit) postulat *ταύτης*. Mirum au-

tem adulandi studium duobus hisce verbis declarat Clearchus. Mox pro κατέψυχε, Dalecampius κατέψηχε: quod confirmat Epitome.“ — Etiam noster ms. *Ep.* κατέψηχε dedit. In κατέψυχε vero cum editis consentit ms. *A.* Simili ratione ὑποψύχοντες & ὑποψήχοντες permutata vidimus lib. V. pag. 233. d. & mox hac ipsa pagina, ψῦγμα & ψῆγμα confusa erant. Confer Hesych. in Καταψήχων, & Brunck ad Apollon. Rhod. III. 1102. Quod dein de *extendendis digitis* subiicit, id aliàs ad iatraliptae officium pertinebat, cuius partes lepide perstringit Epictetus, Dissertat. lib. III. c. 26, 22.

ὥστε τὸν πρῶτον αὐτὸν ἐπονομάσαντα Σικύαν, εὐστόχως εἰρηκέναι δοκεῖν. DALECAMPIUS: *ut ingeniose & acute dixisse videatur, qui primus eum Cucurbitulam cognominavit.* Tum IDEM, in ora: „Quod *cucurbitulae* instar traheret „hominum ad se benevolentiam.“ — Ad haec CASAUBONUS: „*Cucurbitulas* adhibent medici ad attrahendum: „quod cum fit, etiam extenditur cutis. Non igitur ea „caussa est appellationis *Sicyae*, quam interpretes arbi„trantur: sed petenda ea est ex verbis praecedentibus, „εἷλκέ τε καὶ ἐξέτεινε: *trahebat*, & *extendebat.*“ — At bona cum gratia doctissimi viri profiteamur, miram nobis (ne quid gravius dicam) hanc ipsius interpretationem videri. Immo ἀπὸ τοῦ ἐκκρέμασθαι, *ab adhaerendo*, *Cucurbitulam* dictam intellexit auctor, & nos cum eo intelligamus.

b ὁ Θὴρ, ὁ γενναιότατος. Huius τὴν γενναιότητα ipso nomine ὁ Θὴρ significatam auctor voluerat: quo nomine generatim quidem *fera* vel *bellua* quaevis intelligitur, sed sigillatim *leo*, rex ferarum, insignitur. Sed per ironiam quidem hunc sic nominatum finxit.

Φωκαϊκὸν ψῦγμα τι διακινῶν, ὡς αἰωρῶν ἡδὺς ἦν, ἀλλ' οὐκ ἀποσοβῶν. DALECAMPIUS: *Phocense suaviter flabellum dimovebat, elatum, sed non ita ut arceret quae occursarent.* Tum CASAUBONUS, postquam pro ψῆγμα (quod erat in libris omnibus) ψῦγμα edendum curasset: „Legebatur (inquit) ψῆγμα: sed perplacet ψῦγμα: nam „*flabellum* intelligit, ut bene iudicavit eruditissimus Da„lecampius: quamquam alii fere id instrumentum ῥιπίδα „vel ῥιπίδιον vocant. Quod cur ψῦγμα non possit vo„cari, caussae non est; cum ψῦξαι exponatur a veteri„bus etiam, ἄνεμον ποιῆσαι, *ventulum facere.* [Hesych. in

» Ψύξας.] Καταψύχειν in ea re posuit elegantissimus poë-
» ta Nonnus, in III. Dionysiacorum:

» Τέκνα καταψύχουσα, καὶ ἔσβεσε καύματος ὁρμὴν,
» ἀντίτυπον φύσημα χέων ποιητὸς ἀήτης.

» Haec eo spectant, ut doceamus veram esse lectionem
» ψῦγμα: licet in omnibus antiquis libris aliter scri-
» ptum sit hoc verbum. Iam vero legendum est, διακι-
» νῶν ὡς αἰώραν: non autem, ὡς αἰωρῶν. Hoc vult:
» *Therem manu dextrâ flabellum Phocaicum commovisse; non,
» ut qui muscas expellunt, vehementer; sed leniter, instar eo-
» rum qui lectos pensiles agitant.* Flabella utrique rei
» parabantur, & quaerendae refrigerationi, & muscis ex-
» pellendis: unde etiam μυιοσόβας appellarunt. Est igitur
» διακινεῖν ὡς αἰώραν, quod Antiphanes dicit paulo post,
» [hac pag. extr.] σύμμετρον πνεῦμα μὴ περίσκληρον ποιεῖν. «
— Sic ille. Intelligitur autem αἰώρα non modo *lectus pen-
silis*, sed & illud *sellae pensilis genus*, quod *oscillum* Lati-
ne vocatur. Et erat τὸ αἰώρημα, vel ἡ αἰώρησις, exerci-
tatio haud infrequens apud Graecos, atque etiam a me-
dicis commendata: de qua vide Hesychii Interpp. ad voc.
Αἰώρα, & Foesium in Oecon. Hippocr. pag. 14. & e ve-
teribus Galenum, apud H. Stephanum Thes. T. I. p. 217. a.
& Aëtium, cuius verba recitavit Reimarus ad Dionem
pag. 789. Estque speciosa utique Casauboni emendatio,
ὡς αἰώραν: nisi fortasse vulgata & constans librorum
scriptura, ὡς αἰωρῶν, defendi hactenus potest, ut verbo
αἰωρεῖν intelligamus significari ipsam illam *agitationem*, qua
ἡ αἰώρα movetur; quem significatum eadem illa, quae
dixi, nomina, τὸ αἰώρημα & ἡ αἰώρησις firmare videntur.

διό μοι δοκεῖ ἂν αὐτῷ - - - νεμεσήσας ἐφίησι. Sic
edd. cum ms. A. Rectius vero fuerit ἐφεῖναι, quod
habet ms. *Ep.* Mox, pro ἡ κείνη, quod sequitur, sic
ἡ 'κείνη scribitur in eodem cod. *Epit.* *Ibid.* ἧς καὶ τὴν
'Αθηνᾶν φησιν Ὅμηρος ἐνεῖναι τῷ Μενελάῳ τὸ θάρσος. Ad
vulgatam olim scripturam ὡς καὶ τὴν 'Αθ. recte Casau-
bonus monuit: » Scribe ἧς, non ὡς. « — Caeterum vide
Iliad. ρ'. 570. In fine capitis, pro αὐτὸν, est ἑαυτὸν
in ms. *Ep.*

AD CAP. LXXI.

'Αλλ' οὐ Λεύκων τοιοῦτος ἦν. Nempe, *non ita mollis*, ut

ille Paphius adolescentulus. *Ibid.* ὃς ἐπεὶ συχνοὺς ᾔσθετο. Deerat ed. Ven. & Bas. & membranis *A.* pronomen ὃς, absorptum nempe a praecedentis vocis terminatione. Tacite voculam adiecit Casaubonus, in Epitome Hoeschheliana (puto) repertam. Noster quidem ms. *Ep.* perspicue eamdem exhibet. *Ibid.* σεσυλημένους ὑπό τινος τῶν περὶ αὐτὸν κολάκων, συνιδὼν τὸν ἄνθρωπον διαβάλλοντα. Cum sic legeretur hic locus in editis, σεσυλημένους ὑπὸ τῶν περὶ ἑαυτῶν κολάκων, συνιδὼν ἄνθρωπον διαβάλλοντά τινα, intacta haec reliquit Casaubonus. Nobis, pro περὶ ἑαυτῶν, quod manifeste vitiosum erat, περὶ αὐτὸν dedit codex uterque. Tum συνιδὼν τὸν ἄνθρωπον percommode dedere membranae *A.* Quibus adhibitis emendationibus, facile patebat, pro ὑπὸ τῶν oportuisse ὑπό τινος τῶν, quod ex coniectura recipere non dubitavi.

1 In ecloga ex *Antiphanis* Milite, *vers.* 1. Ἐν δὲ Κύπρῳ. Particula δὲ metri caussa a primo editore adiecta est. In caeteris nil variant libri: & satis bene habent omnia; nisi quod *decimus versus*, in quo post συχνοῦ particulam γ' ignorant mssti libri, in hunc modum (ni fallor) scribi debuerat:

e καρποῦ, συχνὸν ὅν φασι τὰς περιστερὰς
τρώγειν.

Miratus sum, ludicram hanc lepidamque eclogam non esse a *Grotio* in Excerptorum syllogen translatam.

AD CAP. LXXII.

a Εἶεν οὖν ἂν &c. Quaenam sint in tota hac pericopa, *Clearchi* potissimum verba, quae rursus *Deipnosophistae*, haud satis adparet: nec alioquin admodum planus hic locus. Ad tria hominum genera pertinere suam adulatorum descriptionem dixerat Clearchus pag. 256. f. quos etiam tribus diversis nominibus insignivit. Sed, propius si spectes, vix adparet quid magnopere illi inter se differant. Quare etiam deinde, uno communi nomine τοῦ μαλακοκόλακος comprehendi posse, ait. Cuius nominis duae adferuntur rationes: prima, quod τῷ μαλακῷ κολακεύει: altera, quod τὸ σχῆμα - - - ἀποπλάττεται. E quo adparet, vocabulum μαλακοκόλαξ duplici notione acceptum voluisse Clearchum; nempe ut intelligeretur *mollitiei mollis*

adulator, mollium hominum ipse mollis adsentator. Quod ipsum in versione nostra Latina planius expressum velim. In eademque versione deleta velim verba ista: » [Sed & » alia nomina habet.] « quae ab hoc loco aliena esse intelligo. Deleta etiam velim in scholio nostro, Graeco contextui subiecto, verba ista: *In sequentibus verbis non satis integra videtur oratio.*

'Quam priorem nominis μαλακοκόλαξ rationem modo dicebam, perspicue ea verbis istis traditur, πρὸς γὰρ τῷ τοιούτῳ κολακεύειν: quae verba nullo merito damnavit CASAUBONUS, monens hoc loco: » Scribe, πρὸς γὰρ » τὸ οὕτω κολακεύειν, cum Epitoma; non, πρὸς τῷ » τοιούτῳ. « — Atqui non πρὸς γὰρ τὸ, sed πρὸς γὰρ τῷ οὕτω κολακεύειν habet noster quidem codex *Ep.* Sed multo rectius πρὸς γὰρ τῷ τοιούτῳ habet ms. *A.* cum editis, id est, πρὸς γὰρ τῷ κολακεύειν τοιούτῳ, scilicet μαλακῷ ἀνθρώπῳ. Etiam sequentia verba bene habent, sicut consentientibus membr. *A.* edita legebantur, καὶ τὸ σχῆμα τῶν κολακευομένων ἐπακολουθοῦν ἀποπλάττεται, id est, *& effingit in se ipso habitum sequacem* (h. e. *similem*) *eorum quibus adsentatur.* Paulo tamen commodius dicturus fuerat τὸ σχῆμα τῷ τῶν κολακευομένων (scil. σχήματι) ἐπακολουθοῦν: id est, *habitum imitantem eorum habitum quibus ille adulatur.* Adnotavit porro h. l. CASAUBONUS: » Melius etiam cum Epitoma scribe ἐπακολουθῶν, » quam ἐπακολουθοῦν. « — Istam si probaveris scripturam, constructio verborum in hunc modum concipienda fuerit, καὶ ἀποπλάττεται τὸ σχῆμα τῶν κολακευομένων, ἐπακολουθῶν, scilicet αὐτῷ: nam verbum ἐπακολουθεῖν cum tertio casu construitur, non cum quarto. Ad sententiam nihil interest.

Quae sequuntur verba, παραγκωνίζων καὶ σπαργανῶν ἑαυτὸν τοῖς τριβωναρίοις, ea quo pacto accipienda mihi visa essent, in latina versione indicavi. Verbo παραγκωνίζεσθαι in eamdem sententiam saepius usus est Lucianus, locis in Reitziano Indice citatis; quibus addi debuerat alius locus, ex Timone cap. 54. Et imitati sunt iuniores, Alciphron lib. I. Epist. 6. &, quem ibi Berglerus laudavit, Heliodorus lib. VII. pag. 312. Illud hoc loco dubitationem movere poterat, quod non in *passivo* vel *medio* genere, sed in *activo*, παραγκωνίζων, hic ponitur: quare videndum, sit-ne παραγκωνιζόμενος corrigendum, an

(quod verissimum fortasse fuerit) accusativus ἑαυτὸν, qui ad σπαργανῶν iungitur, simul ad παραγκωνίζων sit referendus, ut παραγκωνίζων ἑαυτὸν idem ac παραγκωνιζόμενος valeat; quasi *cubitis utrimque praetentis sese muniens.* Dalecampius sic reddiderat, *obvios ab illis cubito repellens:* quem secutus est Villebrune. Pro τριβωνίοις, quod dein erat editum, τριβωνάριοις dedit codex ms. uterque: quam vocem H. Stephanus, Thes. III. 1332. d. ex eiusdem nostri Athenaei libro X. citavit, ubi ait, τριβωνάρια περιβαλλόμενοι μικρά. DALECAMPIUS, cum in versione, *tritis panniculis se vinciens,* posuisset, in ora adiecit: » Si quando ob » vulnus, ulcus, aut alium quemvis morbum, essent ii, » quibus assentabatur, fasciati. Sic ante Clisophus [pag. » 248. f.] aegritudines Philippi assimulabat.« In eamdemque sententiam verba ista Villebrunius interpretatus est. In fine huius pericopae, pro ποικιλόφρων τις, quod in editis legebatur, nulla caussa erat cur non ποικιλόφρονός τις restitueremus auctori, quod dedit ms. *A.* Pariter codex *Epit.* pronomine τις tantum omisso, ποικιλόφρονός ἐστιν dederat.

'Ανδροκύδης δ' ὁ ἰατρός. *Androcydes medicus.* » Eius meminit Plinius cap. 5. lib. XIV. & cap. 1. lib. XIV.« DALECAMPIUS.

CASAUBONI est ad hunc locum Animadversio haec: » Etymum vocis κόλαξ varie explicat philologus Naucratita. *Androcydes Medicus,* inquit, *dictum volebat* ἀπὸ τοῦ » προσκολλᾶσθαι ταῖς ὁμιλίαις: *quod assidue iis adhaereat* » *quibuscum versatur.* Auctor Etymologici magni: Κόλαξ, » παρὰ τοῦ κολλᾶσθαι, κόλλαξ τις ὤν. σημαίνει δὲ τὸν πα- » ράσιτον καὶ παραμένοντα τινί.«

» Longe petitum est quod sibi probari ait Athenaeus. » 'Εμοὶ δὲ δοκεῖ διὰ τὴν εὐχέρειαν, ὅτι πάντα ὑποδύεται, » ὡς δή τις ὑποστατικὸς, νωταγωγῶν τῷ τῆς ψυχῆς ἤθει, » καὶ οὐ βαρυνόμενος οὐδενὶ τῶν αἰσχρῶν. *Mihi videtur dici* » κόλαξ, *propter* f a c i l i t a t e m *hominis; quia omnia subit* » *onera, tanquam aliquis portandis oneribus assuetus, moribus* » *animi, ceu firmo dorso, nihil non ferens, quique nullius rei* » *turpitudine offendatur.* Quia Graeci *hominem facilium mo-* » *rum* appellant εὔκολον, putavit Athenaeus, κόλακα pro- » prie dici τὸν εὐχερῆ, eum *qui lubens faciat quidquid vo-* » *lueris.* Ego arbitror, virum doctissimum non hoc serio » scribere. Ponit enim, dici posse κόλος, pro εὔκολος:

» quod est falsum. Longe enim aliud est κόλον, unde dicitur εὔκολος & δύσκολος: quae voces proprie *facilitatem circa victum* notant, aut *morositatem*. Nam veteres κόλον appellant *alimentum*, ut vere docemur paulo post. » [p. 262. a.] ὑποστατικὸς, proprie, *qui ferre omnia potest*. » Eustathius, descripto hoc loco, [ad Iliad. γ'. pag. 931. » l. 22 sqq.] sic interpretatur. Ὅρα, inquit, τὸ ὑποστατικὸς, χρήσιμον ὂν εἰς τὸ Ὁμηρικὸν στεῦται, ἤγουν ὑπισχνεῖται, ὑφίσταται, δίκην δηλαδὴ τινὸς κίονος, ὑπανίσχοντος τὸ ὑποκείμενον. « — Recte utique iudicavit doctus Animadversor, vix quemque illud vocabuli κόλαξ veriverbium tradere serio potuisse: ea potissimum notione, quo istam derivationem ipse interpretatus est. At quid tandem urgebat doctissimum virum, ut non modo parum probabilem, sed prorsus etiam absurdam sententiam auctori supponeret, quae nulla perspicua ratione ex illius verbis elici poterat, nedum ipsis inerat verbis? Aliam nominis rationem in animo habuisse auctorem, verba illa, quibus utitur, ὑποδύεται, ὑποστατικὸς, οὐ βαρυνόμενος, satis perspicue indicare videntur, ac praesertim illud verbum, quo reliquorum omnium vis simul omnis continetur, νωταγωγῶν. Quidni respexisse eum putemus ad illam primitivam vocabuli κόλλα notionem, quam Hesychius declaravit, cum docet, κόλλαν, perinde ut κόλλοπα, proprie denotare τοῦ βοὸς τὸ νωτιαῖον δέρμα, *bovis durum in tergore & cervice corium*, e quo ἡ κόλλα vulgo dicta (id est *gluten*) excoquitur. Conf. Eustath. ad Odyss. φ'. pag. 767 extr. & sq. Aliam rationem DALECAMPIUS inierat explicandae illius derivationis. » Κόλος, » (inquit) ταπεινὸς, vir *humilis & abiecti animi*, *mente quasi* » *mutilatus*: inde κόλαξ. « — At, κόλον idem utique valere ac κολοβὸν, id est, *mutilum*, *claudum*, recte novimus: pro ταπεινῷ vero, i. e. *humili* & *abiecto*, positum nusquam reperitur. — Caeterum ipsa illa verba, ἐμοὶ δὲ δοκεῖ &c. dubitari potest an *Athenaei* sint: quae mihi denuo legenti relegentique colorem habere videntur a proprio Deipnosophistae nostri stylo diversum. Taceo, vix umquam ab illo etymon aliquod, praesertim reconditum quodammodo, adferri, quin auctorem nominet, qui illud tradiderit. Denique, ut verbo dicam, videntur mihi omnia ista, inde ab Ἀνδροκύδης δ' ὁ ἰατρὸς usque ad illa βαρυνόμενος οὐδενὶ τῶν αἰσχρῶν, etiamnum *CLEARCHI verba* esse: quae

adeo & initio & in fine *notulis illis* » & « insigniri debuerant, quibus solemus *propria auctorum verba ab Athenaeo citatorum* ab ipsis Deipnosophistae verbis distinguere. Potuit autem *Clearchus*, cum esset Aristotelis discipulus, (ut docet Noster VII. 345. b.) *Androcydem Medicum* nominare, qui Alexandri Magni aetate vixit, teste Plinio XIV. 5, 7. atque etiam a Theophrasto laudatus est, in Histor. Plantar. lib. IV. cap. 20.

βίον ὑγρὸν ὀνομάζων. » Quid appellent Graeci ὑγρὸν βίον, » quid item ὑγρὸν ὀφθαλμὸν, fuse exposuimus ad Persium. » B. Chrysostomus, Homilia XXIV. in Epist. ad Romanos: Ἵνα δὲ καὶ σαφέστερον μάθητε, τί ποτέ ἐστι τὸ » προνοεῖν τῆς σαρκὸς εἰς ἐπιθυμίας, καὶ φύγητε τὴν τοιαύ- » την πρόνοιαν, τοὺς μεθύοντας, τοὺς γαστριζομένους, τοὺς » θρυπτομένους, τοὺς τὸν ὑγρὸν καὶ διαρρέοντα ζῶντας βίον » ἐννοήσατε, καὶ εἴσεσθε τὸ εἰρημένον. ἐκεῖνοι γὰρ πάντα » ποιοῦσιν, οὐχ ἵνα ὑγιαίνωσιν, ἀλλ' ἵνα σκιρτῶσιν, ἵνα τὴν » ἐπιθυμίαν ἀνάπτωσι. « CASAUBONUS. — Plura dabit IUNIUS in Adagio *Uvida vita*, in Erasmi Adagiis, pag. 465. Est autem ὑγρὸς βίος, *vita mollis, remissa, dissoluta, voluptatis diffluens*. Confer omnino quae collegit H. STEPHANUS, Thes. T. III. p. 1726 sq.

Ἄλεξις ἐν Πυραύνῳ. Πύραυνον h. l. Dalecampius intelligebat *foculum quo ardens pruna fertur*: Holstenius, ad Stephanum Byzant. p. 245. *furnum* interpretatus est. Claudicare postremum versum, qui ex *Alexide* adfertur, adparet: nec tamen aliter, atque editus est, scribitur in codicibus manu exaratis.

c *Crobylus*, in *Muliere desertrice*: Πάλιν ἡ τοῦ βίου &c. » Corrupta sunt & perverse scripta *Crobyli* sequentia verba:

» — Ἡ τοῦ βίου,
» ὑγρότης με τέθαιφε τοῦ σοῦ τὴν ἀσωτίαν.
» ὑγρότητα γὰρ νῦν προσαγορεύουσιν τινές.

» Distingue ac scribe:

» — Ἡ τοῦ βίου
» σοῦ ὑγρότης με τέθαφε· τὴν ἀσωτίαν
» ὑγρότητα γὰρ νῦν &c.

» *Vitae tuae* ὑγρότης *dat me in stuporem. Dico* ὑγρότητα: *sic* » *enim nunc quidam prodigentiam nominant.* Nove dictum » τέθαφέ με, pro, *facit me admirari*. Nam ita potius loqui- » mur, τέθηπα ἐγὼ τοῦτο, quam τοῦτο τέθηπέ με. Ac » fortasse poëta aliud scripserat, quod divinare non pos-

cum edd. Perperam διὰ τὸ περὶ τοὺς θεράποντας τῶν ἐπι- a
φανῶν εἶναι ms. *Epit.*

προσκυνες καὶ κόλακες. Cum πρόσπνες esset editum, adnotavit CASAUBONUS: » Ait de regis Erythrarum adu- » latoribus, οἳ ἐκαλοῦντο πρόσκυνες. Depravata vox est, » ἀντὶ τοῦ προσκυνεῖς. Ita Graecis appellantur qui sunt » *comes* & *blandi*. In Epit. scriptum πρόσκυνοι. Etiam » haec contra analogiam vulgi usu recepta vox fuerit. » Sic autem dicti *adulatores*, ab *officiosa & demissa potentio- » rum salutatione.* « — At πρόσκυνες, non πρόσκυνοι, noster dedit codex Epitomae: & cum eo consentit ms. *A.* Quare recipiendum hoc fuit, licet nullibi aliàs (quod sciam) istud vocabulum reperiatur. Eiusdem formae vocabulo πρόκυνες usus est Antiphanes Macedo in Epigrammate in Grammaticos: (in Brunckii Analect. T. II. pag. 205. num. 5.) ubi Καλλιμάχου πρόκυνες non, cum H. Stephano, (in Indice Thesauri Gr. Ling. pag. 1713. e.) *adlatratores* intelligendi sunt & *reprehensores Callimachi*, sed *satellites* & *praecursores*, qui *illius tuendi caussa adlatrant alios.*

περὶ τὴν τοῦ σώματος κηδείαν γινομένης. Interpretis vi- b
ce h. l. fungens Epitomator, ἀσχολουμένης, pro γινομένης scripsit.

πανήγυρις ἀγομένη Ἀρτέμιδι Στοφέᾳ. » *Dianam Sto- » pheam*, nisi hic, legere non memini usquam alibi. Sunt » quibus placeat Στοβαίᾳ: quia alibi Graeciae cultus olim » Apollo *Stobaeus*. At in Excerptis, [*Epitomam* dicit *Hoe- » schoelianam*] Ἀρτέμιδι Στροφέᾳ. « CASAUBONUS. — Noster quidem codex *Epit.* cum membr. *A.* vulgatum Στοφέᾳ tenet: isque consensus me retinuerat, quo minus fidenter statim Στροφαίᾳ in contextum reciperem; quod tamen unice verum iudicaveram, & restitutum auctori omnino velim. Nam, quod de *Stobaeo* Apolline (ut ait Casaubonus) cogitarunt nonnulli, id parum huc facere videtur: quamquam, verum ut fatear, ne compertum quidem habeo apud quemnam ex veteribus nomen Στοβαῖος pro Dei cognomine reperiatur. At, quemadmodum Mercurius eo, *quod ante aedium fores* (παρὰ τῷ στροφεῖ τῶν θυρῶν) *poni eius statua consuesset*, Στροφαῖος est cognominatus: (vide Hesych. in Στροφαῖος, & Hemsterhus. ad Comici Plut. 1154. pag. 444 sq.) sic *Dianam* eâdem de caussâ, quippe cuius statuae pariter vel ante fores ae-

dium, vel ante urbium portas, passim collocatae erant, (ut docet Scholiastes Aristoph. ad Vesp. vs. 800. & Schol. Theocr. ad Idyll. II. 36. item alter ex Aeschyli Graecis Interpretibus ad Septem ad Theb. vs. 455.) similiter Στροφαίαν adpellatam fuisse perquam verisimile debet videri. Et sic h. l. legendum iam pridem SPANHEMIUS censuerat, in Notis ad Aristoph. Plut. vs. 1154. At MEURSIUS, in Graecia Feriata, pag. 257. vulgatam scripturam Ἀρτέμιδι Στοφίᾳ tenens, festum inde finxit, cui nomen Στόφεια fecit.

AD CAP. LXXV.

c Οἱ δὲ περὶ τὸν Ὀρτύγην τύραννοι. Recte τύραννοι uterque mstus. *Ibid.* πολυσχιδῆ σανδάλια, *multifida sandalia.* Adparet, pretiosum fuisse ac molle calceamenti genus: nescio an idem de quo sic praecepit Pollux VII. 89. σχισταὶ, πολυτελὲς ὑπόδημα καὶ θρυπτικόν. ταύτας δὲ καὶ λεπτοσχιδεῖς ὠνόμαζον. Confer eumdem ibid. sect. 87. & Ammonium DE Different. Vocab. p. 133. Contra, περισχιδεῖς Hesychius interpretatur εἶδος ὑποδήματος εὐτελές. At apud Nostrum, XII. 537. e. ubi occurrit vocab. περισχιδεῖς, pariter *pretiosum* aliquod, non vile, *calceamenti genus* videtur intelligi.

d καὶ τῶν μὲν τοὺς υἱεῖς εἰς τὰς κοινὰς συνουσίας μεταπέμποντο. » Interpretor de *conviviis, quae ipsi inter se agitabant.* Sed in Excerptis, ubi pleraque brevi admodum » compendio scripta, pro κοινὰς, tantum est κοι cum ν superscripto: quod equidem quid sibi velit non video. « CASAUBONUS. — At noster ms. *Epit.* perspicue & omnibus elementis exserte scriptam vocem κοινὰς exhibet, quemadmodum edd. & ms. *A.* Intelliguntur que haud dubie, sicut Casaubonus observavit, convivia compotationesque, quas ipsi triumviri inter se cum suis sodalibus agebant: quos ad congressus illi, obscoenae libidinis caussa, formosos civium pueros arcessebant.

AD CAP. LXXVI.

f Θεόπομπος γὰρ ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν. Quod codex noster Epitomae habet, ἐν τῇ θ'. id ex ἐν τῇ ιθ'. corruptum. Nam in illo codice iota subscri-

bendum numquam aliâs nec subscribi nec ad latus poni solet: nunc vero cum librarius in suo exemplari τῷ ιθ´. repperisset, inde τῷ θ´. fecit. Nec vero dissimulandum id quod hoc loco Casaubonus observavit: qui cum adnotasset, in Hoescheliano quoque codice Epitomae ἐν τῷ θ´. *in nono*, pro in *decimo nono*, scribi, haec monuit: » At » libro quarto [Athen. lib. IV. pag. 166 extr. & seq.] ubi » de Philippo & eius aula narrantur simillima ex eodem » *Theopompo*, laudatur *liber undequinquagesimus*. « — At ibi τῶν Ἱστοριῶν libri citantur, hîc vero τῶν Φιλιππικῶν. Et quamquam subinde universa *Theopompi Historia* sub titulo τῶν Φιλιππικῶν citetur, tamen τὰ Φιλιππικὰ proprie nonnisi pars fuere universi operis, quod inde coeperat, ubi desierat Thucydides. Itaque videndum, ne interdum *idem aliquis liber Rerum Philippicarum* potuerit sub *diverso numero* citari, prout is qui eum citaverit, vel *a totius operis exordio*, vel ab ipsarum *Rerum Philippicarum* principio, initium numerandi fecisset. Quidquid sit: rursus similia ex eiusdem *Theopompi libro vigesimo sexto* mox deinde p. 260. b. citantur: in illo vero numero *XLIX*. qui superiore loco commemoratus est, non esse a librariis erratum, intelligimus ex pag. 260. d.

Ἀγαθοκλέα, δοῦλον γενόμενον, &c. » Non est dissimu» landus error viri docti, [Dalecampii,] qui non recte » capiens Athenaei, sive potius Theopompi verba, gra» vissimam Philippo regi Macedoniae facit iniuriam. Sic » ille: *Theopompus auctor est, ab Agathocle, qui & ipse ali» quando servierat, in eorum numero quos Thessali Penestas vo» cant, Philippum ob assentationem magnae apud ipsum aucto» ritatis, quod in conviviis illi familiaris saltaret, ac risum mo» veret, contra Perrhaebos missum fuisse.* Quid aliud est τὸ » ἄνω κάτω, nisi hoc? Nam plane ἄνω ποταμῶν χωροῦσι » παγαὶ per hanc interpretationem. Quare ita rescribe: » *Theopompus ita narrat: Agathoclem, qui servitutem servie» rat Penestarum Thessaliae unus, adversus Perrhaebos misit, » totumque id negotium illi commisit Philippus, apud quem po» terat is plurimum propter assentationem, & quia frequens eius » convivia saltare ac ridiculum se praebere erat solitus.* Sic an» te dictum est, [pag. 249. c.] Philippum Thessaliae rebus » praefecisse adulatorum suorum alium, cui nomen Thra» sydaeo. Sed de Agathocle Syracusanorum tyranno co» gitabat eum ita scriberet Dalecampius: cui tamen Aga-

» thocli certum est non convenire quae de isto hic di» cuntur. « CASAUBONUS. — De *Penestis*, quorum hic fit mentio, vide paulo inferius, p. 263 sub finem & seq.

a *Ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ τάδε Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς &c.* » Refert auctor ex Hegesandro, *Philippum Alexandri » patrem, ita solitum capi scurrarum iocis, ut amicis quos Athe» nis habuit negotium dederit, mitterent ad se ἀποφθέγματα, » quae per Diomeorum festum Attici scurrae proferrent.* Si» mile est quod de Iulio Caesare narrat M. Tullius in » Epistola ad Papirium Paetum: [Epist. 16. lib. IX.] man» dasse illum suis, ut ipsius Tullii dicta cum reliquis actis » ad se curarent perferenda. De *Diomeo* autem *Herculis » templo*, & urbanis hominibus eo solitis convenire, vide » libri XIV. initio. « CASAUBONUS. — Pro Διόμεων, quod antepenacute scribebatur in editis, Διομέων habet ms. *Ep.* ac puto etiam membr. *A.* Rursusque lib. XIV. pag. 614. d. pro eo quod temere sic edi solet, ἐν γοῦν τῷ Διομείῳ ἢ Ἡρακλείῳ, in codicibus nostris ἐν γοῦν τῷ Διομέων Ἡρακλείῳ scribitur. Quae scriptura cur non teneretur nulla caussa erat. Est autem Διόμεια quidem, (neutr. plur.) nomen pagi cujusdam Attici, in quo celebre erat *Herculis templum*, & celebrabatur festum Ἡράκλεια dictum: cuius meminit Aristoph. in Ran. 664. ubi vide Scholiast. & Harpocrat. in Ἐν Διομείοις Ἡράκλειον. Inde formatum gentile nomen Διομειεὺς tradit Stephanus Byz. in Διόμεια. Unde h. l. apud Athenaeum τῷ Διαμειῶν Ἡρακλείῳ corrigendum censuerat MEURSIUS, in Graecia Feriata, voce Ἡράκλεια: puto, contractam formam intelligens ex Διομειέων. Sed perinde etiam Διομεὺς gentile formari, diserte Eustathius docet, ad Iliad. δ'. pag. 337 extr. itemque Hesychius in Διομεῖς. Inde genitivus pluralis legitime for-
b matus, τῶν Διομέων. *Mox dein*, ἀπέστελλεν in imperf. dedere ambo mssti, commodius quam ἀπέστειλεν. Significat, non semel, sed saepius id factum.

καθ' ἑκάστην ἡμέραν μεθυσκόμενος, &c. Haec & alia crimina in Philippum, Amyntae filium, congerentem
c Theopompum refellit Polybius, VIII. 10 seqq. *Ibid.* τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὐφυέσι καλουμένοις. » *Hominibus iis quos » vocant εὐφυεῖς.* Ita Attici vocabant *natos aptos dictis di» cendis*: etsi proprie aliud haec vox significat. Eustathius: » [ad Odyss. δ'. p. 217. l. 17.] φυῆς παράγωγον, εὐφυὴς » τελέα, καὶ μηρὸς εὐφυής. οἱ δὲ ὕστερον εὐφυῆ καὶ τὸν

» κατὰ τοῦν δεξιὸν εἶπον. Ἀττικοὶ δὲ τὸν σκωπτικὸν, εὐ- c
» φυῆ ἐκάλουν κατά τινάς. Hesychius: Εὐφυὴς· ὁ ἐξ ἑτοί-
» μου λέγων καὶ σκώπτων. Plato, secundo de Republ. τοὺς
» εὐφυεῖς, id est, *promto ac parato ingenio homines*, elegan-
» ter ita describit, τοὺς ἱκανοὺς ἐπὶ πάντα τὰ λεγόμενα
» ὥσπερ ἐπιπταμένους συλλογίσασθαι. « CASAUBONUS.

πλείους τε τῶν Θετταλῶν, τῶν αὐτῷ πλησιασάντων, ᾑρεῖτο μᾶλλον ἐν ταῖς συνουσίαις ἢ ταῖς δωρεαῖς. Cum καὶ πλείους τῶν Θεττ. &c. esset editum, monuit CASAUBONUS: » Scribe, καὶ πλείους εἰσὶ τῶν Θετ-
» ταλῶν τῶν αὐτῷ πλησιασάντων, οὓς ᾑρεῖτο μᾶλλον ταῖς
» συνουσίαις ἢ ταῖς δωρεαῖς. Id est, *Atque adeo ex iis qui*
» *cum Philippo vixerunt, plures erant Thessali: quos ille ad-*
» *iungebat sibi conviviis & familiari consuetudine magis quam*
» *donis.* « — Pro καὶ πλείους, uterque noster codex πλείους τε dabat: quod accepi; nec vero vidi cur εἰσὶ & οὓς desideraremus. Vocula ἐν, quam cum Casaubono CORAY etiam noster *delendam* notaverat, debuit ea utique parum commode hic posita videri: ac potuerat illa sane, quemadmodum saepe aliâs observavimus, occasione literae ν, in quam desinit vox praecedens μᾶλλον, irrepere. (vide ad II. 69. b. & ad II. 67. c. Animadv. T. I. p. 449.) Attamen visus eram mihi subinde etiam, pro nudo dativo instrumenti, dativum cum ἐν praepositione, probatissimis in codicibus, eis locis positum reperire, ubi ea ratione, quam modo dicebam, insinuare sese illa vocula non potuerat. Cuius constructionis exemplum vidimus lib. V. pag. 187. c. in illis verbis, ἐν δὲ ταῖς ὑποθήκαις τοῦ κάρφους. Conf. Animadv. T. III. p. 43. & p. 45.

ὁ Σικελιώτης Διονύσιος, ὡς Εὔβουλος ὁ κωμῳδιοποιὸς παρίστησιν ἐν τῷ τυράννου ὁμωνύμῳ δράματι. Erat EUBULI *fabula*, Διόνυσος ἢ Σεμέλη, citata a Nostro, XI. 460. e. & ab aliis. Huius, de qua hic agitur, fabulae titulum Dalecampius *Tyrannum* statuebat. At id si voluisset Athenaeus, non ἐν τῷ τυράννου ὁμωνύμῳ dicturus erat, sed ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Τύραννος. (conf. IV. 142. f. VI. 230. e. VIII. 363. c. XIII. 567. e.) Cum ait, τῷ τυράννου ὁμωνύμῳ, (id est, *cui a tyranno nomen fecit*) non aliter hoc intelligi potest, nisi, titulum fabulae fuisse Διονύσιος. Quod obiter etiam CASAUBONUS adnotavit, monens » male ca-
» pere Athenaei verba qui aliter eam fabulam inscribunt. «
— Quae quidem verissima animadversio & Fabricium &

ctum Bibliothecae Graecae Fabricianae instauratorem aeteriit; qui in *Fabularum albo* EUBULI Comici, *Tyrannm* ex hoc Athenaei loco nominarunt, nulla *Dionysii* fa- a mentione.

In EUBULI *vers.* 1. pro σεμνοῖειν, quod erat edim, σεμνοῖς μὲν dedit uterque noster codex mstus: qua scriptura praeter rationem discessum erat. Ad *rs.* 3. haec statim adnotaverat CASAUBONUS: »*Tertium versum* ex *Eubuli Dionysio*, αὐτὸν ἀόργητος. ἡγεῖται δὲ, ita restitue:

» τοὐναντίον ἀόργητος, ἡγεῖται δὲ καὶ
» τούτους ἐλευθέρους μόνους, κἂν δοῦλος ᾖ.

Et nota dictum κἂν δοῦλος ᾖ, cogente metro, pro κἂν δοῦλός τις ᾖ. « — Dein vero in *Addendis ad Animadversiones*, revocans priorem istam emendationem, ait: » Praeeunte Huraldino codice, ita restitue:

» ἑαυτὸν εὐόργητος· ἡγεῖται δὲ καὶ
» τούτους ἐλευθέρους μόνους, κἂν δοῦλος ᾖ.

Corruperunt hunc locum, qui vocem ἀόργητος non capiebant. Est vero probum atque elegans verbum, eum designans *qui in ira modum tenet; quibus, & quo modo aequum est, irascens.* « — Lectionem εὐόργητος ex Epitome adsciverat primus editor. Ac potuerat ita scribere Abbreviator, sive interpretationis caussa, sive quod mendosam iudicasset veterum librorum scripturam, parum sibi intellectam. Cuius vocabuli vim, aptissimam huic loco, communi consensu explicant veterum Grammaticorum glossae. Hesychius: Εὐόργητος, ὁ τῇ ὀργῇ εὖ χρώμενος. Photius, laudatus ab Hesychii interpretibus: Εὐόργητος· πρᾶος. Suidas: Εὐοργήτως· ἀντὶ τοῦ, εὐτρόπως. ὀργὴ γὰρ ὁ τρόπος. Vide Thucyd. I. 122. & ibi Scholia. Galenus, in Hippocratis Glossis: Εὐοργητοτέρα· εὐτροπωτέρα. ὀργαὶ γὰρ οἱ τρόποι. Nec vero mirum admodum videri debet, passim idem vocabulum, per librariorum inscitiam, cum altero esse permutatum. Sic quidem apud Aristotelem etiam, Magnor. Moral. lib. I. cap. 7. pro eo quod recte edi solet, τὸ εὐόργητον καὶ τὸ πρᾶον, in bonae alioquin notae codice msto Parisino (numero 1417. insignito) τὸ γὰρ ἀόργητον καὶ τὸ πρᾶον scriptum reperi. In αὐτὸν, initio eius versus de quo agebamus, nil mutant libri nostri: neque in ea voce quidquam desideraretur, si ferret metri ratio; quae ἑαυτὸν omnino postulabat. In-

tercepta erat prima vocalis ab extremâ voculae praecedentis τε: quod eo facilius in mstis nostris accidere potuit, quoniam nusquam in illis distinguendorum versuum curam habuerunt librarii. *In fine versus*, & δὲ & καὶ ignorat uterque codex mstus; sed ἡγεῖται δὲ habent ambo: ubi claudicans versus commodissime fulciri posse nobis videbatur, ἡγεῖται δὲ δὲ scribendo. Poteras item, ac fortasse paulo etiam maiore cum veri specie, suspicari, ἡγεῖταί τε δὴ olim scriptum fuisse, absorptamque esse voculam τε a praecedentis verbi terminatione; quoniam ται & τε perinde habere olim consuevissent librarii.

AD CAP. LXXVII.

Φίλιππος τοὺς μὲν κοσμίους τὰ ἤθη καὶ τοὺς τῶν ἰδίων ἐπιμελουμένους &c. Eadem ex eodem *quadragesimo nono* THEOPOMPI libro citavit Polybius lib. VIII, 11,7 sqq. Confer Nostrum lib. IV. pag. 167. a. b. ubi similia nonnulla referuntur, quae eodem libro paulo ante haec, quae hic leguntur, posuerat idem Theopompus. Apud Polybium in verbis huc spectantibus, post τῶν ἰδίων, adiicitur βίων: quam vocem apud Athenaeum ignorant nostri libri cum editis. Pro ζῶντας ἐν κύβοις καὶ πότοις ἐπαινῶν ἐτίμα, e apud Polyb. scribitur; ζῶντας ἐν μέθαις καὶ κύβοις ἐτίμα καὶ προῆγεν. *Mox*, τοιαῦτ' ἔχειν (sic) scriptum in utroque nostro codice msto, ubi τοιαῦτα ἔχειν habent editi. ταῦτ' ἔχειν est apud Polybium. Pro ξυρούμενοι, quod dein est apud Nostrum, ξυρώμενοι scribitur ad Polybium, neutrum male: in nostra vero Polybii editione per operarum errorem ξυρόμενοι exaratum.

Pro ἑτέροις παρεῖχον, rectius apud Polybium παρεῖχοντο legitur. *Ibid.* ἀνδροφόνοι γὰρ &c. » Theopompi verba, ἀνδροφόνοι τὴν φύσιν ὄντες, ἀνδρόπορνοι τὸν τρόπον ἦσαν, proferuntur a Demetrio Phalereo [in libello DE Elocutione] inter exempla elumbis & fractae orationis. « [nempe adfectati scribendi generis, quod, dum antitheses & acute dicta venatur, nervum incidit orationis.] » Atque ille istis subiungit alterum locum, ἐκαλοῦντο μὲν ἑταῖροι, ἦσαν δὲ ἑταῖραι: cum in descripta » Theopompi ecloga ita legatur paulo ante, ὅθεν δικαίως » ἄν τις αὐτοὺς οὐχ ἑταίρους ἀλλ' ἑταίρας ὑπέλαβεν. « CASAUBONUS. — Verba proxime citata, eodem modo scri-

ta leguntur apud Polybium; nisi quod ibi, pro ὑπέλαβεν, est ὑπελάμβανεν εἶναι. *Ibid.* οὐκ οἰκεῖον αὐτῶν ἐνόμιζον. αὐτῶν ex ms. *Ep.* recepi. Ista, & quae dehinc sequuntur, non excerpsit Polybius.

ἐν τῷ σεμνοτάτῳ. » Vix putem ita locutum Theopom- » pum, τὸ δ' ἐπιορκεῖν καὶ φεναχίζειν, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ » ὑπελάμβανον. Lego, ἐν τῶν σεμνοτάτων ὑπελ. Nemo est » quin agnoscat Graecanicae dictionis genus. « CASAUBONUS. — Equidem ferendum vulgatum putavi, in quod consentiunt libri. Simili quidem ratione & ἐν ἐπαίνῳ, ἐν αἰσχύνῃ τίθεσθαι dicunt Graeci; &, *in laude, in dedecore ponere* vel *numerare*, latine dicimus.

μέρος τὶ τῆς Εὐρώπης ἔχοντες; Sententiam auctoris recte Dalecampius expresserat; *idque, magnae partis Europae domini.* Sed, quo sensus iste verbis inesset, & τί acuto accentu erat scribendum; & indicanda interrogatio. Et τί quidem recte in cod. *Ep.* scriptum: interrogandi vero signum non nisi rarius in msstis codicibus expressum. Ex ms. *A.* nil hic adnotatum. *Ibid.* ὀκτακοσίων. Numerus in ms. *Ep.* notâ numerali ω' indicatur.

Διονύσιος ὁ Σικελίας τύραννος τοὺς ἀποβάλλοντας &c. » Impedita est oratio in istis, τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐ- » σίας εἰς μέθας καὶ κύβους, καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν » (ἠβούλετο γὰρ ἅπαντας εἶναι διεφθαρμένους) οὓς καὶ » εὖ ἐποίησε. Tolle peccantes voculas οὓς καὶ, cum » Epitome, vel scribe, ἐφίλει καὶ εὖ ἐποίησε. « CASAUBONUS. — Ego vero potius crediderim, in priori parte eclogae omissum esse verbum ἀνελάμβανεν, sive librariorum errore, sive etiam volente ipso Athenaeo, quoniam scilicet ne apud ipsum quidem Theopompum eo loco diserte adiectum verbum fuisset, sed e superiori oratione fuisset intelligendum. Habemus autem ipsum hoc, quod dixi; verbum diserte ab Athenaeo adiectum, ubi de eadem re loquebatur, initio huius capitis, Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας - - - ὁ Διονύσιος ἀνελάμβανεν.

AD CAP. LXXVIII.

b Φύλαρχος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν. » Non sine caus- » sa dubites, num sit scribendum τῇ ἕκτῃ, ut libro XIV. » [pag. 614. e. f.] nisi potius eo loco menda est. « CASAU-

BONUS. — Utrobique editam scripturam tenent membranae.

»Deinceps auctor *ex libro XIV. Phylarchi* haec recitat: ὥσπερ ἑώρα Δημήτριος τοὺς κολακεύοντας αὐτὸν ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ ἐπιχεομένους Δημητρίου μὲν μόνου βασιλέως, Πτολεμαίου δὲ μόνου ναυάρχου, Λυσιμάχου δὲ γαζοφύλακος, Σελεύκου δ' ἐλεφαντάρχου. καὶ ταῦτα οὕτως οὐ τὸ τυχὸν συνῆγε μῖσος. Conferenda sunt necessario cum istis verba Plutarchi, in Demetrio [pag. 900. c.] *Demetrius*, inquit, χλευάζων καὶ γελῶν τοὺς ἄλλον τινὰ πλὴν τοῦ πατρὸς καὶ αὐτοῦ βασιλέα προσαγορεύοντας, ἡδέως ἤκουε τῶν παρὰ πότον ἐπιχύσεις λαμβανόντων Δημητρίου βασιλέως, Σελεύκου δὲ ἐλεφαντάρχου, Πτολεμαίου δὲ ναυάρχου, Λυσιμάχου δὲ γαζοφύλακος, Ἀγαθοκλέους δὲ τοῦ Σικελικοῦ νησιάρχου. Qui diligenter in Plutarcho & Athenaeo fuerit versatus, facile concedet mihi, multa apud eorum utrumque totidem paene verbis legi ex antiquioribus descripta: quod hic quoque factum est, etsi auctorem suum Plutarchus reticet. In nostris libris quaedam correctionis indigent. Initio τὸ ὥσπερ corruptum est, pro ἡδέως, ut est in Plutarcho, vel ἀσμένως. Et ἤκουε aptius, multo Plutarchus, quam ἑώρα ut noster. Concise etiam ἐπιχεομένους Δημητρίου, pro, *vinum in mensa libantes Demetrio nominato*, sive, *in honorem Demetrii*. Plutarchus, ἐπιχύσεις λαμβανόντων Δημητρίου, *capientes epichyses Demetrii*: id est, *eius nomini & honori consecratas*: nisi tamen λαβόντων scripserat ille, exprimens ea voce quod ἐπιχεῖσθαι dixit Phylarchus. Scribe etiam, καὶ ταῦτα αὐτῷ, non οὕτως: &, quod paene praeterieram, Πτολεμαίου δὲ μόνου ναυάρχου: sic enim melius quam μόνου.« CASAUBONUS. — Ut a postremo incipiam: haud dubie inverse scribere vir doctissimus voluerat, »scribendum μόνου ναυάρχου, sic enim melius quam μόνου.« Nam, sicut μόνου βασιλέως, sic & μόνου ναυάρχου constanter legitur in editis & msstis: at hoc posterius quidem perincommode, ut recte a Casaubono est animadversum. Nempe, quod praecedebat μόνου βασιλέως, id ipsum deceperat librarios, ut etiam μόνου ναυάρχου scribendum putarent, aut saltem ut per incogitantiam sic scriberent. At diversa ratio est: perspicuum est enim, hoc voluisse auctorem, *unum Demetrium Regem fuisse ab adulatoribus*

appellatum, Ptolemaeum vero tantummodo (vel, *nude*) *Navarchum, Lysimachum* (tantummodo) *Thesaurorum custodem.* Porro, pro ταῦτα οὕτως οὐ τὸ τυχὸν συνῆγε μῖσος, utique haud paulo commodius ταῦτα αὐτῷ videri debet; cum praesertim & adverbium οὕτως prorsus otiose hic positum videatur, & verba συνῆγε μῖσος vix absque dativo personae stare possint. At reliqua doctissimi viri observata minus nobis probantur. Ad ἐπιχεομένους Δημητρίου, intellige κύαθον. vide pag. 254. a. & pag. 255. a. & de isto more veterum, qui verbo ἐπιχεῖσθαι significatur, vide notata ad pag. 254. a. & ad IV. 162. c. Apud Plutarchum l. c. non videtur solicitari debuisse vulgata scriptura, ἐπιχύσεις λαμβανόντων: possumus enim ibi percommode τὰς ἐπιχύσεις accipere pro τοὺς ἐπιχεομένους κυάθους. Denique quod ad prima huius loci, in quo versamur, verba adtinet: si ὥσπερ ἑώρα in ἡδέως aut ἀσμένως ἑώρα cum Casaubono mutatum vellemus, ista lege vix ullus foret apud veteres auctores tam corruptus locus, cui non parata medicina facile reperiretur. Si in hoc inest artis criticae vis, ut in male adfectis veterum scriptorum locis pro illis verbis, quae corrupta nobis videntur, substituamus alia, quae per se quidem commodam & facilem habeant explicationem, sed quae ita longe absint ab ea scriptura quam praeferunt libri, ut neutiquam adpareat quonam vel casu vel consilio a pristina veritate ad hos errores, qui occupavere libros, seu paulatim deflectere seu praecipites ruere potuerint; recte rem aestimare dicemus eos, qui & lubricam omnino istam esse artem iudicaverint & flocci non faciendam. Plutarchi utique locus, cum his quae apud Athenaeum vulgo hic legebatur collatus, ad intelligendam horum sententiam haud parum conferebat: nec vero ipsa verba, quae ab Athenaeo olim hic scripta fuissent, repraesentabat. Quid multa? In ὥσπερ ἑώρα, non ἡδέως ἑώρα latebat, sed ὡς περιεώρα. Ac potuit particula ὡς, quamquam hic non habet quo referatur, tamen ex ipsis Phylarchi verbis ab Athenaeo huc transferri, cum in Phylarchi oratione ad id quod ibi praecedebat commode relata fuisset. Haud raro enim apud Nostrum, sub initium testimoniorum ex aliis auctoribus prolatorum, unum aut alterum verbum adiectum observavimus, quod similiter e suo cum superioribus nexu abruptum avulsumque esset. Sed hoc loco, cum

»Ὅτι εἰμ᾽ ἀλαζὼν τοῦτ᾽ ἐπιτιμᾷς. ὑπερ-
»τείνει γὰρ αὕτη τὰς τεχν. α —

Membranae *A*. a veterum editionum scriptura nil recedunt. Noster vero codex *Epitomae*, omissis duabus primoribus vocibus, (quae fortasse ne in Hoescheliano quidem libro legebantur) sic habet: Ἀλαζών· τοῦτ᾽ ἐπιτιμᾷς; ὑπερτείνει αὕτη τὰς τέχνας πάσας πολὺ μετὰ τὴν κολακείαν. ἥδε μὲν γὰρ διαφέρει. Ubi vides, nec metri ullam rationem habuisse Breviatorem, nec id curasse ut verba auctoris omnia repraesentaret. Sed istud adparet, fecisse hoc loco virum illum, quem minime fuisse indoctum iam saepius observavimus, id quod rarius aliàs facere ausus est. Nempe cum mendosum videret id quod in suo exemplari reperisset, ἀλλὰ τινι: non, ut aliàs fere adsueverat, omisit corrupta verba, sed emendare conatus est. Itaque, cum τίνι (solenni veterum librariorum errore, ι & ει permutantium) ex τείνει corruptum existimaret, ex ἀλλὰ τίνι fecit ὑπερτείνει: quod verbum ad sententiam quidem aptissimum erat, quippe idem valens ac νικᾷ vel διαφέρει: sed metro haudquaquam conveniebat. Quare hoc verbum Epitomatori relinquens, non dubitavi perspicacissimam simplicissimamque *Casauboni* emendationem, ἀλλὰ τίνι καὶ in ἀλλὰ τί νικᾷ mutantis, adoptare: quod & a *Grotio* factum vidi in Excerptis pag. 643. Initio *primi versus*, idem GROTIUS non modo εἰμ᾽ per apostrophum cum Casaubono scripsit, sed & Ὅτ᾽ εἰμ᾽ pro Ὅτι εἰμὶ ἀλαζ. Ac non sum equidem nescius, esse doctissimos viros, qui, ubicumque vocem in α, ε, ι vel ο exeuntem sequitur vox a vocali incipiens, prorsus elidendam eliminandamque istam in fine vocis vocalem censeant. Quibus sicut ego ultro largior, *in pronunciando* utique elidendas semper eiusmodi vocales, aut certe perquam raptim esse efferendas, (quod κουφίζειν vocant Grammatici: vide Villoisoni Anecdota Graeca, T. II. p. 115.) neque umquam pro legitimis syllabis posse numerari: sic *in scribendo* nil necesse arbitor ut ita religiose lex ista servetur: neque invitus secutus sum vetustorum librorum auctoritatem, qui persaepe plenâ atque integrâ scripturâ utuntur, ubi in pronunciando haud dubie elidenda vocalis est.

Ἀντιφάνης ἐν Γηρυτάδῃ. » Rectum est, opinor, Ἀριστοφάνης: cuius fabulam eo nomine passim Athenaeus,

» Pollux, aliique veterum citant: *Antiphanis*, quod sciam, » nemo. » CASAUBONUS. — Casaubono suffragatus est KOPPIERS, in Observatis Philolog. pag. 28. Et citra ullam dubitationis significationem ad *Aristophanem* hoc retulit BRUNCK, in Aristophanis Fragmentis p. 30. num. 5. Ego vero veritus sum pro explorato adoptare: cum praesertim sint aliae *Antiphanis* fabulae, nulli alii auctori praeter Athenaeum laudatae; velut Ποίησις, VI. 222. a. ubi vide notata: itemque aliae eumdem titulum cum Aristophaneis fabulis praeferentes, veluti Ἱππεῖς, citatae Nostro, XI. 503. b.

ANTIPHANI vulgo, in editis Athenaei libris, tribuebantur verba sic concepta, & continuo tenore scripta, non tamquam versibus comprehensa: Ψίθυρός τε καλοῦ καὶ Κόλαξ καὶ Σαννυρίων. ποῖ φθείρεσθ' ἐπίτριπτοι ψωμοκόλακες. Ad quae verba brevis est CASAUBONI Animadversio huiusmodi: » E re nomina personis indita fingun- » tur, *Psithyrus* & *Colax*. Vox καλοῦ mendam continet. « — Eadem verba BRUNCKIUS l. c. *Aristophani* tribuens, tamquam duos versus (nescio quonam metri genere adstrictos) in hunc modum scripsit:

Ψίθυρός τε καλοῦ, καὶ κόλαξ, καὶ Σαννυρίων.
ποῖ φθείρεσθ' ἐπίτριπτοι ψωμοκόλακες;

Quibus in verbis non magis metri rationem, quam commodam sententiam, & nexum posterioris versus cum priore, desideres. Licet enim in utroque versu per se qualiscumque sensus insit; tamen, quoniam ista verba pro testimonio usum vocabuli ψωμοκόλαξ probante adferuntur, consentaneum erat, ut cum non nisi in posteriore versu vox illa occurrat, connexi inter se essent ambo versus. Accedit quod Σαννυρίων nusquam aliàs vel ut nomen adpellativum vel ut proprium nomen, quod in vituperio positum cum ψιθυρὸς & κόλαξ coniungi possit, occurrit. Quibus levandis difficultatibus quum nihil praesidii offerrent veteres membranae *A.*, opportune nos expedivit noster *codex Epitomae;* & potuerat haud dubie Casaubonus etiam ad explanandum hunc locum aliquid proferre, si *Hoeschelianam* Epitomam diligentius inspexisset. In nostro quidem ms. *Ep.* in hunc modum scribitur. Ὅτι ψωμοκόλαξ κεῖται παρ' Ἀντιφάνῃ. ψίθυρός τε καλοῦ καὶ ψωμοκόλαξ: καὶ Σαννυρίων· ποῖ φθείρεσθ' ἐπίτριπτοι ψωμοκόλακες; Unde duas res maximi momenti ad lucem huic

loco adfundendam, atque etiam ad plane restituendam illius integritatem, didicimus: primam, quod in Antiphanis verbis pro nudo κόλαξ omnino fuerit ψωμοκόλαξ legendum: alteram, quod in ipso illo vocabulo ψωμοκόλαξ terminetur *Antiphanis testimonium*; nam duobus punctis altero alteri insuper imposito, qualia ibi adposuit librarius, constanter in illo codice indicatur aut exitus testimonii prolati, aut omnino finis alicuius disputationis & transitus ad aliud argumentum. Igitur quae sequuntur verba, καὶ Σαννυρίων, indicant subiici dein aliud *testimonium ex Sannyrione petitum*. Est autem *Sannyrio*, comicus poëta satis etiam alioquin ex Polluce, Harpocratione, Suida, & Eudocia, notus; cuius fabula etiam Γέλως citatur a Nostro, lib. VII. pag. 286. c. Quod si, quae de hoc Comico Suidas adnotavit, cum ait: Σαννυρίων, Ἀθηναῖος, κωμικός. δράματα αὐτοῦ ἐστι ταῦτα· Γέλως, Δανάη, Ἰὼ, Ψυχασταί· ὡς Ἀθήναιος ἐν Δειπνοσοφισταῖς: ista igitur si ita accipienda sunt, ut speciem prae se ferunt, utque Casaubonus in Animadv. ad VII. 286. e. accepit; hoc dixerit Suidas, *apud Athenaeum in Deipnosophistis laudari quatuor fabulas huius poëtae.* In quo si ille non erravit, suspicioni fuerit locus, intercidisse hic titulum unius ex tribus reliquis Sannyrionis fabulis, praeter Γέλωτα a Suida nominatis: at per eamdem rationem statuendum foret, prorsus intercidisse apud Nostrum ea loca, quibus duarum aliarum fabularum mentio facta fuisset. *Antiphanis* verba in latina versione ita interpretatus sum ac si Ψώθυρός τ' ἐκαλοῦ (in secunda pers. imperf. passiva) scriptum esset. Versus est anapaesticus dimeter acatalectus.

Φιλήμων, Ἀνανεουμένῃ· ψωμοκόλαξ δ' ἔσθ' οὗτος. Animadvertit Bentleius in Emendatt. in Philem. pag. 110. Neque senarium neque trochaicum inchoare ista verba potuisse: quae si ad metri leges volueris adstringere, sic fuerint constituenda:

» — — ψωμοκόλαξ δ' ἔσθ' οὑτοσί.α

Κυρίως δ' ὁ κόλαξ ἐπὶ τούτου κεῖται. » Quod auctor his » verbis dicit, id ita interpretare. Κόλαξ in universum di» citur *omnis adulator* quacumque mercede proposita: pro» prie tamen locum habet id verbi in eo quem ψωμοκόλα» κα appellari modo dicebat. Est autem φερωνύμως ψωμο» κόλαξ, *qui gulae gratia adulatur.* At non omnes adulato» res *epulas* praemii loco aucupantur: maiora sunt quae

» captant regum & principum assentatores. Propterea ne» mo philosophorum in *adulationis* definitione mentionem » fecit *cibi:* sed generaliter *τοῦ συμφέροντος.* Vere hoc & » docte Athenaeus: melius quam ante, cum dicebat *τὴν* » *κόλακα ἀπὸ τῆς εὐχρείας* nomen invenisse. « CASAUBONUS. — Vide pag. 258. b. & ibi notata.

AD CAP. LXXXI.

ἐν τῷ σαβρίᾳ βομβυλιῷ &c. » Sequitur: *Τοσαῦτα τοῦ* » *Δημοκρίτου εἰπόντος, καὶ πιεῖν αἰτήσαντος ἐν τῷ Σαμ*» *βρίᾳ βομβυλιῷ· ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, τίς ὁ Σαμβρίας οὗ*» *τος;* Post longam orationem de Parasitis & Adulatori» bus, facit tandem pausam Democritus, & potum sibi » poscit *in Sambria bombylio.* Vasis potorii genus fuisse, » quod *βομβυλιὸν* vocarent, certum est. « [Vide XI. 484. e. f. & 485. a. sed praesertim Supplementum libri XI. a Casaubono ex Epitoma editum in Animadvers. lib. XI. cap. 4. pag. 495. ed. 1. & pag. 784. ed. 2. & 3. Adde Animadv. ad III. 125. f.] » Sed quid appellat *Σαμβρίαν* » *βομβυλιόν*; Movet hanc quaestionem Athenaeus, nec sol» vit tamen. Puto deesse quae scripta illi fuerant super » hoc. Libro undecimo, ubi proprium locum habet haec » disquisitio, non solum de voce *Σαμβρίας* nihil, sed » ne de poculo quidem *bombylio.* [At vide loca modo » a nobis citata.] Multa autem desiderari in eo libro, di» cemus suo loco. Inter alia, ut arbitror, periit explica» tio propositae hic quaestionis. Coniicimus nos, scriben» dum esse *ἐν τῷ Σαμβρίᾳ βομβυλιῷ*: *in bombylio Sam*» *briae. Sambrias* proprium servi aut alius nomen, qui » in veteris alicuius poëtae comoedia poculo bombylio » plurimum delectari fingebatur. Inde manavit in ora pota» torum, *Sambriae bombylium.* Porro *bombylium* Graeci ap» pellarunt angustioris *colli & praelongi vas*, ad *sugendi* » usum potius quam *bibendi* paratum. Declarat eximie Ga» leni locus, octavo libro de Hippocratis Scitis & Plato» nis: *Τὰ παιδία*, inquit, *τῇ παρενθέσει τῶν χειλέων, ἔκ* » *τε τῶν τιτθῶν ἕλκει τὸ γάλα, κἀκ τῶν βομβυλιῶν τὸ πε*» *ριεχόμενον ἐν αὐτοῖς ὑγρόν.* Meminit & Paulus Aegine» ta libro tertio. Vide Pollucem lib. X. cap. 19. « [sect. 68. Sed vide potissimum eumdem Polluc. VI. 98. & Hesychium in Βομβυλιός: ibique Interpretes.] » Dictum autem

» βομβυλιὸν [immo βομβύλιον, & ὁ βομβυλιὸς, itemque ὁ » βομβύλιος,] a sonitu quem edit erumpens humor per tra» mitem angustum. *Bilbere* vel *bilbire* Latini. Naevius: *bil*» *bit amphora.* Similis ratio appellationis *baucaliorum*, ut » docet Alexander Aphrodiseus in Problem. libro primo. « CASAUBONUS. — Totam hanc pericopen omisit Epitomator. In ms. *A.* vero, pro Σαμβρίᾳ & Σαμβρίας, Σαβρίᾳ & Σαβρίας scribitur: cuius libri auctoritatem sequi debui, licet *Sabrias* ille, quis vel hominum fuerit, vel quod genus poculorum, non magis compertum habeam, quam de *Sambria.* Ac fortasse ne ipse quidem Athenaeus exploratum habuerat: ob eamque caussam contentus, dictionem istam, ἐν τῷ σαβρίᾳ (vel Σαβρία) βομβυλιῷ, quam apud nescio quem auctorem legisset, in medium hic contulisse, explicationem eius in aliud tempus reiecit; sperans scilicet, se interim, quaenam eius vis esset, reperturum. Quum vero nihil quod huc faceret reperisset, in progressu operis non amplius tetigit quaestionem.

Omisso illo introitu huius capitis, Epitomator aliena prorsus verba hic inseruit, nempe postremos versus ex *Diphili* fabula *Nuptiis* supra ab Athenaeo, p. 254. prolatos, ibique in Epitome praetermissos. Eos igitur hoc loco post verba ψωμοκόλαφον δραπέτην, in quae desinit caput nostrum superius, ille adposuit, sed mendose scriptos in hunc modum: Καχεξία τις ὑποδέδωκε τοὺς ὄχλους· αἱ κρίσεις δ' ἡμῶν νοσοῦσι· καὶ τὸ πρὸς χάριν πολύ· Δίφιλος φησίν. Quoniam vero in hoc sumus, age, aliud adiiciamus documentum, ex quo intelligatur, quo pacto subinde cum Athenaei opere egerit idem Epitomator. Scilicet, proxime post verba modo adposita, τὸ πρὸς χάριν πολύ· Δίφιλος φησίν: sic ille pergit: Ὅρα τὸ Ἀεί ποτε ἄνδρες τεθαύμακα· ὅμοιον τῷ, Ἀεὶ παῖ Λαρτίου δέδορκά σε: Φησὶ Μακαρεὺς· ὅταν Ἥρᾳ θύωσιν οἱ ἐν Κῷ, οὔτε εἰσεισιν εἰς τὸ ἱερὸν δοῦλος, οὔτε γεύεταί τινος τῶν παρεσκευασμένων: Ὅτι Ἐπικράτης ἀγανακτοῦντα ποιεῖ οἰκέτην τινὰ καὶ λέγοντα· Τί γὰρ ἔχθιον &c. - - - ὧν οὐδὲ λειφθέντων θέμις δούλῳ φαγεῖν ὥς φασιν αἱ γυναῖκες. Μέμνηται δὲ τὰ ἰαμβεῖα ταῦτα ἐξ Ἀντιφάνους, ἀπὸ τοῦ ὁρᾷν τε κείμενα καὶ ἑξῆς: Καὶ ἔστι φησὶν ὁ παρὰ τούτῳ Οὐλπιανὸς (sic ille, pro Δημόκριτος) θαυμαστὸν, ὅπως τὸ τῶν δούλων γένος ἐστὶν οὕτως ἐγκρατὲς τοσαύταις ἐγκαλινδούμενον λι-

νείαις. ταύτας γὰρ ὑπερορῶσιν οὐ μόνον διὰ φόβον, ἀλλὰ καὶ κατὰ διδασκαλίαν ἐθισθέντες: Ὅτι γενομένης διαφορᾶς τοῖς συνεξορμήσασι & caetera, quae leguntur c. 82.

Ἀεί ποτε - - - τεθαύμακα τὸ τῶν δούλων γένος. Accessit auctor ad tractandam quaestionem de *Servis*, supra ab Ulpiano propositam pag. 228. d. *Ibid.* ταύτας γὰρ ὑπερορῶσιν. Sic recte ed. Ven. & uterque codex mstus.

Μακαρεὺς ἐν τῇ τρίτῃ Κωακῶν. Ad editam olim scripturam, Καϊκῶν, adnotavit CASAUBONUS: » Scribe Κωακῶν. Ita libro XIV. [p. 639. d.] melius quam Κωϊκῶν. « Recte: & sic hoc pariter loco scripsisse Athenaeum, ex ipso errore in vetustis nostris membranis admisso intelligitur; nam ibi non Κωϊκῶν, sed Κολάκων scriptum. *Ibid.* εἴσεισιν edd. cum ms. *Ep.* εἴσεισιν ms. *A.* ne id quidem male.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Δυσπράτῳ. Nil mutant libri: nec aliter legitur Index huius fabulae lib. XIV. p. 661. f. Sic & paulo post, Ἐπικράτης δ' ἐν Δυσπράτῳ. Nec opus esse videtur, ut cum REINESIO, Variar. Lection. III. 3. suspicemur, Διςπράτῳ oportuisse, id est, *Bis vendito.* Quod autem Epicratis fabulae titulus, Δύσπρακτος editus est in Fabricii Biblioth. Graec. T. I. p. 758. id temere factum, nec repeti debuerat a novo illius operis Editore, viro doctissimo. In Dalecampii Indice Auctorum commissus is error erat, non quidem ubi de *Epicratis* fabula agebatur, sed ubi de *Antiphanea.* Sed in eodem Indice utrobique graecum fabulae titulum latine *Infortunatus* reddidit idem DALECAMPIUS: quae tamen vis nec in voce δύσπρατος inest, nec in δύσπρακτος. Non enim δύσπρακτος graece dicitur ὁ δυσπραγὴς aut is qui κακῶς πράσσει: sed passiva notione δύσπρακτος *res* dicitur, quae δυσχερῶς πράσσεται, *difficilis factu.* vide Polluc. III. 131. & V. 105. Δύσπρατος, proprie, nihil aliud significare potest, nisi, *qui aegre venditur:* tum vero translate, sicut ἄπρατος, verbi caussa ῥήτωρ, dicitur *orator non vendibilis*, id est, *auro non corrumpendus, incorruptus*, sic δύσπρατος intelligi poterit *qui aegre corrumpitur.* Quare miratus sum, GROTIUS quid spectarit, cum titulum fabulae recte Δύσπρατον scribens, latine *Miserum* redderet, in Excerpt. pag. 669.

In ANTIPHANIS *vers.* 2. ἡμιβρώτους legebatur in ed. Ven. & Bas. itemque in ms. *A.* Quod quum metro repugnaret, recte Casaubonus ἡμιβρῶτας edidit; quod ipsum

in eodem versu, apud *Epicratem* repetito, agnoscebant libri omnes; a sing. ἡμιβρὰς, ἡμιβρῶτος.

In *Epicratis* ecloga, claudicat utique *tertius* versus, i

τὴν ἄμιδα φέρειν, ὁρᾷν τε κείμενα:

cui commodissimum remedium Grotius adtulit, sic scribens,

καὶ τὴν ἄμιδα φέρειν, ὁρᾷν τε κείμενα.

Cuius emendationem firmare etiam quodammodo videtur Epitomator, τὴν τ' ἄμιδα scribens. Istam si adoptatam volumus rationem, fuerit in fine versus secundi commate distinguenda oratio, ut dativus μειρακυλλίῳ pendeat a verbo καλεῖσθαι, idemque valeat ac ὑπὸ μειρακυλλίου: quemadmodum in Grotii versione expressum est, quam Graecis versibus subiecimus. Equidem, cum τὴν ἄμιδα παραφέρειν fortasse (absque καὶ) legendum suspicarer, cogitaveram simile verbum παρακρατεῖν, quo in eadem prorsus re usus est Epictetus, Differt. lib. I. cap. 2. sect. 8 sqq. Sic paulo commodior fuerit verborum structura, in hanc sententiam: *Quid odiosius, quam inter compotationem, puer, puer, inclamari? & quidem, ut matulam porrigas imberbi adolescentulo.* In eodem versu, pro κείμενα scribitur κειμένους in ms. *Ep.* haudquaquam per se male: sed non mutare debui scripturam, quam & in Antiphanis & in Epicratis ecloga membranae *A.* cum editis percommode tenebant: eamdemque debuisse etiam Epitomatorem, ipse satis significare videtur in his quae mox subiecit, cum ait, *mutuatum esse Epicratem versus istos ab Antiphane inde ab illis verbis*, ὁρᾷν τε κείμενα.

AD CAP. LXXXII.

Initium huius capitis sic conceptum in ed. Bas. & Cas. legebatur: Διευχίδας δ' ἐν Μεγαρικοῖς τὰς καλουμένας φησὶν † ἀραιὰς, (μεταξὺ δὲ τῆς Κνίδας καὶ τῆς Σύμης εἰσὶν) γενομένης διαφορᾶς τοῖς συνεξορμήσασι τῷ Τριόπᾳ μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον. καὶ τῶν μὲν εἰς τὸ Δωμάτιον ἀναχωρησάντων, &c. Eodemque prorsus modo in ed. Ven. nisi quod in hac *asteriscus* deest, & desunt parentheseos signa, quae & desunt editioni Bas. Neque in verbis quidquam mutant membranae *A.* Eum locum latine sic reddiderat Dalecampius: *Dieuchidas in Megaricis scribit, Aras insulas inter Symen & Gnidon sitas sic vocatas*

isse: quod exorto dissidio post interitum Triopae inter eos qui cum illo regionem invaserant, aliis domum reversis, &c. Ad vocem *Aras* adnotaverat IDEM: »Haec vox non Latina, »sed Graeca, *diras imprecationes significat*. Sic le»gendum e Stephano.« — Ad eumdem locum, CASAUBO»NI est Animadversio haec: Tolle *asteriscum* in istis, τὰς »καλουμένας φησὶν Ἀραιάς: neque temere doctos audias, »qui ex Stephani Ethnicis emendant, τὰς καλουμένας »Ἀράς. Eustathius [ad Il. δ΄. p. 1205, 14.] locum poëtae »explicans, ubi κνῆμαι ἀραιαὶ dicuntur, Ἡ ἱστορία, in»quit, οἶδε καί τινας νήσους ἐπονομαζομένας Ἀραιάς. Re»spici autem ab Eustathio hunc Athenaei locum non est »dubium ullum. At in Epitoma Stephani locus ita resti»tuendus: Ἀραιαὶ, [pro eo quod vulgó ibi legitur Ἀραὶ] »Ἰωνίας νῆσοι τρεῖς, οὕτω λεγόμεναι διὰ τὰς ἀρὰς ἃς Δω»ριεῖς ἐποιήσαντο πρὸς τοὺς Πενταπολίτας, ὡς Ἀριστείδης. »ἄλλοι δ' ἄλλως. τὸ ἐθνικὸν Ἀραιαῖος. [loco τοῦ Ἀραῖος.] »Situm *Araearum* ita indicat auctor: μεταξὺ δὲ τῆς Κνί»δας καὶ τῆς Σύμης εἰσίν. Scribendum τῆς Κνιδίας: »supple γῆς. Sitae sunt *Araeae* e regione litoris illius, »quod est inter Gnidum & Symen Cariae urbes. Sequens »narratio non caret mendis. Nam, exempli gratia, εἰς τὸ »δωμάτιον ἀναχωρεῖν, pro *redire in patriam*, concoqui »a nobis non potest.« — Sic ille. Ego vero, quo pacto sanum atque integrum existimare potuerit vir doctus introitum huius narrationis, ubi haud absurde profecto *lacunam* indicaverat Basileensis editor, exputare non possum: nam in ipso initio intercidisse & necessario adiectam oportuisse talem aliquam praepositionem, qualem adieci, περὶ, κατὰ, aut ἀμφὶ, ita mihi perspicuum videtur, ut nihil possit esse magis. Absque tali praepositione, confusa turbataque tota oratio est: illâ adiectâ, plana & clara fiunt omnia. Scripturam Ἀραὶ apud Stephanum Byz. contra Casaubonum ita defendit BERKELIUS, ut non neget, perinde bene recteque apud Athenaeum Ἀραιὰς scribi. Porro ferri utique non potuit τῆς Κνίδας: sed aut Κνιδίας cum Casaubono erat corrigendum, aut Κνίδου scribendum cum Epitomatore, qui quidem mox, pro Σύμης, perperam Σάμου habet. τὴν Κνιδίαν in eadem re dixit Diodorus Sicul. V. 61. & Stephanus Byz. in Ἴστρος, & Callimachus, Hymn. in Cer. vs. 25. ubi vide Interppr. Sed τὸ Τρίοπον (sive Τριόπιον) ἀκρωτήριον τῆς Κνίδου

dixit Scholiastes Theocr. XVII. 69. Quod dixi, in Epitoma scribi τῆς Κνίδου καὶ τῆς Σάμου: id in Hoescheliano libro fortasse non repererat Casaubonus, nec noster codex in ipso contextu exhibet: sed, quod ad Epitomen libri I. & II. passim observavimus, idem hic factum. Non in contextu, ubi in opere pleniore leguntur illa verba, posita sunt in Epitome: sed paulo inferius, ubi in pleniore opere καὶ διὰ τοῦτο τὰς νήσους &c. scribitur, ibi Epitomator in contextu scripsit, ὅθεν καὶ Ἀρμαλ αἱ νῆσοι ἐκλήθησαν: tum in ora codicis nostri, rubro colore, eiusdem librarii manu qui reliqua scripsit, adscripta haec verba sunt, μεταξὺ τῆς Κνίδου καὶ Σάμου αὗται: quae verba, sicut & alia eiusdem generis, ex ora codicis ab ipso Epitomatore exarati derivata videntur; nisi fortasse Σάμου h. l. pro Σύμης ex librarii nostri errore est.

Iam, quod ad rem spectat quae hic agitur: de *Triopae* (quem alii Abantis, alii Phorbantis filium faciunt, alii aliis parentibus natum statuunt) expeditione *in Cnidiam* reliquamque Cariam suscepta, videndus praesertim Diodorus Sicul. V. 61. & Callimachi Hymn. in Cer. vs. 25. quique utrobique ab interpretibus laudantur auctores. E quibus perspicue etiam discimus quid sit quod sub illis apud Nostrum verbis, εἰς τὸ δ ω μ ά τ ι ο ν ἀναχωρησάντων, quae merito suspecta Casaubonus habuerat, lateat. Nempe, τῶν μὲν εἰς τὸ Δ ώ τ ι ο ν ἀναχωρησάντων scriptum oportebat: idque haud cunctanter restitui a nobis Athenaeo debuerat. Est autem Δώτιον oppidum & ager Thessaliae, quem *Triopas* tenuerat, & e quo ille cum *Phorbante & Periergo* filiis, qui continuo deinde nominantur, & filia *Parthenia*, idoneaque sociorum manu profectus, expeditionem in Cariam suscepit. De *Dotio* confer Stephanum Byz. in Δώτιον, & Ezech. Spanhem. ad Callimach. l. c. Quod sequitur, οἱ μὲν μ ε τ ὰ Φόρβαντος μείναντες, id recte tenet ed. Cas. 1. cum superioribus editt. & libris msstis: operarum errore κ α τ ὰ Φόρβ. expressum in ed. Cas. 2. & 3. *Mox*, quod & hic & paullo post rursus scribitur εἰς Ἰηλυσὸν, utrobique Ionicam nominis formam (pro Ἰάλυσον vel Ἰαλυσὸν) libri tenent omnes. Dein Καμιρίδα quidem habet Epit. qua ratione etiam Κάμιρος apud Stephanum Byz. scribitur; sed Καμειρίδα cum editis tenent membr. *A*. Habuerat, puto, in animo auctor, cum haec scriberet, Homericum versum ex Iliad. β'. 655.

Λίνδον, Ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
Verbum διενήξατο, perincommode in sing. num. positum tenet cum editis codex mstus uterque. Omnino vero διενήξαντο legendum videtur; quia non modo de duobus ante nominatis agitur, Phorbante & Parthenia, verum etiam continuo deinde pronomen αὐτοῖς in plurali numero subiicitur.

τὸ ἔθος διαμένειν ἐν τῇ θυσίᾳ τοῦ Φόρβαντος. De *heroicis honoribus Phorbanti* a Rhodiis, ob collatum in ipsos beneficium, *post mortem tributis*, vide Diodorum V. 58. & ibi Wesseling.

AD CAP. LXXXIII.

εἴπωμέν τι καὶ ἡμεῖς ἀναπεμπασάμενοι. Ad editam olim scripturam, ἀναπεμπασμένοι, monuit CASAUBONUS: »Quod operas nostras vel fortasse nos ipsos fu» git, emenda, ἀναπεμπασάμενοι.« — Sic vero recte scriptum in utroque nostro cod. msto. Et Epitomator quidem, quemadmodum in Epitomis libri I. & II. subinde ab eodem factum observavimus, omissis h. l. aliis Athenaei verbis, unam illam dictionem excerpsit, & velut ex abrupto adposuit: Ἀναπεμπασάμενοι περὶ αὐτῶν ἐξ ὧν πάλαι τυγχάνομεν ἀνεγνωκότες. Hesychius: Ἀναπεμπάζεσθαι· ἐπαναλαμβάνειν τὰ προειρημένα. Uberius Suidas: Ἀναπεμπάζειν· ἀναμιμνήσκεσθαι. πεποίηται ἀπὸ τῶν τοῖς πέντε δακτύλοις τῆς χειρὸς συνεχὲς ἀριθμούντων καὶ ἐπαναλαμβανόντων, οἱονεὶ κατὰ πεμπάδα ἀριθμούντων. καὶ Ἀναπεμπαζόμενοι· ἀναριθμούμενοι, σκεπτόμενοι. Confer Thomam Mag. & ibi Interpp. sed prae caeteris Ruhnkenium ad Timaei Lexic. Plat. pag. 33 sq. Adde Nostrum, VIII. 362. d. & X. 459. c.

PHERECRATIS *versus* manifeste sunt trochaici tetrametri catalectici in syllabam: in quibus quidem, quod ad scripturam adtinet, nonnihil monendum. *Vers.* 1. Cum οὔτε Μάνης, οὔτε σάκις olim esset editum, tacite Casaubonus Σάκης edidit, praeeunte *Guil.* CANTERO, Novar. Lect. lib. IV. cap. 5. Et Σάκης quidem, sicut Μάνης, pro servi nomine habitum est a viris doctis; quod, quamquam nusquam aliâs (quod sciam) nomen illud occurrit, tamen haud absurde ita statui poterat, ut, quemadmodum alia mancipiorum nomina frequenter a barba-

rarum gentium nominibus derivata novimus, (conf. Hemsterh. ad Aristoph. Plut. pag. 8.) sic hoc a Thracico populo, cui Σάκαι nomen, derivatum censeretur. At videri tamen debebat, sicut pervulgatum nomen *Manes* erat, sic & altero loco nomen magis frequentatum aut commune poni debuisse. Quo minus dubitare nos debuimus, quin membranarum nostrarum scriptura, σηκὶς, auctori esset restituenda. Nempe Μάνης pro *emto mancipio* ponitur: σηκὶς vero *verna* est, vel *servus domi natus*. Hesychius: Σηκίς· οἰκογενὴς δοῦλος ἢ δούλη. οἷον ἐκ τοῦ σηκοῦ. In Epitoma desunt duo primores versus, cum priori hemistichio tertii.

Secundus versus in ed. Ven. & Bas. corrupte scriptus erat in hunc modum:

δοῦλος, ἀλλ' αὐτὰς ἔδει μοχθεῖν ἅπαντα ταῦτῃ οἰκίᾳ.

Ubi reliqua tenens Casaubonus, in fine ἅπαντα τἀν τῇ οἰκίᾳ correxit, praeeunte eodem CANTERO, & firmante emendationem nostro msto *A*. At ne sic quidem persanatus versus erat, nempe iustâ mensurâ carens. Cui incommodo remedium adlaturus GROTIUS, in Excerpt. p. 511. sic scripsit:

ἀλλ' ἔδει αὐτὰς μοχθεῖν ἅπαντα τἀν τῇ οἰκίᾳ.

Monuitque in Notis: »Quod hic ante ἀλλ' apud Athe»naeum ponitur δοῦλος, interpretamentum est eius quod »praecesserat, Μάνης & Σάκης, quae servilia sunt nomi»na. Deinde erat αὐτὰς ἔδει: nos transposuimus mol»liendo versui.« — Ubi ultro quidem concesserim, potuisse percommode abesse vocem δοῦλος, sive Σάκης in priore versu, sive σηκὶς legeres. Sed quum ne sic quidem existere versum viderem ad trochaici metri leges exactum, quippe qui in tertia sede spondeum pro trochaeo haberet; alia ratione succurrendum putavi, servando vocem δοῦλος, quae perapte locum suum tueri poterat, sed sub finem versus, pro ἅπαντα τἀν τῇ οἰκίᾳ, brevius ἅπαντ' ἐν οἰκίᾳ scribendo. De qua ratione restituendi metri idem etiam, quem laudavi, CANTERUS eodem loco monuerat: cui suffragatus est PIERSON ad Moeridem p. 18.

Tertius versus in omnibus editionibus sic legebatur:

εἶτα πρὸς τούτοισιν εἶλον ὄρθριαι τὰ σιτία.

Ibi monuit CASAUBONUS: »Emenda, ἤλων ὄρθριαι τὰ »σιτία, pro ἠλέων, vel ut alii scripserunt ἠλέων.« — At-

que id ipsum dabant libri nostri: ἤλων quidem ms. *Ep.* ἦλων vero ms. *A.* At eamdem scripturam duplici difficultate premi video. Primum enim analogiae grammaticae repugnare videtur, ut pro ἠλόων vel ἠλόων (ex ἠλόαον vel ἠλόαον contractis) fiat ἤλων vel ἦλων. Deinde, si vel maxime ferendum hoc statuas, significabit id verbum, *triturabant frumentum*: atqui, non de *triturando*, sed de *molendo* agi, cum aliunde consentaneum erat, tum versus proxime sequens perspicue evincit. Quare eidem, quem modo nominavi, PIERSONO fuerit adsentiendum, ἤλουν, non ἤλων vel ἦλων, scriptum oportuisse, a themate ἀλέω, *molo*; quod ipsum verbum paulo superius hac ipsa pagina lit. a. occurrebat: ubi etiam vides priscis temporibus proprium id opus mulierum fuisse.

καὶ Ἀναξανδρίδης δὲ ἐν Ἀγχίσῃ. In *Anaxandridae* nomine recte hic consentiunt edd. & mssti. Vide ad pag. 261. f.

c Οὐκ ἔστι δούλων &c. » Lepidissimi sunt ANAXANDRI- » DAE versus, quibus dicitur *eam esse humanarum rerum* » *instabilitatem, ut idem modo servus, modo liber existat.* No- » tabunt tyrones, poni a poëta *Sunienses*, ceu *nobilissimos* » *inter Athenienses cives.* Sicut Romanarum tribuum aliae » aliis erant honestiores: ita videntur e pagis Atticae non- » nullam honoris praerogativam (fortasse propter antiqui- » tatem) quidam habuisse. Verba sunt poëtae:

» Πολλοὶ δὲ νῦν μέν εἰσιν οὐκ ἐλεύθεροι,
» εἰς τ' αὔριον δὲ Σουνιεῖς. εἶτ' εἰς τρίτην
» ἀγορᾷ κέχρηνται. τὸν γὰρ οἴακα στρέφει
» δαίμων ἑκάστῳ. —

» *Multi*, ait, *qui nunc ne liberi quidem sunt, cras erunt Su-* » *nienses*: id est, non solum liberi erunt, & inter Athe- » nienses cives censebuntur, sed etiam inter honestissimos. » Ἀγορᾷ χρῆσθαι expone cum Dalecampio, *stare inter vae-* » *nales in foro*: dictum ut συμφορᾷ χρῆσθαι, & similia. « CASAUBONUS. — At multis modis aliena videtur ista doctissimi viri interpretatio. Primum enim, si tanta fuit praerogativa tribus Suniensis, ut κατ' ἐξοχὴν *Suniensis* aliquis dici potuerit, quem *civem inter Athenienses nobilissimum* debeamus intelligere; qui fit ut illius tam insignis praerogativae apud nullum usquam veterum scriptorum, nisi hoc uno lubrico loco & perambiguo certe, vel levissimum reperiatur vestigium? Nam illud quidem nemo cum aliqua

veri specie huc traxerit, quod Strabo, in orae Atticae descriptione, lib. IX. p. 398. d. ait, Κάμψαντι δὲ τὴν κατὰ τὸ Σούνιον ἄκραν, ἀξιόλογος δῆμος Σούνιον: id est, *Ubi promontorium circumflexeris, quod ad Sunium est, occurrit Sunium, memorabilis* (vel, *notabilis*) *pagus*. Deinde, dictionem ἀγορᾷ χρᾶσθαι idem valere ac *in foro vaenalem stare*, nullo pacto probabile videtur. Quod si ἀγορὰ hic pro *foro venali* sit accipiendum; fuerit ἀγορᾷ χρᾶσθαι potius *mercaturam facere*, quam *venalem prostare*. Denique, si vel maxime haec notio subiecta illi dictioni esse posset, oportebat necessario ad eam, quam voluit Casaubonus, efficiendam sententiam, ut vocula αὖ vel πάλιν, id est, *rursus, iterum, denuo*, adiiceretur. Quare mirum non est, in longe diversam sententiam alios discessisse doctos viros. *Hadrianus* quidem Iunius, in Adagio, *Cras Ordo, hodie nihil*, (inter Erasmi Adagia, pag. 539.) eo quod *Sunium* emporium esset Athenarum, ubi rerum venalium forum fuisset, teste Donato, *Sunienses* quidem intelligebat *negotiatores bonâ fortunâ usos*; ἀγορᾷ χρᾶσθαι vero interpretatus est, *civilium rerum gubernaculis admoveri*. In eamdemque fere sententiam accepisse hanc posteriorem dictionem Grotius videtur, in Excerpt. pag. 638. cum *fori participes* interpretaretur. Quae mihi sententia verissima aut certe proxima vero visa est. Scilicet ἀγορᾷ χρᾶσθαι is dici videtur, qui vel *rempublicam administrat*, vel certe *pleno iure civitatis utitur, & concionis particeps est in qua de rebus ad salutem publicam pertinentibus deliberat populus*. Similem quamdam huic rationem illud dictum Antiphanis habet, pag. 247. f. ταχὺ γὰρ γίνεται καὶ ἐκκλησιαστὴς οἰκόσιτος. *Sunienses* quo sensu dixerit poëta, in medio reliquit Grotius. Küsterus in exemplo Athenaei, quod ipsius olim fuerat, sua manu ad oram h. l. notavit conferendum locum pag. 272. e. f. Quo quidem ex loco, nisi temporum obstare videretur ratio, possis suspicari, *Sunienses* hic a poëta dici *servos fugitivos, qui captis contra dominos armis felici successu utuntur, & ipsi sese pro dominis gerunt*. Sed videndum, ut modo dixi, ne, quae ibi de Sunio a servis occupato ex Posidonii Historiis commemorantur, posteriora sint *Anaxandridae* aetate, qui mediae Comoediae poëta fuit. Quod si ita est, amplius quaerant docti, quo sensu dixerit hic Comicus, *e servis saepe Sunienses fieri*. Equidem, considerans id quod continuo se-

quitur, εἶτ' εἰς τρίτην ἀγορᾷ κέχρηνται, tantum absum, ut *Sunienses* hîc *nobilissimos civium* intelligendos putem, ut malim de civibus *infimae cuiusdam sortis* accipere, qui in obscuro, veluti in extremo aliquo Atticae terrae angulo abditi, vivant.

AD CAP. LXXXIV.

Ποσειδώνιος δέ φησιν &c. »*Posidonii* sententiam *de* »*origine prima servitutis*, conferant quibus erit curae, cum »iis quae disputat Philosophus in Politicis, & iis quae »docent nos Iurisconsulti de re eadem. Non enim hic lo»cus est eius quaestionis. Unicum tamen B. Basilii locum »quin adscribam facere non possum: est enim elegantissi»mus, & omnino cum Posidonii verbis comparandus. »Sic igitur beatiss. pater in libro de Spiritu Sancto, cap. »20. Παρὰ ἀνθρώποις τῇ φύσει δοῦλος οὐδείς. ἢ γὰρ κα»ταδυναστευθέντες ὑπὸ ζυγὸν δουλείας ἠνέχθησαν, ὡς ἐν »αἰχμαλωσίαις. ἢ διὰ πενίαν κατεδουλώθησαν, ὡς Αἰγύ»πτιοι τῷ Φαραώ. ἢ κατά τινα σοφὴν καὶ ἀπόῤῥητον οἰκο»νομίαν, οἱ χείρους τῶν παίδων, ἐκ τῆς τῶν πατέρων φω»νῆς, τοῖς φρονιμωτέροις καὶ βελτίοσι δουλεύειν κατεδικά»σθησαν. ἣν οὐδὲ καταδίκην, ἀλλ' εὐεργεσίαν εἴποι τις ἂν »δίκαιος τῶν γινομένων ἐξεταστής. τὸν γὰρ δι' ἔνδειαν τοῦ »φρονεῖν οὐκ ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ τὸ κατὰ φύσιν ἄρχον, τοῦ»τον ἑτέρου κτῆμα γενέσθαι λυσιτελέστερον· ἵνα τῷ τοῦ κρα»τοῦντος λογισμῷ διευθυνόμενος, ὅμοιος ᾖ ἅρματι ἡνίοχον »λαβόντι, καὶ πλοίῳ κυβερνήτην ἔχοντι ἐπὶ οἴακων καθή»μενον. *Inter homines servus naturâ est nemo. Nam aut vi su»perati, sub iugum servitutis sunt redacti, ut fit in captivita»tibus: aut propter egestatem servi sunt facti, ut Aegyptii Pha»raoni: aut sapiente quodam & arcano consilio, qui erant de»teriores e liberis, edicto patris prudentioribus & melioribus ser»vire damnati sunt: quod beneficii loco, non condemnationis, »aequus rerum aestimator duxerit. Si quis enim mentis inopia »facultatem imperandi a natura inditam non habeat, utilius ei »est in alterius possessionem venire: ut dominantis ratione re»ctus, currui similis sit qui aurigam recepit, & navigio, ad »cuius clavum sedet gubernator.*« Casaubonus.

d Μαριανδυνοὶ μὲν Ἡρακλεώταις ὑπετάγησαν. Μαρυανδυνοὶ quidem h. l. & mox Μαρυανδυνοὺς scribitur in membr. *A*. Sed paulo inferius eaedem membranae Μα-

pro μνοία, infra ex alio auctore μνωῖται scribitur, pag. 267. c.

AD CAP. LXXXV.

Πενεσταὶ. Non damno scripturam, quam editi libri praeferebant, constanter penacute efferentes istud nomen. Eodem quidem modo & apud Suidam & Hesychium & passim apud alios auctores, cum in editis libris, tum in manu exaratis, penacute scriptum reperitur, Πενέσται, Πενέσται, & sic porro. Sed rursus apud alios acute scribitur. Utriusque scripturae plura exempla reperiet curiosus lector in his quae de hoc genere servorum Thessalicorum diligentissime collegit RUHNKENIUS ad Timaei Lexic. Plat. p. 212 sqq. Nos secuti sumus membranarum A. auctoritatem, quae constanter in hac voce ὀξύτονον tenent scripturam; quam hoc loco etiam tenet ms. Ep. licet deinde ab ea discedat.

Θεόπομπος ὁ Κωμικὸς ἀποχρησάμενος τῇ φωνῇ &c. »In »versu Comici THEOPOMPI, Δεσπότου πενέστου ῥυσσὰ βουλευτήρια, inesse παράχρησιν vocis πενέστης observat »auctor: sed, quae sit illa παράχρησις, non explicat. »Est vero haec, quod generaliter usurpavit pro quocunque servo. Eustathius [ad Iliad. π'. pag. 1120, 23.] ex »hoc loco: κωμικὸς δέ τις ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς δούλου τοὺς πενέστας τίθησι. Male igitur docti accipiunt verba Theo»pompi: quae pronunciabantur de servo qui vicarios ha»buit: aut de communi Thessalorum, tyranno alicui ser»vire coactorum.« CASAUBONUS. — Theopompi versum DALECAMPIUS sic latine reddiderat: *Penestae domini sordida curia semper est*: adiecta hac adnotatione: »Hoc tam»quam proverbio notatur immunditiea ac illuvies Thes»salorum. Poëta pro quovis Thessalo *Penesten* dixit.« — Cuius interpretationem ex parte adoptavit VILLEBRUNE: »*D'un maître Péneste* (c'est-à-dire, qui de valet est de»venu maitre) *le sénat* (la maison) *est toujours sale & sans »ordre.*« Casaubonus quam in partem acceperit ῥυσσὰ βουλευτήρια, haud adparet. Potuerat ille vero, si placuisset, aperire saltem unde Eustathius ea hauserit, quae ad hunc locum spectantia scripsit: nempe ex eadem Epitome, e qua una cognitum docto huic praesuli fuerat Athenaei opus. Sic enim Epitomator, interpretis quodammodo vi-

ce (ut subinde alibi) fungens, hunc locum contraxit: Θετταλῶν δὲ λεγόντων πενέστας τοὺς μὴ γένῳ δούλους, διὰ πολέμου δ' ἠλωκότας, Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς δούλου τίθησι. Ubi nobis placuit illud διὰ πολέμου, haud dubie rectius scriptum, quam διὰ πόλεμον, quod cum editis tenet ms. *A*. Locum hunc tractans TOUPIUS in Appendiculo Notar. in Theocr. pag. 32. *versum Theopompi* sic disponendum censuit, ut a nobis factum:

— Δεσπότου Πενεστοῦ ῥυσσὰ βουλευτήρια.

Recte: est enim manifeste trochaicus tetrameter catalecticus in syllabam; cui primus pes demtus. Adnotavit idem vir doctus: » ῥυσσὰ βουλευτήρια sunt *corrugata con-* » *ciliabula*, sive *seniorum concilia*. Nam βουλεύειν non *iuve-* » *num*, sed *seniorum* est.« — Equidem non diffiteor, haud liquere mihi versiculi illius sententiam.

Βοιωτῶν, φησὶ, τῶν τὴν Ἀρναίαν κατοικησάντων. τὴν Ἀρναίαν, intellige χώραν. Stephanus Byz. Ἄρνη, πόλις Βοιωτίας. - - Δευτέρα, πόλις Θεσσαλίας, ἄποικος τῆς Βοιωτίας. - - Τὸ ἐθνικὸν, Ἀρναῖος. De re vide auctores ibi ab Interpretibus citatos. Verbum κατοικησάντων tenuit Eustathius, locum hunc ex Nostro proferens ad Iliad. β'. pag. 933 extr. Equidem aut κατοικούντων malebam in praesenti tempore vel imperfecto praeterito, aut κατοικισάντων, a verbo κατοικίζω. Si quis tamen tenendum vul-
b gatum contendat, nihil repugno. *Mox*, καθ' ὁμολογίαν ex Epitoma tenuit Eustathius ibidem: nec id male. Sed καθ' ὁμολογίας, quod erat editum, firmant membranae *A*. Et amant in plurali numero ponere illud nomen scriptores Graeci: cuius usus plurima exempla in Lexic. Polyb. collegimus.

c In EURIPIDIS versu, scripturam ἀμὸς, id est, *meus*, ex editis libris tenuit MUSGRAVIUS in Fragm. Eurip. p. 582. num. 7. ubi latine sic reddidit Graeca: *Colonus meus, antiquae domûs famulus:* percommode. ἀμὸς vero, quod valet ἡμέτερος, dedit uterque noster codex mstus. Conf. Maittaire, in Dialect. p. 198.

AD CAP. LXXXVI.

Καθόλου δὲ ᾐτιῶντο τὸν Ἀριστοτέλη &c. » Sequuntur » *TIMAEI verba*, quibus *in Aristotelem invehitur* homo ma- » ledicentissimus, *falsa de Locris eum scripsisse* contendens.

» Scripserat Philosophus *de Locrorum Republica* in opere il-» lo, quo prope omnium populorum Graecorum ac Bar-» barorum origines, instituta, ac mores literis mandaverat. » Laudat Clemens Alexandrinus [Stromat. lib. I. cap. 26.] » *Aristotelis* Λοκρῶν Πολιτείαν. De eo scripto loquebatur » *Timaeus*, cum ita scriberet: Καθόλου δὲ ἠτιᾶτο τὸν Ἀρι-» στοτέλη διημαρτηκέναι τῶν Λοκρικῶν ἐθῶν. Neque hanc » solam partem reprehenderat Timaeus, ubi *de servis Lo-» crorum* agebatur: sed alia item multa, sicut ex Polybio » [lib. XII. cap. 5 seqq.] constat. Ego vero *Timaei* agno-» sco etiam hîc ingenium φιλεπίτιμον & mordax, parum-» que, ut semper, aequum *Aristoteli*: quod alibi pluribus » docuimus. Nam, sine caussa virulentissimum scriptorum » iudiciosissimo ac πολυμαθεστάτῳ mortalium inequitasse, » en locupletem & idoneum testem! Polybius libro XII. » [cap. 5.] postquam dixisset, *teneri se de Locris quam ho-» nestissime loqui, propter artissimae necessitudinis vinculum quae » sibi cum illis intercedebat*: Ἀλλ' ὅμως, inquit, οὐκ ὤκνησα » καὶ λέγειν καὶ γράφειν, ὡς τὴν ὑπ' Ἀριστοτέλους παρα-» διδομένην ἱστορίαν περὶ τῆς ἀποικίας, ἀληθινωτέραν εἶναι » συμβαίνει τῆς ὑπὸ Τιμαίου λεγομένης. Utri autem potius » sit habenda fides, Timaeo an Polybio, ne dubitari qui-» dem a sapientibus sine piaculo possit.« CASAUBONUS.

Μνάσωνα, τὸν τοῦ (abest τοῦ ms. *Ep.*) Ἀριστοτέλους ἑταῖρον &c. » *Mnason*, qui dicitur fuisse *Aristotelis sodalis*, » ille est de quo Aelianus Variae Historiae lib. III. c. 19. » Hunc scribit auctor, χιλίους οἰκέτας κτησάμενον δια-» βληθῆναι παρὰ τοῖς Φωκεῦσι: *quod mille servos possideret*, » *in odium Phocensium venisse*. Miror unde sit nactus Da-» lecampius quam expressit lectionem, ἑκατὸν, pro χι-» λίους. Nam & hîc, & aliquanto post, [p. 272. b.] ubi » repetitur historia eadem, codices omnes in editam γρα-» φὴν consentiunt.« CASAUBONUS.

εἴθισθαι γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις διακονεῖν τοὺς νεωτέρους τοῖς πρεσβυτέροις. Cum sic esset editum, Εἴθισται γὰρ ἐν ταῖς οἰκιακαῖς: adnotavit CASAUBONUS: » Scribe » εἰθίσθαι γὰρ, non εἴθισται.« Debebat adiicere, ex libris msstis se illam commendare scripturam: nam nostri quidem codices eamdem tenent ambo. Mireris vero, vocem οἰκιακαῖς intactam reliquisse & silentio praeteriisse doctum Animadversorem. Habent quidem etiam vetustae nostrae membranae οἰκειακαῖς. Sed quid istud huc faciat,

non video; cum οἰκιακὸς vel οἰκειακὸς (ut scribitur apud quidam) valeat οἰκεῖος, id est, *domesticus*. Equidem non dubitandum duxi, quin ex ms. *Epit.* ἐν ταῖς οἰκίαις reciperem. Videntur autem ad idem institutum spectare ista verba, de quo Basilius loco a Casaubono supra (ad pag. 263. c.) prolato disseruit, cum ait, κατά τινα σοφὴν οἰκονομίαν οἱ χεῖρους τῶν παίδων &c.

AD CAP. LXXXVII.

Πλάτων δ' ἐν ἕκτῳ Νόμων. PLATO, *de Legibus libro VI.* p. 300 sq. *Ibid.* εἱλωτεία, pro eo quod editum erat εἱλωτία, dedit ms. *A.* quemadmodum apud Platonem editum. Prorsus vero mendose in ed. Ven. legebatur ἡ Λακεδαιμονίων εἱλωτίαν. Epitomator, post χαλεπὰ πάντη, statim ad ista transiit, οὐ γὰρ ὑγιὲς οὐδὲν &c. omissis mediis. *Mox*, pro ἡ Ἡρακλεωτ. commodius apud Platonem ἥ τε Ἡρακλ. legitur, quo dein refertur τὸ Θετταλῶν δ' αὖ. Difficultatem, quae in ipsis illis verbis inesse videri poterat, ἡ Ἡρακλεωτῶν δουλεία τῆς τῶν Μαριανδυνῶν καταδουλώσεως, perspecte explanavit RUHNKENIUS ad Timaeum pag. 213. Quemadmodum ἡ Λακεδαιμονίων εἱλωτεία, sunt *Helotes qui Lacedaemoniis serviunt*, vel *conditio Helotum apud Lacedaemonios*, sic ἡ Ἡρακλεωτῶν δουλεία sunt *servi Heracleotarum*, vel *conditio servorum qui apud Heracleotas serviunt*: ista vero verba, τῆς τῶν Μαριανδ. καταδ. ita accipienda ac si dixisset ἐκ τῆς τῶν Μαριανδυνῶν καταδουλώσεως: qua de re paulo ante dictum pag. 263. c. d. E quo simul intelligitur, nihil caussae fuisse, cur vocem Ἡρακλεωτῶν in Κλαρωτῶν mutandam censuerit vir doctus in Misc. Obs. Nov. T. I. p. 78. cuius super hoc loco disputatio Notis etiam ad Hesychium (ad voc. Κιλλικύριοι) inserta est.

οὐ δεῖ γὰρ οὐδὲν ὑγιὲς πιστεύειν αὐτοῖς. Vocem ὑγιὲς, perincommode h. l. insertam, tenet cum editis codex mstus noster uterque. Videtur illa ex verbis τῷ γένει, quae illius loco apud Platonem leguntur, ortum duxisse. Sic enim apud illum scribitur, οὐδὲ πιστεύειν οὐδέποτ' οὐδὲν τῷ γένει δεῖ τὸν νοῦν κεκτημένον. *Ibid.* ὁ δὲ σοφώτατος τῶν ποιητῶν &c. Vide Odyss. ρ'. 322 sq. & quae ibi a Clarkio & Ernesto notata sunt.

f καὶ ἔτι τὰ τῶν λεγομένων περιδείνων περὶ τὴν Ἰτα-

λίαν παντοδαπῶν κλοπῶν ἔργα καὶ παθήματα. Cum in ed. Ven. τῶν λεγομένων περὶ δούλων legeretur, duo posteriora verba ut mendosa notavit editor Basileensis, & in ora Περιδίνων posuit, scilicet ex Platone p. 502. Sed περὶ δούλων etiam in versione expressit Dalecampius: *quae memorantur servorum in Italia omnigena furta, &c.* CASAUBONUS vero, vocabulo περιδίνων in contextum recepto, in Animadversionibus ait: » Male haec mu» tarunt, τὰ τῶν λεγομένων περιδίνων περὶ τὴν Ἰταλ. » &c. quae non aliter etiam hodie apud Platonem scri» buntur. Servemus igitur cum omnibus exemplaribus » vocem περίδινοι, & cum *Hesychio* de *piratis* expona» mus. Vox est magnae Graeciae peculiaris, ut videtur.« — At περιδίνων nullus Athenaei codex agnoscit. Nam in Epitoma praetermissa sunt ista omnia, καὶ ἔτι τὰ τῶν - - παθήματα: in ms. *A.* vero περιδείνων scribitur. Pariterque apud Hesychium, Περίδεινοι· πειραταί. Quare hanc sequi scripturam debui: quamquam non nego, speciosiorem esse eam quam Platonis offerebant libri; nam περίδινον satis probabiliter viri docti statuunt *piratam* dictum esse ἀπὸ τοῦ περιδινεῖσθαι, a *circumvagando*, quod *maria circumvagetur.* Vide KÜSTERUM ad Hesychium, voc. Περίδεινον, & ad Suidam voc. Περιδῄλιον. Nescio quid spectans CASAUBONUS, longe diversam, nescio quam, originem illius vocabuli reperisse sibi visus erat: cuius vide Animadv. ad vocem σίνδρωνα, infra, pag. 267. c.

Δύο δὴ λείπεσθον μηχανά. Formam dualem μηχανὰ a ex Platone adscivit editor Bas. & tenuimus nos cum Casaubono. Nec vero necesse fuisse intelligo, ut veterum membranarum scriptura, μηχαναὶ, desereretur. Epitomator quam formam vel in suo exemplari repererit, vel ipse praetulerit, ex nostro ms. *Ep.* haud adparet: nam librarius noster, suo fere more sic scribens μηχ^αι, postremam vocalem sive diphthongum exprimere supersedit. Erat autem μόνω μηχανά in ed. Bas. & Cas. ex eodem Plat. Sed μόνω ignorant nostri mssti cum ed. Ven. *Ibid.* τοὺς μέλλοντας δουλεύσειν. Vocem ῥᾷον, quae adiicitur apud Platonem, ignorant mssti nostri cum ed. Ven. ac potuit eam nullo incommodo omittere ipse Athenaeus. Pro δουλεύσειν, quod consentientibus membranis *A.*

:ditum erat, commode δουλεύειν nobis offerebat ns. *Ep.* quemadmodum apud Plat. vulgo legitur. *Dein*, καὶ μόνον, ut est apud Platonem, sic nostri dedere mssti. *Tum*, πρόσρησιν recte ms. *Ep.* ut apud Plat. Sed πρόῤῥησιν ms. *A.* cum edd. *Mox*, quod ait ἃ δὴ πρὸς δούλους φιλοῦσι *&c.* structura orationis hac ratione concipienda, ἃ δὴ πολλοὶ θρύπτοντες σφόδρα ἀνοήτως πρὸς δούλους, φιλοῦσιν ἀπεργάζεσθαι (ἐκείνοις τε καὶ ἑαυτοῖς) τὸν βίον χαλεπώτερον· ἐκείνοις (πρὸς τὸ) ἄρχεσθαι, ἑαυτοῖς δὲ (πρὸς τὸ) ἄρχειν: & φιλοῦσι intellige *solent*, quemadmodum recte accepit Dalecamp.

AD CAP. LXXXVIII.

: εἵλωτας scripsi cum ms. *Ep.* εἰλώτας edd. In ms. *A.* spiritus super ista voce nullus signatus. Vocem πενεστὰς acute scriptam dedit ms. *A.* ut supra. Ad eadem *THEOPOMPI* verba provocavit Theocriti Scholiastes ad Idyll. XVI. 35. Pro τιμὴν αὐτῶν καταβ. scribitur τιμὴν αὐτοῖς in ms. *Ep.* perperam. *Mox*, ὁ Συρακόσιος scripsi cum membr. *A.* Conf. III. 101. d. V. 208. f. ibique not. & VI. 232. a. Epitomator breviter, Νυμφόδωρος γοῦν τάδ' ἱστορεῖ, omittens interiecta. *Ibid.* ἐν τῷ τῆς Ἀσίας Παράπλῳ. Nil mutant membranae: at, frequentissime a librariis permutari inter se παρὰ & περὶ praepositiones, satis notum. Iam vero multa novimus veterum Itineraria, quae Περίπλους inscribuntur, Παράπλους nullus commemoratur. Atque eiusdem *Nymphodori* Περίπλοι citantur apud Nostrum, VIII. 331. e. & ὁ τῆς Ἀσίας Περίπλους, VII. 321. f. & XIII. 609. e. Quare fidenter hoc loco Περίπλῳ corrigere debueram.

d καὶ εἰς τὰ ὄρη ὁρμώμενοι, τὰς ἀγροικίας ἑαυτῶν κακοποιοῦσιν. Suo arbitrio tacite Casaubonus αὐτῶν edidit: quod commodius utique videri debebat, ad τοὺς Χίους relatum. Sed in ἑαυτῶν, quemadmodum in reliquam huius loci scripturam, consentiunt cum vetustioribus editionibus codices ambo mssti. Quare nil mutare ausus sum: & τὰς ἀγροικίας ἑαυτῶν accepi de *praediis quae ipsi servi olim & habitaverant & pro suis dominis coluerant.* *Paullo post*, pronomen αὐτοῖς commode quidem aberat ab editis, ac (ni fallor) etiam a ms. *A.* sed quum id hic exhiberet codex *Ep.* in caeteris cum ms. *A.* consentiens, non

aspernandum iudicavi. *Mox dein*, idem ms. *Ep.* recte dedit οἰκέτην τινὰ μυθολογοῦσιν, *absque* ἐν pronomine, quod perincommode insertum erat. Monuit etiam, veluti suo ex ingenio, CASAUBONUS: » Lege οἰκέτην τινὰ μυθολογ. deleta inutili voce ἐν. Sed [sic pergit quaerens » idem *Casaubonus*] quare ait μυθολογοῦσι potius quam » λέγουσι? cum non antiquam fabulam, sed recentem historiam (μικροῦ πρὸ ἡμῶν) narret? « — Puto quod non-nihil fabulosi habere illa Chiorum narratio visa fuisset iteratori..

ἀνδρεῖον δέ τινα ὄντα, καὶ τὰ πολέμια εὐτυχῆ, τῶν δραπετῶν ἀφηγεῖσθαι. Nec τῇ ψυχῇ in illa orationis connexione ferri poterat; nec, illis verbis omissis, structurae sermonis constabat ratio. Quare bene memor, quam frequenter a librariis ψυχὴ & τύχη permutari soleant, ex εὐτυχῆ ortam esse mendosam scripturam τῇ τύχῃ mihi persuaseram. Ad eas res gerendas, quas gessit ille homo, non satis erat ut *fortis* vir esset; magnum etiam momentum in *fortuna* erat positum. Quare iunxit auctor illa duo, ἀνδρεῖον τινα ὄντα, καὶ τὰ πολέμια εὐτυχῆ. Sed rectius etiam fuerit ἐπιτυχῆ, quod loco τοῦ εὐτυχῆ receptum velim. Sic est apud Appianum, de Rebus Hispan. c. 48. ἐπιτυχὴς δὲ τὰ πολέμια ὤν. Sic identidem apud Polybium, ἐπιτυχὴς ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς, ἐπιτυχὴς κατὰ τὰς πράξεις. Quod vocabulum ἐπιτυχὴς hoc ipso, quod paulo minus frequentatum est quam vulgatissimum εὐτυχὴς, tanto facilius corrumpi ab imperitis librariis potuit.

τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ δραπέτῃ. Sic legitur in ms. *Ep.* e quemadmodum in ed. Bas. & Cas. Recte dein παρὰ τῶν οἰκετῶν scribitur in membr. *A.* ut in editis: ubi quod περὶ habet ms. *Ep.* id eo pertinet, quod de librariorum more frequenter confundentium duas illas voculas paulo ante diximus. *Ibid.* οὐδέποτε μὴ παύσεται. Sic corrigendum putavi, quo Graecis inesset ea sententia, quam recte Dalecampius expressisse mihi visus erat, in versione ponens, *numquam cessabit.* Si quis tenendum παύσηται censuerit, quod cum editis habet codex mstus uterque; sensus erit, *numquam cesset!* Quae sententia aliena esse a mente loquentis nobis visa erat.

AD CAP. LXXXIX.

Δείξας τοῖς Χίοις, εἶπε. Sic, εἶπε, non ἔφη, scriptum in utroque nostro codice. *Ibid.* λήψομαι ὅ τι ἂν παρά τινος ὑμῶν λαμβάνω. Ad editam olim lectionem, ὅταν παρά τινος ὑμῶν λαμβάνω, adnotavit CASAUBONUS: »Scribi debet, ὅταν τι παρά τινος &c.« — Nobis verosimilius visum erat, ἅ τι ἂν scriptum reliquisse auctorem, id est, *quidquid dehinc sumsero.* Tum ad vitiosum τὰ τίμια, monuit idem CASAUB. »Scribi debet »τὰ ταμεῖα, non τὰ τίμια, quod recte non est inter»pretari, & refutant doctissimi Hoeschelii Excerpta.« — Equidem, collatis utriusque codicis nostri scripturis, τὰ ταμιεῖα verum esse iudicavi.

Ad rem ipsam pertinet eiusdem CASAUBONI Animadversio haec: »Interpretes totam historiam perverterunt. »Atqui foederis cum *Drimaco* icti haec fuit lex & con»ditio: *Ut fas esset illi soli ex omni fugitivorum numero, ne»cessaria ad victum sibi suisque rapere. Quo autem sciretur, »ut quidque furto periisset, Drimacus-ne id furtum fecisset, »an alius; tenebatur ex pacto Drimacus praedam omnem bona »fide adnotare, & in pittacio singula describere, adiecto pon»dere & mensura: eoque relicto, horreum anulo suo obsignare »unde aliquid sustulisset.* Propterea dicitur ἡμιπόνηρος ille »fugitivus propria sibi pondera, mensuras, & anulum fe»cisse, ac Chiis ostendisse. Verte sic: *Parat sibi proprias »mensuras, pondera, & anulum. Atque illa cum ostendisset »Chiis: Ego, ait, quando ab aliquo e vobis aliquid capiam, »his ponderibus & mensuris capiam: ubi autem cepero quantum »erit satis, horrea vestra hoc anulo signata relinquam.* Solitos »veteres etiam τὰ ταμεῖα σφραγίσασθαι, vel illa de La»cyde narratiuncula docet, quae extat apud Numenium »& Diogenem Laërtium.« — Vide Numenium apud Euseb. in Praeparat. Evang. XIV. 7. & Laërt. IV. 59.

a καὶ οἱ ὄντες δὲ μετ' αὐτοῦ. Bene articulus οἱ adiectus in ms. *Ep.* *Ibid.* ἐτιμωρεῖτό τε γάρ. Particulam τε adiectam dedit codex uterque.

b ἐλάμβανε δὲ ταῖς ἑορταῖς &c. »Distinguenda sunt ab iis »quae *suo quodam iure*, ad se sustentandum & suos, *ra»piebat Drimacus*, illa *quae dono accipiebat* a civibus, libe»re per festos dies eorum coetus in agris frequentans. »Ea dona erant, *vinum* & *hostia aliqua.* Lege ἅσα γ' ἂν

» αὐτοὶ δῶσιν οἱ κύριοι: *quae quidem ipsi domini de*
» Haec sunt verba quae interpretes in errorem indu
» runt.« CASAUBONUS. — Nempe verbum ἐλάμβανε
quod h. l. *dono accipiebat* interpretatus est Casaubonus
auferebat interpretatus erat Dalecampius. Quae interpre-
tatio an ita sit a vero aliena, ut Casaubono visum era
dubitari poterit, donec certius constiterit, quam in pa
tem illa verba ὅσα δ' ἂν sint accipienda, in quibus
mutant nostri mssti. Si esset ὅσα τ' ἂν, sententia haec f
ret, *partim vi capiebat, partim voluntate civium accipiebat*
qua illi ultro dedissent. Ac fortasse eamdem in sententia
teneri etiam vulgata scriptura possit, ut ὅσα δ' ἂν ita ac
cipiatur, quasi esset, ἐλάμβανε δὲ καὶ ὅσα ἂν αὐτοῖς δῶ-
σιν οἱ κύριοι. Pro αὐτοῖς vero utique αὐτοὶ malim
cum Casaubono: sed & istud ipsum, quod tuentur ambo
nostri codices, nullo magno incommodo teneri posse vi-
detur, intelligendo, *sive ipsi Drimaco sive eius sodalibus*.
Ἱερεῖα vero τὰ καλῶς ἔχοντα non tam interpretanda eram
opimae victimae, quam *victimae* (sive *pecudes*) *quantum sa-*
tis esset. Nam ἱερεῖα quidem, satis notum est, *quaelibet* dici
animantium genera quae in cibum mactantur: τὰ καλῶς ἔχον-
τα vero, ni fallor, idem sonat ac τὰ ἱκανὰ, quod dixit
p. 265. f. Denique, pro ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ, est ἐπιβ.
ἑαυτῷ in ms. *Ep*. quod suo arbitrio, maioris perspicui-
tatis caussa, ita posuisse Breviator videtur. Iam saepe
vero observavimus, apud optimos quosque Graecos au-
ctores αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, idem valere ac ἑαυτοῦ, ἑαυ-
τῷ, ἑαυτόν.

AD CAP. XC.

Scripturam, quam mendosam iudicavi, καὶ εἰς ἀνέστρα- d
φάνη, uterque codex mstus cum editis agnoscit.

AD CAP. XCI.

οὐδὲ ἃ ὁ καλὸς Ἡρόδοτος. Sic ms. *A*. In Epitoma de- e
sunt ista. Vide HERODOTUM lib. VIII. cap. 105 sq.

τῶν πολλῶν αὐτουργῶν ὄντων κατὰ τὰς διακονίας. f
Perspecte, ut mihi videbatur, sententiam expresserat Da-
lecampius, sic vertens, *cum tenuis fortunae homines ad mini-*
nisteria multi suppeterent. Eodem nomine *Masoni succensuis-*

e *populares Phocenses* supra commemorabatur, pag. 264. l. *quod mille servos aleret*, ὡς τοσούτους τῶν πολιτῶν τὴν ἐν ἀναγκαίαν τροφὴν ἀφῃρημένον. Sed turbat me hoc loco illud τῶν πολλῶν: pro quo malebam πολλῶν absque τῶν, aut πλείστων, aut, quod prae caeteris placeret, πολιτῶν πολλῶν.

Εὔπολις ἐν Φίλοις. » Meminere huius dramatis Harpo» cration in Παράστασις; & Paroemiographi in explica» tione proverbii, Οὐδέ ποτ' ἴσχει ἡ θύρα. Corrige obiter » Pollucis exemplaria, lib. VII. c. 29. [sect. 133.) ubi » postquam dixit, φορὰν apud Aristophanem significare τὸ » κόμιστρον, *mercedulam baiulis dari solitam ob asportatum* » *onus e foro in aedes*, addit: τούτῳ ἄρ' ἔοικε καὶ τὸ ἐν τοῖς » Φίλοις Εὐπόλιδος, Τιμῆς δ' εἴποι τις πόση ἡ διαφορά; » Scribendum, πόση ἥδ' ἡ φορά: & fortasse τιμὴν, pro » τιμῆς. Citat [idem Pollux] & libro ultimo, cap. 23. « CASAUBONUS.

AD CAP. XCII.

Ἀθηναῖοι δὲ καὶ τῆς τῶν δούλων προνοοῦντες τύχης &c. » Quod ait, *Athenienses dedisse suis servis actionem iniuriarum* » *contra heros*, certum est ex antiquis scriptoribus: ex qui» bus constat, iura servorum longe solutiora fuisse in » Graecia quam essent Romae, ut diserte Plautus quo» que testatur. « [Vide Plauti Stichum, Act. III. Scen. 1. sub fin.] » De Atheniensibus scribit non falso Demosthenes, » Philippicâ tertiâ: Πολλοὺς ἄν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ἡμῖν » μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ τι βούλονται λέγοντας, ἢ πολί» τας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων. Effectus actionis ser» vis concessae erat, ut possent πρᾶσιν αἰτεῖν, & dominos » iniquos adigere ut se venderent. Inter ὕβρεως γραφὴν & » αἰκίας non distinguitur hoc loco. Fere tamen ὕβρις, & » ὑβρίζειν εἰς σῶμα cum dicitur, stuprum per vim illatum » intelligitur. « CASAUBONUS.

a Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. Vide DEMOSTH. pag. 529. ed. Reisk. Idem Demosthenes ibid. pag. 528, 25. pariter ὕβρεως γραφὴν pro αἰκίας γραφὴν dixit.

Μαλακὸς δ' ἐν τοῖς Σιφνίων Ὥροις. Perspicue ωροις habet ms. *A*. sed id quidem (si recte accepi) absque spiritu accentuque. Rectum vero esse Ὥροις, demonstratum dedimus (puto) ad lib. IV. pag. 175. e. Animadv. Vol.

II. pag. 645 sqq. Epitomator, ut solet, titulum libri non adposuit. *Ibid.* τὴν Ἔφεσον δοῦλοι τῶν Σαμίων ᾤκησαν. Non hoc dicit, *servos Samiorum Ephesum habitasse*; sed, *condidisse*: ut ex his, quae proxime subiiciuntur, liquido adparet. Quare non dubito, ᾤκισαν scripsisse Athenaeum.

AD CAP. XCIII.

Διαφέρειν δέ φησι Χρύσιππος δοῦλον οἰκέτου &c. » Dif-
» ferentiam inter δοῦλον & οἰκέτην statuit *Clitarchus* [im-
» mo *CHRYSIPPUS*] hanc: οἰκέτης est, ὁ τῇ κτήσει κατα-
» τεταγμένος, *qui censetur in bonis possidentis.* δοῦλος, *qui*
» *operas praestare domino tenetur.* Hinc sequitur, verum esse
» quod hîc dicitur: *etiam qui* liberali caussâ *manu fuerit mis-*
» *sus, esse δοῦλον*; non tamen οἰκέτην, quia desierit in heri
» rebus censeri. « CASAUBONUS. — Pro κτήσει κατατε-
ταγμ. inverse κατατεταγμένος κτήσει scribitur in *Epit.* Poteras suspicari, oportuisse fortasse ἐν κτήσει κατατεταγμένος. Sic quidem Epictetus dixit, ἡ ἐν κτήσει κατάταξις, Dissertat. lib. IV. c. 1, 53.

ἄζοι καὶ θεράποντες &c. Repetiit hinc Eustathius ad Iliad. ο'. pag. 1031, 6. Rursusque ad Iliad. π'. p. 1120, 28. ait, καὶ ἄζους ἔλεγον τὰς θεραπαίνας καὶ τοὺς θεράποντας. Forsan a verbo ἄζεσθαι, *colere*, *venerari*, ductum nomen. *Ibid.* πάλμονες καὶ λάτρεις. λάτρις scribitur in *Epit.* indeque apud Eustath. locis modo citatis, pariterque ad Iliad. ν'. pag. 933, 50. Ab eo nomine ductum verbum λατρεύειν, *servire*. Ad vocab. πάλμονες adnotavit DALECAMPIUS: » Quidam πάλμονας, tamquam παλά-
» μονας, interpretantur *astutos*, *callidos*, *versutos*. « — Et nobis πάλμονας visum erat dictos fuisse tamquam παλάμονας: at non ista notione, quam Dalecampius commemoravit; sed notione ducta ab usu verbi παλαμᾶσθαι, quod τὸ διὰ χειρὸς ἐργάζεσθαι olim significabat, ut docet Etymologus in Παλαμναῖος, id est, *manu opus facere.* Quo etiam spectat glossa apud Hesychium, Παλαμήσας, ἐργάσας: & apud Suidam, Παλαμωμένων, χερσὶν ἐργαζομένων.

Ἀμερίας δὲ, ἐρκίτας &c. » Ἑρκίτας interpretatur *AME-*
» *RIAS*, τοὺς κατὰ τοὺς ἀγροὺς οἰκέτας. Siculi ἐργάτωνας
» vocabant: unde sumserunt Romani *ergastulorum* & *erga-*

stulariorum servorum appellationem. Hesychius: Ἐρκῖται, οἱ ἐν ἀγρῷ οἰκέται. Melius per ι, ut hic, & apud Eustathium [pag. 933, 50. & pag. 1031, 6.] « CASAUB. — ἑρκίτας, *septitios & cortales* interpretatus est Dalec. nempe a nomine ἕρκος.

Ἕρμων δὲ ἐν Κρητικαῖς Γλώτταις. Nil mutant mssti: & praeter morem Epitomator non modo auctoris nomen, sed & libri titulum adposuit. Vide supra ad III. 81. f. *Ibid.* μνῶτας, τοὺς εὐγενεῖς οἰκέτας. Pro μνῶτας, quod est in editis, (ac ni fallor, etiam in membranis *A.*) μνώτας penacute scribitur in ms. *Ep.* & sic apud Eustath. ad Iliad. ο'. pag. 1031, 6. sed apud eumdem alibi μνῶται editur, ad Iliad. ν'. pag. 933, 50. Μνωΐτας vocat Pollux, III. 83. Supra apud Nostrum pag. 263. f. ex Sosicratis Creticis citabatur, τὴν μὲν κοινὴν δουλείαν οἱ Κρῆτες καλοῦσι μνοίαν, τὴν δὲ ἰδίαν ἀφαμιώτας. Conf. Hesychium in Μνοία, Μνῶτοι, & Μνῷα: & quae ibi a viris doctis adnotata sunt. Quod h. l. sequitur τοὺς εὐγενεῖς οἰκέτας, id plane ita tenent ambo nostri mssti: quod *ingenuos famulos* interpretatus est Dalecampius; pariterque Villebrune, *esclaves nés de parens libres.* Eustathius, utrumque Athenaei locum ob oculos habens, cum illum ubi *Sosicratis* adhibetur testimonium, tum hunc ubi *Hermonis* citantur glossae, sic scripsit: Ἐκάλουν δέ φασι Κρῆτες καὶ μνοίαν, τὴν κοινὴν δουλίαν· καὶ μνώτας, τοὺς ἐγγενεῖς οἰκέτας. Sic quidem editum, in Comment. ad Iliad. ο'. pag. 1031, l. 6 sq. quam scripturam probavit MEURSIUS, De Creta, lib. III. c. 14. p. 192. ἐγγενεῖς οἰκέτας *servos indigenas* intelligens. In quo ab utra parte stet veritas, equidem decernere non ausim: illud scire velim, istud ἐγγενεῖς apud Eustathium eodemne modo in msstis etiam Eustathii codicibus scriptum reperiatur.

ἀποφράσιν δὲ, τὴν δούλην, καὶ βολίζην. » Eustathii » libri ἀποφράτην nominant, quam nostri ἀποφράσιν. « CASAUB. — Sic editur utique apud Eustathium, p. 1020, 29. ed. Bas. καὶ ἀποφράτην καὶ βολίζην τὴν δούλην. Ubi rursus videndum, an mssti codices Eustathii scripturae illi adsentiantur. Apud Athenaeum quidem editam lectionem cum vetustae membr. *A.* tuentur, tum codex noster Epitomae.

σίνδρωνα δὲ, τὸν δουλέκδουλον. » Σίνδρονα, ait au» ctor, *vocabant* τὸν δουλέκδουλον. Hesychius vocis huius

» originem indicat subobscure. σινδρῶν ait, πονηρῶν, βλα-» πτικῶν· οἱ δὲ, ἀπελευθέρους ἢ δούλους. Voce βλαπτικῶν » innuit esse a σίνεσθαι, quod significat βλάπτειν, laedere. » Itaque σινδρὸς, idem ac σίντις. Non igitur proprie σιν-» δρὸς est *servus improbus.* « Sic scriptum in Animadv. Casauboni ed. 1. Sed aut ita scriptum voluerat vir doctus, *Igitur proprie* &c. absque negatione: aut, quemadmodum in ed. 2. & 3. legitur: » Non igitur proprie σιν-» δρὸς est *servus*, sed *improbus.* « — Pergit Casaubonus: » Eadem ratio fere vocis περίδινος, cum pro *servo* acci-» pitur. « — De περιδίνοις supra, pag. 264. f. nonnihil dictum: quam vero similitudinem in illo nomine cum eo de quo hîc agitur, repererit Casaubonus, eam mihi quidem pervidere non licuit. Quod σίνδρονα per ο *breve* & edidit idem vir doctus & in Animadversionibus repetiit, id ex errore est e superioribus editionibus propagato. Uterque noster codex mstus σίνδρωνα per ω *longum* praefert: neque aliter apud Eustathium duobus locis (p. 933, 50. & pag. 1031, 8.) scribitur. Apud Hesychium Σινδρώνων (genit. plur.) pro vulgato Σινδρῶν videtur scriptum oportuisse. Quod vero ibi ab Hesychii Editore ex Photii Lexico msto adfertur, Σίνδρον, πονηρός: quod in Σιναρὸν, πονηρὸν, mutandum vir doctissimus censuit: fortasse Σίνδρων, πονηρὸς, scriptum oportebat.

In *Ionis* verbis, cum perperam δόμων esset editum, perspecte tamen Dalecampius, *domum claude*, in versione posuerat. Quo respiciens Casaubonus, ait: » *Ionis* » versum e *Laërta* scribo cum Dalecampio, Οἴμοι. δόμον » οἰκέτα κλεῖσον ὑπόπτερος, μή τις ἔλθοι βροτῶν. *Hei mihi:* » *domum citus claude, serve, ne quis veniat mortalium.* ὑπό-» πτερος, pro κοῦφος & ταχὺς, *ut qui alas habet.* « — Οἴμοι recte edd. Vocem istam omisit Epitomator. Recte vero δόμον habet codex mstus uterque. Prudentius autem equidem facturus eram, si, quemadmodum superiores fecerant editores, tamquam metro soluta adposuissem illa verba, quam ita distributa, ut nescio quo casu in nostro exemplo factum video.

AD CAP. XCIV.

Pro ὅτι οὐκ ἦν τότε δούλων χρεία, est ὅτι οὐκ ἦν δούλων χρεία in ms. *Ep.*

Cratini eclogam, quae veluti metro soluta olim scripta erat, versibus constare anapaesticis, quos Aristophaneos vocant, monuit Heringa, Observ. c. 21. pag. 17. & Toup Epist. Crit. pag. 106 sq. Quos nos, cum pro linearum nostrarum latitudine paulo essent longiores, ne iniquo loco frangere cogeremur, per hemistichia distribuimus, ut alibi facere consuevimus. Alterum vero statim hemistichium foeda menda in exemplo nostro inquinatum video, omisso verbo ἦν, quod recte suo loco positum habebant edd. cum msstis. Corrigat igitur aequus lector:

βασιλεὺς Κρόνος ἦν τὸ παλαιόν.

Tertio hemistichio verba illa, ὅτε τοῖς ἄρτοις ἠστραγάλιζον, Dalecampius reddidit, *cum panibus depositis talos iacerent*. Pariter Villebrune, *lorsqu'on jouoit aux osselets pour gagner un pain*. Rectius, ut mihi videbatur, H. Stephanus in Indice Thes. pag. 559. interpretatus erat, *panibus loco taxillorum ludebant*. Dictionem imitatus est Teleclides, paulo inferius, pag. 268. d.

Ad sequentia verba adnotavit Casaubonus: » Scribunt nostri codices, μᾶζαι δ' ἐν ταῖσι παλαίστραις Αἰγιναῖαι κατεβέβληντο, δρυπετεῖς βώλοις τε κομῶσαι. Non dubium est, inesse mendum. Epit. κώλοις, pro βώλοις. Forte δρυπεπέσιν ἐλαίαις κομῶσαι. *Olim*, inquit, *mazae vaegrandes passim expositae erant in palaestris, ornatae ac comitatae druppis olivis.* « — At eam emendationem ob metri rationem admitti nullo pacto posse, recte monuit Heringa. δρυπεπεῖς vero vel δρυπετεῖς h l. non *druppas olivas* debere intelligi, sed pro adiectivo esse accipiendum ad μᾶζαι referendo, esseque μάζας δρυπετεῖς, *mazas bene coctas*, docuit Toupius, l. c. Conf. supra ad lib. II. pag. 56. d. Animadv. Vol. I. p. 381. Sicut autem loco modo citato δρυπεπεῖς & δρυπεπέσι, non δρυπετεῖς & δρυπετέσι, habent libri; sic & hoc loco non δρυπετεῖς, (ut est in ed. Bas. & Cas.) sed δρυπεπεῖς dabant mssti nostri atque etiam Veneta editio. Quae vocis forma (a verbo πέπτω, *coquo*) opportunior est etiam isti interpretationi. Piersonus vero in Notis ad Moerin pag. 120. vocem δρυπετεῖς pariter ad μᾶζαι referens, ingeniose sane *mazas* intellexerat *quae ex arboribus sponte deciderent*. Pro βώλοις τε κομῶσαι, Heringa κολλίοις τε legendum coniectavit. » Hesychius enim, inquit, κόλλια inter caetera exponit, τὰ ἐκ μέλιτος τρωγάλια: quod

»sensui loci satis convenit.« Heringae emendationem adoptavit PIERSON ad Moerin l. c. Ac poterat illi coniecturae speciem conciliare id, quod Casaubonus dixerat, κώλοις in Epitoma legi, non βώλοις. At noster quidem codex *Epit.* perspicue & citra ullam ambiguitatem βώλοις tenet cum ms. *A.* & editis: Hoescheliani vero libri scriptura haud dubie ex perperam accepta figura, qua in vetustiore exemplari scripta litera β erat, ortum ceperat. Aliam viam ingrediens TOUPIUS: »Audacter corrigo, in»quit, ὀβολοῖς τε κομῶσαι. Respexit poëta ad *Aeginaeos* »*obolos*, qui Atticis crassiores longe & maioris pretii: de »quo viri docti ad Polluc. IX. 3. Confer etiam Bentlei »Dissert. ad Phalar. Epist. pag. 347.« — Dictum est de illa Aeginaeorum numorum ratione supra ad VI. 225. b. sed, quid illa huc faceret, non potui pervidere. Quare vulgatum tenens, interpretatus sum utcumque potui. Nec vero diffiteor speciosum esse id, quod (praeeunte, ut videtur, ADAMO) commendavit VILLEBRUNE, βωλίαις vel βωλίσι: quorum hoc posterius ad metrum h. l. peraptum foret. Hesychius: Βωλία· βωλίς· μάζης εἶδός τι ἐν ταῖς θυσίαις. At, quum sit βωλὶς forma diminutiva τοῦ βῶλος: si βωλίσι aptum erat huic loco, non idcirco consultum fuit ut aspernaremur βώλοις, quod communi consensu meliores libri dederunt.

Κράτης δ' ἐν Θηρίοις. Vide ad III. 119. c. Animadv. Vol. II. p. 335. In Ecloga, quae ex ista CRATETIS fabula, *Ferae* sive *Belluae* inscripta, profertur, in superioribus editionibus rursus ita solute adposita erant verba, ut nulla metri ratio in eis habita esse videretur: de quibus ad metri leges digerendis ne cogitasse quidem Casaubonus videtur; quamquam ad ea vel emendanda vel interpretanda haud parum contulerit. Sunt autem perfectissimi iambici tetrametri catalectici in syllabam, ut monuit *Adr.* HERINGA, Observ. c. 21. pag. 174. quos pro more nostro per hemistichia distributos adposuimus.

Vers. 1. Ἔπειτα δοῦλον *&c.* »CRATETIS locus elegan»tior sit, an depravatior, non facile dixerim. Duo inter »se colloquuntur: quorum alter mira praedicat de ficta a »se republica. Is cum dixisset, *nullum in sua civitate fore* »*locum servis;* subiicit alter indignabundus, Ἔπειτα δοῦ»λον οὐδὲ εἷς κεκτήσεται οὐδὲ δούλην, ἀλλ' αὐτὸς αὐτῷ »[immo αὐτὸς αὑτῷ edd. & mssti, percommode:] δητ'

» ἀνὴρ γέρων διακονήσει; *Itane? ait, servi nulli erunt: sed* » *oportebit ut etiam senes sibi ipsis ministrent?* Responsum » [*Vers.* 3.] ita scribitur: Οὐ δῆτα. ὀδοιπόρου, τὰ γὰρ ταῦ- » τα πάντα ἐγὼ ποιήσω. Scias iam olim haec esse corru- » pta: nam auctor Excerptorum ea praetermisit. Inter- » pretes, ut olim Sabini, quod volunt, somniant. Legen- » dum est, ὁδοιποροῦντα γὰρ ταῦτα πάντ' ἐγὼ ποιήσω. » *Ego faciam*, inquit, *ut ista omnia domus instrumenta sese* » *moveant.* « CASAUBONUS. — Mendosum ὁδοιπόρου τὰ tenet noster cod. *A.* In ms. *Ep.* vero desunt omnia, inde ab οὐ δῆτα usque παρατίθου vs. 5.

Vers. 4 *sq.* Τί δῆτα &c. Haec sic edita legebantur: Τί δῆτα τοῦτ' αὐτοῖς πλεῖον πρόσεισιν αὐθέκαστον τῶν σκευαρίων, ὅταν καλῇ τι παρατιθῶ. Ubi monuit CASAUBONUS: » Sequentia ita concipe. Τί δῆτα τοῦτ' αὐτοῖς » πλεῖον; Cum supellectilem mobilem reddideris, *quid ex* » *eo commodi hominibus eveniet?* Clara deinde responsio: » Πρόσεισιν αὐθέκαστον τῶν σκευαρίων ὅταν καλῇ τις. Ita » scribendum & distinguendum. *Vasorum unumquodque spon-* » *te sua accedet vocatum.* Postea eius rei dantur exempla: » in quibus corrupta multa. « — Ad haec HERINGA: » Pro » αὐτοῖς, inquit, (*vers.* 4.) rescripserim fere αὐτῷ, quod » requirere videtur γέρων & καλῇ: nec tamen obnitar, si » quis αὐτοῖς retinere maluerit; aliquando enim numeri » ita mutantur. *Vers.* 5. retinui καλῇ τι, referendo ad » τῶν σκευαρίων. « — Et ego non temere mutandum τι censui; verbum καλῇ vero videndum putavi ne sit secunda persona verbi medii: quod si minus placet, καλῇς τι malebam. αὐτοῖς autem versu praeced. fortasse pro ἑαυτοῖς accipi poterit, quod hic idem ac ἡμῖν valeat. Vide Lexic. Polyb. pag. 105. num. 4.

Vers. 5 *sq.* Παρατίθου, ὦ τράπεζα, &c. » Primum ex- » emplum est de *mensa.* παρατιθῶ, τράπεζα αὕτη, παρα- » σκεύαζε σαυτήν. Scribe: Παρατίθου ὦ τράπεζα αὕτη. πα- » ρασκεύαζε σαυτήν. *Heus tu, o mensa, apponere:* sive, *ap-* » *ponito te.* παρατίθεσθαι de mensa proprie dici, etiam pueri » fateantur. Addit statim, μάττε θυλακίσκε: *panariolum* » *mazam subige.* Θύλακος, est ἀρτοθήκη, *panarium:* non, » ut docti verterunt, *mortarium.* μάττειν, est *in magide* » *farinam hordeaceam aqua mistam subigere faciendae mazae.* » Habes non longe hinc [pag. 269. f.] similem Metagenis » locum, & ibi hunc versum,

» μάζας μεγίστας αὐτομάτας μεμαγμένας.
» Melius αὐτομάτως. Verbum μάττειν poëtae Latini ver» tunt, *pinsere hordea.* « Casaubonus. — Etiam mendosum παρατιθῶ tenent nostrae membranae: quod ex παρατίθου corruptum esse perspecte vidit doctus Animadversor. Sed αὐτη non debebat ab illo servari, neque ita, ut ille fecit, cum τράπεζα arctissime coniungi. Recte vero Heringa sic scripsit, αὐτὴ παρασκεύαζε σαυτήν: id est, *ipsa te instrue,* scil. *cibis.* Et sic, αὐτὴ, scribitur etiam in nostro ms. *Ep.* ubi omissis nonnullis, ut paulo ante dictum, haec & sequentia cum superioribus in hunc modum coniunguntur: Παρὰ δὲ Κράτητι εἰπών τις, δοῦλον οὐδὲ εἷς κεκτήσεται, οὐδὲ δούλην, ἀλλ' αὐτὸς αὑτῷ δῆτα ἀνὴρ γέρων διακονήσει, ἐπάγει· Τράπεζα, αὐτὴ παρασκεύαζε σαυτήν. &c. Pro σαυτὴν est σαυτὸν in ms. *A.* quasi cum sequentibus iungi debuisset, σαυτὸν μάττε θυλακίσκε. Vocabulum θύλακος, ἀρτοθήκη exponitur apud Suidam, adducto Aristophanis versu ex Pluto, num. 763. Confer Hemsterh. ad Plut. pag. 256.

Septimi versus hemistichium posterius cum sic editum legeretur, λίαν νίζουσα σεαυτὴν, Casaubonus ait: » Scri» be λίαν νίζου σὺ σεαυτήν. « — Quod improbans Heringa, (pag. 175.) quia sic vitietur versus: » gravius, in» quit, hic mendum latere suspicor; interea vero dum » certius quid inveniatur, emendo, λίαν σὺ νίζε σαυτήν. « — At Casauboni emendatio non modo metro repugnabat, sed & Graeci sermonis usui: nam ubi ad verbum aliquod adiicitur accusativus pronominis reciproci, ibi verbum non in medio genere, sed in activo ponitur. Recte vero Heringae ne id ipsum quidem satis placuit, quod ab ipso ad emendandum hunc locum prolatum est: nam nimis languide posita hic particula λίαν foret. Perspecte Piersonus docuit, (ad Moerin pag. 423.) διανίζειν esse proprium in hac re verbum, collato ipso Moeride & Suida in voce ψυκτὴρ, & Polluce VI. 95. & Athen. XI. 471. d. Itaque ille certissima ratione verbum istud hoc loco restituens, versiculum caeteroquin sic constituendum censuit, διανίζε σύ γε σεαυτήν. Cui hactenus patrocinantur etiam nostrae membr. *A.* quod λιανίζουσα corrupte quidem scriptum habent, sed tamen nonnisi simplici ν literâ. Epitomator breviter: κύλιξ· νίζε σεαυτήν.

Ad *vers.* 8. est Casauboni Animadversio haec: » Ait,

τὴν χύτραν χρὴ ἐξᾶραι τὰ τεῦτλα. Oratio eſt ambigua. Potes vertere, *oportet ut olla extrahat betas* : item, *oportet betas ollam attollere.* « — ἐξᾶραι penultimâ circumflexâ ſcribere voluerat vir doctiſſimus, quemadmodum re eſt in noſtro cod. *Ep.* Tamen & HERINGA ἐξᾷραι ſcribit; idque tenuit, quamquam praeclare videns, contra metricas leges ſpondeum ſic parem ſedem in iambico versu occupare: quod ille vitium hactenus fortaſſe ferendum aſpicatus erat, ut antiquiſſimum comicum Cratinum non neque ſcrupuloſum fuiſſe ſtatueremus in verſibus pangendis ac fuerunt recentiores poëtae. Nobis in veterum noſtrarum membranarum ſcriptura, χρὴ ἐξαιραντα τεῦτλα (quam ex parte ſervavit Venetus editor, ſic ſcribens, χρὴ ἐξάραντα τεῦτλα) verae & genuinae ſcripturae, quae ab illo vitio contra metri legem admiſſo immunis eſſet, haud obſcura latere veſtigia viſa erant. Nam cum ſolennis ſit ei librario, qui illum codicem ſcripſit, aut de cuius exemplo deſcriptus codex eſt, vocalium ε & αι confuſio, continentur in illâ ſcripturâ haec verba, τὴν χύτραν χρὴ ἐξερᾶν τὰ τεῦτλα. Valet autem ἐξερᾶν, *extrahere, expromere, proïicere, effundere.* Vide Diog. Laërt. IX. 4. ibique Menag. tum Aeneam Poliorcet. (citatum in Notis ad Heſych. voce Ἐξερῶ.) pag. 1701. ed. Gronov. lin. 19. [illegible] ἐξεράσας τὸ ἔλαιον, eſt *effundens oleum.* Conf. Foeſ. Oecon. Hippocr. pag. 216.

Verſ. 10. »Poſtremo piſcem ita compellat, οὐκοῦν μεταστρέψας σεαυτὸν ἀλείπαζ' εἰσαλείφων. Sementiam expreſſit Eclogarius, μεταστρέψας σεαυτὸν αλειφε. »Vera lectio eſt quam excogitavimus, μεταστρέψας σεαυτὸν ἁλσὶ πάσσ' εἰσαλείφων: vel ἐπαλείφων. Porro videtur iſtud faceriſſimi poëtae figmentum occaſionem Simoni mago dediſſe tentandi eius miraculi, quod »ψευδεπίγραφος ille Clemens ita narrat. Ἐν δείπνοις, inquit, εἴδωλα παντοδαπῶν ἰδεῶν παρίστησι τὰ ἐν τῇ »οἰκίᾳ σκεύη ὡς αὐτόματα φερόμενα πρὸς ὑπηρεσίαν ὁρᾶσθαι ποιεῖ, τῶν φερόντων οὐ βλεπομένων.« CASAUBONUS. — Haud dubie multo felicius excogitata HERINGAE emendatio, ἀλείφατ' εἰσάλειφε. At, quum non ἀλείπαζ', ut erat editum, ſcriptum ſit in vetuſtis membranis, ſed ἀλειπας εισαλειφων: in eamdem cum Heringa ſententiam, preſſius inſiſtendo veteris ſcripturae veſtigiis, ἄλειφας εἰσάλειψον corrigendum cenſui. Valere au-

tem ἄλειφαρ idem atque ἄλειφαρ, (*unguentum, oleum*) monuit Eustath. ad Odyss. ζ. pag. 259, 41. & auctor Etymologici M. pag. 60, 52. Ad sententiam quod spectat, recte HERINGA ait: » Meam lectionem probabit, ni » fallor, quicumque cogitaverit, pisces *olei* aliusve *pingue-* » *dinis* ope frixari. «

In sequente Ecloga, quae senariis constat, *vers.* 1. ἀντίθεις τοι dedere veteres membranae, quod cur non acciperem nullam caussam vidi. In fine versus, πάμπαλιν legebatur in ed. Ven. & Bas. sicut in ms. *A*. Quod quamquam nusquam alibi reperio, nescio tamen an teneri debuerit. Tacite τάμπαλιν correxit Casaubonus: quod saltem apostropho signari sic debuerat, τἄμπαλιν. Epitomator initium eclogae in hunc modum contraxit: Εἶτα ἐπάγει: (scilicet ὁ Κρατῖνος) ὅτι τὰ θερμὰ λουτρὰ ἑκάστῳ ῥεύσετ' εἰς τὴν πύελον. &c. 3

» *Tertium versum*, (inquit CASAUBONUS)

» ἐπὶ κιόνων ὥσπερ διὰ τοῦ παιωνίου,

» repertum in membranis antiquis, in suum locum restituimus. Παιώνιον, si modo ita scribendum, locus in urbe Athenis fuisse videtur, ubi erant columnae quae formas aquaeductus sustinebant. « — Eumdem versum eodem modo scriptum exhibet noster ms. *A*. In quo quid sit διὰ τοῦ παιωνίου non magis nobis, quam Casaubono, compertum. Locus si fuit Athenis ita dictus, haud adparet cur ὥσπερ adiiciatur; ne dicam, mirum debere videri, nemini alii memoratum illum locum. Sit-ne de *Bacchi* cognomine, Παιώνιος, hic cogitandum, haud adfirmaverim. Possit enim *viri* nomen esse. Sic apud Pausaniam *Paeonius* commemoratur statuarius.

Vers. 5. » Sequitur, — ὥσθ' ἑκάστῳ ῥεύσεται

» εἰς τὴν πύελον. ἐρεῖ δὲ θ' ὕδωρ ἀνενχέτει.

» Lectio est depravata. Excerpta habent, ἀναχαίτει. Unde facilis emendatio: ἐπεὶ δὲ θ' ὕδωρ ἀναχαιτιεῖ. *Sponte* » *sua influet aqua in pelvim: deinde ipsa se sistet plenâ pelvi.* » ἀναχαιτίζειν, verbum elegantissimum, & sententiae huic » accommodatissimum. « CASAUBONUS. — Servata postrema voce, ut erat edita, legi posse PALMERIUS putavit ῥεῖ δὲ θ' ὕδωρ ἀνενχέτει. (Exercit. in Auct. Graec. pag. 506.) Voluerat puto ἀνεκχετεὶ: nam confert cum ἀναιμωτεὶ, ἀνεπιστρεπτεὶ, & similibus; vertitque *fluit autem aqua sine effusione*. Existimavit autem, loqui hic *coquum*,

agique de *elixandis piscibus*. Quae, ne quid amplius dicam, prorsus ab hoc loco aliena sunt: ubi de *balneo* agi perspicuum est. Verbi ἀναχαιτιεῖ, quod auctori restituendum recte Casaubonus censuerat, non modo Epitome, sed etiam membranae *A*. vestigia paulo clariora, quam quae in editis exstabant, servarunt: nec enim ibi ἀνεκχέτει, sed ἀνεχέτει scribitur. At ἀναχαιτιεῖ non *se sistet* significat, ut voluit doctus Animadversor; sed *sistet*, *inhibebit*: de quo verbo vide Simplic. ad Epict. p. 75. b. & quae ibi notavimus. Itaque servato verbo ἐρεῖ, hanc prodire commodam sententiam putavi: *Dicat vero*: (nempe ἕκαστος: *quicumque voluerit*, *is dicet*, ut desinat fluere aqua:) *&* (ipso iussu suo) *aquam inhibebit*. Paulo superius, pro ῥεύσεται εἰς, est ῥεύσετ' εἰς per apostrophum in ms. *A*.

Vers. 6. ἀλάβαστος (non ἀλάβαστρος) dedit codex mstus uterque: quod tenere debui. Vide ad lib. V. pag. 206. c.

AD CAP. XCV.

Ex *Teleclidis* versibus, qui sunt anapaestici tetrametri catalectici, non nisi tres priores Excerptis suis inseruit Grotius pag. 873. eosque (quemadmodum nos fere facere adsuevimus) per dimetros vel hemistichia distributos adposuit.

b *Versiculo* vel *hemistichio* 7. non ἅπας scriptum volueram, ut est in editis; sed ἅπασ' ἔρρει χαράδρα, quemadmodum recte scribitur in nostro ms. *Ep*. Est autem χαράδρα, ut interpretatur Hesychius, idem quod χείμαῤῥος ποταμὸς, *torrens*. *Vers*. 9. Pro στόμασι, quod erat in editis, στόμασιν desideravit metrum. Perperam σώμασιν ms.
c *Ep*. Conf. p. 269. b. *Vers*. 18. Recte βουλομένοισι edd. ubi βουλομένοις invito metro habet codex mstus uterque.

Versiculus 19 *& sq*. in editis sic concepti legebantur:

ὥστ' ἀφθονία, τὴν ἔνθεσιν ἢ νάρδον ἁπαλὴν καταπίνειν.

Ibi adnotavit Casaubonus: »Versum istum ita exhibet »Abbreviator:

»ὥστ' ἀφθονία τὴν ἔνθεσιν ἣν ἄρδονθ' ἁπαλὸν καταπίνειν.

»Hoc est: *ita ut posset aliquis bucceam condimentis irrigare »& mollius devorare*. « — Eodem modo scribitur in nostro ms. *Ep*. nisi quod aegre definias, utrum ἁπαλὸν an ἁπαλὴν voluerit librarius; qui terminationem pro suo fere

λ'

more omittens, sic ἀπα vocem illam pinxit. Quidquid sit, ἀπαλὴν debuisse calligraphum iudicavi, quemadmodum est in edd. & in ms. *A.* Pro eo vero, quod iidem hi libri habent ἣ νάρδον ἀπαλὴν, non dubitandum duxi quin ἂν ἄρδονθ' ex Epitoma reciperem. Structura naturalis verborum talis est, ὥστε ἂν ἀφθονία καταπίνειν τὴν ἔνθεσιν ἀπαλὴν, ἄρδοντα, nempe αὐτὴν τοῖς ὑποτρίμματίοις καὶ τῷ ζωμῷ.

Hemistichium 21 *cum seq.* in edd. sic scribitur, ut edidimus:

λεκανίσι καὶ σίδ' ἀνάπαιστα παρῆν ἠδυσματίοις κατάπαστα.

Neque quidquam mutant membranae, nisi quod peius etiam λεικανίσι pro λεκανίσι habent. Epitomator vero corruptum praetermisit versum. DALECAMPIUS, vocem λεκανίσι ad superiora referens, quae sic vertit, *plenis devorare pelvibus*; reliqua huius versus in hunc modum interpretatus est, *punicorum avulsa grana condimentis inspersa erant.* Inde CASAUBONUS: » Emendavit (inquit) Dale- » campius perspicue corruptam γραφὴν, scribens, σίδ' » ἀνάσπαστα: quod interpretatur, *punicorum avulsa grana.* » Esto eruditorum iudicium. Nos ita versum concipiebamus:

» λεκανίσι δὲ κρέα ἁλίπαστα παρῆν, ἠδυσματίοις κατάπαστα.

» *In patinis erant carnes salitae, condimentis respersae.* « — Equidem suspicatus eram, in voce σίδ' latere fortasse verbum σίζειν, *stridere*; ut locutus sit poëta de nescio quibus *cibis frixis, in sartagine stridentibus*: (vide hac pag. lit. f. IV. 136. c. VII. 285. d.) sed nihil sani extundere potui. Porro in ἀνάπαιστα latere ψαιστὰ videri poterat, (conf. IV. 140. d.) si ex praecedentibus aliquid exsculpi posset, quod cum hoc conveniret.

Versic. 24. Ut φάρυγ' simplici literâ γ vel invitis libris omnibus scriberemus, metri lex flagitaverat. Conf. II. 64. f. ubi idem versus occurrebat, (ibique not.) & XIV. 644. f. Quod autem εἰσεπέποντο h. l. habet editio Cas. error is operarum est, ex edit. Bas. propagatus.

Versic. 28. » Pro οἱ παῖδες ἀνεστραγάλιζον: [quod habent edd. cum ms. *A.*] Epitoma, ἂν ἐστραγάλιζον. » Quasi diceretur στραγαλίζειν pro ἀστραγαλίζειν, ut » στραγαλωτὸς μάστιξ pro ἀστραγαλωτός.« CASAUBONUS. — Verbum ἀναστραγαλίζειν profecto nullum prorsus est.

Particulam ἂν vero ſimili ratione adiectam verbo ſupra videmus, verſic. 13. Sed ἠστραγάλιζον per η recte ſcriptum in loco huic parallelo pag. 267. e. quod cur non hoc item loco reponatur, nulla videtur eſſe cauſſa; cum praeſertim & metro perapte hoc conveniat, & prorſus inſolitum ſit verbum στραγαλίζω, aut nomen στράγαλος pro ἀστράγαλος. Nam quod στραγαλωτὴν μάστιγα commemoravit Caſaubonus, id nihil huc facit: nec enim στραγαλωτὴ, ſed στραγγαλωτὴ ſcribitur apud Suidam, qui illam vocem adnotavit, ad diverſum plane etymon referendam.

AD CAP. XCVI.

e καὶ ὡς οἱ μετ' αὐτὸν γενόμενοι μιμησάμενοι ἐπεξειργάσαντο. » Lego ἅπερ οἱ μετ' αὐτὸν, non ὡς οἱ. « CASAUB. — At defendi vulgata ſcriptura poſſe videtur; quamvis aliquam ἀνακολουθίαν habeat, ne ab optimorum quidem auctorum ſtylo alienam. Si, pro ἐχρησάμην - - καὶ - - ἀπομνημονεύσω, eſſet χρησάμενος - - ἀπομνημονεύσω, nihil prorſus ad commodiſſimam verborum ſtructuram deſideraretur. Ad μιμησάμενοι intellige αὐτὰ, nempe τὰ τοῦ Κρατίνου ἔπη. Quod mox ait, ὡς ἐδιδάχθη: confer quae de *Didaſcaliis* diſputavit Caſaubonus ad pag. 235. e.

In *PHERECRATIS verſ.* 1. tenent ἐκεῖν' libri omnes: quod ne ſolicitari quidem debuiſſe intelligo: cum praeſertim, ſi ἐκεῖ legeremus, oriturus eſſet hiatus minime ferendus in poëta quem Ἀττικώτατον auctor noſter adpellat. Commodum tamen foret ἐκεῖ γ': ut ἐκεῖ intelligeretur ἐν τῷ ταρτάρῳ. conf. vs. 7. & vs. 19. Loquitur foemina: (vide vs. 19.) narrans quae per ſomnum (puto) in tartaro geri vidiſſet. *Verſ.* 2. εἰργασμένα accipiendum videtur pro ἐξειργασμένα.

f *Verſ.* 4. τονθολυγοῦντες. » Varie ſcribitur vox τονθολυγοῦντες. Euſtathius hanc ſcripturam tuetur, non ſemel » ita ſcribens, & explicans, ποιὸν ἦχον ἀποτελεῖν. Addit, » ὅθεν ἴσως καὶ τὸ τονθορύζειν. Scripta quaedam antiqua ma» nu, πομφολυγοῦντες. Malim τονθορυγοῦντες, ut apud » Pollucem lib. VI. c. 9. « CASAUBONUS. — Euſtathium vide ad Odyſſ. ρ'. pag. 1126. ſub fin. πομφολυγοῦντες fortaſſe a docto quopiam viro orae libri ſui inſcriptum erat, ut verbum ſimilis ſignificationis. Noſtri quidem co-

dices ambo in vulgatam consentiunt scripturam. Nec vero valde mirandum, quod verbum hoc, ad ipsum rei sonum effictum, paulo diversâ formâ apud Pollucem scriptum legatur; cum praesertim & aliàs ρ & λ literae ex dialecto inter se haud raro soleant permutari. Adposuit autem Pollux loco citato (sect. 58 sqq.) eosdem *Pherecratis versus*, inde a tertio ad vicesimum tertium, paucis omissis, & uno interiecto, qui in Athenaei codicibus desideratur.

Vers, 5. Recte αὐταῖσι μυστίλαισι legitur in ed. Cas. 1. & 2. ut in msstis & in ed. Ven. Infelici conatu in ed. Cas. 3. ex ed. Bas. vitiosa scriptura αὖ παίδων revocata est, quam scripturam in versione expresserat Dalecampius: de quo corrigendo errore monuit Iacobs in *Notis msstis*, intelligens, *cum ipsis frustulis*. Equidem, ex pervulgato illius vocabuli usu, de *cochlearibus* accepi, *quibus hauriretur iusculum*. Vide ad III. 126. a. Animadv. Vol. II. p. 377 sq. Apud Gregorium de Dialect. pag. 264. μιστύλη scribitur: apud Nostrum in scripturam μυστιλ. libri omnes consentiunt. Deest apud Pollucem versus iste cum duobus sequentibus. *Ibid.* καὶ ναστῶν τρύφη. *Nastorum suppetebant deliciae*, vertit Dalecampius: haud ita male verbum παρῆν supplens; pro τρύφη vero, τρυφὴ legens. At penacutum τρύφη tenent cum editis codices mssti: qui est pluralis a sing. τὸ τρύφος, *fragmentum*, *frustulum*. Et potest utique subintelligi verbum παρῆν: (coll. vs. 10.) possis vero etiam fortasse e superiori versu intelligere, καὶ ναστῶν τρύφη ἔρρει ἐν αὐτοῖς, nempe ἐν ἐκείνοις τοῖς ποταμοῖς. De *panificii* genere, quos ναστοὺς Graeci vocabant, dixit Noster lib. III. p. 111. c. d. conf. XIV. 646. e.

Versus sextus cum sic in edd. conceptus legeretur,

ὥστ' εὐμαρῆ ἦγεν αὐτόματ' εἰς τὴν ἔνθεσιν:

adnotavit Casaubonus: »Scribo,

»ὥστ' εὐμαρῆ τε καὐτομάτην τὴν ἔνθεσιν.«

Cuius adoptavi emendationem: eamdemque in partem accepisse hunc locum Epitomator videtur; qui, omissis verbis mendosis, nude sic scripsit, ὥστε τὴν ἔνθεσιν χωρεῖν λιπαρὰν &c. Membranae *A.* ab edita olim scriptura nil discrepant.

Vers. 9. Cum σίζοντες apud Athenaeum legeretur in edd. & msstis, adnotavit Casaubonus, apud Pollucem σίζοντα legi. Et recte hoc quidem sic ibi scriptum,

isti quod vocalis in fine vocis in pronunciando sit eliendus; quod nos, σίζοντ' per apostrophum scribendo, indicavimus, praeeunte Sebero ad Pollucem. Neutrum genus σίζοντα refertur ad duo substantiva φύσκαι & τόμοι, quorum alterum foeminini generis est, alterum masculini.

Vers. 11. καταχυσματίοισι παντοδαποῖσιν εὐτρεπῆ. εὐπρεπῆ legendum suspicatus erat HEMSTERHUSIUS, ad Lucian. Dial. Marin. X extr. eo quod εὐτρεπὴς non soleat cum dativo casu construi. Vulgatum tuentur quidem, cum apud Nostrum, tum apud Pollucem, libri omnes. Versus ille, qui apud Pollucem hoc loco insertus, vulgo nonnihil corruptus in hunc modum legitur,

τεύτλοισί τ' ἐγχέλυα συγκεκαλυμμένα.

Ubi pro ἐγχέλυα oportebat ἐγχέλεια. Vide III. 104. f.

a *Vers.* 12. Σκελίδες. Sic cum editis & ms. *A.* habet Pollux. Vide ad III. 96. a. *Vers.* 13. In ἐπὶ πινακίσκοις nil mutant nostri libri. *Ibid.* ἀκροκώλια. Vide ad II. 63. e. *Vers.* 14. χόλικες. χόλιξ, quod est apud Pollucem, natum est fortasse ex perperam accepto compendio, quo syllaba finalis κες in vetere codice indicata erat; quae compendiosa nota similis fere est literae ξ.

Vers. 15. καὶ πλευρὰ δελφάκει' ἀπεξανθισμένα. DALECAMPIUS *pinguia* vertit: & in ora notavit: » ἀπεξανθισμένα, *efflorescentia*, ad verbum; id est, *bene habita.* « — At in istam sententiam oportebat ἐπεξηνθισμένα, a verbo ἐξανθίζω. Poteras etiam ἀπηνθρακισμένα suspicari, id est, *super prunis tosta* vel *frixa*, a verbo ἀπανθρακίζω. Sed bene habet vulgata scriptura, quam eamdem cum Athenaei libris Pollux agnoscit, a verbo ἀπεξανθίζω, idem valente atque simplex verbum ἀνθίζω, nisi quod huic maiorem quamdam vim addit ipsa compositio. Habes apud Aristophanem, Acharn. 1046. Ὀπτᾶτε ταυτὶ καὶ καλῶς ξανθίζετε: id est, ut interpretatur Scholiastes, πυῤῥὰ τῇ ὀπτήσει ποιεῖτε.

Vers. 16. χναυρότατα παρέχειν'. » Pollux Χαυνότερ' ἐπένωκειν'. Cibus χαῦνος, *mollis & delicatus*. Nostrum χναυρότερα tuentur veteres. « CASAUB. — *Vers.* 17. Pro γάλακτι καταγεγιμμένος, apud Pollucem est τῷ γάλακτι μεμιγμένος vel ἐμμεμιγμένος. Apud Nostrum si teneamus vulgatum, in quod consentiunt libri,

παρῆν δὲ χόνδρος γάλακτι καταγεγιμμένος:

penultima syllaba in γέλαστι, quoniam concursus literarum κτ imitatur naturam debilis positionis, brevis habenda fuerit.

Vers. 18. Cum corrupte in edd. sic legeretur:

ἐν καταχύτλοις λεκάναισι καὶ πύντομ',

monuit CASAUBONUS: »Emenda ex Polluce:

»ἐν καταχύτλοις λεκάναισι καὶ ἀμύλου τόμοι.«

Epitomator, corruptam versus extremitatem cum tribus sequentibus versibus praetermisit. In ms. *A.* sic scribitur καὶ πυοτομοι. Villebrunius in *cod. Par. B.* πυος τομοι, in *cod. C.* vero πυο scribi ait. Quod utcumque se habeat, probavi eiusdem VILLEBRUNII emendationem, καὶ πύου τόμοι. De vocabulo ὁ πύος, ὁ πυὸς, vel τὸ πῦον, quod *colostrum* vel *colostram*, id est, *primum lac a partu* significat, dictum supra ad II. 57. a. Animadv. Vol. I. p. 384 sq. & ad III. 105. e. Vol. II. pag. 220. Est autem illud lac & per se densius; (quare *prima a partu spongiosa densitas lactis* Plinio dicitur, lib. XXVII. cap. 9, sect. 32.) &, *nisi admisceatur aqua, in pumicis modum coit duritiâ*; ut ait idem Plinius, XI. 41, 96. Quo minus mirari debemus, πύου τόμους, id est, *frusta colostri* hic commemorari. Quid sit ἐν καταχύτλοις λεκάναισι, fateor me minus percepisse. DALECAMPIUS vertit, in *catachytlis pelvibusque*, adiectâ Notâ: »*Catachytlon*, vas quo lavantibus aquam »balneatores affundunt. *Situlam* vertit Pollucis interpres, »ego *haustrum*.« At coniunctivam particulam non fert h. l. metrum. Sunt per adpositionem iuncta duo substantiva.

Versus 22. sic editus erat: b

Ὀπταὶ κίχλαι γὰρ ἀνάβραστ' ἠρτυμέναι.

Et sic, pro monstrosa scriptura quae apud Pollucem olim vulgata erat, ibi etiam corrigendum ex Athenaeo ait CASAUBONUS; simul monens, paulo inferius rursus (lit. c.) κίχλας ἀναβράστους commemorari. Sed non animadvertisse videtur vir doctissimus, pede claudum esse illum versum. Cui vitio vereor ne non satis certam attulerim medicinam, ἀνάβραστοι vel ἀναβραστοὶ scribendo; quoniam diphthongus οι in fine vocis, proxima voce a vocali incipiente, corripi solet. Verumtamen, non ubique constantem esse illam regulam, monuerunt passim artis magistri. Caeterum versus ille, qualis in editis Athenaei libris legitur, a primo editore aut ab aliquo an-

te eum iuniore librario constitutus est. Nam in vetustis quidem membranis *A.* mire haesitabundus scriba sic dederat, ὀπταὶ καὶ κίχλαι γὰρ εἰς ἀναβράσεις· ἀναβράσεις· ἀνάβραστ' ἠρτυμέναι. Quibus sub portentis tamen vix aliud quam id ipsum, quod dedimus, latere videtur. Epitomator quidem, omissis omnibus quae post verba κατεχύτλοις λεκάναισι (verf. 18 & sqq.) vulgo sequuntur, sic scribere perrexit, ὀπταὶ δὲ κίχλαι ἀνάβραστοι ἠρτυμέναι &c. *Verf.* 23. ἀντιβολοῦσαι (scil. αὐτοὺς) καταπιεῖν. Sic ἱκετεύουσαι καταπίνειν, p. 268. b. In hoc versu terminatur apud Pollucem ista ecloga.

Verf. 25. τὰ καλὰ τῶν καλῶν. Prorsus ad Hebraeorum morem aliorumque Orientalium formata locutio: *pulcra pulcrorum*, pro *pulcerrima*. In fine illius versus adiiciendum esse verbum ἰδεῖν monuit Casaubonus, cum initio versus sequentis vulgo positum id verbum esset.

Verf. 26. ἐξ οὐδενὸς πεφυκότα. Poteras intelligere, *quae non haberent unde e n a t a essent*: sed percommode etiam Dalecampius vertit, *nusquam a d h a e r e n t i a.* *Verf.* 27. Pro ἀμπεχόναισι est ἀμπεχόναις in ms. *Ep.* quod ad metrum perinde erat aptum. *Ibid.* τ ρ ι χ ά π τ ο ι ς rectissime dedit codex uterque. Habes vocabulum, sed ὀξυτόνως scriptum, apud Hesychium: Τριχαπτὸν, τὸ βομβύκινον ὕφασμα, - - ἢ πολύτιμον, ubi vide Interpp. τριχάπτον, antepenacute, ut in nostris libris, scribitur apud Suidam. Confer Bielii Nov. Thesaur. Philolog. hac voce.

Verf. 28. καὶ τὰ ῥόδα κεκαρμέναι. Dalecampius, *decerptis rosis ornatae.* Eo spectat CASAUBONI animadversio: » Nescio quas temerarias emendationes, & male fultas » interpretationes excogitant. Comici *locos mulierum* vo» cant ῥόδα. Hesychius, ῥόδον Μιτυληναῖοι τὸ τῆς γυναι» κός. Idem significant & κῆπος, πεδίον, λειμὼν, ac βληχών.«

c *Verf.* 32. Relegens hunc versum, qui sic ubique editus legitur,

διπλάσι' ἐγένετ' εὐθὺς ἐξαρχῆς πάλιν:

animadverti, quod me antea praeteriefat, claudicare metrum. Scribe,

διπλάσι' ἐγίνετ' εὐθὺς ἐξαρχῆς πάλιν:

& mensura constabit versui, & multo commodius ad sententiam fuerit verbum in *imperfecto tempore* positum, ubi de eo agitur quod idemtidem atque saepius accidit. At-

repsisse: de quo etiam Heringa Observat. cap. 21. pag. 176. monuit; qui cum mendose scriptum καὶ ναστίσκων videret, haec ipsa verba delenda censuit. Mihi vera scriptura μετὰ ναστίσκων visa erat, cum qua studiosus aliquis alteram μετ' ἀμητίσκων ex Teleclidis ecloga pag. 268. c. contulisset. Inde posterior aliquis librarius utramque scripturam imperite sic coniunxit, uti hodie in libris legitur.

Versic. 15. θερμῷ σὺν ἔτνει. Quamquam in θερμοὶ consentiunt libri omnes, ferendos tamen non putavi *calidos uvarum* (id est, *vini*) *rivos*: sed θερμῷ σὺν ἔτνει haud cunctanter cum Villebrunio corrigendum iudicavi, id est, *calida cum pulte*. *Versic.* 16. »Vocem λειριοπολφανεμώναις explicuimus lib. IV. c. 15.« Casaub. — Vide Animadv. ad IV. 158. b. Vol. II. pag. 535. Mire vero Dalecampius verba ista, σὺν λειριοπολφανεμώναις, pro diversae fabulae titulo eiusdem poëtae Pherecratis accipiens, initio ita reddiderat, *Idem poëta in Leiriopoanemonis*; notans in margine: »*Narcissis & Anemonis herbis*:« deinde vero, in Corrigendis, sic posuit: *Idem poëta in Nugis*. Villebrunius, Casauboni fere interpretationem secutus, convertit, *& du vermicelle assaisonné de lis & d'anémone*.

Versic. 17 *sq.* Tamquam unus versus, haec sic edita erant:

Τὰ δένδρη τ' αὐτοῖς ὄρεσι χορδαῖς ὀπταῖς ἐριφαίοις φυλλοροήσει.

Ad quae notavit Casaubonus: »Scribe τὰ δένδρη τὰ 'ν τοῖς ὄρεσι, non αὐτοῖς ὄρεσι.« — Quem secutus sum, addens in fine prioris hemistichii δὲ particulam, ad complendum versiculum. At, ne sic quidem satisfactum metro esse, facile adparet. Oportebat saltem ita:

τὰ δὲ δένδρη τὰ 'ν τοῖς ὄρεσιν δή.

Et particulam δὲ quidem (quae quam facile ante δένδρη intercidere potuerit in oculos incurrit) non modo metrum, sed & ipsa orationis consecutio desiderabat. Eamdem vero etiam ipsam diserte adiectam exhibet codex noster *Ep*. Pro δὴ in fine adiectâ, fortasse sic malles:

Τὰ δὲ δένδρη τ' αὖ τὰ 'ν τοῖς ὄρεσιν.

Verbum vero φυλλοροήσει manifeste ad sequentem versum fuit trahendum. Porro, ne quem turbet id quod in ed. Cas. 2. & 3. legitur, monere debeo, in utraque illa-

rum posteriorum editionum, quae Casauboni nomen praeferunt, vocem ὀπταῖς post χορδαῖς operarum errore esse praetermissam.

Versic. extremo. κίχλαις τ' ἀναβράστοις. Sic supra in eiusdem Pherecratis Metallicis *vs.* 22. memorabantur κίχλαι ἀνάβραστοι. Ubi, quamquam in accentu nil mutant libri, monui accentum adiectivi verbalis in ultima syllaba poni debuisse: quod quidem constans analogia poscere videtur, cum non sit ἀνάβραστος ex simplici adiectivo βραστὸς & ἀνὰ compositum, sed rectà atque proxime a composito verbo ἀναβράζω derivatum, unde adiectivum verbale ἀναβραστὸς legitime formatur.

AD CAP. XCVIII.

Τί δεῖ πρὸς τούτοις &c. Forsan Τὶ δὲ δεῖ scripserat Athenaeus. At nulla varietas enotata est ex ms. *A*. Epitomator vero totum huius capitis initium praetermisit. CASAUBONI huc spectat Animadversio haec: »Ut prae»staret auctor quod ante pollicitus est, de Comicorum »omnium locis exhibendis, qui imitationem continerent »initio positorum *Cratini* versuum, *Pherecratis* versibus »subiiciendae erant similes ῥήσεις ex ARISTOPHANIS *Ta»genistis* & *Acharnensibus*. Sed quia in omnium manibus »tum versabantur ea dramata, supersedet Deipnosophi»sta eo labore, atque hac quasi excusatione utitur: Τί »δεῖ πρὸς τούτοις παρατίθεσθαι τὰ ἐκ Ταγηνιστῶν τοῦ χα»ρίεντος Ἀριστοφάνους: πάντες γὰρ τῆς κατ' Ἀχαρνεῖς »αὐτοῦ πλήρεις ἐστέ. *Quid opus est*, ait, *superioribus adii»cere lepidi poëtae Aristophanis versus ex Tagenistis? Nam »iis certe* epulis, *quae in illius Acharnensibus* memorantur, »*pleni estis*. Quasi dicat, non dubito meminisse vos simi»lium versuum qui in Aristophanis Tagenistis leguntur: »ac multo magis eorum quae sunt eodem argumento in »Acharnensibus eiusdem. Τῆς κατ' Ἀχαρνεῖς αὐτοῦ, »breviter & concise dictum, pro τῆς εὐωχίας τῆς κατ' »Ἀχαρν. Locus illius comoediae quem intelligit, est hic:

»τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἐστὶν παρεσκευασμένα·
»κλῖναι, τράπεζαι, προσκεφάλαια, στρώματα,

»& quae sequuntur deinceps multis versibus.« — Vide vers. 1089 seqq. ed. Br. At parum aut nihil ad argumentum, de quo hîc maxime agitur, faciunt illi Aristophanei

versus: praeterea durum utique foret, vocabulum ἀν-χίας apud Nostrum hîc subintelligi, cuius vocabuli nullum vestigium in tota superiori oratione occurrit. Denique nusquam memini titulum fabulae cuiuspiam isto modo adhibita κατὰ praepositione ab auctore nostro citatum. Quare iam olim suspicatus eram, in istis duabus vocibus κατ' Ἀχαρνεῖς latere unum aliquod nomen substantivum foeminini generis, in genitivo casu positum, ad quod nomen pertineret τῆς articulus. Illud vocabulum, frustra olim a nobis anquisitum, nuperrime ultro occurrebat. Haud dubie sic scripserat Athenaeus: πάντες γὰρ τῆς καταχήνης αὐτοῦ πλήρεις ἐστέ: id est, omnibus enim vobis admodum familiares sunt illius derisiones; sive latinam vocem malueris, quae ab ipsâ Graecâ derivata videtur, *illius cachinni*. καταχήνη, tritum ipsius Aristophanis usu vocabulum, Eccles. 631. & Vesp. 575 sq. & Grammaticis omnibus observatum. Cum fabulae index, quem temere huc invexere librarii, olim fuerit Ἀχαρνῆς, pronus erat illorum hominum ex καταχήνης in καταχαρνης lapsus: unde dein posteriores κατ' Ἀχαρνεῖς fecerunt.

Nicophontis eclogam, neglecto metro olim editam; in hos versus digerendam monuit Casaubonus:

» — Νιφέτω μὲν ἀλφίτοισι νῦν,
» ψακαζέτω δ' ἄρτοισιν, ὑέτω δ' ἔτνει·
» ψωμὸς διὰ τῶν ὁδῶν καλινδείτω κρέα·
» πλακοῦς δ' ἑαυτὸν ἐσθίειν κελευέτω. «

Ac *vers.* 1. quidem, si teneas ἀλφίτοισι, quod habent libri omnes, utique in fine versus adiicienda syllaba erat. Nobis vero expeditius visum erat, ἀλφίτοις scribere. Pro νιφέτω, in ms. *A.* est νειφέτω, itemque in ms. *Ep.* sed in hoc superne positum iota. Paulo ante, in Epit. sic scribitur: Νικοφῶν δέ που φησὶν ἐν ἀδιδάκτῳ δράματι αὐτοῦ Σειρῆσι, τάδε. Quae verba e fine huius capitis, huc transtulit doctus Epitomae auctor. *Vers.* 3. ζωμὸς recte tenent libri omnes: ψωμὸς vel temere excidit Casauboni calamo, vel ab operis erratum est; nec repeti debuerat in ora ed. Cas. 2. & 3. *Eodem versu* recte κυλινδείτω dedit mstus uterque.

In Metagenis Ecloga *vers.* 1. Ὁ μὲν ποταμὸς ὁ Κρᾶθις. ὁ Κράθις penacute scribunt nostri codices manu exarati, ut editur apud Strabon. VI. 263. d. Recte vero Κρᾶθις,

penultimâ circumflexâ, editur apud Nostrum; nam penultimam longam desiderabat metrum; & sic scribitur apud Suidam. Est autem *Crathis* Italiae inferioris fluvius, veterem Sybarim, & quae huic successit *Thuriorum* urbem, praeterfluens. Eodem pertinet *Sybaris* fluvius, *vers.* 3. commemoratus, qui ab altera parte eamdem urbem praeterfluebat. Ex quo intelligitur, id quod iam alioqui probabile erat, fabulae titulum, Θουριοπέρσαι, e qua ducta haec ecloga est, non cum Dalecampio (in Indice Authorum) de *Bellicosis Persis* esse accipiendum, sed ad *Thurios* Magnae Graeciae populum esse referendum. Vox πέρσαι vero, quae in nominis compositionem recepta est, a verbo πέρθω videtur derivanda, ut *Thuriorum eversores* Θουριοπέρσαι dicantur: nisi fortasse suspicari liceat, argumentum illius dramatis fuisse ludicram aliquam *morum Persicorum & Sybariticorum* collationem.

Vers. 2. Ferri potest αὐτομάτας μεμαγμένας, quod cum editis agnoscit codex ms. uterque. Malueram quidem αὐτομάτως, propositum a Casaubono ad pag. 267. f. vers. 6. sed nihil temere mutaverim. Simillima certe ratione, vers. 10. ait idem poëta, αὐτόματα πεπνιγμένα.

Tertius versus, quemadmodum vulgo consentientibus msstis editur,

ὁ δ' ἕτερός γε, ὁ Σύβαρις καλούμενος,

contra metrum peccat. Cui vitio medebimur, puto, si

ὁ δ' ἅτερός γε, &c.

legamus: quod idem valeat ac ὁ δὲ, ὁ ἕτερος ποταμὸς, ὁ καλούμενος Σύβαρις. Ubi priora verba ὁ δὲ, referuntur ad praecedentia ὁ μὲν, sonantque, *iste vero*: post quae verba nullo incommodo repeti poterat articulus ante ἕτερος. Notum autem, ἅτερος pro ὁ ἕτερος usurpasse Atticos.

Vers. 4. ποταμὸς, ὠθεῖ κῦμα ναστῶν καὶ κρεῶν. Circa initium adparet unam deesse syllabam ad complendam versus mensuram. Fortasse pro ὠθεῖ, fuerat olim κατωθεῖ, προωθεῖ, aut aliud aliquod compositum verbum. *Ibid.* αὐτόσε, id est, *hûc*, *eodem*, *in eumdem hunc locum*, *in eamdem nostram urbem*. Percommode hoc dedit ms. *A.* in quo quidem perperam αὐτόσσε, geminatâ sibilante literâ. αὐτόθεν temere huc invectum videtur ex occasione eius quod sequitur, ἐντεῦθεν: at id aliam habet rationem, & ad alterum ἐντεῦθεν spectat, *hinc*, *illinc*; *ab una parte*, *ab altera parte*. Pro εἱλυόμένων exspectaveram

εἰλυόμενον, ad κῦμα relatum: sed nil mutat ms. *A*. In *Epit.* vero desiderantur duo postrema huius versus verba.

Vers. 6. Quae vulgo ante ἐντεῦθεν, cum in editis, tum in msstis, insertae legebantur duae voces, ἓν μὲν, eae nec metro nec connexioni orationis conveniebant; sed ex interpretamento, nec illo satis quidem commodo, orta erant, & haud dubie abiici debuerunt; de quo monuerat d'Arnauld, in Observ. Crit. cap. 37. pag. 151. Constructio orationis perspicue talis est: Τὰ δὲ μικρὰ ταυτὶ ποτάμια ῥεῖ ἐντεῦθεν τευθίσιν, ἐντεῦθεν δὲ ἀλλᾶσι.

Vers. 9. » Mendum profitetur versus hic, a

» † τηδὶ δ' ἀφύλοισι, τῇδε δ' αὖ ταγηνίαις.

» Potes scribere, τῇδε δὲ ἐφθοῖσι: vel τῇδ' ἐφθαλέοισι.« Casaubonus. — Mihi, vestigia legenti nostrarum membranarum, verum visum erat τῃδὶ δὲ φυλλίσι. Vide ad II. 66. d. Animadv. Vol. I. p. 444. Villebrune, cum in suis codicibus, ut est in nostris membranis, ἀφύλοισι reperisset, primum ἀφύαισι legendum coniectaverat; deinde vero sibi persuasit, ἐσμύλοισι scripsisse auctorem, quo nomine *polyporum* genus aliquod intelligitur. Quatuor postremos versus praetermisit Epitomator. *Ibid.* ταγηνίαις est a sing. ὁ ταγηνίας: de quo vocabulo adcuratissime egit H. Stephanus, Thes. T. III. p. 1461.

Vers. 10. τεμάχη δ' ἄνωθεν. Latere hoc putavi sub mendosa membranarum scriptura, τεμάχη λ' ἄνωθεν. Litera Δ cum Λ, ut saepe aliàs, permutata. τ' ἄνωθεν legebatur in edd. *Vers.* 11. εἰς τὸ στόμ' ἀΐττει. Sic percommode eaedem membr. *A*. id est, *in os irruunt, involant;* quod tam imperite quam temere in ἔῤῥει mutatum erat in edd. *Vers.* 12. περινάουσι, *circumfluunt:* a simplici verbo νάω, i. q. ῥέω. Odyss. ζ'. 292. ἐν δὲ κρήνη νάει. Et Iliad. φ'. 197. ἐξ οὗπερ (ὠκεανοῦ) πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσαι κρῆναι νάουσι. Vide Hesychii Interpr. ad voc. Νάει: & Dammii Lexic. Etymol. pag. 1561. Inde νᾶμα, *fluentum:* & alia.

ἀδιδακτά ἐστι. Vide Casaub. ad VI. 235. e. Animadv. Vol. III. p. 373.

AD CAP. XCIX.

κατὰ τὸν Παιανιέα ῥήτορα τοιούτων τινῶν μεταλάβωμεν, b μήτ' ἰσχὺν ἐντίθησι, μήτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ. Verba ista,

ἰσχὺν - - ἐᾷ, quasi versum efficerent metro adtrictum excudi curaverat CASAUBONUS; sed errorem retractavit in Animadversionibus, sic scribens: »Nullum » hîc versus vestigium, etsi aliter non sine caussa possit » videri. Ipsa *DEMOSTHENIS* sunt verba ex oratione qua » respondet epistolae Philippi. Sic orator: Ἴσως ἄν, ἴσως, » ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τέλειόν τι καὶ μέγα κτήσαισθε ἀγα- » θὸν, καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων ἀπαλλαγείητε, ἃ τοῖς » ἀσθενοῦσι παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδομένοις ἔοικε· καὶ » γὰρ ἐκεῖνα οὔτ' ἰσχὺν ἐντίθησιν, οὔτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ. « [vide Demosth. Olynth. III. pag. 37. ed. Reisk. & eumdem in Προοιμ. pag. 1460. lin. 3.] » His autem verbis hor- » tatur Cynulcus convivas, ut aliquid saltem comedere » velint: sin minus quantum par sit & natura postulet, » saltem quantum fuerit satis ad impediendum ne fame » enecentur. Libanius, in Declamatione, de avaro: ὅτε » οὗτοι παρ' ἡμῖν χόλακας εἰστίων, τότ' ἐγὼ μετὰ τῆς γυ- » ναικὸς καὶ τῶν παιδίων μόνα ἐδείπνουν ἃ ἐκώλυε μὴ τε- » λευτᾶν. In Suidae Lexico haec verba legere memini: » Ἰγγρουσία παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ τοῖς ἀσθενέσι διδόμενον σι- » τίον, ὃ οὔτε ζῆν οὔτε ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Acutiores hîc » se exerceant; & aenigma istud, si possunt, solvant. Ego » hîc Davus sum, non Oedipus. « — In ed. Cas. 2. & 3. adiiciuntur haec, uncis inclusa: » Nam quod viri docti » coniiciebant, de *veneno* esse intelligendum quod dabatur » in *gruso*, id est *ficu* inquiunt; omnino alienum est, ne- » que verbis Suidae convenit; quae totidem literis ha- » bentur etiam in Lexico Basilicorum, quod eruditissimus » Labbaeus edidit. Ait Suidas, ita vocatum fuisse apud » Romanos cibum qui dabatur ἀσθενέσι, *infirmis*, *aegro-* » *tis*. Quis vidit dari aegrotis *venenum?* & satis apparet e » verbis Suidae, id vocabulum aliquando in usu commu- » ni fuisse, tanquam aliquam artis medicae ἔντεχνον di- » ctionem: id vero suspicionem de veneno plane evertit. » Scio, in Glossario scribi, ὄλυνθος, *hoc grusum:* sed est » error librarii, pro *grossum;* atqui grossus non est ficus. » Quare autem in grosso potius, quam in ficu, venenum » malefici darent? « — Videsis de ista voce Virorum doctorum coniecturas a Küstero ad Suidam laudatorum.

[Ἀλλ'] ἐν κενῇ γὰρ γαστρὶ &c. Verba ista ita in editis adposita erant, quasi nulli metricae legi essent adstricta: quae tamen, adiectâ initio voce monosyllabâ quacum-

que, (nos Ἀλλὰ coniectabamus) duos perfectissimos complent senarios. Sed *versu* 2. ultima syllaba vocis πεινῶσι firmari debuerat adiecta ν litera. Sic igitur eum versum rescribe:

οὐκ ἔστι· πεινῶσιν γὰρ ἡ Κύπρις πικρά.

Grotius, in Excerptis pag. 441. nonnisi postrema verba seligens, omisso ἡ articulo, sic scripsit,

— — πεινῶσι γὰρ Κύπρις πικρά:

quasi hi essent quatuor posteriores senarii pedes.

Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶντι δ' οὔ. Nihil in illo *Euripideo versu* mutant libri. Vide Musgravii Fragm. Eurip. pag. 604. num. 164. & Brodei Miscell. VII. 30. in Gruteri Thes. Crit. T. IV. pag. 26. Priora verba Euripidis adoptavit Antiphanes apud Nostrum, I. 28. f. Sophoclis Scholiastes ad Antig. 793. tacito poëtae nomine, verba ista,

ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶσι δ' οὔ,

sic citat, tamquam tritum sermone proverbium. Qui dein sequitur versus hexameter, Πλήρης μὲν λαχάνων &c. is unde ductus sit, non habeo compertum. Mox, pro ὦ κύων, quod habent editi, est ὦ κύον in membr. *A.* quod teneri potuerat: nec enim necesse erat, ut Naucratita noster Athenaeus Atticorum more vocativum casum similem formaret nominativo.

κἂν ἐκφατνίσματά τινα ἄρτων ἔχῃς, δὸς τοῖς κυσίν. » Etsi d » proprie φάτνη & eius σύστοιχα iumentis conveniunt; » utuntur tamen auctores voce ἐκφατνίζειν, pro *reliquias* » *de mensa tollere.* Athenaeus libro quarto, [immo vero, » libro XII. pag. 514. c.] ἐκφατνιζομένων σωρευμάτων ἕκα- » στος ἀπέφερεν ὁλομελῆ κρέα. Inde ἐκφατνίσματα ἄρτων, » *panis frustula* inter analecta mensarum converti solita. « Casaubonus.

ἠπιστάμην ἥκειν ἀγορᾶς πληθούσης. » Ludit in ambiguo » vocis ἀγορά. Iussus fuerat modo Cynulcus ab Ulpiano, » si quaereret aliquid edere, abiret εἰς πλήρη λαχάνων » ἀγοράν, id est, *in forum olitorium.* Ille respondet, *se ven-* » *turum fuisse* πληθούσης ἀγορᾶς, *si ad recitationem esset in-* » *vitatus.* Est autem πλήθουσα ἀγορά, *tempus quo maxima* » *est in foro hominum frequentia.* [Vide Xenoph. Memorab. » Socr. I. 1, 10. & Suid. in Πληθούσης.] Sed Cynulcus » capit hic, pro *pleno auditorio.* De industria nimirum fa- » cit eum ita loqui Athenaeus, ut semidoctum aliquem ir-

» rideat, qui contra omnium auctorum usum, & publicam loquendi consuetudinem, sic abuti eo genere loquendi solitus. Unde illi nomen vulgo inditum ludibrii caussa Πληθαγόρας, ut statim additur. Aliter in eadem voce peccant Hippocratis interpretes, qui πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι, vertunt, *priusquam solveretur concio*: inepte sane: nam *tempus* notatur Hippocrati, *quo desinunt esse homines frequentes in foro*. Ex more Romano intelligitur tempus circa horam decimam, ut ex Paulo Iurisconsulto docebamus ad Suetonium. Locus Coi senis, est Ἐπιδημίων libro quinto: ἔθανε πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι, ἅμ' ἡμέρῃ πληγείς. Similiter & libro septimo, ἀπέθανε πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι ἐν ᾗπερ ἡμέρῃ ἐπλήγη. « CASAUBONUS.

οὕτως γάρ τις τῶν σοφῶν τὴν τῶν δείξεων ὥραν ἐκάλει· καὶ αὐτὸν οἱ πολλοὶ διὰ τοῦτο Πληθαγόραν ὠνόμαζον. Membranae *A*. cum editis σοφῶν tenent: quae si vera scriptura est, adsentior Casaubono, per irrisionem σοφὸν dici, qui sophista & semidoctus recitator fuisset. De vocab. δεῖξις vide ad VI. 245. e. Animadv. Vol. III. p. 450 sq. Nomen Πληθαγόρας per iocum ad similitudinem nominis Πυθαγόρας effictum esse adparet.

Εἰ δὲ λουσάμενοι λογάρια δειπνοῦμεν,
μικρὰς τίθημι συμβολὰς ἀκροώμενος:

κατὰ τὸν Μένανδρον. Posterior versus haud dubie perfectus est senarius. Quae praecedunt verba, eum omnino colorem habent, ut vix dubitari possit, esse & ipsa e poëtae verbis, quae versum istum praecedebant, desumta. Inde GROTIUS in Excerpt. pag. 751. multa mutans, duos hos effinxit senarios:

Λουσάμενοι εἰ λογάρια δειπνοῦμεν, μικρὰς
οὐκ ἂν τιθείην συμβολὰς ἀκροώμενος.

Hac adiecta interpretatione:

Aquâ si sumtâ verba coenandum est, satis
ego audiendo symbolarum conferam.

Quos cum eodem modo Clericus in Menandri Fragm. p. 250. repetiisset, BENTLEI in Emend. in Menandr. pag. 98. relinquens posteriorem versum sicut apud Athenaeum editus erat, priorem sic refingendum censuit:

Εἰ λουσάμενοι λογάρια δειπνοῦμεν, φίλοι, &c.

hac sententiâ:

Si manibus lotis coenamus fabulas, o amici,
ipse confero aliquantas symbolas, dum aurem commodo.

Equidem, quo pacto apud ipsum Menandrum constitutus fuerit prior versus, a nobis hodie vix definiri posse puto. Illud liquido adparere videtur, Cynulcum ita ab Athenaeo induci loquentem, ut poëtae verba faciat sua. Id ipsum indicare volui, cum priora illa, Εἰ δὲ λαυσεμενοι &c. tamquam continuatum Cynulci sermonem adponerem, simul vero eisdem verbis signa ista » praeponerem, quibus aliena indicari solet oratio.

Πεινῶντι δ' ἀνδρὶ &c. Cum tamquam iustus versus adposita essent ista verba,

Πεινῶντι γὰρ ἀνδρὶ μᾶζα τιμιωτέρα,

in quibus γὰρ particula metro repugnabat; δ' ἀνδρὶ scripsi cum GROTIO, Excerpt. pag. 443. Poterat quidem etiam Cynulcus poëtae verba ita sua facere, ut γὰρ pro δὲ poneret: at saepe quoque a librariis temere inter se permutatas istas particulas novimus. Quod in nostro ms. Ep. Δεινῶντι pro Πεινῶντι legitur, id eius hominis errore factum est, qui rubras literas initiales adpinxit.

κατὰ τὸν τοῦ Ἐρετριέως Ἀχαιοῦ Κύκνον. Mendosa scriptura Ἐρεθριέως ex ed. Bas. in editionem Casaub. indeque in nostrum exemplum irrepsit: quam emendare non gravabitur aequus lector, cogitans quam sint infinita, quae in suscepto labore *Augiae hoc stabulum* (ut vere alicubi Toupius vulgata adhuc Athenaei exempla vocat) *expurgandi*, attentionem nostram curamque distrahant. Ad vulgatam olim scripturam κύκλον, quae ex ipsis nostris membranis derivata est, perspecte adnotavit CASAUBONUS: » Placet coniectura *Hadriani* TURNEBI, in cuius li» bro reperi ad oram scriptum, videri legendum Κύκνον. » Eo titulo Tragici Comicique fabulas ediderant: ut » *ACHAEUS* hic, & Alexis teste Athenaeo lib. XI. [pag. » 472. a.] Laudatur etiam Grammaticis doctissimi Varro» nis Κύκνος, ἢ περὶ ταφῆς. « — De cuius emendationis veritate eo minus dubitandi locus fuit, quod apud Hephaestionem quoque, in Enchiridio de Metris, pag. 7. citantur duo senarii ex eiusdem *ACHAEI* Κύκνῳ. Grotius quidem ἐν Κύκλωπι legerat scripseratque, in Excerpt. l. c.

AD CAP. C.

Versus illos, Τέτλαθι δὴ μῆνιν, &c. ex Homero expressos esse adparet. Vide Iliad. α'. 586. & ε'. 382. tum

ad. α'. 61. & τ'. 354. Quis fit huius parodiae auctor, hoc eo non declaratur: sed mox pag. 271. a. versus ille militer ad imitationem patris poëtarum expressus, Ἐϛὶ ωνδὲς ἄριστος &c. diserte METAGENI comico tribuitur, dem cuius versus complures ex fabula Thurioperfis aud multo ante citati sunt. Ostendit autem ipsa horum uorum versuum similitudo cum isto tertio, qui deinde abiicitur, ab eodem auctore esse hos atque illum. Nec ero adfirmaverim, ex eadem fabula Thurioperfis, quae upra citata est, ductos esse tres istos versus: sed videndum ne sint ex eo dramate, quod titulo Ὅμηρος ἢ Ἀσκητὴς idem edidit poëta, teste Suida & Aristophanis scholiaste ad Aves 1297.

οὐ διθυράμβους φθέγγομαι κατὰ τὸν Σωκράτην. » Non » memini tamen legere facta fuisse Socrati carmina dithy» rambica: neque hoc aut Plato dicit in Phaedone, aut » Diogenes Laërtius. « CASAUBONUS. — Nempe DALECAMPIUS sic interpretatus erat: *non quidem, ut Socrates, dithyrambicos versus eloquor.* At κατὰ Σωκράτην non sonat, *ut Socrates*; sed, *ut ait Socrates*; nempe apud Platonem in Phaedro, pag. 310. Tom. X. Opp. ed. Bipont.

λιμώδεις γὰρ ὄντως ἡ ῥαψωδία. Videtur sententia ex nescio cuius poëtae iambis ducta. Sane verba ista,

— — λιμώδεις ἡ ῥαψωδία:

videntur pars esse legitimi senarii.

κατὰ γὰρ Ἀμειψίαν, ὃς ἐν Σφενδόνῃ ἔφη. » Citat [fa» bulae titulum] & Pollux, libro IX. [sect. 96.] & libro » decimo, cap. 31. [sect. 144.] « CASAUBONUS.

Ibid. Κ'οὐδεὶς σοῦ 'στιν τῶν πλουτούντων. Percommode hoc dederunt ambo mssti, *A.* & *Ep.* nisi quod σοῦ 'στι absque ν literâ habent. Sunt autem versus anapaestici tetrametri catalectici in syllabam. *Vers.* 4. Recte ψωμὸν dedit codex ms. uterque.

In HENIOCHI *vers.* 1. Ὁρῶ γὰρ θαῦμ' ἄπιστον. » In» epta sententia, nisi vocem πάντα inseras, quae etiam » fulciendo versui necessaria est. Nihil est mirum, *videre* » *pisces*: illud mirum, & vere θαῦμα ἄπιστον, *omnia pi*» *scium genera simul apposita mensae videre.* Puto scripsisse » Heniochum:

» — Ὁρῶ
πάντα, θαῦμ' ἄπιστον, ἰχθύων γένη.

» Sequenti autem versu quin scriptum fuerit a poëta, ut

» editur hîc, περὶ τὴν ἄκραν παίζοντα, non ambigo: Cy-
» nulci tamen sententiae minus id convenit. Loquitur
» enim de copia illatorum mensae piscium. « CASAUBONUS. — Prolatis istis versibus, procliviorem transitum sibi parat Athenaeus ad eam disputationem quae septimo libro instituitur. *Primus versus*, qualem cum editis exhibent membranae *A.* (nam in Epitoma desideratur tota ecloga) contra metri leges haud dubie peccat, ob spondeum γὰρ θαῦμ' in sede pari senarii. Itaque, Ὁρῶ δὲ θαῦμ' scripsisse poëtam, statuendum est: aut, quod probabiliter admodum Casaubonus maluerat, ὁρῶ ἅπαντα.

Vers. 3. ἐρυθίνους. Aliâs ἐρύθρινος vel ἐρυθρῖνος vocatur is piscis: vide VII. 300. e. & 327. b. Sed, sicut hoc loco (consentientibus, quod sciam, vetustis membranis) ἐρυθίνους scribitur: sic & latine pariter *erythrinus* & *erythinus* (penultimâ semper longâ) dictus idem piscis reperitur.

Vers. 5. ἐλεδώνας. » An χελιδόνας? *Hirundinum* piscium
» meminit infra, pag. 324 extr. ἐμφερῆ φησιν εἶναι κόκκυ-
» γα, χελιδόνα, τρίγλαν. « CORAY. — At nil videtur urgere, ut vulgata solicitetur scriptura. ἐλεδώναι sunt polyporum genus, memoratum Nostro, VII. 318. e. ubi quidem ἑλεδώνη aspero spiritu notatum editur, sed dissentiente ms. *Ep.* in quo ἐλεδώνη, quemadmodum & apud Aristotelem in edit. Wechel. scribitur, Histor. Anim. IV. 1. pag. 86. conf. Hesych. & ibi a viris doctis notata.

δεῖ οὖν κἀμὲ, κατὰ τὸν κωμικὸν Μεταγένην, ἐπειπόντα,
εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ δείπνου.

τετλᾶναι. Versus ad imitationem illius Homerici ex Iliad. μ'. 243.

εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης:

iocose effictus, quemadmodum duo illi superiores, sub finem pag. praeced. prolati. Et respicit hoc τετλᾶναι, quod hîc ponitur, ad ipsum τέτλαθι, quod ibi ponebatur. Verbum ἐπειπόντα possis ad κἀμὲ referre, ut constructio orationis sic concipiatur, δεῖ οὖν κἀμὲ τετλᾶναι, ἐπειπόντα κατὰ τὸν κωμ. Μετ. &c. hac sententiâ: *Oportet igitur & me patientem esse, & secundum poëtam Metagenem dicere, &c.* Sed probabilius mihi visum erat, voluisse Athenaeum participium istud ad τὸν Μεταγένην relatum: (qua fere ratione paulo ante dixerat, κατὰ γὰρ Ἀμειψίαν, ὅς -- ἔφη, quod idem valet ac κατὰ γὰρ Ἀμειψίαν εἰπόντα:) verbum autem ἐπειπεῖν notione maxime propria accipien-

hum videbatur, *insuper dicere*, *ante dictis adiicere*. Caeterum, utcumque accipias, ad sententiae summam haud multum interest; neque in ipsis verbis quidquam admodum desideratur: itaque indictum malim, quod de particula ἐπεὶ in scholio sub contextu dixeram.

AD CAP. CI.

b συμβαλοῦμαί τι καὶ αὐτὸς „μέλος εἰς ἔρωτα “ τῷ σοφῷ καὶ φιλτάτῳ Δημοκρίτῳ. Poterant haec ita edi, ut nota ista “ quâ finis indicatur verborum aliunde mutuo sumtorum, post φιλτάτῳ poneretur, non post ἔρωτα. CASAUBONUS ad hunc locum statim haec adnotaverat: „Aliquis putet scribendum εἰς ἔρωτα. Nihil tamen mutaverim. Videtur allusum ad Convivium Platonis: ubi a singulis convivarum loco symbolae exigitur laudatio Cupidinis. Est autem senarius integer,

„μέλος εἰς ἔρωτα τῷ σοφῷ καὶ φιλτάτῳ:

„qui Athenaeo aliud agenti excidit; nisi est ab aliquo „poëta.“ — Tum IDEM doctus Animadversor, in *Addendis*, ista adiecit: „Quod non temere suspicati sumus, „verum esse postea non sine aliqua voluptate animi deprehendimus, cum in haec Athenaei verba e libro XV. „[pag. 692. d.] incidissemus: Ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου „ἐσμέν, συμβαλοῦμαί τι μέλος ὑμῖν εἰς ἔρωτα, κατὰ τὸν „Κυθήριον ποιητήν. Poëta *Cytherius*, est *Philoxenus*, vel ex „his libris satis notus.“ — De Philoxeno Cytherio, dithyrambico poëta, vide I. 6 extr. & sq. & Animadv. ad I. 5. b. Ex toto hoc loco Epitomator nonnisi haec ipsa verba excerpsit, & velut ex abrupto (ut subinde solet) adposuit: Συμβαλοῦμαί τι καὶ αὐτὸς μέλος εἰς ἔρωτα σοί.

Φίλιππος ὁ Θεαγγελεύς. Stephanus Byzant. Θεάγγελα, πόλις Καρίας. ὁ πολίτης, Θεαγγελεύς.

c Βιθυνῶν δεσπόσαι. Quod editum erat, δεσπότας, id ex nescio cuius iunioris librarii aut ex primi editoris παραδιορθώσει ortum. δεσπόσαι recte dedere veteres membranae, quod idem valet ac δεσπότας γεγονέναι. Similiter Epitomator: Βυζάντιοι οὕτω Βιθυνῶν ἐδέσποσαν. *Ibid.* δοῦλοι δ' εἰσί. Operarum errore δεῖλοι δ' εἰσὶ expressum est in ed. Cas. 2. & 3.

d προσηγόρευσαν ἐπευνάκτους, ὅτι κατετάχθησαν ἀντὶ τῶν τετελευτηκότων εἰς τὰς στιβάδας. „Appellarunt ἐπευνά-

» κτους, *quod fuissent collocati in lectis defunctorum loco.* Con-
» stat ratio huic nomini: εὐνάζειν est *collocare in cubili*:
» ἐπευνάζειν, *inducere in alterius cubile.* Communis forma-
» tio postulabat ἐπευνάστους: sed Dores in futuro dicunt
» εὐναξῶ, & in multis retinent τὸ κ. Hesychius paulo an-
» ter: Ἐπεύνακτοι· συγκοιμηταί. [At ἐπευνεταὶ apud He-
» sych. scribitur, non Ἐπεύνακτοι.] Sed quos Phylar-
» chus hic vocat ἐπευνάκτους consentientibus libris omni-
» bus, Hesychius ἐνευνάκτους. Sic ille: Ἐνεύνακτοι, παρ-
» θενίαι. Ut doceret nos conditionem *epeunactorum* Sparta-
» norum postquam inter cives sunt recepti, acute vocat
» eos *parthenias*. Fuerunt Lacedaemone cives quidam non
» pleno iure, quos *Parthenias* appellabant. Sed cave pu-
» tes inter *parthenias* proprie dictos & *epeunactos* nihil fuisse
» discriminis. Adi Strabonem, Iustinum, & Aristotelem in
» Politicis. Nemo ferat virum doctum, [Dalecampium,]
» qui emendat ἐπευανάκτους, perperam & inepte. « Casau-
bonus. — Conf. Hesychium in Παρθένιοι & ibi Interpp.

παρὰ Σικυωνίοις κατωνακοφόρους καλεῖσθαι δού-
λους τινὰς, παραπλησίους ὄντας τοῖς ἐπευνάκτοις. Ad vul-
gatam olim scripturam haec adnotavit Casaubonus: —
» Illud quoque intolerandum, quod pro κατανακοφόρους
» scribit vir doctus [Dalecampius] καταναγκοφόρους. [Quos
» interpretatus ille erat, *rerum necessitate in servitutem dela-*
» *tos.*] Verum est enim quod exhibent scripti editique om-
» nes libri, κατανακοφόρους. Sic dicti isti servi, vel quod
» loco vestis νάκη, id est, *lanatam pellem*, tenerentur ge-
» stare: vel quod herorum suorum comites *viatoria cubi-*
» *lia* illorum *portarent*: qua de re plura olim ad Theophra-
» stum. Quid inter *epeunactos* & *catanacophoros* conveni-
» ret, non explicatum est Athenaeo: ex cuius verbis non
» aliam nisi nominis inter istos convenientiam colligas;
» utrique enim a ministerio circa lectos nomen invene-
» runt, ut exposuimus. « — Immo vero, non nominis,
sed conditionis aliquam convenientiam indicare voluit au-
ctor. Nec cum lecto quidquam commune habet hoc poste-
rius nomen: sed, quod prius recte statuerat Casaubonus,
ex vocabulo τὸ νάκος vel ἡ νάκη compositum hoc nomen
est. At, non κατανακοφόρους, sed κατωνακοφόρους, (id
est, *gestantes vestes quibus infra*, κάτω, *adsuta erat pellis ovi-*
na) scriptum oportuisse, ex Aristophanis Eccles. 724. &
Lysistr. 1157 sqq. denique e veteribus Grammaticis om-

nibus, docuere PALMERIUS in Exercit. pag. 506 sq. PIERSONUS ad Moer. pag. 225. & CORAY in Notis msstis.

Ἀρκαδίους. Sic iam in perantiquis codicibus hoc loco scriptum fuisse, ostendit non modo membranarum *A.* cum editis libris consensus, sed & scriptura Epitomatoris; qui id ipsum nomen, quod insolentius ipsi visum fuisset, cum Ἀρκάδας commutavit. At quum iam per se suspectum esse debuisset istud nomen Ἀρκαδίους, suspicionem confirmabat scriptura quam lib. X. p. 443. praeferunt hodie libri omnes, ubi Ἀριαῖοι vocantur iidem, qui hoc loco Ἀρκάδιοι. Et, quod ibi reponendum Casaubonus coniectavit, Ἀρδιαῖοι: id ipsum nomen haud dubie hîc quoque reponi, & Ἀρδιαίους corrigi debere, recte idem PALMERIUS p. 507. monuit. Sunt autem *Ardiaei* Illyriae populus, de quo conf. Appiani Histor. Illyr. cap. 3. & Polyb. II. 11, 10. ibique a nobis notata. Similiter vero de *Dardanis*, alio populo Illyrico, (conf. Appian. Illyr. 2. & 5.) paullo post (pag. 272. d.) traditur, maximum illis quoque fuisse servorum numerum.

AD CAP. CII.

» Addit, Οἱ δὲ Μόθακες καλούμενοι παρὰ Λακεδαιμονίοις, » ἐλεύθεροι μέν εἰσιν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι. Aliter alii, qui » *mothaces* volunt fuisse conditione servos. Hesychius: Μό» θακες, οἱ συντρεφόμενοι υἱοῖς δοῦλοι παῖδες: & dicti μό» θακες, παρὰ τὸ ὁμοῦ θεῖν: unde etiam est μόθος. Erant » igitur *servi a pedibus*, qui aliis Graecis ἀκόλουθοι. Dice» bantur & μόθωνες iisdem Laconibus. Quod ait, *motha» ces liberos quidem fuisse, at non tamen Lacedaemonios;* di» scimus inde, eos tantum *Lacedaemonios* censeri solitos, » qui plenissimo iure cives essent, ut latine *Quirites.* Et » constat ex aliis scriptoribus, ius civitatis in ea republi» ca magnis multisque fuisse circumseptum difficultatibus. « CASAUBONUS. — Quidquid de his, qui apud Lacedaemonios vel μόθακες vel μόθωνες dicebantur, reperitur apud veteres sive scriptores sive Grammaticos, id omne diligenter, ut solet, collegit MEURSIUS, in Miscellan. Laconicis, lib. II. cap. 6. qui de his omnino consulendus: & conferendi Interpretes Hesychii ad voc. Μόθακες & Μόθωνας. Ac fuerint fortasse, ut Meursius censuit, nonnihil diversi μόθωνες & μόθακες: fortasse etiam nominibus pa-

rum diverſis iidem ſervuli denominati. Quod utcumque ſit, illud certum videtur, qui *μόθακες* dicti ſunt, eos animus ex rei veritate Caſaubonum cum his contuliſſe, quos Romani *ſervos a pedibus* vel *pediſſequos* vocabant. Nam ſi vel maxime ſtatuas, utcumque παρὰ τὸ ὁμοῦ θεῖν nomen habuiſſe; tamen non ita id intelligendum, ac ſi ingenuos pueros *a pedibus ſequi* conſueviſſent, ſed quod illos, ubicumque eſſent, *comitarentur* & *cum illis diſcurrerent*, non tam ut *ſervi*, quam ut *σύντροφοι*, id eſt, *ut commilitones* & *eiusdem diſciplinae inſtitutioniſque participes*. E quo ſimul intelligi par eſt, primum gradum hunc illis fuiſſe certamque viam ad manumiſſionem libertatemque: quod diſerte etiam Aelianus docet, Var. Hiſt. XII. 43. Quare etiam recte ἐλεύθεροι hi dicuntur apud auctores ab Athenaeo citatos. Obſervemus obiter, quod Caſaubonus ex Heſychio adferebat, Μόθακες οἱ συντρεφόμενοι, pro eo in Heſychii libris ἀνατρεφόμενοι legi, quod manifeſte ex ἅμα τρεφόμενοι corruptum.

Quod apud Noſtrum in *Phylarchi* verbis edidimus, ἕκαστος γὰρ τῶν πολιτικῶν παίδων, id ita dedere editiones Ven. & Baſ. conſentiente utroque codice msto. Pro eo Hoeschelius, in libello ſaepius a nobis laudato, reponi iuſſerat τῶν πολιτῶν παῖδας: idque tacite adoptavit Caſaubonus, atque ita edi curavit; neſcio utrum in Hoeſcheliano codice Epitomae repertum, an ex coniectura ab Hoeſchelio commendatum. Quidquid ſit, veterum librorum ſcripturam, quamvis difficultate non careat, reſtituendam putavi. *Dein*, recte editum erat, μετέχουσι δὲ τῆς παιδείας πάσης: ubi perperam παιδιᾶς ms. *A*. ſed veram ſcripturam tenet ms. *Epit.*

Τούτων ἕνα φασὶ γενέσθαι καὶ Λύσανδρον &c. » *Lyſandrum*, iuvenem, *e mothacibus unum*, quod dicitur hic, » *fuiſſe*, ex Plutarcho non diſcas. Fatetur tamen etiam » Aelianus, lib. XII. cap. 43. Καλλικρατίδας γε μὴν, καὶ » Γύλιππος, καὶ Λύσανδρος, ἐν Λακεδαιμονίᾳ μόθακες ἐκαλοῦντο. ὄνομα δ' ἦν ἄρα τοῦτο τοῖς τῶν εὐπόρων, οὓς συνεξέπεμπον αὐτοῖς οἱ πατέρες συναγωνιουμένους ἐν τοῖς » γυμνασίοις. Deſunt hic manifeſto verba quaedam. Scri» bo: ὄνομα δ' ἦν ἄρα τοῦτο τοῖς τῶν εὐπόρων παίδων » δούλοις κείμενον, οὓς συνεξ. Non ſemel hoc genus men» di deprehenſum nobis in elegantiſſimo illo ſcriptore. Ex» empli gratia, lib. I. cap. 26. Ita ſcribitur de Phocione:

» τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ τῇ ἐν Σάρδεσι δεδεμένους ἄνδρας ἠξίωσεν » αὐτὸν ἀφεῖναι ἐλευθέρους αὐτῷ, Ἐχεκρατίδην τὸν σοφι- » στὴν, καὶ Ἀθηνόδωρον τὸν Ἱμεραῖον καὶ Δημάρατον· ἀδελ- » φὼ δ' ἄρα ἤστην οὗτοι Ῥοδίω. Nimis ridicula lectio: quae » stare non potest, nisi concedatur, hominem Siculum » *Himeraeum*, vel, ut habent Plutarchi codices, *Imbrium*, » fuisse *Rhodium*. Sed scribendum, καὶ Δημάρατον καὶ » Σπάρτωνα· ἀδελφὼ δ' ἄρα ἤστην οὗτοι Ῥοδίω: auctor » Plutarchus in Phocione. « CASAUBONUS. — Superiorem illum Aeliani locum varie tentarunt viri docti, cum alii, tum ipsius Scriptoris illius editores. Ex his Perizonius sic supplendum defectum statuit, τοῖς τῶν εὐπόρων παιδαγωγοῖς, οὓς συνεξ. & hanc quidem potissimum supplendam vocem ait, quia sequatur, τοῖς ἐμμείνασι τῇ τῶν παίδων ἀγωγῇ. At οἱ ἐμμείναντες τῇ τῶν παίδων ἀγωγῇ, quos dein *libertatis participes factos* ait auctor, non sunt *qui in instituendorum puerorum curâ perseverassent; sed, qui in disciplina, quâ instituuntur pueri, perseverassent; qui universum studiorum & exercitiorum cursum, quibus instituuntur Lacedaemoniorum pueri, absolvissent.* Quare sic equidem scripsisse Aelianum crediderim, τοῖς τῶν εὐπόρων παίδων συντρόφοις, aut aliquid certe in eam sententiam.

καὶ οὓς μὲν ἀφέτας ἐκάλεσαν, οὓς δὲ ἀδεσπότους, οὓς δὲ ἐρυκτῆρας, δεσποσιοναύτας ἄλλους &c. » Varia fuere » nomina, quibus servos suos Lacedaemonii appellarunt, » postquam eos libertate donassent. Ἀφέτας dixere quos- » dam: voce quae respondet latinae *manumissus*. Quos- » dam ἀδεσπότους, ut *qui exiissent de servitute herorum*. Alios, » ἐρυκτῆρας. Isti tenebantur patronorum *corpora stipare:* » nam ἐρυκτὴρ, est quasi σωματοφύλαξ, *stipator*, & *latro.*« [Puto, παρὰ τὸ ἐρύκειν, ab *arcendo* & *propulsando* periculo, adeoque *tutando* patrono.] » Fuere qui libertos vo- » carent δεσποσιοναύτας: e re nomine imposito; quasi » dicas, *herilium navium magistri.*« [At ναῦται, non sunt *magistri navium*, sed *nautae.*] » Item, qui νεοδαμώδεις; ut » si dicas, *cives adscriptitios & novos.*« CASAUBONUS. — Pro δεσποσιοναύτας ἄλλους, quod habent editiones omnes, δεσποσιοναύτας δ' ἄλλους scribi debebat, inserta coniunctione, quam agnoscit codex manuscriptus uterque.

a οἱ δὲ Ἐλεάται. Sic apud Athenaeum habent scripti & editi libri. Ἑλεάται editur apud Stephanum Byzantin. quem vide in Ἕλος.

AD CAP. CIII.

Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης, ἐκλαθόμενος ἑαυτοῦ. Tene- a
ri potuerat id quod veteres membranae dabant, αὑτοῦ, idem valens ac ἑαυτοῦ, quod ex Epitoma recepit primus editor. De *Timaeo*, & quae ex eius Historiis hic adferuntur, vide supra pag. 264. c. ubi eadem quaestio agebatur. Confer Heynii Opusc. Academ. T. II. pag. 54. cuius nonnulla huc spectantia protulimus in Notis ad Polyb. XII. 6, 7.

Ἴστρος ὁ Καλλιμάχειος. Ister, Historiarum scriptor, b
Callimachi primum servus, dein *discipulus*; ut docet Suidas, in Ἴστρος. *Ibid.* In δι' ἃς, de quo dubitare poteras, nil mutant libri. Intellige δι' ἃς μυριάδας δούλων. *Ibid.* χοινικομέτρας: id est, *emetientes frumenti choenices*. Notum est, *choenicem* fuisse mensuram frumenti quanta per diem sufficeret uni homini alendo. Vide Erasmi Adagia, in illo, *Choenici ne insideas*: p. m. 629.

»Error est in istis verbis, Κτησικλῆς ἐν τρίτῃ Χρονικῶν, c
»τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν φησὶν Ὀλυμπιάδι, »Ἀθήνησιν ἐξετασμὸν γενέσθαι ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Φαλη»ρέως. Non est simile veri, habitum hunc Athenis populi »recensum a Demetrio Phalereo adhuc privato. Itaque, »cum illius dominatus incipiat ab *anno ultimo Olympiadis »centesimae quintae*, falso hic scriptum τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς »ἑκατόν. Probabilius sit, τῇ ἑκκαιδεκάτῃ. Scripta »lectio hoc modo corrupta, φησὶν ἐν τρίτῳ καὶ δεκάτῳ »πρὸς ταῖς ἑκατόν.« Casaubonus. — Corrupta lectio, quam dicit Casaubonus, habetur in Epitoma. Veteres membranae *A.* cum ed. Ven. & Bas. sic habent, ἐν τρίτῃ Χρονικῶν καὶ δεκάτῃ: quod ex τῇ ἑκκαιδεκάτῃ vel τῇ πεντεκαιδεκάτῃ decurtatum: ubi, quid deceperit librarium, facile patet; qui, cum illa verba καὶ δεκάτῃ ad praecedens verbum τρίτῃ referenda putasset, sive per incogitantiam, sive etiam consulto, & articulum τῇ & minorem numerum, qui inter τῇ & καὶ δεκάτῃ interiectus erat, praetermisit. Sed & id ipsum, quod δεκάτῃ in dativo vulgo scribitur, haud dubie ex eodem errore natum. Nam quod deinde Ὀλυμπιάδα, non Ὀλυμπιάδι, habent veteres membranae, id satis indicare videtur, κατὰ τὴν - - δεκάτην scriptum olim fuisse: sicut fere alibi; verbi caussa, XIV. 675. f. κατὰ τὴν τρίτην

πρὸς ταῖς εἴκοσιν Ὀλυμπιάδα. In cod. *Epit.* hoc loco, cum non expressa sit ultima vocalis, haud adparet utrum Ὀλυμπιάδα an Ὀλυμπιάδι debuerit volueritve librarius. Caeterum consule quae super hoc loco disputavit WESSELINGIUS ad Diodor. lib. XVIII. c. 74. & BONAMY in *Vie de Demetrius Phalereus*, Commentariorum Academ. Reg. Inscript. T. VIII. pag. 169 sq. De *civium numero Atheniensium* plura veterum testimonia collegit MEURSIUS, Lectionum Atticar. lib. I. cap. 5.

Ξενοφῶν ἐν τῷ περὶ Πόρων. XENOPHON, *de Vectigalibus*, seu *Reditibus*, p. m. 730 extr.

l Ἀριστοτέλης δ' ἐν Αἰγινητῶν Πολιτείᾳ - - γενέσθαι ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα μυριάδας δούλων. » *Numerum servorum* » qui fuere quondam *in Aegina*, proditum hîc ex *ARI-* » *STOTELIS* scriptis, invenio etiam alibi. Scholiastes Pin- » dari, explicans haec de ea insula verba, Odae IX. Olym- » pionicarum, [immo Od. VIII. vs. 33 sqq.]

» — — τεθμὸς δέ τις ἀθανάτων
» καὶ τάνδ' ἁλιερκέα χώραν
» παντοδαποῖσιν ὑπέστασε ξένοις
» κίονα δαιμονίαν:

» scribit haec: Πλῆθειν ἀνδρῶν οὕτω φασὶ τὴν Αἴγιναν, ὡς » εἶναι ἐν αὐτῇ τεσσαράκοντα ἑπτὰ μυριάδας οἰκετῶν. Quae » ex eodem Aristotele sumpta esse, nullus dubito. « CASAUBONUS. — Fortasse ex Athenaeo nostro istud deprompsit Pindari interpres.

Δαρδανεῖς, φησὶ, δούλους κεκτῆσθαι &c. Vide quae supra ad pag. 271. d. de *Ardiaeis* notavimus.

AD CAP. CIV.

e Μασούριε. Sic alibi constanter simplici litera σ nomen illud scribitur in nostris codicibus: quamquam hîc quidem ad editam scripturam Μασσ. nihil ex ms. *A.* adnotatum est; in ms. *Ep.* vero deest nomen.

f καταφονεῦσαι μὲν τοὺς ἐπὶ τῶν μετάλλων φύλακας· καταλαβέσθαι δὲ τὴν ἐπὶ Σουνίῳ ἀκρόπολιν. *Argentifodinarum*, quae olim Atheniensibus fuerant haud procul *Sunio*, meminit Pausanias, in ipso operis sui initio. Tetigimus eam rem, de qua hîc agitur, supra ad pag. 263. c. ubi vestigia sequentes KÜSTERI, diximus, Σουνιεῖς ibi fortasse intelligendos ex hoc ipso loco *servos deficientes a dominis &*

arma contra eos prospero cum successu capientes. Quod vero dubitationem aliquam adferre poterat, id erat, quod hic continuo subiicitur, *Οὗτος δ' ἦν ὁ καιρὸς, ὅτε καὶ ἐν Σικελίᾳ &c.* id est, *Accidisse hoc per idem tempus, quo in Siciliâ exstitit secunda servorum contra dominos seditio.* Scilicet, quoniam continuo deinde de eis *Bellis servilibus* perspicue loquitur auctor, quae Romanorum tempore exarserunt; probabile videri poterat, hîc quoque respici bellum aliquod servile in Sicilia, quo tempore Romanis paruit ea insula, gestum. Illorum autem bellorum *primum* illud fuit, quod Euno duce A. U. 620. concitatum est, quod Livius lib. VI. exposuerat, ut ex illius libri Epitome adparet. *Alterum*, quod A. U. 650. C. Mario II. C. Flavio Cimbria Coss. concitatum est; cuius historiam Freinshemius, ex Diodoro maxime & Dione, in Supplementis Livianis lib. LXVII - LXIX. exposuit: cuius eiusdem in Epitome Liviana lib. LXIX. his verbis fit mentio: *M. Aquillius proconsul in Sicilia bellum servile excitatum confecit.* Et, agi de re, quae recentiori memoriâ gesta esset, inde quoque probabile fieri videbatur, quod eam rem a POSIDONIO traditam discimus; quem novimus Historiarum suarum initium ab iis temporibus fecisse, in quibus desierat Polybius. At videtur omnino id quod de *servorum rebellione, qui in Atheniensium metallis opus fecerant*, hic narratur, multo ante illud tempus accidisse, quo secundum bellum Servile a Romanis in Sicilia gestum diximus. Adeoque alia quaedam & multo prior tempore *defectio servorum in Sicilia* hîc fuerit intelligenda: neque quidquam prohibet, quin credamus, *Posidonium* subinde in suis Historiis res quasdam ex superiori memoriâ altius repetiisse. Videndum igitur, ne primam ἐπανάστασιν intellexerit *Posidonius* eam, quae a τοῖς περιδείνοις vel περιδίνοις concitata erat, quam Platoni memoratam supra (pag. 264. f.) vidimus; *alteram* vero, quam contra Syracusios concitarunt ii qui Καλλικύριοι vel Κιλλικύριοι dicti sunt; de quibus consulendus Suidas in Καλλικύριοι, & Hesychius in Κιλλικύριοι, & qui ibi laudantur ab Interpretibus; praesertim Herodotus, lib. VII. c. 155.

Σύγγραμμά τε ἐκδέδωκε περὶ τῶν Δουλικῶν πολέμων Καικίλιος ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ Καλῆς ἀκτῆς. » Quia legimus, » Atticam aliquando fuisse *Acten* appellatam, putarunt do» cti, [ii docti sunt, *Dalecampius*,] sic accipiendam hoc

loco eam vocem; ac verterunt, *in Acte pulcra genitus.*« Ad oram adnotavit idem Dalecamp. *In Attica terra.*] » Sed errant hîc quoque viri optimi. Hic enim est CAE- » CILIUS *rhetor*, Siculus, qui Romae floruit, aequalis & » amicus Dionysio Halicarnasseo. Meminere *Caecilii*, prae- » ter Dionysium, Quintilianus, Longinus, aliique vete- » res.« [Vide VOSSIUM de Historicis Graecis, lib. II. cap. 4. pag. 178 sq.] » Καλὴ ἀκτὴ, nomen est oppidi in litore » septemtrionali Siciliae. Ptolemaei codices Καλάκται vo- » cant: qui purius Graece loqui studuerunt, Καλὴν ἀκτὴν; » ut Athenaeus hîc, & lib. XI. nec non Diodorus Sicu- » lus, Biblioth. lib. XII. [cap. 8.] προσποιησάμενος χρησ- » μὸν αὐτῷ δεδόσθαι, κτίσαι τὴν Καλὴν Ἀκτὴν ἐν Σικελίᾳ. » [Vide ibi Wesseling.] Suidae [in voce Καικίλιος] cor- » ruptâ voce dicitur Κάλλαντις: nato errore ex eo quod » Calaeactae incolae *Callatini* nominabantur, cum debe- » rent *Calactini.* Ita certe eos indigetat clare Diodorus, » eodem libro: [XII. 29.] nisi tamen ibi scribendum, τὴν » τῶν Καλακτίνων πατρίδα: non, ut est editum, Καλλα- » τίνων.« CASAUBONUS.

Pro Μιθριδατικὰ, est μίθρια ἀττικὰ in membr. *A.* tam imperita quam manifesta permutatione literarum Δ & Α. *Ibid.* Θρᾷξ τὸ γένος. Sic ms. *Ep.* Θρᾷξ γένος ms. *A.* cum a edd. ne id quidem male. *Ibid.* Λικίννιον. Sic scribere adsuevisse Graecos, iam aliàs monuimus: Λικίννιος, geminatâ ν literâ, ubi simplici utebantur Romani.

AD CAP. CV.

Σκιπίων γοῦν &c. Lubens tenui cum ed. Bas. & Cas. hanc scripturam Σκιπίων, pro ista Σκηπίων, quae ex sequioris aetatis Graecorum iotacismo orta est. » Ait de *Sci- » pione*, publice misso ad componendum diversorum regno- » rum statum, πέντε μόνους ἐπήγετο οἰκέτας: *quinque so- » los secum duxit servos.* Totidem & Cato Censorius nar- » ratur secum habuisse, cum in Hispaniam consul profi- » cisceretur.« CASAUBONUS.

b Ἰούλιος δὲ Καῖσαρ &c. » Quod sequitur de *Iulio Caesare*, » τρεῖς οἰκέτας τοὺς πάντας συνεπήγετο, minus recte ver- » sum est, *tres servos habuit.* Ille vero eo tempore & ser- » vorum ingentem numerum, & familias quoque gladia-

» torias aliquot *habuit*: sed non συνεπήγετο, *secum du-* » *cebat.* « IDEM.

ἀλλ' οὐ Σμινδυρίδης ὁ Συβαρίτης τοιοῦτος &c. » De *Smin-* » *dyrida Sybarita* ait doctus convivator, eum, *quando ad* » *Agaristae* ['Αγαρίστης habent libri omnes] *nuptias Sicyo-* » *nem profectus est, secum duxisse mille servos*, ἁλιεῖς, ὀρνι- » θευτὰς, μαγείρους: id est, qui erant *piscatores, aucupes,* » *coqui.* Si narrationem hanc cum ea conferas, quae apud » Aelianum habetur, [Var. Hist. XII. 24.] scias servo- » rum triplo maiorem fuisse numerum. Scribit enim, du- » ctos χιλίους μὲν μαγείρους, τοσούτους δὲ ὀρνιθευτὰς, καὶ » ἁλιεῖς χιλίους.« CASAUBONUS. — De eiusdem hominis mollitie vide eumdem Aelianum, IX. 24.

οὐκ, ἔφη, τὸν ἥλιον ἐτῶν εἴκοσιν οὔτ' ἀνατέλλοντα οὔτε δυόμενον ἑωρακέναι. » Haec fuit *vita Sybaritarum*, ut plu- » ribus narratur libro XII. [pag. 519 sq.] ubi etiam caussa » quaedam affertur, cur illis ita fuerit vivendum. Scripto- » res verterunt in proverbium. Cicero, de Finib. lib. II. » [cap. 8.] *Nolim mihi fingere asotos, ut soletis, qui in men-* » *sam vomant, & qui de conviviis auferantur, crudique postri-* » *die se rursus ingurgitent: qui solem, ut aiunt, nec occiden-* » *tem unquam viderint, nec orientem.* Seneca, Epist. CXXII. » *Sunt quidam in eadem urbe antipodes; qui, ut M. Cato ait,* » *nec orientem unquam solem viderunt, nec occidentem.* Vetus » scriptor apud Suidam, de Timasio loquens, homine aso- » to, qui sub Theodosio vixit: *Ille*, ait, *summum bonum* » *censebat*, ἔχειν ἑαυτῷ ὅ τι βούλοιτο χρῆσθαι καὶ ἀδεῶς, » διά τε μέθην νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ εἰδέναι, οὔτ' ἀνατέλ- » λοντα καὶ δυόμενον τὸν ἥλιον καθορᾶν, ἴσα καὶ οὐρανῷ.« CASAUBONUS. — *Mox*: ubi ait, πρωῒ μὲν ἐκάθευδεν, ὀψὲ δ' ἠγείρετο: ibi ἀνίστατο pro ἠγείρετο posuit Epitomator. Equidem aliud exspectaveram verbum, quo hoc diceret ille homo, *se conviviis de die initis sub vesperam crapulâ impediri quo minus solem umquam videat occidentem.*

ὁ δὲ Ποντικὸς Ἑστιαῖος. *Hestiaeus Ponticus*; nempe ex Amiso, Ponti oppido. Suidas, in Τυραννίων Ἐπικρατίδου. *Ibid.* ὁ Νικαεὺς Νικίας. *Nicias Nicenus.* Vide Ionsium de Scriptorib. Histor. Philos. IV. 39. pag. 262.

AD CAP. CVI.

Σκιπίων καὶ ὁ Καῖσαρ - - κεκολασμένως ἔζων. De *Sci-*

ione citra dubitationem recte hoc praedicari poterat. Sed & *Caesaris* publica quidem vita *inculpata* erat.

δοριαλώτοις dedere & mssti & ed. Ven. & Bas. Est autem unice vera haec scriptura; de qua diximus ad Appianum, Vol. III. pag. 159. & ad Polybii lib. XVIII. cap. 34, 4. δορυαλώτοις nonnisi in ed. Cas. scribitur, casune, nescio, an editoris consilio. *Ibid.* τούτοις αὐτῶν περιεγένοντο· Φοιν. τε τὰ ναυτ. εὑρόντων. Haec cum in ed. Ven. & Bas. desiderarentur, adiecit Casaub. ex Epitome Hoesch. Habetque eadem uterque noster codex mstus.

τὴν σταδίαν μάχην, *statariam pugnam*. Vide Reimarum ad Dionem, T. I. pag. 38. Vocem σταδίαν, in vetustis editionibus omissam, ex Epit. Hoesch. adiecit Casaubonus: & agnoscunt eamdemque nostri codices.

διετήρησαν αὐτὴν μᾶλλον: Sic recte cod. ms. uterque. *Ibid.* Νῦν δὲ τὴν ἐκλογὴν τῶν χρησίμων ποιούμενοι παρὰ τῶν ἐναντίων, συναποφέρονται καὶ τὰ μοχθηρὰ ζηλώματα. » Restitue *negationem*, quae in his deest. Scribe, τὴν ἐκλο- » γὴν τῶν χρησίμων οὐ ποιούμενοι, παρὰ τῶν ἐναντίων » συναποφ. καὶ τὰ μοχθ. ζηλ. *Nunc cum nullum utilium » habeant delectum, simul cum illis & prava instituta referunt » ab hostibus.* « Casaubonus. — Nil magnopere opus esse videtur insertâ negativâ particulâ, dummodo vocabulum ἐκλογὴν non sensu strictissimo & exquisitissimo accipiamus. *Dum seligunt utilia*, (i. e. *sumunt & adoptant*; aut, si mavis, dum seligere volunt, sed non satis prudenter cauteque seligunt) *simul prava reportant.*

AD CAP. CVII.

a δικαιοσύνη τε, καὶ πολλὴ &c. Sic commode ms. *Ep.* Nescio an & ms. *A.*

Τοῦτο δ' ἔστιν ἐκ τῶν πατρίων θυσιῶν, ὧν ἐπιτελοῦμεν, ἰδεῖν. &c. » Ait, *veteris Romanorum modestiae & εὐλαβείας » testimonia superesse adhuc in sacris quae facerent.* ὁδοὺς τε » γὰρ πορευόμεθα τεταγμένας καὶ ὡρισμένας. Respicit *Sa- » cram viam*; ita dictam quod eo itinere utantur sacerdo- » tes idulium sacrorum conficiendorum caussa. Ex aucto- » ris verbis colligas, servatam fuisse eandem religionem in » omnibus sacris: qua de re amplius quaerendum. Huc » fortasse pertinet antiquum Numae praeceptum de non » adeundis obiter & ὁδοῦ πάρεργον Deorum templis. Le-

»ge [dein] ex Epit. ἀπαρχόμενοι, non ἀπερχόμε»νοι. *Neque in nobis*, inquit, *modum excedimus cum sacra »facimus, neque in iis quae Diis offerimus.* Verbis hisce, »πίλους τε ταῖς κεφαλαῖς περικείμεθα, intelligit *apicem sa»cerdotum*; quem Dionysius appellat πῖλον ὑψηλὸν εἰς »σχῆμα κωνοειδὲς συναγόμενον.« Casaubonus. — ἀπαρχόμενοι recte mssti omnes. πίλους recte edd. ex Epit. Corrupte πλείους ms. *A.* προβατείων pariter dedit ms. *Ep.* προβατίων ms. *A.* cum edd.

AD CAP. CVIII.

Μούκιος γοῦν Σκευόλας τρίτος ἐν Ῥώμῃ τὸν Φάννιον ἐτήρει νόμον. &c. — »Post ista, τὰ δ' εἰς τοὺς θεοὺς ἀπαρχαί τι»νές εἰσι, deesse aliquid non dubitamus. Nimis enim ex »abrupto transitus fit ab encomio Romanorum ad eorun»dem vituperationem. Annon enim vituperatio haec est, »cum ait, *iam olim ex omnibus civium Romanorum millibus »tres solum repertos, qui legem Fanniam sumtuariam serva»rent?* Tres illi fuerunt, *Mutius Scaevola*, *Q. Aelius Tu»bero*, & *Rutilius Rufus*.« [Duo posteriora nomina h. l. omisit Epitomator.] »Itaque, pro Ναῦτος Καικίλιος Του»βέρων, scribendum ex libris Romanae historiae Κόιντος »Αἴλιος Τουβέρων. Legi apud virum doctum, Rutiliorum »nomen fuisse Nautius: itaque transpositis vocibus le»gendum esse, καὶ Ναύτιος Ῥουτίλιος Ῥοῦφος. Ut dicam »ingenue: nihil probo, nihil verum censeo. Iste enim »*Rutilius*, ὁ τὴν πάτριον Ἱστορίαν γεγραφὼς, is est de quo »Suetonius in Augusto, [cap. 89.] & eruditissimus Iuris»consultorum Cuiacius in Observationibus. *Publio* fuit ei »praenomen, non *Nautio*. Laudatur Velleio Paterculo »lib. II.« Casaubonus. — Nautius numquam fuit praenomen Romanum: priscis vero reipublicae temporibus gens fuerat Nautia, cognomine Rutilorum. De *P. Rutilio Rufo*, vide Vossium de Historic. Graec. lib. I. c. 22. De *Fannia Lege* vide Pighium, Annal. Rom. T. II. pag. 409. & ex veteribus cum Nostro conferendus A. Gellius, II. 24. & Macrobius, Saturnal. III. 17.

»*Lex Fannia*, inquit Larensius, *sanciebat*, τριῶν μὲν »πλείονας τῶν ἔξω τῆς οἰκίας μὴ ὑποδέχεσθαι· κατὰ ἀγο»ρὰν δὲ, τῶν πέντε. Postrema ita verte, *diebus autem nun»dinarum, quinque.*« [Quod dein legebatur, τοῦτο δὲ

-ρεῖς τοῦ μηνὸς ἐγίνετο, error is erat editionum Bas. & Cas. Recte τρὶς ed. Ven. cum msstis.] » Addit, ὀψωνεῖν » δὲ πλείονος τῶν δυοῖν δραχμῶν καὶ ἡμίσεους οὐκ ἐπέ- » τρεπε. Epitome πλείους: quod si probarem, supple- » rem ἔξωθεν nomen ἰχθῦς; nam ὄψον & inde ducta pro- » prium locum habent in piscibus. Sed praestat vulgata » lectio.« [At πλείους, quod & noster habet codex Epitomae, prorsus idem valet atque πλείονος.] » *Obsonari* » *non permittebat maiori pecunia, quam duabus drachmis &* » *semis*, vel, ut Romane loquamur, denis sestertiis, sive » assibus quadragenis: quam summam in nullo Fanniae » legis capite expressam a Latinis scriptoribus reperio. Ver- » ba legis, quae ad hunc locum pertinent, sunt haec, » auctore A. Gellio: *Lex Fannia fuit lata, quae ludis Ro-* » *manis, item plebeiis, & Saturnalibus, & aliis quibusdam die-* » *bus, in singulos dies centenos asses impendi concesserat: de-* » *cemque aliis diebus in singulis mensibus tricenos, caeteris de-* » *nos*. Cum igitur lege hac, pro diversitate dierum, sum- » tuum esset diversus modus praescriptus: quod hic nar- » rat Auctor, aliter accipere posse non videmur, quam » de impensis ordinariis, eorum videlicet dierum, quos » neque privata neque publica aliqua solennitas reddebat » insignes. Atqui huiusmodi diebus, non *denos sestertios*, » sed *asses denos* fuisse definitos A. Gellius scribit.« CASAUBONUS. — τῶν δυεῖν δράχμῶν edidimus ex ms. *A*. δύο habet ms. *Ep*. δυοῖν edd.

κρέως δὲ καπνιστοῦ δεκαπέντε τάλαντα δαπανᾷν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν ἐπεχώρει. » Sequitur aliud caput legis Fanniae. » Vocat auctor καπνιστὰ κρέα non uno loco, quae Theo- » pompus κρέα τεταριχευμένα: vulgo ἁλιστὰ, ut latine » *salitae carnes*, vel *aridae*. Libro quarto, [p. 153. c.] in » descriptione coenae triumphalis, *carnibus* καπνισταῖς ap- » ponuntur τὰ τῶν προσφάτως καθιερευθέντων, id est, *recens* » *mactatarum victimarum*. Harum carnium, *salitarum* dico » & *fumo induratarum*, communior esus semper quam re- » centium. Modus illarum praescribitur hoc *legis Fanniae* » capite: quo *permittitur singulis patribusfamilias, ut quotan-* » *nis quindecim talenta salitarum carnium absumant. Talentum* » vocant Graeci scriptores *libras Romanas* CXX. quemad- » modum ex Vitruvio libro superiore diximus. *Talenta* » igitur *quinadena* efficiunt millena sexcentena pondo men- » surae Romanae. Apage virorum clarissimorum & do-

» ctissimorum sententiam, *τάλαντον* hic pro *libra* accipien-
» tium. Quae enim ratio, quis color ei interpretationi
» quaeri potest? At nimia est summa, quam diximus.
» Contrarium potius verear. Nulla enim tam angusta do-
» mus, in qua non saltem quina pondo aut bubulae aut
» porcinae quotidie impendantur exhibendae familiae.
» Quanto amplius & liberalius salarium ab Imperatoribus
» olim solitum assignari? Valerianus quidem imperator
» Claudio inter caetera dari iussit *laridi libras, duo millia
» annua*: ut in eius Epistola ad Zosimionem procurato-
» rem Syriae scriptum. Probo autem tribuuntur in sala-
» rio diurno, praeter bubulam & alia quamplurima, *por-
» cinae pondo sex, caprinae pondo decem*, ut legimus in Va-
» leriani Epistola ad Praef. Praet.« CASAUBONUS. — Qui-
nam sint ii viri docti, quos *τάλαντον* pro *libra* accepisse
ait, haud scio, nec nunc vacat quaerere. Interpretes qui-
dem, Natalis Comes & Dalecampius, *quindecim talenta* in
latina versione posuerunt.

ὅσα γῆ φέρει λάχανα, καὶ ὀσπρίων ἑψήματα. d
» Scripta lectio, λαχάνων: a qua non video cur de-
» beamus recedere. Plato lib. II. de Rep. καὶ βολβοὺς καὶ
» λάχανα, οἷα δὴ ἐν ἀγροῖς ἑψήματα ἑψήσονται: quem
» locum ante exposuimus. [vide ad IV. 138. a.] ὅσα γῆ
» φέρει appellat, quae dicebantur in lege, *terrâ nata*. M.
» Tullius in Epistola ad Gallum: [Ad Div. lib. VII. epist.
» 26.] *Lex sumtuaria*, *quae videtur* λιτότητα *attulisse*, *ea
» mihi fraudi fuit. Nam dum volunt isti lauti terrâ nata, quae
» lege excepta sunt, in honorem adducere, fungos, helvellas,
» herbas omnes ita condiunt, ut nihil possit esse suavius.* Mox:
» *Itaque ego, qui me ostreis & murenis facile abstinebam, a be-
» ta etiam & malva deceptus sum.*« CASAUBONUS. — No-
ster mstus uterque λάχανα tenet cum editis. Pro
ὀσπρίων, quod habet ms. *Ep.* cum editis, ὀσπρέων
scribitur in ms. *A.* quam scripturam, ut minus legitimam,
notavit auctor Etymologici Magni, p. 635, 48. cum ait,
Ὄσπριον δεῖ λέγειν, καὶ οὐκ ὄσπρεον.

πρὸς τὸ ἐλευθεριώτερον νομίμως προήρχοντο. » Significat,
» *hos tres*, de quibus loquitur, *contra legem fecisse legitime.*
» Nam summam impensarum lege definitam servabant illi
» quidem: verum hoc ideo, quia ab iis emebant, qui com-
» muni pretio res non vendebant. Ita fraus ab iis legi sum-
» tuariae facta, sine sua ipsorum fraude.« CASAUB.

ὁ μὲν γὰρ Τευθέρων παρὰ τῶν ἐν τοῖς ἰδίοις ἀγροῖς. Cum perperam h. l. περὶ in ed. Bas. & Cas. legeretur, monuit CASAUBONUS in Animadv. »Scribe παρὰ τῶν. Ita » editum voluimus: etsi omnes mssti περὶ: inepte. « — Atqui non modo uterque noster codex mstus perspicue hic παρὰ habet, quemadmodum mox παρὰ τῶν ἀλιευόντων, & παρὰ τῶν εὐχρηστ. verum etiam Veneta editio id ipsum habet, sed compendiosa nota expressum; cuius notae vim non percipiens typotheta Basileensis, ubique περὶ pro παρὰ posuit. Illud erratum duobus posterioribus locis corrigendum curaverat Casaubonus in sua editione, priori loco intactum reliquerat.

τοῦ Θουριανοῦ καλουμένου. Potuerat fortasse, debueratque servari msstorum scriptura, Θυριανοῦ. Lubens tamen tenui id quod editum erat: quandoquidem Θούριοι, primâ syllabâ longâ, constanter scribitur apud Graecos scriptores nomen illius urbis, a qua videtur adpellatus piscis, de quo hic agitur. Caeterum nusquam alibi, quod sciam, nomen istud reperitur: nisi forte latet in eo quod apud Hesychium sic legitur, Θορηνεὺς, ὁ ξιφίας piscis. Nam quod Salmasius in Exercit. Plinianis p. 941. ait, apud Plinium lib. XXXII. c. 11. haec ipsa verba legi, *tomus Thurianus, quem alii xiphian vocant*: legebantur quidem olim ea verba in Plinii editionibus, sed ex Hermolai Barbari interpolatione, ut Harduinus docuit in Notis & Emendat. in Plinii librum XXXII. num 30. Pro quibus verbis ipse Harduinus, praeeuntibus msstis libris, haec edidit: *thynnus, thranis, quem alii xiphiam vocant*: ubi in nomine *thranis*, ut ipse ibidem monuit, consentientem habet Xenocratem in libello de Alimento ex Aquatilib. apud Oribasium lib. II. cap. 58. qui *Thranis*, inquit, *aut Xiphias cetaceus est piscis, & in frusta secatur.* Rursus vero apud eumdem Xenocratem cap. 9. (edit. Neapol.) CORAYO nostro in Animadv. p. 142. suspectum erat ipsum illud vocab. Θρανὶς, aut, ut alii legunt, Θρανίς: quaeritque vir doctus, an ex hoc Athenaei loco fortasse ibi Θουριανὸς sit legendum, an Θρανὸς? Difficile fuerit hodie, istam iudicare litem. Illud hic non praetereundum, apud eumdem nostrum Athenaeum lib. VII. p. 310. e. ubi de *canicula marina* vel *carcharia* agitur, haec legi, cum eis quae hic habemus conferenda: Τούτου τοῦ ἰχθύος μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ὑπὸ Ῥωμαίων καλούμενος Θυρσίων,

ἥδιστος ὢν καὶ τρυφερώτατος. Ubi, ne fortasse Θουριανὸς vel Θυριανὸς scriptum oportuisse suspiceris, vetat Plinius, lib. IX. cap. 9. sect. 11. sic scribens: *Delphinorum similitudinem habent qui vocantur* *t u r s i o n e s*, - - *maxime tamen rostris* *c a n i c u l a r u m* *maleficentiae assimulati.*

ὁ δὲ Μούκιος παρὰ τῶν εὐχρηστουμένων ὑπ' αὐτοῦ. De- e
levi verbum ὠ ν ο ύ μ ε ν ο ς, quod proxime post ista, praeter necessitatem, inseruerat BEDROTUS, Basileensis editor. Acceperat is illud verbum (ut ex notula intellexi, ipsius manu ad oram exempli editionis Venetae, quod ipsius olim fuerat, scripta) a Guil. Budaeo, qui in Comment. Ling. Graec. pag. 795. locum hunc Athenaei citans, verbum istud adiecerat. At nimirum ad complendam verborum adlatorum sententiam adiecerat illud Budaeus, e superioribus apud Athenaeum verbis desumtum, ubi aiebat, ὁ μὲν Τουβέρων - - ὄρνιθας ὠνεῖτο.

καὶ δῶρον οὐδὲ τὸ μικρότατον ἐδέχοντο. » Quid hoc ad » *legem sumtuariam?* nisi eadem ex parte *muneralis* quoque » fuit, deque iis muneribus cavit, quae fierent esculentarum rerum. « CASAUBONUS. — Si sequamur emendationem in scholio a nobis propositam, nil necesse fuerit, ut etiamnum ad legem sumtuariam verba ista referamus: sed spectaverint illa ad declarandam obiter reliquam eorumdem virorum innocentiam abstinentiamque. Quod mox ait, φίλοις τοῖς ἀπὸ παιδείας ὡρμημένοις: exspectaveram ἀ π ὸ τ ῆ ς α ὐ τ ῆ ς π α ι δ ε ί α ς ὡρμημ. *ex* *e a d e m* *disciplina progressis.* Sed nihil mutat ms. *A*. Desunt autem ista in ms. *Ep*.

AD CAP. CIX.

ὤ κ ε ι λ ε ν ε ἰ ς π ο λ υ τ ε λ ῆ δίαιταν. Ad lectionem ἔ κ ε ι μὲν, quam edi curaverat CASAUBONUS, adnotavit ipse dein in Animadversionibus: » Legebatur prius ᾤκει. In » nupera editione expressa est scriptura msstorum exem» plarium. Sed didici postea, veram lectionem esse ὤκει» λεν, ut in libro XII. [p. 543. a.] ubi haec iterum ex eo» dem *Nicolao* descripta. Neque aliter in Excerptis. « — Scripturam ἔκει fortasse ex coniecturâ alicuius docti viri, medias inter lectiones e codice msto excerptas adnotatam repererat Casaubonus, & ipsam quoque e vetere codice ductam existimaverat. Corruptam quidem lectionem

φῆκει μὲν cum editis tenet ms. *A*. Recte vero ὤκειλεν habet ms. *Ep*.

Κάτων δὲ ἐκεῖνος, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ &c. Videsis quae notavimus ad *Polybii librum XXXI.* cap. 24.

a καὶ μειράκια δ' εὔμορφα ὑπερβαλλούσης ἀγρῶν τιμῆς. » Breviter & concise dictum, pro τιμῆς ὑπερβαλλούσης τὴν » τιμὴν τῶν ἀγρῶν. *Catamitos a quibusdam emi impensiore » pretio quam praedia quaedam constiterint*. Ab Epitoma exulat » vox ἀγρῶν: quam retinendam omnino censeo, vel mu» tandam in ἀγοράζουσι. Quod autem praecedit de *pretio » insano κεραμίων Ponticorum*, aliis verbis ex eodem Cato» ne Plutarchus narrat in Symposiacis, lib. IV. problem. » 4. « — Probabilis utique Corayi coniectura ἀργυρίου, pro ἀγρῶν. Nimis certe concisa verba sunt quae vulgo hîc leguntur. Oportebat saltem, ὑπερβαλλούσης τὴν τῶν ἀγρῶν τιμῆς.

ὡς τὸ πολὺ πίνοντας. Percommode legebatur ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, vel una voce ὡς ἐπιτοπολύ. Sed restituere debuimus veterem scripturam, in quam mssti libri cum editione Ven. consentiunt: a qua praeter necessitatem discesserat Basileensis editor.

b Νῦν δὲ, ὡς ὁ Θεόπομπος ἱστορεῖ &c. Intelligi par est, a *Theopompo* haec de *Graecorum* moribus scripta esse; quae perinde *in Romanorum* suae aetatis *mores valere* dicat Deipnosophista.

Finis Animadversionum in librum V. & VI.

LECTORI SALUTEM!

Haud mediocri cum voluptate me intellexisse, probari doctissimorum Virorum iudiciis cum universum nostrum instaurandae Athenaei editionis consilium, tum eam maxime rationem qua illud exsequi instituimus, plumbeus sim ni data occasione ultro profitear. Quam lubens equidem discere soleam a doctis, quantâque & curâ & fide convertere in usum studiosorum Deipnosophistae Lectorum enisus sim quaecumque partim ad emendandum,

partim ad illustrandum Daedaleum hoc opus a Viris ingenio & doctrina valentibus, vel pridem publice prolata, vel nuper privatim mecum communicata sunt; per totum operis cursum, quatenus in lucem adhuc emissum est, abunde, puto, demonstratum dedimus. Vellem nunc, ubi hoc *tertium Animadversionum Volumen* in publicum exit, suppeteret mihi otium, quo declarare enucleatius liceret, quam grato animo ea acceperim, quae, ex quo superiora prodierunt volumina, passim sive publice sive privatim monita ad me pervenerunt de his, quae in eis ipsis operis partibus, quae iam in hominum manibus versantur, desiderari etiamnum videantur. Sed poterit id quidem, Deo volente, alio tempore commodius a nobis curari: nunc pauca solummodo monita, & in his duo praesertim attingere iuvat, quae quamprimum cum Deipnosophistae Lectoribus communicata velim.

Lepidam illam *Menandri cantilenam*, quae a nobis primum e msstis Libris edita est in *Supplementis Epitomae Libri II.* Tom. I. (nostrae edit.) pag. 276 sq. pulcre videram versibus constare anapaesticis tetrametris catalecticis; quorum etiam tres postremi recte a nobis distincti, & per dimetros sive hemistichia distributi (quod in longioribus versibus ubique facere consultum duxeramus) adpositi sunt. In prioribus eiusdem eclogae versibus turbaverat me, cum quod non animadvertissem deesse primum versus primi pedem, tum quod, nescio quo casu, primam syllabam vocabuli κύλικα, quae numquam non brevis usurpari solet, imprudens, quoties istos versiculos perlegerem, pro longa accepissem. Nunc, opportune monitus a Viro docto in Novellis Literariis Ienensibus, sic rescriptos ibi tres priores versus (sive sex priores dimetros) velim, suppleto ex nostrâ coniecturâ primo primi versus verbo; quod fortasse, cum ab Athenaeo adiectum fuisset, nonnisi ab Epitomatore brevitatis nimium studioso praetermissum est:

[Δεινὸν] ἔργον εἰς τρίκλινον
συγγενείας εἰσπεσεῖν.
οὗ λαβὼν τὴν κύλικα πρῶτος
ἄρχεται λόγου πατὴρ,
καὶ παραινέσεις πέπαικεν·
εἶτα μήτηρ δευτέρα, &c.

Perspecte item ab eodem eruditissimo Viro monitum

est, pro eo quod vulgo legitur ὀὰ, id est, *ova*, in Epitoma Libri II. pag. 52. b. & pag. 56. e. (ed. Cas.) videri utique ὄα, id est *sorbi*, scriptum oportuisse: de quo vocabulo, passim in veterum scriptis per librariorum incuriam obliterato, videndus RUHNKENIUS ad Timaei Lexic. Platon. p. 188 sq.

Est porro *EPICHARMI Ecloga* haud illepida, de *quadrupede Tripode*, in Epitoma Libri II. p. 49. c. (ed. Cas.) cuius versus trochaicos, ab Epitomatore nonnihil turbatos vel mutilatos, ac partim fortasse iam olim corruptos, varii varie tentarunt in integrum restituere. In his idem, quem laudavi, Vir doctus in hunc modum concinnandos illos, quos dico, versus censuit:

Τί δὲ τόδ' ἐστὶ δηλαδὴ τρίπους· τί δ' ὦν ἔχει πόδας
τέττορας; οὐκ ἐστὶ τρίπους ἄρ', ἀλλά γ' οἶμαι τετράπους.
ἔστι δ' ὄνομ' αὐτῷ τρίπους μάν. κἂν τέτορας ἔχει πόδας
Οἰδίπους τὺ μάν ποτ' ἦσθα, νῦν δ' αἴνιγμα τ' οὐ νοεῖς.

Qui quidem cur in *tertio versu* a consentiente librorum scriptura, in qua nihil desiderabatur, discedendum sibi putaverit, idoneam caussam nullam video: particulam κἂν vero ibidem cum verbo indicativi modi constructam, tum *versu quarto* spondeum pedem initio posterioris hemistichii positum, certo scio, ipsum doctissimum Virum, simulac quae scripserat relegisset, non minus damnaturum fuisse, quam in versu a nobis (Animadv. Vol. I. p. 543.) proposito spondeum in tertia sede admissum merito damnavit; quamquam ibi quidem corripi fortasse diphthongus ob sequentem vocalem poterat. Sed haec, & id genus alia, nunc omitto quaerere. Cuius caussâ mentionem huius eclogae prae caeteris hic faciendam putavi, *Quartus* maxime *versus*, cum in msstis libris sic conceptus legeretur,

Οἰδίπους τοίνυν ποτ' ἦν, αἴνιγμά τοι νοεῖς:

non modo mancus erat, sed &, quocumque tandem modo a viris doctis curatus fuisset, eam continebat sententiam, quae mihi semper incommoda visa erat, & a mente poëtae aliena; licet, quid esset potissimum quod dicere ille voluisset, numquam satis perspicue animo meo occurrerit. Illum igitur ipsum versum, & totam omnino eclogam, Vir iuvenis politissimo ingenio, STEFENS, Gym-

nasii Goettingensis moderator, ita feliciter expedivisse mihi visus est, ut nihil vel acutius vel verius reperiri posse videatur. Quare, ad exemplum ab hoc Viro mecum his diebus per Heynii, Viri Clarissimi, benevolentiam communicatum, sic rescriptam illam eclogam velim; versu quidem unoquoque (pro nostro more) in duo hemistichia diviso:

A. Τί δὲ τάδ' ἐστί; B. Δηλαδὴ τρίπους. A. Ὅ τι μὲν ἔχει πόδας
τέτορας, οὐκ ἔστι τρίπους, ἀλλ' ἐστὶν οἶμαι τετράπους.
B. Ἔστι δ' ὄνομ' αὐτῷ τρίπους. A. Τέτορας γε μὲν ἔχει πόδας.
εἰ δίπους τοίνυν ποτ' ἦν, αἰνίγματ' Οἰδίπου νοεῖς.

Quorum verborum haec fuerit sententia:

A. *Quid hoc rei est?* B. *Tripus nimirum.* A. *At, quod pedes habet*
quatuor, id non tripes est, sed est puto quadrupes.
B. *Sed est ei nomen tripus.* A. *At tamen quatuor certe pedes habet.*
Quod si quando etiam bipes esset, fatendum fuerit nosse te Oedipi aenigmata.

Quarto quidem *versui*, ad istum modum concepto, quanto aptior, quam vulgo, insit sententia, me tacente patet. Quam facile autem priora olim verba, εἰ δίπους, in Οἰδίπους potuerint mutari, in oculos incurrit: quae ubi semel obtinuit scriptura, mox consequens erat ut sub finem versus *Oedipi* nomen obliteraretur. *Primo versu*, vocem πόδας (contra quam in libris nostris erat) ante τέτορας posuit solertissimus Criticus, praeeunte Eustathio, cuius verba in Animadv. nostris, Vol. I. pag. 341. retulimus. At, verum si quaeris, haud temere suspicari licebit, ipsam vocem πόδας interpretationis caussa ab Epitomatore fuisse adiectam; quae abesse non modo percommode poterat, sed maiori etiam cum gratia omissa fuisset a poëta. Itaque, quoniam in τίμανον, quae est librorum scriptura, latere videtur τι μὰν ὤν, haud male fortasse fecerit, qui eumdem versum sic refingendum statuerit:

A. Τί δὲ τάδ' ἔστι; B. Δηλαδὴ τρίπους. A. Ὅ τι γε μὰν ὤν ἔχει &c.

Sic in posteriori hemistichio primus pes, quem dactylum statuerat vir doctus, magis etiam legitime fuerit trochaeus; alter autem pes fuerit anapaesticus, cui peropportuna ea sedes est. *Secundo versu*, verbum ἐστὶν, quod ad metrum desiderabatur, brevitatis caussa omissum fuisse ab Eclogario, nullam metri rationem habente, facile credi potest.

Sed haec nunc hactenus. Tu has aliasque multiplicis doctrinae delicias, quae Tibi nostrâ qualicumque operâ subinde adponuntur, perge, benevole Lector, serena accipere fronte: eisque Tu fruere dulcius per otium, animoque curarum turbâ minus, quam nobis ad hunc diem contigit, districto.

Scripsi Argentorati, die XIV. mensis Fructid. aerae Francicae anno X. (Calend. Septemb. MDCCCII.)

